

**BIBLIOTHECA
SICULA, SIUE DE
SCRIPTORIBUS
SICULIS, QUI TUM
VETERA, TUM...**

May 17 - 27
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

17-27

BIBLIOTHECA SICULA.

S I V E

DE SCRIPTORIBUS SICULIS.

QUI TUM VETERA, TUM RECENTIORA SAECULA ILLUSTRARUNT,

NOTITIAE LOCUPLETISSIMAE;

In quibus non solum Siculorum Auctorum, qui ad hæc usque tempora scripserunt,
Codices excusi, vel manuscripti adnotantur; verum etiam eorundem
Patria, Aetas, Professio, Munia, Dignitates, Memoranda,
Obitus, & Epitaphia recensentur.

*Encomia itidem, quibus adhuc exteri Scriptores Siculos Auctores exornarunt, in Lecto-
rum gratiam indicantur: nonnulli Scriptorum lapsus corriguntur: pluresque
Siculi Scriptores vel ab alienigenis Provinciis usurpati,
vera Patriæ restituuntur.*

Accessit Apparatus præliminaris Operi prævius, complectens Sicanae Historiæ prospectum,
Disquisitiones de nomine Siciliae, Siculorum Ingenio, & Literis,
& de Computo Olympiadum.

AUCTORE SAC. THEOL. DOCTORE

ANTONINO MONGITORE

PRESBYTERO PANORMITANO.

TOMUS PRIMUS.

PANORMI

EX TYPOGRAPHIA DIDACI BUA MDCCCVIII.

Superiorum Licentia.

ADAMANT AND

...

...

...

...

...

...

...

...

Aug 17-27

Cons. Let. 1899

...

...

MO

ILLUSTRISS. SENATUI PANORMITANO.

D. CALOGERO GABRIELI COLUMNAE ROMANO, Duci Cifarò
de Infula, Marchioni Fluminis Nisæ, Baroni Cifarò de Joppulo, Jon-
casii, Ragaltuscii, Góderani, S. Alexii, Gissæ, &c. Regii Patrimonii
Rationum Magistro, à Consilio Catholicæ Majestatis, iterum Prætori,
D. JOSEPHO LA PLACA Tertiùm,
D. FRANCISCO FERNANDEZ DE MEDRANO Secundò,
D. FRANCISCO PEROLLO,
D. HIERONYMO OLIVERIO, ET PILO Secundò,
D. HONUPHRIO GONZALEZ à Consilio Catholicæ Majestatis, &
ejusdem à Secretis,
D. SIMONI SITAJOLO, ET GIGLIO,

SENATORIBUS.

AMPLISSIMA Sicularum Urbium ornamenta in
hoc primo Bibliothecæ meæ Tomo ab oblivione
vindicata, jure optimo Panormitanæ Urbi deberi
ratus, Vobis ornatissimis Patriæ Patribus devoveo,
qui ejus clavum summo prudentiæ studio mode-
ramini; cui enim consultius dicanda Sicularum
Urbium gloria, nisi Panormo tam Siculi Regni,
quàm Sapientiæ Capiti, augustissimo? Urbi celeberrimæ, inquam tan-
ta semper, velut in Auream Concham profluxit bonorum copia, ut in
ea cunctis temporibus, tanquam in proprio gloriæ theatro, naturæ
munificentia, nationum, Regumque benevolentia, ac præclarissi-

1. Ex inscrip. apud Fazell. de reb. Sicul. dec. 1. l. 8. lege Mar. Valguarn. de orig. Pan.
2. Ferrarius epit. Geogra. ph. aliiq.
3. Ex Rinzano de orig. Pan. & inscrip. in ad. b. Senatus.
4. Cic. or. 5. in Verrum.
5. Fazell. dec. 1. l. 8. Barth. Neocast. hist. Sicil.
6. Cic. or. 5. in Verr.
7. Polyb. lib. 1. ex vers. Caussaub. & alii.
8. Proc. de bell. Goth. Roderic. Xim. hist. Vandal. Alexand. Calesin. in Chron. Rogerii II. Henr. VI. Frid. II. aliorumq; Regum Privileg. ceteriq; Scrip.
9. Natalis Comes mythol. l. 4. c. 5.
10. Apud Parusam. n. 84.
11. Ex Pierio Valeriano hystorol. lib. 20. c. 14.
12. In elogio Frac. Balducci in vestibulo carminum ejusdem Balducci.
13. Tom. 1. anal. Capucc. an. 1533.
14. De Tribus Peregr. p. 172.
15. Stat. Sylu. 3.
16. Jos. Hebreus antiqu. Judaic. lib. 1. cap. 4.

ma Palladis artes latissimè effulserint. Meritò hanc Urbem, Noemi temporibus conditam, (1) à largissimis naturæ beneficiis laudant; nam insigni Cœli clementiâ, uberrimi soli fecunditate, situs amœnitate mirificè præstat; adeo ut passim Sicilia Paradisum, (2) Orbis delictum appellent. Hinc ab omnibus Gentibus impensè dilecta, eximiis undique privilegiis cumulata semper enituit. Pancimū Romani Urbis (3) nomine, Prætoris, ac Senatus (4) majestates, & Aquilæ (5) insigniis cohonestatam, liberam Urbem, (6) ac immunè constituere. In ea Carthaginenses (7) primariam Sicilia sedem delegerunt, Sicilia Regiam, (8) & Sicularum Urbium Caput declararunt Gothi, Vandali, Normanni, Suevi Imperatores, Aragonii Reges, aliiq; subsequuti. Ipsa Regum Patria, & Sedes, hos Diademate Regio insignivit, his cunas, ac sepulchra exhibuit augusta. Hinc nil mirum si maximis muneribus ejus gloriâ munire, amplificare, & felicissimam efficere certatim studuerint Summi Principes Orbis, qui in Sicilia ad Metropolitico dignitatis fastigium in utroque ordine Ecclesiastico, ac politico insigniter evexere. At præstantissimam Urbis Felicitatem, laudemq; in literis, & illustrium Virorum gloria sitam esse dubitat nemo: quid enim splendidius, quid honestius quàm scientias excolere, doctos Viros producere, literarum amantissimos fovere? Hac in Urbe ingeniorum ubertas soli fecunditatè æmulator: in eâ disciplinatum Athenarum transtulit sapientia. Id serpente illo Panormitani Genii præcordiis inhaerenti, Majores nostri explicare curarunt, qui Minervæ Sacer, (9) sapientiæ decus adumbravit. Hoc ipsum Panormitana numismata (10) Palladis imagine, ac noctuæ signo procusa, quo sapientiæ domicilium (11) Panormi constitutum designarunt. Ex ea etenim Philosophorum, Theologorum, Oratorum, Poetarum agmen frequentissimum prodiit. In ea innumeri omnium scientiarum candidati progeniti, quibus Panormitana Respublica gloriatur. Poësis Etrusca hinc primùm in lucem edita, Panormitanorum ingeniorum lacte educata ad Italiæ totius gloriâ adolevit; adeo hinc primùm Hippocrenas erupisse crederes. Hinc meritò à Joanne Zaccagno Romano, (12) *Panormus*, vocatur, *maximorum ingeniorum Civitas feracissima, & quæ cum Athenis ipsis gloriôsè conferri possit*. Zaccarias Boverius (13) *Urbem*, appellat, *literarum studiis, maximisque ingeniis præstantem*. Ex Mattheo Silvagio (14) est *Virorum illustrium amata nutrix, sapientialis doctrix schola, & doctissimorum virorum veneratrix*. Vobis ergo Patres Illustrissimi, Vobis inclytæ, literatæ Patriæ Custodes oculatissimi,tribuendum opus. Vestro duce consilio felicitatis compendium, literarum otium, ut in tutissimo portu perennem sibi augurantur pacem;

Hic æterna quies, nullis hinc jura procellis. (15)

Vestra sub umbra ne dum perpetuum Patriæ felicitatis fulcimentum, quàm inconcussam libri patrociniū ominatur Columna, quæ in hoc Patrum consessu omnibus præit. Prima Mundi ætate decurrente, cretæ Columnas duas, (16) æneam unam, lateritiâ aliam tradunt; in quibus astronomica arcana sedulò descripta contra ignis, & aquæ vim ad Orbis utilitatem servarentur. In hac Columna delineata Sicularum Scriptorum decora; contra temporis injurias, & invidorum dicacitatem

cacitatem illæsa, diuturno fulgore præservanda speramus. Te Pa-
 trono, Prætor clarissime, firmior erit Siculorum gloria, gloriosior Li-
 terarum fama: E tuo enim nitidissimæ familiæ lumine, huic Bi-
 bliothecæ splendor accedet. Cui ignotum augustissimi generis tui
 nomen latissimè diffusum, quo totus terrarum Orbis illustratur? Ip-
 sius honores haud paucis complectendi, dum ejus majestatem plurimum
 voluminum argumentum fuisse scimus: nec Columnæ tuæ sublimi-
 tatē Auctorum quispiam adhuc plenissimè dimensus est. Id solūm
 hic obiter indicare cenlui, Romanam Columnensium Procerum fa-
 miliam, vetustatis origine, potentiā, opibus, ac perpetuā illustrium
 virorum gloriā effulsisse: in ea enim familiares, ac frequentissimæ
 Summorum Pontificum Thyaræ, Cardinalium Purpuræ, Episcopales
 Insulæ, Provinciarum, ac Regnorum Præfecturæ. In ea longo or-
 dine Aurei Velleris Equites, Magnates à titulis, honoribusque egre-
 gios, Heroas bellica virtute præstantissimos Orbis universus ve-
 nerabundus inspexit. Ex his quā latè pateat familia tua omnes
 etsi executientes apertissimè vident; id enim certo certius Jordanum
 Columnam Zagaroli Marchionem, Ioannis S. R. E. Cardinalis titu-
 lo S. Prædixis fratrem; anno 1240. clarum, Octonem (ex quo Co-
 lumnensis Comestabilis familia originem trahit suam) & Fridericum
 Columnam Romanum, ita à patria vocatum, genuisse. Hic autem
 in Siciliam transvectus, Savocæ Dominus, & præcipuus Dux apud
 Fridericum II. Imperatorem, & Siciliæ Regem constitutus effloruit:
 ex quo rectè Præavorū serie Cæsarodis Barones, ac Duces originē agnos-
 cunt, agnoscunt & tuam. Id enim, ut cæteros mittam, testatur
 Dominicus de Sanctis, (1) qui ait: Siculos Columnenses ex Baroni-
 bus Cæsarodis, & Fluminis Nisæ ex eodem sanguine progenitos, ac
 Columnenses Romanos: quod publicè, ac solemniter Thomæ Co-
 lumnæ Siculo ex Baronibus Cæsarodis testatus est Prosper Columna S.
 R. E. Cardinalis anno 1442. Hoc autem confirmarunt Marcus An-
 tonius Columna Siciliæ Prorex, Pompeus, & Marcus Antonius Co-
 lumnæ Cardinales, ac tandem Philippus Columna Talleacotii Dux,
 qui in testamento condito Romæ anno 1639. 26. Martii, cū fami-
 liæ suæ Magnatem, ac Primigenum instituisset, voluit, ut deficien-
 tibus stirpis suæ Romanæ Proceribus, omnibus familiæ feudis, titulif-
 que Columnenses Siculi succederent. Hæc de Sanctis. Hæc autem supre-
 mæ Tabulæ in Archivo tuo inter insignia gentis tuæ monumenta
 servatæ idipsum abundè testantur. Quis Tuorum pereximius Or-
 do, qui pristinum generis tui splendorem Romæ deductum in
 Sicilia servavit, enumerare valeat? Hos inter Christophorus, qui
 Luciam Manfredi Claramontis filiam uxorem duxit, ac anno 1320.
 & 1328. Messanæ Stratigotus, anno 1334. Cæsarodis Baroniam adeptus
 est. Thomas Baro Fluminis Nisæ, Savocæ, S. Alexii, Calatabia-
 ni, Bissanæ, Gissæ, Cattafi, Montalbani, & Favarottæ, quinquies Messa-
 næ Stratigotus, & anno 1393. Magnus Siciliæ Iustitiarius. Haud licet
 innumera in Reges Siculos obsequia à Majoribus tuis edita hic per-
 censere: nec munificentissimam Regum benevolentiam, nec titulos,
 feudosque, quibus in grati animi significationem familiam tuam il-
 lustrarunt:

1. In libro Co-
 lumnensium
 Procerum Ico-
 nes, & me-
 morie.

1. S. Basilus
in Deuter. ca.
15.

lustrarunt : essent hæc omnia historiarum satis prolixæ documenta ; &
cupientem me singula recensere, hic me deficiet dies. (1) Solùm com-
morabo quæ Rex Martinus, Reginaque Maria protulere in privile-
gio, quo Thomæ supralaudato Oppidum Fluminis Nisæ concessere
anno 1392. 15. Maii : illud enim dedisse, ait, ob egregia Thomæ fa-
cinora, quibus Messanam in Regis potestatem redegit : *in reduciendo
scilicet prædictam Civitatem Messanæ ad fidei nostræ cultum, ut pro tot
meritis, & servitiis ipsum nobilem Thomæ nostræ collationis, & græ-
tiæ prosequamur impendio.* Tuam etiam præstantiam plenissimè intel-
lexit tum Carolus II. Rex, qui Te à Rationibus Magistrum delegit:
tum etiam Philippus V. Borbonius, qui perhumaniter studium excep-
pit tuum, cùm in Italiam appulisset : nam Te anno 1704. Patriæ hujus
Prætorem amplissimum constituit : & ad eandem dignitatem ite-
rum evectus nunc singulari prudentiâ, ac consilio cuncta oculatissi-
mè moderaris. At quid plura ? rebus undique effulgentibus lucem
deferam ? meridiano Soli facem adhibeam ? satius est omnia præteri-
re, quàm exiguo laudum censu exornare : *supervacanei laboris est
commendare conspicuos, ut si in Sole positus facem præferas.* (2) Excipite &
Vos Patres Conscripti hoc observantiæ meæ donum : Vobis, Patriæ Cû-
stodibus vigilantissimis opus sisto : & à vestro patrocinio plurimum
splendoris accipiet : quantum enim laudis Siculis Sapientibus detraxit
ingenii mei imbecillitas, tantum dignitatis, ac famæ ipsis nominis
vestri splendor impertietur. Dum Patriam optimis sapientiæ legibus
temperatis, ob eximias, quibus effulgetis virtutes, Vos Urbs nostra ob-
sequentiissimè suspicit, ac veneratur : Vestra morum elegancia, fa-
miliarum nobilitas, ac singularis prudentia, arctissimo fœdere con-
iunctæ, summis laudum præconiis essent efferendæ : sed egregias tum
corporis, tum animi dotes angustis epistolæ finibus comprehendere
despero, Inspicite perhumaniter Prætor Clarissime, Patriæ Patres opus.
Auspice, ac Duce Columna feliciter gradietur Siculorum Literato-
rum cœtus : sub umbra Aquilæ Panormitanæ bona alite excedet
liber iste meus : illum perbenignè fovete, ac tuemini ; ac vestra
Siculorum gloria, hoc in volumine occlusa, erit, nam

3. Claudianus
de laud. Steli-
conis lib. 2.

*plus est servare repertum,
Quàm quæsisse decus.* (3)
Valete ad æternum Patriæ ornamentum, & præsidium ; & publico
omnium bono Vos incolumes servet Summi Numinis cura. Panormi
die Translationis Concivis nostræ D. Agathæ 18. Augusti 1707.

Addictiss. & Obsequentiss. Servus
Antoninus Mongitore.

PRAE-

PRÆFATIO

AD LECTOREM.

vij

IX adolescentiæ meæ limites attigeram, cùm innatum ardorem erga Patriam, Nationemque Siculam in me conceptum, nimium excrevisse sensi. Hinc amor iste ad evolvendas Siciliae historias animum impulit. Legi, pervolvi sæpius. Incolarum ingenia, Camporum ubertatem, Urbium opulentiam, bellicam virtutem, temporum vicissitudines, aliaque notatu digna, non sine animi oblectamento, pluries perlustravi. At in his omnibus pauca sparsim de viris illustribus, qui literarum gloriâ excursis temporibus florere, animadverti: pauciora de iis, qui recentiora sæcula doctrinæ splendoribus illustrarunt. Cur, dicebam, potior historiæ pars oblivioni damnata? cur singulare Literatorum decus ex hominum mente dolendâ jacturâ prolabetur? Quid gloriosius Reipublicæ, ac Regionibus, quàm literarum cultum, ac Sapientum venerationem? Quid utilius, quàm eorum notitias custodire, qui de Orbe erudito benemerentissimè, scientiarum ope nominis immortalitatem assequuti sunt; & Provinciarum, Urbiumque majestatem longè, latèque amplificarunt? Aliarum Nationum studium laudabam, quæ sanè feliciter Literatos viros, tamquam *Præceptores generis humani*, ritu *Deorum colendos* arbitratæ cum Seneca *epist.* 64. hos emeritis laudum præconiis extulerunt; & posthumam eorumdem famam impensius servare curantes, conditis Bibliothecis, memorabilia ipsorum gesta, ac lucubrationes in communem utilitatem sedulò digessere. Nunc verò horum gloriam gestientes inspeçant, aliisque demirandam proponunt. En nonnulli, qui de Nationum, ac Urbium Scriptoribus libros edidere, nullo servato ordine, prout memoriæ occurrunt. De *Anglis literis illustribus* scripsit Joannes Balæus. Basileæ 1557. & 1559. in fol. Joannes Pictæus de *Scriptoribus Angliæ*. Parisiis 1649. in 4. De *Germaniæ Scriptoribus* Joannes Tritemius, quibus additiones accessere Jacobi Wimpfelingi. De *Scriptoribus Scotiæ* Thomas Dempsterus, & Joannes Balæus. Basileæ 1557. & 1559. in fol. De *Scriptoribus Hiberniæ* Fridericus Hibernus, & Jacobus Warzus. Deblinii 1639. in 4. De *Scriptoribus Polonis* Simon Stravolscius. Francofurti 1625. & Venetiis 1537. in 4. De *Scriptis Danorum* Thomas Bartholinus. Hafniæ 1668. in 8. De *Belgis* Aubertus Miræus. Antuerpiæ 1609. in 4. Franciscus Swertius in lucem protulit *Athenas Belgicas*. Antuerpiæ 1628. in fol. *Bibliothecam Belgicam* edidit Valerius Andreas. Lovanii 1643. in 4. De *Flandriæ Scriptoribus* Antonius Sanderus. Antuerpiæ 1624. in 4. De *Hannoniis* Philippus Brasleur in *Bibliotheca Hannoniæ*. Montibus 1637. in 8. De *Hollandis, Zelandis, & Ultrajectinis* Pancratius Castricomius. De *Frissiis* Ubbo Emmius, & Martinus Hamconius. De *Hispanis* Andreas Scotus in *Bibliotheca Hispana*. Francofurti 1608. in 4. & Nicolaus Antonius in *Bibliotheca Hispana*. Romæ 1672. & 1696. in fol. De *Neapolitanis* Nicolaus Toppius in *Bibliotheca Neapolitana*. Neapoli 1678. in fol. & Leonardus Nicodemus in *Additionibus ad eandem*. Ibidem 1683. in fol. De *Romanis Clarissimis* Prosper Mandosius in *Bibliotheca Romana*. Romæ 1682. & 1692. in 4. De *Pedamontanis, Sabaudis, & Niciensibus* Franciscus Augustinus ab Ecclesia in *Catalogo edito Taurini* 1616. in 4. & Andreas Rasottus in *Syllabo Scriptorum Pedamontanorum*, ubi etiam de *Sabaudis, Monferratenibus, & Comitatus Niciensis*. Monteregeali 1670. in 4. De *Gallis* Antonius Verderius in *Bibliotheca Gallica*. Lugduni 1585. in fol. ubi tantum de libris idiomate Gallico editis. De *Scriptoribus Umbriæ* Ludovicus Iacobillus in *Bibliotheca Umbriæ*, edita Fulginæ 1658. in 4. De *Liguris* Raphael Sopranus de *Scriptoribus Liguris*. Genuæ 1667. in 4. Michael Justinianus de *Scriptoribus Liguris*. Romæ 1667. in 4. & Augustinus Oldoinus in *Athenæo Ligustico*. Perusæ 1680. in 4. De *Mediolanensibus* Philippus Piccinellus in *Athenæo literatorum Mediolanensium*. Mediolani 1670. in 4. De *Venetis* Joannes Alberticus in *Catalogo de illustribus, & celebribus Scriptoribus Venetis*. Bononiæ 1605. in 4. Augustinus Superbus in *Triumpho illustrium Venetorum*. Venetiis 1629. in 4. uberiori eruditione Venetos Scriptores descriptos expectat Orbis literatus ab Apostolo Zeno viro præstâtissimo. De *Bergomensibus* Donatus Calvus in *Scena literaria Scriptorum Bergomensium*. Bergomi 1664. in 4. De *Cabillonensibus* Ludovicus Jacobus à S. Carolo. Parisiis 1652. in 4. De *Patavinis* Bernardinus Scardeonius. Basileæ 1560. in fol. De *Ferrariensibus* Augustinus Superbus in *Apparatu edito Ferrariæ* 1620. in 4. De *Bononiensibus* Bartholomæus Galecorus de *viris illustribus Bononiensibus*. Ferrariæ 1609. in 4. & Joannes Antonius Bunialdus, seu verius Ovidius Montalbanus in *Bibliotheca Bononiensi*. Bononiæ 1641. in 24. De *Florentinis* Michael Pocciarius in *Catalogo Scriptorum Florentinorum*. Florentiæ 1589. in 4. Egregius Joannes Cinellus de *literaria Rep. benemerentissimus Historiam etiam Scriptorum Florentinorum elucubravit*, cujus editionem doctis viris fore gratissimam non dubitamus. De *Perusinis* Augustinus Oldoinus in *Athenæo Augusto*. Perusæ 1678. in 4. De *Lucensibus* Guilelmus Burlamacchi. De *Brixienibus* Leonardus Cozzandus in *Bibliotheca Brixienfi*. Brixia 1685. in 8. De *Tarvisinis* Bartholomæus Burchellatus in *Catalogo Scriptorum Tarvisinorum*. De *Forojuliensibus* scripsit vir summus Justus Fontaninus in *Bibliotheca Forojulienfi*, quam literato Orbi promisit in eruditissimo *Aminota defenso cap.* 11. pag. 281. Id ipsum alii de aliis Urbibus, & Regionibus forsân præstiterunt. Hinc merito augebar inter tantos Bibliothecarum libros, nullam hæcenus Scriptorum Sicularum Bibliothecam lucem aspexisse.

Com.

Compertum mihi est, quòd Siculi nonnulli eruditione, & doctrinâ instructissimi hanc spartam exornare tentarunt: at nullum opus aggregitum, tunc editum, vel adhuc absolutum, satis intellexeram. Omnium primus Petrus Carrera Militellanus in rebus Siculis versatissimus huic operi manum admovit: in epistola enim naneupatoria, quam epistolarum libris Joannis Thomæ Moutcata præfixit, librum de Siculis Scriptoribus concinnasse innuit: at opus non excusum scimus; pauca verò ipsius fragmenta m. ss. in Bibliotheca Clericorum Minorum Messanæ delitescere ex virorum eruditorum relatione percepi. Carolus de Neapoli Panormitanus in *Fastos Ovidii lib. 6. n. 103. pag. 271.* ubi loquitur de Archimede, scriptis tradit Bibliothecam Siculam: *Salve, ait, magne Archimedes patriæ nostræ decus, ingenium superhumanum. heu! ubi jam insignia Sicula illa capita? videtur holierrum Cælum prorsus aliud ab antiquo. Ubi Theocriti, ubi Lysie, & quorum plerumque scripta nobis ætas invidit? dabimus ante biennium, si Deus volet, Bibliothecam Siculam, ut mireris quos viros ex tellus emisit, imò ut lugeas, quas gemmas Orbis amiserit.* Hæc ille Ex his clarè patet Siculam Bibliothecam exarasse; & utinam edidisset? nam ingenio, & eruditione, quibus mirabiliter pollebat, Siculos Scriptores apprinnè illustrasset. Sed in ipso ætatis flore defuncto in Hispania, concepta de illo spes evanuit; ejusque lucubrationes quonam loco reliquerit nescimus. Apud Nicolann Antonium in *Bibliotheca Hispana tom. 2. pag. 316.* legimus Antonium Agraz nobilem Panormitanum opus inscriptum: *Museum Siculum, sive de veteribus Sicilia Scriptoribus in 4.* exornasse. Sed hic Neapoli denatus, ubi nam opus deposuerit, ubi asservetur, penitus ignoratur. Denique Aloysius la Farina Eques Panormitanus, Marchio Madonæ, opus diu molitus est *de Scriptoribus Siculis ab Orbe condito*; hoc vidi in refertissima ejus Bibliotheca, nunc Vincentii la Farina filii, sed non dum numeris omnibus absolutum, imò inordinatum, ac à nostro instituto alienum esse intellexi, prout obiter prospicere licuit. Hinc neminè tunc Siculam Bibliothecam edidisse pro certo sciebam. Solùm nonnullos aliqua tantùm de veteribus Sicilia Scriptoribus tradidisse comperi. Inter hos Constantinus Lascaris Byzantinus, qui libellum *de Viris illustribus Siculis* scripsit, quem edidit Franciscus Maurolycus in *rerum Sicaniarum compendio* à pag. 18. Thomas Fazellus Saccensis in volumine *de rebus Siculis* juxta Urbium descriptionem, ex occasione veluti oblata, nonnulla de Siculis Scriptoribus in lucem emisit: id ipsum peregit Rodericus Pirrus Netinus in *Sicilia Sacra*, qui antiquis nonnullos ex recentioribus addidit. Hubertus Goitzius in *Sicilia historia posteriori* Siculorum Catalogum à doctrina celebrium inseruit. Joannes Viginthyllius Messanensis de omnibus Siculis Poetis scribere meditabatur: at edito tantùm de Poetis Bucolicis Siculis libro, vivere desit. Philadelphus Mugnòs Leontinus nonnulla de Antiquis Philosophis, Poetis, Historicis, aliisque Siculis in *suo novo Laertio* evulgavit: recentiora promisit; at hæc non edidisse nobis gratulamur; vir enim in iis, quæ typis consignavit dubiæ fidei (ut satis patet ex censura viri integerrimi, ac eruditissimi Vincentii Auricæ, Panormi hoc titulo excusa: *La Verità storica svelata, & vero Avvertimenti, e Correttioni al nuovo Laertio di D. Filadelfo Mugnòs*) potius Siculorum Literatorum gloriæ tenebras offudisset, quàm Siciliam illustrasset: ideoque ea, quæ de veteribus typis tradidit, intacta reliqui, & velut commenticia neglexi. Aliqui tandem solùm de peculiaribus quarundam Urbium scriptoribus in patriis historiis aliqua tradidere, nēpè de Panormitanis Franciscus Baronius in libro *de Majestate Panormitana*, & Vinc. Auria in *Theatro Literatorum Panormitanorum m. s.* De Syracusanis Vinc. Mirabella, & Christophorus Schobâr *de rebus præclaris Syracusanis*. De Messanensibus Josephus Bonfilii in *sua Messana*, & Placidus Samperius in *Iconologia Maria Virginis*. De Catanensibus Petrus Carrera in *historiis Cataneæ*, & Joannes Baptista de Grossis in *Decacordo Catanense*. De Agrigentinis Christophorus Schobâr *de quibusdam Civitatis Agrigenti errationibus*. De Mazariensibus Joannes Jacobus Adria in *topographia Mazariæ*. De Netinis Vincentius Littara *de rebus Netinis*. De Drepanitanis Leonardus Orlandinus in *descriptione Drepani*. De Thermitanis Vincentius Solitus in *historia Thermarum*. De Calatajeronsibus Petrus Paulus Morretta *de Calatajerono*. De Platienis Joannes Paulus Chiarandans in *historia Platiæ*. At hi omnes aliqua tantùm collegere de Scriptoribus Siculis: & hæc vel in epitomen contracta, vel obiter indicata, nec ad lancem perpenſa videbantur.

Hinc Bibliotheca Siculæ inopia, & literariæ gentis nostræ gloria, nulli secunda, mihi potissimum scribendi fuit causa: hæc animum incendit meum: cui accessit amicorum adhortatio: his enim cùm meum apertissem consilium, tum verbis, tum humanissimis officiis meam dissiparunt desidiam. Hanc igitur Provinciam suscepi, & ad opus condendum manum admovi. Et nimium, fateor, in longum opus protrahere, & Siculorum patientiam fatigare opus fuit: inspidæ enim curæ, domesticæque sollicitudines, quæ naturæ fluentis impetus avertunt, animique vires perpè enervant, ab incepto opere, mentem evocarunt. At nunquam deterritus, ut has lucubrationes perficerem, ipsis subcesiva dicrum momenta devovi.

At jam elapsis quatuor ferè lustris, etsi segniter opus processerat, in non parvam molem excreverat, cùm P. Hieronymum Ragusam Societatis Jesu Motycensem inaudiui in Bibliotheca Sicula concinnanda ferventius desudare; & jam veluti operis prodromum librum à nonnullis auctoribus præsertim supra relatis, hinc inde collectum in lucem emiserat, cui titulum præfixit: *Elogia Siculorum, qui veteri memoriâ literis floruerunt*. Lugduni 1690. ex tunc paululum hæsi dubius, & an lucubrationes meas protrahendas anceps dubitavi: cùm etenim Siculam gloriam quærerem, hanc autem promoverè curaret vir eximius, haud ultra progrediendum ratus, quæ digesseram igui potius, quàm Orbi literato tradenda arbitrabar. At amicorum benevolentia passim urgere sensi, sæpius enim aures vellicabat: ita ne, ajebant, quæ diuturno labore, ac non exiguis impensis collegisti uno temporis momento disperdes: coacervatas Scriptorum notitias perpetuæ oblivioni damnabis? Cur Siculos, exterosque frustraris, quibus opus tuum sub

sub incude esse jamdiu innotuit. *Quarta est acta*; nam ab anno 1698. Vincentius Auria in *Gagino Redi* civo pag. 35. Bibliothecam tuam lectoribus indicavit. Nonne tu ipse Siculos Literatos sollicitare curasti, ut exoptatas notitias tibi mitterent? nonne amici omnes, qui literaria monumenta, ut opus numeris omnibus absolveres, exhibuere, deceptos esse credent? E in memoria forsan eiecisti; *libros ex Clemente Alexandrino lib. 1. Strom. mentis partus, animique fetus esse*: immo testis Platone *epist. 7. libri liberis tantò chariores sunt parentibus, quantò mentis filii sunt præstantiores, quàm corporis*. Quanam ergo barbaries in animum illapsa tuum, ut contra naturæ leges proprios jugulare scetus cogites; dum à rationis instituto abhorret, mentis partus suffocare? At quid mirum si Scriptores plures eodem, vel diverso tempore de eodem argumento scripserint? nonne Auctores innumeri eandem historiam tradidere? nonne Siculam historiam Thomas Fazellus, inde Franciscus Maurolycus, Josephus Bonifilius, aliique scripsere. Eodem anno 1667. de Scriptoribus Genuentibus Michael Justinianus, & Raphael Sopranus libros evulgavit; hic Genæv, ille Romæ; & inde Augustinus Oldoinus anno 1680. Perusiar. *Utile est ex Divo Augustino lib. 1. de Trinit. cap. 3. plures à pluribus fieri libros, diverso stylo, non diversa fide, etiam de questionibus eisdem, ut ad plurimos res ipsa perveniat, ad alios sic, ad alios autem sic*. Non omnibus datum est omnia scire: nonnulla quæ forsan in publicam lucem emittes, è Ragusæ notitia effugisse putamus: nonnulla etiam illi nota, te forsan latuere: hinc quæ in uno deficient opere, alterius lucubratio ad integram Siciliæ gloriam exhibebit.

His rationibus permotus expumicandum opus decrevi, typisque parandum, quòd dum perficio, ecce in foribus operis Ragusæ tomum unum inscriptum: *Sicilia Bibliotheca Vetus, continens Elogia Veterum Siculorum, qui literarum famam claruerunt*, Romæ editum anno 1700. at anno 1702. publici juris effectum. Summâ aviditate librum evolui; ac elogia, jam ab ipso edita Lugduni, varia accessione locupletata, continere cognovi. At verum intellexi propè impossibile esse, omnibus innotescere posse omnia: quamvis enim multa à Ragusa edita jam antea in meam Bibliothecam, pervolutis ad rem auctoribus ferè omnibus, transtuleram; pauca mihi impervia in opere Ragusæ adinveni; multa verò me assequuntur, Ragusæ, vel forsan incognita, vel ab eo prætermittantur: ubi superiores notitiarum manipulos me collegisse animadverti: multa ad Siculam gloriam amplificandam necessaria me digessisse comperi; à Ragusa extremis digitis pertractata. Hinc ab omni hæsitacione liber, opus meum haud omnino inutile putavi, ac typis tradendum constitui, ut mea, aliorumque voluntati facerem satis.

Habebis ideoque humanissime Lector duplicem Bibliothecam Siculam, Ragusæ unam, alteram ex meo penu, diverso tamen ordine, diversa scribendi ratione concinnatam, cum ipse opus suum in veterem, ac novam Bibliothecam divideret: novam verò in centurias distribuerit: ego verò eum sequutus sum ordinem, quem mihi prima nominum elementa obtulere. Nonnullos complexus est Ragusa Siculos, solum doctrinæ jure in suum opus exceptos; nulla enim edidere ingenii monumenta: quamplures etiam non Siculos, vel apocryphos ex inani aliorum fide descripsit: ego verò legibus Bibliothecarum extimulatus, eos solummodo, qui aliquid edidere, vel saltem scripserunt; Siculos tantum, ac veros Scriptores in meam Bibliothecam exscribere studui. Novos nonnullos sive librorum inopiâ, sive otii penuriâ in Ragusæ Bibliotheca observavi: hinc si aliqua meis in scriptis emendo, vel diversè propono, à viri eruditissimi æquanimirate mihi veniam polliceor; Deum enim obtestor, id non carpendi libidine, sed veritatis studio effecisse: nec ideo debitam Ragusæ laudem unquam eripere mihi in animo fuisse velim intelligas; immò omni laude dignissimum libenter profiteor.

Ad eruenda multorum gesta, præsertim antiquiora, còdices, qui operi condendo subsidio essent, non sine maximo sumptu congerere; & evolvere ingenti labore, ac vigiliis opus fuit. Bibliothecas Panormi non paucas, nec librorum copiâ destitutas, immò abundè refertas, lustravi. Bibliothecarum Auctores, ac librorum indices percurri. Regularium Ordinum historias perscrutavi, & propriis oculis omnia usurpare, & examinare pernecessarium fuit, ut omnia colligerem, & nè aliquod intentatum negligerem.

Nec minori labore recentiora obtinui; datis undique epistolis ad Siciliæ literatos, aliosque tum in Sicilia, tum extra Regni fines, & in diffitis etiam regionibus degentes, ab his, perbenignè exceptis animi mei votis, multa relationibus fide dignis habui.

At de quibusdam Scriptoribus majora forsan exoptabis; nam supremis tantum digitis eorum gesta me attigisse animadvertes: & ipsorum promerita id exigere videbantur: at hoc fortunæ meæ vitium, dicam potius, quàm illorū naturæ fuisse, apud quos iteratis precibus institi, ut vel proprias, vel concivium, vel denique affinium notitias mitterent; sed irritò labore: hinc exiguas literatorum notitias sibi adscribant; nam ad extollendam Scriptorum gloriam omnem movi lapidem, sed aliquando inani conatu defudavi; surdis cecini. Fateor tamen plura nobis eripuisse memorabilem Siciliæ Terræmotui anni 1693. qui everfis miserabili ruinâ Urbibus, Oppidisque, non paucis literatorum monumenta sub rudibus sepelivit, ac perpetuâ oblivione opplevit. At precor te humanissime Lector, ut quæ à mea cognitione effugisse observabis, mihi mittere digneris; & necessariò supplenda in additionibus secundo operis Tomo subjungenda adiciam.

Quæ ad Scriptorum gloriam collimare cognovi, omnia congerere, vel saltem præclariora colligere jucundum existinavi. Hinc ne dum patriam, nativitatis diem, annumque, & institutum; verum etiam munia, præclare gesta, vitæ memorabilia, mortis tempus, epitaphia, omnia maximo labore perquisita exhibere curavi. Aliquando non omnia Scriptorum gesta retuli; & consultò à proluxa rerum narratione calamum temperavi; sciebam enim me non vitas, sed Scriptorum elogia contexere. Attamen præstantiora retuli ne jejunum lectorem dimitterem; & ubi ubiorem gestorum messem invenire poterit,

terit, indigitavi: Sicularum autem Scriptorum enconia, quæ ingenio mei tenitas excogitare non valuit, in celebrioribus Auctorum libris regenda proposui, ac obuli. Quæ fortan sapientibus indigna nonnulli patnaverint, naturioribus ceniioribus vituperanda reliqui; nam teste Averroe 1. *Rhetor. tr. 2. cap. 12. laus virtutis satis est sine mentione maiorum*:

Librorum titulos à Siculis Scriptoribus editorum, eâ linguâ tibi obtuli, quâ Auctoribus scribere placuit; quod non sine exemplo feci; ut si quandoque liber tibi arriserit, facilius invenire posses. His addidi, ut diligentiorum Scriptorum mos est, Urbis, & Typographi nomen, editoris annus, & forma: immò operum omnes, variasque editiones recensere curavi, ut librorum amantissimis morem gererem: etsi minis doctis hoc parùm arrideat: attamen erudito tibi id satis gratum scio. Manuscripta, ad plagiatorum flagitia averteunda retuli, & ubi lateant indicavi. Lucubrationem reliquias, ab integro operum naufragio ereptas, à quibusdam servatas, vel in Archivorum latebris cum blâcis luctantes detexi.

In nostrorum Scriptorum albo nonnullos infemi, qui exiguæ molis opellas edidere: etsi aliqui à Sicularum Scriptorum numero delendos arbitrabantur. At ex his quosdam lubens admisi, nec debitâ laude fraudandos putavi. Parva persæpè magnam complectuntur ingeniorum excellentiam, magnamque redolent pietatem: sicut enim aliquando ex Plinio *lib. 11. cap. 2. rerum natura, nusquam magis, quàm in minimis tota*; ita non rarò in minutioribus opellis tota ingenii vis elucere videtur. Sicut etiam summi artificis est in exiguo opere artis induitiam, ac elegantiam, Myrmecedis ingenio exprimere; ita egregii ingenii laus in contractis lucubrationibus ingenium voluminum materiam perstringere. Nec sine exemplo hoc efficere statui; nam & S. Hieronymus, S. Isidorus, Cennadius, Trecemius, Miræus, Bellarminus in libris *de Scriptoribus Ecclesiasticis*, Leo Allatius in *apibus Urbanis*, Philippus Alegambe in *Bibliotheca Soc. Jesu*, Nicolaus Antonius in *Bibliotheca Hispana*, alique plures, inter Scriptorum catalogos nonnullos recensent, qui vel epistolam, vel carmina perpauca, aliaque per parvula edidere; quasi ipsis dixisset Dominus Jo. 6. 11. *colligite fragmenta ne pereant*. Ideoq; majorum more nonnullos opusculorum Scriptores ex hac Bibliotheca excludere nolui. Horum aliqui etsi parvæ molis Opellas in lucem emisere, attamen vel alias lucubrationes ineditas reliquere, vel ingenio satis maniti magna edidissent, si occasio, vel tempus non defuisset. At multos, fateor, qui parvi momenti libellos, vel vericulos aliquot typis tradidere, nec alia scripsisse comperi, libenter neglexi.

Multi lucubrationes suas condiderunt, at publicæ luci non consignarunt: ex his celebriores tantum exhibui; & alios, qui in aliorum libris proditi sunt: si quis enim omnia per orium colligeret, Bibliothecam manuscriptarum non exiguam conderet.

Innumeros etsi doctissimos, ac celeberrimos prætermisi, quia nihil vel scripsisse, vel edidisse liquet: de Scriptoribus enim Siculis, non de Sapientibus, ac illustribus viris noticias edere proposui.

Adversas nonnullos Auctores in arenam coactus descendi, qui vel Sicularum Scriptorum gloriam, usurpare, vel veritatis candorem obnubilare tentarunt. Hinc multa nobis adversa diluere, quorundam lapsus corrigere opus fuit. Scriptores multos ab exteris Provinciis surreptos, Siciliæ restitui: ideoque Siculi nonnulli ad proprios lates, quasi jure postliminii rediere. At veritatis studio, alios nonnullos inter Siculos Scriptores falsò recensitos, propriis regionibus restitui. Sat-Siciliam suis illustrem arbitramur. Hos ad operis calceem rejeci: ibique illorum etiam Elenchum attexitur, quibus aliquos libros attributos comperi, sed falsè: ibiq; etiam eos statui, qui inter apocryphos Scriptores recensendos putavi.

Clarè omnia nec falerata eloquutione digerere curavi; nam laudes non aucupare, sed exhibere statui eâ animi sinceritate, quâ semper literatorum gloriam intimo cordis sensu recolui: ideoq; stylum nec nimis ornatum, nec nimis depressum delegi: mediū inter Oratorem, & Historicum tenui. Orationis lenocinia expectati memorabo, quæ Lucilio suo Seneca exposuit *ep. 115. Nimis auxilium esse te circa verba, & compositionem, mi Lucili, nolo: habeo majora, quæ cures. Quære quid scribas, non quemadmodum*. Hoc advertendum puto, quòd nonnulla nomina, præsertim mægerum, barbaræ, vel infimæ latinitatis (quæ aureum latinæ ætatis sæculum non audivit) recentiora sæcula adinvenere: ut puta: Prorex, Inquisitor, Studiorum Regens, Prior, Provincialis, Guardianus, Syndicator, Visitor, Advocatus, & similia. His aliquando usus sum, ut sæculi usu, recentioribus Scriptoribus, & auribus me accommodarem; aliorum etiam auctorum vestigia sectatus.

Ab his, qui aliquid aliquandò typis tradidere, ob typographiæ errores, sanè inevitabiles, veniam spero. Qui aliquid adhuc non ediderunt, sua mendis expurgata in lucem emittere tentent: & hoc difficillimum experientur.

Demum, si quæ in his, humanissime lector, à veritatis studio animadvertes aberrantia, haud ægrè feram, si veriora me edocere digneris: insigni enim beneficio me affectum putabo, si quisquis Eruditorum hinc in studiis rectiora detexerit; & cum S. Gregorio *epist. 37. lib. 2. profiteor quòd: ab omnibus corripi, ab omnibus emendari paratus sum: & solum mihi amicum existimo, per cujus linguam maculas tergo*.

Antequam ad Bibliothecam accedas, Apparatum Operi prævium tibi exhibere proposui, quo nonnulla præmittenda curavi, ut ex quibusdam summarie prænotatis Siciliam, tanquam rudi penicillo delineatam præ legentium oculis exponerem, & quæ sit Provincia tantorum Literatorum Mater optinè scias. His addam disquisitiones de nomine Siciliæ, ut ex nominis ambiguitate, aliorum errorem declines: de Sicularum ingenio, & literarum cultu, in Sicilia, ex materiæ affinitate necessarias, demum aliqua adnotabo de computo Olympiadum, ut quam annorum rationem amplexus sim, exploratè percipias.

APPARATUS AD BIBLIOTHECAM SICULAM.

§. I.

PERBREVIS SICILIAE PROSPECTUS.

SICILIA inter Thyrreni Maris Insulas maxima, tum ambitus amplitudine, tum rerum omnium ubertate, aliisque naturæ beneficiis cæteras excellit, immò multas Orbis regiones mirificè superat.

2 Juxta situs figuram, & inconstantis fortunæ vices, varia obtinuit nomina. A Triangulari specie, quæ velut Græcæ Deltæ Δ responderet, Triquetram, & Trinacriam passim dixerunt antiqui Scriptores. Trinacria à tribus Promontoriis Pachyno, Lilybæo, & Peloro in diversa procurentibus fuit vocata. Triverticem appellavit Lycophron in *Alexandra*: Tricuspidem Orpheus in *Argonauticis*: Terram Cyclopum, & Solis Insulam Homerus *Odys.* lib. 9. Trilatera à Marciano Heraeleensi appellatur: Trifulca à Claudiano de

raptu Proserpinæ lib. 1. Triceps, & Tricollis à Nonno lib. 2. & 6. *Dionysie*. Sicania tandem nomen à Sicanis accepit, & Sicilia à Siculis ex Thucydide lib. 6. aliisque.

3 Insula satis ampla inter Africam, & Italiam constituta, ambitus 1500. millia passuum habet ex Cluverio *Siciliæ antiquæ* lib. 1. cap. 3. pag. 56. etsi alii ad 1500. plus, minùve extendunt.

4 Tria Insulæ latera à diversis maris fluctibus pulsantur: Thyrrenum enim mare, sive Tusculum ad Boream. Siculum ad Ortum, Lybicum, sive Africum ad Meridiem habet.

5 In tres resecta est partes, quas Valles vocamus, nempe Vallem Mazariæ ad Occasum, Vallem Netinam ad Austrum, Vallem Nemorum, sive Dæmonum ad Ortum, & Boream. Olim in quatuor distinctam Valles invenio Martini Regis ævo anno 1408. quas vocabant Valles 1. Mazariæ, 2. Agrigenti, & Castrijoannis, 3. Neti, 4. Dæmonum, ex *Sicilia Nobili* Romæ edita an. 1692.

6 Ex Astronomorum calculo sub quarto benigniore climate collocatur; ideòque Cœli clementiâ, & insigni aëris salubritate mirificè gaudet.

7 Ab angusto freto, quod Pharum vocant, propè Messanam, ab Italia separatur, & aliquando Italiæ annexam, & Brutio agro adhæsisse multi præsertim ex Poetis opinantur, & vel maris impetu, vel terræmotuum vi discissam putant: quod constantissimè negant Marianus Valguarnera de *Origine Panormi* à pag. 381. & Cluverius *Siciliæ antiquæ* lib. 1. cap. 1. pag. 6. cum aliis, qui validissimis rationibus statuunt, Siciliam semper Insulam fuisse; etsi minùs rectè horum argumenta enervare tentet, sed inani conatu, Claudius Clusius in libro: *Terra fluctantes* cap. 11.

8 In Sicilia vernantes undique Sylvarum, & florentissimi deliciarum tractus ita laxantur, ut natura hic profundissimas amœnitatis opes congestisse fateantur omnes. Ea verò est Siciliæ sæcunditas, ut ipsam meritò Marcus Cato Cellam pœnariam Romanæ Reipublicæ, & Populi Romani nutricem nominaverit, teste Cicerone *orat. 7. in Verrem*, qui & Insulæ ubertatem summis laudibus extollit. Hic Tritici suâ sponte nati usum à Cerere inventum innumeri Auctores docent. Nunc singulis annis magna Tritici copia è Siciliæ horreis extrahitur, quâ regionum cæterarum inopiæ abundè prospicitur.

9 Nec Tritici tantum copiâ, ex qua longè, latèque celebratur, verum etiam rerum omnium affluentia abundat. Plura vinorum genera tum jucunda, tum generosa progignit. Oleo, Caseo, Croco, Manâ, Leguminibus, Eboliâ cannâ (mellitam cannam vocant, ex qua Saccharum educitur egregium) melle præstantissimo, præsertim Hyblæo apud Poëtas celeberrimo, ac omnibus arborum, ac fructuum generibus exuberat.

10 Herbarum, plantarumque medicarum virtute excellentes ubique in Sicilia nascuntur ad humanæ salutis præsidium Botanicis notissimarum. Sal tum maritimum, tum minerale Sicilia colligit insigne. Sericum hic nobilissimum, præsertim Messanæ, atque in conterminis Oppidis, ac Civitatibus invenies, cujus artificium Rogerii Regis operâ Panormum ab Oriente advectum, inde in omnes Siciliæ, & Italiæ fines deductum transiit, ut Otho Frisingensis de *gestis Friderici* lib. 1. cap. 33. pag. 213. Carolus Sigonius de *Re-gno Italiæ* lib. 11. pag. 282. alique tradunt.

11 Multis in locis Auri, Argenti, Ferri, & Aluminis fodinæ observantur. Lapides etiam, gemmarumque pretiosiores in Sicilia inveniuntur, ac passim effodiuntur; præcipuè Agatha, Beryllus, Sapphirus, Alabastrites, Jaspis, Smaragdus, Adamas, Succinum, Porphyrites, alique lapilli, quibus plurimum tribuunt.

12 Fluvii irrigatur affluenter; ac fontes ad potum saluberrimas ubique emittit innumeros. Balnea habet salutaria calidis, tepentibus, ac sulphureis aquis refertissima. Admiranda etiam aquarum scaturigines inveniuntur, quas nultum hic esset recensere. Solùm innuam, quòd Panormitano in agro cujusvis generis arborum, fructuumque feracissimo, ac amœnissimo, fluvio quatuor, tresque suprâ triginta saluberrimi, iique placidissimi fontes ibi nati interfluunt nitidissime.

13 Nec desunt ad venationis, & deliciarum studium Perdices, Faxianæ, Falcones, Accipitres, Cervi, Damæ, Suesque sylvestres, aliaque id generis animalia.

14 Maris fecunditas admiranda, ubique exhibet copiosè piscium abundantiam. Piscatio præcipuè Thynnorum apud Panormum celebris. Xiphii captura juxta Mellanam laudatissima. Corallium in nonnullis Siculi maris partibus, præsertim Drepani, piscatorum industria colligit.

15 Hinc meritò Strabo *Geogr. lib. 6.* Siciliam nullâ ex parte Italiâ inferiorem demonstrat, superiorem verò frumento, melle, croco, aliisque permultis. Solinus *Polyhist. cap. 11.* ait: *quidquid Sicilia gignit, sitè soli, sitè hominis ingenio, proximum est iis, quæ optima judicantur.* Ideòque ab Homero *Odyss. lib. 12.* Solis Insula appellatur: & *lib. 9.* omnia in ea spontè exoriri tradidit. Admiranda Siculi soli natura perhibetur; miracula enim exhibent montes, fontesque; prodigiis fecundi, quæ alibi enarranda prætereo.

16 Sunt Siculi ingenio acuti, facundi, faceti, sui potius, quàm publici boni nimium studiosi: in bello animi fortitudine præstant. Simultatis impatientes, alienigenarum amantes. In aliorum rebus agendis solertes, in propriis rebus concludendis fluctuantes in dubio versantur. Regibus suis magnâ veneratione, ac fide obsequuntur.

17 Decies centena millia incolentium numerum explent. Viros sanè egregios quocumque sæculo in qualibet facultate protulit, quorum fama longè, latèque diffusa mirificè inclaruit.

18 Ante universalem Orbis alluvionem, Siciliam inhabitatam nonnulli tradunt: post verò diluvium eandem primùm Gygantes incolere; id etenim corporum reliquæ miræ proceritatis, in nonnullis Siciliæ locis, præsertim Panormi, ex urnis, cryptisque ad montium radices pluriès effossæ, apertè testantur. Hi Elisâ Duce Javani Filio, Japheti Nepote, & Noemi abnepote, primi Siciliam habuere. Inde Sicani, ita vel à Sicano Iberiæ fluvio, vel à Sicano Rege vocati in hanc Insulam appulsi, ipsam inhabitantur, & Sicaniam appellarunt. Siculi subsequuti ex Italia huc digressi, à quibus Sicilia vocata. Exinde Coloniz nonnullæ à variis Orbis plagis traicientes, quasdam Siciliæ partes tenuere. Trojani Elymo Duce Segestam, & Elymam extruxere. Cretenses Minoam, & Engium accepere. Phœnices negotiandi causâ in Siciliam digressi Panormum, Motyam, Solœntum, Urbes jam antea conditas, incoluerunt. Græci deductis coloniis Siciliam occuparunt, unde Græca lingua in Siciliam introducta. A Tyrannis postea miserè discripta est, regnantibus utroque Dionysio, Agathocle, Phalere, Hierone, aliisque. A Pœnis, & Romanis vario Marte dilaniata fuit, donec Romanis tota cessit. Romano declinante imperio à Vandalis, & Gothis direpta, inde à Belisario an. 535. recuperata, Imperatoribus Constantinopolitanis obtemperavit. Saracenorum jugum perpessa ab an. 827. usque ad an. 1071. ab eorum potestate erepta est per Normannos, qui teste Fazello *Dec. 2. lib. 7. cap. 1. pag. 433.* à Panormitanis Militibus Christianis de prodenda ipsis Urbe inito consilio, occupatâ dein arce, cæsisque custodibus Saracenis, Panormum triumphantes mense Julio, plaudente passim populo, ut ait ipsemet Fazellus, *Christumque vivere conclamante ingrediuntur.* Hinc sublatis Saracenis Rogerius II. Comes Siciliæ coronam obtinuit Panormi 15. Maii 1129. Normannis succedere Suevi, his verò Galli, quibus cæsis an. 1282. à Siculis Aragonenses excepti. A Caroli V. Imp. ævo Austriacis Regibus obedivit. Tandem Carolo II. è vivis, sine liberis sublato, Philippo V. Borbonio paret ab anno 1700.

19 Urbs Regia, Siciliæ Metropolis, & Caput Panormus, olim Siculorum Regum, nunc Proregum sedes: ut passim scriptores veteres, & nuper insigniores, ac præsertim Siciliæ Reges in diplomatibus produnt.

20 Urbes Archiepiscopales Panormus, Messana, Mons Regalis. Panormitanæ Sedis suffraganei Episcopi Agrigentinus, Mazariensis, & Melitenis. Messanensis sunt Cephalæditanus, Liparenis, & Pachentis. Montis Regalis verò Ecclesia suffraganeos habet Catanensem, & Syracusanum.

21 Suprema rerum summa est apud Proregem, qui Catholici Regis nomine Siciliam moderatur. Publica jura à Magistratibus administrantur, præcipuè à Tribunalibus Magnæ Regiæ Curiz, Regii Patrimonii, & Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ, quæ Panormi perpetuò resident. Hic etiam Regiæ Monarchiæ, & Sac. Inquisitionis S. Officii Tribunalia.

22 Regni Comitia, Panormi passim cogi solita, Parlamenti nomine vocantur, & tria personarum genera constituunt, quæ Regni Brachia appellant: Primum Præsulum, & Ecclesiasticorum: Secundum Baronum, ac Siciliæ Procerum: Tertium Urbium, & Oppidorum; ideòque primum, Ecclesiasticum Brachium, Secundum Militare, Tertium Demaniale vocant. Inter Præsules primum obtinet locum Archiepiscopus Panormitanus; itidemque inter Urbium oratores, Prætor Panormi, ipsius Senatus nomine, vel ejus Orator. Hujus rei usum sanè antiquissimum hodie præ omnium oculis servatū videmus. Hinc eruditissimo Vincentio Coronello in *Epit. historica Sicilia* nuper Parisiis edita, primum locum Archiepiscopo, & Senatui Messanensi in Comitibus statuente *pag. 20. & 21.* condonandus est error, quem cum aliis historicæ veritati dissonis, alibi discutiendis, à quodam Messanensi, cujus nomen libens reticeo, Venetiis cum eo agente hausisse, ex fide dignis accepi.

23 De Sicilia hæc tantum præcipua delibasse placuit, alibi forsan fusiori calamo uberiùs edentur.

DE NOMINE UTRIUSQVAE SICILIAE.

1 **P**aulò fusiùs hic immorandum in illo oblongo, qui nimium inolevit, errore, nempe Utriusque Siciliae nomine, quo passim Sicilianum, ac Neapolitanum Regnum indigenæ, exterique omnes vocant: id enim Regiis in diplomatibus, titulisq; Regis Catholici frequentissimè usurpatur: unde etiam mos apud Scriptores invaluit, quo utrumque Regnum barbarâ appellatione Siciliae citra, & ultra Pharium persæpè nominatur.

2 Id certum, ut eruditissimè Thomas Fazellus observat *de rebus Siculis* decad. 1. lib. 1. cap. 2. pag. 13. apud Historicos, & Cosmographos hac sola, in qua orti sumus, nominatur Sicilia. Regnum verò Neapolitanum, seu partem illam Italiae, quæ olim Græcia Major dicebatur, aut aliquam ejus regionem nullus grævis Author, ex tot Græcis, Latinisq; Scriptoribus, quorum præclara extant opera, Siciliam appellavit.

3 Hoc Scriptorum testimonio confirmat; nam Plato, Aristoteles, Herodotus, Timæus, Philistus, Antiochus, Diodorus, Polybius, Trogus, Athenæus, Elianus, Pausanias, Plutarchus, aliiq; veteres ex Græcis Auctores Siciliae nomine hanc nostrâ duntaxat Insulâ intellexere. Id ipsû patet tñ ex Cicerone, Salustio, Livio, cæterisque latinis Scriptoribus; tum etiam ex Homero, Theocrito, Hesiodo, Pindaro, Virgilio, Lucano, Ovidio, Horatio, Martiale, Silio Italico, Claudiano; aliisque innumeris Græcis, Latinisque Poetis. Demùm Strabo, Ptolomæus, Pomponius Mela, Plinius, Solinus, aliiq; Geographi Siciliam nōminantes, hanc nostram solûm Insulam apertissimè indicant.

4 Romani nulli Italiae, & Neapolitani Regni regioni, Siciliae nomen imposuere; & indè Siciliae potiti Insulae nomen à vetustioribus Barbaris, Græcisq; acceptum, intactum reliquere. Hoc etiam observarunt Gothi, Græci Imperatores, & Saraceni, qui Siciliam occuparunt. Normanni Proceres pulsos Saracenis, Regno Neapolitano haud novum nomen constituit; & Siciliae nomen nostræ tantûm Insulae apictum, asservarunt: ideoque Robertus Guiscardus Apuliae Dux, Rogerius Bossius Siciliae Comes vocabatur. Rogerius exinde Rogerii Comitis filius cûm totam propè Neapolitanum Regnum, & Siciliam, in suam redegisset potestatem, Italiae, & Siciliae se Regem nominavit: at Innocentius II. eidem denegato Regis Italiae titulo, Siciliae Regem, Apuliae Ducem, & Capuae Principem vocari concessit anno 1139. Gulielmus, aliiq; Reges ex Normannis, ac Suevis subsequenti, ut etiam Carolus Andegavensis, omnes Siculum, ac Neapolitanum Regnum possidentes, titulo Regis Siciliae, Ducatus Apuliae, & Principatus Capuae insigniti effulserunt: nec unquam Utriusque Siciliae nomen excogitarunt: quod ex eorum Privilegiis clarissimè patet. Post Gallorum cladem Reges Aragoenses, qui Siciliae, & non Neapolitani Regni dominationem adepti sunt, Siciliae tantûm Reges nominabantur.

5 At ex quo exortus appellationis Utriusque Siciliae abusus? Ex Fazello citato comperitur, quòd cûm Clemens IV. Pontifex Carolo Andegavensi Neapolitanum Regnum, ac Insulam nostram concessisset, in concessionis diplomate primus omnium, utrumq; Regnum communi vocabulo, Siciliae nomine appellavit: & hunc abusum semel introductum subsequentes Pontifices amplexi sunt.

6 Gregorius XI. cum pacem inter Joannam Neapolis Reginam, & Fridericum III. Siciliae Regem anno 1363. conclusisset, Neapolitanum Regnum Siciliam, nostram Insulam Trinacriam vocavit in diplomate de pacis conditionibus edito (cujus verba apud Baronium anno 1097. num. 111. sunt: *Ut Fridericus absque juris præjudicio Rex Trinacriae, & simul Joannæ Regina Siciliae appellaretur*). Inde Martinus Siciliae Rex hunc imitatus in diplomatibus suis Neapolitanum Regnum alieni juris, Siciliae citra, Insulam nostram, cui præerat, Siciliam ultra Pharium nominavit. Demùm Alphonsus Rex Neapolitanum Regnum adeptus, cûm in illo, nostraq; Insula dominaretur, novo titulo, sed penitus absurdo, & inaudito Utriusque Siciliae Regem se vocari cœpit. Hinc posteri omnes Reges, qui utrumque Regnum tenuere, eo titulo vocati sunt. Hæc ex Fazello, qui pag. 15. concludit: *abusus itaque à Romanis Pontificibus exortus effecit, ut Neapolitanum Regnum Sicilia à Regibus hodie vocitetur*.

7 Id ipsum planè confirmat Joannes Antonius Summontius in *histor. Neapol. tom. 2. lib. 2. cap. 2. pag. 38.* Octavius Caetanus in *animad. ad tom. 2. SS. Siculor. pag. 48.* Clariss. Pompeus Sarnellus in libro: *Specchio del Clero secolare par. 2. pag. 550.* Antonius Amicus in *differ. epistol. de Patria S. Francisci de Paula epist. 2. à pag. 5. aliiq;.*

8 Hunc autem abusum à Clemente IV. exortum circa annum 1265. putat Hennigius Arniseus *de jure Majestatis lib. 1. cap. 5. pag. 85.* ex Bulla ejusdem Pontificis, quo utrumque Regnum Carolo concessit, cujus summarium extat apud Summontium cit. *tom. 2. lib. 2. cap. 10. pag. 277.* & fragmentum apud Baronium *tom. 11. annal. an. 1097. num. 91. & 93.* Bzovium *an. 1265. num. 3.* Ajustianum *liveges tom. 3. annal. Panorm. pag. 694.* At Hennigii verba hic exscribere non gravabor: *Clemente IV. ait, in Bulla, qua Carolo Andegavensi Coronam offert creat ipsum Regem utriusque Siciliae citra, & ultra Pharium. Ob id meritò reprehensi à Guicciardino lib. 1. histor. Flor. quod Regnum Neapolitanum vocent: Regem Siciliae citra, & ultra Pharium, cûm non sit nisi una Sicilia, nec Normanni harum regionum Auctores alio titulo usi sunt, quàm Regum Siciliae.* Huic addam Æneam Sylvium, inde Pontificem, Pii II. nomine, qui epist. 12. scribit: *in ea titulus erat, quod utriusque Siciliae mentionem efficiebat, quam rem satis sum demiratus. Legi namque satis multas historias, Cosmographiamque perscrutatus sum, neque unquam Siciliam reperi, nisi unam, quæ tñm Sicania, tñm Trinacria dicta est, quam nonnulli ex veteribus conjunctam olim Italiae tradunt fuisse: sed impulsu continuo superi, atque inferi*

inferi maris disiectam esse terram, quæ Rhegium, Pelorumque conjungebat: moxque Scyllæ, atque Carybdis inter abrupta montium, & immania antra locum monstris fabulosè datum. Quod verò ea Italiæ portio, quæ quondam Magna Græcia dicebatur, Sicilia nomen habuerit, non legi unquam, nec audiri, nisi nunc: quod mihi absurdum videtur, nec satis mihi causæ præbet, quòd Reges Siciliæ, qui Neapolim tenuerunt, duo Regna fecerunt: alterum ultra Pharum, alterum Citra: nam hoc Regnum Apuliæ, illud Siciliæ dicebatur; non utriusque Siciliæ. Hæc Æneas Sylvius.

9 Ab eo anno 1265. advertit scitè Summontius cit. pag. 176. utrumque Regnum nomine Siciliæ citra, & ultra pharum, vocatum. Inveges verò tom. 3. annal. Panor. pag. 694. etsi ex privilegio Clementis IV. originè traxisse ait, nomen Regis utriusque Siciliæ; at Carolus in diplomatis suis unquâ hoc titulo usus est; nam semper se dixit, juxta Normannorum, & Svevorum Regum morem: Rex Siciliæ, Dux Apuliæ, & Principatus Capuæ, ut videre est in juramento fidelitatis, quod edidit in Ecclesiæ obsequium die coronationis, in quo legitur ex eodem Inveges pag. 698. Nos Carolus D. G. Rex Siciliæ, Ducatus Apuliæ, & Principatus Capuæ. Multa hic exhibere possent diplomata, aliaque publica testimonia, quæ id ipsum testantur; excipe hæc pauca. In privilegio concessio Cœnobio S. Mariæ Mattis Domini, apud Summontium cit. tom. 2. lib. 3. cap. 1. pag. 215. legitur: Carolus Dei gratia Rex Siciliæ Ducatus Apuliæ, & Principatus Capuæ. Ita in aliis apud Inveges cit. pag. 743. 746. & apud Ferdinandum Ughellum in Italia Sacra: in bulla juramenti fidelitatis edicti anno 1276. apud Rinaldum ann. 1276. nu. 38. & in aliis omnibus monumentis; nunquam enim invenies Carolum se Regem utriusque Siciliæ vocasse.

10 Hinc reiicienda futilis Joannis Jovenii de antiquitate, & varia Tarentinorum fortuna lib. 2. cap. 5. In Italia Illustrata pag. 1260. opinio, qui cum Fazelli sententiam retulisset de abusu nominis utriusque Siciliæ, subdit: Ego verò dixerim ob id duas Sicilias appellari inceptum, quia ex terremoto avulsa fuit insula ab Italia continente, sicut Cyprus à Syria &c. qua ratione fortasse non à Siculis ex Italia fugientibus, sed quasi Sicilita, hoc est exelta. Hanc enim ejus opinionem ex jam dictis falsam esse patet: & omnium graviorum auctorum sententiæ adversatur, qui Siciliam à Siculis appellatam volunt, ut infra videbimus.

11 Nonnulli Calabriam Siciliæ nomine vocatam referunt; ex quo Siculos quosdam viros ad Calabriam attrahere conantur: etsi minus rectè, immò insanè exagitati audaciâ contrarium sentiant, nempe à Siculis nonnullos Calabros usurpatos. His breviter satisfaciendum puto, ut veritas eluceat, ac non Siculos, sed Calabros fures esse pateat.

12 Hieronymus Marafiotus in Chronicis Calabriae lib. 1. cap. 7. pag. 20. quem sequitur Joannes de Flores in apparatu Calabriae Illustratæ disc. 3. §. 6. pag. 33. ait ex Antiocho apud Dionysium Halicarnassensem lib. 1. Calabriam primùm Italiam vocatam ab Italo viro præpotente, cui Morges successit ejus filius, qui Calabriam appellavit Morgetiam. Hujus tempore vir quidam nomine Siculus ad Morgetem venit ab Urbe Roma, aliâ ab ea, quam Romulus condidit, Trojanis temporibus superiore. Constituto apud Calabros à Siculo isto principatu, Calabria ab eo dicta est novo nomine Sicilia, incolæ verò Siculi. Hanc autem antiquam Siciliam in Italia esse putat Marafiotus: hinc Strabo ex Antiocho tradit Rhegii provinciam tum à Morgensibus, tum etiam à Siculis habitatam. Marafioti Cluverii auctoritatem addit de Flores, qui ait: & quod Siculus à Morgete hospitio exceptus, proprium principatum in ea gente constituerit. Hi autem Siculi, sequitur Marafiotus, ad vicinam Insulam trajicientes, hanc Siciliam appellarunt. Rogerius verò hoc nomen amplificavit, nam Calabriae, & Siciliæ Dominus, ab Anacleto Antipapa, & Innocentio II. Regis titulum utriusque Siciliæ obtinuit, nempe Siciliæ antiquæ, id est Calabriae, & recentioris, id est Insulæ, ut ex Platina in vita Innocentii II. proditum est. At Siculos Calabriae incolas Insulam habitasse ante Trojanas res ex Hellanico apud Halicarnassensem, Thucydide lib. 6. & Philisto probare conatur. Hæc Marafiotus, ejusque pedisequus de Flores.

13 In his supra allatis plura expendenda; nam compertum sanè est ex Antiocho Syracusano apud Halicarnassensem lib. 1. Italos ab Italo, inde Siculos à Siculo quodam Romano vocatos: ac non ait, hos in sola Calabriae Provincia habitasse. En Dionysii verba: Antiochus Xenophanis hæc disertè scripsit de Italia bona fide secutus sermones veterum. Terram hanc, quæ nunc Italia dicitur, olim tenuerunt Oenotri. Deinde commemoratis eorum moribus, ac forma Reipublicæ, & quòd Regnum tandem Italo delatum sit, à quo mutato nomine dicti sint Itali: Morgetemque huic successisse, unde Morgetum eis appellatio: & quòd Siculus à Morgete exceptus hospitio proprium principatum in ea gente constituerit: hæc verba subiicit: sic facti sunt Siculi, & Morgetes; & Itali, cum essent Oenotri. Alibi etiam eadem repetit.

14 Quamvis autem Marafiotus Siculos, à Calabria venisse tradat ex Hellanico, Thucydide, & Philisto, attamen hi non è Calabria, quam non nominant, sed ab Italia appulsi scribunt. Hellanicus apud Dionysium Halicarnassensem lib. 1. ait: Siculum genus reliquit Italiam, ut Hellanicus Lesbius auctor est, ante bellum Trojanum ætate tertia. Thucydides lib. 6. Scribit: Siculi ex Italia (ubi namque habitavere) fugientes Opicos in Siciliam trajecerunt. Philistus apud Dionysium cit. Philistus autem Syracusanus scribit, trajecisse illos anno octuagesimo ante bellum Trojanum, gentem verò transiectam ex Italia nec Siculos, nec Ausones fuisse, nec Elymos, verùm Ligures Duce Siculo. Addit Dionysius: Hæc sunt, quæ præcipui scriptores tradunt de novis habitatoribus profectis in Siciliam ex Italia. Alibi: ac Siculi ex Italia in proximam trajecerunt Insulam. His adde Diodorum Siculum lib. 5. num. 5. qui ait: post multas denique ætates Siculorum gens ex Italia cum familiis universis in Siciliam transgressa, relictum à Sicanis agrum occupavit.

15 Sed esto habitasse hos Siculos Calabriam, ut ex Plinio lib. 3. cap. 5. deduci videtur (nam si id à Dionysio scribi ait Cluverius in Siell. antiq. lib. 1. cap. 2. pag. 29. apud Dionysium hoc non invenio) & ex Calabria in Insulam trajecisse; haud ex hoc deduci tutò poterit, Calabriam Siciliæ nomen obtinuisse,

nuisse. Probandum enim erit, hos Siculos Calabriæ Provinciæ, Siciliæ nomen imposuisse, & ibidem reliquide. Populorum nonnulli exterarum regiones inhabitaverunt, nec nomen nationis eisdem reliquerunt. Romani, Vandali, Gothi, Normanni Siciliam incolere, nec eorum nomen Siciliæ tribuisse scimus. Sicani Iberiam tenere ex Thucydide lib. 6. Solino cap. 11. aliisque: nec Sicania nomen Iberiæ concessere.

16 Non me fugit Cluverium in Italia antiqua lib. 3. cap. 1. pag. 788. de Latio scripsisse, quod Latium omnium primum, quorum extat memoria, Siculi incolere ex Dionysio Halicarnasico lib. 1. Varro de lingua latina lib. 4. Solino cap. 8. Plinio lib. 3. cap. 5. & Siciliam vocare: *Atque tum ab incolis Siculis regio hac dicta fuit Sicilia.* At auctores hi Siciliæ nomen, Italiam accepisse non scribunt: sed illic habitare: & etiam si putes Italiam aliquando nomen Siciliæ obvenisse, hoc soli Latio, non Calabriæ concessum.

17 Nec Siculus ille Romanus, Siciliæ nomen Italici Provinciæ, ubi habitavit, imposuit, sed populos suos Siculos vocavit: Siciliæ nomen, Insulæ tantum præbuit, ut ait Hellanicus apud Halicarnasicum, lib. 1. *Horum Regem dicit Siculum, à quo nomen sit inditum tam genti, quam Insulæ. Philistus apud eundem: Duce Siculo, hunc Itali filium imposuisse nomen suum subditis.* Clarius idem Cluverius Italia antiqua lib. 1. cap. 1. pag. 11. cum scripsisset Italiam ab Italo vocatam, concludit: *post Italum verò, sive filius ejus, sive quis alius posterorum, nomine Siculus, gentem de suo nomine appellavit Siculos; ipsi terræ vocabulo prisco Italiae servato.*

18 At concedas Latio Siciliæ nomen: qui tunc hujus Siciliæ fines? Cluverius cit. lib. 3. cap. 1. pag. 788. demonstrat: *comprehendisse hanc Siciliam non tantum omne priscum Latium, cujus fines mox infra aperiemus; sed & totum Sabinum agrum & infra: sed hunc Sabinum agrum Siculi agri tractum circa Cutiliam lacum, & Reate oppidum jam ante Aboriginum immigrationem occuparunt Ombriorum quidam: quibus pulsus proximis inae Siculos aggressi sunt Aborigines.* Unde hic Neapolis, & Calabria?

19 Adde, quod cum idem Cluverius loc. cit. scripsisset, Latium olim à Siculis incolis Siciliam appellatum, paulò post addit: pag. 790. *Hoc nomen postea à quodam Rege eorum Italo mutatum fuisse in Italia vocabulum.* Ideoque Siciliæ nomen, postquam Italia dicta fuit, deletum agnoscimus: id verò antiquis temporibus, quando neminem Scriptorum Siculorum, vel Itolorum invenies. Hinc cum Siculum dicant aliquem Scriptorum, haud posse Calabrum intelligi, clarissimè patet: tunc enim Scriptores Siculi clare ceperunt, cum jam Siciliæ nomen ex Italia exulaverat. Id etiam prodit Dionysius Halicarnasicus cit. ex Hellanico, & Philisto, dum ait, Aborigines ex Italia ejecisse Siculos ante bellum Trojanum ætate tertia, nempe ex Cluverio cit. lib. 3. cap. 2. pag. 836: & in Sicilia lib. 1. cap. 2. pag. 29. anno 80. ante bellum Trojanum. Hinc vides Siciliæ nomen alicui Italici loco impositum, juxta Calabrorum sententiam, haud trahi posse ad eum, quo Scriptorum, vel Pontificum quispiam effloruit.

20 Hoc ipsū ex Marafoto l. 1. c. 7. p. 13. (adde eundem Flores cit. p. 33.) deducitur; fatetur enim Siculos ex Calabria in Siciliam trajecisse ante bellum Trojanum, & inde ipsam Magnæ Græciæ nomen adeptam vel ex habitatione Pythagoræ, vel ex viris illustribus, qui eandem Calabriam inhabitaverunt post ipsum bellum: hinc jam eliminato Siciliæ nomine, Magnæ Græciæ nomen acceperat. Ideoque Scriptores ferè omnes nostri post bellum Trojanum efflorentes, cum Siculi vocentur, non Calabros fuisse intelligendum; Calabria enim non Sicilia appellari poterat, sed Magna Græcia, nec utrumque nomen habuisse videtur.

21 Ut alias Marafoti rationes diluam advertendum, nec Anacletum Pseudopontificem, nec Innocentium II. in concessione tituli Regii, quem Rogerio concessere, Siciliam, & Calabriam utriusque Siciliae nomine vocasse, ut ipse Marafotus, & ante ipsum Barrius lib. 3. falsò tradit; etsi id asserat Platina in vita Innocentii II. qui recentiori tempore scribens, eo nomine jam introducto usus est. Anacletus in buila coronationis Rogerii anno 1130. apud Baronium tom. 12. annal. an. 1130. num. 52. & Caetanum Isagog. cap. 40. pag. 322. ait *Autorizamus tibi, & filio tuo Rogerio, & aliis filiis tuis, secundum tuam ordinationem in Regnum substituendis, & heredibus tuis coronam Regni Siciliae, & Calabriae, & Apuliae.* Innocentius II. in diplomate legitimæ coronationis ejusdem anno 1139. apud Baronium cit. an. 1139. num. 12. apud Rocchum Pirrum in Chronologia Regum Siciliae pag. 24. & Caetanum cit. n. 14. pag. 324. ait: *Innocentius Episc. Servus Serv. Dei. Charissimo in Christo filio Rogerio illustri, & glorioso Siciliae Regi, ejusque Heredibus in perpetuum, &c. Regnum Siciliae, quod utique (pro ut in antiquis refertur historiis) Regnum fuisse non dubium est; tibi ab eodem Antecessore nostro concessum, cum integritate honoris Regii, & dignitate Regibus pertinente, excellentiæ tuæ concedimus, & Apostolica auctoritate firmamus. Ducatum quoque Apuliae tibi ab eodem collatum, & insuper Principatum Capuanum insuper nostri favoris robore communimus.* Nec ipse Rogerius Regio titulo Utriusque Siciliae usus est, sed ante Innocentii concessionem Siciliae, & Italici Rex dicebatur: post ejusdem concessionem, solum Siciliae Rex; ut advertit Rocchus Pirrus loc. cit. Possem hoc sexcentis diplomatum testimoniis confirmare: at excipe pauca. In Privilegiis annorum 1131. & 1133. apud Rocchum Pirrum in notitiis Eccles. Messan. pag. 304. Eccles. Palæus. pag. 392. & Archimandritatus pag. 5. leges: *Rogerus Siciliae, & Italiae Rex.* In aliis annorum 1142. 1147. & 1148. apud eundem Pirrum in not. Prioratus Messan. pag. 633. & Abbatia S. Joannis de Eremitis pag. 214. & apud Fazellum dec. 1. lib. 8. pag. 172. habes: *Rogerus Siciliae Rex, Ducatus Apuliae, & Principatus Capuae.* Hinc Ptolomæus Lucensis de Genealogia Roberti Guiscardii, quam edidit Hieronymus Surita, unà cum Gaufrido Malaterra p. 144. ait: *tunc prædictus Rogerius se Regem vocari mandavit: Et quia suum proprium dominium erat Sicilia, inde motus est; ut nomen Regni ipsa Sicilia obtineret: Apulia in suo antiquo nomine, & Principatibus remanente.*

22 Joannes de Flores in apparatu Calabriae cit. disc. 3. §. 6. pag. 32. & seq. Calabriae, & ob eam toto Neapolis Regno, hoc Siciliae nomen, totis viribus, attrahere conatur. Ideoque primò Summontii opinionem,

nionem, qui ait, hoc nomen Siciliae Neapolitano Regno à Clemente IV. obvenisse, refellit; scribit enim, ante Clementem nomen utriusque Siciliae extitisse, quod ex epistola quadam Tancredi Siciliae Regis ad Joachimum Abbatem deducit, in qua legitur: *totque Canobia adeo magnifica in utraque Sicilia extructa*: non ergo ex Clementis IV. placito, sed quia Calabria, & ob eam Neapolis Regnum Siciliae nomen habuit: etli quantò hoc certum, tantò incerta ejus origo.

23 At quo ex fonte hæc Tancredi epistola derivata? dùm auctorem de Flores silentio involvit, in dubio ejus fides versatur. Nam certo certius quòd ante Clementem IV. Calabriae regionem, non Siciliam, sed Calabriam vocabant: id tùm ex auctoritate Scriptorum, tùm ex diplomatibus liquidò patet, ut infra nu. 29.

24 Inde de Flores, cùm dixisset à Siculis hoc nomen Siciliae obvenisse, qui non omnes Neapolitani Regni fines inhabitaverunt, sed loca propè Rhegium, eorum originem exquirat; additque, quòd è Latio, vel Samnitum regione expulsi à Pelasgis ex Dionysio, & Hellanico, vel ab Opicis ex Thucydide, Cluverio, & Fazello, in Calabriam venerunt, quam Siciliam appellarunt: hoc autem Pauli Merulae auctoritate firmare conatur, qui ait in *Geographia cap. 22. ab iis enim obversam Trinacriæ Siciliam vocant* *Ælian- nus, Eustatius, Suidas, Theocriti Scholiastes, D. Hieronymus, Synodus Constantinopolitana, & alii*. Additque de Flores, hoc ex diuturna eorum habitatione his in locis accidisse; ibi enim diù inhabitaverunt, ut scrip- tisse tradit Philippum Bergomensem, in *supplem. Chron. Placidum Carafa in compend. hist. Messin. an. 2288.* (hujus auctor non Carafa, sed Joannes Paulus ab Epiphania, ut in *Bibliotheca pag. 359.*) & Placidus Reina *tom. 1. hist. Messin. an. 2288. pag. 81.* ex auctoritate Justini, & Philippi Cluverii.

25 At concedas de Flores, Siculos Calabriam tenuisse, hi diù hanc Provinciam inhabitasse apud auctores ab eodem adductos non videbis. Ad auctores ab ipso de Flores allatos. Nec ex eo quod ibi inhabitaverunt, Calabria dicta, ut ex traditis supra num. 15. patet. Quod si hoc Merula docet, attamen si auctores ab eo citatos evolveres, planissimè comperies, haud scripisse Calabriam Siciliae nomine insigni- tam, sed Urbem suam, vel aliam ex Insula Siciliae, Calabriae ex errore attribuisse; quòd haud novum apud Historicos, & Geographos; nam confudisse loca nonnulli critici passim observant. Hoc autem argumento Roccho Pirro *d'squis. 2. de Metropoli Siciliae §. 5. nu. 6. pag. 29.* Abramo Ortelio apud ipsum, & Barrio *de antiq. & situ Calabriae lib. 3. in Italia illustrata pag. 1093.* me respondisse intelliges.

26 Cùm autem de Flores Calabriam Siciliae nomine vocatam putasset: hinc ad Calabriam suam Sanctos quosdam, Pontifices, ac Scriptores, qui Siculos nominatos invenies, ad Calabriam suam attra- here nititur: nomine enim Siculi, Calabrum virum designari contendit: quòd *lib. 4. cap. 1. §. 2. pag. 362. Calabria illustrata* scribit, & ex dictis in ejusdem apparatu, jam rejectis, deducit. Hinc Agathonem, Leonem II. & Stephanum IV. Sum. Pontif. Siculos à nonnullis vocatos, Calabriae attribuit: Gabrielem Barrium imitatus, qui id ipsum scribit *in antiqu. & situ Calabriae lib. 3.* At si omnia æqua lance perpen- dissent, Siculi nomine solum Siculum virum indicari comperissent: nam ante, & post horum Pontificum, Sanctorumque ævum Calabriae nomen vigeat, quæ non Siciliae, sed proprio Calabriae nomine voca- batur.

27 Ante Christi Domini adventum Calabriam hoc nomine vocatam Scriptores innumeri tradunt. Plinius *lib. 3. cap. 11. Calabrorum mediterranei, & cap. 26. Calabro littore ante Brundisium.* Solinus *cap. 8. versum postmodum in nomen Calabriae.* & infra: *Calabria Cherfydris frequentissima.* Pomponius Mela *lib. 2. cap. 4. Apuli, Calabri, Salentini, & infra in Calabria Brundisium.* Strabo *lib. 6. pag. 277. & 282. Calabriam nominat.* Columella *de re rustic. lib. 12. cap. 49. habetur præcipua in hoc usus olea Calabriae.* & *lib. 8. c. 2. Calabre over.* Lucanus *de bello civili lib. 5. v. 589.*

... tum Calabro portu te crede potitum.

Horatius *Carm. lib. 1. Ode 31.*

*Non astuosa grata Calabria
Armenta.*

Idem *lib. 1. epist. 7. v. 14. ut alia ipsius loca præteream:*

Non, quo more pyris vesci Calaber jubet hospes.

Valerius Flaccus *lib. 1.*

Calaber populator Sirius arvi.

Lib. 3.

*Emicuit Calabris Taurus. Ibidem
Calabris redit armentarius arvis.*

Persius *Sat. 2. v. 65.*

Et Calabrum coxit vitiato murice vellus.

Virgil. *Georg. lib. 3.*

Est etiam ille malus Calabris in saltibus anguis.

Ovidius *lib. 3. de arte amandi:*

*Ennius emeruit Calabris in montibus ortus
Contiguus poni.*

28 Post Christi adventum alii etiam Calabriam non Siciliam hanc regionem vocant. S. Athanasius qui claruit an. 340. in *Apolog. 2.* ait, ad Concilium Sardicense anno 347. celebratum, convenisse Episco- pos ex provinciis Italiae, Piceni, Tusciae, Campania, Calabriae, Apuliae, Brutiorum, Siciliae. En Siciliae nomen à Calabria distinctè indicatum. Constantinus Porphyrogeneta (claruit ex Guiljelmo Cave in *Script. Ec- cles.*

des. *hist. literaria tom. i. pag. 404. anno 911.*) in *administ. imperii cap. 27.* ait: *Postquam Constantinopolim translata fuit imperii sedes, omnis Italiae dictio in duos Principatus fuit divisa; & ex eo tempore missi sunt ab Imp. Constantinopolitano Patritii duo, quorum unus Siciliae, Calabriae, Neapoli, & Amalphiae praerat.* Erempertus Longobardus, qui effloruit circa an. 910. ex Antonio Caracciolo in *propyl. ad antiquos Chronologos pag. 18.* ait: in *epitom. Chronolog. pag. 67.* *Abeuntibus autem in Calabriam Saracenis.*

29 Tandem ut plenius objectionibus Calabri de Flores faciam satis, qui Summontii opinionem reiiciens, ait in *apparatu dise. 3. §. 6. pag. 32.* ut supra innui num. 23. hoc Utriusque Siciliae nomine ante Clementem IV. nempe ante annum 1265. comprehendi Calabriam; hic nonnulla tùm Scriptorum, tùm diplomatum testimonia innuam, quibus ostendam, Calabriam suo proprio Calabriae nomine vocatam, ante annum 1265.

30 Ideoque praetermissis Athanasii, Eremperti, & Constantini Porphyrogenetae locis supra allatis num. 28. si historicorum monumenta evolves, hoc apertissime comperies: nam Leo IX. Pontifex anno 1052. Unfrido Apuliae Comiti *omnem terram, quam pervaserant Normanni, & quam ulterius versus Calabriam, & Siciliam lucrari possent, de S. Petro, hereditali feudo sibi, & heredibus suis possidendam concessit, circa annum M. LII. ex Gaufrido Malaterra de acquisit. Sicilia lib. 1. n. 14. pag. 14.*

31 Inde Robertus Guiscardus primò se Ducem Calabriae appellatum voluit ex Sigonio *lib. 9. de Regno Italiae, & hunc Ducis titulum eidem concessit Nicolaus II. Pontif. Max. teste Baronio annal. tom. 11. an. 1059. num. 69.* Leo Ostiensis in *Chron. Casin. lib. 3. cap. 15.* Summontius *lib. 1. cap. 13. pag. 462.* Michael Ritiarius de *Regibus Siciliae lib. 1.* Octavius Beltramus in *descrip. Neap. pag. 65. & 209.* Claudius Bouffiers in *hist. Siciliae lib. 2. an. 1056. pag. 86.* Bap. Platina in *vita Nicolai II. ideoque in juramento fidelitatis idem Robertus ait: Ego Robertus Dei gratia, & S. Petri Dux Apuliae, & Calabriae.* hoc autem juramentum habes apud Baronium cit. *an. 1059. num. 71.* Ostiensem cit. *lib. 3. cap. 15.* Summontium loc. cit. *pag. 474.* extat & inter epistolas Gregorii VII. *lib. 8. pag. 824.* & in *libro censuum* ex Codice Vaticano apud Octavium Caetanum *Isagog. cap. 40. num. 12. pag. 321.* Eandem juramenti formam Robertus praestitit Alexandro II. & Gregorio VII. Nicolai successoribus, quae extat apud eundem Gregorium *lib. 9. epist. post epistolam primam, & apud Caetanum cit. num. 13. pag. 321.*

32 Roberto successit Rogerius filius an. 1084. Dux II. Calabriae ex Summontio cit. *pag. 476. & 477.* hic autem ab Urbano II. Ducatus Calabriae confirmationem obtinuit, cui anno 1090. in Melfitana Synodo fidelitatis juramento se devinxit, ex Romualdo Salernitano in *Chron. apud Baronium tom. 11. anno 1090.* Michael Ritiarius de *Regibus Siciliae lib. 1.* & Cornelio Vitigiano in *Chron. Neapol. cap. 17. pag. 54.* Rogerium etiam Calabriae Ducem vocat Sichelgaita in privilegio Ecclesiae Panormitanae concessio anno 1089. apud Rocchum Pirrum *not. Eccles. Panorm. pag. 104.*

33 Gulielmus Rogerii praedicti filius Ducis Calabriae titulo enituit; & Ducatus confirmationem à Paschale II. Pontifice obtinuit anno 1114. ex Falcone Beneventano in *Chron. pag. 194.* Petro Diacono *l. 4. c. 51. & Summontio cit. pag. 487.* & Gelasio II. qui eidem Gulielmo Ducatus titulum concessit ex Vitigiano cit. *pag. 55.* & Amato Mastrullo in *Monte Virgine Sacro pag. 274.* jurejurando pollicitus est, se Romanae Ecclesiae fidem servaturum. Hanc juramenti formam recitat Romualdus in *Chron.* ut etiam eam, quam Calisto II. an. 1120. praestitit. At Ducatum hunc Calabriae anno 1122. Gulielmus Rogerio Siciliae Comiti, inde Siciliae Regi concessit, ex Falcone Beneventano in *Chron. pag. 224.*

34 Rogerius Siciliae Comes Roberti frater, Calabriae etiam Comes vocabatur, ut in Privilegiis concessis an. 1095. Ecclesiae Panormitanae apud Pirrum *not. Eccles. Panorm. pag. 104.* Ecclesiae Melfitanae anno 1090. apud eundem *not. Eccles. Melfan. pag. 298. & 301.* Ecclesiae Catanensi an. 1091. & 1094. apud eundem *not. Eccl. Catan. pag. 10. 12. 14. & 17.* Ecclesiae Agrigentinae an. 1094. apud eundem *pag. 271.* Ecclesiae Patensi eodem anno apud eundem *pag. 385. 386. & 387.* Ecclesiae Mazarenensi anno 1093. ex eodem Pirro *not. Eccl. Mazarenfis pag. 500.* Abbatiae S. Pantaleonis anno 1099. apud eundem *de Abbatibus pag. 53.* Abbatiae S. Michaelis de Troina an. 1083. & 1093. apud eundem *pag. 74. & 75.* Abbatiae S. Angeli de Brolo an. 1084. Ibid. *pag. 81.* Abbatiae S. Mariae de Mili an. 1092. Ibid. *pag. 87.* Abbatiae SS. Petri, & Pauli de Itala an. 1093. Ibid. *pag. 103.*

35 Rogerius Rogerii Comitis filius, Siciliae Comes, inde Rex Siciliae, & Calabriae Comes vocabatur. Innumera hujus extant privilegia, in quibus se Calabriae Comitem appellat, ut in privilegio Ecclesiae Catanensi concessio anno 1124. apud Pirrum *not. Eccl. Catan. pag. 20.* in privilegio S. Mariae de Gloria in Calabriae Provincia an. 1117. apud Augustinum Invegés *tom. 3. annal. Panorm. pag. 167.* Adalais etiam ejus mater, Siciliae, & Calabriae Comitem vocat Rogerium in ejus privilegio anno 1112. apud Pirrum *not. Eccl. Panorm. pag. 105.* & ipsa Adalais Siciliae, & Calabriae Comitissa dicebatur, ex quodam rescripto Melfanensis Praesulis anno 1120. ex eodem Pirro *not. Eccl. Melfan. pag. 303.*

36 Inde etiam titulum Ducatus Calabriae ob mortem Gulielmi accepit ex Summontio cit. *pag. 490.* ideoque Comitis titulum aspernatus, Calabriae Ducem se appellari mandavit: at quia inconsulto Pontifice id effecit, ipsum anathemate percussit Honorius Papa; sed inde absolutus, Ducatus titulum ab eodem obtinuit, teste Romualdo in *Chron. cit. Amato Mastrullo in Monte Virgine Sacro pag. 277. & Summontio cit. pag. 490.* hinc idem Rogerius Rex Siciliae salutatus, in privilegiis suis editis, Siciliae, Apuliae, & Calabriae Rex nominabatur, ut tradit Octavius Beltramus in *descrip. Neapol. pag. 68.* non Rex utriusque Siciliae ut falsò scribit Thomas Costus in *vita S. Gulielmi pag. 7.* id enim clarissime patet in privilegio Ecclesiae Agrigentinae an. 1142. ex Pirro *not. Eccl. Agrig. pag. 276.* in privilegio Ecclesiae Mazarenfis anno 1144. ex eodem *not. Eccl. Mazar. pag. 502.* In aliis etiam an. 1134. & 1145. Archimandrita Melf-

sanen.

sanenti concessis apud Pirrum *de Abbatibus* pag. 7. 11. & 13. Calabria nomen invenies. Et in ejus ense hæc inscripta verba deferebat:

Apulus, & Calaber, Siculus mihi servit, & Afer.

ut tradunt M. Antonius Sabellicus in *hist. & Summontius tom. 2. hist. Neap. lib. 2. cap. 1. pag. 16.*

37 Vivente adhuc Rogerio Rege, Gulielmum ejus filium, inde Sicilia Regem, Calabria Ducem nominatum observamus apud Summontium *tom. 2. lib. 2. cap. 1. pag. 4.* & Ritinum *de Regibus Sicilia lib. 1.* & idem Gulielmus in privilegio Ecclesiæ Montisregalis an. 1176. aliqua bona Calabria, eidem Ecclesiæ concessa, commemorat, ex privilegio apud Pirrum *not. Eccl. Montisregalis pag. 402.* Rogerius etiam, Rogerii Sicilia Regis filius, Dux etiam fuit Calabria teste Summontio *cit. pag. 35.*

38 Nec desunt Pontificum diplomata, qui Calabriam proprio Calabria nomine vocant ante annum 1265. ex his Anacletus Pseudopontifex in diplomate, quo anno 1130. Regis titulum Rogerio largitus est, quod extat apud Baronium *to. 12. annal. an. 1130. num. 52.* & Pirrum in *Chronologia Regum Sicilia pag. 22.* Urbanus II. in Bulla edita anno 1090. apud Pirrum *not. Eccl. Messan. pag. 299.* Hadrianus in bulla an. 1156. apud eundem in *Chronolog. cit. pag. 29.* Honorius in apostolicis literis anno 1216. datus, & ab eodem Pirro in libro *de Abbatibus pag. 20.* allatis: Alexander IV. in diplomate anno 1247. scripto apud eundem Pirrum *not. Eccl. Mess. pag. 334.* Innocentius III. in epistola ad Constantiam Imperatricem, & Sicilia Reginam an. 1199. inter epistolas ejusdem *lib. 1. epist. 410.* Nicolaus I. in epistola ad Michaelem Imp. apud Baronium *an. 860. n. 8.*

39 His adde illius ævi scriptores, qui eodem Calabria nomine Calabriam appellant: adi Lupum, Procospatarum, Anonymum Calineusum, & Falconem Beneventanum in *Chronica* editis ab Antonio Caracciolo Neapoli an. 1626. qui Calabriam nominant. Id ipsum habent Gaufridus Malaterra in libro *de acquisitione Sicilia*, & Alexander Celestini Cœnobii Abbas *de Gestis Rogerii*, quorum historias in lucem emisit Hieronymus Surita Cæsaragustæ an. 1578. Hugo Falcandus in *historia Sicilia*, Gulielmus Apulienlis in libro *rerum Normannicarum*, Romualdus Archiepiscopus Salernitanus in *Chronico* pluries à Baronio *tom. 11. annal. citato*, aliiq: quorum loca hic non exscribo, ne tædio lectores afficiam.

40 Ex his clarissimè patet ante annum 1265. Calabriam non utriusque Sicilia nomine comprehendì, sed suo proprio Calabria nomine vocatam.

41 Hinc rectè vides Octavianum Caetanum (virum tum sanctimonie famâ, tum literarum gloriâ celeberrimum, ut ex Soc. Jesu Scriptoribus proditum est) à Calabro de Flores *lib. 4. cap. 1. §. 2. pag. 363. num. 11.* immeritò lacessitum; & Petrum Carreram in *hist. Catana vol. 1. lib. 4. pag. 413.* rejecisse Barrium, & Marathotum, qui viros omnes illustres (nempe Siculos, non omnes Orbis viros, ut crassiori interpretatione expendit de Flores: quod amplificationis gratiâ intelligendum) ad Calabriam pertrahere tentarunt. Meritò etiam Jacobus Bonannus in *Syrac. illustrata lib. 2. pag. 311.* Barrium furti vitio laborasse scribit: nam hic, aliiq: viros nonnullos, Siculos dictos, Calabria adscribunt: Calabriam enim Sicilia nomine vocatam falsò putarunt.

42 Immo audaci sanè injuriâ contra Siculos reclamare præsumunt de Flores *cit. Barrius lib. 3. de antiq. & Situ Calabria*, & Paulus Æmilii Sanctorius in *hist. Monast. Carbonensis pag. 14.* existimant enim quòd Siculi Scriptores, multos viros illustres Calabria abstulerint. Hoc autem exemplo ostendere intendit de Flores: Raphael Volaterranus *lib. 20. anthropol. ait: S. Franciscum Paulanum Siculum fuisse*, contra omnium opinionem, qui Calabrum voluere: subditque hoc unico exemplo de Flores: *Ecco adunque come molti Personaggi di conto famosi, e nella santità, o nelle lettere, o nell' armi, o in altra professione notati col nome di Sicoli non pure li Scrittori lontani, che non possono saper tanto, ma li medesimi Italiani con manifesta violenza, li rubbano, trasportandoli, per la loro somiglianza non bene avvertita del cognome, da quella à quell' altra Sicilia.* Ex unico errore Auctoris non Siculi deridendam educit illationem contra Siculos, tamquam multorum furtorum reos. At S. Franciscum Paulanum non Siculum, sed Calabrum esse fatentur omnes Siculi Scriptores: nec unum comperies, qui de eo scribens, Siculis Sanctorum fastis accenseat: etsi è Sicilia originem traxisse scribat Antoninus Amicus in *differt. epistol. ep. 3.* At de singulis Scriptorebus à Calabria ablati, scribendum in Bibliotheca suis locis.

43 Hinc concludendum, Siculi nomine non Calabrum, ut perperam voluit Barrius *cit.* sed Siculum in Insula natum intelligi, ut rectè scribunt Caetanus in *animad. ad tom. 2. SS. Siculor. pag. 1.* Pandulfus Collennucius *hist. Neapol. lib. 1. pag. 7.* Arnaldus Wion in *ligno vitæ lib. 1. cap. 2. pag. 136.* aliique cum Augustino Inveges *tom. 2. Annal. Panor. pag. 466.* immeritò à de Flores reprehendo, dum ipsius inconstantiam exprobat; si enim Invegii dicta perpendes *tom. 3. ann. pag. 293. & 294.* facillimè videbis Calabrum hunc Scriptorem nugis hisce suis notitiarum seriem confundisse; nec Invegium sibi contrarium fuisse. At de Flores ne videretur innumera, & selectiora à Siculis Scriptorebus expilasse, eodem furili, ac petulanti censurâ, ac nuniâ dicacitate reprehendere audet. Sed de Sicilia nomine Satis.

§. III.

DE LITERARUM CULTU IN SICILIA.

Singularem gloriam à literarum cultu Provinciis accedere satis compertum est. Ab antiquissimis temporibus hoc ornamentum genus Sicilia non defuit, etenim si remotissima temporis monumē-

caſedulo percurrēt, apertiffimē percipies literas à vetuſtionibus ſæculis in Sicilia magno ſtudio excultaſi.
 2 Jacobus Middendorpius in *Academiis Orbis Chriſtiani* lib. 1. pluribus firmare contendit, Judæos literas, omneſque bonas artes, ac diſciplinās inveniffe: Noemum verò poſt diluvium, ejuſque nepotes, traduētis in Italia coloniis, Phyſicam, Aſtronomiam, Theologiam, aliarumque facultatum doctrinās huc aſportāſſe. Id etiam totum pag. 229. de Sicilia prodit; ait enim, quòd Sicilia eodem ævo quo Italia bonas literas accepit; nempe à Noemi Neporibus, à quibus primùm poſt diluvium Sicilia inhabitata, ut eruditè firmant Marianus Valguarnera de origine *Panormi*, & Auguſtinus Inveges tom. 1. *annal. Panormi*.

3 In Sicilia etiam à Chaldæis, & Phœnicibus literas invectas non obſcurè conjectamus: horum enim Coloniam Panormum appuliſſe anno Mundi 2276. docet Chaldæa inſcripſio antiquiſſima apud Fazellum de *rebus Siculis* dec. 1. lib. 8. pag. 165. Invegium cit. pag. 121. & Valguarneram cit. pag. 450. ex Petro Ranzano in opusculo m. 5. de auctore, primordiis, ac progreſſu feliciſ Urbis Panormi. Ea hæc eſt. *Pivente* Iſaac filio Abrahæ, & regnante in Idumæa, atq; in Valle Damascena Eſau filio Iſaac: ingens Chaldæorum manus, quibus adjuncti ſunt multi Damasceni, atq; Phœnices, proſecti ad hanc Triangularem Inſulam ſedes perpetuas locaverunt in hoc amano loco, quem Panormum cognominaverunt. Chaldæi autem ſi ſcientiis, præſertim aſtronomicis inſtructiſſimi claruere, ut Plinius lib. 6. cap. 26. Diodorus Siculus lib. 2. n. 9. aliique innumeri tradunt; literas in Siciliam, & Panormum tranſuexiſſe putandum eſt. Id ipſum de Phœnicibus intelligendum. Hi autem negotiandi gratiā, aliā Colonia in Siciliam deductā anno Mundi 3474. Panormum, Motiam, & Solæntum incoluere ex Thucydide lib. 6. Valguarnera cit. Invegio cit. d. pag. 273. aliſque: & horum Phœnicum appulſu in Sicilia literas floruiſſe putat Hieronymus Matranga de *Academia ſyntax*. 6. cap. 6. pag. 181. & meritò, Phœnices enim doctrinā excultiſſimi prædicantur: de quorum Philoſophia conſule Jo: Gerardum Voſſium de *Philoſophorum ſectis* cap. 1. §. 24. pag. 8. & ſeq. Immò Phœnices primùm literas à Judæis acceptas Græcis docuiſſe multi cum Plinio lib. 7. cap. 56. Tacito lib. 11. *annal.* & Diodoro Siculo lib. 5. n. 74. ſcribunt.

4 Elapſis exinde temporibus Græci varias in Sicilia tranſtulere Colonias, teſte Thucydide lib. 6. Chalcidentēs enim ex Eubœa Inſula Theoclis Athenienſis ducti in Siciliam appulſi Naxum ædificaverunt. Corinthii nonnulli Archia Duce Syracuſas tenuere. Lamis Megarā relictā cum Græcorum colonia Pantagii fluminis ripas incoluit, ac Trotilum condidit, exinde Leontinum occupavit. Antiphemus ex Rhodo, Euthimus ex Creta Coloniarum Duces, Gelam extruxere. Alii cum aliis Græcis in Inſulam noſtram traſcipientes, Græcorum ſapientiam in Siciliam invexere, eorumque linguam, doctrinam, diſciplinās, fabulas, & artes in Siciliam allatas propagarunt, ex Middendorpio de *Academiis* lib. 1. pag. 230. & Mario Aretio de *Situ Siciliae* pag. 9. Hinc Græcorum doctrinā Siciliam plenam fuiſſe irradit Cicero de *uni-verſit.* & lib. 1. de *divinat.* & exinde Philoſophi, Poetæ, & Oratores nonnulli Siculi literarum gloriā effloruere.

5 Latiffimè verò amplificata in Sicilia Philoſophorum doctrina Pythagoræ viri doctiſſimi adventu: hic enim Samius Italiam adiit, Crotonem incoluit, ibique ſcholam aperuit, ac frequentiffimo diſcipulorum numero ſtipatus pythagorica dogmata longè, larèque diffudit, ex Laertio lib. 8. Ab eo exortum Philoſophorum genus, quod Italicum dixere, quia Pythagoras in ea Italiæ regione docuit, quæ Magna Græcia vocabatur, ut Cicero prodit lib. 1. & 5. *Tuſcul. quaſt.* Voſſius de *Philoſophorum ſectis* cap. 6. pag. 28. Abrahamus Gravius in *hiſt. philoſophica* lib. 1. cap. 5. & lib. 2. cap. 7. pag. 12. & lib. 5. cap. 1. pag. 283. & 286. aliq; Pythagoras hic Siciliam doctrinæ ſplendoribus illuſtravit: is enim teſte Jamblico de *vita Pythagoræ* lib. 1. cap. 7. pag. 46. in Siciliam digreſſus, cum accepiffet civitates quafdam ſordidiſſimæ ſervitute oppreſſas, eas liberali prudentiā complevit per auditores, qui ſingulis diebus ad ipſum meabant, atque in libertatem aſſeruit. Has inter libertate donavit Catanam, Himeram, Tauromenium, Agrigentum, aliāſque, quas legibus à Charonda Catanenſe, & Zeleuco Locto conditis munivit; eoque præſidio vallas diu effloruiſſe ſcribit Jamblicus cit. lib. 1. cap. 7. pag. 46. & cap. 27. pag. 123. & 126. & Porphyrius de *vita Pythagoræ* ex editione Luca Holſtenii pag. 14.

6 Ut Pythagoram andirent Siculi ſtudioſi ad ipſum convolaſabant, ut teſtatur Anaximenes in *epiſtola ad Pythagoram* apud Laertium in *vita Anaximenſis*, ait enim: atque tu Crotoniatīs, atq; Italiſ cateris gratus, atque in pretio es, quem accedunt & ex Sicilia ſtudioſi quique. Hinc innumeri ex ejus ſchola doctrinā inſtructiſſimi prodire, inter quos Empedocles Agrigenrinus ex Jamblico cit. cap. 23. pag. 103. Lep- tines Syracuſanus, & Colas Selinuntinus, ex eodem cap. 36. pag. 223. Pythias, & Damon Syracuſani, eodem teſte loc. cit. & lib. 1. cap. 33. pag. 197. & cap. 27. pag. 121. cum Porphyrio cit. pag. 41. & Valerio Maximo lib. 3. cap. 7. Charondas Catanenſis Legumlator, ex Jamblico cit. lib. 1. cap. 27. pag. 123. cap. 23. pag. 103. & alibi.

7 Ne dum Siculi ad Pythagoram in Magna Græcia docentem acceſſere, verum etiam ipſum in Sicilia habitāſſe, eamque egregiā doctrinā inſtituiſſe nonnulli tradunt. Tauromenium præſertim incoluit, ibique diſputavit teſte Ioanne Franciſco Pico Mirandulano, in dialogo de *Sagis* pag. 21. & Franciſco Scorſo in *proem. ad homilias Thophanis Ceraſei*: Catanam etiam ex Petro Carrera in *hiſtor. Catanae* vol. 1. lib. 4. pag. 405. Phalaris Agrigentinus tyrannus Pythagoram obſecravit ut ad ipſum accederet, & ad ejus preces Agrigentum petiit, ex epiſtolis Phalaris ep. 23. & 73. ibique Pythagoram per multos meſes moram protraxiſſe ex eadem epiſtola 73. aperte deducimus. Immò Hermippus apud Laertium in *vita Pythagoræ* ait, quòd bello inter Agrigentinos, & Syracuſanos exorto, Pythagoras cum Agrigen- tinis ſociis opem amicis laturus proceſſit: ac his in fugam verſis, Pythagoras cum fabarum campum

circumisset, illuc à Syracusanis interfectus, extrema clausit. Hinc Pythagoræ incolatu Sicilia literarum gloriâ mirum in modum effulsi: ideoque ejus Philosophiam diu in Sicilia floruisse tradit Middendorpius in *Academis* pag. 33. & 230. ex Cicerone de *universitate*, & lib. 1. *Tuscul.*

8 Hoc etiam ævo literarum scholas in Sicilia viguisse conjectamus; Charondas enim Pythagoricus, qui in Sicilia leges Catanensibus, Agrigentinis, Himerensibus, Tauromenitanis, aliisque scripsit ex Porphyrio cit. pag. 14. & Jamblico cit. lib. 1. cap. 7. pag. 46. his legibus egregium pro literis addiscendis decretum inferuit, quod Diodorus Siculus lib. 12. num. 12. protulit; ait enim: *aliam præterea legem, jam recitatâ præstabiliorē, sed à vetustis Legumlatoribus etiam posthabitā, sancivit, ut omnes civium filii in bonis literis instituerentur, Civitate stipendia magistris erogante.* Prospexerat enim illos, qui præ inopia rei familiaris minervalia solvere nequirent, honestissimo institutionis fructu carituros. *literarum enim scientiam ceteris disciplinis haud immeritò præferendam censuit. . . homines illiteratos, ut summis bonis destitutos, ad meliorem ille cultum hac sanctione revocavit, & publicâ illos curâ, impensâque erudiendos censuit.*

9 Ab extrema Italiæ plaga Græciæ nomine vocata, innumeri Græci sapientes in Siciliam effluerent, ne dum ut Siciliæ amœnitate fruerentur, ac admiranda naturæ arcana discuterent, quàm ut Siculorum consuetudine doctrinam auferent, eorumque ingenia recolerent, & veluti apum examina à florentissimis incolætiū disciplinis sapientiæ mella delibarent, ut observat Matranga de *Academia syntag.* 6. cap. 6. pag. 181. *E proximis Græciæ litteribus turmatim Attici sapientes in illam fluebant; ac tuto commercio commeabant, diversabant; feciali fluvio jura firmante.* Alii etiam ex Atheniensibus lyceis huc transvecti Siciliam tenuere. Ex his accipe quorundam nomina, prout memoriæ occurrunt. Xenophanes Colophonius è patria expulsus Siciliam adiit, & Zanclem, ac Catanam inhabitavit, teste Laërtio in *eius vita.* Homerus Poëta, ac Philosophus celeberrimus pluries Siciliam vidit ex Mariano Valguarnera de *orig. Panor.* pag. 89. & 96. Arion Poëta, & Mulicus ex Ovidio lib. 2. *fastor.* v. 93.

Nomen Arionum Siculas impleverat Urbes.

et Natalis Comes *mytholog.* lib. 8. cap. 14. ex Herodoto lib. 1. Prothagoras Philosophus Abderites in Siciliam navigavit, ut Laërtius in *eius vita* scribit. Zenon Eleates Philosophus Agrigentum incoluit cum Phalaris hanc Urbem tyrannico jugo opprimeret, ac populi animos in Phalaridem excitavit, ut Valerius Maximus prodit lib. 3. cap. 3. Philostratus ob Philosophiam in Siciliam appulit, ex Plutarcho in *vita Catonis minoris.* Archias Poëta Antiochenus diu in Sicilia vixit in Heracleæ civium numero adscriptus, ut Ascanius Pædianus tradit apud Carolum Stephanum in *diff.* pag. 292. Tyrannorum præsertim ævo, Philosophi, doctiq: Viri hic innumeri ex Græcis audiebantur, quorum frequentia Siculorum doctrina latius propagata. Plato Academicæ sectæ Princeps tertium in Siciliam venit ex Laërtio in *vita Platonis*, ne n. p. primò, ut Insulam perlustraret, ac Ætææ crateres perscrutaretur. Secundò tempore Dionysii junioris, ut ab eo terram, hominesque peteret, qui juxta constitutam ab ipso Rempublicam viverent. Tertiò, ut Dionem Dionysio reconciliaret. De hoc triplici Platonis adventu Apulejus de *dogmate Platonis*, Lucianus in *Parasito*, & Athenæus lib. 11. cap. 15. pag. 507. In secundo ejus adventu à Dionysio honorificè exceptus est, teste Plutarcho in *Dione*, Æliano *var. hist. lib. 4. cap. 18.* & Plinio lib. 7. cap. 30. Syracusis literarum Academiam excitavit, in qua permaximo ardore bonarum artium studia effloruerent; præsertim Philosophicæ, & Geometricæ facultates magnâ ipsius Dionysii voluptate. *Erat, ait Plutarchus in vita Dionis, unus omnium ad doctrinam, & Philosophiam impetus. Erat præterea pulverulenta, ut ferunt, Regia ob eorum multitudinem, qui Geometriæ figuras describebant: id ipsum scribit in opusc. quomodo possit adulator ab amico discerni.* Inter alios Dionem Syracusanum doctrinâ egregiè expolivit Plato, ut Plutarchus in *Dione* tradit: immò aurore Plato is in Dionem, virum ingenio, ac morum elegantia præstantissimum, triplicem ipsius adventum adscribit Max. Tyrius *diff. 6.* Idemmet Dionysius ex Plutarcho cit. libenter Platonem audiebat, ac omnium rerum moli se subducens, tacitus in Academia doctrinæ bona perscrutabatur, & beatam ex Geometria vitam perquirebat. Addit Middendorpius in *Academis* lib. 1. pag. 231. quod Dionysius solebat & alios in omni artium genere præstantissimos viros alere, ut si non doctior, & melior, saltem admirabilior suis civibus fieret.

10 Nonnulli Viri doctissimi utriusque Dionysii tempore Siciliam incolere; inter hos Æschines, Aristippus, Helicon, Pheton, Carcinus, Xenocrates, ex Laërtio in *vita Æschinis*, *Aristippi*, & *Xenocratis*, & Suida *to. 1. p. 816.* & 817. His adde Cratinum ex Plutarcho in *vitis decem Oratorum de Antiphone.* Digenem Cinicum, ex Valerio Maximo lib. 4. cap. 3. Eudoxum, ex Æliano *var. hist. lib. 7. cap. 17.* Philoxenum Cytherium ex Diodoro Siculo lib. 15. num. 6. & Athenæo lib. 1. cap. 6. pag. 6. Heliconem Cyzicenum, qui à Dionysio argenti talentum accepit ob prædictam ex solis calculo eclipsim, ut ait Joannes Baptista Ricciolus in *Chronolog. refor. tom. 4. indic. 1. pag. 175.* De Aristippo narrat Galenus in *oratione suasoria ad artes* cap. 2. pag. 3. quod cum infeliciter velificasset, & fractâ tempestatibus navi, in Syracusana littora ejectus esset, primùm fiduciam concepit, existimans se ad Græcos, & sapientes Viros esse delatum, argumento quod geometricam figuram in arena descriptam vidisset. Exinde Syracusas ingressus, statim ac in gymnasium venit honorificè exceptus est.

11 Ne dum exteri Græci Siculis sapientiam contulisse, verum etiam à Siculis Græci multa accepisse putandum, dum eo tempore multos claruisse Siculos doctrinâ ornatissimos ex nostra Bibliotheca compertum est. Inito ideoque fœdere doctrinam vicissim communicasse, ac summo studio fovisse censendum. Ab egregia Siculorum doctrina multa didicisse Græcos hoc unico exemplo deduci potest: Plato enim Atheniensis Academicæ institutor, haud exiguam doctrinæ excellentiam è Siculis ingenuis hausit; nam multa ex Epicharmi Siculi libris excerptis, & in lucubrationibus suis exscripsit, teste Laërtio in *vita*

vita Platonis: multum, ait, illi Epicharmus contulit comicus, ejus & plurima transcripsit, ut Alcimus in eis libris quos ad Amyntam scripsit quatuor numero, meminit. Eorum in primo ita loquitur; constat autem & Platonem complura sibi de Epicharmi libris assumere. Idem Plato ex eodem Laërtio loc. cit. omnium primus Sophronis Syracusani mimos Athenas iniecit: his adeo delectatus est, ut frequentissime in eorum lectione obdormierit, juxta Athenæum lib. 11. cap. 15. p. 518. decedente verò Platone, hi Sophronis libri sub ejus capite inventi sunt, ut testantur Laërtius cit. Valerius Maximus lib. 8. cap. 7. aliique. Hinc vides Platonis studium in Siculorum libris, è quibus multa percepisse cognoscimus.

12 De Hierone Syracusarum Tyranno proditum est, quòd cum in morbum incidisset, doctrinæ Philosophicæ desiderio æstare cœpit: eruditissimos viros accersivit, præsertim Pindarum Thebanum, Bacchilidem Julierem, & Simonidem Ceum, quorum consuetudine, ac colloquiis ita profecit, ut omnes ævi sui sapientes faciliè superaverit, ut habent Ælianus var. hist. lib. 4. cap. 15. lib. 9. cap. 1. lib. 12. cap. 26. & Athenæus lib. 14. cap. 21. pag. 656. Hos autem Syracusis diu incoluisse non dubitamus.

13 Extinctâ Dionysii Tyrannide, & Timoleontis Corinthii operâ, libertate Syracusanis restitutâ, Gymnasium, ut adolescentes erudirentur, Syracusani instituere, quod Timoleontium appellant, ex Plutarcho in vita Timoleontis: Palestras; ait, ædificant, Gymnasium adolescentibus faciunt, Timoleontiumque appellant. Cum autem Syracusis Timoleon decessisset hoc in gymnasium sepulturæ traditus est. Hic, ait Æmilius Probus, seu verius Cornelius Nepos in vita Timoleontis, cum diem supremum obiisset, publicè à Syracusanis in gymnasium, quod Timoleontium appellatur, totâ celebrante Sicilia, sepultus est.

14 Nec prætermittendum illud Atheniensium responsum, quod in proverbium abiit: *Aut perit, aut profectò in Sicilia literas docet.* Cum enim Athenienses in Sicilia contra Syracusanos infelicitè pugnaverint, eorum multi servitutis jugo præssi Siculorum filios literas docere coacti sunt: ideoque pauci fugâ clapsi, Athenis interrogati, quid hic, aut ille in Sicilia ageret, responsum referebant: *Aut perit, aut in Sicilia literas docet,* ut ex Zenodoro Paulus Manutius tradit in *Adagiis* pag. 599.

15 Eximium Syracusarum studium in literarum cultu sanè laudandum, præstantius enim Urbis ornamentum in literis constitutum, amplificare curarunt. Hinc nil mirum si ex ea viri doctissimi prodierint: ut non immeritò Cicero 5. *Tuscul. quæst.* hanc Urbem doctissimam vocaverit.

16 At non solum Syracusis, verum etiam in aliis Siciliæ Civitatibus innumeri, tum gravioribus disciplinis, tum etiam initioribus literis additi mirificè clârere: Philosophi nempe, Medici, Mathematici, Historici, Oratores, Poëtæ, qui in hac nostra Bibliotheca longo ordine recensentur. Immo literarum facultates longius illustrarunt; multa enim nova ad sapientiæ gloriam propagandam adinvenere, ut latius infra, ubi de Siculi ingenii præstantia. Multi etiâ Siculi doctrinâ excultissimi in Græciam, & aliò profecti, illuc scientiarum scholas reclusere, ac Græcos ipsos erudire curarunt. Inter hos non ultimi Gorgias, Empedocles, Lysias, Acron, Euclides, aliique. Hinc cum Hieronymo Matrauga de Academia loc. cit. pag. 183. concludendum: *Ecquam dedit prolem omnis scia tellus Sicula? Quot sua fovit calore ingenia? Quot illustres submisit Philosophos, Mathematicos, Medicos? Omnium ferme scientiarum coronides à cætero Orbe Insula isthæc inspectandas erexit. Loca ipsa, quæ totam Phæbo sacram, ac pergratam fecere, Philosophantibus opportuna.*

17 Itaque in Sicilia sapientiam viguisse fat certum. Hac ex causa antiquissimus fuit in Sicilia Minervæ cultus: hanc enim sapientiæ Deam deceptæ gentilium mentes arbitrabantur. Hinc Minervæ templa dicata effulere Syracusis, & Agrigenti ex Cicerone *orat. 9. in Verrem*, & Polybio lib. 9. Himeræ suburbana erant eidem sacra, ut testatur Diodorus Siculus lib. 5. num. 3. Catanæ etiam divinos obtinuit honores, ut habet Petrus Carrera in *histor. Catan. vol. 1.* In numismatibus Panormitanis, & Megarensis Minerva insculpta spectatur, quibus ejus venerationem his in Urbibus intelligimus. Mercurius eloquentiæ Deus in nummo Panormi 85. apud Philippum Parutam in *Sicil. ill. num.* observatur, de cujus cultu Augustinus Inveges *anial. Panor. par. 1. pag. 215.* Apud Tyndaritanos Mercurii fannum assurrexit, teste Fazello de *rebus Sicul. dec. 1. lib. 9. cap. 7. pag. 204.* è quo Verres pulcherrimum ejus signum substrulit ex Cicerone *orat. 9. in Verrem.* Apollo Musarum præses ab Hybleis colebatur ex Stephano de *Urbibus*: Apollo Lybistinus ab accolis Pachini, ex Macrobio *satur. lib. 1. cap. 17.* à Syracusanis Apollo Tementes, ex Cicerone *orat. 9. in Verrem*, & Suetonio in *Tiberio cap. 74.* à Naxiis, & Tauromenitanis Apollo Archageta ex Thucydide lib. 6. & Fazello *dec. 1. lib. 2. cap. 3. pag. 53.* Venerabatur etiam apud Gelam, ut testatur Diodorus lib. 13. num. 108. Panormi, ex nummis 42. 75. & 98. apud Parutam, & Invegium cit. pag. 219. 223. 225. Catanæ ex nummis à Parutâ allatis, & Carrera *histor. Catan. lib. 3. cap. 20.* Messanæ ex numismate apud Parutam, & Placidum Reinam in *histor. Messan. par. 1. pag. 242.* in templo inter Herbitenses, & Halesinos ex Diodoro lib. 14. num. 17. cui subdit Georgius Gualterius in *animad. ad antiquas tabul. Sicil. num. 182. pag. 96. mirè Apollinem in Sicilia cultum cognoscimus.* Ipsæ etiam Musæ in Sicilia venerationem insigniter adeptæ sunt: immò Siciliam Musis sacram Ravilii Textoris testimonio comperimus; ait enim in *officin. tit. 1. de locis Diis quibusdam sacris. Sunt & alia loca sacra Musis, ut Sicilia, unde Sicelides dicuntur à Virgilio.* Fontem in Sicilia, cui nomen Oëstrus, Musis dicatum tradunt Aretius de *situ Siciliæ pag. 30.* & Joannes Bocacius de *fontibus pag. 142.* Oëstrus, ait, fons est Siciliæ, apud quem Musæ coluntur. Hunc verò Franciscus Alunnus in libro: *fabrica del Mondo pag. 13. num. 165.* Oëstrum vocat. Siculorum ingenia, ad carmina pangenda mirificè prona, Musas coluisse rationi consonum videbatur. Sicelides, enim, *Musæ suum habuere in hac Solis Insula Permessum,* ut ait Matrauga de *Academia syntag. 6. cap. 6. pag. 183.* Middendorpius verò in *Academiis lib. 1. pag. 244.* scribit: Cum ergo hujus Insule homines naturæ ingeniosi sint, & ad multas optimas res inveniendum, perdiscendumque appositi, certè rem literariam miris mo-

dis promovere potuerunt, ut nonhuc introductæ Musæ, sed hic natæ, & potissimum habitare viderentur. Ex his exploratum, planumque est, Siculos antiquitus literarum, & sapientiæ amantissimos, doctrinā insigniter exultos claruisse.

18 Romani Insulam adepti, laud repuit Siculorum ardor in literis amplectendis; immò hic effusæ Romanæ eloquentiæ latrices, quod ex Scriptoribus nostris nonnullis clarissimè patet. Sub Imperatoribus enim Romanis celebres vixere Apulejus Celsus, Frontinus, Flaccus Siculus, T. Calphurnius, Fl. Vopiscus, alique Siculi. Eodem etiam tempore, ac paulò ante literarum lycea in Sicilia floruisse colligimus ex eo Ciceronis sconimate divinat. in *Verrem si literas Græcas Athenis, non Lilybæi, Latinas Romæ, non in Sicilia didicisses*: ex hoc utramque linguam tunc in Sicilia vixisse intelligimus; quod tum Diodorus Siculus, tum Cæcilius Calactinus, qui tunc græcâ linguâ scripsere, satis testantur. Tunc etiam Panormi, Catanæ, & Syraculis efflorescere egregiæ literarum Academiæ. De Panormitana, Middendorpius de *Academiis lib. 1. pag. 243.* ait: *Panormum quoque inde ab initio bonis literis, & saluberrimis legibus floruisse videtur, quas ubi Verres, ut liberius tyrannidem suam exerceret, subtulisset, L. Metellus Prætor restituit.* De Catanensi idem Middendorpius cit. *M. Marcellus Prætor Rō. post captas Syracusas pulcherrimum gymnasium extruxit.* Hujus etiam meminit Hieronymus Mercurialis de *ratione vietus lib. 1. cap. 3.* qui ait: *Tempore Hippocratis, ut ego reperio, tres fuerunt nobilissimæ scholæ, una Rhodi, altera in Sicilia, & præsertim in Urbe Catanensi, tertia fuit in Gnido.* At temporis vicissitudine collapsam Academiam, instauravit M. Marcellus, ex Plutarcho in *Marcello*. Consule Joannem Baptistam de Grossis in *Decacordo Catanensi tom. 1. cord. 4. modulo 1. à pag. 199.* aliosque ab Ignatio Gallone in *discept. Juridic. de Gymnasio Catanensi discep. 1. num. 11.* citatos. De Syracusano Middendorpius cit. pag. 236. scribit: *Syracusarum Urbem, & maximum olim existisse, & pulcherrimam, florentissimamque veteres Scriptores probant: quippe ubi varia opulentissima, religiosissimaque; Deorum immortalium templa, forum maximum, ornatissimum Prytanæum, amplissima curia, & frequentissimum gymnasium, auctore Cicerone, reperiebatur. Ubi & Cajus Caesar Græcæ, Latinæque lingue gymnasium, certamen, & exercitia instituisse legitur.* De utraque Academia Panormitana, & Syracusana Franciscus Suvercius in opusculo, cui titulus: *Academiæ Orbis universi, in Athen. Belgicis pag. 66.* ait: *Panormitana Schola, ut & Syracusana sub Imperio Romano nomen, famamque habuere, postea Regum, & Archiepiscoporum liberalitate exquisitissimis præfæciis, & multis ornatæ. In Syracusana præcipue Mathematicarum artium studia floruerunt.*

19 Eo etiam tempore externos sapientes Siciliam frequentasse comperies. Inter hos recensendi latine eloquentiæ Princeps M. Tullius Cicero, qui in Sicilia Quæstorem egit: hic Siculos summè dilexit: literarum studia in Insula excoluit, & Siculorum consuetudine fovit, ut ex ipsius libris liquidò patet. Lucilius arctissimis amicitie vinculis Senecæ adstrictus, doctrinâ excultissimus fuit, quod Senecæ epistolæ, ac quæstionum naturalium libri ad ipsam scripti satis docent. Dum Quæstoris munere in Sicilia fungeretur, aliquando dignitatis in Italia intermittebat, ut literarum studiis operam daret, ut Raphael Volaterranus tradit *lib. 17. anthropol.* Lucilius Romanus historicus Panormum incoluit, & hac in Urbe doctrinâ claruit, teste Cicerone *epist. lib. 1. ad Atticum*. Valerius Licinianus vir eloquentissimus in Siciliam venit, ubi Rhetoriæ præcepta docuit, ex Plinio *epist. lib. 4. ad Cornelium Minutianum*. Celeberrimus Virgilius Maro in hanc Insulam profectus est, ut Donatus in *vita* prodit; quod ex ejus operibus conjectamus. Ovidius Siciliam perlustravit, ut ipsemet testatur *lib. 2. eleg. 10. de Ponto*.

Te duce magnificas Asiæ perspeximus urbes;

Trinacris, & oculis te duce visa meis.

Æmilius Macer Veronensis Poeta cum eodem Ovidio Siciliam habitavit ex Petro Crinito de *Poetis latinis lib. 3. cap. 52.* Post Christi Domini adventum à doctis viris Sicilia perlustrata. Caligula Imp. cujus eruditio, & eloquentia à Suetonio laudatur in *C. Calig. cap. 53.* peregrinationem Siciliensem suscepit, Siculorum admiranda vidit, & ab Ætnæi verticis fumo, ac murmure pavescens, repente à Sicilia profugit, ex eodem Suetonio *cap. 51.* Hadrianus etiam Imperator græcis, latinisque literis impensè instructus in Siciliam venit, & Ætnam conscendit ex Ælio Spartiano in *ejus vita*; in hujus adventus memoriam cusus nummus cum epigraphe *Hadrianus Aug. Cæs.* in postica verò parte: *Adventui Aug. Siciliae*, ex Sebastiano Erizo in *numismatibus pag. 403.* Antoninus Augustus Siciliam peragravit, & incoluit, ut ex ejus Itinerario patet. At quis hujus operis auctor, an Antoninus Pius, an Antoninus Philosophus, vel alius Imperator, dubitant scriptores. Consule Bartium *adversar. lib. 45. cap. 8.* & Vossium de *hisor. latin. lib. 3.* Nec sapientibus suis Sicilia per hæc tempora caruit: Testis mihi est Xanthippus egregius Philosophus Tauromenitanus à Pancratio primo Tauromenitanæ Ecclesiæ Episcopo ad catholicam fidem traductus; inde in propaganda evangelica veritate eidem Antistiti adjutor; ut ex actis S. Pancratii apud Octavianum Caetanum in *animad. ad tom. 1. SS. Siculor. pag. 13.* & in *Isag. cap. 17. num. 6. pag. 143.*

20 Tercio Christi sæculo Porphyrium, & Plotinum Philosophos in Siciliam advenisse scimus, cum hac in Insula Probus, & Chrysoarius Siculi Philosophi claruissent; nam anno 15. Galieni in Siciliam apulit Porphyrius, ut ad Probum Lilybætanum virum doctrinâ excultissimum accederet & cum eo scientiarum arcana conferret, ut ipsemet Porphyrius fatetur in *vita Plotini*: quod anno Christi 269. accidisse tradit Lucas Holstenius in *differ. de vita, & scriptis Porphyrii cap. 2. pag. 15.* qui & *pag. 18.* non obscure colligit per aliquot annos in Sicilia insigni nominis famâ vixisse. De ejus diuturno Siciliae domicilio meminuit etiam Eonapius Sardianus de *Sophistarum vitis de Porphirio*. In Sicilia claruit Chrysoarius Siculus, qui Porphyrio in Sicilia commoranti adhæsit. Huic Chrysoario opus inscripsit suum Porphyrius, cui titulus: *Introductio ad Chrysoarium*. Ammonius in hujusce libelli commentario ait, Porphyrium Chrysoario quosdam alios

alios inscripſiſſe libros : cauſam verò huiusce libelli enarrans, ſic addit Ammonius cit. Chryſoario illum nuncupavit, cui, & alios quosdam libros inſcripſit; dedicat autem illi huiusmodi de cauſa. Præceptor Chryſoarii erat, cùmque eum diſciplinis imbueret, petiit, ut incendium Ætnæ coram cognosceret: uſque eo proſeſſus fuit. Reperit interea tempus Chryſoarius Categorias Ariſtotelis, quarum mentem nequaquam aſſequi poterat : quapropter Porphyrio literis rem ſignificat, peregrè tum degenti: rogatque, ſi incendii naturam explorafſet, domum redeat: ſimul, ut introduktionem aliquam ſcribat, cuius ope libri ſenſum aſſequeretur: cùmque Porphyrius nec dum redire poſſet, ſcripſit ei hunc libellum, quem ſermè à verbo ad verbum ex Platonis diſtis colligit. Hæc Ammonius. Ex his deducimus Porphyrium in Sicilia diu commoratum, & incendium Ætneum examinallè: Chryſoarium verò Siculum, Porphyrii diſcipulum, ſciendi cupidiffimum fuiſſe. Ammonii locum paulò diuerſum juxta Holſtenii editionem loc. cit. cap. 6. pag. 52. vertit Joannes Baptiſta Roſarius; ait enim : Porphyrius Chryſoarium docebat, cumque ei Mathematica declararet, rogavit Porphyrium, ut de Ætneo igne compoſerit hiftoriam, tum Porphyrius proſeſſus eſt. Hinc Porphyrium Ætnei incendii hiftoriam ſcripſiſſe; Chryſoarium verò mathematicas etiam diſciplinās, præter Philoſophiam, didiciſſe colligimus. Plotinus Philoſophus celeberrimus magno proſequutus eſt amore Porphyrium; eumque Romā in Siciliam proſeſſum ſequutus eſt, ut animi morbo laborantem ſuā præſentiā levaret. De hac Plotini proſeſſione in Sicilia idem Porphyrius in vita Plotini, Eunapius, & Holſtenius cit. cap. 5. pag. 43. Ex ſupra allatis Volaterrani lapſum advertere licet; is enim in anthropolib. 18. (quem ſequitur Carolus Stephanus in diſtion. pag. 1652.) ait: Porphyrium in Siciliam proſeſſum, & apud Lilybæum morbo correptum, à Plotino magiſtro, qui conſolandi gratiā eò ſe contulerat recreatum, ſtatim convaluiſſe; moxque ſimul Romam repetentes, ibi extrema clauſiſſe: Porphyrius enim diu in Sicilia vixit; Plotinus verò Romam reverſus, triennio poſt diſceſſum obiit in Campania, quo tempore Porphyrius apud Lilybæum adhuc degebat, ut Holſtenius cit. cap. 2. pag. 16. ex eodem Porphyrio in vita Plotini non obſcure deducit. Diu ergo in Sicilia vixit Porphyrius, multos doctrinā erudivir: inter diſcipulos verò ſuos claruit Chryſoarius, cui Porphyrius etiam nuncupavit opus inſcriptum: De eo, quod eſt in noſtra poteſtate ad Chryſoarium, ex Holſtenio cit. cap. 8. pag. 64. An verò Porphyrius in Sicilia impios ſcripſerit libros contra Catholicam Religionem, an verò à Porphyrio Siculo diverſus, in ſecundo Bibliothecæ Tomo, ubi de Porphyrio Siculo, diſcutiemus.

21 His adde Caſſiodorum Theodorici Regis à Secretis, virum doctrinā, & eruditione præſtantem, qui circa an. 493. fuit Siciliæ Præſes, ut ex ejus epiſt. 3. & 4. lib. 1. colligimus. Præſuit etiam Siciliæ Correcſor, ut notat Gulielmus Cave in ſcrip. Eccleſ. hiſt. liter. tom. 1. pag. 277.

22 Plura hic eſſent addenda de Literarum cultu in Sicilia poſtquam Inſula hæc noſtra veræ ſapientię luce illuſtrata, unicum, verumque Dominum agnovit, & adoravit: tunc enim cum Dei cognitione, & Evangelica doctrina optimas diſciplinās ſcitè conjunxit. At ne longius hanc diſquiſitionem protraham, ſolum innuam plures in Eccleſiaſtico ordine, doctrinæ, & ſapientię laude eſſuſſiſſe viros ſanè celeberrimos uſque ad Saracenicam direptionem, & ſub ipſo Saracænorum jugo. Inter hos Pautænus ſacrarum literarum ſtudio inſignis à Clemente Alexandrino ſtom. lib. 1. Apis Siculo vocatus. S. Mamilianus Archiepiſcopus Panormitanus ſapientiſſimus ex Octavio Caetano tom. 1. SS. Sicular. pag. 141. Capito, & Juſtinus Siciliæ Epicoſpi, quorum primus contra Arium, ſecundus contra Petrum Guaphæum Antiochenum Epicoſpum doctiſſimè ſcripſere: ex Athanaſio lib. 1. contra Arianos, & to. 2. Concilior. Gener. quibus adde Julium Firmicum Maternum, qui librum contra errores profanarum religionum ſcripſit. S. Baſſianus Syracuſanus, Epicoſpus Laudeniſis vir ſcientiſſimus. S. Maximianus, qui S. Gregorium Magnum regulari diſciplinā inſtituit. Sanctus Gregorius Epicoſpus Agrigentinus doctrinā, & ſanctitate clarus: ex Caetano cit. pag. 164. 188. & 220. Sanctus Agatho, & Sanctus Sergius Panormitani, & Leo II. Siculo Summi Pontifices doctiſſimi, & æquè ſanctiſſimi, quorum geſta ſcriptores hiftoriæ Pontificiæ tradidere. Theophanes Patriarcha Antiochenus ſcientię famā laudatus ex Tomo 3. Conciliorum. Georgius Epicoſpus Syracuſanus ſacrā poeſi eruditus ex Roccho Pirro not. Eccl. Syrac. pag. 137. S. Stephanus IV. Pont. Max. ex Anaſtaſio Bibliothecario in Vitis Pontif. S. Methodius Patriarcha Conſtantinopolitanus, vir in ſacris literis verſatiſſimus teſte Guilhelmo Cave in ſcrip. Eccl. hiftor. literaria tom. 1. pag. 375. Theophanes Ceramæus Epicoſpus Tanromenitanus eloquentiſſimus teſte Franciſco Scorſo in Proem. ad ipſius homilias. Petrus Siculo, qui de Manichæorum hæreſi ſcripſit. Joſephus Hymnographus à ſacris canticis dulciter conditis celebratus, ut tradit Caetano cit. tom. 2. pag. 43. aliiſque multi, quos lubens reticeo.

23 Hoc eodem tempore nonnulla Concilia Siculi Præſules celebrarunt, quibus fidei Catholicæ ſtudio, ac cœleſtem ſapientiam detexere. Anno 125. Provinciale Concilium in Sicilia celebratum fuit contra Heraleonitas, in quo omnes Siciliæ Epicoſpi, ſub Theodoro Panormitano, & Enſtachio Lilybæetano Epicoſpis, interfuere. Hoc edidit Stephanus Baluſius in nova Collect. Concilior. pag. 3. ex Auctore libri de hæreſi prædeſtinatiana, quem ſub Prædeſtinati nomine edidit Jacobus Sirmoncus lib. 1. de hæreſibus huius etiam meminit Cave cit. tom. 2. pag. 24. Abſoluto Concilio Nicæno I. Provinciale Concilium coegere Siculi Epicoſpi, teſte S. Athanaſio epiſt. ad Epicoſ. Africa. Anno 365. Epicoſporum Sicularum Concilium convocatum eſt, in quo Nicæna fidei formula, ac conſubſtantialitas Filii cum Patre confirmata, fuit: ut ex Conciliis Generalibus tom. 1. pagina 486. & Socrate hiftor. Eccl. lib. 4. cap. 11. Alias & aliis temporibus in fidei propugnationem Synodos Provinciales habuere ſapientiſſimi Siciliæ Epicoſpi, quas ſedulā curā perquiſivit erudiſſimus Joannes Maria Amatus Panormitanus Soc. Jeſu, & in publicam emittit lucem in prædromo ad Concilium Provinciale Panormitanum an. 1388. Epicoſpi etiam nonnulli

nulli Siciliæ Generalibus Conciliis interfuere præsertim Nicæno I. & II. Constantinopolitano, Antiocheno, Sardicensi, Aquilejensi, Romanis, Ephesino, Chalcedonensi, Lateranensi I. & II. ut ex eorundem actis colligitur, & ex Octavio Caëtano in *Isagog. ad hist. Sacram Siculam* cap. 36. à pag. 255. & seq.

24 Multi etiam in Regularium Ordinum Familiis præsertim S. Basilii, & S. Benedicti, effloruere hoc tempore viri doctissimi in sacris literis abundè versati. In harum enim septis nè dum viguit probatissimæ disciplinæ studium, verum etiam & scientiarum ferventissimus amor. S. Benedicti Ordo præclarissimus, per totam Siciliam amplissimè diffusus, literarum facultates mirificè excolere consuevit: nam apud ipsius alumnos mos invaluit laudatissimus, ut scholas in Cœnobiis excitarent, & alios omni disciplinarum genere impensè erudirent. Hoc multorum testimonio firmare possem: sit pro omnibus Constantinus Caëtanus in *vita Gelasi PP.* pag. 39. qui ait: *Sic certum est in omnibus ferè Benediclinorum Monasteriis Puerorum, & juniorum scholas à Monachis exultas fuisse. Quin immò, ut Tritemius ait, Monasteria omnia erant Gymnasia, & omnia Gymnasia erant Monasteria, ex quibus Maximi Pontifices Romana Ecclesia Magistros acceperunt. Item primis tribus Religionis Benedictinæ Saculis, sola eorum Monasteria erant schola, atque schola, ut plurimum Monasteria usque dum Carolus Magnus, alique sequentes Imperatores iisdem ipsis Benedictinis Doctoribus extra Monasteria Academias erigerent.* Cœnobiolorum multitudine in Sicilia, doctorum numerum, ac Discipulorum catervam mirificè adauxit; unde & optimè literarum disciplinæ plurimùm viguere, & Sicilia à literarum studiis celeberrima sapientiæ famâ Orbem complevit.

25 At quis in dubium revocet quòd literatorum frequentiam ampliorem habuisset Sicilia, ni barbarorum illuvies hanc Insulam inundasset, ac bonarum artium studia expulisset? Humanarum rerum vicissitudinem experta Sicilia, Saracenos, Vandalos, Gothos, aliosque à literis alienos habuit dominatores. Ætas hæc sanè ferrea, in qua sterilesceat visus sapientiæ campus in Sicilia aliàs latissimus: bellorum tumultu, quibus per sæpe Sicilia laceffita est, tepuit literatorum ardor, intermissa Academicarum exercitia, neglectus ingeniorum cultus. At restituta à Normannis Principibus veri Numinis ope Siculis libertate, statim ac constare cepit Reipublicæ status, reflorere literarum studia, revocata bonarum disciplinarum cura, reſerata lycea, ac insitus literarum amor iterum germinavit. Literatorum frequentia, ac commercio expulſis barbaræ conditionis legibus, Palladis artes vires resumere viſæ: sub Normannis enim Principibus nonnullos hic appulſiſſe viros doctissimos nos docet hystoriæ monumenta. Gulielmus Cave in *Scriptorum Eccles. hist. literaria tom. 1.* pag. 422. de Nilo cognomento Doxopatro, Ecclesiæ Græcæ Archimandrita ait: *unde oriundus; si conjectura locus detur, putarem, eum è Magna Græcia orium esse: certè Panormi in Sicilia aliquandiu vixisse ipse nobis testis est. Claruit anno 1043. Rogatus per literas à Rogerio Sicilia Rege scripsit breviter de Majorum Patriarcharum sedibus, quod postea, anno nempe prædicto, fusiori opere prosequutus est.* Ex hoc opere multa exhibet Leo Allatius in *concordia Eccl. orient. & occident. lib. 1.* & integrum librum Gr. Lat. in lucem emiſit Stephanus Moynius in *Varior. Sacr. tom. 1.* pag. 211. Idem Cave in *hist. cit. tom. 2.* pag. 202. de Joanne quodam ait: *Joannes natione Italus, Philosophus, & dialecticus suo tempore celeberrimus, claruit anno 1080. Puer adhuc patrem in Siciliam comitatus, prima ibi eruditionis fundamenta posuit.* Sub iisdem Principibus claruit in Sicilia Hugo Falcandus, qui hystoriam suam de rebus gestis in Sicilia Petri Panormitanæ Ecclesiæ Thesaurario nuncupavit. Petrus Blesensis Gallus Archidiaconus Batonensis Guilelmi II. Siciliæ Regis Magister, Siciliam, & Panormum incoluit, quòd tum ex Baronio *annal. Eccles. tom. 12. an. 1167. num. 71.* Cave cit. *tom. 1.* pag. 471. & Petro Angelo Spera de nobilit. *Professorum Grammaticæ lib. 4.* pag. 398. tum ex ejusdem Petri epistolis apertissimè patet, præsertim *epist. 46.* ac exortis turbis, ac conjuratione contra Stephanum Comitæ Perticensis filium, Siciliæ Cancellarium: eo ejecto, Petrus sibi vehementer timens, ait Rocchus Pirrus in *Chronol. Regum Siciliæ* pag. 33. *excessit è Sicilia, neque ullis vel flæſſi precibus, quin abiret, vel promissis alluci unquam potuit: immò concepto contra Siculos odio, ob animum acerbissimam indignatione concitatum, nimis durè, ni dicam minus rectè, in Siculos stylum acuit, ut ex ejusdem epistolis compertum est.* Gualterius etiam II. Anglus Archiepiscopus Panormitanus vir apprimè doctus, humanioribus literis prædictum Gulielmum Regem erudit, ut ex Joanne Pitſeo *tom. 1. de reb. Anglicis æta. 12. de illustrib. Angliæ Scriptor.* Hugone Falcando in *hist. Sicil. pag. 188.* & Petro Angelo Spera cit. *lib. 3. pag. 176.* patet. Petrus Blesensis in *epistol. ad eundem Gualterium* scribit: *Scitis quòd Dominus Rex Siciliæ per annum discipulus meus fuit, qui & à vobis versificatoria, & literaria artis primitias habuerat: per industriam, & sollicitudinem meam beneficium scientiæ plenioris obtinuit.* Hic autem Gualterius in Gulielmi discipuli gratiam, Pro latine linguæ exercitiis librum scripsit, ex Spera cit. & Josia Simlero in *Epitom. Bibliothec. Gesneri* pag. 296. Huic adde alium Ecclesiæ Panormitanæ Archiepiscopum, nempe Hugonem, virum sanè doctum, cui Laborans S.R.E. Cardialis opus tripartitum de vera libertate, & epistolam contra Sabellianos rursus reviviscentes, dicavit; teste Casimiro Oudin in *supplemen. ad Bellarminum de Script. Eccles. pag. 449.* & Augustino Oldoino in *Athenæo Romano* pag. 449. Joachimus Abbas Floriacensis pluries Panormum venit, præsertim anno 1178. ex privilegio apud Angelum Manriquez *tom. 3. annal. Ord. Cisterciensis an. 1178. cap. 5. num. 4. & 5. pag. 69.* anno 1193. ex eodem *tom. 3. anno 1193. cap. 2. n. 6. pag. 271.* & Gregorio de Laude in *vita B. Joachim pag. 102.* & anno 1198. ex eodem Gregorio cit. *pag. 156.* Horum, aliorumq; literatorum commercio scientiæ in Sicilia exulta iterum effulſere.

26 Sub Suevis Regibus, mirificè increbuit literatorum splendor, & amor. Sub Friderico II. Imp. Panormitano scientiarum, ac literatorum amantissimo, mirum in modum literas effloruisse sine hæſitatione fatendum: ipse enim doctissimus, multarum disciplinarum ornamento conspicuus, doctrinâ, & prudentiâ omnes sui sæculi homines superavit ex Joanne Palatio in *Aquila Sueva lib. 26. p. 308.* Græcam, Lati-

Latinam, Italicam, Gallicam, Arabicam, Germanicam, Saracenicam, aliasque linguas insigniter calluit ex Joanne Antonio Summontio in *hisor. Neapol. tom. 2. lib. 2. cap. 8. pag. 102.* & Joanne Villano *hisl. lib. 6. cap. 1. cap. 125.* Doctos viros impensè dilexit, literas mirificè fovit: ideoque Aristotelis libros, ac medicos nonnullos Græcos, & Arabicos latinitate donari mandavit, ac Bononienſi gymnaſio tranſmiſit, teſte poſt alios Collennuccio in *hisl. Neapol. lib. 4. pag. 113.* Cornelio Vitigiano in *Chron. Neapol. cap. 24. pag. 79.* & Palatio cit. *pag. 309.* Aſtronomicos, & Mathematicos Codices, præcipuè Ptoſomxi *Almageſtum* ex Arabica in Latinam linguam tranſfundi mandavit, quibus Mathematicæ diſciplinæ diu exules in Europam revocavit, ex Voſſio de *ſcient. mathem. cap. 35. §. 28. pag. 179.* Joſepho Blancano in *Chronol. mathem. pag. 58.* & Simone Majolo *dier. canicular. par. 2. coll. 4. pag. 513.* Academiæ nonnullas, vel excitare, vel inſtaurare curavit. Gymnaſium Neapolitanum fundavit, teſte Summontio, & Vitigiano cit. & Middendorpio de *Academiis lib. 1. pag. 211. & 212.* & ad ipſum viros doctiſſimos accerſivit, quos ipſe audire conſuevit, ex Auguſtino Invegio *annal. Panor. to. 3. pag. 633.* Bononienſem Academiam Patavium tranſtulit, ut docent Leander Albertus in *Italia de Patavio*, Middendorpius cit. *pag. 215.* & Joannes Philippus Tomaſinus in *Gymnaſio Patavino lib. 1. cap. 1. pag. 5.* Ferrarienſem inſtituit ex Leandro Alberto cit. de *Ferraria*, & Laurentio Anania in libro *Fabrica del Mondo traſt. 1. pag. 85.* ut etiam Maceſtatenſem ex quorūdam ſententia, teſte clarifſ. Jo: Mario de Creſcimbenis in *Comment. ad hiſt. Italicæ Poef. vol. 1. lib. 5. cap. 6. pag. 287.* Salernitanum etiam Lyceum magnis benevolentix argumentis unice fovit, ex Summontio cit. *pag. 99.* Vienneniſis Academiæ fundamenta poſuit, ex Palatio cit. *pag. 337.* Hinc jure merito Michael Hertzius in *Bibliotheca Germanica par. 3. nu. 117.* ait de Friderico: *doctorem, virorum Fauſtor extitit egregius, ut ſub hoc Imperatore ſtudia reſtornſſe jure dixeris.* In Sicilia, & præſertim Panormi ubi Majorum ſuorum more, Regiam ſtatuerat ſedem, ſcientiarum Lycea viguiſſe, quis negabit? In Panormi- tana ejus Regia Italicam linguam, ac Muſas Etruſcas primū lucem aſpexiſſe ſtatuit eruditifſimus Vin- centius Auria in *Sicilia Inventrice cap. 9. §. 5. pag. 31.* quod multis firmare ſtudui in *obſervationibus meis ad eandem à pag. 146. & ſeq. conſule etiam hanc Bibliothecam pag. 246. & 247. & Auctoriſus ibidem allatis adde Octavium Caetanum in Iſagoge ad hiſtoriam ſacram Siculam cap. 42. num. 12. pag. 357.* nuper edita, & Joannem Mariam Amatium in *notis ad orat. 1. num. 134 pag. 119.* id ipſum eruditè ſcribentes. Hinc in Friderici aula prima Italicorum carminum Academia clariſuit, in qua eſſloruere ex Siculis ipſe- met Fridericus, Manfredus, Entius, & Henricus ejus filii Panormitani, Henricus Teſta Leontinus, Cin- lus de Camo Alcamenſis, Inghilfredus Panormitanus, Guido de Columnis Meſſanenſis, Mazeus, ſeu Jo- rtiſus Mattheus de Ricco Meſſanenſis, Rugeronus Panormitanus, Rainerus Panormitanus, aliiſque: qui- bus ex alienigenis adde Petrum de Vineis Capuanum à Secretis ejusdem Friderici.

27 Ex hiſtaſtenus allatis apertiffimè vides, quantum à vero deſlexerit Petrus Daniel Haetius in libro Gallico inſcripto *origine des Romans pag. 78.* ait enim, quod circa XIII. ſæculum Italia ignorantix tenebris involuta deliteſcebat: qui verò literarum ſtudiis operam dabant, Pariſienſem Academiam adi- bant, tunc ſcientiarum matrem. Sed hanc Huertii ſententiam eruditiffimè reſellunt viri ſummi, & æquè celeberrimi Joannes Marius de Creſcimbenis in *commentariis ad hiſtor. Poefis Italicæ vol. 1. lib. 5. cap. 6. à pag. 284.* & Antonius Gattus in *hiſtor. Gymnaſii Ticinenſis cap. 15. à pag. 122.*

28 Recentiora ſæcula commemorare ſupervacaneum puto, ſat enim patet in Sicilia ſcientiarum, lycea, & literarum ſtudioſos ubique longo ordine clariſſe; quod ex hac noſtra Bibliotheca proditum eſt. Gymnaſia, ait Matranga de *Academia pag. 185.* & *Academiæ complures publica, priatæq; jam nunc per totam ferme Siciliam patent.* Nullibi magis variegatam, quàm inibi inſpectabis, Pallados pul- lam. Siculum traſice fretum, maritimum litus circumnaviga, videbis tecum circumnantes Camæ- nas, Nymphaſque Sicelides. Cephaladium, Himeram, Drepanum, Megaram, Mylas percurſe, non deerunt innumeri, qui ſe obſcipient, Philoſophi, atque Academiſi. Mediterraneas plagas perluftra; Leon- tinos, Agrigentum, Tauromenium, atque oras Philoſophianas, paſſim Hermetis, ac Philologiæ adnotabis veſtigia. Muſæa centum, centumque lycea habebis obvia. Hæc Matranga, qui exinde Panormum, Meſ- ſanam, Syracuſas, ac Catanam à literarum cultu eſſlorentes celebrat; earumque Academiæ com- menciat. Publicum Gymnaſium Catanz nunc eſſulget, diſcipulorum frequentiâ clariffimum, in quo omne ſci- entiarum genus proficetur. Hujus Privilegia recensentur à Joanne Baptiſta de Groſſis in *Decacordo Cat- nenſi corda 4.* & Ignatio Gaſtone in *diſceprationibus pro ſtudio Catanenſi.* De eo etiam Middendorpius de *Academiis lib. 1. pag. 243.* Franciſcus Suvertius in *Academiis Orbis uniſerſi*, quas edidit in libro *Athenæ Belgicæ pag. 65.* De Syracuſano Lyceo Middendorpius cit. *pag. 236.* & Suvertius cit. *pag. 66.* Panormi- tana Academia commemoratur ab iſdem Middendorpio loc. cit. Suvertio cit. *pag. 66.* Joanne Baptiſta Ricciolio in *Chronol. reform. tom. 3. par. 3. Catal. 8. pag. 160.* Mattheo Silvagio de *tribus Peregrinis pag. 172.* De Meſſanenſi Middendorpius cit. *pag. 241.* Ricciolius, & Suvertius loc. cit. & Placidus Samperius in *Iconologia Mariæ Virginis lib. 2. cap. 13. à pag. 203.* Privata Academiæ per univerſam Siciliam ubique patent, præſertim intra Regularium Cœnobiorum clauſtra, in quibus ſcientiarum omnium amor miri- ficè effervet, & inſigni æmulationis æſtu ſuccenſus quotidie demiratur ab exteris etiam nationibus, quæ tanquam ſcientiarum Athenarum Siciliâ inſpectant, & veluti literarum nutricem, ac matrem venerantur.

29 Tandem pro hujus diſquiſitionis coronide ſubjungam, in Sicilia conditam olim publicam Bi- bliothecam, cui præſuiſſe tradunt Paulum Peruſinum, teſte Volaterrano in *Anthropol. lib. 21.* Middendorpio cit. *pag. 244.* & Ludovico Jacobillo in *Bibliotheca Umbriæ pag. 217.* at ſubdubito hanc Bibliothecam Neapoli extitiſſe, nam à Roberto Siciliæ Rege electum Bibliothecæ Præſectum ſcribunt; at Rober- tus etſi Siciliæ Rex vocabatur, Neapolitanum Regnum tenuit, non Siculum. Id certum, olim Meſſanz

Biblio-

Bibliothecam publico usui servatam, Græcis Codicibus refertissimam, quam Messanenſi Urbi ex testamento legavit Constantinus Lascaris Bizantinus, ut testantur Georgius Gualterius in *animad. ad antiquas tabulas Sicilię num.* 455. pag. 179. & Paulus Bellus in *Gloria Messanenſium* pag. 158. Constantinus enim circa annum 1470. Messanæ Græcas literas docuit, & in ejus schola innumeri Græca eruditione exculti inclaruere; præsertim Petrus Bembus celeberrimus, ac doctissimus Vetus, exinde S. R. E. Cardinalis, ut ex Middendorpio *cit.* pag. 242. Joanne Mario de Crescimbenis in *hisor. Poet. Ital. lib. 2. pag. 98.* & ex ejusdem Petri epistolis *lib. 1.* patet. At hæc Constantini Bibliotheca passim expilata, tandem à Sicilia moderatoribus direpta evanuit. Eandem temporis vicissitudinem passa est Bibliotheca in Cœnobio Messanenſi Sancti Salvatoris, in qua m. ss. Græci Codices asservabantur innumeri: Hujus meminit Rocchus Pirrus de *Abbatibus* pag. 50. & Placidus Samperius in *Iconolog. Beatę Marię Virginis lib. 5. cap. 13. pag. 587.* ejus Indicem exhibet Antonius Polleynus in *calce tom. 3. Appar. sacri.*

30 At hodie extant in præcipuis Sicilia Civitatibus Bibliothecæ librorum copiâ refertissimę, tum in Regularium Cœnobiolorum septis, tum in privatis Procerum, ac Jurisconsultorum ædibus: præsertim Panormi, ubi & insignis Bibliotheca apud ornatissimos Patres Congregationis Oratorii S. Philippi Nerii, publico omnium commodo destinata, ex supremis tabulis Francisci Sciasani Panormitani, ut in hac nostra Bibliotheca pag. 239. Denique hic addam nonnullas Auctorum antiquorum lucubrationes in Sicilia Bibliothecis adinventas, quibus non obscure percipimus antiquitus literarum cultum in Sicilia floruisse. Fragmenta Dionis Cassii, Dionysii, & Polybii ex Justo Lipsio *epistol. quarst. lib. 4. epist. 3.* in Sicilia reperta: de Dionysii, ait, Polybii, *Dionis fragmentis in Sicilia repertis.* Commentum Arati in Stellas in Sicilia asservatum, & repertum scimus, ut in vestibulo operis editi Venetiis anno 1438. legimus. *Fragmentum Arati Phenomenon per Gennanicum in latinum conversum nuper in Sicilia repertum.* Chronicon Alexandrinum, opus egregium, quia in Sicilia à Hieronymo Surita repertum, primum *Fastorum Siculorum* nomine prodit: exinde *Chronica temporum, & Chronici Alexandrini* lemmate vulgatum; tandem *Chronici Paschalis* titulo editum curâ, & studio Caroli Du Fresne D. Du Cange, Parisiis ex typographiâ Regia 1688.

S. IV.

DE SICVLORVM INGENIO.

1. **P**ura sunt quæ ingeniorum præstantiam in humana mente constituunt, ex qua aliquod veluti divinum elucere, percipimus. Mitto hic naturales ingeniorum causas, quas examinare contendunt Joannes Imperialis in libro *de humano ingenio*, & Antonius Zara in *Anatomia ingeniorum & scientiarum*. Illud certum, externas ingeniorum causas ab aëris, climatis, ac soli natura pandere, Regionum temperamentum, ac aëris constitutio, sive subtilis, sive crassa, ingenia vel acunt, vel obtundunt. Syderum motus, ac Cœli vis in inferiores Mundi plagas virtutem influere Philosophorum est sententia: ideoque ab ipso regionum situ ingeniorum perfectionem derivare passim docent. Ab ipsa denique victus ratione desumi ingeniorum excellentiam concedunt omnes tum Medici, tum Philosophi. Unaquæque natio suam habet ingeniorum indolem. Regionem illam, quæ tenui, ac puro gaudent aere, salubri Cœlo subjacent, ac cibo, potuque optimo exuberant, acuta, ac solertia gignunt ingenia. Consule Albertum Magnum *de natura locorum tract. 1. cap. 13.* Hippocratem *de aere, aquis, & locis*, aliosque Medicinæ peritos. Alexander ab Alexandro *dier. Genial. lib. 4. cap. 13. pag. 379.* quadam Regionem, ait, sunt quæ acuta ingenia, & solertia gignunt, ut quibus est aer purus, & tenuis, velut Athenis: alia quæ retusa, & hebetiora, ut quibus crassus & pinguis, sicut Thebis. Cicero *de natura Deorum lib. 2.* docet: acutiora ingenia, & ad intelligendum aptiora eorum, qui terras incolunt eas, in quibus aer sit purus, ac tenuis, quàm eorum qui utuntur crasso Cœlo, atque concreto. Quia etiam cibo, quo utare, interesse ad mentis aciem putant.

2 Sicilia ideoque sub insigni Cœli clementiâ, purâ, & tenui aeris temperie constituta (subjacet enim quarto climate, quod benignitate sex aliis antecellit, teste Fazello *dec. 1. lib. 1. cap. 4. pag. 17.*) ac saluberrimis aquis, cibisque refertissima, acuto, ac subito ingenio præditos progignit: ideoque præstantissimorum ingeniorum Mater fecundissima, semper ab omnibus demirata. Hinc Siculi ingenio præstant acutissimo; adeout si laboris, ac studii patientes ingeniorum vim gravioribus scientiis admoverent, facili negotio penitiora facultatum arcana penetrarent, ac supra omnes ad doctrinæ fastigia sese extollerent. Non immerito doctissimus Michael Angelus Fardella in *universæ Philosophiæ systemate tom. 1. par. 5. pag. 453.* ait: *Quadam autem architectura, & robusta mens ad scientias, & artes longius promovendas comparata, maxime in Sicula Gente elucet, hinc olim Trinacria, teste Cicerone, Romanæ juventutis Athenæum fuit, in quo Gorgias, Empedocles, Archimedes, Euclides Megarensis, pluresque alii summi Rhetores, Philosophi, & Mathematici floruerunt.*

3 Sit pro omnibus exempli unius fama, quæ apud Patres Societatis Jesu adhuc viget; prædicat enim de Antonio Perez Hispano Societatis Jesu acutissimi ingenii viro, quod dum hic scholasticam Theologiam in Romano Collegio doctissime traderet, & non satis ipsius discipuli speculatio-

num

num acumina assequerentur, omnes propè ejus auditores ipsum obscuritatis infimulabant. Aderant & inter hos Siculi quidam, qui Antonii doctrinam apertissime intelligebant. Subtilissimam ipsius mentem penetrabant, ac ante alios longè præbant. Hinc reclamantibus discipulis sæpius dicebat: *Siculi me audiunt*. Aliquando verò quæulas ipsorum voces his retundebat verbis: *Mittite me ad Siculos, & intelligent*: quo innuere satagebat, Siculos propter acutissimam ingenii indolem, doctrinæ suæ sublimitatem percepturos; & se non obscuritate laborare, sed discipuli aliquo ingenii vitio claudicare, dum elatissimæ sapientiæ suæ fastigium non attigerent.

4 Nonne hanc ingenii aciem testantur Siculi Scriptores in scientiis omnibus præstantissimi? præcipuè selectissimus Poetarum cætus, Oratorum facundissimus Chorus, Philosophorum, Medicorum, Theologorum, Jurisconsultorum, omniumque bonarum artium agmen frequentissimum. Hi autem innumeri, omni laudum præconio majores, editis in lucem libris, Siculum ingenii acumen, satis aperiunt: quòd ex hac nostra Bibliotheca liquidò patet.

5 Hoc ipsum experimentis probatur; multa enim à Siculis primùm adinventa, dilucidè pandunt, Siculorum ingenia egregia vi insignita: Siculi enim primùm adinvenere Poesim Bucolicam, Comædiam, Rhetoricam, Medicinam Empiricam, Chirurgiam, Catapultas, Organum hydraulicum, Organum tractorium, rythmos Italicos, aliaque multa, ut videre est in *Sicilia Inventrice* Vincentii Anrix eruditissimi Panormitani, edita Panormi anno 1704. cui nonnulla addidi adinventa: adderem & alia si opus recuderetur.

6 Hinc nil mirum si Siculi præcipuo ingenii acumine instructissimi, breviter, immò ad oculi ictum, hominum conditionem, ac naturam agnoscant, eorumque mores statim æqua lance perpendant. Diæteria prompta, lepida, argutissima, ex ipso vulgi ore profluentia, mentis aciem omnibus detegunt.

7 Tandem Siculos acutos esse innumeri testantur Scriptores. Cicero de *claris Oratoribus* ait: *Itaque, ait Aristoteles, cum sublati in Sicilia Tyrannis res privata longo intervallo judiciis raperentur, tum primum quod esset acuta illa gens, & controversa natura, artem, & præcepta Siculos Coracem, & Tisiam conscripsisse*. Idem in *Verrem* orat. 6. de quadam Heronis lege: *ita acutè ut Siculum*. Idem in *divinat. in Verrem*: *Illi quidem, est hominum genus nimis acutum*. Denique lib. 2. de *Oratore* Siculis facetias, ac sales adscribit. In *quæst. Tuscul.* 8. acutos, lepidosque vocat. Id ipsum astruunt Julius Firmicus *Astronomicor. lib. 1. cap. 1.* Cælius Rhodiginus *læst. antiq. lib. 18. cap. 18.* Alexander ab Alexandro *dier. genial. lib. 4. cap. 13. pag. 382.* qui Siculos vocat *vastro, & mostifico ingenio*. Ravilius Testor in *Officin. tit. mores Populorum*. Middendorpius de *Academiis lib. 1. pag. 234. & 244.* Volaterranus in *anthropol. lib. 21.* Thomas Porchacius in *Insulis pag. 39.* Antonius Mincurnus in *Poetica lib. 2. pag. 129.* Joannes Franchinus in *Bibliosophia de Scriptor. Ordin. Minorum Conventual. pag. 333.* Joseph Carnilivarius *hist. Sicil. lib. 1. pag. 16.* aliique multi.

§.

V.

DE COMPUTO OLYMPIADUM.

1 Sicut tempus, quo floruerint Siculi Scriptores post Christi Domini adventum, ejusdem Redemptoris anno designantur; ita illi omnes, qui ante salutarem Domini nativitatem vivere, non incongruum puto, si Lectoribus innotescat, quo claruerint anno ante Domini adventum. At quia ut plurimum Siculi Scriptores ante Christum natum, Olympiadum anno signantur; ideoque operæ pretium duxi hic breviter decernere Olympiadum annum, quando Salvator Dominus natus sit, ut annus exinde invenire possimus, quando Scriptor Siculus ante Christum Dominum vixerit.

2 Non est meum hic omnes Scriptorum opiniones ad lancem revocare, & juxtà varia ipsorum placita diversas, eorum sententias exponere: aliis hanc provinciam excolendam relinquo; innumeræ enim sunt Scriptorum sententiæ: ac Petrus de Alvā in *portent. Gratiæ & Naturæ prod. cap. 3.* opiniones 197. enumerat diversas, quas enarrat. Satis est juxta instituti mei rationem hic breviter indicare, me in annorum computatione, eam sequutum sententiam, quā astruunt Christum Dominum natum Olymp. 194. post initum Olympiadum computum anno 776. ut melioris notæ Chronologi passim scribunt: præsertim Scaliger de *emend. tempor. lib. 1. pag. 36. & lib. 5. pag. 381.* Krismannus de *convectione annorum*, Ubbo Emmius *lib. 2. de Græcia veteri, & lib. 2. rerum Chronologicarum pag. 47.* Origanus *tom. 1. Ephemeridum pag. 22.* Henricus Philippi in *introduc. Chronolog. cap. 17.* Jacobus Salianus *tom. 4. annal. ad annum Mundi 3170. & 3278.* Jacobus Tirinus *tom. 1. in Chronico Sacro cap. 31.* Willelmus Langius de *annis Christi lib. 1. cap. 13. & lib. 2. cap. 10.* Dionysius Petavius de *doctrina temporum à cap. 37. ad 44. & in Rationario temporum par. 2. lib. 1. cap. 11. & lib. 3. cap. 1.* quos laudat, & sequitur Joannes Baptista Ricciolius *Chronol. Reform. tom. 1. lib. 3. cap. 2. pag. 126. & 127.*

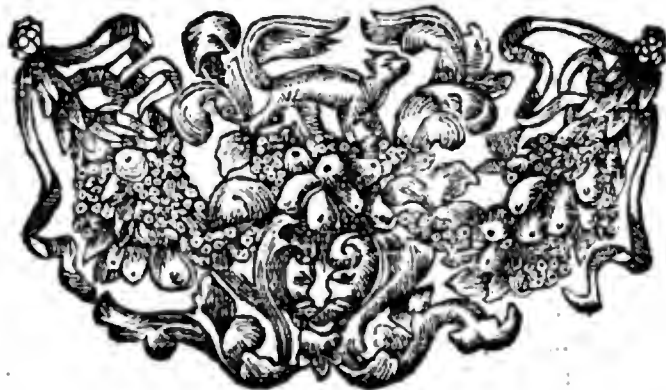
3 Non me latet, quòd in assignando, quo anno Olympiadis 194. in lucem editus sit à Virgine Deipara Christus, dissentiant Chronologi: alii enim Olympiadis 194. anno secundo natum volunt:

volunt: quam sententiam amplectuntur Baronius, Scaliger, Calvisius, & Gordonus. Alii anno tertio, cum Onuphrio, Pererio, & Saliano: Alii tandem anno quarto ejusdem Olympiadis, ut opinantur Dionysius Exiguus, Ecclesia, multique alii, teste, post alios Philippo Brierio in *annal. Mun-* in *prologom. Chronol. quæst.* 23. At hac quæstione non me gravabor: quam velit opinionem Lector sequatur: id enim certâ regulâ definire, ac lites dirimere longum erit: at non multum hoc nobis prædesse puto. In sola Olympiadis 194. periodo me sisto: hunc solum annum velim scias me decrevisse.

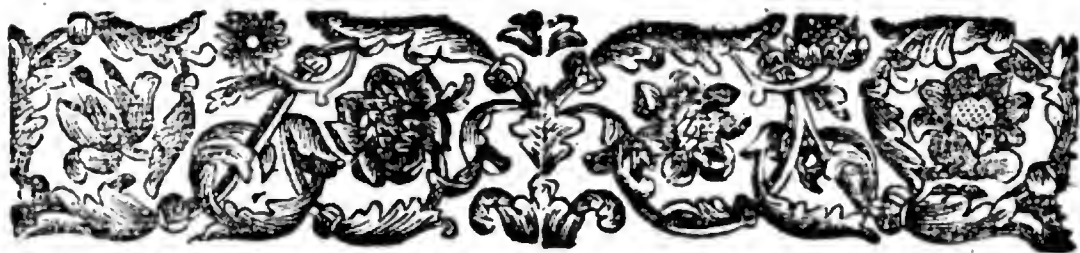
4 Hinc videbis me in annorum numero ab hac Olympiade 194. nempe ab annis 776. semper detrachere annos Olympiadum, quando Siculus Scriptor inclaruit, quo detractio, annum ante Christum natum constituo. Ideoque Acron Agrigentinus, exempli gratiâ, claruit circa Olymp. 84. quæ annis 336. constituitur. Si ex annis 776. quibus constantur Olymp. 194. deducas 336. videbis hunc claruisse ante Christum annis 440. Hanc verò computationem observare placuit, ut quâ potui curâ Siculis facerem satis. Hac pro Apparatu sufficiant: Bibliothecam ingredi, & perhumaniter percurrere.

PROTESTATIO AUCTORIS.

CUM SS. Pontifex Urbanus VIII. die 13. Martii anno 1625. in Sacra Congregatione S. Rituum, & Universalis Inquisitionis Decretum ediderit, idemque confirmaverit die 5. Julii 1634. quo inhibuit imprimi libros hominum, qui Sanctitate, seu Martyrii famâ celebres è vita migrarunt, gesta, miracula, vel revelationes, sive quæcumque beneficia, tamquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentes, sine recognitione, atque approbatione Ordinarii; & quæ hæcenus sine ea, impressa sunt, nullo modo vult censeri approbata. Idem autem Sanctissimus die 5. Junii 1631. ita explicaverit, ut nimirum non admittantur Elogia Sancti, vel Beati absolutè, & quæ cadunt supra personam, benè tamen ea, quæ cadunt supra mores, & opinionem, cum protestatione; quòd iis nulla adsit auctoritas ab Ecclesia Romana, sed fides tantum sit penes Auctorem. Huic Decreto, ejusque confirmationi, & declarationi observantiâ, quâ par est insistendo, profiteor, me haud alio sensu, quidquid in hac Bibliotheca refero, accipere, aut accipi ab ullo velle, quàm quo ea solent, quæ humanâ dumtaxat auctoritate fulciuntur; iis tantummodo exceptis, quos Sancta Sedes Sanctorum, Beatorum, aut Martyrum Catalogo adscripserit

BIBLIOTHECA SICULA.

S I N E

DESCRIPTORIBUS SICULIS.

QUI TUM VETERA, TUM RECENTIORA SÆCULA ILLUSTRARUNT.

NOTITIÆ LOCUPLETISSIMÆ.

AVCTORE

D. ANTONINO MONGITORE

PANORMITANO.

A

CCENSORVM Academia Panormitana Siculo Literatorum Athenæo exordium fausto omine constituit. Prima inter Siculas Academias antiquiores coluit literas, suumque sortita est initium ann. 1568. moderante Sici-

liam Francisco Ferdinando de Avalos Pischariz Marchione, sub cuius auspiciis floruit. Suam habuit sedem in Divi Dominici Fratrum Prædicatorum Cœnobio; ubi in pervetusto Sanctæ Barbaræ sacello (sub ejus tutelari umbra clarebat) in unum coibat Academicorum cœtus; eruditisque excitamentis ingenia, virtutis, famæque gloria accensa, mirum in modum incalcescebant, ut ex Petro Cannizzario de *Religione Panormi*, M. S. pag. 270. habetur. Hujus symbolum, vulgò *Impresa*, Luna fuit renata, cum epigraphæ: *Revertens colligit ignes*, ex Virgilii *Georgic. lib. 1. v. 427*. Inde mutato consilio, aliud delegit, nempe: *Alambicum igni super-*
Biblioth. Sicula Tom. I.

impositum, cujus vi ex oleribus, floribusque occlusæ eliciebantur virtutes ad mortalium utilitatem, & oblectamentum; adjecto lemmate: *Virtutes elicit arte*, teste Hyacintho Maria Fortunio in libro *Scintille della Selce* pag. 20. In hoc Eruditorum Lyceo viri illius ævi præstantiores recensentur: emeritisque prosequuntur laudibus Vincentius de Joanne in libro *Palermo Trionfante* lib. 12. p. 119. Leonardus Orlandinus *Imaginum* lib. 3. p. 72. Rocchus Gambacurta in *Fore Christiano* par. 4. cap. 2. p. 395. Fortunius cit. p. 17. Vincentius Auria in *hist. Chronol. Proregum Siciliae* p. 53. & tandem clarissimus vir Blasius de Avitabile in libro *Componimenti diversi de Pastori-Arcadi della Colonia-Sebezia* p. 16. Exinde deficientibus paulatim illius conditoribus, repescere cœpit literatorum ardor, & superfuso veluti cinere præfocatus evanuit: sed post non longam annorum moram, eruditorum curâ sub Reaccensorum nomine iterum incaluit, ut loco suo habeatur. Edidit italicè

Rime dell' Accademia degli Accesi di Palermo.
Panormi apud Jo. Matthæum Maidam 1571. in 8.
Delle Rime degli Accesi di Palermo libro secondo.

A

da

do. Ibidem apud eundem 1573. in 8.

Rime di diversi belli spiriti della Città di Palermo in morte della Signora Laura Serra, e Frias. Ibid. apud eundem 1572. in 8.

ACHÆVS sive ACHIVUS Syracusanus Poeta Tragicus: teste Suida in *diēt.* to. 1. p. 517. quem sequitur Lylius Greg. Gyraldus de *Poetarum hist. dial.* 7. p. 271. Carolus Stephanus in *diēt.* p. 37. Martinus del Rio *syntagm. de Tragœd. in prolog. lib.* 1. p. 22. Morerius in *mag. dictionar.* to. 1. fol. 31. & Hofmannus in *diēt.* to. 1. p. 17. scripsit

Decem Tragœdias. Hinc Raphaelis Volaterrani in *anthropol. lib.* 13. lapsus patet, qui citato Suida, unam tantum Tragœdiam scripsisse tradit. Constantinus Lascaris apud Franciscum Maurolycum in *comp. hist. Sicil.* l. 1. p. 19. Ab. Rocchus Pirrus not. *Ecl. Syracus.* p. 212. & Hubertus Goltzius in *hist. post. Sicil.* p. 88. non Tragœdias, sed Comœdias decem edidisse putant: ideoque haud immeritò Poeta Comicus à Matthæo Silvagio de *trib. peregrinis cap.* 46. p. 170. dictus. Athenæus in *Dipnosophistarum libris*, has Achæi fabulas citat: nempe *lib.* 7. *cap.* 2. pag. 277. *Parca sive Sortes. lib.* 10. *cap.* 4. p. 417. *Ludi Publici. lib.* 15. *cap.* 11. p. 689. *Certamina.* Sed meritò in dubium revocat Jacobus Bonannus in sua *Syracusa illustr. lib.* 2. p. 295. titulus nostri Poetæ, an Achæi Eretrienſis: at in indice Athenæi Ludi Publici, & Parca Eretrienſi auſcribuntur. Achæum Tragicum citat Elianus de *animal. lib.* 7. *cap.* 47. sed an de Siculo, vel Eretrienſi intelligat, incertum. Post adductos auctores Achæi meminere Laurentius Crassus in *histor. Poetar. Græc.* p. 5. & Vincen. Coronelli in *Biblioth.* to. 1. nu. 5066. p. 986. Adhuc in incerto pendet tempus Achæi. Hoc planè exploratum habeo, floruisse post 74. olymp. ante Christi Domini adventum an. 480. nam Suidas nostrum Achæum juniorem appellat, ob distinctionem Achæi Eretrienſis, qui ex eodem Suida *loc. cit.* vixit olymp. 83. vel ex Crasso *cit.* p. 4. olymp. 74. hinc postmodum vixisse nostrum Achæum, non ambigendum.

ACRON nobilis Agrigentinus Xenonis filius, Orator, Philosophus, & Medicus præstantissimus. Athenis una cum Empedocle concive Philosopho celeberrimo, publicè, non sine laude, Rhetoricam docuit: ita Suidas *lex.* to. 1. p. 147. & Lascaris apud Maurolycum in *compend. hist. Sicil.* lib. 1. p. 21. additque Carolus Stephanus in *diēt.* p. 54. Raphael Volaterranus *anthropol. lib.* 13. p. 172. & Hofmannus in *lex.* to. 1. p. 26. quòd ibi cum eodem Empedocle philosophatus est. Ex Leonardo Cozzando de *magisterio antiquorum Philosoph.* l. 5. c. 3. p. 329. Empedocli in philosophiæ studiis comes fuit Athenis: & à Gerardo Io. Vossio de *philosophia cap.* 11. §. 16. p. 84. inter illustres Philosophos recensetur. Laertius in *ita Empedoclis* p. 509. quem sequitur Hesichius *Illustr. de iis qui eruditionis fama claruere* p. 739. ait quòd postulante Acrone à Senatu Agrigentino locum ad exstruendum paternum monumentum, eo quòd inter medicos arte præcipua excelleret, fieri prohibuit Empedocles, cum multa de

æqualitate egregiè dixisset: & inter cætera ita illum rogare cœpit. *Cujusmodi monumento incidet Elogium? num hoc?*

Acronem summum Medicum ex Acragante profectum,

Qui summo in patriæ culmine habet tumulum. Additque Laertius, nonnullos pentametrum ita protulisse.

Verricis excelsi celsa sepulchra tenent.

Hoc verò quidam Simonidis fuisse tradiderunt. Empedocles Acronis nomen irrisit, quòd idem est ac summus. Id ipsum narrat Suidas *cit.* qui immutata aliquantulum allata carmina exhibuit. Petrus Castellanus in *Vitis Illustr. Medic.* p. 46. petiisse, ait, locum, ut sepulchrum sibi excitaret, non patri. Plutarchus de *Iside, & Osiride*, Cælius Rhodiginus *lect. ant. lib.* 24. *cap.* 22. Paulus Aegineta *lib.* 2. *cap.* 35. Aetius Terrab. 2. *ser.* 1. c. 94. Tiraquellus de *nobil. cap.* 31. n. 58. p. 194. & Petrus Castellanus in *Vitis illustr. Medic.* p. 46. Vossius, Hofmannus, aliique testantur, quòd grassante apud Athenienses pestilentia, accensis propè urbem ignibus, salutarem attulit opem ægrotantibus: suffitu enim aerem purgavit, quòd ab Ægyptiis acceperat, teste Morerio *cit.* In tres dividunt classes nonnulli totam medicinæ facultatem, nempe in Empiricam, quæ experimentis tantummodo inhæret: Jatrolepticam, quæ unguenta adhibet, & fricationes: & Pharmaceutricam medicaminâ apponentem. Harum prima ab Acrone originem traxit Plinio teste *hist. nat. lib.* 29. *cap.* 1. & Galenus, aut quisquis est auctor libri Galeno adscripti, de *subfiguratione empirica cap.* 1. p. 31. ubi addit, quòd Empiricæ seclæ cultores Acronei vocabantur ab Acrone primo Empiricæ disciplinæ Scriptore. Sed idem Galenus, vel quisquis auctor est libri, quem Galeno attribunt, cui titulus: *Introductio, sive Medicus cap.* 4. p. 51. ait, quòd Empiricæ præfuit Philinus Cous, qui primus eam, à rationali medicina separavit, occasione ab Herophilo suo præceptore accepta. Cum autem hæresim suam principem esse vellet, & prædicarent empiricam rationabili vetustiore, Acronem Agrigentinum eidem primordia dedisse dixit. Quæ omnia retulit Tiraquellus de *nobilit. cap.* 31. n. 58. p. 194. nec reprobare audet sententiam, quòd Acron empiricæ fuerit parens: id ipsum habet Fuchsius de *Empirica* apud Cozzandum *cit.* p. 330. Ex Hofmanno etiam in *lex.* primus in Sicilia Empiricena dogmatica separavit. Fazellus de *reb. Siculis dec.* 1. *lib.* 6. *cap.* 1. p. 136. Goltzius in *Sicil. hist. post.* p. 92. & Alexander Sardus de *rer. invent. lib.* 1. p. 25. hujus inventionis gloriam Creoni Philosopho Agrigentino concedunt: sed à vero desectunt, dum Acronem à Creone diversum scribunt; cum Acron idem sit ac Creon. Hinc licet in aliquibus Plinii codicibus Creonis nomine notetur empiricæ inuentor, ut videre est in Veneta editione an. 1519. p. 227. attamen in castigatis, & recentioribus editionibus, ut in illa Coloniz Allobrogum an. 1615. cum annotationibus Sigismundi Gelenii p. 591. Acronis nomen habet-

habetur, ibique antiquiores editiones emendantur: nam, in verbo Acron notat in ore codicis Gelenius: *A Creonte vet.* cuius lectionem sequutus est Ludovicus Domenichi, qui italicè vertit *Acrone*. Hinc rectè Tiraquellus *cit. cap. 31. p. 269.* scripsit, eundem fuisse Acronem, & Cronem, ubi asserit: *Creon Agrigentinus, sunt enim qui ita vocant Acronem, de quo n. 56. (corrigere n. 58.) in successione Medicorum.* Vide de hac re quæ scripsit Vincentius Auria in *Sicilia Inventrice cap. 6. §. 1. p. 9.* & observationes meas ad ipsum p. 111. quibus addo Cozzandum *cit. p. 329. & 330. & Fuchsum de Empirica*, qui Acronem vocant, & Plinii textum, in quo Creontem legitur exhibent. Hinc nō modo Fazellus, & Goltzius supra notati; verū etiam Ab. Rocelius Pirrus *not. Eccl. Agrig. p. 332.* & Hieronymus Ragusa in *Elogiis Sicul. p. 10. & 81. & in Sicilia Biblioth. vet. f. 9. & 70.* non fuerunt errore immunes, dum duos fuisse Creontem, & Acronem volvere, ac ut de duobus distincē loquuti sunt. In alium haud absimilem errorem cecidit Carolus Stephanus in *diſt. qui p. 54. de Acrone* scribit; inde p. 118. de Agrone, ut de diverſo, cum idem sit. Ideoque Morerius in *diſt. to. 1. & Coronelli in Biblioth. univ. to. 1. n. 6270. p. 1232. & to. 2. n. 1833. p. 345.* Acronem vel Agronem nostrum Agrigentinum medicum vocatum scribunt. Acronis discipulus fuit Crito medicus insignis, teste Vossio *de philosophia cap. 21. §. 25. p. 86.* Floruit ante Hippocratem ex Suida, Volaterrano, Gesnero in *Bibl. f. 4.* & aliis: & propē olymp. 84. ante Christum natum an. 440. nam cum vixerit tempore Empedoclis, hic olymp. 84. inclauit teste Laertio *cit. p. 514.* Sub Artaxerſe Longimano vixiſſe, circa an. 310. Romæ ait Morerius *tom. 1. diſt. p. 39.* Coronelli *cit.* & Konigius in *Biblioth. Præter auctores supra allatos Acronis meminere Matthæus Silvagius de trib. Peregrinis c. 46. p. 171. Leander Albertus in Insulis p. 54. Christophorus Scanellus in Chron. Sicil. aliq; Ex Fazello *cit.* Pleraque doricæ lingua in medicina, & philosophia scripsit volumina. Id ipsum habet Pirrus *cit.* Ait & Lascaris: *multa doricè scripsit de Medicina.* Carolus Stephanus, Volaterranus, & Hofmannus scripsisse voluit: *de Medicina librum unum.* Suidas verò & Gesnerus *cit.* edidisse testatur*

De Arte medica libros doricæ lingua.

De Salubri victus ratione librum unum.

adduntq; hic etiam est unus de illis, qui quedam de gentis notarunt.

ÆGIDIUS ex oppido Cæsari Ord. Min. Conventualium S. Francisci, Sacræ Theologiæ Magister: vir doctrinā, & animarum zelo illustris. In Romanæ Missione Conventualibus adscriptus (quæ Græciam, & Thraciam usque ad Constantinopolitanam urbem, complectitur) Apostolici Missionarii munus egit: & in eo obeundo sedulus fidei operarius fuit; diuque inter Barbaros, ac Schismaticos defudavit. Græcum idioma egregiè callens, ecclesiasticis historiis, divinis scripturis, Sanctorum Patrum eruditione, & conciliorum decretis satis instructus, vel concionando,

vel disputando catholicæ Fidei veritatem indefesso labore amplificare curavit. At doctissimi viri argumentis obſistere non valentes Græci, supplicibus libellis ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide transmissis, calumniisq; reſertis, ab incepto opere exturbare tentarunt Ægidium, qui Romam reſerſus Hæreticorū veſanias, ac miſſionis neceſſitatem erudito calamo oſtendit. Vitam agebat Venetiis vir eximius anno 1678. ipſunq; emeritis laudibus extollit Jo. Franchinus in *Bibliophia Scrip. Min. Conv. n. 102. p. 162.* edidit.

Controversias Marcephesitarum Hæreticorum cū Orthodoxa Ecclesia, ac nonnullorum domesticorum cum Apostolica Miſſione. Tomum primum. Meſſanæ apud Heredes Petri Brea 1664. in 4.

Controversiarum partem posteriorem. Ibid. apud eodẽ 1664. in 4.

Casuum conscientie brevissimam, ac originalem expositionem. Venetiis typis Blasii Maldura 1678. in 4.

Apologias in Catalanon Nathanaelis Xbiæ Atheniensis, in quibus quinquaginta tres propositiones hæreticales, & erroneæ ad hominem conſutantur. Ibid. typis Mortali 1678. in 4. sunt autem græcè, latinè, & italicè scriptæ.

ÆGIDIUS HONESTVS Drepanitanus Ordinis S. Mariæ de Monte Carmelo, vir doctrinā, virtute, & honoribus clarus. In nonnullis Ordinis sui Cœnobiis gravioreſ diſciplinæ Regentis munere docuit; & Sacræ Theologiæ Magister renunciatus, apud ſuos effulſit. Bis in Sicilia Provinciæ S. Alberti gubernacula annis octo moderavit. Viſitatoris, Commiſſarii Generalis, & Reformatoris munus quinque per lustra egit eadem in Insula: & in Provincia S. Angeli Vicarii Generalis provinciam rexit. Per hoſce honorum gradus, prudentiā, morum ſuavitate, ac virtutum ornamẽto conditis, omnium amorem, ac veneratiõnem ſibi conciliavit. In Generalibus comitiis Romæ coactis anno 1598. Generalem totius Ordinis Moderatorem Patrum vota pro meritis creare decreverunt: eiq; poſtmodū S. R. E. Card. Montepulcianus Episcopalem iuſulam Policastri, quam reſignare cogitabat N. Incomelli Romanus, obtulit non immerito: at agnoſcẽs Ægidii humilitas ſe tantorū onerum moli imparem, utramque dignitatẽ conſtanti animo reſuſcitavit. Ad Ordinis ſui ſplendorem memorabilia edidit opera: nonnullis ornamentis celeberrimum SS. Virginis Templum, & Cœnobiũ Drepanitanũ, cui præſuit, cohoneſtavit; & capite Sancti Viti Martyris, memorati Cardinalis dono locupletavit, extruſto in eius honorem ſacello. Drepani, & Panormi Cœnobia S. Alberti, & S. Mariæ de Irria fundavit. Tandem tantorum meritorum mercede gravidus animam Drepani exoneravit 19. Maii 1611. De eo plura Leonardus Orlandinus in *deſcript. Drepani p. 63.* & in *epiſt. nuncupatoria, Petrus Lucius Belga in Bibl. Carmelit. p. 81.* Pirrus *not. Eccleſ. Mazar. p. 550.* Caetanus in *Vitis SS. Sicul. to. 1. animad. p. 82. & tom. 2. p. 208.* & Vincentius Nobilis in *Theſauro abſcondito pro Sanctiſſima Virgine Drepani cap. 23. pag. 200.*

800. & 790. edidisse testatur Orlandinus

De septem post mortem receptaculis Animarum.

ÆGIDIUS LEONDELICATUS Saccensis Ordinis S. Mariæ de Monte Carmelo, Sacræ Theologiæ Magister, ne dum doctrinæ præclarus, verum etiam vitæ integritate illustris. Historica etiam eruditione dives enituit. In Sicilia nonnulla rexit Ordinis Cœnobii Prioris munere. Obiit Saccæ anno 1597. non satis laudatus ab Abb. Pirro not. Eccl. Agrigent. p. 336. & 339. posthumo relicto opere italicè conscripto; scilicet.

Giardino Carmelitano Parti Quattro, nel quale si contengono l'Historia dell' Origine, continuatione, e moltiplicatione della Sacra, & antichissima Religione Carmelitana. Panormi apud Io. Bap. Marinum 1600. in 4.

ÆGIDIUS MANCURTIUS sive Mancusius ex oppido Claramontis, ut habet Lavonius in Chron. Minimor. an. 1591. n. 6. p. 343. licet in appendice p. 589. oppido Mazzareni tribuat. Mazzareno etiam concedit Pirrus not. Eccl. Syrac. p. 260. at in opere ab ipsomet Ægidio edito, infra notando, Petrus Balliond in ipso libri limine, ubi eundem laudibus exornat, & Petrus Minutius in epistola in sui operis calce, Claramontanum denunciant. Ordini Minimorum S. Francisci Paulensis nomen dedit; doctoribus præcipuis, qui hoc institutum literis illustrarunt merito accensendus. Philosophicas, ac Theologicas disciplinas mirâ subtilitate docuit: humaniores etiam literas coluit. Pluries Correctoris munus subiiit: claruitq; anno 1591. Tanti viri meminere, præter laudatos Scriptores, Possévinus in Appar. Sacr. to. 1. p. 22. & Sylvester Maurolycus in Mari Oceano omnium Relig. p. 363. Edidit

Typum omnium scientiarum, & præsertim Theologiæ scholasticæ, in quo omnia, quæ ad Christianam Philosophiam sunt necessaria continentur. Parisiis apud Joannem Veyrat 1591. in 8.

ÆGIDIUS Panormitanus Ordinis strictioris Observantiæ S. Francisci, vir doctrinâ, & in rebus agendis eximiâ dexteritate ornatus, Marci Antonii Columnæ Magni Regni Neapolis Comitissabilis, aliorumq; Procerum ex eadem familia à confessionibus fuit. Custodis munus Patrum Observantium S. Francisci ann. 1638. & Siculiæ Provinciæ Definitorem an. 1641. egit. Tandem Custos, ut ajunt, Vocalis Observantibus Reformatis præfuit, diem clausit extremum Panormi an. 1653. De eo Petrus Tognolettus in Paradiso Seraphico lib. 5. cap. 1. p. 571. & alibi. Scripsit italicè

Novella Settimana, o vero Sacro diario setteno per salutare humilmente la SS. Triade, la Purissima Vergine Maria con tutta la Corte Celeste tutti li giorni della settimana, &c. M.S. in 8. hoc opus idem Tognolettus servabat.

ÆGIDIUS TUTINUS Miletellanus in valle Neti Ord. Prædicatorum, Sac. Theologiæ Magister: natus anno 1613. studiis apprime addictus doctrinâ claruit; & in Messanensi Cœnobio studiorum, ut vocant, Regens, graviores disciplinas

docuit. Ecclesiastes etiam eloquentissimus fuit: & cum magnum sibi nomen comparasset, decessit Platæ propè annum 1675. scripsit italicè

Instruzione sopra le virtù Cristiane fatta a i Principi.

L'Anno Santo, Vite di tutti Santi d' ogni giorno. Tomi XII. opus in duodecim menses, ac tomos distributum, in quibus Sanctorum vitas præsertim ignotas complexus est.

Il Virgilio ridotto in versi italiani.

Quaresimale, e Prediche.

Horum operum aliqua servantur M.S. Militelli in Bibliotheca Fratrum Ordinis Prædicatorum.

ÆSCHYLUS celeberrimus Poeta Tragicus, à multis primæ notæ scriptoribus Atheniensis habitus, inter quos Suidas lex. to. 1. p. 817. Gyraldus de Poet. hist. dial. 6. p. 250. at ex Macrobio satyr. lib. 5. cap. 19. Siculus censetur, ibi enim ait. *Æschylus vir utriusque Siculus.* Siculum etiam putant Gyraldus sibi contrarius de Diis Gentium syntag. 1. p. 67. Anonymus quidam in libro cui titulus *Vita omnium Philosophorum, & Poetarum*, Parisiis per Joannem Petit 1516. cap. 56. qui ait: *Æschylus Poeta Tragædiarum scriptor natione Siculus*, Joannes Vigintimilius in *Tabula Siculorum Poetarum*, quam suo de Poetis Siculis libro præhxit, & Hieronymus Ragusa in *Elogiis Siculorum* p. 10. & in *Biblioth. Vet.* p. 10. Ex Eliano de animalib. lib. 7. cap. 16. & Plutarcho in *Thesco*, Eleusinius fuit: nec me fugit, quod Eleusis Civitas sit non longè ab Athenis; at suspicor mendum in Eliano irrepsisse, & pro Eleusinius, substituendum Alesinus: Alesia enim Urbs Siciliæ nunc diruta, de qua Cluverius *Sicil. antiq. lib. 2. cap. 4. p. 287.* sed hoc aliis disquirendum relinquo, non enim est tanti examinare omnia. Gyraldus de Poet. hist. dial. 6. par. 252. ait, nil mirum, quod ab Athenis lib. 9. cap. 14. pag. 402. proditum sit, nempe Æschylum Siculorum vocibus uti, dum in Sicilia diu sit diversatus: attamen Athenæi exemplar corruptum credit; subdubitabat verò an de alio Æschylo agat, de quo Macrobius, & Siculum fuisse scribit. Ragusa cit. in *Biblioth.* duos Æschylos Tragicos Poetas floruisse innuit, Siculum unum, alterum Atheniensem; & utriusque gesta, scriptaque confusa opinionum diversitatem induxisse putat. Fuit Æschylus teste Suida cit. Pausania l. 2. & 8. & Herodoto lib. 2. Euphorionis filius, natus Olymp. 60. ex Petavio de doctr. tempor. lib. 13. p. 560. vel Olymp. 67. ex auctore vitæ Sophoclis apud eundem l. 13. p. 562. Fabulantur nonnulli ex eodem Æschylo apud Pausaniam lib. 1. p. 36. quod adolescens dum uvas custodiret à Baccho per somnium admonitus est, ut Tragædias scriberet; expergefactus obtemperavit, & feliciter Tragædias condidit: exinde tanquam Baccho extimulatore gratissimus, tunc fecundius fabulas suas concinnare solitus, cum largius biberet: hinc Plutarchus *symp. lib. 1. quest. 5. & lib. 7. quest. 10.* ait: Æschylum vino inflatum, Tragædias scripsisse: ita Athenæus lib. 1. cap. 19. p. 22. Gyraldus cit. & Cælius Rodig. *lect. antiq. lib. 5. c. 13.* Omnium primus ex Athenis lib. 10. cap.

6. p. 43. J. A. Casare Scaligero *Poet. lib. 1. cap. 16. p. 61.* & Alexandro Sardo *de rer. invent. lib. 1. p. 44.* in tragicas scenas ebriorum spectaculum objacit; cum enim ebrietate laboraret, alios eo vitio adnotari mentitus est: adduntque ebrium tragedias scripsisse; quod inquit & Lucianus in *Demost. encomio*. Unde carmina scribens Bacchum magis quam Apollinem invocasse ajunt: eaque addidit tragediis ornamenta, ut scripserit Quintilianus *instit. lib. 10. cap. 1.* tragedias primum in lucem protulisse. Is horricas personas, secibus, variisque coloribus pictas in scenas primum deduxit: cothurnos, ac secundum histriionem statuit; chori partes imminuit: primarum partium sermonem instituit; aliaque ad theatri maiestatem invenit, ex Aristotele in *Poet.* Laetio in *vita Platonis*, Athenæo *lib. 1. cap. 18. p. 21.* Suida, Gyraldo, aliisque; apud me in *additionibus ad Siciliam Inventricem D. Vincentii Auria cap. 10. §. 9. p. 168. & cap. 5. p. 163.* ideoque Horatius *de arte poet. v. 279.* ait.

Post hunc personæ, palleque repertor honesta
Æschylus, & modicis instravit pulpita tignis,
Et docuit, magnumque loqui, nitique cothurno.
At quidquid ornamentis tragicis scenis addidit,
nempe vestes, pulpitum, personas, Heroum nuntios à Gorgia Leontino accepisse testatur Fazellius *de reb. Sicul. Dec. 1. l. 3. cap. 3. p. 74.* Memorat Æschyli scholiastes, quod ita terribilis visa est ejusdem fabularum representatio, ut cum primum Eumenidas edidit, puerorum multi præ horrore subita morte obriguere, ac nonnullæ gravidæ fetalium larvarum imagine consternatæ in theatro perire. Propter quamdam tragediam impietatis damnatus, Athenienses lapidibus obruere parati erant: at Amynajæ (perperam Amintam vocat P. Coronelli *Bibl. Univ. to. 3. n. 1075.*) junior ipsius frater, ea quæ fortiter pugnando in Salamine gesserat iudiciis objectando, Æschyli absolutionem impetravit, ex Æliano *var. hist. lib. 5. cap. 19.* A tragica facultate immortalem gloriam adeptus, magnam sui extimationem tum vivens, tum mortuus consequutus est, teste Philostrato in *vita Apollonii lib. 6. cap. 6.* ait enim, quod artem incompositam, & inornatam apparatu sublimiore, & magnificentia instruxit, choros in unum contraxit: pulpitis histriiones imposuit, & eorundem frequentes responsiones abstulit; cædes è scena removit: & ornatioribus vestibus heroes induit: hinc Athenienses Tragediæ parentem putabant: in Dionysii festis etiam mortuum invocare consuevere, & ab eo inventa præ cæteris in pretio habebant, ac ediscebant. At in Dionysii invocatum, ita intelligendum Philostratum, putat Vossius *c. 5. de Poetis Græc. p. 29.* contra Frid. Morellum Philostrati inrerpretem: nempe in Dionysiorum festis ex Atheniensium decreto advocatum etiam mortuum, dum ab aliis ejus fabulæ agerentur: & qui vicerat vivus, pluries etiam mortuus aliis prælatus. Æschyli grandiloquentiam post Plutarchum de gloria *Atheniensium*, Quintilianum *instit. or. lib. 10. cap. 1.* & Photium *Bibl. cod. 158. p. 327.* laudat Daniel Heinsius in *epist.*

nuncup. *Traged. Seneca*; Vossius verò *lib. 2. instit. Poet. c. 14.* ait: Primus verò Æschylus grandiloquentiam addidit Tragediæ; fecitque ut verè ambularet cothurnata. De Tragediarum suarum iudicio consule Quintilianum *cit.* Renatum Rapinum *Reflex. 22. in Poet. par. 2.* Fabrum de *Poetis Græcis p. 52.* & Ephemerides *Eruditorum Gall. Mart. 1665.* Philosophus fuit etiam clarus ex Athenæo *lib. 8. cap. 8. p. 347.* Pythagoræ sectatorem vocat Cicero *Tusc. quæst. lib. 2.* & Leonardus Cozzandus de *magist. antiq. Philosoph. lib. 5. cap. 2. p. 313.* Militari etiam gloria enituit, & in celeberrima pugna apud Marathonem inter Athenienses, & Persas, fortiter decertavit, ex Plutarcho *symp. l. 1. quæst. 10.* Pausania *lib. 1.* Suida *cit.* aliisque. Hanc autem victoriam obtigisse credunt olymp. 70. Gyraldus *cit.* & Vossius de *Poetis cap. 4. p. 25.* qui cum Crasso de *Poetis Græcis p. 199.* putant apud Suidam mendum irrepsisse, ubi legitur olymp. 9. Tanti verò bellicam virtutem existimavit, ut poëlis gloriæ prætulerit, teste Athenæo *l. 14. c. 5. p. 627.* ideoque moriens inscribi decreverat sepulchro:

Præclaram animi fortis constantiam prædicabit
Marathonius lucus,

Expertusque Medus ipse, coma densa capillarus.

Cum autem dum Tragediam ageret theatri tabulata concidissent, Siciliam fugiens reperit ex Suida, & Vossio *cit.* & apud Hieronem Syracusarum Regem una cum Simonide vivit teste Pausania *lib. 1.* Memorandus fuit ejus mortis genus, dum enim extra Gelæ mœnia detecto capite conquiescebat, aquila testudinē furata unguibus, calvi capitis splendore decepta, in illud, velut in lapidem dimisit predam, ut diffractoque cortice illius vesceretur: ideoque ejusdem cerebrum adeo contritum est, ut statim decesserit, & vitæ suæ tragediam absolverit. De hac ejus morte consule Ælianum de *animal. lib. 7. cap. 16.* Plinium *lib. 10. cap. 3.* Valerium Maximum *lib. 9. cap. 12.* Suidam *cit.* aliosque. Secundus Lancellottus in *libro Farsalloni nu. 31.* inter historicorum mendacia hoc mortis genus projecit, arbitratus in Sicilia aquilas haud inveniri: at aquilarum genus, quas ossigrasas vocant, sæpius vidimus, & olim vidit P. Gaspar Schottus, ut testatur in *Physica curiosa par. 2. lib. 9. cap. 3. p. 1117.* apud D. Carolum Viginthimillium equitem Panormitanum: & propè Panormum in monte Gryphone nidificare compertum est. Sunt qui scribunt, teste Gyraldo, in aperto loco consedisse, quod tabulati ruinam pertimesceret, quam ei oraculum prædixerat. Aliter rem narrant aliqui: Gyraldus *cit.* cum Alexandro ab Alex. *Gen. dier. lib. 6. cap. 19. p. 707.* ait, quod senior aliquando à Sophocle juvene in tragico certamine victus, mœrore confectus occubuit. Plutarchus verò in *Cimone*, narrat, victum in Siciliam velicasse, ibique circa Gelam defunctum sepulturæ traditum fuisse. Geloi verò publicas in ferias disposuere teste Casaubono in *Athen. lib. 14. cap. 6. p. 899.* Carmina hæc sepulchro insculpta legebantur, ex Plutarcho de *exilio p. 604.*

Æschylus Euphorionis Athenis, natus, in arvis
Frugiferi jacet hic post sua fata Gela.

Clas.

Clarere cepit ex Vossio de Poetis Grec. cap. 3. olymp. 70. an. 4. obiit verò ex eodem cap. 5. olymp. 81. an. 1. attamē Eusebius in Chron. olymp. 71. an. 1. statuit. Ex Petavio de doctr. temporum lib. 13. p. 568. obiit olymp. 76. an. 1. ante Christum 476. ætatis 65. ex Brietio anal. mundi par. 2. n. 1. lib. 3. cap. 9. olymp. 77. mundi 3582. Joanne Frisio in serie Philosoph. sive Biblioth. apud Joan. Gualterium in Chron. Chron. l. 2. p. 843. an. mundi 3490. ante Christum 472. Tirino in indice auctorum in sacra script. ante Christum natum 490. Cluverio Sicil. antiq. lib. 1. cap. 1. p. 4. an. 480. Thoma Pope-Blount in censura celebr. Auct. p. 7. an. 482. Filios reliquit duos hereditario quodam jure tragicos Poetas, nempe Euphorionem, & Bionem ex Suida in Æschylo, & Gyraldo cit. & mortuus quater vicit; Euphorion enim filius plures obtinuit victorias Patris fabulis non dum in lucem editis, teste Suida in Euphorione, Gyraldo, & Vossio de Poetis cap. 5. p. 29. & lib. 2. artis Poeticæ cap. 13. s. 4. Licurgus Atheniensium orator Æschylo æneam statuā excitavit, ejusque tragædias exscriptas, custodiri mandavit, & ut publicè legerentur voluit, ex Plutarcho in vitis x. Rhetor. in Licurgo. Chamaeleon librum de Æschylo scripsit, quem citat Athenæus lib. 9. c. 4. p. 375. & lib. 10. c. 7. p. 428. de eodem verò orationem scripsit Dion Chrysostomus, quam habemus inter ipsius orationes. Scripsit Æschylus Elegias, & Tragædias xc. at 28. vel 13. adversarios vicit: & aliquando injustis suffragiis victus, temporis suas tragædias consacrare dixit; intelligebat enim aliquando meritum honorem adepturas, ex Athenæo lib. 8. c. 8. p. 347. Olymp. 76. an. 4. teste Vossio de Poetis cap. 5. p. 29. certavit, & pluries vicit. Harum Tragædiarum septem solum supersunt, nec ex omnes integræ, nempe: *Promethæus vinctus. Septem duces ad Thebas. Persæ. Agamemnon. Choephori. Enmenides. Supplices.* Earumdem sex primùm græcè in lucem protulit Aldus. Venetiis 1518. in 8. totidem Adrianus Turnebus. Parisiis 1552. in 8. eodem anno, addita septima inscripta *Choephon* edidit Venetiis Franciscus Robortellus apud Gualterium Scotum in 8. quibus suas & Michaelis Sophiani conjecturas præmisit: & schola ex antiquis exemplaribus collecta addidit. Exinde septem græcè prædiere cum scholiis græcis plenioribus, & emendatis curâ Petri Victorii, & observationibus Henrici Stephani, & idem Stephanus edidit 1557. in 4. Et easdem Gulielmus Canterus cum ejusdem notis, sublati mendis, in lucem emisit Antuerpiæ ex officina Plantiniana 1582. in 16. Cum duplici interpretatione latina Stephani 1567. in 13. Latinas etiam edidit Joannes Sauromanus cum scholiis ex officina Oporiniana Basileæ 1550. in 8. Extant & inter Poetas Græcos Tragicos editos Colonie Allobrogum typis Petri de la Rovere 1604. in fol. & alibi. Tandem Thomas Stanlejus Anglus græcè cum latina versione edidit, & commentariis, in quorum principio de variis Æschylis, illustravit, una cum antiquis scholiis Londini 1663.

in fol. hanc verò editionem laudant Ephemerides crud. Gall. to. 1. p. 115. *Agamemnonem* integritati suæ restituere Bartholomæus Barbadorus, & Hieronymus Mæus teste Gesnero in Biblioth. p. 14. In *Promethæum vinctum* scripsit Matthias Illiricus, eumque transtulit, & scholiis illustravit Matthæus Garbitius. Basileæ apud Oporinum 1559. in 8. ex eodem Gesnero. Æschyli Sophoclis, & Euripidis Tragædiæ selectæ cum duplici interpretatione latina, una ad verbum, altera carmine, Genevæ prodire 1567. in 16. Et tandem ex Æschyli Tragædiis extant fragmenta varia in libro, cui titulus: *Excerpta ex Tragædiis, & Comædiis Græcis, tum quæ extant, tum quæ perierunt emendata; & latinis versibus reddita ab Hugone Grotio Græc. lat.* Parisiis apud Nicolaum Buon 1626. in 4. Præter prædictas septem Tragædias aliarum nomina habemus apud nonnullos, ex quibus aliqua adducunt carmina: en illa.

Æthna. Macrob. Satur. lib. 5. cap. 19.
Ciberi. Natal. Comes Mythol. lib. 6. cap. 8.
Sisyphus. Ælian. de animal. lib. 12. cap. 5. &
Jul. Pollux onom. lib. 10. cap. 3. & cap. 22.
Agamemnon. Ælian. cit. lib. 7. cap. 47. & Athen. lib. 15. cap. 20.
Ashamas. Athen. lib. 7. c. 19.
Anymon. Athen. lib. 15. c. 12.
Glaucus Marinus. Athen. l. 3. c. 10. Paul. l. 9. p. 578.
Danaides. Athen. lib. 13. c. 8.
Heliades. Athen. lib. 10. c. 11 & l. 11. c. 5.
Hedoni. vel *Hedonis cymba.* Athen. l. 11. c. 8.
Theori. Athen. l. 14. c. 7.
Cabiri. Athen. lib. 9. cap. 4. & lib. 10. cap. 7. &
Scalig. Poet. lib. 1. cap. 16. idest *Samothracum*,
 Dii ex *Dalacampio* in annot. ad Athen. p. 769. sed
 de his consule eruditissimum opusculum clariss.
 viri Jo. Antonii Astorii, de diis Cabiris.
Craffæ. Athen. l. 2. c. 11.
Camici. Athen. lib. 3. c. 11.
Lycurgus. Athen. lib. 10. c. 14.
Adolescentuli. Athen. l. 11. c. 15.
Ostologi. Athen. l. 15. c. 2.
Perrhabi. Athen. l. 11. c. 7. & 14.
Sphinx. Athen. l. 15. c. 5.
Philoctetes. Athen. l. 9. c. 11.
Phineus. Athen. l. 10. c. 5.
Phorides marina Dea. Athen. l. 9. c. 14.
Phryges. Athen. l. 2. c. 11. Jul. Pollu. l. 7. c. 29. &
 Io. Stobæus serm. 32. Casaubonus animad. in Athen. l. 1. c. 19. p. 56.
Iris. Pollu. l. 10. c. 34.
Talamopei. Pollu. l. 7. c. 27.
Cercion. Id. l. 10. c. 45.
Præcones. Id. l. 9. c. 8. & l. 10. c. 19. & 49.
Pharistæ. Id. lib. 7. c. 22.
Psychagogi, sive Psychastiaz. Id. lib. 10. c. 1. &
 Plutarch. de audiendis Poetis.
Cares, vel Europa Stephanus de urbib. v. Mylasa. p. 476. & Stobæus ser. 168.
Musa. Steph. v. Oeos p. 510.
Judicium armorum. Stob. ser. 959.
Heraclides. Stob. ser. 276.
Hæstor. Stob. ser. 279.
 Persæ.

Persæ. Plutarch. in *Themistocle*, & Athen. lib. 3. cap. 9.

Myrmidones Athen.

Protheus. Athen. lib. 9. c. 11. p. 394. ita enim legunt alii, non in *Promethæo*, ut observat Jacobus Dalacampius in adnot. ad Athen. pag. 763. ita & Casaubonus in Athen. l. 9. c. 11. p. 425. ex Hesychio.

Amphytrion, addit Gesnerus in *Biblioth.* p. 14. Sed hoc opus est Æschyli Alexandrini, teste Athenæo lib. 13. cap. 8. & Gyrardo de *Poet. hist. dial.* 6. p. 252.

Scriptit etiam

De Marathonis pugna carmen, ex Pausania lib. 1. Multa horum operum fragmenta extant apud auctores nuper citatos: aliaque exhibent suppressio operis nomine. Æschyli tragedias Harpalus misit Alexandro M. libros cupienti, ex Plutarcho in *Alex.*

AETIUS Medicus Siculus, cujus meminit Andreas Tiraquellus de nobilitate cap. 31. p. 253. eoque teste scripsit librum

De Atrabile sive Malancholia, ex quo, & aliorum libris excerptus est Tractatus de Atrabile, Galeno adscriptus. Extat hic liber inter spurios Galeni libros ex editione Veneta apud Juntas 1586. in fol. pag. 114. Habetur & inter eadem opera Galeno attributa pag. 19. tractatus hoc titulo prænotatus. *Galeni attributus liber de Dynamidiis censura*, liber magna ex parte ex Actio desumptus, erroribus tamen plurimis scatens. Sed an sit nostri Actii, an verò Actii Amideni, haud satis liquet. Sanè opus inscriptum: *Contractæ ex veteribus medicis Tetrabilos*, Lugduni ex offic. Godefridi & Marcelli Beringorum fratrum 1549. in fol. Actio Medico Amideno adscribendum putant, quòd in dubium revocare posset.

AGATHINUS CASTILIONIUS Leontinus Sacræ Theologiæ Doctor, Prothonotarius Apostolicus, & Leontinæ Ecclesiæ Canonicus, antiquitatum studiosissimus, eximius divini verbi decimator, Paulo V. Sum. Pont. tum ob virtutis, tum etiam facundie ornamento carissimus. Pluries cum laude eodem Pontifici, ac Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus conciones habuit: & Romæ in æde S. Joannis Florentinorum Theologiam moralem docuit. Diem clausit extremum Leontini an. 1631. & in Ecclesia Fratrum Observantium S. Francisci humatus requiescit. De eo Rocchus Pirrus not. Eccl. Syracus. p. 240. & Carolus Ant. Conversanus in *atherea Leontinorum gloria* p. 14. edidit

Sermonem in Ascensione Domini habitum in Basilica S. Petri in Vaticano V. kal. Maii 1609. coram SS. D. N. Paulo V. Pont. Opt. Max. & Sacro Cardinalium Senatu. Romæ apud Guillelmum Facioctum 1609. in 4.

Sermonem in Feria IV. Cinerum habitum in Templo S. Sabine in Urbe nonis Martii 1612. coram SS. D. N. Paulo V. Pont. Opt. Max. & Sacro Collegio Cardinalium. Romæ apud Jacobum Mascardum 1612. in 4.

Orationem in Circumcisione Domini. Romæ 1608.

in 4. ex indice Bibliothecæ Barberinæ t. 1. p. 2452

Acta SS. Leontinorum, ac officia cujusque S. Leontini à Paulo V. Pont. approbata. Romæ 1612.

Servatur in Bibliotheca Collegii Panormitani Societatis Jesu, italicè

Apologia in difesa d'alcuni Santi di Lentini. M. S.

Alia prælo parabat, ac M. SS. reliquit.

AGATHINUS GUIGLIA Panormitanus Juris utriusque Doctor, vir doctrinâ, & ingenio insignis: causarum patrocinium egit cum laude, in Panormitano Prætorio, & in supremis Magnæ Regiæ Curia, ac Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ subseclis pluries Iudex effulsit. Enituit etiam Messanæ Tribunalis bonorum confiscatorum (Regiâ Iunctâ vocat) Moderator: et in Regii Patrimonii, & Magnæ Regiæ Curia foro Fiscii Patronus. Tandem à Regiis Rationibus Magister electus in eodem munere vivit. Multa scripsit, ac solum edidit

Responsum Fiscale, in quo per semitas Justitiæ, Juris Regii Fiscii penduntur, atque tuerentur Juribus Regiæ Adhuc Publicanorum pro remissione mercedis adductis penitus rejectis. Panormi ex Typographia Augustini Epiro 1700. in fol.

AGATHON Poeta Tragicus, cujus patriam & si veteres Scriptores silentio tradidere, attamen Thomas Porcachius in *Insulis* p. 40. & Franciscus Amares in *triumpho Siculo* p. 51. Leontinum aperte scribunt. Ex Patrio Poet. dec. hist. l. 1. p. 91. & Leonardo Cozzando de *magisterio antiquor. Philosoph. lib.* 1. c. 3. p. 34. Socratis Discipulus fuit: Platonem etiam audivit, ejusque benevolentiam adeò sibi conciliasse narrant, ut ab eo disticho extolleretur apud Laertium in *vita Platonis*, A. Gellium in *noct. Att.* l. 19. c. 11. & Cozzandum cit. l. 1. c. 4. p. 44. Philosophus Pythagoricus doctrina eximie excoltus nominatur à Raphaele Volaterrano in *anthrop.* l. 13. Morerio in *dict.* to. 1. p. 68. & Cozzando cit. p. 45. & lib. 5. c. 2. p. 314. At Suidas tom. 1. p. 23. Discipulum Socratis alium Agathonem Comicum putat. Acre ingenium cum vultus elegantia excoluit: & ex Gyrardo de *Poet. histor. dial.* 3. p. 100. munificentia, & liberalitate insignis, præcipuus inter Platonis amicos recensitus effulsit. Philostratus in *vitis Sophistar. lib.* 1. p. 497. ait quòd tragicus fuit Poeta (Morcius cit. Hotmānus *lex. t.* 1. p. 60. & 65. & Coronelli in *Biblioth. t.* 2. n. 756. & 760. Agathonem Philosophum ab Agathone tragico Poeta distinguunt) & in comica etiā facultate nō minus sapientiā innotuit, quàm dicendi cultu. Addit & Crassus in *hist. Poet. Græc.* p. 13. quòd per omnes Græciæ regiones nominis sui fama irrepsit: & cū æquè ejus ingenium in comicis, tragicisque studiis versaretur, longè celebrior à tragicis studiis enituit: hinc sæpè tragicus tantum dictus, ut ab Agathone altero comico fecerneretur. Idem Patrius, & Crassus notant, quòd accepta in tragico certamine victoria (de qua etiā Athenæus l. 5. c. 17. p. 216.) opiparum convivium amicis suis instruxit; qua oblata occasione Plato convivium suum scripsit, quòd & Macrobius *Satur.* l. 7. c. 1. extollit. Ea occasione Platonem opus suum exco-

gitasse testes habentur Gyraldus, & Suidas, qui Agathonem carpit, ubi ait: quod Agathon ob mollitiem infamis erat: at Aristophanis testimonio eundem laudibus ornat ob morum elegantiam, mensæque splendorem. Tragœdias suas spissa frequentique vestiebat antithesi, ac de ipsa magnoperè gloriabatur ex *Æliano var. historiar. lib. 14. cap. 13.* qui addit quod admonitus Agathon, ut suas tragœdias crebrò illo antithesis vitio laborantes purgaret, *non animadvertit*, inquit, *o bone vir, te Agathonem ex Agathone delere*; putabat enim tragœdias suas reiteratis hisce figuris exornari: sed à Platone notatus, & irrisus teste Athenæo *l. 5. c. 2. p. 187.* qui *lib. 5. c. 17. p. 216.* Pausaniæ in deliciis fuisse ait. Inter familiarissimos Archelai Regis enumeratus est, à quo interrogatus, cum quadragesimū (alii 80. legunt) suæ ætatis annū ageret, si robur viresque adhuc servaret: sanè, inquit, nō solū enim ver, verū etiā Autūnus solet bona, & prosperitates insinere: ita *Ælianus var. hist. l. 13. c. 4.* De Agathone etiam Lucianus in *Rhetorum præcept. p. 448.* & *Xenoph. in Symposio p. 898.* Coevus fuit ex Cozzando *cit.* Socratis, Hellanici Mitylenei, Herodoti, Tucididis, & Euripidis. Claruit teste *Fabro de Poetis Græcis p. 85.* tempore Aristophanis. Ex *Vossio de Poetis Græcis cap. 6. p. 39. & cap. 7. p. 50.* Crasso, & *Morerio cit. olymp. 90. ante Christum natum 416.* Scripsit.

Tragœdias, & Comœdias, ex *Patritio*, & *Gyraldo*: ex *Tragœdiis* ab *Athenæo l. 10. c. 20. p. 454.* & *l. 12. c. 7. p. 528.* memorantur

Thyestes, & Thelephus, ex quibus aliqua adducit fragmenta; sicut alia ejus carmina alibi exhibet suppressio operis nomine *l. 5. c. 1. p. 185.* ubi lepidum Agathonem dicit, *lib. 10. c. 12. p. 445.* & *l. 13. c. 6. p. 584.* Extant & apud *Jo: Stobæum* nonnulla Agathonis Carmina; sed an nostri, an alterius Agathonis sint, pendet in ambiguo: quod etiam dictum velim de Agathonis fragmentis in libro, cui titulus: *Excerpta ex Tragœdiis, & Comœdiis Græcis tum quæ extant, tum quæ perierunt emendata, & latinis versibus reddita ab Hugone Grotio Græco-lat. Parisiis apud Nicolaū Buon 1626. in 4.* carmen apud *Aristotelem l. 5. moral. nostri puto.* *Aristotiles Poet. c. 7.* aliam Agathonis Tragœdiam prodit, cujus nomen

Flos, in qua nedum actiones verū etiam & verba erant ficta, sed nimis delectabilia: quod etiam narrant *Gyraldus cit.* *Paulus Benius in Arist. Poet. cap. 7. partic. 54. n. 288. p. 239.* & *Castelvetrus in Poet. Arist. par. 3. partic. 7. p. 211.* & seq. ipse enim omnium primus fictis nominibus in tragœdiis usus est, ut cum *Alex. Sardo de rer. invent. lib. 1. p. 43.* scripsi in *Additionibus ad Siciliam Inventricem D. Vinc. Auria cap. 31. p. 247.* Ipse etiam primus inter Tragœdiarum actiones interposuit Chorum, qui ab eadem actionibus aliena, & penitus sejuncta caneret, ut ex *Aristotele citato*; quod ipse cum eodem *Castelvetro par. 3. partic. 20. pag. 402.* non approbat: at ego ex hac tragœdiarum interfectione emanasse puto intermedia, ut vocant, quorum usus in recentioribus Comicis, est fre-

quentissimus. Scripsit etiam.

Jambus, ad æmulationem *Gorgiæ ex Crasso*, *Morerio*, *Patritio*, qui nescire faretur si nē hic *Gorgia* celeberrimus noster Siculus, an alius: sed nostrum *Gorgiam* *Leontinum* fuisse clatissimè patet ex *Philosoftrato in vitis Sophistar. p. 497.* qui in vita *Gorgiæ Leontini* ait: *Agathon verò Poeta tragicus, quem Comœdia sapientem, & elegantem esse non ignorat, jambicis plerumque Gorgiacis utitur.* Tandem *Trojæ excidium* in tragico quodam opere oclulit: quod ad cō Aristoteli displicuit, ut in obprobrium abjerit, dum in unica tragœdia tantam eventū molem coarctare ausus fuerit: ita in *sua poet. c. 17.* cujus sententiam sequutus est *Paulus Benius in Arist. Poet. c. 17. part. 94. n. 450 p. 376.* & *Castelvetrus loc. cit.*

S. AGATHO Pontifex Maximus Panormitanus Ecclesiæ Catholicæ lumen. Priusquam illustriora ejus vitæ gesta delibando referam, de patria tanti viri breviter disquisitionem instituere oportet, ut inanes infringam conatus, qui subripere eundem Siculis, & Panormitanis attentarunt. Omnium primus occurrit *Alphonsus Ciacconius in vitis Pontif. qui cum comperisset ab innumeris scriptoribus Agathonem Siculum renunciatum, perperam Aquilani castro quodam vallis Siciliæ in Provincia ulterioris Aprutii natum scripsit.* At *Ciacconii* commentum convellunt *Octavius Caetanus in animad. ad to. 1. SS. Siculor. p. 1.* & *Augult. Inveges par. 2. annal. Panorm. p. 466.* Siculi enim voce ex vocabuli usu, sine alia appositione, in Insula Siciliæ natus indicatur: nec scriptorum quispiam cum Siculum quēquam enuntiavit in valle Siciliæ apud Samnites unquam intellexit: quod præter citatos auctores affirmant *Arnaldus Uvion in ligno vitæ lib. 2. c. 1. p. 135.* *Franc. Scorsus in vita Agathonis p. 2.* & *Jo: Perdicarus in vitis SS. Siculor. p. 73.* hinc cum *Ciacconius* interpretationem suam nullō auctoris fulcimento communiat, eā facilitate qua exhibetur etiam rejicitur. *Hieronymus Marafioti in Chronic. Calabria lib. 1. cap. 26. p. 56.* hoc argumento Agathonem ad Calabriam trahere conatur: ait enim, Agathonem in epistola ad *Constantinum Imp.* *Abundantium Episcopum Paternensem*, & *Joannem Episcopum Rheginensem* conterraneos suos vocasse: cum antem *Præfules* ipsos *Rheginos* fuisse constet, *Rheginum* & *Agathonem* putandum concludit. At *Caetanus cit.* *Marafioti* argumentum retorquendo, ait: Si *Agatho* ab innumeris scriptoribus Siculus acclamatur, potius dicendum, *Abundantium*, & *Joannem* Siculos fuisse. Sed facilius *Marafioti* ratiocinatio diluitur, cum *Agathonis* epistola inspectatur: in ea enim, ut *Caetanus* observat, non conterraneos, sed confamilios legitur, quod usus Pontificum est, & qui à limine Ecclesiasticam historiam salutavit satis superque scit: lege & epistolam ejusdem *Agathonis* & *Concilii Romani in Conciliis Generalibus to. 3.* ex editione *Severini Binii p. 22.* ubi *Theodorum Angliæ Primate* Confamilium vocat. Denique *P. Joannes Fiore in Calabria illustr. lib. 4. cap. 4. n. 5. p. 384.* ut

Calia-

Calabriæ causant defendat; primum remissive ait, Siculum etiam natum in Calabria intelligi; quod nos in nostro Bibliothecæ apparatus contra ipsius rationes refellimus. Secundo contra Inveges iniriari, ait, eundem Ciacconii opinionem novitatis, ac singularitatis damnavisse, cum multi Auctores, celeberrimi Agathonem non natum in Sicilia dixere ante, & post Ciacconium: hos autem Auctores nominat Scipionem Mazzellam, Henricum Baccum, Joannem Tassonem, Marcum Ant. Politum, Gabrielem Barrium, Prosperum Parisium, Octavium Beltranum, & Hier. Marafiotum. At hi omnes non Ciacconium sequuti sunt, sed Marafiotum, qui Rhegiensem dixit Agathonem, cujus opinionem jam satis rejecimus: omnes etiam, excepto Barrio, post Ciacconium scripsisse liquidò constat ex eorundem libris editis, ut habemus apud Nic. Topinum in *Biblioth. Neapolitana*. Hinc meritò singularem, novam, & tanquam somnium damnavit Inveges Ciacconii opinionem; cui nec calculum rationibus suis Pater Fiore adjecit. Nec felicius Marafioti patrociniū cessit eidem Patri Fiore; ait enim: Marafiotus Vir Religiosus, ac prudens in Epistola Agathonis apud antiquiores Conciliorum editiones forsan *Conterraneos* vidit, non *Confanulos*; data verò ea lectione ad sui favorem Agathonem Rheginum fuisse ineptissime ducit. At ego patienter omnes Conciliorum editiones observavi, in quibus constanter *Confanulos* adveni. Ipsa etiam Agathonis epistola apud Baronium *ann. to. 8. an. 680. n. 9.* habet *Fanulos*: ideoque ne dum de Marafioti fraude suspicandum, sed certè dicendum Agathonis epistolam deturpasse: seu potius Barrium hoc commentum excogitasse, ut aliorum spoliis Calabriam tegeret; hic enim de *situ & antiq. Calabriæ lib. 3. apud Italian Illustr. p. 1094.* *Conterraneos* primum protulit: hunc verò clausis oculis sequutus est Marafiotus: ideoque omnis mala deducta ratiocinatio ex falsis penitus principiis cornit. Nec superest dubitandi locus, Agathonem in Sicilia ortum: ut ex antiquis, & recentioribus scriptoribus patet; ex quibus solum memorie revocabo Anastasium Bibliothecarium in *vitis Pontif. S. Antoninum p. 2. hist. tit. 13. cap. 4. s. 4.* Jo. Tritemium de *Viris Ill. Ord. S. Bened. lib. 4. c. 4. p. 119. & lib. 3. cap. 150. pag. 84.* ita etiam *cap. Agatho distin. 63.* At quā in Urbe Siciliæ natus Agatho? Non me latet Josephum Bonfilium *hist. Sicil. par. 1. lib. 1. p. 41. & in Mess. lib. 8. p. 57.* scripsisse Agathonem Catanensem: hinc Jo. Baptista de Grossis Catanensis in libris suis opus inscriptum, *Agatho Restitutus*, edendum pluries minatus est potius, quam promisit. At quis unquam scriptorum Agathonem Catanensem fuisse affirmavit? Fabella hæc, ut Perdicarus de *SS. Sicul. p. 73.* ait, purum fuit Bonfilii somnium, ut de more Panormitanorum res exturbare ceteret. Ab ipsamet Catanensi Civitate, nec inter Sanctos suos recensitus Agatho: inter Sanctos enim quos Catanæ natos putant Catanenses, & in Choro Catanensis Ecclesiæ depictos omnium oculis exhibi-

Biblioth. Sicula Tom. I.

bent, eodem de Grossis teste in *Decacordo Catanen. tom. 1. cord. 2. mod. 3. p. 43.* & Dom. Guglielmino in libro, *Catania Destrutta p. 45.* Agathonem apponere non ausi sunt. Panormi verò exortum Agathonem non pauci assimant: ita Panvinus in *Chron. Ecclesiast. an. 676.* Arnaldus Uvion in *ligno vite lib. 2. cap. 1. p. 131. & 135.* Petrus Opmeerus in *opere Cronographico p. 338.* Victorius Baldinus *Cronolog. Eccl. p. 90.* Dominicus à SS. Trinitate in *Biblioth. Theologica to. 3. sect. 4. cap. 12. p. 239.* Gabriel Bucellinus in *annal. Ord. S. Bened. par. 1. an. 678. p. 95. & in Aquila Imp. Benedic. p. 109. & hist. univers. an. 678.* Gabriel Bisciola *Epit. annal. Baronii to. 2. in indice v. Romani Pontifices*, Fabius Justinianus in *indic. alphab. p. 12.* Coronelli *Biblioth. to. 2. n. 763.* Jo. Bollandus in *actis SS. to. 1. Jan. p. 1108.* qui Francisci Scorsi sententiam retulit, nec improbat, Franciscus Carriere in *Chronol. Pontif. p. 22.* aliique. His innumeros Siculos, & Panormitanos non addo; satis enim esse reor hic indicare, Panormitanam Ecclesiam, à vetustis temporibus, ut Civem suum inter præcipuos Urbis Patronos relatum peculiari cultu recolere, ut infra. Panormi itaque natus Agatho Patre Pannonio, sive Pontiano ab infantia pietate potius, quam lacte nutritus, ad cælestem patriam anhelare cepit: sacrisque literis dicatus, ob ingenii felicitatem doctrinā inclauit. Parentibus defunctis facultates omnes pauperibus distribuit, & rejectis mundi illecebris in Cœnobio S. Hermetis Panormi, Ord. S. Benedicti, nunc S. Joannis Eremitarum, prima Regularis vitæ elementa suscepit; ibique die, noctuque in rerum cælestium contemplatione defixus, breviter ad absolutissimum sanctimonie fastigium accessit. Ejus virtutum odor undique effusus Romanam replevit aulam, & Pontificis animam impulit, ut ad Catholicæ Ecclesiæ ornamentum in Cardinalium Senatum ascriberetur; & exinde omnium suffragiis, ac plausu, ad supremum Pontificiæ dignitatis gradum fuit evehctus anno 678. Romanam sedem vitæ sanctitate venerabiliorem effecit, & præclarissima Christianæ perfectionis exempla longè, latèque omnibus exhibuit, ita ut unâ omnium voce Vir Sanctissimus vocaretur. Nec defuerunt sanctitatis testimonia: nempe supra naturæ ordinem patrata miracula; adeo ut Thaumaturgi nomen à Græcis acceperit. Inter alia narrant, leprosum dato osculo ab Agathone, statim mundatum. Insignia nonnulla ad Ecclesiæ utilitatem perpetravit: in primis ab Ecclesiæ facie maculam delevit; hoc est tributum, quod Imperatoribus persolvebant Pontifices statim ac ad dignitatem erant evehti; nā ad Agathonis petitionē Constantinus Imp. ab hujus pensionis onere Ecclesiam liberavit. Ecclesiasticorum mores ad sanctimonie regulam composuit. Verè pauperum Pater, omnium primus Ecclesiastici æarii Custodem instituit, ipseque se primum Thesaurarium constituit, ac manibus suis stipem pauperibus erogavit. Memorabilem reddidere SS. Viri Pontificatum coacta Concilia: horum unum Romæ in

B

Basi-

Basilica Lateranensi fuit celebratum, cui ipse Pontifex præsuit an. 680. & Monothelitarum errorem anathemate percussit. In eo interfuit Theodorus Ravennatis Ecclesiae Archiepiscopus, qui ad Agathonis pedes provolutus, obedientiam Romanæ sedi sanctè juravit: & sedula nostri Pontificis curâ, sejunctam longo schismate Ecclesiam, Romanæ iterum colligavit. Celeberrimam item VI. Synodum Oecumenicam Constantinopolitanam coegit: literis ad Imperatorem datis excitavit, ac fovit. In eâ iterum contra Monothelitarum insaniam fuit conclamatum; & post diuturna dissidia, firmato inter Latinos, Græcosque fœdere, Agathonis studio pax Ecclesiae redita. Grassante per Italiam contagiosa lue noster Agatho, eximia charitatis officia edidit Romæ; ubique enim paternâ curâ, eleemosynis, lachrymisque aderat, ut sevientis morbi vires enervaret: ac tandem divino monitu, cum Martyri Sebastiano aram excitasset, statim à dirissima clade Italia fuit liberata. Editis tandem aliis pietatis argumentis, nonagenario major ad Cœlestem gloriam evolavit anno 682. die 10. Junii, vel ut aliis placet, 10. Januarii, & in Basilica D. Petri tumulatur, hac adiecta inscriptione.

*Pontificalis Apex, virtutum pondere fultus,
Vt jubar irrideat, personat ut tonitru.
Quæq; modo hoc peragit doctrinæ fomes, & auctor;
Format enim gestis, quod docet eloquiis.
Dum simul æquiparat virtus, & culmen honoris,
Officium decorat moribus, arte gerit.
Præditus his meritis Antistes Summus Agatho,
Sedis Apostolicæ fœdera firma tenet.
En pietas, en prisca fides: insignia Patrum
Intemerata manent nris, alme, tuis.
Quis vero enumeret morum documenta tuorum,
Formula virtutum, dum tua vita foret?*

In Sanctorum fastos relatum Agathonem veneratur Ecclesia: hinc in Martirologiis Romano, Græco, Germanico, aliisque recolitur. Panormitana verò Ecclesia ut Civem suum, & præcipuum Patronum solenni prosequitur cultu 9. Julii. A Græcis ejus dies festus 21. Februarii peragitur. Guilelmus Cave in *Script. Eccl. hist. literaria* p. 327. primo Decembris anno 681. Agathonis obitum appingit, quod apud neminem legi. Innumeri Auctores ejus gesta scripsere: consule Anastasium Bibliothecarium in *Vitis Pontificum*, Baronium to. 8. *annal.* Ciacconium ejusque Auctarios, Platinam, aliosque, qui Pontificum gesta edidit. P. Franciscus Scorsus Panormitanus ejus vitam seorsim scripsit an. 1640. Panormi excusam, ut etiam Petrus Fortis in *Vitis SS. Panorm.* à p. 91. Joannes Bollandus in *Actis SS. Januarii* to. 1. à p. 623. Jos. Perdicarus in *Vitis SS. Sicul.* p. 70. alique. Edidit Agatho ex Ludovico à S. Carolo in *Biblioth. Pontif.* p. 5. Augustino Ouldoino in *Athenæo Romano* pag. 39. aliisque apud ipsos.

Epistolæ tres, quarum dux ad Aug. Imperatores, tertia verò ad Edictum Archiepiscopi Viennensem. Harum prima ad Constantinum, Heraclium, & Tiberium Imp. legitur dimidiata,

apud Baronium. to. 8. an. 680. à n. 6. integra verò habetur to. 3. *Conciliorum Generalium* ex editione Severini Bini in *Concilio Constantinopolitano* act. 4. à p. 12. Secunda ab Agathone simul, & Concilio Romano ad eosdem scripta, extat apud Baronium cit. an. 680. à n. 33. & in eodem *Conciliorum* tomo act. 4. à p. 21. hæc dux epistola in Græcum versæ, & in quarta memorati Concilii sessione recitatae sunt 15. Novembris an. 680. ex Baronio cit. an. 681. n. 56. ibique à Concilii Patribus conclamata fuit divina Pontificis sapientia, fidei zelo, & eruditioni conjuncta. Tertia tandem epistola ad Edictum Archiepiscopi Viennensem habetur in *Bibliotheca Floriacensi* edita à Joanne Bosco par. ult. p. 13. 39. in *Antiquitatibus Viennensibus* Joannis Lieurei pag. 163. & in *annal.* Baronii to. 2. an. 682. n. 1. italicè verò apud Aug. Inveges to. 2. *annal. Panormi* p. 576. Sed hanc tertiam epistolam rejicit contra Baronium Franciscus Combefis in *hist. Hæresis Monothelit.* cap. 2. §. 5. & 6. p. 146. & 152. atque potius Leoni I. ascribendam: ideoque diem obitus S. Agathonis à Baronio emendatum, & ex hac epistola à 10. Januarii ad 10. Junii translatum, non admittit. Guilelmus Cave in *Scriptor. Eccles. hist. liter.* p. 327. & Morerius in *dict.* to. 1. p. 68. præter duas epistolas ad Augustos Imp. scripsisse putant aliam

Epistolam ad Ethelredum Marcorum Regem, & aliq. de collata Abbati Medamsledensi potestate vicaria. Extat ex Cave in *Conciliis Gener.* to. 4. p. 576. at L. Ellies du-Pin in *Bibliot. Eccles.* to. 6. pag. 33. hanc epistolam ab aliquo monacho Anglo efformatam suspicatur. Scripsit præterea Agatho alias epistolas, quarum aliquæ ad Constantinum Imperatorem, quibus obtinuit, ut pensio illa à Romanis Pontificibus pro ipsorum consecratione solvi solita, remitteretur: hæc à Ciacconio in *vita Agathonis* memorantur, sed non extant. Alias scripsit ad Occidentis Episcopos, ut contra Monothelitarum dementiam Provinciales Synodos congregarent, quarum vigore plures sunt coactæ, nempe Anglicana, Gallicana, Mediolanensis, aliæque à Beda *hist. Anglic. lib. 5. cap. 20.* & Baronio cit. to. 8. an. 679. n. 1. memoratæ. De his epistolis, etiam deperditis Baronius cit. Binius in *notis ad Concilium VI. Constantinopolitanum*, Augustinum Inveges cit. p. 568. aliosque. Tandem Agathonis extant *Decreta* apud Gratianum cap. si omnes dist. 19. & cap. Agatho dist. 63.

ALANVS Siculus, sed incertæ patriæ, Poeta, & Orator clarissimus: quo vixerit ævo, ignoratur. Scripsit ex Gesnero in *Bibliot.* p. 17.

In Ciceronis Rhetoricam secundam.

Ex Josia Simlero in *epit. Bibliot. Gesneri* p. 4. etiam edidit librum

De planctu Naturæ, partim carmine, partim soluta oratione compositum (hoc modo primum, non hunc secundum librum concinnatum, perperam scribit Coronelli in *Biblioth.* to. 2. n. 2678.) At Robertus Holcoth, in c. 10. *Salomonis lect.* 129. apud eundem Gesnerum opinatur, quod opus de Planctu Naturæ, sit Alani de Insulis fœtus, non Alani Siculi. Et sanè Guilelmus Cave in *script. Eccles.*

Ecclef. hist. literar. to. 1. p. 491. Tritemius de script. *Ecclef. p. 305.* & Gesnerus cit. Alano de Insulis hoc opus accensent: ideoque Joannes Mollerus de script. *Hononymis cap. 6. p. 534.* cum Joanne Gebhardo in *Prologomenis ad parabolas Alani de Insulis*, Simierum refellunt ab hononymiæ vitio deceptum.

ALBANICIVS ab ALBANO Siculus Juris utriusque doctor, cujus patria, & ætas in obscuro est. Scripsit

Consilium, in diversorum illustrium sapientissimorum Siculorum Consiliis, à Petro Luna collectis. Panormi apud Erasinum de Simeone 1627. in fol.

S. ALBERTVS Carmelitici instituti singulare ornamentum. De ejus Patria diuturna dissidia inter Drepanitanos, & Erycinos fovit Religionis studium, utrique enim ut civem sibi vindicare conantur: at ne pietatis obsequiis officiam, aliis disertationem remitto. Natus itaque est patre Benedicto Abbate, & Joanna Politia nobilitate clarissimis. Præcessit Parentum longa sterilitas annorum 26. at edito voto quod nascituram prolem B. Mariæ Virgini in ordine Carmelitarum dicarent, optatam fecunditatem impetrarunt. Vita per somniū ab iisdem parētib; fulgidissima fax, quam maternus venter emittere videbatur, futuræ sanctimonie splendores præsignavit. Inania oblectamenta parvulus declinavit, & pietatis studia literis addidit: inde voti conscius ad Carmelitarum Cœnobium propè Drepanum convolvit, in quo mirabili animi æstu sanctissimum vitæ genus amplexus est. Virtutibus omnibus instructus effulsit: in sacrarum literarum studiis adeo profecit, ut inter eruditissimos ea te. n. p. t. e. n. u. e. r. i. t. Concionatoris munere suscepto in numeros è viciis cœno ad salutarem penitentiam vitam revocavit, ac nonnullos Ethnicos, & judaica labe affectos ad Catholicæ fidei lumen redaxit. Eximii viri sanctimoniam, quæ impluri nis Deas miraculis illustravit; illudq; in primis memorabile narrant ejus vitæ Scriptores, quod dum ingenti classe præmebatur Messana an. 1301. à Roberto Neapolis Rege, dira famēs Urbem aggressa, supremum exitium minabatur obsessis; ad civium preces Deum exoravit Albertus, & extemplo quatuor onerariæ naves per medios hostes in portū appulsæ, egestatis angustias expulere, & urbem à periculo liberarunt. Prophetiæ dono futura prædixit; cordium abdita divinâ luce perflatus penetravit, aliaque mirabilia peregit, quæ sanctitati suæ venerationem, nomini splendorem conciliarunt. Hinc non immerito ordinis sui Fratres Siculæ Provinciæ præfecerunt, quæ zeli ardore, eximiâ prudentiâ, ac virtutum splendore illustravit. Deum in Cœnobia Messanensi dum ab hominum frequentia semotus solitudinis deliciis fruebatur, ingravescente ætate, Cœlestis Patriæ desiderio æstare cœpit. Ineunte mortis die, Fratribus convocatis, obitus sui, ac Sororis horam eodem die Drepani morituræ prædixit. Instante verò transitu genibus innixus Deum exoravit, & invocata Deiparæ

auxiliari ope, ad ea verba: *In manus tuas Domine, commendo spiritum meum*, animam efflavit, quæ in candidissimæ columbæ specie recta ad Cælum via; videntibus fratribus, evolavit 7. Augusti an. 1307. Corpus verò durissimo cilicio circumseptum odorem effudit gratissimum. Messanensem Populum ad sanctissimi viri exuvias vocavit es campanum, quod, nemine pulsante, ejus mortem enuntiavit. Ad Cathedralē Ecclesiā funebri pompa cadaver delatum fuit; & cū inter Clerum Populumque orta esset contentio, cantandumne defunctorum sacrum, an verò Confessorum; Deo remissa est quæstionis solutio; jussit enim Archiepiscopus Messanensis ut Deum enixè orarent: annuit Deus populi votis; ideoq; duo Angeli lumine radiantes, è Cœlo delapsi albis amicti vestibus, aureisq; stolis præcincti, decantant: *Os justī meditabitur sapientiam*: & statim evanuerunt. Itaque patefacta Divini Numinis voluntate, confestim Confessorum solemnia celebrata, non sine lata lacrymarū effusione: quibus expletis, cadaver ad Carmelitarū ædem redditum, innumera edidit miracula: proinde Sixtus IV. in Sanctorum numero retulit; ex Bulla data Romæ 31. Maii 1476. Sancti hujus vitam scripsere multi præsertim Vincentius Barbarus Drepanitanus editam Panormi 1536. recusā ibidem 1688. quam exscripsit Octavius Caetanus to. 2. SS. Siculor. à p. 219. Jo. Maria Politianus, eamque adducit Surius 7. Aug. Theodorus Ariannus Messanæ 1656. Thomas Cantoni Bononiæ 1679. Laurentius Abbas carmine italico Florentiæ: carmine verò latino Bap. Mantuanus in *fastis lib. 8.* Petrus Ribadineira in *Vitis SS.* Herisbertus Hosveydus in *Gener. legenda SS. 7. Aug.* Alphonsus Vigliegas in *Vitis SS.* Placidus Samperius *Iconolog. M. V. lib. 2. cap. 9. à p. 187.* Joannes Maria Fornari in *anno memor. Carmelitar. to. 1. 3. Maii p. 736. & to. 2. 7. Aug. à p. 242.* De eo etiam Bzovius *annal. Ecclef. to. 13. anno 1292. n. 7.* Joannes Bapt. Lezana *annal. Carmelit. t. 4. ab an. 1250. & seq.* Michael Mugnòs in *Propugnaculo Alia lib. 2. tit. 3. cap. 1. ar. 2. p. 318.* Marcus Antonius Allegre in *Paradiso Carmelitici decoris st. 4. & 14.* Theophilus Raynaudus de *scapulari Mariano par. 1. cap. 4. §. 4.* Andreas Bruner in *fastis Marianis 7. Augusti.* Daniel à Virg. Maria in *speculo Carmelit. to. 1. p. 3. l. 6. n. 3499. & to. 2. par. 4. 7. Aug. à n. 2162. 3404. 3420.* & alii apud ipsum alibi pluries: & ut innumeros omittam Vinc. Coronelli *Biblioth. to. 2. qui ter ipsius meminit nempe n. 3198. de Alberto Carmelita, n. 3226. de Alberto Messanensi, n. 3254. de Alberto Drepanitano, at eundem esse legentibus patet.* Ejus etiam memoria extat in Martyrologiis Romano, & Carmelitano Petri Tho. Saraceni à p. 299. aliisque. Joannes Tritemius de *Vitis illustr. Ord. B. M. de Monte Carmelo* apud Danielē à Virgine Maria cit. to. 2. n. 3070. Albertum in divinis scripturis studiosum, atque doctissimum vocat: quem idem Daniel n. 3693. inter Scriptores Ordinis recenset, Petrus Lucius Belga in *Biblioth. Carmel. p. 3.* & Arnaldus Bostius de *Viris illustr. Ord. Carmel.* apud eundem Danielē cit. n. 3006. multa utilia scripsisse affirmant.

Possevinus in appar. sacr. to. 1. p. 30. ait: *Plura scripsisse, quæ cum non venerint ad manus meas, sat fuerit ea indicasse.* Ex Joanne Matia Politiano in vita, Gesnero in *Biblioth.* p. 19. & Coronelli cit. n. 3254. scripsit

De Piis moribus.

De Timore Dei.

De Amore Fraternali.

De Patientia.

De Mundi contemptu.

De Fallaciis Diaboli.

Homilias ad Populum.

ALBERTUS FARDELLA nobilis Drepanitanus Clericus Regularis, natus an. 1620. & in ordinem admissus Panormi 25. Augusti 1632. solemniter emisit vota Romæ 25. Julii 1637. ibique sæviores disciplinas accepit, ac ita ob egregias ingenii dotes effulsit, ut eximiam in Philosophicis, ac Theologicis studiis laudem promeruerit: ideoque anno ætatis suæ 19. Philosophiam docuit Panormi, & exinde Scholasticam Theologiam, quam pluries ibidem tradidit, eo Discipulorum progressu, ut doctrinæ profunditate egregios instituerit viros ad Ordinis sui ornamentum. Galliam etiam scientiarum splendoribus illustravit; Parisiis enim easdem facultates docuit in regia domo S. Annæ. Hic ingenii acumine primarios Parisiensis Academiæ Doctores in sui admirationem traxit, qui, præter morem, pluries ad publicas disputationes accersere: & in Theologicis concertationibus celeberrimū sibi nomen comparavit. Ibidem non sine maxima sui gloria primus omnium sententiam adiecit, & docuit, quod Dæmones, & animæ in Inferno æternis cruciatibus damnatæ, ab igne materiali torquentur per unionem hypostaticam ad ignem, ut fufius patet in *Additionibus meis ad Siciliam Inventricem D. Vincentii Atria cap. 10. p. 228.* Romam regressus vix credibile dictu, quos à Magnatibus, ac S. R. E. Cardinalibus honores acceperit ob doctrinæ præstantiā: & dū ibi moras protraxit in difficillimis rerum quæstionibus ipsum frequenter conveniebant, ut inextricabiles nexus sapienter enodaret. Carolus Robertus de Victoriis Cardinalis in suum Theologum, & confessorium Albertum delegit, & in omnibus legationibus suis, obitusque muneribus, individuum socium voluit. Eo defuncto per annos plures Theologiam docuit Romæ; & exinde Siciliam, repetiit an. 1675. ut Præpositi munere Panormi antum domum S. Joseph moderaretur; ut antea ibidem aliam S. Mariæ de Catena gubernaverat. Siculæ etiam Provinciæ visitationem obivit. Concionator eximius, eloquentiā claruit. In divinis rebus versatissimus, omnes propè scripturæ libros insigni memoriæ vi retinebat. Instituti tenacissimus custos, virtutes egregiè coluit: morum præsertim suavitate, & singulari humilitate clarus, omnibus mansuetudinis exempla, non sine admiratione exhibuit. Tandem dum Theologicas lucubrationes, ut typis traderet, elimabat, inopinato morbo correptus, religiosè decessit Panormi 19. Januarii 1683. De eo P. D.

Franc. Matia Magius in *propositis bene moriendi* l. 1. prop. 22. p. 171. Edidit suppremo nomine italicè.

Brieve compendio della vita del Gloriossimo Martire S. Mamiliano, Cittadino, & Arcivescovo della felice Città di Palermo. Panormi apud Augustinum Bossum 1658. in 8.

Novena per la Nascita della Beatissima Vergine. Ibid. apud Petrum de Isola 1681. in 8.

Doctissimum reliquit M. S. Volumen, cui titulus

Optica invisibilium, seu veritates Fidei umbra, & nature lumine exorta, per varias disputationes distinctas, de Deo secundum se.

ALBERTUS JOZZI Messanenensis Poeta, tum vernaculā, tum etruscā linguā carmina edendo, claruit circa annum 1662. Ipsum laudat Joseph Galeanus in *Musis Siculis par. 2. to. 2. p. 388.* ibique Alberti extant

Canzoni Siciliane. Panormi apud Joseph Bisagnum 1662. in 12.

ALBERTUS PALICIUS Catanensis propè annum 1637. vixit, quo edidit italicè

Carta della Nobiltà di Sicilia, che entra in Parlamento. Panormi 1637. in fol.

ALBERTUS PICCIOLUS Messanenensis Sacerdos, aliquando Congregationis Oratorii Messanenensis. A teneris unguiculis, literis addictus, diu in evoluendis auctorum voluminibus insinuavit. Utriusque Juris laureā insignitus, doctrinæ laude in Messanensi Acalemiā Jura Pontificia docuit. In historiis sacris, propheticisque veritatis, eximiam eruditionem pluries patefecit. Messanæ morum integritate, solitudine, & vitæ inculpatae documentis clarus, veneratione dignum existimarunt. Florente adhuc ætate obiit Messanæ mense Junii an. 1632. & in Ecclesia S. Agathæ Clericorum Minorum sepultus jacet. Laudibus ornant Albertum Benedictus Salvagus, & Franc. Maria Arena in orationibus fœbribus Messanæ editis 1632. Placidus Samperius *Iconolog. M. V. lib. 1. p. 37.* Placidus Reina *Notit. hist. Messin. par. 2. p. 227. & 499.* Stephanus Maurus in *sua Messana cap. 21. p. 202.* Petrus Ansalonius *de sua familia p. 348.* & Joseph Ambrosius in *descrip. festi epistolæ Mariæ p. 125.* Edidit..

De antiquo Jure Ecclesiæ Siculæ dissertationes. Messanæ apud Petrum Brea 1623. in 4.

Philæstirion adversus Mamertinæ Immunitatis calumniatores. Venetiis apud Nicolaum Misserinum 1623. in 4. sub anagrammatica larva L. Porcii Calbeti I. C. & Constantiæ 1628. ex Fontana in *Biblioth. legali p. 171.*

Apologeticam expostulationem pro S. P. Q. Mamertino. Venetiis apud Nicolaum Misserinum 1623. in 4. Hæc duo postrema opera à Siculis Quæstoribus prohibita, jussu, supremi Tribunalis Hispaniæ publicæ luci restituta sunt. Scripserat etiam volumina duo

De Immunitate Ecclesiastica, quorum editione aggressus, mors exturbavit, ut absolveretur, ex Mauro, & Reina cit. additq; Maurus, scripsisse etiā

De divinis, & indicivis M. S. & Poemata M. S.

ALBERTUS TUCCARI nobilis Messanenensis. Politiores literas excoluit. Messanensem Academiam,

miam, cui nomen, degli *Abbarbicati*, destitutam instauravit, in proprias ædes excepit, & diu fovit. Senatoris munus in patriam exercuit. Relictis patriis laribus ab an. 1676. regressus est an. 1703. & Massanzæ vivit. Ipsum laudat Petrus Ansalonius de sua familia p. 395. & Domin. Arganantius in *Pompis Festivis* p. 138. Italicè edidit

L' Arca Austriaca d' scorsò Accademico nella nascita del Principe delle Spagne. in libro inscripto. *Fastosi Presigii dell' Accademia degli Abbarbicati, per la nascita felice del Principe delle Spagne.* Venetiis apud Bodinum 1659. in 4. in eo etiam nonnulla Alberti carmina habes italica. Ipsi etiam ascribunt librū suppresso nomine editū hoc titulo.

Il Veridico Messinese, o sia succinta Relatione di quanto è seguito nella Città di Messina dal giorno della Revolutione sino alla chiamata de Francesi. Rheggii apud Prosperum Vedrottum 1676. in 12.

ALCADINUS sive ALCADIMUS Siculus, & ni fallor, Syracusanus, ex Garsino Syracusano ortus, Salernum se contulit, ut ibidem literarum studiis operam daret. Ob ingenii felicitatem cunctis brevi temporis tractu Philosophiæ, ac Medicinæ curriculo, eā doctrinæ præstantiā locupletatus effulsit, ut in eadem Urbe hæc facultates non sine maximā laude, docuerit: hinc magnam nominis celebritatem adeptus: eximii medici opinione claruit: adeo ut singuli Principes, ac Dynastæ ad salutis tuitionem apud se habere semper maximè cuperent. Henricus VI. Imper. Neapolim appulsus, cum letali morbo laboraret, ab Alcadini doctrinā fuit pristinae sanitati restitutus: ideoque Imperatori gratissimas, ab ipso muneribus, opibusque cumulatus est. Defuncto Henrico, medicus etiam Frederici II. Imp. fuit, cujus rogatu de Balneis Puteolanis elaboravit opusculum latis numeris concinnatum, ut Frederico Poësis amantissimo, morem gereret. Præstantissimus hic Medicus, ac Poeta claruit ann. 1191. ac fato cessit annos natus 52. De eo Gesnerus in *Biblioth.* p. 22. & ex eo Coronelli in *Biblioth.* to. 2. n. 3506. & Auctor to. 3. *Dictionary Magni sive Supplem. ad dict. Lud. Morerii* p. 33. Scripsit

De Balneis Puteolanis metro. Extat in libro inscripto; de Balneis omnia, quæ extat apud Græcos, & Arabes. Venetiis apud Juntas 1553. in fol. & in libro, cui titulus: *Opusculum de Balneis Puteolorum, Bajorum, & Pithecusarum à Joanne Eliso medico instauratum, denuo à Scipione Mazzella Neapolitano recognitum &c.* Neapoli apud Horatium Salvanum 1591. in 8. in quo pag. 43. Alcadini elogium legitur. Jo. Franciscus Lombardus in libro de *Balneis Puteolanis*, edito in Italia illustrata, pœnè omnia Alcadini in opusculum suum exscripsit. Edidit etiam Alcadinus ex Gesnero

De Triumphis Henrici Imp.

De his quæ à Frederico II. Imp. præclarè, ac fortiter gesta sunt.

Hæc scripsisse etiam patet ex epigrammate, quo suum de Balneis opusculum Frederico Cæsari nuncupavit: ex eo etiam deducimus, quod Annales Cæsarium moliebatur.

ALCIMENES Megarensis Tragicus Poeta, de

quo Suidas to. 1. p. 178. Gyraldus de *Poet. histor. dial.* 7. p. 287. Crassus de *Poet. Græc.* p. 18. sed horum nemo de ætate, & de editis libris commemorat: ideoque Vossius de *Poetis Græcis* p. 85. Poetis incertæ ætatis accenset: nec aliquis ex allatis scriptoribus exponit an Megarensis ex Sicilia, vel Græcia. Siculū verò puto, & illum, de quo Jo. Viginimillius in indice Siculorū Poetarū, quem in ipso limite libri de *Poetis Siculis* præfixit. Hieronymus Ragusa tūm in *elog. Siculor.* pag. 19. tū in *Sicil. Biblioth. vet.* p. 18. Magarēsem putat, & inter Siculos recenset; ideoque ex Magara Siciliæ dicendus.

ALCIMVS Historicus incertæ patriæ, sed Siculus, ut apertissimè Athenæus *lib.* 10. *cap.* 10. pag. 441. Gesnerus in *Biblioth.* pag. 23. Gerardus, 10: Vossius de *hist. Græc. lib.* 4. p. 501. Oct. Caetanuss in *animad. ad Vitæ SS. Sicul.* to. 2. p. 43. qui Alcimum vocat, Petrus Carrera de *Ætna lib.* 1. *cap.* 1. p. 3. & in *hist. Catan.* vol. 1. *lib.* 3. *cap.* 7. p. 277. ex Theocriti Scholiaste, Jo. Brujerinus Campegius de *re cibaria lib.* 3. *cap.* 7. aliique. Quo vixerit ævo in obscuro est; ideoque inter incertæ ætatis historicos Alcimum collocat Vossius cit. Græcā linguā scripsit historias, nempe

Italica, ex Athenæo, Gesnero, & Vossio loc. cit.

Siculas Res, ex Athenæo *lib.* 7. *cap.* 20. p. 322. & Natale de Comitibus *mythol.* l. 9. *cap.* 8. qui hujusce operis tertium librum citat.

De *Statuariis* librum Alcimi etiam citat idem de Comitibus *lib.* 7. c. 16.

Ab Athenæo Alcimas citatur *lib.* 12. *cap.* 3. p. 518. suppresso nomine operis. Laertius *lib.* 3. in *Platone*, Alcimum citat in libris, quos ad Amyntam scripsit: & de nostro Siculo intelligendam indicat Gesnerus: at *lib.* 2. de *Stilpore*, mentit Alcimi oratoris, sed an idem ac noster historicus sit, nescimus. Sane Coronelli in *Biblioth.* to. 2. n. 3698. & 3701. de utroque distinctè egit.

ALCMAN celebris Poeta Lyricus. Huius Poetæ gesta ex homonymiæ fraude confusa, sat notum: duo enim Alcmans nomine Poetæ Lyrici claruere, & unius gesta, scriptaque alteri ascribunt. Horum unum apud Sardinæ Lidiæ urbem, vel apud Amicla n. Lacedæmoniorum civitatem, alium Messinæ in Sicilia, (perperam aliqui ex Messenæ apud Peloponnesum) natum scribunt. Suidas to. 1. pag. 179. cum de primo egisset, addidit: Est etiam alius Alcmā unus ex lyricis, quem Messenæ tulit, vel quem Messina genuit: & Gyraldus de *Poet. hist. dial.* 9. pag. 328. ait: Sunt & qui alterum Alcmāna fuisse asserant in Urbe Messina, & ipsum Lyricum. de utroque Vossius de *Poetis Græcis cap.* 3. p. 13. & 15. Hofmannus in *lex.* to. 1. p. 77. Morerius in *dict.* to. 1. p. 123. & Coronelli *Biblioth.* to. 2. n. 3743. & 3744. De primo consule Plutarchum de exilio; Gyraldum cit. & Carolum Stephanum in *dict. hist. & Poet.* p. 150. quibus ex Sarde fuisse placet. Statius *lib.* 4. *Sylvar.* in *epiced. in patrem*, ex Amicla Laconica urbe prolatum putat. Franc. Patritius *Poet. dec. hist. lib.* 1. p. 53. ex Laconia: etsi Velleus Patereculus *hist. lib.* 1. in fine, hanc opinionem reiiciat, ait enim: *Alcmāna Lacones falsò sibi vindicāt.* De hoc vide etiam Graf-

Grassum de Poetis Græc. p. 19. Secundus verò Siculus fuit, quem Suidas Messiam Lacedæmoniorum gentem opinatur: *Alcman* Lacon ex Messæ. & intra: est & alius *Alcman* unus ex lyricis, quem *Messina* tulit, vel quem *Messina* genuit. At Suidam corrigit Gyraldus, Lacedæmonium enim cum Messianensi confundere videtur. *Suidas*, ait Gyraldus, ex Urbe Messana, in eo licet perperam legatur Messiam, fuisse ait: quæ Gyraldi correctio haud placet Thomæ Pinedo in *Breviario Auctorum*, quos citat *Stephanus* p. 753. ait enim, unus Alcman ex Messia loco seu tribu Laconicæ; alter ex Messene & Urbe Laconicæ. Hunc etiam Messianensem volunt *Constantinus Lascaris* apud *Maurolycum* *hisl. Sicil. l. 1. p. 17.* *Placidus Reina not. hist. Messina par. 1. p. 110.* *Franc. Flac-comius in sicelid. scil. 3. p. 37.* & in *ælog. p. 34.* *Hier. Ragusa in eleg. Sicul. p. 29. et in Sicil. Biblioth. vet. p. 19.* & alii. De tempore, quo claruerit Messianensis multiplex est apud Scriptores sententia, ex eadem confusions ratione: *Suidas* enim & *Gesnerus in Biblioth. p. 23.* olymp. 27. vixisse putant. *Eusebius in Chron. olymp. 30. & 42.* At *Vossius cit.* existimat, intelligendum olymp. 30. de Lacedæmonio, olymp. 42. de Messianense: & licet apud *Eusebium* olymp. 30. legatur Alcman, ut vidit Gyraldus, attamen scribendum Alcman ex *Josepho Scaligero* in eundem *Eusebium*, & *Vossio cit.* *Olymp. 42.* etiã statuit *Petavius de doctr. tempor. l. 13. p. 553.* Hinc *Reina cit. p. 113.* alium ab alio Alcmanec secernens Lacedæmonium antiquiorem olymp. 27. (ita & *Morerius in dist.*) vel 28. vixisse ait; Siculum, verò recentiorum olymp. 43. Noster Siculus Alcman Lyricus Poeta græcè scripsit, sed quæ ediderit, quæq; gesserit divinare non audeo. Sed cum *Reina cit. p. 114.* opinetur nonnulla Alcmanis gesta, ac libros incertum nostris Siculi fuerint, an alterius; & *Grassus*, cum *Coronelli* existimet, quod multa antiquioris recentiori ascribant Scriptores, & inter sese discrepent; ideoque Alcmanis omnia hic recenseo, ut quæ Siculo, sicut & extero convenire possint. *Suidas* itaq; *tom. 1. p. 179.* ait: Alcmanem ex servis parentibus natum, amoribus dicatum vixisse, quorum occasione amatorii carminis inventorem proclamat: scripsisse autem *Carminum libros sex*, ac fabulam, cui nomen: *Nitantes femine*. de hac etiam *Photius in Bibl. cod. 190. p. 486.* Auctor fuit primus ne versus exametri ad Lyram canerentur. Ex eo originem traxit Alcmanicum dicendi genus (nam apud Alcmanem frequentissimum) quo ab utraq; orationis parte verbum inter nomina collocatur. *Athenæus lib. 13. c. 8. p. 600.* Alcmanem laudat ut amatorii carminis scriptorem, in eoque genere omnium Principem, & ducem vocat: additq; in anterioribus mulierum impudentissimum fuisse, ac carminum fetidam libidinem olentium inventorem: *Megalastæ* amoribus captum, eandem versibus celebrasse. & *lib. 10. cap. 4. p. 416.* aliqua ipsius carmina ascribit, in quibus se veracem fuisse fatetur. *Franc. Patritius Poet. dec. hist. lib. 1. p. 53.* ait quod *Megalastæ*

Poetrix laqueis irretitus, amatorii carmina laconicâ linguâ modulare exorsus, ex quorundam sententiâ melos primum invenit, vel primus alio metro, ab exametris diverso, multum de amatorii carmina scripsit; quæ deinde Lyrica vocantur, multosq; sui imitatores invenit; ideoq; Poetarum lyricorum Princeps, & Parens. Testatur tandem, almanico genere usum, librosq; sex Lyricorum Poematum scripsisse. *Giraldi de Poet. hist. dial. 9. p. 328.* ait, quod Patrem habuit *Damantam*, ex aliis *Titaram*. *Agædis* autem fuit servus, sed ob virtutum merita, ingeniiq; felicitatem, libertate donatus. Gulæ deliciis indulgit, ideoque inter helluones adscriptus. Inter lyricos poetas primus, ante omnes poemata, quæ absq; exametris modulantur, invenit: ab eo a item accepere nomen *Almaici* versus, perperam ab aliis *Almanici* vocati. Scripsit autem doricâ lingua *Lacedæmoniorum Res familiares*, & *domesticas libros sex*, & lyricos versus, quos *Colimbosas* vocavit: Græci verò dulci titulo *Almanem* notant: obisse tandem pediculari morbo scribit. Eadem morbi vi interfectum testantur *Aristoteles hist. anim.* *Plinius hist. nat. l. 11. c. 33.* & *Plutarchus in Sylla.* Ex eodem *Plutarcho de musica*, quosdam musicos modos adinvenit. *Ælianus var. hist. lib. 1. cap. 27.* inter *Gulosos* reponit, ideoq; forsitan *Scaliger in Poet. lib. 1. cap. 2. p. 11.* ait: unum ex his fuisse, qui vino poeticum furorem excitant. *Suidas*, cum *Gesnero Biblioth. p. 23.* & *Scaligero cit. lib. 1. c. 44. p. 117.* & 122. amatorii carminis inventorem putat. *Pausanias lib. 3.* Alcmanis sepulchrum in Græcia observavit, qui ait quod doricâ lingua Lacedæmoniorum, minus per se suavi, scripsit: at ipsius insuavitate nihil officere, carminibus sui: gratiâ sibi conciliavit; quod post *Pausaniam* notat *Nic. Cragius de Rep. Lacedæmoniorum lib. 1. c. 3. p. 20.* Alcmanem Messianensem cum laconico confundit *Raph. Volaterranus lib. 13. anthrop.* & *Gesnerus cit.* In *Anthologia* sive var. epigrammatum florilegio, duobus epitaphiis Alcmanem laudant *Antipatrus*, & *Leonida*. Ipsum citant *Ælianus var. hist. l. 12. c. 37. de animal. l. 1. c. 24.* *Athenæus* pluries, ac nonnulla ejusdem fragmenta habet: & *lib. 3. c. 30. p. 114.* & *lib. 14. c. 14. p. 646.* testatur: *Solibium* & *Apollodorum* libros de Alcmanec scripsisse. Ipsius *Carmen de Castore & Polluce* citat *Pausanias lib. 1. De Amnicoro* *Stephanus u. Amnicorum*: idem *Stephanus de urbibus* pluries Alcmanis testimonio utitur, præsertim ver. *Erytice* ait: in principio secundi *Virgineorum canticorum*. Alcmanis fragmenta extant in libro: *Carmina novem Illustrum Fæminarum*, & *lyricorum*: Græcè ex *Bibliotheca Fulvii Ursini* *Romani*; & latino versu expressa à *Laurentio Gambara Brixienti*. Antuerpiæ ex officina *Plantiniana* 1563. in 8. Ibid. ex eadem officina 1569. in 16. *Pindaro* subiecta: & inter Poetas Græcos Veteres Tragicos, & Lyricos *Coloniæ* 1604. in fol. & alibi.

ALEXANDER BONANNVS Panormitanus Ordinis Min. Conventualium S. Francisci, Sacræ Theologiæ Magister doctissimus, ac Conciliator

tor egregius. Scientiarum, ornameto, sacrarum literarum eruditione, & singulari eloquentiâ celeberrimus effulsit. Ex huius ore mirabilis in auditores concionando effluebat suavitas, adeout undique irruentibus populis, omnium animos sibi conciliabat: ejusque nominis fama ubique inclaruit; magnâque apud omnes extimatione valuit. Siculam Provinciam rexit an. 1562. & pietatē eminebat. Obiit Panormi in Cœnobio Sancti Francisci 31. Augusti 1571. Funeri celebrando, honoris causâ, interfuisse legitur Canonicorum Capitulum Panormitanæ Ecclesiæ, ut ex defunctorum libris ejusdem habemus. De eo vide Prefationem, siue Elogium D. Leonardi Certosa Veneti, quod Alexandri concionibus præfixit. Possesvinum appar. sac. to. 1. p. 40. Vvadignum in scrip. Minor. p. 8. Philippum Cagliola in manif. Prov. Sicil. Ord. Min. Conv. explor. 2. manif. 1. p. 32. manifest. 8. p. 40. & expl. 3. manifest. 2. p. 98. Toffignanum hist. Seraph. l. 3. p. 306. & Franc. Baronium de maest. Panorm. lib. 3. cap. 6. p. 127. Hoc titulo prodire Alexandri Conciones.

Portus Panormi, siue Conciones Quadragesimales. Venetiis ex officina Dominici Guerræ, & Io. Fratrum 1574. in 4.

ALEXANDER BURGOS Messanenensis Ordinis Min. Conventualium S. Francisci, vir ingenio, & doctrinâ præclarus. Parentibus ex civili ordine natus 26. Decembris 1666. ab anno ætatis unde cimo Clericali militiæ nomen dedit, & humanioribus literis dicatus, inter studiorum socios eminebat. Minorum Conventualium institutum amplexus 5. Octobris 1682. solemniter emisit vota 6. Octobris 1683. Emenso studiorum curriculo, sodales suos Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam docuit; & ut easdem facultates in Bononiensi Academia publicè traderet, electus est, in qua Rhetoricæ præcepta exposuit. Romæ, & alibi tum à viris doctrinâ, & eruditione eximiiis, tum etiam à Præsulibus, ac S. R. E. Cardinalibus magnâ extimatione prosequutus semper inclaruit. Hinc inter Sacræ Congregationis Indicis Consultores ascriptus, doctrinâ insigniter instructus effulget. Amœniores coluit literas inter egregios Poetas, & Oratores meritò recensendus: Ecclesiastes enim eximius in cinerale jejunio conciones habuit Panormi, & alibi magno cum literatorum plausu, ab eloquentiâ, & eruditione laudatus. In Romana Infecundorum Academia ascriptus, ibi à literatis omnibus semper cum laude excepta ejus ingenii monumenta. Vivit nunc vir inclytus Romæ, gravioribus studiis addictus in Collegio S. Bonaventuræ, in quo jam Collegialis Sacr. Theologiæ emeritâ laureâ acceperat. Ipsum laudat Eustachius Manfredus in fine Epistolæ ad Dominicum Quartaironum pro Reformatione Calendarii p. 62. edidit italicè

Lettera del P. Alessandro Burgos scritta ad uno suo amico, che contiene le notizie sin ora avute de' danni cagionati in Sicilia da' Terremoti a 9. e 11. Gennaio 1693. con una Elegia nel fin. Panormi apud Augustinum Epirum 1693. in 4. Neapoli apud Dominicum Parrinum 1693. in 4. Extat etiam hæc

Epistola apud Silvium Bocconem in Museo edito: Venetiis typis Jo: Bap. Zuccato 1697. in 4. à pag. 25.

Palermo ossequiosa à piè di S. Rosalia sua Cittadina, e Protettrice per haverla liberata dalle comuni rovine caggionate in Sicilia da' Terremoti. Panormi typis Aug. Epiro 1693. in 4.

Ad poeticas delicias à pueritia mirificè pronus, multa edenda paravit, præsertim italicè

Il Flauto di Pane, Sonetti Boscarecci.

La Cetra d' Arione, Sonetti maritimi.

Hæc I. U. D. Iosepho Prescimouio Vati eximio, & amico suo amantissimo nuncupavit.

Calme d'Ippocrène fra le tempeste del Faro, compositioni Morali, Eroiche, ed Encomiastiche.

Sætte del Divino Amore, Elegie Sacre poste in bocca a più Sante Vergini.

Lagrima della Penitenza, Elegie Sacre espresse dalle Sante peccatrici convertite.

Diario del Sacro Parnaso, Sonetti sopra le azzioni più conspicue de' Santi, che corrono in ciascun giorno dell'anno.

Et alia quamplurima italicè, & latinè.

ALEXANDER CALAMATUS Messanenensis Sacerdos, eximius divini verbi declamator: à doctrinâ, pietate, & eloquentiâ emeritis laudibus celebratus. In sacris literis, Sanctorumque Patrum libris apprime versatus, non vulgari eruditione insignitus claruit. Decessit Messanæ an. 1648. Ipsum laudant Hippolytus Maraccius Bibl. Mar. par. 1. p. 34. & Placidus Reina Not. hist. Messan. par. 2. p. 500. Edidit

Sententias selectas pro concionibus totius anni, ex SS. Patribus, aliisque Doctoribus tum sacris, tum profanis excerptas. Messanæ apud Viduam Joan: Franc. Bianco 1637. in 8. Venetiis apud Juntas 1639. & 1653. in 4.

R. P. Antonini Diana Cl. Regul. & S. Officii in Regno Siciliæ Consultoris dignissimi selectorum conscientie casuum, qui in Resolutionibus Moralibus quinque prolixioribus partibus, variisq; tractatibus elucidantur cõpeditum. Venetiis apud Juntas, 1642. in 8.

Officium Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi Annotationibus Italicis. Ibid. apud Turrinum, 1642. in 16.

Italicè verò

La Croce di Gesù, e di Maria, o vero Discorsi scriturali della Passione, e compassione di Christo, e di Maria. Messanæ apud Petrum Brea 1623. in 4. Ibid. apud Jo: Franciscum Bianco 1630. in 4. recusa exinde immutato titulo, nempe. *Doloroso spettacolo della Passione, e Morte di Christo N. S. e compassione di Maria Vergine sua dilettissima Madre.* Venetiis apud Juntas 1640. in 8. & 1653. in 4.

Delle Grandezze, e Prerogative di Maria Vergine Madre di Dio Ragionamenti sei per le festività di lei, Novena, e Sabbati di Quaresima, con due discorsi nel fine, l'uno della Lettera scritta dalla Sacratissima Vergine alla Città di Messina, e l'altro delle pene del Purgatorio. Messanæ apud Petrum Brea 1630. in 4.

L'Avvento di Christo N. S. Ibid. apud Io: Franciscum Bianco 1627. in 4. recusus cum hoc titulo. *Espectatione del Verbo Incarnato, o vero Prediche*

che delle Domeniche dell'Avvento, e feste correnti. Venetiis apud Juntas 1639. & 1653. in 4.

Quaresimale con li Sabbati delle lodi di Maria Vergine. Bononię typis Caroli Zeneri 1648. in 4. & Venetiis typis Combi, & la Nou 1674. in 4.

Selva novissima di concetti fondati nell'autorità della sacra scrittura, de' SS. Padri, ed altri grandissimi Dottori di S. Chiesa, applicabili à tutte le ferie di Quaresima, Domeniche fra l'anno, e feste correnti. Messanę apud heredes Bianchi 1640. in 4. pluries recusa Venetiis, præsertim typis Combi, 1643. 1648. & 1668. in 4. postrema hæc editio est decimatertia.

Instruzione de' Penitenti, nella quale s' insegna il modo di ben confessarsi sacramentalmente, con una breve regola per far la Confessione Generale fruttuosamente. Messanę apud Jo. Franc. Bianchi 1628. in 12. Ibid. apud Viduam Bianhi 1637. in 12. & post alias editiones, ibidem typis Heredum Petri Brea 1656. in 12. editio decimatertia.

Esercizii spirituali per l'Oratione delle Quarant'ore. Ibid. apud heredes Petri Brea 1646. in 24. editio tertia, & iterum Messanę typis Pauli Bonaceta 1672. in 12.

Historie sacre, & altre varie cose descritte. Ibid. apud Iacobum Matthęi 1647. in 12.

Le meraviglie operate da Christo N. S. nell'Institutione del SS. Sacramento, discorsi tre. Ibid. apud eundem 1647. in 12.

Hinni Sacri del Breviario Romano, con le quattro sequenze, che si leggono nel Messale nelle solennità di S. Chiesa tradotti, e commentati in lingua volgare. Ibid. apud Petrum Brea 1629. in 8. & iterum juxta reformationem Urbani VIII. Messanę typis Viduę Bianchi 1642. in 8.

Trionfo dell' Amore di Maria Vergine verso Dio sopra tutte le Creature. Ib. ap. Iac. Matthęi 1647. in 12.

Serto spirituale intessuto di varie devotioni in honore della B. Vergine. Neapoli apud Gossardum 1646. in 12.

Delle Lodi, Virtù, Meriti, e Prerogative della Gran Madre di Dio, discorsi otto. Venetiis apud Oddonem 1646. in 4.

Santuario, o vero Discorsi panegirici per le feste di Gesù Christo, della Beatissima Vergine, e de' Santi, con tre discorsi per li tre giorni delle Rogationi, e un altro in occasione di Professione di Monaca. Venetiis apud Jo. Iacobum Hertz, & Giannios 1658. in 4. opus postumum.

Panegirico sacro de' pregi di Messina per la Lettera di Nostra Signora. Messanę apud Heredes Petri Brea 1646. in 4.

Modo di aggiuntare gli Agonizzanti. Venet. 1640. in 8. iterum cum hoc titulo. *Prattica per aggiuntare à ben morire.* Ibid. apud Juntas 1653. in 4.

Messina Giurica per la Lettera scrittale da M. V. ex Reina cit. p. 501.

Edizioni præverat latinę

Anatomic conscientia seu Resolutionum omnium ferè casuum, qui in administratione Sacramenti Penitentia occurrere possunt.

Vocabularium Ecclesiasticum Latino-Italicum ex

Sacris Bibliis, Conclis, Divorum Vitis, Sanctis Satribus concinnatum.

De Casibus Reservatis Tractatum.

Italicę

Vite de' Santi, che sino a nostri tempi da Sommi Pontefici sono stati canonizzati.

Il sacerdote della nuova legge, ove si ragiona di quanto si appartiene al suo stato.

La Gerusalemme celeste, Ragionamenti sopra le feste del Signore, della Vergine, e de' Santi.

Il desio de' Patriarchi, e Profeti adempito nella venuta del Messia.

Il Cavaliere caritatevole cooperatore di Dio nella salute dell'anime.

Ragionamenti per le feste della Quaresima.

ALEXANDER CHIARENZA Paternionensis Juris utriusque Doctor, Poeta, & Orator egregius. Politiores literas coluit, inter Claros Cantanę, & Renovatos in patria Academicos ascriptus. Sacris etiam literis instructissimus effulsit. Ab adolescentia, usque ad supremam vitę lineam, rarò proprias relinquebat edes solitudinis amantissimus; in libris etenim evolendis, & lucubrationibus moliendis, pertinaci studio totus erat. A doctrinā celebratus Alexandri VII. & Clementis IX. Pont. Regibusque Hispaniarum, ac Gallię, & Magno Melitenium Equitum Magistro gratissimus, illos ut Immaculatissimam Deiparę Conceptionem ex Fide deciderent, hos verò ut pro hac decisione preces, effunderent, extimulavit. Eloquentiā mirificę claruit; idcoque orator missus à Patrię Magistratu ad Camillum Astartum S. R. E. Cardinalem Episcopum Catanensem; eximias hujusce laudes obtinuit: quòd iterum contigit Panormi apud Sacrę Inquisitionis Judices, ab iisdem vocatus, ut quamdam propositionem in libro suo de Immaculatę Virginis Conceptione scriptam defenderet. Relicto sui desiderio obiit in Patria an. 1672. etatis circiter 65. Scripsit Italicę

Poesie.

La Stella de' Magi Poemetto in ottava rima.

La Cuna Austriaca per la nascita dell' Augustissimo Cattolico Monarca Carlo II. Re delle Spagne. Poema Eroico.

L'Incendio del Monte Etna Poemetto allegorico in ottava rima.

L'Oreto armonioso. Poemetto allegorico per la Capitania della Città di Palermo in persona dell' Ill. Signor D. Luigi Riggio Marchese della Ginestra.

L'Amante Ravveduto. Poemetto.

Il Trionfo del Tebro. Poema Eroico Emblematico nel felice Pontificato di N. S. Clemente IX.

Il Giudizio di Paride. Canzonetta allegorica.

Discorso Apologetico in lode del Sign. Fr. D. Carlo Riggio, oggi Bailo della Religione Gerosolimitana.

Discorsi Accademici.

Le Donne Mascherate. Poemetto allegorico.

L'Innocenza difesa. Discorso Apologetico per l'Immacolata Concezione di Maria Vergine. in sol.

Hęc omnia M. SS. extant apud D. Gregorium Alessium Paternionensem, de patriis rebus benemerentissimum.

ALE-

ALEXANDER DIONYSIUS Panormitanus Poeta non contemnendus; etrusco carmine edidit

Gli Amoroſi ſoſpiri. Favola Paſtorale. Panormi apud Jo: Anton. de Francis. 1599. in 8.

ALEXANDER GRANDIS Siculus, Musicus peritus: tum in Sicilia, tum in multis Italię civitatibus celebris vixit. Ferrarię, Venetiis & alibi musices moderator, claruit propè annum 1620. Edidit Italicè

Primo libro delli Mottetti a 2. 3. 4. 5. e 8. voci. Panormi apud Joan: Baptiſtam Maringum 1619. in 4.

Secondo libro di Mottetti a 2. 3. e 4. voci. Ibid. apud eundem 1620. in 4.

Terzo libro di Mottetti a 2. 3. e 4. voci. Ib. apud eundem 1620. in 4.

Quarto libro di Mottetti a 2. 3. 4. e 7. voci. Ibid. apud eundem 1620. in 4. quinta editio.

Quinto libro di Mottetti a 2. 3. 4. e 7. voci. Ibid. apud eundem 1620. in 4.

Madrigali concertati. Venetiis apud Alexandrum Vincenti 1619. in 4. tertia editio.

ALEXANDER PALAZZOLVS Mœneufis Societatis Jeſu, doctrinā, ac virtutibus ornatus claruit. Humaniores literas, ac Rhetoricam docuit. Sed vix absoluto ſtudiorum curriculo, vitam explevit Mœniſ 17. Octobris 1648. Edidit

Orationē in literariis anni renaſcētis aſpiciis apud Illuſtriſſimum Senatū Panormitanum habitam in Aula Collegii Soc. Jeſu Panormi. Panormi apud Decium Cyrillum 1644. in 4.

ALEXANDER STAITI Meſſanenſis Poeta; eximius, amœniores literas coluit, inter Officinę Academicos Meſſanę aſcriptus. Octogenario major vivit Meſſanę. Sub nomine Academici Ottuſi laudatur à Fulgentio Arminio in Proſis Academicis Officinę lib. 1. p. 73. & à Jo. Gotho in libro *Muſe feſteggianti ejuſdem Academiae* p. 35. Hujus extant carmine italico

Poeſie: in libro, *Stravaganze liriche degli Accademici della Fucina par. prima.* Bononię apud Joan. Bap. Ferronem 1642. in 4. item in libro: *Poeſie volgari degli Accademici della Fucina parte prima.* Meſſanę apud hæredes Petri Brea 1656. in 12. & parte tertia. Neapoli apud Ægidium Longum 1659. in 12.

Prælo paratum habet Poema ingentis molis, cui nomen: *Il Coſtantino.*

ALEXIVS GRIGNANUS Marſaleſis Ordin. Capuccinorum, morum integritate conſpicuus, Muſas coluit etruſcas. Claruit anno 1620. obiitque Panormi. Hujusce mentio extat apud Abb. Pirrum not. Eccl. Mazar. p. 560. qui edidiſſe teſtatur italicè

Vita di S. Aleſſio in verſo eroico. Panormi.

ALEXIVS LOMBARDUS. vide Laurentius Finicchiaro.

ALIPANDRUS Syracuſanus historicus, cujus ætas ignoratur: ſcripſit

Hiſtorias Romanorum ab ædificatione Urbis libris ſex.

Pluries ejuſdem teſtimonium adducit Chriſt. Biblioth. Sicilæ Tom. I.

Scanellus in *Chronico Siciliæ*. Licet verò Alipandrum, vel Aliprandum nominet, attamen Jacobus Bonannus Syrac. *Illuſt. lib. 2. pag. 305.* putat. Alipandrum ex græco ſcribendum, & antiquis historicis accenſendum.

ALOYSIUS BONONIUS ex equeſtri ordine Panormitanus, Francis Bononiæ Baronis Sambucæ, & Cephalæ filius. Fuit Aloyſius Montis Franci Baro; & ob eximiam prudentiæ laudem, egregioſque mores omnium extimationem promeruit. Anipliſſima honorum ornamenta aſſequutus eſt. Carolus V. Imp. ad munus Theſaurarii R. Patrimonii evehit an. 1526. Siciliæ, ut vocant, Mag. Portulanus fuit. Panormi Dux an. 1566. & tandē an. 1573. R. Patrimonii à Rationibus Magiſter. Dum Montis Pietatis gubernacula moderabatur, ſtudioſè curavit, ut mutuum pauperibus traderetur, eā lege, quā nunc ad omnium utilitatem, ac Urbis ſplendorem ſervatur. Caroli Aragonii Terrænovæ Ducis, & Siciliæ Præſidis facultate, ad Panormitanæ Urbis ornatum, ante Palatii ſui proſpectum, plateam expandit, quæ adhuc ab eo Bononiorum Platea vocatur: ac ex adverſo ejuſdem palatii, Eccleſiam D. Nicolai, ac Cœnobium Fratrum B. Mariæ de Monte Carmelo magnificentiſſimo ſumptu excitavit, Obiit tandem Panormi 16. Junii 1574. & in eadem D. Nicolai Eccleſia tumulatus eſt. De eo Bernardinus Bononius in *deſcrip. famil. Bononiæ* p. 44. 45. & 48. Pirrus not. Eccl. Panorm. p. 218. Magnòs Theat. Geneol. p. 1. p. 144. Generis nobilitati literarum ſplendorem addidit: Academiae Panormitanæ Accenſorum nomen dedit: ac Muſas amavit. Ex ejuſdem ingenii monumētis ſuperſunt italicè

Rime: in libro cui titulus: *Rime degli Accademici Aceſſi di Palermo libro ſecondo.* Panormi apud Jo: Matthæum Maidam 1573. in 8.

ALOYSIUS BRANCIFORTIUS nobiliſſimus Panormitanus Herculis Brancifortii Ducis Sancti Joannis, & Cammaratæ Comititis, ac D. Agathæ Lanceæ ex Principibus Trabix filius: Octavii primum Cephaludenſis, exinde Catanenſis Episcopi frater. Literis addiſtus, utriuſque juris lauream obtinuit: ob doctrinæ, morumque præſtantiam ab Octavio fratre Episcopatus, ac Diœceſis Catanenſis Vicarius Generalis, & Catanenſis Academiae Vicecancellarius electus eſt. Exind reſtituta Eccleſiæ Catanenſi Archidiaconi dignitate, idem Octavius in eadem primum Archidiaconū collocavit. Tandem illuſtiores promeritus honores, ad Episcopalem Melphienſis Eccleſiæ infulam in Regno Neapolitano evectus eſt 28. Septembris an. 1648. quam cū non ſine prudentiæ, ac virtutis laude per annos 18. gubernaffet, vivere deſiit an. 1667. De eo Jo: Bap. de Groſſis in *decac. Catanen. to. 1. p. 67.* & *Catana Sacra* pag. 287. Blaſius Altimarus *Geneol. fam. Carafa lib. 3. p. 210.* Aug. Inveges *annual. Panor. in appar. to. 2. p. 72.* & *to. 3. p. 46.* & Ughellus *Ital. ſacr. to. 5. in append. ad to. 1. pag. 1522.* Edidit opusculum inſcripſum

Iter Paenitentis. Neapoli apud Lucam Antonium Fulco 1662. in 12.

C

ALOY-

ALOYSIUS CIACCIUS Thermitanus, publicus in patria Tabellio, ac Poeta: claruit propè annum 1582. Edidit italicè

Brieve ritratto di sentenze Christiane, e documenti utili ad ogn'uno, fatto in versi distici con loro espressione in lingua Siciliana. Panormi 1582. in 8. sine typographi nomine.

ALOYSIUS GUILFELMUS MONTECATINUS nobilissimus Panormitanus, Dux Montisalti, Parentibus Antonio Montecatino Montisalti Duce, & Paternionis Principe, & Jeanna la Cerdà Medineceeli Ducis filia, lucis usuram Panormi accepit primo Januarii 1614. sæculi pompis nuncio à patre remisso, uoster Aloysius anno ætatis suæ 15. amplissima familiæ suæ bona assequutus est; ac titulis in Sicilia, & extra sat notis, insignitus effulsit. Hæreditarias familiæ fortunas, honoribus adeptis mirificè illustravit: adhuc enim ephæbus à morum excellentiâ clarus enituit: ideoque Ferdinandus Alfau Dux Alcazæ, Siciliæ Prorex, unicam ipsi filiam suam nuptui tradidit: ac anno ætatis suæ 21. egregiè instructum arbitratum, ut in Sicilia moderanda sibi succederet, Siciliæ præsidem reliquit an. 1635. quod Philippus IV. Catholicus Rex approbavit: ideoque non sine maximâ prudentiæ laude Regni clavum tenuit usque ad an. 1638. Nonnulla memorabilia perpetravit: ea sunt: è Sicilia expulsa fames, quæ ob tritici inopiam populos urgebat: eliminati fures: Generalia Regni Comitia bis coacta, quibus ingente pecuniæ vim in regium ærarium transtulit: editio secundi Voluminis Sanctionum Regni: ac supra cætera intemeratus justitiæ cultus, omnium acclamatione probatus. Adhuc ejusdem nominis fama perenniter vivit nonnullis in ornamentis, quibus patriam illustravit; sed in primis ad Urbis commodum, ac magnificentiam Portam extruxit, & aperuit, quæ ab eo nomen allervat Montisalti. Hinc eximiis prudentiæ argumentis detectis, Catholicus Rex ad Sardinia administrationem Aloysium transmisit, quam & laudabiliter rexit ab ann. 1645. ad ann. 1647. ibique ne dum rerum ubertatem retinuit, verum etiam ex eo in regionum exercituum beneficium, Cataluniam oppugnantium, magni momenti bellica transmisit auxilia: & Neapolis, Siciliaque Regnis caritate laborantibus salutaria exhibuit præsidia. Inde in Valentinum Regnum missus, ut ibidem regias substineret vices, seniel, iterumque illius Regni gubernacula tenuit, ac singularis prudentiæ, justitiæ, & vigilantia bona constantissimè explicavit: hinc ab ejus gesta numeris omnibus absoluta, celeberrimum sibi nomen comparavit; & in Magnatum etiam animos, gloriæ suæ magnitudo mirabiliter adaucta, livoris igniculos excitavit. At Philippus Rex majori præmiorum cumulo dignum ratus, Aloysium, ter inter Hispaniarum Magnates ascriptum, Regiæ Camera Cubicularium, aurei velleris Equitem, Belvis Sierra Comendatarium, in Neapolitano Regno equitatus Generalem Ducem delegit: ac Oratorem extra ordinem ad Leopoldum Imperatorem misit: nec Regiæ uxori præcipuè Regno-

rum suorum Ministrum designare dubitavit, dum gravi morbo urgebatur: quo existimavit satis Regiæ familiæ cōsultum, si decedere contingit. t. Regnante demum Carolo II. filio, ac Maria Anna Regina, dignitate, ut ajunt, Majoris domus, & Consilarii Status cohonestatus: & ad eorundem petitionem ab Alexandro VII. in amplissimum Cardinalium Collegium cooptatus est, ut Romanam Aulam exornaret, ut Regiam illustraverat. Ab infantiâ literis satis instructus, morales, ac civiles scientias egregiè calluit: quibus accessit Musarum cultus. Hinc ingenii præstantissimi dotes carminibus Etruscis, Hispanis, ac Siculis exercuit, & magnâ omnium admiratione, in tantâ rerum agendarum mole, nonnulla edidit ingenii monumenta. Immortalè tandem relicta nominis famâ, decessit Matriti an. 1673. De eo multi, inter quos August. Lengueglia in *Epist. nuncup. familiæ Montecat.* & par. 1. p. 673. & in libro cui titulus, *Staffetta privata per totum. Vincentius Auria histor. Chronol. Proreg. Sicilia* p. 100. & seq. Franciscus Strada in *Glor. Aquila Triumph.* p. 180. Aug. Inveges in *appar. to. 3. annal. Panorm.* p. 95. Ab. Pirrus *Chronol. Reg.* p. 112. Joseph Galeanus in *epist. nuncup. Musar. Sicul. to. 1. & 2. par. 2. & ibid. p. 1.* Aug. Oldoinus in *addit. ad Ciacconium to. 4. p. 766.* Joseph Munebria in libro *Musa Risvegliata* p. 1. p. 213. aliique. Scripsit vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane: harum nonnulla extant in libro *Muse Siciliane to. 2. par. 2.* Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Josephum Bisagni 1662. in 12. Hispanicè

Consultationem pro Proregibus naturalibus. Matriti 1662. in fol.

ALOYSIUS HEREDIA Panormitanus nobili, ac patritio genere ortus. Non Hispanus ut perperam Nicolaus Antonius *Biblioth. Hispan. to. 2. p. 35.* Vir sanè eruditione, poesi, ac politioribus literis instructissimus claruit: unde ne dum Siciliam, verum etiam & Italiam nominis gloriâ replevit. Romæ, & in præcipuis Italia civitatibus, quas studiosè peragravit, ejus cruditio, ac doctrinæ præstantia Literatis innotuit, & eorundem venerationem sibi conciliavit: ibique amicitiam cum primariis contraxit, inter quos non ultimi Antonius Querengus, & Joannes Bap. Marius. Philosophiam Platoniam maximè in deliciis habuit. Juris utriusque Doctor, in nonnullis delegationibus à Sicilia Moderatoribus est adhibitus: his etenim gratissimus fuit. Tandem diuturnis doloribus confectus, è morbi, vitæque laboribus excessit Panormi an. 1604. Laudibus ornant Aloysium Joseph Galeanus in *epist. ad Lectorem*, quam carminibus Io: Bap. de Indice præfixit, & in *Musis Siculis to. 1. par. 2. p. 349.* Vincentius de Ioanne in *Panor. triumph. lib. 12. p. 125.* Petrus Carrera *epigr. lib. 2. p. 80.* inter doctos auctores, qui contra celeberrimum Baptistæ Guarini opus, cui nomen *Pastor Fido*, scripsere, Herediam accensent Scipio Clareanus, idest Angelicus Aprosius in libro, *Occhiale siritolato*, & clarissimus vir Io: Marius de Crescimbeni in *hst. Poes. vulgar.*

vulgar. lib. 5. pag. 361. Edidit italicè

Apologia nella quale si difendono Teocrito, e i Dorresi Poeti, e Ciciliani dalle accuse di Battista Guarino, e per incidenza si mette in disputa il suo Pastor Fido. Panormi apud Io. Anton. de Francisca 1603. in 4. & Vicentiz typis Laurentii Cori 1608. in 8.

Intermedii della Trappolaria, Comedia recitata con superbo apparato nelle felicissime nozze di D. Lorenzo Lanza, e D. Elisabetta Barresi Conti di Mussomeli. Panor. apud Io. Ant. de Francisca. 1603. in 4.

Oratione nell'Esequie dell'Eccell. Principe D. Bernardino de Cardines Duca di Macheda Vicerè di Sicilia in italiano, e spagnolo, con le lagrime dell'Eccell. Signora Duchessa di Nasciara, e Macheda, in ottava rima. Ibid. apud Ioan. Baptistam Maringum 1603. in 4. Hispanicè

Canzon Primera de Bartolome Martinez de Quintana al Ill. Senor D. Geronimo de Guzman Successor de la casa Olivares, con Annotaciones de D. Luis de Heredia. Ibid. 1594. in 4.

Canzon Segunda de Bartolome Martinez de Quintana, con Annotaciones de D. Luis de Heredia. Ibid. 1595. in 4. Carmine Siculo, sub nomine Baptistæ Basili prodire

La Surci Giurania Poema Heroicu. Ibid. apud Jo. Ant. de Francisca 1604. in 4. Ibid. apud Petrum Coppola 1663. in 12. & pluries ibidem.

La Siringa Idillio. Ibid. 1613. in 12.

Insidi lumi Madrigali a 5. voci di diversi Autori Siciliani. Panor. apud Io. Bapt. Maringum 1603. in 4. Nonnulli Siculi musicis modulis hæc expressere: carmina verò omnia sunt nostri Aloysii, Extant apud me m. ss.

Rime di D. Luigi Eredia. in 4.

ALOYSIUS LA FARINA nobilis Panormitanus vir sanè præstantissimus. Parentibus Vincentio la Farina Asperimontis Barone, de quo suo loco, & D. Aleonora Madrigale, in lucem editus est 6. Novembris 1597. Generis claritatem illustriorem reddidit honoribus, quos literis, armisque adeptus est. Etate adhuc florente militaria studia sequutus, Catholico Regi, supra Regni Neapolitani triremes, celebranda præstitit obsequia. Octavii Aragonii Panormitani strenuissimi triremium ducis individuus comes; in præclare gestis consors fuit: & unius legionis loricatæ Dux egregius. Hinc Catholicus Rex horum gratia, ac eximiâ morum præstantiâ, an. 1639. in Equitum S. Jacobi. de Spada album adscripsit: & an. 1650. Marchionis Madoniz titulo cohonestavit. In Generalibus Regni Comitibus an. 1648. Panormi coactis, unus ex Regni ut vocant, Deputatis, eligitur. Secundò hunc Regni clavum suscepit an. 1658. ac tenuit usq; ad an. 1660. & confirmatur an. 1661. quòd vix, vel nunquam de alio legitur. An. 1650. Senatoris munere patriam gubernavit: nonnulla alia ejusdem Urbis munia obtinuit, & non sine prudentiæ laude moderavit. At majora laudum ornamenta ob literarum studia promeruit; egregium enim nactus ingenium, indefesso studiorum labore mirificè illustravit. Severiores scientias insignitè calluit;

ideoq; philosophicis, mathematicis, astronomicis, civilibus, aliisque disciplinis instructissimus effulsit. Linguam Italam, Hispanam, Gallicam, Latinam, & Hebraicam eximiè assequutus, rarioribus earundem eruditionibus mentem locupletavit. Nec amœniores literas neglexit. Musarum, eloquentiæ, & historiarum studia coluit: & in Panormitanâ Reacenforum Academîâ ascriptus, insignia cum sui laude protulit ingenii monumenta. Antiquitatum sedulus perscrutator, eruditionis thesaurum sibi collegit: de quo satis testatur ejus Bibliotheca selectissimis referta codicibus tum editis, tum manu exaratis. Hinc non modò Sicilia, verum etiam, & Italia fame suæ præconia audivit: ibique præstantioribus literati Orbis candidatis in amoribus fuit; inter hos non ultimus celeberrimus Leo Allatius, qui nostrum Aloysium, ob plenissimam græcarum literarum cognitionem, plurimum dilexit, ac mutuum amorem, ac studia, frequenti epistolarum usu magnopere fovit. Hinc, teste Philippo Labbe in *Bibliotheca Bibliothecarum* p. 144. prodiit: *Leonis Allatii librorum editorum Elenchus ad Illustr. Dom. Don. Aloysium la Farina Marchionem Madonia &c.* Romæ ex Typographia Varesii 1659. in 8. Sicut Literatorum omnium venerationem promeruit, ita & Literatos benevolentia, ac Mæcenatis liberalitate semper excepit. Tandem annum agens 68. ingenti sapientum mœnore, decessit Panormi 18. Aprilis an. 1664. & in Ecclesia S. Annæ Fratrum S. Mariæ de Mercede tumulatus est: ibiq; in majori familiæ suæ sacello, ad perennem tanti viri memoriam ejus effigies marmoribus insculpta conspicitur, hæc adjecta inscriptione.

Qui avitâ gloriâ, in præliis animi robore excelluit, D. Octavii de Aragona strenuus comes, & consors classe de Thureis victrice; qui Palladis utriusq; artibus prædictus; calamo, & gladio potens, voluminum assiduus lector, & auctor, in qua uno totius antiquitatis, & historiæ memoriæ, linguarumq; penè omnium peritiâ effulsit; qui politicæ doctrinâ insignis hujus Urbis Senator, ac Regni, ut ajunt, Deputatus effectus, aliq; munera pari solertiâ, integritate, ac prudentiâ administravit, is est D. Aloysius la Farina, & Madrigal Marchio Madonia, & Eques S. Jacobi; ne Patriam hanc suam nobilibus privaret ossibus, fato cessit an. salutis M. DC. LXIX. die XV III. Aprilis ætatis suæ LXVIII. Monumentum hoc D. Vincentius Patri Benemerensi mæstissimus posuit. Laudatur ab Aug. Inveges *annal. Panor.* par. 1. p. 82. & *appar. tom. 3. ubi de familia la Farina,* à Josepho Galeano in *Musis Siculis* par. 1. p. 13. to. 2. par. 2. p. 13. & *epist. nuncup. par. 3. Franc. Baronio in Sicula nobil. amphit. p. 13. Franc. Scorso proem. 3. §. 2. ad homilias Theophanis Ceramel, & in Latio. Christ. p. 694. Vinc. Auria hist. Cephal. c. 8. p. 57 Jo. Caramuele in Rhythmic. pag. 222. & Phil. Mugnòs Theatr. Geneolog. par. 2. p. 53. Edidit vernaculâ linguâ*

Canzoni Siciliane. in *Musis Siculis* tom. 2. par. 2. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Iosephum Bisagni 1662. in 12. Alia plu-

ra scripsit, quæ m.ss. servantur in laudatâ Bibliothecâ, nunc D. Vincentii la Farina Marchionis Madoniæ ejus filij; præsertim

De Scriptoribus Siculis ab Orbe condito. opus inceptum, at non dum ab umbilicum productum. Italicè

Rimario Siciliano. in 4.

Rime Italiane. in 4.

Discorsi Politici, Filosofici, e Morali. in 4.

Discorso in cui si prova la lingua Siciliana esser Madre dell' Italiana. in 4.

Ragguagli di Parnaso. in 4.

Il Ministro di Stato. in 4.

Corona di Sonetti in lode del Ser. D. Gio. d' Austria. hujus operis editionem exorsus, exinde dissolvit.

ALOYSIUS LANUSA sive Lanuzza Leocantensis Societatis Iesu præclarissimum ornamentum, & celeberrimus Siciliæ orator apostolicus. Natus anno 1591. Patre Ioanne Lanusa equite Aragonense, à teneris adhuc annis futuræ sanctitatis edidit argumenta. Orationis studio dicatus supernas prægustavit delicias, morum innocentiam servavit, sævioribus pœnitentiæ legibus corpusculum excruciauit. Sed ad virtutum fastigia anhelans, Societatem Iesu amplexus est Messanæ 16. Ianuarii 1608. In eâ obumbrare studuit eximias ingenii dotes; adeo ut nonnulli propè stolidum putaverint. At detectâ humilitatis industriâ, gravioribus studiis admotus, inter cœtaneos præstantissimi ingenii laude semper effloruit. Panormi Societatis juniores Rhetoricam docuit, & ad perfectionis regulam direxit. Absolutis studiorum spatiis, ad animarum salutem supra modum æstuate visus: hinc ad eorum lucra omnes dicavit animi vires in Sacris Missionibus, in quibus usq; ad ultimum vitæ spiritum constantissimè defudavit. In sacris ad populum declamationibus admirabilis fuit: ad ipsū audiendum undiq; confluebat magnus omnium ordinum concursus: adeo ut nec ampliora Tempora auditorum frequentiam capere poterant. Hinc ut omnium cupiditatem expleret, in amplissimis plateis, ac apertis camporum spatiis detonare cogebatur: & non semel Panormi confluentium numerus 25. millium fuit. Siciliæ totius Urbes, oppida, insulasq; propinquas, concionibus suis illustravit: apostolico spiritu incensus prædicationis faces indefessò labore circumtulit, ac animos cœlestium rerum amore inflammavit: ideoque unâ omnium voce Siciliæ Apostolus nuncupabatur. Innumeros è vitiorum cœno ad meliorem frugem revocavit: ipsius etenim verbis, velut orationis fulminibus, perditos viros terrore concussos emollire solitus, duriora corda in lachrymas eliquare consuevit. Apostolicos tanti viri labores, ac ardentissimum animarum zelum benedictionibus suis cumulavit Deus; miraculorum etenim numero propè infinito, ac mirabilibus signis ejus sacras expeditiones illustravit. Innumerus deperditam sanitatem restituit: puerulos duos jam mortuos ad vitam revocavit: propheticâ luce persusus futura prædixit; ocul-

ta, ac longiora prospexit; & abdita cordium penetralia detexit. Dum è singestu fervebat ipsius orationis vis, multoties vita fulgidissima velut stella in ejus fronte defixa: facies flammis redimita, ac Sole similis refulgens: in capitis vertice demirata columba, & lateri suo astare Angelus. At si scire singula præclarè gesta cupis, animarum lucra, patrata supra naturæ ordinem, heroicarum virtutum excellentiam, consule ejus vitam Panormi editam à P. Michaeli Frazzetta Soc. Jesu an. 1677. in epitomen à P. Dominico Stanislao Alberto italicè, & à P. Andrea de Puteo latinè contractam. Tandem prænuntiato mortis die, dum fractis viribus à labore non desistebar, morbum contraxit, & vitæ cursum feliciter consumavit Panormi 21. Octobris 1656. Ad accipiendum æternam gloriæ felicitatem sibi paratam, ad Cœlum evolare visus splendoribus præcintus: ac innumeris, ejus operâ Cœlo adjunctis, constipatus. Funus magno civium concursu celebratum: nec cohiberi potuit confluentis populi vis, quin devotionis sensu vestes in frustra dilaniaret. Sepulturæ traditus fuit in domo Professorum: de vitæ gestis, ac editis miraculis, Præfulum auctoritate confecti processus, ac Sacre Rituum Congregationi sunt exhibiti. De Aloysio vide etiam Bibliothecam Soc. Jesu p. 29. Franc. Mariam Magium in Soc. Jesu Marianæ p. 179. Silvium Tornamiram in Soc. Jesu Illustrata Passionis Dominicæ devotione cap. ult. p. 330. & in prodigiis Euchar. cap. 15. p. 353. Placidum Reinam not. hist. Messan. par. 2. p. 95. Ioannem Nadasi in anno dier. memor. par. 2. p. 236. Antonium Natalem de Cœlesti convers. par. 3. n. 910. p. 186. aliosq; Edidit hispanicè suppressio nomine

Remedio precioso contra la pestilencia del pecado mortal. Panormi apud Nicolaum Bua 1640. in 12. Italicè vertit Carolus Latus, & apposito auctoris nomine, hoc titulo in lucem prodit: *Antidoto pretioso contro il Peccato mortale.* Ibid. apud Josephum Bisagni 1662. & apud Petrum de Insula 1678. in 24. Italicè

Le due Machine potentissime per convertire l'anima a Dio, cioè le considerationi delle due morti temporale, & eterna. Ibid. apud Anglesium, & Leonem 1695. & 1699. in 12.

ALOYSIUS lo SCAUVZZO Panormitanus elegantissimi ingenii vir, amœnioribus literis expolitus claruit, Musis Italis, Siculisq; impensè addictus. Inter Reaccensos Panormitanæ Academicæ ascriptus, cruditorum amorem promeruit. Neapolim se contulit, & ejusdem Urbis Academicas non sine laude frequentavit; inter Otiosos, Rotios, Curiosos recensitus. Adversantis fortunæ injuriis affectus, & ætate gravatus, ex inopinato apoplexiæ ista obiit Neapoli propè annum 1688. Eundem laudant Joseph Galeanus in Musis Siculis to. 2. par. 2. p. 22. & par. 4. p. 258. Pyrrus Schittinus carm. p. 42. Dominicus Ant. Parrinus in epist. ad lectorem Ideis Musarum Andrea Perrucci perfixa. Vernaculâ lingua scripsit

Canzoni Siciliane. In Musis Siculis to. 2. par. 2. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud

apud Iosephum Bifagni 1662. in 12.

Canzoni Sicillane Burlesche. Ibid. par. 3. apud eundem 1652. in 12.

Canzoni Sicillane Sacre. In eodem opere par. 4. Panotini apud Ios. Bifagni 1653. in 12. Italicè *Rime.* In libro cui titulus. *Riccolta di Rime di Poeti Napolitani non più ancora stampati.* Neapoli apud Dominicum Ant. Parrinium 1702. in 12. Inter Neapolitanos ex incolatu, & obitu recensuit Parrinus; fuit etenim Panormitanus, quod idemmet Parrinus dixerat in epistola citata.

ALPHIUS FERRAROTTUS nobilis Leontinus, patre Antonino Ferrarotto an. 1619. natus, ingenii præstantiam politionibus literis coluit, & eruditionis ornamento locupletavit; quam ex historicis, ac civilis doctrinæ libris eduxit. Patriam Urbem Senatoris munere gubernavit an. 1643. 1644. 1648. & 1649. ac Senatui Leontino Patrius præfuit an. 1650. & 1651. Florente adhuc ætate obiit Leontini 1652. Eundem laudat Philadelphus Maurus in *vita SS. Alphii, Philadelphii, & Cirini lib. 1. cap. 10. pag. 61. & 72.* Edidit italicè.

Gli Ambiziosi disegni. Racconta Politico. Bononiæ apud Cardonem 1644. in 12. Eiusdem operis paraverat partem secundam, & alia erudita ingenii monumenta.

ALPHIUS MATTHIOLUS Alcamensis Ordinis S. Marie de Monte Carmelo, Sacre Theologiæ Magister, doctrinâ, prudentiâ, ac virtutum laude floruit. Gravioribus disciplinis, humanis divinisque literis instructissimus, Philosophiam, ac Theologiam docuit: & præsertim Drepani, Panormi, Neapoli, & Patavii Ordinis Academiis Regentis munere instruxit. In Romano Sapientiæ Lyceo Professore egit doctissimum: ibique doctrinæ, & eruditionis præstantiâ magnam nominis celebritatem est assequutus. Conciones in cænerali sejhio habuit eloquentiâ, & eruditione refertas: etenim Ecclesiastes fuit celeberrimus. Siculas Provincias S. Alberti, & S. Angeli rexit. In Sicilia etiam, Neapoli, atque Hispaniis Visitator Generalis, & Apostolicus Commissarius. Romæ ad munus Procuratoris Generalis, & Socii Generalis erectus est: aliisque sæpius præclarissimis muneribus, ac dignitatibus semper ornatus effulsit. A Duce Feriæ Siciliæ Moderatore Philippo III. Catholico Regi in Episcopum Agrigentinum oblatum est. Alcamense Cœnobium magnificentissimis edificiis illustravit. Tandem morum integritate conspicuus, Romæ decessit an. 160. De eo Petrus Lucius Belga *Biblioth. Carmel. p. 4.* Ant. Passevius *Appar. Sac. tom. 1. p. 51.* Daniel à Virgine Maria *Specul. Carmel. tom. 2. par. 5. lib. 3. n. 3413. p. 972. & lib. 5. n. 3694. p. 1067.* Pirrus no. *Eccl. Mazar. p. 580.* Scripsit

Lectiones Theologicas, & Philosophicas.

Conciones per Sacrum Quadragesimale tempus.

Orationes varias.

Lucubrationes in Methaphysicam, & alia multa.

ALPHIUS URSUS ex oppido Militelli Philosphicæ, ac Medicinæ doctor, ac poeticæ facultatis amantissimus. Obiit in patria circa annum 1696. Typis tradidit italicè

Il Giuseppe Giusto. Azione drammatica.

ALPHONSUS BOCCONUS Panormitanus Savonâ Liguriæ Urbe oriundus, Ordinis Prædicatorum, Frater P. D. Silvii Bocconi Ordinis Cisterciensis, de quo suo loco, vir doctrinâ, & ingenio clarus, eloquentiâ præcipuus, virtute inclytus. Post graviores disciplinas, amceniores litteras coluit, ac castissimas adamavit Musas. Ecclesiastem eruditione, & eloquentiâ clarum egit: cui ne dum orationis flores & nervi, verum etiam corporis proceritas, vitæ sanctimonia, & animarum zelus venerationem conciliavit. In cænerali iejunio non sine plausu an. 1676. in principio Templo conciones habuit Panormi, & ex inde in præcipuis Siciliæ, & Italiæ Civitatibus. Bis in Generalibus Ordinis comitiis Romæ coactis, egregii concionatoris partes explevit, ac singulares in auditoribus plausus excitavit. Apostolico animarum zelo æstuavit: morum suavitati eximias virtutes addidit. Deiparæ cultum in recitatione SS. Rosarii promovere studuit multis in locis, præsertim Panormi, ubi an. 1676. ut recitaretur quando ad infirmos SS. Eucharistiæ Sacramentum deducebatur, impensè curavit. Inter suos lectoris munus obtinuit. Tandem dum concionandi causâ apud Forum Livii moras protraherebat, ibi vitæ finem imposuit circa an. 1681. ubi SS. Rosarii societatem excitaverat. Tanti viri cum laude meminit Aug. Oldoinus in *Athen. Ligustico p. 543.* & Franc. Fulvius Frugonus in libro *Cane di Diogene latr. 5. ræc. 10. p. 484. & seq.* Edidit italicè.

La Statua effigiata in un Monte, o vero il Simulacro di S. Alessandro invittissimo Martire, e vessillifero trionfante della Gloriosa Legione de' Santi Martiri Tebei oratione Panegirica. Bergomi apud filios Marci Ant. Rubei 1675. in 4.

Le Tenebre luminose, o vero l' Ineffabile Mistero d' un Dio Trino, & Uno occulto all' occulta superbia dell' ingegno humano, veduto senz' ombre dalla cecità della Fede. Canticum Sacro. Ibid. apud eundem 1675. in 4.

Le Tre Sacre Metamorfosi della fidelissima, e antichissima Città di Bergamo. Canticum Sacro. Ibid. apud eundem 1675. in 4.

Il Cadavero Taumaturgo della B. Caterina da Bologna Imagine viva del Corpo di Gesù, agonizzante nel Getsemani, morto nel Calvario, e glorioso nell' Empirea, Orationi Panegiriche. Bononiæ apud Heredem Bonacci 1679. in 12.

Il Dito Taumaturgo Oratione Panegirica per S. Tomaso d' Aquino. Ibid. apud Iosephum Longum 1679. in 12. Editioni parabat

La Ruth Domenicana, cioè gl' Huomini, e Donne Illustri in santità, e lettere dell' Ordine di S. Domenico, che vissero nel suo secolo.

ALPHONSUS CAETANUS Syracusanus Societatis Iesu, frater Octavii ex eadem Societate, & P. D. Constantini Calientis, de quibus alibi. Natus an. 1578. parentibus Barnaba Caetano, & Hieronyma Perna Baronis Floridiæ filia, societatem amplexus est an. 1593. in eaque vitam virtutibus egregiè ornata traduxit. In se ipsum

szvic-

ſerviebat, tenui, ac vulgari victu contentus: in alios verò curæ ſuz demandatos, juxta cujuſque habitudinem, benignus. Regularis paupertatis obſervantiſſimus fuit: graviſſimos mores in quotidiano convictu ſervavit: & à jocis penitus abhorrens, vel utilia, vel de rebus divinis aliqua ſtudioſè inferebat. Fervida colloquia cū Deo, ac Cœlicolis frequētabat: mens ipſi in omnibus Cœſo delixā. Omnes hebdomadæ dies eā lege, diſtribuit, ut diſpartitis vicibus quotidie Deum, Sanctiſſimā Virginē, alioſque Cœleſtes patronos ſucceſſivè ignitis pietatis obſequiis veneraretur: & ad eorundem cultum facilius proſequendum precum, & meditationum libellum ſibi conſcriberat. Ad tyrones efformandos præfuit aliquandiu Meſſanæ, maximā cum eorundem utilitate. Per aliquot Annos Nobilium Sodalitium rexit Panormi, ac juniores Societatis in Panormitano Collegio ad perfectæ vitæ regulam inſtituit. Panormi tandem, ubi diu religioſiſſimè vixerat, piſſimè deceſſit 7. Januarii 1647. quatuor vota profeſſus: de eo *Biblioth. Soc. Jeſu* p. 35. Franciſcus Scorſus *proem.* 3. §. 2. *in homilias Theophanis Ceramei.* Edidit italicè

Vita di Francesco Gaetano della Compagnia di Gesù. Panormi apud Decium Cyrillum 1637. in 12. aucta & recuſa Panormi & Bononiæ 1649. In latinum ſermonem tranſtulit P. Touſſanus Bridoul Belga ac edidit Inſulis apud Petrum de Rache 1641. in 8. ex eadem *Biblioth. cit.* p. 771. PP. Scorſus cit. Petrus Salernus *in epiſt. ad lectorem præfixa Vitis SS. Sicul. Octavii Gaetani*, & Joſeph Perdicarus *in epiſt. ad lectorem operis ſui de Sanctis Siculis* teſtantur, quòd diu inſudavit, ut opus Octavii fratris de Sanctis Siculis ad unicum ſtylum redigeret, ac in publicam lucem emitteret.

ALPHONSUS CARIBDUS Meſſanenſis Antonii filius Jurisconſultus doctrinā clarus, ac magni nominis cauſarum forenſium Patronus. Pluries Iudex Stradacotialis Meſſanæ fuit, ac in Magnæ Regiæ Curiæ ſubſelliis itidem Iudex ſedit. Ob doctrinæ, ac prudentiæ præſtantiam multum apud Siciliæ Moderatores extimatione valuit: & ipſius curæ magni momenti negotia demandarunt. Superſtes erat anno 1537. eo enim anno Iudicem Meſſanenſem video, ex Ferrarotto de *Præeminentiis officii Stradic. diſc.* 24. p. 132. de eo etiam Petrus Anſalonius *in ſua familia* pag. 292. & Magnòs *Theatri Genealogici par.* 1. pag. 231. Edidit

Coſuetudines Nobilis Civitatis Meſſinæ. Poſt alias editiones prodire Venetiis ſumpibus Laurentii Peguli 1575. in 4.

Regni Siciliæ Capitula à Iacobo Rege, uſque ad Carolum V. Imp. collegit, & adjuſtum ordinem diſpoſuit: quibus Proemium præfixit, ediditque Meſſanæ apud Georgium, & Petruccium Spira 1526. in fol. ejuſdem Regni Pragmaticas collegit ex Reina *not. Meſſ.* p. 2. p. 226.

ALPHONSUS SALVUS Panormitanus Sacerdos eximie literaturæ vir. Ingenii aciem gravioribus Philoſophiæ, ac Theologiæ ſtudiis mirabiliter patefecit, magnam nominis celebritatem con-

ſequutus. Non modo Theologiæ lauream, verum etiam Jurisprudentiæ, cui etiam operam dedit, obtinuit. Severioribus diſciplinis, amœniores literas adjecit: eruditione quā ſacra, quā prophanā egregiè inſtructus, eloquentiam, ac poeſim profeſſus eſt; orator enim diſertiſſimus: poeta non vulgaris, latinā, etruſcā, & vernaculā linguā multa eleganter ſcripſit, tum ſolutā oratione, tum etiam carmine. Hinc meritò in Panormitana Reaccenſorum Academia erudita, ejus ingenii monumenta à doctioribus nunquam ſine plaſu excepta. A Franciſco Giſulfo Epilcopo Agrigentino, cui ſemper gratiſſimus fuit, inſtantiſſimè acceſſus eſt, ut Seminario Agrigentino præſſet, ac Clericorum ingenia Rhetoricæ, & Poeticæ præceptis informaret, tandem pertrahi ſe paſſus, ibi nominis ſui famam excitavit, ubi adhuc conſtantiſſimè viget. At poſt brevem temporis lapſum, obiit Agrigentī 26. Octobris 1660. magnò Literatorum dolore, & in Cathedrali Eccleſia ſepultus eſt. Reaccenſorum Academia ſodali ſuo juſta perſolvit, & in ejus laudem funebrem orationem dixit Antonius Romanus Columna 26. Octobris 1661. Academici verò omnes Muſarum ſtetu ejus jaſturam collachrymarunt. Laudant Alphoniſum Joſeph Galeanus *in Muſis Siculis* p. 2. to. 1. & par. 4. pag. 32. & Vincentius Auria *in Roſa Cœleſti* pag. 114. Edidit italicè

Proſe Sacre, e Morali, o Familiari. Panormi apud Joſephum Biſagni 1655. in 8.

Delle Proſe Parte Seconda, cioè le Morali, o Familiari. Ibid. apud eundem 1655. in 8.

Tributo di gratitudine dell'anno 1656. che Palermo offerì alla ſua Cittadinanza, e Tutelare la Vergine S. Roſalia nel ſolenne anniverſario per l'inventione del ſacro Corpo di lei. Ibid. apud Petrum de Inſula 1656. in 4.

La Trionfal ſolemnità fatta nel 1657. dalla Città di Palermo nel rinovarſi la memoria del ritrovamento felice del ſacrato Corpo della glorioſa Vergine S. Roſalia ſua Cittadinanza, e Liberatrice della Peſte. Ibid. apud Auguſtinum Boſſium 1657. in 12. ſuppreſſo nomine.

Il Diſegno Panegirico di S. Ottavio Martire. Ibid. apud eundem 1656. in 4.

La Melia Idillio Siciliano. Ibid. apud Cyrillum 1649. in 8. ſub anagrammatico nomine Alphii Luſſani.

Canzoni Siciliane. In *Muſis Siculis* to. 1. p. 2. Ibid. apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Joſephum Biſagnium 1662. in 12.

Canzoni Siciliane Burleſche. In *Muſis* cit. par. 3. apud Joſephum Biſagnium 1651. in 12. ſub nomine Alphii Luſſani.

Canzoni Sacre Siciliane. in ejuſdem *Muſis* par. 4. apud eundem 1653. in 12.

Epigrammata aliquot ex innumeris in libro: Selecta Epigrammata, Elegiæ, & Poemata aliquot ex Catullo &c. Panormi apud Hæredes Iacobi Maringo 1656. in 12. in eodem libro præter ſua nonnulla Epigrammata Poetarum recentiorum, præſertim Siculorum non dum edita colle-

collegit, & publici juris fecit. Ex Hieremias lamentationibus aliqua italicis carminibus expressit, ac edidit unâ cum aliis Simonis Rao in libello, cui titulus: *la Cetra dogliosa del Profeta Geremia*. Ibid. apud Iosephum Bisagniu 1656. in 4. Scripsit etiam

De antiqua Urbis Panormitanæ Religione dissertationem. M. S. in 4. huius authographum extat apud P. D. Michaelem de Iudice virum eximium Panormitanum, Priorem Ordinis Casinensis S. Benedicti, cum aliis auctoris opusculis, & apud P. Jo: Mariam Amatam eruditissimum Panormitanum Soc. Jesu, quam ipse Amatus citat in *notis ad orationem primam ad Illustriss. Senat. Panormitanum* pag. 30. qui etiam à pag. 63. opusculum criticum in *August. Inveges*, exhibet ex M. SS. apud de Iudice laudatum, Prælo paraverat

Opuscula Scholastica, & Moralia.

Disceptationem de S. Sylvia Divi Gregorii Magni Matre, Panormi ex nobili, & Senatorio genere orta, Carmina. Italicè

Delle Prose Parte Terza.

Panegirici.

Vite d'alcuni Santi.

Poesie Toscane. Tandem moliebatur: *Historiam Panormitanam.*

ALPHONSUS S. LUCIA Panormitanus Ord. Sanctiss. Trinitatis Redemptionis Captivorum, Sacræ Theologiæ Lector, & Magister, ac Cœnobii Panormitani S. Demetrii Minister. Philosophiam, ac Theologiam inter suos docuit Neapoli: conciones etiam habuit cum laude. Post superiores disciplinas Musas amavit. Panormi obiit circa annum 1670. Edidit italicè

La Celeste instructione del Sacro Ordine della Santissima Trinità della Redentione delli Schiavi, con il Racconto della Vita de' suoi Santi Patriarchi Gio. de Mata, e Felice Valois, e delle miserie, che patiscono i fedeli Christiani schiavi de' Barbari, e delle Indulgenze, Privilegi, e Gratie, che i Sommi Pontefici hanno concesso per lo riscatto di quelli. Panormi apud Mandrachiam 1655. in 12.

ALVARUS PATERNIONIUS nobilis Catanensis, ac Patritius Romanus. A Canonicorum Catanensiu Capitulo Patriæ Episcopus electus, morte tamen preventus Episcopalem infulam tantum promeruit, non accepit, ut habemus ex Matthæo Silvagio *de tribus Peregrinis* cap. 44. p. 165. Obiit Catanæ an. 1518. ex Francisco Privitera in libro *Annuario Catanese* p. 193. sed pag. 206. sibi contrarius, an. 1516. decessisse putat, & in Ecclesia S. Mariæ de Jesu Fratrum Strictioris Observantiæ S. Francisci sepulchro traditum: ipseque Privitera testatur, solemnia D. Agathæ, quæ singulis annis Catanæ quadriduo triumphali pompâ celebrantur, instituisse. Vt habet Vincentius Auria *hist. Cephal.* p. 59. Scripsit

Chronicon Siciliæ, ex quo fragmentum adducit: & apud ipsum servabat M. S. nunc apud Illustr. D. Hieronymum Septimum Marchionem Jarratanæ virum literarum gloriâ celeberrimum. Scripsit etiam

Chronicon Civitatis Neapolis, quod M. S. serva-

vabat Carolus Vigintimilius Panormitanus; antiquo charactere exaratum, in fine historiæ Siculæ Nicolai Specialis, unâ cum alio breviori Chronico, & epistola Geneologica Regum Siciliæ ejusdem Specialis, quæ omnia unico volumine complexæ ad N. Cannizzarium Passaniti Baronem pervenere, ex relatione ejusdem Auria.

AMBROSIUS BORGHESIIUS Panormitanus, eruditione & politioribus literis clarus: in Reacensorum Academia ascriptus, poeticam facultatem impensè coluit. Anno ætatis suæ 26. obiit Panormi 26. Januarii 1659. Hujus meminit Vincentius Coronelli in *Biblioth. to. 3. n. 704.* Edidit italicè

L'Ambrosia Comedia. Panormi apud Coppolam 1656. in 12:

AMBROSIUS PIAGGIA Panormitanus Sacerdos, Sacræ Theologiæ Doctor, doctrinâ, & pietate insignis. Martino Miræ Episcopo Cephaludensi gratissimus vixit, qui in suum Vicarium Generalem delegit, teste Benedicto à Passafumine *de orig. Eccles. Cephal.* p. 73. claruit an. 1610. Typis tradidit

Metodo Spirituale per li fratelli Sacerdoti Confessori della Compagnia de' Bianchi di Palermo impiegati al servizio della Cappella, ed al conforto degli Afflitti condannati à morte. Panormi apud Jo: Antonium de Francis 1613. in 8.

Discorsi spirituali per l'annuntio della morte, & degli Afflitti condannati à morte. Ibid. apud eundem 1617. in 8.

AMERISTUS v. Mamertinus.

ANCHITUS Siculus, Pausaniæ Geloi Medici pater, doctrinâ, & sapientiâ claruit, ex Empedocle, qui de eo apud Laertium in *vita Empedoclis* cecinit:

Pausania Anchiti sapientis, percipe, fili. &

Pausaniam Anchiti natum, Phæbique nepotem.

Empedoclis amicus, ac familiaris fuit, & ut narrat Jamblicus *de Vita Pythagoræ lib. 1. cap. 25. pag. 110.* & Nicolaus Scutellius in *vita ejusdem* p. 8. cum adolescens quidam irâ incensus, stricto gladio in Anchitum Empedoclis hospitem irruiisset, ut occideret, quod patrem suum publico judicio, capitis supplicio affecisset, Empedocles cantu furibundum adolescentem sedavit: ideoque Anchitum hospitem è morte, furem ab homicidii flagitio liberavit. Hic autem, ex eodem Jamblico, impostum inter Empedoclis familiares insignis, summâ extimatione claruit. Eodem quo Empedocles tempore vixit, nempe olymp. 84. ex Laertio in *vita Empedoclis*. Inter Siciliæ Scriptores à Hieronymo Ragusa in *Sicilia Biblioth. vet. p. 21.* recensetur: at quæ scripserit incertum.

ANDREAS antiquus, & insignis historicus Panormitanus, cujus expressè meminit Athenæus *lib. 14. cap. 8. pag. 634.* fuit eximius Philosophus: Andreas enim Philosophus, *de iis, quæ falsò creduntur*: scripsit, ex eodem Athenæo *lib. 7. cap. 18. pag. 312.* quamvis autem haud aperiatur Athenæus an Andreas Panormitanus opus hoc scripserit: attamen Tho: Fazellus *dec. 1. de reb. Sicul. lib. 8. pag. 190.* nostro Panormitano ascribit: ideoque

An-

Andreas noster historica, ac philosophica facultate inclaruit. Medicum etiam fuisse patet ex Friderico Bonaventura Urbinatense in libro *de naturâ partus octimestris*, edito Venetiis 1602. qui in auctorum iudice inter medicos hunc Andream collocat his verbis. *Andreas Siculus*: cum autem non comperiatur alter Andreas inter veteres Siculos, nisi Panormitanus iste, rectè deducendum, de nostro Panormitano intellexisse, ac medicâ doctrinâ effuluisse. Hinc uti Medicus citatur ab Athenæo *l. 15. c. 5. p. 675. & l. 3. c. 30. pag. 115.* & Tertulliano *de anima cap. 5.* Addo Gesnerum in *Bibl. pag. 40.* opus nostri Andree, de quibusdam falsò creditis commemorans, ipsum Medicum, appellasse: quòd observat etiam Paschalis Gallus in *Bibl. medic. p. 19.* qui eundem esse putat Andream medicum, qui de Plantis, de quibusdam falsò creditis, & narthix, idest ferulis, scripsit: & pag. 375. Andream Medicum, ait, de Serpente: de iis, quæ falsò creduntur, & narthix scripsisse. Hinc non ambigendum puto Andream illum esse à Plinio citatum *lib. 20. cap. 18. nat. hist.* (ubi ex editione Veneta anni 1519. legitur Andron, & in ore libri corrigitur, Andreas: & ita Hermolaus Barbarus in *castigat. Plinii ibidem*, & in editionibus ex recentione Dalacampii, & Gelenii) *lib. 22. cap. 23. de Silphio*, ubi habet Andreas: sicut & *lib. 32. cap. 5. de Halcyoneo*. Idem Plinius inter medicos scriptores recenset, ex quibus suos de historia naturali libros 23, 24, 25, 26, & 27, concinnavit: sicut & inter auctores ex quibus librum 31. & 32. confecit, qui de medicaminibus ex aquatilibus agunt: & tandem inter auctores librorum 33, 34, & 35. ubi de metallis, & picturis scribit. A nonnullis etiam medicis ejus testimonium adducitur, ut mox addam. Nec prætermittenda sunt, quæ de Andrea habet eruditissimus Andreas Tiraquellus *de nobilitate cap. 31. p. 256.* Andreas, ait, sive Andras, sive Andrias, sive Andron, vel Andros, nam & hæc omnia nomina medicorum reperio, nisi diversi sint. Andream citant Discordes in præfatione, Cornelius Celsus *lib. 5. cap. 1. & 18.* & Galenus, qui eum non multi facit, nam in libro qui inscribitur *suffiguratio Empirica*, eum vocat *superbum*, & *experientia expertem*; & in præfatione *lib. 6. Simplicium Pharmacorum*, eum vocat *præstigiatores*, & *arrogantes*. Sed & eum Andream vocat Epiphanius Cyprius statim post princ. *lib. 1. Hæreseon*, ubi eum dicit scripsisse de herbis. Andronem citat idem Cornelius *lib. 5. Galenus, Aetius, & Paulus Aegineta. Andram ipse Dioscorides, Celsus, & Plinius. Et quòd Andreas, & Andron unus sit, potest videri ex eo, quòd quem Andream vocat Dioscorides lib. 4. cap. 59. ubi de Papavere loquitur, Andronem appellat Plinius de eadem re loquens lib. 20. cap. 18. Ipse Cornelius Celsus illo lib. 5. cap. 5. Paulus Aegineta lib. 3. cap. 42. & lib. 4. cap. 25. Ex quibus apertissimè liquet eundem esse Andronem, & Andream. Addit Tiraquellus: eum quoque Athenæus citat ex libris de Serpente, & de quibusdam falsò creditis, & auctor magni etymologici. At nostrum Andream Panormitanum librum de quibusdam falsò creditis scripsisse, innui supra cum*

Fazello. Hinc rectè deducimus, quòd noster Andreas, utpote medicinâ excultus à præcitatis scriptoribus adducitur, & de medicinâ, herbisque scripsit. Immo omni genæ scientiæ capacem credimus; nam ipsi oratoria facultas non defuit. Andreas namque inter Declamatores accensetur à Seneca in *fine 2. suasor. & contr. lib. 2. contr. 7. ubi Andreas Schottus in notis ad suasoriam citatam p. 34. de Andrea hæc habet. Andreas infra nominatur contr. 7. & medicus quidam apud Plinium lib. 20. 23. 31. 32. 33. 34. 35. nat. hist. item apud Dioscoridem & Nicandri interpretem*; ideoque noster Andreas inter oratores etiam numerandus. Quamvis autem Cujacio, ut Janus Gruterus in *notis ad contr. 7. Seneca pag. 125.* refert, videbatur Andree nomini, utpote recentiori, substituendum Hybreas apud Senecæ controversias frequens: attamen Schottus loc. cit. & in *Vitis Declamatorum apud Senecam pag. 400.* hanc futilem opinionem optimè, more suo, repellit: nam Andree nomen novitatem non sapit; cum expressè apud Athenæum, Plinium, Dioscoridem, aliosque veteres scriptores supracitados legatur. Andreas autem alius est ab Hybreas oratore. Hinc Schottus in *Declamatorum Vitis citatis p. 400.* cum primum de Andrea scripsisset, de Hybreas, utpote diverso, exinde *pag. 411.* scribit: aitque cum Strabone *lib. 13.* Hybream in urbe Milesia natum, eorumque opinionem rejicit, qui eundem Andream, & Hybream fuisse putarunt. Vincentius Auria in *Sicilia Inveniente cap. 7. §. 5. pag. 14.* Mathematicis disciplinis excultum Andream putat, illumque fuisse Vitruvium memoratum *lib. 9. arch. cap. 9.* ubi ait, quòd unâ cū Theodosio Horologium quoddam excogitavit, Parmenion vocatum ad omnes Cœli inclinationes, vel clivata accommodatum: cui in *additionibus ad eundem pag. 125.* addidi Alex. Sardum *de rer. invent. lib. 1. pag. 32.* Tandem addam Andream hunc Ptolomæi Philopatoris Ægyptiorum Regis medicum fuisse, suumque interitum exponit Polybius *lib. 5.* ubi Theodoti scelus enarrans ait, quòd dum mortem Ptolomæo inferre tentabat, Regem in tentorio non comperto, Andream Regis medicum interfecit. Ex quo Andree præstantiam, ac ejusdem ætatem deducimus, nempe eodem tempore Ptolomæi claruit: hanc verò Andree occisionem an. 1. olymp. 141. affigit Briccius *annal. to. 1. par. 2.* nempe an. 210. ante Christi Domini adventum: etsi Vossius *de hist. Græcis lib. 4. par. 3. pag. 501.* inter incertæ ætatis historicos collocet. Præter auctores hæcenus citatos Andree meminere Inveges *to. 2. annal. Panor. pag. 353.* Thomas Porchachius in *Insulis pag. 41.* Oct. Caetanum in *animad. ad to. 2. SS. Siculor. pag. 43. n. 21.* Vinc. Coronelli *Biblioth. tom. 3. n. 2497.* aliique. Scripsit Andreas græcè ex Athenæo *lib. 14. cap. 8. p. 634.* & Vossio cit.

De Rebus in quibusque oppidis Sicilia memorabilibus. hujus operis librum 33. citat Athenæus. At Fazellus *de reb. Sicul. dec. 1. lib. 8. p. 190.* Athenæum explanando, ait, quòd Andree opus, Historiam civilem Siculorum complectebatur.

De Medica origine. Ex Tiraquello *de nobilit. cap.*

31. p. 256. eoq. teste hoc in opere Hippocratem infamare tentavit, quod fortasse Galenum ad scribendum contra Andream exstimulavit: Galenus n. in libro inscripto, *Subfiguratio Empiricæ*, cap. 10. p. 33. Andream superbiam, & imperitiam obiiecit: & Jacobus Thomasinus de *Plagiâ literario* §. 76. p. 33. & §. 358. p. 156. Plagiariis accenset, ex *Brassicano Prover.* 17. p. 291. An opus hoc fuerit alii Andream à nostro diversi, dubitat Vossius cit.

De iis, quæ falsò creduntur. Hujusce libri mentio habetur apud Athenæum lib. 7. cap. 18. p. 312. Fazellum, Tiraquellum citatos, Gesnerum *Biblioth.* p. 40. & Paschalem Gallum *Bibl. Medic.* p. 20. & 375.

De iis, quæ morsu venenata sunt, sive de serpētibus. ex Athenæo Tiraquello, Gesnero, & Gallo loc. cit.

De Herbis, sive de Plantis. ex Epiphanio Cyprियो lib. 1. *Hereseon* apud Tiraquellum cit. & ut Herbarum Scriptor adductus videtur ab Apuleo Celso Siculo de herbis c. 63. 67. & 68. Plinio locis supra relatis, Dioscoride lib. 4. cap. 60, Galeno de simplicium medicam. facultate. Ex scholiis *Nicandri in Theriacis*, & Paschale Gallo cit. p. 19. 20. & 375. scripsit opus inscriptum, *Narthis, sive de ferulis*, at non diversum puto à libro de Plantis.

Glossmata ad Nicandrum, teste Pierio Valeriano lib. 29. *hierogl.* cap. 24. pag. 296. Ex Andream superest fragmentum apud Senecam lib. 2. *contr.* 7. & antidota nonnulla apud Galenum de *antidotis* cap. 13. p. 117. de *composit. Pharmac.* lib. 9. cap. 2. p. 198. de *composit. medicam.* lib. 7. cap. 7. p. 266. lib. 4. c. 13. p. 243. & de *composit. pharmac.* lib. 10. c. 2. p. 207.

ANDREAS ADONNINUS Messanensis clarissimo ortus genere an 1639. omnium fratrum natu major, familiæ splendorem virtute, ac literis amplificavit. Absoluto humaniorum literarum, & Rhetoricæ curriculo, ac degustatâ Philosophiâ, ad evolvenda præcipuorum auctorem volumina versu, prosaq; insignium, sese vertit: ideoque amœnioribus literis abundè instructus claruit. Florente adhuc ætate. Italiam, ejusque præstantiores Academias cum sui laude lustravit. In patriæ suæ obsequium Catholici Regis atlam adiit, ubi civilis doctrinæ cognitionem plenè assequutus est, ad quam ex naturali propensione flecebatur. Vix ad patriam regressus, in Officinæ Academia Princeps electus, ingenii præstantiam tum carmine, tum solutâ oratione patefecit. Ætate maturus iterum in Hispaniam se transtulit, in Galliam divertens, & à Carolo II. Catholico Rege, pro magnis in ipsum editis obsequiis, Comitum titulum pro se, suisque hæredibus obtinuit, ex privilegio dato primo Februarii 1678. cui addidit octoginta aurea singulo mense sibi solvenda, vitâ ejus durante. Munia obiit præclara Messanæ, & in Sicilia, quibus egregiam indolem, integritatem, animique fortitudinem in publicis, ac privatis rebus pertractandis detexit. Ætatem etsi gravem, adhuc vividam servat; & eloquio, moriq; suavitate insignis effulget: in egregio enim viro natura, sagacitati eximie animi candorem, raro nexu, alligavit. Multa scripsit, at solùm prodire italicè.

mi candorem, raro nexu, alligavit. Multa scripsit, at solùm prodire italicè.

Discorso in lode della Peregrinatione. extat in libro: *Prose della Fucina libro secondo*. Neapoli apud Andream Colicchia 1669. in 4.

Rime. in libro: *Duello delle Muse dagli Accademici della Fucina Trattenimento Quinto*. Ibid. apud eundem 1671. in 4.

Nonnulla etiam foliis expansis edita divagantur. Præcipuè aliqua ejus carmina vidi in laudem Principis Ruperæ Caroli Mariæ Carafa, in ejusdem libris inscriptis: *Istruzione Cristiana a Principi, e Regi, & Via sicura al Cielo*.

ANDREAS de BARTHOLOMÆO, sive BAR-

BATIA, ita dictus ex proluxa barbæ cultu. Quod autem ex familia de Bartholomæo exortus fuerit,

primum deduxi ex lectura M. S. in cap. Volentes apud Vincentium Auriam, in qua ita subscriptum animadverti: Et ita ut superius scriptum per me

& dico, & consulo Ego Andreas de Bartholomæo, quem Barbatiam vulgus dicit, ibique calamo expressa ejus effigies spectatur, cui appicta nimirum producta barba. Confirmavi ex eodem Barbatia,

qui in consiliis editis Venetiis anno 1581. vol. 1. in calce consil. 63. p. 203. ita se subscribit: & ita

ego Consulo Andreas Siculo, quem Barbatiam vulgus dicit: Antonius Corsetus in epist. nuncupat.

singulariorum, ait, Andream Siculo, vulgo Barbatia, ita & Azorius *Inst. moral.* par. 1. lib. 2. cap. 24.

his addidi Augustinum Fontanam in *Biblioth. legali* par. 1. p. 70. ubi de Andream de Bartholomæo, ibique ad Andream Barbatiam lectorem remittit. Post hæc scripta incidi in vol. consilia-

rum, seu Responsorum ad causas criminales to. 1. Venetiis 1582. ubi consil. 93. pag. 80. extat: Consilium Andream Barbatia Siculi &c. & in fine p. 84.

legitur: & ita ut superius scriptum est dico & consulo ego Andreas de Bartholomæo de Sicilia &c. tandem Henriens Wharton in *append. ad hist. literariam Guilelmi Cave* p. 98. ait: Andreas Barbatius, seu Barbatias, alias Andreas de Bartholomæo. Andream itaque de Bartholomæo celeberrimum Jurisconsultum Messanæ natum putant

Franc. Maurolycus *hist. Sicil. lib.* 5. p. 185. Bonfilius in *sua Messana* lib. 7. p. 54. qui eundem falsè Joannem appellat, (ut etiam in *hist. Sicil. par.* 1. lib. 1. p. 62.) Fazellus in *addit. ad dec. 1. de reb. sicil. lib.* 2. cap. 2. p. 50. Matt. Silvagius de *trib. Peregrinis* cap. 42. p. 149. Franc. Flacomius *Sicelid. sect.* 3. p. 37. Franc. Faraonius *inst. gramm. lib.* 2. ubi de *cosmographia*, Placidus Samperius *Iconolog. M. V. lib.* 1. p. 34. Placidus Reina *not. hist. Mess.* par. 2. p. 501. Stephanus Maurus in *sua Messana* cap. 17. p. 122. Petrus Ansalonius in *sua familia* p. 232. Leonardus Orlandinus in *disc. de Sicilia* laudib. p. 81. Joseph Ambrosius in *descr. solemnitatis epistolæ Marianæ* p. 126. Henr. Wharton cit. qui mendosè Siculum Mastanensem dixit. Vincentius verò Ferrarortus in libro de offic. & præ eminentiis Straticoti cap. 18. p. 106. ex oppido Cataracti propè Messanam oriundum ait. Sanè ipsemet Andreas se Messanensem fatetur de offic. legati n. 19. & in consiliis Vol. 2. consil. 58. p. 167.

167. Sed patriâ Netinum privilegio Messanensem existimant Vincentius Littara *de Reb. Netinis* pag. 143. & Rocchus Pirrus *not. Eccl. Messan.* pag. 360. & *not. Eccl. Syrac.* p. 227. auctoritate fulti inscriptionum ejusdem Barbatæ, quæ Neti asservabantur; ac testimonio Josephi Bonasæ, qui in eadem Urbe ades Andreæ indigebat: & Magni Netini nomine proclamatum affirmat Pirrus. Hanc sententiam sequitur Leander Albertus *in Insulis* pag. 56. Christophorus Scanelius *in Chronica Sicilia*, & Joseph Carnilivarius *hist. Sicil. lib. 2. p. 221.* Hinc Morerius *in diss. rom.* 1. p. 437. Barbatiam Siculum Netinum, vel Messanensem fuisse ait: P. verò Hier. Ragusa *in elogiis Sicul.* p. 23. Netinum, *in Sicilia ver. Biblioth.* p. 21. Messanensem voluit: etsi pro utraque opinione patronos exhibeat. His addam quod Andreas ipse, qui se Messanensem dicit, ut supra innui, attamen *consilio* 93. supra citato, *in vol. consiliorum ad causas criminales* to. 1. p. 82. ait: *facit ad prædicta quod voluit Dominus, & concipis meus Abbas in cap. postulasti de Judæis.* Nicolaum Tudeschum concivem dicit, qui nec Messanensem, nec Netinum fuisse scimus; sed Panormitanum, vel Catanensem. Quò te vertas lector nescio; ego Siculum fuisse tantummodo affirmo. Andreas Patre Bartholomæo natus, literarum studiis addictus, an 1448. Bononiam profectus est; ibiq; sub Joannis Imolensis, & Ioannis Ananæ disciplina Iurisprudentiæ operam dedit. Acutissima ipsi fuit ingenii acies, adeo ut vix peracto anni secundi curriculo, publicè, non siue omnium admiratione, de utroque jure doctissimè disserterit. Juris utriusque laureâ donatus, ac patefactâ ingenii felicitate, Ferrariæ primum, inde Bononiæ Pontificia Jura publicè interpretatus est. Ibidem etiam Cæsarea Iura enucleatus, magni ingenii, doctrinæq; laude, inter celeberrimos Italiæ Iurisperitos, magno omnium plausu, ascriptus est. Bononiæ sui æmulum habuit Alexandrum Tartagnam egregium Iurisconsultum, cui memoriæ felicitate antecivit, quam singula rem accepit: adeo ut omnia quæ oculis lustrabat memoriâ tenaciter complecteretur: hinc ne dum maximâ omnium admiratione in causarum patrocinio usque ad satietatem dicebat, verum etiam centum, & bis centum argumenta, ipsi obiecta, fideliter repetebat, ac responsa celeriter ad omnia reddebat. Brevi horarum intercapedine causas plures inter se dissidentes propugnabat: & ingenii acutissimi ope, de re quacumq; etiam inopinatè disceptabat. Ideoq; ob clarissimam nominis celebritatem ubiq; diffusam, Dynastarum, Regumq; venerationem promeruit; ac passim legum Monarcha vocabatur. Et sanè si ab incepto studiorum ardore ingenium non amavisset, ipsum exæquare potuisset nemo, ac Doctorum primas ipsi detulissent omnes: in eo enim quod inventu difficile, & ingenii subtilitas, & memoria ad miraculum sæcundissimè colligata demirabantur. Memoriam verò calamo adauxit, cui nunquam parcendum dicebat. Interfuit Concilio Basiliensi, & in eo summa Patrum laude pro

illibata Deiparæ Virginis Conceptione doctissimè disputavit, teste Matthæo Silvagio *de trib. peregrinis cap. 42. p. 149.* quem nonnulli ex allatis scriptoribus sequuntur: eoque instante, Mariæ immunitas ab originali labe fuit conclamata. Divitiis adauctus Margaritam duxit uxorem è nobilissima Pepulorum familia Bononiensi, cum ampla bonorum dote. At studiorum solertiâ relaxatâ, cum morum gravitatem neglexisset, multum apud doctos ejus doctrinæ opinio diminuta est. Hinc Franc. Arétinus asserere non dubitavit, Barbatæ famam velut palearum ignem futuram: idest momentaneo lumine resulgebit. A nonnullis ut inanis gloriæ cupidum, & jactantiæ reum criminatus est. Pluries nimis prudens inventus, adeo ut ad risum, & irrisionem discipulos excitaverit. Ab aliquibus quorundam criminum infimulatur: præcipuè rerum suarum studiosissimum, ac venalem prædicant. Nonnulli etsi doctrinæ suæ præstantiam, ingenuè: sæcunditatem fateantur; attamen ipsi loquacitatem obiiiciunt: ac disputationibus nimis addictum, & mendacem renunciant Laurentius Calcagnus *conf. 1. in princip. Zolius lib. 1. singular. resp. cap. 7. n. 11.* Nevizan. *lib. 5. Sylv. nupt. n. 28.* Menochius *de recp. possess. remed. 14. n. 57.* & Dionysius Simon *in Biblioth. hist. & Chronol. pag. 32.* adduntq. cartas pauperibus, ac viduis venditasse. Felinus *in cap. postulasti enim de rescrip. furti reum incusat: & tandem Suarez tit. de las arras n. 40.* ait, æternam ejus salutem in dubio versari. At extollere non dubitant Andreæ gravissimæ notæ scriptores infra citandi: inter hos Ant. Corsetus à quo *in singular minor. 1.* Lucerna Juris vocatur: & passim in operum suarum editionibus: Eques Apostolicus appellatur, Regis Aragonum, & Siciliæ Consiliarius, utriusq. Juris Monarcha, & Princeps clarissimus, Canonum Pater famigeratissimus, utriusq. juris Illuminator, Iurisconsultus eminentissimus, ac facundissimus. Tandem cum astrorum periti imminentem primarii Iurisconsulti mortem prædixissent; prognosticum sibi ascribens (etenim putabat se inter omnes primum) extimescere cœpit supremum diem. Sed cum è vivis excessisset Alexander Tartagnus, majori extimatione Alexandrum teneri perpendens, molestè hoc pertulit, ac nimio dolore animum dilaniavit. Excursis verò quatuor propè annis post Alexandri mortem, vitæ cursum absolvit Bononiæ circa annum 1476. ex Guidone Pancirolo *de Claris legum Interpretib. lib. 2. cap. 116.* licet Bellarminus *de script. Eccl. Aubertus Miræus in Bibliot. Eccl. cap. 484. p. 272.* & Wharton cit. ad annum 1460. Sanfovinius *in Chronolog. ad an. 1477.* Philippus Bergomensis *in suppl. Chronic. lib. 15. ad an. 1483.* & Maurolycus *hist. Sic. lib. 1. p. 33.* ad annum 1494. vel paulò ante rejiciant. In Ecclesia S. Petronii sepultus jacet, hac adjecta inscriptione.

Andrea Barbatæ Siculo, Maximo Juris utriusque Monarchæ, Equiti Aurato, hic molliter agent, Suæ Coniux D. Margarita de Pepulis, & pia in parentem Proles, hoc S. opus B. M. F.

Ex

Ex ejus schola nonnulli eximii Jurisprudentie Doctores prodire, inter quos Hippolytus Marsilius. Ex eo genus deducit nobilissima Barbatiarum familia, quæ adhuc Bononiæ floret, ut Leander Alberti testatur in *Insulis* pag. 56. & Morerius in *diff. to. 1. pag. 437.* De Andrea scripsere, præter auctores supra relatos, Marcus Mantua Epit. *Viror. illustr. n. 15. p. 23.* Philippus Labbe de *Scrip. Eccl. to. 1. p. 75. & 718.* Raphael Volaterranus. *lib. 22. anthrop.* Possevinus *appar. sacr. to. 1. pag. 81.* Marineus in *Epist. lib. 5. ad Cataldum Parisium.* Ioan. Antonius Bumaldi, seu verius, Ovidius Montalbanus in *Biblioth. Bononiensi* p. 15. qui Siculum, & Bononiensem civem Andream vocat, aliiq; multi. Edidit.

Consillorum Volumina quatuor. Venetiis per Philippum Pincium 1516. in fol. *ibid.* 1563. in fol. ex *Biblioth. Classica* pag. 679. & *Biblioth. Exotica* pag. 471. iterum apud Bernardum Juntam & fratres 1581. in fol. Lugduni apud Thomam Bertellum, & Claudium Servantium 1559. in fol.

Lecturam in Clementinarum Compilationem. Venetiis apud Philippum Pincium 1516. in fol. Parisiis apud Reginaldum Chaudiere 1517. in fol.

De Testibus ad c. Testimonium de Testibus. Extat in tom. 4. *Tractatum universi Juris.* Venetiis 1584. in fol. à pag. 130. & in Volumine inscripto *Tractatus de Testibus probandis, vel reprobandis variorum Auctorum, per Jo. Bapt. Zilettum in lucem editi.* Venetiis apud Jacobum Vitalem 1574. in 4. à pag. 193.

De Præstantia Cardinalium. In Tom. 13. *Tractatuū par. 2.* *Ibid.* à pag. 63. Hunc *Tractatum* adhuc juvenis exaravit ex Mantua cit. Pancirolus verò Bassarioni Card. Bononiensi Legato anno circiter 1454. nuncupasse testatur.

De Cardinalibus Legatis. In Tom. 13. *cit.* p. 2. pag. 131. cum additionibus Joannis de Gradibus excusus est Lugduni 1518. in fol. ex Fontana in *Bibl. legali* p. 1. p. 62. & 439.

In libros Decretalium Commentaria. In Tom. V. Venetiis 1508. in fol. ex indice *Bibliothecæ Barberinæ to. 1. pag. 109.* & Bumaldi *Bibl. Bonon.* p. 15. *Ibidem* 1511. ex Vuharton cit.

In Titulum Digestorum de verborum obligationibus: ex Fontana cit. *par. 1. pag. 62.* & Bumaldi. cit.

Repetitionem in Rubrica C. qui admitti. extat apud Repetentes in 2. p. *Codici vol. 8.* Venetiis sub signo Aquilæ renovantis 1608. in fol. à p. 18.

Repetitionem in l. cum acutissimi, C. de fideicommissis. *Ibid.* à p. 385.

Super 2. ff. navl. & in 1. Infortiati. ex Gesnero in *Bibl.* p. 41.

Idem Fontana cit. pag. 61. ait: *Andræa Barbatia Siculi à Terra S. Georgii Molariæ: Repetitio in Rubrica de fide Instrumentorum, habetur in tom. 4. Repetentium in jus Canonicum.* sed quis iste Barbatius Siculus à S. Georgio? errorem puto: sanè noster Barbatia scripsit.

Super 2. Decretalium Rubr. de fide Instrumentorum c. dilectorum, ex Gesnero *Bibl.* pag. 41. extat inter Repetentes *Juris Canonici tom. 4.* ex indice

Bibliothecæ Barberinæ pag. 109. & Fontana.

Additiones ad commentaria in Jus feudorum V. baldi Baldi in Codicem, Digestum, Feuda, & Infortiatum. Lugduni 1545. ex Vuharton cit. qui & Barbatia *Repetitiones varias* editas testatur *Papie* 1496. Lugduni 1553. & Venetiis 1587.

Consilium. In libro *Consiliorum sive Responsorum ad causas ultimarum voluntatum &c.* Volum. 2. Venetiis apud Franciscum Zilettum 1581. in fol. *consil. 24. p. 30.* ubi subscribitur, Barbatius Messanensis.

Consilium. Inter *Consilia, seu Responfa ad causas criminales tom. 1.* Venetiis apud Joan. Bapt. Zilettum 1582. in fol.

Diffinitiones Rotæ Romanæ, ex Fontana cit. *par. 2. p. 201.* Sed an Barbatia fuerit Romanæ Rotæ Auditor, nescimus. Sanè in *Syntaxi Auditorum Rotæ Romanæ* auctore Jo: Bapt. Catalmajo, non inveni Barbatiam.

ANDREAS CASTROREGALENSIS Ord. S. Mariæ de Monte Carmelo, Provinciæ Reformatæ, ut vocant, Primi Instituti Montis Sancti. In Civitate Castriregalis Diocesis Messanensis ortus ex honesta familia Ferraria, regulare disciplinam amplexus est. Exacto studiorum curriculo, clarissimam nominis famam sibi comparavit, sive è suggestu declamando, sive è cathedra docendo. Concionatoris munere, pluries in cinerale jejunio eruditionis, ac eloquentiæ ubertatem patefecit in præcipuis Siciliæ, & Italiæ urbibus: dicendi copiarum pondus non leve addidit fervidus animarum zelus. Philosophiam, & sciolasticam Theologiam sodales suos docuit cum doctrinæ laude. Promeritis exigentibus ad nonnullos Ordinis honores evectus est; fuitque in Cænobio Neapolitano studiorum Præfatus: Conventus Montis Sancti bis, ut vocant, Prior; Provinciæ Montis Sancti Definitor, Vicarius Provincialis: ipsamque Provinciam semel, & iterum rexit. Doctrinam morum integritate, ac virtutum splendore exornavit. Tandem vitæ sanctimonia, ac religiosæ disciplinæ zelo insignis, obiit Neapoli 24. Julii 1685. De eo Placidus Reina in *Not. hist. Messanæ par. 2. pag. 56.* Daniel à Virgine Maria in *Specul. Carmelit. to. 2. par. 5. lib. 5. n. 3723. pag. 1070.* & Marcellus Baro in *carm. sacr. p. 180.* Edidit

Intelligentiarum Divinarum B. Mariæ Magdalene de Pazzis. Ordinis Carmelit. libros septem. Neapoli typis Hyacinthi Passari 1666. in fol.

Divini Amoris spicula S. Mariæ Magdalene de Pazzis. *Ibidem* apud eundem 1673. in 16. Italice

Discorso funerale nella morte dell' Ill. Sig. D. Diego Marotta Presidente di Giustizia nel Regno di Sicilia. Panormi apud Augustinum Bossium 1661. in 4.

All'una delle due discorsi disingannanti. Neapoli apud Hyacinthum Passarum 1667. in 4. & iterum apud eundem 1679. in 8.

Sacra Novena Problematica dell' Incarnazione del Verbo per li giorni d' innanzi il Parto di Maria Vergine. Neapoli apud Hyacinthum Passarum 1673. in 4.

Compendio della Vita di S. Maria Maddalena de Pazzi Carmelitana. Ibid. apud eundem 1669. & iterum Panormi apud Petrum de Insula 1669. in 16.

Saette d'Amor Divino di S. Maria Madalena de Pazzi Carmelitana. Neapoli apud Hyac. Passarum 1674. in 16.

L'Imparadisata Maria Predica della Lettera di Maria Vergine a' Messinesi. ex Reina cit.

ANDREAS CHIARELLVS Messanensis, animi, corporisque dotibus clarus, ad musicam mirè pronus, ut ipsam edisceret Romani, ac Neapolim se contulit. Messanam remeans, omnium oculos, auresque ad se traxit ob singularem majoris Lyræ, quam *Arciliuto* vocamus, sonum. Cum autem uxorem duxisset, vix excurso tertio mense, vivere desit mense Septembris 1699. non sine æternæ felicitatis argumentis, annum agens 24. & sepulturæ traditus fuit in Ecclesia S. Nicolai Societ. Jesu. Edidit Italicè

Suonate Musicali di Violini, Organo, Violone, Arciliuto Tom. IV. Neapoli ex nova typographia Michaelis Aloysii Mutii 1699. in 4.

ANDREAS CIRINUS nobilis Messanensis, Ordinis Clericorum Regularium, egregiâ instructus indole, adolescens Ordini nomen dedit, & sese solemnibus aditinxit votis Mellanæ 16. Julii 1634. Absolutis studiorum spatiis, ad antiquitatum monumenta quæ sacra, quæ prophana animâ toto pectore adiecit; ac omnia, quæ antiquitatem redolerent, mirâ aviditate perlustravit. Sanctorum Patrum volumina evolvit omnia, diu, notæque in perscrutandis omnium scientiarum scriptoribus tempus impendit, eâ animi contentione, ut adhuc adolescens, librorum helvo merito proclamaretur. Singulari ideoque, ac imperviâ eruditione locupletatus effulsit. Præstantissima erat ipsi memoriæ vis, adeo ut lecta semel firmiter retineret; & ad rem promptè promeret eruditionis thesauros. Vix sacris initiatus; acceptâ à Superioribus concionandi facultate, inter egregios Ecclesiastes ascriptus est: ejusque conciones doctrinâ, eruditione, & Patrum copiâ affluentes, haud exiguum pepererunt nomini suo gloriam. In Ecclesiis, ac oratoriis ter, & nonnunquam quater eodam die, eruditissimè, mirâque facilitate declamavit. Panormi in Divi Josephi Templo è suggestu singulis festis diebus per multa annorum spatia sacras literas, ac historias expensus est, magnâ populi frequentiâ, ac plausu. Prudentiâ, ac consilio plurimum valuit: hinc nobiles, Dynastæ, ac cujusque ordinis viri in difficultinibus rebus statuendis, consilii causâ ad ipsum confluebant. His accessit humillimus sui ipsius sensus, morumque suavitas, quibus omnium animos sibi conciliavit. Omnimodam quietem neglexit, nunquam otiosi visus, nec corpori relaxando aliquantulum indulgit: velaudiendis secularium curis, vel evolvendis scriptorum libris, vel concionibus habendis semper defixus: ita ut constans fuit omnium sententia, ea ipsum perfecisse, quæ quinque non desidiolis operariis sat esse possent. Tandem ob diuturnam laborum, studio-

rumque pervicaciam morbo correptus, mirabili animi tranquillitate sese ad mortem composuit: & ingeminatis suspiriis, divini amoris flammæ succendebat. Hinc 8. Idus Septembris supremam vitæ horam præsentens, eja, inquit, commendationis animæ signum edite; mediâ enim elapsâ horâ hinc commigrantes, ad cælestem gloriam properabimus. Exinde emissis probitatis eximie, ac futuræ felicitatis argumentis, dum Christi Domini cruciatus ex D. Joanne, sodales circumfusi recitabant, sublatis ad Cælum oculis, pièque ad crucis forniam compositis brachiis, ad ea verba: & *inclinato capite emisit spiritum*, efflavit animam 6. Septembris 1664. ætatis suæ 46. Mortis suæ nuncium excepere omnium lachrymæ. In funere celebrando ea confluit omnium frequentia die obitus, ac postridie, ut expulso nino labore concursu, cadaver vix provehi posset. De eo vide Josephum Silos *Hist. Cler. Regul. par. 3. pag. 527.* & in *Analeis epist. 100. pag. 274.* & *inscr. p. 71. pag. 203.* Franc. Mariam Magium *in præfat. ad librum de Urbe Roma* ab ipso edita, & in libro, *Proposta benè mori edì prop. 26. pag. 194.* & Placidii Reinâ *Not. hist. Messan. par. 2. p. 501.* Edidit

Variarum lectionum, sive de Venatione Heroum libros duos. Mellanæ apud hæredes Petri Breæ 1650. in 4.

De Venatione, & naturâ Animalium. Panormi apud Josephum Bilagnium 1653. in 4.

De Natura & solertia Canum librum singularem. Ibid. apud eundem 1653. in 4.

De Natura Piscium. Ibidem apud eundem 1653. in 4.

Variarum Lectionum de Urbe Roma, ejusque conditore Romulo librum singularem. Ibid. typis Augustini Bossii 1665. in fol. Italicè

Historia delle cause, & effetti della Peste. Genuæ apud Benedictum Gualcum 1656. in 4.

Feste celebrate in Napoli per la nascita del Sereniss. Principe delle Spagne dal Sig. Conte di Castiglione Vicerè &c. Neapoli ex typographia SS. Apostolorum 1659. in fol. cum nugis ære incis. s.

Oratione nell'Esequie dell'Emin. Card. Doria Arcivescovo di Palermo. Panormi apud Decium Cyrillum 1643. in 4.

Discorso detto nella solennità della Lettera di Maria Vergine scritta a' Messinesi. Monteleoni apud Jo: Bap. Rubeum 1649. in 4.

Vita del Ven. Servo di Dio D. Francesco Olimpio Chierico Regolare. Neapoli apud Novellum Bonis 1655. in 4.

Reliquit hæc m. ss. ingenii monumenta Panormi, quæ in Bibliothecâ S. Joseph Clericorum Regularium asservantur; nempe

De Pulchritudine E. Mariae librum.

Commentarium in Genesim. Tom. II. in fol.

Commentarium in D. Joannis Apocalypsin. Tom. II. in fol.

De Interregno Urbis Romæ, ejusque Rege Numæ Pompilii. lib. 2.

De Sedandâ, ac componendâ Republica. in 4.

De Obeliscis, Pyramidibus, Saxis, & Columnis Egyptiorum. Tom. III.

Clæ-

Clades Orbis Terrarum, Terremotus, Pestis &c.
De Natura Elephantorum.
De Passione Domini.
Prodigia Orbis Terrarum.
Commentarium in D. Joannis Evangelium.
Commentarium in D. Joannis Epistolas.
Philosophiam Platanicam.
In Petronium Arbitrum Notas.
Antiquarum, Variarumque lectionum libras quamplures.

Philosophiam Epiteti, sive de Constantiâ.
Encomium Medicinæ Artis.
De Prodigis, & Apparitionibus S. Crucis.
Historiam ab Orbe condito.
Lectiones in Sacram Scripturam.
Conciones varias, Meditationes, & Historias.

Et alia, vel jam absoluta, vel non dum climata.

ANDREAS CORDONE Alcamensis, aliquandiu in Societate Jesu vixit: inde egressus Sacræ Theologiæ laureâ, & Abbatris titulo insignitus claruit. Divini verbi egregius præco, quadragesimæ tempore conciones habuit doctrinâ, & eloquentiâ refertas Panormi in Principe Templo anno 1651. & alibi in præcipuis Siciliæ, & Italiæ urbibus, non sine laude, & plausu. Politiore literis, scholasticæ, & moralis doctrinæ ornamentum addidit. Jo: Domenico Spinolæ S. R. E. Card. & Episcopo Mazariensi gratus fuit, qui Synodalem Examinatorem in Mazariensi Ecclesia delegit, ut ex ejusdem synodo p. 174. patet. Obiit Panormi 9. Januarii 1656. & in Ecclesia S. Matthæi sepulturæ traditus est. Andreæ laudat Hyacinthus Maria Fortunius in *Plausib. Panormi* p. 10. Edidit italicè

Il Servo Servito, Ragionamento Panegirico del B. Filippo Benizio Fiorentino, Quinto Generale, e Propagatore dell' Ordine de' Servi di Maria Vergine, detto nella Chiesa di S. Maria d' ogni bene di Napoli. Neapoli apud Franciscam Savium 1636. in 4.

Relatione della divozione de' dolori di Maria Vergine, e de' Confrati, e Sorelle ad essa scritti, Panormi 1648. ex Augustino Lavezoli in libro: Modo di compaire la Vergine Addolorata, cap. 3. p. 29. & cap. 6. p. 46. Prælo paraverat

Quæstiones Theologicas Scholasticas, & Morales, Compendium artis concionatorię. Carminum, & elegiarum libros duos. Quadragesimales duos. Panegyricorum librum. Orationum funebrium librum.

ANDREAS JUSTINIANUS Messanensis, ex Patritia Iannuensi familia Justiniana. Parentibus Cassano Justiniano, & Caterina Belli, ex Comitibus Chelmi Messanæ ortus est 14. Octobris 1605. Literarum studiis dicatus, jurisprudentiæ lauream accepit primo Februarii 1625. Inde Romam se traiecit; ibique 28. Decembris 1637. Vincentii Justiniani Bossani Marchionis hæres renunciatus est: qui ab anno 1631. ex testamento instituerat, suadentibus consanguinitatis vinculis, & eximii Andreæ moribus: quibus accessere Urbani VIII. Pont. Max. hortationes. Acceptâ hereditate, an. 1649. uxorem duxit Mariam Panfiliam, Io: Baptiste Panfilii Card. neptem, qui anno 1645. ad Pontificatus apicem evehctus, assumpto Innocen-

tii X. nomine, Andreæ unum ex nepotibus suis, ac Pontificiæ Sedis Principibus declaravit, & molis Adriani præfectum, Ballaniqu; Principem elegit. Ex filiis suis Olympia major nata Maffeo Barberino Palestrinæ Principi nupsit, Urbani VIII. pronepoti; Francisci, & Antonii Barberini Card. Nepoti: & Caroli Barberini Card. germano fratri: eorumque Sponsalia solemniter ritu, maximèq; pompâ idem Innocentius in pontificio Sacello celebravit anno 1653. Caterina vero natus minor anno 1664. Julio Savelli Albani Principi, Principis Pauli Savelli, inde S. R. E. Cardinalis fratri, nuptui tradita est: & sponsaliorum minister fuit memoratus Card. Carolus, confluentibus Cardinalium Collegio, ac omnium nobilium ordine. Ad otia domestica, ac æconomica negotia pertractanda propensus, à Reipublicæ muneribus alienus vixit: in amoribus habuit sodalitatum frequentiam, & asceticorum librorum usum, quibus christianam pietatem foveret. Attamen scientiarum studia, & liberalium artium cognitionem non neglexit, quibus instructissimus claruit. Romæ obiit mensè Maii an. 1667. ejusque laudes retulit Ab. Michael Justinianus de scrip. *Liguri* p. 57. & in Epistolis memorabilibus. & Augustinus Oldoinus in *Athenæo Ligustico* p. 24. Italicè scripsisse testantur

Diario del Viaggio del Marchese Vincenzo Giustiniani fatto nel 1655. per la Germania, per la Fiandra, per l' Inghilterra, e per la Francia. Latine ex Oldoino

Propositiones Legales à se collectas, & divulgatas.

ANDREAS LAMOSTOLFUS v. Thomas Fardella.

ANDREAS LAUS, sive ANDREAS A CRUCE Catanensis Ordinis S. Mariæ de Monte Carmelo, Theologus præstantissimus, ac Ecclesiastes numeris omnibus absolutus. Die 13. Februarii 1614. natus Carmelitarum institutum à teneris annis amplexus est. In ea gravioribus scientiis insigniter excultus, adeptam doctrinam virtutum splendoribus illustravit: ideoque ad nonnullos honorum gradus, ascendit, ab incomparabili morum integritate, & egregiâ doctrinæ excellentiâ promeritos. Philosophiam, ac Theologiam non sine plausu sodales suos docuit, ab ingenii acie demiratus. Studiorum, ut vocant, Regens, & Præfatus effulit in Regio Neapolis Cœnobio, & alibi: ac Sacræ Theologiæ laureâ ornatus est. In publica Patavina Academia Sacrarum Literarum explanator, eximiam eruditionem detexit. Anno 1640. ætate adhuc floreante, Siculam Provinciam S. Alberti insigni prudentiæ laude moderatus est: in eaq; Provinciâ Visitatorem, & ut dicunt, Reformatorem, & Commissarium Generalem egit. Inde arctioris vitæ desiderio extimulatus ad Carmelitas Excalceatos transiit an. 1647. accepto nomine Andreæ à Cruce. Sed tanti viri iacturam egrè ferens Carmelitarum Institutum, hunc discessum irritum tentavit: hinc per annos quatuor apud Sacram Congregationem ab his Ordinibus disceptatum, & ex utraq; parte pugnatum pro hujus doctissimi, ac absolutissimi viri regressu, ac tuitio-

tuitionē. Sed tandem adjudicata primævo Ordini causâ anno 1651. Andreas ex obedientiâ ad dimissum Institutum remeare coactus est; ut gravis culpæ & apostatiæ notam declinaret: quod scriptis mandavit Io: Baptista Lezana in *consultationibus conf.* 17. idemq; Andreas in *præf.* 10. 1. in p.p. D. Tho. Nec minori extimatione exceptus Andree regressus: ideoq; bis ad Procuratoris Generalis, semel ad Vicarii Generalis munera Carmelitici Ordinis assumptus est. Quo ipsum in pretio habuere Romani Pontifices ex eo colligimus, quod inter Consultores Sacræ Ritus Congregationis ascribere: Sacræ Congregationis SS. Inquisitionis Censorem, & Episcoporum examinatorem delegerunt. Alexander VII. Reverendissimi titulo exornavit Andream, & ut primum suffragium post Vicarium Generalem haberet in Generalibus Ordinis comitiis decrevit. Concionatoris munus egregiè exercens, inter celeberrimos ævi sui Ecclesiastes, qui eloquentiæ gloriâ Italiam illustrarunt, meritò cooptatus est. In præcipuis Europæ civitatibus conciones habuit, semper faustis omnium acclamationibus auditus: & multoties ad eadem pulpita instanter revocatus. Ob sacræ eloquentiæ vires, ac zelum in excitandis ad poenitentiam, virtutesq; populis, Concionatorum Pater, Sacrarum Literarum familiaris Doctor, populorum, ac plausuum Magnus, passim vocatus. Dum Romæ in Vaticana Basilica è suggestu orabat singulari laude, & incredibili audientium frequentiâ, pluries Clem. IX. Pon. Max. ad ipsum audiendum accessit. Neapoli cineris jejunii conciones in Ecclesia S. Joannis Majoris eo excepere plausu docti viri, ut nonnulli libellum poeticiis encomiis concinnarunt, quem hoc titulo prænotatum typis tradidere Neapoli an. 1643. nempe: *Sacre acclamationi alle Glorie sublimi del M. R. P. Andrea Lao.* Ob virtutum splendorem, doctrinæq; opinionem, & uberrimis animarum lucris, quæ declamando assequutus est, omnium venerationem sibi concilavit. Proceribus ideoq; carus fuit S. R. E. Cardinalibus, & Episcopis jucundus, ac omnibus gratissimus, qui eundem veluti singulare Carmelitici Instituti, Romanæq; Aulæ ornamentum intuebantur. Tandem virtutibus, doctrinâ, & honoribus cumulatus, è vivis abiit Genue 23. Decembris 1675. relicta apud mortales clarissimi nominis famâ, Andream celebrant Io: Bapt. de Grossis in *decat. Catan. tom. 1. cord. 2. mod. 10. pag. 160.* Placidus Reina *not. hist. Messanæ par. 2. p. 496.* Ab. Michael Justinianus in *literis memor. par. 3. lit. 117. p. 593.* Daniel à Virgine Maria in *Speculo Carmelit. 2. par. 5. lib. 5. n. 3724. p. 1070.* Ioseph Maria Fornarius in *Anno memorabili Carmelit. 2. p. 732.* Franc. Fulv. Frugon. in *Cane Diogenis lat. 5. nar. 10. p. 603.* & Jacob. Phil. Tomasius in *Gymnasio Patavino l. 3. c. 5. p. 287. & c. 35. p. 332.* Edidit *Compendiosas totius Philosophiæ Disputationes, in quibus dilucidè, & succintè rationes magni ponderis juxta angelicam D. Thomæ doctrinam, obiectionesq; cuiuscunque materiae funditus dispunguntur.* Neapoli ex typographia Agidii Longhi 1643. in 12.

In *Primam partem D. Thomæ Disputationes Theologicas à quæst. 1. usq. ad quæst. 23. inclusive.* Tomum Primum. Genue apud Io: Mariam Ferronum 1650 in fol.

In *Primam partem D. Thomæ Disputationes Theologicas de libro Vita, de Omnipotentia, de Trinitate, de Creatione, de Angelis.* Tomum Secundum. Ibid. apud eundem 1652. in fol.

In *Primam Secundæ D. Thomæ Disputationes Theologicas de Fine, de Beatitudine, de Voluntario, & Involuntario, de Actibus humanis, de Bonitate, & de Malicia humanorū actuum.* Tomum Tertium. Ibid. apud eundem 1653. in fol.

In *Primam Secundæ D. Thomæ Tomum Quartum.* Ibid. apud eundem 1656. in fol. hic in tractatu de conscientia, habetur opusculum de Romano Pontifice; exinde seorsim recusum Romæ an. 1663. in 8. & tandem in *Bibliotheca Maximâ Pontificiâ editâ à Joanne de Roccaberti Archiepiscopo Valentino tom. 3.* Romæ typis Jo. Francisci Buagni 1697. in fol. à pag. 591. ubi laudatur Andree doctrinæ Placidus Reina cit. opus de *Epistola Mariana ad Messanenses*, scripsisse testatur: sed publicam non vidit lucem.

ANDREAS LONGUS Panormitanus Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula, vir ne dum gravioribus Philosophiæ, & Theologiæ disciplinis egregiè excultus, verum etiam polioribus literis ornatus. In dicendo è suggestu eloquentiâ valuit. Ætate adhuc floreante obiit Panormi circa annum 1672. Edidit italicè

Il Demonstrativo della retta pronunzia degl' Infiniti de' Verbi Toscani. Panormi apud Augustinum Bossiun 1657. in 8.

La Germana pronunzia di tutti gl' Infiniti de' verbi Italiani. Ibid. apud eundem 1667. in 16. & iterum locupletata prodiit eodem anno apud eundem in 16.

ANDREAS MASTRILLI nobilis Panormitanus, Marii Mastrilli Iurisconsulti eximii filius, & Garfæ frater: effulsit doctrinâ, morumq; integritate præclarus, Philippi III. Catholici Regis Cappellanus, à quo primum Abbas S. Mariæ de Altofonte, sive de Parco; inde an. 1618. Archiepiscopus Messanensis electus, à Messanensibus egro animo exceptus est: & licet oculata Præfatus prudentia, omnium offensionum suspicionibus aditum ocludisset, invidiæ ictus declinare non valuit: ideoque innocentie suæ candorem apud Romanam Sedem falsis criminationibus denigrare tentavit adversariorum procacitas. Sed vibrata jacula retundit integerrinæ vitæ candor, pietas, & constantis animi celsitudo: adeo ne dum Pontificis sapientia, verum etiam iidem adversarii, resurgente Andree virtute, in emerita laudum præconia erumpere conati sint. In Ecclesia gubernanda sedis suæ jura contra Liparentem Episcopum propugnavit: Archiepiscopales sedes ampliavit, & in elegantiorum fornam egregia munificentia redegit. Seminarii Clericorum fundamenta ad Messanense lictus projecit. His, & præcipuè morum integritate, omnium benevolentiam sibi conciliavit. Obiit tandem 31. Maii

1624.

1624. & in Cathedrali Ecclesia sepultus est, hac inscriptione cohonestatus.

D. O. M.

D. Andreas Mastrillus Panormitanus post plurimos honoris gradus ad Messan. Sedem erectus; Messanensium studiosissimus fuit. morum candore, aditusque facilitate vix parem habuit, pietate, exemplo, precibusque; Auxit Alumnorum redditus exiguos, Praestulum aedes dilatavit, perfecitque hisque animo majora concipiens sibi parum, muneri satis cum vixisset, abiit non obiit, en memoria 3. nonas Maii anno salutis 1624.

Quod sedes aliis conditis Mastrille superbas
En tibi vix superest hoc breve marmor, habe.

Mausolea tuis meritis jam merita tecum

Condita Zancle simul condere non potuit.

Tanti Praefulis laudes è suggestu proclamavit Carolus Cirinus Messanensis Soc. Jesu funebri oratione, quam suppresso nomine edidit Messanæ eodem anno. De eo etiam Ab. Pirrus nat. Eccl. Messan. p. 380. & 387. Franciscus Baronius de maest. Panor. lib. 3. p. 136. Petrus Ansalonius de sua familia p. 315. Franciscus Rodella in epist. nuncupat. libri Memoriae artificialis Anselmi Fatii, aliisque Synodum Diocesanam coegit, quam typis tradidit hoc titulo

Constitutiones Synodales. Messanæ 1621. in 4.

ANDREAS MINUTOLUS Messanensis, Eques Hierosolymitanus, natus est 5. Octobris 1668. ex nobilissimis Joanne Minutolo oppidi Callaris Barone, ac fendorum Boccarrani, Oleastri, & Mastrariz, & Cornelia de Joanne. Militaribus studiis addictus, & in Equitum Hierosolymitarum albo adscriptus, militiq; tyrocinium super ejusdem ordinis triremes posuit. Nonnulla fortissimè indolis argumenta edidit: anno n. 1692. à Veneta, & Melitensi classe obsessà Canea in Cretensi Insula, Andreas in magis dubiis oppugnationibus, ubi incalcescebat confectus, adfuit, ac intrepidè, strenuèque pugnavit: labores, ac pericula neglexit, & multoties ad difficillima loca, periculis undique obfessa progressus est: unus ex iis, qui primi in hostes irruere in expugnando suburbio. In nonnullis hostium eruptionibus, eminentiora loca propugnando, haud exiguum militaris gloriæ laudem promeruit. Anno verò 1693. cum eadem classe profectus (quæ ora Corinthi custodire, & ab hostilibus incursionibus Peloponnesum liberare curavit) in eadem adfuit legatus, vulgò Tenente, militaris cohortis Equitis Dominici Savini, ac præclaris laboribus enituit. Pietate conspicuus, dum Gubernatorem ageret Archiconfraternitatis Messanensis, ut vocant Ceruleorum, in novis ædificiis ejusdem sodalitiis eleganter extruendis animum appulit: Pinacothecam, Sacrarium, aliaque haud parvo profuso ære perfecit. Politiores literas, historiarum, ac poësis studia summopere coluit: ac ingenii vires calamo nunc Messanæ adaugere non sine plausu in Clitiæ Academia. Ipsum laudat Nicolaus Maria Slcauvs in funebri pompa pro D. Joanne de Joanne p. 30. Italicè in lucem emisit

Memorie del Gran Priorato di Messina. Messanæ apud Vincentinum Amicum 1699. in fol.

Applausi nel dì Natalizio di Filippo V. Gran Monarca delle due Sicilie, e delle Spagne. Ibidem, apud Dominicum Costa 1704. in 8.

Nonnullos etiam dialogos italicis carminibus concinnatos etsi parvè molis, quia collectos simul recudere meditatur, additis aliis ingenii monumentis, huc recensebo, cum annorum editionibus.

La Scala del Cielo 1685.

Il Tobbia 1687.

La Casta Trionfante per S. Bernardo 1688.

I Trionfi di Giuseppe Giusto 1695.

Il Fonte svelato dall' Angelo d' Agar per dar la vita al sitibondo Israele figura del Pane Eucharistico 1696.

La Donna forte 1697.

Il Giacobbe travestito figura del Pane Sacramentato 1698.

L'Amazzone Zanglea per lo monacato della Sig. Domenica Marina 1698.

La Donna costante. 1699.

La Sapienza coronata. 1699.

Prælo parat

Notizie Istoriche della sacra Religione Gerosolimitana, appartenenti alla Ven. lingua d'Italia, col Ruolo generale di tutti i Cavalieri di Malta Italiani.

Ne lo Sdegno l'Amore, Drama per Musica.

Non è forza l'Amor, genio è l'amare, Comedia in prosa.

Nobile amor di Cavaliere, e Dama, Comedia in prosa.

Poesie.

ANDREAS MUGNOS ex oppido Licodiz, Francisci Mugnòs, de quo suo loco, pater. Poeticas amœnitates non sine ingenii laude professus est. Obiit Panormi ætat: gravis 29. Martii 1669. & in Ecclesia S. Jacobi Hispanorum sepultus est. Emeritis laudibus Andream extollit Joseph Galeanus in Musis Siculis to. 1. par. 2. pag. 78. ibique invenies Andream vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. & apud Josephum Bisagnium 1662. in 12. Extat apud D. Rosam Mugnòs Linguae grossæ dominam Principem, magnum Volumen Siculorum cantionum, quas latinitate donavit. m. s. in 4. ex expistolis mihi datis à Michaeli Angelo Mancharuso Syracusano viro erudito.

ANDREAS MUSCARA Libritiensis, Juris utriusque Doctor, unus ex celebrioribus causarum Patronis, doctrinâ præclarus: meritò nonnullis honoribus cohonestatus, Magnæ Curiae Archiepiscopalis Panormi Assessor, pluries Magnæ Regiæ Curiae, & semel Consistorii Sacrae Reg. Conscientiæ Index: tandem Fiscus Patronus effulsit. Vivere desiit Panormi 11. Novembris 1666. & in Ecclesia S. Antonini Fratrum Strictioris Observatiæ S. Francisci sepulturae traditus est. In lucem emisit

Defensionem Immunitatis Ecclesiasticæ. Panormi typis Nicolai Bua, & Michaelis Portanova 1647. in fol.

Consilium in causa competentia jurisdictionis verrente inter Eminentijs. Dom. Card. Montalto Archiepiscopum

typis Nic. Buz, & Mich. Portanova 1647. in fol.

Consilium in causa competentia jurisdictionis vertente inter Eminentiss. Dom. Card. Montalto Archiepiscopum Montis regalis ex una, & Illustriss. Inquisitores parte ex altera. Editum à Francisco Baronio in Consiliis diversorum Sicularum super privilegio Felicis Urbis Panormi, quod Fiscus non possit principaliter agere contra cives, Panormi apud Maringum 1656. in 4.

Allegationes apud Paulum Franciscum Perramutū in Consilio iureconsultorū par. 3. to. 2. à p. 290. Plurimorum manibus teritur

Consultatio Juridica pro exactione Tandarum in donativo per tria brachia inpositum, Ill. & Excell. D. Ferdinando de Ayala, Comiti Ayala &c. Proregi. m. s. in fol.

ANDREAS NOLEDO Panormitanus: in ipso ætatis flore egregiam ingenii præstantiam Musis Latinis, Etruscis, Siculisque addixit: ætate verò maturior ab his avulsus, forenses curas aluit: aliorum negotia procuravit, ac ratiocinationes tractavit. Obiit Panormi 26. Maii 1677. De eo Ioseph Galeanus in *Musis Siculis* to. 1. par. 2. pag. 54. & par. 4. p. 68. Siculo carmine scripsit

Canzoni Siciliane. in eodem to. 1. p. 2. Panormi apud Decium Cyrillum 1647, & apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

Canzoni Sagre Siciliane. in Musis cit. par. 4. Ibid. apud Iosephum Bisagnium 1653. in 12. Italicè

Traduzioni, o vero Parafrasi poetiche sopra il Credo, Dies ira, Miserere, Stabat Mater, Veni Sancte Spiritus, Lauda Sion, Quicumque vult salvus esse. m. s. in 4. extant apud filium Panormi, cum aliis Cantionibus Siculis.

ANDREAS PANARELLUS Messanensis, Ordinis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmitas, pietate, & doctrinâ insignis: Præfati munere Messanensem domum rexit: ubi an. 1660. superstes clarebat, De eo Dominicus Regi *hist. Cler. Regul. Ministr. Infirm.* lib. 15. cap. 7. pag. 462. Publici juris fecit italicè

Disposizione per incamminare l'anima al Cielo nel tempo dell'infermità, e morte, & anco delli suffragii, che si doveranno fare. Messanz apud viduam Ioan. Franc. Bianco 1639. in 8. & iterum ibidem 1660. in 4. Prælo parabat

Modo come disporre si devono coloro, che vorranq haver cura d'anime.

Modo di quello, che deve fare il Cristiano nel tempo da che haverà l'uso della ragione, sino all'infermità, come spender debba tutto il tempo di sua vita.

ANDREAS PERRYCCIUS Panormitanus, Iurisprudentiæ Doctor, ac Poëta eximius. Natus Panormi 1. Iunii 1651. ex Francisco Perruccio, & Anna Fardella nobili Drepanensē: annum agens octavum unâ cum Patre Neapolim petiit; ibique humanas literas à Patribus Soc. Iesu, Philosophicas verò disciplinas, ac Theologiæ partem à Fratribus Ord. Prædicatorum non sine eximii ingenii laude accepit. Inde Iurisprudentiæ studiis admotus, in publico Neapolitano Lyceo sub disciplina celeberrimi Iuriconsultorum Anelli de Philippis, & Iulij Capone, civilia jura, & à Iosepho Pulcharello Pontificia didicit. In iis mirè

profecit, & in eadem Academia emerita laureâ donatus, causarum patrocinium suscepit, doctrinâ, ingenioque insigniter instructus: & sub vitæ finem Neapolitanæ Urbis Advocatus extraordinarius electus est. Poeticū ingenium nactus, à pueritia cum Musis ludere cœpit: ideoque nondum duodecimum ætatis annū excesserat, cum carmine opus prælo dignū scripsit pro Bethleemici Infantis Domini incunabulis; cui italicè nomen fecit: *Le staggioni mutate*: quod sequuta sunt alia multa in publicis, privatisque theatris exposita, quorum aliqua musicis modulis expressa, magno semper eruditorum plausu excepta sunt. Musas ne dum Etruscas, & Latinas, verum etiam Hispanas, Siculas, Neapolitanas, & Calabras egregiè coluit: & inter Fori clamores, patris obliantis conatus, ac ægritudinum, animique molestis, innumera scripsit ingenii monumenta. In poeticis studiis, numeris omnibus absolutus cernit, & Literatorum opinione, cum primis apollineæ facultatis candidatis meritiò conferendus. Per annos plurimos Parthenopæo Theatro Sancti Bartholomæi præfuit ut Poëta, constitutus à Neapolitani Regni Moderatoribus Marchione de los Velez, Marchione del Carpio, Comitibus Columna, & Comite S. Stephani, quibus gratissimus fuit: multaque ad illius theatri splendorem edidit, præsertim Prologia, & Intermedia. Ludrica etiam metro cum maledicorum metu, amicorumque oblectamēto lepidissimè scripsit. His accessit uberem omnigenæ eruditionis copiam: & his omnibus præclarum sibi nomen comparavit. In celebrioribus Italiæ Academiis ascriptus fuit, ut inter Incultos, vulgò Rozzi, in quibus à secretis fuit, Oriosis, aliisque Neapolitanis. Extra verò nonnullis aliis nomen dedit; inter Peregrinos Romæ, Reaccensos Panormi, Pigros Barii, Incursos Rusiani, (inter hos Censorem, ut vocant, Promotorialem egit) & alios alibi claruit. In his verò ætatis literaturæ præstantiâ, eruditione, ac doctrinâ egregiam ingenii excellentiam patefecit. Hinc haud mirum si celeberrimorum Literarum, Procerumque benevolentiam, & eximias sibi laudes conciliaverit; & à Marchione de los Velez, à Ferdinando Carolo Gonzaga Mantuæ Duce, aliisque Dynastis, magnâ existimatione prosequitus sit. Tandem acutâ febre confixus, Neapoli decessit 6. Maii 1704. non sine Literarum dolore. Ipsum laudant Sicula in nobilitate gloriosa pro S. Aspreno p. 270. Sigismundus Fanelli in *otii æstivis* pag. 116. Balthassar Pisanus *Poes.* par. 2. pag. 95. Carolus Sernicola *Poes.* & post alios, Vincentius Auria in *epist. nuncupatoria Sicilia Invenitricis*, at omnino videndus clarissimus Hyacinthus Gimma in *eruditiss. elogiis Academicis Societatis Incursorum Rosciani* par. 2. *elog.* 33. pag. 47. Paduanus Guascus apud ipsum in *epist. ad Lectorem*, & Auctor operis inscripti *Galleria di Misurva* to. 4. par. 11. pag. 223. Edidit Neapolitano carmine

L' Agnano Zaffannato d' Apollo Poemina Aroico Giocoso, e la malattia d' Apollo. Neapoli apud Io. Fran. Pacem 1678: ip. 12. Italicè

La

La Stellidaura Vendicante . Drama prr musica. Ibid. apud Carolum Porfile 1678. in 8. & iterum 1679. 1685. in 12. & Genuz, & Romæ. Exinde prosâ expressâ à Francisco Massaro, hoc titulo edita, nempè: *la Viva sepolta, o vero la Stellidaura Comedia tradotta dal verso.* Neapoli apud Franciscum Mollum 1690. in 12.

Chi tal nasce, tal vive, o uero l' Alessandro Balà, Drama per musica. Neapoli apud Carolum Porfile 1678. in 12.

Il Convitato di Pietra, opera tragica. prosâ ibid. apud Franciscum Mollum 1678. in 12. exinde recognita, & in elegantiore formam concinnata prodit sub anagrammatico nomine Henrici Preudarcha. Neapoli apud Joann. Franc. Pacem 1690. in 12. & pluries.

L'Epaminonda, Drama per musica. Ibid. apud Antonium Gramignanum 1684. in 12. & Panormi apud Epirum 1687. in 8.

La Fede Trionfante sù le rovine di Buda . Opera scenica . Neapoli apud Michaellem Monachum 1687. in 12.

Il Figlio del Serafico S. Pietro d'Alcantara . Opera Tragi-sacra. Venetiis apud Zium 1684. in 12. Neapoli apud Pacem 1692. in 12. apud Carolum Troise 1695. & apud Dominicum Parrinum 1699. in 12.

Il Devoto della Vergine Maria Immacolata. Opera Tragi-sacra. Romæ apud Mascardum 1691. in 12. & Neapoli apud Mutium, & Parrinum 1697. in 12.

La Costanza nelle sventure. Tragi-comedia. Neapoli 1694. in 12. Ibid. apud Troise 1695. in 12. & Venetiis 1694.

La Fragiltà Costante nel Martirio de' SS. Vito, Modesto, e Crescenza. Opera Tragi-sacra . Neapoli apud Carolum Troise 1695. in 12. & iterum apud eundem 1698. in 12.

Il Zelo animato del gran Profeta Elia. Ibid. apud Franc. Pacem 1691. in 12.

Compire con la sua obligazione. Opera scenica in prosa. Ibid. apud Purpuram, & Troise 1697. in 12.

Il Vero lume tra l'ombre, ovvero la spelonca arricchita per la nascita del Verbo Incarnato. Opera Pastorale sacra. Neapoli apud Pacem 1698. in 12. sub nomine Casimiri Rogerii Oconis.

Il Calloandro, o vero l'Infedele Fedele. Opera recitativa. Ibid. apud Carolum Porfile 1698. in 12.

Idee delle Muse. Poesie. Ibid. apud Socios Parrinum, & Mutium 1695. in 12.

L'Arte Rappresentativa, Premeditata, & all' Improviso . Parti due. Ibid. apud Michaellem Aloyrium Mutium 1699. in 12.

Oscurarfi per risplendere. Opera Tragi-sacra del Martirio della gloriosa V. e M. S. Lucia. Ibid. apud Dominicum Ant. Parrinum. 1701. in 12.

Sodissimi fondamenti sopra i quali si stabilisce la gloriosa Vergine S. Rosalia Palermitana non esser stata Religiosa Basiliana, ò d'altra Religione; ma Solitaria Romita secondo il giustissimo Decreto del Reverendiss. & Illustriss. D. Ferdinando Bazan Arcivescovo della Fedeliss. e Feliciss. Città di Palermo.

Biblioth. Siculae Tom. I.

In risposta alle brevi Ragioni per l'Abile Basiliano portate dal R. Abbate D. Demetrio Rostovizso del SS. Salvatore di Grotta Latomia. Neapoli 1701. in 8.

Distinto diavio dell' operato dalla Maestà Cattolica di Filippo V. Re delle Spagne, Napoli, Sicilia &c. dalla sua partenza da Barcellona, sua dimora, e partenza da questa Città di Napoli, con esatto, e compiuto raguaglio delle Feste, Cavalcate, Giuramento, Iscrizioni, Apparati, ed Azioni più solenni da esso què fatte. Ibid. apud Dom. Ant. Parrinum, & Michaellem Mutium 1702. in 12.

La Sacra lega Tomo IV. Neapoli. suppressio nomine.

Il desio di Napoli appagato nella venuta dell' Eccellentiss. Signore il Sig. D. Gio. Emmanuele Fernandes Paceco Duca d'Ascalona, Marchese di Vigliena &c. in Vicerè, e Capitan Generale del suo Regno. Corona di Sonetti. Neapoli apud Dom. Ant. Parrinum 1702. in 8.

Alias etiam cantiones, ac dialogos exiguz molis edidit, nempè

La Susanna. Neapoli apud Carolum Porfile 1686. in 8.

La Debbora. Ibid. apud Mutium 1698. in 8. & apud Hyac. Pittantem 1701. in 8.

La vera Armonia per S. Cecilia. Panormi apud Jacobum Epiro 1688. in 8.

La Sirena consolata per la recuperata salute della Maestà Cattolica di Maria Anna di Neoburgo sposa di Carlo II. Monarca delle Spagne. Serenata. Neapoli apud Mutium, & Parrinum 1692. in 4.

L'Unione d'Amore, Bellezza, e Grazia . Serenata. Ibid. apud Mutium 1699. in 4.

Serenata dedicata al nome dell' Eccell. Sign. D. Geronyma Pignatelli Principessa d'Avellino dall' Eccell. Marchese di Cocogliudo. Ibid. apud Camillum Cavallum, & Mutium 1689. in 4.

Gli stupori per la nascita del Signore. Ibid. apud Mutium 1700. in 4. & in 8.

Il Roveto di Mosè Geroglifico della SS. Trinità per la sua Santiss. festa. Oratorio per musica. Ibid. apud eundem 1700. in 8.

L'Eresia discacciata dal suolo di Partenope dalla Fede di S. Gaetano. Oratorio. Ibid. apud eundem 1679. in 4. & 1700. in 4.

Il Gedeone Geroglifico del Santiss. Patriarca S. Domenico Istitutore del Sacratiss. Rosario della Vergine. Oratorio per musica. Ibid. apud Pittante 1701. in 8.

L'Arca del Testamento di Gerico, ed il Laccio Purpureo di Rab simboli della Sacratiss. Vergine, e suo sacratiss. Rosario, Oratorio per musica. Ibid. apud Carolum Troise 1702. in 8.

La Verga, la Manna, e la Legge nell' Arca del Testamento, simbolo della Santiss. Trinità. Oratorio per musica. Ibid. apud Hyacinthum Pittantem 1703. in 8.

Elogio alla gloriosa S. Rosalia Vergine Palermitana. Neapoli apud Socios Parrinum, & Mutium 1693. in 8. Prælo paraverat

L'amor vendicativo, o Dafne in alloro. Drama recitativo.

Gl' Incanti di Lotilda disturbati dal caso. Opera Tragica.

E

La

La Grandezza nel precipizio in Belisario. Tragedia.
Gli effetti della Grazia nella nascita di S. Gio: Battista. Opera sacra per musica.

Gli scherzi della sorte. Drama per musica.

La Zenobia. Opera Tragica.

L'Alano. Melodrama sacro.

Sospetto mal fondato.)

Gedeone.)

Non può evitarsi il destino.)

Infedele per necessità.) Drame :

L'Invenzione a tempo.)

Il Tiresia.)

L'Angelo decollato.)

L'Adalgiso. Melodrama per musica.

La fatalità delle Sfere. Recitativo.

La Stagione mutata per la nascita del Verbo.

Lo splendore degli Eremiti per S. Rosalia. Tragedia sacra.

Discorsi Accademici Problematici, e Panegirici.

Discorsi Accademici Legali.

Poesie. Tomi 8.

Canzoni Siciliane.

Epistole eroiche sacre, e profane. (se.

La Biageide, o vero il secondo D. Ciccio. Poesie giocolice armoniche contenenti 60. Oratorii per Musica, Serenate, & altri componimenti.

ANDREAS RIZZO Catanensis Poeta, vernaculâ linguâ lepidè, venustèq; multa cecinit. Ipsum laudat Joseph Galeanus in *Musis Siculis* to. 1. par. 2. pag. 74. ubi ejusdem leges Siculo carmine.

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. & apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

ANDREAS SCAMARDI Panormitanus, Congregationis Oratorii Panormitani Sacerdos, quâ Præpositi munere rexit: vir gravioribus disciplinis, eruditione, prudentiâ, morumque integritate conspicuus. Etate gravis, etsi morbotum molestiis cruciatus, vivit Panormi. Edidit italicè

Il Mistero della Santità, Panegirico in lode del Glorioso Patriarca S. Filippo Neri. Fondatore della Ven. Congregatione dell' Oratorio. Panormi apud Rumolun 1691. in 4.

ANDREAS TRIMARCHI nobilis Messanensis Philosophiæ, & Medicinæ Doctor, doctrinâ clarus, & in anatomicis rebus scientissimus: Collegii Messanensis, ut vocant, Prior. Apud Siculos non modò, verum etiam & externos magnâ estimatione vixit: in arduis enim sanitatis negotiis pluries, datis ad ipsam epistolis, salutarem ejus sententiam multi expetere curarunt. Amœnioribus literis instructus, Poeta non injucundus fuit. Obiit Messanæ circa an. 1660. ætatis 80. Edidit italico carmine

Discorso capriccio Anatomico. Messanæ apud hæredes Petri Brea 1644. in 4.

ANDREAS VATTICANE nobilis Messanensis Poeta eximius: floruit eodem tempore, quo Panormi celeberrimus Antonius Venetianus, nempe circa annum 1590. & Siculâ linguâ poemata sua cecinit. Ipsum laudat Joseph Galeanus in *Musis Siculis* par. 1. pag. 105. ibique ex eo habentur

Canzoni Siciliane. Panormi apud Buam, & Portanovam 1645. & apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

ANDREAS VETRANUS Panormitanus Philosophiæ, ac Medicinæ studia amplexus, eorundem laureâ cohonestatus est. Ab egregia ingenii præstantia, ac doctrina laudatus, magnâ estimatione claruit: ideoque Panormitani Prætoris Consultor, ac Urbis Archiater electus est. Defunctâ uxore, clericali militiæ mancipatus, ad Jurisprudentiæ, & Theologiæ studia animum appulit, & in utraque facultate emeritâ doctoris laureâ donatus, ad nonnullos honorum gradus Panormi ascendit: fuit etenim Parochus Ecclesiæ S. Nicolai de Calcia, Apostolicus Prothonotarius, Tribunalis SS. Inquisitionis Siciliæ Consultor, in Panormitana Diœcesi Examiner, & Judex Synodalis, & Monasteriorum, ut vocant, Deputatus, sub oculato regimine Præfulum Jacobo de Palafox, & Ferdinandi de Bazan. Doctrinâ, honoribusque clarus, decessit Panormi 24. Martii 1689. anno ætatis circiter 64. & in eadem Parochiali Ecclesia sepultus est. Edidit

Trutinam Apologeticam Consilii Medici à Paulo Strettes nuper editi pro Alexandro la Barbera & Restivo, contra RR. PP. & Moniales Carmelitas discolceatos. Panormi typis Nicolai Bua 1651. in 4.

Amussim Medicamentariam ad usum Pharmacopolarum Felicis Urbis Panormi. Ibid. apud eundem 1655. in 4.

Medicum discrimen de Lepre Gallica. Ibid. apud Augustinum Bossium 1657. in 4.

Orationem Gratulatoriam de recepta Cataluniæ victoria. Ibid. apud Nicolaum Buam 1653. in 4.

Orationem habitam in salutari Medicorum Academia Panormitana in funere Ar. & Med. Doctoris D. Marci Antonii Alaïmi. Ibid. typis Aug. Bossii 1662. in 4.

ANGELICUS CALATANISSECTENSIS, ex familia Vavanuzza Ord. Strictioris Observantiæ S. Francisci. Concionatoris, Lectotis, & Provinciæ Vallis Mazariæ Definitoris munera exercebat. Obiit anno 1648. De eo Petrus Tognolettus in *Paradiso Seraphico* par. 1. lib. 5. cap. 1. p. 569. qui scripsisse testatur italicè

Spiegatione della Regola di S. Francesco m. s. in 4. quod opus morte instante P. Michaeli Angelo Bonadies, tunc Vicario Provinciali, mox Episcopo Catanensi reliquit.

ANGELICUS SPATAFORA nobilis Messanensis Ordinis Capuecinorum, vir pietate, doctrinâ, & eruditione insignis. Scholasticam Theologiam Sodales suos docuit, & in Messanensi Provincia pluries Definitoris gradum obtinuit. Concionatoris munus, apostolico spiritu munitus, eximiisque virtutibus ornatus egregiè professus est: ac præsertim in præcipuis Italiæ civitatibus doctrinæ, eloquentiæ, ac zeli lumina effudit. Magnas, ad aliorum exemplum, virtutes coluit; inter quas singularem in Deiparam amorem. In ea recolenda totus erat, ejusque illibatam Conceptionem impensè venerabatur, eoque animi sensu, ut nunquam, etsi in supremam necessitatem

neſtutem ingreſſus , anſus ſit in ejuſdem obſequium preces fundere , niſi in genua reverenter provolutus: aliquoties verò furtivè auditus, audientes ad Virginis ſtudium mirum in modum excitavit . Obiit tandem non ſine abſolutiſſimi viri fama, Meſſanæ an. 1659. De eo Hippolytus Marraccius in *Bibl. Mariana* par.1. p.104. Wadignus in *ſcrip. Ord.Min.* p.26. Angelus Maria Gagliardo in *Adamante Mariano* p. 103. Pagnotius in *Maria Triumphantè*, Torrecilla in *Specul. Seraph. Relig.* Placidus Reina *not. hiſt. Meſſan.* par. 2. pag. 502. Dionyſius Genuenſis in *Biblioth. Capuc.* p.16. Typis tradidit Italicè.

L' Unigenita della Gratia Maria adorna del candore dell' Innocenza , e ricca di eccellentiſſime prerogative, rappreſentate con dodeci luminofi candelieri. Meſſanæ apud hæredes Petri Brex 1640. in fol.

ANGELUS ANTONIUS FOTIUS Meſſanenſis , publicus in patria ſua Tabellio. Edidit *Formularium cujuſvis generis inſtrumentorum ad ſtylum, & omnem uſum Regni Sicilia.* Meſſanæ apud Paulum Bonacotam 1659. in 4.

ANGELUS FARDELLA nobilis Drepanitanus Ord. S. Mariæ de Monte Carmelo , vir gravioribus diſciplinis apprime inſtructus, quas Regentis munere docuit, & concionator eloquentiâ illuſtris. Drepanenſe Cœnobium ſemel, & iterum Prior rexit. Claruit an. 1650. Edidit italicè

Oratione funerale recitata nella Città di Piazza il giorno 30. di Gennaro dell' Anno 1648. nell' eſequie del Sig. che fu D. Giuſeppe Strarabba. Panormi apud Buam, & Portamnovam 1648. in 4.

Il titolo di Maria , Maria del Carmine , Predicà fatta in Palermo nel 1648. Ibid. apud Petrum de Iſola 1648. in 4.

ANGELUS GALIOTUS Saccenſis Ord. Obſ. S. Franciſci , hiſtoricâ eruditione clarus : vixit propè an. 1597. Ipſius meminit Ab. Pirrus *not. Eccl. Agrig.* p.339. & Wadignus in *ſcript. Minor.* p.23. Italicè divulgavit

Relatione dello Scisma Anglicano , e del Glorioſo Martirio del B.F.Gio:Foreſta Franceſcano Offer. Confeſſore di Catariua d' Aragona Regina d' Inghilterra, e d' altri Santi Martiri d' Inghilterra nella perſecutione d' Enrico Ottavo. Panormi apud Jo: Aut. de Franciſcis 1597. in 4.

Nil mirum Siculum exteri vitam ſcripſiſſe, dum tẽpore quo liber in lucem prodiit, ejuſdem familię ramus in Sicilia pedem fixerat, ut ex epiſtola nuncupatoria , Ludovico Foreſta data , patet, Scripſit etiam reſte Pirro citato

De univerſo orbe volumina quatuor.

De Monarchia Mundi.

De antiquis familiis Siculis. Italicè

Chorografia Franceſcana m. s. in fol. extat in Bibliot. Cœnobii Panormitani S. Antonini Fratrum Obſer. S. Franciſci ex Petro Tognoletto in *Parad. Seraph.* par.1. p. 22. 35. & 487.

Il caſo memorabile di Giacomo Perollo Portulano, e Bartolomeo di Pandolfina, commeſſo da D. Sigifmondo di Luna Conte di Caltabellotta, ſucceſſo nella Città di Sciacca l'an. 1529. m. s. in 4. multorũ manibus teritur Panormi ſub nomine F. Angeli Candela.

ANGELUS GIARDINA Meſſanenſis ex Ordine Cler. Regul. Miniſtrantium Infirmis , vir religioſâ morum elegantiâ , ac doctriinâ æquè conſpicuus . In evolvendis ſacrarum literarum, Sanctorumq; Patrum voluminibus aſſiduus. Obiit Meſſanæ circa an. 1656. Ipſius laudes vide apud Dominicum Regium in *hiſt. Cler. Reg. Min. Infirm.* l.15. c.7. p.462. & Placidum Reinam *not. hiſt. Meſſanæ* par.2. pag. 502. Edidit

Viridarium ſorum ſcientiarum, ex Sanctis Patribus poſitiſſimum, ac Philoſophis deſumptum. Panormi apud Alphonſum Iſolam 1633. in 4. Exinde copioſiſſimis acceſſionibus locupletatum, iterum hoc appoſito titulo, prodiit, nempè

Sacrum Stagnum ſententiarum, atque conceptuum ex pluribus Sanctis Patribus poſitiſſimum, aliſq; Doctõibus hauſtorum. Meſſanæ ex Typographia Jacobi Matthei 1645. & 1651. in fol.

ANGELUS MARIA RAMPULLA Panormitanus Philoſophiæ, ac Medicinę Doctõr eximius. Doctriinâ præfulſit , ac cò medendi peritiâ pervenit, ut ſingulari æſtimatione proſequutus , inter præſtantiõres ævi ſui medicos haberetur. Primarius fuit Hiſpanæ Militiæ , & Noſocomii Panormitani S. Jacobi Medicus. Ferdinandi de Ayala, Ayale Comitis, & Claudii Lomoraldi Principis Ligné, Sicilia pro Rege Moderatorum, valetudinem tutavit, ac feliciter inſtauravit. Ingenii elegantiam politorum literarum , ac poeſis uſu detexit: cecinit enim nõ ſine laude rhythmis Latii, Etrurſcis, Siculiſq; Obiit Panormi 16. Novembris 1673. & in Eccleſia SS. Annuntiæ Fratrum Tertiũ Ord. S. Franciſci Zife ſepelitur. Ipſum laudat Didacus del Maſtro in *cauſa Medicorum Poetarum* p.56. Poſteris reliquit

Epistolam enarratoriam medicam de agitudine Principis à Ligné, & Sacri Romani Imperii, Siciliae Proregis . Panormi apud Petrum Camagnam 1672. in 4. Siculâ linguâ

Canzoni Siciliane Burleſche. Extant in Muſis Siculis p.3. Panormi apud Biſagnium 1651. in 12.

Deſcriptione dell' antico ſito di Palermo , e della ſua Rocca, e come, e quanto girava per tutta la Città. m. s. in 4.

ANGELUS MARIA A RESURRECTIONE Panormitanus, ex Ordine Carmelitarum Excalceatorum , in ſæculo Balthaſſar Carmignanus. Natus an. 1599. annum agens 17. Ordinis habitum accepit Panormi 13. Aprilis 1616. & elapſo probationis anno, ſolemnia emiſit vota 16. Aprilis 1617. Vir moribus integerrimis, tanquã ſingulare regularis obſervantię exemplar, omnibus præluxit. In detegendis rerum creatarũ , ac Dæmonũ technis, & in orationis ſtudio incomparabilis fuit: cujuſ ſuffragio exiguias coluit virtutes. Pluries Cœnobiorum Priorem egit , ac tandem meritis plenus obiit Panormi 31. Decembris 1672. Edidit Italicè

Chriſto Amante dell' Anima ; detto il Paſſare Solitario. Opera non meno erudita , che proſitteſeole à qualſivoglia perſona ſpirituale . Panormi apud Boſſium 1664. in 4.

Libro Secondo . Ibidem apud Petrum de

E 2

Iſola

Isola 1670. in 4. sed non absolvit.

ANGELUS MATTHÆUS BONFANTES de CASSARINIS Panormitanus Genuâ oriundus Juris utriusq; Doctor, Philosophicis disciplinis instructissimus enituit: civilem doctrinam, medicinam, ac amœniores literas eximie calluit: magno ideoq; pretio apud doctos fuit. In Reaecenorum Academia Panormitana, & Officina Messanenſis, quibus nomen dedit, præclaras ingenii vires patefecit, editis quâ carmine, quâ soluta oratione ingenii monumentis. Musis carus, Latîâ, Etruscâ, Hispanâ, Sienſiq; linguâ multa concinit. Botanicus expertissimus herbarum, plantarumq; genera, ac vires mirâ solertiâ perscrutavit; è cujus doctrina nonnullarum stirpium discrimen, ac salutaria documenta hausere Panormitani Pharmacopola. Longâ annorum serie à secretis fuit Principis Carinis, aliorumque Procerum. Repentino tandem morbo confectus, vivere desiit Panorini 13. Septembris 1676. & in Ecclesia S. Petri in Vincula Fratrum Hospitaliorum S. Joannis de Deo sepultus est. Ipsû laudat Nicolaus Gevafius in *Succed meis* pag. 11. & alibi. Joan. Bap. de Judice in *pref. par. 2. p. 97. & 84.* Franciscus Cupanus in *epist. ad Lectorem Horti Catholici*, Augustinus Oldoinus in *Athenæo Linguistico* p. 544. Angelicus Aprosius, sub Jo. Petri Jacobi Villani Larva, in lib. *la Fissera alzata* p. 30. & Silvius Boecovus in *Museo Plantar.* p. 159. & in *Museo Physic.* p. 127. Edidit Italicè

La Fortuna di Cleopatra Regina d'Egitto. Poemetto heroico. Panormi apud Nicolaum Buam, & Michaellem Portam 1644. in 4.

L'Amor Fedele di Bianca da Bassano. Poema lirico-tragico. Ibid. apud Petrum Coppolam 1653. in 4.

Il Cigno provocato rispost. Apologetica al Giudicio Poetico di Antonino Zuccone sopra una canzone di D. Francesco Mugns. Venetiis apud Turrianû 1661. in 4. sub nomine Friani Farbotta.

Rime. in libro: *Duello delle Muse degli Accademici della Fucina Trattenimento IV.* Neapoli apud Andream Colicchiam 1671. in 4.

Epistole Botaniche. in libro: *Bizzarrie Botaniche di alcuni semplicisti di Sicilia publicate, e dichiarate da Nicolò Gevafi.* Ibid. apud Novellum de Bonis 1673. in 4. Quæ prælo paraverat hæc sunt.

Politicorum civilium, & aconomicorum axiomatum Epochæ.

De morte amplectenda, & de vita contemptu epilogismus latius numeris, Carmen.

Vocabularium Botanicum.

De Lythiasi, Nephritide, ac Renum & vasis vitæ, quæstiones CCCC. Italicè

Poesie Toscanæ.

Discorsi Accademici.

Somiglianza di parole, ovvero sinonimi nella lingua Italiana, opera grande, e necessaria à Poetis, Secretariis, Predicatoris, Historicis, & Profantis.

Lettere Italiane.

Gli affetti svelati nel significato de' colori, uccelli, animali, pesti, alberi, herbe, fiori, & altre cose indifferenti, & varie al numero 1500.

Discorso Politico sopra le Rivolutioni della Città di Messina dell'anno 1675.

ANGELUS de SETTI Sculus ex Io: Viginari-millio in Indice Poetarum Siculorum, quem libro primo Poetarum præfixit. Messanenſem inspicor, nam Messanenſis Bonilius in *sua Messina* l. 8. p. 49. eundem laudibus ornans: utriusq; Juris Doctorem, & eximium humanarum literarum professorem prædicat. Quæ scripsit me latent, exceptis carminibus, quæ edidit cum Messanzæ Carolo V. Cæsari justa perolverentur, idemque Bonilius protulit loc. cit. & in *hist. Sicil. par. 2. lib. 5. pag. 529.* Clauit circa annum 1559.

B. ANGELUS SINESIUS (Senesium, vel Sini-cium, vel Senisium alii vocant) Catanensis Ordinis S. Benedicti Catanensis Cœnobii S. Nicolai de Arenis Monachus, vir sanctitate celebris. Dū eo in Cœnobio pietate omnibus præluceret, an. 1342. ab Emmanuele Spinola Archiepiscopo Montisregalis efflagitatus est, ut collapsam disciplinam in Monasterio S. Mariæ Manjaci instauraret. Sed dum sanctissimis morum documentis regularem observantiam reparare curabat, à Monachis variè vexatus, tandem ab eorum audacia è Monasterio unâ cum sociis suis, fuit expulsus. Post diuturnos labores invictâ constantiâ exantlatos, à prædicto Archiepiscopo benignè exceptus, ab eodem antiqua diruti Monasterii S. Martini de Scalis rudera (ab Urbe Panormo 6. p. mil. distat) olim à D. Gregorio Magno fundati, obtinuit. Cœnobium jam à Saracenorum incendiis absumptum, unâ cū quinque Monachis sedulâ curâ breviter instauravit; ibique piè, sanctèque vivendo, nonnullos nobiles Panormitanos virtutum odore traxit, qui elemosynarum copiis, Monasterium amplificare curarunt; ac divitiis Salerni Evulo nobilis Panormitani locupletatum, fuit numeris omnibus absolutum. Hinc cū quinquennio Prioris munere Cœnobium gubernasset, exinde ex Bulla Clement. VI. Abbatæ titulo insignito Monasterio, à Monachorum cœtu B. Angelus primus Monasterii Abbas post reedificationem electus est 5. Julii 1352. Sub ipsius regimine mirificè restituerunt antiquæ regularis disciplinæ leges, & Monachorum virtutes, ac sanctimonix famâ non modo Siciliam, verum etiam, & occidentales plagas replevere. Piissimi viri, Dynastæ, ac Siculi Reges Cœnobium amplissimis donis, ac annuis redditibus locupletarunt: Summiq; Pontifices nonnullis diplomatibus munire studuerunt; interque alia nostrum Angelum, ejusque successores Pontificalium usui cohonestatos voluere. Monasterium per annos 39. sanctissimè rexit; Religionis habitum 500. propè viris concessit, quos sanctimonix famâ traxit, egregiis moribus informavit, sanctarumque virtutum exemplo instruxit. Denique virtute, & opere clarus ab eodem Monasterio ad Cælestem patriam evolavit 27. Novembris 1386. cujus cadaver adhuc in sacrario servatur, marmoreo sepulchro oclusum, sub Sanctarum reliquiarum altari, ab anno 1585. ibi collocatum: hac adjecta inscriptione.

Reverendissimi Viri Angeli Senesii hujus Sacri Monasterii Abbatis hic ossa requiescunt.

De

De eo plura leges apud Ab. Pirrum lib. 4. Sicil. sac. p. 168. & seq. Joannem Aloysium Lellum in hist. Eccles. Montisregalis par. 2. pag. 34. & seq. & par. 3. pag. 56. & seq. ex nova editione anni 1702. operâ, & studio P. D. Michaelis de Judice Prioris Casinensis observationibus, multisque accessionibus illustrata: Audientem opusculi de Redificatione Monasterii S. Martini per totum, Jo. Bap. de Grossis in decacor. Catan. tom. 1. cord. 2. mod. 5. pag. 128. qui lapsus est in eo, quod Beati viri obitum ad annum 1380. prefixit, & carmina exhibet, quæ nō ad sepulchrum, ut ipse ait, sed in quodam m. s. in membranis leguntur, ut ex Pirro habemus, quod & intuenti patet. Vide etiam Camillum Borellum de præstantia Regis Catholici cap. 70. n. 82. pag. 453. Octavium Caetanum in Idea Sancti. Sicul. pag. 52. & 142. Arnaldum Wion in ligno Vitæ par. 2. lib. 3. pag. 410. Scraphinum à Panormo in declaratione arboris Monastici pag. 76. qui testatur vitam m. s. in eodem Cœnobio servari, Petrum Ant. Tornamiram in Judith Panormitana pag. 168. & seq. & in hist. Congreg. Casinensis to. 2. pag. 449. Franc. Priviteram in Annal. Catanens. pa. 210. Ansalonium de sua familia pag. 382. Blasium Altimarum in familia Carafa lib. 3. pag. 640. Addit Ab. Pirrus cit. p. 177. quod: ob sanctitatis famam, & ardentissimam in pauperes, peregrinos, suosque alumnos, & Fratres charitatem, cœmuni Beati nomine semper est appellatus. A nonnullis supra allatis scriptoribus Beati titulo est insignitus. De Grossis verò ait, quod: Viri hujus sanctitatem plurimis in vitâ, & post mortem Deus miraculis comprobavit. Fuit Angeius non modò sanctitate conspicuus, verum etiam doctrinâ præclarus; scripsitque ex Pirro cit. pag. 177.

Expositiones Psalmorum.

Modum meditando.

Expositionem Regula S. Benedicti.

Historiam Monasterii S. Martini de Scalas.

Catalogum Contractuum, & Bonorum Monasterii S. Martini.

Vocabularium latinum pergrande.

Omnia m. ss. in eodem Monasterio servantur, præter historiam, ejus aliqua tantum fragmenta supersunt.

ANNA MARCHESIA LAVAGI Panormitana Monialis in Panormitano Monasterio S. Catharinæ Ord. S. Dominici, ingenio, & religione conspicua: Musis vernaculâ, & etruscâ linguâ loquentibus grata. In eodem Monasterio hydropesti affecta, an. ætat. 73. obiit 17. Februarii 1704. Edidit Italicè

Mazzetto di fiori spirituali, e varie canzoni sopra la Nascita, Vita, e Morte del nostro Redentore, con una raccolta di Canzoni, e nenie Siciliane al Bambino Gesù. Panormi apud hæredes Petri de Isola 1687. in 8. Alia multa poetica scripsit Siculâ, & Italicâ linguâ, ac etiam Expositionem Apocalypsis.

ANNA MARIA ARDOINA nobilis Meilanensis ex D. Paulo Ardoino Palicii Principe, & Marchione Florestæ, ac D. Joanna Furnari, Ducis Furnaris filia, nata, à teneris adhuc annis ornamenta, quibus nobilissimarum mulierum ordo

cohoneatur, egregiè consecuta est. Corporis venustate eminebat: musicæ, picturæque artes, phrygio labore acupingere telas, ac choreas ducere, eximie calluit. Nascia mirificas ingenii dotes ferre omnium liberalium artium, ac scientiarum arcana penetravit. Philosophiam præsertim, Rhetoricam, Poësim, amœnioreque literas supra seclus vires didicit. Pluries Philosophicas theses doctissime propugnavit. Plura cedro digna versu, prosaque, latine, ac italicè scripsit cum Literatorum plausu. Hinc non modo apud Siculos, verum etiam, & apud externos magnâ valuit doctrinæ, & ingenii opinione. Plumbini Principi nupsit: hinc Romæ se contulit, ubi, editis ingenii monumentis, in sui admirationem Urbis Academiæ traxit: & inter Arcades, aliquaque ernditorum lycea fuit ascripta. Ex memorato viro filium habuit, sed acerbo fato cum extrema clausisset Princeps, Patris vestigia sequutus est Puer: Anna verò superstes elapso vix anno à filii morte, obiit Neapoli 29. Decembris 1700. editis in suprema ægritudine egregiis virtutū argumentis. Cadaver in Ecclesia S. Didaci delatum magnificentissimo funere cohonestatū, confluentes cujusvis ordinis viri mœrentes conspexere. Laudatur in epistola nuncupatoria Militis Rhetorici Antonii Fortis eidē dicati, à Mario Reitano in Poemate inscripto il Rogiero in Sicilia lib. 10. stan. 75. p. 281. & ab egregio viro de orbe literato benemerentissimo Joan. Mario de Crescimbenis in hist. vulgaris Poësis lib. 2. p. 169. & lib. 3. pag. 228. Edidit carmina latina hoc titulo prænotata.

Rosa Parnassi plaudens triumpho imperiali S. M. C. invictissimi Leopoldi de Austria Romanorum Imperatoris &c. ejusque dignissima uxoris Eleonore Magdalene Palatini Rheni. Neapoli apud Salvatorem Castaldum 1687. in 4. Apud Crescimbeni cit. p. 228. carminum suorum libamentum invenies, italicè scriptum.

ANNIBAL DE AFFLICTIS Panormitanus, Rhegynus Archiepiscopus, vir nobilitate clarus; sanctimoniâ verò longè illustrior, in lucem editus est anno 1560. Patre Vincentio Sinagræ Domino, matre verò Francisca Bardi Comitissæ Acis filia. A teneris annis ad pietatem mirificè pronus futuræ sanctimoniæ non obscura edidit argumenta. Spreta sæculi pompis Clericali militiæ nomen dedit, & confecto Bononiæ, & Patavii studiorum curriculo, Jurisprudentiæ laureâ insignitus est. Patris jussu ad Catholici Regis Aulam transiit, ubi statim inter Regii Sacelli Cappellanos cooptatus, vitæ inculpatæ splendore, Philippi II. Regis, omniumque amorum pariter, ac venerationem sibi conciliavit. Hinc Rhegynâ Ecclesia viduatâ Pastore, ad ipsam regendam, Rex Annibalem, etiam reluctantem, designavit. Romæ 30. Novembris 1593. consecratus, & in Ecclesiæ suæ possessionem immisit, statim in ejusdem beneficium sanctitatis lumina effudit. Sibi, ac domesticis suis pietatis, immò sanctimoniæ leges inviolabiliter observandas præscripsit; & ut ab Ecclesiastico foro injustitiæ labes elimina-

ret.

ret, Curia suæ administris ex ære suo stipendia assignavit, ne supra mercedem statutam aliquid extorquerent: eaq; institutione laudem haud exiguan Romæ promeruit, præsertim à Clemente VIII. qui Annibalis integritatem permaximâ æstimatione prosequutus est. Omnem vitæ suæ rationem ita composuit, ut ne temporis particula boni operis vacua pertrāsset: omnia enim tēporis momēta vel in gregis beneficium: vel in præclaris pietatis officiis studiosè impēdit. Noctū cum exiguan corpori quietem super stramentorum fascēs concessisset, reliquum orationi dabat: agebat enim, dum oves somno indulgent, evigilare Pastorem oportet. In pauperes liberalitatem exercuit summam: ipsos etenim, proveniunt suorum dominos appellabat. Hinc integras sæpe familias frumento, puellas dote, panperes omnes victu providere consuevit. Nec defuere tantæ charitati divinæ providentiæ subsidia; multoties enim horreos mirabiliter vidit frumenti copiâ multiplicatos: ideoque Pauperum Pater, immò & vir Sanctus omnium voce proclamabatur. In nosocomiis, ægrotis humiliter inservire, Annibali solemne fuit; quorum unum Sacerdotio insignitum, ulcetricusq; plenū, propè cubiculum suum apportavit, & quinquennio in infinis ministeriis inservit. Clericorum Seminarium proprio ære excitavit. Dicæ cesim omnem singulo biennio perlustrans, operariis sanè sedulis munivit. Pueros fidei rudimentis informabat; quibus vividiores diligebat, ut in Seminarium instituendos transferret; eoq; præsidio non impigros vineæ suæ cultores obtinuit. In Bovensem etiā Seminarium operam contulit suam. Monialium Rhegyensium perfectionē fovit: & Puellarum Gynæceum eā tempestate excitatum, eximilis constitutionibus vallavit. Virtutes, quibus enitit, virum undique egregium ad sanctitatis fastigium evexere: humilitate, charitate, angelicā puritate, prudentiā, pietate, modestiā, ecclesiasticæ disciplinæ zelo, mirinè effudit. Vitæ sævitiem, & austeritatem usque ad supremum spiritum produxit. Prophetiæ, ac miraculorum dono conspicuus claruit. Noctes insomnis orationi dicavit, in qua extaticas suavitates delibavit, ejusq; ope multa à Domino obtinuit. Rhegynæ Urbi inopinatam frumenti copiam impetravit: pluvias petiit, & assequutus est. Ad opulentiores Ecclesias à Catholico Rege non semel vocatus, primam sponsam pro ditiori dimittere recusavit. Depopulato à Thureis Rhegyo an. 1603. ne dum ecclesiasticos census, verum etiam, & patrimonii sui proventus pauperibus liberalissimè addidit: & Cathedralis excidium, propriis usurpatum oculis, instauravit: aliasque omnes Ecclesias, immanissimè direptas, reparavit: & non semel exornavit. Ecclesiasticā Immunitatem imperterrito pectore defendit, & in ea propugnanda divinam opem expertus est. Synodum coegit, in qua suffraganei Præsules interfuere, nempe Nicotrensis, Militensis, Tropiēsis, Bovientis, & Heracensis, in eaq; ad ecclesiasticam disciplinam instaurandam, saluberrimas edidit sanctiones. Tandem numeris omnibus ab-

solutus, præcognita divinitus morte, in supremū, morbum incidit, in quo doloribus patientiam expolivit: & prædictis terræmotibus Calabriam excussuris, inter ferventissimos animi affectus, in Domino sanctè quievit primo Aprilis 1638. ætatis 79. Confluentes populi ejus vestes, aliaq; avidissimè expetiere, ut tanquam reliquias viri sanctissimi servarent. Tanto Pastori Rhegyum solemniter iusta persolvit, & funebrem orationē dixit Stephanus Pepe Cl. Reg. quam ad publicum beneficium edidit. Mira patrata, ac cadaver post annos quatuor incorruptum adinventum, sanctimonix ipsius opinionem firmanunt: magnificentissimo verò tumulo cohonestatus est, hoc addito epitaphio.

D. O. M.

Annibali de Afflittis

Patritio Panormitano, Archiep. Rhegyno,

Comiti Bovenfi, Reg. Consiliario &c.

Pastorali vigilantia, ac pietate noto,

Sed profusa in pauperes liberalitate notissimo.

Ne desint vel premia virtuti, vel exēpla posteritati,

Quod vitus noluit per summam modestiam,

Hoc defuncto propter summa in hac Ecclesiā merita,

D. Mattheus de Januario Archiep. Rhegynus

Addicti animi monumentum

suo ære posuit.

Anno salutis humanæ M.DC.LXII.

Egregii Præsulis vitā edidit Josephus Fozins Soc. Jesu Romæ an. 1681. ejusque meminere Ab. Pirrus not. *Eccles. Agrig. pag. 117. & Pat. pag. 416.* Franc. Baronius de *maest. Panorm. lib. 3. pag. 135.* Joannes Rhò in *var. virtut. hist. lib. 6. cap. 6. n. 2. pag. 703.* Placidus Reina not. *hist. Messin. par. 2. pag. 57.* Ughellus *Italia Sacra tom. 9. p. 13. 453.* & Jo. Bapt. Pacichellus in *epist. famil. tom. 2. pag. 160.* qui falsè Mattheum vocat. Edidit ex indice *Bibliothecæ Barberinæ tom. 2. pag. 277. & 433.*

Synodum Rhegyensem ann. 1595. Rhegii 1595. in 4.

Synodū Rhegyensē ann. 1614. Rhegii 1614. in 4. In Bibliotheca Collegii Panormitani Societ. Jesu servatur volumen cui titulus

Lettere m. s. in fol.

ANNIBAL BUFALUS Messanensis, Philosophiæ, & Medicinæ Doctor eximius. Politiores literas, poetica studia Etruscā, ac Latīā linguā, Græcāq; literas calluit. A secretis Senatus Messanensis fuit, & in gravioribus negotiis pertractandis adnotus. Claruit anno 1602. Ipsum laudant Franc. Flacomius in *ludicis pag. 94. & Placidus Reina not. hist. Messin. par. 2. pag. 503.* qui edidisse ait

Aphorismorum Hippocratis Erometaphrasis. Messanæ typis Petri Brex per Laurentium Vallam 1605. in 8. Italicè

Canzone per l'Epistola di Maria Vergine scritta a Messinesi. Messanæ apud Petrum Brex, & Laurentium Vallam 1602. in 4.

Canzone alla sua cara Patria Messina. Ibid. apud eundem 1602. in 4. Extant apud Franciscum Flacomium in *libro Carminum edito Messanæ an. 1609. typis Petri Brex pag. 91. & 100. Epistole due*

dux Annibalis carmine scriptæ. Tandem apud Rorchum Gambacurtam in fine Fori Christiani, Panormi apud Jo: Franciscum Carrara 1594. in 4. editum vidi: *Rosarium Deiparæ Virginis carmine descriptum.*

ANNIBAL RVBA' Patritius Messanenensis, Jurisconsultus doctrinâ clarus. Obiit propè annum 1662. edidit

Summarium notabilium Decisionum S. R. C. Neapolitani. Venetiis apud Franciscum Baba 1654. in 4.

ANONYMUS CATANENSIS Græcus Encomiastes, cujus extat apud Octavium Caetanum *to. 2. Sanct. Sicul. p. 6.*

Vita, & Gesta B. Leonis Episcopi Catane ex Græcis versa. Versionem è græco in latinam linguam adornavit Jacobus Sirmundus Soc. Jesu, ex Codicibus Vaticano, Cryptæ Ferratæ, & Bibliothecæ Cœnobii Sanctiss. Salvatoris iuxta Messaniam, ut idem Caetanus ait in *animad. p. 6. n. 1.* ubi auctorem Siculum fatetur, & *n. 5.* Catanensem: idque ex eo deducit, quod Berillum Episcopum Catanensem, Episcopum nostrum vocat.

ANONYMUS alter CATANENSIS Græcus Poeta, carmine jambico scripsit

Vitam S. Leonis Catanensis Episcopi versibus expressa. ex m. s. Codice Monasterii S. Salvatoris Messanæ latinitate donavit Augustianus Floritus Soc. Jesu: extat apud Caetanum cit. *tom. 2. Sanct. Siculor. à pag. 22. qui in animad. pag. 11. n. 1. & 2. & pag. 12. nu. 19.* Catanensem putat, & ante annum Christi 800. ac paulo ante floruisse rectè suspicatur.

ANONYMUS tertius CATANENSIS claruit anno 1669. eoq; anno edidit italicè

Relazione del nuovo incendio fatto da Mongibello, con la rovina di molti Casali della Città di Catania, e de' miracoli, e prodigii operati dal sacro Velodell'Invittiss. V. e M. S. Agita à dì 11. del Mese di Marzo del presente anno 1669. sino alli 11. di Luglio del medesimo anno quando terminò l'incendio. Catane apud Bonaventuram Roccam 1669. in 4. & Messanæ apud Josephum Bisagnium 1670. in 4.

ANONYMUS DREPANITANUS, ex Leone Allatio in sua *Drammaturgia ind. 6. pag. 613.* ubi de ineditis operibus, prosâ scripsisse ait

Girandola Comedia curiosa. A' scenâ quæ Drepani effugitur, & ab interlocutoribus Drepanitanis, Drepanitanum Auctorem putavit Allatius; qui addidit, quòd unâ cum aliis m. ss. operibus extabat in Bibliotheca Ducum Urbini, exinde in Vaticanam.

ANONYMUS JVRISCONSVLTVS SICVLVS edidit

Ad Bullam Apostolicam Nicolai V. & Reg. Pragmaticam Alphonfi Regis de Censibus Annotationes. apud Petr. de Greg. de Censibus. Panormi typis Jo: Ant. de Francis 1609. in 4. & iterum ibid. typis Franc. Ciotti 1622. in fol.

ANONYMVS alter JVRISCONSVLTVS SICVLVS, cujus extant

Additiones super Ritu Regni Siciliae. in Commentariis super Ritu collectis à Marcello Con-

versano. Panormi apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in fol.

ANONYMUS MESSANENSIS eruditione & doctrinâ reſertus claruit anno 1668. Scripsit

Consilium, in quo cujusdam dissertationis vanitas adversus Virginalis Epistolæ ad Messanenses scriptæ immemorabilem traditionem, evidenter ostenditur. Extat in calce notitiarum historicarum Messanæ Placidi Reina par. 2. Messanæ apud Paulum Bonacoram 1668. in fol. à pag. 537.

ANONYMUS PANORMITANUS Theologus doctissimus, edidit

Votum Responsivum pro serenatione conscientiarum Monialium SS. Salvatoris Orbis Panormi psallentium ad præscriptum Dominicani Breviarii. Messanæ 1681. in 4.

ANONYMUS SICULUS Monachus scripsit græcè

Vitam S. Cononis Monachi, quam latinitate donavit Abbas Franciscus Maurolycus Messanenſis: & repurgatam habes apud Caetanum *tom. 2. SS. Siculor. p. 200.* de quo etiam in *animad. p. 67.*

ANONYMUS SICULUS Monachus græcè scripsit

Vitam S. Virginis Marinæ, ipsam protulit Caetanus cit. *to. 2. SS. Sicul. p. 109.* Qui in *animad. p. 40.* Siculum, ac monachum fuisse putat: & græcam habuisse ex m. ss. membranis Monasterii SS. Salvatoris Messanæ affirmat. Hieronymus Ragusa in *elogiis Sicul. p. 23.* & in *Siciliæ Biblioth. vet. p. 26.* Augustinum Floritum Soc. Jesu latinitate donasse testatur.

ANONYMUS SICULUS. Leo Allatius in sua *drammaturgia in ind. 6. p. 612.* ubi de quibusdam operibus m. ss. ab incertis auctoribus exaratis, hanc opellam italicè scriptam prosâ exhibet

La Costanza d'Adone Tragicomedia. Auctorem Siculum fuisse putat Allatius ex servis interlocutoribus siculâ linguâ loquentibus: servabatur in Bibliotheca Ducum Urbini, nunc in Vaticana.

ANONYMUS SICULVS, & forsan Panormitanus Monachus Benedictinus in Monasterio S. Martini de Scalis juxta Panormum, qui propè annum 1390. floruisse creditur. Huius extat opusculum

De Reedificatione Monasterii S. Martini de Scalis Panormi Ordinis S. Benedicti. Romæ apud Nicolaum Piccoletum 1567. in 4. iterum ibid. apud Aloysium Zannettum 1596. in 4. & Panormi typis Augustini Epiri 1702. in fol. in calce Historiæ Montisregalensis Aloysii Lelli: etsi in tertia editione annus, locus, & typographus secundæ editionis spectetur. In lucem emissus fuit liber jussu Ludovici de Torres Archiep. Montisregalis in multis vel auctus, vel diminutus, prout ad firmanda Montisregalensis Ecclesiæ jura opportunum putavit, & primævo exemplari m. s. in Bibliotheca S. Martini de Scalis haud respondere testatur Ab. Pirrus *lib. 4. Sic. Sacra p. 168.*

ANONYMVS SICVLVS, qui claruit non longè ab ævo S. Alberti Carmelitæ, cujus obitum, scriptores ipsius vitæ an. 1307. notant, ut in Al-

Alberto scripsi. Apud Danielem à Virgine Maria in *Speculo Carmelitarum* edito Antuerpiæ 1680. in fol. tom. 2. par. 4. n. 2176. à pag. 631. & seq. extat opusculum in scriptum

Vita S. Alberti Authore aequali, aut suppari Siculo: & inde ulterius tradita per Theodoricum de Aquis, ex codice Carmeli Coloniensis, collato cum altero n. s. codice Carmeli Mechliniensis, & extracto Bibliothecæ Vaticanæ. Quod verò vitæ istius scriptor Siculus fuerit, & quod ex ea S. Alberti vitam digesserit Theodoricus de Aquis, habetur ex eodem Daniele cit. n. 2175. pag. 630. & n. 2182. p. 632. additque auctorem hunc Siculum non longè ab Alberti obitu vixisse.

ANONYMUS SICULUS Astronomiæ peritus, ex M. Georgio Draudio in *Biblioth. classica* pag. 1025. opusculum astronomicum scripsit, ait enim *Siculi cujusdam Astrolobium.* Venetiis apud Junctam 43.

ANONYMUS SICULUS, sub nomine Academici Fumici Abfconditi, eruditè edidit italicè

Relatione delle feste fatte in Palermo per lo felicissimo nascimento del Serenissimo Principe della Spagna, Primogenito dell' Invittissimo Re di Spagna, e di Sicilia D. Filippo IV. Panormi apud Decium Cyrillum 1630, in 4.

ANONYMUS SYRACUSANUS græcè scripsit *Vitam S. Zofimi Episcopi Syracusani*, quam ex m. s. Ecclesiæ Bovinensis, latinitate donatam, edidit Octavius Caetanus to. 1. SS. *Siculor.* p. 226. in animad. verò p. 180. Syracusanum auctorem putat, cujus meminit etiam in animad. ad to. 2. p. 106.

ANONYMUS alter SYRACUSANUS antiquus enconiasles: antequam Saraceni Siciliam occuparent, clarij; sæculo nempe reparati orbis septimo, vel octavo, ut ex Caetano citato in animad. ad to. 1. p. 7. n. 1. Extat apud ipsum t. 1. p. 4.

Narratio S. Patris nostri Marci Episcopi Syracusani, & Martiris incerto, sed antiquo Auctore. Latine fecit ex græco P. Jacobus Sirmundus Soc. Jesu ex cod. m. s. Bibliothecæ Vaticanæ. eodem Caetano teste p. 3. & in animad. p. 7. de quo etiam in animad. to. 2. p. 106.

ANSELMVS CRASSVS Agenes Ordinis Capuccinorum Messanensis Provinciæ Sacerdos. Inter suos morum integritate, eruditione, doctrinâ, & concionatoris munere, venerandani sui opinionem fovit. Humilitati præsertim addictus, neglecta Ordinis munia studiosè amplectebatur: ab honoribus verò semper abhorruit. Luminibus captus, cæcitatis incommoda alacriter pertulit, divinæ voluntati conformis, usq; ad supremam vitæ lineam. Annua Provinciæ monumenta superiorum justu curavit: & relicto sodalibus suis probitatis exemplo, in patrio Cœnobio Septuagenarius decessit 9. Decembris 1689. Ipsum laudant Placidus Reina not. hist. Mess. par. 2. pag. 57. Dionysius Genuensis in *Bibliot. Capucc.* p. 28. & Joseph de Ambrosio in *relat. solemnitis epistole Mariæ* p. 626. Edidit italicè

Le Ammirande Notitie della Patria, Vita, e Trionfi della Gloriosa S. Venera, detta pur Veneranda, e da Greci Parasceve, Predicatrice Evangelica.

V. e M. del Regno di Sicilia Cittadina, e Tutelar Padrona dell' amplissima Città di Acl. Messanz apud Iacobum de Mattheo 1665. in 4.

Compendio dell' Ammirande Notitie della Patria, Vita, e Trionfi della Gloriosa Predicatrice S. Venera. Catanæ apud Bisagni 1687. in 4.

ANSELMVS FATIVS Ennensis, musices peritus. Edidit

Sacras Cansiones,

Italicè

Il Primo libro de' Madrigali a cinque voci. Messanz apud Faustum Bufalinum 1589. in 4.

ANSELMVS FATIVS, (an idem qui supra, haud satis liquet) Ennensis Ord. S. Augustini, vir eruditione, & doctrinâ clarus. Edidit italicè

Memoria artificiale di casi di coscienza, o vero nuovo modo di apprendere con facilità, e di ritenere con felicità tutto ciò, che appartiene alla materia de' casi di coscienza, disposto artificiosamente per via di numeri. Parte Prima. Messanz apud Franciscum Bianco 1628. in 8. Secundam promiserat partem, at non edidit.

ANSELMVS SAMSON Mazarenfis, ex Ordine Montis Oliveti. Poeta eximius. Obijt Caccabi an. 1699. In lucem emisit italicè

La Geneviesa, o vero il Tradimento svelato, Drama musicale. Panormi apud Boffium 1667. in 8. ibid. apud Buam, & Camagnam 1667. in 12. typis Petri de Insula 1677. in 12. Neapoli, & alibi.

Santa Giuliana di Tolemaida V. e M. con S. Paulo suo Fratello. Opera Sacra. Panormi apud Petrum de Insula 1672. in 8.

Maria Stuarda Drama Tragico. Ibid. apud eundem 1672. in 12.

ANTANDER vel ANTANDRVS Syracusanus Agathoclis Syracusarum tyranni frater. Syracusis natum ex eo rectè deducit Jacobus Bonannus in *Syracus. Illustr. lib. 2. pag. 303.* quod cum Syracusas ipsius parentes commigrassent, Agathoclem puerum secum deduxere, ut habet Diodorus *Siculus lib. 19. n. 2.* hinc cum Antander fuerit natus minor, inferendum putat, Antandrum Syracusis natum, ubi deinde incoluere parentes. Agathoclis fratrem fuisse liquet ex Justinio *hist. lib. 22.* & Diodoro cit. n. 3. & in *Eclogis lib. 21. n. 12.* A' Paulo Orofio *hist. lib. 4. cap. 6.* mendosè Andron vocatur: ut observavit Bonannus cit. sed in editione Moguntina an. 1615. ab Andrea Schotto castigatâ p. 235. rectè legitur Antander Agathoclis frater. Fuit Antander militari gloriâ præclarus, unusque ex Ducibus, qui magnâ militum manu à Syracusanis in Crotonitarum auxilium sunt missi contra Brutios, ut ait Diodorus cit. *lib. 19. n. 3.* Thom. Fazellus etiam *dec. 2. de reb. Sicul. lib. 4. cap. 1. pag. 342. 346. & 347.* bellica fortitudine munitum prædicat, adeo ob strenuissimas pugnando res gestas; præclarissimam nominis famam sibi comparaverit. Cum autem Agathocles ab Amilcare Carthaginensium duce obsessus, (egregio sanè consilio) ad evertendashostium vires, bellum in Africam transferre deliberasset, Antandro (cujus animi virtutum, fidemque satis noverat) bellicis Siciliæ rebus, ac Syracusis præfecit

fecit; qui mirā prudentiā, ac fortitudine, urbem, civesque fluctuantes, contra hostium conatus, & astus firmavit: immodò profligatis Carthaginensibus, ac interfecto Amilcare, insignem retulit victoriam, ut narrat Fazellus. Attamen Diodoro lib. 20 n. 16. natura effœminatus, vocatur: & contrarium, fratris audaciæ, rebusque præclare gestis, ingenium habuisse ait: ideoque quamvis ad urbis præsidium relictus, ut ibidem dixerat n. 4. attamen urbem Carthaginensibus tradendam censuit: at prævalente prudentiorum sententiā, in fide fortiter perseveravit. Agathoclis iussu eorum consanguineos omnes, qui Carthaginensis militiæ socii fuerunt, magnā perpetrata clade, trucidavit, ut habet Diodorus cit. n. 73. Claruit ex Bonanno eodem ferè tempore, quo Timæus historicus vixit, nempe olymp. 120. ante Christum natum an. 296. Scripsit ex Diodoro in *eclogis* lib. 21. n. 12.

Historias, quibus complexus est res gestas Agathoclis fratris, ut exponit Bonannus.

ANTIOCHVS Syracusanus historicus antiquus, teste Dionysio Halicarnasæo lib. 1. *antiq.* Xenophanis filius, claruit circa olymp. 90. nempe 416. ann. ante Christi Domini natiuitatem, ex Vossio de *hist. Græcis* lib. 4. cap. 7. pag. 456. & 457. Bonanno *Syrac. illustr.* lib. 2. pag. 297. & Morerio *dict. tom. 1.* pag. 275. Eo tempore vixisse deducitur à Diodoro Siculo lib. 12 n. 71. ubi cum de Xerse scripsisset, cui Darius successit, addit: *hoc anno Sicilicarum rerum scriptor Antiochus Syracusanus historiæ suæ finem imponit, quam libris IX. à Cocalo inde Rege deduxit.* Darius autem regni primordia exoritur est anno primo olymp. 89. ideoque rectè Bonannus Philippi Cluverii sententiam rejicit, qui lib. 1. *Sicil. antiqu.* cap. 2. pag. 28. ait: Antiochum Thucydide multo priorem fuisse: nā Thucydides in exordio belli Peloponnesiaci, Atheniensium dux interfuit olymp. 87. ex quo historiam suam aggressus est, ex Diodoro cit. l. 12. n. 37. hinc Bonannus concludit Thucydidem, & Antiochum, vel eodem tempore floruisse, vel Thucydidem aliquantulum Antiochi ætatem præcessisse. Idem Cluverius, qui in *Italia* lib. 1. cap. 1. pag. 10. & lib. 3. cap. 2. pag. 835. ait Antiochum Aristotele superiorem fuisse annis propè ducentis, rejicitur à Vossio cit. pag. 457. & merito: Alexander enim Aristotelis discipulus ann. 1. olymp. 111. regnare cœpit; adeo ut interfuit olymp. 22. ab olymp. 89. Antiochi, ad 111. Alexandri: quibus si addere velis olymp. 3. regni ejusdem Alexandri, annos centum constabis ante Aristotelem, non duocentum, ut Cluverio placet. Ideoque ex Vossii computo claruit Antiochus olymp. 90. Romæ 330. Ex Mariano Valguarnera *antiq. Panor.* pag. 20. Herodoti coevus fuit, qui historiam olymp. 89. scripsit. Timæi Siculi historici vetustior, ut deducere licet ex Josepho Hebræo contra Appionem lib. 1. Scripsit græcè

Historiam Sicilia libris IX. comprehensam, à Cocalo Rege, usque ad obitum Xersis deductam, ut ait Diodorus cit. hujus historiæ meminit Pausanias in Phocicis, siue lib. 10. ubi ait *Antiochus Syracusanus* *Biblioth. Siculæ Tom. I.*

mus Xenophanis filius in Stelliensi historia: quibus adde Vossium, Bonannum cit. Lascarem apud Maurolycum *hist. Sicil. lib. 1. pag. 19.* Goltzium *hist. post. Sicil. p. 91.* Gesnerum in *Biblioth. p. 55.* Fazellum de *reb. Sicul. dec. 1. c. 1. p. 102.* qui ex Pausania libros X. scripsisse tradit.

Historiam Italiæ, ut ait Dion. Halicarnasæus lib. 1. *antiq.* qui Antiochum perantiquum scriptorem vocat: & infra addit. *Antiochus Xenophanis è vetustis monumentis hæc, quæ bona fide dignissima, & certissima visa sunt, de Italia conscripsit*: ibique hujusce operis fragmentum adducit: pluries etiam citat infra. Historia hæc de Italia citatur à Strabone *Geog. lib. 5.* ubi ait *Antiochus, quod de Italia scripsit*: eodem libro sæpius Antiochum citat, ut etiam lib. 6. de eadem etiam Stephanus de *urbib.* & Hesychius apud Vossium cit. Gesnerus in *Biblioth. pag. 55.* alique. Testatur Vossius quòd ea, quæ Strabo l. 5. scripsit de Campania ab Opticis, siue Ausonibus inhabitata; & ea, quæ lib. 6. scripsit de Tarentinæ urbis origine, omnia eruit ab historia Italiæ nostri Antiochi. Additque Vossius, quod ubi Festus *ver. Romæ*, citat Antigoni Italiæ historiæ scriptorem, cujus lectionem sequutus est Scaliger, corrigendum Antiochum. Lascari apud Maurolycum lib. 1. *hist. Sicil. p. 19.* scribit Antiochum *Romanorum historias* edidisse à Pausania citatas: at Bonannus censet, ni intelligat de historia Italiæ, in errorem lapsum esse: nemo etenim scripsisse Romanorum historias restatur. Idem censendum de Goltzio, qui Lascarem sequutus est, & de Josepho Bonfilio *hist. Sicilia par. 1. lib. 1. pag. 27.* dum ait: scripsisse bellum inter Romanos, & Syracusanos. Arnobius contra *Gentes lib. 6.* Historiarum Antiochi librum nonum citat. Morerius tandem edidisse ait: *Historiam Bizantinam*: quòd apud neminem legi. Antiochum ab Antiloco historico, qui de *viris illustribus* scripsit, diversum esse, rectè advertit Coronelli in *Biblioth. to. 3. num. 4221.* qui de Antiocho ibidem agit n. 4306. Diversus etiam ab Antiocho Alexandrino ab Athenæo lib. 11. c. 9. pag. 482. & ab Antiocho Leodiceno à Laertio in *Pyrrone* citatis.

ANTONINUS ALFANUS Panormitanus Philosophus, ac Theologus doctissimus, qui sævioribus disciplinis politiores literas addidit; & poetica ingenii monumenta Erruscis, Latinsque numeris non sine laude exposuit. In Panormitana Accensorum Academia inter clariores promiuit. Obiit Panormi 16. Augusti 1578. & in Ecclesia S. Petri Martyris, nunc Monialibus Vallis viridis adjuncta, sepelitur. Laudatur à Leonardo Orlandino in *disc. Sicilia in calce descriptionis Ateneæ* pag. 80. & in *lib. var. Imaginum* pag. 49. & à Hierou. la Rape, Argistro Giuffredo, Barth. Bonanno, aliisque in *carm. Accensorum lib. 1. p. 9. 50. & 67.* Italicè scripsit

La Battaglia celeste tra Michele, e Lucifero. Poema. Panormi apud Jo: Matthæum Maidam 1568 in 8. *Rime.* in libro: *Rime dell' Accademia degli Accesi di Palermo.* Ibid. apud eundem 1571. in 8.

Rime. in libro secundo eorundem *Carminum.*

num. Ibidem apud eundem 1573. in 8.

Vittoria del Marchese di Pescara Poema, ex eisdem eam. lib. 1. pag. 9. scripsit etiam de S. Christina V. & M. teste Orlandino cit. in eod. lib. pag. 168. ubi eundem laudat.

ANTONINUS AMATVS Panormitanus celeberrimus Juris utriusque Doctor, inter causarum forensium Patronos sua tempestate nemini secundus: doctrinâ, & eloquentiâ apud supremos Siciliæ Magistratus mirabiliter valuit. Ob egregiam Juris doctrinam nonnullos honores promeruit, & obtinuit. In Prætorio Panormitano, & Tribunalis Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ, & Magnæ Regiæ Curiæ pluries sedit Judex. Tandem morborum vi laecessus, Panormi decessit 31. Julii 1653. Placidus Carafa in *Sicaniæ descrip.* pag. 49. inter Illustriores Iuriconsultos adnumerat: ipsum laudat Franc. Strada in *quietationib.* p. 13. Mar. Giurba *obser.* 104. n. 24. ejusque etiam meminit Coronelli in *Biblioth.* 10.3. n. 402. Edidit

Variorum Forensium, & Practicabilium Juris Resolutionum librum Primum. Panormi typis Jo. Ant. de Franciscis 1616. in fol. & Ibid. apud Angelum Orlandum 1627. in fol.

Variarum Forensium, & Practicabilium Juris Resolutionum librum Secundum. Ibid. typis Decii Cyrilli 1634. in fol. Exinde uterque liber unico volumine complexus prodiit Venetiis apud Turrium 1655. in fol. & Lugduni 1668. in fol.

Patrocinium pro Seuatu Panormitano contra Fiscum Patronum. Panormi 1646. in fol.

Allegationes pro Serenissimæ Altitudinis D. Ducis Sabaudie contra hujus Siciliæ Regni Prothonotarium, Magistrum Notarium Regiæ Cancellariæ, Magistrum Notarium Regii Patrimonii, & Consortes. Ibid. apud Decium Cyrillum 1632. in fol.

ANTONINVS AMICVS Messanenſis Sacerdos, vir eximie eruditionis historicus, ac Panormitanæ Ecclesiæ Canonicus. A Philippo IV. Catholico Rege Historiographi Regii titulo insignitus. De antiquis rebus benemerentissimus, omnia Archiviorum Siciliæ, & Neapolis tabularia indefesso perquisivit labore, è quibus monumenta omnia cedro digna, quæ Siculam respicerent historiam vel sacra n, vel prophanam, eruit diligenter: eorum magna pars in plures digesta Codices, hodie in refertissima Bibliotheca D. Aloysii la Farina Marchionis Madonia (nunc D. Vincentii filii) asservatur: nonnulla cum ad Archiepiscopum Panormitanum D. Jacobum Palafox pervenissent, secum transtulit, quando ad Ecclesiam Hispalensem regendam transiit. Variis tandem graminis affectus, Panormi ultimum clausit diem 21. Octobris 1641. & Canonorum sepultura in Ecclesia Cathedrali traditus fuit. Ipsum laudat Petrus Carrera in *epist. nuncupat.* libelli inscripti: *Discorso sopra quella scrittura di quattro fogli, nostro Antonino dicati, & Hier. Ragusa in Elog. Sicul.* p. 170. Edidit

Dissertationem Historicam, & Chronologicam de antiquo Urbis Syracusanæ Archiepiscopatu, ac de ejusdem in universa Sicilia Metropolitico Jure. Neapoli apud Octavianum Beltrantum 1640. in 4. Huic

Huic operi plenè respondit Franc. Baronius edito libro: *Historiæ, & Chronologicæ dissertationis, &c. Judicium.*

Seriem Ammiratorum Insulæ Siciliæ ab anno Domini 842. usque ad annum 1640. Panormi apud Petrum Coppolam 1640 in 4.

De Messanenſis Prioratus Sacræ Hospitalis domus Militum S. Joannis Hierosolymitani Origine. Ibid. apud eundem 1640. in 4.

Trium Orientalium Latinorum Ordinum post captâ à Duce Gothefredo Hierusalem, videlicet Sacræ domus Hospitalis, sive militum S. Joannis Hierosolymitani: Sacræ domus Templi, sive Militum Templariorum ante ipsorum extinctionem: & S. Mariæ de Valle Josaphat Ord. S. Benedicti Notitiæ, & Tabulariæ. Ibidem apud Alphonsum de Isola 1636. in fol. ac horum opusculorum unum tantummodo editum apparet, nempe: de orig. sac. domus templ. Hispanicè

Chronologia de los Virreyes, Presidentes, y de otras personas, que han governado el Reyno de Sicilia despues que sus Reyes han dexado de morar, y vivir en el. Ibid. apud Decium Cyrillum 1640. in 4. & apud Petrum Coppola 1640. in 4. Tertiò apud Jacobum Epirum 1687. in 4. a. Iste Chronologiæ continuatione usque ad annum 1687. ab V. J. D. Josepho Seoma. Multa edere promittebat tum propria, tum aliena quorû indiculum in calce dissertationis de Syracusanæ Urbis Archiepiscopatu exhibuit. Quæ ipse scripserat, hæc sunt.

Vindiciæ Tutelares Urbis Messanæ.

Historia Ecclesiæ Messanenſis, & Archiepiscoporum Vitæ.

De germano magni Monasterii S. Salvatoris Ord. S. Basilii, olim in Promontorio Portus Urbis Messanæ constructi Auctore, Chronologica, & Historica dissertatio. Authographum extat apud me m. s. in fol.

Historia Magni, & Regii Monasterii S. Salvatoris Lingue Phari nuncupati, Ord. S. Basilii propè Messanam: in qua Archimandritalis dignitatis origo demonstratur, & omnium Archimandritarum vitæ scribuntur.

Brevis dissertatio de servato apud Beneventanos S. Apostoli Bartholomæi corpore.

Sacræ domus Hospitalis, sive Militum S. Joannis Baptistæ Hierosolymitani, Notitiæ, & Tabulariæ. m. s. apud me in fol.

Brevis, & exacta notitia originis Monasterii S. Mariæ de Valle Josaphat Ord. S. Benedicti in Urbe Hierusalem fundati &c. m. s. in fol. apud me.

De sacra Regum Siciliæ Ducatus Apuliæ, & Principatus Capuæ Vntione, & Coronatione in Urbe Panormo constituta, dissertatio.

De Officina Monetaria Regni Siciliæ in Urbe Messana constituta, dissertationes duæ.

Par. ensis ad Panormitanos, & Messanenſes, in qua Messanenſis, & Panormitanæ Urbium antiqua amicitia declaratur, & recentiorum inter eas simultatum origo demonstratur.

De origine, progressu, immunitatibus, & Privilegiis Cruce signatorum. Quæ deinde in Sanctiss. Fidei Quasitores, eorumque Ministros, ac Familiares Romanorum PP. dispositione collata sunt, Apostolica dissertatio.

Re-

Regum à Martino Sicilia Rege, & Martino Montis-
Aibi Duce, postea Aragonum, & Sicilia Rege ejus pa-
tre, in Sicilia gestarum usque ad eorum interitum bre-
vis, & exacta narratio. Extat authographum m. s.
in fol. apud me.

Speculum Tragicum clarissimorum quorundam vi-
rorum, ac supremorum Magistratum auctoritate pre-
stantium, qui cōtigalium Regni Sicilia, Ducatus Ap-
ulie, & Principatus Capue amplificandi, novorum-
que eidem Regni imponendi Carolo I. Sicilia Regi, &
Andegavia, ac Narbonensis Provincia Comiti Au-
ctiores fuere.

Serenissimorum, ac Invictissimorum Sicilia Regum
Annales, ab anno 1060. reparata salutis, quo expul-
sis Maumethanis, piissimus Princeps Comes Rogerius
Normannus Siciliam conquestus, usque ad presens
saeculum. Hispano sermone etiam promissit.

Notitiam Regiminis Regni Sicilia, in qua omnium
Magistratuum ratio, & Proregis munia in singulis co-
rum adanussim explicantur.

Notitiam Principum, Ducum, Marchionum, Comi-
tum, & Baronum Regni Sicilia, ubi germanum cu-
jusvis genus, ac dominatus, quem in suis oppidis, pa-
gisque obtinent, brevi narratione traduntur.

ANTONINVS AMICVS alter, v. Laurentius
Amicus.

ANTONINVS ANSALDVS. v. Gerardus An-
saldus.

ANTONINVS ANSALONIVS nobilis Messa-
nensis, in equestri ordinis muneribus insigniter
versatus. Hunc illum esse puto, quem Petrus An-
salonius in sua familia pag. 200. prudentia, & vir-
tute egregiū, & adversa fortunæ injuriis exagita-
tum describit. Vivebat anno 1637. Edidit italicè

Il Cavalier descritto. Messanz apud Petrum
Bream 1629. in 4.

Il Torneo à piede, discorso, nel quale si ragiona
con quanta magnificenza si sia combattuto nella sbarra
da Signori Cavalieri della Stella nell'anno 1636. Ibi-
dem apud heredes ejusdem 1637. in 4.

ANTONINVS de ASSALI Panormitanus Ju-
risconsultus doctrinā clarus. Inter præcipuos
causarum Patronos inclaruit. Obiit Panormi an-
no 1636. ætatis 80. & in Ecclesia Monialium S.
Catharinæ sepultus jacet. Edidit

Allegationes pro Regio Fisco, & Terra Tortoretì
contra D. Aloysium Mastrilli. in fol. sine loci, anni,
& typographi nomine.

Allegationes pro D. D. Alvaro Kaldaxi, Russo,
& Spatafora Barone Martinorum contra D. Franci-
scum Campulo. in fol.

ANTONINVS BONONIA v. Antonius
Bononia.

ANTONINVS BOTTUS Panormitanus, Ja-
cobi Botti nobilis Genuensis filius, Ordinem
Carmelitarum Excalceatorum ingressus, inde
ad Clericos Regulares Somaschos transiit. Egre-
giis doctrinæ splendoribus effulsit, quorum præ-
stantiā sui admirationem excitavit, cum sexcen-
nio philosophiam, ac duodecim annis scholasti-
cam Theologiam docuisset Neapoli, Genuæ, &
Romæ. Ad Clerum Torellanum apud Venetos
Theologiam moralem publicè exposuit, ad hoc

munus ab Episcopo loci electus, Honorum gra-
dus, ad quos sæpè promerita virum eximium
accerfere, constantissimè respuit, ut quieti, & stu-
diorum otis indulgeret, Inter celeberrimos ver-
bi divini concionatores recensetur à Joanne
Franchino in *Bibliosophia Francisc.* n. 41 p. 66.
Romæ vivebat an. 1684. Edidit

Disputationes in Aristotelis Logicam, Philoso-
phiam naturalem, & Metaphysicam, in tres tomos di-
tributas. Genuæ ex typographia Antonii Geor-
gii Fraicelli 1671, in 4. Prælo paraverat

Theologiam in quatuor Tomis distributam, in fol.
& nonnulla opera Theologie moralis,

ANTONINVS BRANCACCIO Messanen-
sis, Philosophiæ, & Medicinæ Doctor; ob doctrinæ
præstantiam pluries in Medicorum Collegio
Messanensi Prior, ac illius Urbis Archiater. Cla-
ruit an. 1636. De eo Placidus Reina not. hist.
Messanæ par. 2. p. 503. qui edidisse testatur italicè

Breve Racconto de' favori, e beneficii ricevuti dal-
la B. V. e delle feste celebrate in rendimento di gra-
zie nella solennità dell' Epistola Mariale nel 1636,
nella Città di Messina.

ANTONINVS BRVNVVS Panormitanus Juris
utriusque Doctor, natus anno 1673. 16. Julii, &
literarum studia amplexus, Jurisprudentiæ lau-
reā insignitus est, Causarum patrociniū navi-
ter agit, ab ingenio, doctrinā, & eruditione lau-
datus. Vivit nunc vir eximius in studio indefes-
sus, & sui spem in diem excitat, Edidit

Allegationes in causā spalii feudi Belliscare pro
Ill. D. Joseph Monreale Duce Castriphilippi contra
D. Carolum Deodato. Cum Tribunalis Concisto-
rii S. R. C. decisione, & motivis juxta allegata.
Panormi apud Felicem Marinum 1702. in fol.

Allegationes Juris, & Facti pro Ill. D. Joseph
Valguarnera Principe Niscemis, contra Ill. D. Pou-
ttium Valguarnera. Ibid. 1700. in fol. Italicè

Discorso in Fatto, con alcune considerazioni legali,
e precisamente sopra la l. si unquam C. de rev. don.
per la validità dell' insinuata revocazione fatta a 26.
Maggio 1653. della donazione fatta a 8. Luglio
1643. dall' Ill. Qu. D. Vitale Valguarnera Principe
di Niscemi &c. a due figli naturali. Ibid. 1702. in fol.

Præventionis Judicialis Notula coram Ill. D.
Francisco Arana Consultore E. S. Anno 1703. Pro
Ill. D. Joseph Monreale Duce Castriphilippi contra
D. Rainaldum Deodato. Panormi in fol. ex typo-
graphia Felicis Marino, fulcita postea favorabili
decisione ejusdem Ill. Consultoris Anno 1705.

Legalis discursus tribus munitis sententiis confor-
mibus: ne attendatur duplex consanguinitatis vincu-
lum in Feudis Jure Francorum, Primogeniis, Majo-
ratibus, & Fideicommissis, pro Ill. D. Parcratio Rao,
& Corivaja Marchione Mongiuffi &c. contra D.
Matthæum Fusca. Panormi 1706. in fol. Sub præ-
lo Felicis Marini.

Scriptis suppressio nomine, Pro Ill. D. Joseph Val-
guarnera Principe Niscemis super textu in l. quod
justit ff. de re judicata sub die primo Maii 1700. in fol.

Italicè scriptis suppressio pariter nomine, super
textu in l. si unquam C. de revoc. donat. & super l.
comparationes C. de fide instrum. pro eodem Ill. Prin-
cipe Niscemis in fol. F. 2 ANTO-

ANTONINVS COELI Messanenſis, Philoſophus, ac Medicus doctrinâ inſtructiſſimus: in Meſſanenſi Collegio Prioris munere claruit. Viſit anno 1618. quo in lucem emiſit

Introduktionem Vniuerſalem ad medicâ facultatem, ac brevem methodum curandi particulares præter naturam corporis humani affectus: nec non de pulſibus tractationem: quibus additur commentarius in primum librum Aphoriſmorum Hippocratis, Meſſanæ apud Petrum Bræam 1618. in 4.

ANTONINUS COLLURAFI ex oppido Libritii, Diocæſis Paſtenſis, in lucem editus an. 1585. à teneris annis clericali militiæ nomen dedidit. Literarum ſtudia eâ animi cõtentione amplexus eſt, ut ob egregiâ ingeniî ſelicitatē mirabiliter profecerit, & Philoſophiæ, ac Theologiæ laureâ adhuc adoleſcens obtinuerit. Exinde elegantiffimum ingenium ad amœniores literas adinovit, tanto cum fructu, ut in præſtantiſſimum virum evaſerit: ob reconditam eruditionis copiam, tum ſacram, tum proſanam, hiftoriarum cognitionem, civilemque doctrinam; ſed præcipuè ob ſingularem eloquentiæ cultum, ſplendorēque; eximium, inter præclariores ævi ſui viros meritò accenſendus. His munitus præſidiis, extra Sici-liam benignæ fortunæ veſtigia pertentans, Venetiis ſe conſulit; ubi cum ejus literarum ornamenta intellexiſſent bonarum artium amatores, egregium virum perhumaniter foverunt; & à nobiliſſima donatâ familia, memorabili munificentiâ fuit exceptus: ibique ornatiffimâ eloquentiæ, & eruditionis venuſtate, Literatorum omniū amorem ſibi conciliavit. Senatus decreto publicè civiliſ doctrinæ, & Rhetoricæ præcepta docuit; tantâque doctrinæ laude, ut ubique præclara celeberrimi ſui nominis fama effunderetur; & eloquentiæ præſtantiam prædicarent omnes. Nobiles Venetiarum adoleſcentes ſuo in gymnaſio eruditi, novis literarum ſplendoribus patriam amplitudinem exornarunt: ex eius enim Scholâ prodire laudatæ ſapientiæ viri, politiſioribus literis celebres, inter quos Jo: Franciſcus Lauredanus, ab editis libris longè, latèque notus, quem, ut teſtatur Gaudentius Brunaccius in *ejus vita* p. 17. & 18. & Auctor libri inſcripti, *Glorie degl' Incogniti* p. 246. vivida eloquentiæ lumina à Colurafi præceptis originem traxiſſe ſcribunt: quòd idem Lauredanus in libro, *Scherzi Geniali*, (quorum unum noſtro Antonino dicavit) aperte fateretur. Suorum Diſcipulorum numerum auxere Pierrus Michael, Fernandus Pallavicinus, Viſtor Contarenus, alique plures, quorum libri omnium calculo probantur. Cum autem ſummâ apud omnes veneratione vigeret, in Equitum S. Marci albo, maximâ honore fuit reſatus, & in ejuſdem dignitariſ diplomate, ampliſſima noſtri Antoniui promerita reſenſentur. Ipſius doctrinæ fama ultra mōtes progreſſa eſt, & à Ferdinando III. Imp. eloquentiæ ſuæ vi demirata, in libris; quos eidem nuncupavit; grati animi teſtimonium Ceſar edidit, ſuique æſtimationem patefecit: ideoque imagine ſua graphicè effictâ, ac duodecim gemmis ornatâ cum muneravit, &

Comitem Palatinum delegit. Nec minori æſtimatione Antoninum proſequutus eſt Philippus IV. Hiſpaniarum Rex; ſtatim enim ac ad regiam aulam acceſſit Antoninus; illius benevolentiam promeruit: ob eximia ingeniî monumenta; quibus Hiſpanæ coronæ decus propugnavit, ipſum Regium Hiſpaniarum Chronographum conſtituit, ac Capellæ S. Petri in Regio Panormi Palatio Cantorem (hæc unica eſt inter Canonicos ipſius Sacelli dignitas) ejuſque animi, ingeniique dotes, in regio diplomate extulit. Nec reticendam, quòd ad eminentiorem dignitatum faſtigium evehiffet, ſi tunc præſtantior vacaſſet dignitas: pluries enim animi ſui propenſionem aperuit Rex liberaliſſimus: at Antoninus moræ impatiens, Panormium ſe tranſtulit; ibique Literatorum omnium amorem, ac venerationem ſibi comparavit: & in Panormitana Reaccenſorum Academia reſenſus effuſit. Panormi tandem ætate gravatus, magno cum bonorum dolore, deceſſit 27. Maji. 1655. æt. 70, & in Regio Sacello ſepultus eſt. Ipſum laudant Lauredanus cit. in *epiſtolis* par. 1. p. 246. 284. & 333. Brunnaccius cit. Petrus Angelus Spera de nobil. *Profeſſ. Gramm. lib. 3, p. 150.* Glicerius ab Annunciatione in *lib. ſfoghi ſacri* p. 104. Philadelphus Magnòs in *Veſpere Siculæ* primæ editionis p. 57. & *Theatro Geneol. par. 1. pag. 283.* ubi ait, proprium familiæ cognomen fuiſſe Collura, ab Antonino verò immutato, ut dulciorem ederet ſonum. Viſde etiam Antonium Sanctam Crucem in *lib. Secretaria d' Apollo* p. 165. & Nicolaum Antonium in *Biblioth. Hiſpana* to. 2. p. 351. qui Antonii Collurafi nomen anagrammaticum fuiſſe, minus reſcè, dubitavit. Edidit

Perſpicuam totius dicendi artis, in tres compendiariorum libros diſtinctam explicationem, in qua quidquid ad perfectum ſpectat Oratorem, ex ſummis, probisque Rhetoribus decerptum, ſingulari ordine, mirâ brevitate, & facili methodo continetur. Venetiis typis Jacobi Sarzina 1619. in 8. Italicè

Idea del Gentilhuomo di Republica nel governo Politico, Etico, ed Economico, o vero il Nobile Veneto. Venetiis apud Andream Muſchium 1623. in 4. Exinde recognitum & auctum, addita ſecunda parte. Ibid. apud Paulum Balionum 1630. in 4.

L' Effigie divina, o vero S. Domenico di Suriano. Ibid. apud Iacobum Sarzinam 1638. in 12.

Lettere Parte Prima, e Seconda. Ibid. apud eundem 1628. in 8. & apud Ginammum 1655. in 8.

L' Amicitia Incōparabile degl' Illuſtriſſ. Nicolò Barbarigo, e Marco Triviſano. Panegirico; e

La Pacienza dell' Illuſtriſſ. Sig. Aluiſe Donato. Panegirico. hæc ſortiſ primū edidit, inde cum laudariſ Epistoſis.

I Trionfi della Virtù nella coronatione del Ser. Franceſco Erizzo Principe di Venetia. Panegirico. Venetiis apud Iacobum Sarzinam 1631. in 4.

L' Aquila Coronata, o vero la felicità ſoſpirata dall' Vniuerſo, alla Maeſtà ſempre Auguſta di Ceſare il Grande Ferdinando III. Imp. Panegirico. Ibid. apud Marcum Ginammum 1637. in fol.

I Diſinganni Politici, Riſpoſta à i Felici Progreſſi dell'

dell'Armi del Re Christianissimo nelle Provincie di Spagna, Fiandra, Borgogna, ed Italia. Panormi apud Decium Cyrillum 1641. in 4. Hispanâ linguâ editos perperam scripsit Nicolaus Antonius in *Biblioth. Hispana tom. 2. pag. 351.* nisi fortè aliquis in eam linguâ verterit.

~ *L'Occhio sopra lo Scettro, o vero la Prudenza Regia delineata nell' Idea della Maestà del Re N. S. Filippo IV. il Grande.* Matriti apud Joannem Sanchez 1643. in 4. hoc opus Hispanicè etiam edit hoc titulo

El Ojo sobre el Cetro, de la Prudencia Real. Ibidem apud eundem 1643. in 4.

~ *Il Racquisito di Portolongone, e di Piambino fatto dall'Armi Cattoliche di Filippo IV. il Grande,* Panormi 1651. in 4.

Le Tumultuationi della Plebe di Palermo. Panormi 1651. in fol. sed priusquam absolveretur editio, decreto Regis fuit suspensa. Hos etiam in lucem emisit libros, quos adhuc non vidi.

L'Accademia.

La morte di Catone Uticense.

Declamazione per la morte di Catone Uticense.

Il confuso aspetto di ringraziamento all' Imp. Ferdinando III.

Expunnicabat, ut in lucem emitteret, *Historiam Familiae Aragoniae, & Pignatelli*, quam in. s. reliquit.

ANTONINVS DIANA nobilis Panormitanus Clericus Regularis, ne dum Patriæ, verum etiam Siciliæ singulare ornamentum. Natus an. 1585. à teneris unguiculis literis addictus, adolescens præclaram genii indolem detexit. Florente ætate Musis indulgit, non sine ingenii laude; suasq; ingenii dotes conjectare licet, ex paucis vernaculâ linguâ cantionibus, quas leges *tu. 1. par. 2. Musarum Sicularum pag. 84.* Clericalem militiam sequutus, & Sacerdotio jam initiatus, exinde Clericorum Regularium institutum amplexus est, annum agens 30. Panormi Ordinis habitum accepit primo Februarii 1615. ibique solemniter emisit vota 2. Februarii 1616, teste P. D. Carolo Morales in *Diana Vindicata pag. ultimâ: vel ex Josepho Silos in hist. Cler. Regul. par. 3. pag. 533.* die 4. Octobris 1614. Absolutis studiorum spatiis, ob ingenii præstantiam, ac memoriæ felicitatem doctissimus evasit. Eximie doctrinæ, singularem prudentiam sociavit; adeo ut tùm inter sodales suos, tùm extra, magnam sibi æstimationem comparaverit. Morali Theologiæ toto pectore, diuturnis vigiliis, & non intermisso labore adhæsit, eo animi fervore, ut, in eruditionis, doctrinæque Theaurum adanctus, refulserit. Totus erat in, pervolvendis Auctorum libris, in pervestigandis sententiis: non volumen neglexit, quin non lustraret: non Doctorem placita, quin non rectè perpenderet. His munitis præsidii, Primam Resolutionum Moralium Partem absolvit, in qua, acri sanè judicio, in opinionum delectu, non trivialis, non obvia, sed peregrina congeffit, ac breviter, & dilucidè omnia, ad prudentiæ libram perpensa, digessit; adeo ut typis tradita communi omnium plausu fuerit excepta: & tot suarum lu-

cubrationū fortitus sit laudatores, quot habuerit lectores. Id Dianæ animum roboravit, ut ea studia prosequeretur, aliaque exararet volumina, quæ successivè edita, eadem felicitate, eximii laudum præconiis sapientes exornarunt. Opera hæc sua summâ aviditate amplexa, doctiorum desideria excitabant ad alia expetenda, & expectanda. Hujusce verò cupiditatis testes sunt, repetitæ, brevî temporis lapsu, editiones: vix namque exacto quinquennio, primæ operum suarum partes septies fuerunt recusæ, bis Panormi, bis Lugduni, ter in Hispaniis. Nec minori plausu aliæ Resolutiones exceptæ: vix enim in lucem emissæ, cum statim celebriores typographorum officinas inspexere Romæ, Venetiis, Lugduni Avenione, Parisiis, Antverpiæ, Monochii, Matriti, Syracusis, & alibi. Universalem omnium approbationem restantur, doctissimi, celebresque viri, qui multoties in compendium ejus volumina contraxere, ut infra distinctè recensebimus: & tandem Resolutionum omnium Coordinatio à P. Martino Alcolea doctissime, prudenterque digesta. Innumeri tandem Doctores prædicare non cessant, Dianam Moralis Theologiæ Principem, ac Magistrum. Summâ veneratione egregiæ doctrinæ suæ, & eruditionis præstantiam venerabantur viri sapientissimi, quorum amorem sibi conciliavit: & in primis recensendi Joannes Caramuel, Antonius Coronius, Angelus Maria Verticelli, Franciscus Pellizzarius, Sforza Pallavicinus, Augustinus Barbosa, Franciscus de Lugo, Antonius Escobar, Gregorius Gobat, Joannes Dicastillo, aliique ab editis libris celeberrimi. E' diffitis Regionibus, & etiam (quod mirum dictu) à novo Orbe, datis ad ipsum literis, veluti ad Theologiæ Moralis oraculum; pro evodandis difficultatibus controversiis, advolabant. Academiæ per Europam celebriores ipsius probare doctrinam, Panormi eâ sapientiæ opinione floruit, ut Proceres, Dynastæ, Senatus Panormitanus, ac ipsi Siciliæ Moderatores, in gravioribus conscientiæ negotiis ejus consilium exploraverint. Hinc meritò ob singularem doctrinæ splendorem, morum gravitatem, prudentiam, vitæque integritatem, ad nonnulla honorum culmina evehctus est. Ter Romæ apud Præpositos Generales Clericorum Regularium astitit Consultor: Panormi Synodalis examinador, & Tribunalis S. Officii Siciliæ Consultor effulsit. Romæ etiam, ubi per annos 26. moras protraxit, nonnulla ipsius estimationis argumenta edidit Pontifices Max. Episcoporum etenim Examinador fuit coram Urbano VIII, Innocentio X. & Alexandro VII. Tanta ejusdè doctrinæ opinio apud Innocentium valuit, ut amplissimis pensionibus, & annuo censu ejus studia levaverit: & bis ante Quirinale Cœnobium D. Silvestri Clericorum Regularium pertransiens, Aulicis, Proceribusq; stipatus, Dianam nostrum, qui de more, unâ cum aliis Patribus ad domus ostium accurrerat, suo nomine salutatum misit: quod sicut in Pontificibus inusitatum: ita & Dianæ honorificentissimum. Ea in Urbe omnium Sapientum animos ad se traxerat: immò ibi nul-

lus accedebat, qui Dianam studiosè nò perquiret, & quem famâ clarissimum intellexerat, præsentè agnosceret. Nec deinùm apud Romanam Curiam disceptatio aliqua incalcescebat, quin ad eum, veluti ad Delphicum Tripodem, non accurrerent: jurgii qualitatem exponerent, ac sententiam suam enixè perquirerent. Inter hos viri Religiosi, Præsules, Procereque præcipui enumerandi. Relictâ tandem posteritati celeberrimi nominis famâ, magno Sapientum dolore vivere desiit Romæ 18. Julii, ex Philippo Brietio *Annal. mund. par. 4. to. 2. pag. 569.* vel 23. Junii, ex P. Morales in *Diana Vindicato pag. 143.* seu verius 22. Julii, ex Francisco Marchesio in *Elogio* infra notando, ann. 1663. In postremis operum Dianæ editionibus luculentum Auditorum Catalogum leges, qui Dianæ doctrinam emeritis laudibus extollunt: quem, ne actum agam, hic non exscribo; solum addam præter supra citatos, Josephum Silos *hist. Cler. Regul. par. 3. pag. 533.* & in *analektis epist. 33. p. 76.* Franc. Mariam Pratum in *Discept. Forens. cap. 1. n. 76.* Frances in *semicenturia consultationum conf. 19. nu. 1.* Angelicum Aprosum, sub nomine Scipionis Clareani, in *Scuto Rinaldi, cap. 29. pag. 215.* Lud. Morerium in *diff. to. 1. p. 1061.* Aug. Oldoinum in *addict. ad Ciacconium to. 4. pag. 528.* & 713. Nicolaum Antonium in *Bibliat. Hispan. to. 1. pag. 595.* Ioannem de Cardenas in *Crist. Theol. ad propof. dam. diff. 25. cap. 7. n. 66.* & Sfortiam Pallavicinum in *epist. pag. 12.* & 14. Tandem doctissimus, & æquè eruditissimus Frânciscus Marchesius Canonicus Panormitanus, ann. 1694. P. Dianæ Imaginem ære insculptam, in lucem emisit, hoc adjuncto elogio. R. P. D. Antoninus Diana Cl. Reg. Nobilis Panormitanus, in Sicilia Sanctiss. Inquisitionis Consultor, Romæ Episcoporum Examiner, ubique Sapientum calculo Doctor celeberrimus, ac Libertatis, & Immunitatis Ecclesiastica strenuus Propugnator. Obiit Romæ 22. Julii 1663. ætatis annorum 77.

Edidit Diana

Resolutionum Moralium Partes duodecim, quarum primæ editiones. hoc ordine prodire.

Pars Prima, & Secunda. Panormi apud Hieron. Roscellum 1629. in fol.

Pars Tertia. Ibid. apud eundem 1632. in fol.

Pars Quarta. Lugduni typis Laurentii Anisson 1636. in fol.

Pars Quinta. Ibid. apud eundem 1639. in fol.

Pars Sexta. Ibid. apud eundem 1642. in fol.

Pars Septima. Lugduni apud Laurentium Anisson 1644. in fol.

Pars Octava. Ibid. apud hæredes Petri Prost, Philippi Borde, & Laurentii Arnaud 1646. in fol.

Pars Nonæ. Lugduni apud Laurentium Anisson 1649. in fol.

Pars Decima. Lugd. apud Anisson 1651. in fol.

Pars Undecima. Lugd. apud eundem 1655. in fol.

Pars Duodecima. Romæ apud Ignatium de Lazaris 1656. in fol.

Recusæ sunt successivè, & exinde simul variis in locis. At non omnes hic recenseam editiones, quòd longum immò ferè impossibile erit, cum

innumera sint eorundem operum impressiones, omnibus pervix: solum coordinatam editionem operum omnium, studio P. Alcoleæ innuam, quæ hoc titulo prodit

Diana Coordinatus à V. P. Martino Alcolea Carthusiensi ex Regali Canobio de Paular. Lugd. 1667. in fol. & iterum ibid. sumptibus Jo: Ant. Huguetan, & Soc. 1680. in fol.

Opusculum: *de Primatu solius D. Petri, Disceptationes Apologetica*: primò fuit editum Romæ ex typographia Mavelphi Mavelphii 1647. in 4. inde part. 9. operi tract. 10. adjunctum, & tandem recusum in opere magno, cui titulus: *Bibliotheca Maxima Pontificia Sanctior. Patrum, & aliorum Catholicorum &c.* in lucem edita à Fr. Joanne de Rocaberti Archiepiscopo Valentino tom. 4. Romæ typis Ioannis Francisci Buagni 1697. in fol.

P. D. Carolus Morales Matritensis Cler. Reg. edidit Volumen inscriptum

A. R. P. D. Antoninus Diana Panormitanus Congreg. Cler. Reg. Doctor celeberrimus, Episcoporum Examiner, coram tribus Sum. Pontif. Urbano VIII. Innocentio X. & Alexandro VII. Dogmaticus, sive id omne, quod controversim ex professò, vel obiter ipse variis in Resolutionibus discussit, quibus Pontificia potestas adversus præcipuos nostræ Religionis hostes, præsertim Semicatholicos, Sacramentarios, Novatianos, aliosque Hæreticos vindicatur, clara, ac scholastica methodo ad unicum volumen redactum. Cui in calce affixus Idem venit *Vindictus*, seu defensio ab omnibus proscriptis Propositionibus à Sum. Pontificibus Alexandro VII. Innocentio XI. & Alexandro VIII. Neapoli ex typographia Felicis Mosca, & hæredum Layni 1697. in fol.

P. D. Carolus Tomasius Cler. Reg. in coordinanda omnium Resolutionum mole desudavit, ut ait Silos *cit. pag. 558.* sed à P. Alcolea præventus, opus edere neglexit: attamen ejusdem operis Tabulam, veluti Coordinationis Regulam, typis tradidit, hoc titulo.

Tabula Aurea operum omnium Antonini Diana Cl. Reg. quæ Resolutionum plusquam sex millia, pluraque aliorum casuum millia in duodecim partes promiscuè impressa rectâ, & clarâ methodo in 150. Tractatus ritè, ac scolasticè ordinantur. Romæ ex typographia Angeli Tinaffi 1664. in fol.

Nonnulli Dianæ opera in compendium contraxere, nempe

Joannes de la Val Belga, Tres tantum Partes compendio suo complexus est, Lugd. apud Iacobum Cardon 1634. in 24.

Alexander Calamatus Messanensis. Quinque Partes. Venetiis apud Iuntas 1642. in 8.

Anonymus quidam Sex partes. Antuerpiæ apud Joannem Meursium 1645. in 24.

Antonius Cotognius Siculus Nicosiensis Tertii Ord. S. Francisci Partes Sex, quas edidit sub anagrammatico nomine Antonii Noctinoct. Lugduni sump. hæredum Gabrielis Boissat, & Laurentii Anisson 1644. in 4. & Venetiis apud Iuntas 1646. in 4. & additâ septimâ parte, Lugduni apud hæredes Petri Prost, Philippi Borde, & Laurentii Arnaud 1646. in 4. & 1660. in fol. & ali-

bi

bi; etiam cum aliis partibus, quas alii addidere. Idem Cottonius edidit Summarium Summæ Venerabilis apud Matthæum Lenium 1648. in 24.

Andreas Guadagnius, & Pontanus, usque ad decimam partem compendium produxere: ex Silos, & 8. 9. & 10. cum aliis Cottonii prodire in Lugdunensi editione 1660, in fol.

Engelbertus Euvich Belgæ Soc. Jesu sub nomine Theologi Clauientis decem partes incompendium edidit. Antuerpiæ apud Maursum 1637. in 24.

Paulus Maria Quartus Cl. Reg. compedio Engelberti addidit undecimam partem. Romæ apud Joannem Casone 1655. in 12.

Duodecim partes cõplexi sunt sequentes nempe

Nicolaus Antonius Lotharingus,

Acronymus Antierpiensis,

Matheus Defendius, Lugduni apud Gabrielem Boissat 1642. in 8.

Joannes à Valle

Michael Van Triefl. Antuerpiæ apud Jacobum Meursium 1660. in 8.

Simon Rendolinus Pernsinus, Venetiis typis Jo: Jacobi Herz 1672. in 8.

Antonius Montes de Torres Ord. S. Mariæ de Mercede. Auctor hic hispano idiomate compendium suum edidit, quod insuetum & rarum apud Hispanos; exterorum enim opera, in propriam linguam transferre, vel in compendium redigere maximè abhorrent.

Guilelmus de Osea compendium etiam evulgavit Hispanè

ANTONINUS DREPANENSIS Ordinis observantium S. Francisci, vir doctissimus, graviores disciplinas docuit, & ad Lectoris, ut vocant Jubilati, gradum evectus est. Disertissimus, & apostolicus concionator, in cinerale jejunio cum laude; & fructu declamavit. Anno 1693. in Sicilia Provinciam rexit: apud Siciliæ Inquisitores Consultor, & Censor effulget. Apud suos magnâ æstimatione prosequutus vivit. Edidit italicè

Novena da farsi ad honore dell' Gl. S. Antonio di Padova. Panormi apud Coppulam 1693. in 12.

Ottavario del SS. Viatico, nel quale s' esortano i Fedeli all' accompagnamento del SS. Sacramento quando è agl' Infermi, e nelle Processioni portato; con alcuni Avvertimenti a' Predicatori, e Parochi: Bolle, e Sommario d' Indulgenze per ciò concedute, e con un Panegirico di S. Pasquale di Bailonne. Ibidem, apud Constantium 1703. in 12.

ANTONINUS FALSAPERLA Panormitanus, Patre Balthasare, de quo suo loco, in lucem editus est 11. Aprilis an. 1666. Literis, & eruditione instructissimus irradiat. Latius Musis impensè addictus, elegantissimi ingenii opes, planè egregias, detexit summa cum laude, & Literatorum æstimatione. Plausit Philippo V. Hispaniarum Regi elegiaco carmine typis edito: nempe

Ob Successionem S. C. M. Philippi V. Hispaniarum, & Siciliæ Regis Augustissimi Triumphus. Panormi typis Michaelis Constanzo 1701. in fol. Excepit Ovidiano concentu Marchionem Villenæ, ediditque

Gemebunda dudum Siciliæ Imaginem, modò ex-

stantis, ob suspiratum Excel. Domini D. Joannis Emmanuelis Fernandez, Paceco, Marchionis de Villena, Ducis de Escalona Proregis, accessum. Panormi typis Granignani 1701. in 4.

Nonnullos concinnè elucubratos asservat libros, prælo tradendos, non sine literati Orbis supercilio: videlicet,

Moream Ventrorum armis subactam, Duce Francisco Mauroceno, sive de Bello Peloponnesiaco, heroico carmine.

Paraphrasim divini Poematis Comitit Hieronymi Gratiani, cui nomen, il Conquistillo di Granata, heroico carmine. Italicè

Elifire Poetico, Selva di Poesia Italiana, che contiene, Sinonimi, Epiteti, Definitioni conglobate, e Amplificationi Poetiche.

Frasologia Siciliana, Italiana, e Latina. Quæ omnia quamprimum in lucem prodiret vir eximius, ni domesticis distractus curis, & forensibus involutus negotiis, sæpè manum è calamo remove coactus sit.

ANTONINUS FABA Messanensis Barbitonsor peritus, italicè edidit

Prattica di Barbiero circa il cavar sangue, ed altre cose appartenenti a detto officio. Messanæ apud Vincentium Amicum 1698. in 8.

ANTONINUS FERRAROTTUS Nobilis Messanensis Caroli Ferrarotti, & Antonii Lapis, ex Baronibus lapidum S. Mariæ, Filius. Natus 30. Augusti 1637. Exactis studiorum spatiis, Juris utriusque lauream accepit Messanæ an. 1657. Ob doctrinæ præstantiam à Siciliæ Moderatoribus ad nonnullas causas delegatus: & titulo ducis armorum fuit cohonestatus. An. 1664. à Duce Sermonetæ pro Rege Siciliam gubernante, munere Regii Syndicatoris Thermarum functus est. Dum verò ad alia properabat, honorum progressus inhibuit tēporum levitia. Amceniores etiam literas coluit, & poesi, ac eruditione inter Officiæ Academicos claruit. Tandem annum agens 48. obiit Messanæ 1685. De eo Ansalonius de sua familia p. 294. Libram de Præminentissimis Stratacoti Messanensis, auctore Vinc. Ferrarotto, additionibus locupletatam, recusat hoc titulo

Della Preminenza dell' Ufficio di Stradicò della Nobile, ed Esemplare Città di Messina, e sua Regia Corte Compendio brevissimo diviso in Trenta discorsi, composti dal Dottor Vincenzo Ferrarotto Gentiluomo dell' istessa Città ristampato di nuovo, e ricorretto con l'addizioni del Dottor D. Antonino Ferrarotto Nipote dell' Autore. Cosentia apud Jo: Bapt. Rubicum 1671. in 4.

Scriptis ac m. s. reliquit, Chronicon suorum temporum.

ANTONINUS FORMICA Siculus: musices peritus. Hujusce extant nonnulla in libro, cui titulus:

Infidi lumi Madrigali a 5. voci di diversi Autori Siciliani. Panormi apud Jo: Bapt. Maringum 1603. in 4.

ANTONINUS GALLEGUS Panormitanus Philosophus, ac Medicus Doctor: ab eruditione, & doctrinâ laudatus. Edidit

OTA

Orationem habitam in funere Artium, & Medicinæ Doctoris D. Gerardi Natalis, cum parentalibus persolverentur, in salutari Jatrophyficorum Academia Panormitana, de tanto Fundatore bene, optimeque promerita. Panormi typis Dominici de Anselmo 1667. in 4.

ANTONINUS GUERCIO Panormitanus Ordinis Prædicatorum, vir eruditione, doctrinâ, ac eloquentiâ clarus, Baccalaurei munere insignitus, vivit, Edidit italicè

Il Macabeo delle Spagne Oratione funerale recitata per le seconde esequie del gran servo di Dio Don Gio: Barbosa del Consiglio di S. M. e suo Castellano di Castell' à Mare di Palermo. Panormi apud Thomam Romulum 1692. in 4.

ANTONINUS JURATUS Terrænovæ in Sicilia nobilibus parentibus ortus, ab adolescentia Jurisprudentiæ laureâ donatus, postquam causarum Patronum in supremis Siciliæ subseclis, non sine egregiæ doctrinæ, ingeniique laude egit, ad nonnullos honorum gradus ascendit. Prætorii Panormitani primum Judex, inde Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ, ac semel, & iterum Magnæ Regiæ Curiæ integerrimus Judex refulsit. In severissimæ famis angustiis, quibus Sicilia laboravit an. 1671. Commissarii Generalis munus prudenter obivit. Post hæc Fisci Patronus Regii Patrimonii, ac Magnæ Reg. Curiæ, & bellicæ gentis Auditor electus. A' Rationibus etiam Magister Regii Patrimonii, & Primus novi Tribunalis Regiæ Juntæ Messanæ excitati, Supremus præfuit Minister. His in numeribus semper intemeratæ justitiæ jura servavit, & integritate, prudentiâ, ac doctrinâ inclarnit. Anno tandem 1683. in Hispaniam evocatus, ut in Supremo Italiæ Consilio Regentis munere præfesset, ibi hætenus degit, ob eximias animi dotes, ac sapientiam, inter egregios Hispanæ Monarchiæ Ministros recensitus: ideoque venerationem, amoremque omnium promeretur. Hujusce laudes vide apud Ignatium Gastone in *discept. fiscalibus disc. 4. n. 27. p. 42.* Franciscum Stratam in *suis quietationib. p. 17.* & in *Clementia Regiæ pag. 508.* & Vincentium Auriam in *hist. Chronol. Proreg. Siciliæ pag. 403.* Edidit

Allegationes pro D. Philippo Hozes, & Corvajal, contra D. Mariam Lazari, & Hozes. Panormi typis Bossii 1671. in fol.

Allegationes pro Regio Fisco. Ibid. in fol.

ANTONINUS DE JUDICE Panormitanus ex nobili, eruditæque familiâ natus, Patre Casare de Judice; de cujus Pietate, Doctrinâ & generis decore suo loco scribendum erit. Fratres habuit Joannem Baptistam, & P. D. Michaellem superstitem, de quibus in hac Bibliothecâ suus erit dicendi locus: sicuti de Octavio Bellia, ipsius ex sorore nepote. Ab adolescentiâ Jurisprudentiæ laureâ insignitus, forensibus causis tuendis, non sine plausu operam dedit. Amœnioribus etiam literarum studiis, ingenium plurimorum capax, & unius facultatis impatiens, admovit. Sacræ, profanæque eruditionis copiâ instructissimus præfulget. Poësim præsertim Etru-

scam hæreditario quodam jure feliciter excoluit, & ad animi oblectamentum, subseclivis horis cum laude cecinit. Pro meritis exigentibus anno 1701. in Panormitano Prætorio Judex fuit constitutus, mox Syndicatorem egit: nunc verò in Tribunali Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ integerrimus Judex sedet: & ad alia promovendum speramus. Ipsum laudat Michael Peramutus in *Patrocinio cause Butere n. 112. pag. 34.* Ex innumeris lucubracionibus in jure scriptis, solum typis cudendum permissit

Propugnaculum Apologeticum Veritatis, constructum in judicio manutenendæ possessionis Comitatus S. Marci, Principatus Mirti, aliorumque Statuum, & Titulorum, pro Ill. D. Maria Anna de Filingerio, & de Vigintimilliis, contra Ill. D. Joseph de Filingerio. Panormi ex typographia Augustini Epiro 1700. in fol.

Multos præterea Dialogos Etruscis numeris concinnatos, & Musicis modulis concinendos, ut amicis morem gereret, edendos permisit, suppresso nomine. Hi sunt

La Carità Prodigiosa nel Glorioso S. Francesco di Paola. Panormi apud Aug. Epirum 1691. in 4. & Drepani apud Bartholomæum Francum 1696. in 4.

Il Giosuè. Drepani apud Francum 1697. in 4.

Le lagrime di S. Maria Madalena. Ibid. apud eundem 1697. in 4.

I Presagj di fedeltà per il Glorioso Patriarca San Benedetto. Panormi apud Epirum 1698. in 4.

L'Eleazaro. Ibid. apud eundem 1700. in 4.

S. Rosalia in Quisquina. Messanæ apud Vincentium Amicum 1701. in 4.

L'Alcide Prologo per lo Drama intitolato la caduta de' Decemviri, Panormi apud Felicem Marinum 1698. in 12.

In quinque etiam festivitibus D. Rosaliæ celebratis Panormi, quarum prænobilem ideam, multiplici eruditione refertam disposuerat P. D. Michael de Judice ejus frater, Etrusca edidit Poëta in triumphali Curru cœcinenda, quæ unâ cum Relationibus earumdem festivitatum sunt excussa, nempe

L'Applauso delle Regie Virtù. Panormi apud Epirum 1695. in 4.

L'Intelligenze. Ibid. apud eundem 1696. in 4.

La contesa delle Muse, e delle Sirene. Ibid. apud eundem 1697, in 4.

Epitalamio per lo Sponsalizio di S. Rosalia con l'Amor Divino. Ibid. apud eundem 1699. in 4.

Cantata à 3. voci con quattro minori nelle conquiste di S. Rosalia. Ibid. apud eundem 1701. in 4.

ANTONINUS LAGUIDARA Messanensis Sacerdos, natus 13. Aprilis 1660. ex Petro la Guidara nobili Messanensi, & Antonia Pavone. Studiis severioribus admotus, utriusque Juris lauream obtinuit. Cum autem causarum Patrocinium cum laude egisset per aliquot annos, à forensibus clamoribus, ad Ecclesiasticam quietem se vertit, ac anno ætatis 30. Sacerdotio insignitus, nunc Messanæ vivit, morum integritate, eruditione, & doctrinâ præclarus. Edidit italicè.

L'Ana-

L'Anacoreta Zancleo, o vero le Notizie di S. Nicandro venuto, e morto in Messina co' suoi seguaci Gregorio, Pietro, Demetrio, ed Elisabetta. Messanæ apud Vincentium Amicum 1685. in 12.

Il Secolo impugnato, e revocato da' vitii. Parte Prima. Ibid. apud eundem 1691. in 8.

L'Avvocato Raveduto, opera dritzata al vero bene degli Avvocati. Ibid. apud eundem 1706. in 4.

Molitur & alia præsertim, *Vitas aliquot Messanensium Sanctitatis famâ illustrium.*

ANTONINUS MACRI ex oppido Frazanò Diocesis Messanensis, Sacerdos, & Abbas. Natus 28. Septembris 1668. literarum studiis impensè addictus, Philosophiam, ac scholasticam Theologiam didicit Panormi. A teneris unguiculis ad poeticas delicias pronus, Etruscas, Siculasque Musas dilexit: ideoque multa tunc protulit ingenii monumenta cum litetatorum laude: præsertim vernaculo carmine, Vitam, & miracula S. Coni cecinit, dum decimum quintum ætatis annum non excesserat. Politioribus literis egregii ingenii dotes addixit, & eruditione clarus elucet. Siciliæ monumenta tum vetera, tum recentiora, perscrutando, sui æstimationem promeret. Vivit Panormi vir eximius studiis intentus. Edidit italicè

La Ricetta del Cielo per la Podagra nel Patrocinio di S. Stapino Vescovo, e Romito. Discorso Encomiastico. Panormi apud Buam, & Barberam 1695. in 12.

Sole, ed Orsa in nuovo Cielo. Panegirico Encomiastico recitato nella nuova Chiesa del Monastero de' PP. Basiliani nuovamente eretto nella Città di Palermo sotto titolo di S. Basilio, ed una Notizia Istoria della fondatione di detto Monastero, e degli Antichi, ch'ebbe la medesima Religione in questa Felice, e Fidelissima Città di Palermo. Ibid. apud Anglesem, & Leonem 1697. in 4.

Prælo paravit

La Santità Coronata d'Alloro, Vita di S. Lorenzo Basiliano di Franzanò.

Istoria dello stato antico, e moderno di S. Marco Città di Sicilia?

Vita, e Miracoli del B. Giosafat Basiliano Arcivescovo di Polocia, e Martire, per l'unione con la Chiesa Cattolica Romana.

Vita, e Miracoli di S. Cono della Terra di Naso, Poema Eroico in verso Siciliano.

ANTONINUS MARCHESIUS nobilis Panormitanus Clericus Regularis, natus anno 1602. Ordinis institutum amplexus est Panormi 3. Decembris 1617. & ibidem solemniter nuncupavit vota 7. Aprilis 1619. Vir doctus æquè, ac pius, gravioribus disciplinis ingenii præstantiam excoluit, ac sodales suos exinde Philosophiam docuit. Inerat ipsi peracutum ingenium, adeout difficillima Doctorum placita seligere videbatur: celeberrimum sibi nomen comparaturus, nisi mors in ipso ætatis flore vitam obtruncasset Panormi 5. Septembris 1637. De eo Joseph Silos *bist. Cler. Reg. par. 3. lib. 12. pag. 536.* Hippol. Marra *cius Biblioth. Mar. par. 1. pag. 110.* Ad excitandam

in Deiparam pietatem. Edidit italicè

Meditationi dell'Espezzatione del Parto di Maria Vergine. Panormi apud Rosellium 1635. in 16.

ANTONINUS MARIA SIERIPEPOLI nobilis Drepanitanus Soc. Iesu. Lucis usuram accepit 18. Octobris 1641. Societatem verò ingressus est 28. Iunii 1658. in qua solemniter quatuor votorum sacramento se adstrinxit 2. Februarii 1675. Emenis studiorum spatiis, post humaniores literas, Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam docuit Panormi, & Messanæ; ob egregiam ingenii felicitatem, ac singularem doctrinæ præstantiam summis laudibus prosequutus. Nunc præest Collegio Drepanitano studiorum Præfectus, & in Mazarense Diocesi Synodalem Examinatorem agit. Edidit

Corollaria Moralia, quibus ea, quæ pertinent ad Sacramenta, præsertim Penitentiae per illationes ex principiis Theologicis communiter receptis, breviter, ordinatè, & clarè traduntur. Panormi per Calatraz, & Drepani per Franco 1698. in 12.

Cursus Theologici Partem Primam de Visione Dei. Panormi apud Josephum Gramignani 1700. in 12.

Partem Secundam de Voluntate Dei. Drepani apud Bartholomæum Francum 1703. in 8.

Alia Prælo paravit, quæ successivè in lucem emittet.

ANTONINUS MAZZONVS Netinus Ordinis Prædicatorum Sacræ Theologiæ Magister doctissimus: eâ claruit doctrinæ, & sanctimonie opinione, ut permaximam sui æstimationem excitaverit. Integerrimos servavit mores, quos scrupulorum molestiis eliminavit: virtutes verò eximia egregium virum insigniter exornarunt. In morali Theologia versatissimum, passim consulebant viri primarii, qui ad ipsum tanquam ad oraculum in difficillimis rerum quæstionibus confluebant. Non sine sanctimonie fama obiit Neti an. 1660. Edidit

Propugnaculum contra impugnantes metam Netinam. Neapoli apud Ægidium Lögum 1644. in 4.

ANTONINUS DE MICHAEL Ragusanus Sacerdos, Sacræ Theologiæ, & Juris utriusque Doctor, ac Prothonotarius Apostolicus. Doctrinæ, & eruditione excultus, fuit Siculensis Ecclesiæ Archipresbyter, mox Ecclesiæ Syracusanæ Canonicus an. 1640. à Francisco de Ælia, & Rubens Episcopo Syracusano electus: ibique etiam Judicem, & Examinatorem Synodalem egit. Obiit Syracusis 3. Septembris 1666. in Ecclesia S. Hippolyti extra Urbis mœnia sepultus. De eo Ab. Rocchus Pirrus *not. Eccl. Syracus. p. 257.* Evulgavit italicè

Brieve Relatione della Vita, Morte, e Miracoli del B. Guglielmo Eremita Patrono di Scicli. Panormi apud Io. Bap. Maringum 1630. in 8.

Alia quæ scripsit hæc sunt, nempe

Clypeus Ecclesiæ in competentia Fori inter Judicem Laicum, & Ecclesiasticum, Resolutiones Canonice lib. IV. m. s.

De antiquo, & novo statu Ecclesiæ Syracusanæ libri IV. m. s. ubi de Episcopis Syracusanis, de Mensa Episcopali, de Canonibus, aliisque ad eam Ecclesiam pertinentibus. Ex relatione viri exi-

inii Michaelis Angeli Mancharusi, extant apud heredes. Opus de antiquo, & novo statu Ecclesie Syrac. citatur à Mariano Perrello in vita S. Lucie p. 35. Ioseph Michael hujusce Antonini frater in libro Hispanè inscripto: Imperio de Satanas p. 50. ipsum citat: in sermone de providentia.

ANTONINUS DE MICHAELE alter ex oppido Tusæ Sacerdos à morum integritate laudatus. Obiit Tusæ an. 1680. Edidit italicè

La Nova Chitarra di Regola, di dichiarazioni, e figure, con le Regole della Scala. Panormi apud Barberam, Rumulum, & Orlandum 1680. in 4. & apud Petrum Coppolam 1698. in 4.

ANTONINUS MIRELLUS, & MORA Messanensis Pictor: ne dum è penicelli laboribus, verum etiam è politioribus literis sibi gloriam comparare putavit. Academiis Officing, & Radicatorum Messanæ; ac etiam Otiosorum Neapolis nomen dedit. Vivebat an. 1667. Consule Cornelium Aspasium Antivigilmi, sive potius Angelicum Aprosum Vigintimillium in Biblioth. Aprosiana pag. 430. & 431. ubi hujusce viri iudicium habes. Edidit italicè

La Diva Senia Prencipeffa. Bononiæ apud Cordubam 1644. in 8.

Discorsi delle Glorie della Nobile, Fedele, Insigne, ed Esemplare Città di Messina. Venetiis apud Hæredes Iuntæ 1649. in 4.

Vita del P. Antonio Fermo Fondatore della Congregazione sotto titolo di Gesù, e Maria. Messanæ apud Iacobum de Matcheo 1655. in 12.

L' Arcadio Liberato Poema Heroico. Bononiæ apud Io: Bap. Ferronum 1660. in 12. At hoc opus ab alio Messanense, nempe N. Tuppo elucubratum nonnulli Messanenses mihi testati sunt; plagiarii vitio Mirello ascriptum.

Discorso, che fa la lingua volgare, dove si vede il suo nascimento essere Siciliano. Messanæ apud Paulum Bonocotam 1660. in 8.

Discorso dove si mostra che la Sicilia sia stata Madre non solo dello scrivere, e poetare, ma anco della lingua volgare. Cosentis apud Io. Bap. Mojum, & Io. Bap. Rubrum 1662. in 8.

Risposta di Antonino Mirello, e Mora ad una lettera di D. Diego di Mora Regio Castellano nella Città di Milazzo. Ibid. apud eisdem 1663. in 4.

Risposta ad una seconda lettera di D. Diego di Mora Regio Castellano nella Città di Milazzo. Neapoli apud Salvatorem Novellum 1664. in 4.

Il Rimanente della Risposta alla Seconda lettera di D. Diego di Mora &c. Ibid. apud eundem 1664. in 4. Has responsiones contra eruditissimum virum Ioannem Vigintimillium non à Mirello, sed à Petro Henrico Messanensi scriptas, mihi renuntiavit Messanensium eruditi.

La Fama Oratrice per la morte di D. Gio. Ventimiglia Cavalier della Stella, e de' Conti di Ventimiglia. Messanæ ex typogr. Pauli Bisagni 1665. in 4.

Vita di Guido delle Colonne Messinese. Venetiis apud Guerilios 1665. in 4.

Vita di Tomaso Caloria Messinese. Ibid. apud eundem 1666. in 4.

Vita di Monsig. Gio: Antonio Viperano Vescovo

di Giovenazzo Messinese. Ibid. apud eundem 1667. in 4. Edidisse etiam referunt

L' Astrea.

Poesie.

Capricci Poetici.

La Lucerna.

Nettunno componimento drammatico.

Odi Pindariche. at ea non vidi

ANTONINUS MOLETUS Messanensis, Pauli Moleti Patricii Messanensis filius. Generis nobilitatem egregiis ingenii dotibus, ac studiis splendidiorem reddidit. Politioribus literis addictus poesi, eloquentiâ, & eruditione eminuit. Romæ apud Urbis Literatos, Principes, ac S. R. E. Cardinales consanguineos magnâ doctrinæ opinione valuit, & ibidem inter Academicos Infecundos inclatuit. Messanæ etiam in nova Clitiæ Academia ascriptus est, ubi in Officina recensitus effulserat, Edidit italicè

Oratione funerale nella morte di Felice Rospigliosi, detta nell' Accademia degli Infecundi. Romæ apud Angelum Bernabò 1688. in fol.

Discorso Accademico per lo Pontificato di Papa Innocenzo XI. Ibidem apud Iacobum Komarek. 1691. in 4.

Etrusca etiam carmina edidit nonnulla expansis foliis excusa.

ANTONINUS PILUS nobilis Panormitanus, à teneris annis vividam ingenii indolem detexit, quam poeticiis studiis excoluit. Panormi vivebat an. 1662. laudatur à Iosepho Galeano in *Musis Siculis* to. 1. par. 2. pag. 88. ubi ex eo leges vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

ANTONINUS PLATAMONIUS Catanensis nobilitate, & doctrinâ clarissimus, Juris utriusque Doctor celebris: vixit circa an. 1540. De eo cum laudè meminere Marius Cutelli de *donationib.* to. 1. tr. 4. disc. 2. partic. 11. n. 80. pag. 354. Io: Bapt. de Grossis in *decac.* Catan. tom. 2. cord. 9. pag. 146. Multa scripsit, ex quibus supersunt

Annotationes super Ritu Regni Siciliae. in commentariis super Ritu collectis à Marc'ello Cöversano. Panormi apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in fol.

ANTONINUS RANDATIENSIS ex familia Tetti, natus an. 1578, annum agens 20. institutum Fratrum Strictioris Observantiæ S. Francisci amplexus est an. 1598. inter quos doctrinâ, & religiosis moribus floruit, immò & omnibus se præbuit virtutum exemplum. Hinc pluries præfuit Custos Provinciæ Siculæ, & maximo charitatis, zeliqve fervore Provinciam gubernavit. Visitatorem, ut ajunt, in Provincia Apulienfi Septem Martyrum egit; in eaque cum comitia celebrasset, & reditum in Siciliam meditaretur, apud Tropeam morbo correptus, ibi non sine absolutissimi viri famâ decessit 13. Iunii 1632. eo die quo Ecclesia S. Antonii Patavini festum celebrat, ut ipse exoptaverat, & à Domino enixè petierat. Viri sanctimoniam nonnulla, supra naturâ vires patrata post mortem, probavere. Plura de eo Lucas

cas

cas Vvadignus de scrip. minor. p. 37. Angelus Rodriguez in suis respons. pag. 27. Benedictus à Passalumine de orig. Eccles. Cephal. pag. 56. & 83. Lireus de imitat. Chr. Patientis lib. 2. cap. 12. pag. 108. & lib. 4. cap. 7. pag. 302. Petrus Tognolettus in Paradiso Seraphico par. 1. in proem. pag. 2. lib. 4. cap. 87. p. 561. l. 5. cap. 1. pag. 566. cap. 2. p. 583. & seq. & par. 2. lib. 7. cap. 22. pag. 269. & l. 9. cap. 7. pag. 522. Scripsit italicè

Processi delle Vite di molti Frati, e Tertiarii, che vissero, e morirono con fama di santità, e d'alcuni altri Huomini illustri di questa Provincia di Sicilia, con altre cose notabili. Tom. 1. 2. & 3. m. s. in fol. Primi, & Tertii Tomi authographum erat apud Vvadignum, inde apud Tognolettum: Secundus verò servatur in Cœnobio Sanctæ Mariæ Portus Salvi Messanæ. Ex hoc opere, sicut & ex sequentibus multa excerptit P. Tognolettus pro suo Seraphico Paradiso, & nonnulla ipsius fragmenta in eo exscribit.

Cronica delle Vite de' Beati, & altri Servi di Dio dell'uno, e l'altro sesso, che nell'Osservanza di Sicilia fiorirono con fama di santità. m. s. in fol. servatur in eodem Cœnobio Portus Salvi.

Cronica delle Vite de' Beati, e altri Servi di Dio dell'uno, e l'altro sesso, che nella Riforma di Sicilia fiorirono con fama di santità. m. s. in fol. Idem Tognolettus servabat. Anno 1611. nonnullas Icones Fratrum Strictioris Observantiæ, qui sanctitatis famâ claruerunt, ære incisas edere curavit, & unicuique suum addidit elogium.

ANTONINUS SALAMON Panormitanus Eques Hieresolymitanus Petrarum vivarum Baro, in Melitensium equitum albo ascriptus ann. 1671. elegantissimi ingenii vires. politioribus literis admovit: lyricâ suavitatem, & argutiis referta multa cum plausu cecinit: ideoque non modo in Sicilia, verum etiam & extrâ estimationem summam sibi comparavit. In Academia Reaccensorum Panormitana ascriptus, laudes promeruit haud vulgares. Obiit Panormi 14. Octobris 1697. & in Cœnobio Capuccinorum sepultus est. Laudibus exornatur ab Aut. Forte in Epigram. pag. 48. Balthassare Pisano in eruditis armoniis serialib. pag. 209. Ioan. Baptista de Iudice Poes. par. 1. pag. 74. Gutterra la Valle in observationib. ad Batillum ejusdem de Iudice pag. 231. & 287. Vincentio Auria ibid. p. 335. & Ioannes Silvester Salva in libro, *el Embaxador de Apolo* pag. 15. Ipsius etiam meminit Andreas Minutolus in not. Prioratus Messan. pag. 340. Edidit italicè

La Fiordispina Drama per musica. Panormi apud hæredes Bossii 1678. & apud Petrum de Insula 1680 in 12.

La Rosidora Melodram. Ibid. apud Iacobum Epirum 1685. & 1687. in 12.

La Cassandra in Babilonia Drama per musica. Ibid. apud Anglesem 1691. in 12.

Il Trionfo della Virtù per le Glorie della Felice Città di Palermo Dialogo. Ibid. apud Petrum de Insula 1681. in 4.

La Susanna Dialogo. Ibid. apud D. Cillenium Hesperium 1684. in 4. Post ejus mortem prodire

I Ghiacci d' Ippocrene Poesie liriche. Messanæ apud Vincentium Amicum 1703. in 12. Drammatico operi inscripto, *l'Orfeo*, nonnulla addidit.

ANTONINUS SALDANUS v. Gerardus Anfaldus.

ANTONINUS SALONIA Panormitanus Iuris utriusque Doctor, claruit doctrinâ excultus an. 1632. Edidit

Additiones ad Singularia Nicolai Intriglioli. Panormi apud Angelum Orlandum 1632. in fol.

ANTONINUS SAPONIUS Panormitanus Sacerdos, natus 11. Julii 1670. sæviores disciplinas accepit in Collegio Panormitano Sac. Jesu: ibique Sacræ Theologiæ laureâ insignitus est 12. Julii 1692. cui etiam moralem Theologiam, Pontificia jura, ac sacram eloquentiam addidit. Ingenio, doctrinâ, & eruditione clarus Panormi vivit. Edidit italicè suppresso nomine

Vita di S. Peregrino Confessore cavata dalli Codici manoscritti della Città di Caltabellotta. Panormi apud Felicem Marinum 1699. in 8.

Vita, e Miracoli del glorioso S. Filippo Sacerdote volgarmente detto S. Filippo d'Argirò. Ibid. apud eundem 1699. in 12.

ANTONINUS SERRA Messanensis Poeta. Edidit italicè

Il Trionfo ammirabile, o vero il Martirio glorioso della Vergine S. Agata descritto in ottava rima. Caltanæ apud Bifagnium 1685. in 8.

ANTONINUS SVRDVS Alcarenensis Sacerdos Abbas Sanctæ Mariæ lo Rogato in Oppido Alcarie Diocesis Messanensis. Natus 14. Augusti 1646. cum literis sese addidisset Jurisprudentiæ lauream accepit, ac causarum Patronum egit non sine laude. At anno 1680. rejectis forensibus curis, Clericalem habitum suscepit, & ad sacræ eloquentiæ studia ingenium convertit: ideoque in nonnullis Siciliæ Civitatibus, oppidisque, magno cum animarum fructu per annos 20. quadragesimale curriculum, ad populos declamando, confecit. Ab Archiepiscopo Panormitano in sacris missionibus pluries adhibitus est. Nunc vivit Panormi. Anagrammatico nomine Nuntii Sardanani edidit vernaculâ linguâ

Vita, Morte, e Miracoli del glorioso Eremita San Nicolò in ottava rima Siciliana. Panormi apud Jacobum Epirum 1692. in 12. Prælo paravit italicè

La Penitenza vittoriosa, Vita, Morte, e Miracoli di S. Nicolò Eremita in istile oratorio.

Quaresimale. Pauèirici.

ANTONINUS ROSEA nobilis Messanensis, Natalis Rosæ, & Agathæ Douati filius, amœniores literas coluit, magnâque pietate exornatus refulsit. Divi Michaelis Archangeli præsertim studiosus, ipsum præcipuo honore veneratus est. Obiit Messanæ 13. Decembris 1700. Edidit italicè

La Domitilla, o vero i tormenti d'una Douzella innamorata. Racconto. Messanæ apud Iacobum Matthæi 1651. in 12.

L'Eugenio. Amore di Purità libri quattro. Ibid. apud eundem 1652. in 12.

La bellezza di Marcellino, e di Cleto libri tre;

Melitæ apud Hieronymum Montefortem 1653. in 12.

L'Evario, o vero la Virtù coronata in tre libri. Venetiis apud Io: Iacobum Hertz 1656. in 12.

ANTONINVS TANTILLVS Panormitanus vir sanè egregius, literis instructissimus, publicum in patria Tabellionem egit. Naturali propensione politioribus literarum studiis addictus, eâ animi contentione iis operam dedit, ut primas obtinuerit; præstantissimis, qui sua tempestate poetæ, & oratoria facultate inclaruerunt, meritò accensendus. Poemata sua Siculo, ac Italico idiomate; tragicis, lyricisque numeris scripta, singularem promerere laudem. Etsi autem perpetuis adversæ fortunæ injuriis comitatus; attamen semper apud eruditos, literatosque magnâ valuit æstimatione: ideoque Academiæ Panormitanæ Reaccensorum ascriptus summo semper honore fuit prosequutus. A' Pindarica poësi celebris; in ea demirabantur doctiores, dicendi gravitatem, ab ineptiis penitus alienam. Nec minor ipsi gloria accessit in tragædiis scribendis juxta præscriptas Aristotelis leges, cujus præcepta, in omnibus ingenii monumentis, servata inviolabiliter voluit. His celeberrimum sibi nomen comparasset, si publicam inspexissent lucem: sed inopiâ obliſtente, quæ usque ad supremum ejus vitæ diem, virum meliori fortunâ dignum, urgere non cessavit, multa manu exarata relinquere coactus fuit: in illis verò, quæ typis tradidit, mirè refulgent styli elegantia, dictionis cultus, ac carminis puritas; in quibus superiorem fortasse neminem habuit. Obijt tandem Panormi 25. Febr. 1659. ipsumque laudant Io: Baptista Vallegius in *poes. pag. 52.* Ioseph Galeanus in *Musis Siculis par. 2. to. 1. pag. 98.* & in *lib. Diporti Giovanili pag. 189.* Edidit italicè

Compendio di quanto si contiene nella Tragedia di S. Lucia da rappresentarsi per gli Accademici Agghiacciati, con un Ragionamento Poetico. Panormi apud Decium Cyrillum 1622. in 4.

Sommario di quanto si contiene nella Tragedia di S. Alessio da rappresentarsi per gli Accademici Agghiacciati, con un discorso sopra la Tragedia. Ibid. apud Angelum Orlandum 1621. in 4.

Della Cetra Pindarica il Leoluca, ode sacra. Ibid. apud Nicolaum Buam, & Michaellem Portamnovam 1642. in 8.

Della Cetra Pindarica la libertà di Genova, ode morale. Ibid. apud eosdem 1642. in 8.

Della Cetra Pindarica la povertà, ode morale. Ibid. apud eosdem 1642. in 8.

Della Cetra Pindarica l' Aquila Trionfante, ode morale. Ibid. apud eosdem 1643. in 8.

Della Cetra Pindarica la Bellezza interna, ode morale. Ibid. apud eosdem 1643. in 8.

Della Cetra Pindarica odi tre morali. Il Bethi scostante. Il Bagno. la Servitù coronata. Ibid. apud eosdem 1643. in 8.

Della Cetra Pindarica la Romita d' Oreto, ode Sacra. Ibid. apud Nicolaum Buam, & Michaellem Portamnovam 1643. in 8.

Della Cetra Pindarica la Ricchezza, ode morale.

Ibid. apud Petrum de Insula 1652. in 8.

Della Cetra Oratiana la virtù mal gradita. Ibid. apud Nicolaum Buam 1649. in 8.

Ragionamento Poetico. Sub nomine Academici Humidi, extat in Tragædiis Hortensii Scammacca.

Canzoni Siciliane. In Musis Siculis tom. 1. par. 1. Ibid. apud Decium Cyrillum 1647. in 12. apud Iosephum Bisagni 1662. in 12.

Canzoni Siciliane Burlesche. In Musis Siculis par. 3. Ibid. apud Bisagnium 1651. in 12.

La Rosalia Tragedia Sacra. m. s. in 4. authographum extat apud me.

Della Cetra Pindarica la difesa: la Speranza: la Giostra, odi tre morali. m. ss. apud Vincentium Auriam Panormitanum.

Della Cetra Pindarica le Muse, ode morale. m. s. apud me.

La Natività di Cristo N. S. Tragedia Sacra. m. s. *Oratione dell' arte histrionica.* m. s. in 4. apud Auriam.

L'Albero di Merlino, Comedia. Hanc Vincentius Tudiscus annis elapsis Panormi servavit.

ANTONINVS THERMITANVS Ord. Strictioris observantiæ S. Francisci Laureus, ex familia Aidonia. Panormi magno probitatis exemplo diu in quærendis, ac colligendis elemosynis constitutus est: laudabilè vitam mors haud dissimilis sequuta est Panormi 1656. ex Petro Tognoletto in *Paradiso Seraphico par. 1. lib. 5. cap. 1. pag. 569.* qui vernaculâ linguâ scripsisse testatur

Historia di S. Caterina V. e M. in ottave Siciliane. m. s. servabatur apud eundem Tognolettum.

ANTONINVS de VINCENTIO Panormitanus Societatis Jesu, in lucem editus 15. Martii 1655. Societatis habitum suscepit 14. Octobris 1671. ac votorum quatuor Sacramento se astrinxit 15. Augusti 1688. Exacto studiorum cursu elegantissimam ingenii præstantiam sacræ eloquentiæ dicavit. Conciones in cinerali jejunio emeritis laudibus, & plausu habuit in præcipuis Siciliæ Civitatibus: pluries enim Panormi, Messanæ, Drepani, Montereali, & alibi declamavit: à dicendi copia, styli cultu, & eruditione celebratus. Panormi cum magnâ populi frequentia conciones dixisset Quadragesimali tempore, libellum ejusdem laudes complectentem edidere, hoc titulo: *Applausi di Accademici Recessi in lode del R. P. Antonino di Vincenzo famosissimo Predicatore nella casa Professa della Compagnia di Gesù nel 1693.* Panormi apud Iosephum la Barbera 1693. in 4. Vivit nunc eloquentissimus vir Panormi, veneratione dignus. Edidit italicè

Il Ritratto del Cuor di Maria inviato nella Sacra sua Lettera a' Messinesi. Panegirico Sacro. Mellanæ apud Michaellem Anicum 1697. in 4.

La Vita ammirata in un Simulacro. Panegirico Sacro in honore della SS. Annunziata di Trapani. Drepani apud Francum 1702. in 4.

L' Oggetto di Beatitudine alle Pupille de' Viatori. Panegirico Sacro della SS. Annunziata di Trapani. Ibid. apud eundem 1702. in 4.

Discorsi Panegirici in lode di S. Rosalia Vergine Romita Palermitana. Panormi apud Dominicum Cor-

Cortesium 1703. in 12. Suppresso nomine

*Aræ Maxime in atrio Panormitanæ Regiæ inter
Œtodiales Corporis Christi serias erectæ anno 1679.
Brevem descriptionem.* Panormi typis Barberæ,
Rummuli, & Orlandi 1679. in 4.

ANTONINUS XIBECCA Panormitanus Jurisconsultus ob egregiam doctrinam meritò eximiiis laudibus exornandus. Inter præcipuos causarum Patronos nulli secundus claruit: ideoque nonnullis honoribus cohonestatus: fuit etenim in Panormitano Prætorio Judex, Regii Patrimonii Fisci Patronus, Regni Siciliæ Prothonotarius, Regiusque Consiliarius. Doctrinâ celebris decessit Panormi 3. Julii 1584. & in Oratorio Charitatis D. Bartholomæi Sepulturæ traditus est. Laudatur à Francisco Strada in *quietationib.* pag. 13. Hujus exant

Consilia quatuor: in selectis consiliis collectis à Petro Luna. Panormi apud Erasimum Simeonem 1627. in fol. Italicè

Constitutioni Pragmaticali fatte sotto M. Antonio Columna Vicerè di Sicilia. Ibid. apud Ioannem Franc. Cartara 1583. in fol.

De Regia Monarchia Regni Siciliæ Tractatus, & Allegationes. m. s. in fol. passim in Jurisconsultorum Bibliothecis vagantur; & citantur ab Abb. Pirro Sicil. Sacræ to. 2. pag. 455. Anronino Diana par. 3. tract. 1. resol. 74. Muta in *Proem. ad consuetudines Panormi* pag. 13. & 729. aliisque.

Allegationes de Regio Jure Patronatus in Archiepiscopalibus, caterisque beneficiis Ecclesiasticis Regni Siciliæ. m. s. in fol. apud Doctores multos. citantur à Muta in *proem. cit.* pag. 13. & *Capit. Regni Sicil.* to. 1. cap. 39. n. 66.

Annotationes in Consuetudines Panormi. citantur à Muta in *consuet. Panor. in proem. n.* 49. pag. 9. & alibi passim.

Votum pro Ill. D. Pompeo Columna, ex Muta cit. cap. 11. n. 45. pag. 118.

Allegationes pro Magnifico Procuratore Regii Fisci contra D. Joannem de Vigintimilliis. ex Muta cit. tom. 4. capitulor. cap. 132. n. 51.

Allegationes in causa Friderici Sabia. ex Antonino de Ballis tract. var. lib. 1. qu. 7. n. 6. p. 11.

Super Institutionibus Iustinianæ. citatur à Franco Baronio de effect. minor. atatis, eff. 1. n. 19.

ANTONINVS AGRAZ Nobilis Panormitanus, parentibus Alphonso Agraz Hispano, Regii Patrimonii in Sicilia Præsidente, & in Supremo Hispaniarum Consilio Regente, & D. Angela Spucces, natus est 25. Maii 1640. Fuit Antonius hæreditario jure Langoniæ Marchio, & Baro oppidi kaggi. Literis ab adolescentia apprime instructus, ob egregiam ingenii indolem doctrinâ, & eruditione maximè præfulsit. In utraq; juris facultate scientissimus fuit, ac laureâ insignitus. In politioribus literis nemini secundus, Musas sive Etruseas, sive Latias magnâ cum laude colvit. Eruditissimis, doctisque iugeni monumentis quâ prosa, quâ versu concinnatis, mentis aciem patefecit tum Panormi in Reaccensorum Academia, in qua Principem egit, tum in Neapolitanis, Romanique Literatorum Liceis. Hinc non im-

meritò Abbas SS. Salvatoris de Placa in Sicilia, & an. 1658. Regni, ut vocant, Deputatus electus est. Apud D. Petrum Aragonium Ducem Sergobix Neapolitani Regni Moderatorem, magnâ æstimatione valuit; qui Orator electus ad obedientiam Apostolicæ Sedis præstandam, Caroli II. Hispaniarum Regis nomine, an. 1671. Romæ nostrum Antonium secum adduxit, qui ejusdem nomine orationem habuit ad Clemētem X. Pont. Max. Eâ in Vrbe magnâ æstimatione, ab eruditione, prudentiâ, & ingenio prosequutus, inter Honorarios cubiculi Clementis IX. & X. ascriptus claruit, ac inter Purpuratos Patres recensendum putarunt omnes. Neapoli apud D. Anronium Alvares Astorgæ Marchionem eo effulsit honore, ut prædicaverit fama (vera ne, an mendax nescio) invidiam, propinato veneno, ejus mortem sollicitasse. Obiit 27. Maii 1672. anno æt. suæ 32. dum ad majora honorum culmina properabat. Intempestiva ejus mors literatorum animos summo perè exacerbavit, ac in primis gravi dolore Marchionem, Regni Moderatorem, affecit, qui amplissimo funere, magnâ Procerum, ac Nobilium frequentia suo sumptu Antonium cohonestatum voluit. Laudatur à Nicolao Antonio in *Biblioth. Hispana par. 2. p.* 316. Vincenzio Tancredo *quæ. moral. p. 2. tr. 5. qu. 23. pag.* 271. Dominico Antonio Parrino in *Theatr. Proreg. Neapol. t. 3. p.* 266. Francisco Londres in *epist. nuncupat. concionum Quadrage.* Fulgentio Arminio in *epist. etiam nuncup. discursus inscripti*, la comedia, Antonio Pesciullo in *speculo Principum in epist. nuncup.* & Iosepho Galeano in *lib. Diporti Giovannili* pag. 148. Edidit

Donativum Voluntarium Politicum Diatribe. Romæ typis Iosephi Corbi 1672. in 4.

Orationem Caroli II. Hispaniarum Regis, & Mariæ Annæ Reginæ Matris nomine ad Clementem X. P. O. M. habitam Romæ 4. kal. Februarii 1671. Ibid. typis Dragondelianis 1671. in 4. Prælo paraverat

Panvinii epitomen Pontificum Romanorum, & S. R. E. Cardinalium auctam, notisque illustratam. in fol.

Musæum Siculum, sive de Veteribus Siciliæ Scripturis. in 4.

Siciliam Normannam, Suevam, & Aragonensem in tres Tomos distinctam variis continuentem auctores de rebus Siculis antiquos, partim antea editos, partim nunc primam edendos. in fol.

De Panbasilia, & Basiliis, sive de summa, & amplissima Principum potestate, ac de Regibus. in fol.

De Privilegiis Ecclesiæ Viduæ tum Principis, tum Inferiorum. in 4.

Politicum Historicum, sive Methodum legendi historias ad politicam componendam. Hæc scripsisse Antonium, Nicolaus Antonius in *Bibl. Hisp. loc. cit.* restatur, quæ m. ss. forsan servantur in Bibliotheca Marchionum Astorgæ in Hispaniis: memoratus etenim Prorex Dux Astorgæ, euptâ Antonii nostri Bibliothecâ, ac suæ adjunctâ, in Hispaniam secum transtulit. Scripsit præterea ex Vincenzo Auria in *Elogiis m. ss. Illustr. Panormitanorum*

Pœmata varia, & orationes.

De

De Inquisitoribus Siciliæ.

ANTONIUS DE ALEXANDRO Catanensis Philosophiæ, ac Medicinæ doctor eximius, ac Siciliæ, Insularumque sibi adjunctarum Archiater. Claruit an. 1441. ex Jo: Bap. de Grossis in *decat. Catan. to. 2. Cord. 9. pag. 151.* Scripsit

Constitutiones, & Capitula, nec non Jurisdictiones Regii Protomedici officii Siciliæ, quas approbavit Nicolaus Specialis, & Gulielmus Montagnana (corrigere Moncada) an. 1429. Siciliæ Moderatores, ut ex earundem exordio habetur: at recognitas, & elucidatas edidit Jo: Phippus Ingarsia etiam ejusdem Regni Archiater. Panormi apud Jo: Antonium de Francisceis 1564. in 4.

ANTONIUS ANSALDUS v. Gerardus Ansaldus.

ANTONIUS de BALLIS nobilis Drepanitanus Senior dictus, Joannis de Ballis I. V. Doctoris filius: fuit & ipse Jurisconsultus doctrinâ insigniter excultus, & primarius causarum Patronus, à doctrinâ, & integritate laudatus. Hinc meritò Magnæ Regiæ Curia Index, & Regii Patrimonii à Rationibus Magister claruit: nam et si Philadelphus Magnòs *par. 1. Theatr. Genealog. pag. 98.* affirmet, Antonium de Ballis juniorem à Rationibus Magistrum fuisse, in errorem lapsum puto; Antonius n. de Ballis junior in *tract. varior. lib. 5. de prag. Regni prag. 4. tit. 2. n. 1.* Antonium Seniores citans, quem patrum suum vocat, hac dignitate ornatum prædicat. Obiit Panormi 8. Novembris 1591. & in Ecclesia S. Nicolai de Calcia sepultus est. Hunc laudant Baronius de *maest. Panorm. lib. 3. de familia de Ballis, Octavius Collectus quest. forens. q. 12.* Hujus, an sequentis Antonii honorificè loquatur Orlandinus *deser. Drep. pag. 48.* non liquet. Edidit

Ad Bullam Apostolicâ Nicolai V. & Reg. Pragm. Alphonsi Regis de censibus Annotationes. Apud Petrum de Gregorio de censibus. Panormi apud Io: Antonium de Francisceis 1609. in 4. & iterum apud Franciscum Ciottum 1622. in fol. Scripsit etiam

Allegationes m. ss. quarum lib. 2. alleg. 21. citat supra laudatus de Ballis junior.

ANTONIUS DE BALLIS Drepanitanus junior dictus, supradicti nepos, Juris utriusque Doctor, non minus doctrinâ, quàm integritate ornatus refulsit. Prætorii Panormitani, ac Magnæ Regiæ Curia Index præfuit: ac Fiscii Patroni egit. Obiit in oppido Busacchini 23. Aprilis 1598. & in majori Ecclesia ejusdem oppidi fuit sepultus. De eo Pirrus not. *Eccles. Mazar. p. 555.* Vincentius Nobilis in *thesaur. abscond. pro Deipara Drepanitana pag. 788.* & Mugnòs cit. Edidit.

Variorum Tractatuum libros sex, omnem serè materiam criminalem Judiciorum, & Torturæ complectentes, & præcisè ubi proceditur ex abrupto, non datis defensionibus, in Regno Siciliæ ex Excell. Proregum dispensatione, cum aliquibus questionibus. Adjunctis Annotationibus ipsius Regni Pragmaticarum, etiam & Bullæ, Commentariisque ad Capitula ejusdem Regni Regis Alphonsi m. 363. & 364. de Syndicatu Officialium. Panormi apud Ioan. Antonium de

Francisceis 1606. in fol. & iterum typis Petri Coppola 1646. in fol. Lugduni etiam in 4. ex Catalogo librorum Philippi Borde, & Laurentii Arnaud 1662. pag. 141. His argumenta, summiaria, & indices addidit Ioannes Andreas de Ballis Alcamensis Jurisconsultus, auctoris filius, natus Alcam 4. Septembris 1561. pluries in eadem Civitate Alcamii Governator, & Index supremus, qui ibidem obiit 13. Augusti 1630. sepultus in Ecclesia majori, & Sacello Sanctiss. Rosarii. Fontana in *Biblioth. legali par. 1. pag. 58.* præter Tractatus prædictos edidisse ait, opus cui titulus: *Tractatus varii criminales.* Panormi 1646. in fol. in quo 25. Tractatus completi affirmat, quos distinctè recenset: an autem hoc verum, videant Jurisconsulti. Hujus, vel præcedentis Antonii citat Muta in *consuet. Panorm. cap. 84. nu. 17. pag. 814.*

Votum pro Josepho de S. Clemente Barone Gibilæ.

ANTONIUS BLANDVS ex oppido Mazzareni Soc. Iesu, vir à virtutum, & sanctimoniarum splendore clarus. Sub auspiciis Sanctiss. Eucharistiæ in lucem editus, adolescens virtutum specimen, dedit: virginalem etenim candorem intemperatum servavit: à noxiis omnibus sensus custodire studuit, oculos præsertim summâ vigilantia cohibuit: quibus spectacula, licet honesta, negavit. Societatem ingressus est ann. 1602. & absoluto probationis biennio ad humillima ministeria adhibitus est, sed eâ vitæ innocentia, ac puritate, ut inter coquinæ sordes pluries Iesum puerulum viderit, qui se spectabilem fecit. Studiis admotus, temporis reliquias maximo spiritus fervore orationi dicabat, in qua sex integras quotidie horas infumebat. Persectis virtutum, & prudentiæ doribus, ad informandos Societatis tyrones præficitur Panormi, & Messanæ: eaque tyrocinia per ann. 18. summâ utilitate, ac laude moderatus est: in his verò domibus ædificiorum magnificentiam produxit, in qua multoties opem divitiarum expertus est: ab Angelis enim juvenili specie ad ipsum missis, ingentes pecuniarum summas accepit: ad remunerandas forsitan profusas eleemosynarum copias, quibus paterna Antonii charitas inopes ad ipsum confluentes sublevabat. Habuit & tutelarum Angeli promptam opem, dum non sine vitæ discrimine flumen traiciebat, nam invocato ejus auxilio, astitit Angelus sub pulcherrimi juvenis forma, eumque ab imminenti periculo liberavit. Tyrones sanctissimis legibus, ac pietatis studio ad perfectionis apicem direxit: & ad virtutes adipiscend. s. verbo, & exemplo inflammavit. Prophetico afflatus spiritu multa prædixit, ac intima cordium penetravit. Humilitatem in amoribus habuit: hinc quatuor votorum professionem edere constantissimè recusavit, suadentibus dicere solitus: finite me in mea humilitate mori. Beatissimam Virginem summo perè coluit, adeo ut apud omnes constans fuerit opinio, sæpius ipsi se spectabilem fecisse, ac familiariter de rebus divinis secum egisse: ipsamque Deiparam ei aperuisse in toto terrarum orbe se inter ferventiores Virginis cultores secundum tenere locum. Virginitatis candorem usque ad supre-

supremum vitæ spiritum illibatum servavit. Tribus instituti votis quatuor addidit eximie perfectionis vota: primum nempe, ne læthali culpa conscientiam temeraret. Secundum: ut sanguinem, vitamque pro Dei amore profunderet, quoties id exhiberet occasionis ratio, ac Divini Numinis gloria. Tertium: ut non à creaturis, sed tantummodo à Deo, ejusque sapientia, ac providentia penderet. Quartum: ut nullam cordis affectionem in creaturis collocaret. His editis votis, à creaturis solutus vixit, adeo ut res omnes creatas, veluti paleas habuerit. Aliud tandē emisit votum, quod inter Missarum solemnia Deus voce propè sensibili ipsi inspiravit, nempe ut in divinam voluntatem, nomen, famamque omnem remitteret: ac paulò post inulta pertulit adversa, ac etiam à tyrocinio fuit amotus: at perpensâ tandem ejus vitæ innocentia, antequam ad pristinum munus restitueretur, ad Cælum evolavit. Obiit Panormi 27. Martii 1649. numeris omnibus absolutus. Consule Ioannem Nadaſi in *anno dier. memor. 27. Martii pag. 171.* Silvium Tornamiram in *prodig. Angelor. cap. 3. pag. 33. & seq.* Michaelē Frazzettam in *Vita Aloysii Lanusa lib. 2. cap. 12. pag. 233.* & Carolū Mariam Plateam in *vita Gasparis Paranimphi lib. 2. cap. ult. pag. 160.* Hujusce post mortem italicè prodire

Contemplationi per l' aspettazione del Paro della Vergine N.S. Panormi apud Insulam 1669. in 12.

Stanza della Colomba nelle piaghe del Crocifisso. Ibidem apud Buam, & Camagna 1671. in 12.

ANTONIUS BONONIA, passim ANTONIUS PANORMISA dictus, ex nobilissima Beccadelli familia ortus, quā Panormi Bononiā dicimus, ex quo è Bononiensi vrbe originem traxit: antonomasticè Panormita vocatus à Patria Panormo, ubi natus: quòd innumeri testantur auctores. Perperam Petrus Angelus Spera de *nobil. Prof. Gramm. lib. 3. pag. 135.* Pandulfus Collennutius in *hist. Neapol. lib. 6. pag. 270.* Morerius in *dict. 10. 1. pag. 281.* & Coronelli in *Biblioth. 10. 3. n. 4674.* Bononiæ exortum dixere: origine enim Bononiensem, ortu Panormitanum fatentur omnes: & profectò si ejusdem Panormitæ Epistolas percurrissent, in quibus Panormum Patriam suam pluries vocat, lapsus declinassent. Originis verò causā inter Bononienses non immeritò recensetur à Ioanne Antonio Bumaldo, seu veriùs, Ovidio Montalbano in *Biblioth. Bonon. pag. 21.* Fuit Antonius inter ævi sui literatos celeberrimus, immò facilè Princeps. Natus an. 1393. patre Henrico Bononio, qui pluries Panormum Prætoris munere rexit, ex Balthasare Bononio in *descrip. famil. Bonon. pag. 3. & Chronol. Prætorum Panorm. apud Vincentium Auriam in Chronol. Proreg. Sicilia pag. 256.* A' teneris annis literis admotus Panormi Germanum quemdam audivit, cujus meminit Pontanus de *fortuna lib. 1. cap. 26. pag. 832.* Bononiā exinde se contulit, ibique, ob præstantissimam ingenii indolem, doctrinæ celeriter instructissimus, Juris utriusque laureā insignitus est. At ingenii vastitatem unius facultatis limitibus continere haud passus, ad alias animum contulit: hinc multiplici

doctrinā excultus floruit; ac Theologus, Orator, Historicus, & Poeta effulſit clarissimus. In amœnioribus literis mirabiliter profecit, ac studiorum amore extimulatus præcipuas Italiæ Urbes excurrit, præsertim Papiam, Placentiam, Bononiam, Patavium, aliasque literis insignes, lustravit, & literatorum benevolentiam sibi conciliavit, ut ex ejus oratione ad Alphonsum Regem in *suarum epistolarum calce p. 123.* patet. Celeberrimo sibi nomine adepto, ob egregiam literarum præstantiam, ingenique elegantiam, omnium calculo, literati orbis ornamentum proclamatus est, Poeticū nactus ingenium, Musarum venustates, non modo suo tempore deflorescentes, verum etiā emortuas, iterū enatas, ac expolitas, pristino splendori restituit; ad cujus styli æmulationem poemata sua exornarūt Pontanus, ac Sanazarus: ideoque Pontanus de *sermone lib. 6. pag. 247.* ait: *oblitteratam ne dum languescentem in Italia Poeticam, restituit in antiquam penè formam. & in lib. amorum p. 3278.* ita Antonium alloquitur: *Antoni decus elegantiarum, atque idem pater omnium leporum.* Gyrardus de *Poetis nostrorum temporum dial. 1. p. 385.* scribit: *Quidam excellentes viri elegantie Parentem appellant: ita & Barth. Fatius de reb. gestis Alphonsi lib. 3. pag. 102.* qui de eo tradit: *Hic præter eximiam doctrinam, excellenti ingenio præditus, & carmine, & solutâ oratione, quod est perrarum, propè æquè valuit, in suadendo, & dissuadendo persacundus habitus: judicio propè acerrimus, atque in primis facetus, jacentem tempestate nostrâ elegiam excitavit.* Philippus Maria Vicecomes, Mediolanensium Dux, in epistola ad Antonium, *Poetam non minus admirandum, quam insignem vocat.* Æneas Sylvius Senensis Antistes, inde Pius II. Pontifex Summus, in *proem. ad Panormitæ libros, Oratorum, & Poetarum limatissimum proclamat.* A' doctrinæ splendore veneratus singularem promeruit æstimationem apud Italiæ Magnates, ac viros literis instructissimos; inter quos recensendus Sigismundus Inp. à quo plaudentibus bonarum artium amatoribus, fuit poeticâ laureâ redimitus propè annum 1433. non 1449. ut perperam Toppius in *Bibliothec. Neapol. pag. 24.* meritò à Ioanne Maria Amato in *not. ad Orationē 1. pro Collegii Panor. studiis n. 137. p. 124.* reiectus. Philippus Mediolani Dux paternā sui benevolentia Antonio promittēs ad se attraxit, nec inanem ipsius spem, dimisit, summum etenim amorem in Antonium fovit: in suum discipulum se ipsi tradidit: cum eo familiariter semper usus est. Annum octingentorum aureorum censum ipsi constituit, ut ea in vrbe publicè polioribus literis Mediolanenses adolēscētes informaret; quòd testantur Paulus Jovius in *elegiis*, Pontanus de *liberalitate*, Petrus Angelus Spera de *nobil. profess. Grammaticæ lib. 4. pag. 203.* ipsemet Panormita in *epist. l. 1. pag. 8.* Idem Viperā Mediolanensium Ducū insigne gentilitium, olim à Britannis Regibus Panormitæ majoribus concessum, ut gentilitiis Antonii tesseri emine-neret, permisit. At Duci præclarissimo, ob bellorum ingruentium sævitiam, interrupto studiorum cursu, Antonius noster Alphonso Sicilia, Nea-

Neapolisque Regi adhæsit, qui ad se evocaverat. Hic literatorum amantiſſimus, Panormitæ studiosus mirum in modum semper fuit: ne dum in suum præceptorem constituit, verum etiam, & à secretis, & consiliis suis delegit. In itineribus suis terrâ, marique enienſis, perpetuum sui comitem voluit. In gravissimis rebus agendis ejus eximie prudentiæ, doctrinæq; sententiâ explorabat: immò ab eo quotidie sapientiæ documenta ediscere cõtendebat; absoluto etenim prandio, literariis Antonii colloquiis summopere animum demulcebat; teste Pontano *de convivio* p. 143. Ipsum maximo amoris æstu complexus est; honoribus continuo affectit, muneribus regiâ liberalitate honestavit; quod idem Panormita fateatur in *epist. lib. 5. p. 99. 103. & alibi*. Nec prætermittendum illud amoris, honorisque argumentum, quod cum Meſſanæ, eo præceptore, Virgilio explanationem audiret; mox Regum Hispanorum more, potio afferretur; Rex ipse Antonio manu sua ministrare gaudebat, faccari condimenta, aliaque offerebat, inservientibus primoribus Regiæ Aulæ Equitibus, ex Petro Spera cit. *lib. 3. pag. 135*. Hos inter honores reponendû in primis munus Præsidis Regiæ Camerae Summarie, ad quod Neapoli Antonium evexit, idque perhonorifico patet diplomate, apud Nicolaum Toppium *de orig. Tribunal. Civ. Neapolis par. 1. lib. 4. cap. 10. p. 139*. quo etiam in Neapolitanorum civium albu Antonium cooptavit. Ab eodem Alphoſo pluries Orator missus est ad Venetam Rempublicam, ex *epistolis suis lib. 5. pag. 104. 115. & 120*. ejusque oratio ad Venetos de Pace habetur apud Barth. Fatium *de reb. gestis ab Alphonso* pag. 259. in harum legationum una à Senata petiit, & obtinuit; ut à Patavina urbe brachium sibi concederent celeberrimi Titi Livii, ut ex inscriptione in Patavino Palatio rationis colligitur, quam exhibent Angelus Portinarius in *felicitate Patavii lib. 3. cap. 6. pag. 98*. Franciscus Scotus *Itinerar. Italiae par. 1. pag. 41. & Joan. Bap. Pacichellus in Itiner. per Europam Christian. par. 4. to. 1. pag. 63*. Oratoris munere functus est etiam ad Rempublicam Genuensem, ut ex oratione ad ipsam habitam patet in calce epistolarum ipsius Antonii pag. 124. Missus etiam Orator ad Florentinos, ex *epist. cit. lib. 4. pag. 74*. ad Caetanos, ex oratione, teste Fatio cit. *lib. 4. pag. 120*. ad Calatiam obsessam ex eodem *lib. 7. pag. 205*. ad ad Borsum Atestinum Ferrariæ Marchionem; ac tandem ad Fridericum III. Imp. cum se Neapolini tranſtulit, ut ex *lib. de dictis, & factis Alphonsi l. 4. p. 108. & epist. cit. lib. 5. p. 115*. Tanta igitur legationum frequentia ipsius eloquentiæ vim, singularem prudentiam, & supra communem omnium ordinum merita testatur. Ideoque optimo jure à Rege dilectus, ac beneficiis sæpè ornatus; inter alia annuas centum uncias auri (eò tunc magni ponderis summa) ipsi donavit, ex proventibus Regiis sibi Panormi solvendis, quas voluit omnibus præferrent: facultatem etiam fecit, ut Regia insignia, tesseric gentilicis suis superimponeret: quæ omnia diplomate regia manu exarato 5. Febr. 1450. con-

cessit; eumque leges apud Balth. de Bononia *in descript. sua familie* pag. 12. Vetustissimum palatium à Saracenis extractum juxta Panormum, cui nomen Zisa, ipsi largitus est, ut etiâ viridaria, fluentia, & proventus eodem annexa, ex eodem Balth. cit. pag. 14. de quo etiam habetur epistola ejusdem Panormitæ ad Alphonsum Regem *lib. 5. pag. 108*. Nec minori claruit æstimatione apud Ferdinandum, qui Alphonso successit: iidem etenim dignitatibus: honoribusque cohonestatum apud se voluit. Nonnulla virtutum ornamenta Antonium veneratione dignum effecere. Pontanus *de ferm. lib. 6. p. 247*. ipsius modestiæ meminit. Idè Pontanus in dialogo, cui titulus *Antonius* p. 68. Panormiæ hilaritatē, & imperturbabilē animi constantiam, cum adversis urgeri videbatur, mirabiliter detexit: æquo etenim animo tolerabat fortunæ injurias, & omnia ad Deum referebat. Idem *de fortitudine lib. 2. cap. 8. pag. 240*. generosam Antonii fortitudinem extollit; cum enim acerbissimis calculi doloribus cruciaretur, dissimulata morbi vi, nec angoris signum edebat: quod & affirmat Ravissius Tex. *in officina tit. constantes*. Neapoli Academiam excitavit, ex qua literis præstantissimi prodierunt: & ingravescente senectute hoc literatorum lyceum variis propositis quæſtionibus fovebat, ac doctissimis exhortationibus inflammabat, ut testatur Pontanus in *dial. inscripto Antonius* pag. 68. ubi etiam festivam animi indolem, & lepidissima ipsius eloquia commemorat, usq; ad senilem ætatem servata: de quibus etiam in *lib. amorum* pag. 3278. & Bartol. Fatius cit. pag. 102. Panormitam etiam landat Pontanus in *dial.* cui nomen, *Actius*, & *de sermone lib. 6. pag. 193. & 241. & lib. de laudib. divinis*. Antonio nuncupavit Pontanus Carmen *de Mundi creatione* p. 3431. & alibi sæpius variè extollit Panormitam: quod ut benè perpendit Leonardus Nicodemus in *addict. ad Biblioth. Neapol. Nicolai Toppi* pag. 22. tum Panormitæ merita, tum grati animi indoles hoc exigere videbatur; dum Pontanus Antonii nostri discipulus, doctrinæ præstantiam à Panormitæ præceptis derivatam agnoscit: id ipsum scribit Jo: Mattheus Toscanus in *Peple Italiae* pag. 32. apud Nicodemum cit. pag. 131. & Henricus Wharton in *append. ad hist. literariam Guilelmi Cave* pag. 125. qui & addit quod Panormita Pontano honores procuravit; ipse enim ut apud Alphonsum Ferdinandi Regis Filium Magistrum, ac à Secretis esset, auctor fuit: & defuncto Rege in ejusdem Panormitæ locum successit, teste etiam Toppio in *Bibl. Neapol.* pag. 151. Panormitæ spectatissimam fidem, prudentiam, æquitatem, commendarunt omnes, ex Bart. Fatio cit. pag. 102. Inter alia Petrus Ranzanius *lib. 41. to. 8. annal. m. s.* prædicare non cessat ipsius pietatem, ac christianæ religionis zelum. Uxorem duxit Neapoli Lauram Arcelliam, quam ipse Panormita à nobilitate, pulchritudine, ac morum elegantia laudat in *epist. lib. 1. pag. 1. & lib. 5. pag. 108. & 115*. cujus etiam Pontanus in *tumulis* p. 3417. exhibet epitaphium. Hinc Neapoli familiam pro

propagavit, quæ adhuc inter nobiles Sedis Nidæ ascripta floret, ex Mazzella in *descript. Regni Neap.* p. 689. Octavio Beltrano in *descrip. ejusdæ* p. 26. & Blasio Altimaro de *familiæ Carasæ* l. 3. p. 404. Aliâ etiâ duxit uxore nomine Philippâ Ferratiniâ, cujus etiâ meminit in *epist. l. 4. ep. 5. p. 74.* Tandem meritis, honoribusq; onustus, à Regibus, Proceribus, ac doctissimis viris æquè veneratus, ætate, & urina morbo confectus, Neapoli maximo omnium dolore vivere desit 6. Januarii 1471. æt. 78. & marmoreo sepulchro ante majorem aram in Ecclesia S. Dominici, hoc additum fuit epitaphium, quod ipsemet in supremo morbo sibi scripserat,

Querite Pierides alium, qui ploret amores,

Querite qui Regum fortia facta canat.

Me Pater ille ingens hominum sator, atq. Redemptor
Evocat, & sedes donat adire piæ.

Janus Vitalis celeberrimus Poeta Panormitanus aliud edidit Epitaphium in Antonii laudæ, quod habes in *delictis Poetar. Italor. à Ranzio Ghero collectis par. 2. pag. 1437.* aliud Elishius Calentius, & aliud Pontanus scripsit *lib. 1. Tumulorum pag. 3384.* Egregiis laudibus Panormitam exornant Scriptores innumeri, ac præter autores supra citatos, non ultimi Bart. Fatius de *dictis & factis Regis Alphonsi lib. 4. pag. 120. lib. 7. pag. 205. & alibi, & lib. de humane vite felicitate,* Leander Albertus *descrip. Siciliæ pag. 46.* Fazellus de reb. Siculis *dec. 1. lib. 8. cap. 1. f. 190.* Sannazarius *Arcad. prof. 11. Baronius de mæst. Panor. lib. 3. cap. 3. pag. 106. & Siculæ nobil. amphot. p. 6.* Honorius Dom. Caramella in *Museo,* & Michael Foscarenus in *notis p. 20.* Nicolaus Antonius in *Biblioth. Hispan. to. 2. p. 364.* Nicolaus Toppius in *Bibl. Neap. p. 24.* Petrus Opmerus in *opere Chron. pag. 416.* Maurolycus *hist. Sicil. lib. 1. pag. 32. & lib. 5. pag. 179.* Paulus Jo: vius in *Elogiis pag. 10.* Raphael Volaterranus *antrop. lib. 21. Aubertus Miræus in Bibl. Eccl. cap. 499. pag. 275.* Vossius de *hist. latinis lib. 3. cap. 7. pag. 592.* Jo: Mariana de reb. Hispaniæ *lib. 22. cap. 18. P. Jo: Maria Amatus in not. ad orat. l. m. 137. p. 123. & seq. & alii sexcenti, quos lubens prætermitto. Panormitæ extant*

De *dictis & factis Alphonsi Regis Aragonum libri quatuor. Commentarium in eosdem Æneæ Sylvii, quo capitatum cum Alphonsinis contendit. Adjecta sunt singulis libris Scholia per D. Jacobum Spiegelium.* Basileæ ex officina Hervagiana 1538. in 4. Æneas Sylvius, exinde Pontifex Max. Pii II. nomine insignitus, prædictum edidit Commentarium cum Ecclesiæ Senensi præflet, & in epistola ad Panormitam, summis laudibus ipsum celebrat. Prodiit iterum opus Panormitæ cum eodem Commentario, & Scholiis Vitembergæ 1585. in 4. Hannovæ 1611. in 4. Rostochii typis Myliandrinis studio Chytræi 1590. in 4. ex *Biblioth. Pontificia Lud. Jacobi à S. Carolo, lib. 1. p. 188.* Hispanâ etiam linguâ donavit Joannes de Molina Hispanus, & edidit Burgis apud Joannem Junctam 1530. in 4. & Cæsarugustæ apud Augustinum Millan 1553. in 4. Pro lucubratione hac Alphonsus mille aureis muneravit Antonium,

Biblioth. Siculæ T. I.

ut ait Pontanus de *liberalitate cap. 29. pag. 328.*

Epistolarum libri V. orationes duæ, (ad Ligures unam, ad Alphonsum alteram) Carmina præterea quædam, quæ ex multis ab eo scriptis adhuc colligi potuerunt. Venetiis apud Bartholomæum Cesium 1553. in 4.

Ad Fridericum III. Imperatorem Antonii Panormitæ ab Alphonso Aragonum Rege legati, in coronatione illius Romæ habita oratio. Extat inter Scriptores Germanicarum Rerum tom. 3. Harmoniæ inensis claudii Marnii, Heredum Jo: Andreæ Maruii, & confort. 1611. in fol.

Orationes duæ ad Caeteros, & Venetos de Pace. apud Bartolomæum Fatium de rebus gestis Alphonsi. Lugduni apud Hæredes Sebast. Gryphi 1560. in 4. lib. 3. à pag. 103. & lib. 9. à pag. 259.

Epistole. in libro inscripto: *Regis Ferdinandi, & aliorum Epistole ac orationes utriusq; militiæ.* Viciæquensi apud Josephum Cocchium 1586. in 8. hæc non extant in supra dicto epistolarum libro. Scripsit etiam

Hermaphroditum. liber hic graviter olet, obscenis enim carminibus fuit concinnatus: Cosmæ de Medicis Florentiæ Duci nuncupavit, qui eâ excepit extinctione, ut nonnulla exarare exemplaria demandaverit, quorû aliqua m. ss. servantur Florentiæ in Bibliotheca S. Laurentii: extat & m. s. apud præclarissimum Antonium Magliabechi literati Orbis Ornamentum. Ipsius meminit Panormita in *epistolis lib. 2. pag. 39. lib. 3. pag. 48. & lib. 4. pag. 75. 76. & 79.* Gyrardus, & Fazellus cit. à nonnullis utpote lasciviori Carmine fœdatus excratur, ab aliis ob elegantiam commendatur: consule citatos auctores, & epistolas, aliosque apud Nicodemum in *addit. ad Biblioth. Neapol. pag. 20.* Scripsit præterea Panormita

De Rebus Gestis Ferdinandi Regis: Ex Ranzano, & Fazello cit. Testatur Ab. Pirrus *lib. 4. Sicil. Sacre p. 180.* Ambrosium Isfar & Corigliæ nobilem Panormitanum Abbatem S. Martini, Neapoli decessisse, ac Panormitam Alphonsi Regis nuntii cultissimam orationem de ipsius laudibus habuisse. Addit Pirrus: *Inde Panormita nobilem, & antiquam ejusdem Ambrosii progeniem versibus expolitis conscripsit; ipsius præclara gesta illustravit.* Opus hoc in Cœnobio S. Martini de Scalis juxta Panormum asservari inuit. Scripsit & alia, quæ ad nostram ætatem non pervenerunt; nempe

Commentaria ad Plautum. ex epist. Panormitæ lib. 1. pag. 19. 22. lib. 2. pag. 54. & lib. 5. pag. 99.

In Rhodum Poema, Carminis elegiaci, ex *epist. lib. 2. pag. 48.* opus contra Antonium Randensem scriptum, qui teste Ranzano, & Fazello, Panormitam maledictis provocaverat

Tragedias. ex epist. lib. 3. p. 55.

Memorat & *lib. 3. pag. 53.* opusculum quoddam jam inacceptum, non dum verò absolutum: & *lib. 3. p. 69.* ait, quod edere cogitabat lucubrationem, de dolore. In epistolis citatis epigrammata quædam exarasse ait, quæ perire, ut *lib. 1. pag. 22.* in laudem Ambrosiæ *lib. 3. pag. 50.* Epitaphium Leonardi *lib. 3. pag. 53. & 54.* Epigramma ad

H

Catel-

Catellam Antonii Abbatis, & lib. 3. pag. 53. Epigramma ad sepulcrum genitoris Cambii Zambicarii. Cum Laurentio Valla similitudines habuit graves, ex virulentissimâ ipsius Vallæ dicacitate, quâ literatorum omnium odium sibi conciliavit, teste Paulo Jovio in *elogiis*: qui ait, aculeatis scriptiunculis sese mutuo confixisse: sed utriusque monumenta petiere. Perperam Coronellus in *Biblioth.* tom. 3. pag. 1318. Antonii amicum enunciavit Vallam: inimicum potius scribere oportebat: typographo forsitan error ascribendus; addit enim satyras ad invicem utrumque scripsisse injuriis refertissimas.

ANTONIUS BONONIA nobilis Panormitanus, Utriusque Juris Doctor, vir oppidò doctissimus, magnæque auctoritatis. Ob egregiam, ac omnigenam eruditionem, doctrinamque dignitates nonnullas promeruit, & obtinuit. Hinc SS. Inquisitionis Siciliæ primarius fuit Consultor, Prætorii Panormitani Judex, Magæ Regiæ Curie sexies etiam Judex: per totam Siciliam Generalis Vicarius delectus 27. Decembris 1577. Regius Consiliarius, ac tandem Regii Patrimonii à Rationibus Magister. His aliisque in muneribus intemeratum justitiæ cultum, ac eximiam coluit integritatem; adeo ut maxima Moderatorum Siciliæ æstimatione sit prosequutus, qui magni ponderis negotia ipsi prudenter remiserunt. Obiit Panormi 6. Martii 1633. & in Ecclesia Domus Professorum Soc. Jesu sepultus est, scriptâ eadem Societate suorum bonorum hærede. De eo vid: Bernardinum Bononium in *sua Familia* pag. 49. Franciscum Strada in *quietationib.* pag. 13. & Philad. Magadòs in *Theatr. Genealog.* par. 1. pag. 145. Edidit

Allegationes in causa Carcerum Felicis Orbis Panormi pro D. Antiqua de Bononia contra Andream de Salazar. Panormi apud Jo: Antonium de Francis 1607. in fol.

Allegationes Bernardi Rivalora Genuensis in causa Angeli Mariæ Rivalora consanguinei. in fol. sine anni, & typographi nomine. Allegationes istas à nostro Antonio elaboratas, studio etiam, & operâ Friderici, & Io: Francisci Auriz Jurisconsultorum Panormitanorum, ex sincera Vincentii Auriz relatione, accepi.

Sententiam de Ecclesiasticorum Immunitate in vino vestigali. Panormi apud Andream Colicchiâ 1664. in fol. opus posthumum. Italicè scripsit

Discorso attorno la divisione del Regno di Sicilia. m. s. in fol. vidi apud Auriam supra laudatum: hujus aliqua adducit fragmenta Frânciscus Strada in *Gloriis Aquilæ Triumphantis* pag. 226. 228. 229. 232. & 368.

Ex testamento evulgandos reliquit hos etiam libros, nempe

De Tractis. de Immunitate.

ANTONIUS CASALETUS Panormitanus Soc. Iesu, natus anno 1632. non modo Jurisprudentiæ operam dedit: ac Doctoris Lauream accepit; verum etiam ætate adhuc florente egregias ingenii dotes politioribus literis admovit. In Reaccensorum Academia Panormitana ascriptus ob eximia monumenta versu, prosaque ve-

rustissimè scripta, non modicas promeruit laudes. Inde Sæculo vale dicto, anno 1655. Societatis Institutum amplexus est invitis parentibus, qui Antonium à proposito dimovere tentarunt. In gravioribus disciplinis ingenii felicitatem detexit: sacris verò concionibus dicatus inter præstantiores divini verbi præcones fuit merito adnumeratus. Eloquentiâ, & eruditione conspicuus in præcipuis Siciliæ Civitatibus magnâ omnium ordinum frequentiam, cum laude, plausuque non vulgari, susceptum munus exercuit. Panormi intra novennium ter quadragesimale curriculum, absolvit, bis in Domo Professorum Societatis, semel in Ecclesia Cathedrali, majori semper cum laude, novisque encomiis auditus. Eo verò tempore, quo habuit conciones in prædicto Principe Templo anno 1674. Reaccensi Academici ipsius eloquentiam, elegantissimis Musarum vocibus exornare curarunt, edito libello Venetiis, cui titulus: *Poesie de Sig. Accademici Riccessi di Palermo in lode del M. R. P. Antonio Casaletti Palermitano della Compagnia di Gesù per lo suo famosissimo corso Quaresimale fatto nella Chiesa Metropolitana della medesima Città nell' an. 1674.* Omnibus gratissimus vixit, præsertim D. Io: Roano Archiepiscopo Montisregalis, qui ipsius industriæ, Diocesis universæ absolutam temporalium administrationem commisit: sed raro exemplo hanc constanter detrectavit curam: ipseque Præsul Antonii virtutem demiratus est. Et si in pertractandis Instituti negotiis sedulus, annuos Societatis redditus auxerit, artanè præstantiori studio, spiritualibus bonis se ipsum locupletare curavit: hinc piè decessit Panormi 26. Augusti 1683. relicto apud suos virtutum exemplo. Antonium laudat Io: Bap. de Indice in *poes. par.* 1. pag. 94. & 404. Edidit italicè suppresso nomine

Le Pompe Trionfali celebrate in Palermo à 13. 14. e 15. di Luglio del corrente anno 1661. per l'Annuale memoria dell' Invétione del sacro Corpo di S. Rosalia V. Palerm. Panormi apud Petrum Insula 1661. in 4.

Panegirici Sacri. Ibid. apud Dominicum de Anselmo 1689. in 12. opus posthumum. Reliquit etiam

Quaresimale. m. s.

ANTONIUS CASSARINUS Netinus orator eximius, eâ floruit nominis famâ, ac doctrinâ, ut oratoria præcepta in nonnullis civitatibus magnâ celebritate docuerit. Panormi triennium, publico urbis stipendio cohonestatus, adolescentes instituit. Inde ad majora intentus Constantinopolim profectus est, ubi ad supremum oratoricæ facultatis culmen ascendit, græcisque literis instructissimus claruit. Cum ea in urbe decennio moram protraxisset, singularem sibi gloriam comparavit, & doctissimorum laudem, qui magno tunc numero in Italia, & Græcia florebant, non modo coæquavit, verum etiam, & excelluit. Ea in urbe quinquenniò Rhetoricam græcè, latinèque docuit, magnâ auditorum frequentiam, maximoque civium, & Imperatoris plausu. In Italiam regressus oratoria præcepta Papæ, Mediolani, & tandem Genæ publicè docuit, ac per multos insigniter instruxit. At cum Genæ anno

ANTONIUS magna in populo exorta esset seditio; & occurrentes per urbem turbæ insano furore omnia miscerent; nonnulli ad diripiendam Antonii substantiam, domus ejusdem fores perfringere, tentarent, Antonius timore concussus, dum vitæ discrimen effugere nititur, vitam amisit, nam ad proximiorum domum per fenestram transire, pertentans, lachrymabili lapsu ad terram concidit, ac statim decessit. Laudes accepit à Thoma Fazello *dec. 1. de reb. Sicul. lib. 4. cap. 2. pag. 109.* Leandro Alberto *in Insul. pag. 56.* Christophoro Scanello *in Chron. Siciliae, Antonio Panormita in epist. l. 3. p. 62. & 63.* (hi tres Antonium Gasparinum vocant) Ab. Pirro *not. Eccl. Syracus. pag. 226.* Vincentio Littara *de reb. Netinis pag. 118.* Petro Angelo Spera *de Nobil. profess. Grammatica lib. 4. p. 253.* & Josepho Perdicaro *in Vitis Sanct. Sicul. p. 300.* Scripsit.

Epistolarum libros quatuor.

Orationes duas, quarum unâ habuit ad Philippum Mariam, alteram ad Genuensem Senatam.

Platonis libros de Republica latinitate donavit, quos Alphonso Siciliae Regi dicavit: pluraque alia Platonis, & Plutarchi latina fecit, teste Fazello, & Spera citatis.

ANTONIUS CASTRONOVUS Drepanitanus Ordinis S. Augustini Sacrae Theologiae Magister, vir in Philosophicis, Theologicis, ac Mathematicis disciplinis doctissimus: ideoque à literarum præstantia magnam promeruit æstimationem. Munere Vicarii Generalis Ordinis sui fuit cohonestatus, & Sanctiss. Inquisitionis in Sicilia censorem egit. Dum ad sublimiora properabat, ætate adhuc florente, è vita miserabili casu sublatus est: dum enim Panormi in ædibus Inquisitionis apud Castrum ad Mare esset, ex inopinato eventu, tormentaria pulvis ejusdem Castræ accensa, ingentem peperit ruinam, nosterque Antonius unâ cum aliis ab ædificiorum lapsu oppressus interiit. Memoranda hac ruina contigit 19. Augusti 1593. ex Iosepho Bonfilio *hist. Sicil. par. 2. lib. 10. pag. 665.* Vincentio Auria *in histor. Chron. Proreg. Siciliae pag. 67.* ubi ex Typographi incuriâ legitur 29. Augusti, aliique: non autem an. 1595. ut habet Pirrus *not. Eccles. Mazar. pag. 547.* qui emeritis laudibus Antonium extollit: ut etiam Leonardus Orlandinus *in descript. Drepani pag. 50. & in disc. Siciliae pag. 80.* Vincentius Nobilis *in Thesa. abscondito pro Deipara Drepan. cap. 23. pag. 785.* Edidit librum

Adversus antiqua Schismata. Romæ 1582.

Regnum Christi, sive de Ecclesia Romana, libros octo.

ANTONIUS CELESTRIS nobilis Panormitanus Tertiæ Ord. S. Francisci, natus 13. Octobris 1649. eadem die 13. Octobris 1664. Religionis institutum amplexus est. Gravioribus disciplinas magnâ cum animi contentione didicit, nempe Philosophiam Messanæ, Theologiam Patavii, & Romæ, in iisque doctrinâ instructissimus, Romæ in celeberrima Sapientia Academia Philosophiæ, ac Theologiæ laureâ insignitus est; & Sacrae Theologiæ Magister renunciatus. Inde ac-

ceptas facultates aliis docendo tradidit summâ cum ingenii laude. Bis Romæ Philosophiæ curriculum perfecit in Collegio Siculo S. Pauli ad Arenulâ: triennio studiorum, ut vocant, Regens, Theologiam in eodem Collegio, ut etiam Mediolani docuit: & ingenii præstantiam, doctrinamque egregiè patefecit. Inter doctissimos Academiae candidatos in Cœnobio Sanctior. Cosinæ, & Damiani fuit Romæ ascriptus. In Cœnobiis, quibus præfuit publicas Theologiæ moralis Academiæ excitavit. Eloquentiâ, & eruditione præclarus apud præcipuas Italiæ, & Siciliae Civitates in cinerale iejunio conciones habuit cum populorum frequentiâ, & plausu: præsertim Panormi, Catanæ, Mediolani, Bononiæ, Romæ, & alibi. Ad nonnullos honores literarum suffragio ascendere meruit; nam primò Provincialis titulo fuit insignitus Provinciæ Patrimonii S. Petri: inde semel, & iterum Siculam Provinciam rexit: bis etiam totius Ordinis Procurator Generalis. In his verò obitis numeribus singularem prudentiam, & Regularis Observantiæ zelum mirificè detexit: & tum Romæ, tum alibi magnam sui opinionem, ac venerationem excitavit. Nonnullis Ordinis Cœnobis Prioris munere præfuit; eaque egregiis operibus illustravit: præsertim Panormi Ecclesiam, & Valetudinarium S. Nicolai. Apud D. Ferdinandum de Bazzan Archiepiscopum Panormitanum Examinator, & librorum Censor claruit: sicut & apud D. Hasdribalem de Thermis Episcopum Syracusanum. Dum Cœnobium Sanctiss. Annuntiatae Zisæ moderabatur, decessit Panormi 19. Martii 1706. magno suorum, literarum, ac Dynastarum dolore, à quibus insigni æstimatione prosequabatur. Edidit

Christianam Catholicam Religionem contra Gentiles, Hebræos, & Sæctarios viginti tribus Propositionibus demonstratam, quas in Comitibus Generalibus disputandas proposuit P. Antonius Celestris &c. Romæ typis Tizzoni 1683. in 12. Has Propositiones Romæ per quindecim dies publicè propugnavit.

Tabulam Conciliorum Generalium, quæ huc usque extant ad studioforum sacrae eruditionis commodum, & memoriæ facilitatem: Romæ typis Angeli Barnabò 1684. in fol. & in folio expanso. Hanc Pat. Bonaventura S. Elia Panormitanus ejusdem Ordinis, auctam reculit Romæ apud eundem 1700. in duas divisam tabulas.

Scripsit etiam alia breviter edenda, nempe

Sensum Germanum omnium Propositionum à Summis Pontificibus damnatarum.

Compendium alphabeticum operum Pat. Francisci Bordoni.

Italicè

Parafrasi allegorica al Breviario Romano.

L'Officio della settimana Santa commentato, in lingua Italiana.

ANTONIUS CINGALIUS ex oppido Galati, Poeta egregius: multa Etrusco, & Latio carmine magna cum laude cecinit. Claruit Panormi prope annum 1590. ab Antonio Venetiano *in epigrammi. pag. 28.* laudatur, ut etiam à Philippo Paturata *in elogiis Poet. Sicul. suo tempore defunctorum*

m. ss. apud me, ex quo deducimus ante Parutam obiisse, nempe ante annum 1629. hic enim in ejus obitum cecinit. Typis tradidit

Epithalamium in nuptias Ill. & Excell. D. Francisci Moncata Paternionis Principis, & Ill. & Excell. D. Mariae Aragoniae Montisalti Ducis. Panormi apud Franc. Carraram 1584. in 4.

De Morte Christi libros duos. Ibid. apud Jo: Ant. de Francis 1588. in 4.

Panormi lachrymas in obitum Francisci Valguarnerii viri illustris Voderani Baronis, & Panormitanae Urbis Pratoris optimi. Ibidem apud eundem 1590. in 4. Italicè verò

Argomenti, e Allegorie al Ratto di Proserpina, di Claudiano tradotta da Gio: Domenico Bevilacqua. Ibidem apud Joan: Franciscum Carraram 1586. in 4.

ANTONIUS CORDICI Erycinus patritiâ familiâ ortus anno 1586. Neapoli graviores disciplinas accepit: Panormi verò ingenium insigniter expolivit: & in omnibus penè Siciliae Academicis fuit ascriptus. Summo fuit prosequutus honore ob disciplinas, quibus instructissimus clarnit. Vitam Philosopho dignam sibi traducere placuit, studijs toto pectore solum addictus, cæterisque penitus neglectis. Eâ animi contentione lubricationibus suis operam dabat, ut sæpius nimæ imperium urgeret ad vires igne, ciboque reficiendas, inediâ, ac frigore consumptus periisset. Linguas calluit multas: Musas cum laude coluit: in Erycina Difficilium Academia Principem egit: antiquitatis monumenta sedulus perscrutavit. Hinc non exiguas facultates hæreditario jure ab ingenuis parentibus acceptas, in librorum emprione, in antiquis numismatibus, & monumentis colligendis, etiam à longinquis regionibus, non sine maximo sumptu transmissis, profudit: quibus & in pauperes liberalitatem addidit. Ideoque ægestatis angustias expertus, à supremis Tribunalium Ministris aliquando nonnullis in patria muneribus levamen accepit. Tandem octogenarius decessit in Erycis urbe 4. Martij 1666. scripto hærede suorum numismatum, & antiquitatum Cænobio Minorum Cöventualium S. Francisci, in cujus Ecclesia sepulturæ traditus fuit. At crassioris judicii Patres illum antiquitatis thesaurum parvipendentes, vili pretio, juxta metalli pondus, extraxere: & Melitæ ad Magnum Hierosolymitarum Magistrum pervenit, ut ex literis Viti Carvini Erycis Archipresbyteri mihi datis accepi. De eo Pirrus not. *Eccl. Mazar. pag. 569.* Vincentius Auria in *hist. Cephaludii cap. 4. pag. 27.* Philip. Cagliola in *manifest. Prov. Sicilia Ord. Minor. Convent. explor. 3. manifest. 5. pag. 136.* Vitus Carvinus de *orig. antiquit. & statu Eccles. Erycis cap. 1. p. 4.* Scripsit italicè

Historia della Città d'Erice, o vero Monte di San Giuliano. mss. in fol. anthographum servabat Antonius Palma ex Pirro, & Auria, nunc verò Albertus Palma ejus filius, apud quem legi. Aliud ejusdem Auctoris exemplum extat apud D. Antoninum Moranum Erycinum. Idem Carvinus loc. cit. scripsisse ait opus

De Ecclesia Erycina, quod m. s. servatur in Archivio ejusdem Ecclesiæ. Scripsit etiam ex ejusdem Carvini epistolis, Italicè

Rime. L'Instituta Civile tradotta in versi Toscani Due Tragedie sacre. Quattro Comedie in prosa. Innumera tandem m. ss. de rebus Siculis reliquit.

ANTONIUS CORSETTUS Netinus celeberrimus Juris utriusque Doctor, vir acutissimi ingenii, ob juris Pontificii, ac civilis doctrinæ peritiam, meritò excellentissimi Doctoris nomen in Italia, immò & in universa Europa est adeptus. Neti, ubi natus patre Michaeli Corsetto, florente adhuc ætate, animarum curam habuit. Inde Abbas Commendatarius S. Mariæ de Arcu in eadem civitate fuit, ac Regis Ferdinandi Cappellanus. Pontificiis juribus mirum in modum addictus, sub celeberrimi Andreæ Barbatii disciplina (ut ipse ait in *epist. nuncup. singularium*, quæ Andreæ dicavit) ita profecit, ut doctrinâ instructissimus evaserit. Patavinæ Ecclesiæ Canonicus renunciatus, ea in urbe jura Pontificia explanavit, & primæ notæ viros in sui admirationem traduxit: ibiq; æmulatorem habuit Antonium Franciscum de Doctoribus Jurisconsultum egregium, ut innuit Pancirolius de *claris legum Interpretib. lib. 3. cap. 52. pag. 479.* ideoque magnam nominis gloriam assequutus, Romæ Cameræ Apostolicæ Auditor constitutus est, ex Pirro not. *Eccl. Melit. pag. 602.* At Joan. Bapt. Catalmajus in *syntaxi Sacræ Rotæ Auditorum pag. 31.* ait: Sacræ Rotæ Auditorem fuisse Antonium Corsettum Hispanum Sivilum, non Antonium Corsettum Netinum Siculum: hinc Typographum erroris arguit, qui ibidem *pag. 18.* pro *Sivilus* edidit *Siculus*. Sed pace tanti viri, Corsettum Siculum Auditorem fuisse ex eodem Catalmajo patet: dum enim *pag. 18.* ait: Antonium Corsettum Hispanum obiisse Mense Augusti an. 1503. ex Rota, hoc de nostro Antonio intelligendum, qui eo mense, & anno decessit, ut infra scribam. A Rege Ferdinando, datis literis Granatæ 26. Julii 4. Ind. 1501. Melitæ Episcopus designatus, ab Alexandro VI. inauguratus est. Huic Pontifici gratissimus fuit, ac ejusdem intimus familiaris, & aulicus: ideoque anno 1503. 18. Augusti Romæ Pontifice veneno perēpto, Antonius qui apud ipsum morabatur, eadem venefica porione sublatus est, dixi 18. Augusti, non mense Septembri, ut habet Pirrus loc. cit. nam eo die obiit Pontifex, ex Panvino, Ciacconio, aliisque Pontificiæ Historiæ scriptoribus. Eximii laudibus Antonium extollunt Mattheus Silgius de *trib. Peregrin. c. 46. pag. 170.* Lucius Marineus *epist. lib. 5.* Vincentius Littara de *reb. Netinis pag. 141.* Pirrus not. *Eccl. Syracus. pag. 226. & not. Eccl. Melit. pag. 602.* Franciscus Strata *quiet. pag. 17.* Philippus Paruta in *orat. de laudibus Octavii Corsetti*, Marcus Mantua *epit. Viror. Illustr. nu. 46. pag. 28.* Maurolycus in *mari Oceano pag. 351.* Jac. Philip. Tomasius de *Gymnas. Patavino lib. 2. cap. 4. & 6. pag. 241. & 245.* Joan. Francisc. Abela in *Melita illustr. lib. 3. not. 1. pag. 319.* Quæ scripsit hæc sunt.

De Juramento, & ejus Privilegiis. Extat inter Tra-

Tractatus Universi Juris tom. 4. Venetiis 1584. in fol.

De Trebellianica. Ibid. tom. 8. par. 1. Venetiis 1584. in fol. & in Volumine inscripto. Selecti Tractatus Juris varii de successione tam à testamento, quam ab intestato. Venetiis apud hæredes Melchioris Sessæ 1570. in fol. 2 pag. 456. Et in volumine inscripto. Selecti Tractatus de successione. Venetiis 1570. in fol. ex Fontana in Biblioth. Legali pag. 253.

De Potestate, & excellentia Regia. in ejusdem Tractatibus universi Juris to. 16. Lugduni 1549. & Venetiis 1584. in fol.

De Bravio. Ibid. tom. 12. Venetiis 1584. in fol.

De Privilegio Pacis. Ibid. & cum Commentariis Conradi Schleiffii Stettini 1634. in 4. ex Fontana cit. par. 1. pag. 253. & par. 2. p. 256.

Fallentia Regule spoliatus ante omnia restituendi. In iisdem Tractatib. tom. 13. par. 2. Venetiis 1584. in fol. & in Volumine Regule Juris tam civilis, quam criminalis à diversis conscriptæ. Venetiis apud Hieronymum Scotum 1571. in f. à p. 470.

De Authoritate Glossæ. Ibid. tom. 18. Venetiis 1584. in fol.

De Verbis Geminatis. Ibid.

De Minimis. Ibid.

Singularia. Patavii 1490. Lugduni apud Joannem de Jonvelle 1517. in 4. & in volumine primo, cui titulus, Singularia omnium Doctorum tunc temporis existentia. Lugduni 1560. in fol. & ibidem 1570. in fol. His Joannes Bap. Castillioneus Genuensis, & Gabriel Sarayna Veronensis apostillas addidere. De his verò Mantua cit. ait: Singularia adeò pulchra, & utilia, ut nihil pulchrius, nihil utilius possit à studiosis desiderari.

Consilia. Lugduni 1560. in fol. ex Fontana cit. p. 253.

Responsa. Ibid. 1560. in fol. ex Bibliotheca Classica p. 680. & Bibl. Exotica p. 472.

Repetitio in Rubr. de Jure jurando. Inter Repetentes in Jure Canonico tom. 4. ex Fontana cit. p. 253.

Repetitio in cap. Grandi de supplend. neglig. Prælat. Ibid. tom. 5. ex Fontana cit.

Consilia pro tuitione Sacri Montis Pietatis. ex Mantua cit.

Tractatus de Triginta questionibus in laudem Religionis Jesuatorum, ex Maurolyco in mari Oceano pag. 351. & Paulo Morigia in hist. orig. omnium Relig. cap. 38. pag. 239.

Index locupletissimus in Abbatis Panormitani Commentaria, editus cum iisdem Commentariis pluries. v. Nicolaus Tudischus.

Regule Juris. In volumine inscripto: Dominici Atonis, Tiraquelli, Corsetti &c. Regule Juris collectæ, & duobus Tomis comprehensæ. Francofurti 1586. in fol. ex Fontana cit. p. 51. & 253. at hæc eadem ac Fallentiæ supranotatæ.

Decisiones Sacre Rotæ Romanæ: in corpore ejusdem Rotæ Decisionum, ex Fontana cit. pag. 253.

ANTONIUS COTRONA Syracusanus Sacerdos Sacre Theologiæ Doctor: natus 14. Septembris 1638. aliquando in Societate Jesu vixit, in

qua absoluto scientiarum curriculo, concionatoris munus suscepit, & non sine laude, ac fructu in cinerale jejuniis auditus Panormi, Drepani, Syracusis, Marsalæ, & Sicili. Inde egressus, eadem eloquentiæ laude, conciones habuit Motycæ, Syracusis, Calathajeroni, ac in aliis Siciliæ Civitatibus. Ad animarum emolumentum sacris missionibus, vel etiam supra Pontificias triremes adhæsit. Ob doctrinam, aliasq; eximias viri doctes nonnullis honoribus fuit cohonestatus: tribus enim Seminariis præfuit Rector, ut etiam Luca-rino Collegio apud Trebiam Umbriæ urbem; in Ecclesia Collegiata S. Mariæ Consolationis Siciliæ Decanus: tandem Romæ Collegiata Ecclesiæ Sanctorum Celsi, & Juliani Archipresbyter. Nō modò eloquentiam, sacrasque literas, verum etiam Musas insigniter coluit, quibus apud literatos estimationem promeruit. Nunc Romæ vivit. Typis tradidit

Conceptus predicabiles in sacrum librum Genesis. Romæ apud Vannacium 1691. in 8. Italicè verò

La Cecilia Tragedia sacra. Romæ apud Jacobum Dragondelli 1657. in 8.

Vita di S. Fantino Confessore Cavaliere Siracusano. Messanæ apud Paulum Bonacota 1662. in 16.

La sacra Lettera scritta à Messinesi, opera Tragica. Cosentia apud Jo: Bap. Rubrum 1671. in 12. & alibi.

La conquista del Mindanao. Opera Tragica. Romæ apud Jacobum Dragondellum 1674. in 12.

Devotioni da farsi alla Santiss. Trinità disposte in forma di Triduo. Ibid. apud eundem 1675. in 16.

Vita de' fortissimi Martiri Giuliano, Celfo, e Compagni. Ibid. apud Antonium Herculem 1697. in 12.

Il Cristo Giudice opera Tragica tradotta dal latino del P. Stefano Tuccio da Monforte. Ibid. apud eundem 1699. in 12. Prælo paravit hæc alia, nempe

Conceptus Predicabiles in Sacrum Psalmorum librum. in fol.

De Delectatione Morosa Tractatum. Italicè

Il Principe.

Il Cavalier Cristiano Politico, e Morale.

Il Maurizio, Opera Tragica.

L' Arianna Siracusana, drama per musica.

L' Eleonora, drama per musica.

Il S. Francesco Saverio,) Tragedie.

La S. Lucia,)

Vite de' Santi Pittori, Architetti, e Scultori.

Scelta di Compositioni Liriche, Dramatiche, & Eroiche. harum magna pars musicis modulis ipsemet expressit; aliaq; Comica, ac Tragica scripsit.

ANTONIUS COTONIUS Nicolienfis Tertii Ordinis S. Francisci Theologus celeberrimus, natus an. 1613. Ordinis institutum complexus est an. 1628. In studiorum palestra præstantissimus, ingenii acumen detexit: exacto namque graviorum scientiarum curriculo, & Sacre Theologiæ Magister, & Doctor proclamatus, adhuc Clericus Philosophiam, ac Theologiam docuit Romæ in Cœnobio SS. Cosmæ, & Damiani. Hujusce viri sapientiam demirati sunt docti in Patavina

Acad.

Academia, ubi Methaphysicæ publicus Professor, hanc facultatem per annos 18. Summa cum laude explanavit. Illud doctrinæ suæ decus non prætereā, quod Sor. Mariā Veronicam Maleguzzi è Regio Lepido monialē Salesianā ita gravioribus disciplinis erudit, ut ea in Urbe, & in aula publici palatii an. 1664. eodem Cotonio Præceptore assistente, non modo Philosophiæ, ac Theologiæ theses juxta sublimissimi Scoti mentem, verum etiam Astronomiæ, Arithmeticæ, Grammaticæ, & Rhetoricæ conclusiones strenuè propugnaverit, non sine sapientum admiratione, & plausu, ut ait Ioannes Franchinus in *Bibliosophia de scrip. Minor. Convent. pag. 608.* Egregiæ doctrinæ suæ præstantiā veluti in illustriori scientiarum theatro Romæ mirum in modum effulsit: ibique inter præstantiores Theologos semper ascriptus, eximiam S. R. E. Cardinalium, Summorum Pontificum, ac Doctissimorum æstimationem promeruit. Academiæ à Christina Suecorum Regina excitatæ inter eruditissimos nomen dedit. Ab Innocentio XI. Pont. Max. ad discutiendas Lavoniæ propositiones inter præcipuos Theologiæ candidatos censor electus est. Caroli Rossetti Cardinalis Consultor: nonnullorum Cardinalium à confessionibus fuit: & præcipuè Sfortiæ Pallavicino gratissimus, cui amicitia vinculis adstrictus vixit. Purpureo galero exornandum putabant omnes: & profectò accepisset, nisi ut alienæ voluntati se accommodaret, nimium suas propugnasset opiniones, quibus Põtificis mentem à se alienavit. Romæ in Cœnobio S. Pauli ad Arenulā Sæculorum Collegiū Ordinis sui excitavit. Procuratoris Generalis, ac Regentis, ut ajunt, Generalis perpetui munere functus est. Doctrinæ, honoribusque virtutum addidit ornamenta; singularem enim humilitatem, ferventissimum divinæ gloriæ zelum excoluit: animi tranquillitatem semper admirabiliter servavit; adeo ut nunquam adversa commovisset inclyti viri mentem videretur. Mores, ac totius vitæ momenta, ad religiosissimæ vitæ regulam sanctè direxit. Tandem piè decessit Romæ 14. Maii 1682. & ad viri memoriā servandā, ipsius effigies æri graphice sculpta est Romæ, hæc adiecta inscriptione.

Reverendissimus P. Mag. Antonius Cotonius natione Siculus Patria Nicolensis, Tertii Ord. S. Francisci Exprocurator, & Regens Generalis perpetuus; Patavii per 18. annos olim publicus Methaphysicus. Junior Dianæ summam, & celeberrimam controversiarum libros ingeniosè edidit. Innumera deinde scripta, inter quæ mirabilem Pansophiæ structuram, novam methodum piè philosophandi exponentem reliquit, ubi profunditas, acumen, claritas, ad miraculum usque coalescunt. Singulari humilitate, ac ferventissimo divini honoris zelo præ aliis virtutibus præditus. Tam invictā animi moderatione, ut nullis unquam rerum adversarum procellis potuerit convelli. Morum, ac vitæ exactissimæ religiositatis vivens, moriensque omnibus sui Ordinis præluxit exemplo. Ad laborum denique suorum amplam mercedem percipiendam, ut piè credimus, quievit die 14. Maii, Anno Domini 1682. ætatis suæ 69.

Antonium laudant Franc. Bordonus in *Chronica Tertii Ord. S. Franc. cap. 38. pag. 549.* Io: Petrus Crescentius in *Præsidio Romano lib. 3. pag. 97.* Franc. Rificatus de *statu Hominum in Repub. 10. 1. cap. 6. pag. 68.* Lucas Viadignus in *Script. Minor. pag. 44.* Card. Sforzia Pallavicinus in *epistolis pag. 178. 179. & 225.* Franc. Marchesius in *Sacerdote in Villa cap. 1. subsect. 3. n. 35. p. 29.* Franc. Fulvius Frugone in *lib. Cane di Diogene latr. 5. rac. 10. pag. 525.* Io: Caramuel Theolog. *Fundamen. fun. 5.* Io: Maria in *Annal. Tertii Ord. S. Franc. par. 3, pag. 622.* Edidit, dum 23. ægeret annum,

Summam Dianæ, in qua R. P. D. Antonii Dianæ Panormitani Cl. Reg. coram S. D. N. Urbano VIII. Episcoporum Examinatoris, & S. Officii Regni Sicilia Consultoris opera omnia sex partibus comprehensa, Diana ipso committente, & approbante, in unicum volumen arctantur, alphabetico simul, & doctrinali ordine digestum, & bipartitum. Lugduni sumpt. Hæredum Gabrielis Boissat, & Laurentii Anisson 1644. in 4. Venetiis apud Iunctas 1646. in 4. & addita septima parte Lugduni sumpt. Hæredum Petri Prost. Philippi Borde, & Laurentii Arnaud 1646. in 4. & Romæ typis Ludovici Grignani 1646. in 4. Eo plausu viri docti exceperere opus, ut vix fluxerat bienniū, cum pluries recusum prodierit Romæ, Venetiis, Lugduni, & alibi: & quod præstantius inter Hispanos, qui haud facilliter exterorum opera recudere curant: ideoque vulgatum est Matriti typis Didaci Diaz de la Carrera 1649. in fol. Prodiit verò semper sub anagrammatico nomine Aufonii Noctinoct, & quadragenarium numerum editiones excedunt, quas hic recensere supervacaneum. Dum autem summæ septem partium, aliarum partium additionem, à Diana successivè editarum, maximo labore parabat, alii editionem prævenere, at ita infelicer, ut non modò mendosa addidere compendia, verum etiam, quæ Cotonius in lucem emiserat devenustarunt. Ideoque noster Antonius repudiata summā Dianæ edidit

Controversiarum celeberrimæ ad statum & mores christianæ Reipublicæ pertinentium libros decem. Venetiis apud Tomasinum, & Herz 1661. in fol. Scripsit etiam

Summæ Diana Summarium cum Septima, & Octava parte. Ibid. apud Mattheum Lenium 1648. in 24. sub eodem Aufonii Noctinoct nomine. Ex latina in Italicam linguam vertit, *Theoremata Moralitæ de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento P. Benedicti Fidelis, & hoc titulo edidit suppresso nomine*

Speculazioni morali del SS. Sacram. dell'Eucharistia. Venetiis apud Iacobum Sarzinam 1640. in 4. Edidisse etiam ajunt, *librum ad dialogi formam concinnatum pro Hispanis Regibus, contra Regum Gallie rationes super Comitatu Burgundie, quem non vidi.* Scripsit tandem

Pansophiæ Institutiones, opus pluribus voluminibus comprehensum, quod servatur Romæ m.s. apud suos, cum aliis ejusdem lucubrationibus. In eo autem

antem novā, piā, & admirabili methodo, Christianē philosophatur, ac de omnibus scientiis agit.

ANTONIUS CRISPUS Drepanitanus Sacerdos, natus 11. Junii 1600. Patre Joanne Crispo Medico celebri, ab infantia literis admotus, non modò in humaniorum literarum, verum etiam & graviorum facultatum Philosophiæ, Theologiæ, ac Medicinæ studiis ingenii sublimitatem detexit. Medicinæ laureā insignitus, ea in arte ita profecit, ut Medicus numeris omnibus absolutus evaserit. Hinc doctrinā, ac saluberrimis experimentis in egrotorum beneficium adhibitis, nomen sibi celebre comparavit; ac venerationem ac dum in Sicilia, verum etiam extra Regni limites obtinuit. Ad ipsum tanquam ad oraculum in difficillimis morborum langoribus cōfugere consuevere Principes Viri, Dynastæ, Præsules. Apud Rodericum Mendoza Infantadi Ducem Siciliæ Proregem magnā valuit opinione; Drepanum n. appulsus Antonio corporis sui sanitatem commendavit. Franciscus Fernandez de la Cueva Dux Alburqueque, Siciliæ etiam Moderator, ad vitæ suæ tuitionem, curatorem doctissimum expertus est Panormi, ubi accersitum Antonium voluit, ut pròptam suā opem haberet. Frequentes etiam literæ à longinquo ad ipsum datæ tum à Præsulibus, tum à primaria nobilitatis viris, ut salubres ipsius consultationes obtinerent, nominis sui celebritatem, & egregiæ doctrinæ præstantiam testantur. Maritali vinculo primū ligatus, inde uxoris morte solutus, clericalem militiam amplexus est; ac Sacerdotio insignitus, egregiarum virtutum edidit argumenta. Senio confectus, rejectā omni sæculi, ac medicinæ curā, eximio animi ardore totus in pietatis officiis fuit; ideoque a munus agens 83. piissimè decessit Drepani 30. Novembris 1688. & in Ecclesia S. Annæ Fratrum Strictioris observantiæ S. Francisci sepultus est. Funebris oratione, & emeritis laudibus Antonium exornavit Franciscus Valcastar, quam Drepani edidit anno 1689. Ipsum etiam laudat Vincenrius Nobilis in *Thesouro abscondito de Virgine Drepanit. cap. 23. pag. 782. & cap. 13. pag. 619.* Edidit

In acuta Febre historiam Commentarium. Panormi apud Dominicum de Anselmo 1661. in 4.

In Letargum febris supervenientem acuta Commentarios duos; nec non in Interitiam ante Septimum Commentarium, in quibus nonnullam etiam quæ ad febris malignæ, & pestilentis dignotionem, & curationem faciunt enucleantur. Ibid. typis Petri Insula 1668. in 4.

Hipponemata duo, in quibus de Parotide laboriosis in febribus superveniente, juxta Hippocratis historias in Epid. agitur: & simul nonnulla controvertuntur, & declarantur; nec non quid à Medicis praxim exercentibus in ejus eruptione sit agendum exponitur. Ibid. apud eundem 1679. in 4.

De Sputo Sanguinis à Corporis partibus infirmis provenientis cum tussi & sine vomitu consultationem. Nec non & in epistolas medicinales dilucidationes, in quibus agitur de neglecta venæ sectione in febr-

bus, vel omissa. Drepani apud Iosephum Barberam 1682. in 4.

Medicinalem Epistolam ad Grandonium Seminara Medicinæ, Philosophiæ, & Chirurgiæ Doctorem, in qua respondetur, & simul exponitur ratio curandi febres putridas per venæ sectionem, & purgationem per alvum. Panormi apud Iosephum la Barbera 1682. in 4. cum autem Antonius Ruasi Crispi Nepos, & Discipulus Philosophiæ, & Medicinæ Doctor: *epistolium interrogativum in medicinam epistolam*, Drepani apud Iosephum la Barbera 1682. in 4. in lucem emittit; scripsit Antonius

In Medicinalem epistolam dilucidationes: & simul interrogationibus respondetur per epistolium factis à Phil. ac Med. Doctore Nepore Antonio Ruasi. Drepani apud Iosephum la Barbera 1682. in 4.

De SS. Cosmæ, & Damiani Thermalibus Aquis librum in sex divisum sectiones, in quibus earum non solum, sed etiam nonnullarum aliarum aquarum vires, & fideles exponuntur, & rectus administrationis usus indicatur: cui sunt aggregata de iisdem aquis à doct. Joanne Crispo Philosophiæ, & Medicinæ Authoris Genitore compositiones. Drepani apud eundem 1684. in 4.

Hæc etiam m. ss. reliquit opera,

Theoricam, & Practicam Medicinæ.

De Febribus.

De Crisibus.

De fluxibus.

De Variolis, & Morbillis.

De Aere terra Paceæ.

Observationes, & Consultationes medicæ.

Appendicem ad librum de Aquis Thermalibus.

Miscellaneam medicam.

Disputationes limologicas pro sanitate Patriæ: idest de Peste.

ANTONIUS LO DUCA Cephaleditanus Sacerdos literarum, & sanctimonix famā clarissimus. Natus 15. Junii an. 1491. perfectioris vitæ studia sequutus, statim ad virtutum fastigia properare visus. Ea præsertim quæ majorem Dei gloriam spectare cognoscebat, promovere curavit. Liberalitate in pauperes fuit insignis. Anno 1516. Panormi inventa celeberrima Sanctor. Septem Angelorum Icone, ac Hectoris Pignatelli Siciliæ Proregis operâ, erga SS. Angelos excitato civium obsequio, noster Antonius ab eodem Prorege, eorundem Ecclesiæ Rector eligitur. Hinc mirabiliter in SS. Angelos Antonii studium efferebuit, eorumque cultum nimio labore amplificare contendit. Horum etiam causa an. 1530. Romam trajecit, ubi de nostra SS. Angelorum inventione Card. Antonium de Monte certiora fecit, cui Iconis exemplum tradidit: hujus intuitu eo devotionis sensu incensus est Cardinalis, ut Antonio significaverit, gratissimum sibi fore, ut propriam Angelorū Militiam concinnaret: quod ultro fecit Antonius; & exinde in Sanctor. Angelorum cultum fuit approbata; ac celebrata. Sed defuncto Cardinale magis, magisque erga Sanctos Angelos Antonii pectus flagravit. Cum verò sæpius à Bartholomæo Salutio, inde Episcopo Montis-regalis urgeretur, ut egregium aliquod opus ad

eorundem honorem aggredere; et ad illud ferventissime extimulatus, attamen virium imbecillitatem humillime fatebatur. At prophetico afflatus spiritu, Romę magnificentissimum Templum in Sanctorum Angelorum obsequium faciendum prędixit; quod etiam per visum ipsi Antonio Deus patefecit. Pluries ut Diocletiani Thermae in Sanctorum Angelorum cultum transirent frustra tentavit sub Paulo III. at tandem à Julio III. ann. 1550. obtinuit. Hinc Pontificis iussu Thermae prędictę ad Deiparae, & Angelorum cultum dicatae sunt ab Episcopo Sebasteno 15. Augusti ingenti cum Antonii exultatione: sed Daemonum invidia cō devenit sacrilegorum procacitas, ut tribus excursis mensibus altaria evertere, sacerdotes eicere haud dubitaverint, non sine divini Numinis ultione. Teperescere aliquantū cepit Antonii spes, iterūq; supernis illustrationibus animi vires instauravit sub Pio IV. Pont. Max. qui accersito Antonio statim ac Divinam voluntatem ab ejus ore percepit, piissimum ipsius negotium fovit, & Antonii patrocinium suscepit. Hinc celeberrimo Michaeli Angelo Bonarotę pręcepit, ut earundem Thermarum partem ad Ecclesię formam redigeret; ipseque Pontifex 5. Augusti 1561. in ipso operis exordio primum lapidem jecit, ut habent Ciacconius in *Vitis Pontif.* tom. 3. pag. 871. & Bonannus in *numism. Pontif.* tom. 1. pag. 284. omnibus verò ex voto absolutis, B. Marię Virgini, Sanctisque Angelis sacratam voluit: Cardinalis titulo insignivit, indulgentiarum thesauro ditavit; & proximiorē locum Certosę Patribus tradidit: quibus omnibus operam suam maximē contulit S. Carolus Borromeus, ut habet Petrus Giusanus in *ejus Vita lib. 1. cap. 8. pag. 21.* Tandem Antonius tot exantlatis laboribus, cum optatis supremam manum impositam vidisset, gaudio exultans, sanctitatis, & virtutum gloriā pręclarus; obiit Romę 30. Octobris 1564. anno ætatis suę 73. & in eodem Templo sepelitur, ubi hæc legitur Inscripcio.

Antonii de Duca Siculi Presbyteri Cephaludensis, qui has Diocletiani Thermas ante annos serē XXL. Virginis Angelorum, ut extit, Templum fore locum pręvidit, hic ossa quiescunt. Vixit an. LXXIII. menses IV. dies XV. obiit XXX. Octob. M.D.LXIII. Jacobus de Duca Pronepos ex testamēto hæres posuit.

De Antonio plura Oët. Caetanum to. 2. *Sanctor. Siculorum* pag. 268. & seq. & in *animad.* pag. 101. Ab. Pirrus not. *Eccl. Cephal.* pag. 476. Vinc. Auria in *hist. Cephal.* cap. 9. pag. 69. Cornelius à Lapide in *Apocal. cap. 1. vers. 4. p. 18.* Stephanus Menochius in *lib. Trattenimenti Eruditi par. 3. cent. 6. cap. 20.* Antonius Belinghem in *Kalend. Virginis 5. Augusti* pag. 424. Octavius Pancirolus in *Thesauris absconditis Romę* pag. 307. Omphrius Pavinus de *septem Urbis Ecclesiis*, Blasius Vicgas in *Apocalypsim* cap. 12. com. 1. sect. 17. pag. 508. Franciscus Carrera in *Panth. Siculo* pag. 265. Petrus Martyr Felinus in *admirandis Romę* pag. 192. Antonius Spinellus de *Festis, & Templis Deiparae* pag. 690. Andreas Viçorellus de *mysteriis Angelor.* cap. 21. Pompeus Ugonius in *histor.*

Stationum stat. 25. pag. 200. aliique multi. Edidit

Septem Principum Angelorum orationes cum Missa, & eorum antiquis Imaginibus. 1543. in 4. sine loco, & Typographi nomine: Veneriis, & Romę 1555. ex Cornelio à Lapide, Neapoli ad instantiam Mariani Fiamengo 1604. in 8. addita est in libro *Revelatio de Thermis Diocletiani.*

Vitam Antonii de Noto, ad Antonium de Monte Episcopū Portuensem S.R.E. Cardinalem. Extat apud Oët. Caetanum in *Vitis Sanctor. Siculorū* t. 2. p. 278.

ANTONIUS LO FASO Caccabensis Sacerdos, vir sanctimoniam, ac doctrinam æquę præclarus. Natus an. 1509. parentibus Jaconia, & Perna lo Faso, humaniores literas Caccabi, Philosophicas, ac Theologicas disciplinas à Hieronymo Baldovino Panormi accepit, in quibus doctissimus fuit. An. 1534. Sacerdotio insignitus patriam repetens, divino afflatus spiritu, extra urbem propè Monasterium Monialium S. Marię de Mensa (nunc est Carmelitarum Cœnobium) secessit, ut in rerum cœlestium contemplatione solitariā vitam ageret. At Panormitanus Archiepiscopus, cui à vitę integritate gratissimus fuit, illarum Monialium regimen ipsi demandavit. Interea ad Siciliam moderandam Ferdinandus Gonzaga, Molfetæ Princeps Prorex electus, septem secum transtulit filios, nempe Cæsare, qui Annam Sancti Caroli Borromæi Sororem, uxorem duxit, Franciscum inde S.R.E. Cardinalem, Andreā S. Jacobi Equitem, Vincentiū Equitem Hierosolymitanū, Bartlettę Priorē, & inde S.R.E. Cardinalem; Hercule, Octavium, & Hippolytā, quę Fabricio Columnę nuplit. Cum autem ipsi Moderatorem, ac magistrum virtutibus clarum perquireret, Petro Tagliavia, & Aragonia Panormitano Archiepiscopo curam remisit, ut quem dignum cognosceret, eligere statuisset: ipse verò nostrum Antoniū deligere curavit, quem anno 1545. Panormitanę Ecclesię Canonatu exornavit. Inde an. 1546. ejusdem Proregis operā Abbas S. Anastasię in Cephaludensi Diœcesi à Carolo V. enunciatus est. At Ferdinandus ad Mediolani gubernium evectus eodem munere secum voluit Antonium. Roma verò pertransiens, ingenii excellentiam patefecit, ubi coram Paulo III. Pont. Max. in publica concertatione disputavit summā cum ipsius Pontificis laude, & æstimatione. Sed in Belgium progressō Ferdinando Gonzaga, Antonius ad Patriam regressus est, & ab Archiepiscopo laudato Judex Delegatus in Panormitana Diœcesi fuit constitutus: ipse verò ad animi tranquillitatem, anhelans, veniam obtinuit, ut Caccabum secederet, ibique toto pectore virtutum omnium studia amplexus est. Omnium frequentiam fugere, jejuniis, ciliciis, humicubationibus corpus domare solenne habuit. Sape cibum, quem ejus Nepotes sibi offerebant, pauperibus irrogabat. Virginalis puritatis, ac conscientię candorem intemeratum servavit: ac erga Christi Domini cruciatus miro animi sensu æstuavit. B. Joannis Licii Caccabensis Ordinis Prędicatorum canonizationem promovere studuit. Hinc an. 1557. facultatem

tem à Paulo IV. recepit, ut ejusdem vitæ, ac miraculorum processus ritè colligeret, quos morte præventus Romam transmittere haud potuit: & in Cœnobio Sancti Dominici Castriveterani nunc servantur. Indictò Tridentino Concilio à Pio IV. Pont. Max. & Apostolicæ Sedis Legato electo inter alios Hercule Gonzaga S. R. E. Cardinale, in eum orati Ferdinandi fratre, ab ipsa, & à S. Carolo Borromæo, honorificentissimis datis literis, Antonius accersitus est, ut Conellio interesset: de Antonii enim virtute, ac doctrina egregiam conceperant opinionem. At ipse ætate gravatus excusationem remisit: Gonzagæ familiæ Dynastæ, alique primæ nobis Præeres studuere ne Antonii virtutes, siue præmio delitescerent: hinc an. 1561. Episcopales insulas Cephalædii, & Mazaræ ipsi obtulere, hac libertate, ut quam vellet eligeret; & an. 1564. Agrigentine Ecclesiæ sedem Antonio exhibuere: at ipse humillimè omnem Episcopalis oneris dignitatem constanti pectore subire renuit, licet amicorum suasionibus nimium urgeretur. Apud Deum obsecrationibus instabat, ne in lectulo, nec febris correptum se mori permitteret; ne morbi vi, & amicorum importunitate à rerum cœlestium contemplatione divelleretur. Tandem inclyti viri preces suscepit Deus; quadam enim die, absoluto sacro, infueto frigoris horrore se aggressum sensit, quo imminentem mortis horam intellexit, ac pedetentim deficientibus viribus, eodem die placidissimè decessit Caccabi 28. Octobris 1572. ætat. 63. Ad viri cadaver undique populi confluxere; ac funebri pompâ ad majorem Ecclesiam translatum, ut omnium votis fieret satis, triduum insepultum reliquere, ac tandem juxta majus sacellum sepulture traditum. Sed cum an. 1626. Ecclesiam renicerent, à corruptione immune fuit inventum, ac flexibile. Denique 25. Martii 1651. ad novum Sanctiss. Eucharistiæ sacellum translatus, iterum incorruptum, confluentes cives demirati sunt: ibique hæc legitur inscriptio.

Hic jacet D. Antonius Faso Abbas S. Anastasiæ. obiit die 28. Octobris anno Dom. 1572.

Ejus vitam scripsit breviter Augustinus Inveges, in *hist. Caccabi lib. 3.* cujus authographum m. s. servat P. Ioannes Maria Amatus Soc. Iesu: breviter typis tradendum, ac aliam etiam vitam m. s. habui incerti auctoris, ex monumentis Pauli Muxia Canonici Panormitani. Edidit

Periherminias Antonii Fasi Siculi Caccabensis, cum omnibus scriptis sui præceptoris Hieronymi Balduini suo tempore summi logici, & Philosophi Hydruntini. Mediolani 1549. in fol.

Commentariorum de Bello Germanico, quod gessit Carolus V. Maximus Imperator libros duos. Ibidem 1552. in fol. Italicè verò

Modo di Confessarsi. Reliquit m. ss.

Commentaria in Daniele, & Apocalypsin: & Processum B. Ioannis Licii, quæ ratione spoli in Civitatem Castriveterani translata ad Carolum de Aragonia Terranovæ Ducem, qui tunc Siciliam moderabatur, hic in Cœnobio Sancti Dominici Biblioth. Siculæ Tom. I.

eiusdem urbis, custodienda reposuit.

ANTONIUS DE FEDERICIS Mazarenfis Jurisconsultus, legali doctrinæ, quâ claruit, amœniora studia sociavit. Obiit anno 1585. laudatur ab Ab. Pirro *not. Eccles. Mazar. pag. 543.* Reliquit apud hæredes m. ss.

Commentaria super Ritum M. R. C.

Epigrammata.

ANTONIUS FERMO ex oppido Gypsi Diocesis Messanenensis, natus 14. Februarii 1574. ab iuente ætate futuræ sanctimonix edidit argumenta; à teneris enim annis sæveriores penitentix leges professus est: silentii, ac solitudinis studiosus. Sacerdotali dignitate initiatus virtutes coluit egregias: puritate præsertim, vigilantia, ac miro animi fervore claruit. Hinc cœlestium gaudiorum affluentiâ perfusus, cum sæculi illecebras declinare exoptasset, Capucinatorum Ordinem amplexus, vitam austeritate admirabilem, aggressus est. Sed fractis viribus tum ob vitæ sæveritatem, tum etiam ob morborum vim, ad sæculum regredi coactus est. At tepescere haud visus Antonii fervor, nec jejunia, frequentes verberationes, & in se ipsum sæviriam, aliquantulum remperavit. Ultra quinas dici horas, ac majoris noctis partem orationi concedebat. In animarum salute procuranda ætubat: sodalium Iesus, & Mariæ nomine inscriptum, Messanæ fundavit ann. 1599. in qua ferventissimi spiritus ardore sodalium corda ad cœlestia adipiscenda bona mirabiliter incendebat: piissimis verò pietatis officiis innumeros ad meliorem frugem traduxit: ad vitia eliminanda, & Christianæ perfectionis studia amplectenda excitavit. Hinc nonnulli supremo lumine perfusi mundi oblectamenta fugientes, strictioris Instituti Ordines sunt amplexi. Ad aucto sodalium numero, ut omnium beneficio consulere, alia novem per urbem excitavit sodalitia, quæ ab aliis, in Antonii schola edoctis, moderabantur. In his autem, adhuc nostri Antonii nomen veneratur, ac ferventissima ejusdem spiritus documenta insigniter vigent. Maximâ etiam populorum utilitate, ad horum exemplum, haud absimilia tum in Sicilia, tum in Calabria excitata efflorent. Horum operum fructu exarsit Dæmonum invidia: hinc ex concepta indignatione, flagellis sæpius Antonium vexare consuevere; & aliquandò propè mortuum reliquerunt. Aliquando perditos homines, populares, puerosque excitant, qui verberibus, & contumeliis ipsum affecere. Sed in omnibus inconcussa ejus patientia triumphavit: nam se ipsum continere assuetus, aliorum injurias parvifecit, immò non semel studiosè perquisivit. Voluntariam coluit paupertatem: at charitas in pauperes liberalissimum efformavit; in ipsos enim copiose eleemosynas erogabat, quas eo animo colligebat; his integras etiam alebat familias; puellas matrimonio collocabat. Tandem numeris omnibus absolutus, apoplexiæ ictu confusus est; & membrorum, ac lingue usu orbatus, per sex menses invictæ patientiæ edidit exempla, ac 7. Septembris an. 1636. Messanæ decessit.

cessit. Ad inclyti viri cadaver ingens effluxit concursus; ac populi multitudo discissis undique vestibibus, veluti inestimabiles sancti viri reliquias asservare curavit. Funeris verò solemni pompâ celebrando, convenire Senatus Messanenſis, ac Cathedralis Ecclesię Capitulum: funebri oratione Soc. Jesu, Sacerdos Antonium laudavit: & in memorata, Jesu, Marięque Ecclesia sepulture traditus est: ac tanti viri sanctimoniam nonnullis miraculis firmavit Deus. Ejus vitam scriptis mandarunt Placidus Samperius in *Iconologia M. V. lib. 4. cap. 16. pag. 543. & seq. & cap. 29. pag. 503.* Antonius Mirellus, & Mora, qui Messanę edidit an. 1655. & Benedictus Salvagus etiam ibidem. De eo plura leges apud Stephanum Maurum in *sua Messana cap. 21. pag. 206.* Placidum Reinam in *not. hist. Messanę par. 2. pag. 505.* Agathinum Lupum, sive Paulum Iuntam in *vita P. Placidi Junta cap. 6. pag. 47.* P. Domin. Arganantium in *Pompis festivis p. 121.* & Iosephum Ambrosium in *solemnit. epist. Mariana pag. 506.* Edidit italicę

Eserciti, e Regole della devotione di Gesù, e Maria. Messanę apud Petrum Brean 1623. in 8.

ANTONIUS FERNANDEZ de GUEVARA, & ADORNO. In libro cui titulus: *Innocentia Vindicata, Pars Prima Theologica. Auctore Emin. Celestino Sfondrato S. R. E. Cardinale s. 1. n. 4. pag. 4.* Literę quędam extant cujusdam Ferdinãdi Guevara, & Adorno Siculi, quã incorruptum D. Thomę Aquinatis librum in epistolas D. Pauli, sevidisse testatur, ubi clarissimam pro Deiparę Immaculata Conceptione sententiam edidit. In ea vocatur Ferdinandus Guevara, & Adorno, natione Siculus, ex fidelissima Civitate Cęsaragustana, jam, ut ipse ait, incorporatus, & naturalizatus, & Privilegiorum omnium in Regno Castellę capax effectus: eo quod in dicto Castellę Regno Regis Capellanus fuerit per annos 23. Regii Castellę Senatus, Canonicus, & dignitas Ecclesię Asturicensis, & S. Jacobi de Penalva Abbas: additq; Romę etiam vixisse an. 1625. Cardinalis de Trexo Theologus, & Confessarius. Ex his patet Siculum fuisse. Eundem verò esse suspicor, cujus meminit Nicolaus Antonius in *Biblioth. Hispana tom. 1. pag. 92.* ab ipso vocatus Antonius Fernandez de Guevara, & Adorno: & edidisse testatur

Dominicę Passionis octo supra quadraginta homilias. Mattiri 1636. in 4. & Venetiis apud Christophorum Thomassium 1637. in 4. In laudato fidei suę testimonio, pro explicatione *Pyramidis Romę sitę in platea S. Marię de Populo laborasse*, ait: sed aliquid edidisse ea de re non liquet.

ANTONIUS aliis ANTONINUS FERRARA Messanenſis Philosophię, & Medicinę Doctor, in Messanenſi Medicorum Collegio Decanus; pluries etiam Messanę Archiatri gradum obtinuit: à doctrina, ingenio, pietate, & eruditione laudatus claruit. Amœniores etiam literas coluit, ac poesi ingenii præstantiam detexit in Messanenſi Academia Officinę. Vivebat anno 1674. de eo Placidus Reina in *not. Eccl. Messan. par. 2. pag. 504.* Edidit

Sylvam encomiorum, quibus Sacre Literę, Sæptique

Patres, alique Ecclesiastici Doctores B. Virginię Mariam laudibus extulerunt. Messanę ex typographia Ill. Senatüs per Matthæum la Rocca 1674. *Brevem, & Pium dialogismum erutum ex quingentis nonaginta septem clementis Epistolam B. Virginis ad Urbem Messanę componentibus.* Ex Reici cit. Italicę

Poesie. In libris. *delle Poesie volgari degli Accademici della Fucina, Parte Prima.* Messanę apud hæredes Petri Brean 1656. in 12. & Parte Terza Neapoli apud Ægidium Longum 1659. in 12. & in libro: *Stravaganze liriche degli Accademici della Fucina Parte Prima.* Bononię apud Io. Bapt. Ferronum 1642. in 4.

ANTONIUS FERRARI Politienſis Ord. S. Marię de Monte Carmelo, ex Petro Carrera col. 2. *memoriar. Catana pag. 368.* edidit italicę

Ghirlanda di Sacri Fiori. Panormi 1623.

ANTONIUS FERRUS Drepanitanus Jurisconsultus, doctriinā, & integritate præclarus. Obiit anno 1633. ex Pirro *not. Eccl. Mazar. pag. 555.* qui reliquiss testatur m. ss.

De Feudis. De Theatro Judiciario. De Modo procedendi in causis.

ANTONIUS FERRUS alter Drepanitanus Soc. Jesu, natus 29. Aprilis 1630. ad Societatem accessit 18. Novembris 1644. & quatuor emisit vota 15. Augusti 1664. Eloquentiā, & eruditione inclāruit, & cum suorum æstimatione Drepani decessit 20. Julij 1704. Sub prælo reliquit opus italicę inscriptum

La Satira Santificata ad uso de' Pergami, discorsi. Panormi apud Hæredes Gramignani 1704. in 4. Scripsit etiam italicę has lucubrationes in lucem emittendas, nempe

Della Satira Santificata, Parte Seconda, e Terza. Iddio al pazzo sindacato or degl' Ignoranti, or degli Empj, opera divisa in due parti.

La piggior fortuna l' hà Dio nel Mondo.

La verità nel Mondo alla Catena, e a tutto il peggior del Mondo.

Le Finezze di Dio verso dell' Huomo.

Gli Spaventi formidabili da fare ammutire i più Saggi, e insanire tutti i Matti.

ANTONIUS FILOTEUS DE HOMODEIS Siculus incertę patrię, Juris utriusque Doctor in Pontificiis præsertim juribus instructissimus, doctrinā claruit. Ad examinandam Ætnæ ignis naturam, in montem prodigiis gravem, ter usque ad verticem ascendit, oculisque lustravit, nempe an. 1533. 1540. & 1545. Vivebat an. 1566. Hujusque meminit Petrus Vinc. Marzilla in *præf. ad lib. Decretorum Concil. Trid.* & Antonius Paslevinus in *appar. sacro tom. 1. pag. 111.* Edidit.

Ætnę Topographiam, Incendiorumque Æneorum historiam. Venetiis Muschius excudebat 1591. in 4. & in Italia Illustrata Francofurti 1600. in fol. italicę translata edidit Leonardus Orlandinus, Panormi apud Jo. Antonium de Francis 1611. in 4.

Compilationem Decretorum, & Canonum Sacrosancti ecumenici, & Generalis Tridentini Concilii. Venetiis apud candentis Salamandrę signis 1566. in 8. ibid.

8. ibid. 1569. & 1573. apud Dominicum Zenarum in 8. Italicè

Vita della B. Chiara da Montefaleo. 1556. ex Baptista Piergilio in vita ejusdem, edita Panormi 1644. in syllabo auctorum. Scripserat etiam

Siciliam restauratam, & illustratam, ut indicat in opusculo de *Ætna*. huius operis in. s. librum octavum citat Franc. Baronius de *macst. Panor. lib. 3. in famil. Valguarnera* §. 10. & 13. In italicam vertit linguam.

Historiam Siciliae Hugonis Falcandi, quā in. s. in 4. servat Panormi Vincētius Perinus, ibiq; nonnulla extant carmina italicè scripta ab eodē Antonio.

ANTONIUS FLAMINIUS Menensis ex Lucio Marineo in *epistolis lib. 12.* ubi Antonio scribens ait: *In Sicilia Bizinus mihi patria est, quæ à Mino suo felicissimo natali solo distat ferè passuum millia decem.* Menæ autem ferè decem millia passuum à Bizino distare indubium est. At rectius dixisset Marineus à Menis, vel à Mineo; alia est enim Urbs, quam dicimus Mineo, latinè Menæ, alia est Minoa, à Menis diffita 80. propè millia passuum. Consule Cluverium *Sic. antiq. lib. 1. cap. 17. p. 216. & lib. 2. cap. 9. pag. 339.* Hunc Antonium Flaminium, eundem ac Lucium Flaminium putat Nicolaus Antonius in *Biblioth. Hispan. 10. 2. pag. 357.* ubi ait: *Antonius (aliàs Lucius ascriptio, juxta cui morem, prænominē) Flaminius.* Sed omnino diversos dicendum, et si eodem claruerint tempore, & uterque Siculus, & Marineo gratissimus. Antonius etenim Flaminius Marineo æqualem, immò seniore fuisse suspicor; nam Antonius consiliis suis Marineum excitulavit, ut ex epistola Marinei *lib. 12. ad ipsum Antonium* ait. *olim me ad virtutem, ad literarum studia fidelissimis, atq; amantissimis consiliis accendebas.* Romæ Antonius vixit literis, & sanctimoniam clarus, ibique obiit, ut infra. Lucius verò Marineo ætate minor; anno enim 1503. Lucium Salmaticenses adolescentem dicebant, ut ait ipsemet Lucius in epistola sua apud Marineum *lib. 6.* Marineus verò an. 1509. annum tetigerat 65. ex *epist. 1. lib. 2. ad Alphonsum Ferdinandi Regis filium*, & paterno veluti amore prosequabatur Lucium, ut *lib. 6. epist. ad ipsum* ait: *pro mea in te benevolentia, quæ tanta est, quanta vix esse posset in filium, te rogo, moneoque.* Lucius in Hispanis vixit, ac Salamanticæ decessit, ut loco suo referam. Ad utrosque distinctis nominibus scribit Marineus: Lucio *lib. 6.* cui sex dedit epistolas: Antonio *lib. 12.* unam. Uterque verò diversus à M. Antonio Flaminio Imolensi, de quo præclara scripsit Hieronymus Ghilinus in *Theatro Viror. liter. par. 2. p. 192.* Antonius itaq; Panormi literis expolitus, ibidem longā consuetudine familiarem, ac contubernalem habuit Marineum, dum hic græcæ literas à Jacobo Mirabello accipiebat. Magno fuit præditus ingenio, & rerum omnium capax. Græcis, latinisque literis, omnium scientiarum generibus, eruditione, ac poesi instructissimus claruit: quibus egregiarum virtutum ornamenta addidit. Romā profectus ibidem adolescentes diu politionibus literis erudit, ibi-

que Sapientiæ, ac Sanctimoniam splendoribus effulsit: ideoque ab omnibus veneratus; tum in Sicilia, tum in Italia, ac Hispania, celebris vixit, ex Marineo *epist. lib. 12.* in epistola ad ipsum Antonium: qui & *lib. 5. in epist. ad Cataldum Parisium*, ait: *sed quis mihi fidem habebit si dixerō, Antonium Flaminium Siculum, qui Romæ nunc est, cunctos mortales, qui sunt hodie, & qui fuerunt unquam, omni genere doctrinæ superare? Quem quidem ego propter ejus vitæ honestatem, & sanctissimos mores inter Sanctos sine dubio spero reponendum.* & *lib. 3. epist. ad Joannem Thomam Zaccum*, Antonium Biaxandrum Flaminium vocat: *Antonius Biaxander, qui nunc, ut mihi dicitur Flaminius cognominatur; ibique ipsius ingenium mirabile, vitæ integritatem, consuetudinem jucundissimam, ac studia mirum in modum laudat.* & *lib. 6. epist. ad Alphonsum Seguritanum*, omnium tunc florentium longè doctissimum, sapientissimumque judicavit: ejusque ingenium non humanum, sed divinum potius fuisse sibi persuasit; aliaq; laudibus refertissima exhibet. Clericalem habitum accepisse puto, ne me mea fallit conjectura: in epistola n. sua ad Antonium Catonem inter epistolas Marinei *lib. 3.* innuit, quod mater ejus Sacerdotio insignitum nullo pacto voluisset. Hic ille Antonius Flaminus est; de quo Io: Pierius Valerianus de *literatorum infelicitate, lib. 1. p. 23.* ait: *Antonius Flaminus natione Siculus, ejus prælectionibus Roma longā annorum serie nihil habuit eruditius, vitam in primis eo infelicitatis genere perduxit, quod nullius unquam neq; docti, neque indocti hominis familiaritate, commerciove delectatus est; non famulum, non servum habuit, neminem unquam ad canam adhibuit, neque aliorum ipse mensas affectavit, quod faustum aliquis dicat nisi solitudine ipsa, & molestum & periculosum esset. Is autem inopinatā præventus morte à caupone vicini, qui quotidiana edulia homini venditabat, curationem admirante, quod jam triduum non apparuisset, & per hortuli fenestrellam quandam ingresso, inter libros, quos humistratos, stratus & ipse lectitaret conspicerat, sempiterno oppressus somno repertus est.* Hæc ille. In hoc uno autem quod solitaria vitam nimum affectasset, quamvis ipsum reprehendissent nonnulli; alii verò vehementer commendarunt virum egregium, teste Petro Angelo Spera de *nobilitate professorum Grammaticæ lib. 4. pag. 466.* Annus quo Romæ obiit latet: hoc tantummodo pro certo habeo, Romæ, vixisse an. 1489. & 1502. ex *epist. ipsius Antonii ad Antonium Catonem citatam*, & ex *epist. Marinei ad eundem Flaminium lib. 12. epist.* Sub nomine Antonii Biaxandri, inter Marinei epistolas editas Vallisoleti per Arnaldum Guilelmum Brocarium 1514. in fol. extant libro tertio:

Epistola duo nostri Antonii Flaminii, quarum una ad Antonium Catonem, altera ad Antonium Muratorium. Scripsit etiam

De Accentricis, Epycidis, & obsidibus volumina duo. Ex epistola sua memorata ad Antonium Catonem.

ANTONIUS FORTIS Calatahieronenfis Societ.

ciet. Iesu, natus 8. Iunii 1651. Religionem ingressus est 2. Octobris 1665. ac votorum quatuor professionem emisit 15. Augusti 1684. Præter humaniores literas, Rhetoricam publicè biennio, & eandem Societatis juniores etiam docuit. Non sine emerita laude Philosophiam septennio Messanæ, & Panormi; Scholasticam Theologiam Calathajeroni, Catanz, Messanæ, & Panormi per annos 14. tradidit. In his sævioribus disciplinis, sicut & in amœnioribus ingenii felicitatem, quâ excelleret, egregiè patefecit. Doctrinâ, & eruditione præclarus nunc in Panormitano Collegio divinarum literarum oracula expendit. Typis dedit

Epigrammata. Messanæ ex typographia Vincentii de Anico apud Mattheum la Rocca 1682. in 8. eorundem selecta prædiere Neapoli apud Franciscum de Bonis in 16.

Militem Rhetoricum, & Poeticum, seu Artis Rhetoricæ, & Poeticæ compendium; Messanæ apud Vincentium de Anico 1685. in 4. Monachii, & Genuæ typis Georgii Franchelli 1695. in 12. Sub prælo habet

Philosophiæ Negativæ Tomos III. in 4. Denique in publicam lucem emitteret.

Theologiæ Tomos VIII.

ANTONIUS GANGUTIA Siculus incertæ patriæ, Sæcræ Theologiæ Doctor, magnâ doctrinæ opinio vixit Romæ, ibique in publica Academia Theologiam docuit. Superstes florebat an. 1560. Edidit librum, cui titulus.

Liber Scintillarum opus Ven. Beati Presbyteri Doctoris, Theologicæque celeberrimi nuper inventum, & à Rev. Antonio Gangutia Siculo, S. Theologiam in alme Urbis gymnasio publicè proficiente, castigatum, illustratum, & altum, ac ab infinitis penè errorum monstris enixissimo labore vindicatum, cum annotationibus, seu brevibus quibusdam declarationibus in titulorum intelligentiam: nec non attestationibus locorum in capitulis citatorum, & multis aliis, quæ in ipso exemplari decrant, ab eodem Antonio ad legendi utilitatem editis, atque adiectis. Romæ apud Antonium Baldum 1560. in 4.

ANTONIUS la GRECA Panormitanus, agnominè dictus Fardiola, utpotè Philippi Fardiolæ Panormitanæ Ecclesiæ Beneficiati discipulus, natus an. 1631. musices scientissimus fuit, quâ amplissimam sibi nomen comparavit. Obiit Panormi 8. Maii 1667. & in Ecclesia S. Augustini sepultus est. Edidit italicè

Armonia suata di varii Mottetti à 2. 3. 4. e 5. voci. Libro primo. Opera prima. Panormi apud Iosephum Bitagnium 1657. in 4.

ANTONIUS IANNAPOLIS Soc. Iesu in lucem editus an. 1587. ad Societatem accessit 4. Octobris 1605. ac quatuor votorum professionem emisit 8. Septembris 1625. Ingenio, doctrinâ, & virtute eminuit. Philosophiam docuit in Messanenfi Collegio magna cum audientium utilitate, ac laude. In Architecturæ regulis instructissimus, si quid in Sicilia sua tempestate aliquod extruere quisquis cogitabat, ipsius consilium, ac directionem exoptabat. In aliis etiam scientiis absolu-

tissimè claruit: de Messanenfi domo benemeritus, eidem Campanarium addidit Turrim. Obiit Messanæ circa annum 1640. Edidit italicè

Relatione delle feste celebrate in Messina per la Canonizzazione di S. Francesco Saverio. Messanæ apud Petrum Bream 1619. in 4.

Trionfi sacri de Santi Ignatio-Loiola, e Francesco Saverio. Ibid. apud Franciscum Biancum 1622. in 8.

Extat in Bibliotheca Domus Professorum Soc. Iesu Messanæ opus in 8. prælo dignum

De Cambiis.

ANTONIUS IGNATIUS MANGUSUS Panormitanus Societatis Iesu, patre Jacobo Medicinæ Doctore, in lucem editus est 16. Augusti anno 1677. ejusque nativitatem, ac nomen prædixerat Fr. Bernardinus Sambuceus Ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci, cujus vitæ gesta, mira que patrata edidit Panormi an. 1688. P. Archangelus Adragna Literarum studii animuni adiecit, & absoluto cum ingenii laude minorum literarum, & Philosophiæ cursu Societatis Institutum amplexus est. 20. Novembris 1693. In eo humaniores literas docuit, & Theologiæ scientiæ insigniter excultus, sacris missionibus incubuit. Nunc in oppido Mazarenî hand impiger Operarius vivit: & eruditione, doctrinâ, ac ingenio clarus, spem excipiendo eloquentiam suam, quam è suggestu breviter personabit, nimium excitat. Divæ Rosaliæ cultui impensè addictus, ejus honorem, gloriamque calamo, & lingua promovere studuit: ideoque edidit italicè

Istoria dell'ammirabile Vita di S. Rosalia Vergine Palermitana compendiosamente descritta. Panormi apud Dominicum Cortesium 1704. in 8.

Plura alia scripsit vir sanè eruditus, plurimaque alia, vitâ superstite, in lucem emitteret.

ANTONIUS INVEGES Saccensis Philosophiæ, & Medicinæ Doctor, eâ excelluit doctrinâ, ut in Hispanias digressus, Philippo II. Catholici Regis fuerit Medicus. Floruit circa annum 1590. De eo Ab. Pirrus not. Eccl. Agrig. pag. 339. Scripsit eo teste, multa

De rebus Medicis, m. ss. magnæ estimationis.

ANTONIUS LANCEA nobilis Catanensis Blasii frater, celeberrimus Jurisconsultus. Summâ doctrinæ opinione vixit, ac Regii Consiliarii titulo cohonestatus, floruit propè annum 1530. Laudatur à Io: Bap. de Grossis in decacor. Catan. tom. 2. cord. 9. pag. 146. Francisco Milanensi decis. 1. lib. 2. n. 55. Pirro not. Eccl. Catan. pag. 94. & Mario Cutello de donationib. tr. 1. disc. 2. par. 11. n. 80. Hujusce extant

Apostilla super Ritu Regni Sicilia, in Commentariis super Ritu collectis à Marcello Conversano, Panormi apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in fol.

Ad Bullam Apostolicam, & Regiam Pragmaticam Alphonsi Regis de Censibus Annotationes. Apud Petrum de Gregorio de Censibus. Ibidem apud Ioan. Antonium de Francisca 1609. in 4. & typis Francisci Ciotti 1622. in fol. Scripsit etiam

Repe-

Repetitiones Feudales. Fides sit Francisco Mila-
nensi lib. 1. decis. 15. nu. 71. quas non dum editas
scimus.

Apostillas ad Catana Statuta. ex Grosso cit. quæ
mss. circumferuntur.

ANTONIUS LOMBARDUS Marsalensis Iuris
utriusque Doctor, ob Ecclesiasticas dignitates sa-
cris illustris: primum etenim à sacris Hieronymi
Termini Episcopi Mazarenfis fuit, à quo Maza-
renfis Ecclesiæ Canonicus, & Marsalæ Archipre-
byter electus est. Ad gravissima pertractanda
negotia in Hispaniam missus, ibi Regii Capella-
ni honore insignitus claruit. Acceptâ Agrigen-
tini Archidiaconi dignitate in Siciliam regressus
est. At deficientibus dignitatis suæ proventibus,
iterum ad Regiam aulam rediit, & Abbatia San-
cti Gregorii de Gippo propè Messanam audus
fuit. Iacobi Iomellini Episcopi Mazarenfis Vi-
carias gessit curas: ann. 1570. S. Andree Platæ
Prior, & an. 1572. Abbas S. Mariæ Lucis Catane
electus est. Translato Iomellino prædicto ad Pa-
normitanam Ecclesiam, noster Antonius Maza-
renfis Episcopus enunciatus, ex præsentatione
Philippi II. Catholici Regis, à Gregorio XIII.
an. 1573. eligitur. Pastoralis vigilantia creditam
sibi Ecclesiam rexit, in animarum enim salute, in
tuendis Ecclesiæ bonis, & in monialium discipli-
na instauranda totus fuit. Cathedrali Eccle-
siam exornavit; Montem Pietatis, assignato an-
nuo censu ex mensa Episcopali restituit. Cum
laudabiliter hanc gubernasset Ecclesiam an. 1578.
ad Agrigentinam translatus est: & ann. 1584. ad
Archiepiscopalem Messanensem Sedem. In his re-
gendis toto pectore animarum cura non nota
curavit: & an. 1588. inventis Messanæ Sanctor. Placi-
di, & Sociorum reliquiis, Romam se transtulit, &
ex facultate Sixti V. (Sanctorum nominibus in
Romano Martyrologio relatis) de iisdem Sanctis
festum celebrari posse obtinuit. Messanensis Se-
minarii fundationem an. 1590. promovit; ac tan-
dem honoribus plenus obiit Messanæ 13. Septem-
bris 1597. cadaver verò Marsalam translatum,
ibi in Ecclesia majori jacet, hoc adjecto Epita-
phio.

D. O. M.

D. Antonius Lombardus Marsalia Civis, & Ar-
chipresbyter: Philippo II. Hisp. Regi à Sacris, S. An-
dree, Novæq; Lucis Abbas, mox Mazaria, & Agri-
genti Episcopus, inde Messanæ Archiep. ut in Patriæ
gremio requiesceret, hoc D. ejusdem Genitrici Mariæ
sacellum dote, sibi que tumulum DD. Vixit ann. ætatis
71. Rexit Ecclesiam Mazar. ann. VI. Agrigent. VI.
Messan. XI.

De eo vide Ab. Pirrum not. Eccl. Messan. p. 377.
& 387. Agrigent. pag. 213. & 324. Mazar. pag.
523. & 562. & de Abbatis pag. 130. Bonifilium
hist. Sicil. par. 1. lib. 1. p. 33. & Carolum de Grassis
de effectib. Clericatus in præludiis n. 313. p. 37. Edidit
Constitutiones, & Decreta condita in plena Synodo
Diocesana sub Illustriss. & Reverendiss. Domino D.
Antonio Lombardo Episcopo Mazarenfi. Panormi
apud Io: Anton. Maydam 1575. in 8.

Synodum Messanensem, ex Pirro cit.

ANTONIUS MALFI Saccensis Ordinis Obser-
vantium S. Francisci, Historicus eruditus. Obiit
an. 1613. ut habet Ab. Pirrus not. Eccl. Agrigen.
pag. 337. qui ibi, & pag. 339. scripsisse ait
Historiam Siculam.

ANTONIUS MANRIQUES. v. Ferdinandus
Bazan.

ANTONIUS DE MARIA Panormitanus Phi-
losophiæ, & Medicinæ Doctor eximius, Panormi
non sine laude medicinam fecit, ibique decessit
10. Octobris 1612. & in Ecclesia S. Francisci Mi-
norum Conventualium sepultus est. Hujus extat
*Epistola eruditissima de rebus Botanicis ad Angelum
Mariam Bonfantem*, in libro, cui titulus: *Bizzarrie
Botaniche di alcuni semplicisti di Sicilia, publicate, e
dichiarate da Nicolò Gervasi*. Neapoli apud Novel-
lum de Bonis 1673. in 4.

ANTONIUS MAZZARENSIS Musices peritiss-
imus, cujus meminit Ab. Pirrus not. Eccl. Mazar.
pag. 543. qui ait Hierosolymis se transtulisse, ibi-
que vitam Philosophorum more egisse. Scriptit
Cytharam septem cordarum.

ANTONIUS MESSINA Siculus, ex indice
Poetarum Siculorum, quem Ioannes Vigintimil-
lius in libro *Poet. Sicul.* præfixit, ex quo an. 1663.
jam mortuum patet. Messanensem fuisse mihi re-
nunciarunt nonnulli. Vir fuit antenioribus lite-
ris, ac poeti excultus, & Messanensis Officinæ A-
cademicus. Sub Accensi nomine laudatur à Ful-
gentio Arminio in *Prosis Officina lib. 1. pag. 72.*
Edidit italicè

*La Bontà Priggioniera discorso Accademico fatto
in giorno di Giovedì Santo, &*

*L'estinto Signore discorso Accademico fatto in gior-
no di Venerdì Santo*. Extant in libro: *Prose degli
Accademici della Fucina. Libro primo*. Monteleoni
apud Dominicum Ant. Ferrum 1667. in 4.

*Poesie in libris: Stravaganze Liriche degli Acca-
demici della Fucina Parte prima*. Bononiæ apud
Io: Bapt. Ferronum 1642. in 4. & *Parte Terza*.
Neapoli apud Sebastianum de Alece 1661. in 12.

ANTONIUS MONTALTVS Siculus incertæ
patriæ, at forsan Syracusanus, Juris utriusque
Doctor celebris, qui ann. 1525. præfuit Magnæ
Regiæ Curie Index, an. 1530. Thesaurarii Siciliæ
vices gessit, ann. 1538. ejusdem Regni Vicarius
Generalis, ac diu, nempe ab ann. 1520. usque
ad 1537. Magnæ Regiæ Curie Fiscus Patronus,
doctrinâ inclaruit. De eo Philadelphus Magnòs
tom. 2. *Theatr. Genealog.* pag. 184. & m. s. apud me.
Hujus tantum vidi

Consilium apud Io: Franciscum del Castillo in
decisionib. lib. 1. decis. 51. pag. 285. Panormi apud
Angelum Orlandum 1626. in fol.

Allegationes in causa Roccella, citantur à Mario
Mura in *Cap. Regni Sicil. to. 2. cap. 28. n. 77.*

ANTONIUS NATALIS Panormitanus Soc.
Iesu vir doctrinâ ac pietate conspicuus. Natus 3.
Aprilis 1648. in Societatem ascriptus est. 17.
Iunii 1663. in qua quatuor votorum professio-
nem emisit. 2. Februarii 1682. A puericia sanctè
educatus, modestiâ, ac vitæ innocentia claruit.

So-

Societatem amplexus ab ipso tyrocinio sanctioris vitæ viam sollicitus arripuit. Emenfis studiorum spatii, humaniores literas publicè, Rhetoricâ Societatis juniores docuit. Messanensem Probationis domum Rectoris munere gubernavit magno cum sodalium fructu: at humilitate impellente, eo se onere abdicavit. Virtutum studium exactissimè coluit: ideoque votum edidit, ut omnem honorem utcuq; tenuem declinaret. Consilio valuit, prudentiâ apprimè instructus claruit, quam vitæ probitas, ac erga proximos præsertim charitas auxit. Hinc Calatanixetæ Magistratus, nobiles, ac ciues omnes nil eo incòsulto aggrediebantur. Siculis Missionibus diu præfuit, quas animi fervore, zeloque fovit, ac annuis centum aureis donavit: animarum enim salute mirum in modum æstuavit, & fractâ licet valetudine, promovere curavit. Sodalitiû Deiparæ Virginis à Fervore Panormi rexit: eâque diligentia, ut sodales omnes ad virtutes mirificè accenderit. Inerat egregio viro propè cœlestis rerum divinarum eloquentia. Intra domesticos parietes spiritualium rerum Præfectus constitutus, consilio, & exemplo Societatis juniores exstimulavit, privatisque colloquiis animos cœlesti inflammavit igne. A' confessionibus D. Ferdinandi Bazan Archiepiscopi Panormitani electo, ipsius perimagnam æstimationem expertus est; ac omnium venerationem ob virtutum splendorem Panormi promeruit. Virginis obsequio addictissimus vixit, cujus amore flagravat. Defunctorum animas juvare studuit, quibus omnia sua opera in eorum suffragium renuntiavit. Nonnullos etiam Sanctos miro quodam cultu venerabatur; præcipuè verò D. Rosaliam, ac S. Josephum Sanctiss. Virginis sponsum. Demum domesticæ adhortationis onere ex obedientia, suscepto, ob ipsius laborem gravem contraxit morbum, & per novem ferè menses ægritudinis ærumnis vexatus, egregia patientiæ exempla reliquit: acerbissimis enim affectus doloribus, animi, ac vultus tranquillitatem servavit admirabilem: psalmisque decantatis insigni alacritate, quibus Deiparæ spiritum commendabat, eâ, quâ vixit opinione, sanctè decessit in Panormitano Collegio 17. Octobris 1701. Ad viri cadaver confluxere certatim cives, qui & vestes devotionis causa discerpere. Luculentum ipsius elogium habes in ejus opere posthumo de *Cœlesti conversatione*. Ipsum laudat P. Antonius Ignatius Mancusus in *Vita S. Rosaliæ* pag. 46. Ad pietatem excitandam edidit italicè

Glorie del Sacerdotio rivelate à S. Brigida insieme co'suoi oblighi, e pregiudizii. Panormi apud Coppolam 1693. & 1696. in 24. & cum additionibus Ibidem apud Michaellem Còstantium 1701. in 24.

Il Giglio fra le spine, custodito nel vago Giardino de' sacri Monasteri, e coltivato dallo sposo celeste, che si pasce tra' Gigli. Ibidem apud Barberam 1693. in 24.

Origine della devotione della Madonna del Cuore venerata dal Glor. Patriarca S. Ignatio Loiola Fondatore della Compagnia di Gesù. Ibid. apud Adamum 1693. in 24.

Regole pratiche per le Congregazioni segrete di S. Maria del Cuore erette da' Padri Missionarii della Compagnia di Gesù. Ibid. apud Anglesem, & Leonem 1694. in 12.

Scelta di varii fiori spirituali, o vero diario delle azioni del Cristiano, che desidera salvarsi. Ibid. apud eundem in 24. sine anno.

L'Amante di Gesù in Croce, o vero pratica d'un servo di Dio unito in amore à Cristo Crocifisso, che serve di guida à chi desidera unirsi à Nostro Signore in Croce, cavata dalla guida delle principali azioni Cristiane del P. Gio: Battista Sangiurè della Compagnia di Gesù. Ibid. apud Barberam 1693. in 24.

Le Cœlesti Miniere delle Indulgenze concesse da' Sommi Pontefici alla Compagnia di Gesù. Se ne cavano à luce i tesori, e se n'esponne insieme il grand'utile. Ibidem apud Anglesem, & Leonem 1697. in 12.

Il Purgatorio inondato dal sangue del Divino Agnello per le copiose Indulgenze degli Ordini Regolari, e per altre industrie giovevoli all'Anime de' Fedeli defonti. Ibid. apud Joannem Adamum 1697. in 12.

Le sette Fonti del Salvatore spalancate all'universale pietà de' Fedeli per rinfresco dell'Anime del Purgatorio. Ibid. apud eundem 1697. in 12.

La Spada del dolore della Regina de' Martiri, & il Balsamo dell'Amore applicato al cuore ferito della medesima, cioè la pietosa divotione alli sette principali dolori di N. S. con altre tante contemplationi per li giorni della settimana. Ibid. apud Gramignanum 1699. in 12. & apud Felicem Marinum 1701. in 12. cum additione.

Il Paradiso in Terra spalancato à chi vuole, & è libero à scegliere il più sicuro stato di vita. Ibid. apud Anglesem, & Leone 1699. in 24.

Allegatione Theologica in difesa dell'Anime del Purgatorio per la donatione universale, che suol farsi alle medesime di tutto il frutto delle nostre buone opere: e in prova del grande emolumento, che perciò a noi s'accresce nel merito in terra, e nella Gloria in Cielo. Ibid. apud Honuphrium Anglesem 1701. in 12. Post mortem prodire etiam hæc alia, latinè

De Cœlesti Conversatione in terris à Religioso viro instituenda, seu piarum operationum praxis quotidiana in diarii ækonomiâ ritè disposita. Pars Prima, Secunda & Tertia. Ibid. typis Jo: Bap. Aiccardi 1703. in 8.

Atrium domus aternitatis, sive praxis preparationis ad mortem sanctè obeundam in Societate Jesu. Ibid. apud eundem 1703. in 8. & 12.

Amores Eucharistici, sive de Christo Jesu in Sacramentalibus deliciis Animarum suavissimo Salamone Cantica Divini Amoris. Ibid. apud eundem 1703. in 12.

Edenda reliquit m. s. hæc alia nempe. *Adhortationes domesticas, Poemata, & Satyras aliquot.*

ANTONIVS OLIVERIVS Messanenſis Philoſophiæ, & Medicinæ Doctör inſignis: ob doctrinæ præſtantiam primùm in Meſſanenſi Academia Chirurgiam, & Medicinam, inde Botanicæ facultatem publicè docuit: tandem in eodem Lycœo primam Philoſophiæ cathedram obtinuit: & Archiatri munere Meſſanæ ſuit etiam cohonoratus

Ratus. Clauit an. 1640. quo opusculum edidit interiptum

Apologetica Mempsis. Venetiis apud Marcum Cinanum 1640. in 4.

ANTONIUS PACTENSIS in oppido Piraini ex familia Natoli natus an. 1539. à diuturno Pactarum domicilio Antonius Pactensis dictus, Ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci. Ab incunabilis pietate excultus, mox literis apprime instructus, annum agens 29. Observantium S. Francisci Ordinem amplexus est an. 1563. frustra obnitente patre, ut ab incæpto institutò Antonium diuelleret. Absoluto studiorum curriculo, ac doctrinâ insigniter cumulatus, magnâ cum ingenii laude scholasticam, & moralem Theologiam sodales suos docuit. Inde ut fæuorem institutum prosteretur, ad Strictioris Observantiæ Ordinem transiit, ubi in regulari perfectione mirabiliter profecit, adeo ut virtutum exemplar sese aliis exhibuerit. Ut aliis proderet bis Siculæ Provinciæ Custos electus. Apostolicus Visitator à Clemente VIII. Pont. Max. destinatus est cum aliis; ut lapsam repararet disciplinam, cum ipsi Sicilia, Calabria, ac Basilicata contingisset, has Provincias ad perfectam vitæ regulam verbo, & exemplo direxit, & vetustiore observantiæ feruorem instaurare curavit. Neapoli Regii Monasterii S. Clare fuit Custos, & SS. Inquisitionis Siculæ Consultor. Dum autem Definitoris munere in Sicilia fungeretur, à Fratribus suis regularem perfectionem, ejusque zelum abhorrentibus ad Generalem Ordinis Ministrum, obiectis falsè criminibus, accusatur hinc à strictiori observantia expulsus, cum Romam concessisset, & animi constantiâ, vitæque innocentia virtutes detexisset egregias, iterum admissas est: ejusque persecutores multimodè vindicem Dei iram sunt experti. Romæ tandem in Cænobio S. Francisci Transtyberim, numeris omnibus absolutus, ad Cælum evolavit, relicta sanctitatis opinione 8. Januarii 1618. In funere à cõcurrentibus populis ejus vestes direptæ: & ejus animam cœlesti gloria exornatam perspectam dicunt, sequentibusq; signis sanctimoniam comprobata: Antonii vitam leges apud Petram Tognolettum in *Paradiso Seraphico* par. 2. lib. 6. cap. 36. p. 88. & seq. vide etiam par. 1. lib. 5. cap. 1. p. 566. 582. 591. 593. & 594. Wadignum de scrip. Minor. p. 36. & Ab. Rocchum Pirrum not. Eccl. Pact. p. 421. Edidit.

Viridarium Concionum, idest sermones de Purgatorio, Inferno, & Hierusalem triumphante. Venetiis 1617. in 4.

Ingressum facilem & securum ad Paradisum. Lugduni 1644. in 12. Italicè

Considerationi, & esposizione sopra tutti i precetti della Regola di S. Francesco raccolti dalla dottrina de' Som. Pontefici, e gravi Dottori Venetiis apud Ioannem Guerillum 1615. in 4.

ANTONIUS PANORMITA v. Antonius Bononia.

ANTONIUS PIRRVS Platiensis Philosophiæ, & Medicinæ Doctor, eâ excelluit doctrinâ, ut ad

Archiatri dignitatem Siciliæ fuerit euectus anno 1520. Apud Carolum V. Imp. magnâ valuit opinione. Panormi decessit anno 1532. Laudatur à Roccho Pirro not. Eccl. Cat. p. 105. Francisco Nigro in epistolis, & Io: Paulo Chiarandano in hist. Platiæ lib. 3. cap. 3. pag. 154. & lib. 4. cap. 3. pag. 261. Edidit

Protomedicales Constitutiones.

Addit Chiarandanus cit. multa scripsisse, & inter ea

Historiam Platiæ, ex qua multa protulit fragmenta: & lib. 3. cap. 3. pag. 154. ejus epistolam ad Hectorem Pignatellum Siciliæ Proregem describit, de origine Imaginis Deiparæ à D. Luca depictæ, quæ Platiæ magna veneratione seruat. &

ANTONIUS POLITIVS Calatahieronenfis privilegio Panormitanus, Philosophiæ, Medicinæ, & Iurisprudentiæ Doctor præstantissimus. Inter primarios medicinæ peritos Panormi clauit, ibique SS. Inquisitionis Siciliæ fuit Medicus. Panormi, ubi decessit, vivebat an. 1625. De eo Petrus Paulus Morretta de Calatahierono cap. 12. pag. 53. Typis tradidit

De Quinta essentia solutiua, atq; breui epilogò componendorum medicamentorum, cum aliquibus Philosophiæ, & medicis problematibus. Panormi apud Jo: Baptistam Maringum 1613. in 4.

De Febribus Pestilentialibus, Pestis à me nominatis, cum bubonibus, carbunculis, & aliis pravis symptomatibus grassantibus per Fel. Urbem Panormi die 16. Iunii 7. ind. 1624. Consultationem. Ibid. apud Angelum Orlandum 1625. in 4.

Apologiam de Aneurysmate prætenso pro Ill. & Exc. Marchione de Yeraci, ac Principe Castriboni. Ibid. typis Gaspari Cyrilli 1620. in 4. Hanc eandem puto, quam Antonius Antonid. Vanderlinden de Scriptis Medicis p. 80. *Apologiam de Gangrana* vocat. Ex eodem etiam edidit opus

De utero gerentibus.

ANTONIUS PORTUS Drepanitanus, Eques Ordinis SS. Mauritii, & Lazari, Juris acrisque Doctor, vir politoribus literis instructus. Clauit anno 1640. Edidit italicè ex Vincentio Nobile in *Thesaurò Abscondito pro Deipara Drepanitan.* cap. 23. p. 788. & ex literis mihi datis à Josepho Barlotta Oratorij Drepanitani Sacerdote

La Geneologia del Re Cattolico. Neapoli

L' Ajo del Principe. Taurini, & Venetiis.

Poesie.

Relatione dell' Image di Nostra Signora di Trapani. ex Nobile cit. pag. 109.

Le Glorie della Religione de SS. Maurizio, e Lazarò. m. s.

Le Famiglie antiche della Città di Trapani. m. s.

Elogij d' alcuni Prencipi de' suoi tempi. m. s.

ANTONIUS PRINZIVALLIS Marsalensis Tertii Ordinis S. Francisci, Sacræ Theologiæ Magister. Romæ grauiore disciplina cum ingenii laude accepit: mox Regentis munere Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam ibidem in Collegio Siculo S. Pauli ad Arenulâ docuit, ubi nunc Petri Octoboni S. R. E. Cardinalis Theologus, ingenio, ac doctrinâ refulget. Edidit italicè

Vita

Vita de'Santi Spofi, e Vergini Elzeario, e Delfina Centi d'Ariano del Terzo Ordine di S. Francesco. Panormi apud Dominicū Cortesium 1702. in 4.

ANTONIUS A. S. ROCCHO Panormitanus ex Ordine Clericorum Regularium Matris Dei Scholarum Piarum, in Sæculo Rocchus de Silvestro. Natus an. 1624. Ordinis habitum accepit 2. Februarii 1640. Studiis addictus præcipuè animi contentione mathematicas disciplinas excoluit, præsertim Geometriam, ac Arithmeticam. Obiit Panormi 15. Augusti 1674. Edidit italicè

Dell' Aritmetica la numerica Scala. Libro Primo. Messanæ apud Jacobum Matthæi 1650. in 4.

Dell' Aritmetica la Scala numerale. Parte Seconda. Ibidem apud eundem 1653. in 4.

ANTONIUS ROMANVS & COLUMNA nobilis Alcamensis, Sacerdos literis instructissimus, Iurisprudentiæ laureâ insignitus, & politioribus etiam literis ornatus, inter præcipuos literarum candidatos Panormi clarissimus vixit. In pangendis carminibus Siculâ, & Etruscâ linguâ elegantissimum patefecit ingenium: & hand exiguas promeruit laudes apud Reaccensos Academicos, quibus fuit ascriptus. Doctrinæ morum integritatem sociavit usque ad supremam vitæ lineam. Obiit Panormi senectutem ingressus 27. Julii 1692. Eximiis cumulatæ laudibus à Iosepho Galeano in *Musis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 93.* à Balthasere Pisano in *Armoniis Ferialibus pag. 95. & 318.* & Io: Bap. de Indice in *poes. par. 1. pag. 299. & 432.* Vernaculâ linguâ edidit

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis parte 2. to. 1.* Panormi apud Ioseph Bifagni 1662. in 12. Prælo paraverat

L' Hore dell' ozio, Rime divise in Amori, Lodi, Lagrime, Capricci, Moralità, e Devozioni.

Trattato della vera Nobiltà, diviso in discorsi.

Ragionamenti sopra l' Arte Retorica, e particolarmente sopra l' Eloquenza Italiana.

At hæc à morborum frequentia vexatus, in lucem edere neglexit.

ANTONIUS SAPIOLUS Messanensis Philosophiæ, & Medicinæ Doctor, inter Clitiæ Messanensis Academicos ascriptus floret. Typis tradidit

Constantiam sacre Literæ à Sanctiss. Virgine Messanensibus scriptæ. Messanæ ex typographia D. Antonini Maffei 1699. Italicè

Trionfo, e Cavalcata fatta nella Nobilissima Città di Messina l'anno 1701. dal primo di Marzo insino all'otto del medesimo mese per l'Acclamazione del Cattolico Monarca Filippo Quinto, che Dio guardi. Ibid. apud Acciardum, & Arenam 1701. in 4.

ANTONIUS SARZANA Corleonensis, Ordinis S. Benedicti Congregationis Casinensis, Monasterii S. Martini juxta Panormum monachus, vir doctrinâ, & virtutum splendore præclarus: in memorato Cœnobio, ut etiam Catanensi, & Monteregalensi, Priorem egit. Ut Deo totus viveret, ab omnibus curis solutus, Siciliam reliquit: at perpensis tanti viri virtutibus, Abbas S. Mariæ Camporæ electus est, ibique magnâ sanctitatis opinione decessit. Claruit an. 1560. De eo Ab. Pirrus de *Abbatibus pag. 199.* Scripsit

Arborem creationis Mundi usque ad Carolum V.

Imp. de Viris illustribus, ac historia illius ævi. m. s. servantur in Cœnobio S. Martini.

ANTONIUS SCILLANUS Siculus incertæ patriæ vixit an. 1638. quo edidit italicè

Sampogna Scillana Pastorale. Panormi apud Decium Cyrillum 1638. in 12.

ANTONIUS SEROVIRA Alicatensis Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci doctrinâ, & eloquentiâ clarus. In lucem editus 8. Aprilis 1644. Ordinis habitum suscepit ann. 1662. & solemnia emisit vota 23. Aprilis 1663. Gravioribus disciplinis insigniter excultus, Philosophiam, & Scholasticam Theologiam Magister, & studiorum Moderator docuit, non sine ingenii laude Panormi, & Drepani. A' disputationibus clarus, præsertim in Generalibus Ordinis Comitibus, summo cum plausu doctrinæ splendor patet. In præcipuis Siciliæ Civitatibus, & alibi conciones habuit laudibus exceptas. Bis Panormi tum in Ecclesiâ S. Francisci, tum in principe Templo magnâ cōsuetudinum frequentia, & plausu auditus in quadragesimali curriculo. Bis etiam Neapoli in Ecclesiâ S. Laurentii, totidem Catanæ, semel Senis cinerale habuit conciones, & eximii oratoris nomen sibi comparavit. Romæ in Ordinis Comitibus (in quibus Custodem Custos, ut vocant, Siciliæ Provinciæ interfuit) eximiâ effulsit eloquentiâ: hinc meritò Siciliæ Provinciæ perpetuus Definitor enunciatus est. Musis gratissimus ad animi oblectamentum plura cecinit, quæ elegatissimi ingenii sui dotes satis testatur. In patrium Cœnobium secedens, & omnibus curis solutus, toto pectore ad virtutes adipiscendas incubuit: & regularis observantiæ tenacissimus in divinarum rerum contemplatione æstuavit. At dum virtutū studia curabat, anno 1703. invitatus Siciliæ Provincialis electus est, eamque Provinciam prudentiâ, Ecclesiasticæ disciplinæ zelo, & exemplo moderatus est. Laudatur à Balthasere Pisano in *Armoniis ferialibus pag. 88.* & Ioanne Franchino in *Bibliosophia nu. 47. pag. 77.* Edidit italicè

La Santità di Rosalia più ammirabile nelle Corti, che ne' Deserti, Oratione Panegirica. Panormi apud Petrum Insulam 1677. in 4. Prælo paravit

Poesie.

L'Inganno schernito in Susanna. Tragicomedia.

ANTONIUS SICULUS Ordinis S. Augustini, Poeta insignis, qui floruit circa annum 1570. Edidit ut testatur Ioseph Pamphilius in *Chronich. Ord. S. Augustini pag. 132.* & Thomas Gratianus in *Anastaf. Augustin. pag. 136. & 137.*

Pœmata egregia, quibus exornavit Donati Marræ Augustiniani Enarrationes in Hymnos, qui cantantur in Ecclesiis, secundum morem S. R. E. in Religiosorum Ordinum Sanctior. Augustini, Benedicti, Dominici, Francisci, & Carmelitarum. Neapoli apud Horatium Salvanum 1578. in 4.

ANTONIUS TOSCANVS Erycinus Ord. S. Augustini Sacre Theologiæ Magister, sacrarum literarum explanator doctissimus, & Concionator eloquentiâ præclarus. Siculam Provinciam rexit an. 1553. De eo Rocchus Pirrus not. *Eccl. Maz. ar. pag. 547.* Ex Antonio Cordici in *hist. m. s. Erycis lib. 3. cap. 22.* Edidit

Orat.

Orationem luculentissimā, æquē & eloquentissimam.

ANTONIVS VENETIANVS Monteregaliensis Poeta celeberrimus, & Siciliæ ornamentum, jure optimo Poësis Siculæ Magister, & Princeps proclamatus. Patritio genere 7. Januarii ann. 1543. ortus est, In ejus vitâ m. s. quam ab V. J. D. Vincentio Auria accepi, & ut videtur, ab auctore Synchrone, & Antonii familiare scripta, legi, Antonium in lucem editum parentibus Antonello, & Elisabeth Vallone: at quia pater Venetus, passim Antonellum Venetum appellabant: hinc nostro etiam Antonio Venetiani cognomen accessit. Panormi ab ineunte ætate literis admotus, egregias ingenii dotes in humanioribus studiis mirabiliter patefecit, ut etiam in sæterioribus Philosophiæ, & Theologiæ inter Societatis Jesu Patres, ejus aliquando fuit alumnus. Amœniores etiam facultates peramavit ardentè, adeo ut Orator fuerit egregius, Poeta singularis, antiquitatum, numismatum, historiæ studiosus, & eruditione undique refertissimis inclaruerit. Græcis literis apprime instructus sub Francisci Tolædi, inde S. R. E. Cardinalis disciplina, dum Romæ humaniores doceret literas, in iis omnium admiratione profecit. A poetica facultate summam nomini gloriam comparavit: quamvis enim multa Etruscis, Latinis, Hispanisq; numeris cum laude cecinisset, ad Siculas ætamen canenas exornandas, novisque luminibus illustrandas veit à natura excultus, Siculæ poëti incumbere toto pectore visus est: & quamvis Antonio pauci præivere Siculi Poetæ, qui vernaculâ linguâ Siculas cantiones scripserint; ætamen ita hoc poematis genus studio, ingenioque elinavit, ut ejus industriâ Siculæ Musæ suprema Parnassi culmina conscendisse viderentur: ita enim hæc Spartam ornavit, ita Siculas canitenas ad summam pangendi formam redegit; salibus undique consperxit, & argutiæ floribus exornavit, ut non modo omnium calculo fuerit in hoc poetico genere facile Princeps, verum etiam ipsum superandi spei posteris penitus amputasse putetur. In ejus etenim cantionibus colligata deminantur styli maestas, conceptuum acumen, dictionis suavitas. Animi affectus ita ad vivum expressit, ut ad miraculum canere videatur: Græco Pindaro, Latino Horatio, Etrusco Petrarchæ nec per-unguem latum inferior. Hinc & in Sicilia, & in Italia plausibus, acclamationibusque ejus cantiones exceptæ, quas magnâ perquirebant aviditate: & ex celebrioribus Poetæ nonnulli, qui Antonii amicitiam coluerunt, ex ipsius spoliis ditati, non vulgarem sibi gloriam cõpararunt. De his Carolus Basilotta Nicolienis S. Andreæ Baro, eruditione præclarus, integrum scripserat librum, quo omnia quæ Etrusci Poetæ à Venetiani carminibus furto substulerant, perspicue indicabat: at opus morte præventus ineditum reliquit. De Jo: Baptista Marino Siculorum Poetarum, & præsertim Antonii Venetiani, argutiis ditato, non obscure innuit Scipio Henricus in *Bellis Parnassi lib. 2. pag. 135.* Ob immortalē poëticę glorię lauream, literarum totum, ac Magnatum in se studium concitavit;

Biblioth. Sicula Tom. I.

omnesque Antonium vel agnoscere, vel familiariter cum eo tractare exoptabant: inter quos non ultimus recensendus Marcus Antonius Columna Siciliæ Prorex Venetiani studiosissimus, qui ipsius colloquia in deliciis habuit. Haud impari estimatione apud Comitem Albedelitam etiam Proregem, omnesque Siciliæ Proceres valuit: doctrinā etenim excultissimus, in publicis, privatisque colloquiis salibus, ac facetiis semper confertis, audientium animos mirifice demulcebat. Quamvis autem acutus, lepidusque, ætamen erumpente ingenii libidine, ob aculeatos libellos pluries carceri mancipatus, tormentisque tortus, parum absuit, quin publicè pœnas lueret, ut patet ex Antonio Ballo *Tract. Varior. lib. 2. quest. 14. num. 2.* Panormitani Senatus aliquando fuit à secretis, ejusdemque benevolentiam expertus est, præsertim anno 1578. cum enim duobus triremibus unâ cum Carolo Aragonia Terrenovæ Duce velicaret, ut Romam peteret, juxta Insulam Caprariâ à Turcharum piratis captus, mox apud Algerium servitatis jugo fuit addictus: quod ubi Senatui innotuit, illico soluto pretio, Antoniam redemit; ejusq; regressus Panormi planibus fuit exceptus. Hinc reumptâ Citharâ ad pristinos cantus rediit, ac innumera ejus carmina omnimodâ venustate conspersâ, nominis sui famam, longè, latèque propagarunt: adeo ut plerique patris laribus relictis in Siciliam convolverent, ut Antonium agnoscerent; inter quos connumerandus esset ille Etruscorum Vatum Princeps Torquatus Tassus, qui amicitie vinculis Antonio affectus, ex ejus fama extinguitus, ut ipsum videret discessit, & profectò Panormiam appulisset, nî de Antonii morte in itinere nuntium accepisset. Tandem dum Panormi apud Castrum ad mare in carcere detrusus detineretur, ex quodam libello in Proregem scripto, quem suspensiones nonnullæ ipsum edidisse indicabant; successu ex inopinato casu tormentario pulvere illibi asservato, statim ingens exorta ruina multos oppressit: inter hos Antonius noster dum unâ cum Barone Sinagræ, & Petro Afilio comedebat, saxorum prolapsu obrutus, extrema clausit 19. Augusti 1593. ut ipsemet, (quod ducta per manus famam enarrat) antea prædixerat. Dum cadaver ab ipsis dirutarum ædium ruderibus effoderetur, adfuit Comes Albedelita Prorex, qui cum denatum Antonium perspexisset in lachrymas abiit; ac dixisse scribunt: Siciliam Venetiani jacturâ suam amisisse ornamentum. Funus ingenti lachrymarum vi celebratum; cadaver verò in Montis regalis Urbem translatum, in Ecclesia S. Viti fuit conditum in sacello Sanctiss. Virginis de Rosario, ubi diu in ejus cranio publicè exposito legebatur. *Hoc est Caput bonæ memoriæ Antonii Venetiani de civitate Montis-Regalis.* Pro ejus sepulchro hoc sibi dederat epitaphium, ex Baronio in *Vita*, quod & apud Leonardum Orlandinum *lib. 1. Imag. pag. 35.* legitur.

Exanimem tumulo sculptum, qui cernis Olorem,

Hanc tumbam Vates Vinisianus habet.

At cum Vate jacet bona Musa, & docta Minerva;

K

Tres

Tres vixere simul, tres tegit urna simul.
Obiit longiori ævo non indignus XIX. Augusti
Anno ab Orbe repar. M. D. XCIII.

Innumeri scriptores Antonium laudant, inter quos Franciscus Baronius de *Mæst. Panorm. lib. 3. cap. 3. pag. 114. in Sicula Nobilit. Amphiteatro* pag. 71. & in Vita, quam editis operibus præfixit, Joseph Galeanus in *Musis Siculis par. 1. pag. 1. & par. 4. pag. 1.* Petrus Carrera in *epigram. lib. 3. pag. 141.* Scipio Henricus in *Bellis Parnassii lib. 2. pag. 137. & lib. 3. p. 228.* Leonardus Orlandinus in *discurs. Sicilia* pag. 80. Honorius Domin. Caramella in *Musæo* pag. 29. Michael Foscarenus in *notis, Matthæus Donia in Ecloga inscripta Melicus, Vincentius de Joanne in Panorm. Triumph. lib. 12. pag. 123.* Vincentius Auria in *Chron. Proregum Siciliae* pag. 67. ubi, ex Typographi incuria obisse legitur 29. Augusti, & pag. 227. & ut alios omittam, præclarissimus Joannes Marius Crescimbeni in *eruditiss. histor. Poësis Vulgaris lib. 1. pag. 82. & lib. 4. pag. 257.* Duplicem vidi Antonii Imaginem ære sculptam, ac duplici exornatam inscriptione. Harum una hanc habet ex Franc. Baronio.

Haud potius mellita suos fert Hybla liquores,
Quam tu dulce tuo è gatture carmen Olor.
Hæc tibi sydereis Cali vox insita ab astris,
Quæ dant astra parem sunt habitura modum.

Altera verò ex Hieronymo Basilicò Messanense.

Qui Mincii ripas, & stagna sonantia olores,
Et qui Strymonias voce beatiss. aquas:
Cedite Trinacria, & Regalis gloria Montis.
Dulcius en vestro carmine cantat Olor.

Uterque Poeta ad Vatis præstantiam, & stemma gentilitium Antonii, quod Olor fuit, alludere videtur. Multa scripsit Antonius; quæ verò extant, hæc sunt.

Antonii Vinitiani Siculi Poeta celeberrimi Epigrammata quasi omnia, Inscriptiones, Fontiumq; descriptiones. Panormi apud Alphonsum de Isola 1646. in 4. Ex his nonnulla sunt recusa in selectis Epigrammatibus editis Panormi apud hæredes Jacobi Maringo 1656. in 12.

Cælia. Panormi apud Alphonsum de Isola 1637. in 16. & iterum apud eundem 1645. in 8. complectitur Siculas cantiones, quas latinis carminibus donavit Franciscus Baronius: quod antea fecerat Philippus Paruta: hujus authographum m. s. vidi in Bibliotheca Collegii Panormitani Soc. Jesu; & nonnullæ extant apud me m. ss.

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis par. 1.* Panormi apud Buain, & Portamnovam 1645. in 12. & apud Josephum Bisagnum 1662. in 12. Harum aliquæ editæ etiam sunt in libro: *Raccolta di Canzoni Siciliane di diversi buoni Autori scelta per Paolo Cesare.* Messanæ apud hæredes Petri Brea 1638. in 12. ubi & aliquas etiam invenies, quæ in supradictis *Musis* non extant.

Canzoni Siciliane Sacre. In *Musis Siculis par. 4.* Panormi apud Josephum Bisagni 1653. in 12.

Canzoni Siciliane Burlesche. In *Musis prædictis par. 3.* Ibid. apud eundem 1651. in 12.

Raccolta di Proverbii Siciliani in octava rima. Ibidem apud Joan. Bapt. Maringum 1628. in 8. &

Petruin Coppola 1680. in 8. Extat etiam Intermedium pro comico opere Antonii Uio di Mare edito Panormi 1573.

Discorsi sopra le Statue della Fontana della felicissima Città di Palermo, detta del pretore. m. s. in 4. plurimorum manibus teritur. Hac de re etiam Epistolam scripsit, quam habes apud Baronium de *Mæst. Panorm. lib. 1. pag. 126.* & in libro *Epigrammatum Venetiani.*

Alia partim seria, partim ludicra Siculis carminibus expressa vagantur m. s. & inter alia

La Cornaria. Il Puttanismo. La significatione de Colori in terza rima.

Baronius in Vita multa scripsisse testatur, inter quæ Poemata duo

De Christi Domini morte, &

De Cardinalibus, ab Eminentiss. Cosmo de Torres S. R. E. Cardinali, cum esset ephēbus in Monterealensi gymnasio recitatum, Scripsit etiam

Descriptiones plurium Arcuum triumphalium, Epigrammata multa, aliaque, quibus titulum præxerat: *Fontalia;* sed vel invidia, vel temporis injuria delitescunt; vel cum ipso Antonio periere.

ANTONIUS LO VERSO Platensis Musices peritissimus, Petri Vinci discipulus, & in patriis historiis versatus. Claruit circa annum 1595. De eo Pirrus not. *Ecel. Catan. p. 105.* Io: Paulus Chiarandanus in *hist. Platæ lib. 4. cap. 3. pag. 262.* & Sebastianus Bagolinus in *epigramm. 101. & 151.* sed advertendum puto in historia citata Chiarandani *lib. 3. cap. 13. pa. 221.* mendum forsan irrepsisse: ex eo enim anno 1620. superstitem fuisse colligitur: at Bagolinus qui anno 1604. decessit, pag. 101. Elegiam in Antonii mortem edidit. Scripsit multa de rebus musicis pluries recusa; at solum vidi Italicè

Il Primo libro de' Madrigali à 5. voci. Panormi 1590. in 4.

Settimo libro de' Madrigali à 5. voci, intitolato i soavissimi ardori. Venetiis apud Ricciardum Amedinum 1603. in 4.

Nono libro de' Madrigali à 5. voci. Ibid. apud eundem 1605. in 4.

Vndecimo libro de' Madrigali à 5. voci con alcuni Romanzi alla Spagnola. Panormi apud Maringum 1608. in 4.

Decimoterzo libro de' Madrigali à 5. voci. Ibidem apud eundem 1612. in 4.

Decimoquarto libro de' Madrigali à 5. voci. Ibidem apud eundem 1612. in 4.

Il Primo libro de' Madrigali à 6. voci. Venetiis 1695. in 4. ex *Biblioth. Exotica p. 207.*

Secondo libro di Mottetti di Pietro Vinci con alcuni Ricercati di Antonio il Verso suo discepolo. Venetiis apud hæredes Hieronymi Scouo 1591. in 4.

Terzo libro di Mottetti à 5. e 6. voci di Pietro Vinci con alcuni altri di Antonio il Verso. Panormi apud Io: Ant. de Francisca 1588. in 4.

In libro inscripto: *Infini lumi. Madrigali à 5. voci di diversi Autori Siciliani.* Panormi apud Ioan. Bap. Maringum 1603. in 4. aliqua extant nostri Antonii: Addit Chiarandanus cit. quod Italicè scripsit

Historia della Città di Piazza, quam sepius citat, de Chiarandanus, & nonnulla protulit ejusdem operis fragmenta.

ANTONIUS VINUTUS Netivus vir eruditus præsertim in rerum naturalium scientia, Claruit propè annum 1516. Iplius meminere Vinc. Littara de reb. Netivis pag. 150. & Rocchus Pirrus not. Escl. Syracus. pag. 227. Edidit.

De Agricultura, Opusculum. Neapoli per Sigismundum Mayr 1516. in 4. & Venetiis apud Melchiorum Sestam 1536. in 12.

Vitam D. Conrad ex Pirro cit. & Oct. Caetano in animad. ad tom. 2. Saufior. Siculor. pag. 85. ubi ex Typographi errore Antonius Venetus vocatur.

ANTONIUS DE VIRGILIO, Sacensis Jurisconsultus doctrinâ instructissimus, inrer primarios causarum forensium Patronos effulsit, Sanctiss. Inquisitionis fuit Consultor, & Fisci Patronus, Panormi decessit 18. Novembris 1643. & in Ecclesia S. Nicolai Bononiorum sepultus est. Iplius cum laude meminit Rocchus Pirrus not. Escl. Mazar. p. 339. Edidit.

De legitimatione personæ contrahentis, & in judicio comparentis, Panormi apud Alphonsium Iloiam 1640. in fol.

ANTONIUS VISALLI, Messanensis Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, ne dum vitæ integritate, quam doctrinâ præclarus, Martirii desiderio ætians, bis ad barbaras regiones iter direxit: sed obistente Domini voluntate, vel ægritudinum molestiis, vel tempestarum vi retentus, regredi coactus est. Cum simplicitatis candore doctrinæ præstantiam composuit, nam Sacræ Theologiæ laureâ insignitus, ingenii sublimitate excelluit. Placidus Samperius in Iconolog. M. V. lib. 2. cap. 8. pag. 179. anno 1421. Siculæ Provinciæ præfuisse asseruat: at Philippus Cagliola explor. 3. prov. Siciliæ Minor. Conv. pag. 58. ubi de eo scribit, & pag. 39. ubi Catalagum Siculorum Provincialium reculit, de hac Antonii dignitate altum silentium: eoque anno Ioannem Discem Cataneensem Provinciam Siculam rexisse ait. Scripsit.

Super Sententias.

ANTONIUS URA Mylenis Sacræ Theologiæ professor, Poeta Latinus, & Italus. Hujus habes Dissertationes Epistolares ad Amicum directas, quibus stemma, & Patria D. Francisci Alessi de Paula vindicatur, & D. Antonio da Amico nobili Myleni, D. Antonii P. S. T. Professoris elucubratione ad continnum stylum redactas. Messanæ ex typographia Viacentii de Amico 1693. in 12.

ANTONIVS VSO DI MARE Panormitanus, ex Leone Allatio in Dramaturgia ind. 8. p. 580. ubi de operibus inodictis, Italice scripsisse testatur.

Il Pazzo assennato Comedia recitata in Palermo per comandamento del Senato l'anno 1584. in prosa.

Ex relatione voto Vincentii de Auria edidit anno 1573. Comediam hanc, etiam M. Antonio Coluina Prærege peractam, additis intermediis Philippi Parutz, Hieronymi Beanci, & Antonii Venetiani.

APOLLADORVS Poeta Comicus ex Gela Sicilia urbe, nunc eversa. Duos Apollodori noming Poetas secernunt Athenæus, & Pollux, Carystium unum, alterum Geloum. De Geloo Athenæus lib. 3. cap. 35. p. 125. & Julius Pollux onomast. lib. 4. cap. 2. pag. 172. & alibi. De Carystio autem Athenæus lib. 6. cap. 10. pag. 243. lib. 7. cap. 6. pag. 280. & alibi: utriusque meminit Pollux lib. 10. cap. 31. pag. 489. Hinc licet Vossius de Poetis Græcis cap. 8. pag. 59. innuat, quod aliquibus idem videri potest: tabulam enim inscriptam Grammatodipnon Pollux Geloo, Athenæus Carystio concedit: at nunc ab alio est diversus: unde concludit Vossius: idem videri possit Carystius, & Gelous. Sed Pollux eos aperte distinguit. Uterque ab Apollodoro Comico Atheniense diversus, qui fabulas 47. scripsit, de quo Suidas tom. 1. pag. 375. & Vossius loc. cit. Fuit noster Apollodorus Gelous Poeta Comicus, & ex Suida loc. cit. & Gyraldo de Poetis hist. dial. 7. cap. 292. vixit temporibus Menandri Poetæ, qui teste Laurentio Crasso in hist. Poet. Græcor. pag. 339. natus olymp. 109. obiit olymp. 121. Eodem Menandri tempore vixit, tradunt Vossius cit. Lud. Morerius in dict. tom. 1. pag. 1293. & Gesnerus Biblioth. pag. 70. olymp. 114. Fuit autē teste Gyraldo, & Gesnero inter primos, ac præcipuos novæ Comædiæ Poetas. Comædias vero his prænotatas titulis scripsit, nempe

Apocarteron, seu Philadelphi ex Suida. Philadelphi, seu Tinctores ex Gyraldo. Inedia sibi mortem consciscens, quæ & dicebatur Philadelphi ex Vossio cit. & Athenæo l. 11. c. 6. p. 472. aliisque.

Deisapai ex Suida: sive Tinctores ex Vossio, & Gesnero cit.

Hiera, hoc est Sacra, ex Suida, Gyraldo, Vossio, & Gesnero.

Grammatidopæus, hoc est, Litium Procurator ex eisdem, & Jul. Rolluce lib. 7. cap. 33. pag. 371. Casaubonus perpendit in consid. ad Athenæum lib. 7. cap. 6. pag. 501. quod vel à vero deflectit Pollux lib. 10. cap. 23. pag. 479. vel Athenæus lib. 7. cap. 6. pag. 280. ille enim hoc opus Apollodoro Geloo tribuit, hic verò Caristio: nisi antiquorum Criticorum fuerit error circa hujus Comædiæ auctore. Sed nostro Geloo etiam Suidas concedit. Addit & Casaubonus, Suidam memorasse hanc Comædiam inscriptam Aristodipnon, sed eadem esse ac Grammatidopæum putat. Ex citatis Suida, Gyraldo, Vossio, & Gesnero nostri Apollodori sunt etiam

Pseudeas.

Sisyphus.

Eschign.

Animo defecta, ex Athenæo lib. 3. cap. 35. pag. 125. & Vossio.

Pseudajax, sive Falsus Ajax, ejus meminit Pollux l. 10. c. 31. p. 489.

De Templo Poetæ Polluci memorata lib. 10. cap. 53. pag. 503. ubi dubitat an Apollodoro, an Philoni potius ascribenda. Ambigit verò Vossius si ne Geloi, an Atheniensis Apollodori. Addit Gesnerus in Bibliotheca pag. 70. hanc etiam fabulam ex Athenæo scripsisse, cui nomen

Apollodorus.

Apuleius: ex alijs vero has Apollodoro ascribuntur: *Antevergetes, Aeneas, Amphiaratus, Diaballon, vel Calumniator, Proekizomene, Himatipolis, Phanostrate, Sphatomene, Tanropola*; sed ex his, quidam Apollodoro Carystio tribui affirmat. Tadem de Carystio scribens has exhibet inscriptas: *Grammatopans, Hereja, Proekizomene, Himatipolis, Sphatomene*: at addit, à quibusdam Celoo ascribi. Ex Apollodori nostri operibus aliqua supersunt fragmenta, sive sententiae in libro cui titulus: *Sententiae insignes Gracorum Quinquaginta Comicorum, quorum opera integra non extant, latino idiomate collecta, Ignatii Albani opera denuo in lucem edita*. Brixiae apud Bartholomeum Fontanum 1612. in 12. & in libro: *Excerpta ex Tragediis, & Comædijs Græcis, tum quæ extant, tum quæ perierunt emendata & latinis versibus reddita, Auctore Hugone Grotio*. Parisiis 1626. Apollodori *Geloi Gnomæ Græcæ*, prodire an. 1569. in 16. ex indice Bibliothecæ Barberinæ tom. 1. pag. 58. Tandem Gyrardus, Gesnerus, & Vossius cit. ex auctoritate Donati tradunt, Terentium Comædijs inscriptas, *Phormion, & Hecyra* è Comædijs Apollodori exscripsisse. De Apollodoro vide etiã Fazellum dec. 1. lib. 5. cap. 3. pag. 123. Humbertum Goltzium in *hist. post. Sicil.* pag. 89. Scipionem Tettum in *commen. de Apollodori*, & Laurentium Crasum in *hist. Poet. Græc.* pag. 51.

APOLLONIUS A SS. TRINITATE Cammaratensis Ord. Excalceatorum S. Augustini, natus 20. Decembris 1619. ex familia Tuccitto, Ordinis habitum accepit 27. Augusti 1634. & solennia emisit vota Panorini 21. Decembris 1635. Absoluto studiorum curriculo, triennio Philosophiam, novennio Scholasticam Theologiam sodales suos docuit. Ordinis sui juniores instruxit Prioris munere Drepanitanum, Panormitanum S. Gregorii, & Cammaratense Cœnobium rexit. Panormitanæ Provinciæ præfuit; ac tandem ad supremam Ordinis dignitatem evectus est, Generalis Romæ electus. Joannis Lozani Archiep. Panormitani fuit à consiliis, & confessionibus; ac demum Panormi decessit 9. Octobris 1685. Ad aliorum preces scripsit, & edidit italicè

Esaminatorio, o modo di confessione per farsi con puntualità, e spedite mente. Post alias editiones prodit Panorini apud Gramignanum 1701. in 12. Opus reliquit m. s.

De Rhetoricæ præceptis.

APULEJUS CELSUS CENTURIPINUS (Centuripæ Urbs Siciliæ, nunc vulgò Centorbi) Medicus præstantissimus. De eo Scribonius Largus lib. de compon. medicamen. cap. 171. Fazellus de reb. Sicil. dec. 1. lib. 10. cap. 2. pag. 216. & Goltzius *hist. post. Sicil.* pag. 92. qui affirmant, quod cum in ejus patria canes sapius rabie aggressi lætales morsus non modicâ jacturâ in cives infligerent, ipse patriæ amore extimulatus singulis annis salutare pharmacum contraxanum rabienti excogitabat, civibusq; suis transmittēbat. Valētis, & Scribonii citati celeberrimū Medicorum præceptor fuit, teste eodem Scribonio loc. cit. cap. 69. & 171. Claruit Augusti Imp. tempore ex Octavio Caetano in *animad. ad tom. 4. SS. Siculor.* pag.

106. Ex Morerio in *dist. tom. 1. pag. 300.* quem sequitur Coronelli *Biblioth. tom. 4. n. 823. p. 171.* sub Tiberio circa an. 30. & 35. humanæ salutis. Marcellus Empiricus, qui sub Theodosio, & Gratiano vixit Apulejum inter eos recenset, qui de medicina melius scripsere; ut ait Morerius citatus. Scripsit librum

De Herbis; quem inconsulto nonnulli Apulejo Madaurenfi Philosopho Platonico ascribere. Prodiit cum ejusdem operibus Lugduni apud Viduā Antonii de Harfy ad insignē scuti Coloniensis 1614. in 8. Quod autem opus hoc ibi editū, & inscriptū de Medicaminibus herbarum, non sit Apulei Madaurenfis habetur ex Joanne Petro in *observat.* ad ipsum, ibidem editis pag. 104. ubi ait: in libello etiam de virtutibus Herbarum, quem, ego verum sim, si unquam ascribo Apulejo. Cælius Rhodiginus *lect. antiq. lib. 20. cap. 19.* scribit: propterea herbam sceleratam dixit Apulejus, si ejus tamen est de Plantis commentarium. Ex his deducimus dubitasse doctos, essetne hoc opus Apulei Madaurenfis. Jo: Mollerus de *Scriptoribus Homonymis cap. 4. n. 4. pag. 354.* ex homonymiæ vitio, Madaurenfi ascriptum putat. Jo: Albertus Fabricius in *Biblioth. latina pag. 139.* inter Apulei Madaurenfis opera dubia, vel supposita; hoc opus de herbis collocat, atque nunquam opus hoc editum inter Apulei opera, sed sub Apulei Platonici nomine, cum Antonii Musæ libello de Bero-nica, Basileæ 1528. in fol. ad calcem Plinii Valeriani, & an. 1537. in 4. Tiguri cum commentario Gabr. Hummelbergii. Addit Fabricius pag. 140. quod malint quidam Apulejo Celso medico ascribere, qui Augusti ævo floruit: sed junioris Scriptoris fuisse putat, qui Dioscoridem, Pliniumque præ manibus habuit: ambigit tamen, quod fortè ex Apulei Platonici medicinæ libris, aliisque auctoribus collectus, contractusque sit liber: sed Hummelbergius ab Apulejo ipso ita scriptū fuisse nō dubitat; ac fatetur codices maxime depravatos, & mutilos ad nos pervenisse. Fabricius tandem ad aliud opus suum inscriptum Centuria Plagiariorum n. 58. lectorem remittit, in quo teste Jo: Mollero cit. Veterum de illo loca exhibet, sed Madaurenfi, vindicare videtur. Thomas Reinesius ep. 30. ad Hofmannum pag. 146. dubitantur ait. Fuit Apulejus Celsus, Centuripinus Siculus, Vellii Valentis, & Scribonii Largi, qui fuere sub Claudio, Præceptor; hujus sunt, quæ circumferuntur, Botanica; vel hic est, in quem referuntur: hoc enim fidentius adfererem, non illud. Morerius, cum Coronello etiam cit. Apulei Celsi opus hoc putant, additque Morerius libri hujus stylus ex Augusti, & Tiberii temporibus haud videtur, at ex alia parte parum conformis stylo Platonici Philosophi, apparet. At nostro Apulejo Celso sine hæsitatione accessent Andreas Tiraquellus de nobilit. cap. 31. pag. 259. & Octavius Caetanus cit. In vita Apulei Madaurenfis ex recensione Bonaventuræ Vulcanii edita Lut. Parisiorum 1601. forsā ab eodem Vulcanio scripta, legitur, quod opus de herbis etsi in editione Basiliensi Madaurenfi ascribitur, potius Apulejo

Apulejo Celso tribuendum, quamvis Augusti, Tiberiique ætatem non sapiat ex elegantia Romanæ detectu. In vita etiam ejusdem cum ipsius opetibus editis ad usum Delphini à Juliano Florido, Parisiis 1688. de hoc libro habetur: *falsò huic Platonico Madaurensi assignatus: sed crudeli errore scriptum. Apulejo Celso medico vindicant.* Prodiit opus de Herbis, ex Ant. Antonid. Vanderlinden de scriptis medicis pag. 758. & 1077. Basileæ apud And. Cratandrum 1528. in fol. cum aliis de re medica libris, & apud Joannem Oporinum 1549. in fol. Parisiis ap. Christ. Wechelium 1528. in fol. cum Galeni libro de Plenitudine, Venetiis apud Aldum 1547. in fol.

De Re Rustica, fragmenta aliquot. Extant in libro: *De Re Rustica, Selectorum* lib. XV. Græcè, Joannis Alex. Braxicani opera in lucem editi. Basileæ apud Rob. Winter 1539. in 8. latine Jano Cornario interprete. Ibid. apud Frobenium 1540. in 8. ex Vanderlind. de script. medic. pag. 85. Operis hujus autorem nostrum Apulejum putat Vulcanius in vita *Apulei Madaurensis*, & Morerius in *dist. cit.* Librum hunc citat Palladius lib. de re rustica. Constantinus, vel ut alii volunt, Cassianus Basilius in lib. incripto *Geoponicon*, qui Constantini Imp. nomine editus est, ex eo multa mutuatus est, eodem Vulcanio teste, Tiraquello cit. & Simlero epist. *Biblioth. Gesner.* pag. 16. His adderem

Libellum de Betonica. Hunc ut observat Simlerus in *epit. Bibl. Gesn.* pag. 121. & Vanderlinden cit. pag. 1077. quidam Antonio Musæ, nonnulli L. Apulejo ascribunt: at nostri Apulei scætu suspicor. Ipsum recognovit, emendavit, & commentariolo illustratū edidit Tiguri Gabriel Haunmelbergius, ex Simlero cit. pag. 14. 56. & 121. prodiit etiā in volumine de re medica. Basileæ apud And. Cratandrum 1528. in fol. & apud Jo. Oporinum 1549. in fol. Tandem addam quod Servius in *Virgil. Georg. lib. 2.* in eo: *media fert tristes succos*, Apulei librum de arboribus citat: at eundem ac librum de Herbis puto, quem Rhodiginus *lect. antiq. lib. 20. c. 19.* de Plantis vocat.

ARCANGELUS ADRAGNA Panormitanus Ord. Strictioris Observantia S. Francisci, S. Theologiz Lector, Concionator, Provinciæ Panormitanæ Definitor, & Cœnobii Panormitani S. Mariæ de Jesu Custos, doctrinæ, & morum integritate ornatus. Obiit Panormi anno 1688. Edidit italicè

Vita, e Virtù del Ven. Serva di Dio F. Bernardino della Sambuca Laico de' Minori Osservanti Reformati della Provincia del Val di Mazara. Panormi apud Thomam Romolum 1688. in 4.

ARCHANGELVS CAPRONA Panormitanus Ordinis Capuccinorum nobili genere ortus, innadi blandimenta, divitias, honoresque declinavit, & in ipso ætatis flore Capuccinorum Ordinem amplexus est, anno ætatis suæ 18. mox inconcussa animi constantia omnes patris conatus eludit, qui summo studio filium, quem unice diligebat, ad sæculum revocare conabatur. Eâ animi contentione piissimam vitam rationem ag-

gressus est, ut breviter virtutibus omnibus, & absolutissimâ perfectione animum cumulaverit. Apostolico Spiritu concionatoris munus suscepit, ac tanto animarum zelo, ut cum è suggestu declamantem audivisses, ignita jacula, vel fulmina ejus verba dixisses: ideoq; audientium corda transverberabat, mirum in modum inflammabat, ac divino terrore concutiebat. Hinc ad meliorem frugem innumeros revocando, ingentia animarum iura assequutus est. Nonnulli ad vocis sue clamorem excitati mundi illecebras animadvertentes, ad Regulares Ordines, mulieres multæ ad monialium gynæcea cōvolarunt. Drepani Urbs præsertim admirabilem prædicationis suæ vim experta est: ad Archangeli enim conciones haud civitatis, sed Cœnobii speciem, disciplinâ regulari instructissimâ, aliquandiu servavit. Ibi tria erexit sodalicia, quorum unum eorum erat, qui animam agentibus in Noscomio adessent, ut salutaribus monicis, ad mortem sanctè obeundam juvarent. Aliud Montis Pietatis, quod pauperum ægestati consuleret. Tertium, verò, quod in pauperibus carceri mancipatis totum esset. Mulieres etiam exstimulavit, ut domum pro pauperibus convalescentibus fundarent. Pia hæc omnia solidissimis munivit statutis, Ardentissimo erga Deum, ac proximos estuavit amore, præsertim pauperes, quos mirificè juxta vires, levare curavit. Humilitatis suæ exemplum illud edidit præ aliis egregium, quod etsi Custodem ageret, attamen singulis hebdomadæ sabbathis, manticâ humeris appensâ, panem ostiatim, & elemosynas emendicabat, ac sarcinâ gravatus ad Cœnobium regrediebatur. Tandem non fuit virtutis genus, quo non esset persanctè cumulatus: idèq; meritorum coronâ redimitus ad Cælum transiit, magnâ relicta sanctitatis opinione. Obiit anno 1577. Vide Zaccariam Boverium *annal. Capucc. to. 1. an. 1577. n. 20.* Dionysium Geuuentem in *Biblioth. Capucc. pag. 39.* & Fortunatum Huberum in *menolog. Ord. S. Franc. 21. Febr. pag. 582.* Edidit ex Dionysio citato

Statuta, & documenta pro Confraternitatibus domus Hospitalis, Montis Pietatis, & Misericordie erectis in Civitate Drepanensi. Panormi 1573.

ARCHANGELVS GARINVS Assorësis Tertii Ord. S. Francisci, natus an. 1654. Religionem ingressus est an. 1671. Gravioribus disciplinis abundè instructus, Magistri, ac Sacræ Theologiz lauream obtinuit Romæ in Sapientia Academia. Philosophiam docuit Romæ in Collegio S. Pauli ad Arenulam: ut etiam Regentis munere Scholasticam Theologiam in Cœnobio Romanæ SS. Cosmæ, & Damiani: ubi novam Conciliorum Academiâ excitavit, quæ exinde in Collegium de propaganda Fide translata est. Provincialis titulo Provinciæ Patrimonii S. Petri fuit insignitus, & Generalem examinatore egit. Anno æt. 37. Assori obiit 10. Septembris 1690. Edidit

Cœcilia Apostolorum. Romæ ex typographia Pau-Monetæ 1690. in fol. 10. expanso. Edenda reliquit

Philosophiam. Tom. 5. m. s. in fol.

Theologiam Scholasticam in via Scoti. Tom. II.

m. s.

m. s. in fol. servantur in patrio Cœnobio.

ARCHANGELUS MESSANA Netinus Ord. Observantium S. Francisci virtute, & doctrinâ conspicuus, claruit propè annum 1560. de quo Rocchus Pittus not. *Eccl. Syrac. pag. 220.* quem sequitur Wadignus de scrip. *Minor. pag. 39.* scriptis testatur: *libros obscuris characteribus exaratos.*

ARCHANGELUS A S. NYMPHA Panormitanus Ord. Excalceatorum S. Mariæ de Mercède, ex familia Baronio natus 17. Septembris 1664. Religionis habitum suscepit anno 1679. Eminentis studiorum spâtiis doctrinam acceptam aliis explanavit, & Sacram Theologiam docuit. Concionatorem etiam cum laude egit: & Motycensi Cœnobio præfuit. Vivit, ac edidit italicè

L'Oracolo della Santità Palermitana eretto sopra Monti. Oratione sacra in lode di S. Rosalia Vergine, e Protettrice di Palermo. Panormi apud August. Epuram 1696. in 4.

ARCHANGELUS SCANDURA Acanensis Ordinis Capuccinorum, Concionator illustris, tyronum instructor, & pluries Messanenensis Provinciæ Definitor. Fuit in sacrarum literarum studiis versatus; ac obiit in patria 27. Maii 1679. Ipsum laudat Dionysius Genuesis in *Bibl. Capuccinorum p. 39.* Edidit italicè

Libero della Vita discorso Panegirico in lode della Glor. V. e M. S. Venera. Messanæ apud Jacob. Matthæi 1656. in 4.

ARCHANGELUS TROPEA Acanensis Ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci Provinciæ suæ in Sicilia Definitor, & Custos. In quadragesimali curriculo conciones habuit Panormi in principe Templo, & alibi. Adhuc superstes apud suos vivit. Edidit italicè

Il Gran Segno Apocalissico del Cielo Palermitano. Oratione Panegirica, de D. Rosalia. Panormi apud Jo: Adamum 1695. in 4

ARCHESTRATUS celeberrimus Poeta Siculus, Syracusanus, vel Gelous, Athenæus enim *lib. 1. cap. 4. pag. 4.* Syracusanum, vel Geloum dicit, & *lib. 4. cap. 17. pag. 162.* Geloum voluit: hinc Vossius de *Poetis Græcis pag. 85.* & Morenius in *dist. tom. 1. pag. 316.* Syracusanum, vel Geloum enunciant Archestratum. Litterarum studiis addictus sub Terpsionis disciplina, ex Athenæo *l. 8. cap. 3. pag. 337.* Vossio, cit. & Gyraldo de *Poet. hist. dial. 3. pag. 109.* oratoriâ, & poeticâ facultate claruit, & omni generâ eruditione fuit illustris. Eodem Athenæo teste *lib. 7. cap. 20. pag. 288.* Philosophus fuit Pythagoricus; doctrinam verò voluptatibus, gulæ vitiis, ac insatiabili voracitate deturpavit: ciborum etenim deliciis plurimum indulgit. Ut commo-diûs ventris studio vacaret, terrarum orbem perstravit; & quæ ad gulam oblectandam expedirent, & ubi præclariora ciborum genera nascerentur, diligentius perquireret, ex Athenæo *lib. 3. cap. 31. pag. 116. lib. 7. cap. 22. pag. 326. & cap. 18. pag. 314.* Ab eodem Athenæo *lib. 7. cap. 5. pag. 278.* Opsodædælus vocatur; nempe ut Delacampius exponit in *annot. ad Athen. p. 747.* Variorum Opsolorum Magister: addicq; Athenæus *loc. cit.* Chrysippum Philosophum dixisse, quod Ar-

chestratus Epicenti; eorumque discipulorum fuit aux; & magister; quod & repetit *lib. 3. cap. 25. pag. 101.* eodem Opsodædæli nomine pluries Archestrati meminit Athenæus, nempe *lib. 3. cap. 25. pag. 110. lib. 7. cap. 8. pag. 285. cap. 22. pag. 326.* seu *lib. 7. cap. 12. pag. 294.* Sardānapali vitam egisse ait: eodem libro *cap. 14. pag. 301.* Cornatum ducem, & præfectum nominat; & *cap. 20. p. 320.* Opsartytem, idest ex Delacampio in *annot. pag. 752.* cibi condiendi peritus doctor. *lib. 3. cap. 21. pag. 101.* vocatur; parandi varis modis obolonia peritus: *cap. 24. ejusdem libri pag. 105.* parandi Obsonti ingeniosus artifex: *cap. 26. pag. 112.* Heliuo, catilloque: *cap. 31. pag. 117. & lib. 8. cap. 6. pag. 342.* Heliuo: *lib. 3. cap. 33. pag. 119.* Festivus: *lib. 4. cap. 17. pag. 163.* ex lenientia Timonis, vorax appellatur: *lib. 7. cap. 17. pag. 310.* Heliuonum. Hesiodus: *lib. 9. cap. 14. pag. 399.* Ingeniosus: variorum obsontiorum enarrator: & tandem *lib. 7. cap. 18. pag. 312.* Voluptarius Philosophus. At ipsius laudes non præterit Athenæus multis in locis: *lib. 7. cap. 17. pag. 310. & 311. & cap. 24. p. 328. cap. 20. pag. 321.* Virum sapientem vocat: *cap. 21. ejusdem libri pag. 325.* multiplici rerum historiâ celebrè appellat: *l. 8. c. 3. p. 335.* famosus: & *lib. 7. cap. 16. pag. 307.* Elegantem. Et si cibus mirum in modum se ingurgitabat, attamen nimium macer fuit, teste Eliano *var. hist. lib. 10. cap. 6.* Athenæo *lib. 12. cap. 13. pag. 552.* & Morenio *dist. tom. 1. pag. 316.* adeo cum in hostium manus incidisset (à Ptolomæo captum ait Tobias Magirus) ad lanceam appensus, vix oboli pondus æquaverit: hinc Tobias Magiro in *Eponymologio critico pa. 23.* fuit dictus *umbris tenuior.* Inopiæ angustis vexatus vixit: ideoq; cum nescio quis, Archestrati ægestatem, ac carminum suorum præstantiam perpendisset, ita dixisse ait Plutarchus de *fortitudine Alexandri, & Gyraldus de Poet. hist. dial. 3. p. 109.* Archestrate si cum Alexandro fuisses, tui cuiusq; carminis præmium Cypruni, aut Phœnicem tulisses: ex quo facilè deducitur Archestratum egregium, sed inopem fuisse Poetam. Vossius cit. inter incertæ patriæ Poetas collocat Archestratum: sed ex his à Plutarcho relatis colligimus post Alexandri Magni ævum floruisse; ut rectè observat Laurentius Crassus de *Poet. Græc. pag. 58.* Hinc Franc. Patritii lapsum videmus; qui *Poet. dec. hist. lib. 1. p. 93.* ait, temporibus Alexandri, & paulo post Chrysippum Stoicū vixisse. Profectò post Alexandrum claruit, sed ante Chrysippum; Athenæus enim *lib. 6. cap. 5. p. 278.* ait: quod Chrysippus dixit, Archestratum Epicuri, & discipulorum ejus Magistrum, & ducem fuisse: & *lib. 3. cap. 24. p. 104.* affirmat, quod cum Chrysippus Archestrati Gastronomiam legisset, Metropolim Philosophiæ Epicuræ vocavit: ideoque ante; non post Chrysippum statuendus Archestratus. Bonannus *Syracus. illustr. lib. 2. p. 274.* cum Patritii sententiam rejecisset, multo ante Alexandri tempore, vixisse putat, circa olymp. 84. sed non multum ab Alexandri tempore remotum puto. Scripsit Archestratus poeticum opus de Cibus, hoc titulo prænotatum. *Gastronomia, seu Hedypathia*, ab aliis dicta *Dip-*

nologia, *Obfopæja*, & *Gastrologia*, ut ex Athenæo habemus, *lib. 1. cap. 4. p. 4.* & *lib. 3. cap. 24. p. 104.* quæ nomina in eandem collimant, nempe ut explicat Delecampius in *annot. p. 705.* Ventris leges, de Voluptate, Carnarum enarratio, obfopæjæ apparatus. Athenæus cit. opus hoc, scribit, ab Epicureis propriam Theogoniam vocatum: ibique Athenæus, sicut & *lib. 9. cap. 8. p. 384.* Poemata vocat famosum. Multa hujus poematis carmina passim leges apud Athenæum, & apud alios, quæ ut observat Gyraldus *loc. cit.* si ex Græcis collecta commentariis, & præsertim ab Athenæo in unum conferrent, in iustum volumen, ne dum poema coalescerent. Operis hujus principium emendatum protulit Calaubonus in *Athen. lib. 7. cap. 5. p. 498.* Scripsit etiam ex indice Athenæi, & Crasso cit.

Sententias. Athen. lib. 7. cap. 9. p. 286.

De Tibicinibus libros duos. Athen. lib. 14. cap. 8. pag. 634.

Hedypathiam Voluptariam, &

Opfologiam. Athen. lib. 7. cap. 16. p. 306.

Sed Hedypathia, & Opfologia, eadem sunt opera, ac Gastronomia. Quod Hedypathia eadem sit ex eo deducimus, quod cum Athenæus ipsam hoc nomine citet; Delecampius in *annot. p. 750.* explicat: de voluptate, lautilis, cupedilis, a lidoque, sic interdum suam *Gastrologiam* is vocavit. Opfologiam autem Gastroniam esse, id affirmat Vollius cit. Legem quamdam Arcestrati de conviviis referant Gyraldus cit. & Cælius Rhodig. *lib. 29. lect. ant. cap. 8.* Ni in Phageticis Arcestratum imitasse ait Gesnerus in *Biblioth. pag. 74.* Et si Bonannus cit. Arcestrati vitia fateatur, attamen ejus laudes à literarum studiis celebrat. Plutarchus in *Vita Alcibiadis*, Arcestratum citat. De eo vide etiam Viac. Coronelli in *Biblioth. to. 4. p. 370.*

ARCHETYMUS SYRACUSANUS Philosophus, & Historicus eximius, claruit ex Bonanno *Syracus. illustr. lib. 2. p. 29.* circa olymp. 70. nempe an. 496. ante Christum natum: sed ex Vossio de *hist. Græc. lib. 4. cap. 1. p. 432.* olymp. 47. id est ante humanæ salutis annum 588. Eadem auctores cum Laertio in *Vita Thaletis*, Fazello de *reb. Sicul. dec. 1. lib. 4. cap. 1. p. 103.* Goltzio *hist. post. Sicil. p. 91.* Coronelli in *Biblioth. tom. 4. p. 370.* & 398. aliisque scripsisse referunt

Septem Sapietum cum Cypselo Corinthiorum Tyranno congressum, in quo ipse Archetymus interfuit. Addit Ioannes Iacobus Hofmannus *lex, tom. 1. pag. 165.* primum fuisse historię philosophicę scriptorem, ut innuit in *addit. ad Siciliam Inventricem Vinc. Auræ c. 22. p. 241.*

ARCHIMEDES celeberrimus Syracusanus nedum patriæ, verum etiam supremum Siciliæ ornamentum, Mathematicorum facile Princeps, in lucem editus est an. 2. olymp. 122. ante Christi Domini adventum an. 289. ex Davide Rivalto in ejus Vita, cum ipsius Archimedis libris edita. Iulius Firmicus, cum ejus genituram inspexisset, ex astrorum aspectu, in rebus Mechanicis ingenii sui excellentiam deduxit, Nobilissimo ortum

genere scribunt, ac ex Hieronis Syracusanæ Regis sanguine, ex citato Rivalto, Fazello *dec. 1. lib. 4. cap. 1. p. 103.* Vincentio Mirabella in *Syrac. antiq. p. 56.* & 106. aliisque. At quavis Bonannus *Syrac. illustr. lib. 2. p. 325.* hanc Archimedis nobilitatem in dubium revocet Ciceroni innixus, qui *Tusc. quæst. l. 5.* humilem hominẽ Archimedeum appellat, è pulvere, & radio excitatum; & Sillio Italico *lib. 14.* qui eundem nudum opum, vocat; attamen ex his haud satis liquet vulgari sanguine ortum; ita forsitan loquuti, ut Philosophum, ob scientiarum studium, divitiarum contemptorem, describerent. Plutarchus sanè in *Marcello* Archimedeum Hieronis cognatum, & amicum enunciat, Dubitat verò Bonannus an Hieronis cognatum dixerit ex ipsius Hieronis matre, obscuri generis ancilla; sed hoc divinare est. Ex Rivalto cit. Io. Bap. Ricciolo in *Chron. Mathemat. par. 2. ante Almagestum p. 30.* & Mariano Perello in *Vita S. Lucie p. 3.* ex ejusdem Archimedis stirpe orta est D. Lucia V. & M. Syracusana, nobilitate clara, sanctimoniâ longè clarior. Canonem Saminum Mathematicum egregium audivit ex Proclo, aliisque, at præceptorem insigniter excelluit. Eximius fuisse Philosophum, nemo est, qui neget. Marcus Maer in *explicat. numismatum Paruta p. 73.* à Platone Philophiliam accepisse ait, cum is Syracusas pluries petiit: at penitus falsum; amorum etenim ratio non consonat. Archimedeum enim cum Plato Siciliam vidit, non dum natum scimus, Mathematicis disciplinis miram in modum athesit, eâque animi contentione, ut ubicunque pergeret figuras, lineasque describeret; & ut tradit Plutarchus in *Marcello*, sæpè cibi sumendi, curandique corporis penitus oblitum vixisse: ac sæpè invictus ad balnea tractus, geometricas figuras in corpore uncto, digito deducebat: eâ enim disciplinarum suavitate mens superflua afficiebatur, ut omnia oblivione deleteret: quod etiam scribit Max. Tyrius *serm. 78.* In multas orbis regiones profectus est, præsertim ubi literarum studia efflorebant, vel ut disceret, vel ut doctrinam suam patefaceret. Multa subtiliter adinvenit. Pappus *lib. 8.* apud Iosephum Blancanum in *Chronol. Mathematic. p. 47.* ait, mechanicas res ab Archimede inventas quadraginta fuisse: quarum aliquæ scriptorum obscuritatem perierunt: aliæ ab eodem Blancano, aliisque recensitæ, hic breviter adnotabo. Inter præcipuas fuit Sphæræ artificium, in quo Solis, Lunæ, aliarumque Stellarum motus miræ conversione, & dissimili motu sua sponte euntium & redeuntium observabatur. Sphæram hanc Lactantius Firm. *lib. 2. cap. 5. divin. instit.* describit; ut etiam Claudian. in *epigram. M. T. Cicero lib. 1. Tusc. & de vat. dec. lib. 2.* Sextus Empiricus *lib. 8. contra mathem.* Ovidius *lib. 6. fastor.* Iulius Firmicus *astronom.* qui divinam vocat inventionem, aliique: an verò ærea, an vitrea, vide *observationes meas ad Siciliam Inventricem Vincentii Auræ cap. 7. §. 2. p. 120.* ubi interiorem æream, vitream exteriorem ipsius partem statui. Vincentius Coronelli in *Biblioth. tom. 4. p. 386.* Fazellum in omnibus Archimedis sequutus, duas admittit sphæ-

Sphæras Archimedis, in harum una Solis, Lunæ, ac quinque planetarum motus spectabantur: in alia vitrea contrarii circulorū motus. Archimedis inventum fuere intervæcia corporum Cœlestium ex Macrobio in *som. Scipionis lib. 2. cap. 3.* Ut Ægyptii terram commodè rigarent, & Nili aquas in altum efferrent, Cocleam adinvenit, teste Diodoro Siculo *lib. 1. nu. 34. & lib. 5. num. 37.* De ea etiam Vitruvius *lib. 10. cap. 11.* Gaspar Schotus in *mechan. Hydraul. Pneumat. par. 2. class. 2. mach. 1. p. 338.* Salmatius ad *Solin. p. 589.* hanc ex Blancano cit. Ioseph Cedrenus ævo suo instauravit: & ad ipsius æmulationem, Archimedeam Cocleam extruxit Ath. Kircherius, quam in suo Museo Romæ spectatur, ut ait Georg. de Sepibus in *Museo Kircher. p. 4.* & Hofmannus in *suppl. lex. tom. 1. p. 152.* Ægyptias etiam terras, villasq; ageribus cinxit, pontium fundamenta posuit, quibus à pago in pagum transitur in Nili alluvione, teste Gregorio Abul-Pharai in *hiss. compend. Dynastiar. apud Thomam Pope-Blount in censur. celebr. auct. pag. 44.* Hieronis iussu cum antea corona condita fuisset, & artificis fraus argentum in illam admisset, modum excogitavit, quo fraudem depræhenderet, eumque describunt Vitruvius *lib. 9. cap. 3.* Proclus *lib. 2. cap. 3.* Priscianus siue Remus Faunius, vel Q. Rhemnius Faunius Polemon de *ponderibus, & mensuris*, aliiq; Hydraulicum organum etiam adinvenit admirandum, quod Tertullianus de *anima cap. 5.* aliiq; describere. Machinam etiam extruxit, cui nomen Divulsile, ex Galeno in *Hippocr. lib. 4.* apud Bonanum cit. *p. 325.* eamque esse puto ac instrumentum ad Oribasio *cap. 6. de machin.* & Ioannes Correo *definit. medicin. v. Polypaston p. 384.* Polypaston vocatum, undique incisum; eumque ad medicine usum accomodatam, Vitem siue Trypaston appellant, quo membra dissoluta consolidant, ex Oribasio cit. *cap. 26.* vide etiam Rivaltum in *Vita. Specula Parabolica*, quibus hostium naves igne concepto, concremavit, ut infra: etsi aliqui minus sapientes, quia ad hanc inventionem pettingere non potuerunt, negare audeant. Omnium primus adinvenit proportionem cylindri ad sphæram, teste Claudio Francisco Milliet in *curso mathem. tom. 1. tract. præm. de illustr. Math. p. 9.* Occultam notam, quam Scitalam nonnulli vocant excogitavit, cuius meminere Tritemius in *Polygraphia p. 17.* Gaspar Schotus in *schola Steganographica clas. 8. cap. 1. §. 2. pag. 283.* & Magia Cryptographica *syntagm. 1. §. 1.* aliiq; Instrumentum, quo quodcumque pondus è loco suo dimovere posset invenit: hinc jactabundus dicebat Mundi machinam è loco suo divulsurus, si extra mundum locus esset, ubi instrumenta sua niti possent: ideoque ipsius dictum memoratur,

Dic ubi contestam, & Cælum, terrarq; movebo. Consule Plutarchum in *Marcello*, Athenæum *lib. 5. cap. 7.* Sinesius de *insomniis*, & Blancanum in *Chroæol. Math. pag. 47.* Ut hanc ingenii sui vim ostenderet, à Hierone rogatus, onerariam navem emit ingentem, magnoq; pondere gravatam voluit: & quam vix innumeri viribus simul collatis

in mare deducere potuerunt; Archimedes: parvo adhibito instrumento, licet longè distaret, statim ad se attraxit, tanquam per mare decurrentem. Navem etiam admirandam, iminò verius parvam confecit Urbem Hiero, tum ex magnitudine, tum ex rerum artificio, tum denique ex omnibus officinis singularè. Ipsam exactè descriptam habemus ab Athenæo *lib. 5. cap. 9.* Fazello *de reb. Sicul. dec. 1. lib. 4. cap. 1. pag. 97.* Fabio Vigile apud Maurolycum *hiss. Sicil. lib. 1. pag. 23.* Constructionis moderator præfuit Archimedes: lignorum strues tanta fuit adhibita, quanta ad sexaginta galeas extruendas satis esset, 300. homines ligna composuere, 500. ad alia peragenda insudarunt: qui omnes, vix sex elapsis mensibus, ad medietatem perduxerunt. Ut ad umbilicum perducerent, cum in mare petrahete tentassent, nulla fabrorum vis, nec Archiæ Corinthii ingenium, opus ingentissimum dimovere valuit. At Archimedes Helice adjuvento (quem organum tractorium vocat Vitruvius *lib. 10. cap. 4.* Arganum Delacampus in *annot. ad Athen. pag. 738.* & Bonannus *Syrac. Ill. lib. 2. pag. 326.*) Statim cum omnium admiratione ad mare solus traxit. Tunc Hiero in stuporem raptus exclamavit: de quavis re Archimedi loquenti impostero credendum est, ut ait Proclus in *Euclidem lib. 2. cap. 3.* Per alios sex menses numeris omnibus absolutæ est navis, in qua ædes multæ, viridaria, deambulatoria, Templum, Bibliotheca, Balnea, Cisterna, Piscina, Stabulum; molendina, turres, & propugnacula demirabantur. In medio machinæ assurgebat, quæ ingenia saxa tres centum librarum pondere, hastasq; duodecim cubitorum ultra stadium emittebat. Cocleam construxit, ut solus homo navis sentinam purgare posset: aliisque machinis abundè instruxit. Navis hæc veluti artis mechanicæ miraculum, & ingenii Archimedei prodigium Hieron ad Ptolomæum Ægypti Regem misit: eamque celebrant Mosehion, & Archimeleus Atheniensis, quorum laudes habes apud Athenæum *lib. 5. cap. 11. pag. 206. & 209.* Tractoriam machinam construxit, quâ immensæ molis lapides jaculabarur: in eaque omnes geometricas facultates conjunxit, ex Suida, & Manutio in *adagiis pag. 1806.* Primus artium mechanicarum auctor, & inventor à Constantino Lascare vocatur apud Maurolycum *hiss. Sicil. lib. 1. pag. 19.* Primus magna cum Reipublicæ utilitate Geometriam ad Mechanicum usum adjunxit, ut ait Goltzius *hiss. post. Sicil. pag. 85.* quod suasionibus Hieronis fecit, teste Plutarcho in *Marcello*: eoque instante bellica instrumenta tum ad propugnandas Urbes, tum ad Hostium perniciem mirabili celeritate, & artificio perfecit: ac usui non adhibita, nili quando Syracusæ à Romanis M. Marcello Duce oppugnata, & durâ obsidione perstrictæ sunt, Er profectò appugnantium numero, ac vi statim Urbs defecisset, ni Archimedes bellicis inventis, inimicorum apparatus illustrasset; Archimedis enim ingenium, ut ait Florus *lib. 1.* Syracusas defendit, Consule Plutarchum in *Marcello*, Livium *lib. 24.* Athenæum *lib.*

14. cap. 3. pag. 634. Silium Ital. lib. 14. aliosq; historicos, & divinum Archimedis ingenium obstupefactus demiraberis: hic enim omnia Romanorum machinamenta, magno tempore, ac sumptu confecta, brevi tractu facilliter dissipabat, adhibitis quasi per jocum, quæ primum ad manus veniebant instrumenta, jam antea parata. In hostes admirandi ponderis saxa, aliaque missilia arma emittebat magno cum ipsorum metu. Ferrea brachia in naves demittebat, quibus in altum levatas, magno cum terrore in mare immergendas proiciebat, vel ad scopulos, aut muros illis quasabat. Contra easdem ustorium adhibuit speculum, quod solis radiis oppositam, ignem in naves excitabat, ac conflagrabat, ex Zonoro to. 2. Apuleo *Apolog.* Blaccano *Chron. Mit.* pag. 47. Vossio cit. cap. 16. §. 2. pag. 56. Galeno lib. 3. de temperamenti c. 2. Vitruvio lib. 8. cap. 7. Urbis murum frequentibus scissuris aperuit, ut cives securi sagittas in hostes emitterent ex Silio lib. 14. & Livio cit. Ab Eustachio apud Tob. Magitum in *Epiminol.* pag. 23. & Cæl. Rhodigino lib. 24. cap. 14. Centimanus vocatus, quod uno machinæ balistaræ tortu, multa simul jacula in hostes dirigeret, Marcellus etiam ex Plutarcho Briareum vocabat, & Centimanum. Romani verò Archimedis opera & machinarum varietate, ac multitudine undiq; lacessiti, non contra homines, sed in Deos pugnare credebant: eumque terrorem in eorum animos ingessere Archimedis machinæ, ut si finiculum modò, aut lignum supra murum coispexisse, tormentum aliquod ab Archimede proferri clamantes, fugerent. Ideoque Marcellus sæpius clamat, haud posse eum Archimedis ingenio pugnare, tandem decrevit obsidione Urbem perstringere, & fame expugnare; ac triennio obsidionem protraxisse scribunt. Denum occasionem capiendi Urbem accepit Marcellus à Dianæ festo, quod triduo Syracusani celebrabant magnâ q. natiuitatis lætitiâ: dum enim cives à somno, vinoque oppressos animadvertit, Urbem noctu aggressus superavit. At dum Urbem ingrediebatur Archimedis necem interdixit, teste Plinio lib. 7. cap. 37. et si, quod summo opere exoptavit, non obtinuit; in Urbis enim direptione periit. Mortis genus variè narrant, cum Plutarcho in *Marcello*, Cicero de *finibus*, & in *Verrem* 6. Valerio Max. lib. 8. cap. 7. n. 7. & Siliio alii enim scribunt, quod urbis vastationem, ac milites undiq; omnia miscentes non animadvertit, geometricis operibus profundè intentus; & cum Romanus miles supervenisset, & ut ipsum sequeretur Marcello sistendus iussisset, ire noluit, nisi prius inceptum opus demonstratione absolvisset: hinc ira accensus miles statim Archimedem vita privavit. Alii tradidere, quod cum miles stricto ense in ipsum irruisset ad necem, militem exoravit enixè, ut aliquantulum se sisteret, ne formas in terra descriptas deturparet, & rem non dum absolutam dissolveret; qui rogationibus spretis, statim confodit. Alii scribere, quod dum ad Marcellum angulos, sphæras, &

mathematica instrumenta deferrebat, percupidos milites offēdisse ajunt, qui auro plena ea instrumenta rati, occiderunt. Alii quod oculis in terra defixis, ubi mathematicas expresterat lineas, militi interroganti quisnam esset, ob profundam persecutandi cupiditatem, nomen haud dixisse: sed protacto manibus pulvere, noli, dixit, obsecro circulum istum dissolvere: miles verò imperium neglexisse arbitratus, interfecit. Tandē alii volunt, quod dum diametros suos in pulvere obsignabat à prætereunte milite incognitus occisus est. Illud verò certissimum, Archimedis necem Marcellum summo dolore affecisse, qui non minorem gloriam à servato Archimede, quam ex capta urbe se assequuturum sperabat, ex Val. Maximo, ideoque inter ovantes militum obstrepentium vociferationes, lugubri mœrore perfulsus, Archimedis deslevit, teste Iul. Firmico *math. lib. 6. cap. 3.* & Sil. Italico lib. 14. Addit Firmicus, quod dum Romæ triumphum ageret, Archimedem deplorabat: interfectorem verò, ac si sacrilegas manus in aliquem Naminum intulisset, execravit, teste Livio cit. & Archimedem, quem vivum honoribus insignire haud potuit, mortuum veneratus est: ejusque sepulchrum excitandum curavit, ac perquisitis ipsius propinquis, honoribus cumlavit. Sepulchro Sphæram, & Cylindrum, ut suis præceperat imposuit, cui quæstionem inscriptam ad sidit: ex continenti firmamento ad contentum quantum esset excessus proportio. Cicero in Sicilia Questor hoc sepulchrum ex oblivione ab hominum memoria deletum inter vepres se invenisse gloriatur, *Tuscul. quæst. lib. 5.* Obiit ex Tzetze *hist. 35. chil. 3.* annos natus 75. Ex Rivalto nonagenarius, ante Christum natum 214. ex Vossio cit. cap. 16. §. 2. p. 56. & cap. 33. §. 2. p. 158. & Pope-Blount in *censur. p. 44.* an. 1. olymp. 142. ex Bæretio *annal. tom. 3. an. 4. olymp. 141.* ex Eusebio in *Chr. an. 3. olymp. 141.* eo enim anno Syracusarum excidium statuit: ante Christi Domini adventum an. 214. ex Maurolyco *hist. Sicil. lib. 1. p. 28.* ex Morerio *dict. tom. 1. p. 316.* an. 1. olymp. 143. Archimedis vitam scripsit Heraclides, quæ periit, ut testatur Eutocius *comm. in Archimedem*, eandem scripsit Proclus Lycius, & Rivaltus. Archimedis fama orbem implevit, quam ab ingenio, editisque operibus clarissima, nunquam senescet. Ut Archimedis excellentiam, & æstimationem testarentur antiqui, duo edidit numismata Archimedis effigie insignita, quorum uni Lunam, Stellæque addidit: alio Cylindrum, & Sphæram. Consulè Philippum Parutam in *suis Siculis numism. p. 102.* eaque exposuit Bonannus cit. p. 331. & Marcus Maer p. 73. Ad demonstrandam ipsius doctrinæ præstantiam plura exhibent ex Archimede adagia. Vnum ex Cicerone *orat. pro A. Cluentio. Non Archimedes melius potuit describere.* Aliud: *Archimedeum Problema*, ex Cicero lib. 13. *epist. ad Attic.* quod intelligendum de obscura quæstione solutu difficili: De eo Manutius in *adag. p. 1806.* qui aliud exhibet p. 1805. nempe multis brachiis æqualis, de eo qui ingenii vi plus potest, quam plurimum simul opus. Petrus Ramus

lib. 1. proem. mathem. illud exhibet: *Arithmetica Archimedis*. Si hic auctorum laudes exscribuerē, instituti mei limites excederē. Aliquas tantū recensere satis erit. A Livio *lib. 24.* Vnicus Caeli, siderumque spectator, vocatur. Tullius *lib. 1. Tuscul.* Deū terrenum, & divino ingenio instructum appellat. *lib. 5.* acutissimum vocat. Plutarchus in *Martello* divino præditum ingenio prædicat. Ex Apulejo *apol. 1.* vir fuit in omni Geometria multum ante alios admirabili subtilitate. Ex Cassiodoro *lib. 7. var.* subtilissimus rerum indagator. Lucianus in *dial. Mercurii*: doctum, & virtutum amicū vocat, & ut ejus doctrinam testaretur, in Elysiis campis collocat. Cardanus de *subtilit. lib. 16.* appellat: Mathematicum non tam primum, quā intimitabilem: quod ab editis in Syracusana obsidione probat. A Ioanne Zonara *lib. 3.* celeberrimus artifex vocatur. Cælius Rhodiginus *l. 2. c. 7. lect. ant.* post alias laudes ingenio divino præditum vocat: à Vossio etiam cit. *cap. 16. §. 2. p. 56.* vocatur: Divini vir ingenii, qui priorum omnium luminibus obstruxit. Ex Lascari apud Maurolycū *lib. 1. hist. Sicil. p. 19.* Philosophus, & Geometra acutissimus; artiq; mechanicæ auctor. Iosepho Blancano cit. *p. 47.* fuit, *Ingeniorum Phoenix*. Ab Andrea Tacquet *hist. narr. de ortu, & progressu math.* vocatur: Apex humanæ subtilitatis, totius mathematicæ disciplinæ absolutio. Ex Goltzio *hist. post. Sicil. p. 85.* fuit Philosophus & Geometra omnium sæculorū nobilissimus. Bern. Varan. *lib. Geogr. gener. cap. 3.* apud Pope-Blount. cit. divinitissimum vocat, qui nec decepit, nec deceptus unquam fuit. A Claudio Francisco Milliel cit. *p. 9.* enunciatur: Mathematicorum facile Princeps, qui vias ivit mirabiles; magnoq; homine dignas. Mitto alios sexcētum; quos videre poteris, præsertim Virgilii explanatores in illud *Ecl. 3.*

. . . Canon, & quis fuit alter?

Descripsit radio totum, qui gentibus orbem.

vbi de Archimede intellexisse nonnulli volunt. Multa doricā linguā scripsit: horum nonnulla primū, Constantinopoli capta, in Italiam asportata; à Ioanne Regiomontano in Germaniam deducta, & latinē facta, curā Thomæ Venatorii, ab Hervagio edita sunt ann. 1544. ex Vossio cit. *cap. 16. §. 2. p. 56.* & Pope-Blount cit. Quæ primum prodire, sunt:

De *Sphæra, & Cyliandro lib. 2. Circuli dimensio l. 1. Planorum equiponderantium inventa, vel centra gravitatis Planorum lib. 2. de Conoidibus, & Sphæroidibus lib. 1. de Lineis spiralibus lib. 1. de Arenæ numero lib. 1. Quadratura Paraboles lib. 1. à Jacobo Cremonense in latinum conversa, Græc-lat. Basileæ apud Ioannem Oporinum 1544. in fol. cum Commentariis Græcis Eutocii Ascalonitæ in tria prima opera. Horum nonnulla à Friderico Commendino Urbinatē latinitate donata, & Commentariis illustrata. Venetiis typis Pauli Manutii 1558. in fol. Græcè & latinē, cum demonstrationibus, & Commentariis Davidis Rivalentii à Flaurantia. Parisiis apud Claudium Morellum 1604. & 1615. in fol. Prodire etiam latinē Monumenta omnia ex translatione Francisci Maurolyci. Panormi apud*

D. Cellenium Hesperium 1685. in fol. Isaac Barrore. Londini 1670. in 4. ejusdem Apollonii Pergei, & Theodosii opera nova methodo demonstrata Londini 1668. in 4. ex Bibloth. Slusii pag. 388. & 389.

Assumptorum libri duo ex Codicibus Arabicis mss. Serenissimi Magni Ducis Hetruriæ ab Abrahamo Ecchellenfi Maronita, & Joanne Alphonso Borrello linguā latinā, & cum notis. Florentiæ typis Iosephi Cochini 1661. in fol.

Multa etiam scripsit, quæ temporis injuriā perire. Blancanus cit. has ipsius lucubrationes nominat

De libra.

Viaticum de Sphære constructione.

De tresdecim solidis à se inventis.

Lemmata.

De sectione circuli.

De speculis comburentibus.

Theodosius Tripolita scripsit opus in *Viaticum Archimedis*, ex Gesnero in *Biblioth. p. 778.* Suida citato, & Blancano cit. *p. 49.* Opus de *Speculis comburentibus* memoratur etiam à Gesnero cit. *p. 75.* Goltzio *hist. post. Sicil. p. 85.* qui extare putant: sed ex Vossio de *math. cap. 26. §. 2. p. 108.* non est editum. Rivalentus etiam non extare censet, nisi sit illud à Gogava emissum, paululum illustratum. Maurolycus in *proem. ad Archimed. opera* ait, opus: de *Speculis comburentibus*, aliqui Archimedi, alii verius Ptolomæo adscribunt. Sed de his scripsisse, ante alios testatur Vossius de *sciētiis mathem. c. 26. p. 108.* & Pappus *prop. 10. l. 8.* De *Speculis* ingēti volumine tractasse ait Apulejus *Apolog. 1.* & Cæl. Rhodiginus *lect. ant. lib. 15. cap. 13.* Scripsit etiam

Ochumena, nempe res à curribus tracta, ex Gesnero cit. *pag. 75.* librum de rebus quæ trahuntur scripsisse testatur Strabo *lib. 1. Geogr.* quem an idem sit ac Ochumena, dubitat Bonannus cit. *pag. 331.*

De Nave Hieronis. ex Gyraldo de *navigiis cap. 7. pag. 580.* & Poet. *hist. dial. 10. pag. 365.*

De Numeris ad Zeusippum. hujus meminit idem Archimedes in *lib. de numero arenæ*: non extat ex Rivalto.

Organica teste Rivalto cit. ex Vitruvio *lib. 1. arch. cap. 1.* qui ait: *Archimedes, & Scopinas ab Syracusis, qui multas organicas, & gnomicas numero, naturalibusque rationibus inventas, atque explicatas posteris relinquerunt.*

De Architectura scripsisse ait Vitruvius *cap. 1.* at dubitat Bonannus cit. an intelligēdum de aliquo ex supradictis operibus.

De Septangulo in circulo, ex Abul-Pharai cit. opus forsan aliquod ex supra relatis, qui addit *Romanos è libris Archimedis quindecim gestamina combussisse.*

Spiritualia, & ea quæ clepsydris docent horas metiri. Ex Joanne Tzerze *chil. 3. hist. 35.* quod affirmare non audet Vossius cit. *cap. 48. §. 5. pag. 288.* propter futilem hujusce scriptoris fidem.

De figuris equalis ambitus. quod opus ex Maurolyco in *proem. Archimed.* ab aliquibus Archimedi

medi, ab aliis verò, & verius, Theoni Alexandri-
no adscribitur.

Elementa Conica, quæ alii Apollonio Pergeo,
alii Archimedi attribuunt, ex Vossio cit. *addit.*
pag. 434. Archimedem opus putavit Eutocius
in *vita Archimed.* apud eundem Vossium, dicens:
Archimedem omnium primum consignasse ele-
menta conica: Apollonium verò cum caupon dū
edita esse sciret, ab auctore involasse, & tamquam
sua, Plagiarum more, edidisse. Id comprobari posse
ait Vossius, ex ipso Archimede, qui in libris suis,
operis sui de conicis elementis meminit: ac
dubitatur, quod fortasse Archimedis cartas nactus,
Apollonius, eas perfecit.

Commentaria in Homerum, & Mechanica. Hæc ope-
ra Archimedi Grammatico Tralliano attribuit
Suidas to. 1. pag. 452. Gesnerus in *Biblioth.* pag. 75.
& Vossius cit. pag. 299. At Lascaris apud Mauro-
lycum *hist. Sic. lib. 1. pag. 19.* nostrum Archime-
dem ea scripsisse putat. Petrus Angelus Spera-
de nobil. *Profess. Grammat. lib. 4. pag. 318.* Com-
mentarium in Homerum, & Mechanica Archi-
medi Tralliano ascribit: at *lib. 5. pag. 528.* Com-
mentarium prædictum nostro Archimedi accēset.
Sanè Bartius in *præf. ad Boetium de consol. Phi-*
losoph. ait, quod Boetius transtulit Archimedem
Mechanicum: Cassiodorus verò ep. 1. Theodori-
ci nomine Boetio scripta, ait: *Mechanicum etiam*
Archimedem latiale Siculis reddidisti. Quod etiam
affirmat Iul. Martianus Rota in *vita Boetii*, Rival-
tus in *vita Archimedis*. Hinc mechanica scrip-
sisse liquet. Plutarchus in *Marcello* de mechanicis
scripsisse negat. Carpus verò Antiochenensis apud
Pappum *proem. in 8. Collectaneorum Mathematic.*
de Mechanicis nihil scriptis consignasse ait,
nisi Sphæiropojan, quæ deperiit: sed ad ut-
rumque respondet Vossius cit. *cap. 48. s. 5. pag.*
188. præsertim ex eodem Archimede, qui me-
chanica scripsisse fatetur.

Observationum Cælestium Archimedis meminit
Ptolomæus in *Almagesto lib. 3. cap. 2.*
Multi in Archimedis opera scripsere, nam præter
supra allatos Guidus Ubaldus Montis Marchio
librum inscriptum edidit: *In Archimedis æquipo-*
derantium libris paraphasis scholiis illustrata. Pisauri
apud Hier. Concordium 1588. in fol.

Adrianus Romanus scripsit: *Expositionem*
in *Archimedis circuli dimensionem, & Analysis*
Apologia pro Archimede. Vyirceb. 1597. in
fol. in ea Archimedem defendit contra Jose-
phum Scaligerum, qui Archimedem reprehende-
rat, quia in dimensione circuli numeris esset usus,
ut observant Milliet cit. & Vossius pag. 57. qui &
alios Archimedem defendisse ait.

Alexander Andersonius edidit: *Vindicias Ar-*
chimedis 1605. ex Milliet cit. pag. 19.

David Sanctarius scripsit: *pro Archimede contra*
Anonymum, qui quendam quadraturam circuli pro-
mulgavit 1622. ex Milliet cit. pag. 20.

Lucas Gvaricus Neapolitanus scripsit: *Cir-*
culi Quadraturam per Campanum Archimedem, &
Boetium 1523. ex Milliet *cap. pag. 13.*

Fridericus Comandinus Vrbinas vertit o-

pus de *Conoidibus, & Spheroidibus Archime-*
dis à græco in latinum commentariis illustratum. Idē
in pristinum nitorem, & commentariis explanā-
vit libros: *De his, quæ vehuntur in aqua.* Bononiæ
1565. in 4. nonnulla etiam opera, nempe: *Circuli*
dimensionem, de lineis spiralibus, de quadratura pa-
rabolæ, de Conoidibus, & Spheroidibus in latinum
convertit, & commentariis illustravit. Venetiis
1558. in fol.

Nicolaus Tartaglia edidit italicè. *Raggio-*
namenti sopra Archimede. Venetiis 1606. in 4.
Joannes Bardius in *Archimedem de his quæ vehun-*
tur in aquis, Romæ 1614. in 4. ex Bibl. Slusii pag.
389.

Marinus Ghetaldus Ragusinus edidit: *Archi-*
medem Promotum, seu de variis corporum generi-
bus, gravitate, & Magnitudine comparatis. Ro-
mæ 1603. in 4. ex Judice Bibl. Barberinæ p. 468.

Paschasius Hamelius protulit. *Commentum in*
Archimedis librum de numero Arenæ. Lutet. 1557.
in 8. ex eodem indice p. 519.

Andreas Tacquet Belga Soc. Jesu scripsit.
Elementa Geometriæ planæ, ac solidæ, quibus acce-
dunt selecta ex Archimede Theoremata. Antuerpiæ
typis Jacobi Meursii 1654. in 8.

P. Marsennius Ord. Minor. teste Milliet cit.
pag. 23. edidit ann. 1644. *Universæ Geometriæ*
mixtæque Matheseos Synopsin, in qua inter alia
exhibuit libros Archimedis de Sphæra, & Cylin-
dro, de conoidibus & Spheroidibus, de quadra-
tura parabolæ, de spiralibus, æquiponderatibus,
& natantibus in humido, Arenarios, & Proposi-
tiones supplementi Archimedis à Suellio editos.

Gulielmus Oubhtredus ex eodem Milliet
pag. 36. in clavi mathematica an. 1667. edidit:
Theoremata Archimedis de Sphæra, & Cylindro
declarationem.

Petrus Forcardel librum Archimedis de pon-
deribus, seu de aqua immersis gallicum fecit, ex Mil-
liet cit. pag. 39.

Petrus Antonius Cataldus: *Defensionem Ar-*
chimedis paraverat ex Vossio *cap. 57. s. 6. pag.*
340. & Blancano pag. 63.

Claudius Ricardus *Commentarium reliquit*
in Archimedis opera, ex Vossio cit. *cap. 16. n.*
35. p. 71.

Joannes Wallis notas in arenarium gr. lat.
edidit Oxon. 1676. in 8. ex Bibl. Card. Slusii
pag. 388.

ARCHINUS sive ARCHIVVS Agrigentinus
Poeta Tragicus ex Fazello de reb. Sicul. dec. 1. lib.
6. cap. 1. pag. 136. Christ. Scobar. in antiq. Agrig.
cap. 14. pag. 16. Humberto Goltzio *Sic. hist. post.*
pag. 89. Roccho Pirro not. Eccl. Agrig. pag. 332.
Laurentio Crasso in hist. poet. Græc. pag. 61. &
Coronelli in *Biblioth. to. 4. pag. 391. & 421.* Haud
exiguam nominis famā sibi comparavit scribens
Tragedias Sexaginta.

Acrinum mendosè vocat Joseph Perdicarus
in *Vitis SS. Siculor.* pag. 152. quem sequitur
Vinc. Coronelli in *Biblioth. tom. 1. n. 6199.* Hi
verò antiquorum Romanorum ævo floruisse scri-
bunt.

ARGISTRVS JVFREDVS Nobilis Panormitanus vir aemulioribus literis abundè instructus, Poeta non vulgaris, in Panormitana Academia Accensorum recensitus effulsit. Academicus etiam fuit Academiae Panormitanæ, quam vulgò *degl' Inrisolusi* dicebant, cui præfuit Princeps, ut legere est in epist. nuncup. carminum, quæ nonnulli Panormitani edidit in obitu D. Laureæ Serra Argistro dicaræ; & in discursu Hier. Opizingha pro Poemate SS. Rosarii Jo: Antonii Blandi, p. 502. Fuit à Secretis Senatus Panormitani, & Etrusco, & Hispano idiomate multa ornate scripsit. Dum inimicorum causa in carcerem detrusus retineretur apud Castrum ad mare Panormi, accenso tormentario pulvere ibi ad bellicam rem asservato, in ingenti patrata ruina, ab eversis lapidibus obrutus, fato cessit 19. Augusti 1593. Ipsum laudant Joseph Galeanus in Musis Siculis *par. 1. pag. 163.* in elogio Josephi Juffredi filii, Antonius Alfani, Jo: Bap. Macarellus, Leonardus Orlandinus, & Hieronymus la Rape in *Carmin. Accensorum lib. 1. p. 24. 39. 49. 50. 41.* Mugnòs in *Theatr. Geneolog. p. 1. pag. 397.* Edidit italicè

Nine in libro *Rime degli Accademici degl' Accesi di Palermo*: Panormi apud Matthæum Maidan 1571. in 8.

Oratione delle Ationi di Marc' Antonio Colonna. Romæ 1586.

Trattato della Gloria humana. Romæ 1588.

Il Primo de' Dialoghi del licentato Pietro di Lufcian da Siriviglia, nel quale tratta di molte cose appartenenti allo stato matrimoniale, tradotto dal Castigliano in Toscano. Panormi apud Io: Ant. Maidan 1575. in 12. In eo aliquot dialogos Antonii Torchemada italica lingua à se datos promittebat.

Compendio del Sig. Massimo Trojano tratto dalle Osservazioni della lingua Castigliana del Sig. Gio: Miranda, nel quale in dialogo si ragiona della differenza, e convenienza dell' Alfabeto Spagnolo, e Italiano, col quale si può imparare a leggere, intendere, parlare, e proferire la detta lingua Castigliana, con le Annotationi del Sig. Argistro Giuseppi utilissime non solo per sapere la lingua Spagnola, ma per sapere molte cose della Toscana. Florentiæ apud Bartholomæum Sermaxtelli 1601. in 4. Prælo paraverat

Trattato per insegnare à gli Spagnoli la Pronuntia Toscana.

Censura alla Gerusalemme di Torquato Tasso. hæc m. s. asservabat Joseph Galeanus.

Rime varie in lingua Spagnola.

ARISTOCLES Messanenensis Philosophus Peripateticus, ab operibus scriptis celebris. Quo floruerit ævo incertum, Placidus Reina *par. 1. hist. Messan. pag. 204.* ex quo fuit Peripateticæ sectæ alumnus, ann. 319. ante Christum natum statuit. circa olymp. 115. De Aristocle scripsere Suidas *tom. 1. p. 429.* Fazellus *dec. 1. de reb. Sicul. lib. 2. cap. 2. p. 49.* Lascaris apud Maurolycum *hist. Sicil. lib. 1. p. 18.* Gerardus Ioannes Vossius *de hist. Græc. lib. 3. p. 333.* qui inter historicos incertæ patriæ collocat, Goltzius *hist. post. Sicil. p. 85.* Leonar-

us Cozzandus *de magist. antiquor. lib. 2. cap. 2. p. 161.* Petrus Angelus Spera *de nobil. profess. Græc. marit. lib. 5. pag. 528.* alique. Accius *de situ Sicil. pag. 37.* & Placidus Samperi in *Iconol. m. v. lib. 1. p. 32.* Aristotelem vocant. Scriptum.

De Philosophia libros X. ex Suida, Fazello, Vossio, Goltzio, Lascari cit. Moretio in *dict. tom. 1. p. 331.* Gesnero *id Biblio. h. pag. 77.* Coronelli in *Biblioth. tom. 4. pag. 735. n. 2655.* Hinc à vero desectunt Volaterranus *anthropol. lib. 13.* & Carolus Stephanus in *dict. p. 321.* qui unam tantum librum de Philosophia scriptum testantur.

Utrum Homerus præstantior, an Plato? In his omnes Philosopho., eorumque opiniones retulit. ex auctoribus citatis.

Præcepta Rhetorica. ex Suida, Goltzio, Lascari, Volaterrano, Samperio, & Gesnero cit.

De Serapide. ex Suida, Samperio, & Gesnero.

De moribus, sive de morali Philosophia libros IX. ex Suida, Gesnero, & Samperio: sed *libros X.* ex Fazello, Goltzio, & Lascari. An nostri Aristoclis, an alterius sint hæc alia, se nescire fatetur Vossius, nempe

De Paradoxis. ex his aliqua exhibet Stobeus *serm. de vituperatione Veneris.* Alia Aristotelis citat Athenæus, quæ an nostro ascribenda non liquet: ea sunt,

De Republica Lacedæmoniorum. Athen. lib. 4. ca. 8. p. 140.

De Charis. lib. 4. cap. 23. p. 174.

Theodoretus Therapeu *serm. 8.* aliqua ex Aristocle adducit, alia etiam Ælianus *lib. 11. de animal. cap. 4.*

ARISTOLOCUS Siculus incertæ patriæ, Poeta Tragicus: temporibus Phalaridis Agrigentini Tyranni, & Stesichori Poetæ vixit illius, tyrannidis odio, insectator, hujus in poeticis studiis æmulator fuit. At poeticæ Stesichori monumenta cœquare minime potuit. Scriptit

Tragædias quasdam contra Phalaridem. Hinc tyrannus epistolam Aristoloco militi, in qua minacibus verbis Aristoloci arrogantiam exprobat, dum Stesichoro se equiparare audebat. Phalaridis epistolam, inter cæteras ejusdem leges. De Aristoloco etiam Laurentius Crassus in *hist. Poet. Græc. p. 70.* & Coronelli *tom. 4. n. 2697. p. 745.*

ARISTOTELES Siculus Orator, cujus meminit Laertius *lib. 5.* in Aristotelis Stagiritæ Vita: ibi enim dum viros illustres Aristotelis nomine insignitus recenset, quarto loco nostrum Aristotelem collocat. De eo etiam Volaterranus *anthropol. lib. 13.* Lascaris apud Maurolycum *histor. Sicil. lib. 1. p. 21.* & alii. Hanc Aristotelem Adria in *topographia Mazariæ*, ex Selinunte Siciliæ Urbe, nunc diruta fuisse ait. Scripsit

Orationem adversus Panegyricum Isocratis, ex Laertio, Adria, Lascari, & Stephano. Ex hac oratione, quo claruerit ævo colligere licet, nempe temporibus Isocratis, qui natus olymp. 86. decessit olymp. 111. teste Photio in *Biblio. cod. 260. p. 1254.* Addit Lascari, quod præter orationem prædictam: *plura composuit.*

De aliis **ARISTOTELIS** Panormitanæ Oratore, ac Phi-

Philosopho egit Philadelphus Magnòs in suo *Laertio* p. 81. multaue narrat, quæ amplectitur Hieronymus Ragusa in *elogiis Siculis* p. 53. & in *Sicilia vet. Biblioth.* pag. 44. At Magnòs quæ literis mandavit ex auctoritate cuiusdam Theophili in sua Sicilia, & Gulielmi Duranti in compendio Virorum illustrium apocripha, & tanquam somnia putant eruditi; cum horum auctorum libri non extent: immò ex his, quæ hunc Panormitanum Aristotelem scripsisse refert, clarè patet, cum Aristotele Messanenſi, & Aristotele Selinuntino confundisse: idcirco, quæ Magnòs de hoc Aristotele scripsit reiciio: nec deinceps alia, quæ de viris illustribus Siculis, eo in opere retulit aspiciam: cum ejusdem fursuris esse puto. Consule opusculum eruditum oculatissimi viri D. Vincentii Auria inscriptum. *la Verità storica svelata, ovvero Avvertimenti, e Correttioni al nuovo Lertio di D. Filadelfo Magnòs.* editum Panormi an. 1702.

ARISTOXENUS Selinuntinus antiquus Poeta, qui ex Ephesione omnium primus anapestico metro usus est, ut ait Gyrardus de *Poet. hist. dial.* 9. p. 323. additque Epicharmo antiquiorem fuisse, & ex Censorino tum peritiâ, tum eloquentiâ modulati protinus cauti claruisse. Floruit ann. 2. olymp. 29. teste Vossio de *Poet. Græc. cap. 3. p. 14.* & 15. & Eusebio in *Chron.* De eo etiam idem Vossius de *hist. Lat. lib. 1. cap. 9. p. 43.* & 44. Morerius de *scrip. homonymis cap. 3. num. 13. p. 12. 290.* Ioussius apud ipsum, & Morerius *dict. tom. 1. pag. 334.* qui advertunt S. Cyrillum *lib. 1. contra Iulianum* hunc Aristoxenum, cum Aristoxeno Philosopho, & musico confundisse, qui olymp. 80. vixit. Vide etiam Scaligeram *poet. lib. 1. cap. 36. p. 196.* & Laur. Crassum in *hist. Poet. Græc. p. 72.* à Coronelli sequuntur in *Biblioth. tom. 4. p. 752. num. 2734.* qui ait, eodem anapestico versu à se invento multa scripsisse.

ARSENIUS Siculus, Monachus Ordinis S. Basilii in Cœnobio S. Philippi Fragalatis. Claruit antequam Saraceni Siciliam occuparent, nempe annum 827. Carmina græcè panxit. Ipſius extat

In nobilissimâ Christi Martyrem Vitâ carmen, quod latinitate donatû ab Augustino Florito Soc. Iesu, protulit Octavius Caetanus *tom. 1. Sanctor. Siculorum p. 95.* de quo etiam idem Caetanus ibidem in *anim. ad. p. 71.* & in *anim. ad. tom. 2. p. 106.*

ATHANASIUS BASCO Panormitanus Ordinis Prædicatorum: ante Religionis ingressum, politicioribus literis operam dedit, in Panormitana Reaccensorum Academia ascriptus. Philosophiam Lectoris munere docuit, & Panormi ætate adhuc florente obiit 9. Augusti 1702. Edidit italicè

La Felicità immortalata in Castelbuono. Panegirico sacro per le Glorie dell' Augustissima Esopo di S. Anna. Panormi apud Iosephum Barberam 1691. in 4.

ATHANES, vel ATHANAS Syracusanus historicus, ex Iacobi Bonanni conjecturis *Syracus. illustr. lib. 2. p. 304.* claruit non longè à Timoleontis, Dionis, & Dionysii secundi temporibus nem-

pè circa olymp. 110. ante Christum natum anno 336. etii Vossius de *hist. Græcis lib. 3. p. 336.* inter historicos incertæ ætatis collocet. Scripsit

Historiam Dionis, ejusque res gestas lib. XXXIII. comprehensam ab olymp. 104. & unico libro historiam septem annorum complexus est, quam Philistus intactam reliquit, ut scribit Diodorus Siculus lib. 15. n. 94. Mendosè Bonannus cit. libros XXIII. scripsisse ait: Hujus verò in *hist. an. Mundi 3589.* libros XXVII. Ejus librum primum de rebus Siculis citat Athenæus *lib. 3. cap. 20. p. 98.* ipsum etiam citat Plutarchus in *Vita Timoleontis.* Octavius Caetanus in *anim. ad. tom. 2. Sanctor. Sicul. p. 43* antiquis illustrioribus Siculis accenset. De eo etiam Coronelli in *Biblioth. tom. 4. num. 5376. p. 1336.*

ATTALUS Siculus, ex Columella de *re rustica lib. 1. cap. 1.* Scripsit

De *re Rustica:* ait enim: *Siculi quoque non mediocri cura negotiorum istud profecti sunt.* Hieron. & Epicharmus discipulus, Philometor, & Attalus. Hujus etiam mentionit Varro de *re rust. lib. 1. cap. 1.* & Coronelli in *Biblioth. tom. 4. num. 5742. p. 1417.*

ATTILIUS OPIZINGA nobilis Panormitanus, Musas a navit, quibus Martis studia sociavit: ideoque sæpè in hastiludiis Panormi habitis magna cum pompa, bellicam fortitudinem, infractâ quadam animi constantiâ, usque ad senectutem laudabiliter patefecit. Hinc senex, & ægrotus his in certaminibus aderat semper, & sui laudem apud omnes excitabat, ex Vincentio de Joanne in *Panormo restaurata m. s. lib. 2.* Claruit an. 1584. quod edidit italicè

Della Vita di S. Giosafat convertito da S. Berlaam Eremita, canti cinque, con alcune rime spirituali nel fine. Panormi apud Ioannem Anton. Carraram 1584. in 8.

AVGVSTINUS ARATA Panormitanus, origine Genuensis ex Michæle Iustiniano de *scrip. Liguris p. 7.* non patria Genuensis ut habet Augustinus Oldoinus in *Athenæo Ligustica p. 60.* nec Genuensis, & ex diuturna habitatione Panormitanus, ut scripsit Ioseph Galeanus in *Musis Siculis par. 4. p. 17.* Natus Panormi ex Jo: Augustino Arata Genuense, Ioannettini Doria S. R. E. Cardinalis, & Archiepiscopi Panormitani familiare, & Virginia Segni Penormitana, Clericorum Regularium Ordinem ingressus est Panormi, ubi solemniter emisit vota 16. Januarii 1628, Gravioribus studiis ingenium addixit, ac Philosophiæ, & Theologiæ tum Scholasticæ, tum Moralis disciplinâ fuit instructus. Ecclesiastes etiam inter eloquentiores eruditione præclarus effulsit. A teneris adhuc annis Musas coluit, quas licet exinde prætermiserit, ut sæterioribus studiis concederet, attamen ætate maturus iterum Latinis, Etruscis, Siculisque carminibus, vel ad excitandam aliorum pietatem, vel ad exornanda aliorum promerita indulſit. Ad secreta sodalitia regenda sæpius adhibitus, in his singularem prudentiam, morum comitatem, ac religiosarum virtutum splendorem patefecit. Tandem dum Neapoli contagiosa lues grassabatur, ibi fato cessit anno 1656.

1656. Hujusce laudes vide apud citatos auctores. Edidit vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane sacre. In *Musis Siculis* par. 4. Panormi apud Ioseph Bisagnium 1653. in 12. Scripsit etiam

Carmina in laudem Urbani VIII. P.M. quæ in. ss. asservantur Romæ in Bibl. Barberina, ex Iustin. cit.

Carmina alia in. ss. apud Ioannem Vincentium Aratam fratrem Clementis IX. Pont. M. honorarium Cubicularium, & Canonicum Basilicæ Vaticanæ, ex Oldoino cit.

AUGUSTINUS BALDUS Panormitanus cum generis claritate politiora literarum studia copulavit. Musas tum Etruscas, tum Siculas vel ab ipsa infantia familiares habuit. Panormitanæ Reacensorum Academiæ fuit ascriptus. Obiit Panormi circa annum 1668. Eundem laudat Ioseph Galeanus in *Musis Siculis* par. 2. t. 1. p. 1. ubi editas habes maternâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

AUGUSTINUS BRUNUS Saccensis Ordinis Observantium S. Francisci vir doctrinâ, & morum integritate illustris: virtutibus haud exiguis egregiè excultus claruit. Hierosolymitanam peregrinationem aggressus, ibi Cænobii sui Custodem egit, Panormum regressus, sanctitatis famâ clarus, ibidem ætate confectus obiit in Cænobio S. Mariæ Angelorum an. 1623. teste Pirro not. *Ecl. Agrigen.* p. 337. De eo etiam Wadignus in *scrip. Minor.* p. 43. Edidit italicè

Peregrinaggio di Terra Santa, Panormi apud Io. Bap. Maringum 1622. in 8.

AUGUSTINUS DENTICE Thermitanus Sacerdos, ætate adhuc florebat medicæ facultati operam dedit, cuius lauream obtinuit Messanæ. Inde amœnioribus literis ingenium expolivit, cuius aciem solutâ oratione, ac poeticis numeris patefecit: sæpè è suggestu cum laude auditus. Vivit Panormi. In lucem Italicè emisit

Oratione Panegirica per le Glorie di S. Gio. Battista. Messanæ apud Vincentium Amicum 1691. in 4. inde in sequenti volumine recusa.

Parafrafi alle Innoetive Evangeliche delle Ferie penitenti, illustrate con cucumiasliche dicerie di più Heroi di santità, & alcune ponderationi problematichedel Verbo Incarnato nel dalarosq conflitto della sua Passione, acerbamente schernito da' Carnesfici, e nelle sacre menze sotto gli Azzimi Eucharistici imbandito per i Fedeli. Venetiis sumptibus Antonii Tivanni 1698. in 4.

Il Sole dall' Orto fino all' Occaso, cioè dalli primi palpiti della Sapienza Incarnata nella rupe di Betlemme fino alle orme estreme, che stampò nel corso di settanta Gradi su le vette dell' Oliveto. Tomo I. e II. Panormi typis Felicis Marini 1704. in 4. Plura meditatur vir ingenio, eloquentiâ & eruditione eximius.

AUGUSTINUS DONATUS Messanensis Ord. Clericorum Regularium Minorum, vir non minus sanguinis nobilitate, quam doctrinâ, virtutibusque præclarus, Natus an. 1605. magnâ cum lau-

de amœniores literas coluit. In Messanenfi Officinæ Academia ascriptus, in ea ingenii præstantiam Etruscâ Poesi patefecit, Religionis domos Panormitanam semel, bis Messanensem, bis etiam & Catanensem Præpositi munere rexit, ac Siculam Provinciam gubernavit. Per annos quatuordecim Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam Messanæ, & Neapoli docuit. A doctrinæ splendore veneratus, Messanensium Præsulum æstimationem promeruit. Obiit tandem Catanæ an. 1659. Hujus meminere Placidus Reina *histor. Messan.* p. 2. p. 499. & Stephanus Maurus in *sua Messan.* cap. 21. p. 203. Ipsi prodiere Italicè

Poesie. In libro: *stravaganze liriche degli Accademici della Fucina parte terza.* Neapoli apud Sebastianum Alecci 1662. in 12. Scripsit hæc alia, quæ in. ss. asservantur Messanæ in Bibliotheca Clericorum Regularium, nempe

Historias antiquas Urbis Messanæ, & de Epistola B. Mariæ Virginis ad Messanenses. ex Reina cit.

Annales Siciliæ, & Messanæ. ex Mauro cit.

Historiam Gallorum Bartholomei Neocastri, & Nicolai Specialis, multorum Scriptorum testimoniis illustratam.

Monumenta aliqua Clericorum Regularium.

AUGUSTINUS FLORITUS Mazarenensis Philosophiæ, & Medicinæ Doctor celebris: magnâ doctrinæ, & nominis famâ diu Philosophiam, ac medicinam docuit Mazariæ, ubi decessit anno 1590. ex Ab. Roccho Pirro not. *Ecl. Mazar.* pag. 544. qui reliquisse testatur: in. ss. magna auctoritatis. At Octavius Caetanus in *animad. ad tom. 1. ss. Siculor.* pag. 68. Scripsisse ait

Topographiam Mazariæ.

AUGUSTINUS FLORITUS Mazariensis alter à superiore, Soc. Jesu, natus an. 1580. ad Societatem accessit an. 1600. Philosophus, ac Theologus fuit doctissimus; græcisque literis, quas Panormi etiam juniores Societatis docuit, abundè instructus. Obiit in Panormitano Collegio 27. Junii 1613. Hujus meminuit Pirrus cit. qui scripsisse testatur

Plures libros Tragædiarum Græcè, & latinè. Octavius Caetanus ut multa Sanctorum Siculorum monumenta è græco in latinum verteret curavit, quorum aliqua in suis SS. Siculorum Vitis Panormi editis apud Cyrillum 1657. in fol. extant. In Tomo primo habentur

Antiqua odes fragmentum ex græco versum in S. Marci Episc. Syracusanum S. Iosephi Hymnographi. pag. 7. & ex pag. 3.

In S. Pontificem Pancrantium Hymnus ex Græcorum menais d S. Iosepho Hymnographo compositus. pag. 15. & ex pag. 9.

Ex homilia sapientissimi, & eloquentissimi Theophanis Ceramei Archiepiscopi Tauromentani dicta in festo S. Pancratii Fragmentum. pag. 10. ut ex animad. pag. 16.

Gregorii humilis Monachi Bizantini ex Monasterio Paguriensi encomium in D. Pancratium. pag. 11. ex animad. pag. 17.

In S. Nicodem Martyrem Hymnus S. Iosephi Hymnographi. pag. 45. ex animad. pag. 35.

Mor-

Martyrium Sanctæ, magnæque Christi Martyris Agathe ex m. s. Vaticano græco versum. pag. 47. ex animad. p. 37.

In Virginem & Martirem Agrippinam Hymnus. pag. 85. ex animad. pag. 64.

Martyrium SS. Viti, Modesti, & Crescentiæ ex m. s. græco cod. Monasterii S. Salvatoris. p. 91. ex animad. pag. 67.

In Nobilissimum Christi Martyrem Vitum Carmen Arsenii. pag. 95. ex animad. pag. 71.

S. Lucia Virginis Martyrium ex m. s. græco codice. pag. 114. & animad. pag. 87.

Deposito corporum SS. MM. Pappiani, & Luciani ex Græcorum Menæis p. 148. ex animad. p. 134.

Hymnus in S. Fantinum ex m. s. græca codice Monasterii S. Philippi Fragalatis. p. 161. ex animad. pag. 139.

Memoria SS. Calogeri, Gregorii, & Demetrii in Cronio Sicilia, Carmen Sergii. pag. 128. &

De S. Calogero Carmen Sergii Chronista pag. 131. ex anima l. pag. 105.

In secundo Tomo extant

Vita S. Leonis Catanensis Episcopi versibus expressa ex m. s. codice Monasterii S. Salvatoris. pag. 22. ex animad. p. 11.

Commemoratio Inventionis SS. Nicandri, Gregorii, Petri, Demetrii, & Helisabet ex m. s. codice Monasterii S. Salvatoris pag. 37. ex animad. pag. 15.

Vita S. Philareti Monachi, & Martyris ex m. s. codice Monasterii S. Bartholomæi de Virgine in Calabria. pag. 42. & animad. pag. 16.

Vita S. Josephi Hymnographi ex m. s. græco codice Monasterii S. Salvatoris. pag. 43. ex animad. pag. 17.

Petri Humillimi Argivorum Episcopi Epitaphium in B. Athanasium Methones Episcopum ex m. s. codice Monasterii S. Salvatoris. p. 52. & animad. p. 19.

Vita S. Eliæ Junionis scriptore Anonymo Monacho ferè Synchrono, ex m. s. codice græco Monasterii S. Salvatoris pag. 63. ex animad. pag. 23.

Vita S. P. N. Joannis cognomento Theristæ. pag. 107. ex animad. pag. 38.

De S. Philareto Iuniore Nili Monachi sermo. pag. 112. ex animad. pag. 41.

Vita S. Bartholomæi Fundatoris magni monasterii S. Salvatoris à Daniele monacho scripta, & ex græcis codicibus translata. pag. 136. ex animad. pag. 49.

Vita S. Virginis Marinæ ex m. s. codice Monasterii S. Salvatoris pag. 109. quam transtulisse P. Floritum, ait Hieronymus Ragusa in *elogiis Siculor.* p. 28. & in *Sicil. Bibl. veteri* pag. 26. citans animadversiones Caetani, sed ex iisdem animadversionibus haud patet P. Floritum hanc vitam latinitate donasse.

AUGUSTINUS GERVASIUS Panormitanus Nicolai Gervasii, de quo suo loco, filius, Philosophiæ, & Medicinæ Doctor eximius. Doctrinâ excultus Panormi vivit. Antidotarium Panormitanum Nicolai Patris recognitum, ac locupletatum, recudere curavit, hoc adiecto titulo.

Gervasius Redivivus, seu Nicolai Gervasii Antidotarium Panormitanum Galeno Chemicum omnium

medicaminum, quæ Panormi parantur venalia, selectiorumque arcuorum, ex quibuscumque Pharmacologis, Chimiatis, & clarissimis inter recentiores practicis depromptorum accessione locupletatum, nec non pluris notis illustratum ab Augustino Gervasio &c. Panormi apud Michaelē Constantium 1700. in 4.

AVGVSTINVS Inveges Sacensis Sacerdos, natus an 1595. à pueritia magna cum ingenii laude humanioribus literis operam dedit, & ineunte ætate gravioribus disciplinis fuit insigniter instructus. Philosophiam, ac Theologiam, non sine plausu docuit in Societate Iesu, in qua aliquando vixit. At ex ea egressus, in Sanctorum Patrum, & historicorum lectione totus fuit. Hinc eruditissimâ supelectili mentem locupletavit; his enim studis reliquam vitæ cursum indefessio labore devovit in refertissima D. Francisci Scelsani Panormitani Sacerdotis Bibliotheca, è qua innumera monumenta ad Siculam historiam latè extruendam, aliæque sacræ, profanæq. historiæ volumina concinnanda, sedulâ curâ delegit. Eâ animi contentione omnium librorum angulos pervolvit, ut meritò à multis librorum belluo voracissimus appellaretur. Doctrinæ morum integritatem addidit; adeo ut non minus eruditione, quàm virtute clarus à doctis viris magnâ fuerit æstimatione prosequutus. Panormi ubi diu vixit, obiit octogenarius mense Aprilis 1677. & in Ecclesia S. Ignatii Congregationis Oratorii sepultus est. Hujus cum laude meminere Philippus Labbè in *Biblioth. Nummaria* pag. 1. & Joannes Fiore in *epist. ad lectorem Calabriae Illustr.* 9. 4. & lib. 4. cap. 3. §. 6. pag. 370. Edidit.

Historiam Sacram Paradisi Terrestris, & SS. Innocentii statns. Panormi ex typographia Petri de Isola 1651. in 4. Italicè

Palermo Antico Parte Prima degli Annali della felice Città di Palermo Prima Sedia, Corona del Re, e Capo del Regno di Sicilia. Ibid. apud eundem 1649. in fol.

Palermo Sacro. Parte Seconda degli Annali della felice Città di Palermo. Ibid. apud eundem 1650. in fol.

Palermo Nobile. Parte Terza degli Annali della felice Città di Palermo. Ibid. apud eundem 1651. in fol.

La Cartagine Siciliana. Historia della Città di Caccamo. Ibid. apud Josephum Bisagni 1651. in 4. Hujusce historiæ librum tertium m. s. diu servavit P. Joannes Maria Amatus Panormitanus Soc. Jesu, nunc verò dum hæc excuduntur, est sub prælo Panormi. Scripsit, etiam

Annales Regni Siciliae Tomo IV. in fol. quos in historia Panormitana pluries citat.

Ideam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ. hanc citat *tom. 2. annal. Panorm.* pag. 512.

Ideam Regularis Ecclesiæ. ibid. pag. 481.

Ideam Clericalis Ecclesiæ. ex eodem *tomo* pag. 600. & 563. 542.

Idea monialis Ecclesiæ. Ibid. p. 543.

Chronologia Pontificia. Ibid. pag. 299.

Chronologia Regia post Christum. Ibid. pag. 617. Italicè verò

Palerm-

Palermo Austriaco parte quarta degl' Annali di Palermo. in fol.

Sicilia Titolata, & armata di Cavalieri. ex tom. 3. *annal. Panor.* pag. 164.

Dichiarazione delle Medaglie di Sicilia di Filippo Paruta. ex *Carthagine Sicul.* pag. 37.

Dichiarazione Historica de' quattro passii, che si cãtano nella Settimana Santa. ex tom. 1. *Annal. Panor.* pag. 409.

AVGVSTINVS LAVAGGI Mazarenfis Iuris utriusque Doctor celebris, inter primæ notæ causarum Patronos commendatus claruit. Ejus doctrina promeriti honores probavere, fuit etenim Curiz Montisregalis, & Prætorii Panormitani Iudex. Ter etiam Iudicem in Magnæ Regiæ Curiz subfelliis egit, ejusdem Tribunalis Fiscii Patrimonii, Regiumque Consiliarium. Magnâ æstimatione veneratus, vivere desiit Panormi 2. Septembris 1620. & in Ecclesia Collegii Soc. Iesu sepulturæ traditus est. Ejus laudes habes apud *Irrum not. Eccl. Mazar.* p. 544. & *Jo. Antonius de Castillo decis. lib. 1. decis. 72. pag. 409.* Edidit

Allegationes pro D. Francisco Caffari contra Magnificum Procuratorem Regii Fiscii. Panormi 1610. in fol.

Responsum pro Dominis heredibus D. Francisci Lucchini contra insignem Civitatem Messanæ in fol. sine anno, & loco.

Consilium. In selectis consiliis à Petro Luna editis. Panormi apud *Erasum de Simeone* 1627. in fol. Reliquit etiam *Allegationum* quamplurima volumina.

AUGUSTINUS LEONDELICATUS Saccenfis Ordinis Observantium S. Francisci, vir eruditione, & doctrinâ clavis, Sacræ Theologiæ lector, ut dicunt, Jubilatus, ac Mazarenfis Provinciæ Definitor. Obiit Panormi 6. Maii 1660. Edidit italicè

La Pazzia delli Savii, e la Saviezza de' Pazzi del Mondo, discorsi. Panormi apud *Petrum de Isola* 1660. in 4.

AUGUSTINUS DE LAVRENTIO Panormitanus Philosophiæ, ac Medicinæ Doctor. Ab adolescentia egregias ingenii dotes detexit literis additus. Philosophiam à *Josepho Requesenio* Panormitano Soc. Iesu accepit, medicam verò facultatem à *Josepho Petrouillo* celebri medico, ac eamdem obtinuit lauream Messanæ. A doctrina meritò commendatus, quam in Panormitana Medicorum Academia pluries patefecit, nonnullis exhibitis medicinæ lucubrationibus omnium approbatione, ac plausu exceptis. Hinc à præstantioribus primæ notæ viris summo perè veneratus inclaruit: ideoque sæpè *Marcus Antonius Alamus* medicus insignis laborum suorum adiutorem voluit, & *Petronillus* laudatus Panormi in Regia Arce, cui præerat Archiater, vices suas demandavit. Amœniores etiam coluit literas, & in Reaccensorum Academia Panormitana Latiis, & Etruscis numeris cum laude cecinit. In ipso ætatis flore obiit Panormi 14. Septembris 1661, & in Ecclesia S. Nicolai Tertii Ordinis S. Francisci sepelitur. Quæ edidit sunt.

Discepcionum Medicarum Decas prima, quas

huc usque in nova, nobili, & salutaris Panormitana Academia habuit Augustinus de Laurentio &c. Panormi apud *Cyrrillos* 1652. in 4.

Panormus deliciarum Hortus à Medicina tamquam à pervigili Dracone custoditur. Oratio in anniversaria novæ, nobilis, & salutaris Academia Panormitana solemnitate sub Senatus Illustrissimi auspiciis habita Kal. Augusti 1650. Ibid. apud eodem 1652. in 4.

AVGVSTINVS MARTIVS Mazarenfis Iuriconsultus doctrinæ excellentiâ clarissimus, celebris causarum Patronus. An. 1567. Syndacum Messanæ egit, & ann. 1569. Siciliæ Prothonotarium. In Magnæ Regiæ Curiz, & Tribunalis Concistorii foro pluries præfuit Iudex. Fuit etiâ Regii Patrimonii à Rationibus Magister, Regiusque Consiliarius. Obiit Panormi primo Octobris 1574. In Ecclesia S. Mariæ Angelorum Ordinis Observantium S. Francisci jacet, ubi in sacello S. Antonii Patavini, marmoreum ejus sepulchrum videbatur, quod ut elegantiori formâ exornaretur, exinde fuit amotum: in eoq; legebatur hoc epitaphium.

Augustino Martio, & Hieronymo ejus filio Juris peritiâ, omniq; virtute viris eximii, quorum alter summis honoribus in fori judiciis præfatus, libens è vita discedere; Alter jam amplissimos juvenis admodum consequutus, memorabili Pontis ruina hominum expectationi violenter visus est eripi; uterque verò sui desiderium bonis omnibus reliquit maximum. *Portia Belguardo Jaucaschi, & Celidonia Marino, Zassuti Dominae Sorores Patri, & Fratri benemerentibus* massissima posuerunt.

Obiit *Augustinus* Kal. Octob. An. sal. M. D. LXXIV. ætatis suæ XLIX. *Hieronymus* IXX. Kal. Januarii M. D. XC. annum agens undetrigesimum.

Tanti viri cum laude meminerit *Rocchus Gabbacurta in Foro Christiano* p. 118. & 350. & *Pirrus not. Eccl. Mazar.* p. 544. Hujus extat

Consilium. in selectis Consiliis à Petro Luna collectis, & editis Panormi apud *Erasum de Simeone* 1627. in fol.

Reliquit etiam ex *Pirro* plurima volumina *Allegationum, & Consiliorum*; inter alia memorantur

Allegationes pro Domina Catharina Cardona contra Ducem Bisbonæ, ex Mario Mura tom. 1. Capit. Regni Sicil. in proem. nu. 23. & tom. 2. cap. 116. n. 9. & 10. 3 cap. 7. n. 103.

Allegationes pro N. Gigliazzo contra N. Marciano. ex eodem to. 4. cap. 101. n. 71.

Allegationes pro Aloysio Risaliti contra Joannem Vincentium, & Antonium de Marchesio. Idem in *Consuet. Panorm.* cap. 4. p. 65.

Allegationes pro D. Jacobo de Balsamo contra Magnificum Procuratorem Regii Fiscii. Idem ibid. cap. 9. num. 17. pag. 95. ubi egregium Doctorem vocat.

B. AVGVSTINVS NOVELLVS Panormitanus ex nobilissima Familia de Thermes (quæ antiquis temporibus Panormi effloruit) ortus; generis claritatem sanctimoniz lumine splendidiorem, reddidit. Pro hujusce patria contendunt nonnulli.

Alii

Alii ex Therano dixerunt, inter quos omnium primus B. Jordannus de Saxonia in *lib. de Fitis Fratrum lib. 2. c. 4. 5. 7. & 13*. Hieronymus Romanus in *Chron. Ord. S. Augustini cent. 9. an. 1288. p. 55. & alibi*; Thomas Herrera in *Alphabeto August. pag. 6*. qui addit Senensem etiam dictum: Cæsar Eugenius in *Neapoli sacra p. 383*. Alii ex Iterano, ut Henricus Gran in *magno speculo exemplor. ann. 1480. p. 484. exempl. 67*. Matthæus Raderus in *Virid. Sanctor. p. 531*. qui sequenti sunt Philippum Bergomensensem in *supplem. Chron. an. 1303*. Ex Turano putavit Ambrosius Coriolanus in *Chron. Alii Interannensem voluere ex Marco Guazzo in Chron. p. 254*. Dominico Barile in *supplem. Chron. lib. 13. pag. 288*. Ex Iterano scribunt Abr. Bzovius *an. 10. 14. an. 1308. p. 118*. Alii ex Iteramna Umbriæ urbe, quam opinionem repellit Angelus Rocca in *Chronist. Sacrarum Apostol. pag. 128. & in paralip. eos reiecit*, qui de Theramo Umbriæ urbe dixerunt. Alii Senensem opinantur: hi sunt Marcus Antonius Vianius, & Paulus Voisius in *August. Theatr. qui minus rectè, ut advertit Caetanus in animad. ad tom. 2. Sanctor. Siculor. p. 80*. Vincentius Auria in *Annot. ad Vitam B. August. Novelli p. 42*, & Vincentius Solito in *histor. Therm. tom. 2. par. 4. cap. 5. p. 43*. duos Augustinos Novellos admittunt, unum Siculum, Senensem alterum: unus enim fuit Augustinus Novellus, idemque Siculus, qui Senis obiit ann. 1310. ubi quiescit. Nicolaus Toppius in *Biblioth. Neapol. p. 5*. Spharmatibus suis aliorum errores corrigere putans, ut more suo, exteros ad se nolentes attraheret, ex Theramo Samnii urbe putat. Allati auctores ignorantēs familiæ cognomen de Thermes, vocabuli similitudine decepti, ex Therano, Iterano, Ierano, Turano, Interamna, sive Iteramna, Umbriæ urbe dixere, ut cum Auria cit. p. 40. puto: quod haud obscure deducitur ex Sancto Martino in *histor. S. August. gallicè scripta, p. 367*. qui de *Therano Siculum* vocat. Phil. Bergomensis cit. de *Iteranno Siculum*, Laurentius Epolus in *Bullar. Ord. S. August. p. 395. de Theramo Siculum*. Quod Iteramnæ non fuerit ortus, liquet ex Ludovico Jacobello, qui ut observat Auria cit. p. 42. in suis de Sanctis, & Beatis Umbriæ libris, Augustinum prætermisit: nec in Bibliotheca Umbriæ ipsius Iacobelli ego inveni. At Siculum fuisse præter auctores supra allatos affirmant Volaterranus *anthropol. lib. 21*. Cherub. Gerarduccius in *hist. Bononiæ lib. 13, p. 445*. Nonnulli Siculum in Civitate Thermarum ortum putant, ita Angelus Rocca in *Chronist. cit. pag. 56. 60. & 127*. Ambros. Landucci in *sylva licetana p. 89*. qui ex aliorum sententia Panormitanum fuisse retulit, & Caetanus in *animad. ad to. 2. Sanctor. Sicul. p. 79*. Iacobus lo Cascio in *Vita*, & Vincentius Solitus in *hist. Therm. to. 2. par. 5*. ideoque Thermitani ex hac opinione excitati, inter suos relatum Augustinum ab anno circiter 1610. præcipuo honore recolunt. Alii cum Augustinum de Therma, vel de Thermes dixissent, ex familia de Thermes intellexisse puto. Henricus Spondanus *ann. tom. 1. an. 1306. p. 358. de Therma* dixit: Philippus Ber-

Biblioth. Siculæ Tom. I.

gomensis in *supplem. cit. ut à nonnullis citatur de Therma* scripsit: at ego in latina editione ann. 1492. Venetiis pag. 206. de *Iterano* lego: Rochus Pirrus in *ind. tom. 2. Sicil. sacræ & Siculi Generales*, B. Augustinum Novellum de *Thermes*. vocavit: Andreas Gelsomini in *Thesaur. Cælesti p. 243*. ait: *Matthæo da Termene*: Raymundus Capisuechius in *Vita B. Ioannis Chigii*, scripsit: *Augustinus de Thermis*: hi enim Thermitanum rectius dixissent, si ea in urbe natum credidissent B. Augustinum, non de Thermes. At Panormi ortum ex familia de Thermes multi testantur, nempe Bernardus Riera Drepanitanus, qui claruit circa annum 1560. in vita edita Panormi 1664. è Codice m. s. Bibliothecæ Collegii Panormitani Soc. Jesu extracta, & à Vincentio Auria annotationibus illustrata, qui eandem opinionem tueretur in *Chronolog. Proregum Sicil. p. 295*. Petrus Caunizzarius in *m. s. de Relig. Panormi p. 772*. Franciscus Carrera in *Panob. Siculo p. 127*. Victorius Constans in *libro Cigno moribundo p. 141*. Hilarion Perdicarnus in *epist. ad lectorem Vitæ S. Joannis de Deo*. Aloysius Torellus in *secul. August. tom. 5. pag. 311*. Ioseph Castelluccius in *diar. Panorm. p. 63*. Petrus Antonius Tornamira in *Prosop. D. Rosaliæ disc. 2. cap. 10. p. 212*. & Vincentius Coronelli in *Bibliot. tom. 2. n. 1613. pag. 292*. Nec nova hæc opinio ab anno 1664. ut suspicatur aliquis; Ambrosius enim Landucci in *Sylva cit. edita Senis anno 1653. p. 89*. ait: *aliqui volunt Augustinum habuisse Civitatem Panormi patriam ex gente Terminorum asserentes ibidem extare palatium ejusdem familiæ*. Iacobus lo Cascio Thermitanus in *epist. nuncup. Vitæ B. Augustini*, innuit nonnullos ex familia de Thermes putasse. Quotquot verò vel effloruere hujusce familiæ Proceres, ac extant, constanter ex proavorum traditione tenuere, Augustinum Familiæ de Thermes sanguine progenitum. Non me lateat Fracisem Alibrandum ementito nomine Bernardum Asfalci, in libro *Termine rimessi in flato*, pro Thermitanis pugnassee: at operis hujus judicium habes apud Ioann. Petrum Iacobum Villanum, siue Angelicum Aprosimum Vigintimilium in libro *Vissera alzata nu. 38. pag. 51. & severiorem censuram in eundem edidit Siculæ Inquisitionis Indices, qui publico edicto dato Panormi 24. Augusti 1665. prohibuere*. Vincentius Solitus etiam inani rationum apparatu, hanc Thermitarum opinionem defendere conatur, sed contra utrosque auctores apologeticum opusculum scripsit Auria supralaudatus numeris omnibus absolutum, quo Panormitanorum causam propugnat. Ideoque optimo jure Panormus suum Civem Augustinum agnoscit, & inter urbis Patronos relatum veneratur. Natus ideoque Panormi, & Matthæus de Thermes vocatus, in ipso ætatis flore Bononiæ Jurisprudentiæ operam dedit, & ob ingenii præstantiam celeberrimus Doctor evasit: ibique aliquandiu jura Civilia, ac Pontificia magnâ doctrinæ laude, famâque docuit. Sacram etiam Theologiæ scientiâ instructissimus claruit. Inde in aula Manfredi Siciliæ Regis à Consiliis, & secretis fuit, ac amplissimis honoribus, & præ-

M

mii

miis cumulatus, magnâ valuit auctoritate, omnibusq; gratissimus floruit. Inter aulae vicia singularem morum candorem, modestiam, & virginalem pudicitiam servavit. Magnæ Regiæ Curiaë Iudex electus, ac Magistri Iustitiarum munere insignitus, integerrimæ justitiæ jura custodivit. Ipsi ædes fuere Panormi, ubi hodie Monasterium monialium S. Clarae assurgit, ut ex vetusta inscriptione in ipsa Ecclesiæ fronte patet, in qua inter alia legitur

*Hic quondam damnare reos Thermita Matthæus
Asper erat; servabat enim pia jura Magistri
Justitiæ.*

Sed temporis vicibus immutatis, cum apud Beneventum Carolus Andegavensis Manfredi Regi unâ cum vita, Siculi Regni Coronam eripuisset: noster Matthæus eo in conflictu gravi affectus vulnere, fugâ vitæ consuluit. Panormi verò dum latebat in lethalem morbum delapsus, sæculi ludioria sanctè perpendit, & ut soli Deo viveret Religionem vovit, si convalere contingeret. Sanitati restitutus, statim Ordinis S. Augustini habitum divinitus suscepit, & Matthei nomen in Augustinum commutavit. Religionis institutum aggressus in virtutibus adipiscendis totus fuit, præsertim humilitatis studiosissimus. Generis splendorem, ac doctrinam occultare proposuit, Laici statum professus, ad viliora Cœnobii sese dimisit, ut illiteratum, vilemque homuncium crederent. Lachrymas frequentabat, flagellis, ciliciisque corpus domabat, aliisque virtutibus animam exornabat, & oratione divini amoris incendia fovebat. Artioris, & solitariæ vitæ studio incensus, ad Senensem Ordinis sui asceterium D. Barbaræ dicatum, se transtulit; ibique fratribus penitus ignotus, cœlestem duxit vitam, vilioribus ministeriis addictus. Inde ad Rosæ Cœnobium translatus, Augustini promerita hac oblata occasione Dominus patefecit; cum enim adversus Cœnobium litem intentasset Iacobus Pagliareus, qui insinuat cum B. Augustino Bononiæ jura civilia didicerat, & Cœnobio magni prædii amissionem inminueret; Augustinus cum Fratrum jura notabiliter læsa animadvertisset, clam domus æconomum adiit, petitque ut sibi scribendi copiam daret. Petitionem cum risu excepit æconomus, ratus Augustinum legendi, scribendique inscium: sed dedit tandem. Hinc Beatus vir Fratrum rationes breviter, ac doctissimè exaravit, ac Iacobo legendas misit. Cum autem Augustini cartulam percurrisset Iacobus, doctrinam demiratus, exclamavit: diabolus, vel Angelus, vel dominus Matthæus de Thermes, cum quo Bononiæ studui, hanc condidit scripturam. Cum autem licet vili indutum habitu vidisset, ac cognovisset, omnibus ejus doctrinæ, ac nobilitatis splendorem aperuit, ac ultrò litem Cœnobio adjudicavit. Hinc cognitâ tanti viri præstantiâ Clemens de Auximo Ordinis Generalis in sociû sibi delegit, & licet invitum, ordinibus initiatum, Romam secum deduxit. Ibi Constitutionum Ordinis reformationem ipsi demandavit, quibus multa addidit utilia, superflua detraxit. Romæ

à confessionibus Nicolai IV. Cœlestini V. & Bonifacii VIII. Sacrarum Apostolicarum Præfectus primus ex suo ordine assumptus est, quod munus è nostri Augustini tempore apud Ordinis S. Augustini Fratres constanter perseveravit. Inter honorum culmina virtutes coluit egregias: & cum in omnium oculis præluceret, omnium venerationem promeruit. Hinc à vitæ sanctimonia, & doctrina celebratum, cum magno Ecclesiæ Doctore Augustino conferebant, & Augustinum Novellum prædicabant. An. 1298. in totius Ordinis comitiis Mediolani coactis, licet absens, & invitus, ejusdem Ordinis Generalis electus est, quem charitate, zelo, ac prudentiâ laudabiliter rexit. Exaëto biennio cum ardentius ad solitudinem anhelaret Neapoli comitia convocavit; ibique inuneris onus spontè deposuit, frustra obstitentibus fratribus, ac Carolo Neapolis Rege. At licet Bonifacius VIII. ad Romanam aulam Augustinum revocare tentaret, attamen ad oratorium S. Leonardi juxta Senas statim convolvavit, ut solitariæ vitæ instituta resumeret: ibique cœlestem produxit vitam. Ad ægrotorum, ac Peregrinorum levamen novum Clericorum Ordinem Senis instituit, quem S. Mariæ de Scala vocant, & Bonifacii prædicti confirmationem obtinuit. Tandem propinquam mortem sibi ab Angelo prænunciatam, Fratribus patefaciens, meritis, ac miraculis clarus in Domino sanctè obdormivit 19. Maii an. 1310. aliis 1309. Cadaver ad Cœnobium S. Augustini in urbe Senarum translatus, ibi marmoreo clausum sepulchro veneratur, in quo legitur. *Hic jacet Corpus B. Augustini Novelli Ordinis Eremitarum.* Ejus festum ibidem solemnè celebratur pompâ die secunda Pentecostes, & alibi. Hujus vitæ gesta apud relatos auctores, & apud Philippum Elsium in *Encomiast. August.* p. 94. & 100. Ambrosium Coram in *Catalog. Beator. Ord. S. August.* & alios, præsertim Augustini Ordinis Scriptores. Edidit B. Augustinus

Constitutiones Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini. Romæ 1581. in 4. & alibi pluries. Has insinuat cum Clemente Auximo castigasse, & illis multa addidisse nostrum Augustinum narrant B. Jordanus de Saxonia in *Vitis Fratrum* l. 2. c. 14. S. Antoninus in *Chron. par. 3. tit. 24.* Landucci cit. alique. At Hieronymus Seripandus S. R. E. Cardinalis in *Chron. Ord. S. August. nu. 13.* de B. Augustino ait: *Hic bonas, & utiles Constitutiones edidit.*

AVGVSTINVS PAPASIDERA Panormitanus Ord. S. Benedicti Congregationis Cassinensis, natus an. 1616. cœnoso studiorum curriculo, Congregatione amplexus est 4. Novëbris 1638. In ea non sine doctrinæ laude Philosophiam, ac Theologiam docuit. Anno 1656. Decani titulo insignitus est, & pluries Priorem egit. Nonagenarius morum integritate clarus vivit Panormi. Laudatur à Io: Evangelista à Panormo in *Anagramm.* p. 110. Edidit italicè Vitam D. Faræ, ita inscriptam.

*S. Fara di Borgogna, o vero Burgundofora Vergine
Taumaturga Abbadeffa dell' Ordine del gran Padre
San*

S. Benedetto. Panormi apud Petrum de Isola 1662. in 8. In compendium redegit Petrus Fortis, ediditque apud eundem 1663. in 16.

L' Amoroſa corriſpondenza tra Chriſto Sacramentato, ed il gran Patriarca S. Benedetto, e ſuoi figli queſti ſegnalandoſi nella riverenza, e quello nella benificenza. Ibidem apud Felicem Marinum 1699. in 8. Prælo paratas habet *Conciones varias.*

AVGVSTINVS RVBEVS Panormitanus Ordinis Prædicatorum, Sacræ Theologiæ Magiſter, in omnibus ferè ſcientiis eruditus, præſertim Philoſophiâ, ac Theologiâ ſcientiſſimus. Ne dum in Sicilia, verum etiam in Italia, doctrinâ claruit: in publicis diſputationibus admirabilis. Obiit Panormi in Cænobio S. Ciri 20. Januarii. 1647. Reliquit opus ſubtilitate inſigni reſertum, præloque dignum.

De Prædeſtinatione, aliasque Theologicas lucubrationes. m. ss.

AVGVSTINVS SCILLA Meſſanenſis Philoſophus Doctus, Poeta, & Piſtor egregius. Fuit ipſi ingenium ſingulare, quod ſtudio, ac eruditione elegantiore reddidit. Doctrinâ excultus Literatis gratiſſimus floruit, qui ejus ædes frequentare conſuevere. Penicilli ſui labores per Italiam, & alibi non ſine deſiderio à viris Principibus ſunt expetiti. In numiſmatum, aliarumque antiquitatum ſtudiis verſatiſſimus, Dynaſtarum, Præſulum, & eruditorum amicitiam ſibi comparavit. In Meſſanenſi Officinæ Academia adſcriptus inclaruit; & Romæ, ubi vitæ proſtremum traduxit, in Piſtorum Lyceo exceptus, illius Academiæ Princeps fuit. Senectute denique conſectus, obiit Romæ 31. Maii 1700. ut ex relatione humaniſſimi, ac erudiſſimi viri Nicolai Antonii ſclavi Meſſanenſis Protopapæ accepi. Ipſum laudat Philippus Bonannus in *memisnat. Pontificum & Sylvius Bocconus in Muſeo Plantar. dec. 12. pag. 159. & in Muſeo Phyſic. pag. 180. & 213.* Edidit italicè

La vana ſpeculazione diſingannata dal ſenſo: Lettera riſpoſiva circa i corpi marini, che petrificati ſi ritrovano in varii luoghi terreſtri. Neapoli apud Andream Colicchia 1670. in 4. Prælo parabat opus eruditum, de numiſmatibus, & antiquitatibus, quod ſenectute gravatus, haud abſolvere potuit.

AVGVSTINVS SPINOVS Alcamenſis Societatis Jeſu, natus 17. Aprilis 1621. Societatem amplexus eſt an. 1641. in qua quatuor votorum profeſſionem edidit. Non ſine ingenii laude, & egregio morum candore humanas literas, & Rhetoricam quinquennio docuit. Dum autem multa de ſe promittebat, vivere deſiit Panormi 4. Octobris 1662. Hujus meminit *Biblioth. Script. Sac. Jeſu pag. 97.* Edidit

Quæſtiones Philoſophicas ad logicam ſpectantes. Panormi apud Stephanum Biſagnum 1661. in fol.

AVGVSTINVS TORANVS Panormitanus Ordinis S. Benediſti Congregationis Caſſinenſis natus an. 1613. Florente adhuc ætate Deo ſe dicavit 5. Octobris 1629. In gravioribus diſciplinis Philoſophiæ, & Theologiæ adipiſcendis ſummam ingenii aciem patefecit. Arocniores

literas enixè dilexit, in primis Muſarum ſtudia: hinc multa Latine, Italicè, ac Siculâ linguâ cecinit magna cum laude: ideoque ejus imaginem ære inſculptam edidere nonnulli, dum annum 24. ageret. Plura ab egregio viro expectabantur, quæ mors acerba diſſolvit. Obiit in Cænobio Gangis an. 1638. Ipſum laudat Joſeph Galeanus in *Muſis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 31.* Vernaculâ linguâ ſcripſit.

Canzoni Siciliane. Extant in *Muſis Siculis tom. 1. par. 2.* Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Jeſephum Biſagnum 1662. in 12. Italicè verò

Poeſie, quæ juſto volumine digeſtæ ſervabantur à P. D. Mauro Marcheſio Panormitano Caſſinenſe, qui edere eaſdem meditabat: ſed Venetiis morti proximis Honorio Dominico Carameſſa etiam Panormitano tradidit, ut typis daret: at ob Honorii mortem ineditæ perierunt. In Bibliotheca Monafterii S. Martini de Scafis juxta Panormum, aliqua ejus poetica monumenta m. ss. ſervantur.

AVRELIVS BOTTICELLA Panormitanus, ex Accenſorum Academia, vir politioribus literis, præcipuè poeſi ornatuſ. Vixit propè annum 1571. Ejus memnare Vincentius de Joanne in *Panormo Triumph. lib. 12. pag. 125.* Hujus extant italicè

Rime. in libro: *Rime dell' Accademia degli Acceſſi di Palermo.* Panormi apud Matthæum Maidam 1571. in 8.

AVRELIUS PURPVRA Panormitanus Ordinis S. Mariæ de Monte Oliveto, vir ingenio, & eloquentiâ conſpicuus. In præcipuis Italiæ civitatibus conciones habuit, nempe Florentiæ, Senis, Lucæ, Taranti, Lyciæ, Volaterræ, Aretii, & alibi, ſemper cum animarum fruſtu, & plauſu audituſ. Politioribus literis abundè inſtructuſ excelluit, & in amœniorum literarum Academiis aſcriptuſ, ex ingenii monumentis verſu, proſaque concinnatiſ, ac ſingulari eruditione, magnam ſibi laudem comparavit. In gravioribus Philoſophiæ, & Theologiæ ſtudiis, ac in mathematicis, & præcipuè aſtronomiſ diſciplinis egregias ingenii dotes detexit. In Sacræ Scripturæ Literis verſatiſſimuſ claruit, quas ſodalibus ſuis doctiſſimè explanavit. Scientiis, ac morum comitate inſignis; Dynaſtis Præſulibuſ, ac Siciliæ Moderatoribuſ fuit gratiſſimuſ. Bernardi Inghirami Episcopii Volaterranenſis à conſiliis fuit electuſ. Apud Joannetinum Doriam S. R. E. Cardinalem, & Archiepiſcopum Panormitanum prudentiâ, & conſilio valuit. Cùm præſſet Abbatuſ dignitate Monafterio S. Spirituſ Panormi, ibidem deceſſit propè annum 1645. Celebrant tantum virum Franciſcuſ Baroniuſ in *Panorm. Gloſioſalib. 1. cap. 5. pag. 50. & in Epist. nuncupatoria libri inſcripti. Hiſtorico Acueduto,* ipſi dicato, & Antoninuſ Tantilluſ in *Eremita Oretæ.* Edidit italicè

Orazione delle lodi di S. Roſalia Vergine Palermiana detta in Lucca. Aggiuntori due Hinni Sacri, che contengono l' Inventione, ed il Triunfo della San-

miis cumulatus, magnâ valuit auctoritate, omnibusq; gratissimus floruit. Inter aulae vitia singularem uirorum candorem, modestiam, & virginalem pudicitiam servavit. Magnae Regiae Curiae Iudex electus, ac Magistri Iustitiarum mouere insignitus, integerrimae iustitiae jura custodivit. Ipsius ædes fuere Panormi, ubi hodie Monasterium monialium S. Clarae assurgit, ut ex vetusta inscriptione in ipsa Ecclesiae fronte patet, in qua inter alia legitur

*Hic quondam damnare reos Thermita Matthæus
Asper erat; servabat enim pia jura Magistri
iustitiae.*

Sed temporis vicibus immutatis, cum apud Beneventum Carolus Andegavensis Manfredi Regi unâ cum vita, Siculi Regni Coronam eripuisset: noster Matthæus eo in conflictu gravi affectus vulnere, fugâ vitæ consuluit. Panormi verò dum latebat in lethalem morbum delapsus, sæculi ludibria sanctè perpendit, & ut soli Deo viveret Religionem vovit, si convalere contingeret. Sanitati restitutus, statim Ordinis S. Augustini habitum divinitus suscepit, & Matthæi nomen in Augustinum commutavit. Religionis institutum aggressus in virtutibus adipiscendis totus fuit, præsertim humilitatis studiosissimus. Generis splendorem, ac doctrinam occultare proposuit, Laici statim professus, ad viliora Cœnobii sese dimisit, ut illiteratum, vilemque homuncium crederent. Lachrymas frequentabat, flagellis, ciliciisque corpus domabat, aliisque virtutibus animam exornabat, & oratione divini amoris incendia fovebat. Artioris, & solitariae vitæ studio incensus, ad Senensem Ordinis sui asceterium D. Barbaræ dicatum, se transtulit; ibique fratribus penitus ignotus, cœlestem duxit vitam, vilioribus ministeriis addictus. Inde ad Rosæ Cœnobium translatus, Augustini promerita hac oblata occasione Dominus patefecit; cum enim adversus Cœnobium litem intentasset Jacobus Pagliarefius, qui insimul cum B. Augustino Bononiæ jura civilia didicerat, & Cœnobio magni prædii amissionem immineret; Augustinus cum Fratrum jura notabiliter læsa animadvertisset, clam domus æconomum adiit, petitque ut sibi scribendi copiam daret. Petitionem cum risu excepit æconomus, ratus Augustinum legendi, scribendique inscium: sed dedit tandem. Hinc Beatus vir Fratrum rationes breviter, ac doctissime exaravit, ac Jacobo legendas misit. Cum autem Augustini cartulam percurrisset Jacobus, doctrinam demiratus, exclamavit: diabolus, vel Angelus, vel dominus Matthæus de Thermes, cum quo Bononiæ studui, hanc condidit scripturam. Cum autem licet villi indutum habitu vidisset, ac cognovisset, omnibus ejus doctrinæ, ac nobilitatis splendorem aperuit, ac ultrò litem Cœnobio adjudicavit. Hinc cognitâ tanti viri præstantiâ Clemens de Auximo Ordinis Generalis in sociū sibi delegit, & licet invitum, ordinibus initiatum, Romam secum deduxit. Ibi Constitutionum Ordinis reformationem ipsi demandavit, quibus multa addidit utilia, superflua detraxit. Romæ

à confessionibus Nicolai IV. Cœlestini V. & Bonifacii VIII. Sacrarum Apostolici Præfectus primus ex suo ordine assumptus est, quod munus ejus Augustini tempore apud Ordinis S. Augustini. Fratres constanter perseveravit. Inter honorum culmina virtutes coluit egregias: & cum in omnium oculis præluceret, omnium venerationem promeruit. Hinc à vitæ sanctimonia, & doctrina celebratum, cum magno Ecclesiae Doctore Augustino conferebant, & Augustinum Novellum prædicabant. An. 1298. in totius Ordinis comitiis Mediolani coactis, licet absens, & invitus, ejusdem Ordinis Generalis electus est, quem charitate, zelo, ac prudentiâ laudabiliter rexit. Exacto biennio cum ardentius ad solitudinem anhelaret Neapoli comitia convocavit; ibique muneris onus spontè deposuit, frustra obstitentibus fratribus, ac Carolo Neapolis Rege. At licet Bonifacius VIII. ad Romanam aulam Augustinum revocare tentaret, attamen ad oratorium S. Leonardi juxta Senas statim convolvit, ut solitariae vitæ instituta resumeret: ibique cœlestem produxit vitam. Ad ægrotorum, ac Peregrinorum levamen novum Clericorum Ordinem Senis instituit, quem S. Mariæ de Scala vocant, & Bonifacii prædicti confirmationem obtinuit. Tandem propinquam mortem sibi ab Angelo prænunciatam, Fratribus patefaciens, meritis, ac miraculis clarus in Domino sanctè obdormivit 19. Maii an. 1310. aliis 1309. Cadaver ad Cœnobium S. Augustini in urbe Senarum translatus, ibi marmoreo clausum sepulchro veneratur, in quo legitur. *Hic jacet Corpus B. Augustini Novelli Ordinis Eremitarum.* Ejus festum ibidem solemniter celebratur pompâ die secunda Pentecostes, & alibi. Hujus vitæ gesta apud relatores auctores, & apud Philippum Elsium in *Encomiast. August.* p. 94. & 100. Ambrosium Coram in *Catalog. Beator. Ord. S. August.* & alios, præsertim Augustini Ordinis Scriptores. Edidit B. Augustinus

Constitutiones Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini. Romæ 1581. in 4. & alibi pluries. Has insimul cum Clemente Auximo castigasse, & illis multa addidisse nostrum Augustinum narrant B. Jordanus de Saxonia in *Vitis Fratrum* l. 2. c. 14. S. Antonius in *Chron. par. 3. tit. 24.* Landuccius cit. alique. At Hieronymus Scripandus S. R. E. Cardinalis in *Chron. Ord. S. August.* nu. 13. de B. Augustino ait: *Hic bonas, & utiles Constitutiones edidit.*

AVGVSTINVS PAPASIDERA Panormitanus Ord. S. Benedicti Congregationis Cassinensis, natus an. 1616. emenso studiorum curriculo, Congregatione amplexus est 4. Novēbris 1638. In ea non sine doctrinæ laude Philosophiam, ac Theologiam docuit. Anno 1656. Decani titulo insignitus est, & pluries Priorem egit. Nonagenarius morum integritate clarus vivit Panormi. Laudatur à Io: Evangelista à Panormo in *Anagramm.* p. 110. Edidit italicè Vitam D. Faræ, ita inscriptam.

*S. Fara di Borgogna, o vero Burgundofora Vergine
Taumaturga Abbadeffa dell' Ordine del gran Padre
San*

San. Benedetto. Panormi apud Petrum de Isola 1662. in 8. In compendium redegit Petrus Forsis, ediditque apud eundem 1663. in 16.

L' Amoroſa corriſpondenza tra Chriſto Sacramentato, ed il gran Patriarca S. Benedetto, e ſuoi figli queſti ſegnalandoſi nella riverenza, e quello nella benedicenza. Ibidem apud Felicem Marinū 1699. in 8. Prælo paratas habet *Conciones varias.*

AVGVSTINVS RVBEVS Panormitanus Ordinis Prædicatorum, Sacræ Theologiæ Magiſter, in omnibus ſerè ſcientiis eruditus, præſertim Philoſophiâ, ac Theologiâ ſcientiſſimus. Ne dum in Sicilia, verum etiam in Italia, doctrinâ claruit; in publicis diſputationibus admirabilis. Obiit Panormi in Cœnobio S. Citæ 20. Januarii 1647. Reliquit opus ſubtilitate inſigni reſectum; præloque dignum

De Prædeſtinatione, aliasque Theologicas lucubrations. m. ss.

AVGVSTINVS SCILLA Meſſanenſis Philoſophus Doctus, Poeta, & Piſtor egregius. Fuit ipſi ingenium ſingulare, quod ſtudio, ac eruditione elegantiore reddidit. Doctrinâ excultus Literariſ gratiſſimus floruit, qui ejus ædes frequentare conſuevere. Penicilli ſui labores per Italiam, & alibi non ſine deſiderio à viris Principibus ſunt expetiti. In numiſmatum, aliarumque antiquitatum ſtudiis verſatiſſimus, Dynaſtiarum, Præſulium, & eruditorum amicitiam ſibi comparavit. In Meſſanenſi Officinæ Academia adſcriptus inclaruit; & Romæ, ubi vitæ proſtremum traduxit, in Piſtorum Lyceo exceptus, illius Academiæ Princeps fuit. Senectute denum confectus, obiit Romæ 31. Maii 1700. ut ex relatione humaniſſimi, ac eruditiſſimi viri Nicolai Antonii Sclavi Meſſanenſis Protopapæ accepi. Ipſum laudat Philippus Bonannus in *memiſmat.* Pontificum & Sylvius Bocconus in *Muſeo Plantar.* dec. 12. pag. 159. & in *Muſeo Phyſic.* pag. 180. & 213. Edidit italicè

La vana ſpeculazione diſingannata dal ſenſo: Lettera riſpoſiva circa i corpi marini, che petrificati ſi ritrovano in varii luoghi terreſtri. Neapoli apud Andream Colicchia 1670. in 4. Prælo. parabat opus eruditum, de numiſmatibus, & antiquitatibus; quod ſenectute gravatus, haud abſolvere potuit.

AVGVSTINVS SPINOVS Alcamenſis Societatis Jeſu, natus 17. Aprilis 1621. Societatem amplexus eſt an. 1641. in qua quatuor votorum profeſſionem edidit. Non ſine ingenii laude, & egregio morum candore humanas literas, & Rhetoricam quinquennio docuit. Dum autem multa de ſe promittebat, vivere deſiit Panormi 4. Octobris 1662. Hujus meminit *Biblioth. Script. Sac. Jeſu* pag. 97. Edidit

Quæſtiones Philoſophicas ad logicam ſpectantes. Panormi apud Stephanum Biſagnū 1661. in fol.

AVGVSTINVS TORANVS Panormitanus Ordinis S. Benediſti Congregationis Caſſinenſis natus an. 1613. Florente adhuc ætate Deo ſe dicavit 5. Octobris 1629. In gravioribus diſciplinis Philoſophiæ, & Theologiæ adipiſcendis ſummam ingenii aciem patefecit. Anterioris

literas enixè dilexit, in primis Muſarum ſtudia; hinc multa Latine, Italicè, ac Siculâ linguâ cecinit magna cum laude: ideoque ejus imaginem ære inſculptam edidere nonnulli, dum annum 24. ageret. Plura ab egregio viro expectabantur, quæ mors acerba diſſolvit. Obiit in Cœnobio Gangis an. 1638. Ipſum laudat Joſeph Galeanus in *Muſis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 31.* Vernaculâ linguâ ſcripſit.

Canzoni Siciliane. Extant in *Muſis Siculis tom. 1. par. 2.* Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Jeſephum Biſagnum 1662. in 12. Italicè verò

Poeſie, quæ juſto volumine digeſtæ ſervabantur à P. D. Mauro Marcheſio Panormitano Caſſinenſe, qui edere eaſdem meditabat: ſed Venetiis morti proximus Honorio Dominico Cara mella etiam Panormitano tradidit, ut typis daret: at ob Honorii mortem ineditæ perierunt. In Bibliotheca Monafterii S. Martini de Scaliſ juxta Panormum, aliqua ejus poetica monumenta m. ss. ſervantur.

AVRELIVS BOTTICELLA Panormitanus, ex Accenſorum Academia, vir politioribus literis, præcipuè poeſi ornatuſ. Vixit propè annum 1571. Ejus memnere Vincentius de Joanne in *Panormo Triumph.* lib. 12. pag. 125. Hujus extant italicè

Rime. in libro: *Rime dell' Accademia degli Acceſſi di Palermo.* Panormi apud Marthæum Maidam 1571. in 8.

AVRELIVS PURPVRA Panormitanus Ordinis S. Mariæ de Monte Oliveto, vir ingenio, & eloquentiâ conſpicuus. In præcipuis Italiæ civitatibus conciones habuit, nempe Florentiæ, Senis, Lucæ, Taranti, Lyciæ, Volaterræ, Aretii, & alibi, ſemper cum animarum fruſtu, & plauſu audituſ. Politioribus literis abundè inſtructuſ excelluit, & in amæniorum literarum Academiis aſcriptuſ, ex ingenii monumentis verſu, proſæque concinnatiſ, ac ſingulari eruditione, magnam ſibi laudem comparavit. In gravioribus Philoſophiæ, & Theologiæ ſtudiis, ac in mathematicis, & præcipuè aſtronomiſ diſciplinis egregias ingenii dotes detexit. In Sacræ Scripturæ Literiſ verſatiſſimuſ claruit, quas ſodalibus ſuis doctiſſimè explanavit. Scientiis, ac morum comitate inſignis; Dynaſtiſ Præſulibuſ, ac Siciliæ Moderatoribuſ fuit gratiſſimuſ. Bernardi Inghirami Epicoſi Volaterranenſiſ à conſiliis fuit electuſ. Apud Joannetinum Doriam S. R. E. Cardinalem, & Archiepiſcopum Panormitanum prudentiâ, & conſilio valuit. Cum præſet Abbatuſ dignitate Monafterio S. Spirituſ Panormi, ibidem deceſſit propè annum 1645. Celebrant tantum virum Franciſcuſ Baroniuſ in *Panorm. Gloſioſalib.* 1. cap. 5. pag. 50. & in *Epist.* nuncupatoria libri inſcripti. *Hiſtorico Arcueduto,* ipſi dicato, & Antoninuſ Tantilluſ in *Eremita Oretæ.* Edidit italicè

Orazione delle lodi di S. Reſalia Vergine Palermiſana detta in Lucca. Aggiuntori due Hinni Sacri, che contengono l' Inventione, ed il Triomfo della San-

ta stess. Senis apud Emiliū Bonettum 1629. in 4. in hujus calce extāt cetrū carmina in D. Rosaliæ laudem. Scripserat etiam ex Baronio cit. in *hisor. pag. 5.* volumen egregium, cui nomen *Opus Filomaria.*

AVRELIVS RISALITI Panormitanus Ordinis Prædicatorum, vir pietate, doctrinā, & eloquentiā conspicuus. Lectoris munere functus, ingenii præstantiam detexit. In declamationibus ad populum apostolico zelo æstuavit; & in promovenda SS. Rosarii devotione, ferventissimus fuit. Viro sanè egregio venerationem conciliarunt morum elegantia, ac virtutum documenta, quibus ornatus effulsit. Vivebat an. 1619. Ad pietatem fovendam edidit

Preces dicendas in universali, vel particulari supplicatione quadraginta horarum, in quatuor depre-

cationes distinctas pro statu spirituali, temporali, Animarum, & Beatorum. Panormi apud Io. Anton. de Francis 1615. in 4. Italicè verò

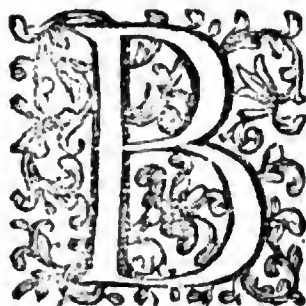
Horologio del Sepolcro di Christo, dove si contiene un divotissimo modo di visitare li Santi Sepolcri il Giovedì, e Venerdì Santo, e di fare le Quarant' hore. Ibidem apud Jo: Bapt. Maringum 1602. in 4. Neapoli apud Jo: Bap. Garganum 1609. in 12. & Panorini apud Joannem Rollellum 1638. in 8.

Hora contemplativa d'un' Anima, che fa un interno colloquio con il SS. Sacramento, mentre sta sopra l'Altare, ove si fanno le Quarant' hore. Panorini apud Io: Ant. de Francis 1619. in 12.

Regole del Terz'Ordine delle Sorelle di S. Domenico. Ibid. apud eundem 1610. in 12.

AUSONIUS NOCTINOT. v. Antonius Cononius.

B

ALTHASSAR ABRUZUS in Oppido Castriboni natus 25. Februarii 1601. cum magno animi ardore literarum studiis ingenium addixisset, Philosophiæ & Theologiæ lauream obtinuit. Mox Jurisprudentiæ operam dedit,

& emeritam lauream adeptus, doctrinā mirificè claruit. In Marchionis Hieracii oppidis, ejusque amplissima dictione Judicem egit. Postquam Cæsareo, Pontificioque juri per annos tresdecim, adhæssisset; ecclesiasticam militiam amplexus est, & Sacerdotio insignitus Romam se contulit; ibique causarum patrocinium suscepit non sine doctrinæ laude; & in Pontificii juris Academia fuit adscriptus. Ob egregiam doctrinam Papiæ Vicarius Generalis electus, dignitatem renuit. Messanæ sub Archiepiscopi Blasii Proti regimine Curia Archiepiscopalis primum Fisci Patronus, inde Assessor fuit. Ab Archiepiscopo Rhegino Gaspare Criales accersitus, ut Diocesium suam Visitatoris munere lustraret, oneri, & honori spontè oblato nuncium remisit. Obiit tandem Castriboni 4. Aprilis 1665. & in Ecclesia S. Mariæ de Succursu sepelitur. Hujus meminit Vinc. Coronelli in *Biblioth. tom. 1. nu. 2943.* Quæ edidit sunt.

Interpretatio ad Pragmaticam unicam de modo procedendi summarie, & de plano, sola facti veritate inspecta. Panorini apud Alphonsum Isolam 1638. in 4.

Commentaria duo ad Cap. 62. Majestatis Ferdinandi Hispaniarum, & Siciliæ Cath. Regis. Opus diu, diligenterque elaboratum, octo supra ducentum servitii personalis privilegiis exornatum: in quo nonnulla Pontificia, & statuaria jura, maxime Caroli V. Cap.

85. miro modo enucleantur, & enodantur. Ibid. apud Decium Cyrillum 1647. in 4.

Lectura Practicabilis ad Titulum Institutionum, quibus alienare licet, vel non; & ad l. 1. ff. de offic. ejus cui mand. &c. Ibid. apud Alphonsam Isolam 1644. in fol.

Practica Juris Quæstiones. Opus bipartitum. Prima Pars de Alienationibus ad Titulum Institutionum, quibus alienare licet &c. Principè de Dotibus, & Minorum obligationibus. Ibid. typis Petri Isola 1663. in fol.

Practica Juris Quæstiones. Pars Secunda, de Jurisdictione. Ibid. apud eundem 1663. in fol.

De Sanctorum Angelorum custodia. Ibidem apud eundem 1651. in 4.

Opusculum hoc in Sanct. Angelorum obsequium edidit, quorum amore flagravat. Apud hæredes m. ss. reliquit lucubrationes

De Monarchia Regni Sicilia.

De Primatu Pontificis Romani, ejusque Sedis dignitate non transferenda.

BALTHASSAR BONONIA nobilis Panormitanus Bernardini filius, vir non minus generis splendore, quàm pietate clarus. Ab obitu in patria muneribus, ac literarum præstantia conspicuus; doctrinā, eruditione, & poesi excelluit. Patriam pluries Senator rexit, nummulariam Tabulam, ac Montem Pietatis Gubernatoris munere rexit; aliisque muniis insignitus effulsit; præsertim à caeremoniis Senatus Panormitani electus. Anno 1602. Panormitanæ Urbis nomine ad Ducem Feniæ Siciliæ Proregem Panormum adventantem Orator missus, tum apud ipsum, tum apud alios Siciliæ Moderatores, à literis, morumque integritate laudatus, æstimationem promeruit. Pietatem in pauperes, ac Religiosos viros præsertim Clericos Regulares Infirmis Ministrantes coluit: his etenim, ut Panormi domum firma-

armarent auxilio fuit. Orationem Quadraginta horarum Panormi ut institueretur, curavit, quæ adhuc magnâ populi frequentia, ac pompâ ibidem celebratur, & in alias Siciliæ, & Italiæ Urbes diffusa est. Hinc virtutum exemplo omnium amorem assequeuntur, obiit Panormi 19. Decembris 1625. & in Ecclesia S. Nymphe Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, in sacello, quod à fundamentis excitaverat, sepelitur. Iisq; Patribus majorem supellectilis suæ partem, Bibliothecam, ac triginta millia aurea reliquit. De eo Dominicus Regi in *hist. eorundem Clericorum Regularium lib. 9. cap. 4. p. 235*. Edidit italicè

Descrizione della Casa, e Famiglia de' Bologni. Messanæ apud Petrum Bream 1605. in 4. & Panormi apud Ioan: Antonium de Francis 1606. in 4.

Conforto de' Giustizianti à morte per quei trè di che stanno nella Cappella de' Bianchi. Panormi apud eundem 1599. in 8. & iterum 1610. in 8.

Fiori, e Meditationi del Rosario di Maria Vergine da contemplarlo ogni Pater Nostro, & ogni Ave Maria, raccolti dalle scritture sacre, e formati in ottava rima. Ibid. apud eundem 1617. in 8.

Ceremoniale dell' Illustriss. Senato di Palermo. m. s. in 4. servatur in Bibliotheca Collegii Panormitani Soc. Iesu, & apud Illustriss. Senatum Panormitanum.

Del Titolo di Barone, Conte, & altri Titoli della Sicilia. m. s. hoc opus citat August. Inveges in Carthagine Sicula p. 94. & 115.

BALTHASSAR CULTRANA vel CVTRANA Politienſis Ordin. Minorum Conventualium S. Frâncisci, Theologus, ac Cõcionator egregius. Siculæ Provinciæ præfuisse an. 1570. scribit Pirrus not. Eccl. Cephal. p. 479. quod negat Philippus Cagliola in *manif. Prov. Sicul. Minor. Conv. explor. 3. manifest. 2. p. 101*. Dum Catanæ in cinerale jejunio conciones habebat magnâ cum nominis gloriâ in principe Templo, decessit anno 1624. Edidit

Oratione funeale per la morte del Re Cattolico Filippo III. recitata nella Città di Polizzi à 12. di Luglio 1621. Panormi apud Ioann. Bapt. Maringum 1621. in 4.

Plura Theologica, & concionatoria scripsit, quæ apud suos m. ss. in patrio Cœnobio servantur.

BALTHASSAR FALSAPERLA Panormitanus, natus anno 1636. studiisque additus, post humaniores literas, Philosophiam in Panormitano Soc. Iesu Collegio accepit: sed naturali propensione illectus, politiores literas, eruditiones, & in primis Latias, & Etruscas coluit Musas. In Reaccensorum Academiæ albo relatus à poeticis monumentis haud vulgares promeruit laudes. Diu ægritudinum molestiis affectus contabuit; & demum fracto ex lapsu crure, inter dolorum angustias Panormi mortalitatem exiit 18. Ianuarii 1704. Edidit italicè

La Francia oppressa. Panegirico per diverse vittorie havute da' Nostri contra Franceſi, e l'Eroe d'Austria, Ode Pindarica. Panormi apud Petrum de Isola 1654. in 4. & apud Augustinum Bossum 1662. in 8.

Rime. Ibid. apud August. Bossum 1662. in 8.

La caduta d'Oronte, ovvero il Politico Ingannato da privato in Persia. Tragedia. Ibid. apud Felicem Marinum 1702. in 4.

BALTHASSAR MAZZARA Siclenſis Societatis Iesu, Iosephi Mariæ Mazzara etiam Soc. Iesu frater, natus anno 1636. Societatis Institutum amplexus est 1651. in qua solemne quatuor votorum Sacramentum dixit 15. Augusti 1671. Ingenio, eruditione, & doctrinâ excelluit. Virtute etiam clarus, obiit in Collegio Siclenſi 2. Ianuarii 1683. Ipsum laudat Hieronymus Ragusa in *Elog. Sicul. pag. 91*. Edidit italicè suppresso nomine

I Grati Ossequii della Conca d'Oro à S. Rosalia Vergine Palermitana nel rinouare l' anno 1664. la festa del suo ritrovamento. Panormi apud Petrum de Isola 1664. in 4.

Multa enim scripsit politiori stylo, quæ m. ss. reliquit.

BALTHASSAR MESSANENSIS Ordinis Observantium S. Francisci, Lector Jubilatus. Gravioribus disciplinis abundè instructus, doctrinâ effulſit. Messanenſem Provinciam rexit; meritisq; plenus obiit Messanæ circa annum 1695. In compendium redegit Martyrologium Franciscanum P. Arturi à Monasterio, & hoc titulo in lucem emiſit,

Martyrologium Franciscanum, in quo Sancti, Beati, aliique servi Dei, Martyres, Pontifices, Confessores, ac Virgines, qui tum vita sanctitate, tum miraculorum gloriâ, in Univerſo Ordine S. P. Francisci toto Orbe terrarum, cunctis usque nunc sæculis claruerunt: necnon utriusque sexus tam secularium, quam Regularium Tertiariarum recensentur. Venetiis typis Iacobi Hertz 1668. in 4.

BALTHASSAR PAGLIA Calathajeronenſis Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci; claro sanguine ortus 7. Maii 1662. à teneris adhuc annis eo animi ardore humanioribus literis animum addixit, & præsertim latinæ poesi, ut passim ab omnibus antonomasticè appellaretur: *il Poeta*. Ideoque in patria annum agens 13. post severiorem poeticæ facultatis examen, omnium Equitum, ac Religiosorum Ordinum confluentium plausu, apollineam coronam, presente Urbis Senatu, honorificentissimè accepit anno 1675. cum ea urbs universitatis privilegio frueretur. Absoluto Philosophiæ studio, anno ætatis suæ 15. Minorum Conventualium Ordinem amplexus est 13. Maii 1677. Cum autem in ipso Religionis tyrocinio ad Philosophiam regrederetur (nam diversas à Scoti doctrina opiniones acceperat) interim condiscipulis, aliisque exteris seorsim Philosophiam explanabat. Adhuc decurrente probationis anno publicas Philosophiæ conclusiones strenuè propugnavit coram Ordinis sui Generale. Mox ut studiorum curriculum absolveret Catanam missus; paulo post in Calathajeronenſi Seminario, exinde in Messanenſi Ordinis sui Lyceo Lectoris munere Philosophiam docuit. Anno 1685. Romam accersitus tum à Philosophicis, ac Theologicis scientiis, tum à carmi-

ibus

ibus exemplò editis singularem promeruit laudem. Bononiæ publicè, & in ejusdem Urbis Seminario graviores docuit disciplinas: privatim etiam Philosophicis, ac Rhetoricis documentis juniores instruxit. Ibidem literarum amorè sibi conciliavit, à quibus summo fuit honore prosequutus. Ea tempestate cum Italiam ferè omnem unà cum Marchione Albergati peragrasset, nonnullis in Academiis plura ingenii monumenta exposuit, non sine summa literarum laude; magnoq; honore Academicis Còcordes Ravennæ an. 1686. inter suorum cætum exceperè. Magistri laureà Romæ insignitus 3. Maii 1688. inde scholasticam Theologiam Pistorii per anni curriculum; & in Collegio Neapolitano S. Laurentii per annos 13. dogmaticam Theologiam doctissimè docuit: quò in munere per triennium còfirmatus à novo Ordinis Generali Vincentio Coronelli; mox instituta in eodem Cœnobio Historiæ Ecclesiasticæ Cathedra, ad ipsam Balthassar evesus est. Anno 1691. à Comite S. Stephani Francisco Benavides Neapolitano Prorege, Regioq; Collaterali Consilio publicus Philosophiæ Lector primarius in Regia Neapolis Academia electus, per plures annos philosophicas quæstiones explanavit. Anno 1695. Theologorum Collegio ejusdem lycei cum participatione, ut ajunt, aggregatur: & an. 1697. perpetuus Ordinis sui Definitor electus est. Ab anno ætatis suæ vigesimo secundo, usque ad annum 1702. conciones habuit Neapoli, & alibi in cinerale jejunio, & Adventu non sine laude, & fructu. Academicis nonnullis ascriptus magnâ æstimatione prosequutus est, nā inter Còcordes Ravennæ, Furiosos Neapolis, Vnitos etiam Neapolitis, quos mirificè fovit, ac promovit, Pellegriuos Romæ, Pigros Barii, Incuriosos Roscianni, & inter alios, recensitus effulsit: in his verò, quæ exposuit ingenii monumenta, semper doctiores viri plausibus exceperè: stornit enim Neapoli & alibi apud literatos magnâ doctrinæ, & eruditionis opinione. N. Barbarigi S. R. E. Cardinalis Theologus electus, in Collegio Montisfalconis è suggestu conciones, è Cathedra lectiones habuit magnâ cum laude. Romam accersitus, ibi magnâ æstimatione veneratus inclaruit. At cum calculi dolore nimium urgeretur, Florentiâ petere deliberavit, ut ibi ab expertissimo medico incisionem pateretur, & calculo extracto, sanitati restitueretur. Priusquàm ab Urbe discederet, ad Clementis XI. pedes provolutus, eidem Paraphrasim Epicham in Homiliis Sanctiss. Dom. nitidissimè scriptam obtulit, & ab eo perbenignè exceptus, cū ipso diu familiariter egit: eique jussit, ut absoluta incisione, Romam repeteret, ut sui benevolentiam experiretur: omnium peccatorum indulgentiam ipsi petenti concessit: voluit ut nonnulli commendatitias ipsi literas suo nomine darent; ac paternum ipsius amorem expertus est. Florentiam tenuit primo Octob. 1705. ubi contra ipsius, aliorumque expectationem facta incisione, cum inflammationem supervenisset, post octiduum dolorum, Divinæ voluntati conformis, 4. Novemb. 1705. vitæ cursum consumavit Flo-

rentiæ, magno cum literarum dolore. Egregium virum meritò extollunt Ioannes Franchini in *Bibliosophia Franc. nu. 50. p. 79.* Vincentius Corouelli in *arbore Relig. Seraphica.* Auctor diarii literarum Parmæ editi an. 1687. p. 198. sed omninò videndus præclarissimus vir Hyacinthus Giuma in *Elogiis Academicis Incuriosorum par. 2. elog. 48. p. 225.* Quæ edidit hæc sunt.

Paraphrasis Epica in Psalmos, & Cantica, ad Laudes, Vesperas, & Completorium. Bononiæ typis hæredum de Sartis 1687. in 8. cui additionem apposuit sub titulo: *Paraphrasis vindicata, & iterum prodiit Neapoli.*

In XII. Suetonis Cæsares Epigrammata. Neapoli apud Antonium Gramignanum 1693. in 8. Hoc opus italicè expresserat Vitus Antonius Brocardus, quod morte præventus edere non potuit.

Triumphus Amoris in Divini Verbi Incarnatione. Ibid. apud Novellum de Bonis 1696. in 8. Italicum fecit Dominicus Andreas de Milo, & ibid. edidit eodem anno.

Arbor summatistica, quam D. Emmanueli Benavides discipulo, Comitiss. S. Stephani filio inscripsit, & laudes ex ipsa à Iosepho Sacuz Aguirre S. R. E. Cardinale promeruit singulares.

Oratio in funere P. M. Bonaventuræ Durante Ord. Min. Neapoli apud de Bonis 1696. in 4.

Virtutis Regia, Oratio habita in Reg. S. Laurentii Ordinis Minor. Convent. delubro, coram Patres Theologos Almi Collegii Neap. Universitatis. Ibid. apud eundem 1697. in 8.

Epigrammata aliquot in libro Epigrammatum, aliarumque venustatum Miscellanea Academia Concordium Ravennæ. Bononiæ typis hæredum Benati 1688. in 12.

Italicè verò

Relazione del Mongibello, in libro: *Lettere memorabili, Istoriche, Politiche, ed erudite, scritte, e raccolte da Antonio Bulifon. Raccolta seconda.* Neapoli apud eundem Bulifon 1697. in 12.

Del Terremoto di Sicilia. In eisdem Epistolis par. 3.

Discorso sopra l'Aminza del Tasso. Ibidem. Quæ verò in foliis expansis edidit si colligeres, in justum volumen coalescerent, Prælo paravit

Cursum Philosophiæ Naturalis.

Compendium Theologiæ dogmaticæ.

Opuscula Scholastica.

Icon Amoris.

Epigrammata.

Epistolarum librum.

In Homiliis Sanctiss. Dom. Nostri Clementis XI. P. O. M. Paraphrasis Epica Partem Primam.

Italicè

Prediche.

Quaresimale.

Discorsi Accademici,

Panegirici.

Vita della B. Michelina.

BARNABAS DURANTE Panormitanus Sacerdos, Sacræ Theologiæ Doctor, morum integritate, doctrinâque Theologica, ac Canonica insignis. Claruit circa annum 1607. Edidit

De

De Præsentatione Curati unicam questionem. Panormi apud Erasimum Simeonem 1604. in 8.

Aphorismos scrupulorum. Ibid. apud Io: Bapt. Maringum 1607. in 12.

BAPTISTA BASILIS Panormitanus, vernaculâ linguâ scripsit

La Siringa Idilliu. Panormi apud Angelum Orlandum 1613. in 12. Sub nomine Baptistæ Basilis, & Jo: Bapt. Basilis nonnulli exinde ingenii monumenta poetica edidit, de quibus suis in locis.

BARBARINUS CONSTANTIVS Siculus musices peritus: in libro, cui titulus: *Insidi lumi Madrigali à 7. voci di diversi Autori Siciliani*. Panormi apud Jo: Baptistam Maringum 1603. in 4. extant aliqua nostri Barbarini.

BARTHOLOMÆUS ASMUNDUS nobilis Catanensis, siculo idiomate carmina cultissime cōcinnavit, floruitque ante celeberrimum Antonium Venerianum magnâ cum laude, Hunc celebrant Joseph Galeanus par. 1. *Musarum Sicul. pag. 110.* & Jo: Bapt. de Grossis in *deccord. Catan. tom. 2. cord. 9. pag. 152.* Extant nostri Bartholomæi vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis par. 1.* Panormi apud Buam, & Portamnovam 1645. in 12. & apud Josephum Bisagni 1662. in 12.

BARTHOLOMÆUS BONANNUS nobilis Panormitanus generis claritati amœnorum literarum ornamentum addidit. In Panormitana Accësorum Academia adscriptus, Musas mirifice coluit. Panormi decessit 8. Februarii 1582. & in Ecclesia S. Francisci Minor. Convent. sepultus est. Antonius Alfani, Argistrus Ioffredus, Jo: Bap. Macarellus, & Lælius Centurio ipsum laudant in *Carmin. Accësorum lib. 1. pag. 25. 51. 121. & 169.* Edidit Italicè

Rime. Panormi apud Hæredes Maidæ, & Joannem Petrum Sartojam 1580. in 8.

Rime, in libro: *Rime dell' Accademia degli Accesi di Palermo*. Panormi apud Io: Matthæum Maidam 1571. in 8. & in libro secundo. Ibidem apud eundem 1573. in 8.

BARTHOLOMÆUS CASTELLUS Messanensis Sacræ Theologiæ, Philosophiæ, & Medicinæ Doctor: vir doctrinâ, & eruditione instructissimus, in Messanensi Academia publicus Medicinæ Professor. Claruit anno 1690. Edidit

Brevem & dilucidam ad Logicam Aristotelis introductionem. Mellanæ ex typographia Petri Brea 1596. in 16.

Totius Artis Medicæ methodo divisiva Compendium, & Synopsis, in qua quidquid ab Hippocrate, Galeno, Avicenna, ceterisque summæ auctoritatis Doctaribus ad eandem artem scriptum est, mira dexterritate, facilitate, & studio, acervatim contextitur. Ibid. apud eundem 1597. in 4.

Miscellaneorum partem primam. Tractatus, qui in hac parte continentur, de prædestinatione. de Aeris temperie. de Cælorum afficiencia. de origine Mundi. de principio individuationis. Ibidem apud eundem 1599. in 4.

Orationem ad Illustriss. Messanensem Senatum habitam. Messanæ in nova erectione almi studii Messa-

nensis. Ibidem apud eundem 1596. in 4.

Lexicon Medicum Greco-latinum. Venetiis apud Nicolaum Polum 1607. in 8. ab Emmanuele Stupano auctum. Ibid. apud Jo: Bapt. Cestari 1626. in 8. Basileæ typis Io: Iacobi Genathii 1628. in 8. & alibi. Iterum auctum tertia sui parte, & ab innumeris, quibus scatebat, mendis repurgatum opera Adriani Ravensteini, ex Hippocratis, Galeni, Avicennæ, atque aliorum celeberrimorum Medicorum monumentis. Reterodami apud Arnaldum Loers 1644. in 8. & ibid. apud eundem 1651. 1657. 1665. & 1670. in 8. Lugduni 1667. in 8. Norimbergæ apud Danielem Tauberum 1682. in 4. postrema hæc editio ad vera novaque artis medicæ principia accommodata, à plurimis mendis, & vitiosis allegationibus correctâ, & innumerabilium penè vocabulorum accessione amplificata est à Jacobo Pancatio Brunone: addita ejusdem Brunonis Mantissa Nomenclaturæ medicæ Hexaglottæ, vocabula latina ordine alphabetico, cum annexis Arabicis, Hæbreis, Græcis, Gallicis, & Italicis proponentis, ex Vandelinde *de scriptis medicis p. 114.* & Actis Eruditorum Lipsiæ an. 1682. pag. 401. Tandem vidimus collinatum, & auctum hoc titulo: *Amalthæum Castellani Brunonianum, sive Lexicon Medicum primum à Bartholomæo Castello Messanensi inchoatum, ab aliis etiam continuatum, tandem ad vera, novaque artis medicæ principia accommodatum &c.* cura, & studio iterato Jacobi Pancatis Brunonis &c. accesserunt novæ editioni eruditissimi viri Joannis Rhodii in *Castelli Lexicon perutiles additiones*. Patavii sumptibus Jacobi Cadonivis 1699. in 4.

BARTHOLOMÆUS COMANDUS ex Civitate Castrinovi Ord. Min. Conventualium S. Francisci, Doctissimus Sacræ Theologiæ Magister. Philosophiam, ac Theologiam docuit summa cum ingenii laude: & ob egregiam doctrinâ magnâ æstimatione Romæ prosequutus effulsit. Siculæ Provinciæ fuit perpetuus Definitor: à Clemente X. Pont. Max. ad munus perpetui Parochi in Basilica Romana SS. duodecim Apostolorum promotus est: & in eadem Basilica publicus Sacrorum Canonum Lector, sui venerationem excitavit. Laurentii Brancati Laureæ S. R. E. Cardinalis familiarissimus, eique gratissimus fuit. Diem clausit extremum Romæ 3. Maii 1699. Edidit

Vitam F. Laurentii Brancati ex ordine Minorum Conventualium Tit. SS. Duodecim Apostolorum S. R. E. Presbyteri Cardinalis Bibliothecarii de Laureæ. Romæ typis hæredum Corbelletti 1698. in 4.

BARTHOLOMÆVS COPPOLINO ex Vrbe Castriregalis, Sacerdos doctissimus, Sacræ Theologiæ Doctor, ac variæ eruditionis ornamento abundè refertus. Cum in Regis Catholici aulâ se contulisset, perpensis viri egregii promeritis, an. 1602. Abbas S. Nicolai de Pico in Sicilia eligitur, cujus jura multoties strenuè propugnavit. Obiit Romæ 13. Aprilis 1612. De eo Abbas Pirrus de *Abbatibus pag. 135.* qui testatur Romæ edidisse eruditissimum libellum, quem ego non vidi.

BARTHOLOMÆVS CORBERA nobilis Panormi-

uorimitanus è Catalunensium Procerum clarissimo genere originem traxit, patre Calcerano à Regis Rationibus Magistro, Panormi Prætor, & anno 1448. Siciliæ Moderatore, unà cum Adamo Asmundo, Petro Spetiale, & Joanne Abbatello (ex Vincentio Auria in *hist. Chronol. Proreg. Sicilia* pag. 13. non an. 1450. & 1451. ut ait Phil. Mugnos *tom. 1. Theatri Genealog. pag. 304.*) Panormi lucis usuram accepit: & patris vestigia sequutus, in rebus agendis eximiam sui dexteritatem laudabiliter patefecit. Hiuc anno 1472. amplissimo Prætoris munere Panorminum rexit, ut ex tabulis Senatus Panormitani, & Panormitanorum Prætorum Catalogo liquidò patet, apud Auriam cit. pag. 259. non ab an. 1470. ad annum 1473. ut habet Mugnos *loc. cit.* Literis præclare excultus Musas amavit, & tum italicâ, tum vernaculâ linguâ nonnulla protulit ingenii monumenta. At omnia temporis injuriâ periere: solummodo apud Mariam Aretium in *observationibus linguæ Siculæ* pag. 9. extat quædam ejus *Cantiuncula*, cujus inventionem Petrus Bembo, vir à literarum gloria celeberrimus, in quadam alia non injacunde æmulatus est, quam in *Affolunum lib. 1.* legimus, ut post Aretium observat Auria, laudatus in *Sicilla Invenitrice cap. 9. §. 5. p. 34.*

BARTHOLOMÆUS CREMONA Mazarenfis vir egregius, ob virtutum, & literarum promerita Canonicus Mazarenfis Ecclesiæ, & Episcopi Mazarenfis Vicarius Generalis. At contemptis honoribus, Ordinem S. Mariæ de Monte Carmelo amplexus est, in coque ita doctrinâ profecit, ut doctissimus evaserit, & Sacræ Theologiæ lauream acceperit, Magistri titulo insignitus. Regulari observantiâ virtutum splendoribus allequitus, tamquam absolutissimæ perfectionis exemplar omnibus præfuit. Relicto tandem sanctitatis odore ad Cælum evolavit anno 1546. ætatis suæ an. 70. Ipsum laudant Abb. Pirrus *not. Eccl. Mazar. pag. 533. & 543.* Jo: Jacobus Adria in *topographia Mazar.* Joseph Maria Fornari in *anno memor. Carmel. t. 2. p. 729.* & Daniel à Virgine Maria in *specul. Car. melit. tom. 2. par. 5. lib. 4. sert. 2. n. 3421.* pag. 975. Scripsit

Compositum Ecclesiasticum. de Indictione. de Aureo Numero. de Litera Dominicali. de Anno bissextili. de Festis mobilibus. de inveniendi Paschate hinc ad mille annos.

BARTHOLOMÆUS CUCEJUS Messanenſis Clericus Regularis, solemnia emisit vota 24. Augusti 1616. Pietatem impensè coluit: eruditione instructus, aliquando poetica amœnitatē ingenii illustravit. Dum sodalitiū Deiparæ Virginis Neapoli in Vico Æquens moderabatur, hortationibus, ac calamo sodalium animos in Virginis obsequium mirum in modum inflammavit. Claruit añ, 1648. De eo vidē Josephum Silos *histor. Cler. Regul. par. 3. lib. 12. p. 547.* Placidum Reinam in *nat. hist. Messane par. 2. p. 507.* & Hippolytum Maraccium in *Biblioth. Mariana par. 2. p. 455.* Edidit libellum

De institutione Servorum Deiparæ Virginis. Neapoli

BARTHOLOMÆVS MESSANENSIS Ord. Minorum S. Francisci de Paula. In gravioribus disciplinis, præsertim Mathematicis, ac Theologicis veritatissimus, æstimationem non vulgare sibi cōparavit. De eo honorificè Placidus Sanperius in *Iconolog. M. V. lib. 2. c. 4. p. 154.* & Franciscus Janovius in *Chronic. Minorum p. 591.* qui edidisse ait: *Varia de rebus mathematicis.*

BAATHOLOMÆVM DE MESSANA Siculum inveni apud Tiraquellum *de nobilitate cap. 31. p. 263.* in Catalogo Medicorum; alium certò à supra laudato: an verò aliquid ediderit, incertum.

BARTHOLOMÆUS DE NEOCASTRO Messanenſis, Juris civilis professor: Messanæ Judex, ac Regni Siciliæ Fiscī Patronus. Vir nedum Jurisprudentiâ, quàm poesi, ac historicâ laude clarus. A Jacobo Aragonensi Siciliæ Rege an. 1286. Romanus missus est, unà cum Giliberto Castellerio Equite Catalano, Orator ad Honorium IV. Pontif. Max. ut absolutionem à Censuris, quibus Sicilia subjecerat ob Gallorum, cladem in Vespere Siculo patratam, obtineret; & obedientiam Pontificiæ Sedi juraret: attamen Bartholomæi preces surdis auribus excepit Pontifex, ut tradunt Surita in *indice rerum Aragon. lib. 2. an. 1286. pa. 192.* & in *annal. Aragon. lib. 4. cap. 81. pag. 306.* Pirrus in *Chronol. Regum p. 63.* Maurolycus *hist. Sicil. lib. 4. p. 135.* Bonfilius *hist. Sicil. par. 1. lib. 8. p. 292.* Petrus Ansalonus in *sua familia p. 331.* & Auria in *hist. Chronol. Proreg. Sicil. p. 237.* Bartholomæi meminit etiam Vossius *de hist. latin. par. 2. lib. 3. p. 697.* qui inter incertæ ætatis historicos collocat: at suspicatur temporibus Rudulphi Imper. vixisse circa annum 1277. sed vitam ultra annum 1286. protraxisse, ex dictis indubium est: immò usque ad annum 1294. vixisse ex historia ab ipso scripta liquidò patet. Scripsit librum cui titulus

Poeticum opus, sive Messana XV. libris Hexametris versibus compositum, de rebus gestis Siculorum post Gallorum cladem, quod edere cogitabat Hieronymus Surita, ut ipse ait in epistola nuncupatoria Historiæ Gaufridi Malaterra ad Antonium Augustinum. Id ipsum in votis habebat Antonius Amicus, ut legere est in indice operum, quæ in lucem emittere cogitabat, in calce dissertationis suæ de Syracusanæ Ecclesiæ Archiepiscopatu pag. 63. crutum ex m. s. Codice in membranæ Augustini Morales Regni Aragonum Fiscī Patroni. Aliquot operis hujus fragmenta extant Panormi in Bibliotheca D. Vincentii la Farina Marchionis Madonæ. Ipsius meminit Carolus Dufresne in indice Auctorum ad Glossarium mediæ, & infimæ latinitatis tom. 1. p. 87. Opus hoc iterum soluta oratione composuit in commodum filii, cui titulum præfixit:

Historia sui temporis à morte Friderici II. Imper. & Sicilia Regis ann. 1250. usque ad annum 1294. quam edere cupiebat idem Antonius Amicus loc. cit. ex Codice m. s. antiquo in charta bombycina, qui repertus fuit in arcula plumbea sub altari majori veteris Ecclesiæ S. Salvatoris Lingue Phari propè Messanam. Extat nunc authographum m. s.

et. s. apud præclarissimum virum Joannem Mariam Amatam Panormitanum Soc. Jesu, antiquis characteribus exaratum. Aliud exemplar hujusce historię vidi apud Antonium Marchesium Jurisconsultum Panormitanum. Asterius Codicis meminit Petrus Carrera in *mem. hist. Cataniae* vol. 2. p. 553. quod servabat Scipio Henricus Messanensis. Hanc vero historiam citant Placidus Reina in *not. hist. Messanæ* par. 2. p. 115. Carolus Morabitus in *annal. Eccl. Messan.* p. 180. Placidus Samperius in *Iconol. M. V.* p. 51. 55. 319. 383. & 384. Vincentius Auria in *discur. de Pratore, & Senatu Panormitano, Chronologie Præreg. Sicil. subjuncto* p. 236. & 237. Franciscus Strata in *Glor. Aquilæ Triumph.* p. 560. & 561. Melchior Inchofer de *Epist. B. M. V. ad Messan.* cap. 54. p. 345. & alibi, Albertus Picciolus in *Philactirio*, P. Amatus supra laudatus in *not. ad orat. 1. nu. 99.* p. 104. P. Benedictus Chiarellus in *lib. Memorie Sacre di Messina* pag. 109. & 273. aliique.

BARTHOLOMÆUS PETRACCIUS Messanensis Soc. Jesu, natus ann. 1561. ad Societatem accessit anno 1577. Sacris, prophanicisque literis instructissimus, concionatoris munere functus est: ab eloquentia, eruditione, & animarum zelo præclarus. In vitiis objurgandis apostolica prorsus libertate usus, concionibus suis uberem animarum lucrum Cælo acquisivit. Moribus suavissimis, ac festiva libertate dotatus, innumeros dulciter ad Deum attraxit. Mos ipsi fuit, ut ubi cinerale haberet conciones, diebus Sabbathi (quibus à laboribus concionatores alii vacare solent) Urbis Patronum panegyrica oratione laudaret, ut populorum animos ad ejus venerationem accederet: quod cum Lupiis præstaret an. 1605. in D. Irenes honore, alta indignatione infremuit humani generis hostis, ac magnam excitavit tempestatem, quam in majorem Sanctæ Tutelariorum gloriam redundavit. Virtutes coluit eximias; & virginali puritate illibatam servavit. Dum Neapoli in Siciliam remare disponebat, ibi ultimum elausit diem 22. Maii 1632. De eo *Biblioth. Soc. Jesu* p. 107. Placidus Samperius in *Iconol. M. V. lib. 2. p. 224.* Placidus Reina in *not. hist. Messanæ* par. 2. p. 507. Ioannes Nadasi in *anno dier. memor.* 22. Maii p. 379. Phil. Labbè in *Pinacotheca script. Soc. Jesu* p. 342. & Melchior Inchofer de *epist. B. M. V. ad Messanenses* cap. 48. pag. 298. & 299. Edidit *Carmen in D. Agatham V. & Mart.* Messanæ ex offic. Petri Brea per Laurentium Vallam 1605. in 4. suppresso nomine.

Carmen in Sanctissimam D. Luciam V. & M. Syracusanæ costulam. Ibid. apud eundem 1605. in 4. Italicè

Vita del B. Francesco Xaverio raccolta da diversi autori. Messanæ apud Petrum Bream 1605. in 4. Extat & *Hymnus in B. Mariæ Virginis Epistolam ad Messanenses*, apud Alexandrum Calamatum in explicatione Hymnorum, & Reinam citat. pag. 508. de *Epistola Sacratissima Deiparæ manū ad Messanenses scripta concio habita in aede Cathedrali ipso die Epistola sacro* apud Inchoferum cit. p. 300. & seq. sed latinitate donatum ab Inchofero; Petrac-
Biblioth. Sicula Tom. 1.

cus enim hanc concionem italicè habuit anno 1614. Reliquit italicè m. ss.

Vita di S. Ignatio Lojola spiegata in diversi sermoni.

BARTHOLOMÆUS PISA Messanensis Doctor Academicus Officinæ Messanensis, in amoenioribus Musarum, & eloquentiæ studiis versatus. Vivebat anno 1670. Edidit italicè

La Lettera provata, o sia ristretto degli Argomenti, che provano la B. Vergine vivendo fra mortali haveva da Gerusalemme scritto la sacra Lettera. Messanæ apud Paulum Bonacotam 1670. in 4.

Ragionamento fatto nell' Accademia della Fucina celebrandosi in essa la festa della sacra Lettera nell' anno 1669, in libro; *Prose degli Accademici della Fucina, libro secondo.* Neapoli apud Andream Collicchiam 1669. in 4.

Rime. in libro: *Duella delle Muse degli Accademici della Fucina Trattamento Terzo.* Ibid. apud eundem 1670. in 4.

BARTHOLOMÆUS RAGVSIVS Mazarenus Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo, Siculæ Provinciæ decus, omnium scientiarum splendoribus, usque ad admirationem clarus, præsertim Sacræ Theologiæ Magister doctissimus. In concionando celebris, eruditione insignis, laborisq; patientissimus fuit. Nonnulla præclare obita munera singularem ejus dexteritatem detexere; nam in Sicilia præfuit Provincialis an. 1573. Vicarias gessit partes Antonii Lombardi Episcopi Mazarenensis & Pii V. Pont. Max. jussu Visitatorem Generalem egit Agrigentinae Diocesis. Cum autem Ioanni Baptiste Rubeo Carmeliticæ Ordinis Generali egregias Bartholomæi dotes innoverissent, socium sibi delegit in perlustrandis Provinciis Hispaniarum, Lusitaniæ, & Galitiæ. Hieronymus item Tostatus celeberrimus Carmelita Hispanus, & variarum Provinciarum Visitator, Socium, & in laboribus comitem ipsam voluit. Exinde Visitatoris Generalis munere functus est in Provinciis Neapolis, Etruriæ, Lombardiæ, Venetiarum, Romandiolæ, & Calabriæ. In Sicilia decennium Reformatoris, & Provincialis munus exercuit. Ob eximias virtutes, quibus præfulsit Philippo II. Catholico Regi gratissimus fuit: Demum Romam contendit, ut in totius Ordinis Comitibus adesset pro eligendo totius Religionis Moderatore, ad quem honoris gradum ipse, & memoratus Tostatus proprius accedere videbantur: at eodem ferè tempore Tostatus Neapoli, noster verò Bartholomæus Romæ decessit anno 1581. ætatis 57. non siue veneni suspitione. In ejus laudem ornatissimum Epitaphium concinnavit M. Filocalus Faraldus Neapolitanus. De eo multa habent Pirrus not. Eccl. Mazar. pag. 538. Joseph M. Fornari in *anno memor. Carmelitar.* tom. 2. pag. 729. Daniel à Virgine Maria in *Speculo Carmel.* tom. 2. par. 5. lib. 4. fert. 2. n. 3421. pag. 975. & Petrus Lucius Belga in *Biblioth. Carmel.* pag. 16. & 17. qui tradit: *Plurima conscripsit pietatis, & eruditionis plena opuscula, quorum tamen titulos, & nomina percipere non potui.*

BARTHOLOMÆUS RUBEUS ex Oppido Piraini

N

raini Ordinis Observantium S. Francisci, Theologus, & Generalis Concionator: multa Ordinis Cœnobio rexit, doctrinâ, & regulari observantiâ insignis. Vixit circa annum 1628. Edidit italicè

Sacro Monte de' Contemplativi. Neapoli apud Laurentium Scorigium 1629. in 4.

Orationi, divotioni, e preghiere, iscampo, e difesa delli tuoni, e fette, che sogliono cader dal Cielo nelle tempeste. Messanz apud Petrum Bream 1620. in 8.

BARTHOLOMÆUS A S. FAUSTO ex familia Pirri, Platensis, vir doctrinâ, & morum sanctimoniam celebris, Monachus Congregationis Fuliensis, Ordinis Cisterciensis, in qua Neapoli fuit admissus. Magnâ animi contentione studia sequutus, Theologicâ doctrinâ, famâque innotuit. Honoribus nonnullis fuit meritò insignitus; nam Provinciam Romanam rexit: Visitatoris Generalis munere prefuit: Cœnobium Neapolitanum, & Perusinum gubernavit: & in tota Sabaudia regione Pœnitentiarium egit nō sine laude. Tandem cum doctrinæ & virtutum splendoribus præfulsisset, insigni sanctimonie opinione obiit Neapoli anno 1636. ætatis suæ 65. Est hujusce scriptoris mētio apud Rocchum Pirrui *not. Eccl. Catan. pag. 105.* Joannem Paulum Chiarandanum *in hist. Platæ lib. 4. cap. 3. pag. 262.* & Nicolaum Toppium *in Biblioth. Neapol. par. 1. pag. 39.* qui ob diuturnam habitationem Neapolitanis accenset. Edidit

Speculum Confessariorum, & Pœnitentium. Partem primam, & secundam. Lugduni apud Claudium Cayne 1621. in 4. Ibid. typis Antonii Pilahor. & Petri Rau. 1621. in 4. & Venetiis apud Antonium Majett. 1621. in 4.

De Pœnitentia Tractatum absolutissimum. Neapoli typis Io: Dominici Montanari, & Jacobi Gaffari 1634. in fol. editio secunda.

De Horis Canonicis tum privatim, tum publicè recitandis Tractatum implissimum. Lugduni typis Claudii Cayne 1627 in 8.

De Sacris Indulgentiis. & Jubileis tum anni Sancti, tum aliis extraordinariis, Tractatum insignem. Neapoli ex typogr. Egidii Longhi 1629. in 4.

Thesaurum Religiosorum, in quo de tribus votis solemnibus obedientie, castitatis, & paupertatis accuratissimè disputatur. Genue apud Jacobum Srer. 1623. in 4. & Lugduni sumptibus Claudii Landrii 1623. & 1624. in 4.

Hæc opera tribus tomis complexa recudere curavit, cum hoc titulo.

Theologia Moralis tomus primus, in quo habentur, Thesaurus Religiosorum, & de sacris Indulgentiis, & Jubileis. Neapoli excudebat Paulus Gaffarus 1633. in fol.

Tomus Secundus, in quo, speculi confessariorum pars prima, & secunda. Ibid. typis Io: Dominici Montanari, & Jacobi Gaffari 1634. in fol.

Tomus Tertius, complectens tractatus, de Pœnitentia, & horis Canonicis. Ibidem apud eisdem 1634. in fol.

BARTHOLOMÆUS SIRILLUS Panormitanus Sacerdos, Juris utriusque Doctor: ad literas ediscendas, à parentibus in Italiam missus, Petrum Angelum Bargam, & Laurentium Gambaram

celebres literarum professores audivit; sub quorum disciplina ita profecit, ut ne dum humanioribus literis, verum etiam, & gravioribus Philosophiæ, ac Theologiæ facultatibus instructissimus in patriam sit regressus. Poesi Etruscâ, Latinâque ingenium excoluit. Orator fuit disertissimus, & omnigenæ eruditionis præstantiâ clarus: ideoque præcipuis ævi sui literatis accensus. Panormi utriusque linguæ præcepta docuit: & Canonicatum Regiæ Capellæ S. Petri in Panormitano Palatio auctus fuit. Senatus Panormitanus ipsum à secretis voluit: & magnam muneri contulit estimationem, & honorem: patriæque privilegia fortiter propugnavit. Ab Urbe Panormi in Hispaniam missus an. 1597. ut magni ponderis negotia in Regiam Aulam pertractaret, cum omnia, juxta vota feliciter absolvisset, & reditum in patriam meditaretur, obiit Martii circa annum 1598. Emeritis laudibus ornant Bartholomæum Hieronymus Branci *in disc. pro privilegiis Panorm. p. 105.* Franc. Baronius *de maest. Panorm. lib. 3. cap. 3. p. 111.* Vinc. de Joanne Panorm. *Triumph. lib. 12. p. 124.* & *in Panormo Restaurata m. s. Octavius Potenzanus in proem. de Sanctior. decem millia Mart. cap. 5. p. 71.* Petrus Carrera *in epigram. lib. 3. p. 116.* Paruta *in Triumpho D. Resaliæ pag. 66.* Franc. Flacomius *in scelide sect. 3. p. 38.* deinde Nicolaus de Oddis Patavinus *in dialogo pro Camillo Pellegrino, Venetiis edito ann. 1587.* Philippum Parutam, & Bartholomæum Sirillum, ut primæ notæ viros, doctrinâ præstantissimos colloquentes admittit. Edidit italicè

Oratione fatta per la Città di Palermo all' Illustr. & Excell. Sign. Marc' Antonio Colonna Vicerè di Sicilia nel ritorno ch' ei fece da Messina l' anno 1581. Panormi apud Joannem Franciscum Carraram 1583. in 4.

Capitolo, in libro: Scelta di poesie di diversi eccellenti Poeti. Genue 1582. in 8.

Tragedia di S. Catarina in verso, quæ m. s. plurimorum manibus teritur, & Panormitani Senatus expensis magnificentiissimè fuit recitata an. 1580. & 1619. Tragediam etiam S. Christinæ à Gaspare Licco Panormitano editam expolivit.

Oratione recitata in Palermo nel Teatro fatto all' angolo del Bastione di Vega in istrada Colonna il giorno dell' entrata solenne del Capo di S. Ninfa à 9. di Settembre 1593. m. s. hujus meminit Baronius cit. qui apud ipsum anthographum servabat: ex ipso exemplar sibi transcripsit Vincentius Auria, quod servat m. s. in 4. cum aliquibus poeticis Bartholomæi monumentis.

Oratione funebre in morte di D. Fabritio Valguarnera Barone del Guderano m. s. ex epistola m. s. Philippi Paruta ad Sirillum 26. Februarii 1593. apud me.

Descrittione dell' Arco fatto in nome del Vassallaggio alla Marchesa di Geraci D. Dorothea Ventimiglia per la tenuta nel suo stato. ex epistola cit.

Oratione nella liberatione di Palermo dalla Peste. m. s. ex epistola apud me m. s.

Del Titolo del Senato di Palermo. ex Branci cit. Pontem triumphalem à Panormitano Senatu excitatum

citatum in adventu Proregis Sicilię Henrici Guzman Comitis Olivarenſis adinvenit, inſcriptionibus, aliſque exornavit, quem ex inde deſcripſit, ediditque Gaſpar Arianus. Panormi apud Joannem Anton. de Franciſcis 1592. in 4. Scripſit etiam

Rime. La Capanna di Tirſi.

BARTHOLOMÆVS SPATAFORA Meſſanenſis claro genere ortus, inter Nobiles Venetos recensitus excelluit. Literis amœnioribus ornatus, Poëſi, eloquentiâ, eruditione ſui æſſimationem excitavit: & in Veneta Unitorum Academia cooptatus, inter ævi ſui literatos, laudes egregias promeruit, & obtinuit non vulgares. Claruit anno 1554. Hujus meminit Jacobus Albericus in *Catologo ſcript. Venet. pag. 15.* plura ipſius dabit Claris. vir Apoſtolus Zenus in *Biblioth. Venet.*, quam Orbis literatus magno deſiderio expectat. Hujus extant italicę

Oratione nell'eſequie del Sereniſſ. Principe Marco Antonio Triviſano Doge di Venetia.

Oratione al Sereniſſ. Principe Franceſco Veniero Doge di Venetia nella ſua creazione.

Diſeſa nell' Accademia degli Uniti di Venetia à 10. di Settembre 1552.

Hæc edidit Franciſcus Sanſovinus in libro: *dell' Orationi volgarmente ſcritte da molti Huomini illuſtri de' noſtri tempi. Parte ſeconda.* Venetiis ad ſignum Lunę 1575. in 4. Albericus quatuor orationes edidiſſe teſtatur, at quartam non vidi.

BARTHOLOMÆVS TABERNA Paternenſis Ordin. S. Benediſti Congregationis Caſſinenſis, Monachus Monafterii Catanenſis S. Nicolai de Arenis. Solemnia emiſit vota 25. Decemb. 1541. à poëſi, hiſtorica eruditione, ac ſacrarum literarum cognitione laudatus. Obiit ann. 1593. ex Arnaldo Wion in *ligno Vitę lib. 2. cap. 63. p. 405.* at ex relatione D. Gregorii Aleſſii viri eximii datis mihi literis 6. Aprilis 1705. deceſſit Catanę 1610. ætatis annorum circiter 85. De eo etiam Poſſevinus in *appar. ſacr. tom. 1. pag. 184.* Edidit italicę

Vita di S. Agata V. e M. in verſo Italiano. Venetiis apud Jo: Comenzini 1584. in 8. Scripſit etiam

Commentaria in Apocalypſim.

Chronicon Monafterii S. Nicolai de Arenis. m.ſſ. in eodem Monafterio.

BASILIVS AMABILIS Meſſanenſis Ord. Prædicatorum; ſtudiis admotus, ob egregias ingenii dotes, exacto cum laude ſtudiorum curriculo, Magiſtri Laureâ donatus eſt, & inſigni doctrinâ cumulatus eſſoruit. Sacrę eloquentiæ ſtudia, complexus, inter præcipuos divini verbi præcones enituit: magnumque nomen diſertiffimis concionibus, eloquentiâ, zeloque reſertis, ſibi comparavit. Meſſanę bis quadrageſimale curriculum in principe Templo magno cum plauſu confeſcit: ut etiam Romę, & in præcipuis Italię Civitatibus. In rebus agendis ſummâ prudentiâ, & dexterritate eminebat: hinc ab urbe Meſſanę ſemel, & iterum ad Philippum IV. Catholicum Regem Orator miſſus ad pertractanda magni momenti

negotia. At quę in una ejus legatione pro patria geſerit, quę verò ob invidiæ aſtum pertulerit, Fernandus Pallavicinus in libro inſcripto: *L'Ambaſciatore Invidiato*, eſſentito nomine Alcini Lupi, eloquenter enarrat: in quo Baſilii geſta, ſub anagrammatico nomine Albifi, deſcripta invenies. Matriri ad Philippum Regem conciones habuit, & ejus laudem, ac munificentiam promeruit: ipſumque Regii concionatoris titulo cohoneſtavit, & annua penſione quingentorum aureorum donavit, ex Regio diplomate dato Matriri 9. Octobris 1648. Cœnobium Acis fundavit, & dum patrium S. Dominici, Prioris munere moderabatur, ibidem fato ceſſit anno 1650. Juſta funebria magna cum pompa, populique frequentia celebrata ob eximiam viri famam, virtuteſque non vulgares. Præter Pallavicinum citatum, Baſilium laudat Placidus Reina in *not. hiſt. Meſſanę par. 2. p. 508.* & in libro ſub Andrea Pocili nomine edito, de populari motu Panormi pag. 2. & alibi ſæpè. Edidit italicę

Orationi ſumerali compoſte, e recitate nella Chieſa di S. Domenico de' Padri Predicatori della Città di Meſſina. Meſſanę apud Jacobum Matthæi 1645. in 4.

In eodem Cœnobio hæc alia ſervantur m. ſſ. numeris omnibus abſoluta.

Tractatus ſuper Evangelia ſolius anni. Tomus I. & II. in fol.

Italicę etiam

Annale de' Santi Tomi II. in fol.

Quireſimale.

BASILIVS CAMPANELLA Panormitanus Ordinis Prædicatorum, Sacrę Theologiæ Lector; vixit anno 1617. Ex Hiſpano idiomate in Italicum vertit.

Trattato de' ſcrupoli, e de' ſuoi remedii compoſto dal M. R. P. F. Alſonſo Cabrera. Panormi apud Io: Ant. de Franciſcis 1610. in 12.

Aggiunte, e Additioni alla ſomma de' caſi di conſcienza ſopra l'eſplicatione della Bolla della S. Crucciata del R. P. F. Emmanuele Rodriques tradotto da lingua Caſtigliana in Italiana. Ibidem apud Franc. Ciotti, ex typographia Angeli Orlandi, & Decii Cyrilli 1617. in 4.

BASILIVS CAUARRETTA nobilis Drepanitanus Ordinis S. Marię de Monte Carmelo Sacrę Theologiæ Magiſter doctiſſimus. Ob literarum, ac virtutum merita multis fuit muneribus inſignitus: indecim enim annis Drepanitanum Cœnobium Prioris munere rexit; ipſumque annuis redditibus, & ædiſiciis locupletavit. Pluries in Provincia Sicula S. Angeli Provinciale, & Vicarium egit: pluries in utriuſque Provinciæ Sicula S. Angeli, & S. Alberti comitiis præſuit, ut aiant, Præſidentis munere: & non ſemel Commiſſarium, & Generalem Viſitorem ſodales ſui inſpexere, ac venerati ſunt, Inter Conſultores, & Cenſores S. Inquiſitionis Sicilię adſcriptus, doctrinę ſplendoribus reſulſit. Claruit anno 1660. Hujusce laudes lege apud Ab. Pirrum *not. Eccl. Mazar. p. 550.* Eliam Lunam in *epiſt. nuncup. lib. de cenſuris in comuni*, Baſilio dicari, Vincen-

tium Nobilem in *Theſauro abſcondito* cap. 23. pag. 784. *Mugnòs Theatr. Geneol. par. 2. lib. 6. p. 269.* & *Dauiclem à Virgine Maria in ſpecul. Carmelit. tom. 2. par. 5. lib. 5. num. 3729. pag. 1071.* Edidit italicè

Racconto delle Fattèzze, ed Imaginatione della Gloriffima Vergine Maria Madre di Dio N. S. e della maniera, che fù trasportata nel devoto Convento dell'Annunciata de' Padri Carmelitani fuori le mura dell'Incittiffima Città di Trapani. Panormi apud Nicolam Buam 1656. in 4.

BASILIVS DE LAURENTIO ex Oppido Medii Juffi, vulgò *Mezzojuſo*, Diœceſis Panormitanæ, Ordinis S. Baſilii, in ſæculo Joſeph Cozzo. Clericali habitu inſignitus Sacræ Theologiæ lauream obtinuit Panormi: & Poeticâ, ac Oratoriâ facultate claruit. Inde D. Baſilii Ordinem ingreſſus, Panormi Regularem habitum accepit à P. D. Petro Menniti totius Ordinis Generali, ac ſtatim Philoſophiæ leſtor conſtitutus eſt. Theologiam etiam docuit. Ingenio, ac religioſis moribus ornatus vivit Panormi. Hujus cum laude meminit Ab. Antoninus Magri in *notitia novi Monafterii Panormitani S. Baſilii* pag. 42. ubi noſtri Baſilii edidit carmen inſcriptum

D. Baſilii Magni Teſſera, habitusque ſub noſtris ſpecie pro Panormitani Canobii translatione eadem in Urbe anna Domini 1697. Religionisque ſtemmati aludentis elegiacus triumphus. Panormi apud Augleſe, & Leone 1697. in 4.

La Galaffia ſcolpita, Panegirico encomiaſtico per l'electione di nuovo Abbate Generale di tutto l'Ordine di S. Baſilio Magno meritevolmente ſortita in perſona del Rev. P. M. D. Pietro Menniti Abbate perpetuo di S. Nicandro. Ibidem apud eundem 1696. in 4.

Orazione Encomiaſtica per la ſolemne translazione del Braccio Taumaturgo di S. Filareto il Confeſſore Palermitano dell'Ordine del Protopatriarca S. Baſilio Magno. Ibidem apud Dominicum Cortefium 1703. in 4.

BENEDICTVS BARBAGALLO Acenſis Juris utriuſque Doſtor, diu Panormi aliena negotia apud Siciliæ Tribunalia traſtavit. Obiit Panormi octogenario major 13. Februarii 1699. Edidit

Præticam noviffimam, & Theoricam ſuper Ritum Magnæ Regiæ Curia Regni Sicilia. Panormi apud Petrum de Iſola 1667. in fol.

BENEDICTVS CHARELLUS Meſſanenſis Soc. Jeſu, natus 10. Aprilis 1658. Religionis inſtitutum amplexus eſt 21. Junii 1673. ac quatuor votis ſe aſtrinxit 15. Auguſti 1691. Emenſis de more Philoſophiæ, ac Theologiæ ſpatiis, concionatoris munus ſuſcepit, eloquentiâ, & eruditione clarus. In cinerali jejunio conciones habuit in præcipuis Siciliæ civitatibus, nempe Panormi, Meſſanæ, Syracuſis, Drepani, Catanz, & alibi, ſemper cum laude, plauſuque auditus. Vivit nunc Meſſanæ, dum hæc ſcribimus an. 1706. Ipſum laudat Ignatius de Mazara in *poef. 57. & 59.* In lucem emiſit italicè

Riſſeſſi Morali ſopra tragici avvenimenti diſſeſi con

retoriche dicerie. Meſſanæ ex typographia Domini Coſta per Baſilium Lombardo 1688. in 12.

Chimica Filoſofica, o vero Problemi naturali ſciolti in uſo morale. Ibid. apud Vincentiũ de Amico 1696. in 4.

Libro ſecondo. Ibid. apud Antoninum Arenam 1701. in 4.

Libro Terzo. Ibid. apud Antoninum Maſſeum 1702. in 4.

Panegirici Sacri. Ibid. apud Vincentium Amicum 1701. in 4.

Memorie Sacre della Città di Meſſina, nelle quali ſi deſcrivono le Iſtorie de' Santi, Beati, Tutelari, e Patroni della medefima Città, con un' aggiunta d'alcune perſone inſigni in pietà, che ſono fiorite circa l'età dell'Autore. Ibid. apud eundem 1705. in 4.

Prælo parat

Quareſimale.

Il Mondo Crociſſo, della Sacratiffima Paſſione di N. S.

BENEDICTVS DINI nobilis Meſſanenſis, cum ſæculi illecebras declinaſſet, clericali militiæ ſe addixit, cæque morum ſanctimonia vixit, ut chariſmatibus ſuis, donisque cœleſtibus Deus abundè cumulaverit. Diu cum vitæ inculpatæ exemplo, & animarum fructu ſodalitium Mancipiorum S. Mariæ de Litera ſubtus Eccleſiam Cathedralẽ Meſſanæ rexit, ac ferventiſſimo zelo incendit. Humanioribus literis excelluit: poeſi, eloquentiâ, græciſque literis fuit apprime excultus, quibus & Iuriſprudentiæ doctrinam addidit. Inter Officinæ Meſſanenſis Academicos recensitus eſſloruit. A Meſſanenſi Urbe pluries in magni momenti negotiis pertractandis adhibitus eſt, & ad Siciliæ Proreges miſſus, eximiam detexit prudentiam. Prophetiæ dono claruit, quo multa prædixit, ut etiam mortis ſuæ diem. Deceſſit Meſſanæ circa an. 1680. Ipſum laudat Placidus Reina in *not. hiſt. Meſſanæ* par. 2. pag. 509. Edidit ſub nomine Teophili Pii Sacerdotis Meſſanenſis

Oratorium fidelis animæ ad excitandam devotionem, ex D. Auguſtino, B. Geltrude, B. Metilde, Bloſio, & aliis conſtruſtum. Meſſanæ typis Pauli Biſagni 1670. in 8.

Fæſciculum Myrræ piarum meditationum, ac præcationum de Paſſione Domini Noſtri Jeſu Chriſti ex variis ſanctiſ. libris collectum. Ibid. apud eundem 1671. in 8.

Sacellum Eucharifticum ad fovendam devotionem pro Sacerdotibus, & aliis ad ſacram Communionem accedentibus. Ibid. apud eundem 1671. in 8. Italicè

Sette Meditationi ſopra il Pater Noſter accomodate a i ſette giorni della Settimana. Ibid. apud Paulum Bonacotam 1662. in 8.

Sermone nella Solemnità della Sacra Lettera recitato ſotto il Duomo. Ibid. apud Iacobum Matthæum 1660. in 4.

Lamento della B. Maria Madalena a piè della Croce nel Monte Calvario. extat in libro: *Proſe degli Accademici della Fucina libro ſecôdo.* Neapoli apud Andream Colicchia 1669. in 4.

BENEDICTVS DINI, alius à prædicto, nobilis

lis etiam Messanenſis, Sacerdotio, ac utriuſque juris laureâ inſignitus, Apoſtolicum Miſſionariû egit. Multa promeritorum jure obtriunit; nam ad Canonicatum Eccleſiæ Meſſanenſis fuit evectus, in qua nunc Iudex, & Examinator ſynodalis eſſet. Bis eandem Eccleſiam rexit Vicarius Generalis, à Capitulo Sede vacante evectus. Eloquentiâ, ac poeſi clarus vivit inter Clitæ Academicos recensitus. Edidit italicè

L' Eſemplare della Fede Panegirico della ſacra Lettera detto nel Duomo di Meſſina. Coſentix apud Ioannem Roſſi 1671. in 4.

Poeſie, in libro: *duello delle Muſe degli Accademici della Fucina, Trattenimento Terzo, Quarto, e Quinto.* Neapoli apud Andream Colicchia 1670. & 1671. in 4.

BENEDICTVS EMMANVEL Marſaleſis, generis nobilitatem literarum ſplendore illuſtravit. Iuriprudentiæ laureâ donatus, ita ſtudio profecit, ut egregiam doctriſinam, & eruditionem aſſequutus, inter doctiſſimos, ac primatios cauſarum Patronos fuerit adnumeratus. Hinc meritò honorificentiſſimis muneribus fuit inſignitus; nam an. 1636. in Panormitano Pratorio ſedit Iudex, Anno 1638. & 1645. armorum Dux in Valle Netina, & an. 1641. in toto Sicilia Regno conſtitutus eſt. An. 1638. bonorum à SS. Inquiſitione conſiſcatorum perpetuus Index electus: Bis etiam Conſiſtorii Sacre Regiæ Conſcientiæ, ſemel Magnæ Regiæ Curix Index enituit. An. 1647. Panormi Iuriſconſultorum omnium ducem egit, & ſequenti anno Regij Patrimonij Fiſci Patronus enunciatus eſt, & inter Regios Conſiliarios recensitus. His in muneribus egregiæ prudentiæ dotes, doctriſinæque vires detexit; ideoque non immeritò Philippus IV. Catholicus Rex, ex privilegio dato Matriti 17. Novembris 1655. titulo Marchionis Villæ albę ipſum cohoneſtavit. Demum honoribus plenus, Panormi deceſſit 29. Iulii 1671. & in Eccleſia S. Nicolai Bononiorum ſepelitur. Laudibus exornatur ab Aug. Inveges in appar. Panorm. nobil. pag. 69. Franciſco Strada in quietationib. pag. 18. & Muguos in Theatr. Geneol. par. 1. p. 337. Edidit

Conſultationem Apologeticam in cauſa Giſiræ, ſeu Brucule pro D. Catarina Gintes, & S. Martino, contra D. Didacum Rojas Caſtellanum Turris Brucule. Meſſanæ apud heredes Petri Brex 1632. in fol.

Patrocinium pro Senatu Panormitano contra Fiſci Patronum Archiepiſcopi, Oratoribus D. Benedicte Emmanuele, & D. Antonino Amato. Panormi 1646. in fol.

Allegationes in jure, & in ſacſo pro Eminentiff. & Reverendiſſ. Cardinali ab Auria Archiepiſcopo Panormitano, contra Canonicas, & Correndatos Regiæ Capellæ S. Petri Regij Palatii Regni Sicilia, & conſortes. Matriti in fol.

Allegationes in cauſa poſſeſſorii ſumm iriſſimi Principatus, & ſtatus Campiſrauci pro D. Stephano Rigpio, & Campo. Panormi typis Nicolai Bua 1653. in fol.

Allegationes. apud Paulum Franc. Perramutum in conſiliis Jureconf. par. 3. tom. 2. à p. 297.

Addit Strada loc. cit. quod plurima ſcripſit *Allegationum, & Deciſionum Tribunalium Volumina*, quæ typis non fuerunt tradita; & in privatis Doctorum Bibliothecis vagantur, multâq; æſtinatione ſervantur.

BENEDICTVS FERNANDEZ Panormitanus Iuriſconſultus. Claruit ann. 1650. unâ cum Blatio Draco, & Franciſco Mirolodo. Scripſit

Allegationes, quas edidit Paulus Franc. Perramutus in conſiliis Jureconf. par. 3. tom. 1. à p. 392.

BENEDICTVS FIDELIS Argyrenſis Tertii Ordini S. Franciſci, Fortunati Fidelis, de quo ſuo loco, filius, Antequam ſæculo vale diſiſſet, Philoſophiæ, ac Mediçinæ ſedulo operam dedit. Mox Religionem ingreſſus, ac ſoleniſſimis editis votis an. 1588. fervido animi ardore Theologiæ ſtudiis ſe addixit, & in celeberrima Sapientiæ Academia emeritâ Doctoris lauream accepit, Sacre Theologiæ Magiſter enunciatus. Inculpata, vitam, & religioſis, ſanctiſque virtutibus perbellè ornatam; ac prophetiæ inſignitum putant. In ſtudiis aſſiduus, in ſacrarum literarum, Sanctorumque Patrum lectione frequentiſſimus, in conſationibus ad populum præclarus fuit. Multa promeritus, patrium Cœnobium rexit, & inſtauravit. Totius Ordinis à ſecretis enituit; Siculam Provinciâ gubernavit; & in eadem Provinciâ præfuit Commiſſarius Generalis. Tandem virtutibus, meritisque cumulatus, & morborum vi longè laceſſitus, in Argyrenſi Cœnobio piſſimè deceſſit 3. Septembris 1648. Funeris pompa Cives omnes traxit, & decantatâ ſolemniſſer Miſſâ à Civitatis Vicario, funebri oratione viri eximii virtutes celebravit S. T. D. Joſeph la Deſſa. Hujus laudes recensent Ab. Pirrus not. Eccl. Catun. p. 109. Bordonus in Chron. Tertii Ord. cap. 13. p. 317. cap. 25. p. 457. & cap. 38. p. 551. Hippolytus Marraccius in Biblioth. Mariana par. 1. pag. 211. & Wadignus in ſcript. Minor. p. 53. & 111. qui à vero deſceſſit, dum Fortunatum Fidelem Benedicti patrem, etiam Franciſcanum putat; & utroque Theorenſata infra notata aſcribit; nam Tertii Ordinis ſolummodò fuit Benedictus noſter; Fortunatus verò nonnulla de re medica edidit, ut ſuo loco. Ipſius etiam meminit Ioannes Maria in annal. Tertii Ord. par. 3. pag. 622. & 623. ſub nomine Benedicti, & Fortunati. In lucem emiſit Italicè

Speculationi morali ſopra ii Santiſſ. Sacramento dell'Eucariſtia. Venetiis apud Iacobum Sarzinâ 1640. in 4. & alibi aliis annis. Hoc opus latinitate donavit P. Antonius Cotonius ejuſdem Ordinis præfixo titulo *Theoremata moralia decerpta ex Pſalmo XXII. de Auguſtiſſimo Eucharistiæ Sacramento.* Panormi apud Hieronymum Roſſellis 1638. in 4. 1644. & 1646. ex Wadigno cit.

Sacri Panegirici de Santi, de quali S. Chieſa cano ſolemnità maggiore celebra per tutto l'anno la feſta. Parte prima, e ſeconda. Venetiis apud Juntas 1640. in 4.

Quareſimale, o vero conſiderationi ſopra i Vangeli della Quareſima. Parte prima. Panormi apud Decium Cyrillum 1633. in 4. & Venetiis apud Iacobum Sarzinâ

Sarzinam 1641. in 4.

Quaresimale Parte Seconda. Panormi apud Hieronymum Rollellum 1635. in 4. & Venetiis apud Sarzinam 1637. & 1641. in 4.

Prediche sopra gli Evangelii dell' Avvento, delle Feste di N. S. e delle Domeniche, che si leggono fino alla Quaresima. Venetiis apud Juatas, & Babam 1646. in 4.

Notri Benedicti conciones prodire latinè, in sex tomis distributæ, Colonia 1632. in 4. ex Bibliographia Anissoniana pag. 58.

BENEDICTVS FRANCOFONTENSIS ex familia Gaeta Ord. Strictioris Observantiæ S. Francisci: antequam ad Religionem accederet clericali militiæ nomen dedit, & cum altissimæ præfationis desiderio æstuaret, in Ereum Roslmanni secessit, ubi decenniam vitam asperitatum omnium refertam traduxit. Anno verò 1589. Ordinis prædicti institutum amplexus, omnibus exemplo fuit. Hinc per annos 38. tyronum Magister, curæ suæ demandatos zelo, ac eximiâ charitate, ad sanctimoniam adipiscendam instruxit. Morali Theologiâ claruit: sed in primis virtutum splendor in ipso mirabiliter lucebat. Humilitatem impensè coluit: divinarum rerum contemplationi addictus, sæpè à sensibus avocatus, citaticis frangebatur deliciis. Cælesti, ac prophetico lumine illustratus multa prædixit: mira etiam multa supra naturæ vires patravit: & Cœnobio nonnulla rexit. Tandem magnâ sanctitatis opinione obiit Panormi 15. Martii 1630. anno ætatis 70. Vide ejus laudes apud Roc. Pirrum not. Eccl. Syrac. pag. 251. & Petrum Tognolettum in *Paradiso Seraphico* par. 1. lib. 5. cap. 1. pag. 569. & par. 2. lib. 7. cap. 19. pag. 257. Edidit italicè sub cujusdam Sacerdotis nomine

Dodeci Punti di Humiltà.

Reliquit etiam m. ss.

Epistolam exulis Hominis ad Christum Regem, & Responsores Jesu Christi, homini exulanti. m. s. Italicè

Trattato della Perfezione Christiana. m. s. in 4.

Le Tre Vie Purgativa, Illuminativa, e Unitiva par. 1. e 2. m. s. in 4.

BENEDICTUS MAJA Panormitanus vir literis omnibus instructissimus, Philosophus, Theologus, Jurisconsultus, & Poeta insignis, qui majorem vitam suæ cursum in evoluendis libris impendit, Politiores literas, Musasque coluit, ideoque Siculâ, Etruscâ, ac Latîâ linguâ semper cum laude cecinit. Otii osor acerrimus, cum à studiis vacaret, penicillo, ac musicis modulis laudabiliter otii tædia eludebat. Pietate; ac multiplici virtutum ornamento animum exornavit: & ob doctrinam, animi dotes, moresque suavissimos, omnium amorem promeruit. Summâ præsertim valuit æstimatione apud D. Petrum Giron Ossun Ducem, Siciliæ Proregem, Joannetinum ab Auria S. R. E. Cardinalem, Archiepiscopum Panormitanum, ac primæ notæ Siculos Dynastas. Totam propè Italiam peragratus, Literatorum benevolentiam sibi comparavit præsertim equitis Io: Bap. Marini, cui amicitie vinculis fuit astrictus. Romæ quandoque inhabita-

vit ubi in Humoristarum Academia recensitus, egregiam assequutus est laudem: & in celebri sapientiæ Lyceo utriusque juris lauream an. 1622. accepit: ibique Urbano VIII. ac S. R. E. Card. Mauritio Sabaudo in paucis carus effulsit. Genam digressus ibi Mecenatem expertus est Turis Ducem, in cujus ædes honorificè exceptus, torquem auream ab ipso, ac trescentum aureos dono accepit. Mediolani apud Feriæ Ditem, illius Provinciæ Moderatorem, magnâ æstimatione claruit. Demum famâ conspicuus, Romæ decessit anno 1627. De eo vide Josephum Galeanum, tom. 1. par. 2. *Musarum Sicul.* pag. 104. Franc. Ambrosium Majam in *vindicatione S. Caterine Senensis* cap. 9. pag. 402. & Celsum Lesuarte in *epist. nuncup. Idilliadis ad Academicos Animosas Cremonæ.* Edidit italicè

Rime. Panormi apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in 8.

La Mostra Generale, Idillio. Ibid. apud eisdem 1614. in 12.

Deseritione della memoranda battaglia di sei galeoni d' Ossuna, con quarantasette Galere Turchesche in faccia della Turchia per tre giorni continui, con la vittoria d'haver bruggiata, e disfatta quasi tutta l' Armata Ottomana. Poema Eroico. Ibid. apud eisdem 1617. in 4.

Funerale dell' Altezza del Principe Filiberto di Savoia. Canzone. Romæ 1624. in 4

I Quindici Misterii del Rosario della B. Vergine. Panormi apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in 12.

Panegirico in lode della Signora Adriana Basile. in libro cui titulus: *Il Teatro delle Glorie della Signora Adriana Basile, alla virtù di lei dalle tetre degli Ansioni di questo Secolo fabricato.* Venetiis, & Neapoli 1628. in 12.

Canzoni Siciliane. in *Musis Siculis* par. 2. tom. 1. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Josephum Bisagnum 1662. in 12.

Canzoni Siciliane Burlesche. in *Musis Siculis* par. 3. Ibid. apud Bisagnum 1651. in 12.

Alia multa prosâ, ac versu scripsit latîna, & Etrusca, ut innuit Ambros, Maja citatus, quæ ad Io: Franciscum Mariam Materdonna pervenere, qui ejus morti interfuit.

BENEDICTVS MARIA CASTRONIVS Panormitanus Ordinis Prædicatorum, claro genere ortus, ingenio, & doctrinâ satis conspicuus. Ut genio obsequeretur Italiam, Galliam, Germaniam, aliasque Mundi Provincias peragravit: inde ætate maturas Prædicatorum Ordinem ingressus est. Gravioribus disciplinis abundè cumulatus Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam in Panormitano Cœnobio S. Dominici docuit cum eximii ingenii laude. Mathematicis disciplinis insigniter excultus, easdem aliis etiam tradidit. Linguas Italicam, Latinam, Hispanam, Gallicam, Germanicam, aliasque ne dum loquitur, ac perfectè callat, verum etiam alios docet. Regularis observantiæ tenacissimus, omnibus prælucebat nunc Panormi, instituti sui exemplar egregium, annum agens circiter quadragesimum. Edidit

Edidit

Episagogicon Geometricum, sive primitiva Mathematica initia: ubi definitiones, divisiones, postulata, & axiomata traduntur, quibus infans primus imbui solet, ut paratior ad Elementorum Euclidis libros habeantur. Venetiis typis Gonzatti 1705. in 4.

BENEDICTUS DE PASSAFLUMINE Cephaleditanus Ord. Observantium S. Francisci vir eruditione, ac doctrinâ clarus. Inter sodales suos Sacre Theologiæ Lector, Concionator Generalis, pro SS. Inquisitione Siciliæ librorum censor. Patrium Cœnobium rexit, & Messanæ decessit anno 1646. cum enim Messanensi Cœnobio præflet, & inter suos non appareret, tandem triduo conquisitus in Cœnobii sepultura strangulatus inventus est. De eo Wadiganus de script. minor. pag. 53. Edidit

De Origine Ecclesiæ Cephaleditanæ, ejusque Urbis, & Diocesis Brevem Descriptionem. Venetiis apud Bertanos 1645. in 4.

Vitam Francisci Gonzaghe. Panormi 1636. in 4.

BENEDICTVS PORCARVS Messanensis Patrio, claroque genere ortus 23. Aprilis 1669. ingenii dotes Iurisprudentiæ devovit, Hinc emeritâ Doctoris laureâ insignitus, anno 1687. Panorminum se transtulit, ubi causarum patrociniū suscepit: ut modò in supremis Siciliæ subsellis doctrinâ & eruditione clarus naviter agit. Anno 1690. Syndicator Drepanitanæ divisionis electus: anno verò 1692. Generalis Visitatoris munere functus est ad examinandas Siciliæ rationes, in publicis vestigalibus administrandis: (*Secretie* vocamus) & ad alia promovendum munia non obscure viri promerita indicant, Quæ edidit hæc sunt.

Oratio pro libertate Ancilla Annæ Mariæ Bonanno, quatuor Supremorum Siciliæ Tribunalium sententiis definita. Panormi ex typographia Iosephi Gramignani 1702. in fol.

Discursus Juridicus pro libertate beneficii Prioratus S. Mariæ de Succursu extra mœnia Civitatis, Nicosiæ, pro D. Francisco de Miranda, & Gyarre Sanctiss. Inquisitionis Tribunalis S. Officii unius prioris, Regni Siciliæ Inquisitore, contra Reg. Sac. D. Joseph Salamone Regii Sacelli S. Petri de Palatio Canonicum. Ibid. typis Augustini Epiri 1704. in fol.

BENEDICTUS SALVAGUS nobilis Messanensis, Genuæ oriundus, Eques Hierosolymitanus oblatas. Literis eruditus Utriusque Juris laureâ donatus est. In patria causarum patrociniū egit, & in Romana Curia patriæ negotia diu procuravit sub Urbano VIII. P. M. Anno 1666. Messanæ Judex sedit, & Straticoti vices tenuit. Amœniora coluit studia; & in Academiis Officiæ Messanensis, & Humoristarum Romæ fuit adscriptus. In oratoriis, & poeticis monumentis ingenii dotes, eloquentiam, & eruditionem detexit. Morum comitate, modestiâ, & pietate præditum nonnulli scribunt. Vivebat Messanæ anno 1670. Hujusce laudes lege apud Marraccium in *Biblioth. Mariana* par. 1. pag. 214. Ab. Michaëlem Justinianum de scrip. Ligur. pag. 140. Leonem Allatum in animad. ad antiq. Etrusc. num. 54. pag. 116. Vin-

cen. Ferrarottum in *Offic. Straticoti* pag. 139. Placidum Reinam in *not. hist. Messanæ* par. 2. pa. 227. 456. & 509. Petrum Ansalonium in *sua familia* pag. 369. Scipionem Henricum, & Petrum Vistarchum in *poes. Offic. par. 4. pag. 333. & 336.* Melchiorem Incoferum in *epist. nuncup. lib. trium Magorum Evangelicorum*, Dominicum Arganantium in *pompis festivis* pag. 1. 10. & 144. August. Oldoinum in *Athenæo Ligust. p. 107.* & Josephum Ambrosium in *relat. solemn. Epist. Mariana* pag. 584. Edidit.

Apologiam pro pietate Messanensium ex traditione repromissæ protectionis in Epistola B. M. V. adversus D. Rocchum Pirrum. Messanæ typis Hæredum Petri Breæ 1634. in 4.

Italice

Poesie in libro: *Poesie volgari degli Accademici della Fucina. Parte quarta.* Neapoli apud Sebastianum Alecci 1660. in 12.

Poesie per la Lettera di M. V. a' Messinesi. ex Reina cit.

Rime. in libro: *Duello delle Muse degli Accademici della Fucina, Trattenimento Terzo.* Neapoli typis Andree Colicchia 1670. in 4.

La liberatione d' Arcadio, Poema. ex Stephano Mauro in *sua Messana* pag. 18. Incofer cit. & Arganantio cit. p. 147. & 148.

Oratione funebre nella morte d' Alberto Picciolo Messanæ apud Petrum Bream 1632. in 4.

Vita d' Antonio Fermo. ex Reina cit. p. 505. & Mauro cit. p. 206.

Poema Francisci Bracciolini, de Epistola B. M. V. ad Messanenses, ob auctoris mortem informe reliquium perfecit, ut testantur Oldoinus cit. & Marraccius cit. par. 1. pag. 405.

Prælo parabat ex Incofero: *Annales Messanenses.*

BENEDICTUS VITALIS Panormitanus Philosophus, & Medicus præstantissimus: inter egregios Medicos, qui ævo suo florere meritò adnumeratus. Amœnioribus etiam studiis ingenium admovit, in Panormitana Accensorum Academia recensitus. Claruit an. 1600. Hunc laudat Didacus del Mastro in *causa Medicor. poet. p. 55.* & Baronius de *maest. Panorm. lib. 3. p. 117.* Edidit

Rime. in libro: *Rime dell' Accademia degli Accesi di Palermo.* Panormi typis Matthæi Maida 1571. in 8.

Discorsi della Filosofia diligentemente offerata dal R. P. M. Gio. Antonio Brandi Siciliano di Salemi nel suo libro del Rosario. Romæ apud Carolum Willietti 1601. in 16. cum eodem Rosario.

BERLINGHERIUS VIGINTIMILLIVS Panormitanus, Gasparis Vigintimilii ex Marchionibus Hieracis, & Lauræ Requesens filius. Generis splendori scientiarum lumina, & equestres addidit virtutes: à teneris enim annis literarum studiis ita eximias ingenii vires addixit, ut ne dum in humanioribus, verum etiam in gravioribus disciplinis, & eruditionibus spectabilem omnibus sese præbuerit. Hinc ejus eloquentiam, & omnigenæ eruditionis ornamenta demirantur omnes: adeunt magna cum laude pluries ad Siciliæ Proreges Orator missus, ejus facundiæ præstantiâ

stantiâ mirum in modum enituerit, & clarissimi Oratoris assinationem sic assequutus. Ingenii dotes in Reaccensorum Academia Panormitana sæpius detexit, in eaque ascriptus, Musæ tum Etruscas, tum Latinas coluit. Anno 1601. Romæ unâ cum præstantissimo viro Mariano Valguarnera apud Clementem VIII. P. M. ac S. R. E. Cardinales ad Breviarii correctionem constitutos, patriæ jura pro Diva Agatha V. & M. Panormi orta, egregiè propugnavit. Urbano VIII. P. M. gratissimus etiam fuit. Panormi masculam sui virtutem emeritis laudibus semper ornatum sensit: in publicis enim pompis, hastiludiis, tournamentis, in quibus tunc nobilis Panormitana juvenus sese exercebat, primas semper obtinuit; & ob singularem animi fortitudinem, vestium pompam, & millena ingeniosa, vividaque adinventæ, faustas omnium acclamationes in sui exaltationem andivit: adeout ne dum civiū verum etiam advenarum consuetudinem obtutus sibi attrahebat. Palladis ergo artibus Literatorum benevolentiam, Martis studiis Equitum amorem sibi conciliavit. Horum contemplatione Illustris titulum, (illis solum in Sicilia alligatum, qui Titulorum gloriâ refulgent) ipsi concessum est à Francisco Fernandez de la Cueva Duce Alburqueque Siciliæ Prorege, dato diplomate Panormi 24. Januarii 1628. Nec tanto viro eximia pietas, aliæque virtutes defuere, quod post ejus obitum Deus patefecit: expleto namque mortalitatis cursu Panormi 24. Novembris 1639. ejus animam post mensem integrum, jam purgatorio igne expiatâ, ad Cœlestem gloriam evolasse visa est à Vincentio Agrigentino Ord. Strictioris Observantiæ S. Francisci sanctimoniâ præclaro. Celebrant hunc virum Franc. Baronius in *Sicula nobilit. amphiteatr.* p. 16. Vinc. Auria in *Chronolog. Proreg. Sicil.* p. 85. Ioseph Galeanus in *poes.* 57. 59. & 60. Petrus Tognolettus in *Paradiso Seraphica par. 2. lib. 8. cap. 5. p. 433.* & August. Oldoinus in *Athenæo Ligustico* pag. 109. qui Berlingherium, elapsi sæculi ornamentum, genere, rerum copiâ, scientiisq; faciliè Principem vocat. Posthumum ejus opus in lucem prodiit hoc titulo.

Psalterium Davidis, Epistolæ D. Pauli tres ad Romanos, ad Corinthios, ad Timotheum, Cantica itidem quatuor paraphrasibus illustrata. Panormi typis Nicolai Bua, & Michaelis Portanova 1643. in 4. Ante operis exordium duplex diploma Urbani VIII. leges, quibus Berlingherii ingenium, doctrinam, ac generis præstantiam extollit. Horum unum vidi datum Romæ 5. Januarii 1630. exequutum Panormi 21. Febr. 1630. exscriptum in regesto literarum Sacr. Congr. in Archivio Curia Archiepiscopalis pag. 151. quo Urbanus Dominica Crucis fructulum Berlingherio misit. Ipsorum aliqua verba hic exscribere non gravabor; in horum uno legitur, *Cupimus autem te in ista insula illustrium ingeniorum sacunda, ceteræ nobilitatis imitatione celebrari, qui eloquentiam præcipuum humanæ sapientiæ thesaurum, cœlitibus dicas, scientiam salutis edoctus. Ceterum te genere clarum, nobilibusque jamdiu tum benevolentia, tum virtute com-*

medatum decorare volumus honorifico Apostolicarum literarum testimonio: porro autem particulam S. Crucis ad vos mittimus, cupientes domi tuæ servari sacrum monumentum charitatis nostræ, & illustre solatium pietatis vestræ, tibi que, ac Conjugi benedictionem Pontificiam impartimur. In alio hæc habentur. Poesim, quæ nonnullorum vitio ad effrnatam licentiam prolapsa erat, intra probitatis limites continere, ejusque argumentis decorem, ac laudem querere à pietate Christiani Vatis proprium esse arbitramur. Quo nomine diligentiam tuam non parum commendavimus, ubi sacra Davidis monumenta elegantibus à te expressa carminibus, à dilecto filio nostro Francisco S. R. E. Cardinali, nostroque secundum carnem nepote, non ita pridem accepimus: in iisque non tam ingenii ornamenta, quàm religionis studium luculenter agnovimus. Apud Vincentium Auriana oratio Academica servatur m. s. quam in Reaccensorum Academia dixit, coram Philiberto à Sabaudia, Siciliæ Prorege, in ipsius Academicæ exordio.

BERNARDINUS AFSCALCUS. v. Franciscus Alibrandus.

BERNARDINUS AGLIATA nobilis Panormitanus Jurisconsultus, doctrinâ, ingenio, & eruditione clarus. Cansarum Patrocinium cum sui laude Panormi agit. Edidit

Allegationes in causa precedentia ad intellectum Constitutionis LXXXIV. Gregorii XIII. aliorumque Apostolicorum diplomatum, ac S. R. C. Decretorum super materia de qua agitur emanatorum pro RR. PP. S. Mariæ Angelorum, ceterisque Regularibus, contra Rev. Patres S. Zita. Panormi ex typographia Jacobi Epiro 1690. in fol.

BERNARDINUS DE BERNARDO Drapanitanus Sacerdos, poeta insignis, scripsit ex Vincentio Nobile in *Theatro abscondito pro Deipara Drepanit.* c. 23. p. 784. & ex relatione Iosephi Barlotta Drepanitani, Congregationis Oratorii Drepanitani Sacerdotis eximii, mihi transmissa

Poema Heroicum de S. Margarita. latino etiam carmine

Dominicam Passionem à Sanctis Evangelistis scriptam.

Officium Defunctorum.

Ieremia lamentationes.

Vitam S. Alberti.

Septem Psalmos Penitentiales.

Cantica, Magnificat, & Benedictus.

Vitam S. Antonii Patavini.

Epigrammatum libros quinque.

Solem in Libra Poema de S. Thoma Aquinate.

De Imagine Sanctiss. Crucifixi Poema, ex mille carminibus concinnatum, quorum omnia capita à litera C. habent initium.

Satyrarum Tomum.

Italicè verò

Poesie volgari Tomi due.

Poesie Siciliane.

BERNARDINUS FASO Panormitanus Ord. Prædicatorum, Sacra Theologiæ Lector, in sacris scripturæ arcanis versatissimus. Scrupulorum angustis laboravit, ac morum candore enituit. Conciones habuit magno cum animarum fructu,

flu. Apostolico munitus ardore. Severioribus disciplinis eruditionem, ac Musarum studia addidit. Obiit in Oppido Ciminnar circa annum 1684. Edidit italicè

Le cinque Vergini Prudenti Palermitane, insieme co i racconti delle loro sacre Traslazioni. Aggiunte in oltre al fine due altre narrationi latine della Vita, ed Inventione di S. Rosalia. Panormi apud Iosephum Bisagnium 1661. in 8.

La Notte di Natale opera Pastorale. Ibid. apud Io: Ant. Maudracchia 1663. in 8.

La Morte, e sepoltura di S. Rosalia per l'Angelico ministero: opera drammatica. Ibid. apud Angustin. Bossum 1664. in 8.

La Sposa del Rè de' Regi Basilla Augusta Romana. Ibid. typis Petri Coppola 1675. in 8.

Prælo paraverat

Paradisum Rychnicura.

Nomina encomiastica quibus Sancti Patres Angelicissimi Eucharistia Sacramentis, Vivificant Crucem, & Spiritum Sanctum Paraclytum honore prosequuntur.

Martyrologium Dominicanum.

Clypeum Virginitatis.

Italicè

Rappresentatione della Vita, e Morte di S. Gregorio Taumaturgo.

La Cena del Signore.

L'Oratione, e cattura dell'istesso nell'Orto.

La depositione della Croce. Tragedie sacre.

BERNARDINUS MABEL Panormitanus, natus Panormi 25. Octobris 1618. literisque insigniter excultus, Utriusque Iuris lauream obtinuit. Summa cum laude in supremis Siciliae subfelliis causarum Patronum egit, & ob eximiam integritatem, ac doctrinam nonnullis honoribus insignitus claruit; majora promeritus: anno etenim 1651. à Ioane Austriaco Siciliae Prorege Fiscii Patronus in Auditoris Generalis Gentis bellicæ foro electus est; eo in munere ultra quadraginta annos integerrimi viri partes explevit: & pluries Auditoris vices sustinuit. Diu etiam fuit Catalanensium Panormi degentium (è quibus nobilem suam originem traxerat) & Aragonensium Iudex. Anno 1683. Appellationis, & 1684. Prætorii Panormitani etiam Iudex. His in muneribus integritatem, doctrinamque laudibus haud exiguis cumularunt omnes. Eruditione dives in historiis sacris, prophanisque, ac civili doctrina versatissimus effulsit: & florente adhuc ætate Musarum amicus. Antiquis moribus egregiè ornatus summa veneratione à Doctoribus prosequutus est. Tandem curis omnibus solutus, dum sibi tantum vivebat, anno ætatis suæ 79. Panormi decessit 27. Octobris 1697. Hujus cum laude meminere Petrus Ant. Tornamira in *Progenie D. Rosal. dist. 3. cap. 4. pag. 306.* Io: Bapt. Vallegius in *Lel. vagio p. 55.* & Franc. Strada p. 370. & 440. Edidit italicè

Discorso intorno ad alcune parole d'una inscrizione in un fonte di Palermo. Panormi apud Iosephum Bisagnium 1651. in 4.

Descrizione, & Relatione del Governo di Stato, & Guerra del Regno di Sicilia. Ibidem apud Petrum Biblioth. Sicilicæ Tom. I.

Coppolam 1694. in fol. Scripsit ex Strada cit.

Distinguo Veridico. ac etiam

Disputationem pro Vrbe Panormi, adversus M. Antonium Sestini.

Casus varios militares, in quibus agitur de causis Militum in jure civili, & in criminalibus delictis.

BERNARDINUS Panormitanus Ord. Observantium S. Francisci. Claruit anno 1600. Edidit *Arborem Beatorum Sicilia*, à nonnullis citatam.

BERNARDINUS ROCCHVS Bidinensis Ord. Minorum Cōventualium S. Francisci Sacre Theologie Magister. Vivebat an. 1654. ejusque meminit Philippus Cagliola in *manif. Prov. Siciliae min. Contr. explor. 3. manif. 4. pag. 129.* & Ioannes Franchini in *Bibliosophia pag. 108.* Edidit Italicè

Vita, & Miracoli del Glorioso S. Antonio di Padova. Aggiuntovi il Viaggio, che il detto Glorioso Santo fece in Sicilia. Panormi apud Petrum de Isola 1654. in 12.

Meditationi. ex Auctoribus citatis,

Arte per esser devoto della Passione di Christo, & della Vergine. m. s. extat in Bibliotheca Collegii Panormitani Soc. Iesu.

BLRNARDINVS Siculus Poeta claruit an. 1494. Ex Ferdinando Vghello *Italia sacre tom. 6. de Archiep. Neapolit. pag. 224.* Scripsit rudi carmine, ut ea ferebat ætas

Historiam Translationis Reliquiarum S. Iannarii è Monasterio Montis Virginum.

BERNARDVS BVSCEMI, ex oppido Mazarenì Ordinis Prædicatorum; concionator, ac Sacre Theologie Lector ab ingenio, & morum integritate laudatus. In multis Siciliae Civitatibus magno cum animarum fructu Sacratissimi Rosarii devotione promovere studuit. Obiit in patria 30. Iannarii 1677. Ingenii sui posthumum opus, italicè exaratum prodiit, nempe

Orationi Sacre. Neapoli typis Andreæ Colicchia 1680. in 12.

BERNARDVS COLLE Panormitanus Sacerdos, Sacre Theologie, & Iuris utriusque Doctor, Concinator disertissimus eruditione, & doctrinâ insignis. Philosophiam Panormi à P. Francisco Bardi Soc. Iesu, Theologiam Romæ à Ioanne de Lugo Soc. Iesu, inde S. R. E. Cardinale, accepit: ibique an. 1644. non sine plausu Theologicas theses publicè propugnavit: & ipsius Cardinalis benevolentiam, jam ad Cardinalis dignitatem promotus, expertus est. Aliquandiu in Congregatione Panormitana Oratorii vixit: Romæ verò ubi multos annos moram protraxit, ac Panormi estimationem haud exigua promeruit, & ad nonnullos honorum gradus ascendit: fuit etenim Siculæ Inquisitionis Consultor, Abbas S. Crucis Perusie, ac tandem Parochus Ecclesie S. Crucis Panormi: ubi denum ingenio, doctrinâ, morumque integritate clarus obiit 3. Novembris 1666. Edidit

Orationem Paræneticam ad Catholicos Principes ad arma inter se deponendum, desumptam ex libro (qui adhuc sub prælo est) Theologicarum Questionum de Bello Justo. Romæ ex typographia Ludovici Grignani 1646. in 4. an autem opus hoc de Bel-

de Bello Justo publicam aspexerit lucem incompertum mihi est.

Cælestis Aquila viam, orationem de Ascensione Domini habitam in Sacello Pontificio coram SS.D.N. Innocentio X. Ibid. apud eundem 1646. in 4. Italicè verò

Panegirico della Vita, e Morte di S. Rosalia V. Palermitana. Panormi apud Decium Cyrillum 1636. in 4.

Vita di Suor Elisabetta Maria della Passione nel secolo Marchesa della Gibillina, e poi monica del Terz'Ordine di S. Francesco nel Monasterio di S. Maria di Tutte le Grazie detto volgarmente di S. Vito. Ibid. apud. Nicolaum Buam, & Michaellem Portamnovam 1641. in 8,

Il Crisostomo, o vero Compendio dell' arte di predicare, formato per modo di Dialoghi, secondo i precetti degli Antichi Oratori, e Maestri del dire applicati alla pratica del Predicatore Evangelico. Romæ ex typograph. Hæredum Corbelletti 1644. in 16.

Oratione Funebre nella morte dell' Illustr. Monsig. D. Pietro Corsetto Vescovo di Cefalù. Ibid. apud Ludovicum Grignanum 1644. in 4.

Aliteo Christologo, cioè verace discorso christiano, nel quale si prova con evidenza, che la santità del Som. Pontefice Romano Vicario di Christo per esser Padre, e Pastore universale deve promuovere l'interesse de' Cattolici Principi Austriaci. Panormi apud Nicolaum Buam 1650. in 4.

Compendio della Vita di San Casmiro: & Regole della Congregatione dell' Oratorio di S. Filippo Neri tradotte in lingua italiana, ex epist. nuncupatoria funebris orationis in laudem Petri Corsetti: ac non vidi.

BERNARDVS COLNAGVS nobilis Catanensis Soc Iesu, vir sanctimoniam insignis, natus 15. Septembris 1545. à teneris adhuc annis futuræ, sanctitatis præclara edidit indicia. Eam animi innocentiam, ac virtutem enituit, ut unâ omnium voce, Catanæ Angelus appellaretur. Humanioribus literis addictus nitidam ingenii indolem græcâ, latinâque poesi patefecit. Adolescens orationes multas, ac poemata nonnulla scripsit: & Virgillii Æneidem invertendo, omnem ad Christi Domini gesta exprimenda concinnavit. Philosophiæ studia decimoquarto ætatis anno absolvit: & librum, nescio quem, tunc edidisse scribunt. Nec literarum exercitia à virtutum studio alienum fecerunt Bernardi animum, tunc enim usq; ad septenas horas orationem protraherat. Annum agens 15. divinitus vocatus, mundi blandimenta reiicere statuit; & licet à proposito dimovere niterentur parentes, interposita etiam Joannis de Vega Siciliæ Proregis auctoritate; atamen omnium victor, ad Societatem accessit Messanæ anno 1562. In eâ statim ad perfectionis fastigium se direxit; innocentiam enim in baptisite acceptam intemeratam, usque ad supremam, vitæ lineam, servavit; & egregiis virtutum ornamentis præclariorem effecit. Theologiæ studiis addictus mirum in modum profecit: hinc singulari doctrinâ cumulatus Philosophiam Messanæ septennio, Scholasticam Theologiam Messanæ, &

Neapoli octennio, ac moralem triennio summa cum laude docuit. Inde studiorum Præfectus constitutus, mox Romæ accersitus est, ut edendorum operum censorem ageret. Sed ad evangelici concionatoris munus vocatus, eximio animi ardore conciones habuit in præcipuis Italiæ civitatibus. Ad ipsum audiendum eâ frequentiam confluebant etiam à longinquo populi, ut sæpius in plateis, apertisque campis declamare cogerebatur. Romæ Ludovico Masella fatiscienti, inopinatò subrogatus, eo dictionis fervore quadragesimale curriculum confecit in Lateranensi Basilica, ut non modò populum, verum etiam, & S. R. E. Cardinales non paucos attraxerit. Insignem, ejus prædicationem oratione, & pœnitentiis fervescentem, multis illustravit Dominus: nempe lachrymarum copiâ, ecstasibus deliciis, admirandis cantionibus, igneis coronis, splendoribusq; quibus auditorum animos mirum in modum excitabat. Hinc innumeros ad meliorem frugem revocavit. Singulares coluit virtutes apostolico viro dignas; nam divino æstuabat amore, quem fovebat luculentus orationis usus, superna dulcedine superfusus. Admiranda pietatis officia erga Dominicam passionem, & Deiparam fovit: ab hac verò multa obtinuit datis ad ipsam filiali affectu epistolis. Memorabile in D. Antonium Patavinum servavit obsequium, ejusque nomine innumera patravit miracula: nec dissimili ferebatur affectu erga S. Franciscum Paulanum, ac D. Agatham Vir. & Mart. à quibus multa accepit; ab his verò omnibus frequenti visitatione reficiebatur. Humilitate, patientiâ, regulari paupertate, obedientiâ, ac angelicâ puritate conspicuus fuit. Cælestibus cumulatus donis, ac prophetico afflatus Spiritu multa prædixit. Innumera edidit miracula, duosque jam defunctos ad vitam revocavit. Hinc in sui admirationem nondum populos, verum etiam & Magnates, & S. R. E. Cardinales concitavit. Cardinalis S. Georgii Clementis VIII. ex sorore nepos, Bernardo sacrificanti ministravit; ipseque Clemens Magistri, ac Sancti Patris nomine vocavit. Mortem, ante decennium sibi prædixit; & dum in suggestu concionabatur, apoplexia correptus post sextum diem sanctè, ut vixerat obiit Catanæ 22. Aprilis 1611. ætatis suæ 66. Ad viri cadaver cujuslibet ordinis viri confluere visis: ideoque ut omnium devotioni fieret satis, triduo insepultum exhibuere. Funus publico nomine celebratum est, in quo adfuit ipsius Urbis Senatus, ac solenni ritu sacrum ab Ecclesiæ Collegiatæ Canonicis fuit celebratum. Innumera post mortem patrata miracula ipsius sanctimonie opinionem firmarunt: ideoque de vitæ gestis, ac miraculis editis à Catanensi Episcopo, aliisque Præsulibus efformati processus: quem auctoritate Cardinalis Ioannettini ab Auria Archiepiscopi Panormitani Panormi congersere, in Archivio Archiepiscopali servatum, sigillisque obsignatum vidi. Bernardi Vitâ edidit Panormi P. Laurentius Finichiarus an. 1653. quam in compendium redegit P. Marius Clemens Baratta, & suppresso nomine prodit

Sit Taurini 1663. in 11. Vide etiam Bibliothecam Soc. Iesu p. 120. Ioann. Nadasi in anno dier. memor. 22. Aprilis pag. 221. & in pretiosis occupationibus morien. in Soc. c. 34. p. 274. Petrum Carrerā in mem. hist. Catan. vol. 2. lib. 1. pag. 111. August. Inveges annal. Panor. tom. 2. pag. 200. & in appar. tom. 3. pag. 63. Franciscum Mariam Maggium in Soc. Jesu Mariana p. 142. & 196. Joannem Baptistam de Grossis in decacord. Catan. tom. 1. p. 166. & tom. 2. p. 141. Ab. Pirrum not. Eccl. Catan. pag. 82. Ioan. Bapt. Bivium in Elogiis, Angelum Grilium in epist. lib. 4. p. 487. & 490. Octavium Sapientiam in Theatro Thureico p. 1. Ioannem Rhō in var. virt. historiis lib. 1. cap. 1. p. 19. lib. 3. cap. 5. p. 322. & lib. 7. cap. 10. p. 846. Franciscum Priviteram in annal. Catan. p. 143. & 207. ubi ex typographi errore legitur Colnago, & Colano, Antonium Natalem de caelest. convers. par. 3. cap. 6. p. 55. num. 686. & cap. 13. num. 835. p. 136. Lyrcum de Imit. Christi patientis lib. 3. cap. 5. p. 139. & lib. 4. cap. 6. p. 213. Isidorum Toscanum in Vita S. Francisci Paulensis lib. 5. cap. 20. pag. 757. & seq. Ioannem Bapt. Ricciolum in Chronol. Reform. tom. 4. ind. 2. p. 206. aliosque. Bernardi hæc extant in memoriis historicis Catanæ tom. 2. editis à Petro Carrera, nempe

Brevis expositio rationum, quibus ostenditur Beatam Agatham V. & M. & ortam, & passam Catanæ fuisse.

Responsio ad eos, qui B. Agatham Panormi esse contendunt.

Responsio Catanensium ad Testimonia allata ex Græcis scripturis.

Testimonia quibus utitur causa contraria.

Pro istorum opusculorum intelligentia, lege Augustinum Inveges to. 2. annal. Panor. & Iosephum Bonamfidem in libro Panormus patria D. Agathæ, qui Colnagi rarioribus satisfaciunt. Addit Alegambe in Biblioth. Soc. Jesu, quod plura sunt, quorum alia tacito, alia expresso nomine Colnagi prodire, ut est

Liber carminum in obitu Ducis Clivenfis.

Reliquit tractatum recognitum, & approbatum De visitanda Diœcesi.

Ex ipsius vita lib. 1. cap. 1. pag. 10. librum edidisse comperimus, dum Philosophiæ studiis operam dabat, & ex lib. 1. cap. 12. pag. 131. scripsisse

Meditationes de Passione Domini.

Carmina de Christi Domini cruciatibus,

Ex lib. 2. cap. 1. p. 156.

Anagrammatum centurias.

Elegias de Sanctiss. Eucharistiæ Sacramento.

De incendiis Aetnæ à sacro D. Agathæ Velo extinctis Poema.

In Cinthium Aldobrandinum S. R. E. Cardinalem poema.

In Principem Carolum Fridericum poema.

In Divum Antonium Patavinum, aliosque Sanctos elegias.

Extant in Vita ejusdem Colnagi edita à supra memorato Finichiario, nonnulla carmina, & epistolæ quæ plures nostri Bernardi. Tandem apud Vinc. Auriam servatur m. s. liber in 2. inscriptus

Annotationes in secundum, & sextum Aeneidis Virgilii libros, & opusculum de universo genere poetæ.

BERNARDVS GENTILIS Siculus, poeta insignis, ingenio, & doctrinâ clarus, vixit propè an. 1500. ac eximiis laudibus exornatur à Lucio Marineo in epistolis lib. 17. ibique heroico carmine scripsisse ait

De rebus gestis Consalvi Ferdinandi.

BERNARDUS CUTTADAURO ex Oppido Febariæ Ord. Strictioris Observantiæ S. Francisci: ob virtutum nitorem, magnam apud omnes venerationem sibi comparavit; in ipso namque effulere penitentiae severitia, orandi frequentia ecclasticis deliciis cumulata, summa animi humilitas; & ut paucis omnia complectar, virtutum omnium ornamentum. Siculam Provinciam semel, & iterum rexit Custos, semel Provinciam Barensem. Provincias etiam Cusentiae, Apulæ, Neapolis, & Romæ Visitatoris munere perlustravit. In Sicilia cum eodem munere præfuit in Provinciis Reformatis Vallis Dæmonis, & Neri, & in Provincia Observantium Vallis Mazarinæ. Fuit etiam, ut dicunt, Custos discretus, & Definitor. His in muneribus egregiæ prudentiæ, ac sanctimonix splendores semper emisit. Tandem annum agens 78. obiit Panormi 16. Iulii 1653. magna cum sanctitatis opinione. Funus populorum confluentium concursu celebratum fuit; ac defuncti virtutes funebri oratione exornavit P. Franciscus Principatus Panormitanus Societ. Iesu, quam edidit Messanæ ann. 1659. Ipsum laudant Ab. Pirrus not. Eccl. Agrigen. p. 359. Didacus ab Aquilis in Hierarch. Francisc. p. 549. & Petrus Tognoletus in Paradiso Seraphico par. 1. lib. 5. cap. 1. pag. 569. cap. 3. pag. 584. & par. 2. lib. 6. cap. 59. pag. 139. & alibi sæpius, qui scripsisse testatur italicè

Vite d'alcuni Frati Reformati, che morirono con fama di santità m. s. in 4.

Principio della Religione dell' Osservanza in Sicilia con la descrizione del Ven. Convento di S. Maria di Gesù di Palermo, e brevi compendii della Vita d'alcuni Beati dell' istessa Osservanza. m. s. in 8.

Principio della Riforma di Sicilia con molti casi notabili m. s. in 8.

Hæc omnia servabantur m. ss. apud laudatum Tognoletum, qui in opere supra citato nonnulla exhibet eorumdem fragmenta.

BERNARDUS JUSTINIANUS nobilis Messanenensis, Genuâ oriundus, parentibus Andræa Justiniano, Andræa Justiniani Bassani Principis avo, & Lichinetta Justiniana, Vincentii Justiniani S. R. E. Cardinalis nepote, lucis usuram Messanæ accepit 21. Septembris 1573. A teneris adhuc annis amœniores literas coluit: inde gravioribus disciplinis, præsertim Theologiæ operam dedit, in eaque egregiè instructus, Doctoris laureâ donatus est. Absolutis studiorum spatiis, in rebus ecclesiasticis satis versatus, sacrisque initiatus ab Annibale Afflicto Rhegino Archiepiscopo, ad Canonicatum in Messanenſi Ecclesia evectus est. Mox Benedicti Justiniani S. R. E. Cardinalis operâ,

anno 1609. 15. Martii à Paulo V. P. M. Anglonensis Ecclesiæ Episcopus enunciatus est. Ecclesiam sibi creditam laudabiliter rexit, ejusque jura imperterrito pectore propugnavit, & ad pristinum decorem restituit. Pueros vel ipsemet, vel per alios singulis Dominicis diebus in rebus Fidei erudiendos curavit. Erga Deiparam servida fovit amoris officia: ideoque singulis Sabbathis ejusdem litanias solemniter decantari mandavit. Ad Sanctiss. Eucharistiæ cultum voluit, ut tertio cujuslibet anni mense venerabile Sacramentum in Cathedrali Ecclesia publicè exponeretur, ut populus pro expiandis peccatis, & pro Ecclesiæ necessitatibus preces effunderet. Episcopale Palatium apud Claramontem penè dirutum instauravit. Synodalibus constitutionibus Ecclesiam munivit. Demum Claramonti denatus est anno 1616. 16. Novembris ex Michaeli Justiniano de scrip. Ligur. p. 144. at verius 25. Octobris ex epitaphio infrascripto: & in majori Ecclesia sepulturæ traditus est, ibique hæc legitur Inscriptio.

Bernardum Justinianum Episcopum Anglonensem D. Joseph de Salvo Archipresbyter Claramontis, & Hercules Traffuritus Bononiensis, acceptorum beneficiorum memores, grato animo hic sic asservarunt anno M.DC.XVI. Die XXV. Octob.

De hoc Præsule Ferdinandus Vghellus in Italia sacra tom. 7. p. 160. Michael Justinianus, cit. Morenius in dict. tom. 2. pa. 314. & Augustinus Oldoinus in Athenæo Ligustico p. 111. Scripsit

Traſſatum super Decalogi præcepta, quem m. s. asservabat Andreas Justinianus Bassani Princeps, Acta Synodi Anglonensis. m. s.

BERNARDUS MARIA DE JESU, ex Oppido Palazioli Diocesis Syracusanæ, Ord. Carmelitarum Excalceatorum, in sæculo Carolus Bernal, natione Hispanus. Annum ægens 18. Ordinis habitum accepit Panormi 23. Februarii 1642. ac sequenti anno 24. Februarii solemniter emisit vota. Studiis addictus, humanis sacras univit literas. In gravioribus disciplinis, & disputationibus usque ad admirationem egregius enituit. Philosophiam, ac scholasticam Theologiam magnam cum ingenii laude, ac doctrinæ profunditate Panormi, ac Messanæ docuit. In Mysticæ Theologiæ arcanis versatissimus fuit; ac animarum sedulus moderator, prudentiâ, ac consilio valuit. Hinc in difficillimis animarum angustiis ad ipsum magnâ frequentiam innumeri cõfluebant, quibus omnibus, vel etiam animarum directoribus, salutaria ministrabat documenta, cœlesti doctrina perfusa. Ipse unâ cum P. Eliseo à S. Agnete Carmelita excalceato doctrinâ, & virtutibus claro, falsitatem spiritus cujusdam mulierculæ detexit, quæ astu Dæmonis, insinulatis visionibus, ac miraculis, dolosâ sanctitatis famâ Siciliam, ac Italiam deceperat. A D. Francisco Alvarez Messanensi Archiepiscopo Messanam accersitus est, ut cujusdam monialis gesta, quæ extra consuetas spiritualis vitæ semitas incedebant, discuteret. In sacro Inquisitionis Tribunali Censoris, & Consultoris munere functus, ibidem ejus doctrina, &

directio venerabatur. A Siciliæ, Neapolis, Romæ, & Melitæ Præsulibus, immò ab omnibus magnâ æstimatione fuit prosequutus. Siculam Provinciam Magister tyronum, Cœnobiorum Prior, Definitor, ac tandem Provincialis, prudentiâ, ac doctrinâ illustravit. Melitensi Cœnobio etiam præfuit. Romæ Collegium S. Pancratii de propaganda fide (in quo Religionis suæ sodales, ad missiones utiliter obeundas instruuntur) rexit: totius Ordinis Generalem Procuratorem egit: & ni invidiæ studia obstitissent, ad supremum Ordinis gradum ascendisset. Virtutes coluit egregias, quas orationis frequentiam fovit. Tandem depositâ curâ Panormitani Cœnobii, paulo post apoplexiâ correptus, Panormi decessit 27. Februarii 1696. Hujus meminit Franciscus à Cruce in quinque verbis D. Pauli verb. 5. p. 267. & verb. 3. pag. 216. & Blasius à Purificatione in Vita Sororis Mariæ Magdalensæ à S. Augustino lib. 3. cap. 4. & 5. pag. 222. & seq. Edidit italicè

Vita della Serva di Dio Suor Giovanna Maria della Trinità, Monica Carmelitana Scalza nel Monastero delle Sante Anna, e Teresa della Felice Città di Palermo nel secolo D. Anna Maria Velasquez de Acila, e la Cerda Baroneſſa di Serravalle. Bononiæ apud Jacobum Montem 1634. in 4. Hujus vitæ compendium typis tradidit in libro de Fundatione, ac Translatione Monasterii Panormitani S. Theresiæ, italicè edito Venetiis apud Turrium 1672. in 4.

BERNARDVS DE MEDICO Syracusanus Juris utriusq; Doctor, quem ex miro ingenii acimine, vernaculo agnomine *Saccurafa* (latine acus magna) dixere. Clauit circa annum 1520. & laudatur à Pirro not. Eccl. Syracus. pag. 213. Petro de Gregorio de feudis par. 2. quest. 10. n. 43. aliisque, Edidit

Super Caput Volentes. Messanæ 1537. in fol. unâ cum consiliis Gulielmi de Perno Syracusani. Alius est Bernardus Medicus Poeta cujus extant carmina apud Leonem Allatum in *Poetis antiquis* pag. 85. fuit etenim ex Monte Alcino juxta Senas, ac circa annum 1476. clauit, ex eruditiss. Io: Mario de Crescimbene in *hist. vulgaris Poet. lib. 4. p. 259.*

BERNARDVS MESSANENSIS Ord. S. Benedicti Congregationis Cassinensis. Vivebat circa annum 1595. ex Arnaldo Wion in *ligao vitæ lib. 2. cap. 62. pag. 408.* & Passavino in *Appar. sacro tom. 1. pag. 228.* quorum testimonio scripsit

De Miraculis in Inventione S. Placidi, & Sociorum factis.

BERNARDVS MONSECATVS Paternensis Ordinis Prædicatorum, vir politionibus literis instructus. Obiit Catanæ an. 1695. Edidit

Orationem Panegyricam actam ad laudem fertilissimæ Civitatis Paternionis, cum origine ejusdem. Neapoli apud Mattheum Nucci 1648. in 4. Italicè

La Vita di S. Catarina V. e M. opera recitabile. Ibid. apud eundem 1660. in 12.

BERNARDVS RAIÀ Messanensis Juris utriusq; Doctor. Amœniore literas, Musasq; coluit, in Messa-

Messanensi Academia Officinæ adscriptus. Sub Academici Incogniti nomine laudatur à Carlo de Gregorio *lib. 2. profar. Officina pag. 191.* Ex quo paulo ante annum 1669. demortuum cognoscimus. Hujus extant italicè

Poesie, in libro *Poesie Volgari degli Accademici della Fucina parte prima.* Messanz apud Hæredes Petri Brea 1656. in 12. & *Parte Tertia.* Neapoli apud Ægidium Longum 1659. in 12. In libro etiam: *Stravaganze liriche degli Accademici della Fucina parte prima.* Bononiæ apud Io: Bapt. Ferronum 1642. in 4. & *Parte Tertia.* Neapoli apud Sebastianum de Alecci 1661. in 12.

BERNARDVS DE REGIBVS Panormitanus Carmelita Excalceatus, in sæculo Benedictus de Lape, anno ætatis suæ 18. Religionis habitum accepit Panormi 4. Ianuarii 1633. & absoluto probationis anno, solemniter emisit vota 6. Ianuarii 1634. Regularem observantiam exactissime coluit: adeo ut nec in minimis obedientiæ leges violaverit: quod à tyrocinio, usque ad supremam vitæ lineam inviolabiliter observavit. Cellulæ suæ amantissimus in ea sacrorum librorum, Sanctorumq; Patrum studiis incubuit. Concionatoris munere functus, in præcipuis Siciliæ Civitatibus, ut etiam Astæ in Subalpinis, Tridenti, & in aliis Italiæ Urbibus magno audientium concursu, ac fructu auditus est. Moralem Theologiam Sodales suos docuit, quos regularis disciplinæ zelo, ac charitate pluries Prioris munere gubernavit. Obiit tandem Panormi 7. Julii 1690. Hujus cum laude meminit Placidus Reina in *not. hist. Messanæ par. 2. pag. 59.* & Daniel à Virgine Maria in *speculo Carmel. tom. 2. par. 5. lib. 5. n. 3968. pag. 1133.* Edidit italicè ex Reina

L' Ombre lumineuse in confirmatione della Verità del Sacro Foglio predicato sotto il Duomo di Messina nel 1657.

Edenda reliquit hæc alia, numeris omnibus absoluta, nempe

Quaresimale.

Panegirici.

BERNARDVS RICIVS Messanensis, patritius, ac nobili familiâ ortus, sub Constantinii Lascari disciplina literis operam dedit, ac mirè profecit. Latinis, Græcisque literis instructus vixit propè annum 1526. De eo Franc. Jannellus in *epistola ad Joannem Philippum Rocchum* apud Placidum Reinam *par. 2. hist. Messanæ pag. 48.* Edidit

De Urbis Messanæ pervevusta origine. Messanz per Petruccium Spiram 1526. in 4. Ipsius extant etiâ ex Ragusa in *Sicilia Bibl. Vet. p. 55.*

Epigrammata quedam latina.

BERNARDVS RIERA Drepanitanus Iurisconsultus in antiquis monumentis, ac historiis versatissimus, claruit circa annum 1500. ut ex Aug. Inveges *par. 3. annal. Panormi pag. 750.* deducitur: at Vinc. Auria in *annot. ad vitam B. Augustini Novelli pag. 52.* anno 1564. vixisse putat, & rectè, id enim ex ejusdem operibus liquidò patet. Hujus mentio extat apud Pirrum *not. Eccl. Mazar. pag. 556.* Iosephum Spucces in *vita S. Oliverii pag. 13.* Vincentium Nobilem in *Theaur. ab-*

sccondito de Virgine Drepan. cap. 23. pag. 783. Auriam cit. & Hier. Ragusa in *Sicilia Biblioth. Vet. pag. 52.* Longè post ejus mortem Bernardi prodiit *Vita B. Augustini Novelli Nobilis Panormitani ex familia de Thermes Ordinis Eremitarum S. Augustini, cum annotationibus V. I. D. D. Vincentii Auria Siculi Panormitani.* Panormi ex typog. Petri de Isola 1664. in 4.

In Bibliotheca Collegii Panormitani Soc. Iesu asservantur volumina duo in ss. ex quorum secundo fuit vita prædicta extracta: horum tituli sunt

De origine Hæresum: in ipsorum secundo eruditè, ac luculenter agit, *de Regno Sicilia, ejusque Religione.*

BERNARDVS SABIA Panormitanus Tertii Ordinis S. Francisci, de istituto suo benemerentissimus, Siculiæ Provinciæ ornamentum; opere, & sermone potens. Pluries per longa annorum spatia fuit totius Ordinis sui Procurator Generalis, ac Siculiæ Provinciæ Commisarius. Nonnullis Cardinalibus gratus vixit. Triclinium Cœnobii Romani SS. Cosmæ, & Damiani piis fidelium elemosynis à fundamentis excitavit. Cœnobium Alcamij an. 1608. & Catanæ an. 1609. fundavit. Obiit Romæ. Hujus laudes invenies apud Franc. Bordonum in *Chron. Tertii Ord. S. Francisci cap. 13. num. 52. pag. 317. cap. 25. n. 15. pag. 429. n. 16. pag. 430. & n. 84. pag. 458.* Italicè edidit discursum, cui titulus

Della Logica diligentemente osservata dal R. P. M. Gio: Antonio Brandi Siciliano di Salemi nel suo libro del Rosario, Romæ typis Caroli Willietti 1601. in 16. cum eodem Rosario.

BETARMEN (Betarnem nonnulli vocant) Siculus Medicus, ex Auctore tractatus de medicinis expertis, qui Galeno tribuitur, & ut observat Andreas Tiraquellus de nobil. *cap. 21. pag. 264.* Id ipsum habet Grossus in *deacord. Catan. tom. 2. p. 151.* qui inter Catanenses accenset. Scripsit: *De Medicina.* Quo vixerit tempore ignoratur.

BION Syracusanus Poeta Bucolicus, doricâ linguâ carmina modulatus, antiqua tempora illustravit. Nonnulli Smyrnum Bionem fuisse tradunt, inter quos Suidas *tom. 1. pag. 1302.* & Stobæus *ser. 185. pag. 624.* attamen eruditissimus Joannes Viginthillius de Poetis Siculis Bucolicis *cap. 45. pag. 401.* & sequ. multis ostendit Bionem hunc non Smyrnum, sed Syracusanum fuisse: quod præsertim ex Moscho Syracusano in *Epitaphio Bionis* deducit. Inter Bucolicos Poetas post Theocritum, & Moschum, tertium concedunt locum, ex Suida loc. cit. & Gyraldo de Poetar. *hist. dial. 3. pag. 111.* Moschus citatus Bionis præstantiam extollit, cum scribit

. . . una cum ipso,

Et carmen interiit, periitq; Dorica Musa.
Et exinde

. . . : periit doricus Orpheus.

Hinc bucolicâ pœsi claruisse, ac famâ celeberrimum fuisse patet. Bubulcus fuit, ut ex citato epitaphio colligitur: ubi etiam veneno sublatum indicatur, cujus mortem satis acerbam eo Epitaphio

taphio Moschus & ipse celeberrimus Bucolicus, & ipsius Discipulus illachrymatus est. Recte Viginti-millius *cap. 16. pag. 131. & cap. 45. pag. 406. & seq.* Iacobi Bonanni sententiam relinquit, qui in *Syracus. illustr. lib. 2. p. 286. & 288.* scripsit: Bionem hunc eundem esse, ac Theocritum, à Moscho sub Bionis nomine deploratum; nam Sole clarius demonstrat, Theocritum à Bione diversum. Hinc Bionis sepulchrum (non Theocriti, ut perperam Bonannus cit. *p. 135.* ex eodem epitaphio colligit) Syracusis extitisse dicendum. Clauit Bion circa olymp. 156. ex Vigintimillio cit. *p. 408.* nempe ante Christi Dom. adventum annos 152. Bionis extant

Idyllia, siue potius Idylliorum fragmenta pluries edita, praesertim à Ioan. Crispino cum operibus Moschi Syracusani 1570. & cum Theocrito, Moscho, & aliis, additis notis ejusdem Crispini 1612. in 16. Prodiere etiam cum Theocriti, Moschi, & Simmii carminibus, & graecis scholiis in Theocritum ex recensione Danielis Heinsii, & Iosephi Scaligeri, Isaachi Casauboni, & ejusdem Heinsii notis, & lectionibus ex typograph. Commelliana in 4. Habentur etiam inter poetas Graecos heroici carminis ab Henrico Stephano excusos 1566. in fol. & à Iacobo Lestio recognitos Genevæ 1606. in fol. Bonaventura Vulcanius latinè vertit Bionis Idyllia, quæ latinis carminibus reddidit, ac scholiis illustravit, ex Hieronymo Ghilino in *Theatr. Viror. Liter. par. 2. pag. 48.* & Crato de *Poetis Graecis p. 92.* Fulvius Ursinus Romanus collegit graeca novem illustrium Fœminarum carmina, i.e. Lyricorum, Bucolica Bionis, & alia, quæ latino versu expressa à Laurentio Cambara prodire Antuerpiæ ex Officina Plantiniana 1568. in 8. Nonnulla Bionis fragmenta leges apud Stobæum *serm. 117. 124. 141. 159. 184. 185. 261. & in sermonibus physicis ejusdem.* Horum Idylliorum magis integer est illud inscriptum *Epitaphium Adonis*, ab aliquibus Theocrito ascriptum, & inter Theocriti Idyllia ex editione Andreæ Divi vigesimoterzio numero datum: attamen Ioachimus Camerarius, & Crispinus in notis, Bionis putant; ita & Franciscus Patritius in *poetica decad. histor. lib. 1. pag. 120.* Præter Idyllia Gulielmus Canterus *nov. lect. lib. 8. cap. 3.* & Gaspar Barrius *Advers. lib. 7. cap. 21. & l. 21. cap. 14.* scripsisse testantur

Epithalamium in nuptiis Achillis, & Deidamiae. De Bionis Idylliis, & fragmentis, aliisque carminibus consule eruditissimum Ioannem Vigintimillium in *poetis Bucolicis cap. 45. & 46.* Crasso, *p. 89.* & Gyraldo loc. cit.

BION alter à præcedente, ut puto, & ut voluit Gesnerus in *Biblioth. p. 121.* & Bonannus cit. *p. 288.* Syracusanus ex Laertio in *Vita Bionis Boristhenis*, & Lascari apud Maurolycū *histor. Sicil. l. 1. pag. 19.* De eo etiam Bonannus loc. cit. & *pa. 316.* & 257. ubi Fazellum *dec. 1. lib. 4. cap. 1. p. 101.* & Thomam Porchaccum in *Insulis p. 40.* refellit, qui Dionem pro Bione scripsere. Quo vixerit ævo incertum, Scripsit ex Laertio, & aliis

De arte Rhetorica.

Addit Lascaris: *plura composuit.*

BLÆSUS Poeta Comicus Siculus, sed incertæ patriæ. Cum magna sui opinione claruit in Sicilia, aut Magna Græcia, ac doricâ linguâ scripsit teste Isaacco Casaubono in *animad. ad Athenæum lib. 11. cap. 12. p. 810.* Inter Siculos poetas adnumeratur à Ioanne Vigintimillio in suo poetarum Sicularum Catalogo, & à Hier. Ragusa in *Elogiis Sicul. p. 66. & in Sicil. Biblioth. Vet. p. 56.* At Stephanus de *Urbibus ver. Capriene p. 354.* ex Insula Capraria propè Neapolim fuisse scribit; quem sequitur Thomas Pineda in *comment. Aulorum*, quos ad testimonium vocat Stephanus *p. 758.* Patritius in *poet. deq. hist. lib. 1. p. 140.* Laur. Crassus de *poetis Graecis pag. 91.* & Vossius de *poetis Graecis pag. 86.* qui inter incertæ ætatis poetas collocat. Casaubonus cit. *lib. 3. cap. 28. pag. 215.* sub Romano imperio vixisse suspicatur, qui addit, quod Blæsi citat Hesychius. An ex aliis Siculum fuisse eruerit Vigintimillius, vel Casaubonus, qui in Sicilia floruisse ait, mihi incertum. Fuit Seriojocorum poeta ex Stephano, & Patritio. Blæsi has citat Comædias Athenæus

Saturnum lib. 11. cap. 11. p. 487.

Mesotribam. lib. 3. cap. 27. pag. 111.

BLANDINUS Catanensis Monachus Ordinis S. Benedicti. Vivebat anno 1141. ut ex opusculo ab ipso scripto colligimus, ex quo etiâ Latias Musas coluisse deducimus. Hunc poetam illum puto à Ioanne Vigintimillio in Catalogo Poetarum Sicularum relatum. Hujus extat opusculum carminibus exaratum

De Miraculis S. Agathe V. & M. apud Petrum Carreram *Vol. 2. hist. Catana lib. 1. à pag. 95.* Octavianum Caetanum *tom. 1. SS. Siculor. à pag. 60.* & Bollandum in *Actis SS. 5. Febr. pag. 643.* de eo etiam Carrera cit. *l. 3. pag. 488.* & Caetanus in *animad. pag. 49. n. 21.*

BLASCUS JOPPOLUS Panormitanus, ut ex decisionibus Tribunalis Concistorii Garfæ Mastrilli *lib. 1.* in fine, patet, Juris utriusq. Doctor Salmaticensis, generis nobilitatem doctrinâ illustravit. Causarum patrocinium magna cum laude egit in supremis Siciliæ subfellis: & ab obitibus muneribus claruit: nam in Panormitano Pretorio, & Tribunalibus Concistorii semel, & Magnæ Regiæ Curiae tertium Judex sedit. A doctrina celebris Panormi decessit 17. Novembris an. 1628. & in Ecclesia S. Mariæ de Victoria Fratrum Minimorum, marmoreo sepulchro cõditus jacet, in quo hæc inscriptio, ejus imagini subjuncta, legitur.

D. Blasco Joppola Jurisprudentiæ laude celeberrimo, in M. R. C. tertium, in S. R. C. T. semel Judicis prærogativa adepto, causarum Patrono ter egregio, cui dicenti Jus placuit, cessitque: dum hic tandem, urgente fato, invita Republica conticuit, ut illum officiosa posteritas eloquatur, D. Thomas filius Magister Secretus Parenti Optimo pietatis monumentum posuit. Obiit XVII. Novembris MDC. XXVIII. anno ætatis suæ LVI.

Edidit

Allegationes pro spec. D. Aloysia Mastrilli Baronissa Terræ Tortureti contra Syndacum ejusdem Terræ,

Terra, & Regiam Piscum cum eo assistentem. in fol. sine anni, typographi, & loci nota. Habentur, & apud. Mailtrillum lib. 1. *decisionum infine*.

Iustificaciones in causa Camemi. citantur à Josepho Xibecca in *Allegat. in causa Buteræ* pag. 57. & 104.

Allegationes in causa Canicatti. ex eodem pag. 68. & 102.

BLASCUS LANCEA nobilis Catanensis Jurisconsultus celeberrimus, nobilissimæ familiæ suæ, doctrinâ, muneribus, ac bonis, splendorem addidit. Causarum Patro- nus fuit præclarissimus: in feudali præsertim doctrina singularis, quâ magnam nomini suo famam comparavit. Eloquentiâ claruit, & tum in Sicilia, tum extra Ferdinando Regi, ac Carolo V. Cæsari, multis obitis muneribus, nonnulla præstitit fidelitatis officia. Magnæ Regiæ Curia fuit Judex, Siciliae, ut ajunt, Deputatus an. 1508. & 1514. pluries in eodem Regno Vicarius Generalis, & ad Ferdinandum Regem Orator. Anno 1517, in Regis obsequium animi constantiam patefecit: exortis enim seditionibus sub regimine Hectoris Pignatelli Proregis, Blascus Regis studiosissimus inultra perpeffus est incommoda. Hinc Carolus Rex, exinde Imperator in ipsius promeritorum contemplatione eodem anno Regii Consiliarii munere insignivit, & ut in omnibus Regni Consiliis, ac Tribunalibus præsetet, edito privilegio, concessit. Ipse omnium primus familiæ suæ, Trabia Baroniam acquisivit, quam nunc Principatus titulo ornatam possidet. A Ferdinando Rege obtinuit ut Trabia ager, ac feudum in Baroniam nobilem transfret, ibique oppidum, ac propugnacula extruere liceret, ut effecit. Ducta uxore Laureæ Tornabene, Castania Baroniam familiæ suæ revocavit. Tandem honorum plenus obiit Panormi 8. Octobris an. 1535. In Ecclesia S. Citæ Fratrum Prædicatorum sepultus jacet, ubi in ejus è marmore sepulchro, hæc legitur inscriptio,

D. O. M.

Quem solum terris habuit lex utraque Fulmen,
Conditur hoc Blascus Lancea sarcophago.

Vix. Ann. LXIX.

Obiit VIII. Octobris IX. Ind. M.D.XXXV.

Hujus meminere Fazellus de rebus Siculis dec. 2. lib. 10. pag. 603. Pirrus in Chronolog. Regum p. 47. & not. Eccl. Catan. pag. 94. Aug. Inveges appar. to. 3. Annal Panor. pag. 89. Jo: Bap. de Grossis in decac. Catanensi to. 2. p. 146. Mugnòs in Theatro Geneolog. par. 1. pag. 107. & par. 2. in famil. lancea post pag. 66. Lucius Marineus in epistolis lib. 5. epis. ad Cataidum Parisium, & lib. 17. epist. ad ipsum Blascum, Bouffilius hist. Sicil. par. 2. lib. 1. pag. 408. & 412. Andreas Marchesius in lib. Parlamenti di Sicil. pag. 378. Marius Cutelli de donationib. tr. 1. disc. 2. partic. 11. n. 30. pag. 354. Franciscus Milanensis lib. 2. decis. 1. n. 55. aliiq: Blasci hæc extant ingenii monumenta.

Consilium. in *Selectis Consiliis à Petro Luna collectis.* Panormi apud Erasinum de Simeone 1627. in fol. ubi de eo cons. 21. n. 19.

Consilium aliud. apud Jo: Franc. del Castillo lib. 1. *decisionum Concistorii S. R. C.* decis. 51. pag.

287. Panormi apud Angelum Orlandum 1626. in fol.

Apostille super Ritu Regni Siciliae. in *commentariis super Ritu collectis à Marcello Conversano.* Ibid. apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in fol.

Ad Bullam Apostolicam Nicolai V. & Reg. Pragmaticam Alphonsi de Censibus Annotationes. Apud Petrum de Gregorio de censibus. Panormi apud Jo: Ant. de Francis 1609. in 4. & typis Francis Ciotta 1622. in fol.

Commentaria ad cap. Volentes. ex Grosso cit. Franc. Milanensi in decis. dec. 1. lib. 1. n. 37. & alibi, & ex aliis.

Lectura in cap. si aliquem de successione Feudorum. ex Josepho Cumia in epist. nuncup. suorum carminum, & in repet. ad cap. si aliquem in præludiis n. 67. qui apud se asservatâ m. s. testatur: citatur etiam à Milanense dec. 8. lib. 1. n. 223.

Responsa Feudalia, ex Grosso cit. ideoque cum alii clarissimis in materia feudali Jurisperitis à Camerario Beneventano laudatur, in Responso ad Io: Antonium Cannerium in calce operis Cannerii de fendis p. 369.

Consilia plura, non dum edita, ex Grosso. Milanensis citatus lib. 1. decis. 8. n. 129. citat Blascum Lanceam in consilio Catatufi: & dec. 1. n. 113. & dec. 3. n. 52. & 110. in *Allegationibus Feudi Casbæ.* Joseph Xibecca in *allegat. Buteræ* pag. 62. citat Blascum in causa delli Maccari, in causa Calatellotta, & in causa Linguagrossa.

Allegationes in causa Mazoli. citantur à Muta in capit. Reg. to. 2. cap. 28. n. 140. & 192.

BLASIUS BURGENSIS Capuccinus, Neapolitanæ Provinciæ Concionator, vir doctus, ac Poeta eruditione clarus, qui teste Dionysio Genuense in Bibl. Capuccin. pag. 47. Edidit suppresso nomine

Carmina plura heroica latina, & Epigrammata de Sanctis. Panormi 1648.

BLASIUS DRACO Panormitanus Iurisconsultus, natus anno 1621. inter causarum Patronos claruit cum laude, à doctrinâ, & eruditione celebratus. Anno 1664. & 1669. in Panormitano Pretorio Iudex sedit. Anno verò 1674. Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ Iudex: electus etiam an. 1677. Iudex Magnæ Regiæ Curia, decessit Panormi eodem anno. In Ecclesia S. Ignatii M. Congregationis Oratorii Panormitani sepultus jacet, hoc Epitaphio cohonestatus.

D. Blasio Draco V. I. D. Regioque Consiliario, ac D. Flaminie Ciafaglione parentibus dilectissimis, D. Casimirus filius jam à Consil. S. C. M. perennitati ut daret, à quibus vitam accepit, sepulchrale depositum posuit Anno M. DC. XC.

Edidit

Allegationes, penes Franciscum Magretti in observ. ad const. Pragm. Ducis Sermoneta decis. 4. n. 11.

Allegationes scriptas unâ cum Francisco Miroldo, & Benedicto Fernandez apud Paulum, Franc. Perramutum in consiliis Jureconsultorum par. 3. to. 1. d. pag. 392.

BLASIVS MILITELLO ex Urbe Castriveterani natus 10. Decemb. 1639. Iurisprudentiæ addic-

tus Doctoris Lauream accepit Catanæ an. 1681. Doctrinâ integritate excultus causarum Patronus egit: & in magnâ Siciliæ, Insularumque propinquarum Architalassi Curia Index perpetuus constitutus est. Dum hæc scribimus an. 1706. Messanæ etiam Index sedet, non sine integritatis laude. Astronomicas disciplinas egregie calet, quas eruditione illustrat. Quæ edidit hæc sunt.

Allegationes in successione Comitatus Valentini status Mediolani pro D. D. Petro Fernandez de Castro Gattinaria Comite Lemense, & Castrense, Regni Peruviani, & Indiarum Terræ firmæ Prorege. Panorani apud Dominicum Anselmum 1672. in fol.

Juridica lucubratio pro Regni Siciliæ, eique coadjacentium Insularum Vice-Admiratibus, in edictum adversus eorum spem, & Jurisdictiones nuper publicatum. Accessit appendix de Magni Admiratus officii præstantia, ejusque Magnæ Curie Jurisdictione, & Gravaminibus. Ibid. typis Augustini Epiro 1696. in fol.

BONAVENTURA ANGILERIUS Marsalensis Ord. Minorum Conventualium S. Francisci, vir à doctrinæ profunditate clarissimus, magnam sui opinionem ubique excitavit. Venetiis Theologus fuit Marci Antonii Justiniani illius Reipublicæ Dacis: mox Generalis Vicarius Ordinis sui Marici constitutus. Exiit de ad Patres Observantiæ transiit, inter quos vivit. Ipsum laudat Io. Franchinus in *Bibliosophia, sive de script. Ord. Min. Cont. p. 110.* & Coronelli in *Bibliorn. tom. 3, n. 298. p. pag. 777.* Edidit opus inscriptum

Lux Magica Physica &c. Cælestium Terrestrialium, & Inferorum origo, ordo, & subordinatio cunctarum, quo ad esse, fieri, & operari, viginti quatuor voluminibus divisa. Pars prima de Imaginibus totius Mundi, primordiis cunctarum rerum, præcisè verò de re metallica, tam theoreticè, tam mechanicè. Venetiis sumptibus Pontii Bernardini 1686. in 4. sub nomine Lylii Becani.

Lux Magica Academica. Pars secunda, primordiis rerum naturalium, sanabilium, infirmarum, & incurabilium continens: insuper de lapide Physico, Mercurio nobis. Ibid. typis Io. Bapt. Tramontini 1687. in 4.

Alia paravit usq; ad numerum 24. voluminum.

BONAVENTURA BATTALEA Ciminensis Tertii Ordinis S. Francisci Sacræ Theologiæ Magister, & anno 1616. Ordinis sui Definitor Generalis, teste Bordono in *chronol. Tertii Ord. S. Franc. cap. 13. n. 52. pag. 317.* Non minus gravioribus disciplinis, quam ætate prioribus insigniter excultus. Hujusce viri extat italicè

Discorso dell'Arte Metrica diligentemente osservata dal R. P. M. Gio. Antonio Brandi Siciliano di Salemi nel suo libro del Rosario. Romæ typis Caroli Willerti 1601. in 16. cum eodem Rosario

BONAVENTURA BELLIVS Catanensis Ord. Minorum Conventualium S. Francisci, vir celeberrimus, Philosophus, & Theologus doctissimus. Post humaniores literas, Jurisprudentiæ ingenium admovit: sed vitæ præstantioris studio exstimulatus, memorari Instituti habitum suscepit Catanæ. Unà cum P. Bartholomæo Ma-

strio Philosopho, ac Theologo clarissimo in Collegio Romano S. Bonaventuræ gravioribus disciplinis operam dedit; ubi ex ingenii æqualitate, ac pari ad literarum studia propensione, tenacissimis literariæ, ac cordatæ amicitie vinculis sese astrinxere: magnæque ingenii laude in gravioribus studiis primas inter sodales suos obtinere. Hinc cum animadverterent in Scoti lyceis jam nunc, velut aliquibus limitibus à præceptoribus constitutis, opus esse sublimioribus ingeniis philosophica spatia laxare, & altius progredi: collatis mutuo consiliis, hanc provinciam suscipere decreverunt: ideoque inito fœdere, novum Philosophiæ curriculum, Scoti doctrinæ inheerentem, nullituere cordi fuit, novis, ac præstantioribus doctrinis refertum. Hinc Superiorum facultate, ne separatione ingenii conatus dissolverent, absolutis studiorum spatiis, ac Magistrali Laureâ redimiti, in Cæsare Academia insinuat electi studiorum, ut vocant, Regentes, Philosophiam docere, eò animi consensu, ut eadem lingua loqui, eodem calamo scribi, eodem ingenio speculari viderentur. Ibique, & Meldux, in studiorum vacationibus secedentes, collatis doctrinis, ac rationibus, unanimi ingenio, Parvam logicam coacinnarunt, summulas tantummodo complectentem, ac typis non sine laude edidere. Inde ad studium Perusinum insinuat Regentes translati, cum dubitarent, quòd alius Scoti discipulus Philosophicum cursum edere cogitaret, ut locum præoccuparent, relicta Logicâ, octo Physicorum libros evulgarunt Romæ, quos tanto cum plausu exceperunt omnes, ut ne multis deficerent, opus fuerit statim Venetiis, Neapoli, & alibi recudere. Eâ approbatione ipsorum doctrinam demirati sunt sapientissimi viri, ut ad ipsos epistolas gratulationibus cumulas advolaverint, præsertim à N. Centino S. R. E. Cardinali egregio Philosopho, ac Theologo, aliisque primariis Philosophiæ professoribus; præsertim à Luca Petroski Crocoviensis Academia Philosopho, qui etiam ejusdem denunciavit, hujus operis contemplatione, jam designatam fuisse Scoto Philosophicam Cathedram in Cracoviensi lyceo. Denique Academia omnes Scoti vestigiis inherentes, magnâ aviditate horum doctrinam amplexi sunt: adeo ut scientiæ expertes viderentur, qui ipsorum opinionibus non adhererent; quod & aliis ipsorum voluminibus, successivè excusis obvenisse scimus: ac hodie magnâ cum veneratione in scholastico pulvere demirantur, aliisque doctrinæ faciem præferunt. Inde ad Patavini Studii cathedras evecti, Venetiis alia ingeniorum monumenta edidere, ab adversariorum jaculis strenuè propugnata. Theologiam etiam summo cum plausu docuere: adeo ut doctrinæ profunditate egregios, inter absolutissimos illius ævi Theologos adscripserint omnes. Sed post diuturnam annorum cohabitationem, ac unanimem studiorum laborem, tandem Bellutus noster Definitoris perpetui honore cohonestatus an. 1640. in Siciliam regressus est: ubi etiam Drepani studiis præfuit. Inde 24. Octobris anno 1645. Sici-

Siciliæ Provincialis electus est, ac summa cum prudentia, ac laude Provinciam gubernavit: ibique etiam Commissarium Generalem egit. Ab Episcopis Cataneis, aliisque Siciliæ Dynastiis magnâ æstimatione prosequutus, ipsum passim ob doctrinæ præstantiam consulebant: ideoque remissis aliquantulum scholasticis studiis, Theologiæ Morali, ac canonicis juribus egregiè se instruxit. Honoribus auctus, Sanctiss. Inquisitionis Siciliæ fuit Consultor, & Censor; Camilli Astalli S. R. E. Cardinalis, & Michaelis Angeli Bonadies Episcoporum Catanensium Assessor. Dum vixit in Conventu Catanensi disciplinæ Regularis vigor mirificè enituit; in ipso enim tum graves, tum exemplares effulserunt mores: modestiâ, & integritate insigni, ac observantiæ tenacissimo. Tandem obiit Catania 18. Maii an. 1676. ætatis suæ 77. Emeritis elogiis tantum exornant virum Ioannes Franchinus in *Bibliop. m. 53. p. 86. & seq. & num. 64. pag. 111. & seq.* Philippus Cagliola *explorat. 3. manifest. 1. Prov. Sicil. Ordin. Minor. Convent. pag. 75.* Franc. Bordouus in *Chron. Tertii Ord. S. Francisci cap. 37. num. 8. pag. 543.* Ioan. Bap. de Grossis in *deccor. Catan. tom. 1. p. 149.* Wadignus de scrip. *Minor. pag. 50. & 81.* & Bonaventura Theuli in *Triumpho Seraphico. Quæ edidit insimul cum Mastro hæc sunt.*

Logica parva. in 8.

Disputationes in Organum Aristotelis, quibus ab adversantibus tum veterum, tum recentiorum jaculis Scoti Logica vindicatur. Venetiis 1639. in 4. Ibi l. apud Ginamum 1646. in 4. & Neapoli typis Novelli de Bouis 1660. in 4.

Disputationes in octo libros Physicorum. Romæ typis Ludovici Griguani 1637. in 4. Venetiis quater, & Neapoli.

Disputationes in libros de Generatione, & Corruptione. Venetiis per Ginamum 1640. in 4.

Disputationes in libros de Cælo & Mundo, & Meteoris. Ibid. apud eundem 1640. in 4.

Disputationes in libros de Anima. Ibidem apud eundem 1643. in 4.

Post repetitas editiones, tandem prodire hæc omnes disputationes quinque Tomis comprehensæ, cum hac inscriptione: *Philosophiæ ad mentem Scoti Cursus integer.* Venetiis apud Nicolaum Pezzana 1688. in fol.

Scorsim sine Mastroi opera edidit etiam

De Incarnatione Verbi Dei. Catanæ typis Io: de Rubeis 1645. in fol.

Moralium opusculorum miscellaneo apparatu, atq; Resolutionum librum posthumum. Ibid. typis Bisagni 1679. in fol.

Ex Bonav. Theuli cit. prælo paraverat opus

De Sacramento Eucharistiæ.

BONAVENTURA CONOCCHIELLA Netivus Ordinis Minorum S. Francisci de Paula Theologus, ac concionator disertissimus. Doctrinâ claruit, eloquentiâ excelluit; ideoque non sine plausu quadragesimales habuit conciones in nonnullis Siciliæ civitatibus. Sodales suos scholasticam, & moralem Theologiam docuit, & Lectoris, ut ajunt, Jubilati, & Definitoris in Panormitana Provincia gradum obtinuit. Musis etiam amicus, multa egregiè cecinit. Floruit circa an. 1665. Edidit italicè

La Colomba Mistica, ed il Confaloniero Santo, discorsi Panegirici in lode di S. Nicolò Vescovo di Mira Titolare del Duomo: e di S. Conrado Eremita Patrono della Città di Noto. Cosentiæ apud Jo: Bap. Mojum, & Jo: Rossium 1663. in 4.

L'Abisso Angelico discorso Panegirico in lode di S. Tomaso d'Aquino, Catanæ apud Josephum Bisagnium 1666. in 4.

BONAVENTURA S. ELIA Panormitanus Tertii Ordinis S. Francisci, natus 31. Augusti 1660. Deo se dicavit anno 1675. & emissâ professione, Romæ in Collegio Siculo S. Pauli ad Arenulam studiorum curriculum sub P. Antonio Coronio Theologo eximio consecit, magna cum iugentii præstantissimi laude. Theologicâ Magistri laureâ cohonestatus, statim doctrinæ profunditatem, vix Diaconi charactere insignitus, docendi munere patefecit. Romæ Philosophiam in eodem Collegio explanatam tradidit, & ibidem, ut vocant, studiorum Regens scholasticam Theologiam per multos annos, amplissimo auditorum progressu docuit. Hinc ad nonnullos honorum gradus meritò evectus est. Regentis, & Examinatoris Generalis munus accepit. In celebri Sapientiæ Academiâ à secretis electus, & Siculi Provinciæ Discretus; ut ajunt, fuit constitutus. Totius Ordinis Generalem Procuratorem egit. In Conciliorum Academiâ in Romano Cœnobio Sanctor. Cosinæ, & Damiani, mox in Collegio de Propaganda Fide, cooptatus est. Sacre Congregationis Indicis Consultor, & Inquisitionis Romanæ Censor enunciatus, doctrinæ splendore longè, latèque effulget. Vivit nunc Romæ ne dum apud sodales suos, quàm extrâ magnâ æstimatione prosequutus: multis S. R. E. Cardinalibus, olim Innocentio XII. nunc Clementi XI. Pont. Max. gratissimus: adeo ut è Romano Theatro virum egregium nec recedere patiantur. A gravioribus studiis nunquam feriatu semper insudare conspicitur, ut responsa laudatis Congregationibus redderet de gravissimis rebus, in quibus suam persæpè sententiam exquirant, sæpè etiam ad publicas disputationes accersitus, et si extemporaneus disputator, scientiarum excellentiâ, & ingenii acie præclarissimam sui admirationem excitat. In eo demum Regularis observantiæ exemplar, Catholicæ religionis zelum, in promovendis, fovendisque scientiis studium singulare, Subtilissimi Doctoris imaginem, & Ecclesiasticæ eruditionis thesaurum, intuentur omnes. Ioannes Patritius Spalatenus in Urbano de propaganda fide Collegio in *epist. in Synops. Concil. Orient. nostri Bonaventura par. 2. pag. 161.* egregium, & doctum virum, & Antonius Schiara Cl. Reg. in *Theologiæ Bellicæ*, Subtilem Theologum, & Canonistam Bonaventuram vocant. Quæ edidit hæc sunt.

Synopsis Oecumenicorum Orientalium Conciliorum, in qua præter historiarum notitiam, Hæresum proscriptionem, Canonumque Breviculum, Propositiones aliquot

Aliquot in Conciliorum, & Apostolica Sedis favorem defenduntur adversus recentiores Impugnatores. Pars prima, & secunda. Romæ typis Angeli Bernabò 1687. in 12.

Tabulam Conciliorum à P. Antonio Celestri editam, multis additionibus locupletavit, & in duas partes disiectam recudere studuit, hoc adjecto titulo:

Conciliorum Oecumenicorum Schema in duas partes distributum, quarum prior quæ in Oriente, posterior, quæ in Occidente sunt celebrata complectitur. Romæ typis Angeli Bernabò 1700.

Expurgavit Sacræ Congregationis Indicis jussu, locupletavit, ac indicibus illustravit opus G. Marel inscriptum. *Prospetus Chronologicæ. Ibidem apud Franciscum Buagnum 1695. in 4.*

Multas dogmaticæ Theologiæ lucubrationes, in orbis literatæ beneficium, & Catholicæ Fidei obsequium ab ipso in lucem emittendas speramus, præsertim

De Infallibilitate Summi Pontificis supra, & exterâ Concilium in materiâ morum, & Fidei.

De sufficientia veræ Attritionis in Sacramento Penitentiae ad gratiam justificationis.

De Oecumenicis Conciliis Occidentalibus.

Synodus Orvietana.

BONAVENTURA MURCHIUS Alicatensis Sacerdos, Juris utriusque, & Sacræ Theologiæ Doctor, Natus 26. Octobris 1617. à teneris unguentis futuræ sanctimonie specimen dedit. Humanioribus literis addictus, ingenii acumine, ac virtutum præstantiâ non sine ludimagistri admiratione ielavit. Clericali militiæ adscriptus graviores disciplinas summa cum laude amplexus est. Exinde Italiæ peregrinationem aggressus, Romam, ac Neapolim diu inhabitavit. Spreta non semel nuptiis, ac Cacodæmonum insidiis contra castitatem superatis, virginali pudicitiam illibatam servavit. Ad severiorem vitæ institutum non uno signo per quietem vocatus, in Siciliam remeavit, cæque patriæ lætitiâ exceptus est, ut in triumphi speciem arcus crexerint cives sui, variisque elogiis, ac carminibus Bonaventuræ merita extulerint: ipse verò ut grates rependeret, disertissimam orationem latinè habuit. Medicâ facultate dum nimium oblectabatur, cum Carolo de Thomasio tunc Palmæ Duce, qui quartanæ morbo vexabatur, amicitiam contraxit, & exinde eadem cum Julio de Thomasio ejus fratre protraxit. Hac occasione Palmam incoluit, ubi accolarum exemplo, pietatis, ac virtutum studiis animum adiecit. Sanctiss. Eucharistiæ cultui impensè addictus, sacris ritibus alios erudit, ut in ecclesiasticis obeundis rebus, decore effulgeret. Ut aliorum beneficio operam daret sacris initiatus, tum humanas literas, tum Philosophiam docuit. Aegrotum curâ sine aliqua stipe suscepit: eisdem inservire consuevit, ac non semel eorum ulcerâ suggerere visus est. In pauperes profusus, pluries sese vestibus exuit, ut ipsorum nuditatem operiret. Bonaventuræ pietas præsertim anno 1646. emicuit, dum in Sicilia annonæ caritas, morbiq; exitialis grassabantur, Orationis stu-

dio excelluit, ex qua mentis irradiationes, ac cælestes delicias abundè exhaustit. Cum gravi morbo laboraret, sibi gloriam, sedemq; paratam ostendit Deus. Sanitati contra Medicorum judicium restitutus, Locata insanabilium Nosocomium, quibus potuit sumptibus, excitavit: & Viam Crucis instituit, ad alterius similitudinem, quam Palmæ Dux eo in Oppido, insigni religione intituerat. Novum Eremitarum Institutum in eodem Palmæ oppido excitavit, ubi vitæ socios collegit, ac scriptis constitutionibus, quæ animarum beneficium, & Sanctiss. Eucharistiæ cultum spectarent, sodales omnes Clericos Minimos Sanctiss. Sacramenti appellavit; Institutum verò Alexander VII. Pont. Max. dato diplomate 30. Maii 1660. approbavit. Exinde eremiticæ vitæ cultor eximius in divina psalmodia ritè persolvenda, in oratione, corporis cruciatibus, silentii obsequantia, paupertatis amore, in hospitibus peramantem excipiendis, & inserviendis, in Sanctiss. Sacramenti, Templique cultu, aliisque Eremitæ legibus, omnibus prævit, ac sanctissimè prætulit. Hinc Asceterii tamâ longè, latèque diffusâ, innumeros è remotissimis Provinciis evocavit, ut loci sanctimoniam venerarentur: adeo Sacerdotes divinis officiis, vel confessionibus excipiendis occupati, quandoque prandium usque ad noctis horas differre, vel prætermittere cogerentur. At dum indefesso labore præ omnibus desudabat Bonaventura, fractis jam viribus, supremum contraxit morbum, & editis eximie virtutis exemplis, magnâ sanctitatis famâ in eodem Palmæ eremo decessit 15. Novembris 1663. Ad defuncti cadaver ne dum Palenses, verum etiam propinquarum Urbium incolæ, magnâ frequentia conflueret, ejusque vestes discindere, ac pilos evellere haud abstinuit, quorum ope mira patrata narrant. In ejus laudem funebris oratio recitata: & præclara vitæ gesta Angelus Pecorella scripsit, quæ inedita, forsan periire. At denato Bonaventura, ac si illius ædificii angularis lapis excidisset, deficientibus paulatim severioris vitæ cultoribus, eremus illa dissoluta corruit. Qui de Bonaventura plura cupit, consulat Franciscum Mariam Maggiam de sac. Cærem. tom. 1. opusc. 3. disquis. 24. à pag. 459. Blasium à Purificatione in Vita Julii Thomassii lib. 1. cap. 23. & 24. à pag. 118. & Joannes Bonifacius Bagatta in Vita Caroli Thomassii par. 1. cap. 21. à pag. 139. & seq. Evulgavit opus inscriptum

Biceps Anagrammatismi Epitome, in qua præter lege, radice, & anagrammatis, regula combinatio-num traditur ab auctore jam jam inventa, qui scilicet Anagrammata passibilia ex quocumque termino deducantur omnia. Neapoli typis Francisci Savii 1638. in 8.

BONAVENTURA DE RVBEIS Ceramensis Tertij Ordinis S. Francisci Sacræ Theologiæ Magister, tum doctrinâ, tum etiam vitæ integritate conspicuus. Multa ne dum ad sui honorem, quam ad Ordinis beneficium accepit. Procuratoris Generalis munere insignitus estalir. Meridionalium Provinciarum Commissarius Generalis, &

Sicu-

Siculae Provinciae Visitator constitutus, regularem observantiam instaurare curavit. Virtutibus abunde ornatus, enituit. Romae ædificia Collegii Siculi S. Pauli ad Arenulam, ejusque Ecclesiam amplificare studuit. Dia cum Ordinis splendore sodales juniores sancte instituit. Morum comitate, in proximos charitate, & observantiae zelo emittit. Virgines multas in sæculi viis periclitantes, emendicatâ ab aliis dote, non sine magno labore, in gynæceis Deo dicavit: aliasque mulieres in carnis illecebras sedè prolapsas ad meliorem frugem revocavit. Orationis studio incubuit; ciliciis, flagellis, & abstinentiâ corpus edomuit. Paupertatem mirifice coluit. Pietate insignis, Divam Annam singulari animi sensu recoluit: eoque instante Romae in memorari Collegii Ecclesia, publicè omnium venerationi Sanctiss. Eucharistiæ Sacramentum perpetuò exponitur. Per annos ultra 30. Romam inhabitavit, ubi præcipuis Matronis, nobilitate clarissimis, fuit à confessionibus; ibique semper ejus modestia mirabiliter effulsit. Egregiis his, aliisque virtutibus, ac in rebus agendis dexteritate, Dynastis, Principibus viris, S.R.E. Cardinalibus gratissimus vixit, qui summâ quadam æstimatione Bonaventuram semper inspexere. Ideoque difficillima sæpè negotia communicare, ac conscientiae arcanâ ipsi pandere consueverunt; & à confessionibus, cõsiliisq; eorundem nonnulli delegunt, ac in supremo morbo invisere. Doloribus levissimis per duos propè menses cruciatus, invictæ patientiæ exemplâ reliquit: ac editis singularis pietatis documentis, & acceptâ à Pontifice Peccatorum indulgentiâ, quam sibi per Ordinis Generalem misit, Divinæ voluntati conformis, piissimè decessit Romæ 28. Martii 1701. anno ætatis suæ 75. magno cum suorum, & nobilium virosum, ac mulierum dolore. Funus maximo confluentium numero celebratum à supremo Ordinis Moderatore: ejusque præclaræ virtutes, omnium præconiis acclamatae, perennem eximio viro famam adlidere. Ipsum laudat Bartholomæus Piazza in *Ensevelogio Romano* cap. 31. p. 162. Scripsit italicè

Costituzioni del Rever. P. M. Bonaventura Rossi del Terz' Ordine di S. Francesco &c. publicate, e accettate nel Capitolo Provinciale celebrato nel Convento di S. Maria della Misericordia della Città di Palermo a 18. di Settembre 1678. Panormi apud Barberam, & Orlandum 1678. in 12.

BONAVENTURA SECUSIVS nobilis Calathageronensis Ordinis Observantium S. Francisci, vir eximio præditus ingenio. Ab anno 1558. Studiis dicatus in Catanensi Academia, inde Religionis institutum amplexus est. Gravioribus disciplinis excultissimus, Sacræ Theologiæ Lector, & Concionator, eloquentiâ claruit. Ob doctrinam, animiq; dotes, egregiis virtutibus conditâs, mirum in modum effulsit. Eximiâ in rebus agendis dexteritate excelluit; ideoque nonnullis munerebus, ac honoribus cumulatus est: in ordine enim tyrannum Magister, Custos, Definitor, & Provinciae Moderator inter suos enituit. A Cesare Marullo Archiepiscopo Panormitano an-

1580. Diœcesis Panormitanæ Visitator constitutus: anno verò 1593. totius Ordinis Generalis electus est. Religionem Septennio, eo observantiæ zelo, pietate, ac vigilantia rexit, ut adhuc ejus memoria in constitutionibus editis ad Ordinis beneficium vigeat. Reformationem, ac Ordinis Recollectionem in Gallia, & Belgio promovere, studuit. A Clemente VIII. Pontif. Max. Legatus in Galliam missus, ut pacis jura firmare curaret inter Hispaniæ, & Galliæ Reges, magnis exantlatis laboribus, ejus eloquentiâ, & operâ, ad optatum pacis vinculum utrumque Regem feliciter redegit. Hinc à Clemente in laborum præmium Canonicus Basilicæ S. Petri primum, mox Patriarcha Constantinopolitanus electus: & à Philippo III. Catholico Rege Patensis Episcopus an. 1600. enunciatus est. Apostolicæ Sedis Nuncium in Belgio, ac Sabaudia egisse tradunt: & purpureo galero ornatus refulsisset, ni invidiæ astus Pontificis mentem avertissent. In Patensi Ecclesia multa vigilantie argumenta reliquit, usque dum an. 1605. ad Archiepiscopalem Messanensem sedem translatus est. Ibidem Clericorum Seminarium absolvit, & an. 1609. in Regni Comitibus præfuit. Dum autem seduli Pastoris partes explere satagebat, & Diœcesanorum clamores, ac Messanensium molestias egrè ferret, quietis desiderio ad Catanensem Episcopatum se transferre curavit an. 1609. Catanensem Ecclesiam pari vigilantia, ac doctrinæ splendore gubernavit, & iterum an. 1612. Regni Comitibus præfuit. Synodaliis decretis Ecclesiasticorum mores cohibuit, Cathedrale Templum nobilissimis auleis, ac sacrâ suppellectili ornavit: porphyreticâ tabernaculum pretiosis lapillis contextum in SS. Eucharistiæ honorem erexit: Clericorum Seminarium in meliorem transtulit locum, & ædificiorum magnificentia nobiliorem effecit: aliaque laudabilia edidit. Denum meritis plenus extremi clausit Catanæ 28. Martii 1618. & in sepulchro è marmore conditus est: ibique hæc legitur inscriptio.

D. O. M.

Illustrissimo, & Reverendissimo Domino Fratri Bonaventuræ Secusii Calatageronensi, viro non minus generis, quàm virtutum splendore percelebris, Franciscanæ Familiae Generali Ministro, Sanctissimi Domini Nostri Clementis VIII. Pontificis Nuncio, Pacis inter Philippum II. Hispaniæ, & Henricum IV. Galliarum Regem, aliosq; Duces Mediatori, Patriarchæ Constantinopolitano, Patiarum Episcopo, Archiepiscopo Messanensi, ac demum Catanensis Ecclesiæ Prasuli dignissimo, hoc immortalitatis trophæum in mortalibus statuerunt, ne visse oblivioni victor unquam sive laude succumberet. Obiit Catanæ die XXIX. Martii M. DC. XVIII. ætatis suæ LX.

De eo fufius Ab. Pirrus not. Eccl. Messan. pag. 378. not. Eccl. Catan. pag. 69. Syracus. pag. 233. & Paten. pag. 415. Joannes Bap. de Gronis in Catana Sacra pag. 276. & in decac. Catan. tom. 1. cord. 2. mod. 8. p. 150. & tom. 2. cord. 10. pag. 166. Petrus Matthæi hist. lib. 2. narr. 2. Bonhlius hist. Si-

eil. par. 3. lib. 1. pag. 25. & lib. 2. pag. 40. Wadignus de script. minor. pag. 83. Liplius cont. 3. epist. 56. Homerus Tortora lib. 21. p. 3. hist. Cōsales Meufes in Vita Philippi II. Petrus Paulus Morretta de Calathajerono cap. 11. pag. 42. Franc. Privitera Ann. Catan. pag. 226. Barezzus Barezzi chron. S. Franc. par. 4. tom. 2. lib. 8. c. 84. pag. 747. Fortunatus Hueberus in Menolog. Franc. 28. Feb. p. 612. Dominicus à Gubernatis in Orbe Seraphico tom. 2. Morerius in dict. tom. 1. pag. 666. Petrus Marchant. in calce operis; fundament. duodecim Ord. FF. Minor. pag. 254. Hofmannus lexic. tom. 1. pag. 296. & 345. Petrus Carrera eplgr. lib. 3. pag. 139. Thuanus hist. l. 118. an. 1597. & seq. aliq; Edidit Statuta, Constitutiones, & Decreta pro salubri regimine totius Seraphica Religionis. Extant apud Michaellem Angelum de Neapoli in chronolog. Ord. S. Francisci tom. 1. Neapoli ex typograph. Camilli Cavalli 1650. in fol. à pag. 362.

Pacis initia Inter Philippum II. Hispaniarum, & Henricum IV. Galliarum Reges Historiam. ex Wuadigno.

Constitutiones Synodales Ecclesie Catanensis, quæ habentur in Regestis Curie Episcopalis Catanæ. ex Grollo in Catan. Sacra pag. 278.

BONAVENTURA STABILIS Drepanitanus Ordinis Conventualium S. Francisci, Sacre Theologie Magister, natus anno 1586. poesi, & eruditione claruit, tum à politionibus literis, tum etiam à sacris studiis insignis. Vitæ integritate, & inter suos auctoritate eminuit. Calatafimi Cœnobium instauravit, ibique ejus effigies in clauetro adhuc spectatur. Obiit in oppido Partannæ ubi Ordinis sui Cœnobium edificavit, & annis proventibus amplificavit. Floruit an. 1648. Hujusce meminit Philippus Cagliola explor. 3. manifestat. 5. Provincia Sicil. Minor. Conv. pag. 134. & 138. & Vincentius Nobilis in Thesaur. abscondito de Virgine Drepanit. cap. 23. pag. 787. Edidit

Viridarium Seraphicum miscellaneorum divine Agiographia apophygmaturum pomariis, nec non D. Bonaventuræ à Francischiadum Min. Conv. militia S. R. E. Episcopi Cardinalis, seu Doctoris Anthonomasticæ Seraphici, laurum, floribus confutum ad verbi Dei declamatorum, & poetantium oblectamentum, epico effigiatum penicillo, inspiciendum obicitur. Panormi apud Petrum de Isola 1648. in 8. Scripsit etiam

Davidis Gesta heroico carmine: &
De opere sex dierum.

BORNASIUS Siculus, sed incertæ patriæ, Ordinis Prædicatorum, doctrinâ, & pietate insignis. Claruit circa annum 1344. Hujus memoria extat apud Gozeu, Pii de vir. ill. Ord. Præd. par. 2. l. 2. p. 177. Antonium Senesem in Biblioth. Prædicat. Antonium Passivinum appar. sac. to. 1. pag. 251. Altimuram in Biblioth. Dominic. pag. 118. & Ant. Teisserium in Catalogo Librorum pag. 46. qui scripsisse testantur

Vitam S. Dominici, ex illis omnibus, qui testes adjurati super illius sanctimonialia, cum fuerat divorum albo adscribendus de illis testati sunt.

BOTHRYS Poeta. Messanensem fuisse tradit Alcimus in Siculorum rebus, apud Athenæum lib. 7. cap. 20. pag. 322. quem sequitur Henricus Valesius in not. ad Polybium lib. 12. ex excerptis de virtutibus, & vitiis pag. 9. Placidus Reina in not. hist. Messanæ par. 1. pag. 175. Cognomen habuit Salpen ex Gyrardo de poet. hist. dial. 1. pag. 34. Fuit Poeta antiquissimus, argutus: jocos, ac disteria à Græcis Pœgnia Salpe vocata, adinvenit; ita dicta à quodam vario piscis genere: hujusmodi enim poemata varium habent argumentum, teste Gyrardo cit. hinc Mnasea Colophonius cognominatus est Salpa, nam ea de re integrum edidit librum, ex eodem Gyrardo, & Cælio Rhodigino lect. antiq. lib. 22. cap. 23. Hoc poematis genus Bothrym adinvenisse auctor est Alcimus apud Athenæum cit. Gyrardus, Reina, & Laurentius Crassus hist. poet. Græcis p. 93. etiam perperam Alexander Sardus de rer. invent. lib. 1. pag. 49. Mnaseam Colophonium, Salpen Lesbiam, & Bothrym hæc disteria adinvenisse putet. Hæc autem poemata libidinem olebant, ex Timæo apud Polybium lib. 12. ex excerptis pag. 52. Quamvis inter Siculos collocetur à Hier. Ragusa in elogiis Siculor. pa. 67. ex auctoritate Ioannis Viginthiillii in indice Poetarum, quem suo de Poetis Siculis libro præfixit, attamen addit alios Bothrym Lesbiam fecisse, ex Alcimo apud Gyrardum: sed aliter Gyrardus: en ejus verba: Nymphodorus Syracusanus Salpen Lesbiam facti Pœgniorum auctorem. Alcimus Bothryn Salpen cognomitatam Pœgniorum inventricem tradit. Hæc Gyrardus: ideoque Salpen Lesbiam, quæ pœgnia scripsit à Bothri ipsorum inventore aperte distinguit, ut innui in addit. ad Siciliam Inventricem Plin. Auria cap. 29. p. 246. ubi typographi incuriâ Salpen Lybiam pro Lesbiam substituit. Hinc melius idem Ragusa in Stell. Bibl. Veter. pag. 57. Bothryum Messanensem fuisse tradit, salium, & disteriorum inventorem, qualia sunt, quæ Salpæ tribuntur. Ex Alcimo citat. apud Athenæum, Valesio, & Reina vir fuit: at ex eodem Alcimo apud Gyrardum, & Grassio mulier. Quo vixerit ævo incertum est: hoc tantum constat, antiquissimum fuisse; nam inter Græcos Poetas innumeros, qui hoc carminum genere cecinere, primus, utpote inventor, fuit: ut recte ait Reina, qui ad annum Mundi 3647. ante Christi Domini adventum 406. collocat. Nomina verò ejus poematum ignorantur.

BRUNO PACTENSIS Ord. Capuccinorū Provinciæ Messanensis alumnus, vir doctrinâ, prudentiâ, consilio, & animi magnitudine clarus. Pluries præfuit Cœnobiorum Custos, tyronum Magister, Provinciæ Messanensis Definitor, ac ejusdem Provinciæ Moderator an. 1665. electus. Exinde Panormitanam Provinciam rexit. Prudentiæ verò suæ dotes effulserant in Provinciis Barii, S. Angeli, & Aragoniæ, in quibus Visitatorem, ac Generalem Commissarium egerat. Virtutibus eximiis ornatus claruit: modestiam præsertim ita usque ad supremum vitæ diem coluit, ut intuentes, ad virtutem amplectendam mirifice excitaret. Obiit in Cœnobio Turturicis an.

an. 1677. Hujus meminit Martinus Torrecilla in *Speculo Seraphica Religionis* pag. 230. & Dionysius Genuentis in *Bibliotheca Capuccinorum* pag.

70. qui scripsisse ait librum
De Immaculate Virginis Marię Conceptione.

C

CÆCILIUS Calactinus ex antiqua Sicilię Urbe Calacta, teste Suida 10. 1. dist. pag. 1424. quod non solum Casaubonus, & Vossius tradunt, sed etiam contra Jac. Dalechampi lapsum Siculū defendunt. Casaubonus Athenę locum de Cæcilio lib. 6. cap. 26. pag. 272. vertit: Cæcilius Rhetor in *Attica pulchra* genitus. & lib. 11. cap. 3. pag. 466. vertit etiam: Cæcilius Rhetor in *Attica pulchra* natus. Sed Dalechampius Græcam vocem *Kalis Attis*, perperam traduxit, *Attica Pulchra*: nam ut perpendit contra Dalechampium Casaubonus in animad. ad *Athenaum* lib. 6. cap. 21. pag. 468. *Kalis Attis*, est Calacta, græcè, *Pulchrum litus*, Urbs Sicilię, ita à loci amœnitate dicta. Quia legimus, ut ait Casaubonus, *Atticam* aliquando fuisse *Attē* appellatam, putarunt docti sic accipiendam hoc loco eam vocem, ac vertunt in *Attica pulchra* genitus. Sed errant hic quoque viri optimi. Hic enim est Cæcilius Rhetor Siculus, qui Romæ floruit æqualis, & amicus Dionysio Halicarnassæo. Meminere Cæciliū præter Dionysium Quintilianus, Longinus, alique veteres. *Kali Atti*, nomen est Oppidi in litore Septentrionali Sicilię, Casaubonum sequitur Vossius de hist. Græcis lib. 2. cap. 4. p. 178. qui ait: in *Attica* natus fuit si credimus Dalechampsio, qui lib. 6. & 11. *Athenai* ubi græcè est *Kalilos* vertit Cæcilius Rhetor in *pulchra Attica* genitus. Sed non venit ei in mentem . . . notare Siculum litus, inque eo Civitatem Sicilię. ejus mentio est apud Diodorum Siculum lib. 12. ubi de *Ducretio* sic scribit: fingens se oraculo juberi in Sicilia condere Calen Acten. etiam Herodotus ita vocat lib. 6. sed ex *Kali Atti*, postea factum *Kalacta*. Hinc rectè Cluverius Sicil. antiq. lib. 2. cap. 4. p. 391. Athenę locum lib. 6. vertit: Cæcilius Rhetor à Calacta, sive à Pulchro litore, Calactinum etiam volunt Cæciliū, Gualterius animad. ad tab. Sicil. pag. 59. Gesnerus in *Biblioth.* pag. 127. Raphael Volaterranus *anthropol.* lib. 14. Lascaris apud Maurolycum *hist. Sicil.* lib. 1. pag. 21. Humb. Goltzius in *Sicil. hist. post.* pag. 87. Petrus Angelus Spera de nobilit. profess. *Grammatica* lib. 4. pag. 257. Morerius in *dist. rom.* 1. p. 657. Joannes Mollerus de script. *Homonymis* cap. 4. nu. 12. pag. 362. & ut nostros omittam, Siculum vocant Æmilius Portius in *vestibulo dist.* Suida, Photius in *Biblioth. cod.* 259. pag. 1451, alique. Cæcilius Archagatus vocabatur ex Suida cit. quamvis

autem libertinus fuerit, eodem teste, attamen Rhetoricus celeberrimus fuit, ab egregia doctrina sapius à Quintiliano laudatus, & à Dionysio Lōgino initio libri de *sublimi charactere*. Natione, ac linguā græcum, sed religione Judæum fuisse volunt. Sed Suidas admiratione afficitur; quomodo Judæus, rerum græcanicarum peritus fuerit: eadem admiratio occurrit Vossio, qui hoc suspectæ fidei esse ait, præsertim, quod non in Judæa, aut Ægypto vixisset, sed in Sicilia, & Romę. Sed si non in Judæam saltem judaizantem Ciceronis ætate, ea ejusdem Ciceronis verba satis ostendunt, qui eum Verrem multorum criminum reum accusare vellet, subdit: *Quid Judæo cum Verre est rei?* Dionysio Halicarnassæo amicissimus fuit, ut ipsemet Dionysius fateatur in *epist. ad Cn. Pompeum*. Oratoria facultate claruit, & Romę Rhetoricę præcepta docuit magna cum nominis celebritate sub Augusto Cæsare, quo tempore vixit, usque ad Hadriani ætatem, ex Suida, Gesnero, Valaterrano, & Hofmanno *lex. tom.* 1. pag. 334. sed hanc Cæciliū ætatem in dubium revocat Vossius: ab Augusti enim obitu usque ad Hadriani principatum intercurrunt 102. anni, quod si addas annos, quibus sub Augusto docuit, longum temporis spatium conficies. Vterius addit, quod etiam si de Hadriani pueritia intelligendum esset, non de principatū, quia forsan ipsum Romę audierit; ab excessu Augusti ad 15. Hadriani annum sunt anni 76. quod eodem Vossio, vel sine Augusti annis, nimium longum videtur, Hinc falsum putat Hadriani tempora tetigisse: ideoque dubitat sintne duo Cæciliū Rhetores Calactini, an unus Calactinus, alter Calatinus (Calare, sive Calari, à qua Calatinus etiam alia Urbs Sicilię in Mediterraneis, ut habet ipsemet Vossius paulo ante, & Cluverius loc. cit.) indeque forsan error exortus tum de religione, tum de ætate. Sed utcumque fuerit, concludit Vossius, Cæciliū Augusti tempore claruisse, quod etiam Lascaris cit. tradit. Ammonius de *vocum differentiis* apud Vossium cit. lib. 4. cap. 16. pag. 478. ait, quod Lysimachides librum de *Atticis Rhetoribus* nostro Cæcilio nuncupavit, Scripsit Cæcilius, ut ex relatis auctoribus colligimus,

Contra Phryges libros duas.

Dictionarium, sive demonstrationem ordine alphabetico, quo demonstrat omnium vocabulorum, & dictionis elegantiam: est autem selectus dictionum, & vocabulorum ordine alphabetico scriptus. Æmilius Portius in Suidę opere, & in ipso operis ingressu, edito Colonię Allobrogum apud Petrum, & Jacobum

bum Chouët 1619. in fol. ait, quòd inter Auctores, qui Suidæ dictionario accellere, ac locupletatum illustrarunt, unus fuit Cæcilius noster, ex hoc opere suo: quod confirmant Joann. Frisius in *Biblioth. Philosophor.* apud Joann. Gualterium in *chronich. chronich. tom. 2. pag. 891.* Gesnerus cit. & alii. Lascaris scripsisse ait: *Elegantias, secundum elementa quæ adhuc apud Suidam leguntur: nec dissentit Goltzius cit. Scripsit etiam*

Comparisonem Demosthenis, & Ciceronis.

Quare differat Attica imitatio ab Asiatica.

De Genere dicendi decem Oratorum.

Comparisonem Demosthenis, & Æschynis.

De Demosthene, quanam sint ejus orationes germanæ, & quanam adulterinæ.

De iis, quæ ab oratoribus secundum historiam, vel præter historiam dicta sunt. Hoc opus est illud, quod Athenæus *lib. 11. cap. 3. pag. 466.* sub nomine *historiæ* citat, ut observat Vossius.

Commentarium de Bellis servilibus. citatur ab Athenæo *lib. 6. cap. 20. p. 272.*

In M. Catonem, ex Festo apud Gyraldum in enigmat. p. 456.

De Rhetorica libros. ex Quintil. inst. orat. l. 3. c. 1.

De Antiphonte. citatur à Plutarcho initio libri *de decem Rhetoribus*: & nostri Cæcilii esse extra dubium, ait Vossius.

Addit Suidas scripsisse: *Alia plura.* Dionysius Longinus in vestibulo libri *de sublimi charactere* apud Vossium ait; quòd de eodem libro scripsit Cæcilius. Id ipsum scribit Joseph Bonifilius *histor. Sicil. par. 1. lib. 1. pag. 30.* qui de stylo scripsisse tradit: at in plures lapsus est errores Bonifilius; ait enim opus hoc *de stylo* ab Horatio *de arte poet.* citari, additque quòd alibi de Cæcilio Horatius scribit: *condidit styli nasum.* Horatius autem *de arte poet. v. 54.* Cæcilii meminit, cecinitque:

quid autem

Cæcilio, Plautoque dabit Romanus.

at intelligendum non de Cæcilio Calastino, sed de Statio Cæcilio, ut observant Horatii explanatores: præsertim Lambinus. Verba verò à Bonifilio allata; *condidit styli nasum*, non Horatii, sed Plinii sunt, ex præfat. *hist. natur.* ubi non de Cæcilio, sed de Lucilio loquitur, ex editione Gelenii, & Dalechampii, ait enim. *Quod si hoc Lucilius, qui primus condidit styli nasum.*

A Strabone *lib. 5.* citatur Cæcilii fragmentum de Roma à Græcis condita, quod Auctor ille, qui veterum historicorum fragmenta collegit L. Cælio Antipatro adscribit, & utrumque scriptorem confundit, ut observat Jo: Mollerus *de scrip. Homonymis cap. 4. num. 12. pag. 362.* & Vossius *de hist. lat. lib. 1. cap. 8. pag. 32. & 33.* Cæcilii ænigmata exposit Gyraldus in *enigm. p. 455. & 456.*

CÆLESTINUS GRASSI Acanensis Tertii Ordinis S. Francisci Sacræ Theologiæ Magister, Romæ in Collegio Siculo S. Pauli ad Arenulâ studiorum curriculum confecit: inde Regentis munere Panormi in Cænobio S. Mariæ de Misericordia Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam docuit, non sine doctriinæ laude. Nunc in publica Neapolis Academia Pontificia Jura laudabiliter

explanat, ab ingenio, & morum integritate celebratus. Edidit italicè sub anagrammatico nomine Celati Singressi

La Novena della Madonna, Solitudine, o Ritiramento Spirituale ne nove giorni avanti la festa del S. Natale di Gesù Cristo Nostro Signore. Divisa in Tre Parti. Panormi apud Josephum Gramignanum 1699. in 12.

Scripsit etiam opus edendum

De Theauris absconditis.

CÆSAR ALBAMONTE Panormitanus Poeta non contemnendus, qui vivebat, anno 1625. ut ex Paruta in *Triumpho D. Rosæ* pag. 15. deducitur. De eo Vinc. Coronelli in *Biblioth. tom. 2. n. 284. pag. 513.* Edidit italicè

San Francesco di Paola Poema. Panormi typis Jo: Antonii de Francicis 1611. in 8.

CÆSAR COLUMNA ROMANUS Mylenensis claro genere ortus ex Montis Albani Ducibus. Romam perfectus ibi, ducta uxore Flaminia de Magistris nobili Romana, sub Columnelium Procerum tutela, sibi sanguine conjunctorum, diu vixit, ac familiæ suæ splendorem servavit. A Ferdinando II. Cæsare magna estimatione profectus, Marchionis Collis titulo cohonestatus, & à cubiculo suo electus est. Apud Urbanū VIII. pont. Max. S.R.E. Cardinales, atq; Dynastas plurimum valuit. Amceniores coluit literas, Astronomicas disciplinas calluit, & in Poetarum libris evolvens fuit impiger. Inter Academicos Imperfectos, Humoristas, & Fantasticos effulsit: & Romæ novam excitavit Academiam, cui nomen dedit *Degli Anfistili*, quam in proprias ædes excepit: in eaq; poeticas ingenii amœnitates non sine plausu exposuit. In Romana etiam Academia Surrentinum, in qua prius Princeps electus est, sui opinionem excitavit. Demum sub Clemente IX. Romæ decessit. Hunc laudant Mugnòs in *famil. Column. pag. 52.* Thomas Aversa in *Idæa Tragedia S. Sebastiani* ipsi dicata, clariss. vir Prosper Mandolius in *Biblioth. Romana vol. 2. cent. 8. n. 6. p. 150.* origine enim Romanus non immerito Romanis Scriptoribus accensus, & Joseph Malatesta Gatuzzi in *Italia Academica pag. 21.* Edidit italicè

Le Colonne del Tempio dell' Eternità Panegirico nelle nozze di D. Anna Colonna, e D. Paolo Spinola. Romæ 1653. in 4. Inde recudit in opere infra notato

La Cetra Parte Prima. Ibid. apud Ignatium de Lazaris 1654. in 12.

Ex Mandolio cit. nonnulla poetica, & oratoria scripsit, & præsertim edenda reliquit

Poesie varie, volumina plura.

Il Principe politico.

Il Caligola. & alia

CÆSAR FARACI Paternensis Sacræ Theologiæ Doctor, Prothonotarius Apostolicus, primū Congregationis Oratorii, exinde Catanensis Ecclesiæ Cathedralis Canonicus: vir eloquentiâ, poesi, ac politioribus literis insigniter instructus. Inter Academicos Renovatos Paternionis recensitus claruit. Obiit Catanæ 14. Novemb. 1672. Edidit italicè

Com-

Compaffioni Poetiche in lode del M.R.P.F. Pietro Giordano de' PP. Predicatori. Neapoli apud Secundinum Roncagliolum 1650. in 4.

L' Ofeurità luminofa paradoffo retorico dell' oratione fœra rappresentata nel tempio maggiore della Città di Paternò, Catane apud Vincentium Petronium 1655. in 4.

Orazione funerale nell' anniverfario del M.R.P.F. Bernardo lo Giudice dell'ordine de' PP. Predicatori. Ibid. apud eundem 1657. in 4.

CÆSAR FERRO Drepanitanus Eques Hierosolymitanus in Melitēfium equitum albo afcriptus an. 1626. antiquitatis perfcutator, vivebat an. 1647. de eo Ab. Pirrus not. Eccl. Mazar. pag. 556. Mugnòs Theatr. Geneol. par. 1. pag. 357. & Andreas Minutolus in not. Prioratus Meffan. p. 49. & 277. Scripfit.

Seriem, five Catalogum omnium Fratrum, Militum, Cappellauorum, & feruientium Hierosolymitanæ Religionis linguis Italia ab anno 1401. ufque ad annum 1637. atq; ad alphabetum cognominum redactum.

CÆSAR GOTHUS, ET SPATAFORA nobilis Meffanenfis Ordinis Caffinenfis, vir omnium literarum genere inſtructus, eruditione, & virtute conſpicuus. In negotiis peragendis maximâ polluit dexteritate. Multis auctus honoribus claruit; fuit etenim Sacræ Theologiæ Doct̃or, adhuc ephebus Vicarius Generalis Archiepifcopi Râgufci, SS. Inquifitionis Siciliæ Confultor, & Cenfor: publicæ Meffanenfis Academiæ Prior, Abbas Meffanenfis Monafterii S. Placidi, & S. Nicolai de Arenis Catanz, & Ordinis Caffinenfis Definitor Generalis. Apud omnes Siciliæ Dynaftas magnâ valuit opinione, & auctoritate. Vivebat an. 1675. De eo Petrus Ant. Tornamita in epift. nuncup. de duobus triremibus, Io: Evangelifta Panormitanus in anagram. pag. 136. Abb. Pirrus de Abbatis Sicil. pag. 280. Edidit italicè

Del Genio Tiranna de' Galli Sincero auvifo di Principi bramofi della felicità de' loro Dominii. Venetiis apud Juntas 1649. in 4.

CÆSAR GRAVINA nobilis Catanenſis Eques Hierosolymitanus, Equitibus Melitēſibus adſcriptus an. 1595. fœcundę, vividęq; venę Poeta, qui Etruſcâ, & Siculâ linguâ multa cum laude ſcripfit. Obiit Maſſilię circa annum 1630. Hujus elo-gium leges apud Joſephum Galeanum in Muſis Siculis par. 2. tom. 1. pag. 117. & par. 4. p. 80. Ipſius etiam meminit Andreas Minutolus in not. Prioratus Meffan. pag. 48. & 254. Ejus ingenii extant vernaculo carmine

Canzoni Siciliane. In Muſis Siculis par. 2. to. 1. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Joſephum Biſagnum 1662. in 12.

Canzoni Siciliane Sacre. In ciſdem Muſis par. 4. Ibid. apud eundem 1653. in 12.

Habemus etiam opellam, lepidiſſimo carmine Siculo expreſſam, ſub anagrammatica larva Cæſaris Vinagrę, cui titulus

Lo Caſtione contenti capitulu ridiculoſu in terza rima Siciliana. pluries prodiit Panormi, & tandem apud Petrum Coppola 1662. in 8.

Vidi tandem ingens Sicularum carminum volumen, quod Panormi plurimorum manibus teritur.

CÆSAR DE JUDICE Panormitanus, Joannis Baptiſtæ de Judice, & Dorotheæ de Opizinghis filius. Avuni habuit Michaelē Uſuſmaris de Judicibus: nobilem Januenſem, qui circa annum 1550. præclaram familiam, Uſumarenſibus conjunctam, Panormum tranſtulit: eodem ſerè tempore, quo Nicolaus ejusdem familiæ de Judice, ſed Calvis annexæ, Neapolim appulit, ubi illuſtres ipſius poſteri eximio ſplendore eſſulgent: ut videre eſt apud Blaſium Altimarum in libro *Memorie hiſtoriche di diuerſe famiglie nobili coſt Napolitane, come ſaraſſiere, lib. 2. num. 162.* Penè omnes ex hoc Panormitano ſtipite (qui cum aliis in Sicilia ejusdem cognominis de Judice nullam habet annexionem) locum in hac literatorum Bibliotheca meritò ſibi vindicant, ingenii acumine æquę, ſingulariterque inſignes. Cæſaris Avus, & Pater utriuſque Juris laureâ donati, cauſarum patrociniū egerunt. Ipſorum multa lucubrationum legalium volumina m. ſs. ſervantur apud Antoninum de Judice, Cæſaris filium. Cæſar noſter natus anno 1607. 28. Januarii, anno 1632. Doct̃oris lauream accepit; quam multiplici doct̃rinâ, morumque integritate uberius illuſtravit. Muſicis etiam numeris, ſupra omnes ævi ſui melicę artis magiſtros, ad ſtuporem eruditus eſſulſit. In patheticis præſertim cantionibus componendis, ſingulariter excelluit, ut apertè teſtatur magnum Modulationum Volumem m. s. quod apud filios ſervatur. Miſſa pro mortuis, ab ipſo adhuc juvene armonicis expreſſa notis, inter innumeros ſelecta eſt anno 1666. in funebri pompa Philippi IV. Hiſpaniarum, & Siciliæ Regis: Cæſariſque noſtri affectibus otiam nun Panormitana Eccleſia paſſim ſuos fideles luget defunctos. Anno 1650. Generalis Viſitator electus per totam Notî Vallem, intemeratam exercuit cęſuram. Quo munere omnium laude expleto, ſurditate correptum, & à forenſibus negotiis abſtractum, religioſiſſimū virum amor æternorum ſibi ſoli mancipavit: ab anno 1651. uſque ad annum 1680. quo die 13. Septembris ad Cœlum evocatus eſt, à maritali thoro uxoris conſenſu, & ex voto ſegregatus, totus fuit in excolenda pietate, & omnimoda eruditione, familiaritateque Muſarum inſtituendis filiis, Ioanne Baptiſta, Antonino, Placido, & Michaelē, de quibus omnibus ſuo loco. Ex innumeris conſiliis, ac legalibus diſſertationibus, quæ m. ſs. aſſervantur, evulgas tantum habemus

Allegationes, apud Franciſcum Baronium tom. 2. de citatione in addit. ad quęſt. 23. num. 58. d. pag. 495. quas laudat, & ſequitur Andreolus controverſiar. par. 1. controverſ. 276. num. 10. 10. 2. Italicè edidit.

Madrigali concertati à 2. 3. & 4. voci da cantarſi col Cembalo, & altre Canzonette alla Napolitana, & Romana per la Chitarra Spagnola. Opera prima. Meſſanzæ apud Petrum Bream 1638. in 4.

Mozzetti, & Madrigali. Panormi 1635. in 4.

CÆSAR LANÇEA Meſſanenfis nobili genere ortus,

ortus, Poeta, & historicus non contemnendus. Claruit anno 1610. ipsumque laudat Ab. Angelus Grillus in *epistol. lib. 4. pag. 575.* cui amicitiae vinculis fuit conjunctus, eoq; teste carmina nonnulla scripsit in obitu Torquati Tassi, quæ an ediderit adhuc nescio. Ea quæ vidi italicè excusa, hæc sunt.

Vita della B. Eustachia della Città di Messina. Messanæ apud Petrum Bream 1605. in 8. & Neapoli typis Novelli de Bonis 1667. in 8.

Fucina amorosa di Madrigali in diverse materie. Messanæ apud Petrum Bream 1608. in 12.

CÆSAR MARULLUS nobilis Messanenſis Juris utriusque Doctor, vir à generis nobilitate, morumque præstantia conspicuus. Philippi I. Catholici Regis primùm Capellanus, exinde an. 1574. Episcopus Agrigentinus electus est. Vix in Agrigentina sedis possessionem immiſſus, pastoralis sollicitudine prima Seminarii Clericorum fundamenta posuit, cui ex Episcopali mensa annuos proventus assignavit; & ædificiorum magnificentiâ Cathedralē Ecclesiā, ac Episcopii ædes illustravit. Anno 1578. ad Panormitanam Archiepiscopalem sedem translatus, Ecclesiā hanc haud minori vigilantia rexit; nam Pastoralis fortitudine Ecclesiæ jura, ac privilegia constanti pectore propugnavit. Sacella Cathedralis, quæ meridionali lateri adhærent magnificè extruxit. Archiepiscopale palatium ornavit. Clericorum Seminacium à fundamentis excitavit. Synodum Diocesana an. 1586. coegit: & in Sanctimonialium Gynæceis collapsam disciplinā instauravit. An. 1579. & 1582. Regni comitiis præfuit. Tandem editis pietatis, ac sedulitatis argumentis, Panormi decessit 12. Novembris 1588. & in Sacello Crucifixi Domini sepultus jacet, in cujus Sepulchro è marmore hæc legitur Inscriptio.

D. Casar ex illustri Marullorum genere, eximia integritate Pastor, cum Agrigentinam primùm, Panormitanam postea rexisset Ecclesiā præclarissimè, ejusdem Pietatis, Liberalitatis, ac Vigilantiæ reliſtis exemplis, annos agens L. bonis omnibus tanti Præſulis desiderio mærentibus, obiit pridie Idus Novemb. M. D. LXXXVIII.

De eo Ab. Pirrus notit. *Ecclef. Panorm. pag. 184. & notit. Ecclef. Agrigent. pag. 313.* Placidus Samperius in *Iconologia B.V. lib. 1. pag. 99.* Stephanus Maurus in *sua Messina p. 265.* Petrus Carrera *epigr. lib. 1. pag. 44.* Leonardus Orlandinus *Imag. lib. 1. pag. 71.* & Vincentius Auria in *histor. Crucifixi Panorm. pag. 21. & in chronol. Archiep. Panormit.* eidem libro in tertia editione subjuncta pag. 215. Edidit

Constitutiones in Diocesana Synodo promulgatas die XIII. Maii Anno M. D. LXXXVI. Panormi apud Franciscum Carraram 1587. in 4.

CAETANVS BVSACCA Mylenſis Sacerdos, & Abbas, Musices peritissimus, ac in Mylenſi Ecclesia Musices moderator. Edidit

Opera musicalia. ex epistola mihi data à Francisco Amico Mylenſi.

CAETANVS CRESCI Panormitanus Soc. Jesu. Præclara hujus eximii viri gesta, virtutesque egregias justum volumen explerent: at feliciori

calamo hanc Provinciam remittens: illustriora libando referam. Natus itaque 8. Martii 1655. ab ipsa infantia adhuc elinguis, & ad cibum accipiendum ineptus, futuri amoris erga Deiparam Virginem manifesta edidit præſagia; nam Angelicæ salutationis partem distinctè recitavit; & in pervigilio Sanctiſs. Annunciationis ejusdem Virginis, solo lentis edulio, rigidum servavit jejunium. Societatem amplexus 5. Octobris 1672. solennitè emisit vota 15. Augusti 1688. In eo mirum in modum excelluit singularis in Sanctiſs. Virginem amor, quo ardentissimè conflagravit, cum enim ipsam in matrem sibi delegisset, ipsi teneriores animi affectus devovit: immò ipse eidem se totū dicavit: adeo ut omnia ejus opera, ac verba ad ipsius venerationem, amoremque tendere videbantur. Deipara autem ita sibi obsequentissima famuli studia excepit, ut materno prosequeretur amore: blanditiis demulcere, ac cælestibus deliciis affluenter cumulare conſeuerit. Sepiſsimè se illi spectabilem fecit: amantissima veluti nutrix erga Caetanum se ostendit: nam frequentissimè, præsertim in suis festiuitatibus, & in supremo vitæ suæ anno, ac singulis Sabbathis, Virgineo lacte Caetanum nutrit, ejusque spiritum supernis deliciis ita cumulavit, ut sibi videretur, jam cælesti beatitudine perfrui; & haud rarò exundantes animæ dulcedines in corpus effluere demirabantur. Hinc ejus mens, verba, gestaque omnia, virginæ neſtaris suavitatem exhalabant. SS. Virginem Magistrā præcipuè, concionando expertus est: in concionibus exarandis Maria calamum dirigebat: quòd si ob innumeros labores, curasque imparatus conciones habere conabatur, Maria dextro humero innixa verba copiosè suppeditabat, ac cælesti eloquentiâ muniebat: multoties librum aperiens ad primum oculi ictum res occurrebant ad conciones aptissimæ, quæ & si floribus destitute, supernā dulcedine perfusus fatebantur omnes, quibus auditorum animos mirificè inflammabat. Mos illi erat absolutā concione vires frigida porione reficere, veloque sudores detergere: cum autem semel decesset socius, invocatā Virgine, assistit Angelus, qui cælesti sudariolo Caetanum asterſit, ac lacte virginis eo festini refecit. Sæpius variis in Monialium Ecclesiis per tres, vel quatuor horas post prandium concionabatur, & ne deſſet tempus diem protraxit Deipara. Prophetico spiritu afflatus multa prædixit, abdita cordium patefecit, & gravi culpa fædatos novit. Demones in fugam multoties convertit. Nonnullis revelationibus, visionibusque cælestibus illum Dominus illustravit: à SS. Virgine obtinere meruit, ut pro singulis sacris è purgatorii incendiis, una liberaretur anima, à quibus sæpius gratiarum actiones acceperit. In tanta donorum affluentia, in abieſtis domus ministeriis gaudebat, eā enim demissione in se Virginis humilitatem exprimere conabatur. Pietate, obedientiā, charitate singularis fuit: & ut omnia paucis absolvā, virtutes omnes in eo effulgere demirabantur, & ob egregiam sanctimonie opinionem summā veneratione ab omnibus prolequebatur.

batur. Hinc vel concionaretur, vel confessiones exciperet, innumeri ad ipsum confluebant. Tandem cum innocentiam, à baptismatis lavacro acceptam, intermeratam servasset, in oppido Palmæ sacris missionibus intentus sanctè, ut vixit, extrema clausit 12. Novembris 1696. & ut ipsamet Virgo manifestavit, Caetani cor Mariano effluans igne, ab ipsius vi discissum, & immolatum fuisse aperuit, & plures ad cœlestem gloriam evolare rectè viderunt. Ad tanti viri funus omnis illius oppidi confluit populus, & à Clero, locique Magistratu in majorem Ecclesiam delatum corpus, sepulturæ traditum est. Vestes vero discisse ut omnium devotioni fieret satis, & ut sanctissimi viri reliquias servarent. Multisque miraculis Caetani sanctimoniam confirmare Domino placuit. Edidit sequentem libellum italicè exaratum, què ut ipse testatus est, ipsamet Virgo eidem dictavit.

Distillato di varii fiori per rinfrescare le arsore de' cuori amanti di Maria Vergine, o vero raccolta di varii ossequii da farsi in ogni tempo ad honor della Santissima Vergine. Panormi typis Adami 1692. in 12.

CAETANVS DE MARTINO Mylensis Sacre Theologiæ, & utriusque Juris Doctor, vir sacræ eloquentiæ, & eruditione clarissimus. Magna cum laude Ecclesiastem egit in præcipuis Siciliæ civitatibus: at amissâ voce ab incepto cessavit: attamen anno 1704. voce destitutus, Panormi quadragesimales habuit cōciones in Ecclesia S. Ignatii Mart. Congregationis Oratorii magno cum eruditorum plausu. Eodem verò anno decessit Mylis. Edidit italicè

L' Opera dell' Eroi, Oratione in lode della nobilissima Compagnia della Carità di S. Croce detta Communemente dell' Bianchi (quæ Drepani extat) Drapani apud Bartholomæum de Franco 1690. in 4.

Il Muro di Diaspro alla Città Conca d'Oro per S. Rosalia Vergine Palermitana Oratione. Panormi apud Dominicum Cortesium 1704. in 4.

CAETANVS PANORMITANVS ex familia Potestæ Ordinis Observantium S. Francisci. Natus Panormi 3. Martii 1654. cum ætatis annum ægeret 15. Deo se dicavit. Studiis de Ordinis more additus, Philosophiam Panormi, scholasticam Theologiam Romæ accepit, in quibus ingenio satis excelluit. Hinc non sine laude sodales suos eisdem facultates docuit, eaque doctrinæ approbatione, ut ad Lectoris, ut ajunt Iubilarum gradum extulerint Ordinis Moderatores: cui Concionatoris Generalis honestamentum accessit. Nonnullis Cœnobiis præfuit, & Mazarenfis Provinciæ Custos electus est. Vivit vir sanè doctus, qui tum inter suos, tum apud alios ingenii, & naturæ donibus exornatus, aliisque titulis clarus effulget: & dum hæc sub prælo sunt an. 1706. Hierosolymitani Cœnobii Custos electus, ut muneris sui partes expleret, itineris incommoda sustinet. Scripsit italicè

La vera Sapienza, o vero Mistica Teologia. Opera molto profittevole all' Anime, che s'incaminano per la strada della perfezione, ed assai necessaria per li direttori di spirito. Panormi typis Dom. Cortesii 1703. in 12.

CALPHURNIVS vide Titus Calphurnius.
Biblioth. Sicula Tom. 1.

CALLIAS Syracusanus antiquissimus rerum Sicularum historicus, qui post Philistum, & ante Timæum etiam Sicularum rerum scriptores, vixit. Sicut autem Timæus à Callia, ita Callias à Philisto dissentit, ut ait Ioseph Hebræus *lib. 1. contra Apinionem*, & Vossius *de hist. Græcis lib. 1. cap. 11. pag. 68.* Fuit etiam Orator clarissimus, ac artem oratoriam docuit, è cujus schola prodit Demosthenes Græcæ eloquentiæ facilè Princeps, ut habemus ex Plutarcho *in Vita Demosthenis*, & Crasso *de Poetis Græcis pag. 148.* Floruit ex Bonanno *Syracus. illustr. lib. 2. pag. 304.* eadem quasi ætate Timæi, qui ut ipsemet Bonannus cit. ait *pag. 303.* claruit olymp. 120. nempe ann. 296. ante Christum natum: ex Vossio etiam *loc. cit.* vixit circa olymp. 116. ante Christi adventum ann. 312. Scripsit

Historiam de rebus Siculis, quæ Vitæ, ac gesta Agathoclis Syracusarum Regis complectebatur. Hinc aliquando Calliæ opus scriptores citant: *Historiam de rebus Siculis*: aliquando verò: *Historiam de Agathocle*: at eandem esse advertit Vossius. Sub nomine: *de Agathocle* Athenæus *lib. 12. cap. 11. pag. 542.* citat librum octavum: Ælianus *hist. animal. lib. 16. cap. 28.* librum decimum: Scoliaſtes Apollonii *lib. 3.* apud Cluverium *Sicil. antiq. lib. 2. cap. 14. pag. 408.* eundem librum decimum. Hoc opus etiam citat Dionysius Halicarnassensis *lib. 1. antiqu.* Festus Pompeus *de significatione verbor. v. Roma*, qui Callinum vocat, sed Bonannus Festi locum mendosum putat. Natalis Comes *mytolog. lib. 8. cap. 10.* librum decimum de Agathocle citat, cujus fragmentum adducit. Volumina plura de Agathocle scripsisse ait Fazellus *dec. 1. de reb. Siculis lib. 4. cap. 1. pag. 103.* Historias plures, & in his Agathoclis gesta scriptis mandasse vult Lascaris apud Maurolycum *hist. Sicil. lib. 1. pag. 20.* ita & Ioseph Bonifilius *hist. Sicil. par. 1. lib. 1. pag. 27.* ubi ex typographi errore legitur Calbia, pro Callia. Sub nomine *Historiæ Siciliæ* opus Calliæ citant Ioseph Hebræus *loc. cit.* & Macrobius *lib. 5. Satur. cap. 19.* qui septimam citat historiam, & ipsius fragmentum exscribit. Diodorus Siculus *in eclogis lib. 21.* ait: *Callias Syracusanus viginti duorum librorum Auctor.* In his verò quæ de Agathocle scripsit à veritate alienum fuisse ait Snidas *tom. 1. pag. 1358.* muneribus enī ab Agathocle corruptus, multa contra veritatis cædorem tradidit, & assentatoris nomen sibi comparavit: quod scripserat Diodorus *in excerptis* editis ab Henrico Valesio *p. 260.* ut etiam Vossius *de hist. Græc. in addit. pag. 527.* advertit. Ex Lascaris auctoritate, alia scripsisse patet, quæ verò ediderit, haud indicat.

CALLIMACHUS MONSVIRIDIS Mazarenſis Poeta, Dominici Caldarini Veronensis socius. Philosophicam duxit vitam, & Doctoris Lauream contempsit. Hujus meminere Io: Iacobus Adria *in typographia Mazar. & Ab. Pictus nqt. Eccl. Mazar. pag. 543.* Ex ætate Calderini, nostri Callimachi ætatem deducimus, Calderinus enim anno 1477. inclauit teste Philippo Bergomense *in supplem. chron. lib. 15.* Scripsit ex Adria, & Pirro

De laudibus Sicilię. Commentaria Poetica. Epistolę familiares.

CAMILLUS MORELLUS Panormitanus, ex Leone Allatio in *dramaturgia ind.* 1. pag. 321. editit italicę

Li Travestiti Comedia. Panormi typis Petri Coppula 1644. in 12. de eo etiam Allatius *ind.* 4. pag. 554. & *ind.* 5. pag. 586. ubi hæc etiam scripsit, sed non dum typis consignatę, testatur, nempe

La Fida Moglie comedia in prosa, & cum ipsa: il Morto, lo Spirito, il Centimolo, e il Negro Intermedii.

L' Incanto Comedia in prosa.

CAPITO Siculus incertę patrię Episcopus in Sicilia, cujus Ecclesię ignoramus. Cęlestis sapientię lumina, & catholicę fidei zelum eā ætate patefecit, dum Arii effręnata procacitas Ecclesię pacem falsis dogmatibus exturbare conabatur: ideoque à S. Athanasio *lib.* 1. *contr. Arianos* pag. 58. inter fortissimos fidei propugnatores connumeratur, nempe inter Hosium, Sylvestrum, Julium, Liberium, Melerium, Basilium, aliosq; inconcussos illius ævi Athletas, qui stylo Arium profligarunt. Hinc ad Capitonis exemplum Sicilię Episcopi duo coegere Provinciália Concilia, in quibus Catholicam Fidem contra Arii hæresim egregię propugnarunt, ut ex Athanasio *orat. contra Arianos*, & *Oct. Cętano tom.* 2. *Sanc̃tor. Siculor.* pag. 270. & 271. liquidò constat. Inter illustriores Siculos meritorum gloriã præclaros Capitonem recenser Cętanus: sed incertum an in Sanc̃torum album relatus: de qua etiam re dubitaverat in *Idea Sanc̃tor. Sicul.* pag. 20. ubi addit Cęcilio Nicęno interfuisse, ut habetur ex eodem Athanasio. Ejus sanctitatis præstantia conjectare licet ex verbis Baronii *annal. tom.* 4. *an.* 325. n. 35. ubi ait: S. Athanasius, agens contra Arianos, quosdam recenser Sanctos Episcopos magni nominis, viros Apostolicos, fidei Catholicę defensores. & ex hist. ejusdem Concilii, in qua legitur: Convenerant autem, præter innumerabiles Diaconos, ac Presbyteros, Episcopi numero trecenti, & octodecim, viri & vitę sanctitate planę admirabiles; de quibus B. Ambrosius ad Gratianum Augustum: trecenti, inquit, decem & octo Sacerdotes tamquam Abrahę electi iudicio, consona fidei virtute victores, velut trophæum toto orbe subtilis perfidis, extulerunt. Tandem Menologium Gręcum 29. Maii habet: Quarto kalendas Junii commemoratio Sanc̃torum Patrum, qui in Urbe Nicęa primam Synodum adversus Arium celebrarunt. Cum autem *an.* 325. hoc Nicęnum Concilium fuerit celebratum, eo anno nostrum Capitonem doctrinã, ac morum sanctitate floruisse non ambigendum. Cujus autem sedis in Sicilia Episcopus fuerit ignoratur, ut Cętanus *cit.* pag. 271. & Pirrus *lib.* 2. *Sicilię Sac. not.* 12. pag. 463. Quamvis autem Carolus Morabitus *tom.* 1. *annal. Eccl. Messan.* pag. 281. & 295. & cum eo Ioseph Ambrosius in *solemnit. Epistole Marię* pag. 469. Messanensem Archiepiscopum prædicet, sanctitate, ac miraculorum gloriã confuturum: & pag. 299. extrema clausisse putet

an. 340. attamen hoc sine auctoris testimonio protulit: immò contra Messanensem Scriptorum mentem, qui inter Præsules Messanenses Capitonem non admittunt. Hier. Ragusa, qui in *Elogiis Siculor.* pag. 71. Morabitum sequutus, Archiepiscopum Messanensem, enuntiaverat; in *Sicil. Bibl. Vet.* pag. 63. non Messanensem Archiepiscopum, sed Siculum Episcopum fuisse rectius putavit: Scripsit Capito teste Cętano *cit.* pag. 270. & ex Athanasio

Contra Arium.

CARCINUS Agrigētinus Poeta Tragicus celebris ex Suida *tom.* 1. pag. 1374. Raphaele Volaterrano *anthrop. lib.* 14. Lascari apud Maurolycum *hist. Sicil. lib.* 1. pag. 21. Goltzio in *hist. post. Sicil.* pag. 89. Gyraldo de *Poet. hist. dial.* 7. pag. 271. aliisq; at Laertius *lib.* 2. in *vita Æschini*, Comicum Poetam fuisse ait, ac unã cum Æschine vixisse apud Dionysium tyrannum, donec à Dione expelleretur. Diodorus Siculus *lib.* 5. n. 5. scribit, quòd sæpius Syracusas profectus, cum civium studiam in sacris Cereris perpendisset, poema de Cerere Proserpinam perquirēte scripsit. Carcini meminit Aristoteles in *Rhetor.* & in *Ethic.* ubi Eustratius apud Gyraldum *cit.* & Joseph Barberius de *miseria Poetar.* pag. 44. tradunt, quòd cum fabulam meditaretur, serpentis mortu affectus, ex venenato ictu decessit. Carolus Stephanus in *dict.* pag. 587. clausisse, ait, paulò ante Philippum Macedonem, fabulas docuisse 98. ac ex eo proverbium ortum: Carcini poemata, de his, quę obscurę, & enigmaticę scribuntur. Sed ut benè observat Crassus de *Poetis Græcis* pag. 102. nostrum Carcinũ cum Atheniensi confundit, eorumq; ætatem invertit: etenim proverbium: Carcini poemata, Atheniensi Carcino adscribitur ex Gyraldo *cit.* pag. 272. Suida *tom.* 1. pag. 276. Crasso *cit.* pag. 103. aliisque. Atheniensis clauit sub Philippo Macedone olymp. 100. ex auctoribus *cit.* noster verò ætate Dionysii minoris Syracensarum Tyranni, qui olymp. 109. è Sicilia expulsus est. Hinc in errorem lapsi sunt Volaterranus *cit.* Leander Alberti in *Insulis* pag. 54. Jo: Felix Astolfus in *addict. ad Laertium* pag. 75. Ravisius *Tex. in offic.* & Hofmannus *lex. tom.* 1. pag. 375. qui idipsum, quod Stephanus tradidere. Vossius de *Poetis Græcis cap.* 7. pag. 48. & 49. eodem tempore Atheniensi, & Agrigentinum floruisse putat: ait enim, quòd cum Æschine Socratico apud Dionysium majorem clauit, qui olymp. 103. decessit. Scripsit Carcinus

Tragædias XCVIII. ex Stephano, Volaterrano, Alberto, Astolfo, & Hofmanno: at ex Lascari, & Goltzio XVI. ex Bonfilio *hist. Sicil. par.* 1. *lib.* 1. pag. 30. XIII. Matthæus Silvagi de *trib. Peregrinis cap.* 46. pag. 171. Tragædiarum numerum ad CL. extendit. Gesnerus in *Biblioth.* pag. 135. ad CLX. sed nostrum cum Atheniensi confundit, qui teste Suida, Gyraldo, & Patritio *Poet. dec. hist. lib.* 1. pag. 91. tragædias edidit CLX. Nostri Carcini Tragædiam, cui titulus: *In senes, qui puellas uxores ducunt*, citat Athenæus *lib.* 3. apud Gyraldum *cit.* pag. 272. & ex Tragædia Cere-

Cæceris fragmentum exscribit Diodorus Siculus *loc. cit.* & Natalis Comes *mytholog. lib. 5. cap. 14.*

CAROLVS AMICVS Panormitanus Sacerdos, vir doctrinæ, ac morum integritate insignis. In Panormitano Clericorum Seminario exceptus, literis operam dedit, & absoluto studiorum curriculum Doctoris insignia accepit. Primùm Cathedralis Panormitanæ Ecclesiæ Beneficiatus, inde Canonicus titularis, Magnæ Vineæ vocatus, tandem an. 1686. ejusdem Ecclesiæ Canonicus enituit. Ornamentum ipsi addidere sacræ eruditionis copia, & sacrorum rituum studia, in quibus fuit versatissimus: ideoque eo instante Sacra Rituum Congregatio Decretum in unâ Cordubensî, & Neapolitana 3. Septembris 1672. de Officio, & Missâ Septem Dolorum B. Mariæ Virginis revocavit, edito Decreto 4. Martii 1673. quo statuit eo in festo adhibendum colorem album, in Officio dicendum, *Te Deum*, & in Missâ, *Gloria in excelsis*. Ob vitæ probitatem ab omnibus veneratus claruit, præsertim ab Archiepiscopis Panormitanis; egregias namque coluit virtutes, quas Dominus laborum igne expiatis voluit. Decessit Panormi 3. Novembris 1687. & Canonicorum sepulturæ traditus est. Edidit italicè

Vita del P. Filippo d'Amico Prete secolare. Panormi typis Josephi Bisagni 1652. in 12.

Bilancio spirituale dell'Anima, in cui si tratta d'esercitii, meditationi, e discorsi, adornati con divote curiosità tanto della Divina Scrittura, quanto ancora della Mistica Teologia. Ibid. apud Dominicum de Anselmo 1671. in 4.

Per annos 23. edidit etiam Ordinem recitandi Divinum Officium, Missasque celebrandi, servandum singulo anno ab omnibus Ecclesiasticis Panormitanæ Ecclesiæ, ejusque Diocesis,

CAROLVS ANTONIVS CONVERSANVS Leontinus, Marcelli Conversani celeberrimi Jurisconsulti filius, vir patritio genere ortus, Baro Scarpelli, & Juris utriusque Doctor. Doctrinâ insigniter instructus pluries in patria sedit Judex, & Leontini Senatus Consultorem egit. An. 1650. Orator missus est à patria ad Joannem Austriacum Siciliæ Proregem Messanæ degentem, & Catanæ ad Anellum Gufmanum Castri Roderici Marchionem etiâ Siciliæ Moderatorem, pro arduis rebus agendis, ac patriæ privilegiis propugnandis. Eruditione claruit, in historiis versatissimus. Obijt Leontini 14. Septembris 1690. ætatis circiter 73. & in Ecclesia S. Francisci Paulani sepultus est. Edidit

Ætheream Leontinorum Gloriam, sive ejusdem Orbis Sanctorum, Beatorum, & aliorum sanctimoniam illustrium elogia, narrationibus exposita. Catanæ ex typograph. Bisagni 1685. in 4.

Prælo parabat, *Historiam Leontinam.*

CAROLVS ANTONIVS GALLELLA Messanensis vir in Divinis literis, Sanctorumque Patrum libris versatus. Claruit anno 1643. quo in lucem emisit

Patrum Intelligentiam super Textum Evangeliorum ad dubiorum solutionis formam redactam. Tomi primû. Genue typis Io: Mariæ Farroni 1643. in 4.

CAROLVS BASTONE Panormitanus Soc.

Jesû, vir in quo magna ingenii vis, eximia modestia, & in concionibus non vulgaris eloquentiæ facultas effulsit. Magna cum laude in præcipuis civitatibus Ecclesiastem egit. Dum Rectoris munereungebatur in Collegio Nerino, ibidem apoplexiâ correptus obiit 25. Decembris 1669. at ipsius eruditionis, ac virtutis fama adhuc superstes vivit. Ipsum laudat Placidus Reina in *notit. hist. Messanæ par. 2. p. 69.* Edidit italicè

L'entrata solenne, Discorso detto nel Duomo della gratissima Città di Caltagirone, celebrandosi la prima volta la festa di N. Signora della Lettera l'anno 1660. Catanæ apud Vincentium Petronium 1660. in 4.

Il simulacro della Fede discorso per le Glorie di S. Corrado. Panormi apud Domin. de Anselmo 1662. in 4.

CAROLVS BELLEUS Ragusanus Ord. Min. Conventualium S. Francisci. Vir doctrinâ clarissimus, Philosophicis, ac Theologicis scientiis insigniter excultus, ecclesiastes celeberrimus, poeta haud ignobilis, & polioribus literis ornatissimus. Anno 1568. Siculam Provinciam rexit. Magna cum nominis fama, ac ingenii subtilitate Philosophiam, ac Theologiam docuit multis in locis, præsertim in publicis Catanæ, & Senarum Academiis: tandem in celebri Patavino gymnasio ab anno 1575. Methaphysicam professus est. Ibi etiam Monachis S. Mariæ de Monte Oliveto Scoti formalitates explanavit: ac Literatorum benevolentiam, amoremque sibi conciliavit, ut Francisci Piccolomini, Archangeli Mercenarii, Jacobi Zabarella, Nicolai de Oddis, aliorumque doctrinâ celebrium. Obijt Patavii anno 1580. Hujus meminit Philippus Cagliola in *manif. Provincia Siciliæ Ord. Min. Convent. explan. 2. manif. 7. pag. 40. & expl. 3. manif. 4. p. 128.* Possevinus in *appar. sacro tom. 1. pag. 296.* Joan. Franchinus in *Bibliof. p. 543.* & Jacobus Philippus Tomasius in *gymnasio Patavino lib. 3. cap. 7. pag. 289.* A Joan. Clessio inter illustres viros recensetur in *Elench. viror. liter. pag. 426.* Edidit

De secundarum intentionum Natura Tractatû. Veneritiis apud Franciscum de Franciscis 1589. in 8. opus posthumum editum à P. D. Nicolao Oddo Patavino Monaco Olivetano, qui in epistola nuncupatoria ad Sixtum V. Pontificem Max. magnopere Bellei doctrinam, ac ingenii subtilitatem extollit: ac aliud opus Bellei imprimendum promittit, cui titulus: *Formalitates*, quod non vidi, & forsitan ineditum delitescit. Edidit italicè

Dialogo per la Gerusalemme di Torquato Tasso. Veneritiis apud Aldum, ex Possevino.

Carmina varia, ex eodem.

De multiplici sensu Sacræ Scripturæ Tractatus, Possevinus ait, hos prælo tunc subjiciendos.

CAROLVS BERGALLVS Panormitanus Ord. Minor. Conventualium S. Francisci, vir in scholasticis studiis versatissimus, Sacræ Theologiæ Magister, ac studiorum Regens Monopolis, Messanæ, Neapolis, & Assisii, ubi Philosophiam, ac Theologiam summa cum laude docuit. Ecclesiastem etiam egit, eloquentiâ gravitate, ac corporis maestate præclarus: hinc non sine plausu Conciones quadragesimales habuit in Sicilia, Bononiæ,

Q 2

nig.

nix, & alibi. Siculam Provinciam gubernavit, Provincialis electus anno 1657. ac Custodis munere Panormitanum Cœnobium S. Francisci rexit anno 1651. 1664. 65. & 66. à prudentia, & in rebus agendis dexteritate commendatus. Obiit vir sanè doctus Panormi die 17. Novēbris 1679. Hunc laudar Joannes Franchinus in *Bibliosophia* p. 143. Edidit

De objecto Philosophia. Perusii 1649. in 4.

Scriptit etiam ex Franchino cit. quæ sequuntur, eorumque censura fuit Theologis demandata; an verò typis commiserit nescit, nec ego vidi, sunt autem

Poesis miscellanea.

Tyrocinium Medicæ facultatis. Italicè

Davidiade Poema Eroico.

CAROLVS CARRERA Drepanitanus Sacerdos, vir pietate insignis. Edidit italicè

Mazzetto di fiori spirituali. Panormi apud Augustinum Bosium 1658. in 16.

CAROLVS CARVSVS Agrigentipus Juris utriusque Doctor, annum agens 21. Doctoris lauream accepit Messanæ. Doctrinâ exornatus causarum patrocinium cum laude suscepit; & multa tum in Patria, tum extra honorificè obiit munia; septies enim in Agrigentino foro præfuit Iudex, & in omnibus etiam finitimis Oppidis. Non raro Syndicatoris munere functus, & Proregum Siciliæ, Magnæ Regiæ Curix, & Inquisitorum Siculorum iussu magni momenti negotia tractavit. Apud Ignatium Amicum, & Ferdinandum Sanchez Episcopos Agrigentinos Fisci Patronus, & Assessor; Magnæ Regiæ Curix, & Regiæ Monarchiæ Panperum Advocatus, & in eadem Monarchia etiam Fisci Patronus electus est. Messanæ in Regiæ, ut vocant, Audientiæ foro Iudex constitutus; aliisq; muneribus prudentiâ, & doctrinâ perfunctis, sui æstimationem apud Regni Dynastias, ac doctos excitavit. Obiit in oppido Terranovæ in Sicilia 25. Novēbris 1690. Ipsū laudat Petrus Tognolettus in *Paradiso Seraphico* p. 1. l. 5. c. 1. pag. 570. Lucubrationes ab ipso æditæ, hæc sunt.

Præxis circa modum procedendi in Criminalibus super Ritu Regni Siciliæ, non minus utilis, quam necessaria, cum Additione V. J. D. Josephi Caruso Auctoris filii. Panormi apud Petrum Coppolam 1655. in fol. iterum apud eundem 1662. in fol. apud Dominicum de Anselmo 1663. in fol. & typis Thomæ Ajccardo 1705. in fol.

Sylvæ Terminorum, seu temporum judicialium practicabilium, ac usu frequentiorum. Ibid. apud Dominicum de Anselmo 1661. in fol.

Glossæ dilucidæ, ac perutile Commentarium in Constitutiones Pragmaticales Ducis Sermonetæ hujus Siciliæ Regni olim Proregis. Ibid. apud eundem 1679. in fol.

Votum in causâ propria. Ibid. apud Petrum Coppola 1655. in fol.

Votum decisivum in materia electionis Prælati Regularis. Ibid. typis Domini de Anselmo 1664. in fol. Italicè verò ad fovendam pietatem

Modo facile di fare l'oratione mentale. Ibid. apud Coppolam 1651. in 12.

Esercitio spirituale da farsi ogni giorno per conservarsi il Christiano nella gratia di Dio. Ibid. apud eundem 1660. in 12.

Punti da meditarfi nella Novena dello Spirito Santo. Ibid. apud eundem 1660. in 12.

Edenda reliquit m. ss.

Glossæ Tomum secundum. Sylvæ Terminorum Tomum secundum. Sylvæ Cautelarum.

CAROLVS CIRINVS nobilis Messanensis Soc. Iesu, natus anno 1580. adolescens Deo se dicavit in Societate. Vir solidæ virtutis, qui morū candorē, & inculpatam vitæ rationem, cum grata quadam animi hilaritate copulavit. In eo effulsit obedientia singularis, paupertas eximia, ac ceterarum virtutum nexus. Sacræ eloquentiæ valuit; ideoque magna cum laude in præcipuis Siciliæ civitatibus concionatus est cum plausu, ac fructu. Obiit Messanæ in domo Professorum 17. Aprilis 1641. Edidit italicè suppresso nomine

Oratione funebre per l' Illustriss. Arcivescovo di Messina Andrea Mastrilli. Messanæ apud Io: Franc. Bianco 1624. in 4.

In Bibliotheca Domus Professorum Societ. Iesu Messanæ asservantur m. ss. ejus *Conciones Quadragesimales.*

CAROLVS FICAROLA Panormitanus claro genere natus, poeta non vulgaris, paulò post celeberrimum Anronium Venetianum floruit nō sine laude: egregiam enim æstimationem promeritus est inter Siculos Poetas, qui vernaculâ linguâ cecinere. Hunc laudant Vincentius de Ioanne in *Panor. triumph.* pag. 126. & Ioseph Galeanus in *Musis Sicul.* par. 1. pag. 121. ubi ipsius invenies Siculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Buam, & Portamnovam 1645. in 12. & apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

Canzoni Siciliane Burlesche. in eisdem *Musis, Parte Tertia.* Ibid. apud eundem 1651. in 12.

CAROLVS FINAMORE Panormitanus, pingēdi arte peritus, ac poeta egregius, de quo Ioseph Galeanus in *Musis Siculis* par. 2. tom. 1. pag. 113. ibiq; Caroli habes Siculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi typis Decii Cyrilli 1647. in 12. & apud Iosephum Bisagnium. 1662. in 12.

CAROLVS GALLUCCIUS Messanensis Iosephi Gallucci mercatoris Calabri ex familia Neapolitana filius, in lucem editus est 24. Ianuarii 1633. Literarum studiis deditus, Medicinæ laureā accepit Messanæ anno 1656. & inter Messanensis Collegii Medicos recensitus est. Vivit nunc doctrinâ clarus, ac apud doctos magnâ æstimatione eminet. Edidit

Medicinam completam ad Galenistarum mentem in duos divisam Tomos, in primam totam continentem Theoricam, partemque Præxis, & in secundam totam habentem præxim. Tomum Primum. Messanæ typis Vincentii de Amico 1705. in 4.

CAROLVS GIACONIA Panormitanus Ord. Clericorum Regularium Minorum, natus anno 1622. à teneris unguiculis humanioribus literis dicatus, ingenii præstantiam patefecit. Eximia indole

Indole munitus anno ætatis quinto clericalem habitum suscepit, quo usque ad 13. ætatis annum fuit insignitus: anno verò 1635. Ordinem Clericorum Regularium Minorum amplexus est Romæ, ubi solemniter edidit vota, & studiorum curriculum confecit. Ob ingenii sublimitatem egregiâ doctrinâ instructus, magnam nominis famâ, cum singulari æstimatione sibi comparavit. Anno ætatis suæ 19. coram Urbano VIII. Pontifice Max. die Circumcisionis Dominicæ Orationem habuit in Sacello Vaticano, quam eo oblectamento excepit Pontifex, ut jussit anno sequenti eadem die (Clericis Minoribus addictam) iterum peroraret, ut effecit, & ab ipso Pontifice in approbationis significationem nonnullis favoribus fuit cumulatus. Ab anno ætatis 19. quinquennio Ordinis sui sodales Rhetoricam docuit: anno verò ætatis 22. dum adhuc Rhetoricæ præcepta tradebat, Philosophiam iisdem explanare cœpit. Inde in Catanensi gymnasio quadriennio publicè Philosophiam tradidit. Ab anno 1645. Neapoli in Collegio S. Iosephi Ordinis sui sexennio Philosophiam professus est. Anno 1650. Theologiæ Lector in Cœnobio Romano constitutus, singularem ingenii opinionem assequens est: & ex ejus schola permulti doctrinâ præstantes prodierunt. Triennio ab anno 1653. Romæ in Collegio de Propaganda Fide, haud minori laudum censu publicè Philosophiam explauavit. Hic exigentibus promeritis ad nonnulla honorifica munera fuit vocatus, præsertim in Tribunali Sanctiss. Inquisitionis Siciliæ Consultoris, & Censoris munere cohonestatus: plures Romanæ Provinciæ domos rexit, & anno 1654. totius Religionis à secretis electus est. Hoc in munere dum esset, & contagiosa lues Romæ grassaretur, noster Carolus charitatis ardore accensus, vitam in proximorum obsequium exposuit: & humiliter omnibus charitatis officiis morbo infectis ministravit; sed divina ope illesus servatus est. Anno 1660. Seræ Marchionissæ ab Ordinis Generali enixè efflagitavit, ut Carolum sibi concederet, intercedentibus tribus S.R.E. Cardinalibus consanguineis, ut ejus secundogenitum filium D. Franciscum Serra juxta spirituales regulas informaret, & philosophicis disciplinis erudiret: quod apud Massam Carraræ cum insigni adolescentis profectu effecit. Eloquentiâ claruit; ideoque non modò per totum anni curriculum ejus sermones Romæ, & Neapoli non vulgati plausu auditi; verum etiam conciones eloquentiâ, & eruditione refertas habuit in cinerale jejuniò Romæ, Panormi, Florentiæ, Senis, Bononiæ, Genæ, Neapoli, Catanæ, & alibi magnâ cum auditorum frequentia, ac literatorum approbatione. Panormi copiosius ejus eloquentiam in Cathedrali Templo exceperunt eruditi omnes, ut libellum poeticis encomiis cumulatum ediderint, hoc titulo prænotatū: *Poesie Latine, e Toscano in lode del M. R. P. Carlo Giaconia de' Cl. Reg. Minori*. Panormi apud Petrum de Isola 1649. in 8. & iterum electus ut denuò in Principe Templo Panormitano cursum Quadragesimalis concionando perageret, obstitit

mors, quæ illi supervenit Catanæ anno 1668. magno cum literatorum dolore, à quibus ob eruditionem, doctrinamq; magnâ veneratione prosequeretur. Est hujusce scriptoris mentio apud Alphonsum Salvum in *prosis* pag. 249. & Honorium Dominicū Caracciolla in *Carminum juveniliū centuria* pag. 22. Edidit italicè

Panegirici Sacri Tomo Primo. Romæ apud Franciscum Monetam 1652. in 12.

Zodiaco Eucharistico, dodeci Sermoni del Santiss. Sacramento dell' Altare. Romæ apud Michaelē Correllinum 1655. in 8.

Reliquit sub prelo Catanensi

Il Cittadino Celeste, quod opus auctoris mors interrupit. Reliquit etiam jam typis parata hæc alia m. ss. quæ in Bibliotheca S. Michaelis Archangeli Cl. Reg. Minorum Catanæ servantur: nempe

Philosophiæ Tomos duos.

Theologiæ Scholasticæ Partem primam & secundâ.

Resolutiones Morales. Italicè

Panegirici Sacri tomi duo.

Grammatica della lingua Toscana.

CAROLUS DE GRASSIS Panormitanus Juris utriusque Doctor, doctrinâ, & ingenio clarus: causarum Patronum eâ felicitate peregit, ut doctissimorum hominum laudem simul, & invidiam excitaverit. Obijt circa annū 1617. Laudatur à Francisco Baronio de Maest. *Panorm. l. 3. pag. 120.* & Io: Bap. Ricciolio *Chron. Refor. t. 4. ind. 2. p. 211.* Edidit *Tractatum de exceptionibus ad materiam statuti excludentis omnes exceptiones*. Venetiis apud Nicolaum Misserinum 1601. in 4. & iterum apud eundem 1603. in 4. tertio Panormi apud Jo: Baptistam Maringum 1609. in fol. & Maspurgi 1602. in 8. ex Fontana in *Bibliotheca legali* pag. 442. In errorem lapsus est P. Augustinus Oldoinus, qui in *Athenæo Romano* pag. 160. ab homonymia deceptus, hoc opus Carolo de Grassis Bononiensi S.R.E. Cardinali adscripsit, cum ex ipsa operis fronte, nostri Caroli factum esse, clarissimè pateat.

Tractatum de effectibus clericatus, in quo præter Ecclesiasticam Jurisdictionem, & Clericorum privilegia, omnes ferè casus ad materiam pertinentes eruditissimè declarantur, & resolvuntur. Panormi ter apud Io: Baptistam Maringum 1617, 1622. & 1630. in fol. Venetiis 1638, & 1654. in fol. ex citi Fontana pag. 443.

Tractatum de effectibus amicitie. Panormi apud Io: Baptistam Maringum 1617. in fol. & iterum apud eundem 1622. in fol.

CAROLUS DE GREGORIO nobilis Messanensis, vir sanè egregius, qui laudem haud exigam promeruit; in ipso enim preclariora cumulatâ effulsere, quæ equitem undique spectabilem constituunt. Eques Ordinis militaris Messanensis fuit, à Stella vocati, in qua Principem egit. Quinquies Messanæ Senatoris munere functus est: bis ad pertractanda patriæ negotia orator missus ad Philippum IV. Catholicum Regem, ut etiam ad Joannem Austriacum Siciliæ Proregem. A Philippo Rege memoratò Marchionis Pogii Gregorii

gorii titulo fuit insignitus, ex privilegio dato 27. Iulii 1662. Illustriora attamen encomia accepit à literarum studiis, quæ inter publicas, ac domesticas curas magnoperè coluit. Hinc non modò Poeta, & Orator fuit egregius, verùm etiam literatorum Mæcenæ, eximius: in eo ad promovendas literas studium singulare enituit: ideoque anno 1639. Academiam Messanensem, cui Officinæ nomen, excitavit, quam in proprias ædes honorificè excepit, ac semper fovit usque ad annum 1678. cum inter belli calamitates estincta est. Ipse verò Carolus relictâ patriâ Venetiis, & Romæ inter ævi sui literatos, non sine ingenii, & eruditionis laude, vixit. Tandem circa annum 1695. Romæ decessit. Hujusce laudes leges apud Leonem Allatum in *epist. nuncupatoria poetarum antiq.* Ioannem Franciscum Loredanum in *epistolis par. 2. pag. 119. 120. 444. & 458.* Aprosium, Vigintimillium in *libro Grillaja pag. 504.* Ioannem Vigintimillium in *epist. nuncupatoria poetarum Siculorum*, Reinam par. 2. *hist. Messan. pag. 540.* Samperium *Iconolog. M. V. lib. 1. pag. 38. & lib. 5. pag. 644.* Franciscum Gueli in *libro stravaganze liriche degli Accademici della Fucina par. 3. pag. 227.* Scip. Henricum in *Carm. edit Messana 1653, pag. 668.* & P. Dom. Arganantium in *poëmis festivis pag. 138.* Evidit italicè

Poesie, in libro: *Poesie volgari degli Accademici della Fucina par. prima.* Mellanæ apud heredes Petri Brea 1656. in 12.

Poesie, in libro: *Parte terza di dette Poesie.* Neapoli typis Ægidii Longo 1659. in 12.

Poesie, in libro: *Stravaganze liriche della Fucina Parte prima.* Bononiæ apud Jo: Bapt. Ferronũ. 1642. in 4. & *Parte terza.* Neapoli apud Sebastianum Alecci 1661. in 12.

Poesie, in libro: *Duella delle Muse degli Accademici della Fucina Trattenimento Terzo, Quarto, & Quinto.* Neapoli apud Andream Colicchiã 1670. & 1671. in 4.

Discorso quanto sia lagrimevale, e miserabile ogni età dell'huomo infelice. in libro *Prose della Fucina libro seconda.* Neapoli apud eundem 1669. in 4.

Discorso nelle Commemoratione de' Defonti Accademici della Fucina. Ibidem.

Si describe il Secolo presente, discorsa, in libro primo ejusdem operis. Monteleoni apud Dominicum Antonium Ferrum 1667. in 4. pag. 317.

Si spiegano i pregi del color pallido in un bel volto nella gara della Rosa, e della Viola, Discorso. Ibidem.

CAROLUS JANLONGUS Montycensis Iurisconsultus Doctissimus, & in patria Iudex, Obiit Panormi circa annum 1610. Ipse cum laude meminit Placidus Carafa in *Motuca illustr. pag. 98.* & Pirri not. *Eccl. Syrac. pag. 255.* Edidit *Recemationum Juris librum primum*, Mellanæ ex officina Petri Brea per Laurentium Valla 1605. in fol.

CAROLUS JOSEPH CICALA Erycinus, Sacerdos S. T. Doctor; prima doctrinæ alimenta in Seminario Mazarenfi traxit, ac egregiè eruditus, Canonicus Ecclesiæ Mazariensis electus est. Romam profectus ibi diu vixit, & ab Urbano VIII.

Pont. Max. in Insula Cretæ Apostolicus Missionarius constitutus; Romam regressus, grassante contagiosa lue, ab Innocentio X. Valetudinariis peste affectis præficitur, ubi contracto morbo, decessit Romæ anno 1656. Multa scripsit, sed tantummodo typis tradidit italicè

Successi della Canea. Romæ apud Ludovicum Grignanum 1646. in 4.

CAROLUS LATIUS Alcamensis Sacerdos, natus parentibus ex præcipuis Alcamii civibus 31. Iulii 1613, Aliquando in Societate Iesu strenuè literis operam dedit; è qua egressus doctrinæ profunditatem in gravioribus scientiis detexit: hinc emeritam Doctoris lauream Philosophiæ, Theologiæ, & Iurisprudentiæ obtinuit, ac eximiâ veneratione fuit oppidò prosequutus. Tribunalis Sanctiss. Inquisitionis Commissarium egit, ac ipsi plurimum Ecclesiarum visitatio ab Episcopis Mazariensibus fuit demandata, quibus gratissimus vixit: à morum integritate, doctrinâ, ecclesiastica eruditione laudatus. Obiit Alcamii 14. Decembris 1667, & in Ecclesiâ S. Olivæ in sacello Sanctiss. Crucifixi sepelitur, Laudatur à Balthasare Falsaperla in *suis carminibus pag. 159, & à Placido Reina in not. hist. Messan. par. 2. pag. 60.* Multa scripsit, sed tantummodo edidit

Bulle Cruciatæ absolutissimam dilucidationem, divisam in tresdecim disputationes, & quinquaginta quæstiones, in quibus difficultates 522. distincte, ac dilucidè enodantur. Panormi typis Petri Isola 1657. in fol.

Aquilam Triumphantem, seu triumphum Marianum, opus absolutissimum, in quo sacrarum scripturarum oraculis, omnium Patrum, Doctorumque testimoniis, omnium fidelium plausu, vividisque rationibus evincitur, demonstratur, concelebratur mysticæ Aquilæ Triumphus de Stygio Pythone Originalis Peccati in ipsomet suæ Conceptionis instanti. Ibid. apud eundem 1663. in fol.

Compendium totius dilucidationis in quatuor Cruciatæ Bullas, nempe communem, laiciorum pro Ecclesiasticis, Compositionis, & Defunctorum. Ibidem apud eundem 1664. in 12.

Ex Hispana lingua Italicam fecit Opellam, cui titulus

Antidoto pretioso contra il Peccato Mortale del gran sermo di Dio P. Luigi Lanuza della Compagnia di Gesù tradotto dal Castigliano nell' idioma Italiano. Ibid. apud Petrum de Isola 1678. in 24. & pluries prodiit Panormi.

CAROLUS LOMBARDUS Panormitanus, Societatis Iesu institutum amplexus est Panormi 3. Octobris 1633. Præter humaniores literas, Philosophiam Panormi, ac Theologiam Syracusis docuit. Vir sanè illustris; eximiam enim animi demissionem, cum ingenii sublimitate mirificè copulavit. Ob egregias virtutes omnibus gratissimus, cujus desiderium adhuc inter Societatis Patres viget. Pissimè obiit in Collegio Panormitano 14. Aprilis 1665. Post mortem cuiusdam sodali Societatis se spectabilem fecit, quem certiore fecit, tantummodo expiandas in purgatorio igne penam de levibus querimoniis ob aquam

quam haud satis refrigeratam nive, ut ad Paradisi gloriam evoleret. Edidit

Decadem Philosophicam, seu Conclusiones ex decem predicamentis, quas in aula Collegii Panormitani Soc. Jesu defendit Sebastianus Giusinus, Panormi typis Petri de Isola 1654. in 12. Italicè

Vita del P. Antonio Bellavia della Compagnia di Gesù. Ibid. apud eundem 1664. in 8.

Vita del P. Pietro Costone della Compagnia di Gesù. m. s. hanc citat Sylvius Tornamira in prodigiis Euchar. pag. 5. & 610. & in centum vocat. pag. 239.

CAROLUS MACCAGNONE Mazarenfis Iurisconsultus insignis, Balthasaris, pluries Magnæ Regiæ Curie Judicis, Filius, Baro S. Caroli. Scripsit

Allegationes apud Franciscum Magretti dec. 3. post obser. ad pragmat. Ducis Sermonetæ, ubi laudatur.

CAROLUS MANCINUS Catanensis publicus in patria tabellio, & à Secretis Catanensis Magistratus, cujus etiam negotia procuravit. Politioribus literis excultus claruit, obiitq; Catanz. Mense Maii 1683. Edidit italicè

Narrativa del Fuoco uscito da Mongibello il dì 11. di Marzo 1669. Messanz apud Josephum Biscagnum 1669. in 4.

La S. Agnesa Tragedia. Catanz. 1673. in 8.

Repudio della Verità Drama Musicale.

Edenda reliquit hæc alia italicè m. ss.

La S. Agata Drama Musicale.

La S. Lucia Opera Tragica.

CAROLUS MARIA PIAZZA Panormitanus Soc. Jesu, vir ingenio, & eloquentiâ clarus. Nunc vivit, ac studiis impigrè operam dat. Edidit italicè

Vita, e Virtù del Venerabile Servo di Dio P. Gaspare Paraniuso Narese della Compagnia di Gesù primo Missionario della Sicilia. Panormi apud Josephum Gramignanum 1702. in 8.

CAROLUS MARIA PICA Panormitanus Societatis Jesu, natus 21. Augusti 1659. Societatis institutum amplexus est 27. Octobris 1675. in qua solemnità dixit vota 2. Febr. 1693. Exacto studiorum curriculo, tum humaniores literas, tum Philosophiam docuit. Exinde cum oratoris facultati ingenii vires devovisset, summa cum eloquentiæ laude, plausuq; concionatus est in generali jejunio Panormi, Messanz, & in præcipuis Siciliæ Civitatibus. Dum in dies magis, magisque proficiebat, Drepani decessit 14. Februarii 1703. Ipsum laudat Nicolaus Maria Slavvs in *Funebris Pompa pro D. Joanne de Joanne* pag. 75. & 77. Edidit italicè

L'Apologia della Vergine per l'affetto più singolare mostrato a' suoi Messinesi nella sua Sacrata Lettera. Panegirico. Messanz typis Matthæi la Rocca 1700. in 4.

La Morte Trionfata dalla Pietà, e dal Valore dell' Ill. & Eccel. D. Gio: di Gio: Gran Priore di Messina, e già di Barletta, Capitan Generale della Squadra Gerosolimitana &c. Oratione funebre. Ibid. apud D. Antoninum Maffei 1700. in 4.

La Gelosia del Divino Amore dall' Innocenza della

B. Lucia Vergine Caltagirone se pienamente appagata ne' suoi rigori. Panegirico Sacro. Panormi typis Josephi Gramignani 1701. in 4.

CAROLUS MARIA VIGINTIMILLIUS Panormitanus clarissimo genere natus 20. Augusti 1576. ex Comitibus Vigintimillii, & Collesani, Dominis Crateris, & Baronibus S. Stephani. A teneris unguiculis cum literis operâ dedisset magno animi ardore, ob singularem ingenii felicitatem ad absolutissimum doctrinæ fastigium pervenit. Non modò Philosophicis, ac Theologicis studiis instructissimus, verum etiam & aliis omnibus scientiis egregiè ornatus claruit. Adhuc adolefcentiam non exceſſerat cum non sine magna sapientum admiratione, & plausu publicas Theologiæ theses in aula Collegii Panormitani Soc. Jesu strenuè propugnavit. In Mathematicis disciplinis usque ad miraculum versatus, has amicis suis, oblectamenti gratiâ, explanare consuevit, qui ab ejus doctrina eruditi, doctissimi evasere. Ingenii sui acie multa primus adiuvenit, primusque docuit, adeoque à vero non aberrasse scimus Marianum Valguarneram, qui Carolum Panormitanum Archimedem vocavit. Ad eum etiam à longinquo veluti ad oraculum, in difficillimis hujus scientiæ quæstionibus convolabant. Ab amœnioribus literis etiam laudatus, Oratoris, & Poetæ gloriam non vulgarem obtinuit; oratoria, ac poetica ingenii monumenta tum Latina, tum Etrusca magnâ cum laude exceptâ in Reaccensorum Academia, quam & instauravit, & patrocinio suo fovit, in eaque Principem egit. Literati verò omnes ipsam Mecenatem laudatissimum experti sunt. Antiquitatis studiosissimus fuit, ideoque Palatii sui ædes veterum rerum thesaurû dixisset; numismatibus, statuis, aliisque rarioribus antiquitatis monumentis undique ornatas. Mirâ valuit prudentiâ ab obitis maneribus clara, quæ præsertim an. 1624. refulsit, cû saviente Panormi contagiosa lue, ipsius oculatissimæ administratio non parvam Urbis partem incolumem servavit. Proceribus, ac Regni Proregibus gratissimus vixit, à quibus fuit honoribus cumulatus. A Prorege Alcalâ Duce Propugnaculorû, ac Arcium Siciliæ Visitator Generalis electus, juxta bellicæ artis, ac Mathematicæ leges munivit, ac instauravit; & bis à successoribus Proregibus eodem munere cohonestatus, multa ad Regni tuitionem perfecit. Pietate, ac charitate excelluit; hinc pauperum inopiam profatis elemosynis levavit; & Ecclesiam S. Mariæ de Monte Serrato, quæ Panormi extat in area Regii Castri ad mare, legata ex testamento facultate, ditavit. Obiit tandem magno literatorum dolore 25. Martii 1662. & in memorata Ecclesia sepelitur, ubi è marmore tumulus, ejusque effigies marmori insculpta conspicitur, cum hac Inscriptione Hispanè loquente.

Fondador desta Yglesia D. Carlos Maria Ventimillas Ruy del Illustre familia de los Señores Vésimillas d' este Reyno, docto en todas ciencias. Murió à XXV. de Marcio de M. DC. LXII. siendo Prior de esta Casa Fr. Juan Martinez.

Tanto

Tanto viro iusta perfolvit Reaccēforum Academia, in cuius laudem sinebrem orationem dixit D. Horatius Alimena vir eruditus 26. Iulii 1662. Emetitis laudibus exornatur à Francisco Baronio in Sicul. nobil. amphiteatro pag. 21. Alphonso Salvo in prof. pag. 41. Honorio Dominico Caramella in epist. nuncup. carminum juvenium, Hieronymo Matranga de Academia syntagm. 6. cap. 6. pag. 187. Daniele Bartolo in libro Torto, e Dritto num. 29. pag. 66. Pirri not. Eccl. Panorm. pag. 90. & Eccles. Cephal. pag. 491. Petro Carrera in memor. hist. Caran. vol. 1. lib. 1. cap. 53. pag. 115. & lib. 2. cap. 2. pag. 135. D. Vincentio Auria in observat. ad Batillum Jo. Bap. de Iudice pag. 363. & in hist. Chronol. Proreg. Sicil. pag. 85. Fabio Columna de Plantis pag. 89. Iosepho Galeano in poes. lyric. p. 58. Gualterio in Tabul. Sicil. pag. 17. & 19. Nicolao Serpetto in admirand. Naturæ pag. 127. Athan. Kircherius in mundo subterraneo lib. 8. sect. 2. cap. 4. Thoma Bartolino de luce hominum, & Brutorum lib. 2. cap. 12. p. 280. ubi ait, Lampyridum sexum, & generationem omnium primum observasse, Io: Bap. Hodierna in Thaumasia miraculo, cui dicavit. Multa scripsit; quæ edidit italicè hæc sunt,

Oratione nell' Esequie del Sereniss. Principe Emanuele Filiberto di Savoia fatte nel Duomo di Palermo in nome del Regno di Sicilia. Panormi apud Decium Cyrillum 1625. in 4.

Dichiaratione dell' Intermedii rappresentati nell' Ancora Comedia, che si recitò in Palermo nelle Nozze del Sign. D. Giulio Agliata Cavalier di S. Jacopa della Spada, e della Sign. D. Antonia Valdina, e Ventimiglia. Ibid. apud Erasinum de Sinecone 1606, in 4.

Scripsit, sed non edidit

Dissertationem de Stella Crinita, quæ anno 1618; apparuit.

De Horologiis Tractatum.

Antiquæ, & Novæ Siciliæ Topographiam exactissimam.

Commentaria absolutissima in Cantica Canticorum. in fol.

De Astrologia Tractatum. Italicè

Oratione nella morte dell' Abbate D. Flaminio Leonfante.

Discorsi, e lectioni accademiche sopra diverse questioni Filosofiche, Matematiche, e Geometriche.

De Nativum generibus opusculum m.s. in 4. apud D. Vincentium Aurianum Panormitanum.

Scripsit etiam

Horreum variarum rerum. in 4.

Poetarium. tom. 1. & 2. in 4.

Antiquarium. tom. 3. in 4.

Philosopharum. tom. 4. in 4.

In Spheram, in Geographiam, & Astrologiam scripta varia in 8.

De Physiologia m. s. in 8. apud me.

Ioseph Campanile in Notitiis Nobilitatis not. 9. pag. 232. scribit: nostrum D. Carolum Vigintimillum ad Davidem Imperialem direxisse librum Quasitorum in Euclidem: sed in lucem non prodiit. D. Vincentius Auria cit. in observationib. ad Bat-

illum pag. 363. citat quamdam ejus m.s. Epistolam ad Fabium Columnam, cujus fragmentum describit.

CAROLVS MIRABELLA Mazarenfis V. I. Doctor, causarum Patronus, doctrinâ & ingenio clarus. Vivere desinit Panormi 28. Iunii 1681. De eo Mugnòs in Theatr. Geneol. par. 2. pag. 162. Edidit unâ cum Io. Ant. Joppulo

Allegationes in causa Status Campi Franci. Messanæ ex typograph. Iacobi Matthæi 1654. in fol.

CAROLVS MORABITVS Messanensis Sacerdos, S. T. Doctor, quem à doctrina, & eruditione laudant. Non longè ab anno 1688. Messanæ octogenarium decessisse puto. Hunc celebrant Placidus Reina in not. hist. Mess. par. 2. pag. 509. Ansalonius in sua famul. pag. 325. & 337. Edidit

Annalium Protrometropolitane Messanensis Ecclesiæ Tomum Primum. Messanæ ex typographia Iosephi Bisagni 1669. in fol.

Duos Florum fasciculos, vel de S. Silvia patris manifestata. Messanæ ex typographia Vincentii de Amico 1688. in 4.

Alia prelo parabat.

CAROLVS MORISCIANVS Messanensis Philosophiæ, & Medicinæ Doctor, ex primariis Medicis Messanæ doctrinâ claris. Italicè evulgavit

Il Torchio delle osservazioni della Peste di Napoli nell' anno 1656. Neapoli typis Sebastiani Alecci 1659. in 4.

CAROLVS MVSARRA Messanensis Sacerdos, Sacre Theologiæ Doctor, Eques Hierosolymitanus ex servientibus, vir ætatis literis ornatus. Musas præcipuè Etruscas coluit; in Academicis Messanensibus Officinæ, & Radicatorum ascriptus, & in Panormitana Reaccenforum, ingenii monumenta non sine laude exposuit. Fuit aliquando Messanensis Magistratus à Secretis. Obiit Augustæ in Sicilia 3. Aprilis 1683. Edidit italicè

La Santa Flavia Representatione Sacra. Venetiis apud Joannem Guerilium 1652. in 12.

Il Natale della Fucina Poema dramatico: in libro: Stravaghanze Liriche degli Accademici della Fucina parte seconda. Messanæ apud hæredes Petri Brea 1655. in 12.

L' Idolatria abbattuta nel Trionfo della castità della Vergine Lucia Nobile Siracusana drama. Ibid. apud Dominicum Costam 1681. in 12. sub nomine Accademici Extincti.

Poesie. in libro: Poesie volgari degli Accademici della Fucina Parte prima. Messanæ typis hæredum Petri Brea 1656. in 12. & parte Tertia eorundem Carminum. Neapoli apud Ægidium Longum 1659. in 12. & in libro: Stravaghanze Liriche degli Accademici della Fucina Parte Prima. Bononiæ typis Io: Bap. Ferroni 1642. in 4. & Parte Tertia. Neapoli apud Sebastianum de Alecci 1661. in 12.

Rime. in libris: Duello delle Muse degli Accademici della Fucina Trattenimento Terzo, Quarto, & Quinto. Neapoli apud Andream Colicchia 1670. & 1671. in 4.

Rime: in libro: Fastosi presagi dell' Accademia degli Abbarbicati per la nascita felice del Principe delle Spagne. Venetiis apud Bodium 1659. in 4. Scripsit etiam

L' Encide

L'Eneide di Virgilio in istile drammatico, ex libro: *Stravaganze liriche par. 3. cit. pag. 280.* ubi ab Antonio Messana laudatur. Sed in lucem editam non vidi.

CAROLUS DE NEAPOLI Nobilis Panormitanus, Josephi de Neapoli Jurisconsulti eximii, in supremo Italiae consilio Regentis, filius. Elegantissimum ingenium gravioribus disciplinis, & eruditionum copia excoluit. Graecis, latinisq; literis instructissimus effulsit. Adolescens patrem in Hispaniam sequutus, ibi doctrinam, & eruditione literatorum amorem promeritus est. Philippi IV. Catholici Regis à cortina, & elemosynis fuit, à quo Prioratu S. Andreae Plateae, & anno 1644. Abbatia S. Mariae Nohariae donatus est; multisque aliis donis sanè cumulasset Rex juxta egregia viri promerita, & permaximam Regis æstimationem, nisi mors nimis acerba spem majorum dignitatum præcidisset: anno enim 1644. Regem sequutus, apud Pragam decessit anno ætatis 31. De eo Nicolaus Antonius in *Biblioth. Hispana par. 2. pag. 358.* Abbas Pirrus not. *Eccl. Catan. pag. 102.* & Phil. Mugnòs in *Theatro Genelog. par. 2. pag. 239. & 241.* Annum agens vigesimum secundum, opus eruditione egregium scripsit, cui titulus,

Analysis ad Fastos P. Ovidii Nasonis. Antuerpiæ ex officina Plantiniana Balthassaris Moreti 1639. in fol. in eo ipsius eruditio, & doctrina laudibus exornatur ab Eusebio Puteano, & Cesare Alexandro Scalæ Abbate in epistolis sibi innotuo datis. Scripserat etià Carolus, sed non edidit

Commentaria ad Cornelium Tacitum.

Et in comm. ad Ovidium pag. 271. promittebat se intra biennium editurum

Bibliothecam Siculam.

CAROLVS PATERNIONIUS nobilis Catanaensis Societatis Jesu, natus 8. Octobris 1613. Societatem ingressus est 7. Octobris 1628. & solemne quatuor votorum Sacramentum dixit primo Junii 1648. Claruit literis insigniter excultus, & virum numeris omnibus absolutum diceret, nisi innumeris scrupulorum angustiis affectus, vitam omnem usq; ad supremum diem nimis molestant egisset. Obiit Catanae circa annum 1650. Edidit orationem, quam habuit ad Senatum Panormitanum, hoc titulo inscriptam.

Panormus utriusq. Palladis Regia. Oratio habitata in anni Literarii recurso ad Illustr. Senatum à Partu Virginis 1643. Panormi typis Decii Cyrilli 1644. in 4.

CAROLUS REGIUS Nobilis Panormitanus Soc. Iesu, in lucem editus anno 1540. in Societatem ascriptus est 1556. In ea gravioribus disciplinis admotus Philosophicâ, & Theologicâ doctrinâ excelluit. Inter primæ notæ concionatores meritò recensitus, omnia, quæ egregium oratorem constituunt in ipso mirabiliter elucebant. Eo claruit eloquentiæ candore, ac vi, ut quadraginta annorum decursu concionando, usq; ad supremum vite terminum, celeberrimi Oratoris famam sibi comparaverit. Ab obitis etiam muneribus clarus, anno 1579. Procurator electus

Biblioth. Sicula Tom. I.

tus est à Sicula Societatis Congregatione, ut Romanam Provinciæ nomine peteret, ac magni momenti negotia pertractaret. Rexit Collegia Panormitanum, & Messanense; ac Provincialis munere Neapolitanam, & Romanam Provinciam eximiam prudentiâ gubernavit. Venerabilem efficere virum eximium pietas singularis, morumq; innocentia. Tandem religiosè vitam absolvit Romæ 8. Octobris 1612. Ejus laudes habes apud *Bibl. Soc. Jesu pag. 132.* Baronium de *Maest. Panor. lib. 3. cap. 4. pag. 125.* Iosephum Barlotta in *sacris Vigiliis pag. 310.* P. Dominicum Albertum in *hist. Sicul. Soc. Jesu par. 1. lib. 4. cap. 12. pag. 365. cap. 14. pag. 377. lib. 5. cap. 1. pag. 423. & lib. 6. cap. 1. pag. 552.* Matthæum Peregrinum in libro *Acuerze pag. 217.* Phil. Labbè in *Pinacotheca scriptor. Soc. Jesu pag. 323.* & Ioan. Bapt. Ricciolum *Chronol. Reform. tom. 4. ind. 2. pag. 211.* Publice luci consignavit

Oratorem Christianum, Romæ apud Bartholomæum Zannettum 1612. in 4. & Coloniz typis Bernardini Gualterii 1613. in 4. In Bibliotheca Collegii Panormitani Societ. Iesu servatur volumen in s. de *Panitentia.*

CAROLUS SALPEGNI Panormitanus Tertii Ordinis S. Francisci Sacre Theologiæ Doctor, & Magister, natus 12. Martii 1657. Ordinis habitum Panormi accepit, & an. ætatis suæ 16. emissâ professione, Romam missus est, ubi in Collegio Siculo S. Pauli ad Arenulam Philosophicas, & Theologicas facultates eâ ingenii felicitate breviter adeptus est, ut septimo suæ professionis anno, consono Magistrorum Ordinis, & præcipuè Antonii Coronii judicio, in eodem Collegio studiorum Moderator delectus est. Ibi magnâ doctrinæ subtilitate Philosophiam, exinde scholasticam Theologiam explanavit, ac egregiam in publicis concertationibus laudem sibi comparavit. Philosophico quodam curriculo Romæ confecto Scoti doctrinam, cum Angelici Doctoris sapientia concillare curavit, tantâ subtilitate, ut omnibus admirationi esset. Doctoris lauream in Romana Sapientiæ Academiâ accepit, & Panormum regressus in Cornubio S. Mariae Misericordiæ per quindecim annos Theologicas quæstiones Regentis munere tradidit, non sine laude. In Oratoriæ arte eximius, in sacris literis versatus, ac tum scholasticâ, tum etiam dogmaticâ, & morali doctrinâ dives, totius Ordinis generalis Examinator electus est; & Provincialis titularis Provinciæ Patrimonii S. Petri constitutus. Demum Clementis XI. Pontif. Max. jussu Romam accersitus est, ut Collegium Siculum S. Pauli ad Arenulam gubernaret, in cuius regimine nunc omnibus gratus occupatur. Edenda quamprimum hæc scripsit, nempe

Theologiam scholasticam in via Scoti. Tom. III. in fol.

Cursum Philosophicum. Tom. I. in fol. Italicè

Prediche Quarresimali. in 4.

Sabbati di M. V. in 4.

Panegirici de Santi. Tom. II. in 4.

B

CA

CAROLVS DE TOCCO Siculus ut tradunt Ioannes Baptista Nenna in *epist. ad lectores*, operis infra scripti nostri Caroli, Antonius Beatillus in *hist. Barenf. lib. 4. pag. 204.* & ipsemet Carolus in *Gloss. ad leges Longobard. l. si quis quaecumque de maleficiis, & publicis criminibus pag. 5.* ubi ait: & hanc consuetudinem utimur hodie in Regno Sicilia: & ex eisdem operis titulo, clarè patet. Hinc in errorem lapsus agnoscimus Nicolaum Toppum, qui cum in opere de origine Tribunalium Urbis Neapolis par. 1. lib. 3. cap. 10. pag. 99. scripsisset: Carolus de Tocco, an sit de Tocco Aprutii oppido, siue de Tocco propè Beneventum, siue familia, in nostra topographia elucidabitur: exinde in *Biblioth. Neapolitana pag. 60.* patriæ studio incensus, Theatinæ urbi concedit, non alio munitus argumento, nisi quod familia de Tocco Theatina est: at præter supra allata testimonia, quæ Siculum proclamant Carolum, non deest conjectura à familia desumpta: familia etenim de Tocco antiquissima est in Sicilia, è qua originem trahere scimus Principes Hyccaris; immò Panormitanum affirmare Carolum rationi consonat, antiquum enim Panorini domicilium habuisse hanc familiam non dubitamus. Caroli igitur patrem Jurisconsultum fuisse ipsemet innuit *l. 1. de convitiis p. 12.* Studiorum curriculum confecit Bononiæ, in cuius Academia tres audivit celebres Jurisconsultos, qui eo tempore civilia iura docuere: horum unus fuit Placentinus, ut ipse ait in *rubr. prim. p. 1.* alter Octo Papiensis, ut *l. fin. de his, quæ à viro in mulierem dantur p. 101.* tertius Joannes Cremonensis, ut *ex l. si quis puellam de injuriis mulierum p. 39.* colligimus. Ejus doctrinam meritò honoribus exornavit Guilielmus Siciliae Rex; Judicem enim Magnæ Regiæ Curiae Vicariæ Neapolis, & Assessorem suam constituit, ut ex privilegio dato Panormi 12. Maii 1162. narrat Toppus de orig. Trib. loc. cit. Vivebat anno 1207. ut ex opere ipsius Caroli habemus, nã in *l. si adulter, de adulterio pag. 86.* ait: Est sciendum quoddam solemnem formam accusandi adulterium in regno non sit: sed ita potest concipi libellus accusatorius. Anno M. CC. VII. Mense Augusti die V. administratori publico existente tali Bailo, Ego Jo. Carolus accuso N. uxorem meam. Scripsit Glosas in leges Longobardorum, quas in Regno Neapolis nimium æstimantur, easque laudat Andreas de Isernia tit. de hi, qui feuda dare poss. & quia in fine. Prodiit hoc titulo opus:

Leges Longobardorum cum argutissimis Glosis Don Caroli Tocco Siculi multis marginalibus postillis decorata, una cum Capitulari Caroli Magni Regis Francorum. Venetiis apud Dominicum Liliū 1537. in 8. extant in Volumine legum Imperialium, cui titulus: *Volumen legum tum posteriores tres libros Codicis, authenticasque, seu Novellas Constitutiones Justiniani Imperatoris, quàm cæterorum Principum edicta, & extravagantes feudorum Consuetudines, & Longobardorum leges Tom. V.* Venetiis sub signo Aquilæ 1606. in 4. à pag. 554: & alibi pluries.

CAROLUS THOMASIUS Ragusanus, non ut impudentissimo mendacio scripsit Toppus in *Biblioth. Neapol. pag. 60.* Capuanus, nec Panormi-

ranus, ut tradit Silos in *hist. Cler. Regul. pag. 3. lib. 12. pag. 555.* In Ragusæ Siciliae Civitate natus est 17. Octobris an. 1614. quod rectè affirmant Jo: Bonifacius Bagatta in *nostri Caroli Vita par. 1. cap. 1. pag. 4.* & Blasius à Purificatione in *Vita D. Iulii Thomasi ejus fratris gemelli lib. 1. cap. 2. pag. 7.* & seq. Parentibus nobilibus ortus, in ipsa infantia pietatis lumina emisit, quibus futuræ sanctimoniam edidit indicia: nam pietatis studia mirabiliter amplexus est, ac corpus variis pœnitentiæ cruciatibus edomare curavit: hinc non adhuc 14. ætatis annum excefferat, cum reiectis sæculi illecebris, ad Capuccinorum Ordinem convolare meditaretur, quod perfecisset, ni mater variis rationibus ipsius animum à proposito avertisset. Interim ineunte ætate magno cum ardore literis operam dedit. Defunctâ matre sub patrui curâ ad fundandam in Sicilia Oppidum Palmæ primùm lapidem posuit 3. Maii 1637. cui vix exordium statuerat, cum incolæ proximiores à suavitate morum, ac singulari pietate nostri Caroli mirabiliter allekti, magno concursu ad inhabitandum locum confluerent. Hujusce Oppidi gubernacula suscepit, ac prudentiæ, justitiæ, ac pietatis legibus moderatus est: omnia quæ tum ad pietatem, ac divinum cultum fovendum, tum ad incolentium commodum conferunt sanctè decrevit, sed præcipuè virtutum omnium ornamēto omnibus præfult. Hinc Philippus IV. Hispaniarum Rex amplissimo privilegio dato Matriti 10. Decembris 1638. Ducis Palmæ titulo insignivit, non sine animi sui dolore, qui ab honorum, & ambitionis stimulis pœnitens alienus vivebat. Dum autem satagebat patrius, ut vinculis matrimonii alligaret Carolum, Carolus Religionis desiderio æstuabat, ac Deus tandem pia ejus animi vota excepit; nam longâ ægritudine fractis ejus corporis viribus, patrum suadere tandem potuit, ut annueret, quod in fratris sui Iulii Thomasi commodum, sponsam sibi paratam, ac Principatum spontè cederet: ideoque relicto Palmæ Oppido non sine incolentium magno dolore, ac lachrymis, sacrilque initiatus anno 1640. inde Panormi Clericorum Regularium Ordinem magna cum animi exultatione 9. Aprilis an. 1641. amplexus est. Absoluto probationis anno die 11. Aprilis 1642. solennia emisit vota: ac studiis addictus, contra omnium opinionem ita profecit, ut ob ingenii felicitatem, socios omnes longè præcesserit, magnamque doctrinam sibi comparaverit: ideoque adhuc discipulus Theologicas lucubrationes doctissime aggressus est, quas exinde publici juris fecit. Exacto studiorum curriculo 30. Julii 1649. nō sine plausu Theologicæ Doctoris lauream promeruit. A literis haud sejungere passus religiosæ perfectionis studium. Erant illi familiaria Seraphici Doctoris volumina, ac Angelici Doctoris opera, quorum gesta, ac doctrinam imitatus, ab uno rectas perfecti viri leges, ab altero doctrinæ profunditatem in se exscribere curavit: hujus vestigia adamussim sequutus est, ideoque ejus cordi erat totam hujus sancti viri doctrinam alphabetico ordine dirigere.

re. Aphorismis inter sese connexis contrahere, quod etiam & de Sancti Doctoris expositioribus variè ejus scripta expendentibus efficere meditabatur. Hoc verò magnæ molis opus *Bibliothecam Thomasticam* inscribere proposuerat. Cùm autem, humilitate suadente, suis viribus impar opus, ac brevent vitæ suæ cursum putaret, Ordinis Prædicatorum Generalem Magistrum rogavit, ut alicui suæ Religionis sodali doctrinâ instructissimo hæc Provinciam demandaret, quod ille perpetrare promissit: ipse verò nonnullas Theologicas lucubrationes ad umbilicum perducere curavit, & edidit; multaque alia in lucem emisisset, ni adversa valetudo à studiis ingenium aversisset. Absolutissima viri sanctimonia, ac doctrina magnam apud nonnullos Præsules, ac primæ notæ viros promeruit æstimationem: hinc postquâ domû Pannormitanam S. Mariz à Catenis Prepositi munere rexisset, anno 1658. Româ petere coactus, ut Generalibus Ordinis Comitibus interesset; Superiorem à iussu Romæ permansit, ut ibi ejus virtutes, veluti in ampliori Orbis theatro, resulgerent: quod evenisse non ambigendum: ideoque à viris sanctitate, & doctrinâ præstantissimis, à Præsulibus, S.R.E. Cardinalibus, ac etiam à Sum. Pontificibus veneratus, magnâ nominis famâ ea in Urbe inclaruit. Cardinalis in primis Sfortia Pallavicinus eâ veneratione ejus virtutem, doctrinamq; inspexit, ut amicitia vinculis ipsi conjunctum esse exoptaverit & in intimam sui familiaritatem Carolum admiserit, & aliis, præsertim Alexandro VII. Sum. Pont. ejus virtutes indicare, laudibusq; ornare consueverit: in ipsum usq; ad supremam vitæ lineam flagrantissimum servavit amorem, quem manifestum voluit; cùm Carolus aliquas Sanctorum Reliquias in benevolentia argumentum, ex testamento legavit: Apud nonnullos etiam Præsules, ac Cardinales magnâ virtutis, doctrinaq; opinione valuit, qui non raro in ejus cella invisentes virum egregium, in difficillimis negotiis ac animarum angustiis ipsum consulebant; ejusque documenta venerabantur. A Cardinalibus Valdarico Carpegna, (cujus spiritum moderatebatur) & Gregorio Barbarigo, magnâ veneratione prosequutus est: ut etiam à Marchione Pianeze, Hyacintho de Samione, à secretis status Ducis Sabaudie, ejusq; primo Ministro: Clementi IX. perçarus fuit; à quo indulgentiam pro orantibus per horæ quadrantem, aliaq; obtinuit. Ad Hispaniæ aulam diffusâ ipsius virtutum famâ, anno 1666. ab Anna-Maria Austriaca Hispaniarum Regina, Episcopus Pactensis ejunctus est. Sed licet nonnulli ob animarum profectum, ut onus subiter, studiosè utgerent Carolum, attramen ipse in humilitate defixus, constanter dignitatem rejecit, non sine omnium admiratione. Apud Clementem X. insitit, & obtinuit, ut Amphitheatrum Romanum, quem Colosæum vocant, martyrum sanguine consecratum, occluderetur, ac interdictis in eo prophanis ludis, in Templum redactum, ad Sanctorum memoriam recolendam: anno 1674. reclusum est. Charitate estuans multa in animarum utilitatem scripsit, & egregie

patravit: præsertim in excitandis Monialium Monasterio, asceterio, aliisque piis locis in oppido Palmæ: in quibus consilio, & operâ Julio fratri semper præsto fuit. Tandem virtutibus egregiis ornatus, ac sanctimonie opinione apud omnes clarus, ægrotavit ad mortem. Multi S.R.E. Cardinales, Præsules, ac primariæ nobilitatis viri Principes ad ipsum in lectulo decubentem confluxerunt. N. Crescentius à Cubiculo tunc Clementis X. inde S. R. E. Cardinalis, Pontificio nomine ipsi benedictionem, & plenariam peccatorum Indulgentiam elargitus est. Tandem anteaq; vitæ præclara gesta, hoc heroico virtutis actu conclusit, nempe: omnia suffragia, quæ ex pia Ordinis sui institutione sodales defuncto socio persolvunt, omnia animabus, quæ in igne purgatorio cruciantur renunciavit; ipse verò se lubens, ac volens paratum exhibuit ad amplectendas omnes pœnas vel usque ad extremi judicii diem. Obiit tandem sanctè, ut vixit, Romæ primo Januarii 1675. æt. 60. ut multò ante prænuñciaverat. Ad tanti viri cadaver undiq; magnus concursus, cuiusvis ordinis; vestes discissæ, ut veluti reliquias servarent: eorumq; contactu nonnulla miracula patrata narrantur. De ejus vita, heroicis virtutibus, ac sanctitate estructi sunt procedus in ordine ad Beatificationem. Consule ipsius vitam anno 1701. editam Romæ à Io: Bonifacio Bagatta Cl. Reg. Veronensi. De eo etiam P. Blasius à Purificatione in *Vita D. Julii Thomasi*, Ioseph Silos par. 3. hist. Cler. Reg. lib. 12. pag. 555. & in *anallesi epist.* 68. pag. 180. Franciscus Maria Maginus tom. 1. de Sacris Ceremoniis pag. 3. 91. & 332. in lib. de Ritibus incolendæ solitudinis pag. 212. 256. 273. 504. in Carmelo Mariano pag. 301. & 313. & in præpos. bene moriendi prop. 75. pag. 410. P. Antonius Natalis in suo purgator. n. 99. pag. 175. & in allegat. Theologica n. 33. pag. 43. & n. 82. pag. 89. Franciscus Andaloro in corona 12. Stellar. pag. 52. Sfortia Pallavicinus S. R. E. Card. in epistolis pag. 20. 222. 223. 225. & in epistolis ad Iulium Thomasium fratrem à pag. 265. usque ad 291. & in epistola nuncupatoria libri tertii de arte perfectionis, quem honorificè ipsi dicavit: epistolam etiam nescio quam, edidit ad ipsum datam ex Oldoino in *Athenæo Rom.* pag. 602.

Quæ edidit Carolus hæc sunt,

Arbor uberrima sacræ doctrinæ, seu commentarii, & Aphorismi in summam D. Thomæ. Romæ apud Ignatium de Lazaris 1656. in fol. hoc pergrande volumen inde tribus tomis mole parvis complexum, hoc apposito titulo prodiit:

Commentarii, & Aphorismi in universam summam D. Thomæ, quibus omnium questionum, & articulorum doctrinæ breviter, & dilucidè explicatur. Veneitiis 1673. in 12.

Collibeta Theologica. Romæ typis Ignatii de Lazaris 1657. in fol.

Tabula Aurea operum omnium Antonini Diana Cl. Reg. qua resolutionum plusquam sex millia, pluraq; aliorum casuum millia in duodecim partes promiscue impressa, recta, & clara methodo in 150. tractatus ritè, ac scholasticè ordinantur, disponuntur. Ro-

mx ex typographia Nicolai Angeli Tinassi 1664. in fol.

Ordinaverat noster Carolus omnia opera celeberrimi P. Dianę, ac in tractatus, scholastica methodo per septem tomos distributa, digesserat: totius operis tabulam prenotatam typis tradidit; sed cum P. Martinus Alcolea locum praeoccupasset, suae coordinationis editionem praetermisit.

Annus Bonaventurae igneis seraphica doctrina floribus vernans, seu D. Bonaventurae de quatuor mentalibus exercitiis floridæ sententiæ, singulis totius anni diebus accommodata: nec non Anthologia sacra ex amanissimis Sanctorum, piorumque Doctorum Viridariis selecta. Panormi typis Ioannis Antonii Mandracchia 1654. in 12. & Parisiis auctior, & emendatius apud Godefridum Marcher 1658. & 1659. in 24. In hoc opere, Anthologia sacra nonnullas complectitur asceticas opellas, nempe,

Prodromum dierum & aternitatis.

Fasciculos myrrhæ duos inter animæ ubera alternatim, & continuè suscipiendos.

Sapientia domus columnas septem.

Igniti cordis Ignatii Martyris igneum simulacrum.

Sacrum Venetiis sydnus, Eucharistici solis Lucifer, & Hesperus.

Rosarium Beatiss. Virginis, Seraphici Bonaventurae Principis spiritualiter expensum.

Mariae presentia, septem salutationibus angelicis efficacius coruscans.

Salutatio Angelica Chronologica.

Caetano, corde hinc inde alis æcto, consuetas metas praevertolanti, & in ipso Dei sinu nidificanti, orantis obsequia.

Crucifixio Spiritualis Animæ

Alia quæ scripsit hæc sunt.

Oratio Marialis, seu septem petitiones, quas B. V. quotidie faciebat dum morabatur in Templo. Panormi apud Decium Cyrillum 1650. in 16.

Septem Salutationes Angelicæ septem diei horis additæ. Panormi apud eundem 1649. in 8. & italicè Bononiæ 1650. & Panormi apud Decium Cyrillum, & Nicolaum Buam 1650. in 8.

*Scala Sanctæ graduum incipientium, proficiscen-
tium, perfectorum piæ deosculatones, & meditationes per septem hebdomadæ dies distribuendæ.* Romæ apud Ignatium de Lazaris 1657. in 24.

Horologium historicum Dominicæ Passionis, quo singula Passionis mysteria singulis diei horis, mysteriis respondentibus recoluntur. Ibid. apud eundem 1657. in 16. & Panormi apud Insulā 1673. in 16.

Schema, ac Breviarium totius D. Thomæ summæ. Panormi apud Decium Cyrillum 1643.

Schema veræ vitæ, seu iugis Amoris. Romæ apud Stephanum Picart 1656.

Schema Horologii Historici Dominicæ Passionis. Romæ apud Ignatium de Lazaris 1657. in 32.

Schema divinorum Atributorum. Romæ apud eundem 1657.

Schema totius Sacræ Scripturæ. Ibidem apud eundem 1657.

Schema Majus seu magna arbor universa summæ D. Thomæ quatuor apertis foliis explicata. Ibidem apud eundem 1656.

Schema festivum pro Sacra Urbis incolumitate sub optimo P. M. Alexandri Septimi Principatu. Ibidem apud eundem 1656.

Epistola ad Alexandrum VIII. de mira utriusque Philosophiæ naturalis, & divinæ armonia. Ibidem apud eundem 1656.

Caramuelis Proteus informas 722. 131. 200. variabilis D. Thomæ dicatus, expensus, & dilucidatus. Romæ apud eundem 1657.

Ave Maria Parodiis, & Paraphrasis Beatiss. Virginis principalibus festivitatis, ac mysteriis pietatis, & non injucundè accommodata. Romæ apud Ignatium de Lazaris 1668. in 16.

Rosarium triplex Angelicum, Seraphicum, Beatum, seu Beatitatis Corona aurea, aureolisque coronatum. Romæ apud eundem.

Septem piissimi affectus efficacissimi ad implorandum Dei amorem, septem hebdomadæ diebus distributi. Romæ typis Angeli Bernabò 1669. in 16. Panormi apud Petrum de Insula 1675. in 8.

Septem Miserere efficacissimi ad implorandam Divinam misericordiam. Romæ apud Angelum Bernabò 1669.

Flores Seraphici S. Francisci excerpti ferè omnes ex ejus opusculis. Romæ typis Ignatii de Lazaris 1672. in 8.

S. Thomæ de Villanova flagrantissimi duo, sed verè mira verba: Amo, quia amo: Amo, ut Amem. Romæ quod eundem 1672.

Munusculum Beatiss. Virginis visitantibus suum dulcem Natum pauperrimè in presepio.

Clypei Mariani pro sacra ade Lauretana. Aliasque edidit opellas in foliis expansis. Itacè verò

La Passione del Signore considerata in dodeci stati &c. divisa in 12. Tomi corrispondenti à 12. Mesi dell' Anno, con altri tre Tomi continenti tavole utilissime per uso dell' Opera, Romæ apud Ignatium de Lazaris 1670. in 12.

La Cella interna di S. Catarina di Siena delineata nella medesima Santa. Romæ apud Zannettum 1669. in 8.

Centò Estasi de' Santi Pietra d' Alcantara, e Maria Madalena de' Pazzi. Romæ apud eundem 1669. in 4.

Imagini de' cinque Santi Caetano, Francesco, Filippo, Luigi, e Rosa spiegate encomiasticamente. Romæ apud Ignatium de Lazaris 1671. in 4.

Divozione al Principe degli Apostoli S. Pietro nella segnalati luoghi delle sue gloriose memorie nell' Alma Città di Roma, ordinata in dodeci stationi. Romæ typis Ignatii de Lazaris 1661. in 12. & iterum hoc titulo: *Benvenuta al divoto Pellegrino, che viene à Roma nell' Anno Santo* 1675. Romæ apud Philippum Mariam Mancinum 1675. in 12.

Invito alla Scala Santa per il Venerdì Santo.

Letticello di riposo spirituale, cioè l'oratione di quiete briève, chiara, e praticamente spiegata. Primum edita cum aphorismis Divini amoris S. Francisci de Sales, Romæ apud Ignatium de Lazaris 1662. in 12. inde cum Dominicæ Passione To. 13. Ibid. apud eundem 1670. in 12. seorsim Panormi apud Insulam 1675. in 8. & alibi.

Horo-

Horologio Historico della Passione del Signore. Hoc primum edidit Romæ in folio expanso, expressis æneis figuris Christi Domini, ac Sanctiss. Virginis: inde in libellum redegit additis meditationibus Romæ typis Ignatiæ de Lazzari 1657. in 12. ac tandem eundem in duodecim libellos divisit juxta dici horas distributos. Romæ.

La Perfezione spirituale compendiata brevissimamente da S. Carlo Borromeo in un suo ammaestramento. Romæ 1670.

Oratione continua insegnata dall' Abbate Isaac all' Abbate Cassiano, e Germano suo compagno facilissima non solo a' Religiosi, ma a' secolari d'ogni stato, anco Principi grandi. Romæ 1672.

Rosario di S. Rosa V. di Lima del Terz' Ordine di S. Domenico. Romæ 1673.

Il buon giorno del Christiano, che li dà S. Gaetano 1673.

Giornata di vota della Madonna, cioè sette Ave Marie assegnate a sette hore diverse del giorno.

Ritiro spirituale da farsi ogni giorno da ogni Christiano. Romæ apud Varensem 1673. in 12. Panormi apud Buam, & Camagnam 1670. in 12. & Petrum de Isola 1673. in 12.

S. Gaetano venerato, ed invocato con diversi esercitii, & orationi, Romæ apud Philippum Mariam Mancinum 1672.

Brieve Relatione dell' Anfiteatro Flaviano detto communemente il Coliseo. Romæ 1674.

La presenza di M. V. consistente in sette salutazioni Angeliche, corrispondenti ad altrettante hore del giorno. Panormi apud Nicolaum Buam 1651. in 8. e 1649.

Esercizio quotidiano alla Santiss. Trinità. Panormi apud Joan. Antonium Mandrachiam 1653. in 16.

Habitatione perpetua nelle Piaghe del Crocifisso. Panormi typis Nicolai Buam 1655. in 16. Ibidem apud Insulam 1675. in 8.

Gaetana devotissima, cioè esercitii da farsi ad honore del B. Gaetano. Ibid. Messanæ, Neapoli, Bartolli, Urbini, Genuæ, Romæ, & alibi.

Constitutioni di S. Francesco di Sales per le Monache della Visitatione di Maria Vergine accresciute. Romæ apud Angelum Bernabò 1656. in 16.

Novena di S. Gaetano del P. D. Francesco Maria Maggio accresciuta. Panormi typis Jo. Ant. Mandrachia 1655. in 24.

Brieve, e semplice instruzione della Fede, e Vita Christiana. Romæ apud Ignatiū de Lazzari 1662. in 12.

Aforismi del Divino amore, cavati dal Trattato dell' Amor di Dio di S. Francesco di Sales. Ibid. apud eundem 1662. in 12.

Alia edidit breviuscula: & nonnulla ex supradictis cum aliis orationibus a P. D. Carolo editis, collegit, ac typis dedit Romæ apud Mancinum 1675. in 12. D. Antonius Macca, addito titulo: *Fiori spirituali.* Prelo paraverat.

Canticum Cantorum Salamonis illustratum, notæ, & brevè paraphrasi.

Canticum admirabilem, & inestimabilem celestis

Coræ, seu ballata omnium Sanctorum, ex opusculis S. Bonaventuræ brevissimè excerptum.

Hebdomadarium pium, satispium iter incipientium, proficiscentium, & perfectorum, via purgativa, illuminativa, atque unitiva singulis diebus hebdomadæ exercendum.

Meditationes de septem signaculis libri æternæ sapientiæ.

SS. Iesu Domini Doctologia.

Miserere ex psalmis ad litteram excerptum, & orationem Dominicalem.

Orationem, seu affectus ad Christum Crucifixum.

Hymnum glorificationis, pia paraphrasi breviter per casus expensum.

Psalmum L. in sensu accomodo ad Christum Crucifixum.

Invocationem Spiritus Sancti.

Piissimas ad Deum petitiones cordis contriti, & humiliati, ex psalm. L. excerptas, & methodicè reductas.

Septem itinera Passionis, mysticè meditanda.

Monitum salutare valde hominibus necessarium, ex operibus S. Augustini excerptum.

Sacra Biblia synopsis affectivam. Italicè

Prodigio dell' Amor Serafico di S. Bonaventuræ, nel quale s'ha quasi in compendio la sua vita.

Quattro guanti spirituali di odor Divino.

La sacra Corona della Madonna, cavata dalle Parodie Mariane, & spiegata in sette salutationi.

Ricetta per addolcire tutte le afflittioni del Mondo, e dello spirito.

CAROLUS TRIGONA nobilis Platiensis Societatis Jesu, natus 6. Januarii 1615. Societatem amplexus est 27. Decembris 1630. in qua quatuor votorum Sacramento se astrinxit 5. Maii 1651. Vir à doctrinā celebratus; nam præter humanas literas, Philosophiam, ac Theologiam, scholasticam docuit: moralem verò supra triginta annos magna cum laude professus est. Rexit Collegia Siculense, & Platiense, Studio infatigabilis, ac solertiā singulari, doctrinā, ac prudentiā semper ubique claruit, præsertim verò Mellanæ, in qua sapientiā, morum comitate, & in rebus agendis facilitate veneratus, passim ejus consilia in difficillimis conscientie questionibus omnes, vel ipsi Præsules exquirebant. Apud D. Josephū Cicalā, & D. Franciscum Alvarez Archiepiscopos Messanenses Theologus, Examiner Synodalis, Visitor, & librorum Confor. enituit. Fuit, & Theologus Camilli Azzalli S.R.E. Cardinalis, & Michaelis Angeli Bonadies Episcoporum Catanensium: ut etiam & Francis Mariæ Rini Episcopi Syracusani. In suum Theologum, & Examinatorem Synodalem delegit Franciscus Arata Episcopus Liparensis, ejusque successor Cætanus del Castillo, qui etiam Consultorem, & Censorem S. Inquisitionis Romanæ ea in Insula constituit: ipse enim ex speciali privilegio Generalem ejusdem Insule Inquisitorem agebat. Octogenario major decessit Mellanæ circa annū 1703.

Synodum ab Ill. & Reverendis. Domino D. Joseph Cicala Archiepiscopo Messanensi an. 1681. die 20. Aprilis Messanæ celebratam, Messanæ ex typogra-

graphia Vincentii de Amico 1631. in 4.
Scriptum etiam sed typis haud commisit

Synodum Liparensis ab Ill. & Rev. Domino D. Caetano del Castillo celebratam, quæ dum erat edenda ob inopinatam Episcopi mortem in s. remansit.

Classum pro referendis propositionibus damnatis ab Innocentio XI.

Consilia, & Allegationes.
Italicè

Lettera Annua dell' Anno 1640. della Provincia di Sicilia della Compagnia di Gesù mandata a Roma.

Gli Atti della Visita della Diocesi di Messina mandati al Card. Montalto Francesco Peretti, e presentati al Pontefice Innocenzo X.

CASIMIRVS DRACO Panormitanus Iuris utriusq; Doctor, Patre Blasio, de quo suo loco, in lucem editus est anno 1654. Jurisprudentiæ ab adolescentiâ addictus, & egregiâ doctrinâ insigniter cumulatus, inter primarios causarum patronos eminebat: magno etenim cliētum numero stipatus graviores Siculorum Procerum causas non sine plausu, felicissimè propugnauit. Hinc ad nonnullos honorum gradus meritò euectus est. In Panormitano Prætorio anno 1685. Iudex sedit. In Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ anno 1688. & ter in supremis Magnæ Regiæ Curie subsellis index etiam integerrimus præfuit annis 1693. 1697. & 1701. Exinde anno 1703. Regii Patrimonii Fiscii Patronus electus, mox eodem munere in Magnæ Regiæ Curie foro anno 1705. cohonestatus est. Hanc modò provinciam præclarè administrat, dum ad maiora, egregii viri promeritis exposcentibus, properare videtur. Multa scripsit Allegationum volumina; attamen solum in lucem emisit

Allegationes in causa successiois Status Geracis pro Comite Rogerio de Viginimillis Comite Marchione Geracis, Principe Castriboni &c. contra Dominam D. Felicem de Viginimillis viduam relictam Comitis Blasii de Viginimillis Comitis Marchionis Geracis, Principis Castriboni &c. Panormi apud Iosephum la Barbera 1692. in fol.

Veritatis, & Justitiæ Patrocinium in causa successiois status Geracis pro Domino D. Hieronymo Dei gratia Comite Viginimilli in Liguria, ac Geracis Comite XXIX. & Marchione XVII. statusq; huius ex Domini Comitis D. Rogerii occasu successore, contra Dominam D. Felicem Barberini & de Viginimillis Domini D. Urbani Barberini Preneptis Principis uxorem. Panormi apud Iosephum Gramignani 1700. in fol.

CASSIANUS Historicus Siculus, ut opinatur Octavius Caetanus tom. 1. Sanctor. Sicul. pag. 19. & Pirrus not. Eccl. Syracus. pag. 123: quo vixerit ævo incertum: sanè Pirrus antiquū meritò scriptorem vocat. Scripsit ex citatis auctoribus, & ex Christ. Scobar de reb. Syracus. p. 14.

De Vita Chrestii Episcopi Syracusani.

CATALDUS AMODEI Saccensis Musices peritissimus, cujus monumenta musicis notis modulata semper cum plausu exceperè omnes Neapoli, ubi magnâ æstimatione vixit: ibique variis in Ecclesiis fuit musices Moderator eximius.

Obiit Neapoli circa annum 1695. Edidit italicè

Cantate à Voce sola. Libro primo, Opera seconda. Neapoli apud Novellum de Bonis 1685. in 4.

CATALDUS AQUILA, alias PARISIUS Siculus, & forsitan Panormitanus, familia etenim Parisia, quæ nunc titulo Marchionis Oleastri præfulget, ex antiquis temporibus domicilium habet Panormi. Esset profectò Vizinensis, si Lucius Marineus civem suum in epistol. lib. 5. dixisset, ut innuit Nicolaus Antonius in Biblioth. Hispana to. 2. pag. 358. Marineus etenim in epist. cit. tantummodo Siculum fuisse ait: quare, & si patria nostra Sicilia est, omnium rerum dives, &c. ea in epistola Cataldum Jurisconsultum, ac Poetam clarissimū vocat, ejusq; consilium permanendi apud Joannem Lusitanæ Regem laudat. In Lusitania igitur vixit Cataldus ob litteras, aliasq; virtutes Joanni secundo Regi, eiusq; filio notho Georgio Avenensium Ducum Progenitori in paucis carissimus. Huic admodum familiarem fuisse ex epistola nuncupatoria Georgii Hermici Cajadi poetæ Lusitani pro ecloga sua tertia ipsi Regis filio inscripta, patet, ubi ait: *Siculo tuo semper uteris ut Socrate Alcibiades, & Seneca Nero; nec injuria, quandoquidem vtr est haud quaquàm indoctus, aut imperitus.* & ipse Cajadus in epigram. ad Cataldum, huic audivisse, suumq; præceptorem fuisse fatetur. Nec Emmanueli Regi Joannis Successori eo in Regno gratissimum extitisse dubito, cum litteratorum, amantissimus fuerit, ac iisdem commentaria scripserit, ex Raineri in libro *Stati del mondo* pag. 305. Vivebat anno 1509. & forsitan in ipso Lusitano Regno denatus est. De eo vide citatos Marineum ejus amicum, & Nicolaum Antonium, qui eandem laudibus Cataldum cumulant. Scripsit ex ipso Nicolao

Ad Emmanuelem Regem libros quatuor, scilicet de rebus gestis Joannis Regis ultimo vita sua tempore, atque Emmanuelis inauguratione.

Arcilinguem, sive de Gestis Alphonsi V. adversus Mauros, ad Joannem Regem.

De Perfecto Homine ad eundem.

Epithalamium ad Alvarum Hispaniæ, hoc est Castellæ Præsidem.

Consolationem ad Marchionem Ferdinandum Medensem.

Blegiarum libros duos.

Epigrammatum libros duos.

Opera jam relata, carminibus expressa typis edidit simul. Seorsim verò

Visionum libros quinque.

Verum Salamonem, sive Martinum ad Comitem Alcontinum, & alia. Ulyssipone 1509. in fol.

Lilius Gregorius Gyraldus dial. 2. de Poetis nostrorum temporum pag. 417. cum Gesnero in Bibl. p. 139. Scripsisse tradit

De morte Alphonsi Principis.

De bello Africo. (Hæc autem forsitan eadem sunt opera, ac supra notata de gestis Alphonsi.)

Quatuor, aut quinque libros Elegiarum, & alia. Ex Cathalogo Bibliothecæ Baldeanz pag. 116. Edidit

Epistolas.

Diri-

Divisionum lib. forsan *Visionum* corrigendum. Vnam ipsius Epistolam ad Lucium Marineum habemus inter epistolas eiusdem Mariani *lib. 5.*

CATALDVS FIMIA Catanensis patritio genere ortus, Jurisconsultus doctissimus. Vir studio, ac scriptis indefessus: ideoque doctrinâ, & eruditione clarissimus. Cum magna integritatis fama, septies in Magnæ Regiæ Curia Foro effulset Iudex: semel in Consistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ subseclis, Regiusque Consiliarius. Obiit Catanzæ 14. Februarii 1638. Laudatur à Balthasare Abruzzo *ad pramm. sum. par. 2. cap. 2. num. 206.* & in 5. *accidit aliquando num. 32.* Caracciolo *decif. 2. num. 22.* Testai *allegat. 21. num. 22.* Magretti in obseru. *ad pramm. Ducis Sermonetæ 5. 5. num. 5. pag. 144.* & 174. *num. 15.* Petro Ansalone *de sua familia pag. 279.* Ignario Gastone in *disceptat. pro Catanensi Gymnasio disc. 1. num. 14.* Joanne Baptista de Grossis in *decacord. Catan. tom. 2. cord. 9. pag. 146.* ubi ait: *Plurima dimisit ingenii monumenta magno à Jurisconsultis habita pretio: & pag. 149. addit: quòd unâ cum Petro de Amico, & Rocchio Potenzano, Regni Pragmaticas recentiores in laudabilem ordinem redegerit. Ex eodem Grosso in m. s. de viris illustr. Catanzæ reliquit*

Repertor. Vol. XII. Decisionum Tom. XII. Repertorium Feudale. Allegationum Vol. XXVIII. At solum editas vidi cum Marco Antonio de Marchesii, & Mario Cariddi

Iustificaciones sententiæ data in causa petitionis Vindicatoriæ, & reintegratoriæ septem feudorum nuper erektorum in titulum Baronie Asprimontis 1637. sine loco, & Typographi nomine.

CATALDUS FLORENTIA de PAZZIS Catanensis, ob uxoris ductionem inter Messanenſes recensitus, nobili loco natus, Baro S. Joannis, vir politoribus literis excultus. Vivebat Messanzæ ann. 1671. De eo Petrus Ansalonius *de sua familia pag. 280.* Edidit italicè

Gli Avvenimenti Tragici della Città di Sciacca. Venetiis apud Balionum 1671. in 12.

CATALDUS SICULUS v. Vincentius Erans.

CELIDONIUS SIINI Panormitanus Tertii Ordinis S. Francisci Sacræ Theologiæ Doctor, & Magister, natus 4. Decembris 1661. anno ætatis suæ 15. Ordinis habitum obtinuit, ac Romæ virtutes, & regularis disciplinæ tyrocinium consecit; ibique studiorum spatia cum ingenii laude emensus est. In Calathajerorensi Academia Philosophiæ, ac Theologiæ laureâ donatus, ac doctrinâ insigniter instructus, Philosophicas quæstiones Panormi in Cœnobio S. Mariæ de Misericordia, Drepani, ac Messanzæ docuit; Theologiam verò in eodem Panormitano Cœnobio. Oratoriâ facultate clarus, ac insigni munitus memoriâ, in quadragesimali curriculo conciones habuit semel, & iterum Panormi, Politii, Alcamii, & alibi non sine laude. Historicâ eruditione dives, nunc vivit Panormi, magnâ æstimatione prosequutus. Scripsit italicè, ac typis quamprimum tradet

Quadragesimale. Tom. I. m. s. in 4.

Sabbati della Santiss. Vergine. Tom. I. m. s. in 4.

Panegirici de' Santi. Tom. I. m. s. in 4.

CERES. Multa de Cerere, quam deceptæ Gentilium mentes Deam putarunt, tradidere Poetæ, multaque Mythologi. Consule Joan. Boccaccium in *Deorum Geneologia*, Vincen. Cartarium in *Imaginibus Deorum*, Nicolaum Comitum in *Mythol. lib. 5. cap. 13.* Lilius Gregor. Gyraldum de *Diis Gentium*, Vossium in *Theologia Gentium*, aliosque. Sepositis Musarum somniis, pauca, quæ ad nostrum institutum spectare videntur, seligam. Fuit Ceres Sicula, ut habemus ex Solino *cap. 11.* Arnobio. contra *Gentes lib. 1.* Cicerone *lib. 4. orat. 9. in Verrem*, Aristotele de *mirabil. auscult.* Ioanne Boccaccio *geneol. lib. 8.* aliisque. Ennensem, vel Catanensem fuisse, ait Lactantius Firmianus *divinar. instit. lib. 2. cap. 4.* Ennensem putat Cicero in *Verrem lib. 5. act. 5.* Silius Ital. *lib. 1.* Julius Firmicus de *errore prophan. Relig.* Aristoteles in *mirabil. auscult.* apud Cluverium *Sicul. ant. lib. 2. cap. 7. pag. 317.* Fazellus de *reb. Sicul. dec. 1. lib. 9. cap. 2. pag. 225.* ideoque in fronte tomii tertii Pragmaticarum Siciliæ editi Panormi 1658. Cereris spectatur effigies, cum hac inscriptione: *Ceres Ennensis prima leges dedit.* Catanensem volunt Alexander ab Alexandro *dier. Genial. lib. 6. cap. 2. pag. 613.* Petrus Carrera *hist. Catan. vol. 1. lib. 1. cap. 1. pag. 14.* Jo: Bap. de Grossis *decacord. Catan. t. 2. cord. 9. p. 145.* Nonnulli Æneam Cererem legunt apud Silium Italicum *lib. 4. v. 124.* & Claudianum *lib. 1. de Raptu Proserpine:* at Cluverius *loc. cit.* legendum putat Enneam, ex Turnebo *lib. 8. advers. cap. 12.* quam sententiam amplectitur Criticorum chorus; sed an legendum Ennea, vel Ænea ex variis auctorum placitis, consule Cluverium, cit. Carreram *ibid. lib. 2. cap. 3. pag. 181.* & Thomam Dempsterum *ad Rosinum lib. 2. pag. 113.* mihi potius Ennea lectio arridet. Nata ergo Ceres in Sicilia patre Saturno, prudentiâ, ingenioque enituit, quæ cum homines glandibus vescerentur, ipsa frumenti usum adinvenit, aratro terram scindere, frumentum serere, ac in panem redigere docuit: ideoque Orpheus in hymno Cereris ait:

*Colla Bovum, quæ prima gravi subjecit aratro,
Felicemque dedit victum mortalibus agris.*

Ovidius *lib. 5. metamorph.*

Prima Ceres unco glebam dimovit aratro,

Prima dedit fruges, alimenta que mitia terris.

& *lib. 4. fastor.* Virgil. 1. Georg. alique non pauci apud Vinc. Auriam in *Sicil. Inventrice cap. 1. 5. 1. pag. 2.* & in *meis observationib. ad eandem pag. 78.* ubi adinventæ alia, Cereri ascripta reperies, & Isidem eandem, ac Cererem esse comperies. At quia Gentes more pecudum sine disciplina, ac lege vivebant, Ceres statuta, ac leges, ad mores erudiendos invenit; ideoque in hac nostra Bibliotheca relata vides. Primam leges adinvenisse testantur Cicero in *Verrem act. 7.* Plinius *lib. 7. cap. 56. nat. hist.* Diodorus Siculus *lib. 1. n. 14.* & *lib. 5. n. 5.* Maurolycus *hist. Sic. lib. 1. pag. 1.* Fazellus *dec. 1. lib. 9. pag. 225.* Cartarius in *imag. deor.* alique. Hinc Legiferam vocant. Cererem Virgilius *Æneid. lib. 4. n. 58.* Lilius Gyraldus de *Diis*

de Diis Gent. synt. 4. pag. 362. num. 30. Pierius Valerianus hyerogl. lib. 1. cap. 27. pag. 12. lib. 3. cap. 16. pag. 29. & lib. 21. cap. 16. pag. 213. Walfangus Latinus lib. 2. comm. de Republ. Rom. cap. 7. Natalis Comes loc. cit. qui rectè perpendit hoc significare nomen festorum Cereris, quæ Thesmophoria dixerunt (de quibus etiam Athenæus lib. 3. cap. 26. pag. 109.) nam ex græcâ radice, Thesmos lex sonat, & phoria ferre, quasi dixissent: Legisera: quod etiam tradunt Jo: Rosinus antiq. Roman. lib. 2. cap. 11. p. 73. & Jul. Cæsar Scaliger poet. lib. 2. cap. 20. pag. 81. Apud Megarenseſ templum Cereri Legislatrici dicatum restatur Panianias lib. 1. de alio in Ægina scribit Herodotus lib. 6. Hinc Plutarchus opusc. contra Colotem, quemdam nomine Colotem acriter redarguit, qui legum inventionem Cereri ausus est denegare. In numismate Panormitano apud Parutam in suis Sicul. numif. v. 43. Ceres intuetur aristas redimita, velo tecta, & in sede locata, ac si populum instruat, ut observat Aug. Inveges tom. 1. annual. Rannorm. pag. 457. & Marcus Maer in declar. numism. Sicul. pag. 8. & in Cereris Legislatricis honorem excusum perpendunt. Aliud etiam videre licet apud eundem Parutam numisma num. 44. in quo etiam mulierem sedentem, & veluti populum erudientem, spectatur: & Inveges cit. pag. 458. & Maier loc. cit. Cereri Legislatrici ascribunt: sed Vincen. Auria in observationib. ad Batillum Ioann. Bapt. de Iudice pag. 326. Dianæ fuisse putat. Ob ejus præclara adinventâ, ac egregias dotes immortalitate dignam æstimant Cererem Gentes, ac inter Deas relatam venerabantur; eique altaria, templa, ac festa variis in locis dicata, apud auctores citatq; leges; immò Sicilia tota fuit Cereri consecrata, ut testatur Cicero in Verrem lib. 4.orat. 9. *Vetus est hæc opinio, ait; qua constat ex antiquissimis Græcorum literis, atque monumentis Insulam Sicilia totam esse Cereri, & Liberæ consecratam.*

CHARMUS Syracusanus facillimæ, ac facundissimæ venæ poeta; cui mos erat sæpius in convivii interesse, ac singulis ferculis versiculos, ac proverbia argutè, ac promptè accomodare magno cum conviviarum oblectamento. Non raro in convivio centum ferculis onusto, cui & centum affidebant convivæ, omnibus Musæ suæ sales lepidissimè aptavit. Hæc tradunt Suidas tom. 2. pag. 1114. Athenæus lib. 1. cap. 4. pag. 4. Gyraldus de poet. hist. dial. 3. pag. 133. Goltzius in Sicil. hist. post. pag. 39, Patritius poetic. dec. hist. lib. 1. p. 93. Bonannus Syracus. illustr. l. 2. pag. 296. Fazellus de reb. Sicul. dec. 1. lib. 4. cap. 1. pag. 102. & Crassus in hist. poet. Græcor. pag. 105. Plurimum apud Messanenſes æstimatione valuit ob doctrinam, festivaque carmina, ut habemus ex Athenæo cit. Casaubono in animad. ad Athenæum lib. 1. cap. 4. pag. 15. & Placido Reinæ in not. hist. Messan. par. 1. pag. 175. Claruit circa ætatem Alexandri Magni ex Crasso, & Patritio cit. quamvis Vossius de poetis Græcis p. 87. inter poetâs incertæ ætatis recenscat. Scripsit

Carmina, quarum quidem versum poema, ait Gy-

raldus cit. Solensis Clearcus Dipnologiam vocavit; alii Opsologiam, alii Hydypathiam, Chrysippus verò Grastoniam, quæ omnia vocabula ad gulæ, & ventris, voluptatisque rationem referuntur. Hæc etiam ejus operis nomina exhibet Vossius cit. & Suidas, apud quem sic explicantur. Clearcus Solensis id poema vocat Dipnologia, quasi dicat Caniloquium, idest orationem de Cæna, alii Opsologia, idest de Opsoniis orationem. Chrysippus Gastrologia, idest ventris legem; alii Hydypathia, idest suavem voluptatem. Ex eo desumpsisse videtur argumenta distichorum suorum Martialis, ut notat Carolus Stephanus in dict. p. 665. Matthæus Raderus in Martialem l. 13. p. 844. ex Cælio Rhodigino l. 28. lect. antiq. cap. 8.

CHARONDAS Catanensis Philosophus Pythagoricus, & Legumlator celeberrimus. Catanzum natum tradunt Aristoteles polit. lib. 2. Jo: Stobæus ser. 145. Heraclides Ponticus de Politis ubi de Rheginis, Jamblicus in vita Pythagoræ ex edit. Lucæ Holstenii pag. 140. Carolus Stephanus in dict. pag. 617. v. Catana, licet pag. 666. v. Charondas, sibi contrarius, Thurium fuisse scribat, origine Catanzum: id ipsum protulit Hofmannus in lex. tom. 1. pag. 399. & 427. Catanensem voluere etiam Sebastianus Conradus in notis ad Val. Max. lib. 6. cap. finali, Joannes Fiore in Calabria illustr. lib. 4. cap. 5. §. 2. pag. 393. Morerius in dict. tom. 1. pag. 839. Lascaris apud Maurolycum hist. Sicil. lib. 1. pag. 18. & 19. Goltzius in Sicil. hist. post. pag. 86. quibus addendi quotquot Siculi de Charonda scripsere. Ideoque non audiendus Hieronymus Marafiotus in descrip. Calabriae lib. 2. cap. 9. pag. 101. & alibi, qui Locrensem vult Charondam, ubi ut suam fulciat opinionem Aristotelem citat lib. 2. politicor. suppresso nomine Catanei, non sine turpi malitiâ, ut observat Carrera hist. Catan. vol. 1. pag. 413. hæc enim protulit Aristotelis verba: scripserunt Leges Zeleuchus locis iis, qui ad occidentem pertinent; & Charondas suis Civibus. At Aristotelis verba sunt: Charondas Catanæus suis Civibus. hinc meritò à Carrera reprehensus, in quo miror, majorem modestiam desiderari à P. Fiore in Calabria cit. pag. 393. cum & ipse in detrahendis Siculis Scriptoribus, Religiosæ modestiæ limites excedat, Nec audiendus Gabriel Barrius, qui in descrip. Calabriae lib. 5. pag. 419. Thurium voluit Charondam, ut observat Carrera cit. pag. 413. etsi P. Fiore Carrerâ objurgare audeat, ait enim apud Barriū non inveniri Charondam Thurium. Nec fuit Sibarita, ut sine aliquo rationis fulcimento scripsit Hieronymus à Florentia cent. 36. an. 3560. relatus, & rejectus à P. Fiore cit. n. 4. pag. 393. Erravit tandem Raphaël Volaterranus anthropol. lib. 13. qui Tyrium voluit Charondam (at paulò post Aristotelis opinionem protulit) ex æquivocatione forsan Thuri. Cur autem aliqui Thuriū dixerint, hæc fuit causa. Catana discedens apud Thurium habitavit, illisq; populis leges dedit, ut mox tradam. Immo ex Diodoro Siculo lib. 12. n. 11. eo tempore accidisse colligimus, cum ad eam Urbem inhabitandam, ac constituendam variæ confluerant nationes, quarum unaquaq; proprium

prium nomen in sua Tribu servavit: earum una, Insularis vocabatur, quia populi, qui à vicinis Insulis ibi appulerunt, eandem constabant. Hinc sine propriæ patriæ injuriâ poterat Charondas inter Thuriōs ascriptus, verè Thurius à Scriptoribus vocari, ut inter alios scripsit Diodorus cit. & Valer. Max. lib. 6. cap. 5. Repellendâ denique illorum dubitatio, qui duos Legumlatōres nomine Charondæ claruisse ambigerunt, unum Catanensem, Thuriū alterum, quorum opinio retulit, & rejecit Carrera, & Fiore citati. Catanensis igitur Charondas Philosophus egregius Pythagoram audivit, ex Laertio in vita Pythagoræ, Jamblico in vita ejusdem cap. 23. 27. & 30. Porphyrio in vita Pythagoræ, cit. Seneca ep. 90. Jo: Ger. Vossii de Philosophorum sectis cap. 6. §. 27. pag. 38. Leonardo Cozzando de Magistr. antiquor. Philosoph. lib. 5. cap. 1. pag. 309. aliisque. Fuit & aliquis, qui scripsit à Zeleuco Legumlatore etiam eruditum, sed hanc opinionem rejecit Aristoteles in polit. qui ibidem lib. 4. ait: quod cum inter Catanenses mediocri fortunâ florisset, & Catanensium leges corrigere meditaretur, oblitere cives; & ut inquit Ælianus var. hist. lib. 3. cap. 17. fugâ vitæ consulens, Rhegium transfretavit, & Rheginis leges dedit: his leges condidisse tradit Heraclides in politiis, & Jamblicus in vita Pythag. cap. 7. & 27. Inde ad Thuriōs digressus, ipsis etiam leges scripsit, ex Diodoro Siculo lib. 12. n. 11. & seq. temerè à Barrio lib. 5. Calabrie pag. 419. rejectus: ideoque meritò à Carrera cit. pag. 413. reprehensus; quicquid contra eruditissimum Carreram in Barri defensionem evomeat P. Fiore cit. Diodori sententiam sequitur Val. Maximus lib. 6. cap. 5. Cozzandus cit. Brietius annal. par. 2. tom. 1. olymp. 83. an. 2. Morerius cit. aliique. Moralibus virtutibus instructus claruit, ut ex ejus legibus eruit Carrera cit. Et ex Diodoro cit. non modò omni disciplinarum genere excultum deducimus, verum etiam summâ bonitate effulsisse, & in rebus divinis, humanisque altè versatum agnoscimus. Jamblicus verò cap. 27. & 30. inter Pythagoræ discipulos, & egregios legumlatōres Charondæ primatum concedit. Crotoniatis, Sybaritis, Catanensibus Rheginis, Himerensibus, Agrigentinis, Tauromenitanis, aliisque leges dedit, Pythagoræ operâ, qui his muniti, diu inconcussi perdurarunt, testis Porphyrio in Vita Pythagoræ pag. 14. & Jamblico cit. cap. 7. qui cap. 30. addit Charondam honores Diis similes assequutum. Theodoretus autem lib. 9. ait, quod omnium primus Siculis, ac Italis leges constituit; sed suadere hæc potuisse Thirenos, Celtas, & Iberos ut ipsas exciperent. Tullius lib. 2. de legibus ait, quod Charondæ animum ad leges condendas non vana aliqua delectatio impulit, sed Reipublicæ utilitas, existimavit autem in legumlatoribus officii rationem postulare, suadendos cives benignitate potius, quam minarum terrore: ideoque Plato in legibus suis concinnandis Charondam æmulatus est. Additque Cicero lib. 3. nostri Charondæ statum fuisse, Magistratum à civibus obediendum, amandum,

Biblioth. Sicula Tom. I.

ac veneratione prosequendum. Calcidensibus etiam, qui Italiam, & Siciliam inhabitabant, leges suas dedit, teste Aristotele Polit. lib. 2. Goltzio in hist. post. Sicil. pag. 86. Lascari apud Maurolycum hist. Sicil. lib. 1. p. 18. & 19. & Silvagio de tribus Peregrinis cap. 40. p. 130. & cap. 44. pag. 161. Ipse etiam leges excerpere Locrenses, ex Marasiori cit. (ideoque forsitan Locrensem dixit Charondam) & Athenienses juxta recentiores nonnullos, inter quos Stephanus in dict. p. 617. & Silvagius cit. quod ut observat Carrera cit. apud antiquos non legitur. Ob doctrinam ideoque, legesque suas in Italia, & Græciâ celeberrimum sibi nomen comparavit: hinc Catanenses dolore affecti, quod egregium civem ad fugam coegerint, in patriam revocarunt; ac summo honore exceperunt, quod è numismatibus sibi dicatis, & sepulchri magnificentia clarè deducitur. Catanenses ergo civis sui leges accepere, teste Aristotele polit. lib. 2. & Jamblico in Vita Pythagoræ cap. 7. Carthaginensibus leges tradidisse, ait Alexander ab Alexandro dier. Genial. lib. 6. cap. 20. p. 653. additque Cælius Rhodiginus lect. antiq. lib. 18. cap. 19. Marsilius Ficinus in argum. ad Minos Platonis p. 34. & Natalis Comes mythol. lib. 2. cap. 2. quod leges Carthaginensibus datas è Saturno derivatas prædicabat, ut tanquam à Numine conditas, summâ veneratione observarent. At Carthaginensibus leges dedisse negat Tiraquellus in annot. ad Alex. ab Alexan. loc. cit. Pro Carthaginensibus legendum Catanensibus opinatur Carrera cit. p. 414. Relatos verò auctores Joannes Joinsius lib. 2. cap. 7. p. 149. apud Joannem Mollerum de script. Homonymis cap. 3. num. 18. p. 294. castigat: etenim, ipsos Charondam Catanensem, cum Charone historico Carthaginense, ex nominis affinitate, confundisse ostendit. Græcis in Italia, & Sicilia degentibus leges dedit, ex Seneca ep. 90. & Italiam, & Siciliam à Charonda leges accepisse tradit Plato dial. 10. de Republ. Mazaceni juxta Capadoces Charondæ legibus utebantur, ex Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 23. p. 738. Non omittendum, quod de harum legum excellentia literis mandavit Aristoteles Polit. nempe præferendas omnibus aliorum legumlatorum ævi sui; ex quo rectè deducit Carrera cit. p. 414. Platoni superiorem constituisse. Jamblicus cit. c. 27. de Charonda ait: optimorum legumlatorum unus, & c. 30. Discipuli Pythagoræ omnium Optimi fuerunt legumlatōres. Primus quidē Charondas Catanæus. Ut nullus suarum legum mutationē tentaret, inter alia decrevit, ut nemo ipsarum reformationem proponeret, nisi adligata ad collum funei adeont nisi utiliorem proponeret, ad mortem paratum sese exponeret, ut Diodorus ait lib. 12. num. 17. Cum autem senuerit, addit Valer. Maximus lib. 6. cap. 5. compositis civium seditionibus, ut in posterum omni dissidio januam occluderet, prudenter sancivit, ut si quis in publicas conciones armis munitus ingrederetur, statim vitâ privarent: at elapso temporis spatio, è Villa regrediens appenso lateri pugio; & inopinatò, concione convocatâ, forum ingressus, ut erat armatus, cum de legis violatione nonnulli

S

inque

monerent Charondam, eundem pugionem coram omnibus pectori infixit, ac proprio sanguine legis observantiam subscripsit: hæc ex Valerio cit. Cicerone *lib. 3. de legibus*, & Diodoro Siculo *lib. 12. num. 19.* qui inter se paululum dissentiunt. Addit Diodorus quod nonnulli facinus istud Diocli Syracusano legumlatori ascribunt. Carrera verò cit. *p. 415.* & Bonannus *Syracus. illustr. pag. 337.* Diocli probabilius hoc mortis genus contigisse putat. Gravi ætate cōfectus vivebat olymp. 83. ante Christi Domini adventum ann. 440. ex Carrera cit. *pa. 413.* Quamvis autem P. Fiore in *Calabria cit. pa. 393.* obiisse ait apud Thurios, at tamen ex his, quæ adjiciam, Catanæ vitam absolvisse patet: etenim tanto viro sepulchrum è marmore Catanenses extruxere, in quo stamnea arca cum ejus cadavere claudebatur. Hoc autem sepulchrum Fezelli ævo, ut ipse testatur *dec. 1. de reb. Sicul. lib. 3. cap. 1. pa. 66.* Catanæ fuit adinventum juxta ædem D. Agathæ, quam veterem vocant, idest an. 1524. ex Roccho Pirro *not. Eccl. Catan. pa. 62.* De eo etiam Joan. Bapt. de Grossis in *decatord. Catan. tom. 2. cord. 6. mod. 9. pag. 38.* Subdit Carrera cit. *pa. 416.* ætate sua adhuc perdurasse, in eoq; legebatur inscriptio, quæ Charondæ sepulchrum esse declarabat, ac quindecim annos antequam opus de rebus Catanensibus edidisset, nempe anno 1624. incautè eversum testatur: quod iterum confirmat *Vol. 2. lib. 2. pag. 250.* Catanæ etiam ejus effigies fuit marmoris insculpta, ejusque caput in ædibus Senatus Catanensis servabatur, ex eodem Carrera cit. *pag. 362.* & de Grossis cit. *pag. 46.* & tandem juxta quorundam sententiam argenteis, æneisq; numismatibus Charondæ memoriam servare curarunt Catanenses, quæ habentur apud Parutam in *numis. Sicilia*, in illis Catanæ *n. 5. 9. 12. & 41.* eaque cum aliis explanat Carrera cit. *vol. 1. lib. 3. cap. 23. pag. 360. & seq.* & Marcus Maer in nova editione Parutæ *pag. 31.* Horum unum explicat Raphael Trichetus de Fresne Burdegalensis, edita *epistola de Charondæ effigie in Catanensi nummo argenteo expressa ad V. C. Petrum Seguinum D. Germani in Urbe Antistitem.* Parisiis 1658. in 8. ut habeo ex Joanne Halleruordio in *Biblioth. curiosa* *p. 351.* & Mollero cit. *p. 295.* & iterum in libro cui titulus: *Selecta Numismata antiqua ex Museo Petri Seguni.* Lutetiæ Parisiorum 1665. in 4. in ea epistola adductis nostri Carreræ rationibus, sed Carreræ nomine suppresso, Charondæ fuisse credit: sed cum ego caput viri barbati his in numismatibus, cornubus munitionem vidissem, Jovis Ammonis esse putavi, ac mordicus sublinerem, & solidissimas suppeditaret rationes Antiquitas: at ne mei instituti fines transgrediar, & in alienam messem falcem immittam, hanc spartam aliis ornandam relinquo. Nonnullæ Charondæ leges adhuc supersites sunt apud Diodorum Siculum *lib. 12. n. 12. & seq.* Aliæ apud Stobæum *Ser. 145.* Aliæ de patria potestate extat apud Dionysium Halicarnasæum *lib. 2.* Aliæ servatur apud Plutarchum *opuscul. de curiositate*, contra eos qui civem in scenis carperent, ac de adulatoribus, & curiosis

in comædiis interdictis. Aliam demum retulit Aristoteles *Politic. lib. 2. de falsis testibus*, ac obedientiâ moderatoribus præstandâ. Hinc minor eundem Aristotelem cit. scripsisse de Charonda hanc tantum legem de falsis testibus supervivisse. Apud Athenienses inter pocula Charondæ leges caneantur, teste Hermippo *lib. 6. de Legislatoribus*, apud Athenæum *lib. 14. c. 3. p. 619.*

B. CHEROMENVS Syracusanus S. Niconis Martyris Discipulus, qui unâ cum CXCIX. Discipulis martyrio coronatus, ad Cælum evolavit 23. Martii an. 255. ex Octavio Caetano *tom. 1. Sanctior. Siculor. pa. 44.* Vitam solitariam peregit, & Sanctimoniâ clarus decessit 2. Novembris an. 297. Ipsius meminit Kalendarium Gallicanum apud Michaellem Angelum Mancharusum in *Kalend. Syracus. 2. Novemb.* Ex eodem loco cit. ut etiam 23. Martii. Scripsit

Acta Sanctorum Martyrum Niconis, & CXCIX. Discipulorum. Extant apud Bollandum in *actis SS. to. 3. Martii*, ex codice Bibliothecæ Ambrosianæ.

CHERUBINUS BELLUS ex oppido Terranova Ordinis Strictioris Observatiæ S. Francisci, tum poeta, tum Theologus clari nominis: Pontificiis juribus instructus etiam enituit, apud suos magna æstimatione veneratus. In Provincia Sicula Vallis Neri Definitorè egit. Floruit an. 1652. De eo Lucas Wadignus de *Script. minor. pag. 89.* & Petrus Tognolettus in *Paradiso Seraphico par. 1. lib. 5. cap. 1. pag. 570.* Edidit linguâ Siculâ:

Ergasto Idillio Primo. Panormi apud Decium Cyrillum, & Angelum Orlandum 1616. in 12.

Le Lagrime di Maria Vergine nel Calvario. Ibid. apud Decium Cyrillum 1635. in 12. Italicè verò

Clori Favola Pastorale. Ibid. apud Decium Cyrillum, & Angelum Orlandum 1618. in 12.

Hæc adhuc in Sæculo vivens edidit, sub nomine Hieronymi Belli, quo ntebatur; postquam verò Religionem amplexus est, publici juris fecit:

L' Agnese Tragedia Sacra. Ibid. apud Nicolaum Buam, & Michaellem Portannovam 1646. in 12.

Il Martirio di S. Agata Tragedia. Ibid. apud eundem 1646. in 12. ex Allatio in *drammat. pa. 6. & 21.*

Il Nascimento del Bambino Gesù, Azione Drammatica. Ibid. apud Josephum Bisagnum 1652. in 8. & apud Coppolanum 1663. in 12.

Prelo paraverat, Summam casuum Conscientiæ.

CHRISTOPHORUS BRIGNONE Panormitanus Sacerdos, Sacræ Theologiæ, & Juris utriusque Doctor, ac Apostolicus Prothonotarius. Ingenio clarus, bis in Panormitano Collegio Academicæ Princeps, doctrinam hausit egregiam. Ne dum gravioribus disciplinis, quàm amœnioribus literis excultus in Reaccensorum Academia ascriptus inclauit. De patria benemeritus, à Panormitano Senatu fuit missus ad Comitum Aja-læ Siciliæ Proregem Messanæ degentem, ut magni momenti negotia pertractaret, ut ex *hist. Chronol. Proregum Siciliæ* D. Vinc. Auria *p. 134.* habemus. Ejusdem Senatus negotia procuravit in Regia Aula Philippi IV. Catholici Regis, ubi Patriæ jura, ac privilegia interrito pectore propugnavit.

Hinc

Hinc Panormum regressus in laborum præmium Parochus, S. Marię de Monteferrato in Suburbio Panormi eligitur an. 1650. & exinde in eadem Urbe Parochus Ecclesię S. Hippolyti an. 1663. Obiit Panormi 8. Aprilis 1681. Laudatur à Scraphino à S. Catharina Senensi in vita F. Petri à Matre Dei pag. 93. Edidit italicè

La Nebbia sgombrata difesa Domenicana per la limpia, & Immaculata Concettione della Gran Madre di Dio Maria, composta in lingua Castigliana dal D. D. Marc' Antonio Palau, tradotta in italiano. Panormi apud Dominicum de Anselmo 1654. in 4.

Panegirico dell' Immaculata Concettione di Maria Vergine dal M. R. P. Giuseppe Spucces della Compagnia di Gesù detto nella Real Cappella di S. Pietro del Palazzo Regio di Palermo nel 1640. tradotto dall' originale italiano nello spagnolo. Ibidem apud eundem 1654. in 4. Hispanè

Rezo de Cavalleros de Regla a los de la Orden de Sant' Jago: devocion loalbe a los de qualquiera Orden de Cavalleros. Provecho a cada persona noble. Ibid. apud Barberá, Rumulum, & Orlandú 1678. in 12.

CHRYSIPPUS Siculus Medicus. Multos Chrysippi nomine insignitos inter scriptores proditū est. A Laertio in Vita Chrysippi Solensis præter hunc Solensem, alii quinque recensentur. Joinsius *hist. Philos. lib. 2. cap. 8. p. 150. & 159.* apud Mollerum *de scriptoribus Homonymis cap. 3. p. 297.* Viginti Chrysippos enumerat, & inter hos. Novem Medicos. Hos inter Medicos, unum Medicū Siculū claruisse patet ex Galeno *lib. 2. de differ. pulsuum. c. 10. p. 58.* ubi ipsum reprehendit, ex quo in Sicilia natus, & græcam non callebat linguam, attamen legem Græcis dare voluit de nominibus. Quo vixerit ævo incertum est: at doctrinā philosophicā, ac medicā satis instructum effulsisse ex dicendis patet. Hic Chrysippus Siculus, teste Luca Antonio Portio in *Erasistrato, sive de sanguinis missione dial. 2. p. 102.* & Nicolao Lanzone in *Pseudo-Galenico p. 38.* Scripsit accuratè, & diligenter

De affectibus, & ægitudinibus animi, deque remediis, ægro animo convenientibus. Hoc opus in quatuor libros distributum citat Galenus *de Hippocratis, & Platonis decretis lib. 4. cap. 4. & 7. lib. 5. cap. 5. p. 257. & cap. 7. p. 259.* qui etiam *libra 4. & 5.* per totum ipsius errores, his in libris scriptos recenset, & expendit; & ex *lib. 4. cap. 7. & lib. 5. cap. 6.* Possidonium contra Chrysippum etiam scripsisse colligimus. Eosdem libros alibi citat etiam Galenus præsertim *lib. de cognoscendis, curandisque animi morbis cap. 1. p. 50.*

De Anima libros. Hujusce operis librum primum citat Galenus in tractatu *de Hippocratis, & Platonis decretis lib. 5. cap. 7. p. 259.* ubi ait, quòd totum primum librum de Anima insipientium sermonibus, ac Poetarum carminibus replevit. Quod etiam innuit *lib. 2. ejusdem tractatus cap. 2.* ubi ipsius fragmentum adducit; *lib. 3. per totum,* quæ libro 1. de Animæ primatū scripsit, pluribus refellit: ejusque verba persæpè adducit. Opus hoc de Anima à nostro Chrysippo scriptum

ex eo deducimus, quia Galenus *de Hippocratis, & Platonis decretis lib. 2. cap. 1. p. 234.* de hoc Chrysippi opere agens ait: ad suas sententias firmandas Chrysippum vulgares interdum Poetas adduxisse, & in verborum etymologiis aberrasse: at eadem censurā Chrysippum Siculum notat in tractatu *de differentiis pulsuum lib. 2. cap. 10. pag. 58.* Nostri Siculi Chrysippi fuisse puto hæc alia, nempe

Commentaria Logica, &

Commentaria absque causis conscripta curatoria, & morali, quæ citat Galenus de Hippocratis, & Platonis decretis lib. 2. cap. 2. p. 234.

De Venæ sectione, ex Portio, & Lanzone locis citatis. Sed hujus operis auctorem non Chrysippum Siculum, sed Chrysippum Cnidium Erasistrati præceptorem fuisse puto, ex Galeno *de venæ sectione adversus Erasistratum lib. 2. cap. 2. & lib. 3. cap. 2.* ubi sentiel, & iterum Chrysippum Cnidium vocat. Hujus etiam meminuit Laertius in *vita Chrysippi Solensis.*

CITHARIUS, sive CITERIUS Syracusanus Poeta, & Grammaticus eximius, literis apprime excultus floruit: græcarum literarum professor, Aristarcho, Zenodotoque similis claruit. Burdegalam profectus ibi multos humanioribus literis erudit; ductaque uxore, & Burdegalensi Urbe donatus, cum nullos suscepisset filios, eadem in urbe decessit. Ansonii Burdegalensis amicus, & coævus, vixit circa annum 364. in quo hoc Epigrammate celebratur in commemoratione Professorum Burdegalensium *Epigr. 14.*

*Cithariq Siculo Syracusanq Grammatico
Burdegalensi Græco.*

*En Cithari dialecte mibi: memorabere, dignus,
Grammaticos inter qui celebrare bonos.
Esset Aristarchi tibi gloria, Zenodotique
Græjorum, antiquus si sequeretur honos.
Carminibus, quæ prima tuis sunt condita in annis,
Concedit Cei Musa Simonidei.
Urbe satus Sicula, nostram peregrinus adisti:
Excultam studiis quam propè reddideras.
Conjugium nactus cito nobilis, & locupletis,
Invidia fati non genitor moreris.
At nos defunctum memori celebramus honore:
Fovimus & vivum munere amicitie.*

De eo etiam Petrus Angelus Spera *de nobilit. profess. Grammaticæ lib. 4. pag. 283.* qui scripsisse testatur

Carmina, quibus Simonidis Cei ingenium superavit. Hunc eundem puto, quem Joan. Viginthillius in *tabula Poetarum Sicularum* libro suo de Poetis Siculis præfixa, Citharium sive Citherium Sidonium vocat. At Citherius ille Poeta ab Athenæo citatus *lib. 15. cap. 13. pag. 692.* cujus etiam meminuit Patritius ex Crasso *de poetis Græcis p. 115.* alius est à nostro, Athenæus enim anno post Christum natum 190. floruit ex Joanne Baptista Ricciolio *tom. 4. ind. 2. p. 201.* nempe ann. 174. ante nostrum Citharium. Nostri Citharii adhuc extat nobile Epigramma de Pastoribus, teste Josepho Scaligero *Ansoniarum lect. lib. 1. ca. 12. pag. 36.* Ipsius fragmenta habemus in libro:

S 2

Epi-

Epigrammata vetera, quorum pleraque nunc primum ex antiquis codicibus, & lapidibus alia sparsim antehac errantia, jam undecumque collecta emendatius vulgata, destinataque in libros IV. Parisiis 1590. in 4. prodire ex Bibliotheca Petri Pithæi, cum ejusdem emendationibus, teste Joanne Alberto Fabricio in append. Biblioth. Latine pag. 8. Joseph Scaliger edidit etiam Catalecta Veterum Poetarum in duos libros digesta, in quibus invenies carmina Citherii Sidonii Syracusani ex eodem Fabricio cit. pag. 29. & 30. sed dicendum Citherii Syracusani esse, vel Citherii Sidonii.

CIULLUS dal CAMO Siculus Poeta, corruptè ita vocatus, veriùs tamen VINCENTIUS AL-CAMENSIS: Ciullus enim Vincentius sonat; ita ea rudis ætas, cum Italica lingua adhuc balbutiebat, nomina concipiebat: & Siculæ linguæ hoc proprium esse incompertum est: mos enim adhuc viget inter nos, præsertim apud vulgum, quod *Ninu*, pro Antonino, *Ciccu*, pro Francisco, *Masi*, pro Thoma, *Cola*, pro Nicolao substituntur: & ad rem *Nzulu*, & *Cilla*, pro Vincentio, & Vincentia reponitur. Angelo Coloccio apud Leonem Allatium in *epist. ad lectores suorum Poetar. antiquor. p. 22.* immutare nomen Ciulli: vel ut ipse ait *Cieli*, in *Coelium* placuit: sed hanc immutationem redarguit Allatius *pag. 24.* cum Ciulli nomen nec dissonum, nec malè oleat. Alcamensem fuisse pro certo habeo: nam cum ipsum nonnulli vocent italicè *Ciullo*, vel, *Cielo dal Camo* ex Colaccio, Allatio, & auctoribus infra citandis; ex eo corrupto nomine rectius scribendum italicè intelligimus *Ciullo d' Alcamo*; Alcamus enim italicè *Alcamo*, ut rectè *Auria in Sicilia Inventricem* ait, *cap. 9. §. 5. pa. 31.* Hic primus italica panxit carmina ex Colaccio, quem retulit, & approbavit Allatius *loc. cit. pag. 21. & 22. & in epist. nuncup.* cum enim inter Italos Poetas alius Ciullo antiquior non eluceat, meritò in hunc, & secum in Siciliam (ubi exortu hoc Poematis genus) primati gloria, & Italici carminis inventio referenda. Clarnit ex Colaccio paulò post Gothorum ruinam in Italia, quam opinionem multis refellit Allatius; Gothorum enim ruinam anno 555. evenisse testatur Genebrardus, post alios, in *Chronolog.* at circa hæc tempora, nec vixit, nec vivere potuit Italica lingua in Sicilia, ubi nata: sed sub Normannis Regibus, ut latè scripsi in *observat. ad Siciliam Inventricem D. Vinc. Auria c. 9. §. 5. p. 145. & seq.* paulatim efformata; & regnante Friderico II. Imp. eò deducta, ut hac linguâ scribere, & ingenii momenta exarare potuerint. Hinc cum Allatio *pag. 23.* deducendum Ciullum non paulò post Gothorû ruinam floruisse, sed sub Friderico II. Imp. an. 1197. (anno 1297. ex typographi incuriâ legitur apud Jo. Mariâ de Crescimbeni virum ingenio, & eruditione clarissimum in *hist. Poet. Vulgaris lib. 4. pag. 263.*) vel paulò ante vixisse conjectamus: Ciullus enim apud Allatium *cit. pag. 409.* Saladini Babylonix Regis meminit, qui Regni primordia ab anno 1172. exorsus est: & Soldani Egypti, qui tunc multa contra Christi Fideles perpetravit. Laudatus Crescim-

beni *loc. cit. lib. 1. pa. 2. & 3.* Allatii, & Colocci opinionem de Ciulli primatu infringere videtur; nam etsi Siculis Italicæ Poetis inventionem concedat; attamen si alii, ait, circa Ciulli tempora claruere Poetæ, cur primatum in Ciullo inferendum? Nec ratio deducta ab ipsis Ciulli carminibus, in quibus Egyptii Soldani, & Regis Babylonix meminit Ciullus, ut divitiis affluentium, concludere sibi videtur; nam longè ante præcedere poterant: nos enim hodie Cresum, ut ditissimum nominamus. At si non primus Ciullus, inter primos sine hæsitatione recensendus (quod concedit Crescimbeni in *commentar. ad hist. Poet. Vulg. vol. 1. lib. 4. cap. 5. pag. 199.*) Si enim à Siculis, eodem Crescimbeni teste, Italica Poetis originem traxit, & alium Siculum Ciullo antiquiorem non invenimus, vel primus, vel inter primos collocandus. Adde quod rudis illa, ac inculta dictio, quæ in Ciulli carminibus observatur, ut Crescimbeni notat in *comm. cit. lib. 1. cap. 2. p. 4. & cap. 4. pag. 11.* apertè indicat in ipsa poetis nativitate, hæc Ciulli carmina exorta. His tandem addam eruditissimi Apostoli Zeni judicium, ex epistola mihi data Venetiis 6. Augusti 1791, ut in *meis observationibus ad Siciliam Inventricem Vinc. Auræ scripsi pag. 153.* nempe, quod ex Dantis auctoritate hæc Ciulli antiquitas roboratur: hic enim in *lib. de vulgari eloquentia Parisiis edito 1577. pa. 22.* ait: Si vulgare Sicilianum accipere volumus, &c. quod prodit à terrigenis medicribus, ex ore quorum judicium eliciendum videtur, pralationis minimè dignum est: quia non sine quodam tempore profertur, ut puta ibi [Tragimi deste focora, se teste a bolontate] hoc verò carmen à Dante in exemplum deductum est nostri Ciulli, ut observavit Zeno, quod legitur apud Allatium *pag. 408.* ideoque cum hanc Ciulli auctoritatem exhibeat Dâtes ad probandâ rudiorè, & antiquiorem carminû Siculorum modû, ut à Siculis cultioribus secernat, deducendû rectè putat Ciullum nò solum antiquû, sed etiâ populari, rudiq; dictione scripsisse, ut ferebat prima italicæ linguæ, & poetis ætas, & infantia. Ciullum à Græcis Siciliam inhabitantibus carminum formam per disticos accepisse Colotius putavit, quod doctissimè negat Crescimbeni in *hist. cit. lib. 1. pag. 3. & seq.* ubi de forma carminum ipsius oculatè, ut solet, disserit, Allatius *cit. pag. 34. & seq.* alium esse putat Ciullum ab illo Poeta Anonymo, quem Siculi nomine citant, de quo Jovius in *epist. ad Hier. Scanapeum*: & hunc Siculum Ferdinandum Balamium Poetam Siculum fuisse opinatur: at ego Ioannem Nasum existimo, ut loco suo leges. Ciullum citat Fridericus Ubaldinus in *comm. ad Petrarcham*, ex Ioanne Vigintimillio apud Allatium *cit. pag. 66.* de eo etiam Crescimbeni in *comm. cit. lib. 1. pag. 2. 28. 30. 31. 44. 375. & 382.* Scripsit Ciullus italicè

Rime. ipsius aliqua habes carmina apud Allatium in libro: *Poeti Antichi* Neapoli apud Sebastianum de Alece 1661. in 8. Colocius etiam, Collestaneam verborum ex ipsius carminibus erutam, confecit, teste Allatio *cit. pag. 34. & 38.*

CLAU-

CLAUDIUS MARIUS ARETIUS Patritius, & nobilis Syracusanus, vir eruditissimus, politicis literis excultus, poesi latinâ, italâ ac, siculâ claruit. Historici Imperialis titulo à Carolo V. Imp. insignitus emittit, cuius monumentis nonnulli historias illustrarunt suas, teste Ioanne Vingtumillio de *Poetis Siculis* cap. 5. pag. 33. Floruit circa annum 1544. De eo Ab. Pirrus not. *Eccles. Syrac.* pag. 213. Iacobus Tirinus in *indice auctorum in calce operis in Sacram Scripturam*, & Andreas Schottus *Biblioth. Hispan.* tom. 2. p. 313. ubi mendosè legitur Cl. Marius Arelus. Edidit *De Situ Siciliae librum*. Panormi typis Antonii de Mayda 1537. in 4. & Messanæ in officina Petrutii Spiræ 1542. in 4. extat etiam in volumine inscripto: *Italia Illustrata, seu Rerum, Urbiumque Italicarum Scriptores varii notæ melioris*. Francofurti 1600. in fol. & in libro: *Rerum Sicularum Scriptores ex recentioribus præcipui*. Francofurti ad Moenum apud Andream Wechelium 1579. in fol.

Hispania Situm. extat in *Hispania Illustrata*. Francofurti apud Claudium Marinum, & Heredes Ioannis Aubrii 1603. in fol. prodijt etiam cum opusculo de Situ Siciliæ, & Beroso Ioannis Annii Viterbiensis. Lugduni 1552. in 12. ex Ioanne Alberto Fabricio in *Biblioth. Latina append.* 2. pag. 164. quæ omnia italicè edita sunt Vitembergæ 1612. in 8. Italicè etiam

Observationi della lingua Siciliana, e canzoni nel proprio idioma. Messanæ apud Petruccium Spiram 1543. in 4.

Ex Bibliotheca Conradi Gesneri edita per Frisium p. 154. hos scripsit libellos, his titulis prænotatos, qui simul collecti prodire, nempe

Siciliæ descriptio accuratissima. dialogus, in quo præ Casare Iura Burgundiæ, Mediolani, & Neapolis leguntur. Clades ad Ticinum, & Rex liberatus. Monoci Dominus quare Casari studet. Duellum Casaris. Siculorum, Hispanorumque tumultus. Primus ejus in Hispaniam accessus. Philippi Filii Natalis. Dialogus, ubi Hispania descriptio cum recentioribus nominibus. Dialogus, in quo Virgilii versus, defectus Luna, solisque labores, & ille: discite iustitiam moniti, & non temnere divos, declaratur. Europæ descriptio cum recentioribus nominibus. Observantia quædam latine. Lusus Acidis, & Galathea connubium. Summi Pontificis liberatio. Elegia tres de Casare. Epigrammata nonnulla. Basileæ 1544. Opusculum, de Summi Pontificis liberatione, editum fuit etiam seorsum Venetiis 1544. ex Ludovico à S. Carolo in *Biblioth. Pontif. lib.* 2. pag. 290.

CLEMENS FICARRA Panormitanus Clericus Regularis, natus anno 1606. parentibus genere, & virtute clarissimis, Iurisprudentiæ operâ dedit, & Doctoris Laureâ donatus Messanæ, causarum Patronum egit non sine laude. At spreto sæculi illecebris, anno ætatis suæ 27. Clericorum Regularum institutû amplexus est 7. Iunii 1633. & solemniter emisit vota Panormi 8. Octobris 1634. Doctrinâ, & virtutum ornamento effulsit: gravioribus enim scientiis addictus, sub clarissimo P. D. Hieronymo Matranga, in doctissimum

virum efformatus est: ideoque magno cum discipulorum progressu severiores Philosophiæ, ac Theologiæ disciplinas alios docuit. Doctrinam regularis observantiæ studio insigniter illustravit: ideoque perspecta exemplaris vitæ suæ ratione, diu adhibitus est ad informandos Ordinis sui tyrones. Prudentiâ, zelo regularis disciplinæ, vitæ innocentia, virtutibusque munitus, ad altissimæ perfectionis fastigium pervenit. Romæ ubi diu vixit, Dynastas, Præsules, ac S. R. E. Cardinales in sui venerationem traxit. Domum Romanam S. Andree Præpositi munere rexit: bis in Generalem Ordinis Consultorem assumptus est: ac dum Romæ vixit semper omnium ætimationem promeruit; ibique tandem, numeris omnibus absolutus, decessit 2. Martii 1683. relicto sodalibus suis insigni virtutum exemplo. Ipsum laudat P. Franc. Maria Magius de *Sacris Cæremoniis opusc.* 2. disq. 6. pa. 168. & disq. 8. pa. 183. Edidit *De Fama Tractatum Theologico-Moralem. Partem Primam*. Romæ typis Ignatii de Lazaris 1671. in fol.

Paraverat Partem Secundam, quam m.s. reliquit.

CLEMENS LARDIA Messanenſis Ordinis Minorum S. Francisci de Paula, vir doctrinâ, & auctoritate clarus, Siciliam, & Anconitanam Provinciam rexit: ac circa ann. 1660. floruit. Edidit italicè

Brieve Racconto dell'arrivo in Messina di S. Francesca di Paola. Messanæ apud Dominicum Costa 1661. in 12.

CLEMENS NETINUS ex familia de Laurentio Capuccinus, vir undique venerandus ob amplissimam sapientiam, eximias virtutes, honoresque, quibus effulsit. Annum agens 16. rejectis sæculi blanditiis, religionem amplexus est, in qua eâ animi contentione ad virtutes adipiscendas incubuit, ut religiosæ perfectionis exemplar evaserit. In studiis ita profecit, ut doctrinâ excultissimus, magna cum laude Philosophiam, ac scholasticam Theologiam docuerit. Ob egregia ejus promerita fuit Provinciæ Syracusanæ Dignator, ac quartum eamdem Provinciam rexit Provincialis: & à Fratibus Cosentiniæ Provinciæ etiam ad eam Provinciam regendam, licet absens, assumptus est. Commissarium Generalem egit in Provinciis Messanensi, Panormitana, & Hiduntina. Romæ etiam Procuratoris Generalis munere laudabiliter functus, magnâ valuit æstimatione apud Paulum V. qui ipsum veluti Patrem amplectebatur, ac sæpius accersitum in Pontificio Palatio venerabatur: frequenter de eo dicere solitus: inveni hominem secundum cor meum. Nec minori æstimatione claruit apud Urbanum VIII. Pont. Max. Tandem anno 1618. totius Ordinis Capuccinorum Generalis electus est. In hoc supremo Ordinis munere, zelum, ac curam prædecessorum Moderatorum sanctè æmulatus, totum adhibuit studium, ut solidius, ac præclarius regularis observantia effloresceret. Religionis Provincias lustrando, Imperator ipse, ac Reges, veluti virum ex Cælo delapsum, summo honore exceperunt: populi quoque obviam illi egrediebantur,

bantur, ut veluti novum Christiani Orbis Prophetam susciperent. Ideoque prudentiâ, doctrinâ, dexteritate, ac vitæ sanctimoniâ ubique celeberrimus claruit. Multis etiam Deus admirandis viri sanitatem comprobavit, nam ægrotos nonnullos sanitati restituit, ac à Dæmonum vexatione liberavit, adhibitâ tantummodo benedictione. Tandem sanctè decessit Syracusanus 22. Septembris 1631. ætat. 73. Funus magnâ populi frequentiâ celebratum. De eo plura Abb. Pirrus not. *Eccl. Syracus.* p. 208. 220. & 225. P. Marcellus à Pise tom. 3. *annal. Capucc. an.* 1631. §. 14. P. Fortunatus Hueberus in *Menolog. S. Francisci* 6. Novemb. p. 2097. & Dionysius Genuens in *Biblioth. Capucc.* pag. 81. qui testatur scripsisse multos *Philosophiæ, ac Theologiæ Tractatus, qui m. ss. asservantur.* &

Tractatum super Regulam FF. Minorum, præsertim super Votum Paupertatis Seraphicæ.

CLEON Syracusanus, Stephano de Urbibus memoratus verbo *Aspis* pag. 125. qui Syracusanum expressè vocat. Bonannus in *sua Syracus. illustr. lib. 2. pag. 296.* Poetam fuisse putat: ac eundem, quem Siculum nominat Ruphus Festus Avienus, ac eorum unus, à quo idem Ruphus multa accepit, ut etiam tradit Petrus Crinitus *lib. 5. cap. 80. de Poetis Latinis*, & Conradus Gesnerus in *Biblioth.* qui teste Bonanno citato librum suum citat inscriptum

Lamenon, idest lavatus.

Andreas Schotus in *Senecæ suas. lib. 1. p. 11.* Cleonis Sophistæ Siculi meminit, ac forsan eundem ac nostrum Syracusanum putat Bonannus, additque ignorari tempus, quo floruit. De quodam Cleone agit Raphael Volaterranus *lib. 14. anthropol.* quem vocat Cleonem Curienum: Poetam fuisse, ac scripsisse fatetur Argonauta, à quo Apollonius Rhodius mutuatus est: eadem scribit Carolus Stephanus in *dict. pag. 707. Bibliotheca Gesneri* edita per Frisium pag. 158. & Cratinus in *histor. poetica Græcorum* pag. 121. Quod autem hic idem sit ac noster Syracusanus, sine hesitatione affirmat P. Ragusa in *elogiis Siculorum* p. 76. & *Sicil. Biblioth. Vet.* pag. 66. sed ex Stephano cit. & Gesnero alium à nostro deducitur; nam postquam de hoc Cleone agunt, paulò post distinctè de nostro Syracusano scribunt: ac testatur Carolus Stephanus, quod ejus meminit epitome Artemidori Ephesii. Ex Stephano de Urbibus loc. cit. noster Syracusanus scripsit librum

De Portubus.

Hoc opus scripsisse, sunt etiam testes Vossius de *hist. Græcis* lib. 3. pag. 344. (à quo inter auctores incertæ ætatis recensetur) Morerius in *dition. tom. 1. pag. 896.* Gesnerus cit. & Carolus Stephanus cit.

CLITIÆ Academia Messanenensis. Diu Messanæ Officinæ Academia inclauit, ut loco suo trademus: ac belli vi anno 1678. ipsius igne extincto, multi literarum amantissimi Academiam hanc excitare curarunt anno 1701. ut antiquam illius gloriam resumeret: ideoque à Joanne Emmanue-

le Fernandez Paccoco Viglienza Marchione, Siciliae Moderatore, tunc Messanæ degente, facultatem petiere, ut hanc Academiam erigendam permitteret: at ipse ne dum hanc novam fundationem pronis excepit auribus, verum etiam in sui patrocinium Academiam assumere promisit. Mox consilio, cum ipsorum gloria immutato, ut sub Catholici Regis auspiciis eandem fundarent, proposuit, ac se Regiam voluntatem impetraturum spondit, ut obtinuit. Hinc anno 1701. hæc nova Academia ortum habuit, ejusque exordium fuit in Messanenſi Seminario, ubi tunc Regii Sacelli Musicos, Nobiles, Regni Dynastas, Urbis Magistratus, doctique viri magnâ frequentiam confluxere. In Academia Phrenoschema, vulgò *Impresa*, Heliotropium delegere, quod Solem ex naturali propensione respicit, addito lemmate: *Veritas, ex Horatio carminæ, qui cecinit: Fides, unaque Veritas.* In ejus albo omnium primus memoratus Prorex fuit recensitus, exinde præclariores Urbis viri literis, & eruditione insignes subsequuti sunt. Bis singulo mense, nunc in Clericorum Regularium domo conveniunt Academici. At dum Franciscus de Judice S. R. E. Cardinalis Siciliae Moderator Messanæ moras traxit, voluit, ut singulis Dominicis diebus omnes Academici in Regio Palatio literariæ monumenta ingeminarent: & ingeniorum calorem sui aspectu, & æstimationis vi, mirum in modum fovebat. Academicorum societatem moderantur is, qui est à secretis, & Censores duo per semestris spatium, quo elapso, ipsorum successores eligunt. Qui à secretis præst invitantur ad solemniores congressus Nobiles, ac primarios Urbis viros curam gerit: nempe, quando Epistolæ Marianæ festum, & Anniversarium Natalitium Catholici Regis celebratur: ut etiam cum Bacchanaliorum libellum indicitur. Ipse etiam Academicum, qui discursu recitet, ac problema proponat, post decimum quintum diem solvendum, designat. Qui verò discursum recitat, Principis nomine, & honore tunc gaudet. Edidit italicè

Applausi nel dì Natalizia di Filippo V. gran Monarca delle due Sicilie, e delle Spagne, espressi ne componimenti della Real Società degli Accademici della Clizia nel 1703. Messanæ apud Dominicum Costam 1704. in 8.

CONRADINUS PUTEUS Agrigentinus, Iurisconsultus doctrinâ celebris, ac Novariensis Prætor. Edidit

Ad Bullam Apostolicam Nicolai V. & Reg. Pragmat. Alphonsi de Censibus doctissimas Annotationes, apud Petrum de Gregorio de *Censibus*. Panormi typis Io. Anton. de Francis 1609. in 4. & iterum Panormi ex Officina typographica Franc. Ciotti 1622. in fol.

CONRADUS quidam Ordinis Prædicatorum, patriâ forsan Panormitanus, Prior Monasterii Panormitani S. Catharinæ, qui floruit ann. 1290. eo tempore, quo Moniales prædicti Monasterii sub Fratrum Prædicatorum regimine degebant, ut habet Abb. Pirrus not. *Eccl. Panorm.* pag. 221. Scripsit

Epi-

Epistolam ad Angelum Boccamazzæ Episcopum Catanensem, quam integram exscribit Ioannes Bapt. de Grossis in *sua Catana sacra* pag. 143. & seq. & Abela in *Melisa illustr.* p. 262. in eaq; multa de Sicilia complexus est.

CONSTANTINUS CAETANUS nobilis Syracusanus Benedictinus Congregationis Cassinensis, vir literarum, & eruditionis gloriâ celeberrimus, Oestavi, & Alphonsi Caetani Societatis Iesu frater, (de quibus in hac Bibliotheca suis locis.) ex Marchionibus Sortini, & Principibus Cassari, parentibus Barnaba Caetano, & Hieronyma Perno natus, lucis usuram accepit anno 1560. Religionem amplexus est in Monasterio S. Nicolai de Arenis Catanz, ubi solennia edidit vota 29. Octobris 1586. Studiis, & gravioribus Philosophiæ, ac Theologiæ disciplinis addictus, doctrinâ claruit. Inde ad perscrutanda antiquitatis monumenta, eâ animi contentione adhesit, ut pervolutis ferè omnibus Italiæ Archivis, ab Ecclesiastica, recondita, insignique eruditione celeberrimum sibi nomen comparaverit. Hinc ubique ejus famâ diffusâ, Clemens VIII. Pont. Max. Romanæ accersivit Constantinum, ut ex Bulla Pauli V. in Operibus B. Petri Damiani primæ editionis pater, ibique veluti in ampliori Orbis theatro ipsius doctrinæ, & eruditionis præstantia effulgeret. Romæ indefesso labore antiquitatum studia sequens, totum vitæ cursum in pulverulentis Archiviorum angulis impendit, & è tinearum injuriis memorabilia, & illustriora Ecclesiasticæ historiæ monumenta laudabiliter liberavit. Ideoque ex antiquitatis tenebris maximum nōmini sui splendorem conciliavit, & amplissima ejus eruditio, in admiratione viros sanè egregios traxit. Hac ex causa clariss. Cæsar Baronius Constantini eruditionem veneratus, in suorum Annalium iucubrationibus ipsum sibi adiutorem delegit. Hinc pluries Constantinum laudat, ac multis in locis lumen à Constantini scientia, accepisse fatetur. Ita tom. 11. an. 1002. num. 4. scribit: *legimus ejusdem duo donationum diplomata nobis ostensa à Domino Constantino Caetano Monacho Congregationis Cassinensis, Archiviorum per-vestigatore diligentissimo.* An. 1065. num. 16. anno 1072. num. 34. & tom. 12. ann. 1119. num. 3. alia de eo honorificè protulit testimonia. Ipsemet Baronius curavit, ut à Paulo V. Pont. Max. in Bibliotheca Vaticana custos præficeretur: & ob singularem meritum præstantiam eodem in munere ipsum cōfirmarunt Greg. XV. Urbanus VIII. & Innocentius X. apud quos magnâ valuit opinione: ac ipsis ob sacras eruditionis opes gratissimus vixit, quibus à sacris literarum monumentis fuit: ideoque à nonnullis scriptoribus Romani Pontificis historiographus appellatur. Nec ambigitur quod in sacrum Cardinalium Senatū adjunxissent Constantinum, ni invidia astus acriter obstitissent. A Paulo V. Abbas titularis S. Baronti fuit electus, & ab Urbano VIII. Prioratus S. Nicolai de Latina in Sicilia donatus, ut testatur Abb. Pirrus not. Eccl. Agrig. pag. 334. Apud Proceres, S. R. E. Cardinales, Regesque plurimum

æstimatione valuit, qui Constantinum Instituti Benedictini splendore sæpius dixerunt. Immortalem nominis famâ assecutus est, cum propriis sumptibus an. 1621. Apostol. Collegium Gregorianū de Propaganda Fide Romæ excitare meditaretur, eâ lege, ut ibi S. Benedicti alumni adversus Catholicæ veritatis hostes prodirent in aciem doctrinâ muniti, quarto propterea voto adstricti ad hoc opus aggrediendum, ac de hoc Collegio primus electus fuit Præses. Sed hoc egregium opus perficere haud potuit, ex magna supra vires mole: at oblata à Constantino occasione, & ex iactis jam ab ipso fundamentis Gregorii XV. Pontificis Maximi jussu, ac operâ Collegium de Propaganda Fide fuit excitatum, non sine maximo Catholicæ Fidei bono; ac constitutâ Cardinalium Congregatione, ejusdem Consultor electus est Constantinus: ac eidem Collegio post mortem omnia sua reliquit bona. Celeberrimam etiam Anicianam Bibliothecam excitavit, in qua ingenti pecuniarum sumptu rariores antiquitatis, ac eruditionis thesauros collegit. Literis, studiisque semper pietatis, ac regularium virtutum ornamenta sociavit: ideoque inculpatos tanti viri mores, ac vitæ integritatem, non sine veneratione intuebatur omnes. Tandem magno Literatorum dolore vivere desiit Romæ 17. Septembris 1650. æt. suæ an. 90. & in Ecclesia S. Benedicti sepultus est. Ob singularem doctrinam, eruditionemq; innumeri scriptores laudibus extulere Constantinum, ut Antonius Paslevinus in *appar. sacro*, Arnaldus Wion in *ligno vite*, Bellarminus de *script. Eccles.* ubi de B. Petro Damiano p. 280. Clemens Rainerius Anglicus in *lib. de Apostolatu Benedictino*, Francisc. Bivarius in *comment. ad Luc. Dextrum*, Barth. Gavantus in *Rubr. Breviar. Romani*, Franc. Aventinus in *manuali simplicium*, Jacobus Gretserus adversus *Replicatorem Calvinianum*, Io: Salas in 1. 2. D. Thom. Andreas Salazar in *not. ad Regul. S. Benedicti*, Lucas Wadignus in *not. ad opusc. S. Francisci*, Christophorus Besoldus in *specilegio politico, & juridico*, Maximilianus Sanderus *Academic. comment. lib. 1.* Michael Ghislerius tom. 1. in *Hierem. Oct.* Caetanus in *vitis Sanct. Sicul.* Andreas Victorellus in *addict. ad Ciacconium*, Ughellus in *addict. ad Ciacconium*, Bzovius in *compend. annal. Baronii*, Constantinus Bellottus de *instituto Gregorii Magni*, Martinius Martinez in *apolog. de patronatu Hispaniæ S. Amiliani*, Carolus Stengelius in *lucida corona Religionis Benedictinæ, & Monastologia*, quam ipsi inscripsit, Io: Bapt. Laurus in *Orchestra Thea. Rom.* pag. 50. & Dominus Marfigliac, omnes à Leone Allatio adducti in libro *Apes Urbane* pag. 73. qui ut eruditè perpēdit à Doctis Scriptoribus passim vocatur: *Archiviorum per-vestigator diligentissimus, & de antiquitate ecclesiastica benemerens, & planè doctus, doctissimus, & de antiquitate merendi cupidissimus, eruditissimus pater, & pius, & gravis, & eloquens, & elegans.* Quibus ego addo nonnullos alios gravissimos scriptores, qui meritò Constantinum laudibus ornant, ut Maraccius in *Bibl. Mariana* par. 1. pag. 294. & pa. 2. f. 199. Michael

Michael Justinianus in *Epistolis memorabilibus*. par. 3. pag. 114. Aloysius Novarini *opusculum*. tom. 1. pag. 61. Abb. Pirrus not. *Ecl. Syracusanae* p. 213. & lib. 4. de *Abbatibus* p. 152. Joseph Silos in *hist. Cler. Reg.* tom. 1. lib. 1. pag. 14. Petrus Ant. Tornamira in *respons. ad claritatem clarificatam* pag. 19. & seq. & in *Scriptoribus Marianis Benedictinis* pag. 48. Ludovicus à S. Carolo in *Bibl. Pontificia* l. 2. p. 293. Jo: Phil. Thomasinus *Elog.* t. 2. p. 77. Philadelph. Mungòs in *Theatr. Geneol.* p. 1. p. 202. Petrus Carrera in *mem. Catan.* vol. 2. p. 242. Jo: Bap. de Grossis in *deac. Catan.* t. 1. cord. 2. p. 47. Iacobus Grimaldi m. s. apud Philippum Bonannum in *numismatibus Sum. Pontif.* cap. 10. pag. 58. Casmirus Oudin in *supplemento ad Bellarminum de scrip. Eccles.* p. 377. Philippus Labbè in *Biblioth. nummaria* p. 249. & de *scrip. Eccles.* tom. 2. p. 201. & 202. & tom. 1. p. 42. & Sirmundus apud ipsum pa. 692. Abb. Piccinelli in *Vita Hugonis Principis Etruriae* à p. 69. & seq. Bernardus Clavellus in *hist. Arpinate* lib. 6. p. 239. Jo: Thomas de Roccaberti in *Bibliotheca Maxima Pontificia* tom. 7. pag. 27. & alii. Quae edidit Caetanus, partim proprii ingenii monumenta, partim aliorum, ejus opera, & studio collecta, & illustrata, haec sunt.

S. Petri Damiani Monachi Ord. S. Benedicti S. R. E. Cardinalis Episcopi Ostiensis, & Doctoris Sanctiss. ac disertissimi operum Tomus Primus continens Epistolarum libros octo, multis ex Bibliothecis, & argumentis, notisque illustratos, atque nunc primum excusos opera, & studio D. Constantini Caetani. Romae ex typographia Aloysii Zanetti 1606. in fol.

Tomus Secundus continens sermones, & SS. historias Romae typis Guillemi Gacciotti 1608. in fol.

Tomus Tertius continens opuscula. Romae ex typographia Jacobi Mascardi 1615. in fol. recusi simul Lagduni Supra libus Claudii Iadri 1623. in fol.

Tomus Quartus continens Orationes, Carmina, & Rhythmos, cum notis ejusdem Const. Caetani in eundem, & in Regula Clericorum Petri de Honestis. Romae 1640. in fol. Hi quatuor tomus simul prodire Parisiis sumptibus Caroli Chastellain 1642. & 1663. in fol. Epistolae seorsim editae sunt cum notis nostri Constantini Parisiis 1610. in 4. ex Guilhelmo Cave in *scrip. Eccles. hist. liter.* p. 427. & Dupin in *Biblioth. scrip. Eccles.* tom. 3. saecul. 11. cap. 8. pag. 98. Noster Caetanus indefesso labore, ac studio, collegit, ac mendis purgavit opera B. Petri Justin Clementis VIII. ut testatur Baronius tom. 11. annual. an. 1065. n. 16. & an. 1072. n. 38.

B. Amalarii Fortunati Ordinis S. Benedicti Cardinalis, & Archiepiscopi Treverensis Vita. Romae typis Jacobi Mascardi 1612. in 4.

Ven. Viri Joannis Gessen Abbatis Ord. S. Benedicti de Imitatione Christi libri quatuor recensiti; ac permultis in locis, ex veteri m. s. Codice restituti. Accessit ejusdem D. Constantini Abbatis Caetani defensio pro hoc ipso librorum Auctore. Necnon eorundem librorum methodus practica, & brevis epitome ex eodemmet opere de prompta, in quibus vita perfecta forma describitur. Romae ex typographia Jacobi Mascardi 1616. in 12. Huic opinioni, quod libri de Imitatione Christi sint Abb. Joannis Gessen, se opposuit Heribertus Rosvveydus, cui respondit

Constantinus recuso supradicto opere, & addito libello inscripto

Concertatio priori editioni auctior, cui accessit Apologetica Responsio pro hoc ipso librorum Auctore Joanne Gessen adversus Heribertum Rosvveydum Soc. Iesu. Romae 1618. in 8. Edidit etiam de hac re Apologeticum libellum pro Joanne Gessen de Imitatione Christi. Romae 1644. in 8. Cum autem Caetani defensionem etiam suscepissent Quatrema-rius, & Walgravi, hos oppugnavit Ioannes Frontonus, & Zerlinus Canonici Regulares, quos sequuti sunt Georgius Hesserus, Ioannes Bollandus, & Theophilus Raynaudus Soc. Iesu, Henricus Sommalinus, Gabriel Naudaeus, Chisterius, Caneus, Abbas Barlensis, aliique; sed tandem contra hos omnes in arenam descendit R. Franciscus Delfau Benedictinus Congregationis S. Mauri, qui edito libro an. 1674. Caetani opinionem propugnavit; at adversarium expertus est quendam Canonicum Regularem, ut legere est apud Diarium literatorum Romae an. 1678. pag. 30. & 31. Joannem Mollerum de *script. Homonymis* cap. 6. n. 43. p. 567. Henricum Wharton in *append. ad hist. liter. Guillemi Cave* pag. 90. aliosque, qui hanc Kempensem pugnam late narrant.

Pro Joanne Diacono S. R. E. Cardinali de S. Gregorii Magni ejusque Discipulorum Monachatu Benedictino libri duo. Salzburgi 1620. in 4. Augustae apud Joannem Kruger 1621. & Romae 1620. in 8. ex Bibliotheca Classica Draudii pag. 38.

Sanctorum Trium Episcoporum Religionis Benedictinae luminum Isidori Hispalensi, Idelphonso Tolerani, & Gregorii S. R. E. Cardinalis Episc. Hostiensis Vita, & Actiones, scholiis illustrata. Accesserunt opuscula quaedam ejusdem Isidori non dum edita. Romae 1616. in 4.

Animadversiones in Vitam S. Anselmi Episcopi Lucensis. Leguntur inter monumenta contra Schismaticos à Iacobo Gretsero Soc. Iesu edita Ingolstadtii 1613. in 4.

S. Columbanum Abbatem Bobiensem, & Lucensem, cum suis fuisse Ordinis S. Benedicti Assertio. Inter scholia in vitam S. Atagni à Martino Abbate Farsensi scripta. Augustae Vindelicorum 1627. in 8.

De erectione Collegii Gregoriani in Urbe Epistola Encyclica. Romae ex typogr. Cam. Apost. 1622. in 4.

Vita, & Passio S. Erasmi Antiochia Episcopi, & Martyris Caeta Urbis Patroni scripta à Joanne Caetano Casinensis Monasterii Monacho, qui & Gelasius Papa II. edita verò, & scholiis illustrata à D. Constantino Abbate Caetano ejus Gentili. Romae ex Officina typographica Caballina 1638. in 4.

SS. D. N. Gelasii Papae II. Sacri Montis Casini Monachi, ex Caetanis Urbis Caeta Ducibus, Campaniae Principibus, vita, à Pandulpho Pisano ejus familiariter conscripta, nunc primum edita, & commentariis illustrata à D. Constantino Caetano Gelasii ipsius Gentili. Romae ex eadem Officina 1638. in 4.

De Religiosa S. Ignatii, sive S. Erneconis Fundatoris Soc. Iesu per Benedictinas Institutione, deque libello exercitiorum ejusdem ab exercituario Cessneri desumpto. Venetiis 1641. in 8.

Hunc librum oppugnavit P. Ioannes Rhò Soc. Iesu edito opere Achates ad D. Constantinum Caet.

Caetanum: sed utrumque prohibuit Sacra Congregatio Iudicis, ut ex indice librorum prohibitorum.

De Singulari Priuatu S. Petri Solius, Commentarius ad Innocentium X. P. M. Item de Romana ejusdem S. Petri Domicilio, & Pontificatu Concertatio. In Bibliotheca Maxima Pontificia P. F. Ioannis Thomæ de Rocchaberti Tomo VII. Romæ ex typographia Ioannis Francisci Buagni 1698. in fol. Italicè.

Giudizio sopra la Vita del Re David scritta dal Sign. Ranuccio Pichi Secretario dell' Altezza di Parma. Romæ 1631.

Lettera sopra il Crocifisso esistente nella Basilica di San Paulo di Roma. In Epistolis memorabilibus Ab. Michaelis Iustiniani tom. 3. epist. 39. pag. 233. Romæ apud Tinassium 1675, in 12.

Innumera alia scripsit Constantinus, quæ ipso adhuc superstitæ; Plagiariorum nonnullorum manus effugere haud valuerunt: hinc vel suppressa, vel aliò fuerunt translata; sed ope Oratoris Hispani Romæ degentis partim recuperavit, partim in multis Bibliothecis dispersa asservantur. ut ss. ut legimus in ejus elogio apud Bibliot. Pontif. Rocchaberti tom. 7. pag. 27. Ipsarum operum multa extant in Bibliotheca Monasterii S. Georgii Venetiis ex P. Petro Antonio Tornamira in epist. ad lectorem scriptorum Marianorum. Horum nonnullorum nomina retulit Allatius in libro inscripto: *Apes Urbane*, nempe

Vita S. Benedicti.

Acta S. Scholasticæ Virginis ejusdem Sororis.

Acta S. Placidi Abbatis, & Martyris.

Acta S. Gregorii Magni. de his etiam Ludovicus à S. Carolo in Biblioth. Pontif. pag. 293.

Acta S. Petri Celestini. & ex Ludov. cit.

Acta S. Thomæ Aquinatis.

De Sanctitate Luciferi Episcopi Calaritanus libri II. Apologetici.

Vita Bonifacii VIII. Papæ & familia Caetanorum, cum Apologia pro ejusdem Bonifacii ingressu ad Pontificatum legitimo, prudenti regimine, & gloriosa morte. de hac etiam Ludovicus cit. in Bibliotheca Pontif.

De Nummis, & Numismatibus in honorem Beatæ Mariæ Virginis cæsis libri duo. de his etiam Maraccius in Biblioth. Mariana par. 1. pag. 295. & ex eo Philippus Labbè in Biblioth. nummaria in calce Catalog. librorum Ant. Teisserii p. 440.

De Veneratione Sanctorum libri duo.

De Sacrosancta Basilica Vaticana.

De Antiquitate Regulæ S. Augustini, & Canoniorum, quos vocant Regulares.

De Præstantia Religionis Benedictinæ, seu de quatuor causis ejusdem Regulæ materiali, formali, finali, & efficiente libri IV. Commentaria Enyelica, Patenica, Apologética.

Opuscula quadam Ambrosii Autberti Magistris in humanioribus Caroli Magni, & Abbatis S. Vincentii de Vulturno propè Capuam fluxio.

Opuscula S. Bertharii Abbatis Montis Casini, & M. sanguine Regum Gallorum.

Opera S. Brunii Episcopi Signini Tomis quatuor Biblioth. Siculæ Tom. I.

comprehensa, & scholiis & argumentis illustrata.

Variarum concertationum Volumen.

CCC. de Vitis Sanctorum Historia adhuc inedita, cum notis, & scholiis.

Opuscula diversa veterum Patrum Tom. III.

Opuscula, & Epistola S. Columbani Abbatis Bobiensis, cum notis, & argumentis.

Sermones, & alia Opuscula Joannis Gessen Benedictini Abbatis S. Stephani Vercellarum, cum Apologia pleniori, & antiori, illum fuisse legitimum Auctorem librorum de Imitatione Christi.

Opera Thomæ Galli Benedictini Abbatis S. Andree Vercellarum.

De Caetana familia commentaria ab anno Christi DCC. ad nostra tempora.

Maraccius in Biblioth. Mariana par. 295. & Tornamira in scrip. Mar. p. 48. addunt hæc alia.

De Sancta Claustra sacre Domus Lauretana, quæ extat in sacro Monasterii S. Mariæ Farfensis in Sabinis Tractatus.

De Divino cultu Genitrici Dei Mariæ à Magno Patriarcha Benedicto, ejusque. Alumnis singulariter exhibito, ac propagato commentarium, in quo primordia describuntur, progressus, atque incrementa Virginis hujus venerationis à S. P. Benedicto, ejusque filiis doctoribus præstita, atque instituta. His addit Tornamira in Respons. ad Claritatem clarificatam.

De Ordinis S. Benedicti.

Calendarium Benedictinum.

Annale Benedictinum.

Et tandem ibidem pag. 27 testatur in Bibliotheca S. Martini de Scalas Panormi servari hoc opus authographum nostri Caetani.

De Mæstate Ordinis S. Benedicti Magni Monachorum Patriarchæ Occidentalium Legislatoris eximii: Orientalium Censoris acerrimi, adversus quosdam S. Basilii Monachorum vocitates, libellus Apologeticus.

CONSTANTINUS PANORMITANUS Capuccinus, Panormitanæ Provinciæ alumnus, ex familia Burgarello, anno ætat. 15. in Cœnobio Calatanislectæ Ordinis institutum amplexus, in eo Concionator, Sacre Theologiæ Professor, in divinis, humanisque literis apprime instructus, & ob morum elegantiam, vitæque probitatem veneratus claruit. Panormi decessit 10. Augusti anno 1698. gravi ætate confectus. De eo Dionysius Genuensis in Biblioth. Capuccinorum pag. 84. Edidit

Compendium Privilegiorum, atque Indulgentiarum à Summis Pontificibus concessarum tam Fratribus, quàm Monialibus Ordinis S. Francisci, & S. Clare, quàm etiam secularibus eorundem Ordinum Beneficiariis. Panormi apud Didacum Buam 1660. in folio expanso.

Manuale Sacerdotum in quo plura, quæ ad eorum officium pertinent, continentur, ac pro usu Ecclesiarum non minus necessarium, quàm utile. Panormi typis Dominici Anglese, & Francisci Leonis 1696. in 8. & iterum Panormi typis Dominici Cortesii 1706. in 8. ac idem liber est, quem innuit cit. Dionysius appposito titulo: *Sacrum Viridarium omnibus*

nibus benedictionibus refertum &c. Panormi 1684.

CONUS AMORGOMIA. v. Iacobus Romanus.

CORAX Syracusanus Orator celebris, perperam à Leandro Alberto in *deser. Sicil.* pag. 61. & Christophoro Scanello in *Chronol. Sicil.* vocatus Corazza. Claruit apud Hieronem Syracusarum Tyrannum, ut Manutius tradit in *comm. Ciceronis de claris Oratoribus* pag. 198. Rhetorices inventionem ipsi ascribit Hermogenes in *comp. Rhetor.* At Cicero lib. 1. de *Oratore*, Coraci addit Tisiam etiam Syracusanum, ac utrumque Rhetorices Inventores, & Principes vocat. Licet autem nonnulli scribant Empedoclem Agrigentinum hujus facultatis Inventorem fuisse, ex Laertio in *vita Empedoclis*, & in *vita Zenonis*, & aliis, ut suo loco, ubi de Empedocle videre est: attamen hoc intelligendum, aliqua tantum ad Rhetoricam spectantia adinvenisse, ut advertit cum Quintiliano *instit. orat. lib. 3. cap. 1.* Polydorus Virgilius de *rer. invent. lib. 1. cap. 13.* & Bonannus *Syracus. illustr. lib. 2. pag. 306.* In eodem sensu accipiendum puto Franciscum Patritium in *Poetica decad. hist. lib. 1. pag. 72.* ubi ait, quod Corax, & Tisias ab Empedocle Rhetoricam didicere; nempe aliqua de Rhetorica ab ipso accepere. Quod autem Corax, & Tisias in Sicilia, & Græcia celebres Rhetoricam primi adinvenierint, hoc etiam tradit Cicero de *claris Oratoribus*, ex auctoritate Aristotelis scribit enim: Itaque ait Aristoteles, cum sublati in Sicilia Tyrannis res privata longo intervallo iudiciis repeterentur, tum primum quod esset acuta illa gens, & contraversa natura, artem, & præcepta Siculos Coracem & Tisiam conscripsisse: nam antea neminem solitum via, nec arte, sed accuratè tamcu, & de scripto plerosque dicere. Idem lib. 1. de *orat.* eosdem inventores hujus facultatis vocat, ut etiam Raphael Volaterranus lib. 14. *anthrop. Oct. Caetanus in animad. ad tom. 2. Sanctor. Siculor.* p. 43. Goltzius in *Sicil. hist. post.* pag. 87. & Leonardus Cozzandus de *magist. antiq. Philof.* lib. 5. cap. 3. pag. 331. Hoc ipsum de Corace scribunt Bonannus *Syracus. illustr. cit.* pag. 306. Fazellus de *reb. Sicul. lib. 4. cap. 1. pag. 101.* Pirrus not. *Eccl. Syracus. pag. 212.* Lascaris apud Maurolycum *hist. Sicil. lib. 1. pag. 20.* Escobar de *reb. Syrac. pag. 13.* Petrus Victorius in *epist. ad lectorem in Demetr. Phalar.* Petrus Ricordati *hist. monast. die 4. pag. 445.* & alios quos in *meis observ. ad Sicil. Inventricem D. Vincen. Auria cap. 8. s. 1. pag. 134.* & 135. adduxi. Ipsi Corax, & Tisias primum hanc facultatem publicè alios docuere, scholamque Rhetorices aperuere, ut ait Quintilianus *instit. orat. lib. 2. cap. 17.* Doctores artis, ait, jam circa Tisiam, & Coracem primò repertos: quod ita exponit Petrus Mascellarius in *comm. ad Quintil. pag. 54.* Tisiam, & Coracem primos præceptores artis bene dicendi. Quamvis autem ex contentione inter Coracem, & Tisiam, infra relata, colligimus Coracem Tisiam præceptorem: id attamen non evertit, quod insinuat Rhetoricam adinvenierint: nam ut in facultatibus omnibus contigit, inventionis exordium in quacunque re ex materiæ difficultate sæpè infirmum, exinde paulatim nova access-

sione perlicitur: hinc dicendum Coracem Rhetoricam primum adinvenisse, Tisiam numeris omnibus absolvisse: ideoque tum Coracem, tum etiam Tisiam Inventoris nomen promeruisse. Hanc opinionem firmat Mirabella in *antiq. Syrac. par. 2. pag. 118.* quod ex Manutio deducitur, *comm. in Cicer. lib. 1. de orat. pag. 20.* Hujus inventionis occasionem tradit Hermogenes in *Rhetorica compend.* inquit enim: Syracusis Sicillæ Urbe primum captam exerceri Rhetoricam, cum videlicet oppressæ Gelonis, & Hieronis tyrannide vexarentur crudelissimè, itant etiam loqui prohiberentur lingua, & per signa manuum, & pedum, nutus oculorum, conceptus animorum mutuos promere cogerentur, quo tempore dicunt saltationes, & tripudia cepisse. Ita vexati Syracusani supplicarunt Jovi, ut tam seivâ tyrannide liberarentur, quod & factum est Numinis miseratione, Ab eo tempore Syracusanorum populus veritus ne in similem tyrannidem incideret, non amplius res suas Tyranno crediderunt; sed populari dominatione se regere ceperunt. Corax autem Syracusanus unus ex populo sapientior contemplatus populum rem inconstantem, & mutabilem esse, sciensque orationem esse, quâ omnia ferent, & gubernarentur, moresque hominum in primis componerentur, excogitavit oratione inducere populum ad loquendum, ommissis signis, quibus antea Tyranni timore utebatur; quare advocata concione cum populus convenisset, primum cepit blandq, & miti sermone plebem permulcere, & tumultum popularem lenire, quæ verba proemia, & principia vocant, cum verò postmodum multitudinem sedasset, & silentium omnes agerent, cepit consultare de necessariis, & quæ optabat, populo persuadere, quod genus sermonis, Narrationem nominavit. Post hæc quacunque dixerat breviter resumens, in medium vulgi deprompsit. Primas itaque partes principia, vel proemia vocavit, secundas Exercitamenta, tertias Epilogos, vel conclusiones; & ita Corax Syracusanus opus Rhetorices ostendens populo Syracusano, persuasit, quæ voluit, quæ finis est Artis nostræ. Hæc Hermogenes, quod & confirmat Lascaris apud Maurolycum *hist. Sic. lib. 1. pag. 20.* Fazellus *dec. 1. de reb. Siculis lib. 4. c. 1. p. 101.* Goltzius *loc. cit.* Scribit D. Vinc. Mirabella in *antiq. Syrac. par. 2. in vita Tisias p. 117.* Coracem eloquentiæ suæ vi, affecisse, ut Syracusani ab Urbe Transibulum Syracusarum tyrannum, eiicerent: sed ut bene advertit Bonannus in *sua Syrac. l. 2. pag. 308.* hoc apud neminem legitur; nec Diodorus, qui diligenter Transibuli expulsionem narrat, de hac re verbum. Inter suos Discipulos celebris fuit Gorgias Leontinus ex Bonanno *cit. p. 308.* Sed Quintilianus *instit. orat. lib. 3. cap. 1. pag. 59.* in arte oratoria tantummodo imitorem suum dicit. Fuit & ejus Discipulus Tisias Syracusanus, de quo hæc narrant; quod cum desiderio ediscendi hanc facultatem eligaret, nec ex fortunæ tenuitate haberet unde mercedem Coraci solveret, magnam exigere solitus, hanc cum illo passionem instituit, nempe: duplum stipendium ipsi soluturum, cum oratoriam dedicisset. Docuit Tisiam Corax, & cum Discipulum urgeret, ut promissam mercedem solveret, is Præceptorem coracem

nam Judices rogavit; dic, inquit, Mihi Rhetoricę definitionem: cui Corax, Rhetorica, respondit, est artificium persuadendi: hinc Tifias, si ergo suaserō, dixit, nihil debere nihil debeo, nam non debere persuasi: si autem non suaserō, minus debeo, quia me nō dum satis persuadere docuisti. Sed discipuli callidum dilemma ita in ipsum retorfit Corax: & ego, inquit, si suaserō mihi solvendam mercedem, recipiam, quia suasi: si autem non suaserō etiam recipiam, quia talem institui discipulum, ut præceptorem superare potuerit. Tunc Judices obstupentes exclamarunt: mali corvi malum ovum; idest, arguto præceptore argutiorē esse discipulum. Ita Herinogenes cit, ac etiam Lascaris apud Manrolycum cit. Fazellus, Goltzius, Paulus Manutius *Adagior pag. 336.* Gyrardus in *enigmat. pag. 455.* Carolus Stephanus cit. sed in aliquo dissentiant. Illud autem mali corvi malum ovum in proverbium transit, ac usurpatur cum ex uno alium nasci malū animadvertimus: alluserūtq; nomini Coracis, quod latine sonat corvus, ut ait Lascaris, Fazellus, Goltzius, Stephanus, alique. Haud dissimilem eventum, ac litem narrat Aulus Gellius *noc. attic. lib. 5. cap. 10.* & Apuleus *Floridor. lib. 4.* de Protagora, & Evathlo; quod errandi occasionem præbuit Lascari cit. qui ait Coracem, & Tifiam vocatos etiam Protagorā, & Evathlum, cum fuerint diversi, ut Bonannus in *Syrac. p. 308.* docet ex Laertio, Suida, & Quintiliano *l. 3. inst. or.* qui de his quatuor distincte loquuntur. Hinc idē Bonannus, ea, quæ Gellius narrat, falsē Protagoræ, & Evathlo ascribi putat: ideoque dicendum opinor: vel similem eventum Protagoræ, & Evathlo accidisse, ut placet Fazello cit. *pag. 101.* & Manutio in *com. Cicer. de claris orat.* vel Gellium, & Apuleum fabulam enarrasse, ut Paulus Manutius in *adagiis cit.* tradit. Tandem advertit Bonannus, quod Raphael Volaterranus *comm. in Quintil.* hanc Coracis disceptationem invertit contra veritatem, & antiquorum scriptorum relationem. Corax igitur ob eloquentiam celeberrimus vixit; ideoque à Martiano Cappella *lib. 5. Rhetor.* vir aurei oris vocatur. Claruit olymp. 80. ante Christi Domini adventum ann. 450. ex Bonanno cit. Scripsit librum

De Arte Rhetorica, de quo Aristoteles in *Rhetor. lib. 2.* Lucianus, Cicerō *de claris orat.* Polydorus Virgilius *de rer. invent. lib. 1. cap. 13.* Lascaris cit. alique. Quintilianus *lib. 3. inst. orator. cap. 1.* ait: *Artium autem scriptores antiquissimi Corax, & Tifias Siculi.*

CORNELIUS MORFIA Panormitanus Musices peritus; ipsius extant aliqua in libro: cui titulus: *Insidi lumi, Madrigali à cinque Voci di diversi autori Siciliani.* Panormi apud Jo: Bap. Maringum 1603. in 4.

COSMANUS Siculus cujus patria in obscuro est, Monachus Ord. S. Basilii in Monasterio S. Mariz de Rogato apud oppidum Alcarig, ob doctrinæ præstantiam authonomasticę, Theologus vocatus. Claruit circa an. 1167. O& Cactanus in *animad. ad tom. 2. Sanctior. Sicilor. pag. 61. & 62.* à

confessionibus S. Nicolai Eremitæ Adernoniensis fuisse putat, ac ejus vitam, hymnumque scripsisse, quæ extant apud eundem *to. 2. cit. p. 180.* hoc titulo.

Vita S. Nicolai Adernionensis Eremitæ. & p. 182.

Cosmani Theologi ad D. Nicolaum Eremitam Hymnus.

COSMAS LENZUS Messanensis Ord. Claricor. Regularium Ministrantium Infirmis, vir à doctrina, & morum integritate conspicuus. Humilitate præsertim claruit. Diu in publicis Nosocomiis magno cum charitatis ardore ægrotantibus infervis solemne habuit. At cum ejus virtutes undique resurgerent, Superiorum iussu domos Bononiæ, Caetæ, aliasque, Præfecti munere rexit. Religiosis tyrones instituit, & ad Provincialis, ac Consultoris Generalis gradum evectus est; & ut Stephano Mauro in *sua Messana cap. 27. pag. 210.* placet, totius Ordinis Generalē Vicarium etiam egit. Messanensis domus constructionem mirabiliter promovit, & ut ipsam numeris omnibus absolutam inspiceret, non raro murariis fabris se immiscuit, eorumque labores non sine humilitatis exemplo sustinuit. Ordinis sui zelo æstuavit, quem tenerrimę animi sensu diligebat. Magnā æstimatione valuit, præsertim apud Archiepiscopum Messanensem Simonem Carrasam, ob eximiam vitæ suæ probitatem. Tandem meritis plenus obiit Romæ anno 1657. De eo præter Maurum citatum, vide Dominicum Regium in *hist. Cleric. Reg. Ministr. Infirm. lib. 12. cap. 10. pag. 370.* & *lib. 15. cap. 1. p. 1. 448.* & *cap. 3. pag. 453.* & Philippum Labbè in *Bibl. Bibliothecar. pag. 42.* Edidit

Annalium Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis Tomum Primum. Neapoli typis Secundiini Ronchalioli 1641. in fol.

Vita, ed Opere del V. P. Camillo de Lellis in Ottava Rima.

Scripsit etiam opus

De Judicio Universali ex ametrīs carminibus concinnatum, & alia, quæ m. ss. reliquit, ex Regio cit.

COSMAS NEPITA Catanensis Juris utriusque Doctor eximius. In Catanensi Academia Cæsarea Jura doctissime docuit. Bis in supremis Magnæ Regiæ Curiæ subsellis Judex effulsit. Prothonotarii, & Regii Consiliarii munus non sine laude explevit. In patriam regressus anno 1598, à seditiosis viris, bellici instrumenti ope, è vivis eripitur, & in D. Francisci æde sepultus est. Ipsum laudant Ab, Pirrus not. *Eccl. Catan. pag. 94.* Jo: Bap. de Grossis in *decacord. Catan. tom. 2. card. 9. p. 146.* Petrus Carrera in *hist. Catan. vol. 2. lib. 2. pag. 362.* & Marius Cutelli *de donat. tract. 2. disc. 2. par. 12. num. 82. p. 355.* Edidit

In Consuetudines Clarissimæ Civitatis Catanæ, ac totius ferè Siciliæ Regni commentaria. Panormi apud Jo. Franciscum Carraram 1594. in fol.

CREON. v. Acron.

CTESIAS. v. Tifias.

CYRILLUS. Anno 1630. Balthassar Corderius Soc. Jesu librum Apologorum moralium S. Cyrilli edidit Viennæ Austriæ, de quo, & ejus aucto-

te in epistola ad lectorem ita loquitur. Cum nuper Bibliothecam nostram Academicam in locum aptiorem transferremus, antiquiores Codices m. ss. præ cæteris diligentius observans, ac perlustrans, incidi in Apologos hæc S. Cyrilli inscriptos: sed an Hierosolymitani, an Alexandrini, vel cujus demum Cyrilli sint, quod ascriptum non esset, haud equidem facile divinaverim, cum nec apud Photium, nec apud Sixtum Senensem in Bibliothecis, nec à Possevino in apparatu nulla fiat mentio Apologorum à Cyrillo conscriptorum. Verum nihil mirum, si ut alia quamplurima Sanctorum Patrum opera, ipsis auctoribus incognita, quæ hætenus tenebris delituerunt. Cornelius à Lapide in prologomenis ad Ecclesiasticum cap. 3. pag. 23. postquam opus hoc ob elegantiam, eruditionem, salibusque celebravit, addit: sanè redolet acumen, leporem gravitate mixtum, variam eruditionem, & pietatem S. Cyrilli Alexandrini: stylus tam in agis latinam, quam Græcam elegantiam, phrasique redolet, præsertim in acutis, argutisque antithetis, & homiopotis, quibus crebrò rem probat & adversarium stringit, conficitque. Vnde Cyrillus hic latius potius fuisse videtur, quam Græcus, ac S. Cyrillo Alexandrino ætate posterior, ut potè crebrò citans Aristotelem, & Hippocratem, cum S. Cyrillus cæteri que Patres Platonicis magis fuerint, quam Aristotelici. Ad hæc autem sæpius Siciliam celebrat: unde nonnulli Siculum fuisse suspicantur. Hac autem suspitione, seu verius ratione permotus, inter Siculos Scriptores hunc Cyrillum ascripsi. Et sanè cum frequenter res Siculas magna cum laude revolvat, quid innuere, ac affirmare videtur, nisi se in Sicilia ortum? Quid enim cum Sicilia Cyrillus Alexandrinus, aut Hierosolymitanus? Quid hi Græci scriptores cum hoc libro, qui græcam dictionem non sapit, teste Cornelio? Philippus Labbè de Scriptoris Ecclesiasticis tom. 1. pag. 246. de hoc opere ait: Hic libellus ab auctore latino scriptus est: ita etiam Du-pin in Biblioth. Eccles. tom. 4. pag. 51. & Guilelmus Cave in script. Eccles. hist. literaria anno 412. pag. 216. Hujus operis titulus hic est.

Apologi Morales S. Cyrilli ex antiquo m. s. Codice, nunc primum in lucem editi per Balthasarem Corderium Antwerp. Soc. Jesu. Viennæ Austriæ typis Gelbhaar Typographi Cæsarei 1630. in 16. Miræus in Biblioth. Eccles. in scholiis ad Gennadium de script. Ecclesiast. cap. 57. pag. 60. & Gui-

lelmus Cave loc. cit. advertunt; olim editum hunc librum à Joanne Parvo, titulo Speculi Sapientie, & Simlerus in epitome Biblioth. Gesnerianæ apud Labbe cit. pag. 761. hæc habet: Cyrilli Episcopi Speculum Sapientie; aliàs Quadripartitus Apologeticus vocatus; in cujus proverbii totus sapientia speculum claruit. Liber impressus ante annos centum. Idem liber in Germanicum sermonem conversus publicè extat. Apologos hos, Hispanos fecit Franciscus Aguado Hispanus, & edidit Matriti 1643. in 8. ex Biblioth. Hispan. Nicolai Antonii tom. 1. pag. 303. De his Apologis etiam à Lapide in prolog. in proverb. Salam. in fin. pag. 10. eisdem sæpius citat Dionysius Cartusianus in Proverb. hoc modo: Proverbia Cyrilli, & Cornelius à Lapide locis citatis.

CYRILLUS THERMITANUS Ordinis Carmelitarum Primi Instituti Montis Santi, in sæculo Gregorius Vincentius Martorana, natus 20. Aprilis 1623. Religionem amplexus, in ea sacræ eloquentiæ, ac muneribus claruit: plura etenim Prioris munere rexit Cœnobii: bis Provinciam Montis Sancti gubernavit, ac socius fuit Generalis totius Ordinis. Obiit Neapoli mense Novembris 1694. Hujus meminit Placidus Reina, in hist. Messan. par. 2. pag. 62. & Vincentius Solitus in hist. Thermar. tom. 2. par. 6. cap. 4. pag. 140. Edidit italicè

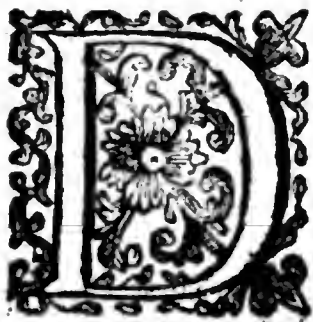
L'infaticabil Sole Maria, Predica della Lettera scritta dalla Vergine alla Città di Messina recitata nella Congregatione delli Schiavi di N. S. sotto il Duomo con la presenza dell' Ill. Senato l'anno 1656. Messanz 1656. in 4.

CYRINUS MAURUS Leontinus Sacerdos, natus anno 1646. humanioribus literis satis exultus, Catanz Philosophiæ, Panormi scholasticæ, & morali Theologiæ, nō sine ingenii laude, operâ dedit. In patriâ regressus anno 1687. Leontinæ Ecclesiæ Canonicus electus est, ubi nunc doctrinâ, morumque integritate insignis vivit. Sodalitium secretum Leontini, in quo pietatis studia exercentur, aliquandiu rexit, ac pluries sermonum vi sodalium ardorem fovit. Amœnioribus etiam literis egregiè instructus, poetica studiâ dilexit; ideoque scripsit, ediditque italicè

Lentini abbattuto da Tremuoti, Poema in cinque canti diviso. Messanz ex typographia Maffei 1700. in 8.

D

DAPHNIS celeberrimus Siculus, carminis Bucolici Inventor, ab innumeris scriptoribus celebratus. In Montibus Heræis Siciliæ ortū habuit teste Diodoro Siculo *lib. 4. n. 86*. Sed quo in Siciliæ loco sint hi Heræi Mō-

tes, magna inter scriptores dissensio. Thomas Fazellus *de rebus Siculis dec. 1. lib. 1. c. 4. p. 19. l. 9. c. 4. p. 201. & lib. 10. cap. 1. pag. 207. & 210.* legit Montes Aërei, & inter Troinam, & S. Philadelphum, vulgò *S. Fratello*, constituit, quos *Montisfiori* dicunt, Vincentius Maria Cimarrellus *in Resolut. Philosophicis, & moral. cap. 6. pag. 50.* Arcos vocat, & juxta S. Philadelphum statuit. Philippus Cluverius *Sicil. antiq. lib. 2. cap. 7. p. 327.* Hereos, sive Junonius appellat, & ad nonnulla Insulæ loca extendit: nempe à Platia ad oppidū Noaræ inter Tauromenium, & Pactas; & ex occidentali parte Nebrodi monti, vulgò *Madonia*, adhaerentes: & à Nebrode usq; ad Noaram prædictam, ac etiā non longè ab oppidis Caroniz, S. Philadelphi, & S. Marci protrahit: ac tandem decernere ambigit, in quouam horum montium loco exortus fuerit Daphnis. At haec opinionem tanquam improbabilem, & à veritate abhorrentem reiicit meritò Io: Vigintimilius *in Poetis Bucolicis p. 26.* cū enim hanc Montium catenam in immensum protrahat, adeo ex sua sententia, propè duo centum millia passuum cōplectatur, ac montes circa centum; profectò apud scriptores celebris esset; sed apud ipsos vix exilis horum montium memoria servatur. Iacobus Bonannus *Syrac. illustr. lib. 2. pag. 260.* opinatur, quosdam montes esse juxta Ragusam (quam Hiberniam minorem, Heram, vel Hercam vocabant, ex Cluverio *lib. 2. cap. 10. p. 352.*) hanc autem opinionem amplexus est Ioseph Mazara Siculensis Soc. Iesu apud Vigintimilium *cit. p. 28.* & Hier. Ragusa *in elogiis Siculor. p. 90. & in Sicilia Biblioth. Vet. p. 73:* qui ait montes esse in agro Ragusano non longè à Motuca, quos montes *della Lusia* vocant: ita etiā Placidus Carrafà *in Matuca illustrata p. 102. & in descrip. Sicania p. 24.* & Vincentius Auria *in declarat. Lauri Iosephi de Flores p. 107.* quod multis roborare conatur claris. vir Franciscus Paternionus nobilis Ragusanus de rebus Siculis benemerentissimus, in historia Ragusæ, quam molitur, & typis tradet. Ioannes Paulus Chiarandanus *in hist. Platia lib. 1. cap. 1. pag. 10.* ad Platiam pertrahit. Octavius ab Archangelo

in Chronic. Catanesi m. s. Æneos montes vocat, & Diodorum corrigere audet, ac juxta Catanam collocat: sed à Carrera oppugnatur, ut in sua Syrac. Illustr. (quam sub Iacobi Bonanni se edidisse tradit) lib. 2. pag. 258. At ipse Carrera sibi contrarius *in hist. Catane vol. 1. lib. 4. p. 387. & 388.* palinodiam cantat, Archangelum sequitur, & adducta auctoritate Timæi historici Siculi, & Parthenii Nicæi, inter viam magnam Catanæ, & Paternionem constituit: quod repetit *in Responsione ad Marianum Perellum pag. 70.* ubi inconstantiæ inaequam, quo cum Pereilus inurit, purgare contendit. Sed Timæus, & Parthenius de ortu Daphanis non loquuntur, sed tantummodo de ipsius inhabitatione, ut observat Vigintimilius *cit. pag. 31.* hinc alibi natus Æneos Montes inhabitare potuerat: ideoque supervacaneum est Diodorum corrigere, ut Daphnis ortum nasciscatur, & pro Heræis substituere Æneos, ut Archangelo, & Carreræ placet. Ælianus *de var. historia lib. 10. cap. 18.* ut etiam *in historia animalium lib. 11. cap. 13,* Syracusanum vocat, cuius vestigia sectatur Ioannes Zeze apud Vigintimilium *cit. pag. 58.* qui & ipse ad hanc opinionem firmandam quosdam exhibet conjecturas. Ioan: Iacobus Adria *in m. s. de Valle Mazaria* apud eundem Vigintimilium *loc. cit.* Selinuntinum appellat. Sebastiaunus Bagolinus ex sententia Alberti Durandi *in hist. Sicilia* apud Vincentium Auriam *in observat. ad Battillum 10: Baptiste de Indice pag. 319.* Heræos montes describit in Bonifato monte Alcam. Demum Auria *cit. pag. 320.* Himerensem putat Daphnim, & post nonnullas rationes, Petri Marci auctoritatem exhibet, qui *in comm. ad Silium Italicum lib. 24.* in illud: *Hos inter Daphnis*, expressè Thermitanum fuisse ait: Thermitanum enunciat, ex eo quod, indubium est, Thermas antiquæ Himeræ reliquias esse. In tanta opinionum varietate liberam opinandi facultatem lectoribus relinquo; longum enim esset hic omnium rationes ad lancem revocare. Ad indicandam ingenii sui excellentiam antiqui scriptores Mercurio, Nymphæque genitum tradidere; teste Diodoro Siculo *lib. 4. n. 86.* Æliano *var. hist. lib. 10. cap. 18.* Scaligero *Poetic. lib. 1. cap. 4. pag. 19.* aliisque. Natus in amœnissima valle, quam Nymphæ frequentabant, à Lauro nomen accepit, quæ græcè Daphnis dicitur, ut habemus ex Plinio *lib. 15. hist. nat. cap. 30.* vel quia inter Lauros natus, ut Diodoro, Scaligero *cit. & Bâilio Zancio in Onomast. poet.* placet: vel quia jam natus inter lauros expositus, ut putat Ælian. *cit.* A Nymphis educatus, & pastoris munere functus, multa bovum ar-

menta possedit: ideoque Babulci quoque nomen habuit, ex Diodoro cit. & Volaterrano lib. 15. *anthropol.* Fuere autē ejus Boves ex celebri, & fabuloso semine Bovum Solis, quorum meminere Homerus *Odiss.* 12. Ælianus, & Scaligerus loc. cit. Plinius lib. 2. cap. 93. Seneca *quest. natural.* lib. 3. cap. 26. alique apud Cluverium cit. lib. 2. cap. 5. pag. 307. Fistulæ cantu excelluit, & Dianam (cujus gratiam promernit) modulationibus suis oblectasse fabulantur, ut ait Diodorus: ideoque à Parthenio citato appellatur: *Fistula cantor novus, atque industrius.* Immò ad extollendam ipsius præstantiam à Pane Deo musicam didicisse ait Lacerda in *Eclog.* 5. *Virg.* ex aliquorum sententia. Venandi peritus unā cum Diana Siculos agros, feras insequendo percurrit, teste Diodoro cit. Ælianus verò lib. 11. *hist. animal.* cap. 13. ipsius canes commemorat, quorum nomina non prætermittit, ac ipsorum fidelitatem; amoremque erga Dominum suum narrat: post Daphnis enim cæcitatem, ut mox referem, propter illum mortem elegisse, & luctu, ac ululatu plurimo dolorem aperuisse tradunt. Hoc autem in Daphnis cæcitate evenisse putat Vigintimillius cit. pag. 45. contra Carreram, qui in *hist. Catana* lib. 4. p. 389. in ipsius morte contigisse ait. Theocritus *Idyll.* 1. scribit etiam fuisse Musis acceptum, ac Nymphis gratum. Ex his ejus exercitamentis, ac ex patris opinione Vincentius Auria in *observ. ad Battillum* pag. 323. quem sequitur P. D. Michael de Indice in *plausu Coronarum pro D. Rosalia festo* pag. 15. eruditè probat, Agros Panormitanos non longè ab Himera distitos, ipsius cantu, ac modulationibus resonasse, cum ex naturali amœnitate sint apprime apti ad malcendas non modò curas, ac pastorum cantus, verum etiam ad venationē latè exercendam. Interea cum formosissimus esset juvenis, & cujusdam Nymphæ amore flagrasset, hæc eā lege Daphnim accepit, ut si fidem maritalē violaverit, utroque lumine orbareretur. Promissam fidem diu servavit Daphnis, licet à nonnullis Nymphis importunè sequutus; sed tandem, addit Diodorus, cum Regis filia, quæ mero ipsum inescaverat congressus, lumen oculorum amisit; quod etiam scribunt Ælianus cit. Parthenius Nicæus de *amat. affect.* cap. 29. pag. 47. Suidas, Volaterranus cit. Patritius *Poet. dec. hist.* lib. 1. p. 119. alique multi, Hinc lumine captus inter dolorum, ac lachrymarum molestias, reliquum vitæ infelicitè traduxit, ac breviter miserrimè denatus est. Ab hac Daphnis eventu frequentissima ad Bucolicos Poetas effluxit concinendia materia: primusq; Stesichorus Himerensis infelices Daphnis amores cecinit, ut Ælianus tradit lib. 10. *var. histor.* cap. 18. & Scaliger, loc. cit. Ipsius mortem ingemuit Virgilius *Eclog.* 5: ex aliquorum sententia apud Lacerdam ibidem, & ante ipsum deplorasse videtur Theocritus *Idyl.* 1. sub Tyrsi nomine quamvis Vigintimillius cit. pag. 163. de nostro Daphne minimè cecinisse putet. Nonnulli ex Lacerda cit. post ipsius cæcitatem Mercurium patrem invocasse fabulantur, qui eundem in Cœlum transtulit, ut innuerent, Daphnis excellen-

tiam immortalitate dignam. Attamen celeberrimi nominis gloriam Orbi literato reliquit: nam ex Diodoro: Cum excellens in hoc ingenium ad musicam ferretur, Bucolicum carmen, & melos, quod etiam nunc apud Siculos in usu, & honore est, invenit. Quod autem Bucolici carminis fuerit Inventor, innumeri testantur scriptores, inter quos Diomedes lib. 3. *Gramm.* Polydorus Virgilius *de rer. invent.* lib. 1. cap. 9. Laur. Crassus in *hist. Poet. Græc.* pag. 137. Patritius *dec. hist. poet.* lib. 1. pag. 119. alique apud Vincentium Auriam in *Sicil. Inventrice* cap. 9. §. 1. pag. 28. & in meis addit. ad eandem p. 141. Ipse etiam primus poetæ fabulam præscripsit, ut Vigintimillius cit. probat pag. 59. Carmen etiam Hexametrum Bucolicum adinvenit, teste Plotio de *metris tit. de Hexametris Bucolico.* Hinc qui primam, & antiquiorem poetis speciem in orbem iuxerit noster fuit Daphnis Siculus, qui Bucolico hexametro rusticos amores cecinit: ideoque apud poetas mos inolevit, ut quando egregium pastorem nominatum vellent, Daphnis nomine appellaverint, ut inter alios Theocritus *Idyll.* 6. 8. & 28. & Virgilius *Eclog.* 5. & 7. Ejus etiam nomen Syracusanis Balneis impositum est, quæ Daphnica vocavere; de quibus consule Vincen. Mirabellam *Syrac. par.* 1. pag. 30. Quo claruerit ævo celeberrimus hic Poetarum Princeps, in obscuro est. Bonannus cit. *Syrac. illustr.* lib. 1. pag. 15. ex Diodoro lib. 4. putat, ante bellum Trojanum floruisse. Hoc verò ex Diodoro deducitur, quia in præmio historię suæ scribit, primos sex historię suæ libros, res ante bellum Trojanum complexos: ideoq; cum de Daphne scripserit libro 4. rectè eruiamus ante memoratum bellum claruisse. Hinc pater quàm longè à veritate aberraverit Cælius Rhodiginus, qui *lect. antiq.* lib. 13. cap. 34. ait, vixisse temporibus Hieronis primi Syracusarum Regis; nam præter Daphnis ætatem ex Diodoro deductam, Maurolycus in *hist. Sicil.* lib. 1. pag. 25. ait, antiquissimum fuisse, & Orione coruū: & ex supra narratis, nempe quod fuerit Mercurii filius, & venationem cum Diana obierit, optimè deducitur vetustissima ejus ætas: hæc enim longè superasse Hieronis ætatem, omnes fatentur. De Daphne vide quæ diffusè, & eruditissime scripsit Vigintimillius in *poet. Sicul.* à cap. 5. & seq. Auria in *Sicilia Inventrice*, ut in meis ad ipsum *observation.* p. 141.

DATIUS AGLIATA nobilis Panormitanus Societatis Jesu, quam annum agens 17. amplexus est. Ingenii felicitate præclarus, egregiæ doctrinæ mores integerrimos sociavit. Præter humanas literas Rhetoricam docuit: non modò exteros, sed etiam Societatis juniores. Eloquentiā, & Poesi nulli secundus: à graviorum scientiarum ornamento, & eruditionis præstantiā apprime laudatus vixit. Dum laudabiliter Melitense Collegium regebat, Melitæ obiit 21. Januarii anno 1657. Edidit.

Orationem in solenni studiorum illustratione habitam in Aula Collegii Panormitani Soc. Jesu. Panormi apud Decium Cyrillum 1636. in 4.

GR-

Gemina Portus Sapientia ad Illustriss. Senatum, Panormitanum ipsius renascentis anni literarii feriis, Orationem alteram. Pauormi apud eundem 1640. in 4.

DECIUS ALOYSIUS Panormitanus Ordinis Prædicatorum Philosophus, & Theologus doctrinâ clarissimus, qui haud modicam æstimationem promeruit, ob acutissimi ingenii dotes, in publicis disputationibus detectas: doctrinam modestiâ, ac vitæ integritate illustravit. De eo Baronius *de maest. Panorm. lib. 3. cap. 6. pag. 123.* qui scripsisse testatur doctissima

In D. Thomam, ac Cardinalem Cætanum Commentaria.

DECIUS JUSTINIANUS nobilis Messanenſis Ordinis Prædicatorum, Genuâ oriundus, parentibus Anselino, & Hieronyma Justinianis ex Condominis Chii. Messanæ in lucem editus primo Januarii 1580. Prædicatorum Institutum amplexus 11. Augusti 1595. Joannis Baptistæ nomen à baptismatis fonte acceptum, in Decium commutavit. In religionarum virtutum studio mirabiliter profecit, ac omnibus gratissimus, nonnullis Ordinis honoribus insignitus est. Absoluto studiorum curriculo 11. Maii 1611. Sacre Theologiæ Magister enunciatur in comitiis generalibus Paritiis coactis. Vix Messanæ reuenerat cum inopinatò Alerienſi Ecclesiæ in Cyreni Insula præficeretur à Paulo V. 17. Februarii 1612. Creditam sibi Ecclesiæ doctrinâ, ac prudentiâ; sed præcipuè vitæ sanctitate mirabiliter illustravit. Divinum cultum amplificare curavit: ovibus suis divinæ prædicationis pabula incessanter in Cathedrali exhibuit eâ eximiâ, quâ pollebat, eloquentiâ, eoque fructu, ut alterum Christianæ Fidei fundatorem illius Insulæ prædicaverint omnes. Erga Deiparam ardentissimo fragabat amore, & ad ejus cultum populos extimulavit. In multis Diocesis suæ locis Societatem Sanctiss. Rosarii excitavit, ac sodalitium fundavit pro mulieribus Sanctiss. Virginis cultui mancipatis. Instituit ut in Cathedrali singulis anni Sabbathis Sanctiss. Virginis litanias decantarent Canonici, & Clerus: quibus, nisi urgerent alia, semper interfuit. Iisdem etiam Sabbathis in Deiparæ etiam obsequium à cibis abſtinebat. Ut pauperum inopiam levaret annuos Ecclesiæ proventus liberaliter in pauperes erogabat. Clerum ad Ecclesiasticam disciplinam sanctè servandam exemplo magis, quàm verbo excitavit. Diu, noctuq; ad divinas laudes decantandas Chorum frequentavit. Ecclesiasticæ suppellectili Cathedrali, ejusque sacrarium locupletare studuit. Clericorum Seminarium novis ædificiis splendorem reddidit. Simultatum semina, quæ ea in insula sæpius germinabant, non solum pastorali vigilantia evellere curavit, verum etiam, & mutuo amore omnium animos admirabili dexteritate, ac charitate fovere contendebar. His, aliisque præclaris operibus, omni laude dignam duxit, ac absoluit vitam 21. Novembris 1642. ibique collaerimantibus populis sepulture traditus est in Ecclesia S. Mariæ, & S. Erasmi, vel ut aliis placet S.

Anselmi, Campilaurei in Sacello S. Michaelis Archangeli, ab ipso Decio excitato, ac annuo censu dotato: cui ab Ecclesiæ suæ Canonicis hæc inscriptio addita est.

D. O. M.

Decio Justiniano Genuensi

Anselmi, & Hieronymæ ex Dominis Chii
Dignissimo filio,

Quem animi candor, vitæq; probitas
Adoleſcentem Religioso Prædicatorum
Celo addixere.

Virtutibus deinde, ac sanctimoniam
Eximie expolitum

Anno à Virginis Partu M.DC. XII.

Paulo V. Pontifice

Eum sacra dignitate, non cogitantem,
Episcopum Alerienſem dedere.

Fuit Decius moribus suavis,

Sapientiâ conspicuus,

Prodigus erga pauperes.

In Ecclesiasticis numeribus assiduus,

In componendis odiis Corsicæ miraculum,
Ecclesiæ regali suppellectile, novoq; sacello

S. Michaeli dicato, & dotato,

Locupletavit, & exornavit.

Ædificium in usum Canonicorum instruxit,

Et Seminarium Clericorum ampliavit.

Ipsam Clerum, & populum crebris concionibus,

Ac piis constitutionibus parvit, & reformavit.

Tandem meritis, ac diebus ornatus

Ad æterna evolavit An. M.DC.XLII.

Die XXI. Novemb. ætatis suæ LXII. M. IX.

De tanto Præsule plura habes apud Ab. Ughellum Ital. Sac. tom. 3. pag. 607. & in addit. pag. 1260. & in append. ad ipsum tomum, quæ habetur in calce tom. 5. pag. 1635. Fontanâ in Theatr. Dominic. par. 1. cap. 5. tit. 22. pag. 120. Maraccium in Antist. Marianis pag. 126. Abb. Justinianum in Scriptorib. Liguris pag. 173. Michaelē Pium de viris illustr. S. Dominici par. 2. lib. 4. pag. 388. Samperiū in Iconologia M. V. lib. 2. cap. 14. p. 239. Stephanum Maurum in sua Messina cap. 28. p. 266. Lud. Morerium in diction. tom. 2. pag. 314. Jo: Michaelē Cavalerium in lib. Galleria de Pontefici &c. dell'Ord. de Predicatori tom. 1. cent. 5. num. 82. p. 591. August. Oldoinū in Athenæa ligustico p. 149. Typis excusam legimus hujusce viri

Compendium, seu Relationem brevem vitæ Servi Dei Alexandri Saulii Episcopi Alerienſis, deinde Papiensis. In ejusdem vita edita à P. Jo: Augustino Gallicio Cl. Reg. S. Pauli. Romæ typis Jacobi Fei Andreæ F. 1661. in 4. à pag. 269.

Scripsit etiam teste Justiniano cit.

Constitutiones Synodales, quæ m. ss. servantur cum alijs in Cancellaria Episcopatus Alerienſis. Italicè

Prediche diverse. manuscriptas servabat idem Abbas Michael Justinianus.

DECIUS DE MARCO nobilis Messanenſis, Vir politioribus literis insigniter exculptus. Poeta in primis clarus, & unus ex Academicis Officinæ Messanenſis. Claruit anno 1650. De eo Carolus de Gregorio in Poës. vulgarijs Officinæ p. p. pag.

pag. 240. Petrus Anfalone *de sua familia* pa. 186. & Mugnòs *Theatr. Geneol. par. 2. pag. 108.* Ididit italicè.

Il Secolo dell' oro Panegirico in lode dell' Illustr. ed Eccel. Sig. D. Pietro Fawardo Marchese de los Velez Vicerè, e Capitan Generale del Regno di Sicilia. in libro: *Poesie degli Accademici della Fucina* pa. 4. Neapoli apud Sebastianū Aleccem 1660. in 12. & seorsim.

Ginnone Pronuba. Epitalamio per le nozze de' Signori D. Francesco Lanza Barone di Brolo, e della Ficarra, & Agata Anzalone Baronesse del Regio Demanio. Messanæ 1643. in 4. e in libro prædicto.

Poësimo Ebro. Idillio. ibidem, & seorsim.

Oratione funerale in morte di D. Francesco Farao-ne. ex Anfalone cit.

DEMETRIUS ex antiqua, ac diruta Urbe Calacta; historicus vetustissimus, cujus meminit Dionysius Halicarnassens, Stephanus de *Urbibus v. Anticyra* pag. 86. Marcianus Heracleota, Lucianus in *longævis* apud Vossium *de hist. Græcis* lib. 3. pag. 352. Cælius Rhodiginus *lib. 26. lect. antiq. cap. 20.* Scholiastes Theocriti in *idyll. 1.* apud Cluverium *Sicil. antiq. lib. 1. cap. 2. pag. 26.* Moretus in *diß. tom. 1. pag. 1049.* Goltzius in *Sicil. hist. post. p. 91.* Paulus Morretta *de Calatagirono cap. 12. pag. 54.* Matthæus Silvagius *de tribus Peregrinis cap. 45. p. 169.* Aretius *de situ Siciliæ* pag. 22. aliq; Laertius in *vita Demetrii Phalerei* multos Demetrios adducit, & sexto loco nostrum Siculum collocat, ac scripsisse testatur,

De Asia, & Europa libros viginti.

Id ipsum scribunt Lascaris apud Maurolycū *hist. Sicil. lib. 1. pag. 21.* & Gesnerus in *Biblioth. pag. 189.* at Goltzius hos libros: *de rebus in Sicilia, & Italia sua ætate gestis* scripsisse tradit. Quo vixerit ævo ignotum: ideoque Vossius cit. inter Historicos incertæ ætatis reposuit.

DEMOLCUS. v. Dinolocus.

DICÆARCHUS celebris Messanensis Phidixæ filius, ac Aristotelis Peripateticorum Principis Discipulus, è cujus schola prodiit præstantissimus Philosophus. Fuit etiam Orator eloquentiâ clarus, ac Geometra nulli secundus, ut habemus ex Suida *tom. 1. pag. 730.* Lascare apud Maurolycum *hist. Sicil. lib. 1. pag. 13.* Fazello *dec. 1. de reb. Siculis lib. 2. cap. 2. pag. 49.* Leonardo Cozzando *de magisteris antiquar. Philosophor. lib. 2. cap. 1. p. 131.* qui *lib. 5. cap. 1. pag. 304.* Ciceronem sequutus *lib. 1. quæst. Tuscul. condiscipulum Aristoxenum Tarantinum* habuisse scribit, aliosque Philosophos. Aristotelis etiam Discipulum putat Athenæus *lib. 11. cap. 2. p. 461.* & scholiastes Aristophanis in *pacem p. 716.* Ideoque in errorem lapsus agnoscimus Volaterranum *anthropol. lib. 15.* qui Aristotelis Discipulum dixit Dicæarchum. Nec erroris immunem puto Carolum Stephanum; hic enim duos Dicæarchos adducit Siculum unum Messanensem, Messenium alterum, cum ex allatis scriptoribus, & infra adducendis constet eundem fuisse. Id ipsum fortè dicendum de Claudio Francisco Millicet de Chales in *curso mathematico* apud Hier. Ragusam in *Sicilia Biblioth. Vet. p. 85.* qui duos Dicæarchos extitisse pu-

tavit: et si apud de Chales in *tratt. provinciali cap. 2. pag. 9.* unum tantum Dicæarchum Siculum conspicio, de quo etiam *cap. 5. pag. 46.* Præter Aristotelem, ex Cozzando *cit. lib. 5. cap. 1. pag. 304.* Eurytum Tarantinum Pythagoræ Discipulum, audivit. Io: Jacobus Adria in *descript. Vallis Messanæ* apud Placidum Reinam in *hist. Messan. par. 1. pag. 197.* Medicum etiam fuisse tradit. Strabo *lib. 2.* ipsum laudat; & inter celebriores Geographos recenset; atq; Polybium ad declinandas antiquorum fabulas, Dicæarchi, Eratostenis, & Pithææ vestigia sequuntur, qui præteritorum Geographorum errores emendarunt. Ideoque Plinius inter eos scriptores adducit, quorum *ope 2. 4. 5. & 6. libri* historiae suæ naturalis insarcinavit, qui omnes de rebus geographicis loquuntur. Georgius Draudius in *Biblioth. Classica pag. 1112.* Michael Ant. Baudrand *Geograph. tom. 2. p. 444.* alique inter illustriores Geographos Dicæarchi admittunt. Tullius *lib. 3. de legibus, civilis doctrinæ scientissimum* putat. Cum autem Aristotelis discipulus fuerit, & Theophrasti, ac Aristoxeni musici coævus, ex Vossio *de histor. Græcis lib. 1. cap. 9. pag. 46.* & Suida *loc. cit.* ejus ætatem deducimus, ac celebrem vixisse dicendum olymp. 115. ut ait Reina *cit. pag. 204.* & Moretus in *diß. tom. 1. pag. 1062.* nempe ann. 316. ante Christi Domini adventum. Multa scripsit Dicæarchus infra notata: quamvis autem alium Dicæarchum Lacedæmonium extitisse sciā, Aristarchi Discipulum: attamen has incubrationes nostri Siculi Dicæarchi esse non ambigimus: immo Vossius *cit. pag. 47.* advertit, ubicumque mentio habetur de Dicæarchi operibus, de nostro intelligendum. Quæ scripsit hæc sunt.

Dimensiones montium, qui sunt in Peloponneso ex Suida *tom. 1. pag. 730.* & Gesnero in *Biblioth. p. 194.* vel ex Lascari *cit. Peloponnesi totius descriptio.* Plinius *lib. 2. cap. 67.* qui Dicæarchum virum vocat in primis eruditum, ait, montes permen- sum Regum entrā, & ex eo Pelion altum 1250. pass. esse tradidit. Cicero *lib. 2. epist. 2.* librum hunc Pellenæum vocat, idest, ut exponit Manutius, Pellenæum librum Dicæarchi, de populis Pellenæis; & Vossius *cit. pag. 47.* ex Stephani Bizantini auctoritate, de montibus scripsisse ait, cujus fragmentum de Pelleo monte extat, De eo etiam Claudius Franc. Milliet *cit.*

Græcia Vita libris Tribus. ex Suida, & Gesnero *cit.* Ex Lascare verò, *Mores Græciæ*: & ut exponit Vossius *loc. cit. pag. 46.* & de Philologia *cap. 11. n. 7. pag. 54.* & *cap. 69. s. 6. pag. 409.* scripsit: *de Populis Græciæ, & moribus, ac Civitatibus.* Hoc opus citat S. Hieronymus *lib. 2. advers. Jovinianum.* Laertius in *vita Platonis*, hujus citat librum primum. Athenæus *lib. 13. cap. 1. p. 557.* citat librum tertium, *de victu, & moribus Græcorum*; & *lib. 14. cap. 9. pag. 636.* de *Græciæ ritibus.* Hinc ut observat Vossius *cit.* hoc opus in plures distributum libros; & Suidas, & Stephanus de *Urbibus* tribus libris divisum testantur. Extat hujusce fragmentum inscriptum. *Dicæarchi Geographica quedam sive de vita Græciæ ejusdem descriptio* Græc.

Græciae vestis jambicis ad Theophrastum, cum latina interpretatione, atque auct. Henrici Stephani, & ejus dialogo, qui inscriptus est: *Dicæarchi Sympraëtor*. Genevæ 1589. in 8. Hoc primum ex Italia attrahit Mathæus Budeus, Gulielmi Filius, ut ait Stephanus in epist. nuncupatoria, quod edidit lucubrationibus suis, & Isaaci Casauboni notis illustratum. Græcè iterum prodit cū notis Davidis Hoefschelii, unā cum aliis Auctoribus Græcis Geographicis. Augustę Vindelicor. 1600. in 8. ex indice Bibliothecæ Barberinæ tom. 1. pag. 341. & 543. & Milliet cit. pag. 47. Græcè levatur in Biblioth. Vaticana ex Biblioth. Classicâ Praedii p. 1112. & Biblioth. Exotica p. 788. sicut & in Bibliotheca Henrici Scrimgeri ex Jo: Frisio in Biblioth. Philosophica apud Joannem Gualterium in Chron. Chroniq. tom. 2. pag. 857. & Gesnero in Biblioth. loc. cit.

Respublica Spartatarum, ex Suida, Gesnero, Vossio, aliisque: addunt verò, quod hunc librum singulis annis in Ephorum Prætorio legere cautum erat; juvenesque ad ipsum audiendum convenire tenebantur: quod diutissime observatum est.

De Aleæ. citatur ab Athenæo lib. 11. cap. 2. pag. 461. & lib. 15. cap. 1. pag. 666. at advertendum, quod licet in hoc secundo Athenæi loco invenies, Dicæarchum Aristotelis discipulum Milesium, qui sibi contrarius lib. 11. scripserat Messanensem; attamen Casaubonus in animad. ad Athenæum lib. 15. cap. 1. pag. 943. Vossius de histor. Græcis lib. 1. cap. 9. pag. 46. & Gesnerus in Bibliot. pag. 195. observant, in hunc locum errorem irrepsisse: ideoque restituendum volunt, Messenium pro Milesio. Citat etiam hoc opus Schotiaſtes Aristophanis in pacem pag. 716. ubi Messanensem vocat Dicæarchum.

Tripoliticus. ex Athenæo lib. 4. cap. 3. pag. 141. in quo, ut exponit Dalecampius in notis ad Athenæum pag. 729. Trium Civitatum mores, & instituta narrat. Quod autem hoc opus nostri sit Dicæarchi, verisimile omnino putat Vossius cit. pag. 47. ubi ait, dubitatum olim fuisse de hujus libri auctore; Josephus enim lib. 1. contra Apionem ait, multos putasse Theopompi Chii fuisse, sed falsos esse scribit ideum Joseph, qui cujus sit non addit. At ambigendum haud puto nostri Dicæarchi esse; nam Athenæus locis cit. nostræ ascribit, ut etiam Tullius ad Atticum lib. 13. epist. 31.

De descensu in antrum Trophonium. citatur ab Athenæo lib. 13. cap. 7. pag. 594. & lib. 14. cap. 11. pag. 641. cujus primum librum ad testimonium adducit, Cicero loco citato ad Atticum scribit, ut sibi mittat Dicæarchi libros Catascos, idest descensum.

De sacrificia, quod ad Ilium peractum est. Athenæus lib. 13. cap. 8. pag. 603. citat hunc librum.

Olympicus. ex eodem Athenæo lib. 14. cap. 3. pag. 620.

De Alcmane. ex Athenæo cit. & lib. 15. cap. 2. p. 668.

De Hominis interiore. hoc opus citat Cicero, vel quis alius sit auctor libri de consolatione.

Biblioth. Sicula Tom. I.

De Musica, ex Plutarcho, Quintiliano, Scholiaste Aristophanis in nubes, apud Vossium, de hist. Græcis cit. pag. 47. & de art. popul. cap. 59. §. 10. pag. 345. Sophocles in Aristophanis Vespas citat Dicæarchum de musicis certaminibus. Ut Philosophus vero lumine orbat, scripsit etiam

De mortalitate Animæ libros tres, quos Lesbicos dixit; in his etenim dialogum complectebatur, habitum apud Mitylenē Lesbi Urbē, ut habemus ex Cicero *quest. Tuscul. lib. 1.* qui ibidem Corinthi hunc sermonem de anima habitum scribit. Hos etiam libros citat idem Tullius lib. 4. *quest. Academ.* Hujus falsæ Dicæarchi opinionis meminit Tertullianus *de anima cap. 15.* & Lactantius Firmianus *divinar. instit. lib. 7. c. 8.* Scripsit etiam seorsim ex Reina cit. p. 200.

De Anima Tractatus duas, quos Cicero lib. 13. ep. 32. ad Atticum nominat Peripateticis: at hi non diversos à supradictis dubito.

Epistolam ad Aristoxenum. ex Cicero loc. cit. Eodem teste lib. 2. de divinat. scripsit etiam librum inscriptum

Nescire ea, quæ eventura sunt melius esse, quam scire.

De divinatione, & de somniis. Ex Cicero loc. cit. Plutarcho de Placitis Philosophor. lib. 5. cap. 1. Vossio, & Gesnero cit.

De Vita Mortaliu. ex Gesnero cit. pag. 195.

De Poetica. ex Franc. Patritio de cad. hist. Poet. lib. 1. p. 1.

Leges, & Statuta. Ex Lascari apud Maurolycum hist. Sicil. lib. 1. pag. 18. Fazello de reb. Sicil. dec. 1. lib. 2. cap. 2. pag. 49. Aretio de situ Sicil. pag. 57. Placido Samperio Iconolog. M. V. lib. 1. p. 32. & aliis, qui leges has civibus suis dedisse scribunt. Tandem Lascaris, Fazellus, & Samperius cit. testantur, quod, plurima in Philosophia scripsit. Multis in locis Cicero egregiis laudibus Dicæarchum extollit; præsertim in epistolis lib. 2. epist. 2. lib. 2. ep. 8. & 16. l. 3. ep. 4. l. 13. ep. 30. in *quest. Tuscul. lib. 1.* ubi ipsum vocat, Doctum, Mirabilem, vel luculentum hominem, historiarum peritissimum, delicias suas, Peripateticum magnum, & copiosum. Dicæarchum citat Gellius Noct. Att. lib. 4. cap. 11. Plutarchus in *Thesæ*, & *Agessila*, Censorinus de die natali cap. 4. Strabo lib. 1. Porphyrius de Vita Pythagoræ pag. 11. & 38. & alibi, Athenæus præter adductos locos, suppresso operis nomine, lib. 1. cap. 12. pag. 14. lib. 3. cap. 7. pag. 85. lib. 11. cap. 8. pag. 479. & lib. 15. cap. 2. pag. 667. Clemens Alexandrinus, Ludov. Vives in lib. 18. de Civitate Dei, Laertius in Vita Taletis, in Vita Platonis, & in Vita Pythagoræ, Manutius in adagiis pag. 348. aliisque. De ipso etiam Thomas de Pinedo in opusculo Auctorum, quas ad testimonium vocat Stephanus pag. 760. Hofmannus in lex. tom. 1. pag. 547. Lud. Morerius in diction. tom. 1. pag. 1062. & tom. 2. pag. 797. Christ. Scaneellus in Chronicâ Sicil. Mathæus Silvagius de tribus Peregrin. cap. 42. pag. 149. Josephi Ambrosius in descript. Festi de epistola Mariana pag. 113. aliique multi.

DIDACUS DE AGHIRRE nobilis Salemitanus, parentibus Francisco de Aghire, & Anna

V.

Maria

Maria Latio, Caroli Latio, de quo jam suo loco, forore, natus anno 1652. Philosophicis, ac Theologicis studiis dicatus, ob egregias ingenii dotes; breviter ita profecit, ut annum agens 14. in Majori Salemitana Ecclesia, publicè sine Patrono, Philosophiæ, ac Theologiæ theses propugnaverit, non sine sapientum ex vicina Urbe Drepani, aliisque locis confluentium, admiratione, & plausu. Hinc cum Jurisprudentiæ operam dedisset, Doctoris laureâ donatus est Messanæ, & causarum patrocinium suscepit Panormi. Sed inde Romam digressus anno 1677. ibique Advocati munere functus, egregiam doctrinæ suæ præstantiam omnibus patefecit. Anno 1684. publicus in celeberrima Sapientiæ Academia Romana Lector electus est, cum ad eam Cathedram, instituto concursu, innumeri anhelarent: & ab Innocentio XI. Pont. Max. præter exemplum, non ultimam, ut mos erat, sed penultimam Cathedram Institutionum Canoniarum accepit. Mox ad Cathedrâ extraordinariam Juris civilis ascendit: postmodum ad aliam Decreti Gratiani, plures simul gradus transcendens: quod eo in Lyceo eventum rarissimum. Tandem oprionis Jure primariam Vespertinam Cathedram Decretalium obtinuit: ibique semper tum ingenii felicitatem, tum egregiæ doctrinæ excellentiam, Jura vel Pontificia, vel Civilia explanando, magna cum laude detexit. Fuit etiam Josephi de Aghirre S. R. E. Cardinalis Auditor. Vivit adhuc Romæ vir eximius, hand modica æstimatione prosequutus. Edidit

Theoricæ-Praxis ad Institutiones D. Justiniani Imperatoris Librum Primum; sive veram docendi Methodum pro breviori, faciliiori, & utiliori Scientiæ legalis amplexu. Romæ typis Joan: Franc. Buagni 1693. in 12.

Prælo paratos habet alios tres libros sequentes in eisdem Institutiones.

In Institutiones Canonicas eadem methodo Tomus quatuor.

De Jure Gazagà in favorem Christianorum contra Hebræos Romæ degentes.

De Pacto redimendi.

Innumera edidit *Vota* ad petitionem multorum, ex nonnullis orbis partibus instantium.

DIDACUS ALOYSIUS MONTERUS Panormitanus, Juris utriusque & Sacræ Theologiæ Doctor, Collegiæ Ecclesiæ SS. Salvatoris Montis Regalis Canonicus. Vir tum politicis, tum gravioribus disciplinis munitus, Môtis Regalis Archiepiscopi Joanni: Roani fuit à secretis. Vivit, ediditque

Esame della scrittura in giustificazione dell'operato del Reverendiss. D. Ascenzio Graffeo V. G. S. V. di Mazzara, e risposta data dalla Corte Arcivescovale di Monreale. Panormi apud Petrum Coppolam 1695. in fol.

DIDACUS CANNATA. v. Didacus Sgroi.

DIDACUS FERULA Alicatensis Sacerdos, vir antenioribus literis abundè exultus; poeticas delicias cum amplissima laude apud suos dilexit. Per annos vigintiquatuor Alicatæ Vicarius Foraneus, Episcoporum Agrigentinarum æstima-

tionem promeruit. Doctrinâ, & ingenio clarus, circa annum 1642. Alicatæ decessit. Post ejus mortem podit hoc ipsius opus Italicum, inscriptum.

Il Sant' Angelo M. Carmelitano Tragedia. Panormi apud Bossum 1659. in 12.

Scriptit etiam, sed non edidit

La Decollatione del Precursore di Christo S. Gio: Battista Tragedia.

La Vita di S. Rocco.

DIDACUS FILIPPAZZI Calatanissetensis Societatis Jesu, natus anno 1611. Societati nomen dedit anno 1626. limesis studiorum spatiis, & doctrinâ egregiè ditatus, humanas docuit litteras quatriennio, Theologiam Moralem Decennio, ac sacras literas diu explanavit non sine eruditionis laude. Ad informandos Patres Societatis in tertia probatione aliquandiu adhibitus est. In Sacro Inquisitionis Tribunali Siciliæ fuit à Censuris, & Consiliis. In Concionibus habendis magnam nomini suo famam conciliavit; facundiâ etenim singulari, ac eloquii suavitate excelluit: ideoque in præcipuis Siciliæ, & Italiæ Urbibus magno cum plausu per annos circiter vigintiquatuor conciones habuit. Tandem meritis cumulatus obiit Panormi 26. Octobris anno 1674. De eo *Bibliotheca Soc. Jesu* pag. 170. Edidit italicè.

Le Flamme Panegirico Sacro del B. Filippo Benito. Florentiæ apud Antoninum Bonardum 1657. in 4.

Il diletto Panegirico Sacro di S. Antonio di Padova. Ibidem apud eundem 1658. in 4.

Panegirici Sacri. Panormi typis Petri de Isola 1674. in 4.

DIDACUS MATARATIUS Motycensis, natus 12. Novembris 1647. Medicæ facultati dicatus, Philosophiæ, ac medicinæ lauream accepit, ac doctrinâ insigniter cumulatus, semper in Motycensi Comitatu clarnit; ubi Archiatrum egit, ac medicinâ alios multis annis docuit Motycæ. Vivit ob egregiam doctrinam magnâ æstimatione prosequutus, cum maximo ægrotantium adjuvamento. In lucem emisit

De Prolifica eclipsis effectibus epistolam medicam, morbi curatione, duabus controversiis, & commentatione locupletatam. Neapoli ex typographia Novelli de Bonis 1690. in 4.

De febribus peticularibus malignis, & contagiosis, quæ anno 1672. per universum Trinacriæ Regnum debacata fuere, medicam relationem, duodecim Problematicis controversiis locupletatâ. Mazzarenâ 1672. in 4. sed editione ob mortem Principis Buteræ interruptam, non absolvit.

Prælo paratas habet,

Epistolas, & Consultationes Medicinales.

Universæ Medicinæ Compendium.

DIDACUS SALEMIUS Motycensis Ordinis Observantium S. Francisci, orator eximius. Jaudatur à Placido Carrata in *Motuca Illustrata* p. 122. qui edidisse testatur

Apostolorum Principis Triumphum. 1690.

DIDA-

DIDACUS SGROI, seu verius **CANNATA** Messanenſis Ordinis Capuccinorum. Adoleſcens Jurisprudentiæ ſtudiis ſtrenuè operam dedit, ac Doctōris Laureā inſignitus cauſarum patronum cum laude egit: doctrinā etenim abundè cumulatꝫ effulſit: at exinde reſectis ſeculi curis, ac diuenditis bonis, inſtitutum amplexus eſt Capuccinorum, ut evangelicam pauperatem ſectaretur an. 1629. æt. 25. emiſſis ſolemnioribus votis, Philoſophiæ, ac Theologiæ incubuit, ac Concionatoris munere perfunctus eſt. Hinc claruit Concionator, ac Theologus præſtantiſſimus, ſolidꝫ, ſingulariq; doctrinā ornatus, quam uſque ad ſupremam ætatem indeſeſſo ſtudio augere curauit. Juribus tum Cæſareis, tum Pontificiis inſtruſtiſſimus fuit. Ideoq; merito in Meſſanēſi Provincia muneribus Deſinitoris, & Provincialis an. 1656. fuit inſignitus, in quibus eximiam prudētiā, ac regularis obſervantiæ zelum egregiè conſuit. Ut opus infra notatum ederet, Venetias petiit: at vix editionem abſolverat, cū Veronæ extrema clauſit anno 1673. cū literatorū dolore. De eo P. Dionyſius Genueſis in *Biblioth. Capuccinor. pa. 91.* Hic omninò reiicienda P. Joannis Fiore Calabri opinio, qui in *Calabr. illuſtr. tom. 1. lib. 4. cap. 4. pag. 392.* contra citatum P. Dionyſium, Calabrum ex oppido Palmi Didacum noſtrum fuiſſe contendit. Sed Natum Meſſanæ evincit nō modò iplius P. Dionyſii teſtimonium, verū etiam, & ipſe P. Didacus, qui in libro edito, & infra notato ſe Meſſanenſem fuiſſe fatetur. In epiſtola ad lectorem ante deciſiones criminales Marii Giurba, idem Didacus de ſe ipſo ait: *Didacus Cannata Jurisconſultus Meſſanenſis*: & infra: *Didaci Cannata I.C. Meſſanenſis in Detraſtorem Tetraſticon*. His accedit omniū Patrum haud ſuſpectæ fidei ejuſdem Ordinis conſenſus, idipſū teſtantiū, cū de hac re inquirerem. Demum hæc Didaci Familia nulli dubium eſt Meſſanenſem eſſe: eāque in Urbe nunc floret: Didaci verò Avos, Proavosq; Meſſanæ Cives nos docent publica documenta, ex quibus hic ſolū innuam. Didaci noſtri teſtamentum ante Ordinis ingreſſum in tabulis Nuntii Sordi 19. Martii 1629. ex quo Meſſanæ ortum patet. Edidit noſter Didacus opus inſcriptum

Lux Prælatorum, præſertim Regularium, nec non Curie ſecularis Foro criminalitum Theologicæ, tum præſticæ accenſa. Venetiis typiſ Brignonii 1673. in 4.

Alia ſcripſit multa, quæ inedita deliteſcunt.

DIDACUS ZAMBUTUS Panormitanus, Juris utriuſque Doctōr, doctrinā, & eruditione inſignis. Edidit

Fodinam legatorum ex viſceribus teſtamenti. Panormi typiſ Joannis Baptiſtæ Maringo 1609. in 4.

DINOLOCUS, quem **DEMOLCUM**, & **DIMOLCUM** etiam vocant. Suidas *tom. 1. pag. 669.* ne dum ejus patriam in dubium revocat, verū etiam dubitat, Epicharmi diſcipulus, an filius fuerit. *Dinolocus*, ait, *Syracuſanus*, aut *Agrigentinus*, *Comicus*. *Vixit olymp. 73. filius Epicharmi*, aut (ut

quidam tradunt) *diſcipulus*. ita & Geſnerus in *Biblioth. pag. 196.* *Syracuſanum* putant Laſcari apud Maurolycum *hiſt. Sicil. 1. pag. 19.* Arctius de ſua *Sicil. pag. 17.* Goltzius in *Sicil. hiſt. poſt. pag. 89.* Hoſmannus in *lex. tom. 2. p. 406.* Volaterranus *antropol. lib. 15.* Chriſtophorus Scanellus in *Chron. Siciliae*, aliique. Chriſtophorus Schobar de *reb. Syracuſ. pag. 13.* & rebus Agrigentinis, tum inter Syracuſanos, tum inter Agrigentinos Dinolcum recenſet. Agrigentinum putat Fazellus *dec. 1. lib. 6. cap. 1. pag. 136.* Epicharmi Siculi Comici vocatur filius à Gyraldo de *poet. hiſt. dial. 6. p. 248.* Hoſmanno, Volaterrano, Scanello, Vincentio Mirabella in *antiq. Syrac. par. 2. pag. 116.* Diſcipulum verò Epicharmi putant Laſcari, Goltzius, & Fazellus. Epicharmi adverſarium fuiſſe ait Aelianus, de *animal. lib. 6. cap. 51.* Comica poeſi clarus vixit Dinolocus olymp. 73. ex Suida, Volaterrano cit. & Bonanno *Syrac. illuſtr. lib. 2. pag. 271.* ubi Conradum Geſnerū repellit, qui in *Bibl. pag. 196.* olymp. 53. (forſan ex Typographi errore) floruiſſe tradit: ut etiam Albertum in *Inſtit. pag. 60.* qui ad olymp. 103. protrahit. Ex Gyraldo cit. claruit olymp. 72. Mirabellæ cit. olymp. 78. vixiſſe placet, eoſq; reprehendit, qui clariſſe volunt olymp. 72. & ex hoc evincere credit, quòd ſi olymp. 72. floruiſſet, ante Epicharmum patrem vixiſſet. Sed contra Mirabellam inſurgit Bonannus cit. qui eidem obicit incertitudinem illam, quā putant Dinolcum natum patre Epicharmo: immò admiſſo Dinoloco Epicharmi filio, non officit, quin vixerit olymp. 72. Epicharmus etenim longæus fuit, & in ipſa ſenectute nil mirum quòd olymp. 72. filium habere potuerit virili ætate florentem. At eadem Mirabellæ ratione uſus Gerardus Joannes Voſſius de *poet. Græcis cap. 5. pag. 27.* & cap. 6. pag. 40. ex olymp. 72. ad 92. tranſtulit: *hæc etiam olympiade (nempe 92.) vel aliquanto ante, Dinolocus Syracuſanus, ſive Agrigentinus, Poeta Comicus: qui doric dialecto 14. fabulas ſcripſit: ut auſtor eſt Suidas, ſed addit, vixiſſe olymp. 73. quòd eſſe nequit, ſi ut proximè ſubdit, Epicharmi fuerit, vel filius, vel diſcipulus: vel ſi fuerit Epicharmi Anthagoniſta, ſive adverſarius, ut Aelianus ait lib. 6. de animal. cap. 51. Nam is claruit anno 84. ut ſuperius vidimus.* Suidas, & Zenodotus apud Bonannum citat, hæc Dinoloci adagiū referunt: *Sus ſub ſuſte*, quod de eo dicitur, qui ſe ipſum periculis exponit: extat etiam apud Paulum Manutium in *adagiis pag. 992.* qui etiam pag. 1625. aliud adducit ex Eſychio: *Qui eſpuerit in agmen formicarum huic intameſcunt labia*, quod illis apertant, qui fractis viribus multitudinem provocat, & damna aſſequitur. De eo etiam Morerius in *diſt. tom. 1. pag. 1067.* Scripſit hic noſter Poeta ex Suida, Fazello, Volaterrano, Laſcari, Geſnero, Gyraldo, aliſq; ex ſupracitatis.

Fabulas quatuordecim doric dialecto. Ex Stephano tredecim. Harum Comædiarum unam citat Julius Pollux *Quomæſt. lib. 10. cap. 45. pag. 500.* inſcriptam: *Amazones*. Schobar apud Pirrum not, *Ecl. Syrac. pag. 212.* addit ſcripſiſſe etiam

V. 2

hiſto.

Historia Romanorum: at hoc apud Schobar nō invenit. Præter auctores citatos, Dinoloci scribit *Craſſus de Poet. Græcis* pag. 153. & P. Ragusa in *elogiis Siculorum* pag. 93. & 94. & in *Sicil. Biblioth. vet.* pag. 84. & 87. qui duos fuisse ait, quorum unum Demolcum vocat, Dinolocum alium; ac unum scripsisse XIV. fabulas, alium XIV. Comædias: sed eundem esse, à quibusdam Demolcum, ab aliis Dinolocum appellatum, supra innui cum Bonanno: & antiquorum Poetarum Comædias modò fabulas, modò Comædias vocatas nemo ignorat.

DIOCLEES Syracusanus tum armis, tum literis clarissimus floruit; strenuus etenim dux, animi fortitudinem detexit in bello apud historicos celeberrimo, quod inter Syracusanos, & Athenienses sævissime exarsit: quo extincto cum ingenti victoria, quæ Syracusanis adhæsit, Diocles ut in pace cives firmaret, Syracusanis *leges* scripsit, ac observandas dedit, quas ab ipso *Diocleas* dixere. In his verò doctrinam, & eximiam prudentiam detexit. Contra eos, qui *leges* violare auderent implacabilis, ac durissimus fuit, supra omnes legumlatores justitiæ tenax. Inter alia, ut secundum meritorum rationem præmia distribuerentur, sanctè decrevit. Erant Dioclis *leges* breves, ac concisæ; adeòut legentibus haud modica meditatione opus esset. Ad eam verò æstimationem Dioclis solertia, ac ejus nominis fama devenit, ut ejus *leges* non modò Syracusis, verum etiam per totam Siciliam admirationem exegerint: easque nonnullas Siciliæ Urbes amplectæ sunt, ac diu his moderatæ, usque dum Siculi cives Romani sunt affecti. Nec à Syracusanis unquam permissum, ut quisquam illas vel corrigeret, vel suppleret; sed tantummodò, ut expendere concessere. Tandem coacti ut novas *leges* à Polydoro, & Cephalo conditas jussu Timoleonis, & Hieronis admitterent, ipsas haud excepere, nisi tamquam explanationes legum Dioclis; ac istis tantummodo interpretum nomina tribuere. Hæc ex Diodoro Siculo *lib. 13. num. 19. 33. & seq.* Bonanno in *Syracus. illustr. lib. 2. pag. 336.* & Josepho Spuces in *Mercurio Panormeo* pag. 19. Addit, & Diodorus *num. 33. & lib. 12. num. 19.* quod ea lex, ne quis armatus ad publicam introiret cōcionem; & facinus illud, quod rure rediens, ut erat gladio accinctus, inconsultò in concionem venerit, & admonitus legis, gladio se ipsum transverberaverit, quod nos in Charonda narravimus, nonnulli Diocli adscribunt, quod verisimilius putat Carrera *vol. 1. memor. Catana lib. 4. p. 415.* & Bonannus in *Syracus. illustr. pag. 337.* ubi Cosmi Nepitæ sententiam rejicit, qui in *Proæmio ad Consuetudines Catanae* scripsit, Dioclem Syracusarum Regem fuisse. Floruit ex eodem Bonanno olymp. 90. nempe ann. 412. ante Christi adventum, sed ex meo computo annis 416. Eā valuit opinione apud Syracusanos, ut jam defuncto divinos tribuerint honores; ac eidem templum excitavunt, ut narrat Diodorus *cit. lib. 13. num. 35.* quod postmodum Dionysius in novi muri educatione evertit. In volumine Pragmaticarum Sici-

liæ edito Panormi anno 1637. Dioclis effigies spectatur, hac adjecta inscriptione: *Diocles Syracusanus Legumlator.*

DIOCLIS alii Panormitani cognomento *Phimes*, illustris, ac egregii Oratoris nomen servatur apud Marthæum Silvagium de *tribus Peregrinis cap. 42. pag. 172.* Marium Aretium de *situ Sicil. pag. 9.* & Joannem Jacobum Adriam in *descript. Vallis Mazariæ* m. s. relatum à Joanne Vigincimillio in *Poet. Sicil. cap. 43. pag. 437.* Hujus etiam meminit Hieron. Ragusa in *elog. Siculor. pag. 95. & in Sicil. Biblioth. veter. pag. 88.* Sed ut ingennè fatear error hic irrepsit; de hoc enim Diocle egit Cicero in *Verrem lib. 3. act. 4. orat. 8.* ubi ait: *Diocles est Panormitanus Phimes cognomine, homo illustris, ac nobilis Arator &c.* at Silvagius, & Aretius pro *Arator* mendosè legunt *Orator*: ideoque non Orator, sed agrorum dominus fuit, ut explicat Guido Pancirolus *not. Imper. Occident. cap. 53. pag. 150.* Aratores, idest; qui agros possidebant.

DIOCLEM alium Panormitanum etiam cognomento *Phimes* exhibet Adria *cit.* apud Vigincimillum etiam *loc. cit.* ipsumque vocat Philosophum, ac Medicum: idipsum habet Hieron. Ragusa in *Biblioth. pag. 88.* sed (ni ambiguitate, laboret ex supra relato) quæ scripserit ignoratur.

DIOCLEM tertium Panormitanum adducit Ragusa *loc. cit.* inter Legumlatores, à quibusdam relatum, quem tamen apud neminem inveni; ideoque ad ipsum lectorem remitto. Cum Dioclo Syracusano Legumlatore confusum dubito.

DIODORUS SICULUS Argyrensis historicus celeberrimus. Carolus Sigonius in *judicio de Historicis, qui res Romanas scripserunt num. 4.* Diodorum, Syracusanum fuisse ait: at Diodorus Syracusanus, de quo infra, alius est ab hoc historico Argyrense: auctores autem omnes, qui de eo scripsere, Argyrensem prædicant: quibus accedit ipsius Diodori testimonium, qui in *præfat. Biblioth. num. 4.* ait: *nos enim ex Agyrio Sicilia opido oriundi.* Vtramque linguam calluit, nempe Græcam, quā tunc Siculi utebantur, & Latinam, à Romanis in Siciliam confluentibus acceptam. Ut autem omnigenæ historiæ cognitionem assequeretur; & historicam conderet Bibliothecam, triginta insumpsit annos, magnamque Europæ, & Asiæ partem, non absque periculis, & ærumnis perlustravit, ut propriis usurparet oculis Regionum loca: populorum mores, ac leges explicaret. Ægyptum olymp. 180. peragravit, ibique multa ab Ægyptiis Sacerdotibus didicit. Romanorum etiam annales magnā curā evoluit, ac omnibus diligenter examinatis, vastissimam rerum gestarum seriem, ac omnium ferè Gentium historiam in quadraginta volumina, quam Bibliothecam vocavit, accuratè digessit, ut ex ejusdem Diodori *præf. lib. 1. Biblioth. num. 46. & lib. 3. num. 11.* habemus. In lucubrationibus suis cum nonnulla divinæ providentiæ, & justitiæ documenta intersecerat, & à fortunæ cognitione homines evocare intendat, doctrinā, ac sapientiā munitum vixisse, satis agnoscimus. Sub Jul. Cæsare claruit, teste Eusebio in *Chron. olymp. 182. pag. 144.* Hen. Stephanou

phano in *præf. ad Biblioth. Diodori*, aliisque: quod ex eodem Diodoro patet; ipse enim Jul. Cæsaris nomen in *præfat. operis, lib. 4. num. 19. lib. 5. num. 21.* & alibi. Sub Augusto vixit ex Suida to. 1. pag. 740. Volaterrano *anthropol. lib. 15.* & aliis. Vtramque opinionem conciliat Vossius *de Hist. Græcis lib. 2. cap. 2. pag. 166.* longævus enim cum sub Jul. Cæsare vixisset, ad medietatem usque Augusti principatum pervenit, quod cum Scaligero animadvertit in *Euseb. ad ann. 1967.* confirmat: hic enim observat, quod Diodorus bisexti Romani meminit: hoc verò nomen non accepit, priusquam fastos correxisset Augustus. Vossii opinionem sequitur Balthasar Bonifacius *de Romanæ histor. script. n. 4.* hinc rectè sub utroque Cæsare vixisse, ait Goltzius in *Sicil. & Magna Græcia pag. 89.* & Morerius in *dict. tom. 1. pag. 1068.* Ex Carolo Sigonio in *judicio de histor. nu. 4.* floruit Triumviris in Rēpublicam saviētibz, nempe post Jul. Cæsaris necem: eodem tempore Romam incoluit, ut tradit Possevinus in *Biblioth. lib. 16. sect. 2. cap. 14.* Vtique ad Tiberium Diodori ætatem nimium protrahit Lascaris apud Maurolycum *hist. Sicil. lib. 1. pag. 19.* sub Tiberio enim militasse ait: quod non improbat Crassus *de poet. Græcis pag. 155.* At non est errore immuni Fazellus *de reb. Sicul. dec. 1. lib. 10. cap. 2. pag. 218. & 219.* qui cum dixisset, Diodorum olymp. 180. in Ægyptum velicasse, mox addit ann. 3. olymp. 175. decessisse Romæ, vel Syracusis, anno ætatis suæ 72. hunc autem mortis annum ex Petro Ranzano in *annal. m. ss.* (hujus verba habes apud Auriam in *hist. Crucifixi Panormit. p. 127.*) forsitan deduxit Fazellus. Scripsit Diodorus

Bibliotheca Historicæ, quæ XL. libros cōplectebatur: in istorū sex primis res ante Trojanum bellū gestas descripsit: horū tres priores barbaricas antiquitates, posteriores Græcorū res continebant. Undecim sequentibus res ubiq; locorum gestas à bello Trojano, usq; ad Alexandri Magni mortem narrabat. In reliquis vigintitribus cæteras res gestas usque ad initium belli adversus Gallos excitati, quo C. Julius Imp. Romanum Imperium ad Britannicas usque Insulas prolatavit. Hos omnes XL. libros in Bibliotheca Imperatoris Constantinopolitani se vidisse testatur Constantinus Lascaris apud Maurolycum *lib. 1. hist. Siciliæ p. 19.* nunc autem XV. tantum integros habemus, nempe primos quinque, undecimum, & sequentes usq; ad vigesimum, & nonnulla ex aliis fragmenta. Quindecim libri prodire primum Græcè Basileæ apud Henricum Stephanum 1559. in fol. Latine ibidem ex officina ejusdem 1578. in fol. horum quinque, jussu Nicolai V. vertit Pogius Florentinus: & ediderat seorsim Basileæ apud Henricum Petrum 1531. in fol. vndecimi, duodecimi, decimitertii, & decimiquarti incertus fuit interpres: decimumquintum Marcus Hopperus, & Vultens Volaterranus latinâ veste induit: decimumsextum, & decimumseptimū Angelus (aliàs Bartholomæus) Cospus Bononiensis: 18. Sebastianus Castilione: 19. Gallus quidam: & 20. incertus auctor. In eadem editione frag-

menta quedam extant, nempe ex libris 31. 32. & 37. eodem Castilione interprete: & ex 34. & 36. ab Henrico Stephano latinitate donata. Exinde eosdem XV. libros cum fragmentis interpretatus est Laurentius Rhodomanus, & hoc titulo in lucem emisit Græco-latine: *Diodori Siculi Bibliotheca Historica libri XV. de XL. His accesserunt Eclogæ sive fragmenta, ex libris quibusdam Authoris, qui desiderantur. Studio, & labore Laurentii Rhodmani Cherusci.* Hanonia typis Wecheliani apud Claudium Marinum, & Hæredes Ioannis Aubrii 1604 in fol. & sine Græco textu ibidem apud eosdem 1611. in 8. In hac Rhodmani versione præter Eclogas primum in *Bibliotheca Photii* editas à p. 103. alia extant Diodori fragmenta non dum edita. In eadem verò Photii Bibliotheca p. 1154. habes fragmentum ex 48. libro: sed corrigendū ex 38. prout in Rhodmana editione; Diodorus enim XL. tantum scripsit historiæ libros. Alia etiam Diodori fragmenta in lucem emisit Henricus Valesius ex libris 6. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 34. & 37. in libro cui titulus: *Polybii, Diodori Siculi, Nicolai Damasceni, Dionysii Halicar. Appiani Alex. Dionis, & Joannis Antiocheni Excerpta ex Collectaneis Constantini Augusti Porphyrogenetæ.* Henricus Valesius nunc primum Græcè edidit, latine vertit, notisq; illustravit. Parisiis sumptibus Mathurini du Puis 1634. in 4. Alia edidit fragmenta Fulvius Ursinus in libro inscripto: *Polybii Megalopolitani & libris selecta de Legationibus, & ejusdem librarum, qui non extant fragmenta: item ex historicis Dionysii Halicarnassæi, Diodori Siculi, Appiani Alex. Dionis Cassii Nicei selecta de Legationibus, & Dionis libri 79. & 80. fragmentum Græcè à Fulvio Ursino in lucem edita, & notis illustrata.* Antuerpiæ ex officina Plantiniana 1616. in 4. Deum ex Gerardo Jo: Vossio *de Hist. Græcis in addit. p. 12. 529.* prodit fragmentum, suppresso Diodori nomine, de Cleonide, & Aristomene, quod unâ cum nonnullis Polemonis, & Himerii edidit H. Stephanus, qui Diodori esse nesciebat: at Diodoro tribuitur in codice Bibliothecæ Mediceæ, ut observavit Isaacus Gerardi filius. Hic advertendum puto ex Hen. Stephano Possevino, & Vossio citatis, quod Pogius Florentinus cum quinque Diodori libros Latinos fecisset, primum ob prolixitatem in duos divisit, secundum verò tertium appellavit, & sic deinceps: hinc ex quinque, sex effecit libros: ideoque Volaterranus, Gesnerus in *Biblioth. pag. 197.* aliq; sexto Diodori libro, (qui deperditus est) tribuunt. que verè in quinto continentur. Hi quinque libri, cū hac Pogii divisione, italicè prodire hoc titulo insigniti: *Diodoro Siculo delle antiche historie favolose.* Venetiis apud Gabrielem Giolito 1547. in 8. Italicè etiam XV. Diodori Libros olim editos vidi in 4. quos nunc præ manibus non habeo. Romæ in Bibliotheca Card. Renati Imperialis servantur in ss. primi duo Diodori libri, ab incerto, sed antiquo auctore, in italicum sermonem versi, teste clariss. Justo Fontanino in *Aminta Torquati Tassi Defenso cap. 11. pag. 259.* Gallicè etiam prodire ex versione Jacobi Amyot, ut ait Vinc.

Vinc. Coronelli in *Biblioth. univers.* tom. 3. n. 1085. Gesnerus in *Biblioth.* pag. 197. ait, quod præter editos Diodori libros, reliqui à 10. usq; ad 16. Venetiis apud Didacum Hurtadum servabantur: ceteros quoque quintum sequentes usque ad decimum in Sicilia superstites asservatos tradit: ut etiam Romæ apud Cardinalem S. Crucis, & Augustæ Vindellicorum apud D. Jo: Jacobum Fuggerum. At perisse potius dicendum; ideoque à viris eruditissimis desiderantur, inter quos non ultimus Vossius ait: *Utinam modò, nobile adeo opus integrum ad nos pervenisset: & omnino observandus animi ardor Domini de la Mothe le Vayer, apud Dom. de Vallemont in elementis historiæ to. 2. par. 4. cap. 6. quo Diodori integritatem cupiebat.* Antonius Possévinus *post appar. tom. 3. pa. 65.* ait, inter Græcos codices m. ss: *Bibliothecæ Cæsareæ servari: Gemistii Plethonis Epitome historiarum Sicularum:* at imminutanda hæc verba advertit Petrus Lambecius *lib. 1. commentarior. de Augustis. Biblioth. Cæsareæ pag. 133. & 134.* Et substituendum: *Georgii Gemistii Plethonii Epitome historiarum Diodori Siculi.* m. s. Codex Cattaceus in 4. addit verò erroris occasionem Possévinò præbuisse Ioannem Iacobum Frisium, qui in *Biblioth. univers.* ejusdem Codicis meminit, aitq; *In Bibliotheca Imperatoria Viennæ habetur, Gemistii Plethonis Epitome historiarum Sicularum Græcè m. s. in 4. ac ejusdem libri titulum jam pridem meritò fuisse suspectum Leoni Allatio, qui in Diatriba de Georgiis, ubi Georgii Gemistii Plethonis scripta recensentur, tradit: Epitome historiarum Sicularum, ni fallit titulus, quem tamen, & Epitomes Gesneriani agnoscunt.* In *Bibliotheca Imperatoris Viennæ.* Ioannes Pamerius edidit, *Exercitationes in optimos ferè Auctores Græcos.* Lugduni Batavorù ex offic. Danielis Abrahami, & Adriani à Gaasheek 1668. in 4. in his habes exercitationes in Diodorum Siculum. Rhodiginus Diodorum Scriptorem fabulosum appellat, cui Lud. Vives *de causis corrupt. art. lib. 2.* adstipulatur, qui nihil eo fuisse nugacius tradit. At Plinius in *pref. hist. natu.* quod apud Græcos desit nugari, affirmat. Iustinus Martyr in *cohortatione ad Græcos, sive Gentiles*, Historicorum omnium Illustrissimum: & infra: Historicorum præclarissimū vocat. Eusebius verò in *Chron. Olymp.* 182. virum illustrum: ac sepe ipsum cum laude citat: immò multa ex Diodoro in libros suos *de præparatione Evangelicæ* passim exscribere testatur Vallemont citatus, qui P. Rapium, & Dempsterum Diodorum laudantes adducit. Diodorum etiam post alios celebrat Montacutus in *pref. ad apparat. sect. 4.* apud Thomam Pope-Blount in *censura celebriū Auct. pag. 63.* Balthassar Bonifacius *de Roman. hist. scriptor. num. 4.* putat quod Rhodiginus, & Vives de Diodori historia loquuntur, Plinius de operis titulo. Ludovici Vives cavillis responderet Hen. Stephanus in *Apologia contra ipsum* in editione Basileæ 1578. & inter cetera ait: *Quantum Solis lumen inter Stellæ, tantum inter omnes quotquot ad nostra tempora pervenerunt historicos (si utilitas potius, quam voluptatis aurium habenda sit ratio) noster hic Diodorus eminere dici po-*

test. Ac quanto universus Orbis Civitate, ac gente unà est capaxior, & amplior, tanto major est scriptorum Diodori (si eorum argumentum spectemus) quam ullius eorum, qui extant, historicorum amplitudo. Diodorum etiam Rhodomanus in *epist. ad lect.* ante Diodorum, & Vossius *cit.* non indoctè defendunt. Addit Bonifacius, quod quæ in Theopompo redarguit Diodorus, nempe ex libris 58. quinque esse, quorum dubia sit fides, id ipsum à plerisque in Diodorum non injustè re- criminatione retorqueri posse; ex libris enim XL. Diodori quinque priores ex fabulis constati videntur. At rectè Bonifacius respondendum putat; nam quæ ex fabulis congestit Diodorus, datâ operâ id fecit, ac facti rationem satis declaravit; fabulosa enim à vera secernere curavit: illa in quinque priores libros de industria reiecit, in aliis veritatem sectatus. Diodori dissonantiam carpit Bodinus *methodi historiæ cap. 4.* quâ nil vulgare, ait, dici potest; eosque redarguit, qui Diodorum Appiano anteponunt, cui nec conferendū putat: sed Bodino Photium Patriarcham acrioris judicii virum, & in græcis literis prestantiorem, obiciunt Bonifacius, & Rhodomanus citati, ait enim Photius in *Biblioth. cod. 70. p. 103.* *Stylo utitur perspicuo, nec affectato, sed qui historiam maximè deceat, neque etiam, ut sic dixerim, nimium atticissat, ant antiquarius est supra modum, neque contra ad humile dicendi genus se demittit: sed mediocri formâ sermonis delectatur, figuratam orationem, aliaque vitans.* In supputatione olympiadum, & Romanorum Magistratum appellatione lapsus putant Diodorum, Bodinus, Stephanus, Sigonius, & Pighius, qui ipsum sæpe erroris notant: at forsau, ut Vossius, & Rhodomanus advertunt, corruptis, mutilisque fastis usus est. Suidas *tom. 1. pag. 740.* Gyraldus *de poet. histor. dial. 8. pag. 309.* & Franciscus Patritius in *Poetica decad. histor. lib. 1. pag. 122.* Diodorum Siculum, Comicum etiam Poetam fuisse putant, & nonnullas fabulas scripsisse tradunt, inter quas tres reponunt inscriptas *Auletris, sive Tibicina. Panegyristæ. Epiclerus.* Sed Athenæus *l. 6. ca. 6. & 9. p. 235. & 239.* Epiclerum Diodoro Comico Sinopeni ascribit: & *lib. 10. c. 8. p. 431.* eodem Diodoro Tibicinam accenset. Patritius verò loc. citat. pag. 99. huic Diodoro Auletrim, & Epiclerum prius concesserat. Hinc dubitandi ratio exoritur, an hæ Comædiæ sint nostri Diodori fœtus. Attamen Laurentius Crassus in *histor. poetar. Græcorum pag. 155.* Siculo Diodoro attribuit: additque nil mirum, si Comædiæ eodem nomine insignitæ, utroque Diodoro ascribantur: multa enim exempla habemus, quibus easdem fabulas, iisdem nominibus inscriptas; sed variis temporibus à diversis Poetis editas patet. Demum sub Diodori Siculi nomine italicè prodire *Epistolas LV.* apud Petrū Carreram in *hist. Catana vol. 1. à p. 457.* quibus nonnullas addidit notas ipse Carrera: idem verò *p. 457. & 492.* tradit hæc epistolas græcè scriptas, latinitate donasse Card. Bassarionem ann. 1470. Exinde ab Octavio de Archangelo Cataneuse in italicam linguam versas, & in Historiis Catanensibus, quas Catana m. ss. servantur, exscriptas. Furi-

Futili verò conjecturâ dubitat Carrera pag. 492. sinitus Diodori Siculi, an Theocriti Chii: at ego cum Placido Reina in *epist. ad lectorem par. 1. hist. Messan.* aliisq; eruditis Siculis, suppositas esse puto: nullus enim antiquorum, vel recentiorum de his epistolis egit: nec unquam liber apparuit, à quo has epistolas eruit Archangelus.

DIODORVS Syracusanus: hunc Plinius adducit inter auctores, ex quibus librum tertium, & quintum historię suę naturalis collegit. Quę autem scripserit ignoratur: attamen opus historicum, vel geographicum scripsisse opinor; hi enim Plinii libri de situ Regionum, & Civitatum Orbis loquuntur. Ipsius ætas etiam in obscuro est. De eo Bonannus *Syrac. illustr. lib. 2. p. 345.* qui Gesneri lapsum notat: is etenim cum Diodoro Siculo Syracusanum Diodorum confudit: at Gesnerus in *Biblioth. pag. 198.* de utroque distinctè loquutus, suspicionem suam tantummodo protulit, ait enim de hoc secundo Diodoro: *forſan idem cum Diodoro Siculo.*

DIOMVS Siculus Pastor, & Poeta, Bucoliasmi Inventor. Erat Bucoliasmus, teste Hesychio in *lexico*, Hen. Stephano in *thesaur. Græc. ling. tom. 1. pag. 775.* aliisque pastoritii carminis genus, quod tibię cantu, & tripudio perficiebatur: Pastores enim greges ad pascua deducentes, hoc festivo cantus, & saltationis genere animos demulcebant, & laborum onera lenire curabant. Hinc ut observat Ioannes Viginthmillius de *Poetis Siculis Bucolicis cap. 10. pag. 80. & 81.* Bucoliasmus longè distat à carmine Bucolico, quod simplex est cantio pastoralis. Bucoliasmus in Sicilia à Diomo Poeta, & Pastore Siculo inventus est, ut testatur Athenæus *lib. 14. cap. 3. pag. 619.* qui & Diomi meminisse ait Epicharmum in *Halcyone & Vlyſſe naufrago.* Eandem inventionem Diomo ascribit Scaliger in *Poet. lib. 1. cap. 4. pag. 20.* & Vinc. Auria in *Sicilia Inventrice cap. 9. §. 2. pag. 29.* Hinc meritò Viginthmillius *cit. pag. 82.* rejicit Joannem Crispinum in *præfat. ad Theocritum*, & Franciscum Patritium in *poet. dec. hist. lib. 1. pag. 119.* qui Diomum adinvenisse carmen Bucolicum, pro Bucoliasmo tradidere. Reicienda etiam Gyraldi opinio, qui *dial. 1. de poet. hist. pag. 31.* ait: *Bucolica, & Bucolismi à Diomo Siculo inventa.* Bucolicum etenim carmen à Daphne adinventum, multis auctorum testimoniis jam firmavimus supra in Daphne. Franciscus Robortellus in *poet. Aristotelis pag. 139.* ex Athenæo ait: *Diomum Bucolicum Siculum adinvenisse Idyllia.* Petrus Carrera in *suo Sicilianismo m. s.* apud Viginthmillium *cit. pag. 83.* scripsit, nostrum Diomum eundem esse ac Diomū Herculis filiū, & Daphnis cōvū. At si Herculis filius, fuit ejusdem Daphnis ætate posterior, ut Viginthmillius opinatur, qui ait, nostrum Diomum unum ex antiquioribus Poetis Bucolicis fuisse, qui novis adinventis pastoritium concentum illustravit: etenim non solum Idyllia deambulatoria edidit, sed etiam his, vocis, & instrumentorum modulationem, pedum numeros, & gesticulationes addidit, eā elegantia, ac suavitate, ut non modò à Siculis Pastoribus hoc

carminis genus cōmuniter sit amplexū ad levandam itineris, ac laboris molestiam, verum etiam & à musicæ moderatoribus impoſterum semper imitatum; utpote unū ex modulationibus auribus gratior, ac dulcior. De Diomo præter Viginthmilliū eruditè *loc. cit.* vide Craſſū de *Poetis Græcis p. 159.*

DION nobilissimus Syracusanus Hipparini filius, Philosophus Platonicus, ac Orator facundissimus: ejus vitam prolixè scripsere Plutarchus in *Vitis*, & Cornelius Nepos, sive Æmilius Probus in *Vitis*: ex his multa ad meum institutum contrahā hic translati, additis nonnullis ab aliis scriptoribus mutuatis, quos locis suis laudabo. Fuit Dion soror nomine Aristomacha, quę Dionysio majori Syracusarum Tyranno nupsit: ideoque tum ex affinitate, tum etiam ob singulares animi sui dotes, apud Dionysium magnā valuit æstimatione: adeunt Quæstoribus mandaverit suis, ut quæcumque peteret Dion, non negarent. Ipso Dione instante Syracusas accersitus est Plato, sub cujus disciplina hand parum in doctrinā protexit: ob ingenii elegantiam supra discipulos omnes à Platone unice dilectus. Hinc Maximus Tyrius *diff. 6.* aliique, hunc, aliosque duos Platonis appulsus in Siciliam, Platonis amoris in Dionem ascribunt. Cū autem Dion desiderio æstuareret, ut ex Platonis doctrinā magnum eliceret commodum Dionysius, hunc, suadere curavit, ut ipsum loquentem audiret; attamen ejus documenta approbare hand voluit vir perditissimus, nam in id collimabant Plato, ac Dion, ut vitia, ac tyrannidem everterentur: immo ejus odium excitavit, & Platonem ut discederet, impellit. Sed non infirmata Dionis auctoritas, nam & ejus consilia libenter excipiebat Dionysius, qui omnes magni momenti legationes Dion commisit, quas sedulo, & fideliter obivit: ideoque prudentiā suā, tyranni nomen Dionysio minus exercendum effecit. Carthagenenses præsertim Dionis singularem eloquentiam demirati sunt. Hinc Dionysius ipsum ut filium diligebat, ipsique uni liberè loquenti indulgebat: immo in amoris sui argumentum, Aretam filiam, quam ex uxore Aristomachia Dionis sorore habuit, Dion nuptui tradidit. Nec apud Dionysium minorem, in regni sui exordio, in minori valuit æstimatione: ut aliam vitæ rationem instrueret, & profligatis vitijs, Philosophiæ operam daret, Platonemque Syracusas revocaret, tyranno suavit. Dionysius itaque Platonis reditum exoptavit, qui ad iteratas Dionis preces Syracusas remeavit, à Dionysio maximo honore exceptus: ipsumque Dionysium ad deponendam tyrannidem inflexit: sed invidiæ astu Dionis fides in suspicionem apud Dionysium incidit, qui ex Philisti historici Syracusani consilio, nostrum Dionem in exilium deiecit: & ad leniendos populorum animos, qui magno studio Dionem proſequebantur, concessit, ut ipsius familiares, quæcumque ex divitiis suis vellent, Dion mitterent. Erant Dionis facultates copiosissimæ, & ut Plato in *Epistolis* ait, ejus patrimonium centum talenta constabant; quæ ex Bonanno *Syracus. illustr. lib. 2. pag. 322.*

ſexa-

sexaginta millia aurea constituebant. Ideoque divitiarum auxilio splendide in Græcia vixit; ac post Platonis reditum in Græciam Philosophiæ strenuè navavit operam, eâ animi contentione, ut doctissimus evaserit. Hinc Diodorus *lib. 16.* & *Ælianus lib. 3. cap. 4.* Dionem non modo à virtutibus laudant, præsertim ab humanitate, militari virtute, ac animi constantiâ, sed à Philosophiæ studiis. A Plutarcho in *Dione* vocatur eminentissimi ingenii vir, magnus, ac doctissimus, & inter Platonis discipulos diligentissimus, ingenio præputus ad virtutes amplectendas. Gemistius Plethon *lib. 1.* ipsam ita ingeniosum in Philosophicis, ait, ut à coævis suis nunquam superari potuerit. Cicero *lib. 3. orat.* omni doctrinæ genere instructissimum prædicat: ipse Plato *epist. 7.* acerrimo ingenio, & facillimo ad accipienda omnia, quæ ipsi tradebantur, testatur. Probus in *Vita*, ingenio docili, ad optimas artes apto describit. Ne dum Platonici doctrinâ instructus clarnit, verum etiâ in Pythagoricis dogmatibus versatum prædicat Jamblicus de *Vita Pythagoræ lib. 1. cap. 31.* qui addit, Platonis præcibus à Philolao tres Pythagoreorû libros centum minis misisse. Laertius *l. 7. in Chrysippo* narrat, Chrysippum de inæqualitate dictionum libros quatuor scripsisse ad Dionem, Græciam omnem illustravit Dion, & licet regali magnificentiâ viveret, attamen nec licentiæ vestigium in ipso notavit aliquis: immò animi fortitudine, temperantiâ, & moderatione ornatum impexere omnes: ideoque apud Græcos summâ floruit veneratione, & à Lacedæmoniis in civium suorum albo ascriptus. Sed post multa, patriæ liberationem moliri cepit: itaque coacta militum copiâ, parva quidem ad opus aggrediendum, duabus onerariis Navibus in Siciliam máximo animo instructus trajecit; non tam militibus suis, quam tyranni odio fractus: ideoque vix in Siciliam appulsus, multi ad ipsum convolarunt; adeont parvo cõposito exercitû Syracusas properaverit: Syracusani verò statim in tyrannum commoti, Dionem ultrò exceperunt, ut optimum civem patriæ amantissimum. Hinc, quod admirabile visum fuit, post tertium diem, ex quo Siciliam attigerat, Syracusis libertatem restituit: & tyrannicum imperium quadraginta annorum, quingentis longis navibus, decem equitum, centumque pedum millibus munitum, statim evertit: & tandem post aliqualem civium inconstantiam ex Heraclidis operâ, patefactâ animi fortitudine, ac militari virtute, Urbis liberationem firmavit. Syracusani tantum civem venerati, post multa æstimationis argumenta, teste Diodoro Siculo *lib. 16. num. 20.* publico decreto Dionî divinos honores constituerunt. Inde non modò in Sicilia, verum etiâ & apud Græcos, & Carthagenenses celeberrimam nomini suo gloriam comparavit; nam expulso Dionysio, nil ipsi antiquius, quam amicos beneficiis, ac honoribus splendide cumulare: ipse verò vitam à luxu prorsus alienam traduxit, nec aliter, ac si in Platonis Academia degeret. Cum autem Syracusarum felicitatem, optima gubernatione firmare medicaretur, Ca-

lippus, sive ut alii scribunt, Callicrates Atheniensis, qui cum ipso in Siciliam traiecerat, cum ad tyrannidem anheleret, execrandam proditorem in Dionem aggressus est: de qua commonitus Dion, dixisse testatur Valerius Maximus *lib. 3. cap. 8.* se malle mori, quam metu mortis violentæ amicis, & inimicis æquè turbationem inferre: vel ut Plutarchus in *apophth. Regum, & Imp.* tradit: melius esse, dixit, mortem obire, quam ira vivere, ut opus esset & amicos, & inimicos cavere. Ideoque Calippus, cum sui facinoris sociis, Dionem in propriis ædibus agressus, ipsius necem obtinuit. Interfectus est annos natus circiter 55. Dionis mors nimio dolore Syracusanos affecit: ideoque sepulchrali honore in celeberrimo Urbis loco publicè cohonestatur, & ex Laertio in *vita Platonis lib. 3.* hoc epitaphium à Platone editum, ibidem fuit adjunctum.

*Et lachrymas Hecubæ, & Trojanis, fata puellis
Decevere recens ex genitrice satis.*

*At tibi post partos præclaro Marte triumphos,
Spes reliqua est nullis, clare Dion, superis.*

*Te Patria ampla fovet, cumulat te civis honore;
Quo mihi nunc mentem perdis amore Dion?*

Vixit ex Bonanno *cit. pag. 323.* olymp. 106. nempe ante Christum natum 352. Sed ex Ioann. Bapt. Ricciolio *Chronol. Refor. tom. 4. indic. 1. p. 173. an. 354.* De Dione etiam scripsere Lascaris apud Maurolycum *hist. Sic. lib. 1. pag. 19. & lib. 2. à pag. 51.* Goltzius in *Sicilia, & Magna Græcia pag. 31. & seq. & in hist. post. Sicil. pag. 86.* Fazellus de *reb. Sicul. dec. 2. lib. 3. c. 2.* Volaterranus in *Autropol. lib. 15.* Morerius *dict. tom. 2. p. 1070.* aliiq: multi. De eo etiam scripserat Arrianus ex Photio in *Biblioth. cod. 93. pag. 235.* Dionis meminit Suidas *tom. 1. pag. 753.* qui perperam ait: Nisæum Dionysii minoris Fratrem Dionem à tyrannide ejecisse: addit verò quod scripsit *Epistolas ad Platonem, & alios quosdam*, ita etiâ Gesnerus in *Biblioth. pag. 200.* extant ejus *epistolæ duo ad Dionysium, & Perdiccam inter Platonicas.* Scripsit etiam

Tragædias, ex Martino del Rio *Syntag. trag. latin. in prologom. lib. 1. pag. 24.*

DIONYSIUS Syracusarum Civis, & Tyrannus, senior dictus, ut à Dionysio juniore ejus filio, etiam Syracusarum Tyranno secerneretur. Haud mihi in animo est omnia in historiarum scriptoribus de Dionysio passim obvia hic transferre, cum præter institutum sit ipsorum omnia scribere, quæ in volumen coalescerent. Sat mihi, paucis de eorum imperio delibatis, eorum studia literarum attingere. Qui plura de ipsis cupit adeat Plutarchum in *vita Platonis, & Timoleontis*, & alibi, Diodorum Siculum, Athenæum, Gemistium Plethonem, Laertium in *vita Platonis*, Valerium Max. Aristotelem, Suidam, Ciceronem, aliosque ex antiquis: ex recentioribus verò Fazellum de *reb. Siculis dec. 2. lib. 3. cap. 1. & 2.* Maurolycum *hist. Siciliae lib. 3.* Bonfilium *hist. Sic. par. 1. lib. 2.* Mirabellam in *Antiq. Syrac.* Bonannum in *Syrac. Illustr.* Goltzium in *Sicilia, & Magna Græcia*, Laurentium Crassum in *hist. Poet. Græcorum*

rum, aliosque innumeros. Dionysius itaq; senior, sive primus, malo omine natus est Syracusis, Patre Hermocrate, ex Diodoro Siculo lib. 13. n. 91. *Æliano var. hist. lib. 12. cap. 47. & Laetio lib. 3. in vita Platonis*: vel Patre Heracleone, ex Strabone *Geog. lib. 16.* sed ex Plutarcho in *Dione* non filius, sed fuit Hermocratis gener. Honesto loco ortus est, si Ciceroni credimus *quæst. tusc. lib. 5. Diodorus loc. cit. & Socrates ad Philippum*, humili loco natum tradunt: immò Helladius Bizantinus apud Photium in *Biblioth. cod. 279. p. 1579.* Agathonis filium fuisse testatur. Hinc ex Diodoro *cit. ad victum sibi comparandum amanuenssem egit.* Ex Plutarcho lib. 8. *sympos. quæst. 1.* eodem die lucem aspexit, quo Euripes poeta diem clausit extremum. Adultâ jam ætate militiæ nomen dedit; & animi fortitudine munitus, bellicâ virtute claruit. Cùm autem sobrium, acutum, in rebus agendis dexteritate ornatum, & à vitiis alienum se ostenderet, à Syracusarû populo primum Prætor eligitur: inde Carthaginensibus Siciliam aggrediētib; cives Dionysii supremû exercitus Ducem constituerunt; qui statim tyrannidem molitus est: pedetentim enim populorum, ac militum animos aucupare cœpit: inde militaribus copiis constipatus, tandem apertè tyrannidem occupavit, annum agens 25. ex Cicer. lib. 5. *Tusc. decurrente anno 3. olympiadis 93.* ex Diodoro lib. 13. n. 96. Dion. Halicarnasæo lib. 7. & Iacobo Salliano *an. mundi 3648.* Ut autem tyrannicum imperium firmaret, infra quinquennium Syracusanos, multiplicatis tributis, enervare studuit: paupertate oneravit, eorumq; facultates absorbere curavit; & inermes voluit, & oppressit. Ingentem extruxit arcem in Insula Ortygia, quam propugnaculis, muris, ac militaribus copiis munitam, inespugnabilem effecit. Sed cùm his haud satis tutum ejus imperium putaret, continuo timore exagitatus vixit; adeo ut inimicos, amicosque æquè extimescens, nec ipsis familiaribus, & consanguineis vitam suam credebatur, ut ex Cicerone l. 5. *Tusc. & lib. 1. de officiis*, Val. Max. lib. 9. c. 13. & Plutarcho in *Dione & in apoph.* colligimus: ideoque ex levioribus etiam suspitionibus nonnullos interfecit: immò magnam edidit civium cladem, & teste Plutarcho de *fortitud. Alexand. supra decem civium millia trucidavit.* Omnia sollicitè explorabat, ut insidias studiosè declinaret, ut ait Polyenus lib. 5. Inter alia multa, carcerem extruxit, qui auris figuram exprimeret, ut vel ea quæ submissa voce in ipso obmurmurabant occlusi, ex superiori foramine, omnia apertè intelligeret. De hoc carcere adhuc superstite, quem *Aurem Dionysii* vocant, vide Vincentium Mirabellam in *antiq. Syrac. par. 1. lib. 5. num. 130. pag. 89.* Athanasium Kircherium in *Musurg. lib. 9. cap. 4. prælus. 3.* Adamum Weber in *arte conversandi reg. 11. §. 12.* aliosque apud Auriam in *Sicil. Inventrice cap. 7. §. 11. pag. 17. & in meis observat. pag. 130.* Metum verò, quo afficiebatur, Demolcho familiari, exemplo declaravit, quod leges apud Ciceronem lib. 5. *quæst. Tusc. & Macrobiura in sem. Scip. lib. 1. cap. 10,*

Ad tyrannicû soliû firmadum maximâ cupiditatis libidine non modò civium domos, sed etiam Deorum Tépla expilavit; solitus sacrilegia lepidis tegere dictis, de quibus vide Ciceronem de *natur. Deor. lib. 3. Val. Max. lib. 1. cap. 1. Ælian. var. histor. lib. 1. cap. 20. Aristotelem lib. 2. æconom. Laët. Firmianû div. instit. lib. 2. cap. 4. Arnobium adversus Gentes lib. 6.* Inter has Dionysii caligines aliqua effulgere visa laude digna. Epipolas (Syracusarum hic eminentior locus) muniendas curavit, altis circumseptas muris, ad triginta stadiorum longitudinem protractis, crebrisque turribus distinctis: hoc autem opus ingentium lapidum structurâ admirandum, dierum viginti spatium, sexaginta millia hominum operâ, absolvit, ex Diodoro lib. 14. num. 19. Navale etiam ædificium extruxit, in quo domicilia CLX. ad naves recipiendas, quorum pleraque binas naves complecterentur; vetusta etiam CL. reparanda curavit, ut ait Diodorus loc. cit. ex versione Philippi Claverii *Sicil. antiq. lib. 1. cap. 12. pag. 166.* Gymnasia insuper magnificentissima, Deorumque sacra, aliaque ne dum ad urbis maiestatem, quam ad sui gloriam excitavit, ex Diodoro Sicul. lib. 15. num. 13. Urbes Hadranum in Sicilia, nunc *Adernò*, ac Lasiurn in Adriatico sinu, fundavit. Catapultam, aliaque militaria instrumenta ad urbes expugnandas, & quinqueremes adinvenit, ex Eodem. Contra Carthaginenses strenuè pugnavit: non rarò victoriam obtinuit: & grassante pestilentia in Carthaginensium exercitu, ejus ope à Sicilia penitus ejecit, ac universam ferè Insulam suo subjecit imperio, ut habent Justinus lib. 20. & Diodorus lib. 15. Exercitum florentissimum sibi congesserat, quem ne otio rabsceceret, contra Italiam instruxit, ut in sui ditionem redigeret: ac facili negotio Locros, Crotonitas, & Sybaritas superavit ex Justino, aliisque. Inde in Siciliam regressus, ut contra Carthaginenses, iterum Siciliam invadentes, pugnaret, nunc faustam, nunc verò adversantem fortunam expertus est; sed tandem cum propter intolerabilem superbiam, suorum odium in se concitasset, à majori exercitu sui parte derelictus, à suis iniquâ prodicione sublatus est, ut narrat Justinus cit. Ex Timæo apud Plutarchum in *Vita Dionis*, & Probo in *eiusdem Vita*, & ut innuere videtur Valer. Max. lib. 1. cap. 1. obiit ex veneno, quod ipsi propinare curarunt Medici, jussu Dionysii filii, ne cum aliis filiis regnum divideret. Plinius lib. 7. cap. 53. obiisse tradit ex inopinata exultatione, quam ex tragica victoriæ nuncio conceperat. Diodoro teste lib. 15. num. 74. post acceptum victoriæ nuncium ob tragœdiam, quam Athenas recitandam miserat, epulis operam dedit, & ex magno vini potu, læthalem morbum contraxit. Hanc autem mortem ex nimio gaudio falsè secundo Dionysio, hujus filio, adscribit Patritius *Poetica dec. hist. lib. 1. pag. 87.* sed ex Cicerone de *natura Deorum lib. 3.* tranquillè in lectulo suo decessit. Hæc autem mors contigit anno ætatis suæ 63. regnavit etenim annos 38. ut ait Diodorus lib. 13. nu. 96. & lib. 15. n. 73. Cicero *Tusc. 5. & de officiis 2. & Val,*

Val. Max. lib. 9. cap. 13. Obiit anno primo olymp. 103. ut habemus ex Vossio de hist. Græcis lib. 1. ca. 6. pag. 25. & de Poetis Græcis lib. 6. cap. 42. Eusebio in Chron. Petavio de doct. tempor. lib. 13. pag. 588. aliisque, nempe anno ante Christi Domini adventum 364. at ex Joan. Bap. Ricciolio Chronol. reform. t. 4. indic. 1. p. 173. an. 368. Triumphantium more cadaver concrematum fuisse scribit Cicero de natur. Deor. lib. 3. & Timæus apud Athenæum lib. 5. cap. 9. pag. 206. filiusque Dionysius magnifice parentalia persolvit, ex Diodoro lib. 15. num. 74. ac thatralem sepulchrum ipsi extruxit, quod in suis historiis laudibus exornavit Philistus, ut habent Plutarchus in vita Pelopide, & Victorius cap. 10. lib. 38. var. lect. apud Dalecampium in annot. ad Athenæum pag. 738. Sed Timoleon Corinthius capitis Syraculis, & expulso in exilium, Dionysio secundo, demolitus est una cum arce, & regias ædes, quas Dionysius extruxerat, ut ipsius tyrannidis memoriam deleteret, ex Plutarcho in vita Timoleonis. Ad ejus doctrinam accedo: fuit Dionysius Poeta, & Historicus, à Cicerone lib. 5. Tuscul. vocatus: Homo præsertim doctus à puer, & artibus ingenii eruditus, musices studiosissimus, ac poeta tragicus. Medicinæ ita operam dedit, ut jam in supremo gloriæ folio constitutus, secando, & urendo, ac medicamina adhibendo, Chirurghi partes expleverit, ex Aliano var. histor. lib. 11. cap. 11. & Tiraquello de nobilit. cap. 31. num. 124. pag. 205. Poematibus scribendis impensè incubuit, ut ait Diodorus Siculus lib. 15. num. 6. & poetas egregios, celebresque; accersitos, hos præcipuo honore prosequeretur, familiariter cum ipsis colloquebatur, eorumque magisterio, ac censura ingenii fœtus submittebat. Studiorum amore extimulatus regiâ liberalitate literatos excepit, ac muneribus cumulavit, inter quos Eschines, Aristippus, Helicon, Eudoxus, Feton, Carcinus, Xenocrates, alique multi, ut colligimus ex Aliano var. hist. l. 7. c. 17. Laertio l. 2. in Eschine, & Aristippo, & lib. 4. in Xenocrate, aliisque: hinc Laertius cit. in Aristippo, Aristippum, inter alia, historię Lybiæ librostres, & dialogum scripsisse tradit, ad Dionysium missos. Chrysippus verò ex eodem Laertio in Chrysippo, scripsit: de solæcizantibus orationibus ad Dionysium librum: dictionum librum ad eundem: & de contrariis libros duos, Platonem potissimum magnificet ob egregiam ejus doctrinam: at exinde ab ejus dicendi libertate offensum, odium in ipsum concepit, & tanquam mancipium quinque minis vendidit, teste Diodoro lib. 15. num. 7. Præstantiorem studium in Tragœdiis concinnandis adhibuit: tragica enim poësis jucundissima illi erat, ut Alianus testatur, lib. 13. var. histor. cap. 18. Scripsit itaque Dionysius

Tragœdias, ex Plutarcho in Timoleone, Suida tom. 1. pag. 747. Patritio Poetic. decad. histor. lib. 1. pag. 86. Gesnero Bibliot. pag. 202. Vossio de histor. Græc. lib. 1. cap. 6. pag. 25. & de Poetis Græcis cap. 6. pag. 42. & Gyrardo de Poetar. histor. dial. 7. pag. 277. (qui hunc Dionysium cum filio confundit, de hoc enim ait, quod in exilium pulsus Corin-

thum, ibi scholæ Magistrum egit, & ex eo natum proverbium Dionysius Corinthi, quæ secundo adscribenda) Bonanno Syrac. illustr. lib. 2. pag. 342. Lascari apud Maurolycum histor. Sicil. lib. 1. pag. 19. Laurentio Crasso in hist. poet. Græc. pag. 161. Cum Dionysio Antiphontem Tragœdias scripsisse tradit Plutarchus de Vitis x. Rhetor. in Antiphonte. Hæc autem Tragœdia, ac poetica Dionysii monumenta, licet ab adulatorum laudibus efferebantur, præsertim à Danocle ex Bonanno cit. pag. 342. attamen has Philoxenus poeta, tanquam ineptis refertus, contempsit, & censoriâ virgulâ notavit; ideoque à tyranno in carcerem conjectus est, ut habet Diodorus lib. 15. num. 6. Plutarchus ait, in vitis duodecim Rhetorum, Dionysium morti adjudicasse Antiphontem poetam, quia ejus Tragœdias contendere ausus sit: quamvis idem Plutarchus, ex aliorum sententia, aliâ causâ hanc mortem adscribat, de qua etiam Aristoteles Rhetor. lib. 2. & Vossius de Poetis cap. 6. pag. 42. Cum autem Tragœdias suas haud læta fronte exceptas vidisset, magno pretio Æschyli pugillares emit, quibus Tragœdias suas exinde exarabat, ac si illius Poetæ doctrinam, & scribendi rationem, ex his haberet, ut scribit non sine risu Lucianus Dial. adversus indoctum & Gyrardus cit. Addit Diodorus lib. 14. n. 110. & l. 15. num. 6. & 7. quod ob edita poemata magis, quàm ob præclare in bello gesta gloriabatur: eaque ad olympicam celebritatem maximâ pompâ recitanda misit; ubi ob suavem canentium vocem pisonis auribus primùm audita, mox à carminum lætore spreta sunt: quod magnam in Dionysio mœstitiam exercitavit, quæ exinde in furorem declinavit; omnes sibi invidere ratus. Ex ipsius Tragœdiis verba adducit quædam Helladius Bizantinus apud Photium in Bibliot. cod. 279. pag. 1587. & Plutarchus de fortuna, vel virtute Alexandri. Scripsit etiam Dionysius

Comœdias, ex Suida tom. 1. pag. 747. Gesnero Bibliothec. pag. 202. Lascari, Patritio, Gyrardo, Vossio, aliisque citatis: quamvis Alianus in var. histor. lib. 13. cap. 18. Comœdias odisse scribat, eò quod à risu alienus erat. Ex Dionysii Tragœdiis Adonem, & Thesmophorum, sive Legislatorem citat Athenæus lib. 9. cap. 14. & 16. pag. 401. & 404. & horum aliqua adducit carmina, quod & confirmat Casaubonus in animad. ad Athenæum lib. 9. cap. 16. pag. 691. & Vossius de poetis pag. 42. sed Gesnerus in dubium revocat an Adonem Dionysio filio ascribendum: & Thesmophorum an Dionysio Sinopensi concedendum; additque quod Athenæus inter Opfartyticorum scriptores Dionysium collocat, ac fortè ait, eundem esse, qui & Comœdiam Legislatoris scripsit; nam versibus illis, quos adducit, coquens artem suam laudibus extollit. Stobæus serm. 251. p. 829. opus citat inscriptum: Leda, quæ vel ejus Tragœdia, vel Comœdia est, de qua tria adducit carmina ser. 279. pag. 900. Diodori, vel Dionysii carmina ex opere dicto Sotera exscribit; & suppresso operis nomine Dionysium citat, ejusque carmina adducit serm. 128. pag. 388. serm. 129. pag. 389. serm. 139. pag. 402. serm.

serm. 148. pag. 504. serm. 247. pag. 811. Scripsit etiam quædam

Historica, teste Suida, cum Gesnero, cit. Cicerone lib. 5. *Tuscul.* Vossio, Lascari, & Bonanno loc. cit. Tandem Franciscus Patritius poet. dec. hist. lib. 2. pag. 200. ait, quod secundus fuit, qui de Poetica scripsit post Democritum, quem inmerito reprobatur Bonannus cit. pag. 348. legit enim Patritium scripsisse, quod Dionysius res poeticas, nempe carmina, secundus post Democritum edidit; cum de Poetica facultate scribat Patritius.

DIONYSIUS Secundus prædicti Dionysii filius, Syracensis natus ex ipso, & Doride Locrensi, ut ait Plutarchus in vita Dionis. Defuncto patre militum operâ tyrannidem occupavit ex Justino lib. 21. quod accidit anno primo olymp. 103. ante Christi Domini adventum 364. ex auctoribus supra relatis de morte Dionysii junioris. Ad imperium firmandum studiosè populorum benevolentiam sibi conciliare curavit: hinc tria virorum millia, qui in carceribus detinebantur, libertate donavit: ac per triennium populo tributa remisit. Prudentem, ac liberalem se simulans, caprâ jam populi benevolentiam, statim hereditario quodam jure, sævitiam exercuit, primum in propinquos, & fratres, quos omnes imperii metu, interfecit, teste Justino citato. Inde etiam simulans se quietis amantem, pacem cum Carthagenensibus sancivit, quam etiam Lucanis concessit; quavis nonnullis in præliis victor, ut scribit Diodorus lib. 16. num. 5. Pace firmata, laxis vitiorum, habentis sordidissimam vitæ rationem amplexus est. Reticeo, quæ in turpissimo avaritiæ, libidinis, ebrietatis, & voluptatum cæno inuolutus, sædè patravit, à quibus abhorret calamus: ea leges apud Athenæum lib. 10. cap. 10. pag. 435. lib. 12. cap. 11. pag. 541. lib. 6. cap. 17. pag. 260. & 261. & lib. 6. cap. 13. pag. 249. Ælianum var. hist. lib. 2. cap. 41. & lib. 6. cap. 12. Justinum lib. 21. cit. Plutarchum in vita Dionis, aliosque. Sed tandem crudelitatis impatiens Syracusarum populus, excitatâ conspiratione, in arce Dionysium obsedit: indeq; tertio victus, tandem profugus, apud Locrenses dictionis suæ populos, se recepit. A Locrensibus rerum ignavis, exceptus, inter ipsos humanitatem ostendit. Rhegium Urbem instauravit, quam Phœbeam vocare placuit, ex Marafioti in Chronica Calabria lib. 1. cap. 12. pag. 32. Fiore in Calabria Illustr. lib. 1. par. 2. cap. 3. pag. 156. Fazello dec. 2. lib. 3. cap. 2. pag. 310. inde ad sævitiam, ac libidinem, cæteraque vitia prolapsus, cum rapinis, stuprisque omnia fœdasset, tandem post annos sex, factâ conspiratione, à Locrensibus pulsus, in Siciliam regressus est, ut ex Justino citato, Strabone lib. 6. Æliano var. histor. lib. 1. cap. 12. & lib. 9. cap. 7. Athenæo lib. 12. cap. 11. pag. 541. aliisque deducitur. Propositis itaque Syracusanis fœderis legibus, tandem in Urbe receptus est. In novæ dominationis exordia, omnibus benevolentiam exhibuit: at paulò post resumptis crudelitatis, ac libidinis operibus, acerbiorum sui odium excitavit, adeo ut multi ex Syracusanis, ut tyranni sævitiam declinarent, relictâ patriâ, in litus

Adriatici maris appulsi, Anconam Urbem, totius Picenæ regionis nunc celeberrimam, condiderint, ex Strabone l. 5. & Fazello dec. 1. lib. 4. cap. 3. pag. 82. licet Bonannus Syracus. Illustr. lib. 2. pag. 223. contra Fazellum, & Mirabellam hoc accidisse velit sub Dionysio primo. Ipse verò Dionysius militaribus copiis, custodibus, cladibusque se formidabile reddidit, ac tyrannidem roboravit: teste Plutarcho in Dione, & Æliano lib. 6. cap. 12. Inter infensissima sævitiz opera, hæc laude digna effulsere: duas condidit Urbes in Apulia, ut Pyrratarum excursiones in Jonio mari frenaret, teste Diodoro lib. 16. num. 5. Dionem magnâ æstimatione prosequutus est, qui consiliis suis ad rectam vivendi rationem quoquomodo revocare curavit Dionysii mores, ut ait Plutarchus in Dione. Cum autem perpenderet Dion hanc vitiorum fœditatem ex iguavia oriri, adhortationibus institit, ut Philosophiæ studiis vacaret, animumq; virtutibus, ac optimis disciplinis ornaret: ideoque Platonici doctrinæ præstantiam egregiis laudibus extollere non cessabat; adeo ut ad repetitas Dionis suasionem, tandem desiderio audiendi Platonem Dionysius æstuavit; & ad frequentes Dionis, ac Pythagoreorum preces, & ad ipsius Dionysii epistolas, Plato in Siciliam remeavit: cui obviam fuit Galea, regali ornatu instructa: ad litus verò delatus, in splendidissimum currum exceptus est à Dionysio, qui ipsomet auriga; in regias ædes maximâ pompâ invehit, ut ex Plutarcho in Dione, Æliano var. hist. lib. 4. cap. 18. & Plinio lib. 7. cap. 30. patet. Hinc statim Regiæ facies immutata, nam non modò sub Platonis disciplinâ Syracusani Philosophiæ operam dedere, adeo ut Dionysii Regia pulverulenta appareret, ex frequentia eorum, qui Geometricas in pulvere figuras inscriberent; verum etiam & ipse Dionysius Philosophiæ, & Geometriæ præcepta à Platone (quem unice venerabatur ex Æliano cit.) accipiebat: inmodò humanitatem omnibus ostendere, literatis favere cœpit, ac spem inculpati domini omnibus tradidit. Mox, hortante Platone, tyrannidem penitus relinquere meditabatur. Sed cum Philisti operâ, qui tyranno, ac tyrannidi amicus erat, in Dionysii suspicionem incidisset Dion, ab eo in exilium hic pulsus est: & paulò post ex imminentis belli pretextu, Platonem dimisit. Sed inde cum aliorum scientiam longè superiorem eâ, quam brevi temporis tractu acceperat, experimento cognovisset; iteratis epistolis Platonem accersivit, qui spe revocandi ab exilio Dionem, tandem tertio in Siciliam venit: & à tyranno honoribus, ac muneribus auctus, ab eo supra octogiura talenta accepit, ex Laertio in Vita Platonis. At nonnullis inter Platonem, & Dionysium simultatibus exortis, tum ex Dionis exilio protracto, tum etiam ex adhortationibus, quibus Dionysium urgebat Plato, ut tyrannidē deponeret, Athenas regressus est. Hinc Dion reditu desperato exercitum comparavit, ut patriam à tyrannide liberaret, quod expulso Dionysio obrinuit, ut in Dione strictim attigimus. Interfecto tamen Dione, exortis post sexennium

populorum tumultuationibus, ac innumeris cladibus, ex harum occasione Dionysius Syracusas aggressus, faciliter in sui potestatem redegit, ac magis effractus, crudeliorem dominum exorsus est. Interim cum impendentem à Carthaginensibus bellum pertimerent Syracusani, ad Corinthiorum opem confugere statuerunt; qui duce Timoleonte, auxilia Syracusani mittere decrevere. Timoleon in Siciliam appulsus, Dionysium in arce obsessum ad deditionem compulit, & parva in navi impositum Corinthum misit, ex Plutarcho, & Probo in *vita Timoleontis*, Iustino lib. 21. & Carolo Stephano in *diſt.* pag. 828. qui prioris Dionysii gesta, cum Dionysii filii facinoribus confundit, ut omnibus patet. Corinthum appulsus Dionysius an. 4. olymp. 109. ex Eusebio in *Chronic.* anno 343. ante Christi Domini adventum, ex Ioan. Bap. Ricciolio in *Chronol. reſor. indic.* 1. pag. 173. & 174. & fortunæ volubilis mutationem expertus, omnibus exemplo fuit: cum enim regno divitiis splendidum, militibus innumeris constipatum, classe quatuor centum navium munitum, omnibus formidabilis possideret, ab adversante fortuna projectus, ad viliora delapsus est: ideoque vel ex fracti animi abiectione, vel ut probabilius ex Iustino lib. 21. & Plutarcho in *Timoleonte*, ne suspicionem Corinthiis præberet, ac ut vitæ consuleret; haud unquam rem aggressus est, quæ vilitatem non oleret: publicè etenim circuire, & bibere; in sordidissimis tabernis sedere: de rebus minimis cum neglectissimis etiam mulierculis quæstiones instituere: & abiectionis vestibulis uti consuevit; adeo ludibrio cunctis esset. Ut vitæ alimenta curaret, Ludimagistrum egit ex Cicerone lib. 3. *Tuscul.* Iustino lib. 21. & Val. Max. lib. 6. cap. 4. num. 6. aliquando tympana pulsavit, & stipem emendicavit, ut tradit Gemistius lib. 7. & Athenæus lib. 12. cap. 11. Ideoque ex tanta fortunæ mutatione ortum proverbium: *Dionysius Corinthi*, de quo Cicero lib. 9. *epist.* Quintil. lib. 8. *instit. orat.* Manutius in *adag.* pag. 93. & Gyrardus de *poetis hist. dial.* 7. pag. 277. qui tamen à verò aberrat, dum primo Dionysio ascribit: eoque innuunt, aliquem è fastigio dignitatis, & imperii, ad humilem, privatamque fortunam redactum. Hinc cecinit Ovidius lib. 4. de *Ponto eleg.* 3.

*Ille Syracusa modo formidatus in Urbe,
Vix humili duram repulit arte famem.*

Tandem ærumnis undiq; pressus mortem obiit adeo obscuram, ut nec mortis locus, nec ejusdem genus innotescat: etsi Frânciscus Patritius in *Poet. dec. hist.* lib. 1. pag. 87. tradat, quod post exilium cum Tragedias scripsisset, & ex hatum una victoriam accepisset, ex nimia exultatione decessit: at hoc mortis genus Dionysio majori accidisse compertum est. De hujus Dionysii doctrinâ hæc colligimus. Philosophiam, Geometriam, aliasque scientias à Platone accepit, ex Bonanno in *Syrac.* lib. 2. pag. 344. Orator etiam fuit, ut testatur Lascaris apud Maurolycum *hist. Sicil.* lib. 1. pag. 19. Et ex his, quæ scripsit; poetam etiam fuisse deducitur. Scripsit

Epistolas, ex Suida tom. 1. pag. 747. Vossio de *hist. grec.* l. 1. cap. 6. pag. 25. Bonanno cit. Lascari cit. & Gesnero in *Biblioth.* pag. 202. unam. Speusippo Platonis discipulo scriptâ, citat Athenæus lib. 7. cap. 5. pag. 279. & lib. 12. cap. 12. pag. 546. cujus fragmentum adducit, & Lactius lib. 4. in *vita Speusippi*. In catalogo librorum Bibliothecæ Badleanæ pag. 164. extare comperi, *Dionysii epistolas græcas*.

Commentaria de carminibus Epicharmi, ex citatis Suida, Lascari, Vossio, Craslo, Bonanno cit. pag. 267. & 344. & Gesnero.

De laudibus *Æsculapii opus poeticum*, teste Athenæo. lib. 6. apud Bonannum cit. pag. 344. ex hoc forsan se Apollinis filium jactabat, ut habemus ex Plutarcho de *fortuna, vel virtute Alexandri*. Raphael Volaterranus lib. 15. *antropol.* Tragicum poetam fuisse ait. Patritius, & Craslus cit. scribunt, quod Corinthum expulsus Tragedias scripsit. Sed hoc inter antiquos Scriptores non lego: ideoq; à Dionysio majori hanc notitiam accepisse dubito. Inter Tragicos Poetas recensetur etiam à Martino del Rio in *Syntag. traged. in prolog.* lib. 1. pag. 24. ex Plinio, & Luciano.

DIONYSIUS FORTUNATUS Paſtensis Poeta claruit anno 1600. Edidit

Vitam S. Nympha V. & M. Panormitana latinis carminibus expressim. Panormi typis Jo: Baptistæ Maringo 1607. in 4.

DIONYSIUS A S. ANDREA Syracusanus Carmelita Excalceatus, vir tum gravioribus, tum amœnioribus literis abundè excultus. Florentæ adhuc ætate, dum multa de se promittebat, decessit Syracusis circa annum 1676. Edidit italicè suppresso nomine

L'Armonico Decacordo toccato da Febo, & dalle Nuove Muse, Tributo di devota obligatione al merito dell' Ill. e Rev. Monsig. Vescovo di Siracusa D. Gio. Antonio Capobianco. Neapoli apud Novellum de Bonis 1670. in 8.

DIONYSIUS SICULUS, Historicus incertæ ætatis, teste Vossio de *hist. Græcis* lib. 3. pag. 358. ideoque ab utroque Dionysio Tyranno diversus. Scripsit ex eodem, & Gesnero in *Biblioth. edita per Frisium* pag. 76.

De rebus Siculis: argumentum verò ex Aristidis Milesii libris rerum Sicularum mutuatus est, ut tradit Plutarchus in *Parallel. minor.* cap. 1. at Vossius perpendit, quod ubi in græco codice legitur Dionysius Siculus, interpretes vertit Diodorus Siculus.

DIOPHANTUS v. Ecphantus.

DOMINICUS ARGANANTIUS Messanensis Societatis Jesu in lucem editus anno 1617. Societati nomen dedit 4. Octobris 1634. in qua sollemni quatuor votorum Sacramento se adstrinxit. Humanas literas docuit: Ecclesiastem, egit magnâ cum laude in præcipuis Siciliæ Civitatibus annis triginta tribus: eruditione, & eloquentiâ, claruit: & apostolico animarum zelo æstuavit. Solitudinis, & cubiculi amantissimus, in eo ut studeret, vel oraret frequentissimam navabat operam: nec relinquere solitus, nisi ad obsecunda

eunda Societatis munia, quæ semper exactissime, etiam propè octogenarius, adimplere consuevit; regularis etenim disciplinæ zelo flagrauit. Tenerrimo amoris sensu Deiparam prosequēbatur: ac S. Franciscum Xaverium obsequentissimo quodam funulatu colebat, cuius numismate proprias, & aliorum ægritudines curabat: adeo ut prodigio ascribebant, si quid rogasset, & illud non impetrasset. Singulari pietate animabus, quæ purgatorii flammis excruciantur, opitulabatur: adeoque in omnibus ferè concionibus suis ad illas suffragiis levandas populos incendebat. Obiit tandem Messanæ 10. Decembris 1694. Hujus viri meminere cum laude Natanjel Sotuellus in *Biblioth. Soc. Jesu* pag. 180. Placidus Reina in *not. hist. Messanæ* p. 2. pag. 229. & 310. & Joseph Murebria in libro *Musa Risvegliata* par. 1. pag. 229. Edidit italicè

Le Pompe festive celebrate dalla Città di Messina nella Solennità della Lettera di Maria Vergine a Messinesi. Messinæ apud hæredes Petri Brea 1659. in fol.

Il Cavalier Trionfante, Panegirico dell' Illustre Martire S. Giorgio. Ibidem typis Pauli Bonacota 1660. in 4.

L' Occaso luminoso del Sole della Sapienza. Oratio Funerale nell' Esequie del Rev. P. Francesco Rosa, e Giurba. Ibidem apud Paulum Bisagni 1673. in 4.

Verisiera Relatione della Sacra Lettera scritta dalla Gran Vergine Madre di Dio Maria alla Città di Messina: delle Gratie, che per mezzo di Lei hã operate a beneficio di quei, che con fede viva l' invocano; ed altre cose ad essa appartenenti. Ibidem apud Vincentium de Amico 1689. in 12.

Reliquit opus prælo jam paratum pro excitanda pietate erga Defunctos. Et in Bibliotheca Domus Professorum Messanenensis servantur volumina 29. suarum concionum.

DOMINICUS DE AUGUSTINO Panormitanus Sacerdos, Sacræ Theologiæ Doctor: vir utique doctus, eruditione conspicuus, & in Sacris literis, Sanctorumque Patrum lectione apprime versatus: morum etiam probitate insignis inclaruit, & venerationem promeruit. Octogenarius obiit Panormi 20. Februarii 1692. Edidit italicè.

Discorsi della SS. Eucharistia. Tomo Primo. Panormi typis Jacobi Epiri 1688. in 12.

Tomum Secundum. Ibidem apud Petrum Copolam 1689. in 12.

Tomum Tertium. Ibid. apud eundem 1690. in 12.

Sermoni parte Prima. Ibid. apud eundem 1691. in 12.

Parte Seconda. Ibid. apud eundem 1691. in 12.

DOMINICUS BANDINUS Platiensis Societatis Jesu natus 17. Julii 1647. Societati se adjunxit primo Decembris 1662. in qua quatuor vortorum professionem emisit 15. Augusti 1680. Absolutis studiorum spatiis, sacrum concionatoris munus suscepit; eloquentiâ, & eruditione clarus, in præcipuis Siciliæ Civitatibus magnâ cum laude conciones habuit per annos propè 16. Rex Collegia Platiense, & Mazariense: & dum hæc scribimus an. 1706. insigni munitis prædictâ Collegio Catanensi præst. Edidit italicè

La Corona Ingegnata all' ornamento della felicissima Città di Palermo, Augusto capo del Regno di Sicilia lavorata in un Panegirico di S. Rosalia V. Palermitana. Panormi typis Anglesi, & Francisci Leonis 1694. in 4.

Il Configliere de' Nobili Sacro Politico. Ibidem apud Thomam Aiccardum 1697. in 4.

Il Governante Politico Cristiano instruito. Ibidem typis Gramignani 1699. in 4.

Quaresimale. Ibidem typis Jo: Bap: de Ajecardo 1704. in 4.

DOMINICUS BORDONARO ex oppido Franzanæ Sacerdos: poesi clarus, ac politioribus literis excultus. Patriæ suæ Archipresbyter electus, diu cum laude, ac virtutum exemplo in animabus regendis inclaruit. Floruit anno 1680. Edidit italicè

Rappresentatione Sacra di S. Lorenzo di Franzanò nel Regno di Sicilia dell' ordine di San Basilio Magno. Roma typis Barnabò 1675. in 8.

DOMINICUS BOTTONUS Leontinus natus 6. Octobris 1641. ex Nicolao Bortono Philosopho, & Medico eximio, & Camilla Catanzaro & Carniso. Annuum agens sextum Messanæ translatus humanas didicit litteras, inde Philosophiâ in Collegio Soc. Jesu: & Medicinam à Petro Castello celeberrimo Medico Romano, tunc Messanæ docente. Cum autem ingenii felicitate excelleret, his in facultatibus egregiam doctrinam accepit, & emeritam Doctoris lauream Philosophiæ, ac Medicinæ in eadem Urbe anno 1658. accepit. Ætate adhuc florente inter doctissimos non sine literatorum veneratione ascriptus, conceptam sui opinionem non modò firmavit, verum etiam mirum in modum experimentis amplificavit: nam salutari Medicæ artis ope innumeros ad pristinam valetudinem revocavit, & præsertim nonnullos Messanæ Dynastas, inter quos præcipue accensendus Simon Carrafa Messanenensis Archiepiscopus, qui in suum unicum Medicum delegit. Ob ejus expertissime doctrinæ celebritatem, à nonnullis tum Siciliæ, tum Neapolis viris principibus in gravioribus morbis vocatus est, ut ipsorum curam susciperet. Ob expertissimam doctrinam Proregnum Siciliæ maximam æstimationem promeruit; nam à Marchione Villafrancæ Prorege cubiculi sui Medicus delectus est, ac etiam Messanenensis districtus, ut votant, Archiater. Marchio Castri Rodrici etiam Prorex in eodem munere confirmavit, additis 50. aureis singulo mense. S.R.E. Cardinalis Ludovicus Fernandez Portocarrero non modò eodem munere cohonestatum voluit nostrum Dominicum, verum etiam ut Regiis literis à Carolo II. Rege in eodè gradu confirmaretur, egregie curavit: & ex ejusdem literis Xenodochii Regii Messanenensis curam suscepit. Tandem S. Stephani Comes Siciliæ Prorex in Medicum suum selegit, apud quem magnâ doctrinæ opinione valuit; quam in multis morborum periculis sibi comparavit. Cum autem idem Comes Neapolitanæ Regni clavum Prorex teneret Dominicum Neapolim accersivit, & cum eximia æstimationis testimoniis

niis, cubiculi sui Medicum voluit. Inde ut ad Prothomedici Regni Neapolitani gradum extolleret curavit: quod munus cum haud exercere posset, obstitentibus Urbis illius privilegiis, quæ exterum non admittunt, per alium suppositum exercuit, cum aureorum mille emolumento singulo anno. Filium etiam Marium Xaverium Bottonum V. J. Doctorem etiam innumeravit, nam in sui meritorum contemplatione Judicem Magnæ Curiae Vicariæ elegit, ut etiam in Tribunali Audientiae Calabriae citra, Rotæ præfecit: & tandem Regii Teolonii, vulgo *Dogana*, Fogiæ Auditorem constituit. Noster etiam Dominicus in Neapolitana Academia quadriennio Philosophiam publicè docuit magno cum plausu, ac singulari doctrinæ celebritate. In ea etiam Urbe munus Medici Xenodochii Regii S. Jacobi exercuit, quod semper medici celeberrimi obtinuerunt. Illic tandem doctrinæ præstantiam multis in morbis dedit, quibus egregiam præstitit curam. Podagræ morbo aggressus, Messanam remeare decrevit: & obtentâ magno conatu Proregis veniâ, ad munus Medici Regii Xenodochii Messanensis regressus est, quo eum innumeraverat Rex Catholicus anno 1692. cum amplo sexcentû aureorû stipendio singulo anno, ibiq; nunc præest magno cum ægrotorum profectu, ac singulari discipulorum utilitate, quos per annos multos medicinam scientissimè docuit. Ob doctrinæ famam in Academia doctissima eruditorum Londini, quam Societatem Regiam dicunt, ascriptus est anno 1697. & ex epistola illius, qui à secretis ejusdem Societatis tunc erat, æstimationis gradus quod eâ in Regione viget tanti viri doctrinâ, facillè deducitur: fuitque ex Siculis primus in illius Academiae albo scriptus. Floret nunc vir præclarissimus adhuc suprestes Messanæ in magna omnium æstimatione, ac cum præstantioribus Europæ literatis amicitiae vinculis adstrictus. Ipsum laudat Jo: Paulus ab Epiphania in lib. *Stravaganze della natura* pag. 423. & Sylvius Bocconius in *Museo Physico* pag. 13. hic etiam ipsius meminit in *Museo Plantar.* pag. 57. Edidit.

Pyrologiam Topographicam; idest dissertationem de Igne juxta loca cum eorum descriptione. Neapoli ex nova Officina Dominici Parrini, & Michaelis Aloysii Mutii 1692. in 4. Quod opus laudibus ornant Acta Eruditorum Lipsiæ in *supplemento tom. 2. sectione 4. pag. 189.* & Eruditissimus Benedictus Bacchini in *Diario Litteratorû anni 1692.* edito Modonæ pag. 304. Scripsit etiam

Ideam Historico-Physicâ de Magno Trinacriæ Terræmotu. Hoc opus scripsit instante celeberrimo Marcello Malpighio, cui Societas Regia Britannicæ demandaverat, ut de hoc memorando Terræmotu scriberet: cui cum manum haud admove-re liceret ob fractas ex ægritudine vires, & ob notitiarum difficultatem, Botonium sui amicissimum rogavit, ut hanc lucubrationem aggrediretur: quam jam absolutam eidem Societati excudendam misit.

Alia prælo parat.

DOMINICUS BYCALUS Messanensis, V. I.

Doctor, eruditione, ac doctrinâ clarus; vivebat anno 1668. ut ex *Corona Alphabetica D. Santori Oliva*, qui ipsum laudat, deducitur. Ipse etiam cum laude meminit Placidus Reina in *not. hist. Messanæ* p. 2. pag. 511. Edidit

Responsorum decisivorum pro Tertio Possessore, Acta Paterna, exceptionem compensationis petente, Fidejussore, & pro Medico, nec non Votorum Juris Partem Priorem. Venetiis apud Jo: Jacobum Hertz 1648. in 4.

DOMINICVS CAMPISI Rayhalbutensis Ordinis Prædicatorum, Sacræ Theologiæ Magister, doctrinâ apprimè excultus enituit. Cum Musicæ operâ dedisset, ob singularem peritiam, inter celeberrimos est ascriptus, qui in modulandis sacris laudibus excellenter. Famâ clarissimus floruit tum Panormi, tum etiam Romæ circa annum 1630. De eo Leo Allatius in libro: *Apes Urbanae, sive de Viris Illustribus* pag. 82. Edidit

Floridum Concentum binis, ternis, & quaternis vocibus modulatum. Romæ apud Bapt. Roblettum 1622. in 4.

Lilia Campi binis, ternis, quaternis, & quinis vocibus modulata, cum completorio, & Litanis Beatissimæ Virginis Mariæ. Romæ apud Lucam Antonium Soldum 1623. in 4.

Lilia Campi binis, ternis, quaternis, quinis, & senis vocibus modulanda. Romæ apud Paulum Angliottum 1627. in 4.

Italice

Delli Mottetti a due, tre, e quattro voci con una. Compicta libro Primo. Panormi apud Jo: Bapt: Maringum 1615. in 4.

Delli Mottetti a due, tre, e quattro voci libro secondo. Ibidem apud eundem 1618. in 4.

DOMINICVS CARAMELLA v. Honorius Dominicus Caramella

DOMINICUS GRÆCUS Panormitanus, astronomicis facultatibus insigniter excultus claruit, anno 1650. quo in lucem emisit opusculum inscriptum

Quadrans Horoscopus horarum italicarum per lineas rectas ad latitudinem graduum 38. utriusq; serè Siciliae usum explicans. Panormi apud Cyrillum 1650. in 8.

DOMINICUS GUGLIELMINI Catanensis Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, alter à Dominico Guglielmino Bononienfi, ab editis lucubrationibus celeberrimo. Noster Dominicus Catauæ natus 27. Augusti 1660. in patrio Collegio Soc. Jesu, & inde in Collegio Romano literarum studiis, ac gravioribus disciplinis operam dedit: ibiq; decennio vixit clericali habitu insignitus. Inde politioribus literis datus; ob singularem ingenii felicitatem poesi, ac oratoria facultate excelluit: ideoq; in celeberrimas amœniorum literarum Academias exceptus fuit: nempe Romæ inter Humoristas, Insecundos, & Implicatos, italicè *Intrecciati*, Bononiæ inter Gelatos, & Venetiis inter Dodoneos: in quibus non sine laude, plausuque semper auditus. Et tandem in Academia Romana noviter excitata in ædibus Em. Petri Oñoboni S.R.E.

Car-

Cardinalis ascriptus, ab eodem Cardinali maximo honoris argumento electus est, ut primum problematicum discursum recitaret, quod fecit in amplissima S. R. E. Cardinalium, & Præf. in confluentium corona. Religionem Minorum, Conventualium amplexus, & gravioribus disciplinis addictus, Baccalauræi munus obtinuit. Concionatoris partes magnâ cum eloquentiâ, & eruditionis laude professus est. In multis Siciliæ civitatibus, & oppidis per nonnullos annos quadragessimales conciones habuit cum literatorum approbatione. Bis in Ecclesiâ Cœnobii Panormitani S. Francisci totius anni conciones dixit, & per Urbem, sive in principe Templo, siue in Regio S. Petri Sacello, sive alibi sæpius à Proregibus Duce Uzeda, & Duce Veraguz, ab Archiepiscopo Panormitano D. Ferdinando de Bazan expetitus, & magnâ cum laude auditus. Cæterum ab honorum fastigiis abhorrens, vel carmina pangendo, vel telas pingendo vacat Romæ, anno quo hæc scribinus 1706. Edidit italicè

L'Innocenza Vendicata Azione Regi-comica Morale. Catanæ apud Bisagnium 1688. in 12. & alibi
Il Re Tiranno opera Regi-Comica. Romæ 1687. in 12.

Hæc in gratiam nobilium Romanorum edidit, quæ Romæ in Collegio Clementino fuerunt recitata.

Il Sarmata Trionfante, Ode per la Vittoria di Vienna.

Palermoliberato per miracolo delle Rose. Discorso Allegorico. Panormi typis Augustini Epiro 1694. in 4.

Catanæ distrutta, con la narrativa di tutte le Città, e Terre danneggiate dal Terremoto nel 1693. Ibidem apud eundem 1695. in 8. sub anagrammatico nomine Comeindi Muglielgini.

Il Volo della Fama, e il Pado supplicante, Odi in morte della Signora Elena Cornara Piscopia. In libro: *Pompe funebri per la morte dell' Illustrissima Signora Elena Lucretia Cornara Piscopia Accademica negl' Infecondi di Roma.* Venetiis 1686. in 12.

Alia edidit etiam carmina in aliorum laudem expansis foliis excusa. Prælo etiam paravit hæc alia.

I Fiati dell' Alvernia, Panegirici.

Il Postiglione della Critica.

Il Teatro di Cillonio, Discorsi, e Orazioni Accademiche.

I divertimenti del Genio, Poesie.

Il S. Giacomo Interciso, opera scenica in verso.

Il Tigrane Dramma musicale.

L' Amazone Catanese, o vero la S. Agata, Dramma.

Il Massenzio, Dramma.

La Forza degl' Incanti, Dramma.

L' Empietà in Soglio, o vero il Nerone.

La Berenice, Opera scenica in prosa.

Li Riposi del Pennello, Poesie Pindariche.

DOMINICUS SERPETRUS sive à S. PETRO Panormitanus Ordinis Prædicatorum, emenso Auditorum curriculo inter sodales suos Philoso-

phiam docuit: exinde in Sinensi vinea Apostolicus Missionarius per triginta ferè annos insudavit, à virtute, ac regulari observantia laudatus. Claruit anno 1668. In celeberrima de Sinensi cultu controversia, pro Patrum Societatis Jesu opinione, contra Fratrum suorum sententiam, scripsisse tradunt

Epistolam ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide de cultu Sinensi, datam apud Canton 12. Novembris 1668.

Tractatum de Cultu Sinensi, ibidem absolutum 30. Septembris 1670. Utramque lucubrationem edidit P. le Tellier Soc. Jesu in *defensione novorum Fidelium, ac Missionariorum Sinensium par. 2. ubi pag. 218.* eximiis laudibus Dominicum extollit, & paucis ante annis defunctum testatur in eadem Sinensi Missione. Hinc Societatis Jesu Patres, virum apprime doctum, pium, animarum zelo flagrantem vocant, & ubique in editis de hac re libris celebrant, ejus integritatem: modestiam, ac sinceritatem laudant. A Dominicanis verò indoctus, rudis, prudentiâ expers predicatur. Calamus juxta animi motus, solet in diversas abire vias. De Dominico consule Apologiam Missionariorum Sinensium Ord. Prædicatorum, editam Colonie 1699. cap. 18. pag. 425. 426. & cap. 19. per totum à pag. 431. & alibi, vide etiam Dominicum Mariam Fontanam in *monument. Ord. Prædic. an. 1667. pag. 630.* Philippum Complet Soc. Jesu in libro: *Confucius Sinarum Philosophus, sive Scientia Sinensis pag. 109.*

DOMINICUS MONACO ex oppido Burgii Ordinis Strictioris Observantiz Sancti Francisci, natus 10. Augusti 1623. ob eximium erga divam Annam, Deiparæ Matrem, amorem, quo ab infantia æstuavit, prædictum Regularium institutum, ipsi mirificè addictum, amplexus est 11. Junii 1640. Insigni morum candore, & inculpata vitæ exemplo claruit semper. Virtutes coluit egregias: tenerrimo præsertim animi sensu singulariter ornatus, nunquam de Diva Anna sine jucundo lacrymarum fluxu eloquebatur. Multis in Provincia Vallis Mazariz Cœnobiis præfuit. Pluries etiam Tyrones, ac Ordinis juniores instituit. Obiit demum in patria anno 1703. Hunc laudat Petrus Tognolettus in *Paradiso Seraphico par. 1. lib. 5. cap. 1. pag. 571.* Italicè evulgavit

Modo devoto per recitare le Nuove Ave Marie, in honore de' nuove speciali Privilegii della Gloriosa Madre S. Anna. Panormi typis Dominici de Anselmo 1664. in 12.

Il Trionfo della Fecondità, Vita de' SS. Patriarchæ, Giachino, & Anna. Parte Prima. Ibidem apud Cærolum Adamum 1690. in 4.

Miracoli Gratie, e Favori concessi da Iddio Nostro Signore a' Fedeli per intercessione della Glor. Madrona S. Anna. Parte Seconda. Ibidem apud Thomam Rumolum 1690. in 4.

DOMINICUS OLIVARES Motycensis Sacerdos, eximii ingenii vir. Doctrinam accepit egregiam in Collegio Panormitano Soc. Jesu, ubi Sacræ Theologiæ lauream obtinuit. Humanioribus etiam literis fuit oppidò excultus, & in mathe-

maticis, ac astronomicis disciplinis insignis. Morum integritate, & virtutibus clarus, cum laude euitit. Panormi, ubi diu vixit, vivere desiit 17. Aprilis anno 1698. ætatis suæ circiter 58. Edidit italicè

Disinganno dell' Atterriti per la celebre congiunzione di Saturno, e Giove nell'anni 1682. e 83. discorso astrologico. Panormi apud Rumolun 1682. in 12.

DOMINICUS PALAMENGI Agrigentinus, Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci Patre Gaspare, Iuriconsulto à doctrina, munitusque in patria obitus claro, in lucem editus est anno 1656. literarum studiis dicatus, eâ ingenii celeritate scholasticas disciplinas acceperit, ut vix decimum sextum ætatis annum attigerat, cum in uniorum literarum, Philosophiæ, civilium, & Pontificiorum Jurium curricula jam absolverat. superno lumine vocatus, ut Deo sese dicaret, Patris votis adherere noluit, qui ex ipsius ingenio spem futuræ gloriæ, ad familiæ suæ beneficiis, in Jurisprudentiæ tramite conceperat: ideoque proprios lares aufugiens, clam ann. 1672. 2. septembris, Ordinis habitum suscepit; frustra obstantibus precibus, minisque patre, ut ad S. Dominicum revocaret. Editâ professione ann. 1674. Catanæ gravioribus facultatibus operam dedit sub Bonaventuræ Belluti disciplina; quo defuncto Mazariæ Franciscum Grafeum, tunc Regis munere docentem, exinde Episcopum Mazariensem, audivit; & Baccalauræi, aliisque scholasticis munitus ornatus est. In Bononiensi Collegio studiorum curricula absolvit, & doctrinâ insigniter cumulatus, Romæ Sacræ Theologiæ laureâ, & Magistri nomine cohonestatus inclaudit. Philosophiam, studiorum moderator, docuit Agrigenti, ac pluries Agrigentino Cœnobio præfuit. Bononiæ ab Em. S. R. E. Cardinali N. Rannuci Archiepiscopo Bononiensi in summi Theologum delectus, ibi doctrinâ mirificè enituit. Posterioribus literis insigniter ornatus, inter Academicos Reacensos Panormi, Inutiles, & Gelatos Bononiæ, & Infecundos Romæ reconstitus est: & poetica, & oratoria ingenii monumenta, magna cum laude protulit. Sacram eloquentiam profundius, conciones eruditione, & facundiâ egregiis habuit tum Quadragesimæ tempore, tum etiam extra, Bononiæ, Ferrariæ, Parmæ, Romæ, & in præcipuis Siciliæ Civitatibus. Agrigenti præsertim cineris jejuniis conciones pluries dixit semper cum literatorum plausu. Vivit nunc vir eximius, haud exigua æstimatione apud suos clarus. Edidit italicè

Lo Sudo fatale. Orazione Encomiastica in lode del Santiss. Sacramento dell' Altare. Neapoli apud Dominicum Maccarano 1677. in 4.

Il Ciglio che fiorisce reciso. Orazione funerale avuta nel Duomo della Magnifica Città d' Agrigento per le solenni Esequie celebrate alla Cartolica Maestà di Maria Aloisia Borbona Regina delle Spagne, e di Sicilia. Panormi apud Thomā Rumolun 1689. in 4.

Orazione eucharistica avuta nella Chiesa di S. Francesco della Felice, e Fidelissima Città di Palermo, solennizzandosi a 9. di Gennaio le votive memorie dell' Immacolata Concezione di Maria liberatrice de' Ter-

renori. Ibid. apud Augustinū Epirum 1696. in 4.

L' Aquila imbalsamata dalle proprie ceneri. Orazione funerale in morte di Anna Maria Regina delle Spagne.

Orazione funerale in morte di D. Domenico Montapertio.

Il Litosforo, o sia la Pietra Bolognese. Panegirico per S. Petronio.

La Donna Forte. Panegirico della B. Catarina di Bologna.

Felsina giubilante. Discorso Accademico per la promozione al Cardinalato di Monsign. Rannuci.

Felsina addolorata. Orazione funerale per la morte dell' Illustriss. Conte Vincenzo Mareschou.

Le Maraviglie. Orazione Encomiastica per lo Beato Pio V.

Felsina risvegliata da Imeneo. Epitalamio.

La Bauma. Oda Pindarica per la Madalena.

I Vaticinii. Oda Pindarica nella presa di Neisel.

Apollo dolente. Oda Pindarica per la stragge degli Innocenti.

L' Arione. Oda Pindarica per S. Antonio predicante a' pesci.

L' Invidia abbattuta. Oda Pindarica nel dottorato del Carminati.

L' Asilo dell' Innocenza bandita. Dialogo per l' Immacolata Concezione di N. S.

I Trionfi della Spada Normanna perfezionati dalla lingua di S. Gerlando. Dialogo.

Hæc ferè omnia Bononiæ prodire, quæ hæc fine annorum, & typographorum notitia exhibui ex incuria illius, cui intererat distinctè omnia transmittere. Quæ carmine ærusco scripsit, sub anagrammatico nomine Nicodemi Palmamighi, vel Gipomenis Maldachino in lucem emisit. Hæc etiam edenda scripsit Italicè

Parenesi di S. Francesco d' Francescani, o sia Parafrafi à quelle parole del S. Padre, che cominciano: magna promissimus &c. in fine della Regola de' Minori.

Il Diogene in ronda. Opera Critica morale, Parte Prima, e Seconda.

Orazioni Encomiastiche Sacre, in lode di diversi Santi.

Orazioni Encomiastiche miscellanee funebri, e morali.

Epistole didascaliche. Risposte dottrinali à proposte erudite.

Lo Svegliatojo de' Regolari, o sia il Religioso istruito in tutti gli stadi. Tomi otto.

La Margherita Antiocena. Tragedia sacra.

La Clotilde. Tragicomedia sacra.

I Sponsalittii della Fortuna col Vizio. Tragicomedia ideale morale.

La Melpemone. Epicedii in morte d' Uomini grandi in lettere, o in dignità. Parte Prima.

La Melpemone. Epicedii in morte d' Uomini di santa Vita. Parte Seconda.

L' Orania. Odi Pindariche miscellanee sacre, e morali. Parte prima, e seconda.

DOMINICUS LA SCALA Messanensis Medicinæ Doctor celeberrimus, parentibus Salvatore & Gratia Scala honestissimis Messanensibus natus anno 1627. ex libro inscripto: *Galleria di Minerva*

Vol.

ua Tom. 2. par. 11. p. 362. sed verius anno 1632. ex relatione mihi transmissa ab ejus filio. Ab infantia studiis humanioribus admotus, inde Philosophiæ, & Medicinæ facultatibus, præstantissimi ingenii argumenta omnibus dedit. Anno ætatis suæ 22. Doctoris laureâ acceptâ, medicinæ studia amplexus est, eâ animi contentione, ut florente adhuc ætate Democriti, Paracelsi, & Wanhelmontii sententias sequutus, novam Messanæ scholam excitaverit, quam ab ipso Scalisticam dicunt, quæ Messanæ, & alibi viget: suasque novas sententiâs philosophicas, ac medicinales publicè propugnavit, non sine magno labore, ob validissimas adversariorum oppugnationes: sed maximo cum plausu, laudeque singularis ingenii, ac doctorum admiratione. Ingenium etenim illi erat egregium, in penetrando acutum, in explicando dilucidum, in deliberando celeritate instructum. Studiis mirificè addictus, ea usque ad supremum vitæ indefesso labore protraxit. In Collegio Medicorum Messanensi ex omnium Medicorum suffragio Priorem egit. Nosocomii majoris Messanæ Medicus, in ægrotantibus ad sanitatem restituendis, omnem adhibuit curam, cum magna languentiû utilitate: nâ paucis adhibitis medicamentis, novâ, sed felici methodo, ad pristinam sanitatem innumeros mirabiliter revocavit: à vesicantibus, phlebotomiis, aliisque humani corporis exarnicationibus pestis abhorrens. Anno 1686. honorificentissimè accersitus, ut in celeberrima Patavina Academia publicè medicinam doceret, ne à patriis laribus recederet, oblatum munus recusavit. Attamen haud finem docendi fecit: nam ab ipso ætatis flore, usque ad supremam vitæ suæ lineam, Messanæ medicinæ præcepta tradidit, magnâ cum discipulorum frequentiâ, qui undique ad ipsum confluebant. Inter præstantiores medicos fuit propositus, ut Pontificis Innocentii XII. curam susciperet, & celeberrimo Marcello Malpighio, amico suo amantissimo, suggerere doctrinæ propugnatori, succederet. A Catholico Rege Philippo IV. fuit accersitus, ut læthali ejus morbo medicam navaret operam, unâ cum aliis doctissimis viris: at jam decesserat, cum appulit in Siciliam regia advocatio. In consultationibus verò pro eisdem Regis valetudine, assistentes Medici jam antea ejus doctrinæ oracula expetierant; qui ne venæ sectionem permitterent, monuit, juxta doctrinæ suæ sententiam: & peritissimi illi Medici opinionem suam amplexi sunt, non sine Literatorum admiratione. Non modò in ejus patria Præsules, Nobiles, Dynastæ, & Regulares, doctrinâ, ac prudentiâ præstantes, singularem ejus doctrinam venerati, magnâ æstimatione ejus medendi rationem amplectebantur; verum etiam ex aliis Siciliæ locis ad ipsum, veluti ad oraculum, passim confugiebant nobiles, titulis præfulgentes, aliique multi. Ex civitatibus Romæ, Neapolis, Venetiarum, Melitæ, & ex aliis multis Italiæ Urbibus ipsum consulabant: eâque frequentiâ epistolas ad ipsum dabant, ut ob temporis inopiam, non parvâ molestiâ, virum eximium afficiebant, nec omnium

vota explere poterat: ejus attamen consultationes in justum volumen coalescerent, si colligere in unum liceret. Non rarò viri conspici longæ itinera aggressi sunt, ut Dominicum cognoscerent, vel ut ejus sapientiam loquentem audirent. Non pauci ut ejus ope à se diuturnos repellerent morbos, Messanam accessere. Vir etli aspectu Philosophus, attamen in dicendo lepidus, gratulusque, morum integritatem servare curavit. Unâ cum Uxore unanimi consensu diu cœlibatum vovit: ac defunctâ uxore, clericali habitu indutus, ut sese totum Deo dicatum viveret, Sacerdotio insigniri haud parùm desideravit. Erga pauperes liberalis, ipsos tenero compatiens animi sensu curabat. Laboris patiens: parcus: in omnibus veneratus: utpote & ipse virtute ornatos nimio venerabatur amore. Tandem ejus famâ longè, latèque diffusâ ex cibi, vini que nausea, morbum contraxit; cui accessit vomitus: quibus omnibus occurrere consuetis præsidiiis studuit: sed cum supervenisset sanguinis fluxus, fractis paulatim viribus, tandem defecit Messanæ 7. Septembris 1697. magno cum Literatorum, ac civium suorum dolore: quem mortuum tum discipuli, tum etiam omnes medicæ facultatis professores ad sepulturam sociarunt: & conflente etiam cujusque ordinis, præsertim nobilium concursu, in sacello Sancti Basilii sepulchro conditus est. Sodalitas nobilissima S. Basilii, quam dicunt Ceruleorum, in qua fuerat adscriptus, singularem æstimationem, quâ prosequutus fuerat sodalem suum, post mortem funeris magnificentiam detegere curavit: ideoque funebri, altaque extructa mole, luminibus numerosè referta, & inscriptionibus illustrata, benemerenti sodali justa persolvere studuit: & inter Missarum solemnia Orationem de laudibus Dominici eloquenter dixit P. Don N. Moleti Clericus Regularis. Emeritis laudibus eximium virum ornant Sebastianus Rodari Veronensis in quodam libro *de Sanguinis missione*, D. Jacobus Moncada Calvarusi Princeps in *Viridario Amoris* pag. 275. Placidus Bertuccio in libro: *Disinganno al cavar sangue* pag. 32. & 65. liber inscriptus *Galleria di Minerva* tom. 2. par. 11. pag. 362. P. Nicolaus M. Gennaro *adversus atomos redivivas* cap. 2. num. 215. pag. 351. Didacus Mataratius in *epist. de prolifica Eclipsis effectibus* eidem Dominico inscripta. Edidit

Phlebotomiam damnatam, sive Avidii, Crysippi Cnidii, Aschlepiadis, Erasistrati, & Aristogenis contra sanguinis missionem doctrinam à vetustatis tenebris in lucem sibi debitam revocatam, & luculentius enucleatam, juxta leges motus humorum in Orbem. Patavii ex typographia Fratrum Sardi 1696. in 4. Contra librum hunc scripsit Matthæus Georgius, edito libro inscripto: *Phlebotomia liberata: sed Dominici doctrinam propugnavit* Joan. Bap. Vulpinus vir sanè doctissimus, qui edidit, *Epistolam pro Dominico la Scala Medico Messanense, contra Mattheum Georgium*, quam habes apud Carolum Musitanum in *Trutina Medica* lib. 2. cap. 6. pag. 425. edita Colonia Allobrogum 1700. in 4.

DOMINICUS SCALMATUS Messanensis Poeta, scripsit

scripsit ex Stephano Mauro in sua *Messana* cap. 2. pag. 19. librum, cui titulus:

Arcadius Poema.

DOMINICUS STANISLAUS ALBERTUS Panormitanus Societatis Jesu, natus 4. Maii 1655. Societatis institutum amplexus est 12. Novembris 1671. in qua ibidem emisit vota 15. Augusti 1688. Gravioribus disciplinis abundè excultus, ne dum humanas literas, & juniores Societatis Græcam linguam, verùm etiam Ethicam Panormi, & Philosophiam Sicili, Montereali, & Panormi tradidit, non sine ingenii, & doctrinæ laude. Socium Rectoris Tyronum egit Panormi: nunc Missionibus Siculis præest: & animarum, quantum tum consilio, tum calamo promovet. In eximio viro eloquentiam, pietatem, ac morum comitatem venerantur omnes. Edidit italicè

Compendio della Vita, e Virtù del Venerabile servo di Dio P. Luigi la Nuzza della Compagnia di Gesù. Panormi typis Coppola, & Adami 1692. supprello nomine.

Vita de' Gloriosi SS. Fratelli Crispino, e Crispiniano Nobili Romani. Ibid. apud Augustinum Epirum 1696. in 8.

Corona di Rose, e Gigli intrecciata di varie divozioni da offerirsi alla Gloriosissima Romitella S. Rosalia Vergine Palermitana. Ibidem apud Felicem Marinum 1698. & apud Augustinum Epirum 1703. in 12.

Corona di Gemme, cioè di varie divozioni da offerirsi in onore del B. Stanislao Koski Novizio della Compagnia di Gesù. Ibidem typis Josephi Gramignani 1702. in 12.

Dell' Istoria della Compagnia di Gesù la Sicilia. Parte prima. Ibidem apud eundem 1702. in 4.

Italico sermone adaptavit è Gallica lingua *Panarium latinizatis P. Francisci Pomey Soc. Jesu*, ac prodiit primum Panormi apud hæredes Petri de Insula 1684. in 12. iterum ibidem typis Felicis Marini 1699. & Michaelis Constantii 1699. in 12. Prælo paravit

Dell' Istoria della Compagnia di Gesù la Sicilia. Parte Seconda, e Terza. in 4.

Vita di S. Castrense.

L'Amore scambievole tra la Santissima Vergine, e Congregati, che frequentarono le Congregazioni à lei dedicate nelle Case della Compagnia di Gesù.

Panegirici.

E

ECPHANTUS Syracusanus, ex Jo: Stobæo lib. 1. eclog. physic. Lilio Greg. Gyrardo de *Diis Gentium Syntag.* 1. pag. 15. Jo: Gerardo Vossio de *hist. Græcis* lib. 3. pag. 359. Carolo Stephano in *dict.* pag. 856. Hofmanno in *lexic.* tom. 1. pag. 581.

& Jacobo Bonanno in *Syrac. Illustr.* lib. 2. pag. 333. qui Gabrielem Barrium lib. 4. *antiq. Calabr.* & Hieronymum Marasiotum l. 3. *Chron. Calabr. c. 7. & 8.* reprehendit: hi enim Calabrum; ex Crotonæ Urbe Ecphantum putant. Sanè Jamblicus de *vita Pythagoræ* lib. 1. cap. 36. pag. 221. inter Pythagoræ Discipulos Crotoniatas Ecphantum recenset. At ea in Urbe non natum; sed ibi Pythagoram audivisse intelligendum. Fuit Ecphantus Philosophus celebris Pythagoricus, quem Theodoretus lib. 4. de *materia, & mundo*, & ex eo Vossius cit. Diophantum vocat. Bonannus cit. ante Aristotelem stornisse tradit, qui ex Laertio lib. 5. in ejus vita, obiit an. 3. olymp. 114. sed quo claruerit anno, Ecphantus ignoratur. Scripsit librum

De Regno, cujus fragmentum extat apud Stobæum ser. 146. *Quod optimum sit Monarchia* pag. 483. & aliud ser. 147. inscripto, *Admonitiones ad*

Regno pag. 492. Hinc absolvendi Barrius, & Marciotus, qui à Bonanno criminantur; ait enim hos in errorem lapsos, citantes Stobæum in ser. cui titulus: *Admonitiones de Regno*, cum Stobæus Ecphantum adducat in sermone, quod optimum sit Monarchia; nam bis Ecphantum citat Stobæus locis supra allatis: quod & observavit Gesnerus in *Biblioth.* pag. 210. Varie ipsius opiniones, quas docuit, servantur apud Plutarchum lib. 3. de *placitis Philos. c. 13.* Galenū in *hist. Philos.* Gyraldum loc. cit. Originem, Carolum Stephanum cit. aliosque.

ELIAS LUNA Drepanitanus Ordinis S. Mariæ de Monte Carmelo Sacræ Theologiæ Magister; & per annos duodecim Panormi, Messanæ, ac Drepani studiorum Moderator. Tum scolasticâ, tum morali doctrinâ apprime excultus apud suos inclaruit. Eloquentiâ insignis conciones habuit non sine laude, magno cum animi ardore in principibus Siciliæ civitatibus. Dum Romam vellicaret, in itinere à Thureis captus, & in nonnullas trajectus plagas, permaximas pertulit ærumnas. Tandè Tunetū delatus, per anni curriculum durissimè servitutis molestiis oneratus; ibidem acutæ febris ardoribus confectus, sanctè decessit 15. Novembris 1656. Edidit

De censuris in specie Tractatum. Panormi apud Cyrillum 1649. in 4. Italicè

Trat-

Trattato delle Censure in comune, o vero casi di coscienza appartenenti specialmente a persone Chiesastiche, e Regulari. Ibidem apud Petrum de Isola 1648. in 8.

ELIAS PANORMITANUS Monachus, ex Jo: Jacobo Adria de situ Vallis Mazariae m. s. quem sequitur Hieronymus Ragusa in Sicilia Biblioth. vet. pag. 100. Scripsit librum

De Lapide Philosophico.

ELISABETH AJUTAMICHRISTO Nobilissima Panormitana ex Misilmerii, & Calarissimi Dominis, Cellari, & Carcachi Baronissa. Literis exulta, poeticae facultatis studiosa effulsit, & cetruscis numeris multa, cum literatorum plausu, cecinit. Decessit Panormi circa annum 1580, & in Ecclesia S. Dominici sepulta est; in cujus tumulo in sacello S. Hyacinthi, ante Ecclesiae amplificationem, hoc insculptum legebatur epitaphium.

En Lector mira sunt, quae vides, duas aeterno fulgore cintas Calum celat animas: duo corpora hic tumultuat tumulus, unum fuere prius, nunc cinis una est, bina erunt iterum corpora, vivent simul aeternè Vincentia filia, & Elisabeth ab Adjuvante Christe, & Balloco cognomento mater piensissima, quae prius Cellari, & inde Carcachi Baronissa fuit.

Poetrix hujus meminit clariss. Ioannes Marius de Crescimbeni in hist. Poes. Vulgar. lib. 4. pag. 280. Non praeteream, quae in ipsius laudem cecinit Philippus Paruta in Elogiis Siculorum Poetarum suo tempore defunctorum, m. ss. apud me, num. 55.

Elisabetha Ajutamichriste Domina Carcachi Panormitana.

An Charis est? an Musa? Charis, Charis illa vocanda est,

Quae Charites omnes, cum libet, una parit.

At quot habet voces, tot habet sub pectore Musas.

Musa, Charis, Charitum, Castalidumque Dea est.

In notis verò addit: *Supra sexum sapiens, Majorum suorum decus, nova laude cumulavit.* Scripsit Elisabeth Italicè

Rime: at suorum incuria vel perire, vel delitescunt. Nonnulla ejus carmina etrusca prodire in libro: *Rime in lode dell' Illust. & Eccell. Signora D. Giovanna Castriota Duchessa di Nocera di diversi huomini illustri.* apud Vicum Equestrem typis Io: sephi Cacchii 1585. in 4. a pag. 107.

ELISABETH MARIA A PASSIONE, in seculo ELISABETH MORSO, ET LANCEA Marchionissa Gibillinae, Sanctiunoniae famam praeclarissimam. Ipsius vitam cum luculentur scripsissent Bernardus Collis, & Franciscus Sclafani, hic sat erit summa quaedam ejus capita delibasse, juxta nostri instituti leges. Parentibus Octavio Lancea Trabiæ Principe, & Musomelia Comite, & Ioanna Orreca, & Joenia, Principis Castilioni ex fratre neptis, nata 15. Aprilis 1583. in oppido Trabiæ, nobilissimae familiae splendoribus virtutibus, rebusque gestis mirificè amplificavit. Anno ætatis 19. Antonino Morso Gibillinae Marchioni, nobilitate clarissimo, nuptui tradita, ad mundi pompas, & vanitatis adinventum paulatim declinavit, quibus corporis venustas magis elu-

ceret. At oculorum morbo ad meliorem frugem à Domino revocata, neglecta seculi gloriam, Deo se tota dicavit, & in virtutum studio tota fuit. Orationem, corporis macerationem, solitudinem, aliaque christianae pietatis officia frequentavit: & ab omnibus terrenis aliena, divini amoris ignes mirabiliter concepit. Hinc ut in monialium Cœnobio, mundo penitus mortua, soli Deo viveret, summo opere concupivit. Defuncto marito, eodem die, quo vir ejus sepulture traditus est, statim ad monialium S. Mariæ omnium Gratiarum Monasterium, sive ut vulgò vocant, S. Viti, sub S. Francisci Regula degentium, convolvavit: omnia bona Cœnobio liberalissimè concessit; & obedientiae, paupertatis, charitatis, & humilitatis amantissima, supernas delicias degustavit. Ut se parienti Domino Iesu conformaret, tormenta, sitiebat: & ut votis satisfaceret suis Dominus, corporis cruciatibus ipsius patientiam adauxit: nam dum ob quendam lapsum in lectulo decubaret, nulla vi impellente, utraque ejus coxa perrupta est: doloribus ideoque mirum in modum dilaniata, corporis poenas infraactam animi constantiam pertulit: immò inter dolores exultare visa. Simplicia edidit vota (non dum enim clausuram Cœnobio concesserat Pontifex) & cum spectabilem egregie mulieri se fecisset Deipara, quam tennerrimo animi sensu diligebat, editis heroicæ virtutis exemplis, 5. Junii 1639. sanctè decessit. Post mortem triduo odorem suavissimam, & suorem mirabilem emisit, ac vividum quasi colorem retinuit. Ad ipsam magna civium multitudo conflavit; & egroti nonnulli, adhibitis ejus rebus, corporis sanitatem recuperarunt. Ipsius vitam scripsere Bernardus Collis, & Franciscus Sclafani. De ea etiam Fortunatus Huberus in Menologio Ord. S. Francisci 24. Martii pag. 922. qui mendozè Elisabeth Sisala vocat, & Jo: Bonifacius Bagatta in admirandis Orbis Christiani tom. 2. lib. 6. cap. 3. §. 5. n. 39. Italicè scripsit

Lettere Spirituali. has primùm edidit cum ejus vita Bernardus Collis, Panormi typis Nicolai Bua, & Michaelis Portanova 1641. in 8. & iterum cum aliis in lucem emisit una cum ipsius vita Franciscus Sclafani, ibidem typis Jo: Baptistæ Aiccardi 1706. in 4.

ELISEUS A S. ROSALIA Panormitanus Ordinis Carmelitarum Excalceatorum, vir tum gravioribus, tum humanioribus literis exultus. Edidit italicè

Compendio delle parti principali dell' Oratione latina. Panormi apud Michaellem Constantium 1703. in 16.

ELPIS, sive ut aliis placet, ELPES, ELPHE; vel HELPIS mulier praeclarissima, Severini Boethii sapientissimi Philosophi, ac Martyris illustrissimi uxor. Etsi inter Romanos scriptores adscribat eruditissimus Prosper Mandosius in Biblioth. Romana vol. 2. cent. 6. n. 91. pag. 66. Siculam fuisse indubium est, cum ejus sepulchri Epitaphium ab eadem editum, apertè hoc ipsum testetur: ibi enim ait: *Elpis dicta fui Sicula Regionis alumna.* Ipsius patriam nonnulli Messanam

putant. Hanc opinionem omnium primus edidit Io: Petrus Villa de Canibus, Patritius Messanenſis apud Arnaldum Wion in *ligno vitæ*, ubi de familia Anicia, grad. 4. *Anic. 20.* qui de Boethii uxoris ſcribens ait: *Uxores duæ fuere, harum prima fuit Elpis Meſſanenſis Sicula, quam D. Joannes Petrus Villa de Canibus filiam facit T. Annii Placidi V.C. & Cons. ac Sororem Fauſtinæ, uxoris Tertulli Patritii, Matris S. Placidi Martyris; nos verò id non audemus affirmare, cum teſtimonia veterū deſint, lector id quod velit ſequatur.* Hæc Arnaldus. An verò de patria, vel de cognatione dubitaverit, haud liquet: de utroque aliquis divinaverit; nam utrique opinioni antiqua teſtimonia deficiunt. Attamen hanc opinionem de Meſſanenſi patria amplexus eſt Joſeph Bonſilius *hiſt. Siciliæ par. 1. lib. 1. pag. 31.* ubi Elleptem vocat, & Elpis epitaphiam invertit: cum enim, omnibus teſtantibus, ita loquatur: *Elpis dicta fui Sienſis regionis alumna, ipſe exſcripſit: Elleps dicta fui Zangla civitatis alumna.* Idem Bonſilius in ſua *Meſſana lib. 7. pag. 54.* inter Meſſanenſes mulieres illuſtriores receſſit. Meſſanenſem etiam Elpidem, voluit Sylveſter Maurolycus in *Mari Oceano lib. 3. pag. 271.* Placidus Reina in *not. hiſt. Meſſanæ par. 2. pag. 402.* Georgius Gualterius in *animad. ad tabulas ſiciliæ n. 456. pag. 179.* ex m. s. Nicolai Coxa Canonici Meſſanenſis, qui anno 1466. floruit: idque in theſauro Urbis Meſſanæ in membræis aſſervabatur. Tandem hæc ſententiâ ſequuntur Placidus Samperius in *Iconolog. Mariæ Virginis lib. 1. cap. 5. pag. 41. & cap. 15. pag. 93.* Stephanus Maurus in ſua *Meſſana cap. 21. pag. 192.* Petrus Anſalonius de ſua familia pag. 336. Carolus Morabitus in *annal. Eccl. Meſſan. pag. 371.* & in libro: *duo ſlorum fasciculi pag. 12.* Joſeph Ambroſius in *deſcript. feſti epistolæ Mariæ pag. 124. & 475.* Hieronymus Ragufa in *elogiis Siculor. pag. 103. & in Siciliæ Biblioth. veteri n. 107. pag. 101.* aliique. Elpidis pater ignoratur ex Petro Bertio in *præfat. ad librum Boethii de Conſolat. Philoſophiæ*, ſed primæ dignitatis virum fuiſſe ſat incomperum ex ipſo Boethio, ut addit Bertius. Attamen Io: Petrus Villa de Canibus apud Wion *cit. cap. Amicorum Boethii Genus*, ait, quod filia fuit T. Annii Placidi V.C. & Conſulis, ac ſoror Fauſtinæ Tertulli uxoris, & S. Placidi Martyris matris: at hoc non approbarunt Wion, & Caetanus, cum veterum ſcriptorum teſtimoniis deſtitutam hanc opinionem agnoverint. Sed ſine hæſitatione, Fauſtinæ ſororem opinantur Elpidem Samperius, Maurolycus, Reina, Maurus, Anſalonius, & Morabitus citati; quibus addo Petrum Antonium Tornamiram in *Progenie S. Roſaliæ diſc. 2. cap. 11. pag. 215.* & Gabrielem Buccellinum *annal. Benedict. an. 523.* Sed à vero aberraviſſe clariffimè liquet Anſelmum Tanſum in *Conſol. Philoſophiæ Boethii*, in italicum ſermonem traduſta, & Venetiis edita anno 1531. & Humbertum Montifmarteranum in *vita Boethii Romæ excuſa*, cum eodẽ Boethii libro, qui Elpidem Symmachi Romani Senioris filiam fuiſſe tradidit. Elpis, igitur Anicio Manlio Severino Boethio Viro Conſulari, ac

Conſuli doctrinâ illuſtri, ſed ob martyrii gloriâ longè præclariffimo nupſit, quo nihil apud ſcriptores certius, nam præter auctores ſupra adductos, id ipſum affirmant Baronius *annal. tom. 7. an. 547.* Petrus de Natalibus in *Catalago SS. lib. 9. cap. 99.* Wernerus Rolevinch in *fasciculo temporum pag. 38.* Ludovicus à S. Carolo in *Biblioth. Pontificia lib. 2. pag. 301.* Jacobus de Voragine in *vita Pelagii Pape*, Voſſius de *Poetis latinis cap. 5. pag. 63.* Gulielmus Cave in *ſcript. Eccleſiaſticorum hiſt. literaria an. 510. pag. 274.* Morerius in *diſt. tom. 2. pag. 140.* Gyraldus de *Poet. hiſt. dial. 5. pag. 219.* aliique. Hinc reſellendus Georgius Gualterius in *animad. ad tab. Sicil. n. 456.* qui, ex Antonini Amici monitione, ſcripſit, Elpidem nõ laudati martyris Boethii uxorem fuiſſe, ſed alterius Boethii Severi Torquati Romani: quod Amicus ſcripſit in opusculo de *origine Prioratus Meſſanenſis m. s.* apud me; ubi & peculiarem lucubrationem hac de re ſcripſiſſe innuit. Eo fundamento innixus hauc protulit opinionem Amicus, quod Elpis ex Jacobo Bergomeli obiit anno 540. Boethius martyrio coronatus eſt anno 526. Hinc cum Elpis in epitaphio ſuo teſtetur, ſe præmortuam viro ſuo, pugnare videtur, quod Elpis martyris Boethii fuerit uxor: alio ergo Boethio nupſit. Martyris autem Boethii, addit Amicus, fuit Ruſticianæ, quæ marito ſuperſtes anno 540. vivebat, ac bonis omnia ſpoliata, panem emendicabat, ex Procopio *lib. 3. de Bello Gothico.* At Reina, Maurus, & Morabitus citati rectè deceptum agnoſcunt Amicum, utpote duobus erroribus fundatum. Horum unus eſt, Boethium uxore tantum habuiſſe Ruſticianam: ſed ante Ruſticianam Elpidem duxit uxorem, ut ait Arnaldus Wion, *loc. cit. Uxores ei duæ fuere, harum prima fuit Helpis Meſſanenſis Sicula . . . . . Secunda Boethii uxor Ruſticianæ Symmachi Patritii filia.* Bertius in *præfat. cit.* ait: *Duxit autem uxorem primam Elpidem Siculam, & infra: Daſumctâ Elpidem, Boethius ſecundam uxorem duxit Symmachi Senatoris, & Conſularis filiam Ruſticianam.* Addo, quod ipſemet Boethius in libro de *conſolat. Philoſophiæ lib. 2. proſa 3.* fatetur ſe plures habuiſſe Soceros, ubi Philoſophia Boethio alloquens, ait; *quis non te feliciffimum cum tanto ſplendore Socerorum.* Error alter eſt, quod Elpis non obiit ann. 540. ſed 504. ex Octavio Caetano in *Idea Sanctor. Siculor. pag. 26.* Ruſticianæ verò Boethio ſuperſtes fuit, teſte Baronio *an. 547. num. 14.* cum Procopio *cit.* & Leonardo Aretino *lib. 3. de Bello Gothico.* Hinc erraviſſe comperrimus Joannem Petrum Villa de Canibus *cit. à Wione reſectum*, ait enim: *Elpidem eandem fuiſſe, ac Ruſticianam.* Fuit erga celeberrimi Boethii uxor noſtra Elpis, illius, inquam, Boethii, qui à ſapientiâ clarus, Philoſophus dicebatur: ab editis libris præſtantiffimus: ter Romanus Conſul, & demum ſæviente Theodorico Rege, in vincula conſectus, poſt diuturnum carcerem, martyrii coronam accepit anno 526. inter Sanctos relatus, ut teſtantur Wion, & Bertius citatus, quibus addo Ferrarium in *Catalogo Sanctor. qui in Martyrologio Romano non ſunt 23. Octobr. pag. 415.* Petrum

Petrus de Natalibus in *Catalogo Sanctor. lib. 9. cap. 99.* & Baronium *ann. 526.* Filios Boethio genuit Elpis Patritium, & Hypatium, quos anno 500. Senatoria dignitate ornatos inspexit, teste Bertio citato: etsi Cave cit. hos ex Rusticianæ secunda uxore Boethium suscepisse velit, quod falsum; nam si Elpis an. 504. decessit, & Patritius, & Hypatius Senatores claruere an. 500. ut ipsemet Cave fatetur, non Rusticianæ, sed Elpidis filii censendi. Fuit Elpis esageratis virtutibus insignita, quas enumerat, & laudibus ornat Morabirus in *duobus florum fasciculis pag. 15.* Vernerus in *fasciculo tempor. cit.* devotam, ac prudentissimam vocat. Wion doctissimam, & æquè Sanctissimam. Anselmus Tanfius in *traductione Operis Boethii de consol. Philosophiæ*, Mulierem dignissimam, castam, omnium virtutum genere, ac sanctimoniâ ornatam prædicat; ideoque parum absuit, quin Octavius Caeranus in *Sanctorum Sicularum fastos* adscripserit, ut ipse tradit in *Idea Sanctor. Sicular. pag. 26.* Ex diuturna viri sui familiaritate mirum in modum in pietatis, ac scientiarum cognitione profecit: ingenii verò sui dotes, animi pietatem, candoremque suum, ea quæ exaravit apertissimè testantur. Pluries Sanctam vocare non dubitavit Petrus Antonius Tornamira in *Progenie S. Rosaliæ disc. 2. cap. 11. pag. 215. 216. 218. & seq. qui pag. 219.* ait, bonorum suorum partem Ecclesiæ Romanæ pie donasse, quod apud alium non lego. Ex quorundam sententia Ticinum digressa ad Boethium virum, ea in urbe carceribus mancipatu nubi, ut tradit Wion, obiit, viro suo superflite, ibidemque sepulta est. Id ipsum placet Reinæ, Samperio, Maurolyco, Caetano, Tornamiræ, Gabrieli Pannoto in *historia Tripartita lib. 3. cap. 36. §. 7.* & Josepho Marix Bellino in *respons. apologetica ad Lychnum Chronologico-Juridicum Joan. Gasparis Berrettæ cap. 5. pag. 95.* qui addunt sepulchro traditam in vestibulo Ecclesiæ S. Petri in Cælo aureo. Hoc verò nonnulli falsum putabunt; nam, ut innui, obiit Elpis anno 504. Boethius autem Ticinensi carceri fuit addictus anno 523. ut ex Bertii narratione, quam sequitur idem Reina, habemus: scribit etenim, quod Boethius dum in studiis versaretur, ac multa lucubraret, eripitur ipsi Elpis fida curarum, & gaudiorum sociâ. Inde, ut sequitur, secundam duxit uxorem Rusticianam, & anno 522. tertium Consul electus est; eoq; in consulatu prupugnando justitiæ jura, multorum, & in primis Theoderici odium sibi concitavit; ideoque sequenti anno 523. Ticinum relegatus, & in vincula conjectus, tandem anno 526. obruncatus occubuit, & in vestibulo S. Petri in Cælo aureo conditus est. Si ergo obiit Elpis anno 504. quomodo virum vinctum sequuta est Ticinum anno 523? Esto quod floruerit Elpis circa annum 522. ex Bartholomæo Gavanto in *Rubr. Breviarii sect. 5. cap. 6. pag. 53.* (qui sibi contrarius in auctorum indice vixisse ait an. 610.) omnino à ratione alienum est, quod mortua Elpide, dum Boethius in carceris squaloribus languebat, secundam duxerit uxorem Rusticianam. Addo, quod Elpidis epi-

taphium non Ticini, sed Romæ olim in porticu Divi Petri fuisse ait Georgius Qualterius in *tabulis Sicilia pag. 73.* Janus Gruterus *Inscript. pag. 1166.* & Joan. Gaspar Berretta in *Lychno Chronologico-Juridico num. 62.* apud Bellinum citatum: ideoque verisimilius videtur, Elpidem Romæ defunctam, & sepultam. Epitaphium verò, quod ipsa sibi conscripserat, hoc est.

*Elpis dicta fui, Sicula Regionis alumna,
Quam procul à patria conjugis egit amor.
Quo sine massa dies, nox anxia, flebilis hora,
Cumque viro solùm spiritus unus erat.
Lux mea non clausa est, tali remanente marito,
Majorique animæ parte superstes ero.
Porticibus sacris, jam nunc peregrina quiesco,
Judicii aterni testificata thronum.
Neve manus bustum violet, ne forte jugalis
Hæc iterum cupiat jungere membra cinis.*

Ita multi ex citatis auctoribus Elpidis epitaphium exscribunt. Bertius verò in dubium revocat, Elpis, an Boethius hanc sepulchralem inscriptionem concinnaverit. Ex supra narratis cave lapsum Samperii, cui Elpidem floruisse placet anno 530. quem annum in edosè exscripsit 1030. Hieronymus Ragusa tum in *elogiis Sicular. pag. 106.* tum in *Sicilia Biblioth. veter. pag. 102.* sicut & errorem Bonfilii, qui in *hist. Sicilia par. 1. lib. 1. pag. 31.* epitaphium distortum exhibet, & Elpidem Mediolani quiescere tradit; & in errore Josephum Perdicarum in *Vitis Sanctor. Sicular. pag. 129.* traxit. Ne ipsius memoria consenesceret, ejus effigies marmori affabrè insculpta fuit, quæ Panormi, dum aliqua Collegii Panormitani Soc. Jesu fundamenta effoderentur, inventa est: & anno 1643. Urbs Messanæ à Collegii Rectore P. Petro Villafrates obtinuit; ibique asportata, in Senatoriæ domus facello collocata fuit, hac adjectâ inscriptione.

D. O. M.

Elpis Matronæ Nobilissimæ Mess. insignis Poetrix, Magni Boethii viri Consularis sanctimoniâ conspicuæ uxoris, etiam in exilio conjunctiss. SS. MM. Placidi, Flavii, Eutichii, & Victorini amica à sorore Faustina Faustissima femina, vetustissimum hoc marmoreum signum S. P. Q. M. dono à Patribus Societatis Jesu datum in hac domo Senatoria posuere.

Senatores

D. Marcellus Cirinus Eques S. Jacobi, D. Carolus de Gregorio, Fr. Antoninus Gotho Eques Hierosolymitanus, Joannes Leonardus Caloria, D. Franciscus Ozer, Thomas Svaglies.

Anno Domini

M. DC. XLIII.

Ob ingenii elegantiam, ac diuturnâ sapientissimi viri familiaritatem nostra Elpis doctissima fuit; ideoque, Gyraldus de *Poetar. hist. dial. 5. pag. 219.* à probitate, literarum disciplinâ, & in primis à poeticis studiis Elpidem laudat. Bertius etiam tradit, quod non modò probitatis, sed etiam literarum laude celebris vixit: in primis poetices amans. Petrus de Natalibus, Rhetoricâ eruditione insignem prædicat: et si Anselmo Tanfio cit. credimus, latinis, græcisque scientiis instructa,

structa, ac familiari eloquentiâ ornata claruit. Omnes verò, qui de Elpide scripsere, Poetiam præclarissimam vocant. Multa lucubrasse pro còperto nabeo, sed ex ejus ingenii monumentis tantummodo, præter Epitaphium supra relatum, supersunt.

Hymni in Sanctorum Petri, & Pauli Apostolorum laudem, quorum prius incipit: *Aurea luce*; alter: *Doctor egregie*, quos leges eo modo quo fuerint ab Elpide scripti, in antiquis Breviariis, & apud P. D. Josephum Mariam Thomasi in *suo Hymnario* pag. 49. & 61. qui Hymnos alios pro iisdem Apostolis incipientes: *Petrus Beatus*, & *Quodcumque vincis*, simul cum prædictis ab Ecclesia decantari solitos, (à Cavanto in *Rubr. Breviarii fest.* 5. cap. 6. pag. 53. & 54. Thoma Tamburino in translatione Boethii de *consol. Philosoph.* pag. 15. aliisque Elpidi adscriptis) pag. 47. Paulino concedit. Hos autem Hymnos in nova Breviarii reformatione, expolitos invenies, unum 25. Januarii in Conversione D. Pauli, qui incipit: *Egregie Doctor*. Alium 29. Junii in festo Sanctor. Petri, & Pauli, cujus initium: *Decora lux*. Tertium in eodem festo ad laudes, qui incipit: *Beate Pastor*. Quartum denique: *Quodcumque*, in Orbe, decantatur in festo utriusque Cathedralis 18. Januarii, & 22. Febr. & in festo S. Petri ad vincula primo Augusti. De his vide Alexandrū Calanā in *expositione Hymnorum*, pag. 211. & seq. & Gregorium Valentianum in *Hymnodia Sanctor. Patrum* to. 1. tr. 3. pag. 413. 418. 421. & 424. Joannes Caramuel in *Rhythmica* art. 5. pag. 95. scribit, Lupum de Vega in libro *Laurel de Apolo* sylv. 4. putasse, metrum Heptasyllabum, seu Haptametrum, quo recensitos hymnos Elpis scripsit, ab eadem Elpide inventum: at hanc sententiam non approbat idem Caramuel; nam ante ipsam Divus Augustinus hoc metro cecinerat.

EMMANUEL CALASCIBETTA Platiensis Clericus Regularis, pietate, ac doctrinâ conspicuus. Regularem institutum amplexus anno ætatis suæ 13. die 23. Augusti 1635. solemniter emisit vota Panormi 2. Februarii 1637. Exacto studiorum curriculo, ab ipso ætatis flore animarum zelo æstavit; ideoque eodem instante, à Sacra Congregatione de Propaganda Fide anno 1648. Apostolicus Missionarius cum aliis electus est, ut Evangelii facem in Orientalem Iberiam deferret, teste Josepho Silos in *hisor. Cler. Regul.* par. 3. lib. 9. pag. 362. sed cum à nonnullis impedimentis ea expeditio, Superiorum nutu, fuisset dissoluta, animi ardorem detegere haud neglexit. Gravioribus disciplinis exultus, Theologicâ doctrinâ eminuit: sed ferventiùs pietatis studia sequutus, absolutissimâ perfectione cumulatus effulsit: aliosque in spiritali itinere sanctè direxit. In Hispaniam oblegatus apud Regiam Aulam, ac Magnates, ne dum doctrinâ, verum etiam vitæ integritate, ac animarum zelo insignis effloruit, multaque ad pietatem fovendam instituit. Inter alia non prætermittam, quòd ibi lethali oppressus morbo, dum animam ageret, contra Medicorum sententiam, Divæ Rosaliæ ope pristi-

næ valetudini mirabiliter restitutus fuit, recurrēte die anniversariæ solemnitatis ejusdem 4. Septembris: ideoque in grati animi significationem, sacellum nobilissimum S. Rosaliæ excitavit in Templo Matritensi S. Caetani Clericorum Regulariū, quod solemnī ritu, ac pompâ dicari, ac ejusdem Sanctæ Virginis festum institui curavit: ibique adhuc singulis annis Regiâ magnificentiâ festum, unâ cum Octava ab ipso Catholico Rege, Regii Consilii Proceribus, aliisque Dynastis celebratur, ut ex Epistola nūcupatoria Vitæ D. Rosaliæ ab ipso Eummanuele conscriptæ, & ex relatione ab Hispanis viris accepta compertum est. Præpositi muere domini Matritensem rexit. A confessionibus fuit Vitaliani Vicecomitis Botromei Ephesini Episcopi, exinde S. R. E. Cardinalis, tunc apud Catholicum Regem Sanctæ Sedis Nuntius: ac etiam præcipuorum Magnatum. Ob egregias virtutes, vitæque sanctimoniam, quibus ubique enituit, omnium venerationem promeruit. Regularis disciplinæ studiosissimus, singularium virtutum exempla reliquit. In corpus præsertim suum miris penitentiae legibus sævit. Erga Sanctissimam Eucharistiam obsequentissimus, quâ doctrinâ, quâ exhortatione quotidianam communionem magno cum animarum fructu excitavit. Corporis, & cordis puritatem servare studuit: ac summopere curabat, ut alii Deo se dicerent, Regulariū Ordinibus mancipati. Demum Matriti non sine sanctitatis opinione decessit primo Novembris 1673. Funus magno populi, Nobilium, & Aulicorum concursu celebratum: ac de ipsius virtutibus inter Missarum solemnia funebrem Orationem dixit P. D. Hieronymus Vigiuntimillius Cler. Regul. nunc Episcopus Liparensis. Ejus vestes à confluentibus discissæ, ut veluti sancti viri reliquias servarent. Ipsum laudant Silos loc. cit. & lib. 12. pag. 562. Franc. Maria Magius de *sacr. Caremoniis* opus. 2. disq. 21. pag. 189. & Nicolaus Antonius in *Bibliotheca Hispana* par. 2. pag. 353. Edidit Hispanicè

Enseñanzas Espirituales, o ver Dios te de Dios Matriti apud Thomam Sanchez 1648. in 16.

Oracion jaculatoria. Ibid. apud eundem 1648. in 16.

Vida del Glorioso, y bien aventurado P. S. Gaetano Tiene. Ibidem apud Paulum de Vidal 1653. in 4.

Coronacion Real, sermon Panegirico en aplauso de la Profesion solenne, que hizo dia de la SS. Trinidad sor Rosalia Maria de la Trinidad Carmelida descalça en la Villa de Caravacca. Ibidem apud eundem 1665. in 4.

La Rosa de Palermo antidoto de la peste; y de todo mal contagioso. S. Rosalia Virgen esclarecida, finca amante de Jesus, que vivio Anacoreta, y solitaria en los desertos. Su celestial vida la escribe el R. P. D. Manuel Calasibetta &c. Ibidem typis Bernardi Villadiego 1668. in 4.

EMPEDOCLES Agrigentinus nobilissimus, non modò Philosophus celeberrimus, verum etiâ Medicus, Poeta, Historicus, & orator egregius. Si Empodoclis omnia per otium colligerem, in librum

librum sanè coalescerent. Præstantiora seligam. De ejus patre multæ scriptorum sententiæ. Metonem vocant Hippobatus, & Timæus: Archionum Telauges: Exanetum Satyrus apud Laertium lib. 8. in *Empedoclis vita*: Melitonem Ioannes Tzezes *hist. chil.* 1. cap. 58. Archioniam ex aliis à Goltzio in *Siciliæ hist. post.* pag. 86. vocatur: Xanet à Suida tom. 1. pag. 889. Agrigentinum fuisse nil inter scriptores certius, nec confirmatione indigemus, cum longa scriptorum series id ipsum clarissimè tradat. Sit pro omnibus Laertius cit. qui ipsius Empedoclis testimonium adducit, ait enim. *Empedocles Agrigentinus fuit.* & infra: quoddam Agrigentinus ex Sicilia fuerit, ipse in primo lustrationum refert.

O Socii ingenrem flavas Acragantis ad undas,
Urbem qui colitis positam sub manibus altis.

Repellenda ideoque Philippi Bergomensis sententia singularis, qui in *supplem. Chron. lib.* 5. Empedoclem Atheniensem fuisse putat: ut etiam illa Petri Opmeeri in *opere Chronico*, qui Syracusanum opinatur, his Ovidii carminibus iunxit in *Ibin*:

Utque Syracusio præstricta fauce poetæ,
Sic anima laqueo sit via clausa tue.

Hic etenim inconsultò putat Ovidium de Empedocle loquutum; meritò à Jacobo Bonanno in *Syrac. Ill. str. lib.* 2. pag. 247. & 285. reiectus, nam tum Bergomensis, tum Opmeerus contra omnium mentem, ac sine aliquo rationis fulcimento scripsere. Studiis addictus noster Empedocles Parmenidem audivit, ex Suida tom. 1. pag. 889. quòd ex ætatis diversitate haud consistere videtur Vossio de *Poetis Græcis cap.* 6. pag. 33. & 35. Alii Xenophanis, alii Teleaugis Pythagoræ filii, alii Anaxagoræ, alii Architæ, alii tandem Pythagoræ discipulum fuisse putant, ut videre est apud Suidam cit. Laertium in *vita Empedoclis*, & in *vita Pythagoræ*, Jamblicum de *vita Pythagoræ cap.* 23. & 36. Gyraldum *dial.* 3. de *Poetar. hist.* pag. 98. Vossium de *hist. Græc. lib.* 4. cap. 2. pag. 437. de *Poetis loc. cit.* & de *Philosophia cap.* 11. §. 15. pag. 84. Leonardum Cozzandum de *magisterio antiq. Philosophor. lib.* 5. cap. 3. pag. 322. Telaugem audivisse etiam scribit Eusebius lib. 10. *præp. Evang. cap.* 3. Theodoretus lib. 2. de *citat. græc. affect.* & Tzetzes *histor. chil.* 1. c. 58. sed ex Cozzando cit. Pythagoram, vel Teleaugem, vel ex Pythagoricis aliquem audivisse, patet argumento metempsychosis, hoc est transmigræionis, animarum, cui fidem præstitit: ideoque ipsemet Empedocles apud Laertium cit. Philostratum in *Vita Apollonii lib.* 1. cap. 1. Ælianum de *animal. lib.* 12. cap. 7. aliosque cecinit:

Ipse puer quandoque fui, quandoque puella,
Arbustum, & volucris, gradientque per aquora piscis.

Vide Vossium de *Philosophorum sectis cap.* 6. §. 38. pag. 42. qui ex his, & ex carminibus in laudem Pythagoræ editis apud Porphyrium, & Jamblicum in *vita Pythagoræ*, inter Pythagoricos accenset. Hinc ex Hieronymo apud Hofmannum, omne quod vivit, & movetur non edendum putavit, sicut Pythagoras docuit: & præsertim à fa-

bis abstinendum dixit: ideoque apud Clem. Alexandrinum lib. 3. *strom.* carmen legitur:

Par est quippe fabam, atque caput corrodere patris.
Quod Empedoclis esse opinatur Vossius citatus pag. 43. Sanè, eodem Vossio teste, Empedoclis illud est apud Gellium lib. 4. cap. 11. Noct. *Att.*

Ter miseri, nolite fabas attingere manu.

At subdit Vossius §. 39. Gellium sequutus, non generationis soliditate, forsitan Pythagoram, & Empedoclem de fabarum abstinencia symbolicè loquutos, nempe, non à Fabis, sed à Veneris profluvio abstinendum docuisse. Parmenidis imitorem, & ipsius æmulum in poematibus fuisse ex Theophrasto, tradit Laertius: at Hermippus apud eundem non Parmenidis, sed Xenophanis imitorem fuisse scripsit, postmodum Pythagoricis congressum esse. Ex Anaxagora, Laertio teste, constantiam, gravitatem, & habitus; ex Pythagora verò, rationes de natura accepit. Fazellus de *reb. Sicul. dec.* 1. lib. 6. cap. 1. pag. 134. ex eo Anaxagoram audivisse deducit, quod ea quæ de rerum natura docuit, magna ex parte cum Anaxagoræ sententiis coherent. Id sanè certum, præstantissimum Philosophum fuisse. Nec egregii ingenii dotes inter Philosophiæ limites continuit, sed ad alias etiam facultates protendit: ideoque Poesi excelluit. Ex Neante Laertius tradit, Pythagoricos usq; ad Philolaum, & Empedoclem, ad Semonum communicationem admitti solitos: ubi verò Empedocles poemata sua evulgare cepit, editam esse legem, ut versificator omnis inde excluderetur: quod confirmat Gyraldus cit. p. 99. Sed cum poematibus suis naturæ res cecinerit, à multis versificator potius, quam poeta existimatur: adhuc enim sub iudice lis est, an inter Philosophos, vel Poetas recensendus sit, ex Lactantio lib. 2. *divin. instit. cap.* 13. Aristoteles sanè Physicis potius quam Poetis addendum docet. Hanc verò questionem etiam de Lucretio, Nicandro, Hieronymo Fracastorio in *Sislo*, Arato, Manilio; Jo: Pontano in *Vrania*, Hesiodo, et Virgilio in *Georgicis*, exagitant multi, quos inter Poetas excipiendos dubitant. De hac re consule Paulum Benium in *Poet. Aristotelis cap.* 1. par. 9. d. n. 77. Magium, Robortellum, Riccobonum, Minturnum *art. poet. lib.* 1. & alios qui lib. 1. *Poetice Aristotelis* explanant; eruditiss. Hyacinthum Gimnam in *Elogiis Academ. Roscian. par.* 2. pag. 50. & præcipuè de nostro Empedocle, longam instituit dissertationem Patritius in *poet. decal. disp. lib.* 7. *per totum*, qui inter Poetas recensendum putat, ac Homero præferendum. Inter illustriores Poetas Empedoclem excepere Quintilianus, Horatius, Dionysius Halicarnassæus, Strabo, Plutarchus, & Sextus apud Patritium cit. quibus addo Ciceronem lib. 1. de *oratore*, qui Empedoclis opus de rerum natura, egregium poema vocat; & in *l. de amicitia*, carminibus vaticinasse tradit, Gyraldus cit. Vossius de *Poetis Græcis cap.* 6. pag. 33. & Laurentius Crassius de *Poetis Græcis* pag. 182. inter Poetas ascribunt. Poetam & quidem Homericum fuisse testis est Aristoteles de *Poetis*, qui & acutum in dicendo, translationibus, ceterisque

poeticis figuris refertum fuisse addit apud Laertium cit. & apud Abrahamum Graviu *de historia Philosophica lib. 2. cap. 11. pag. 180.* Ingenii excellentiâ Rhetoricæ artem adjuvenit, ex Aristotele in *Sophista* apud Laertium tum in *vita Empedoclis*, tum in *vita Zenonis Eleatis*, Quintiliano in *inst. orat. lib. 3. cap. 1.* Suida in *Zenone*, Polydoro Virgilio *de rer. invent. lib. 1. cap. 13.* Sexto Empirico *lib. 8. contra Mathem.* Vossio *de Rhetor. nat. & constit. cap. 9. pag. 61.* Francisco Patritio *Poet. dec. hist. lib. 1. pag. 72.* aliisque apud Vincentium Auriam in *Sicil. Inventrice cap. 8. §. 1. pag. 21.* & in *meis ad ipsum addition. pag. 134.* ubi cum Bonanno Syrac. *Illustr. lib. 2. pag. 306.* aliqua hujus artis tetigisse scripsimus; nam ejus perfectionis gloriam Coraci, & Tisæ Syracusanis debemus; quod ex Quintiliano cit. deducitur, qui Empedoclem aliqua circa Rhetoricam moriæ scribit. Fuit nosler Empedocles Orator clarissimus, quem Gorgias Leontinus audivit, teste Laertio, Suida, & Patritio cit. Empedoclem etiam audierunt Corax, & Tisias prædicti, ex Patritio. Audit Corzandus cit. *pag. 332.* ab eo clariſſimi oratorum nobilissimam originem duxisse. Fuit etiam Medicus egregius, ex Laertio, Cornelio Celſo in *præf.* Petro Castellano in *vitis Illustr. Medicor. pag. 44.* aliisque; Doctissimos scripsit de Medicina libros; & Heraclide teste apud Laertium, Empedocles Pausaniæ dictavit, quæ iste de Apno scripsit, quo cadaver ad triginta dies incorruptum servatur, ut ipsemet experimento probavit. Ex Galeno *de Hippocratis, & Platonis decretis lib. 9. cap. 5.* humanitate, & benignitate medebatur. Ob singularem verò medicam doctrinam tumidus, elatusque divinos honores, ambitionis studio, perquisivit, ut ex infra dicendis aperte patet, & omnia curare mala, & senectutis morbis se mederi jactabat, ex Tzetze loc. cit. Musices etiam fuit peritissimus, ideoque ex Philippo Bergomense in *supplemen. Chron. lib. 5.* Vossio *de Musica cap. 4. num. 16. pag. 45.* & Josepho Blancano in *Chronol. Mathem. pag. 42.* musici modulis adolescentis animum composuit, qui urgente furore, patris sui interfectorem, stricto jam enſe, occisurus perſequebatur. Jamblicus verò in *Vita Pythagoræ lib. 1. cap. 25. pag. 110.* ait, quòd Empedocles adolescentem, quòd patrem suum publico judicio, capitis supplicio damnaſſet, cantu furem placavit. Vide etiam Nicolaum Scutellium in *Vita Pythagoræ pag. 8.* qui addit in flectendis quoquò veller concentu, sonoque hominum præcordiis, illustrissimum inter Pythagoricos inclariſſe: & ex metallorum sonitu cudentium Fabricum, diapaton, diapente, & diatesseron, proportionem, & organa musica haud pauca, Tetacordum, Heptacordum, Monocordum, & Pentacordum constituiſſe. Magicis artibus operam dedit, quas ut edisceret multas peragrassè regiones tradit Plinius *hist. nat. lib. 30. cap. 1.* in his autem discipulum, & spectatorem habuit Gorgiam, ut ait Laertius: ideoque nonnullis magicis potius, quam Philosophicis experimentis in sui admirationem omnes traduxit. Futuras tem-

pestates prædicere solitus erat, quibus remedia objiciebat. Hinc cum Etesiis flantibus, fruges corrumpereſſentur, asinos excoriari jussit, factisque utribus, ipsos supra montium, colliumque vertices constituit, quibus ventorum impetus fregit: inde Alexanemos, quòd ventos arceret vocatus, ex Jamblico *lib. 1. cap. 28. pag. 128.* & Porphyrio in *Vita Pythagoræ pag. 19.* Colysanemon, idest ventorum inhibitor vocatur à Laertio cit. Suida *tom. 1. pag. 209. & 890.* Clemente Alexandrino *lib. 6. Strom.* aliisque: id verò magicæ arti adscribit Martinus del Rio *disquis. magic. lib. 2. quæst. 9. pag. 57.* & Raynæudus in *Theolog. naturali dist. 4. qu. 4. artic. 2. num. 274.* At Hieron. Mercurialis *var. lect. lib. 4. cap. 14. pag. 94.* ait, hanc historiam multis parùm fide dignam videri: verisimiliorem putat, ex Plutarcho *contra Colotem*, quòd cum animadvertisset gravem quendam, & pestiferum austrum per montium scissuram in campos emitti, eâ obstructâ, pestē, & sterilitatē loco avertit: quod etiam S. Gregorius infra citandus, innuit. Petrus Castellanus in *Vitis illustrum Medicorum pag. 44.* narrat, ventos sterilitatem imitantes, extructis circa montium angustias muris, avertit. Addit Gyraldus, quòd ne dum ventos propulsavit, verum etiam aeris vitia depreſſit: ideoque inditum ipsi nomen Alexanemjan. Hac de re nimis elatē gloriatur, edis carminibus apud Laertium. Pestilentiam etiam, quæ multos in locos grassabatur, exterminavit, adhibito ignium suffitu, ut Plinius scribit *lib. 36. cap. 27.* Alibi etiâ ſæviſſimam extinxit pestem occluso quodam mōtis hiatu, è cujus corruptis visceribus insalubrem efflare austrum animadvertit, teste Plutarcho *de curiositate, & in opusc. contra Colotem.* E' Selinuntinorum civitate, ejusque agris aeris infamiam subſtulit: nam in adjacentem amnem (è quo noxii alitus exſalabant, ac pestem intulerant,) duorum fluviorum aquis non longè defluentibus derivatis, ex aquarum commixtione, pestis causam diluit: ut habet Laertius, & Golzius *de Sic. hist. post. pag. 86.* & alibi Mathematicis disciplinis imbutum prædicat Faber *de Poetis Græcis par. 1. pag. 71.* Libero animo ornatum testatur Aristoteles apud Laertium, & ab omni prorsus dominandi ambitione alienum: patriæ enim absolutissimum imperium, ab Agrigentinis sibi ultrò oblatum, constantissimè recusavit: ac vitæ tranquillitati regiones honores prætulit: immò apud cives æqualitatem servari curavit, constituto trienniali magistratu mille hominum; adeo ut cujuslibet ordinis viri in eum deligerentur. At similitates semel conceptas, pertinacissimè exercebat: hinc exortum proverbium: *Empedocles simulſas*, ex Suida *pag. 890.* Gyrardo cit. & Manutio in *adagiis pag. 925.* Sed gloriæ stimulis æſum nonnulli scribunt, ac divinos honores sibi deferri curavit: ideoq; auream coronam in capite, Delphicas coronas in manibus, calceosque æreos in pedibus gestare solitus: purpurâ, ac aureo strophio indutus, comâq; proluxa, tumidè in civitatibus deambulans, plausus, ac divinitatis honores aucupare contendeſſe, ut inter alios scribunt Suidas *tom. 1. pag. 209.*

109. & 889. *Ælianus var. histor. lib. 12. cap. 33.* Gyraldus, Patricius, Faber, Hefychius, & Laertius, qui cum Hefychio addit ex eadem causa, multas puellas, elargita dote, nuptui tradidisse. Ipseque Empedocles divinum nomen usurpasse, patet ex suis carminibus apud Laertium cit. Philostratus etiam in *vita Apollonii lib. 8. cap. 3.* ait in capite purpuream victiam gestasse, Diis affigi solitam: eoque signo Græciæ urbes perambulans, hymnos concinnabat, in quibus Deum se futurum jactabat. Sed in his carminibus:

*At cur infisso his tamquam magnum quid agatur,
Mortales à me si homines superantur abunde,
Empedoclem defendit Sextus Empiricus cap. 17.
contra Mathematicos; ubi ait, hæc scripsisse non
arrogantiâ dementatus, sed ex mentis candore,
utpotè, qui ob sapientiam magis se, quàm alios,
Deo accedere videretur. Et profectò virum egre-
gium, doctrinâ præclarissimum laudibus extol-
lunt scriptores innumeri: inter quos non præter-
mitendus Lucretius, qui de Sicilia scribès l. 1. ait:
Nil tamen hoc habuisse Viro præclarior in se,
Nec sanctum magis, & mirum, clarumque videtur:
Carmina quin etiam divini pectoris ejus
Vociferantur, & exponunt præclariora reperta,
Ut vix humana videatur stirpe creatus.*

In olympico pulvere decertare ipsi placuit: cum autem semel equestri certamine victor disces- serit, (olympiade 71. ann. 1. ex Vossio de *Poetis Græcis capit. 4. pag. 26.*) bovem myr- rha, thure, aliisque aromatibus condidit, ut illis distribueret, qui sibi de victoria gratulabantur, ut ex Athenæo *lib. 1. cap. 3. pag. 3.* Cælio Rodig. *lect. ant. lib. 19. cap. 7.* habemus: Laertius verò, & Philostratus in *vita Apollonii lib. 1. cap. 1.* ex melle, & farina compositum opinantur. Cum enim Pythagoræ vestigia sectaretur ab animalium necesse abhorrebat: ideoque carminibus suis, apud Plutarchum de *superstitione*, eos reprehendit, qui animalia sacrificant; quos versus citat Origenes *lib. 5. contra Celsum*. Addit & Laertius, quòd cum ad olympia progrediretur omnium obtutus in se attrahebat: nec de alio tanta, quanta de Empedocle colloquebantur. De ejus morte multæ scriptorum opiniones, quas retulit Laertius: aliqui etenim volunt, quòd ut aliquorum odium declinaret, è Sicilia in Peloponnesum digressus, ibi decesserit. Alii, quòd cum artificiorum suorum virtute, mulierem jam defunctam ad vitam revocasset (quòd vel fabulam putandum, vel magicis artibus tribuendum) incomparabilem atsequutus gloriam, sacrificium instituit in campis Pisanæ, Convocatis itaque ad convivium amicis, ac absoluto sacrificio, cum omnes recessissent, ut sub arborum umbris quiescere indulgerent, ipse in eodem sacrificii loco permansit: sed crassina die cum quæsitum non invenissent, fervoribus unus retulit, quòd instante noctis medio, vocem, Empedoclem vocantem, audivit: surgensque neminem vidit præter lumen cæleste, ac sæcularum splendorem. Stupentibus omnibus, tandem conclusisse tradunt, eo in loco divinos honores Empedocli, tanquam Numini, constituendos. Hæc describit Hefychius de iis, qui eruditionis famam cla-

ruere. Aliis autem placet, quòd cum Panteam Agrigentinam mulierem, à Medicis destitutam, sanitati restituisset, immortalem sibi famam comparavit, & ut conceptam opinionem firmaret, sacrificium obtulit: ante Solis ortum Ætnam ascendit, in ejusque crateres sese coniecit: ut cum amplius non appareret, crederent omnes, inter Deos relatum: sed cum ignis ænem ejus calceamentum evomisset, hoc ipsius ambitionis studium, ac temeritatem detexit. Alii opinantur, Messanam profectum, & in itinere lapsum è curru, fractâ crure, morbum lethalem contraxisse, ac apud Megaram sepulturæ traditum fuisse; ira etiam Hefychius, & Neantes Cizycenus apud Crassum in *hist. Poet. Græc. p. 183.* & Fazell. *cir. &* hanc etiam opinionem Placidus Reina in *not. Messanæ par. 1. pag. 160.* amplexus est. Democritus scribit, se ipsum laqueo suspendisse: & Teleuges, senio confectum in mare lapsum obiisse. Diodorus Ephesus ait, Empedoclem tragicâ eloquentiâ, & vestium gravitate Anaximandrum imitatum: ac liberatis Selinuntinis, pestifero morbo laborantibus, ut supra exposui, dum hi ex gaudio epularentur, supervenit Empedocles, cui omnes beneficii memores, divinos honores tribuere non dubitarunt: hinc ut inanis divinitatis opinionem roboraret, in Æneæ flammis se iniiecit. Quamvis autem opinionem hanc, quòd extimulante divinitatis studio in Ætnæ voraginem se coniecisset, Timæus apud Laertium, Strabo *lib. 6.* & Faber cit, fabulam putent: attamen vulgatissima est opinio, quam innumeri scriptores testantur, & ut alios prætermittam, hoc scripsere Suidas *tom. 1. pag. 109. & 890.* Gyraldus *dial. 3. de poet. hist. pag. 99.* Lucianus in *dial. Menippi, & Æaci, in Icaromenippo*, & alibi, Ovidius in *Ibin*, Claudianus in *Paneg. Manlii Theodori*, Lact. Firmianus *de vii. instit. lib. 3. cap. 18.* Horatius *de art. poet. v. 463.* S. Gregor. Nazianzenus *or. 3. contra Julianum*, Tertullianus in *apolog. cap. 50. pag. 224. de Pallio cap. 4. pag. 24. & lib. ad Martyres cap. 4. pag. 337.* Lud. la Cerda in eodem Tertulliani locus *pag. 35. num. 193. & pag. 227. num. 1090.* & post alios Lex Civilis *ff. de Injusto rupto Test. l. si quis filio, §. quod si quis.* Sed non reticeam opinionem illam, quæ mihi maximè arridet, à M. Ant. Sabellico *ann. 1. hist. relata*, apud Beyrlinck *Theatr. Vitæ humanæ tom. 1. v. alacritas pag. 189.* Matthæo Silvagio *de trib. Peregrin. cap. 43. pag. 158.* & non longè diversè narratam à Josepho Carnilivario *hist. Sicil. lib. 2. pag. 187.* Christ. Scannellio *Chro. Sicil. Bonfilio hist. Sicil. par. 1. lib. 1. pag. 30.* aliisque; nempe, quòd cum doctrinâ instructissimus Ætneorum incendiorum arcana proprius examinare exoptaret, æneis calceamentis inunitus, ut cinerum fervorem perfertet, usque ad montis hiatum ascendit; & cum incautè ulterius philosophando procederet, in flammarum gurgite lapsus est; ejusque casum calceamentum ab incendii vi rejectum, detexit. Hoc autem firmari ex eo potest, quòd Fazellus *dec. 1. de reb. Sicilia lib. 2. cap. 1. pag. 57.* Antonius Philothæus in *Ætnæ topographia*, & Vincentius Maria Cimarelli in *resol.*

resol. cap. 11. pag. 99. testantur, quod in tertia Ætnæ regione adhuc vestigium vetustissimi fornicis lateritium spectatur, quod à Cataneasibus, Turris Philosophi nominatur; siquidem apud ipsos viget ducta à majoribus fama, hanc Empedoclem ex testudineo opere ediculam construxisse, ad explorandas Ætnæ incendii causas. Favorinus vixisse ait annos 77. Aristoteles 65. alii verò 109. ut habemus ex Laertio, qui floruisse scribit olympiade 84. nempe ante orbem instauratum ann. 440. Claruit ex Eusebio in *Chron. olymp. 81. & 86.* Philippus Bergomensis cit. ante Christi Domini adventum ann. 439. collocat: Maurolycus *hist. Sicil. pag. 27. an. 454.* at paulò post ante annos 425. defunctum dicit, quod & sequitur Bonifilius *par. 1. lib. 1. pag. 48.* Reina verò *not. Messan. par. 1. pag. 160.* annos 443. Joann. Bap. Ricciolius in *Chron. Refor. tom. 1. lib. 3. cap. 3. pag. 129. & tom. 2. Chron. 3. pag. 16. an. 444.* Fazellus ex Gellio *lib. 17. cap. ult.* vixisse putat ætate ferè, qua Xerxes ab Atheniensibus juxta Salaminam fugatus est, & Fabii ad Cremeram fluvium cæsi occubuerunt, ac M. Coriolanus Romam debellaturus advenit. A. Fabro *de poet. Græcis par. 1. pag. 69.* etiam tempore Xerxis, an. 470. ante Christi nativitatem, & à Vossio *de philosophia cap. 11. §. 15. pag. 84.* sub Artaxerse Longimano collocatur. Ad tanti viri memoriam, qui Siciliam illustravit, teste Laertio, Statua constituta fuit Agrigenti: inde Romam translata, & ante Curiam collocata. Quæ autem Empedocles scripsit, hæc sunt.

De Rerum natura Libri tres: ex Suida *to. 1. pag. 890.* Franc. Patritio *poet. lib. 1. dec. hist. pag. 72.* qui testantur, quod opus hoc duo millia carminum continebat. De eo etiam Gyraldus *de poet. histor. dial. 3. pag. 99.* Gesnerus in *Biblioth. p. 214.* Jamblicus in *vita Pythagoræ cap. 29.* Scribit Fazellus cit. cum Goltzio, quod hujus operis fragmentum Florentiæ servatur in Bibliotheca Medicæ: immò observat Fazellus Aristotelem hos vidisse libros: quod liquidò constat, tum quia cum ejus Philosophia coherent, tum etiam quia multis in locis Empedoclis carmina exhibet. Tullius verò *lib. 1. de Oratore*, hos Empedoclis libros, egregiū Poema vocat: idemque hujusce operis meminit in libro *de amicitia.*

De Expiationibus. Hoc opus tria millia carminum constituebant; teste Patritio cit. at Laertius & Castellanus, hoc, & supra relatum, quinque millia versuum comprehensa scribit. Athenæus *lib. 14. cap. 3. pag. 620.* ex Dicæarcho in olympico narrat, Cleomenem Rhapsodum, Empedoclis Expiationes in olympicis ludis memoriter reddidisse.

De Medicina versus sexcentum, ex Laertio, & Patritio. Lascaris apud Maurolycum *hist. Sicil. lib. 1. pag. 21.* ait, opus hoc metro, & prosâ scripsisse; Suidas verò, oratione solutâ.

Hymni naturales, ex Menandro apud Gyraldum cit. *pag. 99.* Gesnero, & Patritio, qui *lib. 2. pag. 161.* Deorum laudes fuisse opinatur.

Expositio Xerxis, sive Xerxis transitus, & in A-

pollinem proximum, teste Laertio, Gesnero, & Gyratio in *hist. philosophica lib. 2. cap. 11. pag. 180.* Has lucubrationes igni tradidit quædam Empedoclis sive soror, sive filia, ut ait Laertius: id ipsum narrat Gyraldus ex Aristotelis sententia in libro *de poetis.* Sed Vossius *de hist. Græcis lib. 4. cap. 2. pag. 437.* haud satis credit, combustas fuisse, cum Aristoteles earum meminerit, præsertim *sect. 2. in probl. 22.*

Tragediæ, ex Laertio, Gyrardo, Gesnero, Patritio, & Crasso in *hist. poet. Græc. pag. 182.* aliisque: at ex Hofmanno *lex. tom. 1. pag. 569.* ejus ex sorore nepotis esse videntur. Morerius in *dict. tom. 1. pag. 1139.* etiam tradit, quod alii nepotis ejus esse putant.

Politica, ex Laertio.

Pythagoræ laudes carmine expresse, ex Jamblico in *vita Pythagoræ cap. 25.* apud Gravium cit. *pag. 181.*

Opuscula XLIII. ex Laertio. Addit Suidas, quod alia multa scripsit.

Empedoclis Sphæra, vel Demetrii Triclinii senariis versibus ab eruditissimis viris castigatis, descripta. Vetus est, & nunc primum in lucem edita ex Bibliotheca ornatissimi, & prudentissimi viri Jo: à S. Andréæ. Lutetiæ apud Fridericum Morellum 1586. in 4. & ibidem latine 1587. in 4. At opus hoc, ait Vossius *de mathem. cap. 33. §. 10. pag. 150. & de Poetis Græcis cap. 6. pag. 33.* Hofmannus, & Morerius cit. potius Demetrii censendum, quam Empedoclis. Ex Agidio Menagio in *observ. ad lib. 8. Laertii. 77.* non esse Empedoclis ex eo patet, quod ejus Physica fuerunt heroico versu scriptæ, hic autem libellus jambis constat. Sed nostro Empedocli ascribit Jo: Frisius in *Biblioth. apud Jo: Gualterium in Chron. Chron. lib. 2. pag. 845.* qui Græcè in Bibliotheca Strozæ asservatum ait: Apud Laurentium Crassum in *hist. Poet. Græc. p. 440.* legitur, Quintum Septimium Florentem Empedoclis opera traduxisse. Multa adhuc carmina nostri Empedoclis passim occurrunt apud Græcos interpretes Physicorum Aristotelis. teste Gesnero in *Biblioth. pag. 214.* Multa asserri tum ab aliis, tum à Pachemero Philosopho in *Aristotelis Ethica,* & à Sophronio, in iis; quæ de anima edidit, & in primo *Physicorum Aristotelis* à Simplicio, aliisque, testatur Gyraldus cit. Multa etiam invenies apud Laertium in *vita,* apud Aristotelem in *Poetic. cap. 23. lib. 1. de anima,* & alibi, Athenæum *lib. 7. cap. 3. pag. 334. lib. 8. cap. 17. pag. 365. lib. 10. cap. 6. pag. 423. & lib. 12. cap. 1. pag. 610.* Cellium *noct. Artic. lib. 4. cap. 11.* Jamblicum *de vita Pythagoræ lib. 1. cap. 15.* Porphyrium *de vita Pythag. pag. 20. & de antro Nymphar. pag. 109.* Plutarchum in *opusculis,* & alibi, Stobæum, seu verius Antonium, & Maximum in opere Stobæi *ser. 68. & 210.* Tiraquellum *de nobilit. cap. 31. num. 223.* & alios, quæ si in unum quisquam colligeret, non dubito justum conficeret librum. Selecta quædam Empedoclis edidit H. Stephanus in libro: *Poesis Philosophica,* Genevæ 1573. in 8. à *pag. 17.* Quædam ejus Epigrammatum fragmenta citantur à Clemente Alexandrino.

drino tum in *admon. ad Gentes*, tum in *stromat. lib. 2.* & 4. Theon Sinyrneus expositionem edidit eorum, quæ ad Platonis lectionem utilia sunt: nempe Platonis loca ad Mathesim pertinentia explicavit. Hoc opus latine versum, notisque illustratum edidit Ismael Bellialdus, in quo multa commemorat ex Empedocle, teste Milliet in *curso mathem. tom. 1. in tract. proem. pag. 30.* Multæ ipsius opiniones, ac sententiæ adhuc superstites habentur, quas, ne amplius Empedoclis notitiæ turgescant, leges apud Laertium, Philostratum, Gyraldum, Suidam, Athenæum *lib. 8. cap. 17. pag. 365.* Origenem, Aristotelem, Ciceronem, Senecam *nat. quæst. Plutarchum de placitis philosophor. & alibi, Galenum in lib. Hippocratis de nat. hom. comm. 1. & de semine cap. 3. & 4. & in libro Galeno ascripto de historia philosophica, Eusebium lib. 1. præp. Evangel. cap. 5. Sext. Empiricum lib. 7. adver. Mathem. Clementem Alexandrinum strom. lib. 5. & 6. Censorinum de die natali cap. 4. & 6. Abrahamum Gravium hist. Philosoph. lib. 2. cap. 14. 15. 16. & 17. aliosque. Empedoclis doctrinam propugnat Plutarchus in *opusc. contra Colotem*, qui magnum, divinumque putat. Anaxagoræ præfert Empedoclem Aristoteles 1. *Methaph. 1. Physicor. & 3. de Cælo*, ut observat Cozzandus *cit. pag. 327.* qui addit: de Empedoclis laudibus legendus Xanthi Lydii liber, si extat. Ex antiquis etiam Theophrastus librum protulit de Empedocle, teste Laertio *lib. 5. in Vita Theophrasti.* Hermaehus Epistolas XXII. de Empedocle scripsit, ex eodem *lib. 10. in Vita Epicuri.* Joseph Barberius in libro de miseria Poetar. *pa. 37. & 111.* Empedoclem restitutum se editurum promisit. Joannes Caramuel Empedoclis Philosophiam Lovanii exposuit, & typis tradere cogitabat, ut ipsemet ait in *Critica philosoph. dissert. 5. methaph. num. 815. pag. 353.* ubi scribit: *Empedocleam philosophiam, quam Lovanii jam ante multos annos scripsi, cum primum occurrat occasio emissurus in lucem.* Demum in Britannia Regiam Academiam florere testatur Joannes Baptista Pacichellus in *epist. erud. to. 1. pag. 288. & in novis itiner. par. 1. pag. 389.* cuius alumni Empedoclei vocantur.*

EMPEDOCLES alter Agrigentinus; sive Empedoclis prædicti Avus ex Laertio in *Vita Empedoclis* (qui Timæum, & Heraclidem adducit) Fazello de rebus Siculis *dec. 1. lib. 6. cap. 1. pag. 136.* Christophoro Scobar de *Agrigento cap. 11. pa. 15.* & Petro Castellano in *vitis illustr. Medicor. pa. 44.* sive ex sorore nepos, ex Suida *tom. 1. dist. pag. 889.* Gyrardo de *Poetar. histor. dial. 3. pa. 99.* Lascari apud Maurolycum *histor. Sicil. lib. 1. pa. 21.* Laurentio Crasso in *hist. Poetar. Græcor. pa. 183.* Matthæo Silvagio de *tribus Peregrinis cap. 46. pag. 171.* Leandro Alberto in *Insulis pag. 54.* sive tandem ex filia nepos, ex Gesnero in *Biblioth. p. 214.* Vir fuit, teste eodem Laertio, insignis; ac in olympico pulvere victoriam accepit olymp. 71. Ex Fazello non modò Philosophus egregius, verum etiam & Tragicus Poeta fuit eximius. Goltzius in *Sicil. hist. poster. pa. 89.* etiam eloquentiâ, ac militari virtute claruisse tradit. Vixit olymp. 71;

nempe ann. 492. ante Christi Domini adventum. Scripsit ex Suida, Gyrardo, aliisque supra citatis *Tragedias XXIV.*

EMPEDOTIMUS Syracusanus Philosophus, teste Clemente Alexandrino *stromat. lib. 1.* quem sequitur Jacobus Bonannus *Syrac. illustr. lib. 2. pag. 317.* Inanis gloriæ studiosus cupidissime curavit, ut se Deum crederent. Hinc futura prædicere audebat, & in penitissimis terræ latebris delitescerebat, ut hominum æstimationem aucuparet: ideoque à S. Gregorio Nazianzeno *orat. 3. contra Julianum* merito irridetur. De eo etiam Julianus Apostata in *saturnalibus*, & Elias Cretensis *comment. in orat. 3. S. Gregor. Nazianz. pag. 405.* Vixit ex Bonanno citato, eodè ævo ac Pythagoras, vel paulò post, circa olymp. 70. ante Domini adventum ann. 496. Scripsit ex Suida *tom. 1. pag. 891.*

De Physica auscultatione.

ENZUS, sive ENTIUS, à nonnullis Henricus vocatus, Germanicè Encius dictus ex Carolo Sigonio de *Regno Italiae lib. 18. ann. 1239.* Friderici II. Impetatoris, & Siciliae Regis filius nothus. Siculus fuit Poeta ex Jo: Vigintimillio in *indice Poetar. Siculor.* quem suo de Poetis Siculis libro præfixit, quem sequitur Hieronymus Ragusa in *Elogiis Siculorum pag. 110. & in Sicil. Biblioth. veter. pag. 107.* quod etiam tradunt Joan. Andreas Gesualdus, & Alexander Vellutellus, qui carmen Francisci Petrarhe in *triumpho amoris cap. 4.*

Ei Siciliani, che furono già primi, expendentes, inter primos Siculos, qui Etruscis numeris carmina edidere, Entium collocant. Nec ambigendum puto Panormitanum fuisse, cum incompertum sit, Fridericum Entii Patrem Regiæ Maestatis solum Panormi constituisse, ut ostendi in *observationibus ad Sicil. Inventricem Vincentii Auria rap. 9. §. 5. pag. 151.* Lucis usuram accepit anno 1225. ex Augustino Inveges *tom. 3. anal. Panorm. p. 557.* Adolescens cum Friderico patre inter bellorum turbines, Italiam tunc savissime divexantes, fuit à teneris annis involutus: nam in ipso ætatis flore ad Friderici nutum Sardinia partem suo subegit imperio an. 1239. Sardinia Regem constituit Fridericus; & Regiâ Coronâ insignitum voluit eodem anno, ex Sigonio *loc. cit. & Inveges pag. 557. & 595.* vel anno 1238. ex Bzovio *ad an. 1238. num. 1. pag. 444.* Ut Hieronymus Surita *lib. 5. anal. cap. 61. pag. 471. & 480.* & Rocchus Pirrus in *Chronol. Regum Siciliae pag. 49.* tradunt, regiâ redimitus est coronâ, ut ab ea Insula Januenses, Pisanorum precibus, expelleret. At hoc Gregorio IX. Sum. Pontifici nimium displicuit, qui Sardiniam Ecclesiæ juris esse contendebat. Immo quia Entius patris jura forti animo propugnabat, & Romanæ Ecclesiæ patrimoniū bellico furore vexabat, ipsū ecclesiastico anathemate percussit, ut habemus ex Ricardo à S. Germano in *Chron. apud Ughellum tom. 3. Italia Sacra pa. 1033.* & Inveges *cit. p. 598.* Anno 1240. viginti Triremium classē, Genuensium Naves aggressus, strenuè pugnavit, ac vicit, & in suam potestatem supra XX. Triremes, duos S. R. E. Cardinales,

dinales, aliosque Ecclesiæ Præsules redegit, Romanam accersitos ad Concilium contra Fridericum à Gregorio IX. convocatum; quod aliquantulum diversè narrant Riccardus citatus, Sigonius de Regno Italiæ lib. 18. an. 1240. Fazellus dec. 2. de reb. Siculis lib. 8. cap. 2. pag. 480. Bzovius an. 1240. n. 2. pag. 466. Maurolycus hist. Sicil. lib. 3. pag. 116. Abb. Pirrus in Chronol. Regum Sicil. pag. 49. Collenuccius hist. Neapol. lib. 4. pag. 85. Inveges cit. pag. 601. & 602. aliique. Post nonnullas nunc secundas, nunc adversas belli vires, tandem anno 1249. mense Majo ex Jo: Villano lib. 6. cap. 38. pag. 147. vel ex Sigonio cit. 28. Augusti, inito conflictu, juxta Modonam, inter S. Sedis Legatum, Bononiensem copiis instructum, & Entii aciem, tandem Entius victus, & captus est, unâ cum CC. Militum, ut præcitati scriptores, aliique multi testantur, Bononiam deductus jucundum simul, ac triste sui spectaculum fecit, teste Sigonio cit. qui ait: *His obitiam effusa civitas victoriam egregiam gratulari, ac nobilium captivorum ingentem numerum admirari. inter quos eminebat Rex Hencius quippe maximus, ac potentissimus eâ tempestate Regis, atque Imperatoris filius, & cum dignitate sua, tum ætate, ac formâ conspicendus. nam non dum vigesimum quintum ætatis annum attingebat, & specie oris, ac pulchritudine corporis omnes eâ tempestate longè homines superabat. Ex quo in maxima Civitatis lætitia, misericordia quoque plerisque, afflicte præcellentis juvenis fortunæ quedam agebat. Carceri mancipatus noster Entius, habito à Bononienfibus consilio, lege sancitum est, ne ullo unquam tempore Entium libertate donarent, & usque ad vitæ extrema arctissima in custodia publico sumptu aleretur, ut addit Sigonius cit. Rei conscius Fridericus, nunc minis, nunc promissis Bononienfes urgere non cessavit, ut Entium restituerent. Profusa Friderici promissa extant apud Sigonium cit. è quibus flagrantissimum Friderici amorem erga Entium facile deducitur. Sed tantum absuit vinculis solvi Entium, ut arctiori carceri astrictum, immò teste Recordano Malaspina in antiq. hist. Florent. cap. 140. p. 126. Villano, & Pirro cit. ferreâ inclusum caveâ Bononienfes voluere. Hinc ut Bzovius ait, an. 1250. n. 12. pag. 556. Fridericus, desperatâ filii libertate, ex nimia tristitia morbum contraxit, ac paulò post extrema clausit. Nonnulli verò tradunt, quòd dum ad ultionem exercitum comparabat, decessit anno 1250. Sed defuncto Friderico mitiores erga Entium fuisse Bononienfes ex eo deducimus, quòd ut observat Franciscus Scotus in Itiner. Italiæ par. 1. pag. 176. ad Entii carcerem ædes extruxere magnificentissimas contra S. Petronii Ecclesiam, ibiq: 23. traduxit annos, ac regio sumptu splendidè usque ad mortem pertractant. Hinc ante mortis diem testamentum, & codicillos condidit, ex Joanne Antonio Bumaldo, seu verius Ovidio Montalbano in Biblioth. Bonon. pag. 188. Obiit Entius anno 1271. ex Recordano Malaspina cit. ca. 197. p. 191. An. 1272. mense Martio ex Pirro cit. Inveges cit. pag. 624. & 636. & Brietio an. par. 3. tom. 2. an. 1249. pag.*

134. Ex Jo: Maria de Crescimbene in hist. vulg. Poes. lib. 4. pag. 266. an. 1271. Ex Jo: Bap. Ricciolio in Chronol. Refor. tom. 4. indic. 2. pag. 223. anno 1176. à Bononienfibus captus, anno captivitatis suæ 23. obiit idibus Maii anno 1208. at non consonat annorum ratio. Addit Ricciolius ex eo deducta familiæ Bentivolia. Entii Corpus magnifico tumulo clausum, jacet Bononiæ in Ecclesia S. Dominici ex Pirro cit. Scoto cit. pag. 178. & Jo: Bap. Pacichello in suis itineribus par. 3. pag. 629. Fuit Entius literis apprime excultus, & unâ cum Friderico patre inter primos, qui italicas Musas excitaverunt, & excoluerunt, ut ex præcatis Jo: Andrea Gesualdo, & Alexandro Veliutello supra diximus: quibus etiam addo Petrum Bembum in prosis lib. 2. Nicolaum Francum in Petrarchista pag. 19. Vincentium Auriam in epistola ad lectorem in calce tom. 1. poes. D. Joannis Baptista de Judice pag. 478. & Petrum Franc. Giambullari in Gello pag. 61. De ejus poeti etiam Torquatus Tassius disc. de Poem. Heroico pag. 74. Comes Fridericus Ubaldinus in præf. ad poes. Petrarchæ, & tractatum virtutum moralium Roberti Regis, editum Romæ an. 1642, qui ait amatorias cantiones cecinisse; ut etiam affirmant Ant. Miscetola in libro Gabinetto delle Muse pag. 25. Jo: Caramuel in Rhytmica artic. 8. pag. 104. qui mendo sè Laurætium vocat, & Jo: Marius de Crescimbene in hist. vulg. Poes. lib. 2. pag. 84. & 118. lib. 4. pag. 266. Leo Allatius in Indice Poetarum, quorum poetica monumenta in Bibliothecis Vaticana, Chisiana, & Barberina asservari testatur, editum in libro Antiquorum Poetarum pag. 48. & seq: in ipso nostrum Entium collocat, cujus poemata edere promittebat, unâ cum aliis, in libris subsequenter Poetarum Antiquorum; sed morte præventus promissa solvere haud potuit: hinc nostri Entii poemata in prædictis Bibliothecis, vel in ipsarum aliqua delitescunt m. ss. Extat tantummodo edita italicè,

Canzone. in libro inscripto: *Sonetti, e Canzoni di diversi antichi Autori Toscani. In Fiorenza per l'Eredi di Filippo di Giunta 1527. in 8.* Hanc Petrus Bembus prof. lib. 3. Antonius Minturnus in sua Poetica lib. 3. pag. 192. 216. & 218. & 211. Mauritius de Gregorio in Rosario Poetar. 500. pag. 327. Crescimbene in hist. cit. pag. 12. & in comment. tom. 1. pag. 393. citant, ac aliqua ejus carmina exscribiant. Cantionum etiam Entii meminit Jo: Georgius Trissinus in dialogo, quem inscripsit *Il Castellano* pag. 49.

EPICHRMUS celeberrimus Poeta. De Epicharmo amplissima, densaq; mihi paratur sylva: ideoq; ut cultiorem reddam, multa rescere, multaq; expolire oportet. Tum de hujus Poetæ patria, tum an plures sint Epicharmi contendunt scriptores. Quòd plures fuerint, non solius Fazelli dec. 1. de rebus Siculis lib. 4. cap. 1. pag. 102. & Vinc. Mirabellæ Syrac. antiq. par. 2. pag. 114. opinio fuit, qui duos fuisse putarunt, ut ipsis objecit Bonannus lib. 2. Syrac. illustr. pag. 262. nam, teste Gyrardo dial. 6. de poet. hist. pag. 247. alii hanc sententiam amplexi sunt, inter quos adscribendi

bendi Gesnerus in *Biblioth.* pag. 215. & 216. Tiraquellus de *nobil. cap.* 31. pag. 273. Hieronymus Columna in *Ennii fragment.* pag. 274. aliiq; Immo Fazellus, non duos, ut putavit Bonannus, sed tres fuisse, Epicharmi nomine insignitos prodit; unus nempe Cous Syracusanum incola, de quo dec. 1. l. 4. cap. 1. pa. 102. alter Megarensis cujus meminit dec. 1. l. 3. cap. 4. pa. 79. tertius ex oppido Castri, de quo dec. 1. l. 10. cap. 1. pag. 212. sed cit. Bonannus unum Epicharmum fuisse firmat, qui & Philosophus, Medicus, & Poeta fuit, quod ex his, quæ infra exponam, liquidò patet. Gualterius etiam in *animad. ad tabul. Sicil.* pag. 33. n. 112. unum tantummodo extitisse Epicharmum opinatur. Nec de patria Epicharmi minor scriptorum contentio, ex qua multiplicitas Epicharmorum orta, non ambigendum puto. Plutarchus apud Bonannum cit. ait quod vel Cous, vel Siculus fuit: ex quo eundem fuisse animadvertimus Epicharmum, quam alii Coum, alii Siculum volunt. Diogenes Laertius lib. 8. in *vita Epicharmi* tradit, quod fuit Cous, ac trimestris è Sicilia profectus Megaram pervenit, indeq; syracusas digressus est. Abrahamus Gravius in *hist. Philosophica* lib. 2. cap. 10. pa. 174. Coum, putat ex Laertio, cum Megarenlibus, & Syracusanis diversatum, ex Jamblichio in *vita Pythagoræ* cap. 36. & ult. Ex his patet, quod Epicharmus Cous dictus, idem sit, quem Megarenses, & Syracusanum dicunt. At idem Laertius carmen Epicharmi statuae adjectum exscribit, in quo Syracusanus proclamatur: & Thomas Aldobrandinus in *Annot. ad Laertium* pa. 118. ipsum expendens ait, quod Epicharmum omnes ferè Siculum & Syracusanum dicunt; quidam verò Coum. Diomedes lib. 3. *Gramm.* Gualterius *animad. ad tabul. Sicil.* pa. 33. Ascentius *comm. in Horatii Poet.* in illud: *aut agitur res in scenis*, & Faber. de *Poetis Græcis* par. 1. pa. 73. volunt quod Epicharmus in exiliū pulsus à Hierone tyranno in Coum insulam, ibi comœdiam adjuvenerit, quæ ab ea insula nomen accepit: ideoq; ex hoc orta opinio quod Cous fuerit. Scriptis tradidit Suidas *tom.* 1. pa. 1023. quod in Co insula natus, in Siciliam, anà cum Cadmo advenit: additq; quod alii Samum, alii Siculum Megarenses volunt: sed ipsemet Suidas lucis usuram accepisse credit, vel Syracusis, vel Crasti in Sicilia. Ex his clarè evanescere puto multiplicitas Epicharmorum, nam ex varietate opinionū de ejus patria plures fuisse Epicharmos falsè putarunt nonnulli ex recētoribus: sed inter vetustiores scriptores haud aliquem video, qui hanc multiplicitem admittat: ut etiam perpendit Bonannus cit. pa. 263. sed exclusâ Co, (nam ut dixi ibi exul comœdiam invenit, ex qua celeberrimum sibi nomen comparavit) vel fuerit Megarensis, ut aliquibus placet, quos suppresso nomine citat Suidas, ut etiam voluere Aristoteles in *poetica*. Fazellus dec. 1. lib. 3. cap. 4. pag. 79. & Goltzius *histor. post. Sicil.* pag. 89. Vel fuerit ex urbe Crasto, ut scribunt Suidas cit. Stephanus de *urbib.* v. Crastus, Lascaris apud Maurolycum *hist. Sicil. lib.* 1. pag. 19. Neanthes apud Hieron. *Columnam in fragment. Ennii* pag. 273. Franciscus

Flaccomius in *sicelide sect.* 3. pa. 36. & Carolus Stephanus *dist.* pag. 750. Vel tandem fuerit Syracusanus ex Athenæo lib. 15. cap. 16. pag. 698. Casaubono in *Athen.* lib. 3. cap. 14. pa. 180. Theocrito in *epigrammate*, quod Epicharmi statuae affixit. Columella de *re rustica* lib. 8. cap. 3. pa. 498. Auctore epigrammatis apud Laertium cit. & in *Anthologia*, Bonanno in *Syrac. illustr. lib.* 2. pa. 264. Mirabella in *Syrac.* par. 2. pa. 114. Oët. Caetano in *animad. ad tom.* 2. *Sanctor. Siculor.* pa. 43. Laur. Crassi *hist. poet. Græc.* pa. 184. Hofmanno *lex. to.* 2. pa. 405. Morerio *dist. tom.* 2. p. 1141. aliisque innumeris; optimo jure Siculis adscribimus: ac Siculum voluere Cicero in *epist. ad Atticum* lib. 1. *epist.* 17. & *Tuscul. lib.* 1. Aristoteles *poet.* Horatius l. 2. *ep.* 1. v. 58. Hyginus in *fabulis* n. 277. Athenæus lib. 8. cap. 16. pa. 362. Casaubonus in *eundem* lib. 3. cap. 13. pa. 176. Vossius de *poet. Græc.* cap. 6. pa. 33. Scaliger *poet. lib.* 1. cap. 5. pa. 24. Angelus Roccha in *Biblioth. Vatic.* qui inscriptionem ejusdem Bibliothecæ adducit, Hieronymus Columna in *Ennium* pa. 273. Paulus Beni in *Aristot. poet. cap.* 1. par. 17. num. 114. pa. 93. Faber cit. Leonardus Cozzandus de *magist. antiquor. philosoph.* lib. 5. cap. 1. pa. 300. Morerius *tom.* 1. *dist.* pa. 1147. Carolus Stephanus in *dist.* pa. 883. aliisque. Sed lapsum quisque omnino existimabit Josephum Carnilivarium in *descript. Sicil. lib.* 2. pa. 252. qui Himerensem voluit, quod apud alium non leges. Epicharmus itaque Elorhalem habuit patrem ex Laertio lib. 8. in *vita Pythagoræ*, & in *vita Epicharmi*, quem Mirabella cit. mendosè vocat Elolaum. Attamen Suidas Epicharmum Tityri, vel Chimari, & Sicidis filium opinatur. Metrodoro patre natum putat Jamblicus de *vita Pythagoræ* lib. 1. cap. 34. pa. 202. Ex Achille verò originem traxisse auctorem habeo Ptolomæum. Hephestionem apud Photium in *Biblioth. cod.* 190. pa. 474. Literarum studiis addictus, Pythagoram audivit, teste Laertio cit. Plutarcho in *Numa*, & Leonardo Cozzando loco cit. aliosque ex recentioribus: ideoque Pythagoras, ut ait Laertius in *vita Pythagoræ* opus edidit Eloralis nomine inscriptum, ex Epicharmo patre. Jamblicus de *vita Pythagoræ* cap. 36. pa. 220. csi ex discipulis, & auditoribus ejus fuisse concedat, non autem ex virorum congregatione putat. Thomas de Pine. lo in *Breviario auctorum*, quos ad testimonium vocat Stephanus pa. 762. contra Vossium de *poetis Græcis* cap. 6. pa. 33. opinatur, Epicharmum Poetam, alium fuisse ab Epicharmo Philosopho. Sed eundem esse, ne dum Vossius, verum etiam penè omnes, quos hic adducimus auctores, id ipsum tradunt, inter quos non ultimus Plutarchus in *Numa*, & Cicero l. 1. *Tusc.* qui acutè appellat Pogtam, ejusq; sententiam detulit etiam l. 1. *epist. ad Attic.* Medicæ facultati etiam operam dedit, at doctrinâ insignitor excultus claruit; multaque de ea scripsit, ut infra notabimus. Hieronem etiam Syracusanum Regem audivit, ex Columella lib. 1. de *re rustica* cap. 1. quod de rebus agrariis intelligendum, quibus Hiero mirificè tenebatur, ut habet Bonannus cit. pa. 265. 334. & 335. Immo

Re-

Regis intimus familiaris fuit, ut innotescit ex Pausania apud Bonannum *cit. pa. 335*. Attamen præclariorem à poeti gloriam accepit, quâ excellere visus est, ac magna cum nominis celebritate doctriâ, ac cultiori linguâ multa cecinit, ex *comment. Theocriti* apud Joannem Vigiuntimillium *de poet. Bucol. Sicul. pa. 151*. & Jamblico *in vita Pythagoræ cap. 34*. Hac in facultate ita profecit, ut ingenii acumine supra ceteros clarus, Comœdiam adinveniret, cum in Co insula exularet, quâ ab insulæ nomine dictam voluere, ut ait Diomedes *lib. 3. Gramm. Scalig. lib. 1. poet. cap. 5. pa. 24, & 25*, aliique. Quod autem Epicharmo tribuenda hujus inventionis gloria, innumeros habeo scriptores: pro omnibus sint Theocritus *in epigramm. Aristoteles poet. cap. 1. & cap. 2*. (ubi & ipsi socium addit Formum) ipsiusque commentatores. Suidas *tom. 1. pa. 1023*. Gyraldus *cit. pa. 247*. Franc. Patritius *Poet. dec. hist. lib. 1. pa. 64. & 65*. ubi ait primum Syracusis recitasse comœdias Olymp. 52, & iterum in *decad. disp. lib. 2. pa. 56*. in Sicilia comœdiâ adinvenisse scribit: Jacobus Mazzonus *in defens. Dantis lib. 2. cap. 26. pa. 315*, aliique, præsertim ex nostris Siculis, quos videtis in *Sicilia Inventrice* Vincentii Auria *cap. 10. s. 1. pa. 37. & seq. & in meis ad ipsum observationibus pag. 157*. Non inventionem tantum comœdiæ verum etiam, & ejus nobilitatem, cultum, ac progressus Epicharmo, & Formo deberi fatetur Scaliger *cit. Addit Horatius epist. lib. 2. ep. 1*. Plautum, Epicharmi vestigia sequutum; ubi ait: *Plautus ad exemplar Siculi properare Epicharmi*. Immo Scaliger *cit. lib. 1. cap. 7. pag. 32*. inter auctores, à quibus accepit Plautus, Epicharmum collocat. Magnetem etiam comicum vetustissimum nostri Epicharmi discipulum fuisse scribit Suidas *tom. 2. pa. 77*. Patritius *Poet. dec. hist. lib. 1. pag. 66*. aliq; & cum ab eo excepisset comœdiæ formam, hoc poësis genus Athenas invexit. Noster etiam Epicharmus duas adinvenit græcas literas, etsi in his designandis pugnent scriptores. Plinius *lib. 7. hist. nat. cap. 56*. ex Aristotele fuisse ait *Thita, & Chi*: ita Vossius *de Poetis Græcis c. 6. pag. 33*. & Angelus Rocca *de Biblioth. Vaticana*, qui perperam Plinium, & Aristotelem pro literis *Thita, & Phi* citat. Hyginus *in fabulis n. 277. Pi, & Psi*: Julius Cæsar Scaliger *de causis linguæ latinæ cap. 6. pag. 10. Xi, & Phi* fuisse putat. Alii ex eodem Roccha invenisse tradunt *Xi, & Chi*. Erasmolus Barbarus apud eundem literam *Psi*, Lascaris apud Maurolycum *hist. Sicil. lib. 1. pa. 19*. Fazellus *dec. 1. lib. 3. cap. 4. pa. 79*. Vinc. Mirabella in *Syrac. par. 2. pa. 115*. Goltzius *cit. pag. 89*. fuisse prodidere: *Zita, Xi, & Psi*. Demum ex Polydoro Virgilio *de rer. inventor. lib. 1. cap. 6. Thita, & Rha*. Ideoq; meritâ à Cicerone *lib. 1. Tuscul. vocatur*, Vir acutus, nec insulsus: à Phalarce *in epist. ad ipsum*: omnis Siciliæ Norma, & Regula. Demetrius Phalareus *in Epiteto* mirum in modum excelluisse testatur. Ab Epicharmo etiam originem traxit illud dicendi genus, quod Græci Epicharmium vocant, ex Giraldo *cit. pag. 247*. Mirabella *cit. pa. 115*. & Gualterio *ad tab. Sicil.*

pa. 33. Fuere etiam Epicharmi inventa, Esculenta farina, ut ait Suidas *tom. 1. pa. 193. & 398*. Critias Sculptor eximius aream Epicharmi statuatam assabre expressam fecit, veluti se in armatorum cursu exercentem, ut scribit Pausanias *in Atticis lib. 1. & Natalis Comes mytholog. lib. 7. cap. 16*. ex quo rectè Bonannus educit *pag. 264* bellicis studiis operam dedisse. Phalaridem, ut agrigentinam tyrannidem deponeret, cohortatus est, licet irritò labore, ut accipimus ex ipsius Phalaridis epistolis, ex Fazello *dec. 1. lib. 6. cap. 1. pa. 132*. & Bonanno *pa. 265*. Ipsum Plutarchus adulationis instigulat *in opusc. de differentia inter Adulatorem, & amicum*, nam cum Hiero Rex quosdam domesticos suos vita privasset; aliquibus eiapsis diebus ad convivium accersitus Epicharmus, quærelas effudit, quod ipsum prius non advocaverat ad amicorum sacrificium. Idèq; Plutarchus *in apophth. Imperatorum* scribit, à Hierone supplicio affectum, cum turpia carmina ante ejus uxorem, (ante filias ait Alexander ab Alexandro *dier. Genial. lib. 2. cap. 25. pag. 179*) recitasset, ut etiam Lascaris apud Maurolycum *cit. pag. 19*. & Gyraldus *cit. p. 247*. qui ait, in penam solum verrere coactum fuisse: sed huic causæ Epicharmi exilium adscribunt Mirabella *Syrac. ant. pag. 116*. & Gualterius *in animad. ad tab. Sicil. pag. 33*. sed inde conciliatâ sibi Regiæ benevolentia, ab exilio fuit revocatus. Filium habuit Dinolocom comicum etiam Poetam; quamvis nonnulli ejus discipulum velint, ut scribit Suidas *tom. 1. pag. 669*. aliique, quos ubi de Dinoloco scripsi, leges. Obiit tandem Syracusis: ubi ob doctrinæ excellentiam ærea statua ipsi condidere, cui hæc inscripsit carmina celeberrimus Theocritus.

Et vox dorica est, & vir qui Comœdiam
Invenit est Epicharmus.

O Bacche aneum ipsum pro voto

Tibi hic dicamus;

Quem Syracusis collocarunt in pragranti civitate
Ut virum civem decet:

Acerum enim habebat rerum utilium qui memores erant

Rependere mercedem:

Multa enim ad vitam pueros docuit utilia;

Magna gratia illi habenda est.

Alterius ejus statuæ meminit Laertius, cui hæc inscripta carmina testatur.

Quantum Sol vincit sublimia sidera Cæli,

Quantò vis pelago major inest fluviis:

Tantum ego profiteor sophia præstare Epicharmu,

Cui Syracusa comis patria ferta dedit.

Hanc statuam in Bacchi templo collocatam opinatur Mirabella *par. 1. Syrac. antiq. pag. 61*. sed ex præcedenti inscriptione, non hanc, sed aliam supra memoratam in illo templo excitatam deducitur. De hujus poetæ ætate non una est auctorum sententia. Suidas scribit *tom. 1. pa. 1023*. aliique, quod sex annis ante Persicum bellum fabulas suas Syracusis docuit, & edidit. Alii apud Gyraldum *pa. 248*. tempore Persici Regni, ac post claruisse volunt, Morerius *diff. tom. 1. pa. 1147*.

Faber...

Faber cit. tempore Xerxis floruisse ait olymp. 77. ante Christi Domini ortum 470. hæc autem omnia vera esse possunt; nam, ut Gyraldus, & Vossius perpendunt, longævus fuit Epicharmus. Supremam senectutem attigisse ait Ælianus de varia hist. lib. 2. cap. 34. Obiit ex Laertio anno ætatis suæ 90. & ex Luciano in Macrobiis, & Fabro cit. anno 97. Vixit ex Mirabella tempore Hieronis primi olymp. 75. quem nimis durè, ne dicam immeritò, censoris virgulâ notatur à Iacobo Bonanno pa. 265. nam ex ipso vixit usque ad ætatem Phalaridis. Hippobatus apud Laertiû in vita Thalesis, ait ante Pythagoram floruisse, sed rejicitur à Bonanno cit. nam Epicharmus Pythagoræ discipulus fuit, ut supra dixi. Hieronymus Marasioti in Chronic. Calabria lib. 3. cap. 5. pa. 170. olymp. 16. collocat, quod error est palmaris. Franciscus Patritius in poetic. cit. ait olympiade una, antequam Thespis Athenis tragiæ suas edidisset, Epicharmus Syraculis comœdias suas exposuit: Thespis autem floruit olymp. 61. ex Suida tom. 1. pa. 135. ideoque juxta Patritii sententiam, vixit Epicharmus olymp. 60. Iacobus Gordonius floruisse voluit olymp. 62. quod Bonanno maxime arridet, sed apud Gordonium in Cronolog. olymp. 95. constitutum video. Philippus Brietius anal. par. ult. tom. 1. olymp. 73. anno 3. collocat. Ioan. Bapt. Ricciolius in Chronol. refor. tom. 4. ind. 1. pa. 174. ad olymp. 77. transtulit. Vossius tandem de Poet. Græcis cap. 6. pa. 33. ætatem Epicharmi ad olympiadem 84. protrahit. Alexis Calaber Poeta comicus ex Athenæo lib. 4. cap. 18. pa. 164. ait in quadam ejus comœdia, cui nomen Linus, quod cum Linus Hercules erudiret, iussit ut ex libris suis acciperet unum: erant autem hi libri Orpheus, Hesiodus, Cherilas, Homerus, & Epicharmus: sed hoc ut rudissimum commentum rejicit Bonannus cit. pa. 267. nam omnes hi auctores longè ante Lini, & Herculis ætatem vixisse putat. Eâ claritate superstes fuit Epicharmi fama, eâque doctrinæ laude apud sapientes supervixit, ut ex Iamblico de vita Pythagoræ lib. 1. cap. 29. pa. 150. Philosophi de aliqua re disceptantes circa hominum vitam, ad roborandas opiniones, Epicharmi sententias adducebant: omnes penè Philosophi eas iuguiosè dictas, ratiocinando in promptu habebant. Multa scripsit ut Philosophus nempe:

Commentaria de natura rerum, de sententiis, & de Medicina; notasque breves commentariorum locis apposuit, quibus indicat ab se elaborata opuscula; ita Laertius in vita Epicharmi; qui etiam lib. 3. in vita Platonis, Hesychius de his, qui eruditionis famâ clarescere, alique testantur: Platonem ex Epicharmi libris multa usurpasse, & philosophica multa circa res insensibiles, & intelligibiles exscripsisse. Nonnulla etiam ex Epicharmi Philosophia à Clemente Alexandrino lib. 2. & 5. Stromat. Theodoretò de Græc. affect. curatione, Tertulliano de Anima cap. 18. Plutarcho de Fortuna, & alibi citantur. De Medicina scripsisse testis est etiam Plinius, qui inter auctores, è quibus librum vigesimum, & septem sequentes, res suas medicina

les excerptis nostrum collocat Epicharimum. Columella etiam de re rustica lib. 7. cap. 3. de medicina scripsisse tradit, præferrim: Pecudum medicinas; ideoque Tiraquellus de nobilitate cap. 31. inter Medicos veterinarios, qui de pecorum morbis, aliorumque animalium scripsere, accenset. Commentaria autem hæc de rerum natura, & de medicina, Volaterranus l. 15. anthropolog. testatur, quod ævo suo Romæ in Bibliotheca Vaticana asservabantur. Idipsum confirmant Tiraquellus loc. cit. n. 261. Gesnerus in Biblioth. p. 216. & Paschalis Gallus in Bibliotheca medica p. 90. Scripsit etiam De Re rustica. ex Columella de re rust. l. 1. c. 1. De divinatione somniorum. ex Tertulliano de Anima c. 27. & Vossio de Philosophia c. 23. §. 10. p. 178. Contra Xenophontem ex Aristotele in metaphys. l. 3. Oratione ad Anthenoré, ex Plutarcho in vita Numæ. Plura etiam poetica lucubravimus, nam teste Suida tom. 1. pa. 1023. scripsit

Comœdias LII. sed ex Licone apud eundem Suidam XXXV. ex Patritio lib. 1. poet. dec. id. hist. pa. 65. XXXIV. sed 35. numerum excessisse clarè probat Bonannus, nam ut ipse observat, ejus comœdiarum nomina, quæ ab Athenæo, Suida, Julio Polluce, Fulgentio Placidio, aliisque citantur ad 37. pertingunt; præter ea, quæ vel ab hominum memoria exciderunt, vel non citantur. Gyraldus de poet. hist. dial. 6. pa. 247. majorem harum comœdiarum numerum putat; quas Apollodorus in decem volumina digessit, ut tradit Porphyrius in vita Plotini. Harum nonnulla nomina hæc sunt.

Commessationes ex Athenæo l. 9. cap. 10. pa. 389. Hæbes nuptiæ. ex eodem l. 3. cap. 8. pa. 85. Muse. ex eodem ibidem, & l. 3. cap. 27. p. 111. ut etiam alibi.

Pyrrha. ex eodem lib. 3. cap. 9. pa. 86. & lib. 10. cap. 6. pa. 424.

Promethæus. ex eodem lib. 3. cap. 9. pa. 86. Casaubono in Athenæum lib. 3. cap. 9. pa. 167. & Jul. Polluce onom. lib. 10. cap. 23. pa. 476.

Orya, siue Laïles. ex Athenæo lib. 3. cap. 14. pa. 94. Casaubono in Athen. lib. 3. cap. 14. pa. 113. & Cælio Rhodigino lect. antiq. lib. 4. cap. 14.

Mare, & Terra. ex Athenæo lib. 3. cap. 24. pa. 105. & 106. & alibi. Antonius Pollewinus in Biblioth. lib. 3. cap. 30. pa. 134. opinatur, Epicharimum non de Piscibus aliquid, sed comœdiam inscriptam Terra, & Mare edidisse. Sed deceptum Pollewinum putat Bonannus; nam Comœdia hæc piscium numerationem, eorumque qualitatem complectebatur, ut ex carminibus ab Athenæo, aliisque allatis patet.

Logus, siue sermo. ex Athenæo l. 3. c. 25. pa. 106.

Theori, idest Spectatores. ex eodem ibidem, & lib. 8. cap. 16. pa. 362. ac lib. 9. cap. 18. pa. 408.

Baccæ. ex eodem lib. 3. cap. 25. pa. 106.

Agrostinus, siue Rusticus. ex Athenæo lib. 3. cap. 33. pa. 120. & lib. 15. cap. 8. pa. 682. ab Hesychio nimium laudatur.

Dionysia. ex Athenæo lib. 4. cap. 15. pag. 158.

Festum. ex eodem lib. 4. cap. 16. pag. 160.

Insule. ex eodem ibidem, & Polluce lib. 10. cap. 16. pag. 471.

Sire-

Sirenes. ex Athenæo lib. 7. cap. 5. pag. 277.
Megaritis. ex eodem lib. 9. cap. 1. pa. 366. & lib. 7. cap. 9. pa. 286.
Cyclops. ex eodem lib. 9. cap. 1. pa. 366. & lib. 11. cap. 14. pag. 498.
Ulysses Proditor, live Transfuga. ex eodem lib. 3. cap. 33. pa. 121. & lib. 9. cap. 4. pa. 374. & Polluce lib. 9. cap. 5. pa. 427.
Ulysses naufragus. ex Athenæo lib. 14. cap. 3. pa. 619. Polluce lib. 10. cap. 30. pa. 489. & Scaligero Poet. lib. 1. cap. 4. pa. 20.
Busyris ex Athenæo lib. 10. cap. 1. pa. 411. Polluce lib. 10. cap. 5. pa. 418.
Athalanta. ex Athenæo lib. 14. cap. 3. pa. 618.
Alcion. ex eodem loc. cit. pa. 619. Scaligero loc. cit.
Philostetes. ex Athenæo lib. 9. cap. 3. pa. 371. & lib. 14. cap. 6. pa. 628.
Cherion. Hanc alii Epicharmo, alii Chryfogono, vel Asiopisto adscribunt, ex Athenæo lib. 14. cap. 17. pa. 648.
Sphinx. ex eodem lib. 3. cap. 3. pa. 76. & Stephanio de Urbibus & Chitone.
Spes. ex Athenæo lib. 4. cap. 6. pag. 139. Polluce lib. 10. cap. 36. pag. 495.
Spes, live Plutus (eodem forsitan, ac prædicta.) ex Athenæo lib. 6. cap. 6. pag. 235.
Perialus, id est, is qui ceteris præstat, aut præstare vult videri. ex eodem lib. 4. cap. 25. pag. 183. & lib. 4. cap. 6. pag. 139. Casaubono in Athen. lib. 4. cap. 6. pag. 261. & Vossio cit.
Politia, live Respublica. ex Clemente Alexandrino Stromat. lib. 5. pag. 605. apud Gravium, pa. 205. & Gyrardo cit. pa. 248.
Antomolus. ex Stobæo ser. 224. pa. 742.
Harpagi, live Latrones. ex Polluce lib. 9. cap. 4. pa. 423. cap. 5. pa. 427. & cap. 6. pa. 436.
Perse. ex eodem lib. 9. cap. 6. pa. 438.
Nuptie Niobes. ex eodem lib. 10. cap. 23. p. 477.
Scyron. ex eodem ibidem.
Philocides. ex eodem lib. 10. cap. 20. pa. 474.
Olla. ex eodem lib. 9. cap. 6. pa. 434.
Junonis nuptie. ex Eliano de animal. lib. 13. cap. 4. pa. 754.
Hæc etiam Bonānus Comædiarum nomina exhibet, nempe
Vulcanus. Deiphilus. Consolutores. Qui choreas ducunt, & canunt. Phileni, live Otii amicus. Rytbon.
Ex Epicharmi Comædiis nonnulla adducunt carmina auctores allati tum in locis citatis, tum alibi etiam suppresso fabularum nomine. Aliqua etiam servantur apud Clementem Alex. Strom. lib. 1. 2. & 4. Eusebium de præpar. Evang. Plutarchum de fortuna Alexandri, & alibi, Ciceronem de consolatione, & in epistolis, Lucianum de sectis, Hesychium de iis, qui eruditionis famā claruere, ubi de Platone, aliosque: quod si omnia aliquis colligeret, haud parvæ molis librum conderet. Nonnulla ipsius fragmenta extant in libro, cui titulus: *Sententia insignes Græcorum quinquaginta Comicorum, quorum opera integra non extant, latino idiomate collecta: Ignatii Albani opera in lucem edita*. Brixie per Bartholomæum Fontanā 1612. in 12. in libro etiā

inscripto. *Excerpta ex Tragædiis, & Comædiis Græcis tum quæ extant, tum quæ perierunt emendata, & latinis versibus reddita ab Hugone Grotio. Græco-lat.* Parisiis apud Claudium Buon 1626. in 4. ibique has etiam comædias nominatas reperies, nempe: *Herculem delirantem, & Trojanos*. Epicharmi etiam fragmenta edidit Henricus Stephanus in libro: *Poesis Philosophica*. Genevæ 1573. in 8. 2. pag. 54. Aliqua ejus fragmenta ab Ennio latine reddita, & à Hieronymo Columna collecta prodire cum Ennii fragmentis. Neapoli ex typographia Horatii Salviani 1590. in 4. tom. 2. à p. 271. ab eodem Columna explanata. Eunius etenim Epicharmi Philosophiæ latinitate donavit, teste eodem Columna in *vita Ennii* pag. 32. ideoque Varro lib. 4. de lingua latina, Ennii Epicharmum citat. Dionysius II. Syracusarum Tyrannus Commentaria edidit etiam in Epicharmi poemata, ex Suida tom. 1. pag. 747. & Vossio de hist. Græcis lib. 1. cap. 6. pag. 25. & tandem memoriæ proditum est, Apollodorum Grammaticum Epicharmi, & Sophronis Poemata commentariis illustrasse, ut tradit Casaubonus in *Athenæum* lib. 7. cap. 6. pag. 502. ex Porphyrio in *vita Plotini* Epicharmus ita libros suos concinnabat, quasi superstrueret, ut majus aliquod semper videretur, ut testatur Aristoteles *Rhetor. lib. 1.* qui etiā in *Poeticæ*. cum Athenæo lib. 15. cap. 16. pag. 698. ait, Parodiis usum esse. In epiteticis excelluisse scribit Demetrius apud Vossium de *Poetis Græcis* cap. 6. pag. 33. Epicharmi excellentiam extollit Eusebius de præp. Evang. lib. 14. cap. 4. qui comicorum Principem vocat, & Athenæus lib. 8. c. 16. pag. 362.

EPIPHANIUS Catanensis Diaconus, claruit anno 787. quo Thomæ Sardonum Archiepiscopi vices tenens, Nicænæ Synodo interfuit, ut habemus ex Guilhelmo Cave in *Scriptorum Ecclesiasticorum hist. literar. an. 787.* pag. 351. eoque teste scripsit

Sermonem laudatorium satis prolixum in eadem Synodo habitum. Latine extat in Conciliorum 10. 7. pa. 617. Epiphanius etiam meminit L. Ellices Du Pin de script. Eccl. tom. 6. sec. 8. pa. 126.

ERASMUS MAROTTA Randatiensis Societatis Jesu, Musices peritissimus, Romæ magnam nominis famam sibi comparavit: inde ætate maturus Societatem ingressus est anno 1612. Egregias virtutes, moresque integerrimos coluit; adeout omnium venerationē promeruerit, Rexit Collegium Menense; & Panormi decessit 6. Octobris 1641. De eo Bibliotheca Soc. Jesu pag. 196. Edidit

Cantus Pias musicis modulis expressos. ex eadem Bibliotheca, Italice

Aminata Pastorale. id est Torquati Tassi Aminta armonicis datum notis.

In libro: *Insidiæ lumi Madrigali à 5. voci di diversi Autori Siciliani.* Panormi apud Io. Bap. Maringum 1603. in 4. extant Erasmi nonnulla edita.

ERASMUS SALATUS Drepanitanus Philosophiæ, & Medicinæ Doctor eximius, ætate adhuc florebat ægrotorum curam. gessit Neapoli, ac Dre-

Drepanti annis verò firmioribus Panormi. Eâ doctrinæ laude, & medendi felicitate effloruit, ut doctissimorum plausum promeritus, mirabilem languentibus opem attulerit. Hinc meritò apud S. R. E. Cardinalem Ioannettinum Dorian Archiepiscopum Panormitanum amplissima egregii viri opinione valuit, eique acceptissimus fuit. Anno 1624. unâ cum primariis medicinæ peritis, ad examen Reliquiarum S. Rosaliæ Virginis Panormitanæ, tunc divinitus adinventis, accessitus, strenuam navavit operam, ut innuit Iordanus Cascini *In vita S. Rosaliæ lib. 1. cap. 11. pag. 70.* Ætate gravis obiit Panormi circa annum 1640. De eo Vincentius Nobilis *in Thesuro abscondito cap. 23. pa. 788.* Franciscus Valcastar *in epist. nuncupator. orationis funebr. pro Antonio Crispo pa. 6.* Scripsit librum, cui titulus

In varios Galeni libros Commentaria. Cum autem in manus Simonis Acampi Neapolitani incidisset, appposito suo nomine edidit Neapoli 1642. & iterum apud Dominicum Macarellum 1647. in 4. Sed Plagiarii fraudem detexit Ioseph Galeanus, non minus doctrinâ, quàm morum integritate præclatus, in libro *de febre epidemica. pa. 8.* qui nepote nostri Erasmi discipulus, & familiaris, sacramento testatur, opus hoc Erasmi fœtum fuisse. Id ipsum confirmat Franciscus Valcastar citatus.

ERASMUS XACCA Acensis Sacerdos, natus 9. Junii anno 1643. literis dicatus, Philosophiam, Medicinam, Jurisprudentiam, ac Theologiam didicit, quarum lauream accepit. Politioribus literis etiam animum adiecit; Poesim præsertim Latinam, & Etruscam impensè coluit. Doctrinâ clarus ad nonnullos evectus est honores; Canonicus etenim Collegiæ Ecclesiæ Acis electus est, Abbas S. Columbæ, & Commissarius, ut vocant, S. Officii Siciliæ. In nonnullis etiam gravioris momenti negotiis adhibitus est; à Regiæ Monarchiæ Judice, & S. Officii Tribunali Delegatus. Vivit sexagenario major in patria. Edidit etrusco carmine opus inscriptum

Brieve narratione dell' Incendio del Monte Etna, seu Mongibello, avvenuto nell' anno 1669. onde si bruggiarono molti casali, terre, e possessioni, e del grandanno, che hebbe la clarissima Città di Catania. Neapoli apud Novellum de Bonis 1671. in 8.

Prælo paravit hæc alia, nempe opus

De Febribus in genere, & in specie, cum signis, prognosticis, & curatione, carmine exámetro.

Expositionem brevem in psalmos Davidicos, & Canticorum.

Hierosolymam Tassi latino, & heroico carmine expressam.

EVAGRIUS Tauromenitanus S. Pancratii primi Episcopi Tauromenitani discipulus. Hic etenim Tauromenium missus à Divo Petro Apostolorum Principe, ita Evagrium virtutibus, sanctisque moribus instituit, ut in eo Episcopatu sibi successorem designaverit; eique præcepit, ut post ejus mortem Romam peteret ad D. Petrum: quod ex lectionibus S. Pancratii in Breviario Gallicano patet. Defuncto Pancratio Romam

Biblioth. Sicula Tom. I.

digressus, ac Episcopus consecratus, Tauromenitanam rexit Ecclesiam. Instralibus Baptismatis aquis abluat quemdam Bonifacium, qui templi, ac sepulchrum S. Pancratii extruxit. Floruit circa annum Christi 45. De eo Abb. Pirrus *not. Eccles. Taurom. pa. 441.* Scripsit

Vita S. Pancratii primi Tauromenitanorum Episcopi. Sub Evagrii nomine nunc quædam S. Pancratii vita extat in m. ss. Codicibus Bibliothecæ Cryptæ Ferratæ, & Bibliothecæ Sanctiss. Salvatoris Messanæ; sed mendis, ac propè infinitis erroribus scatens: ineptiis, fabulis, & rebus inter se pugnantibus repleta: ideoque Octavius Caetanus *tom. 1. Sanctor. Siculor. pag. 9. & in animad. pa. 14. num. 21.* vel non esse Evagrii, vel ab aliena manu corruptam putat. In eadem sententiâ abiit Franciscus Scorsus *in proem. 1. §. 1. in homilias Theophanii Ceramti*, ubi fabulosam hanc vitam opinatur: frustra à Placido Reina *par. 2. not. Messan. pa. 151. & seq.* defensa; non enim tres tantummodo errores complectitur, ut ipse ait, sed innumeros, ut habet Caetanus, à sanctitate Evagrii alienos: hinc inferendum cum ipso, vitam hanc in prædictis Bibliothecis servatam, vel non esse legitimum Evagrii fœtum, vel fabulis ab aliis fuisse fœdatam.

EVCLIDES Siculus Gelous Geometra præstantissimus. Non me fugit multos scripsisse unum tantummodo Euclidem extitisse, eumque Megarenses Græcum in Isthmo: & huic etiam celeberrimum opus Elementorum adscripsisse: ut testantur nonnullæ Elementorum editiones, præsertim ex Campano, & Theone, quæ habent: *Elementa Euclidis Megarensis.* Sed qui ita sensere à vero longè aberrasse multi ex recentioribus oculatissimi affirmant: & non unum, sed duos floruisse Euclides volunt. Unus etenim fuit ex oppido Megara Isthmo adjacente, Philosophus moralis, Socratis discipulus, qui sectam instituit à se Megaricam dictam, & Dialecticam. Fuit hic coævus Platonis: qui natus olympiade 88. cum duodetriginta annos haberet, nempe olympiade 95. ad hunc Euclidem Megara se contulit unâ cum aliis Socraticis, ut habemus ex Laertio *in vita Platonis.* Hujus Euclidis vitam idem Laertius exhibet libro 2. Alter verò Geometra tempore Ptolomæi primi Lagidæ inclaruit, ex Proclo *lib. 2. comm. in Euclidem*, Hierone (non Hieronymo, ut ait P. Ragusa *in elogiis Siculor. pa. 113. & Sicil. Biblioth. vet. pa. 111.*) mechanicæ, Clavio *in prologomenis ad Euclidem*, aliisque mox citandis. Ptolomæus autem Ægypti regnum obtinuit olymp. 114. ex Eusebio *in Chron.* ideoque 80. propè annis post primum hic junior Euclides floruit. Hunc autem Geometram præclarissimum, Elementa scripsisse volunt. Qui duos Euclides admittunt, & horum juniorem Ptolomæi quo floruisse, elementaq; elaborasse testantur, sunt Clavius, cit. Proclus loc. citato Petrus Ramus *lib. 1. Scholarum Mathem. Jo: Bapt. Ricciolius in Alma-gesto in Chronic. Astronomor. vel Astrologor. par. 2. pag. 34. & in Chronol. Reform. tom. 4. ind. 1. pag. 174.* ubi Megarenses ante Christi Domini

A a

adven-

adventum 438. Geometram verò an. 306. statuit. Fridericus Commandinus in *prologomenis ad Euclidem*, Jo: Jacobus Hofman in *Lexico univer. tom. 1. pag. 618.* Carolus Stephanus in *dist. pag. 904.* Franciscus Maurolycus *hist. Sic. lib. 1. pag. 28.* & Constantinus Lascaris apud ipsum *pa. 21.* Hubertus Goltzius in *hist. post. Sicil. pag. 86.* Jacobus Proult in *notis ad Aulum Gellium l. 6. c. 10. p. 198.* Morerius in *distion. tom. 1. p. 1196.* Jo: Frisius in *Biblioth. Philosoph. apud Jo: Gualterium in Chron. Chron. tom. 2. pag. 848. & 861.* Leonardus Cozzandus de *magisterio antiquor. Philosoph. lib. 4. c. 3. pa. 268. & 269.* Sit pro omnibus Gerardus Jo: Vossius de *scient. mathem. cap. 15. §. 1. pag. 53.* qui de Euclide Geometra loquens, hæc ait: *Intelligendus verò est non Megarensis ille, Eristica sectæ conditor, cujus vitam Laertius scripsit: sed alter Mathematicus. Prior Megaris Atticis solebat noctu Athenas ire ad audiendum Socratem: ut aequalis fuerit Platonis; qui & ejus meminit in Thæteto. Alter, Proclo Diadocho in 2. commentariorum testante, in Ægypto sub Ptolomæo, Lagi filio, docuit; ut eadem, ac Tacophrastus ætate claruerit. Quare hos inter Euclides annorum quasi XC. fuerit intervallum. Atque hoc eo magis commovere opera duxi; quia non Conradus modò Oesnerus in Bibliotheca sua, sed alii magno numero, cõtra senserint: immò his omnibus ad errorem prævit Val. Max. lib. 3. cap. 12. ubi ait conductores sacræ Aræ à Platone missos ad Euclidem Geometram. Quamquam ne quidem de Socratico illud sit verum, sed problema rejecerit Plato ad discipulos. Vide Philoponum in lib. 1. post ann. cap. 7. At meminit historia etiam Plutar. lib. de Ei delphico. Ex iisdem constat, apud Valerium non conductores sacræ arcis, ut Stephanus Pighius, contra omnium codicum fidem, reposuit; sed sacræ aræ, legi oportere. Quod ex iis, quos dixi, scriptoribus rectè monitum, tum Friderico Commandino insigni Mathematico, tum doctissimo Savilio; ille in *prologomenis Elementorum Euclidis*, hic *prælectione 1. in Euclidem.* Hæc Vossius. Quod & confirmat in *lib. de Philosophorum sectis cap. 11. §. 1. pag. 62.* Clavius etiam citatus hoc maxime ductus argumento hanc firmat opinionem, quòd Laertius in *vita Euclidis Megarensis*, cum omnia ejus opera diligentissimè enumeret, celeberrimi voluminis de Elementis, quibus nunquam Euclidi fama consenesceat, nullam faciat mentionem. Nec putandum Diogenem in recensendis Philosophorum libris, & in illis versatissimum, hoc egregium de elementis opus, vel scientem præterisse, vel ab Euclide elaboratum ignorasse. Snidas *lex. tom. 1. pa. 1072.* de Megarensi, eadem scripsit, prout Laertius; dialogos edidisse testatur; sed elementa non nominat. Fuit ergo Euclides Geometra, ab Euclide Megarensi diversus. At si unus Megarensis, alter, ubi natus? Joannes Mollerus de *scriptoribus Homonymis cap. 3. §. 27. pa. 305.* patriâ Ægyptium, ac fortè Alexandrinum fuisse arbitratur: at quotquot citat auctores, non Ægyptium, nec Alexandrinum enunciant Euclidem, sed in Ægyptum apud Alexandriam docuisse tradunt. Nec mirum hominem, exterum in Alexandrina schola scientias expla-*

nasse: hoc enim in aliis accidisse, se xcentum exemplis proditum est; ideoque non audiendus Morerius, qui *tom. 1. dist. pa. 1196.* Alexandrinum vocat Euclidem. Hinc nos Geometram Euclidem in Sicilia natum putamus. Joan: Antonius Maginus in *deser. Sicil. pa. 103.* Siculum fuisse censet. In Urbe Megara in Sicilia natum ait Franciscus Flacconius in *Sicelide sect. 3. pa. 36.* sed hic unius, & alterius Euclidis patriam confundisse innuit. Reëtius Geloum voluere Euclidem Francisc. Maurolycus *hist. Sicil. lib. 1. pa. 28.* Lascaris apud ipsum *pa. 21.* ex Laertio, Goltzius in *Sicil. hist. post. pa. 86.* Joseph Bonfilii *hist. Sicil. par. 1. lib. 1. pa. 50.* Leonardus Orlandinus in *disc. Sicil. pa. 79.* & novissimè P. Hieronymus Ragusa in *Elogiis Siculor. pa. 113.* & iterum in *Siciliæ Biblioth. vet. pa. 111.* Ideoque equivocatione Laertium laborasse facile animadvertimus, nam in *Euclidis vita*, ait: *Euclides Megaris oppido, quod Isthmo adjacet, sive juxta quosdam Gelous, ut in successione tradit Alexander: utrumque enim Euclidem, ex homonymia fratre, confundit; nam unus Megarensis, Gelous alter censendus est. Hinc immeritò Bonannus in Syrac. illustr. lib. 2. pa. 293? Maurolycum, & Bonfilium redarguit, qui scripsere Euclidem Geometram à Megarensi diversum, Theocriti tẽpore claruisse, ut advertit Joannes Vigintimilius in Poetis Siculis Bucolicis cap. 16. pa. 126.* nam & ipse Bonannus cum aliis deceptus, unum tantummodo Euclidem Megarensen, Platonis coævum putavit. Noster ergo Euclides Gelous Geometra præstantissimus fuit: vir oppidò acutissimus, qui Academiæ frequentatione, & quotidianâ discipulorum Platoniorum consuetudine, in Academicorum doctrina multum profecit. Mathematicas disciplinas eo animi ardore complexus est, ut mirabiliter in his excelluerit: & unanimi scriptorum sententiâ, teste Clavio, principem inter Mathematicos locum, jure optimo sibi vindicat. Joseph Blancanus in *clar. Mathematic. Chron. pa. 45.* ex Pappo *lib. 7. Cl. Franciscus Milliet in cursu Mathematico tom. 1. in tract. præmiali cap. 2. pa. 8.* alique tradunt, quòd diu Alexandriæ docuit; unde egregium in Mathematicis disciplinis habitum assequutus, nunquam in paralogismum inciderit. Vossius verò *loc. cit.* ait, quòd ipsum valdè commendat schola, quam Alexandriæ excitavit; discipulos etenim ita erudit, ac eâ doctrinâ instructissimos reliquit (de quibus Pappus *lib. 7. collect. mathem.*) ut ab ejus ævo usque ad Saracenica tempora vix unum egregium invenies Mathematicum, qui vel non Alexandrinum, vel non saltem Alexandriæ Mathesi operam dederit. Ptolomæo Regi carissimus fuit; cui percontanti, num concisior aliqua ad Geometriam pateret via, quàm elementaris: respondit Euclides, haud aliam regiam adesse viam, nisi eam, quam tredecim libris demonstravit, ut Proclus scribit. Post obitum digitis dimentiens ejus imago in gymnasiis pingebatur, teste Vossio *cit. p. 52.* ex Apolinari *lib. 9. epist. 9.* Numismate etiam cufam ejus effigiem, cum enumerata maris arena, testatur Mauritius de Gregorio in *lib. Condottiero de-*

Pre-

Predicatori *pa.* 204. Multa scripsit de rebus Mathematicis, in quibus ex Clavio, Blancano, aliisque, Euclidis solertia, admirandaque ipsius doctrina facile elucebat. At quæ extant, hæc sunt.

Elementorum libri XIII. licet enim sub Euclidis nomine XV. circumferantur libri, postremos duos ab Hypsicle Alexandrino adiectos opinatur multi. Scripsit græcè; sed primum ex arabico fonte habuere Latini. Arabes plures arabicè ediderunt, ex Bibliotheca Orientali apud Vincentium Coronellum in *Biblioth. univers. tom. 1. num. 5401.* Prodiere Romæ Arabicè an. 1589. teste Vossio *cit. pa. 69.* & iterum ibidem per Nassir Eddin Tuszum 1594. in fol. Primus omnium latinos ex arabico fecit Joannes Campanus, qui undecimo Christi sæculo vixit, teste Milliet *cit. pa. 12.* & Blancano in *Chronol. cit. pa. 57.* Hæc Campani versio prodiit Parisiis apud Hen. Stephanum 1516. & Basileæ apud Hervagium 1537. in fol. Alias præcipuas versiones, ac editiones subnectam. Græcè prodiire Basileæ apud eundem 1533. in fol. Ex græco latina fecere Euclidis elementa, Bartholomæus Zambertus Venetus. Parisiis apud Hen. Stephanum 1516. in fol. & Basileæ apud Joannem Hervagium 1537. & 1588. in fol. Fredericus Commandinus unâ cum scholiis antiquis Procli, aliorumque. Pisauri 1572. in fol. & italicè ibidem 1575. in fol. Latine etiam Franciscus Flusiate Candalla Gallus. Lutetiae apud Iacobum de Puys 1578. in fol. Stephanus Gracilis edidit Græco-lat. Parisiis 1558. in 8. Boethius transtulit tantum libros duos. Basileæ ex officina Henricpetrina 1570. in fol. cum aliis Boethii opusculis. Gallicâ linguâ edidit P. le Mardelè ex græco versa. Parisiis 1622. in 8. sed Henrion apologiâ editâ contra Mardelè, suam esse hanc traductionem contendit, ex Milliet *cit. pa. 20.* Henrion traductionem suam in lucem emisit Parisiis 1632. in 4. P. Milliet gallicè etiam edidit Parisiis 1677. in 12. Errard Regius Mathematicus novem tantum libros Gallicos fecit, notisque illustravit 1605. ex Milliet *cit. pa. 17.* Petrus Herigon sex cum notis Parisiis 1639. in 8. Anglicè cum commentario edidit Henr. Billingsley. Londini 1570. Hebraicè ex Arabica lingua Moyse Aben-Tibon, ex Coronelli *Biblioth. tom. 1. num. 1992.* Italicè Nicolaus Tartalea Venetiis 1544. in fol. Ignatius Dantes cum annotationibus. Florentiæ 1573. & cum commentario Commandini Pisauri 1619. in fol. Lucas Pacioli in italicam etiam linguam transtulit, ex Jacobillo in *Biblioth. Umbriae pa. 180.* Germanicè è græco vertit Guilelmus Xylander sex libros cum commentariis, teste Vossio *cit. pa. 68.* Ex Arabico hos Euclidis libros latinos fecit Adelardus Anglus, & m. ss. exstant Oxoniæ in Collegio Sanctiss. Trinitatis, ex Vossio *cit. cap. 16. pa. 62.* servantur etiam arabicè m. ss. in Bibliotheca Parisiensi Soc. Jesu, ex Milliet *cit. pag. 120.*

Commentariis, demonstrationibus, notisque illustrarunt nonnulli Euclidis Elementa; nempe, præter jam recensitos, Proclus Diadochus scripsit.

Commentarium in primum Euclidis, quod unâ cum Euclidis Elementis prodiit græcè Basileæ 1533. in fol. & eundem commentarium latinum fecit Franciscus Barocius, ediditque Patavii 1560. in fol.

Theon Alexandrinus græcum *Commentarium* scripsit, quod latinum fecit Bartholomæus Zambertus Venetus, editum Parisiis apud Henr. Stephanum 1516. in fol. & Basileæ typis Joan. Hervagii 1537. in fol.

Ioannes Campanus suum scripsit *Commentarium*, prodiitque Parisiis, & Basileæ apud eosdem, eodem tempore.

Petrus Cirullus edidit *notas in Euclidem* 1520. ex Milliet *cit. pa. 13.*

Orontius Fineus in *priores sex libros Commentarium* condidit. Parisiis 1536. in fol.

B. Albertus Magnus scripsit in *Geometriam Euclidis*; extat cum ipsius lucubrationibus, ex Altimura in *Biblioth. Dominic. pag. 53.*

Franciscus Maurolycus *librum decimum tertium illustravit.* Venetiis 1532. in 4.

Joannes Scheubelius *Commentarium* edidit in *sex priores libros.* Basileæ per Hervagium 1550. in fol.

Jacobus Paletarius *demonstrationes in sex libros* scripsit. Lugduni apud Joannem Torvesium, & Gul. Gozeium 1557. in fol.

Christianus Herlinus in *sex priores Commentarium*, & Conradus Dasypodius in reliquos 1565.

Franciscus Candalla *Commentum* edidit Parisiis 1566. & Lutetiae apud Iacobum du Puys 1578. in fol.

Nicolaus Tartalea *Commentum* italicè divulgavit Venetiis 1544. in fol. & in opere geometrico, notis illustravit librum primum.

Christophorus Dibadius *Comm. in decem priores.* Arnheimii Geldriae 1605. & Lugduni 1603. in 4.

Christophorus Clavius *Commentum* edidit Coloniae apud Io. Baptistam Ciotti 1591. in fol. & alibi.

Carolus Malpertius *sex priores commentavit.* Duaci 1620. in 16.

Claudius Riccardus *Commentarium in decimum tertium* scripsit. Antuerpiæ 1645. in fol.

Petrus Montaneus in decimum 1651.

Gaspar Schottus in *curso Mathematico*, sex priores expedit. Herbipoli typis Iobi Hertz 1661. in f.

Blandinus Grimaldus Genuensis *Commentaria* scripsit in Euclidem ex Aug. Oldoino in *Athenæo Ligustico* pag. 83.

Isaacus Barova scripsit *Euclidis Elementa nova methodo explicata.* Londini 1670. in 8. Idem edidit, *Elementa breviter demonstrata.* Osnabrugi 1676. in 8.

Guilelmus Oubtredus in *clavi Mathematica*; decimi libri edidit declarationem brevissimam.

Conradus Dasypodius explicavit Euclidem, Argentorati 1564.

Claudius Franciscus Milliet Dechaies in *curso Mathematico tom. 1. tr. 1.* Euclidis elementa ad faciliorem captū accommodavit. Lugduni 1600. in fol.

Io: Alphonſus Borrellus edidit *Euclidem Reſtitutum, ſive Priſca Geometria elementa, brevius, & facilius contexta*. Piſis ex officina Franciſci Honaphrii 1658. in 4. & aijbi.

Vitalis Jordanus in lucem emiſit italicè *Euclidem Reſtituto*. Romæ typis Angeli Barnabò 1680. in fol.

Georgius Hilarius edidit in *Progymnaſ. Mathematicæ. Primi Element. Euclidis Apoſpasmation. Græc. & lat.* Haſn. 1656. in 12. item, ſex libri *Euclidis propoſitiones ſelectæ ordinatæ, & demonſtrationibus illuſtratæ*. Ibid. 1654. in 12. Ex Alberto Bartholino *de ſcriptis Danorum* pa. 48.

Marius Bettinus in opere inſcripto: *Apiaria. Univerſæ Philoſophiæ*, edidit: *Euclidem applicatum*. Bononiæ typis Ioannis Baptiſtæ Ferronii 1642. & 1645. in fol.

Petrus Ioannes Manzon Valentinus elaboravit, *Elementa arithmetica ex Euclide deſcripta*. Valentia apud Petrum de Nuere 1569. in 8. & apud Ioannem Mey 1559. in 8. ex Nicolao Antonio in *Biblioth. Hiſpana tom. 2. pag. 162.*

Thomas Albius ad poſteros tranſmiſit, *Euclidem Phyſicum, & Methaphyſicum*. 1658. ex Coronello in *Biblioth. tom. 2. n. 3349.*

Floremundus Puteanus protulit *Elementorum librum decimum cum ſcholijs*. Pariſiis 1612. in fol.

Ovidius Montalbanus Bononiensis edidit: *Speculum Euclidianum totam Euclidis Planimetriam unico in ſchemate linealiter repreſentans, & demonſtrans*. Bononiæ 1628. in 4.

Angelus Marchetti typis tradidit; *Euclidem Reformatum, ſive antiqua Mathematica elementa, novè facili, ac ſecurâ methodo contexta, ac demonſtrata*. Piſorii 1698. in 4.

Garinus Garinî Mutinensis publici juris fecit, *Euclidem aduſum, & methodicum*. Auguſtæ Taurinorum 1671. in fol.

Petrus Antonius Cattaldus 5. & 7. Primi Euclidis demonſtrationibus explanavit, & Euclidis deſenſionem elaboravit, teſte Blancano cit. p. 63.

Eliæ Aſtorinus edidit, *Elementa Euclidis ad uſum novæ Academiæ Nobilium Senenſium, novæ methodo, & compendiariè demonſtrata*. Senis 1690. & Neapoli 1701. in 8.

Antonius Cataldus italicè ſcripſit *I primi ſei libri degli Elementi ridotti alla pratica*, Banoniæ apud Sebaſtianum Bonomum 1620. in fol.

Vincentius Vivianus italicè etiam edidit: *Quinto libro degli Elementi di Euclidè, & Scienza univerſale delle Propoſitioni*. Florentiæ 1674. in 4.

Huius operis præſtantiâ niriſicè extollūt multi, conſule inter hos præcipuè Cardanum lib. 16. de ſubtilitate Milliet cit. pa. 8. & Claviū in *Euclidem*. Scripſit Euclides alia mathematica opera; hæc verò ſunt

Data, quæ Claudius Hardy ex Regia Bibliotheca græcè edidit, latinitate donavit, ſcholiſq; illuſtravit, & ex ejuſdem Bibliotheca addidit Marini Philoſophi Neapolitani Commentarium in eadem Græcè, & latinè. Pariſiis 1625. in 4. ex Voſſio cit. pa. 341. & 344. Fridericus Commandinus etiam in latinum ſermonem vertit, & cum elementis edidit Piſauri 1572. in fol. prout

Bartholomæus Zambertus, Baſileæ apud Joannem Hervagium 1537. in fol. In eadem ſcripſere. Petrus Herigione Pariſiis 1634. in 8. & P. Merſennus 1644. ex Milliet cit. pag. 23.

Optica, & Catoptrica hæc ex græcis vertit Bartholomæus Zambertus, ediditque cum elementis Baſileæ apud Joannem Hervagium 1537. in fol. Ioannes Pena Mathematicus Regius in lucem emiſit Pariſiis 1604. Catoptrica edidit græcè Conradus Daſypodius Argentiniæ ex Geſnero. Vertit, ſed non edidit Maurolycus ex Blancano appar. ad ſcient. Math. pag. 202. & Voſſio cap. 26. pag. 108.

Phænomena: à Bartholomæo Zamberto ex græcis latinè verſa, edita Baſileæ apud Hervagium 1537. in fol. cum Elementis. Ex græcis etiam explanare laboravit Joſeph Auria. Romæ apud Ioannem Martinellum 1591. in 4. cum annotationibus brevibus Franciſci Maurolyci: prodire primū Maurolyci annotationes Meſſanæ 1558. in fol.

De Levi & ponderoſo. Huius libri fragmentum latinum fecit Fridericus Commandinus, ex Milliet cit. pa. 13. & Petrus Forcardel Mathematicus Regius gallicè vertit, & commentario expoſuit, ex eodem pag. 39.

Introductio ad Muſicam, hoc opus primū edidit Græc-lat. Ioannes Pena Lutetiæ 1557. ex Voſſio pa. 94. Pariſiis 1557. in 4. latinum etiam fecit notisſque illuſtravit Marcus Meibomius. an. 1652. ex Milliet. pa. 61.

De Diſiſionibus. Ex Proclo, Pappo, & Geſnero, quod opus periit. Bagdelinus Arabs ſcripſit librum de diſiſione figuratum, & ut teſtatur Milliet pa. 12, & Clavius in prolog. ad *Euclidem*, nonnulli ſuſpiciantur eſſe librum Euclidis de diſiſionibus, falſò Bagdelino adſcriptum; quod Ioannis Dee Londinenſis, & Friderici Commandini operâ prodijt.

Conica Elementa libris quatuor comprehenſa, ex Proclo, & Pappo: quod opus periit.

De reſolutione, & fallacijs, de locis ad ſuperficiem libri II. Ex prædictis Proclo, & Pappo, ſed non extant.

Poriſmatum libri tres, teſte Proclo & Pappo, ſed ad nos non pervenere.

De Sphæra. ex Milliet pag. 9.

De Speculis, de Perſpectiva, & Mendacia, addit Geſnerus in *Biblioth.* pag. 222.

Ænigma Geometricum, extat in florilegio Planudii, ex Geſnero cit.

Colleſtanea Geoponica Euclidis, ſervabantur in Bibliotheca Sambuci eodem Geſnero teſte.

Dedomena, ex Laſcari, qui addit quòd potius Theonis ſunt,

Addit tandem Goltzius, dialogos ſcripſiſſe: ſed errat; dialogos etenim Euclides Megarenſis edidit, teſte poſt alios, Laertio in *vita Euclidis*.

EUDOXUS Poeta Comicus Siculus fuit ut apertè teſtatur Laertius in *vita Eudoxi Gnidi lib. 8.* & Conradus Geſnerus in *Biblioth.* pag. 223. Siculum immò Regis Agatoclis filium voluit Laſcaris apud Maurolycum *hiſt. Sicil. lib. 1. p. 19.* addit

addit Syracusanum fuisse Bonfilius *hist. Sic. par. 1. l. 1. pag. 27.* Lucius Christophorus Seobar in *Catal. illustr. Syracus. pa. 13.* Marius Aretius de *situ Siciliae pag. 19.* Goltzius *Sicil. hist. post. pa. 89.* & Vincentius Littara in *Conradiade lib. 3. pa. 151.* Fazellus etiam *dec. 1. lib. 4. cap. 1. pa. 106.* inter Syracusanos adnumerat: & licet Agathoclis tantum filium scribat, attamen Regis Agathoclis filium intellexisse colligitur. Sed Bonannus *Syrac. illustr. lib. 2. pa. 250.* quamvis Siculum fateatur, at Syracusanum, & Regis Agathoclis filium fuisse negat: nam Laertius (ita & Gesnerus) Agathoclis tantum, non Regis Agathoclis filium scripsit. Addit, quod qui scriptis mandant Agathoclis gesta, ut Diodorus Siculus, Iustinus, aliique, horum ejus filiorum meminere, nempe Argagati, Heraclidis, & Agathoclis, & aliorum trium minorum: sed nulla Eudoxi mentio. At mihi haud arridet Bonanni ratio, nam incertum est adductos scriptores haud inconsulto Syracusanum, & Agathoclis Regis filium constituisse Eudoxum: nec ex eo quod scriptores gestorum Agathoclis Regis hunc Eudoxum ejus filium non indicant, ideo deducendum, ex eo haud natum: nam sicut illis trium minorum filiorum nomina silentio involuere placuit, ita & Eudoxi nomen praeterisse in dubium revocari potest: immo suspicari quisque recte poterit, horum trium innominatorum, unum fuisse Eudoxum. Addo, quod Gyraldus de *poet. hist. dial. 7. pa. 288.* Siculum proclamat Eudoxum, Agathoclis filium non ignobilem: hinc à Bonanni opinione recedo, qui cujusdam Agathoclis neglectae fortunae filium opinatur. Lauren. Crassus in *hist. poet. Graec. pa. 208.* quamvis Bonanni sententiam referat, Agathoclis tyranni filium enunciat: & tandem Hier. Ragusa in *Elogiis Siculorum. pa. 117.* & in *Sicil. Biblioth. vet. pa. 116.* Syracusanum voluit. Fuit Eudoxus novae Comediae Poeta clari nominis. Scripsit

Comedias nonnullas ex Lascari, & Goltzio, aliisque supra citatis, ex quibus octies victoriam obtinuit, ter urbano certamine quinquies Ienaica, ut ait Laertius, Lascari, Goltzius, & Gesnerus cit. hic autem addit, quod ejus fabula *Nauclerus* inscripta à Polluce citatur.

EUHEMERUS Messanenensis historicus antiquissimus. Messanæ natus est, ut testantur Plutarchus *lib. de Iside, & Osiride*, Aelianus de *var. histor. lib. 2. cap. 31. pa. 20.* Suidas *dict. tom. 1. pa. 730.* Strabo *lib. 1. & 2.* Eusebius de *prepar. Evangel. lib. 2. pag. 59.* Lactantius Firmianus *divin. instit. lib. 1. cap. 11.* Raphael Volaterranus *anthropol. lib. 15.* Angelus Politianus *miscell. cap. 35.* Lilius Greg. Gyraldus de *poet. hist. dial. 3. pa. 119.* Lascaris apud Maurolycum *hist. Sicil. lib. 1. pa. 18.* Ioseph Carnilivarius *hist. Sicil. lib. 2. p. 178.* qui Evhemenum vocat. Goltzius in *Sicil. hist. post. pa. 91.* Carolus Stephanus in *dict. poet. hist. & Geogr. pa. 906.* Ludov. Vives in *D. August. de Civitate Dei pa. 355.* Dionysius Gottifredus in *not. ad Cicer. de nat. deor.* Conradus Gesnerus in *Biblioth. pa. 223.* Anonymus in *libro artificia hominum miranda in Sina, & Europa cap. 18. pa. 412.* Beyerlinck *Theatr. vite*

humanae tom. 1. ver. Achai pa. 668. nostrates etiam Siculi, ut Aretius de *situ Sicil. pa. 37.* Fazellus de *reb. Sicul. dec. 1. lib. 2. pa. 50.* Bonfilius *hist. Siciliae par. 1. lib. 1. pa. 25.* at errat dum Evhemenum; sive Alcman vocat; confundit enim Evhemerum cum Alcman poeta: Matthæus Silvagius de *trib. Pezegrin. cap. 48. pa. 149.* Reina in *not. Messan. par. 1. pa. 210.* Ragusa in *Elogiis, pa. 117.* & in *Siciliae Biblioth. vet. pa. 116.* Sainperius *Iconolog. M. V. lib. 1. pa. 33.* Ioseph Ambrosius in *descrip. festi epist. Marian. pa. 107.* aliique. Hos omnes retuli scriptores, nam aliò natum aliqui volunt. Athenæus etenim *lib. 14. cap. 22. pa. 658.* Cœum credit. Plutarchus sibi contrarius de *placitis Philosophorum lib. 1. cap. 7.* Sex. Empiricus *Pirrhonor. lib. 4. & Alex. ab Alexandro dier. Gen. lib. 6. cap. 26. pag. 745.* Tegeatem enunciant. Eratosthenes apud Strabonem *lib. 2.* Bargæum dicit. Ex Clemente Alexandrino in *hortatoria ad Gentes pa. 18.* & Arnobio *adversus Gentes lib. 4.* fuit Agrigentinus. Hinc ex hac opinionum diversitate Hier. Columna in *fragm. Ennii tom. 4. pag. 482.* Evhemerum incertæ patriæ dixit. Ex hac etiam varietate Cassaubonus in *Strab. lib. 1.* duos Evhemeros admittit, unum Messanensem, Cœum alterum. Gyraldus cit. quem sequitur Crassus de *poet. Graec pag. 209.* an duo fuerint unus Messanensis, alter Tegeates dubitat. Sed unum tantummodo Evhemerum floruisse incertum est; nam de uno tantum antiquiores scriptores loquuntur. Opus autem quod Evhemero Cœo adscribitur ab Athenæo, ab aliis Messanensi tribuitur, ut observat Reina *cit. p. 210.* qui non sine rationis pondere suspicatur Cœum pro Atheo ex errore vocatum. Quod si Plutarchus Tegeatem protulit, hoc forsitan, ut ait Reina, adjectum ad aliquod significandum, ut de Diagora scimus, quem non modo Atheum dixerunt, verum etiam Theodorum, postquam ad rapas excoquendas à quadam Jovis statua ligna substulit: addo hoc haud improbabile, cum ipsemet Plutarchus alibi, ut dixi, Messanensem enunciet. Tandem Reina conjectare non praetermittit, forsitan ab Eratostene apud Strabonem *lib. 2.* Bargæum dictum, ut tanquam mendacem insimularet, adscito Evhemero titulo, quo vocarunt Antiphanem, à mendaciis Bargæum dictum. Hinc Evhemerum Messanensem fuisse non dubitamus. Cassandro Macedonum Regi acceptissimus fuit, ex Diodoro *Siculo lib. 6.* apud Eusebium de *prepar. Evang. lib. 2.* Hieronymum Columnam *cit. pag. 484.* & Vossium de *hist. Graec. lib. 1. cap. 11. pag. 70.* Fuit & eodem Regi familiarissimus, ut ait Guilelmus Xylander in *ann. ad librum Plutarchi de Iside, & Osiride num. 142.* & Vossio de *Poetis Graecis cap. 8. pa. 59.* Ideoque ut addit Diodorus, quem sequitur Eusebius, & Columna, Rex egregiam ejus doctrinam, & in rebus agendis præstantiam plurimum existimans, magni momenti negotia ipsius dexteritati obeunda remisit. Hinc longa itinera aggressus, usque ad australe Oceanum velificavit: felicem Arabiam attigit, & post diurnam navigationem ad quasdam insulas appulsus est, quarum celebrior Pancheam vocabant,

cabant, omnem inauitum deorum cultum addidit. Hujus etiam Euhemerii navigationis meminuit Strabo lib. 2. & ex his ejus ætatem deducimus; Castander etenim Rex ex Eusebio in *Chron.* Regni sui exordium attingit olympiade 115. ac usque ad olymp. 120. imperavit. Hinc olymp. 120. claruisse tradit Joannes Bapt. Ricciolus in *Chronol. Refor. tom. 4. ind. 1. p. 174.* Vossius de *poet. cit. pag. 59.* olymp. 114. floruisse putat: Morerius in *dict. tom. 1. pag. 1201.* olymp. 116. at rectius Reina cit. *pag. 212.* olymp. 117. Vir fuit doctissima instructissimus: & ex Laetio, Lactantio *div. instit. lib. 1. cap. 11.* Conrado Gesnero, aliisque supra cit.

Res gestas Jovis, & cæterorum, qui Dii putantur collegit, historiamque contexuit ex titulis, & inscriptionibus sacris, quæ in antiquissimis templis habebantur, maximeq; in fano Jovis Triphili, de hac etiam historia M. Minutius Felix in *Octavio.* Fabulosum in hac historia Euhemerum fuisse putavit Plutarchus de *Iside, & Osiride, & Strabo lib. 1. p. 102.* sed aliud ex Diodoro, & Laetio cit. colligitur, scribunt enim, quod ea sedulo scripsit, quæ adinvenit. Vide quæ in hac re adnotavit cit. Hier. Columna: aperte autem ejus historicum candorem testatur S. Augustinus de *Civ. Dei lib. 6. cap. 7.* ubi ait: non fabulosa garrulitate, sed historica diligentia conscripsit. Sanè non fabulosus, dum Gentilium Deos fabulosos fuisse censet. In hac historia, ut Cicero in *de nat. deor. lib. 1.* Plutarcho de *placitis Philosoph. lib. 1. cap. 7.* Theophilo Antiocheno lib. 3. *sermonum,* apud Vossium de *hyst. Græcis lib. 1. cap. 11. pag. 71.* placet, Atheum se prodit, dum omnem denegat deitatem. Hinc Sex. Empiricus *adversus Mathematicos lib. 8.* Plutarchus de *placitis Philosoph. lib. 1. cap. 7.* Callimachus in quibusdam senariis apud Plutarchum cit. Theodoretus de *curatione Græcar. affect. lib. 3.* Atheum vocarunt: ex hac etiam causa forsitan Alexander ab Alexandro *dier. Gen. lib. 6. cap. 26. pag. 745.* Vossius cit. *p. 70.* Ælianus *var. hist. lib. 11. cap. 31.* & Theophilus cit. impium dixerunt, Simeon Filasius apud Politianum in *mistell. cap. 35.* ejus libros iniquos renunciat. Sed quamvis ejus defensionem curet Columna cit. in *Ennii vita pag. 25.* quem sequitur Reina cit. *pag. 215.* & 216. eo argumento, quod dum Euhemerus Jovē, aliosque Deos mortales homines fuisse evincat, innuere videtur alium fuisse verum Deum; attamen etsi recte de fabulosa Deorum dignitate scripserit, dum eorum ortus, gesta, mortem, ac sepulchra retegat, ex Cicero in *de nat. deor. lib. 1.* Arnobio *adversus Gentes lib. 4.* Manutio Felice, Lact. Firmiano de *ira Dei cap. 11.* & S. August. de *civ. Dei lib. 6. cap. 7.* & lib. 7. cap. 26. attamen haud declinare poterit impij viri notam, cum rerum omnium eventus, ac vicissitudines, casu adscribat; ac veri Numinis providentiam deneger, ut Theophilus cit. observat. Hinc Ælianus inter Atheos, eosque qui divinam denegant providentiam accenset. Hanc Euhemerii historiam græcè scriptam, Ennius latinam fecit ut scribunt Lactantius *div. inst. lib. 1. cap. 11. p. 43;*

& de *ira Dei cap. 11.* S. August. de *civ. Dei lib. 7. cap. 26.* & de *consensu Evangelistarum lib. 1. cap. 23.* Arnobius *contra gentes lib. 4.* Cicero *lib. 13 de nat. Deorum, Varro de re rustica lib. 1. cap. 48.* & Volaterranus *anthrop. lib. 15.* aliiq; multi. Exstant hodie ejus fragmenta ab Ennio versa, quæ collegit, expendit, & edidit Hieronymus Columna Neapoli ex typographia Horatii Salviani 1590. in 4. d. pag. 479. alia etiam Euhemerii fragmenta servantur apud Eusebium de *præp. Evangelica lib. 2.* ac multa ab ejus historia mutatus est Hygius in *poetico astronomico, & Lactantius de falsa relig. Tandem Athenæus lib. 14. cap. 22. pag. 658.* citat: *Sacrarum præscriptionum lib. 3.* at hanc lucubrationem, eandem esse, ac historiam Deorum putant docti. Reina cit. *pag. 217.* opinatur, alia egregie scripsisse; ipsum enim citant Varro de *re rust. lib. 1. cap. 48.* Columella de *re rust. lib. 9. cap. 2.* Hyginus *lib. 2. rerum astronomicar. de Eniocho pag. 65.* Plinius *lib. 36. c. 12.* qui inter eos recenset, qui de Ægypti Pyramidibus scripsere, Pomponius Festus in proverbio *Sus Minervam, Ioseph Hæbreus lib. 1. contra Apionem,* qui de Judæis mentionem habuisse testatur, Politianus in *mistell. cap. 34.* Minutius Felix in *Octavio:* sed horum aliquos de Euhemerio, tamquam scriptore de Deorum historia, non levi rationis pondere, meminisse suspicor. Poetam etiam Euhemerum fuisse non dubitamus; Censorinus enim *lib. de die Natali cap. 20.* veterum elegiarum scriptorem enunciat, & inter Poetas accenset Vossius de *Poetis Græcis cap. 8. pag. 59.* Gyraldi de *poet. hist. dial. 3. pag. 119.* & Lauren. Crassus de *Poetis Græcis p. 209.* & 210. & eundem esse, ac nostrum de Diis scriptorem censet: quamvis Hier. Columna in *Ennium pag. 483.* Euhemerum Poetam, aliam ab historico putet. Tiraquellus de *nobilitate cap. 31.* in catalogo medicorum, Euhemerum medicum recenset, quem citat Galenus *lib. 4. medicamentorum localium cap. 7.* (ubi ipsius aliqua exhibet medicamenta) ac eundem forsitan putat, cujus librum tertium citat Athenæus, ut supra innui.

EUMACHUS Siculus cujus patria ignoratur, musicus fuit. Plinius inter auctores adscribit, & quibus lib. 4. 5. & 6. collegit, qui res ad Geographiam spectantes complectuntur, unde conjectare licet, librum de rebus geographicis scripsisse: at hoc clarè ex Vossio de *hist. Græcis* elucet, qui lib. 3. pag. 366. ait, quod à Phlegonte de *rebus mirabilibus cap. 18.* Eumachus citatur in *orbis descriptione:* ex qua narrat, Carthagenenses juxta provinciam suam fossam agentes, duas ex humano corpore ossium structuras offēdisse: & unius proceritas cubitorum 23. alterius 24. comperta est. Quamvis autem suspicetur Vossius hunc Eumachum forsitan eundem esse, ac Eumachum Neapolitanum, qui Hannibalis gesta consignavit; dum hic Carthagenensis Dncis res scripserit, & quæ Phlegon ex Eumacho exponit, Carthagenenses respiciant: at verisimile magis putat Vossius, intelligi Eumachum Siculum musicum à Plinio lib. 4. citatum: additq; non obflare musicum voca-

vocari, nam Plinius eo libro non de musicis, sed de variis gentibus tractat; & Aristoxenus Tarentinus, cum fuerit quoque musicus, illustrium scriptorum vitas, & variam historiam chartis consignavit. Et sanè Plinius non modò inter auctores libri quarti, ut ait Vossius, sed etiam inter scriptores, è quibus 5. & 6. librum excerpfit, Eumachum Siculum recenser, ut supra innui. In his verò libris, Variarum Gentium descriptionem exponit: opus autem Eumachi à Phleonte citatum, Orbis descriptionem complectebatur. Hinc non ambigendum puto, nostri Eumachi Siculi factum esse opus hoc, à Phleonte citatum, de Orbis descriptione. Quo floruerit ævo incertum est: & inter incertæ ætatis historicos à Vossio relatus est. De Eumacho musico etiam meminit ex Plinio Cōradus Gesnerus in *Biblioth. pag. 224.* Joannes Vigintimilius in *tabula Siculorum Poetarum*, primo suo Poetarum libro præfixa, Eumachum accenset; sed an iste de quo agimus, an alius sit, divinare non auserim, cum conjecturæ penitus deficiant.

EUSEBIUS. De hoc mentionem habet Rochus Pirrus not. *Eccl. Catanensis pag. 107.* Ubi ait, quòd anno 449. sub Imp. Theodosio, & Valentiano, Templum Divo Philippo Argyrensi dicatum, & in Argyrensi Urbe extructum, jam collapsum, fuit instauratum, novisque ædificiis, ac Monachorum Basilicensium Cœnobio amplificatum. In hoc Monasterio floruisse testatur Pirrus B. Eusebium, qui regularem D. Basilii disciplinam professus est. Hinc ratione novi Monasterii, Philippenfis, sive Divi Philippi frater dici cœpit. Addit verò, quòd iste Eusebius ex antiquo m. s. de vita, & gestis ejusdem Sancti multa exscripsit, ac miraculis denuò editis eandem vitam locupletavit: & cœlestibus signis clarus ibidem obiit, ac sepulturæ traditus est; ejusque caput die 12. Maii singulo anno per Urbem solemniter circumfertur, Hæc Pirrus, qui not. *Eccl. Panor. pag. 51.* scripserat, Eusebium S. Philippi Argyrensis Comitum, ejusdem vitam scripsisse. Hæc Pirrus: ideoq: inter Siculos Scriptores, ex editis à Pirro, Eusebium accenset Hieronymus Ragusa in *Elogiis Sicularum p. 119.* & iterum in *Siciliæ Biblioth. veter. pag. 117.* Sed diversè apud Octavium Caetanum tom. 1. SS. *Siculor. pag. 33.* observo: ipse enim ait, quòd S. Eusebius incertum Syrusne, an Italus genere extiterit: illud verò incertum est, quòd Divo Philippo Argyrensi, ab Apostolo Petro in Siciliam misso, datus est comes; additque quòd cum Philippo ab Oriente Romam navigavit, & Argyrium venit: & post ejus mortem Orbiani Toparchæ metu Alexandriam navigavit, ubi S. Philippi vitam ab ipso scriptam vulgavit: ac tandem Argyrum regressus in Domino sanctè quievit. Idem Caetanus iterum in *animad. pag. 21.*

de actis Philippi Argyrensis ab Eusebio scriptis, ait. *Eorum auctor Eusebius dicitur, ut initio scriptum est, sed quia Philippi Socius Eusebius etiam dictus est, & ejus vitam scripsisse traditur, factum est, ut hujus narrationis auctor credatur Eusebius ille, qui fuit D. Philippi Socius, quod ad conciliandam fidem his actis faceret. Sed vel alius hæc scripsit Eusebius, vel si hæc Eusebio D. Philippi Socio tribuamus alienam manum, & quidem imperitam nimis accessisse credendum est; nec enim in animum inducam à Sancti Viri Discipulo profectas esse nugas, quas modò, referam hic contineri, & reiiciam. Hæc Caetanus hinc incertum adhuc est, quis vitæ hujus sit auctor: & ex dictis distinguenda temporum, gestorumque ratio: nam vel hæc vita Eusebio Divi Philippi Socio adscribatur, & à Siculorum Scriptorum catalago expungendus, nec Basilicensibus dandum, cum circa annum 46. claruerit: vel alio Eusebio recentiori tribuatur; & hic non Socius S. Philippi, etsi non levi rationum pondere Siculum putamus. Vita hæc D. Philippi, ab Eusebio scripta, extat apud Caetanum cit. to. 1. SS. *Siculor. pag. 28.* hoc titulo insignita*

Narratio Eusebii Monachi de Vita, & Miraculis Sancti Patris Nostri Philippi Apostolici Presbyt. Demonum expulso.

EUSTACHIUS NICOSIA Catanensis, vir poesi, ac politoribus literis egregiè excultus, inter Academicos Elevatos Catanæ emittit. Cum integritate insignis, publicum in patria Tabeilionem egisset, obiit Catanæ 21. Septēbris 1663. Edidit italicè

La Pallade Consolata Epitalamia per le Nozze delli molti Illustr. Sig. D. Pietro Moncada, e D. Beatrice Moncada de' Patritii Catanesi, con l'aggiunta d'alcuni pochi sonetti. Catanæ apud Vincentium Petronium 1660. in 8.

Edenda reliquit m. ss. hæc alia, nempe

<i>La Genesef.</i>	) Tragedie Sacre in verso.
<i>Il S. Eustachio.</i>	
<i>I Tre SS. Fratelli.</i>	
<i>L' Oreste.</i>	) Tragedie Morali in verso.
<i>La Nova Orbecche.</i>	
<i>L'Intricati Barbugli.</i>	
<i>Le Caste Vedove.</i>	) Comedie.
<i>Poesie.</i>	

Hæc omnia Catanæ servantur à Felice Nicosia Auctoris filio.

EUSTACHIUS DE PERNIS Catanensis, Philosophiæ, & Medicinæ Doctor eximius. Immaturo morte decessit Catanæ anno 1554. De eo Jo: Baptista de Grossis in *Decacord. Catan. tom. 2. cord. 9. pag. 151.* In posterorum commodum reliquit

In librum Galeni, quas purgare conveniat, quibus medicamentis, & qua tempore, Commentaria. Neapoli 1547. in 4.

F

FABIUS COLVMBUS Panormitanus Ordinis S. Benedicti Congregationis Calinensis, natus ann. 1600. à teneris unguiculis humanioribus literis summa cum diligentia, ac profectu operam dedit. At majori animi solertia ad pietatis studia, animum appulit; piis enim operibus addictus, in virtutis via mirabiliter profecit. S. Benedicti institutum amplexus 12. Martii 1620. in Cœnobio S. Martini de Scalis: ibi nil ipsi antiquius, quam ad virtutes insigni curâ adipiscendas incumbere; à quibus nec Philosophiæ, nec Scholasticæ, & moralis Theologiæ studia (his instructissimus fuit) ejus animi ardorem avertere valuerunt. Ad animarum utilitatem concionatoris munus suscepit, ac magno populi fructu exercuit. In eodem S. Martini Cœnobio ad Decani, Magistri tyronum, ac œconomi muneribus assumptus; in his obeundis ejus morum candor egregius semper effulsi. Sed cum Deo tantum vivere cœstaret, omnibus curis solutus, abdicata honorum spe, ad quorum fastigia virtutum merita virum egregium vocabant, in absolutissimo vitæ instituto adipiscendo, reliquum vitæ contrivit. Antequam extrema clausisset diuturno, acerboque morbo expolitus est: cui accessere dolorum cruciatus, qui eò deduxere, ut ne levem aliqualem corporis motum permitterent: sed cum inconcussa patientiæ fortitudine omnia morborum tormenta pertulisset, tandem, non sine sanctitatis opinione, decessit Panormi 26. Januarii 1675. Hujus viri gesta habes apud Petrum Antonium Tornamiram in *scriptoribus Marianis Benedictinis* pag. 56. & seq. qui ipsius etiam meminit in epistola ad lectorem libri sui *de Monialibus Oblatis* pag. 6. & Joan. Evangelista Panormitanus in *anagramm.* pag. 146. Edidit italicè

I Favoriti di Maria Vergine, nell' Ordine Benedittino Centuria Prima. Panormi apud Buam, & Camagna 1668. in 8. & Mutinæ.

Elettuario di Gemme divine per conforto dell' Anima. Ibidem apud eodem 1669. in 12. suppressio nomine.

Servantur etiam m.ss. in eodem Cœnobio

Discorsi morali sopra molti capi della sacra Genesi. Sermoni sopra tutte le feste di Maria Vergine.

Concetti scritturali, e sentenze di Santi Padri, e Filosofi morali, ordinati per alfabeto à modo di Poliantea.

FABIUS ASCENSUS Motycensis Societatis

Jesu, natus 24. Novembris ann. 1649. Societati nomen dedit 12. Junii 1665. in qua solemniter emisit vota 15. Augusti 1683. Decursis ex more studiorum spatiis, concionatoris munus aggressus est. In multis Siciliæ civitatibus ejus eloquentiæ, ac eruditionis lumina effulsere: & modo eadem Ecclesiasticis eximii partes, magna cum laude, ac fructu, explere videmus. Edidit italicè

La Torre della Bolla d'oro. Panegirico della Lettatura di Maria Vergine a' Messinesi. Messinæ typis Dominici Costa 1692. in 4.

La Mano in tutte le cose operaria. Panegirico di S. Rosalia Vergine Palermitana. Messinæ apud Vincentium de Amico 1692. in 4.

FABIUS BALLUS nobilis Panormitanus Jurisconsultus doctrinâ celeberrimus: causarum patrociniū egit usque ad supremam senectutem, non sine ingenii, doctrinæ, & eximie integritatis laude. Gravioribus studiis aliquando amœniora immiscere placuit; Musas præsertim Siculas coluit; ac omnium primus Eclogas vernaculâ linguâ cecinit. Obiit Panormi 23. Maii 1632. & in Ecclesia S. Francisci de Paula Fratrum Minorum sepultus est. Hujus cum laude meminere Joseph Galeanus in *Musis Siculis* tom. 1. par. 2. pag. 158. & Octavius Bellia in *epist. ad lectorem Battilii Joan. Bapt. de Judice* pag. 10. Edidit Siculâ linguâ

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis* tom. 1. par. 2. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & typis Josephi Bisagni 1662. in 12.

L'Alfesibeo Ecloga Pastorale in lingua Siciliana. m. s. multorum manibus teritur Panormi, cujus exemplar extat apud me.

FABRITIUS BERTULEUS, sive **PUBLIUS FABRITIUS BERTULEVS** Patritius Motycensis, Danthis Calabri oratoris facundissimi filius, claruit circa annum 1559. Ipse meminit Placidus Carrafa in *Motuca illustrata* pag. 100. Edidit

Dialogos Grammaticos. Panormi apud Iouannem Matthæum Maidam 1559. in 8. Scripsit etiam ex Carrafa citato

De Latini sermonis elegantia, Barbarorum flagellum, Barbaromastigem, quod opus morte præventus non absolvit.

FABRITIUS LUNA nobilis Panormitanus, Poeta egregius, Petri Gravina Poetæ Siculi Panormitani discipulus, ut ipsemet fatetur in libro suo infra relato. Claruit circa annum 1534. Edidit librum inscriptum:

Fabritii Luna Sylvarum, Elegiarum, & Epigrammaton libellus. Neapoli per Matthæum Canzem 1534. in 8.

FABRITIUS SPUCES Panormitanus Societatis

tatis Jesu, Iosephi Spucces ejusdem Societatis (de quo suo loco) frater nati major. In lucem editus anno 1591. Societatem amplexus est anno 1609. in qua solemniter emisit vota. Inter celeberrimos ævi sui Ecclesiastes recensitus, in præcipuis Siciliæ urbibus magna cum laude conciones habuit eloquentissimas. Decessit Neapoli in domo Professorum 9. Decembris 1639. Ipsum laudat Joseph Galeanus in *carmin. lyricis* pag. 72. Edidit italicè

Oratione funerale nell'esequie dell'Illustriss. Sign. D. Giovanna d'Aragona, e Ventimiglia Marchesa di Giarratana, celebrata nella Casa Professa della Compagnia di Gesù di Palermo. Catanæ typis Joan. Rossi 1639. in 4.

Quaresimale. Servabatur apud P. Josephum Requiescentem Panormitanum Soc. Jesu, qui Romæ typis tradere meditabatur; sed post ejus mortem, forsan m. s. servatur in Bibliotheca Collegii Romani.

FELIX Messanenensis Episcopus, & ut opinor etiam civis, nam eo vixit tempore, quando jus vigeat, cum ad Ecclesias regendas illius Urbis cives, ubi erant Ecclesiæ constitutæ, assumerebatur, ut ex D. Gregorii Epistolis probant Rocchus Pirrus de elect. *Præsulum Sicil.* pag. 36. & Augustinus Inveges in *Panor. sacra* pag. 302. & 524. Regularem S. Benedicti disciplinam professus est in Cœnobio Romano S. Andreæ, ubi unâ cum Divo Gregorio Magno, illius Monasterii fundatore, claruit; ac cum ipso amicitia vinculis sanctè conjunctus vixit: ait enim Felix in Epistola, mox referenda: *quando unâ vobiscum ab infantia nutritus, atque edoctus fui.* Eo in Cœnobio disciplinæ monasticæ observantiâ, ac D. Gregorii exemplo edoctus, virtutum ornamentis insignitus enituit. In ipso juniorum Monachorum moderator, Divi Benedicti alumnos, juxta severioris instituti leges erudit, ut ex Arnaldo Wion in *ligno vitæ lib. 2. cap. 20. pag. 232.* & Joanne Diacono in *vita D. Gregorii lib. 2. cap. 33.* patet. Ab ipso Augustinus primus Angliæ Episcopus insigniter eruditus, eo animi ardore virtutum studia amplexus est, ut vir evaserit egregius, teste D. Gregorio *epist. ultima.* Messanæ Episcopus electus, pastoralis vigilantia creditam sibi Ecclesiam moderabatur anno 590. & Sancto Pontifici gratissimus, multas ejus epistolas accepit, quas inter D. Gregorii epistolas leges, nempe *lib. 1. epist. 38. & 64. lib. 7. epist. 43. & 98. & lib. 12. epist. 10. & ultima:* sed ex hac postrema nonnullæ exortæ concertationes inter Panormitanos, & Messanenenses Metropolitico Jus in Sicilia respicientes; & productis hinc inde rationum jaculis, luculentam instituere pugnam: at ne videar extra choream saltare, ad Abb. Pirrum *not. Eccl. Messan.* à pag. 261. & seq. Albertum Picciolum de *antiquo Jure Ecclesiæ Siculæ*, Carolum Morabitum *tom. 1. annal. Eccles. Messan.* Augustinum Inveges *tom. 3. annal. Panor.* à pag. 304. aliosque lectores remitto. Sanctimoniam clarum floruisse Felicem non ambigendum, ac usque ad annum 594. supersitem fuisse incompertum est. Scripsit

Biblioth. Siculæ Tom. I.

Epistolas, quarum una ad D. Gregorium extat *tom. 3. Conciliorum Generalium antiquæ editionis*, & apud Picciolum *cit. par. 1. cap. 18. pa. 47.*

FELIX BONAFIDES (perperâ Felix Bonastres à Daniele à Virgine Maria in *speculo Carmelitarum tom. 2. par. 5. lib. 5. rum. 3735. pag. 1072.* vocatus, forsan ex typographi incuria) Panormitanus Ordinis Carmelitarum primi Instituti Montis Sancti, Ecclesiastes celeberrimus, eruditione, eloquii suavitate, ac facundia clarissimus. Ne dū Panormi in Principe Templo, verum etiam in præcipuis Italiæ civitatibus conciones habuit magno cum plausu exceptas. A Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, ac summis Principibus perpè honorificentissimis epistolis expetitus est, ut apud ipsos quadragesimale curriculum concionando perficeret. Hinc magnum ubiq; nomen ab eloquentiæ celebritate sibi comparavit. Gravioribus disciplinis instructissimus, in Siculo Inquisitorum Concilio Consultoris, & Censoris munere cohonestatus est. Pluries Ordinis Cœnobiorum rexit: præsertim Bononiensi præfuit. Dum Siculam Provinciam gubernaret, ac sedulo lustraret, decessit Panormi 27. Sept. 1681. anno ætatis sue 58. Edidit

Arcofpharanticum Salamonis, SS. Virginis Mariæ Carmelitæ, Gratularum Matris, Encomia concinentem. Bononiæ typis Iosephi Longi 1674. in 4. Italicè

Le Glorie del Precursore di Cristo esposte al pubblico nel suo festivo Ottavario solennizzarsi nella Metropolitana Chiesa della Città di Fiorenza con otto Prediche. Florentiæ apud Vincentium Evangelistam, & Petrum Martini 1677. in 4.

Il parto della Fenice avvivato nelle ceneri. Discorso Panegirico della Beata Catarina di Bologna. Bononiæ apud Josephum Longi 1674. in 4.

FELIX BRANDIMARTE Castriveteranensis Ordinis Capuccinorum, vir doctrinâ, & eloquentiâ satis instructus. Natus anno 1628. Capuccinorum institutum amplexus est Saccæ 14. Januarii 1646. Per plures annos sodales suos Rhetoricam, Philosophiam, & scholasticam Theologiam docuit, eximia cum doctrinæ laude. Conciones eruditione, & eloquentiâ refertas dixit in præcipuis Siciliæ civitatibus. Sacræ Inquisitionis Siculi fuit Consultor, & Censor. Provinciam Panormitanam non sine prudentiæ nota gubernavit: & apud suos veneratione prosequutus inclaruit. Obiit Panormi 22. Septembris 1685. De eo Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capuccinor.* pag. 107. Edidit

Sapientiæ Tubæ scientiam, idest Tractatum scholasticum de Arte sacra concionandi. Panormi apud Dominicum Anselmum 1667. in 4. Italicè

L'Arco Trionfale. Panegirico in lode di S. Rosalia Vergine Palermitana. Ibidem typis Augustini Bossii 1659. in 4. non anno 1669. cum aliquibus concionibus de Sanctis, ut ait ex prava relatione Genuensis citatus.

Panegirici sacri di diversi Santi occorrenti nell'anno, cō l'aggiunta di quattro Prediche nel geno deliberativo. Ibid. apud Dominicum Anselmum 1677. in 4. Ineditum reliquit

B b

Cur-

Cursum Theologicum ad mentem Scoti per quatuor annos, juxta quatuor sententiarum libros, commodis sectionibus distributum, novis Recentiorum doctrinis locupletatum, & inter quatuor tomos divisum, quibus etiam superadditur quintus, in quo pro fide tuenda ipsius Sacrae Theologiae fit usus, & praxis. Servatur Panormi m. s. in Bibliotheca Capuccinorū.

FELIX POTESTA Panormitanus Ordinis Minorum Observantium S. Francisci, lucis usuram accepit 2. Julii an. 1649. Regularem Ordinem amplexus, in eo absolutis studiorum spatiis, sodalibus suis philosophiam Romae, Scholasticam Theologiam Panormi, eximia cum ingenii praestantissimi laude, diu explanatam tradidit: hinc Lectoris, ut ajunt, Jubilati titulo cohonestatus, doctissimi viri opinionem assequutus est. Multis honorum ornamentis auctus effulsit. Apud S. Officii Judices in Sicilia Censoris, & Consultoris munere claruit. A Ferdinando de Bazan Archiepiscopo Panormitano (cui gratissimus fuit) Synodalis Examinator, & librorum edendorum censor electus est. Judicis Regiae Monarchiae Siciliae Theologus effulsit. In Provincia Septem Martyrum Commissarius, & Visitatorum, & in Sicilia Vallis Mazariae Provincia Denuntiatorem egit; eamque etiam Provincialis rexit. Anno 1702. ad eandem Provinciam gubernandam morum suavitas, prudentia, aliaque eximia animi dotes virum egregium evexere; quam dum omnium approbatione moderabatur, maximo Sodalium dolore, Panormi decessit in Cenobio S. Mariae Angelorum 23. Augusti 1702. Funus non sine pompa celebratum, ornatissimi viri aestimationem confirmavit. Dum Philosophiae editionem meditabatur, jussu Bonaventurae Boerii Ordinis sui Generalis, Theologiae Moralis explanationem suscepit; docuitque suos, non sine eruditionis, ac doctrinae laude: hinc ex oblata occasione in lucem emisit

Manuale Ordinandorum duos complectens tractatus de Sacramento Ordinis, & de Sacrosancto Sacrificio Missae. Panormi typis Anglesae, & Leone 1694. in 12. & apud Thomam Aiccardum 1697. in 12.

Examen Ecclesiasticum complectens tractatum de Denunciationibus ad monita Papae, & Episcoporum, ad edicta Inquisitorum, & pro Confessariis Solicitantibus; atque Examen Confessariorum, Praedicatorum, & Ordinandorum. Tomum Primum, & Secundum. Ibidem typis Adami 1697. in 12.

Examen Praedicatorum, in quo aptae, atque expeditae traduntur regulae ad Apostolicum Sacrae concionis ministerium rite exercendum. Ibidem typis Thomae Aiccardi 1697. in 12. Praedicta omnia novis, & amplissimis accessionibus, aliisque lucubrationibus locupletata prodire, ac tribus tomis distributa hoc titulo. *Examen Ecclesiasticum adauctum tres complectens Tomos, in quo diversa materiae morales, omnesque ferè excogitabiles casus conscientiae solide, & clare resolvuntur, cum Denunciationibus ad Monitoria Papae, & Episcoporum, ad edicta Inquisitorum, ac pro Confessariis Solicitantibus, Instructione Sacrae Penitentialiae, Propositionibus Damnatis, Examine Ordinandorum, & Arte praedicandi.* Panormi

mi typis Michaelis Costanzo 1702. in 4. Praelo paraverat

Philosophia cursum integrum.

Theologiam Mysticam.

Tractatum de Monialibus.

FELIX URSUS ex oppido Ciminnae Diocesis Panormitanae, Sacerdos Sacrae Theologiae Doctor: è patria egressus, Sardiniam petiit cum Theodoro Trivultio S. R. E. Cardinali, cujus à Sacris fuit. Inde Romam contendit, ubi Archiconfraternitatis S. Mariae Constantinopolis nationis Sicularum Quæstor, vulgo *Camerlengo*, fuisse scimus. Hujusce viri affines, Ciminnae degentes, episcopali insula insignitum prædicant in Calabria. At Romae decessisse incompertum est, ex quadam defunctorum tabula in ejusdem patriæ Floruit anno 1660. Edidit

Profusionem in gratiarum actionem habitam pro laurea Sacrae Theologiae Doctoris suscepta, interventu Em. & Rev. D. Joannis Jacobi Theodori Cardinalis Trivultii, nec non Ill. & Rev. D. D. Bernardi de la Cabra Calaritanæ Archiepiscopi, Sardiniae &c. Corsicae Primatis. Calari ex typographia Doct. D. Antonii Galecrin 1650. in 4.

FERDINANDUS BALAMIUS Siculus, cujus patria ignoratur, doctor medicus, scientiâ excultissimus, Leonis X. Pontificis Maximi medicus. Gravioribus disciplinis mitiores, etiâ literas univit; poesi, graecisque literis gregiè instructus. Claruit Romae circa annum 1555. inter praecipuos literatos accensus. Hujus doctissimi viri meminere cum laude Lilius Gregorius Gyraldus de *Poetis nostrorum temporum dial.* 1. pag. 418. Andreas Tiraquellus de *nobilitate cap.* 31. pag. 274. Prosper Mandosius in *Theatro, in quo Maximorum Christiani Orbis Pontificum Archiatros exhibet* pag. 67. Pierius Valerianus de *litteratorum infelicitate lib.* 1. pag. 49. & Conradus Gesnerus in *Biblioth.* pag. 231. Opinatur Leo Allatius in *epistola ad lectorem Poetarum antiquorum* pag. 37. quod de eo intelligit Jovius in quadam epistola ad Hieronymum Scanapeum, ubi cujusdam Poetae Siculi carmina commemorat. Vertit è graeco hæc Galeni opuscula, nempe:

Cl. Galeni Pergameni librum de ossibus ad tyrones interprete Ferdinando Balamio Siculo, enarrationibus illustratum à Ludovico Collado Valentino, Valentiae apud Joannem Mey 1555. in 8. & cum notis Gasparis Hofmanni, Francofurti ad mœnem apud Clementem Schleichium, & Petrum de Zetter 1630. in fol. extat etiam inter Galeni opera tom. 1. ex editione Veneta apud Juntas 1586. in fol. In eodem tomo operum Galeni habentur etiam alia duo opuscula à Balamio traducta, nempe:

De optima nostri corporis constitutione. Et

De bona habitudine.

Vertit etiam opus Galeni

De Hirundinibus, revulsione, cucurbitula, cutis concisione, sive scarnificatione. Extat in operibus Galeni tom. 6. ex eadem editione, & seorsim Rostochii 1636. in 8. ex Vanderlinden de *scriptis medicis* pag. 273. Galeni etiam vertisse addunt Paschalis Gallus in *Biblioth. medica* pag. 94. Gesnerus,

erus, & Vanderlinden cit. librum

De cibis boni, & mali succi. Lugduni 1555. in 12. ex Vanderlinden, vel 1560. in 12. ex indice Bibliothecæ Barberinæ tom. 1. pag. 102.

Nonnulla poetica monumenta Balamii extant apud Paulum Iovium in elogiis Pandulphi Colenucci, Alberti Magni, Petri Navarri, & Alberti Pii.

FERDINANDUS DE BAZAN Nobilis Panormitanus, genere Hispanus, ex Alvaro de Bazan S. Crucis, ac Visi Marchione, dum Siculas Triremes gubernaret, 29. Aprilis 1627. felici omine natus (eodem etenim die, sed non eodem anno, Compostellanæ Ecclesiæ Canonicatu, Bacalaurei laureâ insignitus est, & Panormitanæ Ecclesiæ, sibi in sponsâ datæ, faciem vidit) Ab infātia in Hispaniam translatus, ibi in Salmaticensi Academia tum humanioribus literis, tum etiam gravioribus Philosophiæ, & Theologiæ Studiis abundè instructus est. Inde Iurisprudentiæ operam dedit, ac ob ingenii felicitatem ita profecit, ut insigni cumulatâ doctrinâ, annum agens undevigesimum, Bacalaurei gradu, mox Rectoris honore cohonestatus fuerit; & tandem doctoris insigniis ornatus. Anno ætatis suæ 14. Compostellanæ Ecclesiæ Canonicatum obtinuit, ibique etiam Ecclesiasticum Indicem egit. Exinde in Hispalensi Ecclesia Canonicus electus est, ubi etiam Provisoris (Vicarium Generalem dicimus) munus non sine laude exercuit. Ad Sacrum S. Officii Tribunal accersitus, decennio Inquisitoris munere functus Cordubæ, ac totidem Matriti in supremo S. Officii Senatu, doctrinâ, fidei zelo, ac prudentiâ longè, latèque effulsit. Literarum amore succensus, doctissimorum virorum Academiâ propriis in ædibus excitavit, quam eruditione, sapientiâ, & ingenii monumentis mirabiliter fovit. Demum Archiepiscopus Panormitanus, ipso penitus inscio, electus, die 29. Aprilis 1686. in Patriæ sedem immissus est. In Ecclesiâ regenda vigilantissimi Pastoris dotes explorare curavit. Doctrinâ, prudentiâ morum suavitate, & virtutum sanctimoniâ insigniter enituit; adeo ut Patriæ Patrem amantissimum dilexerint omnes, ac maximam venerationem Præfuli egregio referrent. Animarum zelo æstuans, earum utilitatem promovere sedulo studuit; & nunc abusus erumpentes eradicare, nunc pietatis officia fovere non prætermisit. Effrœnatam concionatorum licentiam compescere, collapsam Monialium disciplinam instaurare, pueros catechismi alimentis enutrire curavit. Excitatis in Episcopali palatio Academiis Theologiæ moralis, & mysticæ, Sacrorum Canonum, Catechismi, Concionum, & Missionum, diu ecclesiasticos erudire, ac in literario pulvere exercere contendit. Pauperum, Sacerdotum Nosocomium fundavit; cui elegantissimam addidit Ecclesiam, numeris omnibus absolutam; ibique ne dum necessaria ad ægrotorum commodam, & ad salutem revocandam munificâ manu profudit, verum etiam humilitatis singularia documenta exhibuit; flexis enim genibus singulis hebdomadis ægrotantes inser-

vire consuevit. Erga pauperes, vel supra vires, amplissimam liberalitatem exercuit. SS. Eucharistiæ cultum amplificavit, cum præsertim ad infirmos reficiendos circumfertur: ipse verò singulis hebdomadis ad Ecclesias, ubi successivè ob quadraginta horarum orationem solemnî ritu, & magnâ populorum frequentiâ publicè exponitur, venerabundus accedere non cessavit. Ne instituti mei limites excederem, multa virtutum exempla, ac Sanctissimi Pastoris argumenta hic recenserem, quæ & ego multorum testis propriis hausi oculis. At silentio obvoluere haud licet illud singulare Præfulis eximii exemplum; cum enim 11. Ianuarii 1693. Siciliâ horricq; terremotu concussâ; & formidabilis terræ trepidatio nonnullas civitates, & oppida solo æquasset, & LX. propè millia hominum clade insulam vastasset; tunc ipse in Baidæ suburbana villa animi relaxandi gratiâ rusticabatur; ubi vix terræmotus concussionis processerant: at cognito partiæ suæ discrimine, è tuto loco ad pericula novarum quassationum statim advolavit: inperterriti pectoris documenta edidit; paterno amore, terrore affectos confirmavit: pietatis negotia excitavit: populos ad avertendam Numinis iram supplicationibus, ac pœnitentiæ studiis accendit: elemosynis largè erogatis pauperes levavit: ac de liberata Urbe, Divæ Rosaliæ ope, benemerentissimæ concivi, indito peculiari festo, gratias rependit. Tandem ægritudinum molestiis diu vexatus, sed infracto animo patientissimè toleratis, maximo omnium dolore decessit Panormi 11. Augusti 1702. & magnificè parentatus, ac funebri oratione à P. Hieronymo Jūta Soc. Jesu laudatus, in Cathedrali Ecclesia sepultus est; ubi extructo è marmore tumulo jacet, hoc epitaphio cohonestatus.

Cineres, & ossa hæc sita sunt

Ferdinandi de Bazan Civis, & Archiepiscopi Panorminani,

E Marchionibus S. Crucis Hispaniarum Magnatibus, Compostellane, atque Hispalensis Ecclesiæ Canonici,

Apud Cordubenses primū Fidei Quæstoris,

Deinç pro summa divini, humanique juris notitia

Inter Supremi Tribunalis Judices adlecti;

Qui assidua in agenos largitate, & Academiarum fundatione,

Extructisque singulari prorsus exempla in usum Sacerdotum Nosocomiis,

Pater Pauperum, Antistitumque Norma meruit appellari.

Cætera non finit dolor.

Ex hac vita migravit quarto idus Augusti Anno Domini C17. 1702.

Orbata Panormus viro incomparabili, & vitæ innocentia,

Non sine lacrymis B. M. P. C.

Hujusce Præfulis laudes lege apud eruditissimum Didacum Vincentium Vidaniam in memor. familiæ Benavides cap. 14. §. 2. p. 337. Vincentium Auriam in historia Chronol. Proregum Siciliæ pag. 199. 200. 202. & 217. & in hist. Crucifixi Panormi pag. 227. Ignatium de Vio in libro Giorni d'oro di Palermo p. 20. & 190. Franciscum Marche-

Bb 2

finis

Sum in *epist. nuncupatoria Sacerdotis in Villa*, & num. 159. Stephanum Abbatem in *Theologia Principis* c. 4. dub. 15. num. 12. pag. 121. & præclarissimum Hyacinthum Gimmanum in *elogiis Academicis Lucusorum Rosciari* par. 1. *elog.* 3. pag. 35. Multa & ego de eo dixi in *epistolis nuncupatoriis vite S. Francisci de Sales*, & *Resolutionis Historice de duobus SS. Munilianis*; sed plura dabit cultiori stylo eruditissimus Franciscus Marchesius supralaudatus in *Additionibus ad notitiam Ecclesie Panormitanæ* Abb. D. Rocchi Pirri, quas ad prælum parat. Edidit

Litteram Pastoralem amplectentem instructiones sacrorum Orationum Verbum Dei evangelizantium. Panormi typis Petri Coppola 1692. in 12. Italicè

Lettera Pastorale per la veneratione delle Chiese, e Persone Ecclesiastiche. Ibidem apud eundem 1688. in 4.

Ordinationi per le Monache Regolari della Città di Palermo, e sua Diocesi. Ibidem apud Josephum Gramignanum 1700. in 4.

Hispanâ linguâ sub Don Antonij Manriquez Clerici Panormitani nomine.

Ernesto Conde de Estahrembergh, defensor de Vienna, liberador de la Christianidad. *Discurso Academico.* In libro inscripto: *Triunfos Christianos del Mahometismo vencido en cinco discursos Academicos.* Matrici apud Lucam Antonium de Bedmar, & Baldivia 1684. in 4. Paraverat

Synodum Panormitanam, cujus fragmenta m. ss. extant apud laudatum Franciscum Marchesium, Servatur apud me m. s.

Discurfus Academicus pro Academicis in Archiepiscopilibus edibus excitatis. & Hispanè

Discurso à Sacerdoti, cujus authographum etiam apud me.

FERDINANDUS BONGIORNUS Panormitanus Jurisconsultus celebris, doctissimus causarum patronus. Doctrinâ clarus inter egregios Consiliarios recensitus essulit: ac Magnæ Regiæ Curie Fisci Patronum comperio ab anno 1541, ad annum 1543. ex m. s. apud me. Laudatur ab Antonio de Ballis in *tract. var. lib. 5. quest. 2. nu. 31.* Hujus extant

Consilia oïta decisiva. in *Consiliis selectis à Petro Luna.* Panormi apud Erasmum de Simeone 1627. in fol.

Lectura super Ritu Regni Siciliae. in *Commentariis Scribentium super Ritu collectis à Marcello Conversano.* Ibidem apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in fol.

Ad Bullam Nicolai V. & Regiam Pragmaticam Alphonsi de Censibus Adnotationes. apud Petrum de Gregorio de Censibus. Ibidem apud Ioannem Antonium de Franciscis 1609. in 4. & iterum apud Franciscum Ciotti 1622. in fol.

Allegationes super nullitate secundi decreti in causa Floridia. extant apud Joannem Franciscum de Castillo in libro primo *Decisionum Tribunalis Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ.* Ibidem typis Angeli Orlandi 1626. in fol. post decimam decisionem.

Allegationes in Consuetudine Panormi. citantur à Mario Mata in *comm. Consuetud. Panor.* in *prozm.* n. 44. 49. & alibi sæpius.

Additiones ad Andream de Ifernica de Fendis. videntur m. ss.

Sub Ferdinandi Bongiorni nomine vidi librum inscriptum: *Meditationes circa mysteria quamplurima vite Redemptoris, & Deiparæ.* Venetiis apud Societatem 1608. in 4. & alium, cujus titulus: *Oratio quadraginta horarum ab Ecclesia frequenter haberi solitam ad implorandum Deum Misericordiam, vulgè dicta il Bongiorno.* Venetiis apud Majettum 1602. in 4. Sed hunc alium à nostro Ferdinando censendum; an verò inter Siculos adscribi debeat, conjectura deficiunt: certè Hippolytus Marraccius in *Biblioth. Mariana* par. 1. *pa.* 384. de hoc scribens, natione Italum enunciat.

FERDINANDUS LETUS, & GRIMALDI Ennēsis, vir claro genere ortus 4. Decembris 1664. ex Friderico Leto, & Petroso. Falsò Calascibettēsis dictus ab eo, cui demandata fuit cura, ut tragicum opus, juxta notatum, in lucem emitteret: quod ipsemet Ferdinandus datis ad me literis testatus est, ac de eo errore nimium indoluit. Familix nobilitatem amplexiorum literarum studiis præclariorem reddidit. Musis præsertim Etruscis præstantissimi ingenii aciem devovit: ideoque à poetica facultate clarus, literarum venerationem sibi conciliavit; Vivit nunc vir eximius, ingenio, & eruditione insignis, anno quo hæc scribimus 1706. Edidit Italicè

L'Innocenza esultata. Tragedia sacra. Neapoli apud Josephum Rosellum 1694. in 4.

L'Inimico Amante. Opera scenica. in 8. sine anno, loco, & typographi nomine.

Pælo paravit hæc alia, nempe

Entusiasmi del Genio. Poesie Sacre, Morali, Eroiche, Amene, Amoroſe, e Lugubri, con alcune Epistole Eroiche nel fine.

Epiche Fantasia, encomj à varj personaggi.

FERDINANDUS PATERNIONUS nobilis Catanensis Societatis Jesu, Patritiæ ortus familiæ anno 1540, fuit ex Catanensibus primus, qui Societati nomen dedit, in qua solemnia emitit vota 25. Martii 1579. Editis ingenii, ac prudentiæ argumentis, à Jacobo Laynez secundo Societatis Præposito Generali, Romam accersitus est, ut gravioribus disciplinis operam navaret. Hinc à Francisco Toledo, inde S. R. E. Cardinali, Philosophiani, ac scholasticam Theologiam accepit: & ne dum his instructissimus, verum etiam Mathematicis disciplinis insigniter exultus claruit. Virtutes etiā coluit egregias: & in gravissimis rebus agendis mirabili excelluit dexteritate. Nonnulla obivit clara Ordinis munia. Panormi Collegiū & domum Professorum Rectoris, & Præpositi munere rexit. Siculæ Provinciæ Procurator Romanam petiit anno 1587. ut magni ponderis negotia ejusdem Provinciæ pertractaret. Nonnullas legationes felici exitu, ac summo honore perſecit. Siciliæ nomine ad Philippum II, Hispaniarū Regem Orator missus est, apud quem ejus eloquentia, ac ingenium effulſere: ideoque Regius Con-

Concionator. electus, à Rege, & à Regina uxore, à confessionibus suis constitutus. Ibi cum moras protraheret heroicarum virtutum odore, ac mirabilis eloquentiæ vi, B. Aloysium Gonzagam ad Societatem traxit. Ab ejusdem Regis munificentia obtinuit, ut Abbatia D. Mariæ à Crypta, olim Ordinis S. Basilii, Collegio Panormitano Soc. Iesu, cui Rector præerat, perpetuò adjungeretur. Primarias sibi oblatas dignitates constanti pectore recusavit. Ioannes de la Cérda Medinacœli Dux, qui Siciliam pro Rege moderabatur, ut filios suos erudiret, spe Episcopatus, Ferdinandum allicere cogitavit, sed frustra. Mulieris cuiusdam insidias, quæ ad sedandam ejus pudicitiam, confessionis prætextu, Ferdinandum advocaverat, fugâ declinavit. Monasterium mulierum Catanæ pijs civium eleemosynis excitatum promovit, in quo mulieres, è peccati cœno erutæ, alerentur. Indefesso labore Ecclesiastem egit, nec à concionibus negotiorum frequentia ipsius animum semovere valuit: & tunc concionibus finem imposuit, cum vitam, meritis, ac honoribus plenam absolvit Catanæ 7. Februarii 1604. Hujus viri laudes scripsit Virgilius Ceparius in *vita B. Aloysii Gonzagæ par. 1. cap. 7.* Petrus Ribadeneira in *vita ejusdem*, Hieronymus Regius de *appetitione Episcopatus pag. 44.* Rocchus Pirrus not. *Eccl. Cat. m. pag. 32. & 95.* Ioannes Bap. de Grossis in *decard. Catan. tom. 1. cord. 2. modul. 13. pag. 165. & modul. 15. pag. 179. & tom. 2. cord. 9. pag. 152.* Laurentius Finichiario in *vita P. Bernardi Colnagi lib. 1. cap. 4. pag. 28.* Ioannes Nadasi in *anno dier. memor. 6. Febr. pag. 73. & 26. Martii p. 169.* & Dominicus Stanislaus Albertus in *hist. Sicul. Soc. Jesu par. 1. lib. 6. cap. 9. pag. 625.* Scripsit Italicè

Vite de' Rè di Sicilia da Roggiero primo Normanno suo à Filippo II. d' Austria m. s. ex Petro Carrera vol. 1. memor. hist. Catana lib. 2. cap. 7. pag. 230. vol. 2. lib. 2. pag. 333. ubi ait, quod à Bartholomæo Paternione servabatur. Has etiam citat *pag. 337. & 362.* De hoc opere etiam Pirrus *cit. p. 95.* de Grossis *cit. tom. 1. pag. 165. & tom. 2. pag. 55. & 117.* ubi aliqua ejus fragmenta exscribit. Nunc servantur Catanæ ab Innocentio Roccaforte Panormitano, Canonico Catanense: Scripsit etiam

De Regia Sicula Monarchia. Italicè

Vita di S. Teresa scritta dal P. Francesco Ribera tradotta dalla lingua Spagnola nell' Italiana.

FERDINANDUS POMPIANUS vulgò Firrātellus Mazarenfis pictor, & poeta facundus. Floruit circa annum 1530. teste Pirro not. *Eccl. Maz. pag. 543.* Scripsit

Plures historias amatorias, & plura ss. Spectacula in Theatris. Eadem scribit Jacobus Adria in *topograph. Maz.* qui addit has tragœdias singulis annis Mazaræ recitari solitas in cinerale jejuniis. Vulgari idiomate ex cit. auctoribus scripsisse colligitur.

FILIÆ STESICHORI celeberrimi Himerensis Poetæ, de quo suo loco; harum una à Scipione Mazzella solummodo in principio *descript. Regni*

Neapol. pag. 3. vocatur Luscinia, quod apud alios non legimus, ut observavit Petrus Carrera *vol. 1. mem. Catana lib. 4. pag. 405.* Himeræ ortæ sub Patris disciplina mirum in modum poeticâ gloriâ claruere, ac morum elegantia insignes florere. Catanam unâ cum Stesichoro digressæ, ibiq; eandem doctrinâ demiratâ, Clarioni, & Tretarchio præcipuis Catanensibus, Stesichori ex sorore nepotibus, nuptui traditas, ac publico sumptu dotatâs legimus, in epistolis Diodoro Siculo adscriptis apud Carreram *vol. 1. mem. Catana pag. 461.* sed has epistolas meritò inter apocriphas rejicit oculata eruditorum prudentia. Multa scripsere poetica monumenta doricâ linguâ, quæ nimium demirabatur Phalaris Agrigentinorum tyrannus: ideoque defuncto Stesichoro, his ejus filiabus consolatorias Epistolas dedit; ac eo estimationis argumento prosequutus est, ut ad earum petitionem, & ut Stesichoro, etsi defuncto, morem gereret, pretiû pro captivis Tauromenitanis solutum (qui adversus tyrannum bellum susceperant) restituit: ut ex epistolis Phalaris habemus; quod etiam scribit Carrera *cit. lib. 4. pag. 405.* Eodem Stesichori tempore florere, nempe circa olympiadem 56. ante Christi Domini Adventum anno 552. ac Catanæ obiisse puto. De his lege Gyraldum de *Poetar. hist. dial. 9. pag. 333.* Fazellum de *reb. Sicul. dec. 1. lib. 6. cap. 1. pag. 131. & lib. 9. cap. 2. pag. 197.* Constantinum Lascarè apud Maurolycum *hist. Sicil. pag. 22.* Carrerâ *cit. pag. 401. & 405.* Vincentium Solitum in *histor. Thern. 10. 1. par. 1. cap. 6. p. 23.* & Joannē Tzetzem *hist. chil. 1. cap. 25.*

FLACCUS Siculus incertæ patriæ. Jurisconsultus, ac Agrimenfor sedulus fuit. Etsi Gaspar Barthius *lib. 29. cap. 5. adversar. Siculum Flaccum, sæculum appellet*, ex incuria forsan Typographi; omnes attamen Siculum prædicant. Addit idem Barthius, quod ex hujus Siculi opere epitomen tantum ad nos pervenit; ac rem apertissimam esse, quod epitomator fuerit religione Christianus: sed ut observat Ioannes Albertus Fabricius in *appendice 1. Bibliothecæ latine pag. 138.* nihil horum Guilelmo Goëssio arridet, in recentiori editione auctorum rei agrariæ: quamvis nec ipse Goësius habet, quo Ethnicum probare possit. Ex Nicolao Rigaltio in *observationibus, & glossis ad auctores rei agrariæ*, apud eundem Fabricium, non ante Domitianum vixit, nam ejusdem edicti meminit, nec ante Nervam. Scripsit

De conditionibus Agrorum, & ut Goësius ait, inscriptio libri fuit: *de conditionibus Agrorum Italiae*, sed ex opere ejus tantum superest initium, idque lacerum. Rigaltius testatur apud Fabriciû: se bonam Centonis illius partem, in complures divisa lacinias reperiisse inter alia fragmenta Hygino adscripta, quæ Joseph Scaliger ex pervetusto Ioh. Arcerii Codice exscribi sibi curaverat; atque illic quoque disertè legi Siculi Flacci nomen. Quæ hujus operis extant edita sunt in volumine, cui titulus: *Rei Agrariæ Auctores, sive finium regendorum*; primum editi Io: Tillii Maldensium Episcopi hortatu, & ad Palatinum Codicem

dicem castigati mutua opera Petri Gallandii, Petri Castellani, Amari Ranconeti, & Adriani Turnebi. Parisiis 1554. in 4. inde auctiores, emendatioresq; cum observationibus, & glossis agrimenforiis Nicolai Rigaltii. Ibidem 1613. in 4. denique cum Glossis, & observationibus Rigaltii, & cum notis, ac duplici indice Gulielmi Goëssii. Amstelodami apud Ioannem Iāsoniū 1674. in 4. & Hagæ Comitum 1677. in 4. Comes Augustinus Fontana in *Bibliotheca legali* pag. 350. addit quod scripsit etiam

Jurisprudentiæ summam.

FLAMINIUS GODANUS Siculus, arithmetices peritissimus, in Regii Patrimonii Siculi Tribunali Coadiutoris munere functus est. Elaboravit una cum Mario la Gatta opus italicè inscriptum

Tariffa del valore dell' argento, che si porta nella Regia Zecca di Sicilia fatta d'ordine dell'Ill. & Excell. Sig. D. Pietro Giron Duca d' Ossuna Vicerè di Sicilia. Panormi apud Io: Baptistam Maringum 1611. in fol.

FLAMINIUS PALMULA Panormitanus Jurisconsultus doctrinā clarus, causarum patronum doctissimè egit in supremis Siciliae subsellis. Magnæ Regiæ Curiae semel & iterum Judex enituit integerrimus: & à Marco Antonio Columna Siciliae Prorege à Rationibus Regii Patrimonii Magister electus est, ut ex pragmaticis tom. 1. tit. 16. pag. 21. colligitur. Eloquentiā admirabili excelluit, & florente adhuc ætate in sui amorem omnes allexit. In supremo Italiæ Senatu, ut Regentis munere fungeretur à Philippo II. Rege in Hispaniam vocatus, dum discessum meditabatur, infausti eventus deploranda calamitas, ad superos migrare coegit: cum etenim lata Panormus D. Didacum Henrinquez Comitem Albaliensem Messana reducem exciperet, pons ligneus in lictore extructus; vel quia ex diuturna extructione, & aquarum vi fundamina infirmata essent; vel quia ex magna confluentium turba pressus, onus sustinere haud valuisset; miserando lapsu statim corruit; eaque ruina supra 200. viri perire, inter quos noster Flaminus decessit 15. Decembris 1590. De eo vide Philadelphum Mugnòs in *Theatr. Genealog. par. 3. pag. 53.* sepulturæ traditus in Ecclesia D. Francisci Minorum Conventualium, inde 24. Januarii 1595. ad Ecclesiam Monialium S. Mariæ de Pietate translatus est, ut in libris defunctorum Ecclesiæ Panormitanæ legitur: & excitato è marmore tumulo, hac sepulchrali inscriptione fuit cohonestatus.

D. O. M.

Flaminio Palmula bis Magnæ Regiæ Curie Judici, Casarei, Pontificiique Juris Professore peritissimo, omnibus Principibus dilectissimo, nulla non virtute decorato: qui cum apud Regem Philippum Italiæ Regens accersiretur, collapsi Pontis naufragio, Panormi occubuit. Antonina mater maerentissima, heu fati adversis, tanto filio superstes perpetua tumuli monumenta dicavit. Obiit an. ætatis XXXVIII. humanæ verò salutis M. D. XC.VIII. kal. Januarii.

Errat inscriptio in designatione diei, quo decessit, fuit etenim non 25. sed 15. Decembris pontis

collapsus, ut ex Mattheo Donia teste oculato habemus, in *descriptione hujusce casus* pag. 8. & infra, qui de nostro Flaminio mentionem habet pag. 20. & 28. Hujus viri extat

Consilium unum, in Consiliis selectis editis à Petro Luna. Panormi apud Erasmum de Simeone 1627. in fol.

FLAMINIUS PATE Messanenensis, Leonardi Patè, de quo suo loco, frater, Benedictinus Congregationis Casinensis, natus ex Andrea Patè, & Isabella Accida nobilibus Græcis. Regularem disciplinam professus est Messanæ; ac severioribus studiis dicatus, ad egregium doctrinæ fastigium pervenit; ideoq; tum sapientiā, tum prudentiā in sui veneratione omnes excitavit. Scholasticis præsertim scientiis instructissimus enituit; in græcis, latinisq; literis apprime versatus, ac omnimodā eruditione clarissimus. Abbatis character insignitus rexit Monasteria S. Placidi Messanæ, & S. Caroli Panormi. Visitatorem etiam Generalem egit. Obiit tandem Messanæ 24. Decembris 1651. Hujus meminere Ab. Rocchus Pirrus lib. 4. de *Abbat.* pag. 205. 266. & 278. Petrus Antonius Tornamira in *histor. monastica tom. 2. lib. 3. pag. 471. & 472.* & Placidus Reina in *hist. Messanæ par. 2. pag. 511.* Publici juris fecit

Ortum, & progressum Monasterii S. Placidi de Calò Nerò Orbis Messanæ. Messanæ typis hæredum Petri Brex 1644. in 4.

Post mortem prodiit opusculum ejus posthumū, italicè scriptum, nempe

Censura sopra d'un scritto promulgato dall' Abbate Don Rocco Pirro contro l' antica tradizione della Sacra Lettera scritta dalla SS. Vergine alla Città di Messina. Venetiis apud Guerilios 1652. in 8. & iterum apud Franciscum Babbam 1655. in 8. Edenda reliquit

Elogia Abbatum, qui præfuerunt Monasterio S. Placidi de Calò Nerò. m. s. in 4.

FLAVIUS VOPISCUS Syracusanus celebris historicus. Balthasar Bonifacius de *Romana historia scriptoribus num. 24.* è natalium fato nomen accepisse opinatur: Vopiscum etenim veteres appellabant è geminis ad partum, legitimè in lucem emissum, altero per abortivum fluxum expulso: qua de re vide Plinium lib. 1. cap. 10. Solinum cap. 4. Salmasium ad hunc Solini locum, & Plutarchū in *Coriolano.* Claruit ex Gerardo Joan: Vossio de *hist. latinis l. 2. c. 7. p. 193.* & Martino Hankio de *Roman. rer. scrip. par. 1. cap. 28. art. 1. pag. 146.* post obitum Constantii, Constantini Magni patris; quod ex ejusdem Vopisci verbis non obscure deducunt. Constantius autem inter mortales esse desit anno post Christum natum 309. ex Eusebii *Chronic. pag. 184.* ideoque post hunc annum floruisse censendum. Ex Carolo Sigonio in *judicio de historicis, qui res Romanas scripserunt, num. 24.* Antonio Possevino in *Biblioth. lib. 16. sect. 3. cap. 31.* & Hankio cit. vixit etiam sub Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus. Post mortem Constantini Chlorigo anno Christi 306. vixisse ait Jacobus Tirinus in *indice Auctor. cit. in Comm. scriptur. sac.* Iannes Baptista Ricciolius in *Chron. Refor. tom.*

tom. 4. ind. 2. pag. 227. sub anno 306. ad annum 320. statuit: ctsi pag. 292. sub anno 143. mendoſe collocet. Ioannes Albertus Fabricius in *Bibliotheca latina* pag. 153. ait: quòd ſex Hiſtoriæ Auguſtæ ſcriptores, ſiue Imperatorum, quos non attigit Suetonius, nempe Ælius Spartianus, Iulius Capitolinus, Ælius Lampridius, Vulcatius Gallicanus, Trebellius Pollio, & Flavius Vopifcus omnes imperante Diacleſiano, aut Conſtantino vixere. Idem Voſſius, & Bonifacius citati, ctsi Vopiſci eruditionem, ac hiſtoriæ ordinem commendent, deceptum ostendunt in his, quæ de Apollonio Tyanæo ſcripſit, ſcriptiſque mandare promiſit. Hunc etenim in *vita Aureliani* ſcribit, celeberrimæ famæ virum fuiſſe, ſapientem, verum Deorum amicum, ſanctum; & pro Numine frequentandum prædicat: mortuos vitæ reſtituiſſe, ac multa ſupra naturæ vires patraſſe putavit, ex Græcis voluminibus; ejuſque vitam edere meditabatur. In his deceptum non ambigendum noſtrum Vopiſcum, cum fidem faciliſter habuerit græcis codicibus: ac fabulis ſanè librum de vita Apollonii edendum, confarcinaſſet: ea enim quæ Apollonius præſtigiator peſſimus edidit, ſimpliciorum oculis admiranda, omnia magicæ artis vi perpetravit. Hinc deducendum puto gentilium tenebris obuolutum fuiſſe Vopiſcum: ac Gentilem vocat Tirinus. De Vopiſci etiam eſt mentio apud Fazellum de *rebus Siculis* dec. 1. lib. 4. cap. 1. pag. 103. Philippum Bergomensem in *ſuppl. Chronol.* lib. 8. Matthæum Silvagium de *trib. Peregrin.* cap. 46. pag. 170. qui hiſtoricum, & oratorem putat, ac Flavium Vopiſcum appellat, forſan Typographi incuriâ, Hofmannum *lex. tom. 2. pag. 563.* Morcrium in *diſſion.* tom. 2. pag. 154. Geſnerum in *Biblioth.* pag. 234. alioſque ſcriptores præter ſupra allatos. Scripſit juſſu Iunii Tiberiani Urbis Præfecti ex cit. Fabricio in *Bibl. lat.* pag. 157.

Vitas Caſarum, nempe Aureliani, & Taciti Imper. Floriani, Probi, Firmi, Saturnini, Proculi, Bonofii, Cari, Numeriani, & Carini. & ut obſervat Fabricius cit. Aureliani vita perperam à Roberto Bononiensi Iulio Capitolino adſcribitur. Editæ fuerunt hæc Vopiſci vitæ in tomo ſex ſcriptorum Hiſtoriæ Auguſtæ, primùm Mediolori 1465. quâ principem editionem laudat Cl. Salmaſius, ac per omnia ferme conſentire teſtatur cum Codice præſtantiffimo Palatino. Secunda editio fuit Venetiis 1480. quam falſè primam exiſtimavit Caſaubonus, ut obſervat cit. Fabricius in *Bibl. lat. loc. cit.* Item Venetiis ex Officina Aldi 1519. in 8. & inde cum notis Ioannis Baptiſtæ Egnatii, ex Officina Henrici Stephani 1568. in 8. & alibi cum Deſiderii Eraſmi indice, quo obſcuræ voces explicantur. Habentur etiam ad hæc vitas notæ Fulvii Urſini ſcorſim excuſæ cum fragmentis ab Antonio Auguſtino collectis. Antuerpiæ 1591. in 8. Editum eſt etiam opus Vopiſci in Tomo ſecundo ſcriptorum Hiſtoriæ Romanæ à Fridèrico Sylburgio collectorum. Frâcofurti 1585. & 1588. Coloniz Allobrogum 1609. in fol. & alibi in fol. cum notis Iani Gruteri inter Hiſtoriæ Auguſtæ

ſcriptores minores. Hannoviz 1611. in fol. Item cum Cômmentario Iſaaci Caſauboni Pariſiis 1603. in 4. cum notis ejuſdem Caſauboni, & Cl. Salmaſii obſervationibus. Pariſiis 1620. in fol. & Lugduni Batavorum 1670. in 8. in qua etiam editione, duobus tomis diſtributa, Jani quoque Gruteri notæ acceſſerunt. Ibidem etiam edidit eaſdem vitas Cornelius Schreyvelius 1661. in 8. cum annotationibus non integris, ſed tamen ſelectis è Grutero, Caſaubono, & Salmaſio. Prodiere etiam cum aliquibus annotationibus M. Zuverrii Boxhornii illuſtrata. Ibidem 1632. in 16. & tandem cum caſtigationibus Ulrici Obrechtii. Argentorati 1677. in 8. Fazellus citat. ait ſcripſiſſe.

De Thermis Aurelianis, quas hyemales in Tranſtyberina regione Aurelianus ædificavit. Sed hoc opus non eſt aliud à vita Aureliani.

FORTUNATUS FIDELIS Argirensis, Doctor Medicus doctiſſimus, & æquè celeberrimus: Medicinam ſumma cum laude exercuit, & primus fuit, qui opera Medico-legalia ſcriptis mandavit, ideoque his immortalẽ ſibi gloriam comparavit: ac Paulus Zacchias paſſim in ſuis *quaſſionibus Medico-legalibus*, Fortunatum magiſtrum ſuum vocare non ceſſat. Octogenarius obiit in patria ſua 25. Novembris 1630. & in Eccleſia Fratrum Tertiæ Ordinis S. Franciſci ſepellitur. Laudatur à Roccho Pirro not. *Eccleſ. Catan.* pag. 109. Edidit Biſſum, ſive *Medicina Patrocinium quatuor libris diſtinctum.* Panormi ex typographia Baptiſtæ Mariughi 1598. in 4.

De Relationibus Medicorum libros quatuor in quibus ea omnia, quæ in forenſibus, ac publicis cauſis Medici referre ſolent, pleniffimè traduntur. Ibidem apud Joannem Antonium de Franciſcis 1602. in 4. Venetiis 1617. in 4. ex Bibliotheca Clafſica pag. 495. & adjecto duplci indice, capitum ſcilicet, & rerum memorabilium; reviſis, ac mendis librariis pleriſque deletis, prodire ſtudio Pauli Ammanni. Lipſiæ apud Joannem Chriſtianum Tornonium 1674. in 8. ex Vanderlinden de ſcrip. Medicis pag. 275.

Contemplationum Medicarum libros XXII. in quibus non pauca præter communem multorum Medicorum ſententiâ notatu digna explicantur. Panormi apud Io: Bap. Maringum 1621. in 4.

FRANCISCA BONONIENSIS Panormitana, ſolùm mihi nota ex hoc libro italicè edito,

Varie Meditationi fondate nell'autorità della Sagra ſcrittura. Neapoli apud Ægidium Longum 1629. in 8.

FRANCISCA INTRIGLIOLO Catanenſis, Princeps Sanctæ Flaviz, generis nobilitatem, mirificè illuſtravit. Panormi ubi diu vixit, Deiparæ feſtum, cui nomen *la Buona Nuova*, inſtituit in Eccleſia S. Dominici Ordinis Prædicatorum. Sanctiſſ. Virgini obſequentiſſima, ne dum cordis religione, verùm etiam carminibus Siculis ſuū erga ipſā famulatū detexit. Panormi deceſſit menſe Septembris 1687. ſcripto ſuorum bonorū hærede Cœnobio prædicto; ampliſſimos reliquit legatos, qui egregiæ mulieris piſſimam indolem reſtan-

testantur. Edidit vernaculo carmine.

Affetti spirituali verso Gesù, Maria, e Santi devotamente esposti in Canzoni Siciliane. Mellanæ ex typographia Vincentii Amici per Matthæum la Rocca 1680. in 8.

FRANCISCUS AGLIATA, & PARUTA Panormitanus nobili genere ortus, D. Iosephi Villafrañcæ Principis, ac Salæ Ducis filius, & D. Ioan. Lanza, natus est 25. Aprilis 1629. Nonnullis elapsis annis Patris titulis hæreditario jure insignitus effulsit. Literas non sine laude coluit; eruditione præsertim, vernaculâ poesi, & amœnioribus studiis instructissimus enituit. Decessit Panormi 12. Julii an. 1697. Ipsum laudat Ioseph Galeanus in *Musis Sicul. par. 2. tom. 1. pag. 179.* ubi extant Siculâ linguâ primæ iugeniæ lux lineæ, nempe

Canzoni Siciliane. Panormi apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

FRANCISCUS ALIBRANDUS Messanenſis, Juris utriusque Doctor, & aliquando Societatis Iesû alumnus. Poliores literas, præsertim eloquentiam coluit, Academicis Messanensibus Officiis adscriptus. Anno 1676. relicta patria, alibi digressus est. At anno 1702. patriam repetiit, ubi nunc vivit. Laudes accepit à Placido Reina in *notit. Messan. par. 2. pag. 39. & 512.* Edidit italicè

Discorso in memoria della sacra Lettera (scritta da M. V. à Messinesi) recitato nell' Accademia della Fucina nel 1663. In libro: *Prose degli Accademici della Fucina libro primo.* Monteleoni apud Dominicum Antonium Ferrum 1667. in 4.

L'Humanità, che muore sul nascere, per rinascere nel morire. Discorso nell' esequie degli Accademici (della Fucina) In *Prosis supralaudatis libro secundo.* Neapoli apud Andream Colicchiam 1669. in 4.

Termine rimessa in stato, ò pur Risposta ad un scritto del Dottor D. Vincenzo Auria. Venetiis apud Bertanos 1664. in 4. sub anagrammatico nomine Bernardini Afcalci. Sed ex edicto S. Officii dato Panormi 24. Augusti 1665. prohibetur: vide Angelicum Aprosium sub nomine Ioannis Petri Iacobi Villani in libro: *la Viscera alzata pag. 51.*

FRANCISCUS ALPHONSUS Siculus incertæ patriæ, Iurisconsultus non indoctus, cuius extant *Apostille super Ritu Regni Siciliæ, in Commentariis super Ritu collectis à Marcello Conversano.* Panormi apud Angelum Orlandi, & Decium Cyrillo 1614. in fol.

FRANCISCUS AMBROSIVS MAIA Panormitanus, vir variâ eruditione conspicuus: aliquando Ordinis S. Basilii alumnus, in quo Sacræ Theologiæ Magister, Abbas S. Pantaleonis, ac Cômiffarius Generalis fuit. Inde egressus, ac Presbyter secularis effectus, doctrinâ floruit. Non modò Philosophicis, ac Theologicis, tum scholasticis, tum moralibus literis apprime instructus inclauit, verum etiam polioribus ornatus. Poesi vernaculâ, Etruscâ, & Latinâ cecinit. Inter Academicos Reaccensos Panormi recensitus, variâ ingenii monumenta haud spernenda edidit. Historici Regii titulo insignitus fuit à D. Ioan. Austriaco, cui gratissimus vixit. Conciones diu habuit in quaragesimali curriculo in multis Italiæ,

& Siciliæ civitatibus, ubi ejus doctrinâ, ac eruditio non vulgaris effulsi. Patriæ amantissimus ipsius gloriam calamo, ac voce sæpius vindicavit. Decessit tandem Panormi 28. Novembris 1694. annum agens 26. & in Ecclesia Parochiali S. Jacobi sepelitur. Edidit Italicè

L' esempio contro la scandalosa esemplarità farsica. Maceratæ apud Petrum Salvi 1649. in 4. mentito nomine Francisci Amaï.

L' Anagrammatico Prefagio in lode del Serenissimo Sig. D. Gio: d' Austria secondo, ove nel zodiaco di dodeci Anagrammi, quasi splendenti stelle per la loro purità, se gli augura proportionata grandezza per gli ottimi, e sperimentati principii ne' trionfi d' Italia. Ibidem apud Iosephum Bisagnium 1650. in 4.

Lo Scettro, e la Corona d' Alessandro Magno convertito in Baculo, e Mitra, con dodeci splendenti pietre pretiose d'altrianti Anagrammi purissimi, sotto il pregiato nome del Rev. P. Abbate D. Matteo d' Alessandro Generale di S. Basilio. Ibidem apud eundem 1650. in 4.

Il Glorioso trionfante ritorno dall' Elba nella Città di Palermo del Ser. Sig. D. Gio: d' Austria II. e le feste sontuose di quattro giorni antecedenti, e susseguenti la sua trionfale entrata alla reale. Ibidem apud eundem 1650. in 4.

Le Muse d' Oreto, che per alquanti Accademici Raccesi mostrano la loro devotione cantando in lode del M. R. P. D. Marc' Antonio Sanseverino C. R. Napolitano Predicatore insigne nella Chiesa di S. Giuseppe di Palermo l' anno 1651. Ibidem apud eundem 1651. in 4.

Le Preggiate Ninfe d' Oreto radunate a consolare la Viceregina D. Maria Brizegno, e Ronchiglio per la perdita del morto marito nella Regia di Sicilia a 9. di Luglio 1651, descritte in brieve Poema Eroico. Ibidem apud Nicolaum Buam 1651. in 8.

La Rosalia Vergine Palermitana oratione Panegyrica. Ibidem apud Buam, & Camagnam 1666. in 12.

Oratione funebre in morte del Re Filippo IV. N. S. Panormi typis Petri de Isola 1666. in 12.

S. Caterina da Siena difesa dall' imposta Revelatione contra l' Immacolata Conceptione di Maria Vergine, presa dal latino del M. R. P. Hippolito Maracci, Ibidem apud Bossium 1665. in 12.

Arco Trionfale per l' entrata dell' Arcivescovo Fr. Martino de Leon Arcivescovo di Palermo Ibidem typis Iosephi Bisagni 1650. in 4.

Opus edebat inscriptum

De Bulla Cruciatâ lepidus, serèq; Apologeticus discursus. Venetiis apud Pezzanam in 4. ad cuius integritatem pauca desiderantur folia: solummodo absolvit opusculum in ejus calce apponendû, cui titulus

De Bulla Montis Serrati discursus in calce Bullæ Cruciatæ. Venetiis apud Nicolaum Pezzanam 1663. in 4.

Paraverat etiam alla poetica, & oratoria: *Anagrammata literaria, e Arithmetica;* præsertim, *Anagrammata D. Agathæ V. e M. quæ in triumpho D. Joannis Austriaci pag. 22. promisit, & tandem: Chronicon D. Jo: Austriaci;* quæ omnia ob ejus mortem inedita delitescent apud hæredes.

FRAN-

FRANCISCUS DE AMORE Corleoneſis Ordinis Obſervantium S. Franciſci. Edidit Italicè *Sermone delle vane ſperanze del Mondo, con l'occaſione della morte di Filippo II. (Rè delle Spagne.)* Panormi typis Ioannis Antonii de Franciſcis 1599. in 4.

FRANCISCUS ANDALORO Meſſanenſis Sacerdos, & Prothonotarius, natus 26. Iulii 1665. à teneris annis literarum ſtudiis dicatus, ne dum humaniores literas, ac Rhetoricæ præcepta cum laude accepit, verùm etiam & Philoſophiæ partem emenſus eſt. Exinde paterna veſtigia ſectatus, pharmaciſ cõponendis operam dedit, & nõ ſine magno proſectu ſui ſedulitatem, ac non vulgare ſtudium detexit. At Deo impellente, ab ægrotantium corporum curâ, ad animarum medelam vocatus, præſtantiorẽ vitæ inſtitutum, amplexus eſt: ideoque clericali militiæ adſcriptus, & ad Philoſophiæ ſtudiâ regressus, Theologicis etiam ſtudiis inſigniter excultus eminuit. Sacerdotali inſignitus charactere, ut aliis prodeſſet, ſacram eloquentiam profeſſus eſt. In Apoſtolicis miſſionibus, & in cineralis jejunii concionibus animi ſui zelum, non ſine ampliſſimo animarum fruſtu, patefecit. Nunc Meſſanæ vir eximius, doctrinâ, & eruditione inſignis, Eccleſiæ S. Mariæ de Arcu, ſive SS. Crucifixi de Providentiâ Moderator, miorum integritate, verbo, & exemplo animarum commoda, ac virtutum ſtudiâ promovere curat. Edidit Italicè ad pietatẽ fovendam

Corona di dodeci Stelle, cioè di dodeci eſercitii ſpirituali da praticarſi ne i dodeci Sabbati antecedenti alla ſolenne feſtività della Concezione della Vergine. Meſſanæ apud Vincentium de Amico 1694. in 12.

Meditationi ſopra i dodeci Privilegii da Dio conceſſi alla Vergine uel primo iſtante della ſua Concezione. Ibidem apud eundem 1694. in 12.

Maniera divota di lodare la Vergine ſempre Immacolata. Ibidem apud eundem 1699. in 24.

Divozione al Sacro Cuore di Gieſù cavata dall'opere del P. de la Colombiere della Compagnia di Gieſù. Ibidem typis Antonini Arena 1702. in 24. ſuppreſſo nomine.

Squarci di tempo raccolti a divertimento, e diportamento del vero Savio. Ibidem typis Vincentii de Amico 1704. in 4.

Prælo parat etiam Italicè

Canestro Spirituale, o vero apparecchio feſtivo dell' Anime devote di Maria Vergine per l'annua ſolennità del ſuo feliciffimo Natale, vero gaudio dell' Univerſo.

Emerologio Sacro di Meſſina Cattolica.

Dichiarazione delle cifre degli Arcani di Lodovico Lucatelli. Latinè

Novum Synonymorum herbarum, plantarum, lapidum theſaurum.

Antequam Eccleſiaſticum inſtitutum amplexus eſſet, ſcripſit, unâ cum Angelo Andaloro ejus Patre, opus inſcriptum:

Apollo ſcepticus, ſive inſignium medicamentorum theſaurus ab Angelo Andaloro Pharmacopola deſoſus, nunc verbò ab adolescente filio ſuo diſpoſitus, &

Biblioth. Siennæ Tom. I,

ad uſum communem in lucem editus. m.ſ. in 4. Hinc pauca de Angelo ejus patre hic ſubnectam.

ANGELUS ANDALORO Pharmacopola Meſſanenſis, natus anno 1631. poſt humaniorum literarum ſtudiâ, ad Pharmacopœam ingenii vires adiecit; & cum Galenicæ, ac Chymicæ facultati operam dediſſet, inter egregios Pharmacopolas re cenſitus claruit. Anno ætatis ſuæ 62. deceſſit Meſſanæ 22. Junii 1693 non ſine pauperum dolore, ac lacrymis, quibus, pietate inſignis, medicamina, & eleemoſynas liberali manu erogabat. In Eccleſia Fratrum Conventualium S. Franciſci ſepultus jacet, hoc epitaphio cohoneſtatus.

Viator? Expectat hic Angeli tubam Angelus Andaloro nobilis Meſſanæ civis. Ad æternum vitæ aurũ corde, & ope aſpiravit uſque dum expiravit. Egenia gre, ore, & labore ſemper præſtò fuit. Vixit ut inter mortuos adhuc vivat; ſic vive, ut in æternum vivas. Univerſali decreto reſpondit die XXII. Junii, anno ætatis ſuæ LXII. natì Domini M.DC. XCIII.

FRANCISCUS ANSALONUS Meſſanenſis Poeta; vernaculâ linguâ non contemnenda ſcripſit; præſertim carmine ſiculo

Vita, Martirio, e Traslazione della Glorioſa Vergine, e Martire S. Agata. Venetiis apud Joannem Comenzinum 1565. in 8. & Panormi apud Roſſellum 1644. in 8.

FRANCISCVS ANTONIVS ARETIVS Syracuſanus, nobiliſſimo genere ortus, florente adhuc ætate amœnioribus literis ſeſe addixit: à poeticis præſertim ſtudiis laudatus, inter Academicos Reaccenſos recenſitus, Panormi inclaruit. Inde maturant adeptus ætatem, & Sacerdotis charactere inſignitus, Mathematicas, & Philoſophicas diſciplinâs amplexus eſt: doctrinâ egregiè excultus ab omnibus paſſim Philoſophi nomine vocabatur. Obiit Syracuſis 18. Julii 1672. & in Eccleſia S. Franciſci conditus eſt. Leo Allatius in dramaturgia iudic. 6. pag. 591. & 592. has comœdias ſcripſiſſe teſtatur Italicè:

L'Amurat.)

La Criſeide.)

La Corinna.)

Gl'Incanti) Comedie in proſa;

Il Mercurio.)

L'Oſſeria.)

Lo Schiavo.)

La Vergine Comedia in verſo.

Il Prometeo Tragedia in verſo.

Le turbolenze di Cuccagna.

His addo ex relatione Michaelis Angeli Manchrufi,

Il ſinto Principe.

Le rovine degli Innamorati.

Hæc omnia m. ſſ. reliquit cùm ad Mathematicas diſciplinâs animum diverſiſſet. Scripſit etiam eodem Allatio teſte: *opera multa Mathematica.*

FRANCISCVS ANTONIVS BARDI Agrigentinus, vir politionibus literis excultus, inter Infulſcatos, vulgò *Offuſcati*, Academicos Agrigenti fuit adſcriptus. Obiit mente capruſ circa annum 1670. Dum integra conſiſteret mente edidit Italicè

Norma d'Ortografia. Panormi apud Bosium 1660. in 12.

Numeri illustrati. Ibidem typis Petri de Isola 1660. in 8.

FRANCISCUS ANTONIVS COSTA nobilis Messanensis, natus anno 1571. parentibus Paduano Costa, & Matthia Columba, Jurisprudentiæ studiis dicatus, singulari doctrinâ, morumque integritate effuluit. Novies Messanæ in Straticoti Curia Judicis munere insignitus est: & Straticoti vices non semel substituit. Quinquies etiam Judex Magnæ Regiæ Curiæ præhuit; semel etiam in Regii Concistorii Senatu Judex sedit. Bis Generalis Regni Vicarius ad ardua pertractanda negotia à Proregibus Siciliæ missus est, cum amplissima potestate. Tandem honoribus plenus obiit Messanæ octogenario major anno 1656. Hujus laudes habes apud Petrum Ansalonum *de sua familia* pag. 267. Antoninum Dianam *resol. moral. par. 3. tract. 1. resol. 9.* & Placidum Reinam *notis. histor. Messan. par. 2. pag. 284.* Edidit Volumen *Consiliorum, sive Responsorum Juris, cum additionibus Placidi Costa filii*. Messanæ typis Petri Brex 1619. in fol.

FRANCISCUS APARES Leontinus Sacerdos, Philosophiæ, & Theologiæ Doctor, Abbas S. Viti, Carolentini Archipresbyter, & Vicarius Foraneus. Vir non minus gravioribus scientiis egregiè imbutus enituit, quàm humanis literis excultissimus, ac virtutibus clarus. Obiit Carolentini 15. Augusti 1682. annum agens 71. Ipsum laudat Placidus Reina *not. hist. Messan. par. 2. pag. 66.* In lucem emisit

De in universa Calabria Terramotu, ejus causis, signis, effectibus, temporibus, & locis. Messanæ apud Viduam Jo. Francisci Bianco 1639. in 8.

Siculum Triumphum, pro Carolo II. Rege admirandam Siculorum Acclamationem. I anormi ex typographia Petri de Isola 1667. in 4.

FRANCISCUS ARENA Messanensis Ordinis Capuccinorum, natus anno 1646. cum ex aliorum calamitate virtutum documenta collegisset, ad regularis instituti asylum advolavit. Eloquentiæ studia amplexus, eximia cum laude, & fructu in cinerale jejunio conciones habuit Romæ, Panormi, Drepani, Neapoli, & alibi. Pluries Ordinis Cænobia rexit. Vivit nunc Drepani dum hæc scribimus morum integritate conspicuus. Evulgavit Italicè

Il Revere fiammeggiante del Tebro nel candidissimo Neri insuocato à fiamme di Pentecoste. Panegirico del Gl. Patriarca S. Filippo Neri. Drepani apud Francum 1700. in 4.

Alia scripsit edenda ad Concionatorum utilitatem.

FRANCISCUS AVELLINUS Messanensis Philosophiæ, & Medicinæ Doctor eximius: pluries ob doctrinæ promerita, in Messanensi Medicorum Collegio Priorem, ut vocant, egit cum laude. Claruit annò 1637. quo edidit

Expositionem contra chymicos, quâ eorum paradoxæ, seu rationis umbræ (si quæ sunt) evincuntur, ejectantur, expelluntur. Messanæ apud viduam

hæredem Joannis Francisci Bianco 1637. in 4.

FRANCISCUS AVOLA Calatafimi natus 11. Septembris 1667. à teneris annis literis egregias ingenii vires addixit. Absolutis humaniorum literarum studiis, in Scotisticæ philosophiæ palestra sedulò insudavit. Inde sub Nicolao Barone eximio medicinæ Doctore experimentalis Philosophiæ facilitati operam navavit, juxta recentiorum placita; puta Cartesii, Gassendi, aliorumque; eaque solùm amplexus est, quæ rationi consonæ sunt, ac experienciâ firmantur. Inde ab eodem medicinam audivit, & Panormi, Francisco Zambara duce, medicæ praxi instructus, demum Salerni 23. Aprilis 1690. Philosophiæ, & Medicinæ laureâ insignitus est. Gravioribus hisce studiis, genio indulgens, politiores literas innexuit. Musas præsertim Etruscas sequutus, nonnulla protulit ingenii monumenta cum literatorum laude. Doctrinâ, & eruditione insignis apud suos in patria, salutarem ægrotorum curam suscepit, non sine permaximo ipsorum profectu: ibique, ut naturæ arcana penetraret, chymicæ arti etiam operam dedit. Sed dum vehementius in scientias adipiscendas incumberet, oculorum lumine captus est anno 1702. cum summo amicorum, ac literatorum dolore. In patria nunc vivit anno quo hæc scribimus 1706. & cæcitatæ molestias sustinet. Utinam vir eximius optatissimæ luci restitutus, studia intermissa resumeret. Edidit Italicè

Ode Epitalamica nelle nozze di D. Blasco Ventimiglia, Conte di Ventimiglia, e Marchese di Geraci, e D. Felice Ventimiglia de' Marchesi di Geraci. Panormi apud Thomam Romolum 1691. in 4.

Scripsit etiam edenda hæc alia;

Observationes Medicinales.

Consultationes Medicinales.

Epistolam Philosophicam ad Amicum Peripateticum, in qua Aristotelicorum sententia de forma substantialis materialis educatione, ac de virtuali elementorum in mixtò existentia tum rationibus, tum experimentis exploditur: cui accessit apologia physico-epistolaris, per quam ne dum vindicantur prædictæ conclusiones, verum etiam, & quadam alia theorematum philosophica enodantur pro fulcienda experimentalium Neotericorum doctrina.

Italicè verò

Poesie liriche, dialoghi, e compositioni sceniche.

L' Ester Trionfate drama. anno 1700. Calatafimi magno cum plausu recitata.

Apologia in difesa dell' ode Epitalamica.

Canzoni Siciliane.

FRANCISCUS AURIA v. Ioannes Franciscus Auria

FRANCISCUS BAELI nobilis Mylensis natus 15. Decembris 1639. à teneris annis literis admotus, è gravioribus studiis, præsertim ex Mathematicis disciplinis, Astronomicis, & Geographicis, quibus ingenii felicitatem devovit, haud vulgarem hausit eruditionem. Ex naturali verò propensione, magno animi ardore amœniores literas adamavit: hinc historica, variaque eruditione locupletatus, tum poesi, tum oratoriâ claruit, variat-

variasque Academias illustravit. Viginti annos extra Siciliam insumpsit; ephebus enim relictâ patriâ anno 1660. ad ipsam regressus est recurrente anno 1680. Septennio moras protraxit Parisiis, ubi maiorem studiorum partem confecit; septennio etiam Matriti: reliquam annorum feriem in itineribus, variisque regionibus lustrandis traduxit: Italiam enim Germaniam, Belgium, Bataviam, Hiberniam, Britanniam, Norvegiam, Daniam, Pomeraniam, Poloniam, Pannoniam, aliasque Provincias peragravit: ac harum nonnullas tertium circumspexit. In Regis Catholici aula, ac Cæsarea æstimationem eximiam promeruit; Principibus, Dynastis, ac Magnatibus gratissimus. Cum autem ad patriam remeasset anno 1695. à Francisco Paceco, Duce Vzedæ, Siciliæ Prorege, ipso inscio, patræ dux electus est: pluraque promeritis exigentibus, accepisset, ni Prorex regnum aliis gubernandum cessisset. Vivit nunc ab honoribus penitus alienus, & Musarum otii gaudet. Edidit italicè

Lo Statista ristretto. Venetiis typis Io: Bonfantis 1676. in 12.

La Polifena. Comedia in verso. Ibid. apud Brignoncium 1676. in 12.

La Corona, o vero il giuoco degli Asili, nuova inventione. Ibidem apud Milocum 1676. in 12. hanc opellam, quæ novum ludi adinventum complectitur, secundis curis expolitam, & auctâ recudere curat.

Il Siciliano veridico, o vero Risposta, e vera dimostrazione del presente, e susseguente stato della Città di Messina. Francofurti apud Marianum Karlett 1676. in 12. suppresso nomine.

Prælo parata habet hæc alia:

Tempe Panajo, o vera la Ninfa linsata, o vero il Talamo Alterato. Tragicomedia pastorale in 4.

Tratti lirici, che comprendono odi, e sonetti.

FRANCISCVS BALDVCCIUS Panormitanus, inter Etruscos Poetas celeberrimus, tum carminum elegantiam, tum argutiarum lepore conspicuus. Poetico, magnoque ingenio egregiè dotatus, fervido naturæ impetu abreptus, à teneris unguiculis venustissima protulit carmina, ac politiores literas coluit. Ad eum Poësis fastigium evexere egregium virum nitidissimi ingenii doctes, ut inter præstantiores meritò fuerit adscriptus, & inter Reaccensos Panormi Academicos recensitus. At adversæ fortunæ injuriis compulsus, relictâ patriâ, alibi felicioris vitæ rationem exquisivit. Neapolim appulsus, ibi aliquandiu vixit: mox Romam digressus, paulò post militiæ nomen dedit, & cum militaribus copiis, à Clemente VIII. in Pannoniam missis, Ioanne Francisco Aldobrandino supremo exercitus moderatore, transvectus, Martis studia sequutus est; ut ipsemet Balduccius ait *par. 2. carminum pag. 584. & 637.* Romam regressus cultiora literarum studia resumpsit; & cum ibidè magnâ apud omnes opinione tunc floreret celeberrima Humoristarum Academia, in ipsam ab Henrico Falconio Literarum protectore introductus est: ibique statim ac auditus, plausibus fuit exceptus. Erat ipsi inge-

nium magnum, vividumque, adeout, etsi non multum literis operam navasset, attamen in poetica facultate ad eum perfectionis gradum facili negotio pervenit, quò alii omnibus scientiis instructissimi, græcis, latinisque literis edocti, post diuturnum laborem, ac maximam industriam, vix adspirare potuere, ex poetici ingenii inopia. Hinc ab ornatissimis viris poetica Balduccii monumenta magna cum laude semper demirata sunt: ipsa etenim præclarissima constituebant styli elegantia, ac sublimitas, dictionis magnificentia; genus dicendi dilucidum, argutum, sententiarum gravitate facundum, venustissimum, acutum. In cantiunculis suis lyrica dulcedine, leporibusque summo artificio refferis, ad Anacreontis elegantiam proprius accessisse fatentur omnes; ac illius Poetæ gloriam ne dum coæquasse compertum est, verum etiam Italicis rythmis superasse, non sine solidæ rationis fundamento, putat acris iudicii vir Ioannes Marius de Crescimbene in *histor. poës. vulgar. lib. 2. pag. 161.* ideoque in hoc suavissimo poësis metro, Balduccio Principis palma deferenda. Illud poësis genus, quod Romæ Oratorii, vel Cantate, alibi Dialogos vocant, musicis modulis in Ecclesiis decantari solitum, omnium primus invenit, ac edidit. Hinc ipso duce, & præceptore, nonnulli ab ipso edocti, celeberrimam Poetarum famam assecuti sunt; inter quos recensendus Simon Raus Panormitanus, Episcopus Pætenfis, de quo suo loco. Romæ ergo cum noster Balduccius carminibus suis Principum virorum S. R. E. Cardinalium laudes extulisset; & in primis Urbani VIII. Pont. Max. eorumque singularem æstimationem promerisset; non modò egregios plausus, verum etiam à celebratorum munificentia, ingentes obtinuit opes, quibus rei familiaris subsidia abundè accepit: vitam ideoque traducere commodè potuisset, si prudentis æconomiæ regulis, futuris temporibus consulisset: & ni effrænata profusione omnia dissipasset. Hinc inopiæ fluctibus sæpè jactatus, epistolis conscribendis operam dedit, & à secretis fuit multorum Dynastarum, ac Principum virorum, præsertim Virginii Cæsarini, Ioannis Antonii Vrsini S. Gemini Ducis, Scipionis Borghesii S. R. E. Cardinalis, Comititis Novellaræ, Ducis Bracciani, aliorum S. R. Cardinalium, Romanorumq; Procerum, quibus ejus opera gratissima fuit. Sed ignea, quâ dominabatur naturæ vi (vividissimos enim, magnosque animi sensus in exigua corporis mole servabat) vel ex animi nobilitate, quâ nimium molestè aliis obsequebatur, vel tandem, quia ab Aulicorum artificiis, laqueisque abhorrebat Balduccii animus, morumque candor ingenuus; sæpius inconstantiam exagitatus, excusso servitutis iugo, ab uno ad alium confugiebat Dominum: adeout non rarò deficientibus vitæ præfidiis, egestatis angustiam, multum gloriæ nomini suo detraxit. Sed non eò devenit, ut despectus apud literatos delitesceret: ipsorum enim amorem, ac venerationem promeritus, ab eisdem omnibus benevolentia officii complexus est: ac sæpius rebus suis peramanter providere

dere curarunt. Tandem Clericali iulitæ ascriptus, ac Sacerdotali charactere insignitus, ut vitæ confuleret in Xenodochio S. Xisti Capellanum, egit. Inde Paulo Sfortiæ gratissimus fuit: demum à Gallicani Principe summâ æstimatione exceptus. In huius palatio gravissimo affectus morbo: etsi ex ipsius Principis liberalitate omnibus fuisset procuratus; attamen ad Nosocomium Basilicæ Lateranensis se transtulit. Lethali corporis fluxu enervatus; inde febri correptus, invalescente morbo post 22. diem vivere desiit, magno Literatorum dolore anno 1642. Antequam Balduccii laudatores proferam, non præternittendum de eo Jani Nicii Erythræi, sive potius Joan. Victorii Roscii iudicium: hic etenim in *Pinacotheca Imaginum illustrium Virorum* tom. 2. num. 4. pag. 18. quamvis Balduccii ingenium, ac ejusdem carmina eximiis laudibus extollat; attamen ineptias nonnullas, ac vilia quædam literato viro indigna, Balduccio appingit: ac tanti Poetæ famam obnubilare attentat. At animadvertendum cum eruditissimo viro Prospero Mandosio in *Theatro, quod Max. Christiani Orbis Pontificum Archiatros exhibet* pag. 21. Parum Erythræi credendum: facile namque in omnes inzebitur, omniumque ferè summam post nonnullas laudes vehementer ledere studuit; & in *Bibliotheca Romana* vol. 2. cent. 9. num. 57. pag. 252. ubi de Roscio, ait: *Quia ad maledicendum pronus fuit, à multis contumeliis laceratur, nam de singulis ferè, quos suis in Pinacothecis nominavit, maledicè, atque contumeliosè scripsit.* Hinc sub anagrammatico nomine Jani Nicii Erythræi amarulentum, animum cœlare curavit. Addo quod Roscius Jo. Baptistæ Marini celeberrimi Varis fuit amantissimus; & sicut ejus propugnatores unice dilexit, ita Thomæ Stigliani Marino infensi inimicus fuit, cui Balduccius amicitie vinculis diu adstrictus vixit; ut ex præfationibus ejusdem Balduccii, operibus Stigliani præfixis, & ex Stigliani epistolis pag. 142. & 231. ut etiam ex Scipione Henrico in *Bellis Parnasi* lib. 2. pag. 148. patet. Ideoque Balduccius odium innumere turbæ, quæ Marinum sequebatur, & in primis memorati Roscii, aliquando in se concitavit. Hinc ex amicorum benevolentia admonitus Balduccius, ne Stigliani amore ulterius Marini studiosos, contra se ipsum excitaret, tandem ab ejus amicitia declinavit, ut ex epistolis ejusdem Stigliani p. 141. proditum est. Jano opposita scribit Aloysius Ficinus, qui in epistola ad Philippum Marchesellum inter Balduccii carmina, post ejus mortem edita, pag. 461. nepote Balduccii familiaris, ipsius virtutes conspexit, & emeritis laudibus extollit: & Vincen- tius Auria in elogiis m. ss. Panormitanorum Literatorum, ex relationibus fide dignis, testatur, Balduccium ingenuis moribus ornatum claruisse; quibus in sui amorem excitavit omnes: additque, quod pauperum ærumnas compatiens animi sensu inspicere consuevit: ideoque in illos ne dum liberalis, verum etiam profusus, se ipsum bonis, quibus affluenter fuerat à Principibus cum- mulatus, sæpius spoliavit, ut aliorum inopiæ con- suleret: ac se ipsum paupertate oppressit, ut pau-

pettatis angoribus affectos levaret. Nunc Romæ in præclarissima Humoristarum Academia, ejus effigies graphycè expressa, in virtutis, & venerationis testimonium servatur. Balduccium celebrant Leo Allatius in libro *Apes Urbane* pag. 104. Simon Raus in *carminib.* pa. 40. Scipio Henricus in *Bellis Parnasi* pag. 139. Joseph Galeanus in *Musis Siculis* par. 2. tom. 1. pag. 174. Joseph de Flores in *carmin.* pag. 56. Angelicus Aprosius Vi- giutimillius, sub Scipionis Glareani nomine, in li- bro: *l'occhiale stritolato* pag. 205. & in libro: *la Grillaja, Grill.* 13. pag. 159. & sub nomine Caroli Galilioni in libro inscripto: *il Buratto* pag. 144. Joannes Franciscus Lauredanus in *epistolis* par. 1. pag. 37. & 87. Antonius Muscettola in libro: *Gabinetto delle Muse* pag. 33. Hieronymus Genuinus in *anagramm.* pag. 126. & 201. Thomas de Leva in *Gemmis poeticis* in epistola ad Dominicum Benignum, Joann. Franc. Maja in *epist.* par. 2. pag. 124. Julius Cæsar Benedictus in *consult. medicinal.* pag. 140. Dominicus Berti in *Apolline Pythio* p. 222. Ludov. Morerius in *diffion.* tom. 1. pag. 427. Franciscus Fulvius Frugonus in libro: *Cane di Diogene* latr. 5. racc. 10. pag. 302. Joseph Malatesta Garussi in *Italia Academica* pag. 15. Joannes Marius de Crescimbene in *hist. poes. vulg. lib.* 2. pag. 161. qui circa annum 1649. decessisse ait: & in comment. vol. 1. lib. 3. cap. 18. pag. 166. & lib. 4. cap. 15. pag. 256. & 257. ubi ipsū circa annum 1645. constituit, Vincentius Coronelli in *Biblioth.* to. 5. n. 604. aliq. Joannes Baptista Spada in *viridario epit.* ejus carmina cum præstantiorū Poetarū monumentis sæpè adducit. Edidit Italicè

Tributo di Parnasso alla Maestà Cesarea di Ferdinando III. d'Austria. Romæ 1638. in 4. Ex iudice Bibliothecæ Barberinæ tom. 1. pag. 103.

La Pace Urbana. Canzone. Neapoli 1632. in 4. ex eodem iudice.

Poesie, in libro: *Poesie degli Accademici Fantastici di Roma.* Romæ 1637.

Rime Parte Prima. Romæ apud Gulielmum Franciottum 1630. in 12. & iterum ibidem apud Franciscum Monetam 1645. in 12.

Rime. Parte Seconda. Ibidem apud Manolfum 1646. in 12.

Extat & in ejus calce discursus Academicus de Vesuvii incendijs, ibique eius proſæ promittuntur, sed vel perire, vel apud aliquem adhuc delitescent. Vtraque pars carminum, ubi omnia poetica Balduccii monumenta etrusca habes, prodiit Venetijs apud Franciscum Baba 1655. & iterum 1663, in 12.

Vernaculâ lingua scripsit

Canzoni Siciliane. In Musis Siculis par. 3. tom. 1. Panormi typis Decii Cyrilli 1647. in 12. & apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

Extant denum nostri Balduccii præfationes ad Thomæ Stigliani lucubrationes, nempe in libris italicè scriptis *l'occhiale.* Venetijs apud Petrum Carapellum 1627. in 12. *Il Canzoniero.* Romæ apud Bartholomæum Zannettum 1623. in 12. *Il Nuovo Mondo.* Ibid. typis Jacobi Mascardi 1628. in 8.

FRAN-

FRANCISCUS BALISTRERI Messanensis Poeta, ut vidi apud Julium Cæsarem Capaccium in *Elogiis* pag. 81. ubi ejus *Epigramma* extat in *Massali-nam*. Ipsius etiam meminit Joannes Vigiutimillius in indice Poetarum Siculorum, quem suo de Poetis Bucolicis libro præfixit. Illum esse puto, qui ex indice Bibliothecæ Barberinæ tom. 1. pag. 106. opusculum edidit inscriptum

Periocha de Accentibus. Neapoli 1557. in 8. ubi Franciscus Belistherius vocatur.

FRANCISCUS BARBERINUS BENICI Alicantensis Sacerdos, natus 3. Decembris 1642. ac literis addictus Jurisprudentiæ lauream accepit. Arithmetices peritissimus fuit, nullique secundus. Astronomiæ, & Geometriæ facultates insigniter calluit. Ab ingenio, morumque integritate præclarus, æstimationem promeruit non vulgarem. Obiit Panormi, ubi diu vixit, 26. Septembris 1702. & in Ecclesia S. Josephi Clericorum Regularium sepultus est. Edidit Italicè

L'Arithmetica Pratica libro primo. Panormi apud Ignatium Calatro 1697. in 4. Prælo paraverat

Arithmetica Pratica in diverse tariffe, ed operationi à memoria, con ruote curiose della fatta della Luna, e delle feste mobili da comprendersi con i punti di due dadi. m. s. in 4.

Arithmetica scholastica per insegnare con facilità l'Arithmetica in tutte l'operazioni. m. s. in fol. servatur Panormi in Bibliotheca D. Francisci Marchesii Canonici Panormitani.

L'Agricoltura Praticabile in tutte le azzioni della Villa, con regole Geometriche di misurar terre, fabbriche, corpi cubi, e vacui, e ogn'altro che spetta all'Architettura.

Il Lunario perpetuo secondo il moto medio della Luna, con feste mobili perpetui.

Del vero giorno della Passione, e Morte di Christo Nostro Redentore, con prove evidenti, e puntuali. m. s. servatur apud laudatum Marchesium.

FRANCISCUS BARDI Panormitanus Societatis Iesu: vir clarissimo genere exortus, avitæ nobilitatis splendoribus, singulari doctrinâ amplificavit. Natus ex Nicolao Bardi Sambucæ Matchione, & Elisabetha Bononia anno 1583. literarum studiis ingenii sublimitatem mancipavit: & exacto Philosophiæ, ac Theologiæ curriculo, annum agens 27. Societati nomen dedit anno 1610. in qua sollempni quatuor votorum Sacramento se adstrinxit. Cum autem doctrinæ fastigium superasset, eâ qua pollebat ingenii felicitate, eximia cum laude Philosophiam docuit novennio, Theologiam scholasticam quinquennio, ac moralem duodecim annis. Studiorum præfectura cohonestatus in Panormitano Collegio, per annos sexdecim eo in munere floruit, non sine sui acutissimi ingenii plausu. Ne dum magnam doctrinæ conciliavit opinionem, verum etiam ad sui venerationem concitavit omnes: ideoque ad ipsum veluti ad delphicum tripodem in difficillimis controversiis confugiebant, ut sapientiæ suæ oracula consulerent. In Sacra Inquisitionis Siciliæ Tribunali claruit Cōsultor, & Cēsor: ac in Dic-

cesi Panormitana, & Agrigentina Synodalis examinatus. Inter honores, doctrinâ assequutos, religiosissimæ vitæ regulam servavit, ac mirificam animi demissionem coluit. Hinc, fervescens, aliquando disputationum ardore, si fortè aliquē offendisse putabat, statim eundem omnibus benevolentiae officiis prosequabatur; ac ubicumque occurreret peramanter complectabatur. Omnibus prodesse libentissimè curabat, humanitate, ac prudentiâ instructissimus. Tandem fractis ex assiduo studio viribus, cum annum ageret 78. decessit in eodem Panormitano Collegio 28. Martii 1661. Quæ typis dedit hæc sunt.

Bulla Cruciatæ explicata, & illustrata tractatibus locupletissimis. Panormi typis Nicolai Bua, & Michaelis Portanova 1648. in fol. & iterum illustrata additionibus, & vindicationibus contra P. Andream Mendo. Panormi apud Iosephum Bisagnum 1656. in fol.

Selecta quæstiones ex universa Morali Theologia, in quibus plura pro utroq; foro exactè perpenduntur undecim libris comprehensæ. Ibidem apud eundem 1653. in fol.

In Regulas Juris Canonici in sexto luculentissima Commentaria. Panormi apud Iosephum Bisagnum 1661. in fol.

Disceptationes Morales de conscientia in communi, recta, erronea, probabili, dubia, & scrupulosa. Panormi apud Cyrillum 1650. in fol. & Francofurti apud Ioannem Godefridum 1653. in fol.

Opusculum. De appositione Sancti in Kalendario Siculo. Panormi ex typographia Nicolai Bua 1653. in 4.

Servantur in Bibliotheca Collegii Panormitani hæc aliz ipsius locubrations n. ss.

Judicium privatum de controversiis inter Cardinalem de Torres, & PP. Benedictinos.

Consilia.

In primam partem D. Thomæ.

In Decalogum.

De Censuris.

Logica.

Physica.

De Scientia Media.

FRANCISCUS BARONE Panormitanus natus 11. Novembris 1622. Vix humanis literis tinctus, ex desiderio videndi præclariora Urbium, relictâ patriâ magnam Italiæ partem perlustravit; ibique politioribus literis ingenium addidit. Ex naturali propensione poesim coluit; & è Poetatum, ac historicorum lectione cruditioris ornamenta consequutus, tum ætrusco, tum vernaculo idiomate multa hand spernenda, numerisq; alligata cecinit; & inter Reaccensos Panormi fuit adscriptus. Ad levandum rei familiaris onustelas acu pingere studuit. Octogenario major decessit Panormi anno 1705. Scripsit italicè

Gloria di Palermo Panegirico in sesta rima. Panormi apud Michaellem Costantium 1701. in 8.

Vernaculâ linguâ

Canzuni Siciliani supra lu funerali di lu Re N. S. lu Catolicu D. Filippu IV. d' Austria celebratu in Palermo

termu a 13. di Febraru 1666. Ibidem apud Buam, & Camagna 1666. in 8.

La Porta d' Austria, o vera Porta nova rinovata. Ibidem apud eisdem 1669. in 8.

Martiru di S. Agata V. e M. Palermitana Poema Epicu. Ibidem typis Anglese, & Leonis 1692. in 8. Italicè versum hoc poema praelo parabat.

L'Inondatione di Palermo. Ibidem 1668, in 8.

Le Fontane di Palermo. Ibidem.

Hæc etiam edenda scripserat, nempe italicè

Lazaro Mendico canzonette.

La nascita di Christo N.S. con la sua vita sino alli 32. anni.

Siculâ linguâ

Le Grandezze di Napoli, e di Palermo;

Contro il Giuoco terza rima.

L'Ernesto in terza rima.

La Vita humana in terza rima.

La Pazzia d' Amore in terza rima,

I lamenti del Corteggiano per non avere fatto profitto in Corte: con la risposta.

FRANCISCUS BARONIUS, ET MANFREDI Montereagalensis Sacerdos: à primæ ætate Panormum delatus, in Clericorum Seminario literas hausit humanas. Inde cum Societati Iesu nomen dedisset, graviores disciplinas accepit: Philosophicis, ac Theologis studiis nulli secundus. Sed è Societate egressus ætate prioribus literis egregiâ navavit operam: à linguæ latinæ cultu, carminû elegantia, oratoriâ, ac historicâ facultate emeritis laudibus commendatus. Eruditionis tum antiquæ, tum recentioris ornamentis abundè locupletatus enituit. Ideoque in sui amorem, ac venerationem literatos Siculos, exterosque præsertim Romæ degentes, excitavit. Senatus Panormitani aliquandiu à secretis fuit. De Panormitana Urbe benemerentissimus, ipsius maiestatem calamo propugnavit; librisq; editis permagno studio exornare curavit. Hinc nunquam otiosus novû semper aliquod meditabatur, ut Panormitanæ Urbis gloria latius clucesceret. Anno 1647. cum Panormitana plebs, ex frumenti inopiâ debaccharetur, ab invidentibus falsò (ut fama prædicat) insimulatus, quòd popularibus auxerem præbuisset, primum carceribus S. Officii mancipatus, ut scribit Andreas Pocili, seu verius Placidus Reina in *Tumultuationibus Panormi par. 1. pag. 153. e 154.* (qui ejus famam immèritò proficiendere contendit) inde anno 1648. in Insulam Cosyræ, vulgò *Pantellaria*, missus, ut idem habet *par. 2. pag. 40.* tandem in Castro Caetæ reclusus fuit. Ibi totus ad pietatis, charitatisq; studia animum appulit; eximias enim animi sui dotes in concionibus ad milites habendis, in aliis illius castri viris, ad meliorem frugem revocandis, in confessionibus excipiendis, aliisq; piis operibus sese addixit. Ibiq; tandem editis pietatis argumentis, vitam absolvit circa annum 1654. quæ omnia mihi fide dignissimus testatus est. Ipsi meminit Philippus Labbe in *Bibl. Bibliothecar. p. 52.* & Vincentius Coronelli in *Biblioth. to. 5. n. 1372.* Quæ evulgavit hæc sunt.

De Mæstate Panormitana libras quatuor. Panormi apud Alphonsum de Isola 1630. in fol.

Sicula Nobilitatis Amphitheatrum Sacris Pontificiis, promiscuis insignitum, ac nostratibus Imaginibus exornatum. Panormi apud Antonium Martarellum 1639. in 4.

Judicium in Historiam Antonini de Amico. Panormi apud Alphonsum de Isola 1641. in 4.

De S. Rosalia Carmen. Panormi ex typographia Decii Cyrilli 1630. in 4.

Vindicata Veritas Panormitana. Venetiis ad Caudentis Salamandre insignie 1629. in 4.

Ad Illustr. D. Franciscum Spatafora Roccellæ Marchionem, & Malettæ Principem flores Itali. Neapoli ex typographia Ioan: Dominici Ranchalioli 1634. in 8.

Ad Sp. D. Franciscum Mutium Senatus Panormitani M. Notarium Iurisprudentiæ Doctorem Carmen. Panormi apud Decium Cyrillum 1633. in 8.

Cælia Antonii Venetiani latinè reddita. Panormi apud Alphonsum de Isola 1637. in 16. & iterum apud eundem 1645. in 8.

Smilacis Idyllium à Hieronymo Preti Etruscis versibus conscriptum, astrictis pedibus latinitate donatum. Panormi apud Petrû Coppola 1642. in 8.

Vesuvii Montis Incendium. Neapoli ex Indice Biblioth. Barberinæ tom. 1. pag. 114. & tom. 2. pag. 16. Italicè

Palermo Glorioso. Panormi typis Alphonsi de Isola 1645. in 4.

L' Historico Avveduto. Ibidem apud Decium Cyrillum 1641. in 12.

Vita del B. Pietro Geremia Religioso de' Rev. Padri Domenicani. Ibidem typis Alphonsi de Isola 1644. in 4.

Vita del B. Gerardo Cagnuolo Religioso de' Minori Conventuali. Ibidem apud eundem 1643. in 4.

Vita di S. Antonio di Padova. Ibidem apud eundem 1643. in 4.

Ristretto de' Processi nel publico Spettacolo della Fede divulgati, ed espediti à 9. di Settembre 1640. dalla S. Inquisitione di Sicilia nella piazza della Madre Chiesa di Palermo. Ibidem apud Antonium Martarellum 1640. in 4.

Della Cronica di Palermo Parte prima. Ibidem apud Petrum de Isola 1646. in fol. hoc opus etsi ex magna parte editum, attamen non absolvit. Scripsit etiam Italicè

Palermo Glorioso Parte seconda. m. s. authographum extat apud me, ac multas Sanctorum, ac Beatorum vitas complectitur.

Giuditio, e censura del Vespro Siciliano composto da D. Filadelfo Mugnòs.

Prediche sopra gli Evangelij dell' Anno.

Orazione funerale in morte della Sig. D. Elena Ventimiglia. Latinè verò

Fasciculum myrrhæ.

Epigrammata, Elegias, & alia carmina.

Orationem de Cutoniorum familia.

Vitam S. Rosaliæ Virginis Panormitanæ.

Dynastiam Siculam, quæ Principes, Duces, Marchiones, Comites, Vicecomites, Barones, Equitesque complectebatur.

Defensionem libri de Mæstate Panormitana. servatur in Bibliotheca Sancti Martini Monachorum

rum Casinenſium juxta Panormum.

Ejus curâ prodire nonnulla Antonii Venetiani opera, edita Panormi apud Alphonſum de Ifola 1646. in 4. quibus Vitam ipſius Venetiani à ſcriptam præfixit.

FRANCISCUS BARONIUS Panormitanus Jurisconſultus doctiſſimus, in legalibus ſtudiis conſumatiffimus. Aliquandiu Jura civilia explana- vit Panormi magna cum auditorum utilitate. Cauſarum patrociniſm non ſine eximia doctri- nâ laude peregit: ideoque meritò æſtimatione pro- ſequutus, ac honoribus fuit cohonestatus. Bis in Panormitano Prætorio Judex ſedit, ſemel in Con- ſiſtorii S. R. Conſcientiæ Senatu. Regii Conſilia- riî munere etiam inſignitus, ac etiam Advocato- rum Examiner claruit. Obiit Panormi die 13. Decembris anno 1679. & in Eccleſiâ S. Domini- ci ſepulturæ traditus eſt. Ejus laudes ſervantur apud D. Franciſcum Strada in libro: *Quietationes* p. 14. & Coronelli me citato *Bibl. t. 5. n. 1373*. Edidit

De Citatione Tomum Primum. Panormi apud Nicolaum Buam 1645. in fol.

Tomum Secundum. Ibidem apud Cyrillos 1650. in fol.

Tomum Tertium. Ibidem apud Nicolaum Buam 1654. in fol.

Additiones ad Tractatum de Citatione. Ibidem apud Cyrillos 1654. in fol.

De Effectibus Inimicitie Tomum Primum. Ibidem apud Petrum de Ifola 1656. in fol.

Tomum Secundum. Ibidem ex typographia Pe- tri Coppola 1658. in fol.

Racemationes ad Tertium librum de Citatione, & ad Tractatum de Effectibus Inimicitie. Ibidem ex typographia Petri de Ifola 1656. in fol.

Conſilia diverſorum Siculorum ſuper Privilegium Fel. Urbis Panormi, quod Fiſcus non poſſit principa- liter agere contra cives, cum additionibus D. Fran- ciſci Baronii. Ibidem apud Maringum 1656. in 4.

De Effectibus minoris ætatis circa Judicialia. Ibi- dem apud Boſſium 1658. in fol.

De Effectibus minoris ætatis circa Contractus, ul- timas voluntates, & ſpiritualia. Ibidem apud eum- dem 1661. in fol.

De Corpore, & ejusque partibus. Tomum Primum. Ibidem apud Boſſium 1664. in fol.

Tomum Secundum. Ibid. apud eundem 1668. in fol.

Allegationes in cauſa revendicationis ſendorum Joancaxi, & Rakaturco. Ibidem apud Nicolaum Buam, & Michaelem Portannovam 1644. in fol. & iterum apud Cyrillos 1651. in fol.

Hunc ſcriptorem cum Franciſco Baronio ſupra notato, homonymiæ fraude deceptus, confundit auctor Indicis Bibliothecæ Collegii Panormitani Soc. Jeſu pag. 203. & 204.

FRANCISCUS BELLUS Saccenſis Tertii Or- dinis S. Franciſci, Sacræ Theologiæ Magiſter, ac Concionator celebris tum in Sicilia, tû in Gallia Subalpina. Floruit circa annum 1600. De eo vi- de Bordonum in *Chron. Tertii Ordin. S. Franciſci* cap. 38. pag. 556. & Ab. Pirrum not. *Eccl. Agrigent.* pag. 337. Scripſit Italicè

Libro della Verità Chriſtiana, nel quale s'appor- tano molte figure dell' antico Teſtamento intorno à i miſterii della noſtra Fede. Ticini apud Petrum Ber- tolum 1601. in 12.

Addit Bordonus: *ſerunt opus edidiſſe valdè eru- ditum ſuper Decalogum, quod non dum ad manus no- ſtras pervenit*.

FRANCISCUS BERTOLUS Thermitanus Ju- risconſultus doctri- nâ inſigniter clarus, Meſſanæ, ubi uxorem duxit, domicilium tranſtulit ſuum, & diu cauſarû patrociniû, cum ſui laude feliciter egit. Straticotialis Curie Judex ſedit an. 1665. 1668. 1669. Obiit Meſſanæ anno 1701. De eo Vincentius Solitus in *hiſt. Thermar. tom. 2. par. 6. cap. 3. pag. 134*. Antonius Ferrarottus in *addit. ad librum de præminen. Straticoti* pag. 139. Edidit

Allegationes pro Ill. & Rev. Domino D. Placido de Joanne Archimandrita Meſſanæ contra Reveren- dos Deputatos operis quondam Vincentii Juſtiniani. Meſſanæ typis Vincentii de Amico 1687. in fol.

Allegationes pro D. Anna Stitia, & Spadafora Marchioniſſa Motta. Meſſanæ in fol.

FRANCISCUS BETRUCIUS, ſive BERTUC- CIUS Menenſis Ordinis Minimorum S. Franciſci Paulenſis; Theologus doctiſſimus, concionator inſignis, ac eximiæ pietatis vir; ut teſtatur Fran- ciſcus Lanovius in *Chron. Minimorum* pag. 592. Ab. Rocchus Pirrus not. *Eccl. Syracuſ.* pag. 243. Hippolytus Maraccius in *Biblioth. Mariana* par. 1. p. 400. & Coronelli in *Bibl. t. 5. n. 4041*. Scripſit *De Creatura ſupernaturali*.

De Conceptione B. Mariæ Virginis.

Addit Lanovius: & alia, quæ mihi non innotuerunt.

FRANCISCUS BISAGNI Meſſanenſis Eques Hieroſolymitanus. Vir eruditione, & prudentiâ præclarus. Edidit Italicè

Trattato della Pittura ſondato nell' autorità di molti eccellenti in queſta profeſſione, fatto a comune beneficio de' virtuoſi. Venetiis apud Juntas 1642. in 8.

FRANCISCUS BISSUS Panormitanus Philoſo- phiæ, & Medicinæ Doctör eximius: vir doctri- nâ excultiffimus: non modò in Sicilia, verùm etiam in Italia, ac alibi celeberrimus. Magnâ valuit do- ctinæ opinione; ingentemque ſui æſtimationem apud Principes, ac Siciliæ Dynaſtas excitavit. Accepiſſimus præſertim fuit Franciſco Ferdinā- do de Avalos Piſcariæ Marchioni Siciliæ Mode- ratori, cujus ægri- tudines curavit. Eâ floruit me- dicæ ſapientiæ celebritate, ut poſt ejus mortem vixerit ſuperſtes ejus fama; & mos Panormi inva- luit, ut quoties quiſque medici alicujus exceilen- tiam exaltare intenderet, hoc exponeret modo. *Eſt alter Biſſus*. Meritò ideoque anno 1580. à Mar- co Antonio Columna Siciliæ Prorege electus eſt Siciliæ, Inſularumque adjuncatarum Archiater: exinde anno 1581. à Philippo II. Catholico Rege ampliffimo diplomate confirmatus, magna cum pompa Panormum ingreſſus eſt 29. Novembris an. 1581. & longo nobilium virorum cœru, Ur- biſque Magiſtratu, equeſtri ordine diſpoſitis, per Urbem deductus eſt. Hanc ſupremam medicæ artis dignitatem, ad quam virum eximium do- ctinæ

Orator promerita evexere, magna cum laude usque ad vitæ extrema retinuit. Ingenii elegantiam æmulatoribus etiam studiis addixit: ideoque eloquentissimi Oratoris, & egregii Poetæ laudes obtinuit: ejusque ingenii monumenta etrusca, & latina, tum soluta, tum pedibus, adstricta in Accensorum Academia Panormitana (cui nomen dedit) non sine plausu sæpius excepta sunt. Hinc publicis Urbis expensis quædam ejus comœdia anno 1573. pro bacchanalium tempore Senatus jussu recitata est, ut in quodam libro m. s. apud me legi. Eruditione, omnique doctriinæ genere excelluit; & ut omnia verbo absolvam, inter Sinceros ævi sui literatos primastenuit. Vivere desinit Panormi 20. Januarii 1598. & in Ecclesia S. Mariæ de Iesu Strictioris Observantiæ S. Francisci sepultura traditus est. Laudibus nostrum Franciscum extollunt Baronius de *maest. Panormitana lib. 3. cap. 4. pag. 117.* Matthæus Donia in poemate inscripto, *Formica pag. 3.* ipsi nuncupato, & in opusculo, cui nomen *Polysicon pag. 21.* Antonius Alfano, & Leonardus Orlandinus in *carminibus Accensorum lib. 1. pag. 6. & 155.* & ab eodem Alfano, & Bartholomæo Bonanno *lib. 2. eorumdem Carminum pag. 2. & 6.* Vincentius de Ioanne in *Panormio Triumphante lib. 12. pag. 124.* Aurelius Risaliti in *Epistola nuncupatoria precum pro quadraginta horis*, Fortunatus Fidelis in libro inscripto: *Bissus, sive medicinae patrocinium*, Ioseph Galeanus in *epist. nuncupat. Rosaliæ Triumphantis pag. 14.* Leonardus Orlandinus *Var. Imaginum pag. 27.* Franciscus Flacomius in *Sicelide fest. 3. pag. 38.* Sebastianus Bagolinus *lib. Carminum pag. 98.* Edidit

Apologiam in curatione agritudinis Ill. Francisci Ferdinandi Avalos Piscariæ Marchionis, & Siciliæ Proregis munificentissimi. Panormi apud Io: Matthæum Maidam 1571. in 4.

Epistolam medicam Paulo Restifæ de Erysipellate. Extat in libro edito Messanæ apud Faustum Bufalinum 1589. in 8. inscripto: *Responsiones Apologeticæ Pauli Crinò in Apologiam Gerardi Columbae*, ubi habes hujus epistolæ censuram, ac defensionem.

Orationem in obitu Marchionis Piscariæ Siciliæ Proregis. ex Baronio de *Maest. Panorm. l. 3. p. 117.* In libro cui titulus: *Rime degli Accademici Accesi di Palermo libro secondo pag. 21.* extant tantummodo aliqua ejus carmina etrusca.

FRANCISCUS BISSUS Panormitanus Sacerdos, Francisci Bissi supra laudati filius, Theologus Doctissimus; in humanis, divinisque literis apprimè versatus; & eruditione quæ sacra, quæ profana abundè refertus. Divini verbi declamator celeberrimus, à singulari eloquentiæ vi, ac dicendi suavitate, aliisque dotibus, quibus concionando mirificè refulsit, tum in Sicilia, tum in multis Italiæ Urbibus celeberrimum sibi nomen comparavit: semper magno auditorum concursu & non vulgari plausu auditus. Quæ præstantissimum Ecclesiastem constituere valent, omnia in eo insigniter cumulata elucebant. Facundia, leporibus respersa, vox refona, & alta, corporis moles gratissima, doctrina, ac eruditio præcla-

riissima. Ideoque quoties è suggestu auditus omnium corda ad se attrahere, & veluti Gallicus Hercules, vinculis alligare videbatur. In Dei amore præsertim animos incendere consuevit: & cum de Christi Domini cruciatibus concionabatur, ab auditorum oculis uberes lacrymarum fontes eliciebat. Ex eo conjectare licebit exaggeratæ ejus eloquentiæ celebritatem, quod cum Panormi in principe Templo coram Siciliæ Moderatoribus conciones habebat, ita ad ipsum confluebat cujusque ordinis concursus, ut opus esset, quod statim ac advenisset Prorex, Templi fores occluderentur, ac Proregis custodes ad januas invigilarent, ne populi catervatim ad Templum irruentes, concionatorem, ac auditores exturbarent. Messianam accersitus ex famæ celebritate, ut in ciuerali jejuniis conciones haberet; cum nonnulli id egrè ferrent, & ne exciperetur validissimè obstitarent; demum precibus emolliti, ut saltem unam tantummodo concionem audirent, obtinuit. Dixit tandem vir egregius concionem, & hac unâ ita animos in sui amorem devinxit, ut tantum absuit Francisci concionibus privari, ut ipsum toto quadragesimæ curriculo laudibus eximiiis cumulaverint. Neapoli eo auditorum plausu conciones habuit, ut amplissimam sui opinionem excitaverit. Egregiâ, quæ effulgebat doctrinâ, ad nonnullos honorum gradus evehctus est; fuit etenim Prothonotarius Apostolicus; anno 1586. Panormitanæ Ecclesiæ Canonicus; inde in eadem Ecclesia Archidiaconi, & tandem Cantoris dignitate colonestatus. Magnâ valuit æstimatione apud Panormitanæ Urbis Archipresbiteros: ideoque Didacus de Haedo, & Joannettinus Doria S. R. E. Cardinalis Vicarium Generalem sibi delegere: apud quos etiam Judex, & Synodalis Examinator fuit. Siciliæ pro Rege Moderatoribus gratissimus fuit, illorumque æstimationem promeruit; ideoque quinquies ab ipsis electus, ut vocant, Regni Deputatus, Regius æconomus; nonnullorum Proregum à sacris Ceremoniis. A Comite Albalistense anno 1587. Index Regiæ Monarchiæ Siculiæ constitutus est, quo in munere claruit usque ad annum 1589. & iterum anno 1597. à Joanne Vigintimillio, cum pro Rege Siciliam Præsidis munere gubernaret, ad easdem dignitates evehctus est. Anno 1604. à Rege Philippo III. Sanctiss. Trinitatis Delicæ Prior fuit electus: apud quem Panormitanæ Urbis Senatus iussit, ut ad Episcopalem Ecclesiæ Patensis insulam designaret. His in muneribus, ac dignitatibus eximiam semper detexit prudentiâ, comitatem, morumque elegantiam; adeo ut nil illi suavius, quam ut omnes mira benignitate beneficiis afficeret: ideoque nemo vel inopiæ angustiiis pressus, vel re quacumque urgeretur ad ipsum confugit, qui vel ejus liberalitate levatus, vel perhumaniter exceptus, ac refectus non discesserit. A justitiæ juribus coactus, ut reis penas infligeret, ita supplicia benignitate temperabat, ut etiam supplicio affecti gratias rependerent. Tandem omnibus gratissimus, ubique celeberrimus, in oppido Careni vitam absolvit 24.

Au-

Augusti 1623. & Panormum delatus, in Ecclesia S. Mariæ de Iesu extra Urbis mœnia sepultura traditus est. Tantum virum laudat Abb. Pirrus not. Eccl. Panor. pag. 205. & 206. lib. 2. pag. 457. & lib. 3. not. Eccl. Mazar. pa. 573. Baronius de Maest. Panorm. lib. 3. cap. 3. pag. 112. Vincentius de Ioanne in Panorm. triumph. lib. 12. pag. 127. Argilus Juffredi in poef. Accensorum lib. 1. pag. 41. Petrus Carrera in epigramm. lib. 2. pag. 110. Petrus Cannizzaro in m. s. de Relig. Panorm. pag. 89. Ioseph Bonfilius in sua Messana lib. 6. pag. 49. Vincencius Auria in hist. Chronol. Proregum Sicilia pag. 72. aliique. Edidit Italicè

Sermone nell'esequie generali del Regno di Sicilia celebrato nella Cattedrale della Città di Messina in morte del Re Cattolico Filippo II. composto, e recitato d'ordine, ed in presenza dell' Eccell. Sign. Duca di Macheda, Vicerè nell'anno 1598. il dì 21. di Novembre. Panormi apud Ioannem Bapt. Mariugum 1598. in 4.

Sermone recitato nell'esequie dell' Eccell. Sign. D. Bernardino de Cardines Duca di Macheda &c. Vicerè di Sicilia. Ibidem apud eundem 1602. in 4.

Oratione nell'esequie generali del Regno di Sicilia per la morte della Serenissima D. Margarita d'Austria Regina di Spagna, composta, e recitata nella Cattedrale di Palermo alli 16. di Febbraio 1612. Ibidem apud eundem 1612. in 4.

Reliquit m.ss. *Cœcionum Quadragesimalium Volumina duo. Sermonum volumen, aliq; opera.*

FRANCISCUS BLANDITIUS Catanensis Societatis Iesu, à literis, ac virtutum ornamentis laudatus. Catanè vivebat anno 1656. ex Joanne Baptista de Grossis in sua Agatha Catanensi cap. 30. excus. 2. pag. 243. Latinam fecit

Funebrem orationem in S. Athanasium Methones Episcopum Petri Siculi. Extat apud Bollandum in Actis SS. Januarii tom. 2. sub die 31. Januarii à pag. 1125. qui à Blanditio versam è græco, & ipsi transmissam fatetur. Sed P. Petrus Salernus Soc. Iesu in quadam additione ad tom. 2. SS. Siculorum Octavii Caetani in animad. pag. 19. interpretationem hanc Augustino Florito Soc. Iesu adscribit, & à Blanditio tantummodo expolitam tradit: quod si conferas illam apud Bollandum cit. & apud Petrum Carreram vol. 2. memor. Catania pag. 38. cum eadem apud Caetanum cit. pag. 52. facile animadvertes: sed à Blanditio cõrruptam, ubi de patria D. Agathæ notant Salernus cit. & D. Augustinus Inveges in Panor. Sacra pag. 209.

FRANCISCUS BONUS Siclensis Sacerdos, vir doctrinâ, eruditione, & eloquentiâ clarus. Vixit circa annum 1652. quo in lucem emisit

Panegirico della Vita, Morte, & Attioni illustri di S. Guglielmo Eremita. Panormi apud Bisagnium 1652. in 4.

FRANCISCUS DE BOSCO Panormitanus, cujus familiâ longo Procerum ordine deducta, vetustam nobilitatis gloriâ, titulis præclarissimâ, servat. Patrem habuit Vincetium de Bosco Catholicæ Principem; eoque adhuc superstitè, Milimeris Ducis titulo insignitus est, ac eques or-

Biblioth. Sicula Tom. I.

dinis militaris Alcantaræ à Filippo IV. Catholico Rege enunciatus. Defuncto patre, hæreditario Iure, amplissima bona, unâ cum titulis Principis Catholicæ, & Comitæ Vicaris accepit; ac familiæ splendorem non modò servavit, verum etiam & literis illustravit: nam gentilitio stipiti doctrinæ insignia ipsi inferere placuit. Hinc studiis ingeniû dicavit; ac ex omnibus scientiis, eruditæ præclaris literarum ornamentis, mirificè animum erudit. Amœniores literas præsertim, ac Musas egregiè coluit; ideoque etruscâ, vernaculâ, ac hispanâ linguâ cecinit, multaq; vividissima, elucubravit monumenta. Academia Reaccensorum Princeps electus, Academica studia fovit, & se literatorum Mæcenatem præbuit. Editis tandem eximiæ prudentiæ, & equestris virtutis exemplis, obiit Panormi 5. Iulii 1668. cujus corpus in oppidum Misilmeris, inde Drepanum translatum, in celeberrimo D. Mariæ Drepanitanæ sacello sepellitur. Hunc virum laudant Baronius in amphiteatro Sic. Nobil. pag. 5. Inveges in appar. Panor. Nobil. pag. 44. & Ioseph Galeans in Musis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 187. ubi ipsius extant Siculo idiomate

Canzoni Sicillane, Panormi apud Deciû Cyrilum 1647. in 12. & apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

FRANCISCUS BRANCIFORTE Militelli natus, vetustissimam generis gloriâ tum equestri virtute, tum etiam doctrinæ splendoribus longè, latèque diffusis, amplificavit. Titulis Principis Petrapertinæ, & Marchionis Militelli insignitus effulsit. Humanis, divinisque literis instructissimus claruit. Philosophicis, Theologicis, ac Mathematicis disciplinis abundè cumulatus, literatorum amorem, ac laudem promeruit. Bibliothecam supra decem millia voluminum refertam sibi congesserat, in qua ne dum se ipsum eruditione, & doctrinâ locupletavit, verum etiam doctissimi viri ad eandem confluentes, ab ea scientiarum opes collegere. Hanc Bibliothecam laudat Petrus Carrera in epigramm. lib. 1. pag. 16. & Vincentius Auria in veritate historica contra Mugnò num. 4. pag. 7. Joannam Austriacam, ex Joanne Austriaco, Caroli V. Imp. filio, natam, uxorem duxit, quæ anno 1604. Panormum appulsa, ac regio more Urbem ingressa, nuptias magnificentissimè celebravit, ex Pirro in Chronol. Regum Sicil. pag. 105. Iosepho Bonfilio in hist. Sicil. par. 3. lib. 2. pag. 39. & Auria cit. in hist. Chronolog. Proregum Sicilia pag. 73. Franciscus, unâ cum uxore, Joanna, S. Benedicti Cœnobium Militelli conditum anno 1615. aureis 500. annis ditavit: ibique circa annum 1622. fato cedens, sepultus est, teste Pirro notit. Ecclesi. Syracus. pag. 250. Edidit Italicè

Trattato dell' Amore Onesto, Militelli.

Scripsit etiam *Comedias duas*, & antequàm extremâ clausisset, opus Italicè aggressus fuerat: *Della Ragion di Stato.*

FRANCISCUS LA BRUNA Panormitanus, publicum Tabellionem cum magna integritatis laude egit in patria ab adolescentiâ, usque ad Senectutem.

D d

Autem.

Antem . Sexagenario major decessit Panormi 8. Septembris 1691. Typis tradidit Italicè

L' Asmonda impudica Comedia . Venetiis apud Ioannem Iacobum Hertz 1664. in 12.

FRANCISCUS BRUNUS Alcarensis Musices peritissimus, claruit anno 1590. Edidit Italicè

Primo libro de' Madrigali à 5. voci. Messanè apud Faustum Bufalinum 1589. in 4.

In libro inscripto : *Insidi lami Madrigali à 5. voci di diversi Autori Siciliani*. Panormi apud Ioannem Baptistam Maringum 1603. in 4. nonnulla huius scriptoris extant.

FRANCISCUS BUSCELLUS Panormitanus, Iuris Vtriusque Doctor . Vivebat anno 1614. ut ex ejus conjugis epitaphio Panormi in Ecclesia S. Josephi Clericorum Regularium patet, in quo ita legitur .

D. O. M.

D. Joannè Buscello, & Morsu conjugum intissima, ac nunquam satis exoptata, Franciscus Buscellus V. J. D. massissimus, quod sibi proposuerat inaspectatè P. M. DC. XIII.

Edidit

Allegationes pro Porcia de Regio contra Sp. Jacobum Siracusa, & consortes. Panormi 1610. in fol. suppressio typographi nomine.

FRANCISCUS CAFFARELLUS Mylenis Ordinis Minorum S. Francisci Paulensis, nobili genere ortus; Theologus, & Concionator eximius; astronomicis, & mathematicis disciplinis excellentissimus. Iussu Gregorii XIII. una cum celeberrimo Francisco Maurolyco pro anni correctione operam navavit. Obiit Venetiis an. 1584. dum sibi aliqua opera Mathematica typis traderet, quæ ob mortem vel non dum absoluta, perire, vel post mortem suppressa desiderantur. Extat tantummodo edita *Tabula quadam ad anni correctionem necessaria*.

FRANCISCUS CAGNUS Platensis Philosophus, ac Medicus in Italia celebris: Theologus, etiam, ac Poeta clarissimus. Vivebat anno 1571. Hujus meminere Abb. Pirrus notiz. *Eccles. Catan. pag. 105.* Joannes Paulus Chiarandanus in *histor. Platæ lib. 4. cap. 3. pag. 263.* qui ex Pirro in Patavina Academia professorem fuisse ait: quod apud Pirrum non video; nec Jacobus Philippus Thomassinus in *Gymnasio Patavino*, ubi summam scripsit diligentiam de Professoribus celeberrimi illius lycei, Franciscum nominat. Edidit.

Theoremata Physicorum Aristotelis . Venetiis 1571. in 4.

Italicè scripsit, sed non edidit

Historia della Città di Piazza., quam Chiarandanus citat *lib. 3. cap. 6. pag. 176. & cap. 8. pag. 292. & lib. 1. cap. 1. pag. 5.* ubi ejus fragmentum exscribit.

FRANCISCUS CALONA Panormitanus Tertii Ordinis S. Francisci, vir apud suos celebris, tum ob doctrinæ præstantiam, tum ob nonnullos honorum gradus, ad quos exivit scientia, morumque elegantia; fuit etenim Sacre Theologiæ Magister doctissimus: Cœnobii Panormitani S. Mariæ de Misericordia, ut vocant Prior: Provin-

ciz Siculæ Definitor, ac tandem in eadem Provincialis: extra ordinem etiam librorum Censor; ut etiam apud S. Officii Quæsitores Censoris munere inclaruit. Dum Siculam Provinciam, eximia prudentiâ moderabatur, obiit Panormi 31. Octobris 1651. De eo vide Bordonum in *Chron. Tertii Ord. S. Francisci cap. 38. pag. 556.* Edidit Italicè

Lucerna secreta della coscienza, cioè interrogatorio generale, e speciale per confessioni Generali, e Particolari. Panormi apud Alphonsum de Isola 1643. in 12.

Divoto modo di dire le nuove Ave Marie per tutti li giorni della settimana distintamente ad honore della celeste Matrona S. Anna. Panormi apud Nicolaum Buam, & Michaellem Portamnovam 1645. in 12. & iterum Panormi apud Dominicum Anselmum 1654. in 12.

FRANCISCUS CAPUANUS Menensis Societatis Jesu. Natus anno 1608. Societatem amplexus est anno 1625. Tū in ætate prioribus literis, tū in gravioribus Theologiæ, & Philosophiæ studiis singulare ingenium patefecit. Absoluto studiorum curriculo, ad tradenda Rhetoricæ documenta designatus, ex triduo labore in exaranda, & dicenda oratione, mox referenda, summisque laudibus excepta, mortem sibi acceleravit, quam non sine magno dolore evenisse tradunt; multa enim ejus ingenii felicitas præclarissima promittebat. Obiit in Panormitano Collegio 30. Novembris 1637. Edidit

In solemnibus studiorum lustratione Orationem apud Illustrissimum Panormitanæ Urbis Senatū extemporaneam. Panormi apud Decium Cyrillum 1637. in 4.

FRANCISCUS DE CARRETTO Agrigentinus natus primo Junii 1633. ab ineunte ætate Jurisprudentiæ operam dedit, & Doctoris Laureâ donatus, non sine laude causarum patronum egit. Pluries in Agrigentino foro sedit Judex: pluries etiam apud Agrigenti Senatores Consultoris munere functus est. Nec minorem obtinuit doctrinæ laudem dum Consultor in oppidis Catholicæ, Siculiæ Racalmuti, Rephandalis, S. Elisabethæ, Fabariæ, Aragoniæ, Palmæ, & Comitini præfuit, saviens etiam in Sicilia bello inter Hispanos, & Gallos, apud Generales Vicarios Agrigenti degentes, eodem munere claruit: nempe apud D. Balthasarè Nassellum Aragoniæ Principem, D. Petrum Morsum Podiirealis Principem, & D. Hieronymum de Carretto Comitern Rachalmuti. Quinquennio tandem Episcopalis Agrigenti Curia, ut vocant, Assessor fuit, dum Agrigentinam Ecclesiam Franciscus Maria Rini moderaretur. Poeticum ingenium à natura accepit; ideoque multa scripsit Siculis, Italicisque numeris alligata, quæ si edidisset, magnam eximio viro æstimationem peperissent. Literis, eruditione, ac rhythmicis ingenii monumentis Agrigentinæ Academiæ illustravit. Obiit Agrigenti 19. Ianuarii 1701. & in Ecclesia Congregationis Oratorii sepultus est. Edidit Italicè suppressio nomine

Com-

* *Composizione da recitarsi in musica nella Traslazione del sacro corpo, e sangue del Gl. S. Traspadano Martire in Palma data in luce dal D. D. Felice Focolaro Arciprete di Palma, e*

Apparechio drammatico per musica disposto per la solenne Traslazione delle Sacre Reliquie di S. Traspadano nella Terra di Palma. Composizione dell' Accademico Astratto tra i Mutabili, Mutabile tra gli Offuscati, ed Offuscato tra i nuovi Rischiarati di Agrigento. Panormi apud Bossium 1667. in 4.

Scriptit etiam carmine

Il Calogero Penitente.)

La S. Anna.)

L'Ore del Calvario.)

Tragedie.

Hæc non sine plausu Agrigenti audita. Scriptit etiam

L' Amorina Zanglea.)

Le Nozze combattute.)

Il Trionfo di Jojele.)

La Concezione di M. V.)

L' Incendio d' Aci.)

L' Agata Martire.)

La Stella di Giacobbe.)

Dramme.

Le Vittorie Normanne negli acquisti de' Saraceni in Girgenti per la solennità di S. Gerlando Vescovo, e Patrono di detta Città.)

Il Curcut Mny.)

Li Fugaci costanti.)

Le gradite sciagure.)

Li Schiavi d' Amore.)

Comedie.

Et alia non pauca. Hujus filius Augustinus nunc Canonicus Agrigentinus floret. Ipsius Gentilis fuit, ut puto

FRIDERICUS DE CARRETTO Agrigentinus historicus, qui circa annum 1516. claruit. Scriptit historicam narrationem inscriptam:

Expulsio Vgonis de Moncada Sicilia Proregis. Plurimorum manibus teritur m. s. Panormi, cujus exemplar extat apud me: & ne ejus memoria temporis lapsu pereat, hic adnotare operæ pretium duxi.

FRANCISCUS CARRERA Sicelensis Societatis Jesu, natus anno 1629. Societatem amplexus est anno 1644. in qua quatuor solemnia emisit vota. Humaniores literas publicè docuit sexennio: sodalibus verò suis Rhetoricę præcepta tradidit per annos septemdecim magna cū ingenii laude, & discipulorū profectu. Poësim latinā mirificè coluit: virtutes verò tanto viro ornamentum addidit egregium. Charitas illi fuit tum erga majores, tum erga infimos insignis; ideoque nemo erat, cui consolationis lenimenta non extenderet. Discipulos auxilio egentes, quibus aditus ad præceptores haud faciliter patebat, mirabili dexteritate in scholasticis exercitiamentis levabat. Tenerissimos conscientie sensus, eximiam morum integritatem, illibatam vitæ innocentiam, & insignem erga Deum amorem servavit. In regulari disciplina observanda exactissimus, & in laboribus patienter perferendis infractus. Discipulis erudiendis nimio labore insudabat; ideo-

que in vitæ extremo suadentibus; ut voto se adstringeret ad eundem vitæ ordinem resumendum, si Deus vitæ spatia protrahere dignaretur; respondit, haud posse iterum oneri tam gravi humeros subicere, eiq; mortem præferendam censebat. Editis tandem egregiis pietatis, ac religionis exēplis, obiit in Panormitano Collegio 17. Februarii 1683. ubi in ejus laudem plura publicè dicta poetica encomia. De eo *Bibliot. Soc. Jesu* pag. 219. Edidit.

Lyriconum libros quatuor, & Epodon librum unū. Lugduni ex Officina Anissleriana 1674. in 12.

Pantheon Siculum, sive Sanctorum Siculorum Elogia. Genuæ ex Officina Marci Antonii Ferri 1679. in 4.

Pyramidem elegiacam dicino Amori dicatam, sive Elegiarum libros quinque: opus posthumum. Panormi typis Thomæ Rummolo 1684. in 8.

Molem triumphalem poema. Panormi apud Petrum de Isola 1663. in 4. quod Italicis carminibus expressit Hyacinthus Maria Fortunius, ac eodem anno prodijt Panormi.

Elaboravit etiam

Pœmata multa, & Orationes sacras. Italicè

Vite de' Santi Siciliani.

FRANCISCUS CATANIA Panormitanus Doctor Medicus clarissimus, natus ex D. Gabriele Catania, & D. Lucia Anselmo. Cū medicę facultati operam navasset, Doctoris laureā insignitus, Panormi egrotorum curam suscepit, non sine doctrinę laude. Ad oppidum Vicaris translatus, honesto constituto ab oppidi Domino stipendio, salutarem operam in egrotantes contulit. Inde ad oppidum Ciminne digressus, ibi uxorem duxit Magdalenam de Vrso Ciminensem anno 1627. & ex ea, præter alios, filium suscepit nomine Gabrielem, qui Vicaris, inde Ciminne Archipresbyter fuit; quā oblatā occasione noster Franciscus in utroque oppido longas protraxit moras; ex quo perperam aliqui Ciminensem, alii Vicarensensem putarunt. Defunctā uxore, cū filius vitam etiam absolvisset, noster Franciscus Panormum regressus est: Clericali militiæ se adscripsit, & Sacerdotio pietatem fovit: sed non multo post nonagenarius obiit Panormi anno circiter 1688. & in Ecclesia domus Professorum Societatis Jesu sepelitur. Laudatur à P. Bernardo Maria de Jesu in *Vita Joanne Maria à Sanctis. Trinitate par. 3. cap. 16. pag. 278.* In posterorum beneficium protulit

Questionem de Medicamento purgante. Panormi apud Petrum Isola 1648. in 4.

FRANCISCUS CATENA in oppido Racendia exortus, à teneris unguiculis Panormum translatus, literarum studiis operam navavit in Collegio Panormitano Soc. Jesu; ex quo humaniores literas, ac Philosophiam hausit. Inde Jurisprudentiæ addictus, Doctoris lauream accepit: sed apud Magnæ Rēgiæ Curia subsellia aliorum negotia procuravit: ideoque magnam sui æstimationem excitavit tum ob morum integritatem, tum etiam ob eximiam in quæstionibus enodandis dexteritatem, quas acutè, doctèq; tractavit.

D d 2

Hinc

Hinc à D. Petro Faxardo Marchione de los Velez Siciliæ Prorege Fiscæ Procurator Magnæ Regiæ Curie electus est. Sed cum Hispaniarum Rex alium ad hoc munus evexisset, Joannes Austriacus, ut ab eodem Rege Fiscæ Procurator extraordinarius deligeretur, curavit. Jnerat enim ipsi eximia in rebus agendis industria, ad hoc munus rectè obeundum apprimè opportuna: illudque magna cum prudentia, ac laude exercuit. Florente adhuc ætate poesim coluit, & vernaculâ linguâ multa protulit ingenii monumenta plausibus excepta. Messanæ decessit anno 1673. contra animi sui vota; sepulchrum etenim sibi paraverat Panormi in Ecclesia Monialium S. Mariæ omnium Gratiarum, quam S. Viti vulgò appellât, cum hac inscriptione,

V. of. D. D. Franciscus Catena R. Procurator Fiscalis M. R. C. superbos veneratus Regiæ Mortis triumphos, hic sibi, suisque vivens sepulchrum statuit, ut postremo Mundi pereuntis die, sponсарum Christi Judicis patrocinio fultus, ex triumphatrice triumphans se sistat Deo.

Hunc laudibus ornavit Joseph Galeanus in *Musis Siculis* par. 4. pag. 85. Edidit Siculâ linguâ

Canzoni Siciliane Sacre. In *Musis Siculis* par. 4. Panormi apud Iosephum Bisagnium 1653. in 12.

Canzoni Siciliane Burlesche. In eisdem *Musis* par. 3. Ibidem apud eundem 1651. in 12.

FRANCISCUS CAUALLUS Agrigëtinus, Philosophiæ, & Medicinæ Doctor, optimo exortus genere, doctrinâ claruit: at in dementiam prolapsus, in Civitate Nari obiisse tradunt circa annum 1660. Hujus extant

Opusculum de objecto Physicæ. Panormi apud Alphonsum de Isola 1638. in 8.

De insito morborum medicum opus, & novum. Catanæ apud Vincentium Petronium 1658. in 8.

FRANCISCUS CAUANNA Panormitanus, amœniorum literarû peritus, claruit anno 1629. Edidit italicè

La Morte Innamorata, Comedia. Panormi apud Decium Cyrillum 1622. in 12. primum verò hæc Comœdiam elaboravit Fabius Glisenti, ac Venetiis in lucem emisit apud Ioannem Albertum 1608. in 12. inde noster Cavanna in meliorem formam redegit, ex Leone Allatio in *drammaturgia* pag. 220. & 221.

Gli Amoresi Ritratti Comedia. Panormi apud Angelum Orlandum 1613. in 12. & apud Decium Cyrillum 1626. & 1632. in 12.

Gli Sposi Ingannati Comedia. Ibidem apud eundem 1637. in 12.

La Servitù d'Amore Comedia. Ibid. apud eundem 1637. in 12. & apud Petrum Coppolâ 1646. in 12.

FRANCISCUS CAVATORE Messanensis iuris Vtriusque Doctor, amœniores literas dilexit. Fuit librorum edendorum pro Regia jurisdictione Messanæ Censor. Anno 1625. in Straticoti Messanensis Foro Iudex sedit: & iterum anno 1644. ad eandem dignitatem evectus, eodem anno cû adhuc iudicia exerceret, Messanæ decessit, ex Vincentio Ferrarotto de *Officio Straticoti* pag. 137. Adhuc ephebus edidit

Trionfo, & Pompe solenni che fece la Nob. Città di

Messina per l'Inventione de' Santi Martiri Placido, & Compagni, composta con stanze Siciliane. Mellanæ apud Faustum Bufalinum 1590. in 8.

La Sfera del Sacro bosco in ottava rima. Ibidem.

FRANCISCUS CENTELLES Panormitanus, nobili familia ortus, generis nitorem literis illustriorem reddidit. Latina carmina magna cum sui laude, ac fama cecinit. Romam digressus, ob egregias ingenii dotes inter Romanos cives adscriptus est: ibiq; florebat temporibus Lili Gregorii Gyraldi, ut ipse testatur in libro *de poetis suorum temporum dial.* 1. pag. 396. cum autem hic decessisset anno 1559. ut ex epitaphio apud Franciscum Scotum *Itiner. Italię par.* 1. pag. 241. hoc tempore vixisse censendum. Addit & Gyraldus, quod non solum summa cum laude carmina, pangebatur, verum etiam progressus egregios promittere videbatur; ac jam nonnulla protulisse ait. De eo etiam Gesnerus in *Bibliotheca* pag. 237. Honorius Dominicus Caramella in *Musæo Ill. Poet.* pag. 90. & Michael Foscarenus in *notis, ad eundem qui, ejus opera in Angliâ existere scribit.*

FRANCISCUS CHISARI ex oppido Ispice fundi, vulgò Spaccasurno. Claruit anno 1639. *Musis* additus. Edidit italicè

Atto sacro della Necessaria Incarnazione del Verbo. Neapoli apud Octaviû Beltranum 1639. in 8.

FRANCISCUS COSTA v. Franciscus Antonius, Costa.

FRANCISCUS COMITVS Panormitanus, publicus in patria Tabellio. Edidit vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane Burlesche. In *Musis Siculis* p. 3. Panormi apud Bisagnium 1651. in 12.

FRANCISCUS CRESCENTIVS Panormitanus, Doctor medicus celebris, doctrinâ instructissimus, floruit anno 1575. Inter clarissimos Panormitanos medicos recensetur à Francisco Baronio *de maest. Panor. lib.* 3. pag. 117. ipsius etiam meminuit Matthæus Donja in *Polystic.* Prodiit ejus liber posthumus inscriptus

De morbis Epidemicis, qui Panormi vagabantur anno M. D. LXXV. seu de peste, ejusq; natura, & præcautione tractatus. Panormi apud Baptistam Maringum 1624. in 4.

FRANCISCUS CRISTAVDVS Panormitanus, cujus meminit Allatius in *Drammaturgia indice.* 6. p. 592. ubi scripsisse comœdiam adhuc ineditam testatur, cujus titulus Italicè

L'Avventurosi Intrichi.

FRANCISCUS CVPANI ex oppido Myrthi Tertii Ordinis S. Francisci, natus 21. Januarii 1657. ineunte ætate literarum disciplinas amplexus, medicinæ operam dedit, ac botanicis studiis apprimè additus, in perferendis variis herbarum generibus mirum in modum æstuaræ cepit. Inde relictis sæculi curis, regularem institutum amplexus est 22. Maii 1681. Exactis Philosophiæ, ac Theologiæ studiis eâ, quâ munitus est ingenii præstantiâ, Doctoris, ac Magistri lauream obtinuit. Veronæ sodales suos Philosophiam, ac Panormi scholasticam Theologiam docuit non sine laude: interpositâ subcessivis horis ex naturali propensione botanicæ cognitione. Sed cum

gra-

gravioribus disciplinis explanandis colophorem imponisset, omnes ingenii sui vires naturalis philosophiæ impensè admovit: & examinandis præsertim plantarum qualitatibus, speciebus, viribus toto pectore incubuit: ideoque in omnibus anni spatiis aliquando nive, imbreque obrutus, solis æstu perustus, aliisque peregrinationis incommodis, Sicilianæ, rariores herbas germinantem, diuturno labore perlustravit, innumera plantarum genera sedulo perscrutavit, & egregiarum harum cognitionem assequutus, in multis deceptos Seplatiarios ostendit: novas indigitavit plantas, novasque ipsarum virtutes detexit. Lapidem etiam, fossilia, animalia, aliaque scitu digna insigni diligentia observavit; ideoque eximiis Physiologis merito accensendus. His præcipue studiis ejus nominis fama longè, latèque digressa inclaruit: ac literatorum animos sibi conciliavit: cum celeberrimis ideoque Europæ Medicis, æ botonicæ studiosis amicitiam contraxit, quam epistolarum usu fovit. Inter hos recensendi (ut Siculos ultrò præteream) Gaspar Commelin Medicinæ Doctor, Horti Amstelodamensis Præfectus, Joseph Pitton Tournefort in Academia Regia Parisiensi Professor, Ioannes Baptista Triumphetti Horti Medici in Romana Sapientiæ Academia Præfectus, Petrus Horton Medicinæ & Botanices in Academia Lugd. Batava Professor, Gulielmus Scherard, & Jacobus Petiver Londinenses, Ioannes Georgius Volkamerus Horti botanici Norimbergensis Præfectus, Academix Cæsareo-Leopoldinæ Collega, Felix Abbas Vialis in Patavino Lyceo Horti botanici Præfectus, aliique. His ideoque præsidiiis munita, nunquam nostri Francisci fama ex hominum memoria decideret. Ipsum laudant Silvius Bocconius in *Musæo Plantar.* pag. 7. 161. 162. & 163. Gaspar Comallinus in *hortu Amstelodamensi par.* 2. pagina 159. Joseph Pitton Tournefort in *inslit. rei herbariæ.* tom. 1. pag. 46. & 65. Ioannes Baptista Triumphetti in *præfatione ad publicas herbar. ostensiones* pag. 63. & Iacobus Borbartus par. 3. *hist. Plantar. Oxoniens. in vita Roberti Morisoni.* Vivit nunc Panormi vir egregius, anno quo hæc scribimus 1706. his in studiis pertinaciter defixus. Edidit

Catalogum plantarum Sicularum noviter adinventarum. Panormi apud Petrum Coppolam, & Carolum Adamum 1692. in folio expanso, quem expurgatum, & auctum, hoc titulo iterum in lucem emisit:

Syllabus plantarum Sicilia nuper detectarum. Ibidem apud Ioannem Adamum 1694. in 16. Evulgavit etiam

Hortum Catholicum, seu Illustrissimi, & Excellentissimi Principis Catholici, Ducis Misilmeris, Comitum Vicaris, Baronis Prizis, nec non Magni Baronis Siculianæ. Neapoli apud Franciscum Benzi 1696. in 4. cum supplemento in fine.

Supplemen Alterum ad Hortum Catholicum, continens plantarum paucarum quorundam Sicularum, sive Siciliensium, in quas ipse præcipue, aliique nunc usque irrepserunt, emendationem, nec non Synonymiam,

easque, quæ noviter ad præfatum Hortum accesserunt, atque illas, quas in eodem per oblivionem reliquerat, cum lapidum pauxillo, quos Sicania sufficit. Panormi ex typographia Iosephi Gramignani 1697. in 4. Typis quamprimum tradet opus inscriptum.

Historiam Naturalem Siculam: de Animalibus nimirum, Stirpibus, Lapidibus, Fossilibus, quæ in Sicilia, vel in circuitu ejus sunt Insulis, offeruntur, cùm autochthonæ, tum Siciliensia, sive ab aliis prius memorata, sive quæ meâ unius operâ sunt affecta (quorum certè ingens numerus) singula castigatè describuntur, & tabulis æreis circiter mille, imaginibus è vero tractis, graphicè inciduntur. &c. Pars Prima, & Secunda in 4.

FRANCISCUS DISPENZA Cammaratensis Jurisconsultus, amœniores literas coluit: carmine tum latio, tum etrusco multa cecinit. Neapolim profectus ibi non vulgarem æstimationem promeruit; & apud Franciscum Buoncompagnum S. R. E. Cardinalem, Neapolitanæ Ecclesiæ Archiepiscopum, Rhetorici titulo insignitus claruit. Vivebat anno 1636. Edidit italicè

Rime, e Versi a diverse Signore. Neapoli typis Octavii Beltrani 1635. in 8.

Santa Caterina Vergine, e Martire, Tragedia. Ibid. apud Nuccum 1636. in 12.

FRANCISCUS FLACCOMIUS Mylensis Sacerdos, Sacræ Theologiæ, & Iuris utriusque doctor, patritiâ exortus familiâ, à Petro Angelo Bargio celeberrimo literarum professore eruditus est, ut idem Flacomius in quadam elegia ad Nicolaum Colossum fatetur. Doctrinâ, eruditione, & amœnioribus literis apprime ornatus enituit: latinas præsertim Musas mirificè dilexit. Messanæ Parochus primum Ecclesiæ S. Iuliani, mox Ecclesiæ Messanensis Canonicus electus est. Apud Mamerminos Præsules magnâ æstimatione valuit; ideoque Petri Ruiz, ejusdem Ecclesiæ Archiepiscopi vicarias gessit curas. Obiit Messanæ anno 1622. Hujusce laudes recenset Placidus Samperius in *Iconologia Mariæ Virginis* lib. 1. pag. 37. & Placidus Reina in *hist. Messanæ* par. 2. pag. 513. qui perperam Messanensem enunciant, cum ipsemet Flacomius in libris suis Messanæ editis, se Mylensem fateatur: ni ex diuturno domicilio Samperius, & Reina Messanensem intelligant. De eo etiam Rocchus Pirrus *not. Eccl. Messan.* pag. 379. Quæ edidit hæc sunt:

Sicelis. Messanæ ex officina Petri Brex 1609. in 8. in hoc opere Siciliæ laudes heroico carmine descripsit.

De Adventu Turcharum classis ad Rhegiæ littora; Eclogæ. Lycus. Ibidem apud eundem 1603. in 8.

Eclogæ, quibus subjunctæ sunt, *Ludicra, & Epistole.* Ibidem apud eundem 1603. in 8.

Elisum Cirneum. Quariloquium, & Variloquium, sed hæc nondum vidi.

FRANCISCUS FRANGIMORE ex oppido Montisfanelis, vulgò *Mussomeli*. Iuris utriusque Doctor. Severioribus Jurisprudentiæ studiis, amœniores inseruit literas. Etruscas, ac Siculas Musas insigniter coluit, & eximia cum ingenii laude cecinit. Decessit paulò ante annum 1666, Ipse

Ipsius laudes exhibet Ioseph Galeanus in *Musis Siculis* par. 2. tom. 1. pag. 221. ubi vernaculâ linguâ extant

Canzoni Siciliane. Panormi typis Decii Cyrilli 1647. in 12. & apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

L'Antichissima Marsala fulminata in ottava rima. Ibidem apud Dominicum de Anselmo 1666. in 8. opus posthumum.

Rime m. s.

FRANCISCVS GALLETTI Mazarenfis Iuriconsultus, Poëta, & humaniorum literarum professor eruditissimus. Annum ægens 63. decessit anno 1626. teste Pitro not. *Eccel. Mazar. pag. 543.* qui scripsisse testatur,

Grammatices lib. I. Synonyma verborum, & nominum Tom. II. Commentum ad Emblemata Hippolyti ab Hippolyto. Carmina.

FRANCISCVS GARSIA Panormitanus teste Iosepho Galeano locis infra citandis: Paternionensem putat Gregorius Alexius Paternionensis, Nicolai Garsie Panormitani filius, in relatione mihi transmissa. Natus anno 1590. & literarum studia amplexus, Iuris utriusque laureâ insignitus est, ac doctrinâ & ingenio conspicuus eminebat. Politiores literas egregiè coluit, inter Academicos Reacensos Panormi, Renovatos Paternionis, Intrepidus Acis, & Clarus Catanæ recensitus effulsit. E facundissimo ingenii penu innumera protulit latinâ, etruscâ, ac vernaculâ linguâ, tum carmine, tum prosâ, quibus laudem non vulgarem, ac literarum amorem promeruit. In Paternionis foro Iudicem egit integerrimum. Tandem anno ætatis sue 80. vitam absolvit Paternioni anno 1670. Hujus laudes retulit Ioseph Galeanus tom. 1. par. 2. *Musarum Sicularum* pag. 238. & par. 4. pag. 96. Edidit italicè.

La caduta di Lucifero Poemetto, con gli argomenti di D. Pietro lo Squiglio Baron di Galati. Panormi apud Decium Cyrillum 1638. in 8.

Il Tempio di Cerere Catania, & i Vaticinii di Simento per la venuta in questo Regno dell' Em. Signor Card. Astalli Vescovo di Catania. Poemetti Eroici. Catanæ apud Iosephum Bisagnium 1665. in 4.

Teria festante Epitalamio nelle nozze dell' Eccellentiss. Signori D. Luigi Moncada, & D. Maria Ribera Principi di Paternò, & Duchi di Montalto. Panormi typis Decii Cyrilli 1628. in 8.

La Pira Austriaca, nella morte del Serenissimo Infante D. Baldassare Principe delle Spagne. Catanæ typis Ioannis Rosii 1646. in 12.

Oda nella quale s'incoraggian gli Austriaci al racquisito di Portogallo. Montelconi apud Dominicum Antonium Ferrum 1667. in 4.

Il Viaggio di Mongibello Poema Eroico. Hispanicè

S. Ana en quatro cantos, con los argumentos del Señor D. Prosper Paternò, y Lanza Varon de Piraino. Hæc duo postrema ejus opera edidisse incomperum est, sed ea non vidi. Vernaculâ linguâ scripsit

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis* tom. 1. par. 2. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. &

iterum apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

Canzoni Sacre Siciliane. In *Musis Siculis* par. 4. Ibidem typis Iosephi Bisagni 1653. in 12.

Scripsit etiam, sed non edidit, hæc alia, Italicè

L' Ester Tragedia; teste Leone Allatio in *dramaturgia* indic. 6.

Il S. Vincenzo Martire Tragedia sacra.

Apologetico sentimento intorno à i discorsi di Antonino Mirello, e Mora sopra le Glorie di Messina. autographum extat Panormi apud Vincetium Auria.

La S. Anna Poema drammatico.

Discorso encomiastico di S. Anna.

Franciscus Alexius Paternionensis, servat hæc alia nostri Francisci m. s. nempe

Catania combattuta da Federico Barbarossa Poema Eroico.

Lucifero Vaneggiante Poemetto Eroico.

L' Armida componimento drammatico.

Rime Tomi due.

L'Innocenza difesa per l'Immacolata Concezione di Maria Vergine, discorso encomiastico.

L'antica età dell'Oro Poemetto Eroico.

Discorsi Accademici.

Idea del buon governo, discorsi Politici in lode dell' Eccell. Sign. Duca di Montalto, con Prologo contenente la descendenza della casa Moncada.

Alius est, à nostro Francisco diversus, Franciscus Garsia, qui Tabulas Alphonsinas motuum cœlestium edidit: cum nostro Siculo ex homonymia perperam confusus ab auctore Indicis Bibliothecæ Collegii Panormitani Soc. Jesu pag. 206.

FRANCISCUS GASTONE Patritius Catanensis, Regiusque Consiliarius, Ignatii Gastone I. C. celeberrimi, Sacræ Reg. Consciētæ Præsidis (de quo suo loco) filius. Natus 20. Junii 1670. à teneris unguiculis literarum studiis admodis, Jurisprudentiæ lauream accepit. Permaxima cum doctrinæ laude in supremis Siciliæ subseillis causarum patrocinium egit: magni etenim momenti negotia cum egregia clientum utilitate feliciter propugnavit. Elegantissimo instructus ingenio politiores etiam literas, Musasque præsertim latinas subcessivis horis coluit. Omnigenâ eruditione, morumque comitate ornatissimus floret, ac omnibus gratus sui æstimationem in dies adauget. Apud Magnæ Regiæ Curiæ Senatum semel, & iterum fuit Pauperum Advocatus. In Gentis Bellicæ foro Fisci Patronus, & bis Proauditor Generalis pluries per Regnum Commissarius Generalis. Anno 1706. Magnæ Regiæ Curiæ Judex electus, dum hæc scribimus, ab integritate, & doctrina laudatus, judicia non sine plausu exercet. Ipsum laudat Franciscus Maria Cirinus in nexu rerum *Ecclesiæ Jurisdict.* cap. 7. sect. 1. num. 32. & ego in addit. ad *Siciliam Inventricem Vincentii Auria* cap. 45. pag. 272. Multa in jure scripsit, at solum edidit

Allegationes in causa Præcedetiæ. Panormi apud Petrum Coppolam 1697. in fol.

De spatio Asyli Ecclesiastici Canoniam dissertationem in causa Immunitatis. Ibidem ex typographia Augustini Epiri 1699. in fol.

Multa prælo parat, & præcipuè eximium opus de *re criminali*.

FRAN-

FRANCISCUS GEMMA ex oppido Blancevillæ Philosophiæ, & Medicinæ Doctor eximius. Edidit etrusco carmine

L'Incendio di Mongibello Poema. Catanæ apud Bonaventuram la Rocca 1674. in 8.

FRANCISCUS GENTILIS Panormitanus Juris utriusque Doctor: Musis amicus claruit anno 1640. Scripsit

Le Nove Lettioni di Giob tradotte in Rime Tofesane. Panormi apud Antonium Martatellum 1641. in 4.

FRANCISCUS GRAVINA nobilissimus Panormitanus, Fabritii, & Contisæ Gravina filius. Vir ab egregiis animi dotibus in equestri ordine clarissimus. Historica eruditione, & antiquitatum cognitione satis ornatus enituit: literarum, ac literatorum equè amantissimus effulsit. Obiit Montereali annum agens 35. die 30. Augusti 1645. & in Ecclesia Collegii Soc. Jesu sepultus est. Ipsum laudat Franciscus Baronius in *Siculi Nobilitatis Amphiteatro* pag. 14. Edidit italicè

Vita di S. Venera da latini detta Veneranda, da Greci Parascève, Vergine, e Martire, e Predicatrice di Cristo. Panormi ex typographia Alphonfi de Isoia 1645. in 4.

FRANCISCUS GUELI Panormitanus patre Leonardo Guei Platienfi natus: hic enim cum Panormi ingenuam Panormitanam duxisset uxorem, ex ea nostrum Franciscum accepit, qui vix lucem aspexerat cum Platiā translatus est; hinc ex puerili ætate ibi traducta, Platiensis existimatus: sed verè Panormitanum fuisse, ex multorum relatione, & præsertim P. Francisci Saetta Platienfis Soc. Jesu ejus nepotis, compertum est. Adultæ jam ætate Jurisprudentiæ addictus, Juris utriusque lauream accepit, cui ætatis litterarum, & præcipuè Poesis studium singulare sociavit. Ingenii elegantiam hand obscure patefecit Panormi, & Messanæ in Academiis Reaccensorum, Officinæ, & Radicatorum, quibus nomen dedit: in ipsis enim ab ingenii monumentis literatis gratissimus, sæpè cū plausu auditus est, & sui opinionem excitavit. Decessit Panormi 20. Augusti 1661. & in Ecclesia S. Augustini sepultus est. Reaccensorum Academia sodali suo benemerenti justa persolvit: funebri oratione à P. Raphaelè Bileci Panormitano ex Clericis Minoribus laudatus, & ab aliis emeritis encomiis ornatus, 14. Decembris 1661. Ipsum laudant Joannes Paulus Chiarandanus in *hist. Platienfi* lib. 4. cap. 3. pag. 263. Joseph Galeanus in *Musis Siculis* par. 2. tom. 1. pa. 234. Ioannes Baptista Vallegius in *carmin.* 42. Placidus Reina in *hist. Messanæ* par. 2. pag. 69. & Angelicus Aprosius, in libro edito sub Pauli Genari nomine, cui titulus: *Vigilie del Capricorno* pag. 292. Edidit italicè

Cariddi placata Panegirico per l'Altezza del Serenissimo Principe Eiliberto di Savoia. Messanæ apud Joannem Franciscum Biancum 1622. in 8.

Poesie. in libro: *Poesie volgari degli Accademici della Fucina parte prima.* Messanæ apud hæredes Petri Brez 1656. in 12.

Poesie, in tertia parte eorumdem carminum. Neapoli apud Ægidium Longum 1659. in 12.

Poesie, in quarta parte eorumdem carminum. Ibidem apud Sebastianum de Alecce 1660. in 12.

Poesie, in libro: *Stravaganze liriche degli Accademici della Fucina parte terza.* Ibidem apud eundem 1661. in 12.

Poesie, in libro: *Festosi presagj dell'Accademia degli Abbarbicati per la nascita felice del Principe delle Spagne.* Venetiis apud Bodium 1659. in 4. Vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. in Musis Siculis par. 2. tom. 1. Panormi typis Decii Cyrilli 1647. in 12. & iterum apud Josephum Bisagnum 1662. in 12. Prelo paraverat

Poesie Liriche.

Galleria. Hoc opus, juxta Ioannis Baptistæ Marini ideam, numeris omnibus absolutum, post ejus mortem obtinuit Abbas Antonius Agraz, qui cum Neapoli decessisset, ad Marchionem del Carpio pervenit: in Hispaniam mox translatum, ibi delitescit, ut ex epistolis Francisco Saetta supra laudato datis patet: hic enim omnia nostri Francisci poemata colligere curabat, ut typis traderet, ac hujus operis exemplum, sibi transmittendum ab Hispania, expectabat: sed cū Panormo discessisset Saetta, omnia adhuc inedita jacent: abiit enim ad Indicam expeditionem Missionarius pro Catholicæ Fidei amplificatione, ubi in odium Fidei sagittis confossus, brevi temporis lapsu, apostolicos labores gloriosa morte conclusit 2. Aprilis 1694.

FRANCISCUS LA GVZZA Randatiensis Sacerdos, morum integritate, ac doctrinâ conspicuus. In pertractandis animarum negotiis semper adiditus, eximio æstuavit zelo. Messanæ Sodalitii primarii sub Iesu, Mariæque nomine in planitie S. Ioannis diu ferventissimus Moderator, fidelium animos hortationibus suis, ac cœlestibus æternæ vitæ documentis instruxit, & incendit. Apostolica etiam divini verbi prædicatione ad rectè vivendum populos excitavit. Inde Congregationem Oratorii Messanensis ingressus, eandem Præpositi munere rexit. Ex librorum suorum lectione, mirificam redolentium pietatem, permota Marchionissa Savelli, Romam vocavit Franciscum. Sed cū ire renuisset, ab Emin. N. Savelli S. R. E. Cardinali iterum accersitur, ibique magnâ æstimatione exceptus est. Romæ nunc inter S. Hieronymi de Charitate Sacerdotes degit, virtutum ornamentis clarus, & in dirigendis ad absolutissimæ perfectionis fastigiū animabus, impigrè laborat. Quæ ad pietatem fovendam edidit, hæc sunt:

Cor in ore Laudantis, Penitentis, Postulantis. In salutatione Angelica, in oratione Dominica, & Confiteor. Opus Latinum, & Italicum. Romæ ex typographia Cameræ Apostolicæ 1698. in 12.

Salve Regina contemplata ad excitandos filiales, confidentialesque affectus erga Virginem, Angelorum Dominam, Hominumque Matrem. Ibidem typis Lucæ Antonii Chracas 1698. in 12. Italicè

Affetti à Gesù, e Maria. Parte prima, e seconda. Messanæ apud Bisagnum 1671. in 4. Cō-

Compendioso Ritratto d'una perfetta Religiosa interna, ed eterna così d'ogn' Anima, che aspira agli avvanzi di se. Ibidem typis Vincentii de Amico, operâ Matthæi la Rocca 1682. in 16.

Trionfo della Carità solennizzato dal Crocifisso Amore: esposto à publica utilità di Peccatori, Giusti, Guide, e Predicatori. Con l'aggiunta d'una bella, e nuova forma di Meditatione, e di un potentissimo motivo per impetrare da Dio ogni Gratia. Mellanæ ex typographia Vincentii de Amico 1690. in 12. & Romæ apud Mascardum 1692. in 12.

Vergini Angeli Terreni, somiglianze divine &c. come dal Cielo Protettore, così degne d'essere dalla Terra ajutate. Romæ apud Barnabò 1699. in 12.

FRANCISCUS A JESU MARIA Panormitanus ex familia Philippi, Ordinis S. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum. Anno ætatis suæ 18. ad Ordinis institutū accessit Panormi. Decursis studiorum spatiis scholasticam Theologiam docuit, & apud Fidei Judices Sacerdotes. Inquisitionis fuit Consultor. Multa exercuit Ordinis munia: præsertim nonnulla rexit Cœnobiaz: apud Ordinis Generalem à secretis fuit, ac Siciliæ Provincialis. Obiit Cephaludi an. 1702. Edidit Italicè.

Vita del Venerabile servo di Dio Fr. Giuseppe di S. Paulo.

FRANCISCUS INGVARDIOLA Platiensis. Theologus doctissimus, & celebris Ecclesiastes. Pontificia Jura insigniter calluit; ab eruditione, & doctrinâ apprime laudatus. In Platiensi Ecclesia Prepositi dignitate cohonestatus claruit. Apud Catanenses Episcopos Joannem Torres, & Innocentium Maximum magnâ valuit æstimatione; qui Ecclesiæ Catanensis Vicarium Generalem, Judicem, & Examinatorem Synodalem delegarunt; ac nonnullis Ecclesiasticis numeribus, & beneficiis cumulatum voluerunt. Insigni doctrinâ, egregias addidit virtutes, quarum præstantiâ omnium amorem sibi conciliavit. Panormi decessit 11. Novembris 1638. & in Ecclesia Capuccinorum sepultus est. Hujus meminit Joannes Paulus Chiarandanus in *hist. Platiensi lib. 4. cap. 2. pag. 261.* Edidit Italicè.

Predica delle lodi di S. Agata. Catanæ apud Jo: Rossi, & Franciscum Petrone 1624. in 4.

Alia scripsit multa, sed inedita latent.

FRANCISCUS INTORCETTA Platiensis Societatis Jesu, natus anno 1623. Societati adscriptus est anno 1639. in qua solemniter quatuor vota nuncupavit. Magna cum ingenii laude in Panormitano Collegio Rhetoricam docuit; Philosophiam verò Drepani, eâ discipulorum utilitate, ut ne dum doctrinâ informaverit, verum etiam ad virtutes amplectendas mirum in modum extraxerit: ideoque ex ejus schola plusquam quinquaginta ad illustrandam regularem disciplinâ, variorum Ordinum instituta sint amplexi. Theologiam etiam tum scholasticam, tum moralem, per plures annos doctissimè tradidit, & in Catanensi Principe Tēplo septennio præbendæ Theologalis lectiones, singulis hebdomadis publicè docuit. Ob doctrinæ præstantiam, quâ insignitus claruit, nonnullis Præsulibus gratissimus fuit. Ca-

millus Astallus S. R. E. Cardinalis, & Catanensis Episcopus Theologum sibi delegit: & ipsius etiam à confessionibus fuit. Apud Michaelē Angelum Bonadies ejusdem Urbis Episcopum undecim annis Theologi munere effulgit. Archiepiscopus Panormitanus Joannes Lozanus eodem honore cohonestatus voluit Panormi, ubi diu magna cum discipulorum frequentiâ, ac plausu Theologiam moralem explanavit. In S. Officii Senatu Censorem, & Consultorem egit. Denum morum integritate clarus, & à doctrina laudatus obiit Panormi 28. Aprilis 1682. Hujus meminit Bibliotheca Soc. Jesu pag. 232. Edidit.

Synodum Catanensem, & Instructionem ad reformandos Ecclesiasticorum mores juxta Concilii Tridentini, & novissimè Sacrarum Congregationum, Pontificumque præscripta. Catanæ typis Iosephi Bisagni 1668. in 4.

Inscriptiones, & Emblemata pro triumphali S. Rosaliæ festo Panormi celebrato annis 1653. 1655. & 1656. editas cum Relatione solemnitatū, quarū primâ typis tradidit Hyacinthus Maria Fortunius. Panormi apud Buam 1653. in 4. Secundam Nicolaus Delphinus. Ibidem apud eundem 1655. in 4. Tertiā Alphonsus Salvus. Ibidem apud Petrum de Isola 1656. in 4.

Italicè suppresso nomine

Brieve Ragguaglio della Vita di S. Aniano Scarpinaro Vescovo, e poi Patriarca di Alessandria. Mellanæ 1648. & Panormi apud Augustinum Epirum 1696. in 8.

In Bibliotheca Collegii Panormitani Societatis Jesu hæc ejus opera in. s. servantur.

Logica. Physica. Mathaphysica. de Incarnatione. de Deo. Italicè

Vita di Suor Remigia Maria Parisi, & Scammacca.

FRANCISCUS IOANNELLUS Mellanensis Grammatices professor clarissimus: à Constantino Lascari græcis literis eruditus, & humanioribus studiis apprime instructus; Mellanæ Grammaticæ præcepta docuit magnâ discipulorum frequentiâ. Hinc laud exiguam assequutus est laudem. Floruit propè annum 1470. Hujus meminit Placidus Reina tom. 2. *hist. Messan. pag. 47.* Scripsit

Grammatica Præcepta.

Extat ejus

Epistola apud citatū Reinā ad Bernardū Ricciū. Hic Mellanensis Grammaticus alius est à Francisco Ioannello Calabro Terranovano, qui *Silvam Satyricam* Leoni X. inscripsit *de conquestione temporum Christianæ Religionis: & alia:* de eo Petrus Angelus Spera *de nobilit. Professor. Gramm. lib. 4. pag. 341.*

FRANCISCUS JOJYSIENSIS Ord. Strictoris Observantiæ S. Francisci, vir doctrinâ, & eruditione insignis. Scholasticam Theologiam sodales suos docuit Romæ, ubi à secretis fuit Generalis Ordinis sui. In Generalibus Ordinis Comitibus Romæ coactis 10. Junii 1628. Definitor Generalis electus, sui æstimationem excitavit. De eo Petrus Tognolettus in *Paradiso Seraphico par. 1. lib. 5. cap. 1. pag. 572. & cap. 2. pag. 481.* qui scripsisse testatur Italicè

Vo.

Vocabulario de Nomi, e Verbi assai più copioso del Calepino. in fol.

FRANCISCVS ITALIA Panormitanus Musice artis peritissimus. Claruit anno 1610. Scripsit musicis modulis concinenda

Responsorio Feria Quinta, Sexta, & Sabbato Sancto Majoris Hebdomadae. Panormi typis Angeli Orlandi, & Decii Cyrilli 1614. in 4.

FRANCISCVS LATIVS Alcamensis Sacerdos, vir pietate, ac vite innocentia præclarus. Eximia liberalitate Alcamæ Ecclesiam cultui Angelorum Custodum dicatam excitavit. Honestarum etiam mulierum gynæceum, sub Divæ Franciscæ Romanæ disciplina militantium fundavit. Virtutum ornamentis insigniter instructus effulsit circa annum 1670. Hujus meminit Petrus Antonius Tornamira de Monialibus Oblatis cap. 2. pag. 121. Edidit Italicè

Fiori Spirituali in honore del SS. Sacramento, Santi Angeli Custodi, e S. Benedetto. Panormi apud Buam, & Camagnam 1667. in 12.

FRANCISCUS LEONTINUS Syracusanus, primum Sacerdos, ac Sacre Theologiæ Doctor floruit, doctrinâ, & eruditione conspicuus. Musas impensè coluit, multaque cum literatorum laude cecinit in Reaccensorum Academia adscriptus. Panormū diu coluit, & capellani munere Societatis Deiparæ in Cœlum Assumptæ cohonestatus fuit. Inde Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis institutum amplexus, inter ipsos doctrinâ, morumque integritate ornatissimus inclaruit. Domum Scille, ac Professorum Romæ non sine prudenciâ nota gubernavit. Obiit tandem Messanæ 20. Decēbris anno 1685. Edidit

Opusculum manuale de Privilegio suscipiendi Sacros ordines extra tempora Religionis Cler. Reg. Ministr. Infirmis concessio, omnibus Religionibus communicantibus valdè plausibile. Messanæ ex typographia Vincentii de Amico 1682. in 12.

Italicè

Il Christo condannato Tragedia. Messanæ typis Pauli Bisagni 1673. in 8.

Et dum in sæculo degebat etiam

L' Endoro Tragedia Sacra Pastorale, con un trattato pratico dell' uso di rappresentarsi sul palco qual si voglia dramma. Panormi apud Nicolaum Buam, 1656. in 12.

FRANCISCVS LONDRES Panormitanus, ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci: aliquando Regularium more dictus à Castronovo: nam Panormi ortus, in oppido Castrinovi ordinis institutum amplexus est, à quo cognomine accepto, aliquando vocatus est; ut ipsemet fateatur in epistola ad lectorem libri inscripti: *Mensa Sacra.* Vir doctrinâ & eloquentiâ insignis, Philosophiam, ac Theologiam fœdales suos docuit, primum Lectoris Generalis, inde Lectoris Jubilati titulo cohonestatus. Conciones habuit eruditione refertas non sine ingenii laude. In Provincia Vallis Mazariæ Desinitorem egit: Panormitanum Cœnobiū S. Antonini rexit: ac Provinciam Septem Martyrum Visitatoris munere perlustravit. Obiit tandem Panormi in eodem Cœnobia:

S. Antonini anno 1675. De eo vidè Petrum Tognolettum in *Paradiso Seraphico* par. 1. lib. 5. cap. 1. pag. 572. cap. 7. pag. 590. & cap. 12. pag. 594. Edidit

Magnum humanæ conscientie Theatrum ad hominum cujusque status conscientiam pertinens, serie alphabetica dispositum. Tomi primi comprehendentis literam A. Partem primam. Panormi ex typographia Bossii 1669. in fol. Italicè

Avvento sacro, e feste occorrenti. Ibidem apud Petrum de Isola 1652. in 4.

Mensa sacra, Ottava del Santiss. Sacramento dell' Altare. Ibidem apud hæredes Iacobi Maringò 1656. in 4.

Sacro Paradiso Mariale per l'espettatione del Parto della Santiss. Vergine Maria, con il sermone della Natività del Signore. Ibidem apud Petrum de Isola 1653. in 4.

Delle Prediche Quaresimali Parte prima. Ibidem apud Augustinum Bossium 1664. in 4.

Secundæ partis majorem partem excusam jam habemus; sed auctor morte præventus absolvere haud potuit.

Edenda reliquit:

Dell' Arbore, & habito Franciscano Raguagli due. ms. s. in 4. & alia.

FRANCISCUS MAGIUS Castriveteranen sis: Musicæ studiosus, ita modulationibus suis aurium voluptatem expandit, ut nominis sui fama in præcipuis Italiæ civitatibus excitaverit. Claruit anno 1670. Edidit Italicè

Sacra Armonia, e musicali concetti à due, tre, quattro, e cinque voci, con una Messa à cinque concertata. Mediolani ex typographia Fratrum Camagnè 1670. in 4.

FRANCISCUS MAGRETTI Paſtensis, privilegio Panormitanus: ab adolescentia ingenii excellentiam Iurisprudentiæ dicavit; ac Doctoris laureâ insignitus, ob egregiam, quâ abundè excelluit, doctrinam, in supremis Siciliæ sublelliis primarius causarii patronus evasit: ac amplissimū sibi nomen comparavit: ideoque ad emeritas dignitates evectus est. In Panormitano Prætorio Index, justitiæ partes summā integritate exercuit. Exinde immediatè Concistorii Sac: Reg. Conscientiæ Judex, Regiusque Consiliarius effulsit. A Siciliæ Proregibus pluries armorum Dux, ad omnes causas cognoscendas, cum omnimoda potestate, in gravissimis Regni negotiis electus est. Cum autem ad alia dignitatum fastigia properaret, vivere desiit Panormi 20. Augusti anno 1672. & in Ecclesia S. Mariæ Agonizantiū sepulturæ traditus est. Ipsius meminit Franciscus Srrada in libro *quietationum* pag. 18. Edidit

Juridicas Controversias in causa taxationis dotium de paragio, unicā decisione resolutas per Regiam Curiam Prætor. Felicis Urbis Panormi. Panormi typis Didaci Bua 1665. in fol.

Observationes illustratas Decisionibus ad Constitutiones Pragmaticales Ill. D. D. Francisci Cajetani Ducis Sermoneta. Ibidem apud Buam, & Camagnam 1668. in fol.

FRANCISCVS MAJORANA Panormitanus, vir

vir poesi, & amœnioribus literis satis excultus. Obiit Panormi circa annum 1647. In publicam lucem protulit Italicè

Brieve discorso, e divote Rime sopra il nome di S. Rosalia. Panormi apud Ioannem Antonium de Francisca 1625. in 4.

La Moglie odiata Comedia. Ibidem typis Decii Cyrilli 1617. & 1637. in 12.

Della SS. Passione di N. S. Gesù Christo Rappresentatione in verso. Ibidem apud Petrum Coppola 1644. in 12. & apud Andream Colicchia 1662. in 12.

L'Homme ostinato, e suo infelice fine. Ibidem apud Petrum Coppola 1647. in 12. opus posthumum.

FRANCISCUS MANNELLI Panormitanus Sacerdos, natus 9. Decembris 1664. florentissimas ingenii dotes literarum studiis apprime addixit: ideoque non vulgari doctrinâ, & eruditione se ipsum locupletavit. Eloquentiam præsertim coluit: pluries è suggestu auditus Panormi, non sine literatorum plausu. Astronomicis etiam disciplinis operam dedit, quibus sui æstimationem excitavit. Vivit Panormi dum hæc scribimus anno 1706. Edidit Italicè suppresso nomine

L'Aquila d'Oreto alla nuova Stella del Vaticano S. Gio: di Dio. Trionfi festivi nella Chiesa de' RR. Padri Fate ben Fratelli di Palermo sotto titolo di S. Pietro in Vinculis à 8. di Marzo 1691. Panormi typis Iacobi Epiro 1691. in 8.

FRANCISCUS MARCHESIUS Panormitanus Sacerdos, lucis usuram accepit 19. Maii 1656. Ingenii elegantiam insigniter munitus, ab ineunte ætate literarum studia eo animi ardore amplexus est, ut exactis Philosophiæ, ac Theologiæ spatiis, egregiam doctrinam abundè ditatus esset. Inde ad Jurisprudentiæ facultatem se vertit, ac Doctoris lauream donatus, summis doctrinæ, & eruditionis ornamentis se cumulare insignitè detexit. Sed ferventius morali Theologiæ, ac Pontificiis Juribus operam dedit: tantâque animi cōtentione ad hæc studia se contulit, ut in evolvendis libris integras persepè noctes insomnes contriverit. Anno 1684. vix sacris initiatus à Ferdinando Bazar Archiepiscopo Panormitano nonnullis muneribus fuit cohonestatus; nam primùm Promotor Fiscalis ad processus extruendos pro beatificatione Venerab. Vrsulæ Santini monialis in Monasterio Panormitano S. Juliani, & Venerab. D. Hieronymi Palermo Panormitani, Ecclesiæ Panormitanæ Canonici, electus fuit. Nonnullarum etiam Ecclesiarum curam ipsi demandavit, ut in illis Deputari, ut ajunt, munere præset. Inde idem Archiepiscopus in suum elemosynarium, & intimi cubiculi à secretis cooptavit: annò verò 1690. meritis, exigentibus, ut Canonicus Ecclesiæ Panormitanæ, & Abbas Commendaris S. Joannis de Eremitis eligeretur impensè curavit. Experimentis ab eodem Antistite probatis eximii viri doctrinam, singulari prudentiam, consilii maturitatem, & in rebus agendis dexteritatem, ad graviora ipsius negotia peragenda fuit advocatus, quæ summâ felicitate semper absolvit: ideoque meritò Præfulis oculatissimi be-

nevolentiam, ac singularem æstimationem sibi cōparavit: eamque honorificentissimis muniis subsequētibz nō obscurè Antistes detexit. Anno 1696. in Archiepiscopali foro Fisci Patronum delegit: Judicem, & Examinatorem Synodalem constituit, & Visitaroris munere cohonestatum voluit. Anno 1697. Romam misit, ut nomine suo sacralimina visitaret: ibique magnis æstimationis argumentis à Præfulis, S. R. E. Cardinalibus, præsertim à Thoma Maria Ferrari, & ab ipso met Pontifice Innocentio XII. exceptus est. Defuncto Præfule in memorato Fisci Patroni munere confirmatus claruit. Francisco de Iudice S. R. E. Cardinali, Siciliæ Moderatori, & Archiepiscopo Mōtisregalis, gratissimus fuit, qui conceptam nostri Francisca præclaram opinionem, honorificentissimè cōfirmavit: ab eo enim Diocesis suæ Vilitator electus est: eiq: Vicarias Sedis suæ curas commisit. Hinc eandem sibi demādatam provinciam peregre excolere videmus: & animarum commodis, amplissimè dignitatis splendori, insigni curâ invigilans; in promovendis, fovendisq: literis, virtutibus excitandis, vitiis eradicandis, singulare ipsius studium elucet, quo mirificè omnium oculos in sui obsequium attrahit. Panormi etiam & alibi à literatis, Præfulis, Dynastis, ac primariis Regis Catholici Ministris, magnâ semper æstimatione prosequutus est. Inter Academicos Pigros Barii, & Incuriosos Rosciani recensitus effulget: & in Academia Iuris Canonici, quam laudatus Archiepiscopus Panormitanus in proprii palatii ædibus excitaverat, adscriptus; eruditionem, doctrinamque eximiam patefecit. Viros literis, & optimarum artium studiis excultos unicè dilexit, ac benevolentię officiis semper complexus est: ideoque sæpius ad hanc Siculam Bibliothecam adornandam, & numeris omnibus absolvendam, corpore persepè meum excussit, ac fractos nimio labore vires hortationibus suis instauravit, ne amplius Siculorum Scriptorum virtus silentio involuta delitesceret. Nunc superstes vir insignis, doctrinâ, ingenio, virtute, aliisque egregiis animi dotibus effulget. Ipsum laudant Stephanus Abbas in *Theologia Principis* cap. 17. dub. 5. n. 1. pag. 362. Andreas Perrucci in *diario de Gestis Philippi V. Catholici Regis, in epist. nuncupatoria*, Auctor operis inscripti: *Galleria di Minerva* tom. 4. par. 11. pag. 223. Felix Poresta in *Examine Ordinandorum* n. 328. Vincentius Auria in *Chronolog. Archiep. Panormi in calce hist. Crucifixi Panormi* pag. 231. sed omnino videndus vir omni laudum præconio major Hyacinthus Gimma in *Elogiis Academicis Societatis Incuriosorum Rosciani* p. 2. elog. 44. à pag. 183. Edidit librum inscriptum

Sacerdos in Villa Enchiridion Theologiæ Moralis, includens Resolutiones casuum conscientie, qui præsertim Sacerdotibus in Villis cum Missionum causâ, tum ad animi oblectamentum, tum denique pro animarum cura gerenda occurrere possunt, circa tractatus de Sacrificio Missæ, & mirabili Eucharistiæ Sacramento. Panormi typis Iosephi Gramignani 1698. in 12. & iterum cum Additionibus ibid. apud

apud Dominicum Cortesiam 1706. in 12.

Quæ evulganda scripsit, hæc sunt:

Sacerdos in Villa Pars Secunda.

Sacerdos in Sacro Lyceo, sive discursus Academici, quos habuit in Academia Sacrorum Canonum Ill. D. Ferdinandi Bazan Archiepiscopi Panormitani.

Praxis Curia Archiepiscopalis, & Ecclesie Panormitanæ.

Additiones ad Notitiam Ecclesie Panormitanæ Abb. D. Rocchi Pirri.

Additiones ad Hieroglexicon Dominici Macri.

FRANCISCUS MARIA ARENA Messanenensis, Patrio exortus genere, cunctis studiorum curriculum, ingenium ab elegantia conspicuum Poëti dicavit, & nonnulla cum laude cecinit. Ipsum laudat Placidus Reina in *not. histor. Messanæ* par. 2. pag. 513. ex quo anno 1668. jam ætatem colligimus. Edidit Italicè

Diceria Sacra di Alberto Picciolo. Messanæ apud Petrum Bream 1632. in 4.

FRANCISCUS MARIA BILLECI Panormitanus, utriusq; Juris Doctor, qui gravioribus studiis, ad animi oblectamentum, Musarum delicias sociavit. De eo Joseph Galeanus in *Musis Siculis* par. 2. tom. 1. pag. 243. ibique habes vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12, & apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

FRANCISCUS MARIA CIRINVS nobilis Messanenensis ex antiquissimis S. Basilii, & oppidi S. Stephani Dynastis, natus Patre D. Thoma Cirino oppidi S. Stephani Barone, & D. Maria Marullo 11. Novembris anno 1646. Cum literis strenuè operam navasset, ob eximias ingenii doctes, inter doctissimos est adnumeratus, ac Jurisprudentiæ lauream obtinuit Messanæ. Causarum Patronum non sine laude egit: & ad emeritos honores in Regnis Siculo, & Neapolitano evehctus est. Messanæ bis Iudicis dignitatem accepit. Neapoli septennio in Magna Curia Vicariæ Iudex claruit: exinde semel in Siculo. Tribunali Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ, & bis in Supremo Magnæ Regiæ Curia eidem Iudex, Regiusq; Consiliarius præfuit. Pluries ab oculatissimis Siciliæ Proregibus Commissarii Generalis titulo insignitus cum omnimoda potestate delegationem contra fontes, & excusatores exercuit. Laudabiliter etiam jus dixit in Regiis Panormi Teloniis, vulgò *dogane*, ex regio privilegio perpetuus Iudex. His in muneribus semper. mirificè effulsit ejus: ingenii sublimitas, prudentia, utriusq; juris doctrina, ac non vulgaris eruditio: demirata doctissima consilia, in rebus agendis solertia, intemeratus iustitiæ cultus. Dum hæc scribimus anno 1706. Messanæ vivit. Inter gravissimas tribunalium curas calamo non pepercit, ediditq;

Nexum rerum ecclesiasticarum Jurisdictionalium, in quo quæ plurimæ absolvuntur hesitationes, quæ crebrò excitari assolent inter seculare, & Ecclesiasticum Imperium, ac inter ipsas Ecclesiasticas Potestates. Panormi typis Ignatii Calarro 1700. in fol.

Allegationes pro D. Josepho Romano. Messanæ in fol.

Prælo parat

De Clericatu quandoq; amittendo.

Disquisitiones Criminales.

FRANCISCUS MARIA GRAPHEUS Paestensis: ex Stephano Mauro in sua *Messana* cap. 9. pag. 69. edidit

Orationem de S. Febroniz Cive, & Protectrice Civitatis Paestanæ.

FRANCISCUS MARIA JOANGRANDIS MVSARRA Messanenensis Doctor, vir politioribus literis excultus, Officiæ Academicus. Edidit Italicè.

Il Sole in Vergine discorso Accademico sopra la Sacra Lettera di Maria Vergine scritta a' Messinesi. In libro: *Prose degli Accademici della Fucina libro secondo.* Neapoli apud Andream Colicchiam 1669. in 4.

FRANCISCUS MARIA DE LEONE Messanenensis Societatis Iesu, natus anno 1623. Societatem amplexus est 11. Octobris 1637. in qua sollemnia vota emisit 6. Augusti 1656. Philosophiâ, docuit, doctrinâ, ac virtute clarus. Venetiis summa estimatione prosequutus, ipsum tamquam doctrinæ oraculum consulabant. Obiit Spoleti circa annum 1680. Hæc cum laude meminit Placidus Reina in *not. histor. Messana* par. 2. pag. 514. Edidit Italicè.

La Carta di Navigare. discorso nella solenne festa della lettera scritta da Maria Vergine a' Messinesi fatto nel Duomo di Messina l'anno 1658. Menanæ apud hæredes Petri Brea 1658. in 4.

FRANCISCUS MARIA MAGIUS Panormitanus Ordinis Clericorum Regularium decus, & ornamentum, à doctrinæ splendore, viræ sanctimoniam, ac egregiis edictis facinoribus undique venerabilis. Præclariora ejus gesta in pauca contrahâ, ac cursim delibabo, cuncta enim laudabiliter patrata justum volumen explerent. In lucem editus Panormi anno 1612. natus ex Bartholo Magio Jurisconsulto satis docto, qui omnes doctrinæ suæ vires in pauperes propugnandos impendit, ac non sine sanctimoniam fama decessit: & ex Vincentia Ivegla, eximia probitatis muliere, celeberrimi Hieronymi Ivegla (de quo suo loco) filia. A teneris adhuc annis sanctè educatus, inde præclaram ingenii indolem humanioribus literis admovit. Divino impellente spiritu Ordini Clericorum Regularium nomen dedit Panormi in æde D. Iosephi, 15. Junii 1631. ubi sollemnia emisit vota 17. Octobris 1632. Cum in regulari observantia, & virtutibus egregiè profecisset, sub eximia Venerab. P. D. Petri Giardina Panormitani, viri sanè apostolici, disciplinæ exactis cum ingenii præstantissimi laude philosophicis, ac theologicis spatiis, in animarum salute promovenda mirificè exarsit: ac ut omnes animi sui vires hoc in negotio admovent, ferventissimis precibus enixè petiit, ut ad Missionem Orientalis Iberiæ admitteretur, ac obtinuit: à sacra enim Congregatione de Propaganda Fide, unâ cum aliis electus anno 1636. ut Provinciam illam Clericis

Ec 2

Re-

Regularibus non multò antea demandatam excoleret. Hinc ex Italia solvens in illa apostolica expeditione, per innumeros itinerum labores, cum divium sævitia, cæli inclementia, viarum incommodis, ac barbarorum vexationibus colluctando, tandem in Orientales plagas, nempe Iberiam, Syriam, Arabiam, Persidem, Armeniam, Colchidem, aliasque remotissimas regiones, usque ad inhospitas Caucasii rupes infractâ animi constantiâ penetravit. Ut omnibus prodesset, linguarum orientalium leges, quæ in Georgia regionibus, & apud Turchas, Arabesque audiuntur, magno labore didicit, ac perfecit. Ibi diu, noctuque immensis exantlatis laboribus, uberrimam animarum messem collegit: innumeros enim in fide Evangelii prædicatione roboravit, instruxit: multos baptismatis aquis regeneravit: multorum errores detexit: doctissimis disputationibus multorum hæreses expugnavit. Coridem præsertim, Colchidem, Gurielem, ac omnes Georgia Provincias excurrando, Evangelii face incolas, ignorantie tenebris involutas, illustravit: ac integram quandoque Provinciam ad catholicam veritatem perduxit. At quæ Apostolicus sanè vir in difficillima Missionis ad animarum profectum, & veri Neminis gloriam, sæpè cum magno vitæ discrimine perpatravit, ne instituti mei limites excedâ prætereo: hæc leges apud Josephum Silos in *hist. Cl. Reg. par. 3. lib. 5. p. 150. & seq. l. 6. p. 175. & seq.* Archangelum Lambertum in libro: *Colchide Sacra cap. 37. pag. 317. & seq. & cap. 42. pag. 344. & seq.* & præcipue apud Bartholomæum Ferrum, eruditione, & doctrinâ eximium, in *hist. Missionis Cleric. Regularium* nuper edita, qui latè omnes Magii labores enarrat, præsertim *tom. 1. lib. 2. cap. 24. pag. 265. cap. 26. & pag. 283. & seq. cap. 27. & pag. 288. & seq. cap. 28. & pag. 301. & seq. lib. 2. cap. 6. pag. 384. & seq. & 389. & seq.* Sed cum ibi quinquennio moram protraxisset ad animarum lucta ferventissimè intentus, superiorum iussu Theodosiam missus, ut ea in urbe Clericorum Regularium domicilium excitaret; hac ex causâ Constantinopolim digressus est, ubi ab Ordinis Generali, & à Sacra Congregatione de Propaganda Fide iussus est, ut se sisteret, & domum pro Clericis Regularibus vel ibi degentibus, vel eò transeuntibus, fundaret unâ cum Angelo Verricello Cler. Reg. viro celeberrimo. Ibi ab Aloysio Contareno præclarissimo, piissimoque viro, pro Veneta Republica ad Turcharum Imperatorem Oratore, honorificè pertractatus est: cui cum novus successisset Orator Religiosorum, hominū minimè studiosus, non modò domū quā excitandam curabant, non permisit, verum etiam Magium, & Verricellum Italiam repetere coegit. Hæc verâ causâ, quod in Italiam magno animi dolore Magius regressus sit; non ex diuturno morbo ibi contracto, ut ex falsa relatione literis mandavit Joseph Silos in *histor. Cleric. Regul. par. 3. lib. 12. pag. 566.* (quem sequitur Ferrus citatus *lib. 2. cap. 6. pag. 389.*) nam hujus lapsum ipsemet Magius notavit in *epist. ad lectorem*, quam in opere de *sac. Cæremoniis præfixit num. 7. & P.*

D. Franciscus Maria Lucchesius in calce Calatei Religiosi ipsius Magii *pag. 497.* Hinc Messanam cum pervenisset, Romam à Sacra Congregatione accersitus, ejusdem iussu volumin linguarum Orientalium (in quarum studio egregiè profecerat) ad Evangelii præconum utilitatem typis tradidit, magnâ nominis sui celebritate. Inde totus fuit in promovendis Ven. Ursulæ Benincæ Cœnobii, eaque impigrè omnibus animi sui nervis excitare curavit. Hinc immenso labore, & non raro multis adversantibus oppugnationibus, ejus operâ fundatum est Panormi Monasterium S. Juliani Monialium Teatinarum anno 1651. & Neapoli etiam Eremitum Virginum Teatinarum: idque ipsius precibus, ac studio regiâ ædificiorum magnificentia omnibus numeris absolvit anno 1669. D. Petrus Aragona Segorba Dux Neapolitani Regni Prorex; cuius noster Magius Theologus fuit, ac à sacris confessionibus, & ab eo singulari æstimatione prosequutus. Secessit etiam duodecim Patrum Clericorum Regularium, qui ipsum monialium Eremitum moderantur, supremam imposuit manum: ibique omnibus sæculi curis solutus diu vixit, in cœlestium rerum contemplatione defixus; & ad angelicam vitæ perfectionem Cœnobium direxit. Monteregali in Sicilia etiam ejus industria domum Virginum Teatinarum exordium obtinuit. In oppido etiam Siculo Palmæ Monasterium sub instituto D. Benedicti fundatum, prudentissimis editis constitutionibus instruxit, eximiis perfectionis regulis erudiit, ac ad virtutum omnium studium incendit. Egregiis, sanctissimisque virtutibus animum instruxit, quibus ad absolutissimum perfectæ vitæ fastigium ascendit. Humillimos præsertim animi sensus enutrivit, ideoque ab omni dignitate mirificè abhorruit: & nonnisi obedientie vi coactus Visitatoris munus, & Syracusanæ domus Præpositum egit, ubi sodalitium divini Amoris excitavit. Cæterum Superiorum iussu tyronibus, ac Ordinis junioribus instituendis Panormi, Neapoli, & Romæ serè semper incubuit. Etsi meritis exigentibus ad sublimiora vocatus, omnia constantissimè recusavit. Petrum Aloysiû Carafa S. R. E. Cardinalem, qui ut ad aliquam dignitatem promoveretur strenuè adnitebatur, à proposito dimovere instantissimis precibus curavit. Consultoris Generalis honori in Ordine suo, ac Episcopali Insulæ in Regno Neapolitano, nunciium remisit, Nil illi antiquius, quàm studium dilatandi divini Numinis gloriam: charitatis enim igne semel succensus, cœlesti semper æstuavit amore. In proximorum salute promovenda mirificè exarsit, & formandis hominum moribus omnes ingenii vires addixit: ad virtutes in fidelium pectoribus excitandas, ac fovendas, libros cœlesti sapientiâ, sacrâ eruditione, & asceticis documentis instructissimos edidit. Divini verbi prædicatione animarum negotia promovere curavit. Hæc autem eâ animi contentione protraxit, ut nec senio gravatus à sacrorum librorum scriptione, & à Divini verbi prædicatione cessaret: & tunc scriptoris, ac prædicationis finem fecit.

fecerit, cum paucis ante obitum diebus, lethali morbo affectus est. In Virginem Deiparam obsequentissimus fuit, eamque suam Magnam Dominam, frequenti appellatione vocabat. De ea multa scripsit, multaque ad ejus gloriam amplificandam patravit. Ab editis libris, à virtutibus præclarissimis quibus longè, latèque refulgit celeberrimus, in sui venerationem omnes excitavit, tum inter Barbaros, tum etiam Panormi, Neapoli, & Romæ, ubi majorem vitæ spatium traduxit. Summā enim doctrinæ, & sanctimonie opinione valuit apud Præsules, Principes, Dynastas, Regnorum Moderatores, Ordinis sui Generales, ac nonnullos S. R. E. Cardinales, apud quos magno æstimationis pondere valuit; ejusque consuetudinem adamare, consilia exquirere, ac amicitie ipsius vincula expetere studiosissimè curarunt. Tandem cum Panormum remeasset; in Divi Josephi templo singulis festis diebus magnā populi frequentiam, conciones habuit: ac licet instarent multi, ut de more, sacras literas explanaret, attamen de Propositis ad mortem sanctè obeundam semper verba dixit. Idque eo consilio, ut seipsum ad mortem pararet, quam semper sibi proximam proponebat: & non sine rationis pondere conjectare licet, superno lumine de morte vicina præmonitum fuisse. Hinc statim ac D. Ferdinandus de Bazan ad Ecclesiam Panormitanam regendam venit, nostrum Franciscum accersivit, ut ejus consilio gubernii sui exordia rectè institueret; at ipse cum gratias optimo Præsuli egisset, humillimè, ut excusationem admitteret, petiit; non enim ad opportuna suggerenda tempus adesse, ait: ac paucis elapsis diebus cum graviter egrotasset, sanctè ut vixit, vitam absolvit Panormi 12. Junii 1686. Ejus sanctimonie fama magnum populi concursu evocavit; ac tradito insepultus jacuit, ut omnium vota expleret. Cum autem ejus imaginem pictor exprimeret, admirabili sudore faciem perfusam animadvertit, & illico Urbem terremotus, non sine omnium metu, concussit. Scriptores permulti emeritis laudibus nostrum Magium exornant, quorum catalogum digessit P. D. Franciscus Maria Lucchesius, & in calce Calatei Religiosi edidit, ad quem lectorem remitto: solum hic illos addam ibi haud annotatos, vel loca ibi non relata: hi sunt Joseph Silos in *hystor. Cler. Regul. par. 2. lib. 13. pag. 633.* Vincentius Auria in *hyst. Crucifixi Cathedr. Eccl. Panor. pag. 19. 36. & 53.* P. Don Petrus Antonius Tornanica in *Juditha Panormitana pag. 231.* P. D. Carolus de Thomasis in *Passion. Domini tom. 12. pag. 327.* P. Petrus Tognoletus in *vita Innocentii Clusensis pag. 402.* Blasius à Purificatione in *vita D. Julii Mariae de Thomasis lib. 1. cap. 17. pag. 88. & 89.* Antoninus Magri in *not. Monast. Basiliani Panor. pag. 30.* Franciscus Marchese in *Sacerdote in Villa cap. 1. sect. 1. subsect. 2. num. 23. sect. 3. n. 223. & 310.* Antonius Natalis de *calisti conversat. par. 3. cap. 4. num. 648. & par. 4. cap. 1. num. 944.* Angelicus Aprosius, sub nomine Joan. Petri Jacobi Villani in *libro: Vite-za alzata pag. 54.* Joan. Bonifacius Bagatta in *vita Caroli Thomasi par. 1. cap. 20. pag. 132. cap. 21.*

pag. 141. & alibi. Quæ scripsit secundissimus Magii calamus hæc sunt, nempe

Syntagma linguarum Orientalium, quæ in Georgia Regionibus audiuntur. Liber primus, complectens Georgianæ, seu Ibericæ vulgaris linguæ Institutiones Grammaticales. Romæ typis Sacr. Congr. de Propaganda Fide 1643. in fol.

Syntagma linguarum Orientalium. Liber secundus, complectens Arabum, & Turcharum Orthographiam, & Turcicæ linguæ institutiones. Ibid. 1643. in fol. & iterum ex eadem typographia 1670. in fol. ut habemus ex diario literatorum Romæ edito anno 1670. ubi pag. 59. haud parum opus celebratur.

De Sacris Cæremoniis circa domus Dei decorem, Salutationem Angelicam, & Ecclesiasticam honestatem, Disquisitiones Rituales, Morales, Asceticæ, & ut plurimum novæ, Panormi typis Andreæ Colicchia 1665. in fol.

De Sacris Cæremoniis obiri solitis in Del Templis, ac Monasteriis, præsertim in divino Officio, & Choro, Disquisitiones Rituales, Asceticæ, & ut plurimum novæ. Ibidem typis Augustini Bossii 1666. in fol.

De SS. Pontificis Pauli IV. inculcata vita disquisitiones Historica, clarorum scriptorum è Societate Jesu testimoniis explicata. Tomus primus. Neapoli typis Novelli de Bonis 1672. in fol.

De Ritibus incolendæ solitudinis, sive secessus ad exercitia spiritualia quot annis semel, aut frequentius incandis, Disquisitiones Asceticæ. Tomus primus. Ibidem apud eundem 1675. in fol.

De Praxi incolendæ solitudinis, sive recollectionis in ea ad dies aliquot spiritualibus exercitiis obeunda, Disquisitiones Asceticæ, Tomus alter. Ibidem apud eundem 1675. in fol.

Calateus Religiosus, actus dedecentes, & indecoros enumerans, ab omni sacro Deo Homine procul eliminandos. Panormi apud Coppolam 1684. in fol.

De iis, quæ Religiosis Ordinibus, Eremitici, sive arctioris Cœnobii constructionem suadent, Disquisitiones Paræneticæ. Pars prima. Romæ typis Ignatii de Lazaro 1661. in fol. Hujus operis Pars secunda Apologetica, in qua omnia à tepidis Religiosis contra hæc Cœnobia objecta, vana esse demonstrantur, servatur m. s. cum aliis Auctoris operibus etiam m. ss. Panormi apud Clericos Regulares.

Rosarium B. Mariæ Virginis, juxta Sanctorum Evangeliorum Historias, & alia sacrarum scripturarum loca, egregiè olim concinnatum, atque dispositum, nunc verò Parergis aliquot, & Animadversionibus auctum. Quibus ut plurimum quicquid in eo de Deipara astringitur, ad ejus Immaculatæ Conceptionis fidem firmandam, & singulare adeo privilegium extollendum, Sanctor. Patrum graviumq; Doctorum, præsertim PP. Prædicatorum calculis explicatur. Panormi apud Andream Colicchia 1665. in 4. & Neapoli apud Novellum de Bonis 1676. in 4.

Præfagia, & insigniora aliquot Gesta Pontificum Romanorum, qui XVI. & XVII. sæculo floruerunt, Neapoli typis Navelli de Bonis 1677. in 4.

Duodecim Stellæ B. Mariæ Virginis, sive duodecim Privilegia ejus Immaculatæ Conceptionis, Sanctor.
Pa-

Patrum, graviorumque Doctorum calculis explicata. Neapoli apud eundem 1676. in 4.

Specialis, ac propria S. Cajetani, & ab eo conditi Ordinis Clericorum Regularium laus. Neapoli apud eundem 1674. in 4.

Corona Stellarum duodecim, sive duodecim prerogative ferè insigniores, ac singulares, quæ S. Caetani Caput, ejusque Ordinem mirificè decorant, & illustrant. Neapoli apud eundem 1674. in 4.

Rituale Theatimum sanctimonialium, ac Virginum in Eremito, & Congregatione degentium sub titulo Immaculate Conceptionis. Antuerpiæ apud Jacobum Maurium 1650. in 4.

De Canobio Neapolitano Morialium S. Andrea à Pauline domus Clericis Regularibus confito. Panormi typis Alphonfi, & Petri de Isola 1646. in 8.

Carmelus Marianus, sive Carmelitana, & Eliana Religio, à Deipara Maria Virgine quammximis beneficiis illustrata. Neapoli apud Novellum de Bonis 1677. in 8.

Societas Jesu Mariana, sive à Deipara Maria Virgine insignioribus aliquot beneficiis mirificè præsitis, illustrata. Neapoli apud eundem 1677. in 8.

Nomina, & Elogia, quibus Viri clarissimi ex omni genere Societatum Jesu honorificè appellant. Neapoli apud eundem 1677. in 8.

De Memorabilibus aliquot gestis D. Aloysii de S. Severino Bisignani Principis. Neapoli ex typographia Ægidii Longo 1679. in 8. sub anagrammatico nominae Jo: Franc. Anagramma.

Apparatus, & Hebdomada B. Mariæ Virginis Deiparæ sacra. Sive modus, quo homo quidam Religiosus, sub B. Mariæ Virginis auspicio, & cum participatione cunctorum Ordinum tam vivere, quam mori desideravit. Neapoli apud eundem 1679. in 8.

De Vitæ gestis Ven. servi Dei P. D. Josephi à Matre Dei Aragonensis, Mariani Ordinis Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei scholarum piarum Istitutoris. Neapoli ex typographia Franc. Benii 1680. in 8.

Ad Reverendiss. P. D. Stephanum Medices Congregationis Cleric. Regul. Præpositum Generalem, de P. D. Jacobo de Stephano Cler. Regul. Relatio. Colonia 1643. & Romæ apud Cavallum 1643. in 12.

Recessus ad exercitia spiritualia. Romæ apud Ignatium de Lazaris 1654. in 12.

Praxis exercitiorum spiritualium. Romæ apud eundem 1656. in 12. hæc duo opera nempe Recessus: & Praxis recognita, & magna accessione locupletata, recusa sunt in libro de Ritibus incolendæ solitudinis, supra recensito.

Centum disquisitiones Ascetica, vel Morales de Religiosorum Hominum Mensa. Romæ apud eundem 1656. in 12.

Vita Ven. Matris Dei Vrsule Benincasa Virginis Neapolitanæ ex Ordine B. Caetani clarorum virorum Elogiis intexta. Panormi apud Decium Cyrillum 1645. in 8. Romæ typis Ignatii de Lazaris 1654. in 12. & Bruxellis typis Martini de Bolla 1658. in 8.

Eminentiss. Principi F. D. Gregorio Carafa, in

Magnum Hierosolymitanum Ordinis Equitum Magistræ electo; Patrum Clericorum Regularium Gratulatio. Neapoli typis Franc. Benii 1680. in 12.

Eminentiss. Principi F. Vincentio Mariæ Vrsina S. R. E. Cardinali Neapolim advenienti Patrum Cler. Regularium Gratulatio. Neapoli apud Ægidium Longum 1680. in 12.

Oratio ad Patres in Generali Capitulo congregatos. Neapoli apud Novellum de Bonis 1677. in 12.

Testameutum spirituale. Neapoli per Jo: Franc. Paci 1678. in 16.

S. Maria de Providentia multorum scriptorum elogiis illustrata. Romæ typis Ignatii de Lazaris 1654. in 12. & Neapoli apud Novellum de Bonis 1675. in fol.

Ad quid Sacrifia Major Regii Sacelli Neapolitani teneatur erga Capellanum Majorem. Neapoli typis Novelli de Bonis in 12.

An Religiosorum Hominum Cameterium Cameterio sanctimonialium possit esse contiguum, & solo muro in medio constructo divisum. Neapoli apud eundem in 12.

Informatio de secessu Neapolitano. Neapoli apud eundem in 12.

Forma tradendi scapulare cernuleum. Neapoli typis Novelli de Bonis 1671. in 12.

Relatio de Monasteriis, & Regulis Virginum Theatinarum. Messanæ apud Dominicum Costa 1682. in 12.

Proposita bene moriendi juxta D. N. Jesu Christi sanctissimam disciplinam, ac mortem, sacrarum scripturarum oraculis, ac piorum doctorum monitis, explicata. Panormi typis Petri Coppola 1686. in 4.

Devotus, & supplex ad Sancti Caetani pedes. Neapoli apud Novellum de Bonis 1672. in 4. & Romæ apud Iacobum Dragondellum 1674. in 12.

De fundatione Eremitæ Sanctimonialium Theatinarum. Neapoli apud Io: Franciscum Paci 1669. in 4. Italicè verò

Vita della Ven. Madre Orsola Benincasa Neapolitana originale da Siena dell' Ordine del B. Gaetano, Fondatrice delle Vergini della Congregatione, e dell' Eremito dell' Immacolata Conceptione. Panormi apud Decium Cyrillum 1646. in fol. sub nomine Didaci Garcia de Trasimera, & Romæ typis Ignatii de Lazaris 1654. in fol. cujus vitæ Partè Secundâ eū Panormi typis Andrea Colicchia anno 1666. in fol. ederet, ob ejus discessum haud absolutam remansit.

Vita, e Morte del Ven. Padre F. Alipio di S. Giuseppe Scalzo di S. Agostino Palermitano della Congregatione d' Italia. Romæ typis Ignatii de Lazaris 1657. in 4.

Sermoni sopra la vita, e morte di S. Gaetano recitati dall' Autore in S. Paulo Maggiore (di Napoli) nella Canonizzazione del medesimo Santo. Neapoli apud Novellum de Bonis 1672. in 4.

Sermoni detti nella Novena di S. Gaetano celebrata in S. Paulo Maggiore, & in altre Chiese, e solennità della Città di Napoli. Neapoli apud eundem. 1676. in 4.

S. Gaetano a piedi dell' Immacolata Signora: ovvero Corona di dodici Stelle, o raggi chiari, e risplendenti à gli occhi di tutti, con le quali si dimostra, che la

la Religione Teatina nella Città, e Regno di Napoli ha segnalatamente in molte maniere promosso il culto dell'Immacolata Concezione. Neapoli apud eundem 1672. in 4.

Il luogo di Ritiramento unico mezzo per provvedere la Chiesa, e tutti gli Ordini d'huomini Apostolici, e Santi, e far risiorire in essi con facilità la primiera osservanza: ovvero difesa di tutti i Religiosi che desiderano comodità di Ritiri, Eremiti, solitudini, o più stretti Conventi di viver col dovuto rigore nelle loro Provincie. Neapoli apud eundem 1674. in 4.

Vita della Ven. Madre Suor Maria Carafa, sorella del Santiss. Pontefice Paulo IV. Fondatrice del Sacro Monistero di S. Maria della Sapienza. Neapoli apud eundem 1670. in 4.

Vita del Ven. P. D. Giuseppe Caracciolo figlio del Marchese di Casalbalbero C. R. Neapoli apud eundem 1670. in 4.

Componimenti dell'apparato per la solenne fondazione del Monistero delle Teatine Romite. Neapoli apud Jo: Franciscum Paci 1669. in 4.

Fascetto di fiori di affettuose dimostrazioni a onore d'Iddio, del Santiss. Sacramento dell'Altare, e dell'Immacolata Signora. Neapoli apud Novellum de Bonis 1673. in 4.

S. Gaetano risloratore della Vita Apostolica nel suo Ordine de' Chierici Regolari, celebrato con elogi da gravissimi personaggi, e scrittori degli Ordini più nobili della Chiesa. Neapoli apud eundem 1676. in 4.

Relatione delle feste celebrate nel 1661. a onore del B. Gaetano Tiene glorioso Patriarca de' Chierici Regolari. Neapoli apud Josephum Passarum, & Hieronymum Fagioli 1661. in 12.

Relatione delle feste celebrate nel 1662. a onore del detto Santo. Neapoli apud Novellum de Bonis 1662. in 12.

Il Santiss. Crocifisso del Duomo della Città di Palermo portato in processione, ed esposto per le pubbliche calamità nelle Chiese de' Reu. Padri Chierici Regolari. Panormi apud Decium Cyrillo 1648. in 4. & apud Petrum de Isola 1668. in 8.

La miracolosa Madonna della Provvidenza, con l'acqua, che scaturisce sotto il suo Altare, e la divozione degli schiavi di Gesù, e di Maria nell'Oratorio della Sciabica dentro al Cimiterio della Chiesa di S. Giuseppe de' Padri Chierici Regolari. Panormi apud Didacum Bua, & Petrum Camagna 1668. in 8. & apud Petrum Coppola 1685. in 8. cum aliquibus additionibus sub Jo: Franc. Amagrima nomine.

Tre Maestri del Mondo, e gloriosissimi Patriarchi di tre segnalate Religioni S. Ignatio, S. Gaetano, e S. Elia, descritti con orationi, e discorsi. Panormi apud Petrum Coppola 1635. in 8. sed concionem S. Eliae ediderat primum Neapoli apud Antonium Gramignani 1680. in 12.

La Colomba con l'Oliivo, ovvero discorsi predicabili, e Accademici in lode dello Spirito Santo, di Cristo, del Santiss. Sacramento, di M. V. del B. Gaetano, e di tutti gli Istituti della Compagnia del divino Amore de' Cavalieri della Colomba. Romæ apud Ignatium de Lazaris 1657. in 12.

Relatione all'Illustrissimo Senato della Città di Pa-

lermo intorno ad un meraviglioso Monistero Reale di Teatine Romite dell'Immacolata Concezione. Panormi apud Buam, & Camagna 1668. in 8. sub nomine P. Angelici Rampulla Generalis Ordinis S. Joannis de Ideo.

Voto, e Giuramento de' Padri Chierici Regolari della Città di Palermo, e devotione de' fedeli a onore del Santiss. Sacramento, e della gran Madre di Gesù Maria V. conceita senza peccato originale. Panormi apud Petrum de Isola 1667. in 8. sub nomine Jo: Franc. Amagrima.

Sermone recitato nell'Oratorio della Sciabica nel Cimiterio della Chiesa di S. Giuseppe della Città di Palermo celebrandosi la festa della miracolosa Immagine della Madonna di Provvidenza, come piamente si crede, portata per mano di S. Giuseppe. Romæ apud Ignatium de Lazaris 1657. in 12.

Sermoni di S. Maria della Sapienza. Neapoli apud Novellum de Bonis 1675. in 4.

Relazione della miracolosa Immagine della Santiss. Trinità per il cui ajuto promosse la fede nella Georgia Giacomo di Stefano. Mellanæ apud Bream 1641. in 16.

Catalogo de' scrittori, che fan menzione di Giacomo di Stefano Mellanæ apud hæredes Petri Bree 1655. in 16.

Novena da farsi a onore del B. Gaetano glorioso Patriarca de' Chierici Regolari, con un brieve sommario della sua vita. Panormi apud Jo: Antonium Mandracchia 1655. in 24. Romæ apud Ignatium de Lazaris 1654. in 16. Mediolani, & alibi.

Rito nell'ingresso, ed abito delle Vergini Teatine nella Congregatione d'Orsola Benincasa. Neapoli apud Novellum de Bonis 1662. in 8.

Considerationi sopra la vita della Ven. Madre Orsola Benincasa dell'Ordine del B. Gaetano. Neapoli apud eundem 1662. in 8. & Panormi typis Bua, & Camagna 1668. in 8.

Brieve notitia dell'Abitino, o scapulare dell'Immacolata Concezione, benedetto da' Padri Chierici Regolari. Neapoli apud Novellum de Bonis 1672. in fol.

La festa del sacro Monistero di S. Maria della Sapienza fondato in Napoli dalla Ven. Madre D. Maria Carafa sorella del Santiss. Pontefice Paulo IV. sotto l'abito delli Padri Predicatori. Neapoli apud eundem 1675. in 4.

Compendioso ragguaglio della vita, morte, e Monisteri della Ven. Madre D. Orsola Benincasa Napoletana, Fondatrice della Congregatione Teatina di 63. Vergini, dell'Eremo Teatino di 33. Monache, e di 7. Converse, e del ritiramento di 12. Sacerdoti de' Padri Chierici Regolari, sotto titolo della Immacolata Concezione. Neapoli apud Joannem Franciscum Paci 1669. in 4. hunc librum prohibuit Sacra Indicis Congregatio, ut ex Indice edito Romæ 1683. pag. 57.

Difesa del gloriosissimo Pontefice Paulo IV. dalle false calunnie d'un moderno scrittore (cioè Sforza Pallavicino) data in luce da Francesco Velli Napolitano. Taurini apud Franciscum Ferrosinum in fol. &

Difesa del gloriosissimo Pontefice Paulo IV. dalle

nuove

nuove calunnie del moderno scrittore; ovvero sommario d'una più lunga Risposta all'autore della lettera scritta al Sign. Gianduca Durazzo, data in luce da Francesco Velli Napolitano. Ibidem apud eundem in fol. larvam detraxit P. Angelicus Aprosius in libro: *Visera alzata* pag. 54.

Alia etiam scripsit, quæ vel partim edita, sed non dum absoluta, partim m.ss. servantur apud Patres Clericos Regulares Panormi, nempe ex parte impressa hæc sunt:

De Miris gestis, & Institutis, Disquisitiones Historicae. Panormi typis Petri de Isola 1661. in fol. ad ejus perfectionem aliqua solummodo folia desiderantur.

De Immaculata Virginis Conceptione Disquisitiones variae. Panormi apud Colicchiam 1668. in 4. hoc opus Neapolim evocatus prætermisit ex parte editum, ac multis Disquisitionibus, ac Tractatibus augmentum recudere curabat in fol.

Disquisitiones Historicae de Beata Maria Virgine. Panormi typis Petri Isola 1668. in fol. Italicè.

Sermoni della Santiss. Vergine. Neapoli apud Novellum de Bonis 1677. in 4.

Opera verò omnia m.ss. jam absoluta, quorum nonnulla à Superioribus approbata sunt, addo, nempe

Acta Ordinis Cler. Regul. Conditorum, Præpositorum, Generalium, & Præsidentum.

Epitome Historicum, sive Elenchus clarorum Virorum omnium Ordinis Clericorum Regularium, qui aut luci dedere aliquid, aut primi omnium præclarum edidit aliquod facinus, aut novum, aut laude aliquid dignum adinvenire.

De Sanctiss. Pontificis Pauli IV. inculcata vita. Disquisitiones historicae clarorum scriptorum & Societate Jesu testimoniis, ac elogiis explicata. Tomus Secundus.

Sanctissimus Paulus IV. defensio, & illustratio ab aliis.

In Constitutiones Ordinis Clericorum Regularium. Nota.

Nota in Decreta Capitulorum Generalium Ordinis Cleric. Regul.

Ordo Cleric. Regul. Marianus.

Congressiones Sanctiss. Pontificis Pauli IV. cum Viris illustribus ejus sæculi.

Reflexiones de Augustiss. & Sanctiss. Nomine Marie.

Argumenta pro Immaculata Conceptione, deducta à totius Quadragesimæ concionibus. Opus absolutum, & novum.

Schola Turcica, quæ unusquisque facile Turcicorum sermonem legere, scribere, & loqui discere possit. Opus Hierapoli scriptum an. 1637.

Vita Scipionis de Anno.

Idea omnibus numeris absoluti jurisperiti, sive Vita Hieronymi Jurglia.

Marianus Ordo Minorum S. Francisci.

Duo volumina omnium, quæ eidem P. D. Francisco Maria Magio in suis præsertim itineribus, & Missionibus evererunt.

Regula Venerab. Matris Ursula Benincasa pro

Virginibus Theatinis ordinata, & dilucidior reddita.

Regula pro Theatinis Sanctimonialibus Eremiticis ordinata, dilucidior reddita, ac multis declarationibus aucta.

Relatio de eo, quod Clerici Regulares Panormi strenuè peregrerunt in sedandis popularibus turbis anno 1647.

Duodecim mira divinæ Providentiæ signa, quæ additum Theatina Eremitæ Cameterium monstrant, Patrum olim usui destinatum, & in eo sanctum Christi Domini Sepulchrum extructum iri.

De Clericorum Regularium Institutis dissertationes.

Animadversiones ad Josephi Silos Historias, quibus multa, quæ leviter ille attigit, aut omisit, ab exteris scriptoribus enarrantur.

De sacris Cæremoniis, quæ in preparatione ad Missam, & in tremendo ipso Missæ sacrificio obiri debeant.

Castaldina Praxis Sacrorum Rituum, mendis expurgata, & multis annotationibus aucta.

De Clericorum Regularium Conditoribus, Disquisitiones Historicae clarorum scriptorum testimoniis explicatae.

De S. Joanne dilecto Christi Domini discipulo, & Evangelista, Disquisitiones Historicae. Italicè

Vita del Santiss. Pontefice Paulo IV.

Sermoni, e Prediche per le Domeniche, e feste di tutto l'anno in tre volumi.

Prediche Quaresimali in due volumi.

Vita, e meraviglie del Ven. servo di Dio Giacomo di Stefano Cl. Reg.

Vita di S. Gaetano. Tiene glorioso Fondatore della prima Religione de' Preti, detta de' Padri Chierici Regolari.

Vita, e storie della Ven. Madre Orsola Benincasa Parte Seconda, e Terza.

Vita del Ven. servo di Dio Fr. Innocenzo di Chiusa dell'Ordine de' Minori Reformati di S. Francesco.

Vita del Ven. servo di Dio P. D. Pietro Giardina già Marchese di S. Ninfa, Cl. Regolare, huomo Apostolico, e meraviglioso fondatore di molte opere pie nella Città di Palermo.

Meravigliosa fondazione, e progressi della Casa, e Chiesa di S. Giuseppe de' Padri Chierici Regolari nella Città di Palermo: e vita di molti huomini illustri, che han fiorito in essa per lo spatio di sessant'anni.

Vita del Ven. Padre Don Carlo di Tomaso Chierico Regolare.

Vita del Padre Don Matteo Santomagio Chierico Regolare.

Vita del Ven. Padre D. Matteo Avitabile Chierico Regolare.

Scripsit etiam alia multa historica, apologetica, ascetica, quæ unà cum aliis humanis lucubrationibus, orationibus, epistolis, elogiis, epigrammatibus ibidem sæcætim collecta servantur.

Tandem addam scripsisse opus, cui titulus:

Ordo Patrum Predicatorum Marianus. in 8.

Quod cum P. Dominico Jamzo Soc. Jesu approbandum detulisset, casu amissum, nunquam inveniri potuit, etsi diligentissimè perquisitum.

ERAN-

FRANCISCUS MARIA DE MONACO Drepanitanus Clericus Regularis natus anno 1593. Ordini nomen dedit 4. Maii 1606. ac solemniter nuncupavit vota Panormi 8. Maii 1608. in quibus omnibus facultatibus excultus, philosophicis, ac Theologicis disciplinis mirum in modum enituit. Eminentissimum enim ingenium, quo praeditus fuit, studio, ac locupletissima eruditione illustravit. Hinc rectè ambigitur, an apud Clericos Regulares unquam fuerit, qui ingenii præstantiâ, latini idiomatis puritate, styli facultate, omnigenâ eruditione, doctrinâq; Franciscum superaverit. Humaniores literas ita colere visus est, ac si à gravioribus disciplinis longè alienus distaret: has verò ita tradidit, velut ab alia quacumq; facultate abhorreret. Poësi ita præstantissimus fuit, ut nullus metri genus fuerit, cui mirabili facilitate Musarum studia non inflexerit; cunctâ eruditione tum antiquâ, tum recentiori, græcâ, latinâq; sacrâ, ac profanâ locupletissimus claruit; nullum enim librum sedulo non percurrit. Latinâ, græcam, hebraicam linguam egregiè calluit. Philosophiam Vicentiæ, Theologiam Patavii, & alibi magno cum plausu docuit, & ejus schola viri doctrinâ excultissimi prodire, qui easdem disciplinas aliis cum laude explanarunt. Ad nonnullos exere honores virum ornatissimum sapientiæ promerita; nam Visitatoris munere apud suos in Sicilia, Consultor Generalis Romæ, Consultor, & Cenfor apud S. Officii Siciliae Iudices latè effulsi. Cum autem Ordinis sui Generalis Institutum Clericorum Regularium in Galliâ inducere cogitaret, ad nostrum Franciscum hæc Provincia demandata est anno 1644. quem doctrinâ sanè profundissimâ, præclarissimis animi dotibus, morumq; comitate instructissimum optimè noverat. Hinc noster Franciscus cum ad Galliæ Regnum velicasset, magna cum nominis sui celebritate Parisiis pedem fixit; nam cum primùm Iulius Mazarinus S. R. E. Cardinalis, tunc Gallicarum rerum Administer supremus (cui Romæ familiaris fuerat) perhumaniter excepisset, ac veterem consuetudinem iustaurasset; inde à suis confessionibus delegit. Hinc ab Anna Austriaca Regina, apud quam erat rerum summa, benignè complexus est: & ipsius, ac Mazarini studium in Ordinis institutum Franciscus accendit: & Aulicos omnes in sui amorem faciliè traxit. Accessit maxima viri ælimatio ex eloquentiæ vi, quâ è suggestu conciones habuit primùm in Adventus Dominici festis diebus; inde in cinerali curriculo in Regiæ Templo, magnâ populorum frequentiâ; confluentibus enim ad ipsum etiam viris principibus, Apostolicæ Sedis Nuncio, Veneti Senatus, & Sabaudia Ducis Oratoribus, ac innumera penè nobilium multitudo, ingentem sibi famam comparavit. Interea urgere foundationem statuit, eâq; dexteritate negotium pertractavit, ut Ecclesiam D. Annæ sacram, ac Domum pro Clericis Regularibus excitaverit. Eâ solemnitate institutum foundationis exordium die 26. Julii 1648. ut majori magnificentiâ dedicari nequirit: nam Monachum, ac ædis primordia regiâ manifestantiâ Regina fovit: celebritati adfuit cum nobilium

Biblioth. Sicula Tom. I.

comitatu. Apostolicus Nuntius Nicolaus è Comitibus Balnei, inde S. R. E. Cardinalis, solemniter Templum dedicavit magno cum multitudinis confluentis plausu. Cardinalis Mazarinus multis benevolentia, liberalitatis, ac singularis amoris argumentis novam Ecclesiam, ac domum firmavit, munivit. Et non multo post ipsemet Rex Ludovicus XIV. cum Andegavensi Duce ejus fratre, in S. Cactani solemnibus, magnâ cum benevolentia significatione erga Monachum, inivit: ac virorum Principum, Matronarum, Regineq; frequentatione in posterum cohonestata sacra ædes. Hoc totum ob industriam, doctrinam, virtutesq; Monachi feliciter obtigisse incempertum est. Ea in Urbe Philosophiam, ac Theologiam iterum cum singularis ingenii laude tradidit. Virtutibus clarus eminuit, & discipline regulatis tenacissimus refulsit, quibus ingentem venerationem sibi conciliavit. Tandem Archiepiscopus Rhemensis electus, ab editis rebus celeberrimus, Parisiis vitam absolvit anno 1651. ætatis suæ 58. & defuncti imaginem è marmore juxta excitatam Clericorum Regularium domum Ludovicus cum magno viri honore posuit. Laudibus celebratur à P. D. Josepho Silos in *hist. Cleric. Reg. par. 3. lib. 8. pag. 293. & seq. lib. 12. pag. 568. & in Analestis ep. 37. pag. 86. & ep. 40. pag. 94. Ab. Firro not. Eccl. Mazar. pag. 555. Aloysio Novarino opuscul. tom. 1. pag. 37. Leone Allatio in libro: Apes Urbana, sive de Viris Illustr. pag. 108. Antonino Collurati in Epist. p. 2. pag. 113. Vinc. Nobili in Thes. Abscon. c. 23. p. 785. Philip. Labbè Bibl. Biblioth. p. 55. Franc. Maria Magio de vita Versule Benincasa, & Eremitano p. 165. aliisque. Ejus ingenii extant*

In universam Aristotelis Philosophiam commentaria. Parisiis ex typographia Regia 1652. in fol.

Hora subsequæ, hoc est, honores publici B. Andreae Avellino Cl. Reg. decreti. Patavii apud Impressores Camerales 1625. in 4.

In Actores, & Spectatores, Comodiarum nostri temporis Patavensis. Patavii typis Laurentii Pasquati 1621. in 4.

Quatuordecim Patrum Clericorum Regul. Elogia. Ibid. in 8. & iterum Mediolani apud Impressores Archiepiscopales 1621. in 8.

De Paupertate Evangelica. Romæ typis Mascardi 1644. in fol. sed hoc opus ob discentium in Gallia abruptum, adhuc non est absolutum.

De Fidei Unitate libri tres ad Carolum Britanniarum Regem. Lutetia Parisiorum ex typographia Regia 1648. in fol. opus insigne ob auctoris mortem imperfectum. Authographum servatur m. s. in fol. in Biblioth. Cler. Regul. Panormi. Italicè etiam edidit

La Penni Panegirico nella solennità della dottrina di S. Tomaso d'Aquino fatto all' Università di Padova, nella Chiesa di S. Agostino de PP. Predicatori. Vicentiæ apud Franciscum Grossium 1620. in 4.

Il Sole, Panegirico nella pompa funerale dell' Ill. e Rev. Monsig. Coriolano Gorzadoro Vescovo di Clero, e di Ossero, e Natio di sua Santità nella Germania. Vicentiæ apud eundem 1618. in 4. & Patavii apud Pasquati 1618. in 4. Prelo paraverat: *In Cont. Cantic. facultas, sive ad literam Notas Romani Pontificis*

F f

Chera-

Characteres. m. s. in fol. extat in laudata Bibliot. *De lusibus Naturæ libros quinque. In usuras diras. Amanitates, in quibus collegerat quicquid euderat erudita, argutaq; scriptio.* Authographum servatur Panormi in eadē Bibliot. m. s. in fol. *De Usuris in mutuo emptore, & venditore libros VIII. Pauli Consiliarium, sive de Virginitate Aulica.* m. s. in fol. servatur in eadem Bibliot. *Evangelica paupertatis characteres, sive Cactani paupertas Evangelica.* m. s. in eadem Biblioth.

FRANCISCUS MARIA PISANUS Mylensis natus 20. Januarii 1653. cū Jurisprudentiæ operam strenuē navasset, Iuris utriusq; laureā insignitus est. Doctrinā, & eruditione ornatissimus, decies in patria Judex præfuit. Iuratorum (ita vocant Patritios, Urbis gubernium moderantes) pluries Consultor; ut etiam bis apud Regiū Castri Præfectos, & quinquies apud Urbis Governatores in rebus militaribus per annos duodecim fuit Consultor. Unus ex Patritiis Consultoribus perpetuis in ejusdem Urbis consilio constitutus enituit. Pluries à Regiū Siciliæ Proregibus delegatus ad nonnulla magui pōderis negotia pertractanda; ut etiā à Regiæ Monarchiæ Iudice. Nunc Panormi degit, & in supremis Siciliæ subselliis doctissimum causarum Patronum agit. Edidit

Animadversiones Juris decisionibus illustratas. Librū primū. Panor. typis Iacobi Epiro 1689. in 4.

Columnam nubis humanas dirigentem actiones in etiam salutis contra nonnullas Moralistarum opiniones. Panormi apud Iosephum Barbera 1697. in 4. Alia molitur.

FRANCISCUS MARIA SPINELLUS Platien- sis, ut testantur Ioseph Silos in *hist. Cler. Reg. par. 3. lib. 12. pag. 569.* & Leo Allatius in *libro Apes Urbane* pag. 108. non Neapolitanus, ut perperam absq;ullo auctoritatis iuicimento scribit Nicolaus Toppius in *Bibliotheca Neapol. pag. 100.* Natus an. 1594. Clericis Regularibus aggregatus 10. Junii 1609. solennia emisit vota Panormi 17. Octobris 1610. Ingenio præstantissimo instructus, tum severioribus disciplinis, tum politoribus literis claruit. Philosophiam summā cū laude sodales suos docuit. Sed abrupto scholasticarum disciplinarum cursu, ad eloquentiæ studia omnes vertit ingenii vires, ad quæ virum eximium pertrahebant quædam natura propensio, ac dotes ad declamandum peropportunæ. Ecclesiastem ideoque egit egregiē, ac inter primarios divini verbi præcones locum sibi comparasset, nisi Ordinis præfecturæ, & immatura mors ab incepto oratoris munere abstulissent: dum enim Domum Panormitanam D. Iosephi moderabatur Præpositus, fato cessit die 26. Novembris 1633. æt. 39. magno cum omnium dolore; in eo enim ea refulgebāt animi, morumq; præstantia, ut facili negotio omnium benevolētiā sibi conciliabat. De eo consule cit. Silos. Edidit Italicē

La Fenice rinovata, oratione detta in S. Paulo Maggiore di Napoli il dì 8. d' Agosto 1626. nella solennità del B. Gaetano Tiene Fondatore de' Cl. Reg. Neapoli apud Lazarum Scorigium 1626. in 4.

FRANCISCUS MAUROLYCUS Nobilis Messanen- sis Mathematicus celeberrimus (perperam dicē Syracusanus ab auctore libri: *dies emortuales*, apud Io: Gualterium in *Cbr. Chron. tom. 2.*

pag. 1186.) lucis usuram accepit 16. Septembris anno 1494. natus ex Antonio, & Penuccia Maurolyco. Antequam nasceretur, matri per quietem videbatur, vividissimam flammam in lucem eun- tere, quæ usq; ad astra se extollebat; eoq; præsa- gio sortum suum, sedulū astrorū scrutatorem futu- rū Deus ostendit. A teneris adhuc annis humanio- ribus literis excultus à Frācisco Pharaonio Mes- sanensi; inde Rhetoricæ præceptis à Iacobo Ne- rino eruditus, præstantissimi ingenii dotes pate- fecit; tunc enim grammatice edidit præcepta. Cū autem à quadam naturæ vi ad Ecclesiasti- cum institutum raperetur, clericali militiæ no- men dedit; & anno 1521. ordinibus sacris initia- tus fuit ab Antonio de Lignamine Archiepiscopo Messanen- si, cui in grati animi significationem, Officium quoddam Dñi Nostri, & aliud Deipa- ræ Virginis ab ipso, hymnis, carminibusq; inge- niosē concinnatum, nuncupavit. Inde sub doctis- simi genitoris disciplinā græcis literis, ac astro- logicis studiis ingenium addixit, eo animi oble- tamento, ut defuncto patre, ne domesticis curis aggressa jam studia torperent, Iacobo fratri na- tu minori, rerum familiarium curam cesserit; ipse verò Mathematicis, ac Astronomicis disciplinis die, noctuq; eā animi contentione intendit, ut breviter in morbum dilapsus sit; ac frequenti vertiginis molestiā effectus: hinc licet ex medi- corum consilio studia aliquando intermiserit, numquam ad pristinum valetudinis statum re- gressus est. At licet fracta valetudine studia non neglexit: immò excursu vix anno ab ægritudine, ferventiori ingenii vi memoratis disciplinis toto conatu animum intendit, ac in evolvendis harū disciplinarum scriptoribus totus fuit: ideoque præstantissimā doctrinā mirum in modum locu- pletatus refulsit. Multos ex antiquis auctoribus exposuit, nonnullos expurgavit, alios ad sanio- rem methodum ordinavit, omnesq; mathemati- cas disciplinas instauravit: cū enim ab Euclidis scriptis exordium posuisset, inde Teodosii, Au- tholici, Iordani, Archimedis, Apollonii, Sereni, Rogerii, Baconis, Ioannis Petsan, Boetii alio- rumque opera vel restituit, vel expurgavit, vel illustrare curavit. Multa & ipse doctissimē scrip- sit, ac ingenii acumine nonnulla adinvenit. Iacu- latorium artificium exploravit, quod tympanum, duobus mansionibus distinctum, complectabatur, & ex una in aliam mansionem humorem trans- fundens, hunc sine alio exteriori adjumento, sed propriæ virtutis vi, per horę medietatem, contra naturæ ordinem in aërem reiciebat. Centrum gravitatis in solidis corporibus primus excogita- vit. Calculum triangulorum sphericorum perfe- cit: intersectiones, quas lineæ horariæ inter se producunt ab ortu scrutatus est primus, teste Christophoro Clavio in *Gnomonic.* ac commen- surandi circulum terrei globi modum adinvenit, ex Sylvio Bello in *lib. de mensur. prop. 12.* & Clavio in *prologomenis spheræ de inventioribus astrono- micæ.* Secantium tabulas reperit, ex Ioanne An- tonio Magino in *præf. ad opus de primo mobili*, alia- que adinvenit, ut leges in *Sicilia Inventrice Vin- centii Aurigæ, & in meis ad ipsam observationibus, nempè, cap. 7. §. 1. pag. 12. 119. cap. 12. §. 3. pag. 53. 176. & in addict. cap. 15. p. g. 235. cap. 16.*

17. pag. 236. Hinc magnâ apud omnes doctrinæ opinione valuit, ac civium suorum precibus splendor præcepta, ac Euclidis elementa publicè explanavit, magno cum doctrinæ plausu: ideoque ejus nominis famâ undique diffusâ, Principum, & litteratorum amorem sibi conciliavit; inter quos non ultimus recensendus doctissimus Petrus Bembo S. R. E. Cardinalis, cui Cosmographiam suam nuncupavit; ac etiam Marcellus Cervinus Cardinalis, tit. S. Crucis in Hierusalem, qui Pontifex creatus sub nomine Marcelli II. cum brevi temporis tractu pontificatum absolvisset, amici virtutem honoribus, ut meditabatur, exornare non valuit. Cum Carolus V. Cæsar devictâ Africâ Messanam adventaret, Maurolycus triumphales moles, quibus ea in urbe fuit honorificè exceptus, adinvenit. Imperatori verò gratissimum accidit virum hunc egregium videre, quem benignè cōplexus est: eique in æstimationis eximie argumentum indulgit, ut unâ cum Ferramolino Regio Architecto, Messanæ propugnacula perficeret. Hieronymo Barresi Petrapertinæ Marchioni, aliisque Siciliæ Dynastis; sed in primis Joanni Vigintimillio Hieracis Marchioni, qui Mathematicas disciplinas unice diligebat, acceptissimus fuit. Hic enim in Maurolycum singularia protulit honorum argumenta: ejusque precibus Franciscus devictus, ut ipsi morem gereret, secum vivere statuit: hinc vel apud Castrum bonum moras protraxit, vel secum Panormum, Neapolim, & Romam digressus est, perpetuus ejus comes: ac ubique summâ veneratione prosequutus est. Romæ præsertim Alexander Cardinalis Farnesius, munusculum spe, haud vulgari, Maurolycum suadere contendebat, ut palatii sui ædes inhabitaret, ibique permanens, aulæ suæ splendorem augeret: ac veluti in munificentia suâ artham 500, aureis numeravit: sed patriæ, & Marchionis amor prævaluit: immò & Marchio ipse timore amittendi Maurolycum affectus, regressum in Siciliam maturavit. A Joanne de Vega, Siciliam pro Rege moderante Panormum accersitus, ut Geometriæ præcepta Alexandro ejus primogenito filio exponeret, non sine maximi honoris significatione usque ad annum 1530. effecit, ejusque doctrinam non modò venerabatur Prorex, verum etiam, & eximiiis laudibus celebrare consuevit. Catanam petiurus, Maurolyci societatem efflagitavit; & cum egrotare intelligeret, non sine omnium admiratione discessum distulit, usque dum Maurolycus sanitatem instauraret. Secum inde Catanam adduxit, ac mensæ socium sæpè voluit; sed cum à Sicilia discessisset Prorex, Maurolycus ad Mœcenatem suum Marchionem Hieracis regressus est: à quo Abbatia S. Mariæ de Partu donatus est: (non S. Mariæ de Messana dictæ de Partu, ut perperam Ludovicus Morerius in diss. tom. 2. pag. 542. sed S. Mariæ de Partu propè oppidum Castriboni.) ibique secedens religiosè vixit, ac multa pietatis argumenta reliquit. At Messanæ Straticus electus Marchio, secum Maurolycum in patriam reduxit, ubi mathematicas disciplinas publicè explanavit, aureis cc. annuis cohonestavit.

tus. Plurimum æstimatione valuit apud Joannem Lacerdam Ducem Medinaceli, & D. Gasparum de Toledo Siciliæ Proreges, qui ob Astrologicas quasdam prædictiones, tamquam oraculum habuerunt. Joannes Anstadius, cum coactio fœdere inter Pontificem, Hispaniarum Regem, ac Venetos Messanam appulisset, ut ingenti classis præficeret; antequam ad expeditionem contra Turcas velificaret, Francisci doctrinam consulere placuit. Inde cum juxta Maurolyci prædictionem res accidissent; victor Messanam regressus, egregii viri sapientiam, nunquam ad satietatem extollere videbatur. Multis etiam prædictionibus editis mirum in modum doctrinæ suæ venerationem conciliavit: horum unam detulit Samperius *Iconolog. lib. 4. pag. 485*. Eâ undique famâ claruit, ut innumeri vel cognoscendi, vel consulendi studio, à longinquis etiam regionibus ad ipsum cōfluebant; inter quos non ultimus Magnus Britannia Prior, ac P. Clavius Mathematicus celeberrimus, qui amicitia vinculis fuit Maurolyco devinctus. Fridericus etiam Comandinus Mathematicarum rerum doctissimus, cum ex quibusdam Archimedis difficultatibus, ac solutionibus, Maurolyci doctrinam intellexisset, datis ad ipsum literis sæpius Mathematicorum Principem vocavit, & ad doctrinæ suæ faciem confugiebat in obscurioribus Matheseos dubiis. Quamvis autem ferventiori ingenii contentione mathematicas disciplinas adamasset, mitioribus etiam studiis animum quandoque addixit: ideoque Historici, Poetae, & Oratoris gloriam sibi comparavit. Præstantissimæ etiam doctrinæ, morum integritatem, ac animi candorem sociavit. Ingravescente ætate, dum Hieracis Marchio omnes Maurolyci lucubrationes typis tradere meditabatur, extrema clausit, ac summo mœnore Maurolycum affecit. Hinc paulò post in morbum dilapsus, in paternam villam juxta Messanam secessit, ut pestem, quæ Messanæ grassabatur declinaret: at invalescente morbo, anno ætatis suæ 80. ibi decessit 21. Julii anni. 1575. Dum animam ageret, proximæ villæ Cupressus miro portento usque ad terram inflexa, elapsis octo diebus, iterum se extollere visa est: ac triduo ante ipsius obitum super eandem villam cometa apparuit, quæ cum expirasset, evanuit. Cadaver primum in Ecclesiâ S. Francisci Paulensis propè Urbis Messanæ mœnia; inde extinctâ luce, ad Ecclesiâ S. Joannis Baptistæ delatum fuit, in cujus sepulchro è marmore hoc legitur epitaphium.

D. O. M.

D. Francisco Maurolyco Patritio Messanensi, ex clarissima Maurulorum familia, Abbati Divæ Mariæ à Partu, Viro Christianæ pietatis zelo, & rerum occultarum scientiâ, veteribus Patribus, & Philosophis comparando, Mathematicorum omnium Doctorum consensu facile Principi; qui ea studia penè extincta in lucem revocavit, scriptorum suorum multitudine illustravit, auxit, propagavit, vitæque innocentia exornavit; adeout ejus, tamquam oraculi visendi, consulendique studio undique etiam à remotissimis regionibus conflueretur. D. Franciscus Floresta,

FF. 2

& S.

• & S. Georgii Baro, & D. Sylvestre Doct. Theolog.
• Abbas Roccamatoris Maruli fratres, patruo bene-
• merentissimo sepulchrum pro tempore angustum pp.
• donec aliud angustius dignum virtute, & meritis ejus
• erigatur. Vixit Ann. LXXX. Mens. X. D. V. Obiit
• XI. Kal. Augusti M.D.LXXV.

Te quaque Lingua tulit, Maurolyce, ne sit in uno
Clara Syracosio Sicelis ora sene.

Et infra.

Te Pietas, Te Religio, te dia Matheſis,
Extinctum, Sophiæ te quoque flevit Amor.

Parnasi, & diæ desertis fontibus, ulis
Hic oculis, scissis hic gemere comis.

• De Maurolyco emeritis laudibus scripsere Petrus
• Bombus in epist. famil. lib. 6. Fridericus Commu-
• dinus in libro de Convitiis, & Sphæroidibus Archi-
• medis, & in epist. nuncupat. libri Archimedis de cir-
• culi dimensione, Fridericus Urbinas in epist. nuncup.
• libri de centro gravitatis solidorum, Christophorus
• Clavius in Gnomonica; in prologomenis spheræ, in
• astrolabii epist. nuncup. & alibi, Joseph Auria in
• epist. ad lect. libri Euclidis Phenom. Sylvius Belli
• in lib. de mensuratione oculorum operâ prop. 12. Pe-
• trus Calzolari in hist. mon. st. die 4. & alii, quos
• delegit Franciscus Maurolyceus Baro Florestæ no-
• stri Abbatis nepos, in vita edita Messanæ anno
• 1613. quibus addito Cætanum tom. 2. Sanctor. Si-
• cular. in aut. id. pag. 67. Bonilium in sua Messina
• lib. 4. pag. 31. & lib. 7. pag. 54. Placidum Reinam
• par. 1. not. Messanæ pag. 103. Petrum Ansalonium
• de sua famil. pag. 317. Franciscum Flacconium
• in scelide sect. 3. pag. 37. Possevinum in Appar. sa-
• cro tom. 1. pag. 730. Gerardum Joannem Vossium
• de quatuor artib. popularibus de Philologia, & scien-
• tiis Mathematicis cap. 10. num. 11. pag. 41. cap. 41.
• §. 7. pag. 231. cap. 44. §. 16. pag. 255. cap. 49. §.
• 12. pag. 300. cap. 52. §. 13. pag. 317. & cap. 57. §.
• 10. pag. 334. Hugonem Secum de Mathem. discipl.
• in indice, Josephum Blancanum in Chronol. Mathe-
• mat. pag. 61. Placidum Samperiâ Iconog. M. V.
• lib. 1. pag. 34. & lib. 2. pag. 171. Joannem Bapti-
• stam Ricciolum in Almagesto in Chron. astrono-
• mor. par. 2. pag. 34. & in Chronolog. Refor. tom. 4.
• ind. 2. pag. 228. Joan. Bapt. Nicolosium in Hercu-
• le Siculo pag. 110. Claud. Franciscum Millier in
• cursu mathem. tom. 1. tract. proem. de ill. mathem.
• pag. 14. Laurentium Craſsum in elog. par. 2. pag.
• 5. & seq. Ludov. Morerium in dict. tom. 2. p. 542.
• Josephum Ambrosium in descrip. festi epistolæ Ma-
• rianæ pag. 68. & 112. Aub. Miræum Bibliot. tom.
• 2. cap. 101. pag. 104. qui Ord. Cisterciensis pri-
• mum fuisse falsò tradit, inde Abbatis dignitate
• insignitum. Opera tum aliorum à Maurolyco e-
• mendata, vel illustrata; tum ab ipso Mauro-
• lyco scripta, hæc sunt.

• Theodosii Sphæricorum libri tres ex traditione
• Maurolyci. Menelai Sphæricorum libri tres ex traditione
• ejusdem. Maurolyci Sphæricorum libri duo. An-
• tolyci de Sphæra, que movetur liber. Theodosii de Hi-
• bitationibus. Euclidis Phenomena brevissimè demon-
• strata. Demonstratio, & Praxis trium tabellarum,
• scilicet, sinus recti, Facundæ, & Rectæ ad spheri-
• ca triangula pertinentium. Compendium Mathe-

• maticæ mirâ brevitate ex clarissimis Auctoribus. De
• Sphæra sermo. Messanæ apud Petrum Spiram 1558.
• in fol. P. Merſennus Ord. Minorum, recte Millier
• cit. pag. 23. edidit anno 1644. Universæ Geometriæ,
• mixtæque Matheſeos synopsis, & inter alia, Titulos
• propositionum Theodosii, Menelai, & Maurolyci.

• Cosmographia de forma, situ, numeroque Cælorum,
• & Elementorum, aliisque ad Astronomica rudimen-
• ta spectantibus. Venetiis apud hæredes Antonii
• Juntæ 1543. in 4. Parisiis apud Guilelmum Ca-
• vellat 1558. in 8. Venetiis 1575. in 4. & Basileæ
• apud Joannem Oporinum, ex Gesnero in Bibliot.
• pag. 241. Theoria nova Planetarum (quod opus mo-
• dò adnotatum puto) prodiit cum Georgio
• Parbachio. Colonie 1681. in 8. ex Indice Bibliot.
• Card. Skalli pag. 383.

• De Sphæra. Computus Ecclesiasticus. Tractatus In-
• strumentorum Astronomicorum. De lineis horariis
• Euclidis propositiones Elementorum lib. 13. Solidorum
• tertii, Regularium corporum primi. Musicæ traditio-
• nes. De lineis horariis libri tres. Venetiis apud Frä-
• ciscum Franciscum 1575. in 4. & 1580. ex Ges-
• nero cit. Computus Ecclesiasticus prodiit etiam
• Colonia Agrippinæ 1575. in 8. ex Millier citaro
• pag. 90.

• Arithmetorum libri duo. Venetiis apud Franci-
• scum Franciscum 1575. & 1580. in 4.

• Photismi de Lumine; & Umbra ad prospectivam
• radiorum incidentium facientes. Venetiis 1575. in
• 4. & Messanæ apud Petrum Bream 1613. in 4.

• Problematica Mechanica cum appendice, & ad
• Magnetem, & ad Pixidem nauticam pertinentia.
• Messanæ apud eundem 1613. in 4.

• Emendatio, & Restitutio Conicorum Apollonii
• Pergæi. Ibidem apud hæredes Petri Bream 1654.
• in fol.

• Admirandi Archimedis Syracusani monumenta
• omnia, quæ extant ex traditione Francisci Maurolyci.
• Panormi apud Cyllenium Hesperium 1685. in
• fol.

• Euclidis Phenomena post Zamberti, & Maurolyci
• editionem, nunc tandem de Vaticana Bibliotheca de-
• prompta, scholiis antiquis, & figuris optimis illu-
• strata, & de Græca lingua in latinam conversa à Jo-
• sepho Auria Neapolitano. His additæ sunt Maurolyci
• breves annotationes. Romæ apud Joannem Marti-
• nellum 1591. in 4.

• Martyrologium, multo quàm antea purgatum, &
• locupletatum, in quo additæ sunt Civitatum, ac loco-
• rum nomina, in quibus Sancti Martyres passi sunt, at-
• que eorum corpora in præsentiarum requiescunt. Ve-
• netiis apud Juntas 1564. & 1568. in 4. & tertio
• apud eundem 1570. in 16.

• Sicinicarum Rerum Compendium. Messanæ apud
• Petrum Spira 1562. in 4. Nonnullæ ad hanc hi-
• storiam sive additiones, sive paginae, quæ exci-
• derunt, edidit Stephanus Balutius in libro: Mi-
• scellaneorum Tomus Secundus, hoc est collectio vete-
• rum monumentorum, quæ hæcenus latuerunt in va-
• riis Codicibus, & Bibliothecis. Parisiis excudebat
• Franciscus Mugnet 1679. in 8.

• Grammaticorum Rudimentorum libelli sex. Mes-
• sanæ apud Petrum Spiram 1528. in 4.

Vita

Vita S. Cononis Monaci, quam vertit à Græco. extat apud Octavium Caetanum tom. 2. Sanctor. Siculor. à pag. 200. de quo etiam in animad. pag. 67. & apud Bollandum in Actis Sanctor. Martii 28. Martii tom. 3. à pag. 734.

Vita B. Euflochiae Abbatisse Canobii Montis Virginum. apud eundem Caetanum tom. 2. Sanctor. Siculor. à pag. 258. Italicè

Rime. Messanæ apud Petrum Spiram 1552. in 8. Multa alia elaboravit, nempe

Sereni Cylindrica lib. II.

Jordani Arithmetica, & Data.

Theonis Data Geometrica.

Rogerii Bocconis, & Joannis Pestan Prospective breviate, cum annotationibus errorum.

Ptolomæi specula, & de speculo istorio libellus.

Prologi, sive sermones quidam de divisione artium, de quantitate, de proportionibus, de mathematica auctoribus, de sphaera, de cosmographia, de conicis, de solidis regularibus, de operibus Archimedis, de quadratura circuli, de instrumentis, de calculo, de prospectiva, de musica, de divinatione.

Arithmetica data libellis quatuor demonstrata.

Positionum, & rei demonstrationes ad quatuor præcepta, vel capita redactæ.

Sphaera mobilis in octo capita pro circuli primi motu.

Conicorum elementorum quintus, & sextus post quatuor Apollonii libros locandi.

De compaginatione solidorum regularium.

Quæ figura tam plana, quam solida locum impleant. Vbi Auctores Geometriam ignorasse indicatur.

De momentis aequalibus libri quatuor, in quorum postremo de centrīs solidorum ab Archimede omissis agitur, & de centro solidi parabolici.

De Quadrati Geometrici quadrantis, & Astrolabii speculatione, fabrica, usuque.

Diaphana in tres libros divisa.

Questionum Arithmeticoꝝ libri tres, Geometricarum libelli duo, Astronomicorum problematum tres.

Annotationes omnimodæ in diversos mathematicæ locos.

Canones tabularum Alphonsi Blanchini eclipsum, directionum primi mobilis.

Elementorum Euclidis Epitome cum novis, & artificiosis in quintum Arithmetica, in decimum, & in solidorum libros demonstrationibus.

Conicorum Apollonii Breviarium libris tribus facilius, & directè demonstratum.

Tabula sinus recti.

Compendium magnæ constructionis Ptolomæicæ omnium observantiarum astronomicarum seriem paucis comprehendens ex Breviario Joannis Regiomontani.

Annotationes in sphaeram Joannis Sacrobusti, & in theoricis planetarum.

Quadrati, Quadrantis, Astrolabii, Instrumenti armillaris, & sphaeræ solidæ demonstratio fabricæ, & usus.

Hymnorum Ecclesiasticorum liber unus.

Carminum, & Epigrammatum libelli duo.

Pœmata Phocylidis, & Pythagoræ moralia latino metro.

Geneologia Deorum Joannis Boccacii adaucta, cum multis illustrium Virorum, & Principum carptim collectis prosapiis, ad poesim, & historiam necessariis, Rithmi vulgares, seu vernaculo sermone in laudem S. Crucis.

Chronologia ab Adamo Protoplasto, Christi, Principum, Prasulum, & notabilium rerum brevissima. Itinerarium Syriacum cum historiis ad loca sacra pertinentibus.

(Ad Petrum Bembum de Ætnæ incendio.

(Platini de Vitis Pontificum.

(Sex librorum de Vitis Patrum.

(Decem lib. Laertii de Vitis Philosophorum.

Breviarium (Petri Criniti de Vitis Poetarum.

(Octo librorum Polydori de inventioribus rerum.

(Conciliorum Synodaliū.

(Sex librorum Diodori Siculi.

(Grammaticarum institutionum.

Compendium Judiciarie.

De Piscibus Siculis brevis tractatus.

Palephati de non credendis historiis epitome.

Fulgentii Mythologiarum epitome.

Ciceronis de natura Deorum, & de divinatione epitome.

Scholium in Asinum Lucii Apulei.

Epitome de Grammaticis Suetonii.

Tractatus de Placitis Philosophorum.

Epistole.

Vita plurimorum Sanctorum, videlicet S. Pancratii.

Tanromenitarum Episcopi, Alphii, Philadelphii,

& Cirini Agathonis Liparitani: S. Angeli Carmelite:

S. Alberti Carmelite: S. Calogeri: B. Guillemi:

S. Philippi Argyritæ: S. Conradi Placentini: S. Laurentii, qui floruit in villa Frazano: S. Veneræ Siculæ:

S. Nicandri Eremitæ, & Sociorum.

FRANCISCUS MAUROLYCUS Messanensis:

Patritius prædicti nepos, Forestæ, & Sancti Georgii Baro, vir poëti, & politorioris literis instru-

ctus. Floruit anno 1613. Hunc Antonius Teislerius in catalogo Auctorum in ipso libri sui exor-

dio pag. 1. neadosè vocat Anton della Foresta: & ex

eo Vincentius Coronellus in sua Bibliotheca toyri,

l. n. 275. pag. 66. Edidit italicè

Vita dell' Abbate del Parto D. Francesco Mauro-

lico. Messanæ apud Petrum Bream 1613. in 4.

FRANCISCUS MAZARENSIS Capuccinus

ex nobili familia Bianco exortus, primum Ordini Minorum Conventualium S. Francisci nomen

dedit, in quo Doctissimus Philosophus, ac Theologus claruit; ac magna cum ingenii prestantis-

simi laude Theologiam docuit Panormi, & Bononia, ubi studiorum Lycea moderatus est. Ex-

imius etiam Concionator, ac in canonicis juribus apprime versatus amplissimam promeruit esti-

mationem. Inde severioris vitæ desiderio æstuans,

ad Capuccinos transiit anno 1562. inter quos

ita profecit, ut regularem observantiam, ac vitæ

innocentiam, quâ in primo Ordinis instituto

floruit, omnium virtutum splendore mirificè

exornaverit. Ad obediens ritum per annos

tredecim Theologiam, ac sacras literas doctissi-

mè explanavit: primumque fuit, qui in Capuci-

norum Ordinem Theologica studia invexit. Eru-

ditio-

ditione, ac doctrinâ, sed præstantius vitæ sanctissimæ exemplo, innumeros in Panormitana Provincia erudit. Mellanenſi Provinciæ præfuit, & dum Cœnobium Drepanitanum moderabatur, anno ætatis suæ 51. sanctæ vitæ absolvit 28. Augusti 1588. Patrata post obitum miracula sanctimoniz suæ opinionem confirmarunt. De eo consule Hippolytum ab Hippolyto in *emblemate*. Zachariam Boverium annal. Capuccinorum tom. 2. an. 1588. n. 25. pag. 558, Abb. Pirrum not. Eccl. Mazar. pag. 537. P. Fortunatum Hueberum in *Menologio Ord. S. Franc.* 30. Januar. pag. 482. & P. Dionysium Genuensem in *Bibliotheca Cappucinor.* pag. 119. qui multa scripsisse testatur, temporis injuriâ deperditâ, ac solummodo servati m. ss.

Prælectiones in libros Aristotelis Tom. III. in 4.
Prælectiones Theologica secundum doctrinam Scoti Tom. IV.

FRANCISCUS MAZARENSIS alius à prædicto, etiam Capuccinus, vir morum integritate, ac virtutum exemplo præclarus, qui tyronibus informandis addictus regularem observantiam, propagavit, Panormitanam Provinciam rexit, & in Mellanenſi Provinciâ Generalem Visitatorem egit, Obiit Panormi anno 1679. Prodiit ejus opus posthumum italicè scriptum, nempe

Direttorio Spirituale, o Instruzione de' Novitii, e Giovani Capuccini. Panormi apud Dominicum Anselmum 1679. in 12.

FRANCISCUS MELLAURUS Agyrensis Sacerdos Sacræ Theologiæ Doctor, historicus, ac poeta disertissimus. Poeticas delicias sequens, latino carmine multa cum sui laude scripsit. Obiit in patria 26. Augusti 1624. Hujus meminit Abb. Pirri not. Eccl. Catanen. pag. 110. Edidit

S. Philippi Cacodemonum exterminatoris, Argyreæque assertoris inclyti vitæ carminibus descriptam. Mellanæ ex officina Petri Brea, & Laurentii Valzæ 1605. in 4. Italicè

Vita Morte, e Miracoli del Gl. Confessore S. Filippo d' Argirone. Mellanæ apud Petrum Brea 1605. in 4.

FRANCISCUS MILANENSIS Catenensis Vincentii Milanensis, ac Agathæ Campixiano Filius, Juris utriusq; Doctor: magna cum doctrinæ fama claruit, quam indefesso studiorum labore sibi comparavit, Fuit Prætorii Panormitani Index an. 1581. & pluries in Magnæ Regiæ Curiz Senatu præfuit etiam Judex, Regiusq; Consiliarius: ac tandem Regii Patrimonii Fiscî Patronus. Obiit Panormi 27. Augusti 1595, & in Ecclesia S. Mariæ Angelorum Fratrum Observantium S. Francisci sepelitur. Hujus cum laude meminere Pirrus not. Eccl. Catan. pag. 94. Joannes Bap. de Grossis in *deccac. Catanensi* tom. 2. cord. 9. pag. 147. Gaspar Masstrilli in *addict. ad Petrum de Gregorio de dote de parag. quest. 3, v. allodialibus*, Edidit

Aureas Decisiones Regiæ Curiz Regni Sicilia, in quibus varii casus diversis temporibus discussi, atque decisi in dicto Regio Tribunali continentur, duabus partibus distinctas, Venetiis apud Robertum Mollettum 1596. in fol. & iterum apud eundem

1602. in fol. & Francofurti apud Franciscum Schenwett 1600. in fol.

FRANCISCUS MIROLDUS Panormitanus Jurisconsultus doctissimus, & egregius causarum Patronus. Claruit anno 1650. Edidit

Allegationes, una cum Benedicto Fernandez, & Blasio Draco apud Paulum Franciscum Parramutum in *conflictu Jurisconsult. par. 3. tom. 1. d. p. 392.*

FRANCISCUS MONACHUS Catanensis Sacerdos, doctrinâ, morumque integritate conspicuus vixit. Amœniores literas amplexus non sine laude apud suos claruit circa annum 1669. quo edidit

Cataclysmus Aetneus, sive Inundatio ignea Aetne montis anni 1669. Venetiis ex typographia Joannis Jacobi Hertz 1669. in 4.

FRANCISCUS MONSLEO Calatajeronensis, scripsit libellum inscriptum.

Artificium memoriæ. Neapoli apud Joannem de Boy 1567. in 8.

FRANCISCUS MORABITUS Catanenſis Sacerdos natus ex D. Horatio Morabito Patritio Catanensi, omnem ingenii vim amœnioribus literis addixit, à poeticis studiis, eruditione, ac florentissimo scribendi genere cōmendatus. Inter Claros Academiæ Catanensis adscriptus, non sine plausu sæpius auditus. Obiit Catanæ circa annum 1690. Edidit Italicè.

Catania liberata Poema. Catanæ apud Bonaventuram la Rocca 1669. in 8.

L'Albira Tragedia Politico-Morale, Catanæ apud Bisagium 1684. in 4.

Scripsit etiam, sed m. ss. reliquit hæc alia:

Canzoni Siciliane Tomi II.

Prima, e Seconda Centuria di Sonetti, Canzoni, Odi, e Madrigali,

L'Erindina Comedia.

Teatro delle Glorie Catanesi, dove in stile laconico si discorre de' fatti gloriosi degli Antichi Eroi della Città di Catania.

L'Areovella Romanzo.

Giardino di fiori contenente varie descrizioni.

Tesoro di sentenze politiche, e morali.

Lettere di complimenti.

Il Roggiero Trionfante Poema Eroico. Hujus fragmentum edidit Rogerius Vigintimillius in libro: *Consutazione della Geneologia de' Conti di Geraci addotta dal Pirri pag. 12. & alibi.* Authographum servatur apud Marchiones Hieracis

Lo Statista Regnante, el Politico privato, o vero la verità consigliante a Prencipi Regnanti, ed a Suditi Politici.

Lo Rossindora, o vero la Fedeltà infedele dramma per musica.

L'Arimondo dramma morale.

L'Anima assediata dal senso dramma per musica. Panegirici di S. Agata.

Flores Moralis Theologia.

Hæc omnia sub rudicibus ob terræmotum anni 1693. periere.

FRANCISCUS MUGNOS in oppido Licodiz, Diocesis Syracusanæ, natus, unus ex præcipuis illius loci accolis fuit: vir morum gravitate conspicuus.

spiciens. Literis græcis, & amœnioribus, & præsertim Poesi Etruscâ, ac vernaculâ apprime instructus enituit: à literatorum cœtu merito magno honore prosequutus. Inter Academicos Reaccensos Panormi, & Officinæ Mellanæ fuit adscriptus. Obiit in patrio oppido anno 1662. Ejus laudes habes apud Iosephum Galeanum in *Musis Siculis par. 2. tom. 1. pag. 247.* Edidit

Poesie, in libro: *Le Poesie volgari degli Accademici della Fucina. Parte seconda. Mellanæ 1658.* in 12.

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis par. 2. tom. 1.* Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

Gli Epinici Canzone Pindarica per la Pace d'Italia. Panormi apud Petrum Coppola 1657. in 8. Hęc fuit una ex 67. Cantionibus Pindaricis, quas prælo paraverat. Etsi in hoc poësis genere inter præcipuos poetas locum obtinuerit; attamen editum carmen censorem habuit Vincentium Môtanam Syracusanum, qui edito libello inscripto: *Giudizio Poetico*, sub nomine anagrammatico Antonii Zancuue, in nostrum Franciscum censoria virgula sequire ausus est. Sed Angelus Maria Bonfante Panornitanus Franciscum egregiè propugnauit; nam librum edidit, cui titulus: *Il Cigno provocato di Messier Friano Forbotta*, quo Montani censuram summâ eruditione latè retundit.

FRANCISCUS NEAPOLIS Mylenfis Ordinis Minimorum S. Francisci Paulensis, ut testatur Antonius de Amico in *dissert. epistol. p. 26.* scripsit

De Antiquitate Civitatis Mylarum. quod opus etiam citat Philippus Amicus in *Reflex. hist. Mylar. pag. 9. 15. & alibi.*

FRANCISCUS NIGER Platiensis Philosophus, Doctissimus, ac medicâ facultate, quam egregiè callebat, clarus; sed longè celebrior à mortis genere: nam anno 1536. vel 1537. ut aliis placet, cum Ætna mons igneos torrentes evomeret, ipse ut naturæ secreta scrutaretur, & proprius ignis miracula expenderet, à Civitate Leontina, quam incolebat, ad Ætnam digressus est, usq; ad montis crateres ascendens, è quibus incendia effluebant: & dum nimis curiosè, sed incautè, ignem philosophando examinare curabat, unus ex ingentibus lapidibus, quos mons in Cælum emittebat, in caput suum dilapsus, Franciscum miserè consumpsit. De eo Fazellus *de rebus Siculis dec. 1. lib. 2. cap. 4. pag. 61.* Antonius Pilotheus in *topographia Ætnæ pag. 18.* qui ait primum fumo suffocatum, inde flammis combustum obiisse; Petrus Carrera in *hist. Ætnæ lib. 2. cap. 19. pag. 123. in hist. Catane vol. 1. lib. 2. cap. 2. pag. 160. & in Epigram. lib. 2. pag. 74.* Jo: Paulus Chiarandanus in *hist. Platie lib. 4. cap. 3. pag. 262. & 263.* Marcus Alegambe in *hist. Platie* apud ipsum Chiarandanum *lib. 2. cap. 10. p. 140.* qui eundem Astrologum præstantissimum vocat. Scripsit Italicè, sed non edidit

Historia della Città di Piazza, quam citat sæpius Chiarandanus, ac nō pauca transcribit fragmenta præsertim *lib. primo cap. 2. pag. 12. lib. 2. cap. 10. pag. 140. lib. 3. cap. 4. pag. 28. lib. 2. cap. 1.*

pag. 79. cap. 7. pag. 121. cap. 8. pag. 123. lib. 3. cap. 3. pag. 158. cap. 4. pag. 162. cap. 5. pag. 172. cap. 6. pag. 175. & 181.

FRANCISCUS NIGER Panormitanus, patre Calatajeronense natus, vir mathematicis facultatibus instructissimus. Geometriam præsertim, ac astronomiam mirificè calluit, quibus & mechanicas artes sociavit. In rebus præ graphicè sculpsit excelluit. Siciliam omnem unâ cum Carolo Maria Viginimillio mathematico celeberrimo Proregis jussu perlustravit, ac descripsit. Magnâ æstimatione à literatis prosequutus clarnit Panormi, ubi obiit primo Novēbris anno 1653. Ejus Imago ad vivum ære sculpsit Petrus Aquila Panornitanus, ac typis edidit, hac adjecit inscriptione.

Francisco Nigro Geometricæ disciplinæ, Mechanicarum artium, sculpturæq; Professori, Petrus Aquila hanc ejus effigiem à se delineatam, & incisam D.D.D. An. 1653.

Multa delineavit, & eleganter insculpsit; ac aliqua habentur in descriptione solemnitatis D. Rosaliæ, quam Panormus celebravit anno 1624. ac typis tradidit Honuphrius Paruta. Panormi apud Petrum Coppola 1651. in 4. Edidit etiam

Siciliæ delineationem, ad descriptionem.

FRANCISCUS OLIVERIVS Montycensis Societatis Iesu, in Brasiliensi Provincia diu Apostolicus Missionarius, animarum lucris addictus, magno Religionis incremento desudavit, Theologiam in Collegio Bayhensi docuit, ibiq; studiis præfuit, ut habemus ex Hieronymo Ragusa in *Elogiis Siculorum pag. 91.* qui tum hic, tum in *Siciliæ Bibliotheca vet. pag. 73.* scripsisse testatur *Historiam Brasiliensem*, quæ servatur in s. in Bibliotheca Collegii Motycensis Soc. Iesu.

FRANCISCUS PACTENSIS Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, ex Roccho Piro not. *Eccl. Pactensis pag. 421.* & Philippo Cagliola in *manif. Provin. Sicil. Ord. Min. Conv. explor. 3. manif. 1. pag. 82.* Edidit librum

De Situ Orbis, & descriptionem ejusdem. Antuerpiæ. Lucas Wadignus *de script. Minorum pag. 139.* dubitat an alius sit à Francisco Vita Polyntio etiam Pactensi ejusdem Instituti: sed ego ab hoc distinctum puto; ideoque de hoc secundo infra suo loco.

FRANCISCUS PALMA Nobilis Erycinus, natus 22. Ianuarii an. 1618. ex Andrea Palma, & Antonia Curatulo, gravioribus disciplinis animum erudivit Panormi, quibus ob ingenii sublimitatem egregiè refulsit, & eximiam æstimationem, laudemq; assequutus est. Poësi etiam, & amœnioribus literis mirificè claruit. Defunctâ uxore, quam ex nobili familia Aurea duxerat, Clericali militiæ nomen dedit, ac Sacerdotio insignitus, vitam traduxit morum integritate celebratam. Obiit tandem Drepani 29. Junii 1690. edidit Italicè

Trionfo di Castità Tragedia Sacra per l'ingresso alla Religione Carmelitana di S. Alberto Ericino. Panormi apud Dominicū Anselmum 1683. in 4. Vernaculâ linguâ, & suppresso nomine

L. A.

La Storia di S. Nicolò di Bari trasportata in Canzoni Siciliave. Panormi 1684. & iterum apud Iosephum la Barbera 1693. in 8. & Drepani 1687. Servatur apud Antonium Palmā ejus nepotem, volumen m. s. in 4. in quo habentur,

Poesie, e Prose in più lingue.

FRANCISCUS PANARELLUS Messanensis, ut ex infra notandis ejus operibus satis comperitur est; nam in iisdem *F. Franciscus à Messina*, vel Hispano idiomate, *F. Francisco de Mecina* vocatur: hinc lapsus Nicolai Antonii in *Bibliotheca Hispana* tom. 1. pag. 342. animadvertimus; nam cum aliqua opuscula nostrum Franciscum Hispanā linguā exarasse cognovisset, Hispanum putavit, & inter suos loco citato recensuit. Vtriusque Juris laureā insignitus; inde superioribus Theologie studiis ingenium admovit, ac ad vitæ spiritualis leges explendas animi vires dicavit: ideoque Matriti Divi Hieronymi institutum amplectus est, ibique ad animarum profectum sedulam habuit curam; & in expendendis Divinis literis torus fuit. O nitidissimos mores, ac virtutes egregias, quibus exornatus refulsit, summam estimationem in sui venerationem concitavit; ideoque Philippi II. Hispaniarum Regis, ejusque Regine uxoris à Confessionibus fuit. At cum sæpius ad primarias Ecclesiæ dignitates extollere curarent, omnia constantissimè recusavit. Non raro ipsum in proprio Cœnobio commorantem conveniebat Rex; ut in suprema ejus agitudine effecit, ejus preces in sui beneficiū cuius efflagitavit. Claruit anno 1590. Hæc ex Andrea Panarello in epistola nuncupatoria opusculi inscripti *D. spofitione per incaminare l' anima al Cielo*. Iplius nomen Ant. Fonevinus in *appar. sacro* to. 1. pag. 501. Edidit

Explicationem difficillimam locorum in D. Hieronymi operibus occurrentium. Lecturam in Zachariam, cum paraphrasi in omnes duodecim Prophetas &c. &c. apud Martinum Nutium 1597. in 4. Hieronymi Difficillima prodire etiā cum operibus D. Hieronymi Parisiis 1623. ex Philippo l'abbé de script. Eccl. tom. 1. pag. 447. Hispanā etiam linguā.

Explicacion de las cremonias de la Missa segun el nuevo rezado.

Directorio del Anima Christiana Ecclesiastica, y Religiosa.

Discurso de como an de andar juntos la singularidad, y la comunidad, sobre quello de S. Juan: Unus de duodecim non erat cum eis. Compluti simul apud Joannem Iniguez 1593. in 8.

FRANCISCUS PANCALDVS Messanensis Iuris utriusque Doctor celebris, cuius extant

Al Bullam Apostolicam Nicolai V. & Reg. Prag. Alphonsi de Censibus Additiones. apud Petrum de Gregorio de Censibus. Panormi typis Jo. Ant. de Francisceis 1609. in 4. & iterum Panormi apud Franciscum Ciottum 1622. in fol.

Hunc Franciscum Pancaldum alium puto à M. Francisco Pancaldo Catanensi, cujus extant pauca carmina etrusca in libro Carminum, ac Prosarum Antonii Minturni, edito Venetiis 1559. quo

Minturnum laudat in calce indicis, eisque aliis carminibus respondit Minturnus pag. 74.

FRANCISCUS PARVTA Panormitanus celeberrimi Philippi Parutæ (de quo suo loco) filius. Jurisconsultus doctrinā clarus fuit, ac meritò Auditorem egit legionis militum Sicularum, quæ Duce D. Petro Valdina Roccæ Marchione, Panormo Mediolanum missa est anno 1630. pro bello contra Gallos tunc in Italia inferendo. A secretis etiam fuit Senatus Panormitani; ac variè eruditione ornatus, poesi, amœnioribusque literis eximie instructus floruit. In historicis tum veterum, tum recentiorum monumentis versatissimus claruit circa annum 1630. Hujus meminit Vincentius Auria in *hisl. Chronolog. Proreg. Sicil.* pag. 94. & 95, Edidit Italicè

Arco dell' Eccellenza del Sig. Duca d' Alburquerque Vicerè, e Capitano Generale per Sua Maestà venendo in Palermo l'anno 1627. descritto. Panormi apud Hieronymum Roselli 1627. in 4. quem aliqui Philippo Parutæ patri adscribunt.

Memoriale della Deputatione del Regno di Sicilia, e della Città di Palermo intorno alla divisione di quel Regno, che teeta la Città di Messina tradotto dalla Spagnola nella Italiana favella. Panormi apud Alphonsum de Isola 1630. in 4.

Panormi Annales moliebatur, sed morte adveniente opus abruptit.

FRANCISCUS PASSALACQVA Salemitanus Ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci. Natus 17. Januarii 1638. literis additus clericali militiæ nomen dedit, ac Sacerdotali characterè initiatus fuit. Sed spiritus fervore concepto laudatum Ordinem S. Francisci amplexus est. In hac regulari palestra gravioribus disciplinis abundè instructus, severioris disciplinæ tenacissimus fuit, & ad absolutissimum perfectionis gradum properavit: ideoque & inculparis moribus, & virtutum splendore refulsit. Ad nonnulla Religionis munia meritò vocatus, tyronibus regendis admotus est, & Cœnobio Panormitano S. Mariæ de Jesu præfuit, Custodis munere. In Provincia Siculari Vallis Mazarinæ Definitorum egit: ac virtutibus egregiis conciliatā sibi omnium benevolentiam, à D. Petro Colon Duce Veraguz Siciliæ Prorege magnā æstimatione prosecutus est; qui à suis confessionibus voluit. Sed cū pro animarū salute mirum in modum æstueret, ut in Barbarorum terras divini verbi prædicationem distemneret, facultatem enixè petiit, ac obtinuit: ideoque Commissarius Apostolicus, ac Præfectus Missionis Ægypti, & Æthiopiarum electus, ad eandem regionem transiit, ubi ad animarum lucra, ad Religionem Catholicam amplificandam, magno animi ardore intentus, hodie sexagenario major impigrè desudat, Edidit

Acta Concilii Calcedonenfis in Arabicum idioma translata ad erudiendos Orientales, & maxime Ægyptios ad Catholicam Fidem instruendos. Romæ typis Sac. Congregationis de Propaganda Fide 1694 in fol.

FRANCISCUS PERDICHIZZI Mylensis Ordinis Capuecinorum, conspicuā familiā ortus anno

anno 1641. ordinis institutum amplexus est anno 1660. Rexit cœnobium oppidi S. Lucie, ac Mylarum. Adhuc superstes sexagenario major vivit in patria, morum integritate, & virtutibus clarus. Edidit Italicè

Il Milazzo Sacro, Messanæ apud Vincentium de Amico 1696. Sed hoc opus vel invidiæ vi, vel alia ex causa non est adhuc publici juris: ipsumque citat Philippus Amicus in *refl. hist. Mylar. pag. 14. 15. 16. & alibi.*

FRANCISCUS PETRONIUS dictus à S. Anna Agrigentinus Ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci. Lucem aspexit anno 1643. ac Ordinem ingressus, tum Philosophiam, tum Scholasticam Theologiam sodales suos docuit. Ad tyrones formandos aliquandiu adhibitus est. Definitorem in Provincia Vallis Mazariæ egit; ac SS. Inquisitionis Siciliæ fuit librorum censor. Eruditione claruit, & in Scriptorum Patrum voluminibus versatissimus, laudem promeruit non vulgarem. Obiit in patrio Cœnobio S. Viti 24. Octobris 1697. Typis dedit librum inscriptum:

Arbor Decora, & Fulgida Genologiæ Sanctorum Joachim, & Anna, Davidicæ stirpis gemino virente stipite Nathan, & Salomonis exornata, quinque effereus Parentum Christi ramos, totidem ætatibus Incarnationem præcedentibus respondentes. Tomus Primus, & Secundus. Drepani typis Iosephi la Barbera 1686. in fol.

FRANCISCUS PHARAONIUS Messanenensis Sacerdos, vir etsi humili loco natus, humanioribus literis apprime excultus claruit. Ita propriâ virtute profecit, linguæ latinæ auctores pertinaci labore evolvens, ut inter peritissimos sit meritò cooptatus. Ephebos Messanenenses primis latinæ linguæ elementis diu erudit: & non modò ingenia expolire curavit, verùm etiam ad virtutem, ac animi religionem discipulos suos excitavit. Musas etiam coluit, ac non injucunda cecinit. Literas quoque græcas hausit, seu verius attigit, quas à Constantino Lascari, Messanæ docente, accepit. A dignitatibus penitus abhorruit, christianæ pietati insigniter addictus. Floruit circa annum 1513. quod conjectare licet ex tractatu suo de epistolis in lib. 3. *suarum institutionum*, ubi hunc annum cuidam epistolæ apposuit: annum verò ætatis suæ attigit nonagesimum. Ipsius vitam scriptis tradidit Marcus Plancarenus Basilus ejus concivis, & discipulus, quam ejusdem institutionibus præfixit. Hujus meminere Placidus Reina *par. 2. hist. Messanæ pag. 47.* Paulus Bellus in *Gloria Messanenium pag. 155.* Placidus Samperius *lib. 1. Iconolog. M. V. pag. 37.* qui etiam mathematicum illud prædicat, Iosephi Bonfilii in *sua Messina lib. 7. pag. 54.* & Petrus Angelus Spera de *nobilitate profess. Grammaticæ lib. 4. pag. 232.* Edidit

Institutiones Grammaticæ, & libellum metricæ artis. Messanæ pluries, Venetiis apud Floravantes 1531. in 8. Panormi apud Hieronymum de Rotellis 1639. in 8. & alibi sæpè recusas: easque celebres, in Siculis scholis passim docent.

FRANCISCUS PISANUS Panormitanus ado-

lescens Tertiæ Ordinis S. Francisci Religionem amplexus, in ea gravioribus disciplinis eruditus, Magistri lauream obtinuit, ac Ecclesiastem egit non sine eloquentiæ laude. Sed ex Ordine, nescio qua de causa, egressus, Archipresbyter, & Canonicus oppidi Ciminæ, Diocesis Panormitanæ, eligitur à Cardinale Ioannettino Doria Archiepiscopo Panormitano 10. Septembris 1630. Sed anno 1651. cum hanc animarum curam renuntiasset, iterum ad Religionem regressus est: sed secundo etiam relicto regulari instituto ad Archipresbyteratum, non sine litium jurgiis iterum rediit anno 1654. Hanc autem Ciminensem Ecclesiam doctrinâ, ac animarum zelo munus laudabiliter gubernavit. Prothonotarii Apostolici titulo fuit etiam insignitus, ac SS. Inquisitionis Siciliæ Commissarium egit. Obiit tandem in eodem Ciminæ oppido 13. Januarii 1663. & in majori Ecclesia sepelitur. Edidit

Considerationes de excellentia, & Religiosa sobole eximii Doctoris Maximi Augustini, ex elogiis & prolusionibus SS. Patrum, & Doctorum in epitomen decerptas. Panormi ex typographia Petri de Isola 1650. in 4.

Scripsit etiam, sed non edidit opus

De Administratione Sacramentorum.

FRANCISCUS PLATAMONIUS nobilis Panormitanus, generis claritatem severioribus disciplinis, eruditione, eloquentiâ, politioribus literis, & insigni memoriæ vi exornavit. Hinc magno cum plausu elegatissimi ingenii dotes in Panormitana Reaccensorum Academia detexit. Musas tum Etruscas, tum Siculas coluit eximia cum sui laude. Literatis gratissimus, obiit Panormi 8. Junii 1654. ætatis suæ anno circiter 80. & in Ecclesia S. Petri in Vincula Fratrum curantium Infirmis sepultus est: eique Reaccensorum Academia iusta persolvit 9. Julii eodem anno, & in ejus laudem funebrem dixit orationem Vincentius Auria, cujus authographum extat apud me. Hinc laudibus extollit Petrus Carrera in *epigram. lib. 2. pag. 61.* & Joseph Galeanus in *Musis Siculæ par. 2. tom. 1. pag. 251. & par. 4. pag. 105.* Vernaculâ linguâ scripsit

Canzoni Siciliane In Musis Siculis *par. 2. tom. 1.* Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

Canzoni Siciliane Burlesche. In eisdem Musis *par. 3.* Ibidem apud Bisagnium 1651. in 12.

Canzoni Siciliane Sacre. In eisdem Musis *par. 4.* Ibidem apud eundem 1653. in 12.

Multa etiam Italicis numeris alligata scripsit, sed inedita reliquit.

FRANCISCUS DE PODIO Sculus Jurisconsultus, sed incertæ patriæ, cujus extant

Additiones super Ritu Regni Siciliæ. In commentariis super Ritu collectis à Marcello Conversano. Panormi apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in fol.

FRANCISCUS POLYNTIUS v. Franciscus Vita-Polyntius,

FRANCISCUS POLITIUS v. Petrus Ansaloni-

nius, G 3 FRAN.

FRANCISCUS PODIUS Panormitanus Musicus egregius. Claruit anno 1604. quo in lucem emisit Italicè

Primo libro di Ricerate. Panormi typis Joannis Antonii de Francisca 1604. in 4.

In libro inscripto : *Infidi lumi. Madrigali à 5. voci di diversi Autori Siciliani.* Panormi apud Joannem Baptistam Maringum 1603. in 4. extant aliqua nostri Francisca.

FRANCISCUS POTENZANUS Panormitanus, Pictor, & Poeta egregius. Etsi non multà imbutus doctrinà, attamen naturæ bonis abundè locupletatus, doctissimos ævi sui viros emulabatur. Præstantissimo enim ingenio, & singulari ad poesim, & ad oratoriam indole munitus, inter eximios oratores extemporaneas persæpè orationes proferebat, omnibus Rhetoricæ ornamentis refertissimas; adeout in sui admirationem trahebat omnes. Poetico instructus ingenio magno inentis impetu ad carmina concinnanda ferebatur. Hinc Marco Antonio Columnæ, Siciliam Regis nomine moderanti, gratissimus fuit: qui edita publica solemnitate, Vatum more, Panormi laureâ coronâ donari permisit. Hoc autem in festo permagnâ pompâ condito, multa scripta in sui laudem à Poetis Panormi degentibus accepit: & cum omnium admiratione, ac plausu, plusquam quinquaginta carminum monumentis, quæ vulgò vocant *Sonetti, Canzoni, Madrigali*, sine ulla hæitatione, æqualibus rythmis, ac carminum generibus, promptè respondit. Non minori celebritatè tamquam Pictor præclarissimus iterum florum coronâ redimitum voluit laudatus Prorex, magnâ cum urbis acclamatione: & cum Marcus Antonius, Virum Magnum vocasset, eodem nomine exinde passim appellabant; ut exactè, latèque exponit Vincentius de Joanne in *Panormo Restaur. m. s. lib. 2.* cujus narrationem nuper edidit P. Joannes Maria Amatus in *notis ad orat. 1. pro studiis Collegii Panormi.* à pag. 128. Numisma etiam in sui gloriâ cûsum fuisse compertum est, in cujus antica parte ipsius effigies demirabatur lauro præcinctus; in postica verò mulieres duæ, quæ sese mutuò amplectebantur: nempe Poesis & Pictura, duas exhibentes coronas; quo ad sæculorum memoriâ indicare voluere, Franciscum utraq; facultatè singularem. Aliud etiam vidi numisma extra Siciliam editum, in quo imago eodem modo lauro exornata spectabatur, cum hac inscriptione: *Franciscus Potenzanus Magnus Siculus.* Ex alia parte Sol nubium nebulæ adumbratus, addito lemmate: *Nubila solvit.* In Hispaniam profectus celeberrimum Escorialense Templum penicilli operâ illustravit, Barcinonæ, Romæ, Melitæ, Neapoli, & alibi multa depinxit, multaque cecinit summa cum laude. Demum Neapoli lathali morbo correptus, cum mortem sibi instare intelligeret, patriam repetere voluit, ut in patrio solo mortalitatem deponeret; ideoque Panormum appulsus, condito testamento, disposuit, ut fratres sui hæredes, Poema suum de Hierosolyma destructa, post ejus mortem typis traderent: ac paulò post magno literarum dolore decessit anno 1599. Hujus cum

laude meminere Franciscus Baronius de *max. Acte Panorm. lib. 3. cap. 116.* Vincentius de Joanne in *Panorm. triumph. lib. 12. pag. 125.* Octavius Poterzanus in *poemate decem mil. Mar. can. 5. pag. 72.* & Vincentius Auria in *Chronol. Proregum Sicilia pag. 62.* Edidit Italicè

Epitaphi facti in morte del Sig. Capitano Oratio Acquaviva nell'onorate esequie fatte in Barcellona. Romæ.

La destruttione di Gerusalemme dall' Imper. Tito Vespasiano. Poema Heroico diviso in otto canti. Neapoli apud Antoniũ Pacem 1600. in 8. opus posthumũ.

Rime di diversi eccellenti Autori in lingua Siciliana, all' illustre Vittore, e Poeta Sign. Francesco Potenzano Palermitano, con le risposte meravigliose del medesimo. Ibidem apud Horatium Salviannũ, Casarem Casaris, & fratres 1582. in 12.

FRANCISCUS DE PUTEO Nobilis Messanensis Sacræ Theologiæ, ac utriusque Juris Doctor: gravioribus disciplinis antiquiores literas, ac poesim præsertim addidit. Ob egregiam doctrinam, eximiamque prudentiam, quibus excelsit, ad multa fuit meritò erectus: nam in Hispaniam delatus, ibi à sacello fuit Philippi II. Hispaniarum Regis, qui anno 1580. in Siciliam ablegavit, ut Regii Visitatoris munus obiret, ideoque Siculas omnes Ecclesias juris patronatus Regii sedulo, ac singulari vigilantia perlustravit. Hinc in laborum præmium anno 1585. Archimandrita Messanensis eligitur, & octo millia aureorum in auxilium accepit. Anno verò 1590. Episcopali Insula Agrigentina Ecclesiæ fuit cohonestatus. In Ecclesia regenda vigilantissimi Pastoris partes explevit: nam cum Cathedralē sacris ornamentis denudatam invenisset, ac ruinam minantem, Apostolica facultate obtinuit, ut è mensa Episcopali singulis annis perpetuò uncie 150. expendere ad Ecclesiæ ornamenta conficienda, & ad ædificia instauranda. Animarum zelo flagravit; pauperes liberalissimè levare curavit; omnia enim in Pauperes erogabat, & semel propria veste pauperis cujusdam nuditatem operuit. Decessit, relicto absolutissimi Præsulis exemplo, 7. Martii 1593. Consule Abb. Pirrum Sicil. *Sacr. lib. 2. pag. 459. not. Eccl. Agrig. pag. 314. & lib. 4. pag. 38.* Placidum Samperiũ in *Iconolog. M. V. lib. 1. pag. 101.* Josephum Bonfiliũ in *sua Messana lib. 8. pag. 59. & 60.* Stephanum Maurum in *Messana cap. 15. pag. 116. & cap. 28. pag. 265.* Josephum Ambrosium in *relatione solemnitatis Epistola Marianæ pag. 417.* & Coronelli *Biblioth. univer. tom. 4. num. 841. pag. 175.* Edidit Italicè

Rime Spirituali Messanz apud Faustum Bufalinum 1590. in 4.

Poema di S. Placido, e Compagni Martiri diviso in più canti. Messanz in 4.

Relationem Visitationis omnium Ecclesiarum Sicilia Juris patronatus Regis. servatur m. s. Panormi in Tabulario Regii Sicilia Conservatoris.

FRANCISCUS PREUI Platiensis Societatis Jesu, florente adhuc ætate Societatem amplexus est, in qua solemnia quatuor emisit vota. Absoluto magna cum præstantissimi ingenii laude, ac virtutis egregiæ fama studiorum curriculo, Rhetori-

toricę præcepta sodalibus suis tradidit. Philosophiam etiam, ac scholasticam Theologiam Messanę docuit non sine plausu. Rexit Collegium. Necnum eâ utilitate, ac suavitæ, ut in sui admirationem traxerit omnes, & magnam æstimationem sibi comparaverit. Eluxit in eximio viro morum sanctimonia, ingenium serium, impigrum, eruditio præclara, in regendo prudentia, singularis, modestia conspicua, cum comitate conjuncta. Severioribus penitentia legibus se ipsum edomuit; ac alios mansuetudinis regulis regere curavit. Nil illi antiquius, quam humilitatis studium, & flagrantissimum charitatis ardoremovere. Absolutissimi viri virtutes omnes in ipso mirabiliter refulsisse omnes testantur. Supra cetera in ipso eminebat animi, morumque candor admirabilis, quo omnes in sui amorem facili excavit. Vix graviores tradiderat disciplinas, cum reluctante modestiâ, ad tyrocinium Messanense regendum evocatus est, ut Societatis tyrones expoliret, ac formaret; sed trimestri elapso, vitam numeris omnibus absolutam, magno cum omniū dolore ibidem reliquit 6. Februarii 1670. Ejus meminit Paulus Giunta in *Vita P. Placidi Giunta cap. 11. p. g. 114. & seq.* Edidit Italicę suppreſſo nomine

Vita della B. Lucia V. Caltagironeſa Religioſa dell'Ordine di S. Franceſco. Messanę ex typographia Ill. Senatus, per Bonacotam 1664. in 12.

FRANCISCUS PRINCIPATUS Panormitanus Societatis Jesu Concionator disertissimus, ac magni nominis; eloquentiâ, & eruditione præclarus. Inter primos, qui magno cum plausu conciones ad populum habuere, meritò recensendus. Amœnioribus etiam literis ingenium expolivit. De Collegio Panormitano benemerentissimus, in illud magnam pecuniarum summam detulit. Non minus doctrinâ, quàm vitę integritate, moribusque inculpatis claruit. Ætate gravis obiit in doctō Professorum Panormi 24. Decēbris 1666. Ipsum laudat Jo: Bap. de Judicę in *suis carmin. par. 1. pag. 394.* Edidit Italicę

Oratione funerale nella morte del Ven. P. Fr. Bernardo della Favara Minore Off. Rif. Messanę apud Jacobum Matthęi 1659 in 12.

Predica detta nella festa dell'Immacolata Concettione della Beatissima Vergine Maria Madre di Dio con pompa regia, e magnifica spesa, celebrata per ordine dell'Illustriss. Senato della felice Città di Palermo nel Ven. Convento di S. Francesco con l'occasione del nuovo Decreto di Alessandro VII. Pontefice Massimo. Panormi apud Petrum de Isola 1663. in 4.

La Boscareccia, ò sacra Pastorale della Natività di Cristo in rima. Messanę apud Jacobum Matthęi 1661. in 12. & iterum Panormi apud Petrum de Isola 1664. in 12.

FRANCISCUS PRIVITERA Catanensis Ordinis Strictioris Observantię S. Francisci, natus 8. Augusti 1631. regulari militiæ nomen dedit in oppido Petraliæ Superioris 19. Octobris 1647. Emenſis studiorum spatiis Philosophiâ, ac Theo-

logiam sodales suos ter docuit Messanę, ac Catanę per annos tresdecim eximia cum doctrinâ laude: hinc meritò ad Lectoris Generalis gradum evectus est. Conciones etiam tum in cinctali jejuniõ, tum Dominici Adventus tempore pluries habuit cum animarum fructu. Præclari viri promerita ad nonnullos honorum gradus evehere. Neapoli enim triennio confessiones Monialium Monasterii S. Clarę excepit: ac etiam ibidem Monialium in S. Marię Magdalenę Monasterio degentium conscientias expolivit. Decies in variis Ordinis Cœnobiis præfuit Custos. Bis in Messanensi Provincia Definitor claruit; in eaque anno 1682. Provincialis electus est, quam eximiam prudentiâ gubernavit. Viſitatore egit, in alia Sicula Provincia Vallis Neti, & Sanctõrum Martyrum in Calabria. Nec inter Ordinis sui limites tantummodo honoribus cohonestatus, sed etiam extra; nam Sanctiss. Inquisitionis Sicilię Consultor, & Cenſor electus est. In Catanensi Diœcesi Synodalis Examiner: & ab ipsa Catanensi Urbe Orator ablegatus fuit in Hispaniam anno 1678. pro gravissimis rebus, quas sedulâ pertractavit prudentiâ. Tandem doctrinâ, & eruditione clarus septuagenario major Catanę decessit 18. Januarii 1702. Ipsius meminit Pater Petrus Tognoletto in *Paradiso Seraphico par. 1. lib. 5. cap. 1. pag. 572.* & Franciscus Petronius in *epist. nuncup. Genealog. D. Annæ.* Edidit

Manuale Antistitum, seu de dextera, & sinistra Episcoporum, in quo quid potest, quidve non potest Episcopus? ferè qualibet in materia, ordine abecedario disposita, juxta probabiliora DD. beneplacita, dilucidè resolvuntur. Catanę typis Bisagni 1683. in fol.

Italicę

Elogio di S. Euplio Martire Catanese. Ibidem apud eundem 1691. in 4.

Epitome della Vita, Martirio, e Miracoli dell'Invitta, Nobilissima, e Generosa Sposa di Giesu S. Agata V. e M. con l'aggiunta dell'Annuario Catanese per le notizie sacre, e anco profane della Città di Catania. Ibidem apud eundem 1690. in 4.

Dolorosa Tragedia rappresentata nel Regno di Sicilia nella Città di Catania, in cui il venenoso serpe Terremoto con varie stratagemme dimostra le funeste sciagure della caduta Città; come anco d'alcune altre Città, e Terre nel Regno, con la morte dell'oppressi venti, e danni irreparabili, e deplorabili. Ibidem apud eundem 1695. in 4:

Prælo paraverat hæc alia, nempe

Elogio di S. Giuseppe.

Il Venerdì Santo.

Calendario Romano, in cui si mette l'anno, giorno, Pontefice, Imperadore, età del Santo, la Religione, il luogo dove riposa, e l'autore, che lo dice.

FRANCISCUS PROUENZALIS Catanensis Juris utriusque Doctor celeberrimus. Doctrinâ instructissimus Jura Civilia publicè docuit in famigeratis studiorum Lyceis magna cum doctrinâ laude, ac plausu: in Academiis enim Catanensis, Salmaticensis, Ilerdensis, Patavino, Bononiensi, & Pisano jus Cæsareum explanavit, ac in sui æsti-

G g 2

matio-

mationem omnes excitavit. Ad honores meritò vocatus, pluries in Sicilia Magnæ Regiæ Curia Judex præfuit; ac in eodem Tribunali Fisci Patronus, ut etiam Regius Consiliarius effulsit. Demum in Hispaniam à Carolo V. Imperatore accersitus est, ut in supremo Aragoniæ Concilio Regentis munere præset. Honoribus plenus obiit Gandavi anno 1558. ut inscriptio in ejus ædium fronte Catanæ incisa, ante Terræmotum, anni 1693. his carminibus testabatur.

*Francisci, cui cognomen Provincia donat,
Nobilis ista domus, stemmate celsa fuit.
Curia Magna duos illi largita triumphos,
Judice sub tanto . . . bina tulit.
Hæu Catinæ genus, Gandavi conditur urna,
Fiscalis Judex, Dux, & in arma, Regens,
Vixit lustra decem: moritur regnante Philippo,
Quem Pater ut regnet Carolus ipse jubet.
Anno M. D. LVIII.*

E. P.

Hujus laudes leges apud Joannem Baptistam de Grossis in *Decacord. Catan. tom. 2. cord. 9. pag. 147* Petrum Ansalonium de sua familia pag. 358. qui Joannem Franciscum Provenzalet vocat, Mariū Cutellum de donationib. tract. 1. disc. 2. partic. 11. num. 80. Anton. Ballum tract. var. lib. 5. quæst. 2. num. 31. Marium Mutam in Capit. Regni Sicil. tom. 4. cap. 112. num. 56. aliosque. Scripsit

Ad Bullam Apostolicam Nicolai V. & Regiam Pragmaticam Alphonsi de Censibus, Annotationes, Extant apud Petrum de Gregorio de Censibus. Panormi typis Joannis Antonii de Francisceis 1609. in 4. & iterū apud Franc. Ciotti 1622. in fol.

Consilium. Apud Joannem Franciscum de Castillo in libro primo *Decisionum Tribunalis Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ, post septimam Decisionem,* Panormi apud Angelum Orlandum 1626. in fol.

Additiones ad Bertach. Has citat Ioseph Curmia in *Rit. M. R. C. cap. 91. pag. 360.*

Annotationes ad l. si non sibi rem ff. de cond. indeb. citantur à Muta in *Cap. Regni Sicil. tom. 4. cap. 112. num. 56.*

In rit. de Acquirenda Possessione lecturâ, ex Grosso cit. in *m. s. de scrip. Catan.*

FRANCISCUS RAJATUS Panormitanus Soc. Jesu, natus anno 1578. Societati nomen dedit 21. Novembris 1593. In superioribus Philosophiæ, ac Theologiæ studiis instructissimus: tum græcâ, tum latinâ eruditione claruit. Rhetoricam Societatis Jesu juniores, exterosque docuit. Virtutes coluit egregias, quas diu morborum, ac dolorum cruciatibus expoliit. In his enim animi tranquillitatem, vultumque ne dum serenum, verum etiam insigni lætitiâ perfusum servabat, non sine omnium admiratione. Virtutum exemplo, ac morum suavitate mirificè omnium animos sibi conciliabat; quos dum morborum vi colluctabat, colloquiis undique dulcedinem effluentibus, rapiebat. Indignati veri Numinis maestatem, flagella minantem meditari gaudebat, dum ex rebus naturalibus nullam magis Domini magnitudinem exprimere intelligebat. Magno

omnium dolore decessit Panormi 29. Februarii 1636. Ipsum laudat Bibliotheca Soc. Jesu pag. 246. Philippus Labbè in *Chronol. Pinacoth. scrip. Soc. Jesu pag. 384.* & Michael Frazzetta in *Vita Aloysii la Nufa lib. 2. cap. 4. pag. 162.* Edidit Italicè

Istruzioni per alcuni esercitii spiritali. Parte prima, e seconda. Panormi apud Io: Bapt. Mariugum 1622. in 12.

Latinè

Symbola, & Inscriptiones adornatas honori Sanct. Ignatii, & Xaverii. Prodiere cum relatione solemnitatis eorundem Sanctorum, edita à Thoma de Afflicis. Panormi typis Joannis Baptistæ Maringi 1622. in 4.

E Græco latinas fecit has Sanctorum vitas, nēpē

Petri Episcopi Narrationem de vita S. Fantini. Extat apud Oslavium Caetanum tom. 1. Sanct. Siculor. à pag. 152.

De Vita, & Miraculis S. Gregorii Agrigentini Episcopi, Auctore Leontio presbytero. apud eundem Caetanum tom. 1. à pag. 188. A nostro Francisco versas testatur idem Caetanus in *animad. pag. 139. & 167.*

Scripsit etiam Italicè

Vita di F. Serafino Fardella Palermitano dell' Ordine della Stretta Osservanza di S. Francesco, quam tamen ineditam reliquit; sed ipsam citat, ac ex ea nonnulla exscribit fragmenta Petrus Tognolettus in hujus vita edita in *Paradiso Seraphico par. 2. lib. 6. cap. 153. & seq.* & seorsim edita Panormi apud Bisagnium 1659. in 4.

FRANCISCVS RICCIUS Jurisconsultus Siculus: hujus *Allegationes in materia feudali,* citat Ioseph Cannerius in *extravag. pag. 334.* & Camerarius Beneventanus, in quadam responsione ad Cannerium in ejus operis calce pag. 369, ubi recensetur cum aliis celeberrimis Jurisconsultis Siculis, qui de rebus feudalibus doctissime scripserunt.

FRANCISCVS RISICATUS ex oppido Roccellæ, Agyrensis incola, & Utriusque Juris Doctor. Eximias ingenii dotes gravioribus disciplinis, ac mitioribus studiis æquè addixit; & ex omnibus eruditionem, ac doctrinam sibi eruit amplissimam. In supremis Siciliæ subfelliis causarum patronum egit; & apud Agyrenses Patritii, & Ducis munere præfuit. Omnigenâ eruditione, literatorum amore sibi conciliato, obiit Agyre 10. Octobris an. 1678. & in Ecclesia Fratrum Strictioris Observantiæ S. Francisci sepulture traditus est. Etsi domesticis curis, ac podagræ doloribus diu vexatus, attamen scripsit, ediditque

De Statu Hominum in Republica Tomum Primū, & Secundum, Panormi typis Petri Camagna 1673. in fol.

Prælo paraverat

De Hominum Statu Ecclesiastica in Republica.

De Hominū Statu, qui à Republica ejci debent.

Commentaria circa merum, mixtumque Agyræ Imperium.

FRANCISCVS ROMANVS Catanensis Sacerdos, Sacræ Theologiæ, & utriusque Juris Doctor Ecclesiastem egit magna cum doctrinæ, & eloquenti-

quentiæ laude. Anno 1637. Panormitanæ Ecclesiæ Canonicus electus, apud ejusdem Ecclesiæ Archiepiscopos eximiâ estimacione, qui Judicem, & Synodalem Examinatorem delegere. Ex regia munificentiâ Prioratum S. Mariæ de Burgitabûs etiam accepit. Obiit Panormi 13. Septembris an. 1661. & in Ecclesia S. Mariæ Novæ sepultus est. Hujus cum laude meminere Hippolytus Marraccius in *Biblioth. Mariana* par. 1. pag. 435. Franciscus Scorius in *proœmio primo ad homilias Theophanis Cramei* §.3. Theophilus Raynaudus de *varia christiana hist. cap. 39.* ubi Drepanitanum prodigium enarrat; ait enim, quod cum Franciscus anno 1641. Drepani in Ecclesia Congregationis Oratorii conciones haberet, & prævia invitatione omnes ad concionem de inimicorum dilectione primæ feriæ sextæ Quadragesimæ advocasset; nocte, quæ concionem antecessit, animo revolvit comparationem; nimirum, quod sicut Templi fornix si super coactam in Templo turbam rueret, ita ei noceret, ut tamen seipsam destrueret; ita inimicus, damna inimicâ inferendo, seipsum perdit. Mane in magna confluentium multitudine cum ad conceptam comparationem advenisset, mirum dictum! Templi fornix statim corruit, & quingentas propè mulieres contrivit, viros etiam nonnullos oppressit, plures luxavit, inter quos & ipse Franciscus concionator; urbem verò luctu, & terrore simul implevit. Vide etiâ Michaelé Frazzettam in *vita Hieronymi Palermo lib. 2. cap. 5. pag. 112.* Scripsit

Miracula Imaginis B. Mariæ Virginis non manu factæ Tauromenii.

FRANCISCVS ROMANVS Messanenensis Soc. Iesu, Ordini nomen dedit anno 1594. in quo quatuor votorum professionem emisit. Humaniores literas, ac Rhetoricæ præcepta quinquennio docuit: Philosophiam verò triennio. Sacram etiam literas summa cum laude explanavit. Pietate, eruditione, ac doctrinâ insignis fato cessit Messanæ 9. Augusti anno 1625. Ipsi memineret Bibliotheca Soc. Iesu pag. 515. Philipus Labbè in *Chronolog. Pinacoth. Scriptor. Soc. Iesu* p. 351. & Ioannes Mollerus de *Scriptoribus Homonymis scet. 1. cap. 3. n. 18. pag. 75.* Edidit

De Sacro Ecclesiastæ, sive de Arte dicendi in sacris Concionibus libros tres. Colonix per Bernardum Gualterum 1622. in 4.

Alias scripsit in aliquot sacræ scripturæ libros lucubrationes, quæ Messanæ in Bibliotheca domus Professorum Soc. Iesu m. ss. servantur.

FRANCISCVS RUBBAUS Messanenensis Doctor, vir ab amœnioribus literis commendatus, inter Officinæ Messanenensis Academicos floruit, circa annum 1656. Sub nomine Academico, nempe *lo Scaltra*, laudatur à Fulgentio Arminio in *Profis Officinæ lib. 1. pag. 70.* Hujus extant Italicæ

Poesie. in libro *Stravagante Liriche degli Accademici della Fucina. Parte prima.* Bononiæ apud Jo: Bap. Ferronium 1642. in 4.

Poesie. in libro *Poesie volgari degli Accademici della Fucina. Parte prima.* Messanæ apud hæredes Petri Brex 1656. in 12.

FRANCISCUS SACCENSIS. Ordinis Capucinatorum. Primum Minorum Observantium S. Francisci institutum professus, inter ipsos Theologus clarissimus fuit. In Scoti doctrinâ ita versatus enituit, ut acutissimi Doctoris nomen sibi comparaverit. Inde arctioris vitæ desiderio æstuans, ad Capuccinos transiit anno 1552. inter quos, doctrinæ sanctimoniam adnectens, ad eminentiorem sanctæ vitæ gradum sedulò properavit. Hinc egregias virtutes assequutus humilitate, patientiâ, mansuetudine, charitate, aliisque virtutibus refulsit; ideoque non modò inter sodales suos, verum etiam & apud sæculi viros celebris vixit, ac maximâ veneratione prosequutus est. Ipsi præsertim abstinencia admirabilis fuit; nam bis in hebdomada vescebatur, pane, & aquâ tantum adhibitis: hanc autem vitæ rationem per triginta annos constantissimè protraxit. In majori hebdomada ad famem expellendam, duos, vel tres panis bolos sumere consuevit: aliquandiu à Dominica Passionis, usque ad Resurrectionis diem ter frustulum panis, ac parum aquæ suscepit; & non rarò; ut ferventius orationis studio vacaret, cui se totum dicaverat, decem integros dies sine aliquo prorsus cibo perduravit. Durissimis pœnitentiæ legibus corpus cruciabat; hinc septies singulis diebus in se ipsum, asperrimis verberationibus sæviebat, & præsertim die Veneris spineis virgis plagas ingeminabat, è quibus magna sanguinis copia effluebat. His tria addidit cilicia, nunquam deposita. Dominicæ Passionis, ac Deiparæ Virgini mirificè addictus fuit; eique multoties se spectabilem fecit benignissima Clementiæ Mater. Animarum zelum, ac flagrantissimam charitatem in declamationibus ad populum patefecit, eaque auditorum frequentiam conciones habebat, ut sæpius ob innumeras populorum turbas ad ipsum audiendum confluentes, in plateis è suggestu detonnare coactus sit. Vnum non præteream, quod in oppido Buccheri accidisse referunt; cum enim obduratos peccatores urgeret, ut ad meliorem frugem revocaret, ad Dominum cruci affixum reversus ait: ni ad pœnitentiæ tramitem sese redigerent, Christi Domini manus tunc cruci affixas, ejectis clavibus, fulmina accepturas. Mirum dictum! vix hæc protulerat, cum Christi dextera è cruce avulsa in altum sese levavit, ac si fulgura vibrare vellet: quo omnes terrore affecti contremiscentes, in doloris lacrymas abiere, Domini misericordiam inelamantes. Hinc ad populorum lacrymas, quasi vindicem indignationem Dominus temperaret, iterum ad crucem dexteram retraxit: & auditorum nonnulli hoc prodigio commoti declinantes sæculi illecebras, ad Religionis asyllum convolarunt. Pluries ob singularem prudentiam Guardianum, ac Definitorum egit: ac tandem annum agens 70. cum agrotaret Panormi, & jam mortis proximum se intelligeret, voluit, ut super nudum solum prosternerent, è quo ad Cælum evolavit anno 1575. relictâ in toto Siciliæ Regno sanctimonix præclarissimæ famâ. Ejus vitam describit Boverius in *annal. Capuccin. tom.*

tom. 1. ann. 1575. à num. 12. vide etiam Iosephum Canmaratensem in monile centum decem Rosarum pag. 516. Lyreum de imitatione Iesu patientis lib. 5. cap. 8. pag. 319. & Dionysium Genuensem in Bibliot. Capuccinorum pag. 124. qui scripsisse testatur

Lecturas Philosophicas, & Theologicas secundum mentem Scoti. Leguntur Panormi m. ss. in Bibliotheca Obseru. S. Francisci.

FRANCISCUS SALAFIA Syracusanus Ordinis Prædicatorum, Sacre Theologiæ Magister doctissimus. Tum graviores Philosophiæ, ac scholasticæ Theologiæ disciplinas docuit, tum etiam moralem Theologiam, magno cum Syracusanorum fructu, & plausu. Obiit Syracusis 21. Februarii 1662. Edidit

Speculum Archimedis, in quo reflexis radiis Solaribus illustrium disquisitionum moralium R. P. Fr. Vincentii Candidi Sacri Palatii Magistri Ord. Prædicatorum, omnes Casus Conscientiæ practicabiles summariè digesti resolvuntur. Messanæ apud heredes Petri Bree 1655. in 4.

FRANCISCUS SALERNUS Bicarësis Sacerdos, Sacre Theologiæ, & utriusque Juris Doctor, ac Prothonotarius Apostolicus. Natus 21. Novembris 1597. Panormi Clericorum Seminarium ingressus, in eo tum humanas, tum etiam graviores disciplinas accepit eximia cum ingenii laude; ac Theologicâ Doctoris laureâ non immeritò donatus est. E Seminario egressus Jurisprudentiæ studiis ingenii præstantissimi dotes devovit; eaque animi contentione, ut eruditione apprime ditatus, inter doctissimos fuerit recensitus. His munitus prædiis in Hispaniam abiit, ibique apud supremos Hispaniæ Judices causarum patrocinium exercuit, & ob egregiam doctrinam permaximam sui estimationem, laudemque non vulgarem excitavit. Hinc cum eâ tempestate questio efferveret, an matrimonia apud Gallos ab iis inita, qui Regio sanguine progeniti (Principes sanguinis appellant) & jure legis Salicæ, ad Regni successionem animum intendere possunt, sint valida; si sine Regis consensu, vel ipso reluctante sint contracta; jussu Philippi IV. Hispaniarum, Regis, in hac re eruditionis suæ vim contulit, & opusculum scripsit, quod typis traditum, magno cum plausu exceptum est: & ad Summum Pontificem Urbanum VIII. delatum, magna cum sui nominis celebritate affirmant. Doctrinæ præstantia, aliaque virtutis promerita ad multos honorum gradus nostrum Franciscum exexere; nam à laudato Catholico Rege Canonicus Panormitanæ Ecclesiæ primum electus ex numero decem & octo, inde anno 1633. unus ex sex Canonicis, quos S. Joannis de Eremitis in eadem Ecclesia vocant, & unus ex Abbatibus Commendatariis Abbatibus ejusdem Sancti renunciatus est: ut etiam Prior Sancti. Laurentii, & Philippi Agyrensis. Apud Panormitanæ Ecclesiæ Præsules magnâ valuit estimatione; ideoque ad multa honorificè promotus refulsit; Judex etenim, & Examiner Synodalis fuit constitutus: Seminarii Clericorum Rector, Fabricæ Præfectus, Monasteriorum Deputatus: inde etiam Vicarius Generalis Archie-

piscopi Ferdinandi de Andrada anno 1644. ac post ejusdem translationem in Hispaniam iterum Vicarius Generalis à Capitulo electus, sede vacante, anno 1649. ac tertio eodem munere insignitus est à Martino de Leon Archiepiscopo successore anno 1650. In Ecclesia etiam Montisregalis anno 1643. post obitum Cardinalis Cosmæ Torres Archiepiscopi, Vicarias gessit curas. Bis Regni Siciliæ fuit, ut vocant Deputatus, ut etiam Vectigalium Panormi. In his omnibus, singulari prudentiâ, ac doctrinâ obitis muneribus, venerationem, amoremque omnium sibi conciliavit: in præclaro epim viro egregiè effulgebant virtutes, morum suavitas, animi candor eximius, in rebus agendis dexteritas insignis. Demum omnibus gratus, dum Vicarius Generalis memorati Archiepiscopi Martini de Leon judicia laudabiliter exercebat, decessit Panormi 14. Junii anno 1654. & in Ecclesia Sancti. Cosmæ, & Damiani sepultus est. Ipsum laudat Rocchus Pirrus not. Eccl. Agrigent. pag. 362. & lib. 4. de Abbatibus pag. 211. & 228. Marcus Serjus in Bullam Clem. VIII. pro Parochiis Panorm. diffie. 3. quer. 19. pag. 252. & P. D. Michael de Judice in hist. Eccl. Montisregalis par. 2. pag. 107. Quæ scripsit hæc sunt.

Matrimonii Valor à Francorum oppugnationibus vindicatus. Matriti apud Viduam Iuselphoni Martini 1636. in 4.

Consiliorum, sive Responsorum Juris Liber Primus. Panormi typis Petri Coppola 1640. in fol.

Allegationes pro Canonicis Regiis Ecclesiæ Cathedralis Panormitanæ perpetuis Commendatariis Abbatibus S. Joannis Eremitarum Regii Juris Patronatus contra V. J. D. D. Joseph Sammaniat, & Moraschino, & consortes, super nullitate assertæ confirmationis Apostolicæ concessionis emphiteuticæ feudi, seu territorii S. Mariæ de Sabucis de membris, & pertinentiis Abbatibus S. Joannis de Eremitis. Ibidem apud Josephum Bisagnium 1647. in fol.

Epitome Allegationum pro Regiis Canonicis contra illos de Sammaniat, & Consortes, in quo enucleantur responsiones ad Allegationes partis adversæ. Ibidem apud eundem 1650. in fol.

Allegationes pro Clericorum Seminario Panormitano ad ostendendam libertatem Prioratus S. Nicolai ac Beneficii S. Mariæ la Nova de Nemore sitorum in territorio Caccabensi. Ibidem 1639. in fol. Hispanâ linguâ

Por D. Vincente, y Doña Maria Alagon, Barones de Ribino Grande, y Casal Gerardo, contra D. Pablo Abal, y consortes. Sobre la Reivindicacion de la Baronía de Ribino Grande, y sus miembros, y pertenencias en el Reino de Sicilia. Ibid. 1631. in fol. Hæc Allegationes elaboravit una cum V. I. D. Nicolao Lavagi.

FRANCISCUS SCLAFANI Panormitanus Sacerdos nobili genere natus, Sacre Theologiæ Doctor, & operi Puerorum Dispersorum Panormi perpetuus Rector. Gravioribus disciplinis abundè instructus inclarnit. Vir fuit eximiè eruditionis, & benignissimus literatorum Mæcenas, Studiorum amantissimus, ut animum omnigenâ eruditione locupletaret, ac aliis opitularetur.

qm-

omnes patrimonii sui opes in librariam supellectilem profudit, emitque supra sex millia volumina selectissima; sacra, profanâque eruditione refertissima: ac ut literarum aniantibus morem gereret, hanc Bibliothecam magno labore, ac sumptu perquisitam, Congregationi Panormitani Oratorii S. Philippi Nerei legavit, adjecta conditione, ut singulis diebus per duas horas matutinas, at totidem vespertinas pateret omnibus, qui studiis operam dare exoptassent: quod si ejus voluntatem non impleverint, in eadem Bibliotheca substituit cum eodem onere Cœnobium S. Dominici, ac secundò domum Professorum Societatis Jesu, ut ex ejus testamento in tabulis Petri Levantini Panormitani 30. Decemb. 1647. liquidò constat. Vitæ integritate, prudentiâ, ac virtutibus insignitus claruit. In dirigendis fidelium animabus ad Christianam perfectionem, nimium valuit: ac demum ab omnibus veneratus Panormi decessit 10. Januarii 1648. & in Ecclesia S. Ignatii ejusdem Congregationis Oratorii sepulturæ traditus est. Ipsum laudat Augustinus Inveges in appar. Panorm. antiq. pag. 63. & in Panorm. sacra pag. 54. Joannes Marcius in histor. Congreg. Oratorii tom. 2. lib. 5. cap. 23. pag. 401. & Joannes Maria Amatus in ejus elogio, quod Vitæ Ven. Sor. Elisabethæ Mariæ à Passione præfixit. Hujus prodiit opus posthumum Italicè scriptum, nempe

Vita della Veneranda Madre Suor Elisabetta Maria della Passione (già Marchesa della Gibellina) del Terz'Ordine di S. Francesco nel Monistero di S. Maria di Tutte le Grazie della Città Felicissima di Palermo. Panormi typis Joannis Baptistæ Aiccardi 1706. in 4.

Scriptit etiam

Annalium ab Orbe condito Tomos duos. m. ss. in fol. servantur apud Patres Congregationis Oratorii prædicti.

Additiones locupletissimæ ad Bibliothecam Ecclesiasticam Auberti Mirai m. ss. in fol. apud eod. dem.

Tabulas duas Chronologicas ob annorum computationem ab exordio Mundi, usque ad ortum Abrahami, apud citatum Inveges in Panorm. antiq. pag. 6.

FRANCISCUS SCORSUS Panormitanus Societatis Jesu, natus anno 1593. Societatem amplexus est anno 1606. in qua solemne quatuor votorum sacramentū dixit. Ab ingressu Ordinis futuræ virtutis præfagia edidit. Vitæ innocentiam ab ipso salutari baptismatis lavacro acceptam, intemeratam servavit, & morum candore insignis, velut alter B. Aloysius Gonzaga demirabatur; hinc in ipso Societatis tyrocinio in morbum lapsus, cum nonnulli ad paternam domum remittendum opinarentur, ut sanitatem instauraret. P. Hieronymus Tagliavia Panormitanus, tunc tyrocinii moderator, eximie prudentiæ vir, ut remaneret intercessit; aiebat enim Franciscum Societatem illustraturum si convalesceret, at si decedere contingerit, corporis exuviis exornaturum. Sed depulsa ægritudine, ac studiis

admotus inter doctissimos meritò adnumeratus est: nam humanioribus literis instructissimus, et si Philosophiæ docendæ destinatus, Rhetoricam sodalibus suis quindecim annis tradidit, eo discipulorum progressu, ut ad Siciliam illustrandam ex ejus schola eximii Oratores, ac Poetæ egregii prodierint. Eadem felicitate Philosophiam moralem docuit, ac annis 14. linguam Hebraicam, & Græcam, in quibus versatissimus fuit. Decennio sacras literas explanavit, eo doctrinæ plausu, ac eruditionis ubertate; ut ab omnibus linguarum Thesaurus, ac vivens Bibliotheca proclamaretur. Doctrinam nunquam ab inculpatæ vitæ ratione separavit; immò egregiis claruit virtutibus, præsertim in rerum cœlestium contemplatione, ac humilitate fuit insignis. Usque ad sepulchrum innocentie candorem servavit, ac suæ charitatis ardor admirabilis, nunquam tepescere visus. Deiparæ studiosissimus fuit, cujus sodalitium extremis 16. vitæ suæ annis eximio fervore rexit, ac incendit: & in sodales Virgineum amorem mirificè propagavit. Tandem cum ad extremam vitæ lineam accederet, animo infracto inter divina colloquia, ac æternæ felicitatis desideria, sanctè vitæ absolvit in Collegio Panormi. a 10. 19. Octobris anno 1656. Hujus laudes habes in *Bibliotheca Soc. Jesu* p. 252. apud Rocchū Pirrum lib. 2. *Siciliæ sacra* pag. 443. Hippolytum Marraccium in *Bibl. Mariana* par. 1. pag. 436. De eo etiam Philippus Labbè in *Chronolog. Pinacotheca Script. Soc. Jesu* pag. 412. qui obiit ait 19. Decembris 1656. Edidit

Sapientissimi, & Eloquentissimi Theophanis Caramei Archiepiscopi Tauromenitani Homilias in Evangelia Dominicalia, & festa totius anni Græcè, & Latine, nunc primum editas, & notis illustratas. Lutetiæ Parisiorum typis Sebastiani Cramoisy 1644. in fol.

Latium Christianum, sive latine eloquutionis vocabula, & phrasæ ad res Ecclesiæ explicandas accommodata, opusculum latine scribendi studiosis perutile. Panormi apud Decium Cyrillum 1648. in 12. & iterum recognitum, & auctum ibidem apud Petrum de Isola 1655. in 12.

Vitam S. Agathonis Papæ Panormi Civis, & Patroni. Ibidem typis Antonii Martarelli 1640. in 4. suppresso nomine: ut etiam prodire

Poesis Amandata Ode I. Mori Vile Ode II. Fame Expulsa Ode III. Bellum Propulsatum Ode IV. Ibidem typis Decii Cyrilli 1629. in 4.

In Bibliotheca Collegii Panormitani Societatis Jesu servantur m. ss. hæc alia, nempe

Prophetia Davidis illustrata. Tomi duo. in fol. opus numeris omnibus absolutum, ac eruditissimum.

Carminum Tomi duo.

FRANCISCUS SCOLARUS Panormitanus, Edidit Italicè

Relatione della miracolosa Inventione delle Reliquie di S. Anna Madre della Beatissima Vergine, trascritta dall'originale latino. Panormi apud Decium Cyrillum 1640. in 8.

FRANCISCUS SCUDERIUS, & de S. STEPHANO

PHANO ex oppido Salæ Parthenici Tertiæ Ordinis S. Francisci, Sacræ Theologiæ Magister, vir sanctimoniarum famâ clarissimus. Natus anno 1617. regulare institutum amplexus est Panormi anno 1638. Emensis studiorum spatiis Messanæ Sacræ Theologiæ lauream accepit. Ad nonnullos in ordine honorum gradus, non inmerito euectus est. Siculam Provinciam semel, & iterum rexit: & Definitoris Generalis munere effulsit. Virtutum studio ampliorem sui æstimationem promeruit. Charitate, obedientiâ, puritate, ac arctissimâ paupertate eminuit. Durissimas penitentiarum leges custodivit: immittissima cilicia nunquam deposuit: flagella frequentavit; in cuius uno plumbea palla pendebat, sevisissimis circumsepta aculeis, quod sæpissimè in sui corporis macerationem adhibuit. Ieiunia, etsi supremam senectutem ingressus, non pretermisit. Solitudinis amantissimus, omnium oculos declinare curabat, ac multum temporis in rerum divinarum contemplatione impendebat. Dominicos cruciatus ardentissimo cordis affectu recoluit, quos persæpe mente revolvebat. Instituti tenacissimus omnibus exemplo erat: nec per unguem latum à regulari observantia discedebat: ideoque per annos 26. Romæ tyrone, ac Ordinis juniores instituens, ad absolutissimum perfectionis fastigium, magno cum Ordinis bono, direxit. A propria voluntate nimium abhorruit: nec in prosperis elatus, nec in adversis dejectus, admirabilem animi æquitatem semper detexit. Infractam, animi patientiam, ac uniformem divinæ voluntati mentem, etsi in omnibus vitæ momentis servare curavit, in suprema attamen ægritudine mirabiliter patefecit; inter acutissimos enim dolores serenus, hilarisque, in divinas laudes, ac gratiarum actiones sese effundebat. Denique editis egregiarum virtutum exemplis, præsertim heroicæ humilitatis, magnâ sanctitatis opinione decessit Romæ in Collegio Siculo S. Pauli ad Arenulam primo Aprilis 1701. ætatis suæ 84. Religionis verò 65. Ad viri probatissimi cadaver magnus, ac penè incredibilis concursus advolavit: quod non sine divini Numinis stimulo evenisse putant: per annos etenim 26. omnibus ferè ignotus vixerat. Per tresdecim dies (raro in urbe exemplo) insculptus, Principum, Dynastarum, Episcoporum, Matronarum, ac cujusq; ordinis oscula excepit; qui certatim de mortui reliquias exquirebāt. Ne dum ipsius vestes in frustra pluries discissæ sunt ab irridente populo, verum etiam, & sedes, ex qua fidelium confessiones audiebat. S. R. E. Cardinales Henricus Arquin de la Grance, & Gaspar Carpineus Clementis XI. Pont. Max. Vicarius, Maria Casimira Sobieski Poloniæ Regina magno pietatis sensu Francisci exuvias venerati sunt. Iussu Cardinalis Carpinei res supra naturæ vires in ejus corpore pluries recognite, doctissimis attestantibus Medicis, in publico instrumento descriptæ sunt: demiratum præsertim cadaver post decimumtertium diem incorruptum, ac flexibile, vividum sanguinem emittens. Alia etiam mira narrantur,

quæ aliis describenda relinquo. Hunc ex fide dignis accepi, præsertim ex relatione viri eximii P. Salvatoris Russi Tertiæ Ordinis S. Francisci. Ad pereuntem Francisci memoriam servandam; ejus imago Romæ ære insculpta fuit, hac adjecta inscriptione. *Vera effigies Servi Dei P. F. Francisci Scuderi, Siculi à Sala Tertiæ Ordinis S. Francisci S. T. M. olim Definitoris Generalis, & Siculæ Provincialis Ministræ Provincialis, qui regularis disciplinæ cultu, assidua Crucis, & rerum celestium meditatione, carnis maceratione, morum innocentia, mundi, ac sui contemptu, caterisque religiosi hominis virtutibus, ad supremum usque vitæ spiritum exhibitis, eximia sanctimoniarum famam consequutus, obiit Romæ in Collegio Siculo S. Pauli ad Arenulam anno 1701. post mediam noctem kalend. Aprilis, die Veneris, ætatis suæ 84. Relig. 65. Ejus corpus post tresdecim dies incorruptum, ac tractabile, non sine magna confluentium admiratione sepelitur.*

Quæ scripsit propè diem edenda hæc sunt:

Testamentum Spirituale.

Horologium Passionis Christi Domini Salvatoris Opuscula ascetica.

FRANCISCUS SICLENSIS Ordinis Observantium S. Francisci, qui ex Placido Samperio in *Iconologia M. V. lib. 2. pag. 152.* & Stephano Mauro in sua *Messanæ cap. 21. pag. 194.* Edidit Opusculum, quod non vidi.

FRANCISCUS SICLENSIS alter Ordinis Capucinorum ex familia Cavallo. Primum Doctor Medicus doctissimus, exinde in Ordine Capuccinorum exceptus, medicamentorum tum naturalium, tum arte conditorum perscrutator fuit eximius; ac chymicæ artis peritissimus. Ad eam doctrinæ excellentiam pervenisse tradunt, ut illustrium virorum famam in Italia, & extra æquaverit. Singulari æstimatione prosequutus est à Mantuæ Duce; à Maria Anna Hispaniarum Regina Philippi IV. Catholici Regis uxore, ac Caroli II. matre, & à Leopoldo Imperatore, quæ latali morbo laborantem, sanitati restituit. Concionationes etiam habuit non sine animarum fructu. Tandem ætate confectus cum oculorum lumen amisisset, ad Patrios lares remeavit, ubi decessit circa annum 1690. Ipsum laudant Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capuccinorum pag. 126.* & Antonius de Sghobbatis in *Theatro Pharmaceutico* apud eundem. Edidit eodem Dionysio teste

Volumen de Rebus Medicis, quæ sunt in quotidiano usu, & quas perfectè callere debent Medici, & Pharmacopai. Venetiis 1675.

Reliquit.

De Herbis Vol. III. in quibus de earum virtute, & præparatione, Servantur m. ss. in Cœnobio Siclenfi.

FRANCISCUS SOLITUS Thermitanus Societatis Iesu, natus 30. Novembris 1613. Societatem amplexus, in ea humaniores literas, ac Rhetoricam docuit. Eruditione, ac doctrinâ claruit. Obiit Panormi in domo Professorum 19. Decembris anno 1673. ætatis suæ 60. Edidit orationem inscriptam:

Panormus Regium Sicilia caput Sapientiæ, atque forti-

fortitudinis laſſe Imperii nutrit æternitatem . Oratio ad illuſtriſſimum Senatum Panormitanum ipſis anni literarii renaſcentis incunabulis . Panormi typis Decii Cyrilli 1646. in 4.

Huic adſcribunt Hiſtoriam Thermitanam editā ſub nomine Vincentii Soliti, Italicè ſcriptam, cujus titulus eſt:

Termini Himereſe Città della Sicilia poſta in Teatro; cioè l'Hiſtoria della ſplendidiffima Città di Termini Himereſe nella Sicilia . Panormi apud Petrum de Iſola 1669. in 4.

Tomo Secondo . Meſſanæ typis Pauli Biſagni 1671. in 4.

FRANCISCUS SPARACINVS Panormitanus Societatis Jeſu, cui adoleſcens nomen dedit anno 1600. Decurſis ſtudioſorum ſpatiis Evangelici Oratoris munus ſuſcepit, ac ſupra triginta annos magno cum animi ardore, ac uberimo animarum fructu, conciones habuit in præcipuis Siciliæ Civitatibus. Vir numeris omnibus abſolutus, egregias virtutes coluit. In his virginalis puritas eminebat, quam inter frequentes dæmonum inſidias illibatam ſervavit. Deiparæ Virgini à teneris annis obſequentiſſimus, amorem, quo in ipſam inſuperabiliter æſtuavit, nunquam tepelcentem agnovit. Tum in familiaribus colloquiis, tum in concionibus ad populum habitis, nunquam amplificare ipſius cultum prætermiſit: eoque fervore de ea eloquebatur, ut audientium corda in Deiparæ amorem mirificè incenderet. Hinc, acſi ad virgineum cultum propagandum, ſolummodo natus eſſet, in promovenda Virginis obſequia, omnia oris, laborum, ac cogitationum religioſiſſima officia collimabant: ideoque ſingularem Deiparæ patrociniū expertus eſt, à qua multa inſignia accepit beneficia; ac ſe illi ſpectabilem pluries fecit. Sanctiſſimæ Eucharistiæ Sacramento, etiam addiſtiſſimus fuit, in cujus ſumptione cæleſtes delicias deguſtabat, ac Seraphicis ardoribus incendebatur. Morum, verborumque ſuorum cenſor ſeveriſſimus fuit: & expletis muniis, proximorum ſalutem ſpectantibus, ad orationis ſtudium in ſeceſſum confugiebat, ut Deo arctius vacaret. Tandem cum vitam, undiq; ſanctimoniam ſpirantem, traduxiſſet, magno omniū dolore obiit Panormi 21. Decembris 1649. Si plura Franciſci cupis, conſule Bibliothecam Soc. Jeſu pag. 255. P. Carolum Lombardum in *vita* P. Antonii Bellavii par. 1. cap. 3. Silvium Tornamiram in *Prodigiis Eucharistiæ* cap. 2. pag. 184. & *Prodigiis Sancti. Angelorum* cap. 5. pag. 89. Martaccium in *Bibliotheca Mariana* par. 1. pag. 439. De Virgine Deipara opus ampliſſimum ſcripſit in ſex partes diviſum, quod morte præventus expoſcere non potuit, horum tituli

Pars prima. De Gloria Virginis complectens excellentiam, & facilitatem, ſeu incrementum, & progreſſum cognitionis ſcientiæ divini de Virgine.

Pars ſecunda. De Perſona Virginis, quæ diſcinam maternitatem, aliſque illius annexas poteſtates continet.

Partertia. De Anima Virginis, quæ Immaculatam puritatem, & gratiam, cæteraq; dona, quæ ex Biblioth. Sicilæ Tom. I.

ea promanant complectitur.

Pars quarta. De Corpore Virginis, cujus attributa, & proprietates naturales, & ſupernaturales præfert.

Pars quinta. De Tota Virgine, atque adeo de Vita, Morte, & Gloria.

Pars ſexta. De Cultu, & pietate totius Eccleſiæ, & Sanctorum in Virginem.

Scriptit etiam ex relatione Sororis Mariæ Roccaforte Bibonenſis, cujus confeſſiones excipiebat, Vitam D. Roſaliæ, quam edidit D. Franciſcus Forte hoc titulo.

Vita della Glorioſa S. Roſalia Vergine Palermitana. Panormi apud Joſephū Biſagnium 1650. in 8.

FRANCISCUS SPINOLA parentibus ex patritio ſanguine Genuenſibus in Sicilia natus; quæ verò in urbe incertum. Poëſim coluit. Vivebat anno 1500. de eo vide Ab. Michaellem Juſtinianum de *Scriptoribus Liguris* pag. 248. & Auguſtinum Oldoinum in *Athenæo Liguriſtico* pag. 203. Scriptit ex Juſtiniano:

Diarium itineris Regine Hispaniarum, m. s. ſervatur Romæ in Bibliotheca S. Sylveſtri Clericorum Regularium Cod. 50. n. 17.

Pœmata plura m. s. Extant in Bibliotheca Regia Gallica ex Philippo Labbè in Bibliotheca m. ss. relato ab Oldoino citato.

FRANCISCUS DE STEPHANO Aſſoreniſis Sacerdos. Edidit

Miſſale Gallicanum juxta uſum Meſſanenſis Eccleſiæ noviffimè reformatum, in quo reformando nonnulla ſuperflua amota fuerunt: & quamplurima neceſſaria addita; ſine quibus nullus Sacerdos ritè celebrare poteſt, excerpta ex libris diverſorum Sacra Scripturæ Doctorem. Venetiis in Officina Lucæ Antonii Junctæ 1554. in fol.

FRANCISCUS TEDESCHIUS nobilis Catanenſis, Caſalis, & Bucialchæ Baro, vir equeſtri diſciplinâ inſtructus. Pluries inter Catanenſes Patriſcios enumeratus claruit. Annum agens 63. eryſipelate aggreſſus, poſt decimū quartum ægritudinis diem, deceſſit Catanæ 9. Martii 1650. Ipſum laudat Joſeph Munerbia in *Muſa excitata* par. 2. pag. 259. Edidit Italicè

Il Cavalier della Lancia. Catanæ typis Vincentii Petronii 1649. in 4.

Le caccie del Regno di Sicilia: m. s. ſervabantur apud ejus filium Franciſcum Tedeschiū.

FRANCISCUS TORNESIVS Meſſanenſis Iuris utriuſque Doct. vir amœnioribus literis excultus. Cum præſtantiſſimo exceſſeret ingenio, & annum vix attigeret vigefimum, à ſecretis D. Franciſci Marcheſii Scalettæ Principis fuit, qui experimento perpendens egregiam ejus indolem, & eximias animi dotes, omnem rerum ſuarum molem regendam commiſit; in quarum adminiſtratione tum prudentiâ, tum integritate reſulſit: ideoque ejuſdem Principis æſtimationem ſibi comparavit: quo deſuncto iisdem muneribus inſignitum voluit Principis frater, qui eidem ſucceſſerat, & apud ipſum in eodem æſtimationis gradu claruit. Muſices etiam peritiſſimus fuit, cui & poëſis ſtudium copulavit: ideoq. inter Offici-

ne Messanenſis Academicos, & Reacenoſos Panormi reſenſitus, non ultimum obtinuit locum. Florabat anno 1642. Edidit Italicè.

Pœſie. Meſſanæ apud Petrum Brea 1630. in 12.

Rime, in libro *Pœſie volgari degli Accademici della Fucina par. 3.* Neapoli apud Ægidium Longum 1659. in 12.

Rime, in libro: *Stravaganze Liriche degli Accademici della Fucina parte prima* Bononiæ apud Io: Baptiſtam Farrone 1642. in 4.

Concerti Muſicali.

FRANCISCVS TORRES Poeta Siculus, cujus ſolummodo extat nomen apud Octavium Caetanum in *animad. ad tom. 2. Sanct. Siculorum* pag. 89. qui ſcripſiſſe teſtatur, carminibus Siculis

Vita di S. Gergelmo Eremita

FRANCISCVS TRAHINA Nobilis Panormitanus, cum doctrinâ, animiq; dotibus præluſer, in Hiſpaniam delatus, apud Philippum III. & Philippum IV. Hiſpaniarum Reges à Sacello electus, iſdem fuit gratiſſimus: hinc primùm mille aureorum penſione ex Syracuſana menſa donatus; inde ad Epiſcopalem Inſulam Agrigentinx Eccleſiæ evectus eſt anno 1627. addita facultate retinendi eandem penſionem. In Eccleſiæ poſſeſſionem inmiſſus, ab ipſo gubernationis exordio multa laude digna patravit. Eccleſiam Cathedralẽ magna ex parte perfecit, & exornavit; in qua tria ſacella magnificentiſſimè extruxit ad Ss. Euchariſtiæ Sacramentum, D. Frãciſci, & D. Gerlandi venerationem. Montem Pietatis in pauperum beneficium fundavit, ac abundè pecuniis munivit: argenteis, candelabris Eccleſiam ditavit, in quæ ſex aureorum millia inſumpſit: in arca etiam argentea ſacras D. Gerlandi exuvias occluſit. Epiſcopales ædes inſtauravit, quibus, & viridarium, ad animi oblectamentum, addidit. Canonicis ſuis Rocchetti, & Mozzetta, ut vocant, inſignia impetravit. Clericorum Seminarium, amplificavit, dotavitque; cui & Bibliothecam codicibus reſertiffimam tradidit: ac eò redegit, ut ſi prius vix duos alebat, exinde quadraginta educaret adoleſcentes. In pauperes profuſus: in propugnanda Eccleſiaſtica libertate intrepidus: in compeſcendo nobiliũ licentia impavidus; in promovendo divino cultu, ac chriſtiana pietate fervidus, ſui opinionẽ longè, latèque profudit. Multa tum vivens, tum poſt mortem ex teſtamento, ad Eccleſiæ, & Urbis beneficium diſpoſuit, quæ ipſius pietatem teſtantur. Obiit demum Agrigenti 4. Octobris 1651. & in Divi Gerlandi ſacello conditus eſt, in cujus magnificentiſſimo è marmore ſepulchro hæc legitur inſcriptio.

D. O. M.

Don Franciſcus Trahina
E pævetuſſo Senatorio Ordine
Panormitanus,

Morum cultu, vitæ innocentia
Doctrinarum præſidiis

Inter paucos ſpectatus,

Philippi Terſii, & Quarti Hiſpaniarum
Regum Invidiſſimorum

Annos omnino decem, & ſeptem à ſaceris

Agrigentinx Eccleſiæ admoſus,
Illam ſingulari prudentiâ, incredibili
Animarum zelo,

Peracti Eccleſiaſtica libertatis
Studio adminiſtravit.

Princeps Templum argentea ſupelleſtili,
Sacroque inſtrumento auxit.

Ejus titulum igne abſumptum,

Odeum, Abſidem ſenio laborantem

Suo magnificentiſſimè inſtauravit.

Ereclis inſuper, ornatique ſupernoſſimè
Sacellis tribus,

Canonicos ob auguſtiorẽ ſacrorum
Dignitatẽ, & cultum,

Epiſcopalibus inſignibus cohonestandos
Curavit.

Argenteam Divi Gerlandi arcẽ

Elegantiorẽ in formam

Perquam ſplendide redegit.

Seminarium formandæ Juniorum

Indoli conſtabilitavit, adauxitque.

Comunem Cathedralis Eccleſiæ cuſum,

Legatis triginta aureorum millibus

Amplificavit.

Epiſcopales Ædes

Addita etiam hortorum amantia

Reſtituit, laxavit, inſtruxit.

Ne Civium fortunam adroderet ſenſus
In primis cavet.

Excitato munifica manu

Pietatis Monte.

Delatum Agrigentinum Principatum

Sibi dumtaxat, non ſuis acquiſivit,

Inſigni cum laude modeſtig;

Egitque in eo dominatu Patrem

Non Dominum.

Dico Gregorio ejus Urbis Epiſcopo

Par, aut major,

Cui Is, idem Principatus, non

Integer olim contigit,

Sed dimidiũ.

Denique hoc ſibi ſacello, ac

Monumento extruẽto

Meritis, quàm ævo maturior,

Mortalitatẽ exuit,

Chriſti Anno

Milleſimo Sexcentefimo

Quinquageſimo Primo,

Die verò

Quarto Octobris.

Franciſcum laudant Rocchus Pirrus not. Eccleſ. Agrigent. pag. 317. & in epiſt. nuncup. ejusdem notitiæ, Franciſcus Baronius in Siculæ Nobilitatis amphitheatro. Edidit

Conſtitutiones Diœceſanas Synodales. Panormi apud Decium Cyrillum 1632. in 4.

FRANCISCUS TRAMONTANA Meſſanenſis Sacerdos, Incis uſuram accepit 4. Novembris an. 1666. Cum literarum ſtudiis ingenium devoviſſet, humaniores literas, Philoſophiam, Theologiam, ac Pontificias leges ſumma cum laude accepit, ac egregiam adeptus doctrinam, ampliſſimam ſui æſtimationem excitavit. Inde ſacri Oratoris

toris munus suscepit, & eruditione, ac eloquentiâ insigniter instructus, conciones habuit magno cum plausu. Persæpe apostolico zelo incensus tū ad vitia eliminanda, tum ad virtutes excitandas declamavit, non sine animarum fructu. In Messanensi Clitæ Academia recensitus, poetica etiam studia excoluit. Dum hæc scribimus anno 1706. Messanæ floret, ob doctrinam, eruditionem, pietatem, moresque integerrimos omnibus gratus; ac Moralem Theologiam in aliorum beneficium doctissimè explanat. Edidit Italicè

La Rosa scelta dal Giardino, e distillata dalla Penitenza, e dall' Amore. Orazione Panegirica per le Glorie della Reale Vergine, e Romita Palermitana S. Rosalia. Messanæ apud Vincentium de Amico 1690. in 4.

Vita della Ven. Suor Giovanna della Croce del Terz'Ordine di S. Francesco. Panormi typis Petri Coppola 1695. in 8.

La seconda Ambasceria spedita in Cielo alla gran Vergine Madre dalla Città di Messina in ringraziamento, e in risposta del sacro Foglio scritto le di sua mano. Orazione Panegirica recitata nel Duomo di Messina à 3. di Luglio nell'anno 1696. Messanæ apud Vincentium de Amico 1696. in 4.

La dignità, e l'obbligo del Sacerdozio esposti in sette considerazioni distribuite per ciascun giorno della settimana. Ibidem apud eundem 1700. in 12. Italicè nunc scribit, ut in lucem emittat opus, cui titulus

Cronologia degli Arcivescovi di Messina, colle Notizie de' lor fatti illustri, e cose memorabili accadute circa i lor tempi nello stato Ecclesiastico, in fol.

FRANCISCUS TURANUS ex oppido Burgii Sacerdos, natus anno 1641. Sacæ, & mox Panormi graviores disciplinas didicit, ac Theologica Doctoris insignia accepit. Inde etiam Cæsareis, Pontificiisque juribus ingenium addixit; ac laureâ etiam donatus claruit. Astrologicam facultatem egregiè calluit: & ingenio, ac doctrinâ ornatissimus floruit. Hinc meritò electus Abbas Condacensis; & Canonicus Ecclesiæ Agrigentinx, summâ cum laude vixit. Obiit Agrigenti 21. Septembris 1691. Edidit librum

De præcedentia, & Habilitate Doctorum. Veneriis apud Guerillos 1665. in 4. Italicè vero sub nomine Joannis Francisci Turani,

Nuovo, e peregrino ragionamento, e meteorico discorso sopra l'impercettibile, e incomprendibile mostra del Vento. Panormi apud Dominicum Anselmum 1662. in 8.

FRANCISCUS VALCASSAR Drepanitanus Doctor Medicus, doctrinâ, eloquentiâ, & eruditione clarus. Obiit Drepani anno 1691. Edidit Italicè

La fama impegnata per gli Enconii della Virtù, Oratione funebre in morto del famosissimo Medico D. Antonio Crispo. Drepani apud Bartholomæum Francum 1689. in 4.

FRANCISCUS UELEZ, & BONANNUS Panormitanus Subdiaconus, origine Hispanus. Vir gravioribus disciplinis excultus, græcis, latinis-

que literis eruditus, ac poesi addictus. Obiit Panormi 14. Octobris 1671. æt. annorum 50. & in Ecclesia S. Joannis de Eremitis sepultus est. Hunc laudat P. D. Paulus Monsregalensis in *epistola nupatoria libri inscripti: Motti Siciliani tom. 7.* eodem dicati. Edidit Italicè

L'Iliade d'Homero tradotta in verso Italiano. Panormi apud Bisagnium 1661. in 12.

FRANCISCUS VETRANUS Panormitanus Sacerdos, à literis, ac muneribus præclarè obitis laudatus. A teneris annis literis addictus, ingenii præstantiam in Philosophicis, ac Theologicis studiis detexit; nam in Collegii Panormitani Soc. Jesu Academia Principem locum obtinuit; ac cum doctrinam hausisset egregiam, Doctoris insigniis donatus est. Legalem etiam lauream obtinuit excursis Jurisprudentiæ studiis, ac Prothonotarii Apostolici titulo fuit insignitus. Concionibus ingenii vires admovit, & eloquentiâ, ac eruditione instructus, non sine laude auditus est. Panormitanæ etiam Reaccensorum Academiæ nomen dedit, amœnioribus literis expolitus. Anno 1648. ad Thermenfis Archipresbyteri gradu promotus, hoc munus, pensionis onere gravatum, respuit. Anno verò 1651. Parochus, ac Beneficialis Ecclesiæ Panormitanæ S. Nicolai de Calcia, electus est, quam nonnullis perpolitam ornamentis, ad elegantiorè formam redegit. Apud Panormitanos Archiepiscopos magnam promeruit æstimationem; ideoq; variis honorum argumentis affectus est sub prudenti F. Martini de Leon, & D. Petri Martinez Rubio Archipræsulum regimine: nam fuit Examinator, Tribunalis Visitationis ac Monasteriorum Deputatus, Archiepiscopalis Curix Fiscus Patronus, ac Visitator Generalis, Triennio etiam novorum Vescigalium Panormi Deputatus, quo in munere semel, & iteram confirmatus est. Nonnullorum Ordinum Regularium, Nosocomii Magni, & S. Bartholomæi in eadem Urbe, Judex Conservator renunciatus est: & à Joanne Austriaco Judex Ordinarius Abbatix Panormitanæ, quam Mansionem vocant, constitutus. S. Officii Siciliæ Consultor, ac Episcopi Pastensis D. Simonis Rao Vicarius Generalis essulit. His, aliisque in muneribus eximiam prudentiam, & in rebus agendis dexteritatem omnibus aperuit; ideoq; à Siciliæ Deputatione, ac Panormitana Urbe, Regni totius, ac Urbis ejusdem nomine, in Hispaniâ Orator missus ad Philippum IV. Catholicum Regem, ad pertractanda magni momenti negotia, quæ in Regia Curia, eâ prudentiâ, doctrinâ, ac solertiâ peregit, ut infracto animi vigore, ac impetterritò pectore, omnia ex voto feliciter obtinuerit, ad patriæ tuitionem, ac Regni totius commodum. Nec modò in Regia Philippi Aula refulsit, verum etiam in Romana honoribus fuit cumulatus, ac inter Referendarios Apostolicos utriusq; Signaturæ cooptatus est. Tandem ad Cantoris dignitatem in Ecclesia Panormitana, & Abbatiam S. Nicolai lo Reale evectus fuit anno 1669. at vix triennio excursu, decessit Panormi 27. Februarii 1672. & in Ecclesia S. Nicolai de Calcia tumulatus

latus est; ejusq; sepulchro hoc insculptum epitaphium legitur.

D. O. M.

Admodum Illustris Rev. Domino D. Francisco Vetrano S. T. & V. I. D. Abbati S. Nicolai lo Reale Sanctae Metropolitanae Ecclesiae Panormitanae Primae dignitati, & Cantori, Romanae Curiae Pralato, Utriusque Signaturae Referendario Apostolico, ad Philippum IV. Magnum Regem Catholicum hujus felicitis Urbis, totiusq; Regni Oratori efficacissimo, qui Ecclesiae S. Nicolai de Kalsa olim per XV. annos Pirochiale curam exercuit. D. Andreas Vetrano ejusdem Ecclesiae Parochus, ac Beneficialis fratri amantissimo, qui è vivis excessit XXV. II. Reb. Anno M. DC. LXXII. hic hoc monumentum honoris posuit, suusq; contumulari disposuit.

Hujus cum laude meminit Vinc. Auria in *histor. Chronol. Proregum Siciliae* pag. 135. Edidit Italicè

Brieve Ragguaglio del nuovo abbellimento nella facciata esteriore dell' antichissima Chiesa Parochiale di S. Nicolò la Calsa, in honore dell' Immacolata Conceptione della Vergine N. S. Panormi apud Augustinum Bossium 1660. in 4.

Hispanâ verò linguâ

Compendio Breve de las nulidades prejuizios, y lesiones del Real Patrimonio, y de todo el Reyno de Sicilia, que contienen las concesiones subrepticamente impetradas por la Ciudad de Mecina, en particular, que la extraccion de la seda sea solamente por su puerto. Matriti apud Iosephum Fernandez de Baendia 1664. in fol.

Defensa Ecclesiastica propuesta a la Catolica, y Real Magestad del Rey N. S. D. Filipe IV. el Grande, Ibidem apud eundem 1664. in fol.

Exemplar sin exemplo en las pretensiones vanas de Mecina paliadas con la sombra de la defensa de sus Privilegios; Nulidades que contienen; y prejuizios que resultan de ellos en los servicios de su Magestad. Matriti 1667. in fol.

Memorial presentado en nombre de la Ciudad de Palermo Cabeza del Reyno de Sicilia a la Magestad de la Reyna Nostira Señora D. Maria Ana Gobernadora de la Monarquia por la Catolica y Real Magestad del Rey Nostro Señor D. Carlos II. Rey de las Españas &c. Matriti in fol. sine anno, & typographi nomine.

FRANCISCUS VITA Augustanus parentibus Nicolao, & Philippa Vita nobilibus Augustanis natus, literas coluit, ac utriusq; juris lauream obtinuit: eruditione, ac poesi etiam claruit. Florente adhuc ætate vix vigesimum octavum annum egressus, decessit in Patria 30. Novembris anno 1663. & in Ecclesia S. Dominici sepulturae traditus est. In lucem emisit Italicè

In glo Istoria della Città d' Agosta negli Annali de' Regi di Sicilia. Venetiis apud Gueriliū 1653. in 4.

FRANCISCUS VITA POLYNTIVS Paetensis ex Philippo Cagliola in *manif. Provinc. Siciliae Ord. Minor. Convent. explor.* 3. *manif.* 1. pag. 82. Roccho Pirro *not. Eccl. Paet.* pag. 421. & Wadiguo de *Scrip. Minor.* pag. 139. sed Panormitanus ex Francisco Baronio de *Maest. Panorm.* lib. 3. pag. 128. Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci. Claruit in Concilio Tridentino apud Petrum Aragonium S. R. E. Cardinalem, & Archiepis-

copum Panormitanum, cujus fuit Theologus. Baronius cit. eâ doctrinae præstantiâ brevi temporis tractu se instruxisse testatur, ut Philosophiam, ac Theologiam tum publicè, tum privatim explanaverit, maximâ cum laude, & nominis celebritate. Scoti Sectatorem egregium prædicat: summâ doctrinâ, ac virtute præclarum floruisse, ac tandem ad Cephaludensem Insulam eventum scribit. Sed in episcopali cathedra essetisse negat, & merito Pirrus citatus. Tres Paetenses Ordinis Minorum Francisci nomine insignitos asferre videtur Cagliola *loc. cit.* Unus hic est, de quo loquimur: alter, qui Orbis descriptionem edidit, de quo vide hic pag. 231. Tertius agnominè Musca, ita dictus ob ingenii acumen, & inquietam in scholasticis speculationibus indolem: sed ex Tossignano in *histor. Seraph.* eundem esse deducimus Franciscum Polyntium, & Franciscum Muscam; ait enim Tossignanus lib. 2. pag. 280. ubi de Cœnobio Paetensi: *Floruerunt hoc in loco illustres viri, Mag. Franciscus cognomento Musca; dicebatur autem Musca propter acrimoniam ingenii sui in disputando, qui floruit in Concilio Tridentino, & scripsit quædam opuscula, ut infra.* Ac infra alium non adducit Paetensem, qui aliqua scripserit, nisi Franciscum Polyntium lib. 3. pag. 315. ubi infra scripta opuscula edidisse, ac in Concilio Tridentino claruisse testatur. De eo etiam Henricus Willot de *script. Minor.* Pollévinus in *apparatu sacro tom. 1. pag. 505.* & Michael Justinianus in *Archiepiscopis, Episcopis, & Theologis Concilii Tridentini ind. 1. pag. 351.* Edidit

De justificatione librum unum, de confessionis veritate codicillum, & de Eucharistica veritate contra Hæreticos, & Hæreses hujus temporis. Venetiis ad signum spei 1548. in 8.

Addit Cagliola edidisse, alia plura.

FRIDERICVS AGRIGENTIVS Ordinis Prædicatorum, vir pietate insignis. Scripsit Italicè.

Dell' origine, Regola, Indulgenze, e Privilegi dell' Fratelli, e Sorelle della Penitenza di S. Domenico, con molte altre aggiunte. Panormi apud Petrum, Spiram, & Antoninum Amay 1550. in 8.

FRIDERICVS AVRIA nobilis Panormitanus, origine Genuensis, Vincentii, de quo suo loco, Pater, ac Ioannis Francisci frater. Juris utriusq; Doctor egregius. Græcâ, & Hæbraicâ linguâ instruitissimus; & in latinis, ac etruscis literis apprime versatus claruit. Gravioribus studiis, amœniores literas innexuit: ideoq; Poesi, & omnigenâ eruditione ornatissimus enituit. Sicularum Triremium Auditorem, ac Panormitani Prætorii Iudicem egit integerrimum. Dum ad alios honorum gradus, juxta promerita, properabat, obiit Panormi anno 1625. & in Ecclesia S. Francisci Minorum Conventualium sepultus est. De eo Marius Italia in *epistola* in calce tractatus de Immunitate Ecclesiastica, & Augustinus Oldoinus in *Athenæo Ligustico* p. 547. qui hæc scripsisse testatur apud Vincentium ejus filiū asservata, nempe

Aureum Repertarium in septem volumina distributum in fol. Tractatus etiam varios, nempe

De Verbo Regio, seu de Jure superioritatis. in 4.

De Reintegratione amissi juris in pristinum statum.

De

De ambiguo rerum et entu, vel de presenti rerum statu.

De Adagiis, seu Proverbiis vulgaribus.

Indicem legalem. in 4.

Protheum legalem, sive de varia Hominum fortuna, in quo de multiplici, & varia Hominum status, qualitatis, & conditionis mutatione tractatur. in fol.

Additiones ad consilia famosissima J. C. Guillemi de Peruo Syracusani. in fol. Additiones ad sex Consilia edidit Paulus Franciscus Perramutus in Consilio Jurisconsultorum par. 2. tom. 2. Panormi apud Petrum de Isola 1662. in fol. à pag. 154. ad 217. sub nomine Jacobi Cacioppi: ubi Perramutus advertit, has Additiones in m. ss. ejusdem Cacioppi foci sui reperisse: sed an ipse eadem elucubraverit, se ignorasse ingenuè fassus est: attamen sub ejusdem Jacobi nomine evulgavit, nulli injuriam se facturum arbitratus, dum alium has scripsisse non eluceret. Sed nostri Friderici esse incompertum est: ex collatione enim harum additionum m. ss. penes Vincentium Auriam ejus filium, cum editis à Perramuto, eadem esse, liquidò constat.

De Adjuncto, & connexo, eorumque Juribus, privilegiis, prerogativis, & effectibus, tam circa personam, quam circa res. in 4.

Questiones legales. in fol.

Responsa varia. in fol.

Allegationum, & Consiliorum Tomos duos. in fol. Institutiones linguae Hebraicae. in 8.

Opusculum de Mundi duratione,

Opusculum contra Haebros,

Notitias Historicas.

Prodiere sub nomine Bernardi Rivalora Genuensis

Allegationes in causa Angeli Mariae Rivalora ejus consanguinei. Panormi in fol. quæ ex relatione laudati Vincentii Auria scriptæ fuerant ab Antonio Bononio, studio, & labore Friderici Auria, & Jo: Franc. Auria fratris.

FRIDERICUS CAMPIXIANUS Patritius Catanensis Jurisconsultus doctrinâ instructissimus, inter primarios Iurisprudentiæ candidatos, ac causarum patronos, qui Italiam illustrarunt, non immerito recensitus est. Iura civilia in Catanensi Academia docuit. Ter in Magnæ Regiæ Curiae Foro Iudex, Regiusque Consiliarius sedit, nempe anno 1546. 1548. & 1569. Decessit Panormi 16. Aprilis anno 1583. & in Ecclesia S. Mariæ Angelorum Fratrum Observantium S. Francisci sepulturæ demandatus est. Hujus meminere cum laude Rocchus Pirrus notit. Eccl. Catan. pag. 94. Ioannes Bap. de Grossis in decacor. Cat. t. 2. cord. 9. pag. 146. Marius Cutelli de donationib. tract. 1. disc. 2. partic. 11. num. 80. Marius Muta in Pragm. tit. 4. n. 36. & Ioann: Castagna in tract. deducto ne egeat par. 1. num. 65. Multa scripsit, at solum extant

Consilia Tria. In selectis consiliis collectis à Petro Luna. Panormi apud Erasinum de Simone 1627. in fol.

Ad Bullam Apostolicam Nicolai V. & Reg. Pragmaticam Alphonsi de censibus. Adnotationes. apud Petrum de Gregorio de censibus. Panormi typis Io: Ant. de Franciscis 1609. in 4. & iterum ibidem apud Franc. Ciotti 1622. in fol.

Scripsit etiam *Allegationes*, quarum nonnullas

citat Marius Muta, præsertim

Allegationes pro Barone Resuttana, contra Baronem S. Philippi. citantur à Muta tom. 1. in Pragm. cap. 35. n. 15.

Allegationes pro Universitate Rametta contra Baronem Terræ Bavusi. citantur ab eodem tom. 2. cap. 28. n. 128.

Allegationes pro D. Cesare Lanza contra D. Ioannem del Campo. ex eodem tom. 4. cap. 101.

Allegationes pro Monasterio S. Dominici contra Monasterium S. Catharina de Cassaro. ex eodem in consuetud. Panor. cap. 1. n. 98.

Allegationes pro Ill. Duce Bisbone contra D. Joseph Agliata Baronem Villæ Franchæ. ex eodem loc. cit. cap. 16. n. 62.

Allegationes pro D. Laurea, & Catharina de Orioris contra D. Fridericum del Carretto. ex eodem loc. cit. n. 67.

Allegationes pro Fr. D. Paulo Equite S. Ioannis contra Ioannem de Guiglielmo. ex eodem cap. 14. num. 3.

Allegationes in causa Veria. citantur ab Antonino Amato resol. 1. n. 71. & ab Octavio Corsetto Consil. 22.

FRIDERICUS GRAPHEUS Panormitanus Ordinis Minorum S. Francisci Paulensis, superiores Philosophiæ, ac Theologiæ disciplinas docuit cum ingenii laude. Lectoris, ut vocant, Jubilati titulo insignitus, & in Panormitano Collegio S. Olivæ Studiorum Præfatus claruit. Oratoris Evangelici munere Panormi in principis Templo, & in præcipuis Siciliæ Civitatibus, ut etiam extra conciones habuit. In Sicula Provincia Definitoris, & Provincialis honore præfuit. Vivit nunc Panormi dum hæc scribimus anno 1706. Edidit Italicè

La Bella Maga Isolana Panegirico di S. Rosalia. Panormi apud Augustinum Epiram 1701. in 4.

L' Aborto del dolore ne contrasegni della disfatta del Mondo, ponderati nella morte del M. R. P. M. Domenico Gallo, Diffinitore Generale de' PP. Predicatori sortita nel giorno della prima Domenica dell' Avvenuto. Oratione Funebre. Ibidem apud Felicem Marinum 1704. in 4.

FRIDERICVS II. IMPERATOR, ET SICILIÆ REX. Hujus gesta iustum complerent volumen: at ne institu. mei leges perfringam multa præteream. Qui omnia ipsius facinora percurrere exoptat, adeat Carolum Sigonium de Regno Italiæ lib. 12. per totum, Ricardum à S. Germano in chronica, edita à Ferdinando Ughello in tom. 3. Italiæ Sacra, Gordonium in Chronologia, Bzovium in Annal. Eccl. tom. 13. Fazellum de rebus Siculis dec. 2. lib. 8. cap. 2. Joannem Antonium Summontem hist. Neapol. par. 2. lib. 2. cap. 8. Augustinum Inveges in Panormo Nobil. à pag. 493. & seq. Rocchum Pirrum in Chronol. Regum Siciliæ pag. 43. Joannem Palatium in Aquila Sæva lib. 26. Laurentium Patarol in serie Augustorum s. 103. à pag. 186. Michaelen Hertzius in Bibliotheca Germanica par. 3. n. 753. Monachum S. Iustini Paduz de rebus Insularibus, & Euganeis, apud Christ. Ursium in Illust. Germaniæ Historicis tom. 1. pag. 581. L. Ellics Du-Pin in Biblioth. Script. Eccl. tom.

tom. 10. à pag. 1. & alios, præsertim vide eos, qui Imperatorum vitas edidere: & illius temporis historias digessere. Ex horum traditis, aliisque, nonnulla seligam. Parentibus Henrico VI. Imperatore, ex Suevo sanguine, & Constantiâ, Rogerii Regis filia, natus est Fridericus Panormi 26. Decembris; sed quo ad annum non una est scriptorum sententia; alii enim anno 1190. alii 1191. vel 1193. vel 1194. vel 1195. vel tandem 1196. natum volunt. Ut ostenderet, Panormi lucis usuram accepisse, multos congescit auctores Inveges in *Panor. nobil. pag. 494. & 495.* quos apud ipsū leges, quibus addo Albertum Kranzium in *chron. Norvergia lib. 6. cap. 1. pag. 417.* Amatium Masirullum in *Monte Virgine sacro pag. 319.* Carolum Calā in *hisor. Suevor. lib. 1. par. 3. pag. 59.* Ioannem Palatium in *Aquila Sueva lib. 23. c. 2. p. 222. & lib. 26. cap. 2. pag. 308.* Benvenutum de Rambaldo in *libro Augustali edito unā cum operibus Francisci Petrarchæ, Gilbertum Genebrardum, in chronolog. Mundi, ubi de Friderico Henrici VI. Patre, Thomam Costum in annot. ad hist. Neapol. Collennucii, Laurentium Patarol in serie Augustorum §. 101. pag. 182. Goltzium in hist. post. Siciliæ pag. 21. Gregorium de Lauro in apolog. pro Vaticanis Abb. Joachim pag. 81. & Ricordanum Malaspinam in antiq. hislor. Florent. cap. 86. pag. 81.* Siculos innumeros lubens prætereo. At non reticeam quod incōcussa est apud Panormitanos ducta per manus fama, Fridericum in ipsa Panormitanæ Ecclesiæ area, ad amovendam suspitionis notā, publicè natum. Ab incunabulis, vel à pueritiâ, ut aliis placet, defuncto patre, Siculi Regni insignis, more Majorum, donatus est. Exinde matre orbatus, cum Panormitani ejus coronā nutantem viderent, infantulum Regem contra aliorū ambitionem summā fidēlitate tutati sunt: quibus accessit Innocentii III. Pontif. Max. curā, qui contra Marcovaldi vires, Regnum invadere contendētis, Friderici iura sedulò propugnavit. Anno verò 1210. dejecto ex imperiali fastigio Othone, & excommunicationis gladio percussus, noster Fridericus, Pontificis consensu Imperii fascēs obtinuit. Vir fuit Fridericus animi robore instructissimus, in bellis disponendis, ac periculis declinandis magni consilii: ideoque nimium formidabilis. Laborum patiens, magnarumque rerum capacissimus. Italiam bellis exagitavit, & aliquando ancipiti Marte pugnavit: horum fomenta, progressus, exitus, Historicorum paginæ passim narrant, ad quas lectores remitto. Ædificia, Propugnacula, Vrbes, Oppida, ac Tempia innumera extruxit, tum in Italia, tum extra, in quibus adhuc Friderici nomen, ac fama constantissimè vivit. Adeò præclarè effulsit ejus munificentia, ut non modò omnes ævi sui Principes superaverit, verum etiam quotquot imperiali diademate insignitos à Carolo Magno usque ad ipsius ætatem recoluit Orbis Aureas monetas, quas Augustales vocavit, primus invenit. Venationi indulgit, ac omnium primus aucupio, Accipitrum, & Falconum atres adhibuit. Animalia, monstraque omnia, quæ in orientalibus

plagis progignuntur, à Caesaris Augusti ævo in Italia invisa, ad maiestatis amplificationem aluit: ac quidquid pretiosum in Asia gemmare concipitur, in suas ædes abundè asportatum reseruit. Sex ipsi fuere successivè uxores, quarum secunda Jole fuit, Regis Hierosolymitani Joannis de Brēna filia, ex qua ipse, & Siculi Reges jus, & titulum Hierosolymitani Regis accepere. Hinc sacram expeditionem, multoties Pontificibus promissam, ac procrastinatam, aggressus; trajecto mari, cum nonnullas superasset Urbes, firmatis cum Sultano minus honestis pactationibus, Hierosolymitani Regni coronam sibi imposuit anno 1229. De ejus sapientia, ob quam in hac Bibliotheca, non ultimum sibi vindicat locum, multa passim ab auctoribus enarrantur. Ingenio præstantissimo apprime instructus, ac Salomone quodam magistro, Salomonis Regis sapientiam æmulatus est: nam Caesarum omnium, immò literatorum omnium ævi sui sapientissimus, multas scientias egregiè didicit. Idioma Latinum, Italicum, Gallicum, Græcum, Saracenicum, Arabicum, Germanicum, aliisque perfectè calluit. Mechanicis rebus aliquando animū adjecit, earumque artifex eximius fuit. Eruditione excelluit: in historiis veratissimus claruit. Literarum amantissimus, studia non modò fovit, verum etiam mirū in modū excitavit. Lycea Patavinum, & Neapolitanum aperuit, quæ amplissimis privilegiis firmavit, ac insigni liberalitate dotavit. Primarios viros doctrinā instructissimos ad ipsa advocavit, ac largissimis stipendiis ditavit: quos & ipse ut audiret, non rarò pedester adiit. Vindobensis quoque Academiæ fundamenta posuit, quam privilegiis munivit. Salernitanum etiam Gymnasium beneficiis affecit. Aristotelis opera, ut latinitate donaretur, attentè curavit. Plurimum Philosophorum, ac Medicorum tum Arabicorum, tum Græcorum libros, inter Saracenos delitescētes, adhibitis peritissimis viris, in latinam linguam trāsferri mandavit, ac Bononiensi Academiæ trāsmisit. Ptolomæi Almagestum Arabico idiomate scriptum, ut latius auribus daretur sedulò peregit; quo Mathematicas disciplinas ex Europa diu exules, eidem restituit; teste post alios Vossio de *scient. mathemat. cap. 35. §. 28. pag. 179. Milliet in cursu mathem. tom. 1. tract. præm. pag. 83. & Blancano in Chronolog. mathem. pag. 58.* qui addit Fridericum Astronomiam omnem excoluisse. Omnes etiam Astronomicos libros fecit, ut latinitate donatos à doctis viris fruerentur, ex Simone Majolo *dier. canicular. par. 2. coll. 4. pag. 513.* ubi Fridericū III. vocat. Poësim calluit latinæ, ut etiam Etruscæ, ac unus fuit ex primis, qui Italicè carmina cecinere: immò sub ejus auspiciis Panormi in ipsa Friderici aula, Italicā linguā, ac Musas Etruscas primū natas, multis ostendit cum Vincentio Auria in *Sicilia Inventrice cap. 9. §. 5. pag. 31. & in observationibus à pag. 146. & seq.* quod ne dum ex Majorum traditione, verum etiam ex Auctorum testimoniis proditum est. In Sicilia adinventæ Italica carmina sub Friderico nonnulli scribunt, nempe Franciscus Petrarca

in pref. ad epistolas, famii. & in *Triumpho Amoris* cap. 4. ejulque expolitores Andreas Gesualdus, Alexander Vellutellus, Ludovicus Castelvetrus, & Bernard. Danielis, Dantes de vulgar. eloquent. lib. 1. cap. 12. Ioannes Georgius Trissinus in *Castellano* pag. 67. Hieronymus Claritius in *Apologia* propè finem, Franciscus Giambullari in *origine lingue Florent.* pag. 132. & 137. Matthæus Comes S. Martini in *observ. Grammatic. & Poeticis* in *epist. nuncup.* Franciscus Fortunius in *Regulis Grammaticalibus* pag. 26. Sebastianus Minturnus in *epist. lib. 2.* pag. 28. Ferdinandus de Diano de *origine lingue Ital. & Lat.* pag. 74. Nicolaus Villanus sub Academico Aldeani nomine in *disc. de Poesi ludicra* pag. 54. Thomas Stiglianus de *arte Carm. Italici* cap. 16. pag. 157. Ludovicus Castelvetrus tum in *comm. ad Petrarcham* in *Triumpho Amoris* cap. 4. tum etiam in *addict. ad Bembum* lib. 1. pag. 113. & seq. Leo Allatius in *epist. nuncup. Poetar. Antiq. & Marius Equicola* in *instit. ad Carmina componenda* apud ipsum, Gilbertus Genebrardus in *Chronograph.* anno 1227. pag. 379. Ioannes Bap. Strozius in *lection.* pag. 167. Duardus Nonnius de *vera Genealogia Regum Portugallie, in Hispania Illustr.* tom. 2. pag. 1260. ex nostris etiam Marius Aretius in *observationibus ad linguam Siculam*, Fazellus de *reb. Siculis* dec. 1. lib. 1. cap. 7. pag. 28. Ioseph Carnilivarius *hist. Sicil.* lib. 1. pag. 16. Leonardus Orlandinus in *discurs. Siciliae* pag. 74. & in *disc. de Rosario Joannis Antonii Brandi* pag. 474. & ut alios præteream, eruditissimi Ioannes Marius Crescimbene in *hist. vulgaris Poesis* lib. 1. pag. 1. & in *comm. Vol. 1. lib. 1. cap. 1.* pag. 1. & 2. & Justus Fontaninus in *Aminia defenso* cap. 11. pag. 282. quod & multis confirmabit egregius sanè vir Apostolus Zenus in *hist. Ital. Poesis*, quam Orbis literatus non sine magno desiderio expectat. At si hæc inventio in Friderici aula exordium agnoscit, sub eodem Imperatore Panormi natam facili negotio deducimus; Fridericus enim more Majorum, Panormi Regiam statuerat sedem, ut ipsemet fateatur; in diplomate n. an. 1211. apud Rocchum Pirrum not. *Eccl. Panorm.* pag. 142. ait: *Habentes quoque præ oculis, quod in ipsa Ecclesia Panormitana sacram unctionem, & regium suscepimus Diadema; quia etiâ sicut ipsa Ecclesia prima est inter omnes Ecclesias Regni nostri, & excellentiâ dignitatis suæ ceteris Ecclesiis præeminet.* in alio an. 1211. apud eundem pag. 143. *Attendentes igitur, quod venerabilis, & veneranda Sacrosancta Panormitana Ecclesia, quæ Caput est, & sedes Regni nostri; & in alio an. 1216. apud citatum Pirrum pag. 146. Panormitana Ecclesia, quæ nostri sedes est Regni: in alio tandem apud Franciscum Baronium de maesi. Panor. lib. 4. cap. 9. pag. 54. cum felix civitas nostra Panormitana prima Regni nostri sedes existat. Quod ex historiis liquidò patet. Panormi verò primum in lucem editum hoc poesis genus ex nostris, traditionem hramantes, tradunt Ioannes Baptista Giatinus in *orat. pro lustratione studiorum Collegii Panormi.* pag. 9. Datus Agliata in *orat. pro iisdem studiis* pag. 15. & in alia etiam pag. 15. Alexan-*

der Palazolus in *orat. pag. 10. Hyacinthus Maria Fortunius in lib. scintille della selce* pag. 27. Thomas Ballus in *Poemate: Palermo liberato cant.* 25. Stan. 70. Ignatius de Vio in *Mythologia sacra* pag. 45. Ioannes Maria Amatus in *orat. 1. studior.* pag. 19. & in *notis* u. 134. pag. 119. Vincentius Auria in *vita S. Rosalie* pag. 25. in *epist. ad lectorem in calce par. 1. carminis Joannis Baptiste de Iudice* pag. 478. & in *Sicilia Inventrice* cap. 9. s. 5. pag. 31. quod etiam innuit Simon Raus in *carmin.* pag. 43. & 46. Hinc, ut ad Fridericum revertar, is inter primos Etruscos Poetas recensetur à Gesualdo, & Vellutello in *comment. ad Petrarcham*, qui expendentes verba cap. 4. *Triumpho Amoris*

E i Siciliani, che furono già primi;

ut primos Poetas Fridericum, & Entium ejus filium nominant. Friderici etiam, uti Poetæ Etrusci, meminere Petrus Bembus in *Prosis* lib. 2. Nicolaus Francus in *Petrarchista* pag. 19. Iacobus Pergaminus in *memor. lingue Ital. in indice Poetar. Academici dicti della Crusca in vocabulario*, Castelvetrus in *discurs. de articulis Bembi* pag. 18. Torquatus Tassius in *disc. de Poemate Heroico* pag. 74. Allatius in *epist. nuncup. Poetar. Antiq.* Ioannes Caramuel in *Rhythmica art.* 8. pag. 104. & Ioannes Marius de Crescimbene in *hist. Vulgaris Poesis* lib. 1. pag. 7. lib. 2. pag. 84. & 118. & lib. 4. pag. 267. alique. Vitiis nonnullis egregias animi dotes turpiter fœdavit Fridericus; Ecclesiâ enim armis, direptionibus, dissidiis longo tempore faticavit, & Ecclesiasticam libertatem violare ausus est. Hinc pluries à Romanis Pontificibus anathematis fulmine percussus est, quo, odio recrudescente, in Ecclesiasticos, ac Ecclesiæ jura ardentius sevit. Tandem cum se ad nova bella pararet lætali morbo affectus, in Florentino Apuliæ oppido, ubi sensit supremum adesse diem, assumpto Cisterciensium habitu, in peccatorum lacrymas abiit: excommunicationum, culparumque absolutionem ab Archiepiscopo Panormitano Bernardo de Castaca obtinuit: Ecclesiæ obedientiâ præstitit, jurejurando se obstrinxit ejus mandatis obtemperaturum: tantaque contritionis edidit signa, ut Maynardus Episcopus Imoleus scripserit, ex ipsius contritione deduci: Fridericum vas Dei electum, & organum fuisse. Testamento edito Ecclesiæ damna instaurari præcepit, alique pietatis argumenta in ipso apertissimè emisit: cujus fragmenta extant apud Sigonium, Matthæum Paris in *annual: sui tempor.* Odericum Raynaudum, & Summontem, & in libro inscripto: *Collectio constitutionum Imperialium, hoc est DD. NN. Imperatorum Casarum, ac Regum Augustorum Sacri Imperii Germanico-Romani* pag. 307. Obiit Fridericus 13. Decembris anno 1250. in memorato oppido, non Panormi ut falsò tradunt Albertus Stadensis in *historiograph.* Egnatius Romanor. *Principum* lib. 3. & Hofmanus in *lex. tom. 2. pag. 94.* Nonnulli aliter ipsius mortem enarrant, alii à Manfredi filio suffocatum: plerique veneno sublatum scribunt. Friderici cadaver Panormum delatum in Cathedrali Templo conditum fuit; ubi ad porphyriticum ejus sepulchrum hæc fuit adjecta inscriptio.

Si

Si probitas, sensus, virtutum gloria, census,
Nobilitas orti possent resistere morti
Non foret extinctus Fridericus, qui jacet intus.
Hodie verò ibidem hoc legimus Epitaphium.
Qui mare, qui terras, populos, & regna subegit,
Cæsareum fregit subito mors improba nomen:
Hic jacet, ut cernis, Fridericus in Orbe Secundus,
Quem lapis hic totus, cui mundus paruit, arcet.
Vixit Ann. LVII. Imperii XXXVIII. Regni Hierusalem XXV. Et Regni Sicilia LII. Obiit An. Dom. MCCL.

Fridericum Panormi sepultum prædicant Siculi, aliique innumeri scriptores exteri, quod videntibus patet, nam omnium oculis in Cathedrali Templo magnificentissimum ejus sepulchrum observatur. Hinc meritò Augustinus Inveges tom. 3. annal. Panor. pag. 641. Villanum, Collenuncium, Vitigianum, & Summontem rejcit, qui à veritate aberrantes, Monteregali sepultum tradunt: quod etiam scribunt Ricordanus Malaspina hist. Flor. cap. 143. pag. 131. Hertzius in Bibliotheca Germanica par. 3. n. 753. & Antonius Bulifon in vitis Regum Neapol. pag. 49. perperam etiam Pompeus Sarnellus, alioqui eruditissimus, in Chronol. Episc. Sipontin. pag. 212. extra Monteniregalem Urbis Mellanæ, tamquam excommunicatum sepultum scribit; Monsregalis etenim Urbs Archiepiscopalis longè distat ab Urbe Mellanæ. Quæ Fridericus scripsit hæc sunt.

Leges, & Constitutiones in fidei christiana obsequium, pro Ecclesiastica libertate, & contra Hæreticos. In Authentica de statutis, & consuetudinibus.

Leges pro Italia securitate, pro Agriculis, Navigantibus, Studiis incumbens, ac literatis. Approbatæ, & insertæ in Codice Justiniano, tunc in corpore Juris Civilis Justiniani in fine: Amstelodami 1663. in fol. Parisiis 1681. in fol. & alibi.

Constitutiones de Juribus, & Privilegiis ducatus Austria, apud Melchiorem Goldatum in statutis, & rescriptis Imperialibus par. 1. à pag. 73. Francofurti ad Mœnum 1607. in fol. & in Rationali pag. 75.

Neapolitani Regni Constitutiones, has Matthæus de Afflictis Jurisconsultus Neapolitanus, aliique explanarunt, passim apud Jurisperitos obvias.

De Arte venandi cum Avibus. Cum Additionibus Manfredi Regis: addita nonnulla Alberti Magni sub nomine de Falconibus, Aluribus, & Accipitribus. Augustæ Vindellicorum 1576. in 8.

Epistola Variæ. Inter epistolas Petri de Vincis. Ambergæ 1609. in 8. & Basileæ 1566. in 8. In collectione constitutionum Imperialium Goldasti, apud Marquardum Freherum tom. 1. Germanicarum Rerum Scriptorum pag. 303. Francofurti 1624. in fol. apud Stephanum Baluzium in Miscellaneis tom. 1. à pag. 446. Parisiis apud Franciscum Muguet 1678. in 4. apud Rocchum Pirrum in chronologia Regum Sicilia primæ editionis pag. 19. Augustinum Inveges tom. 3. Annal. Panor. pag. 585. 589. 592. 614. & 619. Sigonius de Regno Italiæ, Albertum Krantium Metrop. 7. in fine, aliosque præsertim Ioannem Palatium in Aquila Sueva lib. 26. ubi ne diu multas Friderici

ei epistolas exscribit, verum etiam & nonnulla ejus diplomata, decreta, & constitutiones. Bullas etiam quamplures à Friderico editas invenies apud Baronium Annal. Eccl. tom. 11. ann. 1097. & penes Bzovium Annal. Eccl. tom. 13.

Carmina, quæ temeritatem olent apud Pirrum cit. pag. 49. Ciacconium in Vita Innocentii IV. Palatium cit. pag. 352. 353. & 364. & Sarnellum in chronolog. Episc. Sipont. pag. 204. & 212. Italicè tandem

Canzone per lo Imperatore Federigo II. di Sicilia, e di Napoli. extat in libro inscripto: Sonetti, e Canzoni di diversi antichi Autori Toscani. Florentiæ apud Hæredes Philippi de Junta 1527. in 8. pag. 114. quam etiam citat Antonius Minturnus in Poetica lib. 3. pag. 212. & aliqua ejus carmina adducit. Addo, quod Allarius in Indice Poetarum, quem libro suo Poetarum antiquorum perfixit (quorum carmina Etrusca in codicibus Vaticanis, Barberinis, & Ghisianis asservari testatur) pag. 48. nostrum Fridericum adducit, cujus poetica monumenta se editurum promittebat, cum aliis antiquorum Poetarum, in subsequentibus libris prælo paratis. Sed cum morte præventus non edidisset, nostri Friderici Poemata in memoratis Bibliothecis asservata adhuc puto. Ejusdem carminum meminere deputati Florentiæ pro Boccacii correctione pag. 54. Petrus Franciscus Giambullari in Gello pag. 61. Fridericus Ubaldinus in præf. ad carm. Petrarchæ, & tractatu virtutum moralium Roberti Regis, Ioannes Georgius Trissinus in dialogo inscripto: il Castellano pag. 49. & Jo: Marius Ctesimbene in comm. ad hist. vulg. Poes. vol. 1. lib. 1. pag. 2. & cap. 2. pag. 4. & ut Poetam Fridericum laudat Antonius Muscettola in libro: Gabinetto delle Muse pa. 29. & Simon Raus in carmin. pa. 41.

FRIDERICUS LETUS Jurisconsultus Siculus, ac celebris Magnæ Regiæ Curiæ Judex, Regiusque Consiliarius. Hujus extant

Apostilla super Ritu Regni Sicilia. In Commentariis super Ritu collectis à Marcello Conversano. Panormi apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in fol.

Ad Bullam Apostolicam Nicolai V. & Reg. Prag. Alphonsi de Censibus. Annotationes. apud Petrum de Gregorio de Censibus. Panormi typis Jo: Ant. de Francis 1609. in 4. & iterum Panormi apud Franc. Ciotti 1622. in fol.

FRIDERICUS SABIA nobilis Panormitanus vir amœnioribus literis ornatus, in Panormitana Reaccensorum Academia adscriptus claruit. Poesim coluit, ac ingenio, quo pollebat felicissimo, poetiæ gloriæ culmen faciliè attigisset. Hinc extra patriam robustæ fortitudinis argumenta non pauca edidit in Catholici Regis obsequium, tum in Terranovæ, & Pirpiniani auxiliis suggerendis, tum etiam in bellis apud Ilerdam, vulgò Lerida, & Cataluniam effervescentibus. In expugnandis Portolongo, vulgò Portolongone, aliisque locis, non modicam promeruit laudem. In pacificis etiam concertationibus, nempe in

in hastiludiis Panormi habitis, militarem detexit fortitudinem anno 1652. & 1658. Patriam Senatoris munere gubernavit ann. 1648. 1653. & 1672. Tandem in Hispaniam delatus, an. 1682. Matrili decessit. Est Friderici mentio apud Ant. Collurafi in *acquisitione Partolongi* pag. 157. Hyacinthum Mariâ Fortunium in *plausibus Panor.* pag. 124. Vincen. Auriam in *disc. histor. de hastiludiis* pag. 52. & Josephum Galeanum in *Musis Siculis* tom. 1. par. 2. pag. 165. ubi extant vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & Josephum Bisagnî 1662. in 12.

FRONTINUS. vide Sextus Julius Frontinus.

FULGENTIUS CACCABENSIS Ordinis Eremitarum S. Augustini Reformatorum, ex Congregatione Sicula Centuripina, ac ejusdem Congregationis Vicarius Generalis. Edidit Italicè

Sommario delle Cronologiche notizie della Vita, Virtù, e Miracoli del Ven. P. Fr. Andrea del Guasto di Castrogiovanni Fondatore dell'Eremitani Reformati Agostiniani della Congregatione di Sicilia. Parte prima. Panormi apud Augustinum Bossium 1677. in 4.

FULGENTIUS CASTIGLIONUS Panormitanus Societatis Jesu natus 3. Iannarii 1629. Inter Clericos Seminarii Panormitani exceptus, in gravioribus scientiis adipiscendis egregias præstantissimi ingenii dotes patefecit: inter discipulos primas tenuit, ac in Collegii Panormitani Soc. Jesu Academia Principem egit. Absoluto studiorum curriculo Theologicâ doctoris laureâ donatus est: & è Semenarîo egressus, Clericali habitu insignitus aliquandiu laudabiliter vixit. Sed ut Deo se totum dicaret, Societatem amplexus est 24. Iannarii 1651. in qua votorum quatuor professione 15. Augusti 1662. se adstrinxit. In ea ob ingenii capacissimi præstantiam, memoriæque felicitatem, doctrinâ mirificè clauit. Humaniores literas quadriennio docuit, ac totidem Philosophiam Calatajerone, & Drepani: Theologiam etiam scholasticam quinquennio, ac moralem triennio, semper amplissimâ cum nominis laude: ob doctrinæ profunditatem meritò summâ veneratione prosequutus. Magnâ valuit doctrinæ opinione apud D. Ferdinandum de Bazan Archiepiscopum Panormitanum, ejusq: Con-

sultor, ac Theologus fuit. Morum suavitate aliorum animos in sui amorem facili conciliabat. Insigni doctrinæ virtutes egregias sociavit. Constitutionum Societatis observantissimus, nec in minimis unquam violare attentavit; adeout non modò nihil, quamvis minimum, absque Superioris venia ullo prætextu sibi arrogavit, verum etiam & in his implicitè sibi concessis, explicitè Superioris facultatem petebat. Extrema vitæ suæ nocte nec per minimum quadrantem tempus eundem cubitum prævenire voluit, etsi doloribus urgeretur: nec sine Superioris nutu sequenti die horam sibi præfixam ad sacrum celebrandum, pervertere curavit. Humilitate præclarus, discipulos rogabat, ut quidquid in ipso erroris, vel à recta ratione devium observarent, sine cunctatione Judices severi punirent. Ut sui æstimationem apud omnes excitatam deprimeret, ingenuè fatebatur, se humili genere ortum, & inter pauperes Seminarii Panormitani Alumnos vixisse. Sæpius petiit, ut postquam metam docendi Philosophiam attingeret ad tradenda adolescentibus Grammaticæ præcepta descenderet, in Collegio Panormitano; ut per biennium obtinuit. Mortis memoria ipsi gratissima; de ea non rarò prolixè loquebatur; quo indicabat vitæ præsertim tædio affici, ad ac æternæ felicitatis gloriâ æstare. In componendis sodalium cadaveribus nunquam deerat, & cum sepulturæ ostium clauderetur, ac si ad Paradisi januam adstaret, ejus ingressum suspirabat. Tandem urgentibus magnâ vi doloribus, paulò post, quasi repentina morte obiit in Collegio Panormitano 31. Martii 1693. Hunc ejus discipuli doctissimi laudant, nempe Francisc. Marchesius in *Sac. in Villa* cap. 1. sect. 3. num. 277. pag. 223. & Stephanus Abbas in *Theologo Principis* cap. 12. dub. 8. num. 34. pag. 284. Multa tum Scholastica, tum Moralia prælo parata servabat, ex his prodire solummodo

Cursus Philosophicus. Venetiis apud Valdensem 1690. in fol.

Italicè verò

Istruzioni de' Confessori per ben guidare nello spirito le Religiose, composto ad istanza di Monsign. Illustrissimo D. Ferdinando de Bazan Arcivescovo di Palermo. Panormi apud Petrum Coppola 1692. in 4.

G

GABRIEL CICERO Panormitanus vir oppido singularis: præstantissimo instructus ingenio, cum severioribus studiis operam navaret, unâ cum Philippo Trio- lo sibi in socium electo, Philosophiæ, ac Theologiæ curriculum absolvit; Josepho de Augustino Panormitano Soc. Jesu, viro doctissimo præceptore, ac ad clarissimum doctrinæ fastigiū sese extulit: tñ ex traditis à magistro nec verbum unquam cartis consignaverit; non sine ipsius docentis magna admiratione, inde sui ipsius dux, & præceptor, capacissimo multarum rerum ingenio, mathematicas, & astronomicas disciplinas didicit. Geometriâ, Arithmeticam, Algebram, & alias, quæ ad has faciliter reducuntur, facultates, vel ex his originem trahunt, non prætermisit. Doctissimus etiam fuit in reconditis naturæ arcanis sedulò perscrutandis, præsertim botanicæ peritissimus: ex plantarum generibus, ac virtutibus nil ipsi ignotum. A locupletissima eruditione non vulgare eximio viro accessit ornaamentum, quod ex historiis tum antiquis, tum recentioribus, & ex vetustatis penu abundè eduxit. Præter latinam linguam, & Etruscā; Græcam etiam, monstruoso penè sui solius ingenio duce didicit, ut etiam & Hebræam, quam infra bimestris temporis spatio perfectissimè calluit. Jurisprudentiam amplexus, inter doctissimos fuit recensitus, ac Doctoris laureâ donatus. Graviores his facultatibus amceniores etiam literas sociavit; ac Musis amicus, Latiis, Italicis, ac Siculis numeris multa egregiè cecinit; & inter Reacensos Panormi Academicos semper plausibus auditus est: Francisci Petrarchæ, & Joan. Boccacii fidelissimus æmulator. A secretis diu fuit Senatus Panormitani, & à multiplici hac doctrinæ copia, ab omnibus summo perè veneratus, magnâ apud omnes valuit opinione. Tandem in lethale morbum lapsus, maximo omnium dolore decessit Panormi anno 1647. 27. Aprilis, & in Ecclesia S. Francisci Min. Conv. sepultus est. Limeritis laudibus exornatur à Josepho Galeano par. 2. tom. 1. *Musarum Sicularum* pag. 261. & à Vincentio Auria in *observationib. ad Batillum Jo. Esp. de Judice* pag. 369. Multa scripsit, sed editæ solum videntur, vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis* par. 2. tom. 1. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Josephum Bisagniu 1662. in 12. Habentur nonnullæ *Epistolæ nuncupatoriæ* ad Se-

natum Panormitanum pro orationibus in studiorum instauratione à nonnullis Patribus Soc. Jesu habitis, ac Panormi editis. In opusculo inscripto *Lusus Extemporales Poetarum super fonte extructo in Portus Panormitani sinu.* Panormi typis Decii Cyrilli 1635. in 4. nonnulla ipsius extant carmine, & prosa. Servantur & apud D. Vincen. Auria m. ss.

Allegationes pro Senatu, & Populo Panormitano, ac Rev. Capitulo Majoris Panormitanæ Ecclesiæ de Reliquia S. Mariæ Magdalene: quas citat Iacobus Corsalis in *Vita ejusdem Divæ* pag. 217. Reliquit m. ss.

Lettere. Discorsi.

GABRIEL DE FABIIS Leontinus natus ex Andrea de Fabiis Genuensi anno 1605. vir literis, & virtute insignis. Neapoli exactis Philosophiæ, ac Medicinæ spatiis, Doctoris laureâ insignitus est, ac egregiæ doctrinæ ornamentis se instruxit. In gravioribus etiam Theologiæ scholasticæ, & moralis studiis doctissimus fuit: quibus accessit politioris literaturæ copia non vulgaris; in historiis enim versatissimus, Musas Latias, Etruscas, Siculasque coluit magna cum nominis laude, ac gloria. Eruditione, eloquentiâ, doctrinâque claruit: ac tandem annum agens 63. obiit Leontini an. 1668. Hunc laudat Franciscus Apares in *triumpho Siculo* pag. 294. Edidit opus inscriptum

Pyramides encomiorum, & Elogia in honorem Sanctorum Fratrum Alphii, Philadelphii, & Cirini Martyrum Leontinorum, & Anagrammatismus, Epigrammata, Disticha, Problema, Emblema, Proemioschemata, & Hymnus in laudem eorumdem Sanctorum Martyrum. Romæ typis Francisci Monetti 1643. in 4. Alia multa m. ss. reliquit.

GABRIEL FILORAMUS ex oppido S. Petri Monfortis Ordinis Minimorum S. Francisci Paulensis, vir doctissimus, Sacræ Theologiæ Lector Iubilatus, & in Messanenſi Cœnobio studiorum, ut vocant, Regens. A doctrina nimium laudatus, meritorum ope multa honorificentissimè obtinuit: nam in Sicilia Sanctiss. Inquisitionis fuit Consultor, & Censor: pro Italica natione apud sodales suos, ut vocant, Collega Generalis in duodecim Italiæ Provinciis Vicarius Generalis: totius Ordinis apud Romanam Curiam Procurator: demum in Apulienti, & Messanenſi Provincia præfuit Provincialis. Dum Messanenſem Provinciam cum magnæ prudentiæ nota moderabatur, obiit Messanæ mense Junii 1689. Ad Theologorum beneficium edidit opus, cui titulus

Lapis Lydius circa materiam de Præscientia, Prædestinatione, & Reprobatione. Messanæ ex typographia

phia Vincentii de Amico 1637. in fol.

GARSIAS MASTRILLUS Panormitanus, non Neapolitanus ut perperā scripsit Nicolaus Toppius in *Bibliot. Neapolit.* pag. 105. nam etsi nobilissima Mastrilli familia Marchionum Turtureti è Neapolitano Regno, & ex urbe Nolana in Siciliam venit; attamen hic à progenitoribus nostri Garlæ delata est; nō noster Garsias primū hic digressus est, ut ex Octavio Beltrano in *descrip. Regni Neapolis* pag. 124. habemus. Panormi ortum prædicant Franc. Rodella in *epist. nuncupat. libri memoria artificialis Anselmi Fatii*, Hieronymus Ragusa in *Elogiis Siculor.* pag. 62. Fuit Garsias Marii Mastrilli Jurisconsulti eximii filius, Jurisconsultus & ipse celeberrimus, primarius causarum patronus, doctrinā, & eloquentiā instructissimus: ac meritō ob egregiam Juris utriusque peritiā nonnullis honoribus cohonestatus enituit. Fuit etenim pluries Pretorii Panormitani Judex: pluries in supremis Siciliæ subfelliis Magnæ Regiæ Curia, ac Sacræ Regiæ Cōscientiæ itidem Judex, Regiusque Cōsiliarius: ac tandem ejusdem Magnæ Regiæ Curia Fisci Patronus. In hoc munere cum prudentiā, ac doctrinā refulgeret, ac ad alia properaret honorum culmina, decessit Panormi 17. Decembris 1620. & in Ecclesia S. Citæ Ordinis Prædicatorum sepelitur; cujus mortis horam spiritu prophetico agnovit Ven. D. Hieronymus Palermo, vir sanctimoniā clarissimus, ut in ejus vita legimus *lib. 2. cap. 4. pag. 95.* Ejus cum laude meminere Franciscus Maria Prætorius in *observat. tom. 1. observat. 32. nu. 47.* Marius Giurba decif. 90. num. 4. Scipio Rovitus in *Præg. Neapol. prag. 2. num. 5. & prag. 7. num. 17.* Gaitus de *credito c. 2. tit. 7. quas. 5. n. 2023.* Franciscus Strada in *lib. quietationum* pag. 14. aliq: passim. Edidit

De Magistratibus, eorumque imperio, & jurisditione Tractatum in duas partes distinctum. *Vol. I. primum, & secundum.* Panormi apud Franciscum Ciottum 1616. in fol. Lugduni 1622. in 4. Venetiis 1617. & 1667. in fol.

Ad Indultum Generale Commentarium Catholici Philippi III. Regis potentissimi beneficio ob paternam successionem, ejusque felicissimas nuptias Sicilia Regno suo fidelissimo concessum. Panormi apud Joannē Antonium de Francisca 1604. in 4. Lugduni 1621. in 4. & in calce operis de Magistratibus. Panormi apud Franciscum Ciottum 1616. in fol.

Decisiones Consistorii S. R. C. Regni Siciliæ Librum primum. Panormi apud Erasmum Simeonē 1606. in fol. Venetiis apud Societatem 1609. in 4. Panormi apud Joannem Antonium de Francisca 1619. in fol.

Librum Secundum Panormi apud Erasmum Simeonē 1610. in fol.

Librum Tertium Ibidem apud Franciscū Ciottum 1621. in fol.

Librum quartum. Ibidē apud eundem 1624. in fol. Prodiere etiam simul Venetiis apud Societatem 1612. in 4. Spiræ apud Heliam Kembachium 1615. & 1619. in 4. Venetiis 1622. & 1624. & Colonia 1660. in 4.

Additiones ad Tractatum de Censibus Petri de Gregorio. Panormi typis Io: Ant. de Francisca

1609. in 4. & iterū apud Franc. Ciottū 1622. in f. *Additiones ad Tractatum de Concessione Feudi ejusdem de Gregorio.* Panormi apud eundem 1598. in fol. & Moguntiz 1600. in 8.

Petri de Gregorio & c. *Tractatum de Vita Militia, de dote de Paragio, de Judiciis causarum feudalium, cum additionibus, summariis, argumentis, ac indice tum questionum, tum etiam rerum omnium locupletissimo D. Garsia Mastrilli, & c.* Panormi apud Jo: Ant. de Francisca 1596. in 4.

Consilium singulare pro D. Aloysia Mastrilli, & Corbera Marchionissa Turtureti ejus matre. Extat in calce libri primi decisionum.

GASPAR ARIANUS Panormitanus Sacerdos, Juris utriusque Doctor, vir eruditione, ac politionibus literis ornatus. Fuit Majoris Panormitanæ Ecclesiæ Canonicus, & anno 1612. Examinator Synodalis electus: sed Canonicatum in beneficium D. Joannis Antonii Gelofo renunciavit, solummodo retenta sibi Capellania S. Mariæ de Itria Panormi, non longē à Regio Palatio. In eadem urbe decessit 18. Martii 1627. & à Canonorum Capitulo Ecclesiæ Panormitanæ consociatus, in Ecclesia S. Nicolai de Calcia sepelitur. Edidit Italicē

Arco trionfale fatto in Palermo nell' anno 1592. per la venuta dell' Illustriss. & Excell. Sig. D. Henrico Guzman: Conte d' Olivares Vicerè di Sicilia. Panormi apud Io: Antonium de Francisca 1592. in 4. Scripserat etiam, sed non edidit

Dialogo degli Archi trionfali, degli Emblemi, de' concetti, delle sentenze figurate, delle Medaglie, e Geroglifici ex epist. nuncupatoria supradicti opusculi.

GASPAR BUCCERIUS Menensis Ordinis S. Francisca. Edidit Italicē ex Placido Carafa in *Insitio historico* pag. 17.

Oratione Funeraria per la morte di Gio: Simone Negro. Neapoli.

GASPAR CATALANUS Panormitanus, Astronomus, Geometra, & Arithmeticus peritissimus: inter celeberrimos avi sui literatos magnā doctrinæ opinionē vixit. Floruit circa annum 1607. Hujus meminit Henuphrius Puglisi in *sua Arithmetica* pag. 12. Scripsit

La Prima parte dell' Introduttioni dell' Aritmetica Pratica Mercantile, nella quale tutte le regole necessarie à un buon Maestro, per insegnar bene à calcolare, è vero d' abaco i suoi scolari si ritrovano. Panormi apud Erasmum de Simeone 1604. in 4.

Discorso sopra il Cometa apparso à 27. di Settembre dell' anno 1607. Panormi apud eundem 1607. in 8.

GASPAR LICCUS Panormitanus Sacerdos, Sacræ Theologiæ Doctor, Pontificii, ac Cæsarei Juris cognitione insignis: vir non modò in gravioribus studiis doctissimus, verum etiam, & in amœnioribus abundē versatus. Poësim tum Latinam, tum Etruscā egregiē coluit magna cum laude. Præclarissima promerita primum ad Canonicatum Ecclesiæ Panormitanæ, inde anno 1600. ad Parochi munus Ecclesiæ S. Jacobi in eadem Panormitana Urbe virum eximium evexere. Obiit Panormi 27. Julii 1619. annum ætatis agens 70. In eadem Sancti Jacobi Ecclesia

tumulatus jacet, ubi hæc legitur inscriptio.

D. Gaspari Licco Panormitano viro tum pietate in Deum, cui Sacerdos, Canonicus, Parochus se devotit clarissimo; tum divini totius, humaniq: Iuris consultissimo; qui severioribus studiis tragicos quoq; sales etruscos Poeta admiscuit, ut hac etiam parte genus humanum doceret, causam crede, quæ prima habetur, hoc amoris monumentum posuere. Vixit annos LXX. Menses . . . Dies . . . Obiit anno Domini Die XXVII. Julii M.DC.XIX.

Edidit Italicè

Representatione del Martirio di S. Christina V. Panormi instante Laurentio Pegolo 1584. in 8. iterum Venetiis cum hoc titulo: la Trionfante Christiana. apud Petrum Disirolum 1597. in 8. & apud Serravallem Venetiarum typis Marci Clascari 1606. in 12. ex Leone Allatio in Drammatica pag. 68. & 324.

Perfecit, ac locupletavit opus P. D. Theophili Folengo Mantuani Monaci Casinensis inscripti:

Rappresentatione della Creatione del Mondo, e laltre opere di N. S. sino all'Incarnazione deſta l'Atto della Pinta. ut habemus ex D. Vincentio Auria in chronologia Proregum Sicil. pag. 62. vagatur m. s. Hoc opus singulari magnificentia, ac sumptu in Ecclesia S. Mariz Depictæ Panormi pluries fuit recitata.

Scriptit etiam noster Gaspar Italicè, sed non edidit

Il Martirio di Santa Catarina Tragedia. pluries Panormi magno cum civiū plausu in Spalimi Theatro exposita, ac multorum manibus teritur m. s. Scriptit tandem

Il Giorgio)
L'Alessandra) Tragedie. m. ss.

GASPAR MEAZZA Panormitanus Ordinis Conventualium S. Francisci, vit ingenio, ac doctrinâ insignis. Non modò scholasticis disciplinis fuit apprime instructus, verum etiam Poesi, Oratoriâ, & historicâ eruditione claruit. Nonnullas etiam ex mathematicis disciplinis cum laude coluit. Supremi Ordinis sui Moderatoris fuit à secretis, apud quem, Assistentis, ut vocant, munere refulſit; Provinciam Siculam rexit, in comitiis Panormi coactis anno 1669. Provincialis electus. Doctrinâ, morum comitate, honoribusq; eximiam æstimationem promeruit; ideoque Siciliæ Prorex cum Regni gubernium absoluiſſet, secum in Hispaniam detulit; ibiq; Matriti Ordinis sui Hospitium excitavit, & Vicarium Generalem egit. Apud Hispanos magnâ vixit opinione, quam morum integritate, ac doctrinâ, sibi conciliavit. Deceſſit tandem Matriti anno 1688. Ipsam laudat Io: Franchinus in Bibliosophia Script. Ord. Conv. S. Francisci num. 153. pag. 277. Edidit

Excidii Sæcæ Mahometanæ per quatuor Principes federatos ab Anno 1684. suscipiendi, conjecturas à Prophetarum Oraculis, & divinis scripturis. Matriti 1684. in 4. Italicè

Manuale de' Frati Minori Conventuali, nel quale con brevità s' annuaſtrano i novitii di quanto si richiede al loro istituto religioso spirituale, e morale. Aggiuntovi un breve ristretto dell' origine e degli

huomini illustri della stessa Religione, Panormi apud Isolam 1670. in 24.

Scriptit etiam Italicè

Della nobiltà, e origine della nobilissima famiglia Caprini.

Il Secretario Religioso instruito.

Has exarasse, ac revisioni jam demandatas testatur idem Franchinus, sed num editas, cum eodem nescimus.

GASPAR ORIOLES Panormitanus nobili loco natus, Fontis Frigidi Baro, ac Equestris Ordinis Alcantaræ miles. Ex Philippi IV. privilegio 8. Aprilis 1625. Comitibus Bastigliæ titulo insignitus est. A teneris adhuc annis nò modò politicius literis addictus, verum etiam & literatorum Mæcenæ amantissimus claruit: quos & studiosè protegere, ac emeritis laudibus extollere consueverat: hinc cum primæ notæ viris a nicitia fœdere devinctus fuit; præsertim cum celeberrimo equite Io: Baptista Marino, cujus hymnum in stellas Panormi recendere curavit. Etruscâ, ac vernaculâ linguâ multa cum laude cecinit, & Reacensorum Academiæ Panormitanæ nomen dedit. Obiit Panormi 31. Decembris 1651. & in Sacello, in Capuccinorum sylva extructo, sepelitur, ubi sibi delegerat sepulchrum, & hac epigraphæ obſignaverat.

Nihil quia nihil,

Cujus hic solum superest nomen.

D. Gaspar Orioles Baro Fontis Frigidi miles ord. Alcantaræ jacet hic M.DC. XIX.

Hujus laudes extant apud Iosephum Galeanum in Musis Siculis par. 2. tom. 1. pag. 521. ibique Siculâ linguâ nostri Gasparis leges

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Iosephum Bifagnium 1662. in 12.

GASPAR PASSARELLUS Messanensis, Academicus Officinæ Messanensis, poesi, ac eloquentiâ clarus. Edidit Italicè

Invettiva contra Amore discorso. Extat in Proſis Academicorum Officinæ libro secundo. Neapoli apud Andream Colicchia 1669. in 4.

GASPAR REGIUS Panormitanus vir mitioribus literis excultus, & poesi clarus. Apud Panormitanum Senatum à rationibus, morum integritate refulſit. Obiit Panormi 12. Augusti 1599. & in Ecclesia S. Francisci Minorum Conventualium sepulturæ demandatus est. Laudatur à Vinc. de Ioanne in Panor. Triumph. lib. 12. pag. 127. & in Panormo Restaurata m. s. Edidit Italicè

Brieve raguaglio della Trionfal solennità fatta in Palermo l'anno 1593. nel ricevimento del Capo di S. Ninfia V. e M. Palermitana. Panormi apud Joann. Antonium de Francisceis 1593. in 4.

Est etiam insertum hoc opusculum in volumine de Maestrate Panormitana Francisci Baronii lib. 3. à pag. 5.

Scriptit etiam, sed non edidit ex de Ioanne Genealogia della Casa Ventimiglia, & alia.

GASPAR RIERA Catancensis, Iurisconsultus eruditus, ac doctus, quem laudat Ioannes Bapt. de Grossis in decacord. Catancensi tom. 2. pag. 147. Edidit

Ad Bullam Apostolicam Nicolai V. & Regiam Pragmaticam Alphonfi de censibus Apostillas. Apud Petrum de Gregorio de Censibus. Panormi typis Ioannis Antonii de Francisca 1609. in 4. & iterum ibidem apud Franciscum Ciotti 1622. in fol.

GASPAR SGHEMMA Panormitanus Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, tum à doctrinā, tum à muneribus sanctē obitis conspicuus. Cūm gravioribus studiis egregiam indolem devovisset, florēte adhuc atate, doctrinæ fastidium attigit: nam Romæ in celeberrimo D. Bonaventuræ Collegio adscriptus, ibi triennio, ut ajunt, Collegialis, ingenii sublimitatem, non sine admiratione omnibus patefecit: & emensis studiorum spatiis Theologicā Magistri laureā donatus est. Inde acceptam doctrinam sodalibus suis exposuit: nam statim Catanensi Lyceo præficitur Regentis munere. Ter Panormi fuit studiorum Moderator; ut etiam Neapoli. In docendo, & in scholastico pulvere concertando doctissimos persæpè viros, acutissimæ ipsius doctrinæ profunditas admiratione complevit; ideoque celeberrima nominis sui fama undique divagata refulsit. Ecclesiastes etiam clarissimus fuit; cujus eloquentiam, & eruditionem Panormus, Catana, Bononia, Neapolis, Roma, alięque Urbes, magno cum plausu è suggestu excepere: & à sacra eloquentiæ vi celebris tum in Sicilia, tum in Italia floruit. Ad honores nonnullos meritò evectus enituit; nam Panormi pluries S. Francisci Cœnobium, & Sanctiss. Annuntiationis diu gubernavit. Visitatorem egit Apulienſis Provinciæ S. Angeli: & Calabræ Provincię comitiis præſedit: Generalis etiam Visitor omnium Academicarum Ordinis constitutus est. Ter Generalibus Ordinis comitiis Romæ coactis præſuit. Generalis Commisſarii munere anno 1624. in Provincia Sicula claruit; ac inde eandem Provinciam rexit, Provincialis honore insignitus. His in muneribus, singulari prudentiā obitis, laudem, & venerationem non vulgarem obtinuit. Extra Ordinis limites multis etiam honoribus cohonestatus eminuit; nam apud Sacræ Inquisitionis Iudices fuit Consultor, & Censor: in Panormitana Diocesi Synodalis Examinator. Catanz electus est ut adolescentes ad illius Urbis Academiam confluentes doctorali laureā celebraret. Publicus etiam Academicæ Theologus renunciatus, & primarius Philosophiæ Professor electus est, quibus omnium illius urbis animos sibi devinxit. Doctrinæ gloriam, honoresque, virtutibus illustravit: obedientiā insignis fuit: regularis disciplinæ tenacissimus, humilitate præclarus. Eo Duce ita observantiæ vis reſſoruit, ut diu vigorem mirificè servaverit, ac successoribus exemplo fuerit. Meritis tandem, ac honoribus plenus, ab omnibus benevolentię, ac venerationis officiis proſequutus, Panormi decessit 24. Iulii 1657. in Cœnobio SS. Annuntiationis: in cujus Ecclesia, ad tanti viri memoriam ſervandam, hæc lydio lapidi inſculpta legitur inſcriptio.

R. A. P. M. Gaspar Sghemma Min. Ord. Magnus

Theologus, Magnus Ecclesiastes, admirationi nostro natus sæculo, profundam cujus doctrinam posuit Roma, probavit Neapolis, Orbis exinde universus, qui vel de facie vidit, vel de scriptis novit. Sexagenario major extinctus est. Si modo Gemma extinguitur, æternum quæ lucebit, Franciscani omnes amore magno, Magistro bono, bono parenti posuere.

Gasparem emeritis laudibus ornant Franciscus Baronius in *Sicula nobilit. amphiteatro*, Hippolytus Martaccius in *Bibliot. Mariana* par. 1. pag. 470. Philippus Cagliola in *manifest. Provincia Sicula* Ord. Min. *Conz. explor.* 2. *manif.* 1. pag. 33. & 34. *manif.* 5. pag. 36. *manif.* 6. pag. 37. & 38. *manif.* 8. pag. 41. & 42. *expl.* 3. *manif.* 2. pag. 98. Lucas Wadignus de *Script. Minor.* pag. 144. ubi typographi errore Gaspar Sgherra vocatur, Placidus Reina in *hist. Messana* par. 2. pag. 73. Io: Franchinus in *Bibliosophia de script. Ord. S. Franc.* num. 155. pag. 278. & Bonaventura Theuli in *Triumpho Seraphico.* Quæ doctè scripsit, hæc sunt.

De Deo Uno, & Trino Scotica Opuscula, quo ad essentialia, & notitionalia ad infra. Panormi ex typographia Alphonfi de Isola 1645. in 4.

De Deo Uno, & Trino Scotica Opuscula, quo ad Dei Visionem, lumen gloriæ, beatitudinem, Inſcientiam, & Prædestinationem. Ibidem apud Petrum de Isola 1652. in 4.

Scoticum opusculum de Scientia, & voluntate Dei in ordine ad ultimum finem. Ibidem apud eundem 1651. in 4.

Scoticarum digressionum cum commentariis ad octo libros Physicorū Aristotelis Stagiritæ Pars prior circa rerum principia, causas, exemplaria instrumenta, fortunam, casum, fatum. Panormi apud Alphonsum de Isola 1635. in 4.

Pars secunda. Ibidem apud eundem.

In Organum logicum Aristotelis Stagiritæ Enchiridion Scoticum. Ibidem typis Francisci Terranova, & Andreæ Colicchia 1648. in 16.

Manuale Scoticum juxta quatuor libros distinctionum Theologiæ Magistri sententiarum. Ibidem apud Alphonsum de Isola 1638. in 16. Italicè

Prediche sopra diversi misterj di Christo, e della Vergine. Catanz apud Joannem Rossi 1628. in 4.

Delle Prediche sopra gli Evangelii correnti nelle feste, e Domeniche dell'anno, dal giorno dell'Assunta M. V. e Domenica decima della Pentecoste coll'Avvento di N. S. & altre straordinarie. apud Alphonsum de Isola 1630. in 4.

Sermoni del Santiss. Sacramento, e dell'Immacolata Concezione di Maria V. con la Corona del suo purissimo Stellario, e due discorsi de' Santi Casimiro, e Teresa. Ibidem apud eundem 1643. in 4.

Introduttorio Morale sopra i sacri Evangelii delle feste nella S. Quaresima con sabbati applicati alla Concezione della Vergine; fatte nella Chiesa de' Santi Apostoli di Roma. Panormi apud Franc. Terranova 1655. in 12.

Prediche dell'electione del Ministro Provinciale, e delle Stimmate di S. Francesco. Panormi apud Alphonsum de Isola 1639. in 4.

His addit Baronius, libros

Do

De Orthodoxæ Fidei dogmatibus.

Monendum lectorem puto, quod Franchinus citatus tradit, forsan ex Marraccio, edidisse etiam, *sex conciones de M.V. ac conciones in festis præcipuis M.V.* Sed hæc concionibus de mysteriis nonnullis Christi Domini, ac concionibus super Evangelia Dominicarum completuntur.

GASPAR VIGINTIMILLIUS nobilis Panormitanus vir poesi, & amœnioribus literis excultus; Accensorum Academiæ adscriptus claruit. Equestri, ac militari virtute munitus etiam enituit; cum enim Panormitana Urbs duas condidisset Galeas, quas Catholico Regi dedit, ipsarum Ducem constituit Gasparem, ex Vincentio de Ioanne in *Panor. Restaur. lib. 2.* Duos hoc nomine, ac cognomine Gasparis de Vigintimilliis adnotatos legi in libris defunctorum Cathedralis Panormitanæ Ecclesiæ, quorum unus obiit Panormi 2. Septembris 1584. in Ecclesia S. Francisci Minorum Conventualium sepultus; alter 26. Iunii 1591. in Ecclesia S. Francisci Paulensis sepulturæ traditus; quis autem horum sit noster Poeta, divinare non audeo. Edidit Italicè

Rime. extant in libro primo Carminum Accensorum Panormi, edito Panormi apud Ioannem Matthæum Maidam 1571. in 8.

Poesie, e Madrigali m.s. ex de Ioanne.

GASTO SPINOLA Panormitanus, origine Genuens, parentibus Hannibale, & Laureæ de Porto exortus, literis clarus, sed militari gloriâ clarior enituit. In Romano Seminario humaniores literas didicit, & primæ militiæ documenta accepit anno 1566. Prudentiâ, ac bellicâ virtute insignitus primum in Africa, inde in Belgio sub Ioanne Austriaco, nonnulla edidit fortitudinis argumenta, præsertim in Eudoniana apud Barbantos obsidione, Alexandro Farnesio prudentissimo Duce Belgas moderante; & in cruento ad Neoportum prælio, belli Moderatore Alberto Austriaco Arciduce: ibique fuit primum equitum dux, mox Italicarum legionum strenuus ductor; inde universæ militiæ Præfectus. Ideoque cum non minus in consulendo prudentem, quam in pugnando strenuum sese detexisset, meritò nonnullis honoribus fuit donatus: nam à Philippo II. Catholico Rege Equestri Ordini S. Iacobi adscriptus, ab eodem Commendam ex præcipuis accepit, cui nomen *de los dos Barrios*; ac Belli Consiliarius electus est. Memorato Alberto, ac uxori Isabellæ Austriacæ gratissimus fuit. Ab Alberto Cubiculis, Stabulisque præfectus; ac Bonacensis in Arteria Comes creatus. Dux Generalis, ac perpetuus Gubernator Ducatus Limburgensis constitutus; eique Provinciarum Transmontanarum gubernacula tradidit; aliisque præclarissimis muniis, ac legationibus maxima cum laude obitis cohonestavit. Tandem tanto Gastonem complexus est amore, ut ipsemet uxorem eidem delegerit in Belgio, nempe Mariam Benfiacam, nobilissimam, ac divitem mulierem, Comitatus Brugæ hæredem, ex qua Bertinum, Andrensem, apud Calotes Baronem suscepit: ideoque primus fuit, qui ex suis apud Belgas firmam fixerit sedem. Ita-

bella verò eâ benevolentia notâ Gastonem prosequuta est, ut aliquando aureâ torque e collo detractâ, eadem Gastonis collum propriâ præcinxerit manu, ut bellicâ ejus fortitudinem quodam honoris argumento afficeret. Literatos eximiâ munificentia protegebat, ac ubique fovere curabat. Adhuc superstes vivebat anno 1614. ex Ericio Puteano *Attic. epist. 70.* ubi ipsum laudat, & apud Belgas decessisse incertum est. Exemplo suo Panormitanos Equites multos in Belgiû traxit, ubi præclara edidere bellicæ virtutis testimonia; teste Vincentio de Ioanne in *Panor. Restaur. lib. 2. m. s.* Ipsum etiam laudibus ornant Aubertus Miræus in *Spinulis Illustribus*, Michael Justinianus de *Scriptoribus Liguris* pag. 268. Augustinus Oldoinus in *Athenæo Ligustico* pag. 223. Guido Bentivolus in *hist. Belgica par. 2. lib. 5. pag. 145.* Franciscus Baronius de *Maeftate Panormitana lib. 3. cap. 7. pag. 133.* eruditissimus Ioannes Crescimbeni in libro: *Notizie storiche di molti Convittori del Seminario Romano, che sono stati Generali, & Vfficiali di guerra* pag. 17. & Abrahamus Ortelius in *Theatro Mundi*, qui unâ cum Iustinniano, & Oldoino edidisse testatur

Descriptionem Ducatus Limburgensis.

GEORGIUS Episcopus, & Civis Syracusanus, floruit an. Christi 663. Græcis literis fuit apprime instructus, quas Constantinopoli accepit. Dum autem Syracusanam Ecclesiam moderabatur, obtruncatus occubuit in loco, cui nomen Maran, & in Ecclesia S. Anastasiæ de Ollis sepultus est; ut ex Catalogo m.s. Episcoporum Ecclesiæ Syracusanæ tradunt Christophorus Scobar de reb. Syracusanis pag. 15. Rocchus Pirrus not. Eccl. Syrac. pag. 137. & Octavius Caetanus in animad. ad tom. 1. *Sanctor. Siculorum* pag. 154. & tom. 2. pag. 272. qui putat ejus mortem Saracenorum operâ accidisse, cum expugnatis Syracusis anno 669. vel 670. efferrata barbaries inimicorum in Christi fideles sævit: ac forsan noster Georgius in Catholicæ fidei odium interfectus, ad Cælum Martyr evolavit. Michael Angelus Mancharufus in *Kalendario Sanct. Syracusanorum*, hunc Georgium Beatum vocat, ex Kalendario m.ss. & à Saracenis anno 727. 15. Iulii cum toto grege occisum putat. Huic Georgio Epistolam dedit Vitalianus Pontifex in Conciliis Generalibus editis Colonie anno 1606. tom. 2. pag. 1161. cui scribit, ut Ioanni Episcopo Lappensi faveat. Scripsit Georgius ex citato Catalogo m. s.

Troparia, quæ in Nativitate Christi canuntur, & in Epiphania. Quæ autem sint Troparia, consule Leonem Allatium de *Libris Ecclesiasticis Græcorum*, Simonem Wangerekium in *Pietate Mariana Græcorum num. 32. pag. 129.* & Dominicum Macrum in *Hierolexico ver. Tropus* pag. 641.

Hunc illû Georgiû puto, cujus meminere Wangerekius cit. num. 26. pag. 87. & Allatius cit. dissert. 1. pag. 81. qui Siculum fuisse tradunt, & aliquot

Odas in Mensis Græcis existentes, edidisse testantur.

GEORGIUS FIGHERA Tauromentitanus, amœnioribus literis, ac Poesi dicatus

eatus claruit anno 1665. Edidit Italicè

La Cetra sonora, e lagrimerole delle funzioni fatte nella Città di Messina nella Coronatione di N.S. Carlo Secondo, e nel funerale dell' Inuitissimo Monarca Filippo Quarto Re dello Spagne. Trani apud hæredes Laurentii Valerii 1665. in 8.

L'Indie impoverite, Poema Miscellaneo per la Messina festante nella solenissima festività celebrata à 3. di Giugno 1665. Mellanz apud Jacobum Matthæi 1665. in 4.

GEORGIUS TAGLIAVIA Castriveteranensis, nobilissimis ortus parentibus anno 1596. florente adhuc ætate, Societatis Iesu instituti amplexus est 8. Octobris 1612. & in ea quatuor votorum professionem nuncupavit 2. Februarii 1631. In studiorum palestra ita profecit, ut præter humaniores literas, magna cum ingenii doctrinæque laude in Collegio Panormitano Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam docuerit. Inerant in eximio viro iudicii felicitas insignis, solidæque virtutes, quibus in sui venerationem omnes excitavit. Prudentiâ claruit singulari: ideoque diu in regendis Collegiis Thermitano, Melitensi, ac bis Drepanitano adhibitus. Panormitanæ etiam Domui tertiæ probationis præfuit, ut etiam tyrocinio Panormitano, cum ibi Societatis juniôres, Rhetoricæ operam navantes, inhabitabant; ac tandem Venetam Provinciam moderatus est. Apud primarios sæculi Principes magnâ valuit auctoritate, eisque gratissimus fuit, quos tum morum suavitate, tum eloquentiæ vi, ad rectè; ac laudabiliter vivendum hortabatur. Nil illi antiquius quam ægrotantium levamen, ad quorum auxilium semper aderat primus. Charitatem etiâ coluit præclaram in eruendis à peccatorum cœni peccatoribus. Demum dum Romæ Collegio Apostolicæ Pœnitentiariæ Rector præfesset, relicto egregio virtutem exemplo, ibi decessit 21. Augusti 1659. Edidit Italicè suppresso nomine

Gli ultimi honori dell' Ill. Sig. D. Lucio Denti Presidente nel supremo Consiglio della Gran Corte nel Regno di Sicilia. Panormi apud Decium Cyrillum 1649. in 4.

Saggio d' un più lungo discorso sopra i Sette Angeli, che piamente si crede esser Ministri della Provvidenza divina nel governo del Monda. Panormi apud Bisagnii 1650. in 8. Scripsit, sed non edidit

Contemplationes in Joannem, quas citat P. Vincentius Tancredi de Religione tr. 3. lib. 2. disp. 9. pag. 402.

GEORGIUS VACCARINUS Caccabenſis Sacerdos, natus 10. Novembris 1656. in Societate Iesu graviores disciplinas accepit, è qua egressus, Panormi aliquandiu Societatis D. Thomæ fuit Capellanus: ibique cum litem in Patres Societatis Iesu excitasset, contendens Societatem ad sui alimenta teneri, post diuturnam fori concertationem, Romam se contulit, ubi à Sacra Congregatione allegatis rationibus penitus rejectis, Canonicatum in Ecclesia SS. Celsi, & Juliani obtinuit. In dementiam prolapsus nunc Romæ vivit, ut nuper audiivi. Edidit

Patrocinium causæ propriæ, in qua rationibus

prorsus inconcussis evincitur: Superiores Ven. Societatis Iesu, ex quo de sui Instituti Regula, circa honestè collocandos in sæculo Sacerdotes è suo ordine discendentes, & de proprio non habentes curare nolunt: obligari de omni jure ad alimenta eis præbenda de bonis Religionis, omnesque ipsorum oppositiones ad evidentiam diluuntur. Neapoli apud Hieronymum Fasolo 1693. in 4.

GERARDUS AGLIATA nobilis Panormitanus Antonini Agliata filius: vir amœnioribus literis, ac præsertim poesi excultus. Inter Accensos Academiæ Panormitanæ fuit recensitus: ac pluries Patriam Senatoris munere, rexit. Obiit Panormi 30. Augusti 1590. & in Ecclesia S. Francisci Minorum Conventualium sepultus est. Ipsū laudat Argistius Joffredus in *carmin. Accensorum lib. 1. pag. 38.* Scripsit Italicè

Rime. In libro: *Rime degli Accademici Aceesi di Palermo.* Panormi apud Matthæum Maidam 1571. in 8.

Rime. In libro secundo eundem Carminum. Ibidem apud eundem 1573. in 8.

GERARDUS AGLIATA, alter à supradicto, Panormitanus Iuris Utriusque Doctor eximius, natus anno 1420. Alphonso Regi gratissimus vixit, qui Siciliæ Prothonotarium constituit anno 1450. Eo instante eundem munus à Ioanne Rege anno 1468. Mariano filio obtinuit, ex Francisco Baronio de mæst. *Panormi. lib. 3. de familiæ Agliata.* Causarum Patronum non inglorium egit, ideoque scripsit

Allegationes. Harum nonnullæ passim citantur, nempe

Allegationes in causâ Comitatus Sclafani. Ex Iosepho Cumia de feudis in præludiis num. 277. pag. 46. Mario Muta tom. 2. in Capit. Sicilia cap. 28. n. 166. & 167.

Allegationes pro D. Mario Spatafora. ex Muta cit. tom. 1. in cap. 33. n. 257.

Allegationes in causâ Angustæ. Ex eodem Muta tom. 4. cap. 132. num. 46. & in Consuet. Panor. in adnotat. ad cap. 3. lit. m.

Allegationes in causâ Calatabillottæ. Ex Muta cit. in consuet. Panor. cap. 1. num. 37.

GERARDUS ANSALDUS Paternionensis Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, Sacræ Theologiæ Magister. Natus anno 1654. ab ingenio dilucido, celeri, & acuto, non immerito commendatus claruit. Severioribus disciplinis admotus, eâ ingenii celeritate, ac felicitate Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam excepit, & propugnavit, ut ne dum in quæstionibus defendendis circumfluentes omnes, verum etiam ipsosmet Magistros in admirationem traxerit. Hinc exacto studiorum curriculo anno 1683. è Romano Collegio S. Bonaventuræ Magistri Laureâ cohonestatus egressus est. Sacræ etiam eloquentiæ præstantissimas ingenii dotes devovit: ideoque egregiè, ornatèque tum in Sanctorum laudibus exponendis, tum in aliis concionibus, pluries cum laude, ac plausu audiens. Quadragesimales conciones sibi paraverat eximias; quas ne in fidelium consolationem, ac profectum effu-

funderet, & emeritos plausus audiret, mors immatura interdixit: eloquentiâ enim eruditione, ac memoriâ insigniter munitus, summam sui expectationem munificè excitaverat. Multis etiam gratissimus, Etruscis, Latiusque numeris multa cum laude cecinit; venæ ubertate, ac elegantis ingenii acie insignis. Hinc poetica ipsius monumenta non vulgari laudum præconio exceperunt Romæ, & alibi literarum Philomusi. In Academicis Infœcudorum Romæ, Reaccensorum Panormi, & Officinæ Messanensis recensitis, vividissimæ mentis factus protulit præclarissimos. Dum philosophicas disciplinas in Cœnobio S. Valètini propè oppidum Podii Mirteti in Sabina regione doceret, Academiam, cui nomen *delli Raminghi* instituit, in qua omnibus præibat Anfaldus: Philosophicis, Rhetoricis, ac Poeticis concertationibus egregiam inter Academicos emulationem excitavit; ideoque locus ille ab hominum frequentia semotus in literarium Athenæum immutatus effulsit. Ad ipsum verò tum ex propinquo oppido, tum ex circumstantibus locis literarum amantissimi confluebant, vel ut fructus ex Anfaldi industria germinantes exciperent, vel ut ea in palestra laudabiliter desudarent. Hinc nonnulli ex eo prodire lyceo & gravioribus disciplinis, ac amœnioribus literis instructissimi, qui Anfaldo ipsorum progressus se debere fatentur. Hujusce verò Academicæ fama undique diffusa magnam Anfaldo peperit gloriam. At in patriam regressus, paucos post annos, ibidem acerbo fato denatus 4. Novembris 1692. literatos magno dolore confecit. Ejus laudes leges apud Ioannem Franchinum in *Bibliosophia script. Ordin. Minor. Convent. n. 157. pag. 386.* Balthasarem Pisanum in *Armonis serialibus pag. 108.* in libro: *Galleria di Minerva tom. 2. par. 9.* & Vincentium Coronellum in *Biblioth. tom. 3. n. 3714.* sed hic in patria designanda corrigendus, Gerardo enim non Panormus, sed Paternio patria fuit, quod oppidum Diœcesis Catanensis in Sicilia est. Edidit Italicè sub nomine Antonii Anfaldi fratris

I Sogni d'Euterpe Saggio Primo. Drepani apud Iosephum la Barbera 1684. in 12. Hic iterum lapsus est Coronelli; nam anagrammatico Graderi nomine anno 1664. in 8. librum prodiisse, narrat. Ipsemet liber, quem præ oculis habemus, aliter proclamat.

L'Innocenza Vendicata Azzone Regi-Comica. Romæ apud Angelum Barnabò 1682. in 12. Sub nomine Antonii Soldani.

Chi non sà fingere non sà vivere. Opera Teatrale. Catanæ apud Paulum Bisagnium 1688. in 12.

Il Trionfo della Costanza spiegato nel Martirio dell'Invittissimo Levita S. Lorenzo dialogo. Drepani apud Barberam 1685. in 4. Sub nomine F. Antonii Anfaldi Minoris Conventualis.

Edenda reliquit hæc alia, nempe

Sogni d'Euterpe Parte Seconda.

La vita di S. Bruno Vescovo di Segni.

Sermoni. Panegirici. Quaresimale.

GERARDVS COLUMBA Messanensis, Doctor

Medicus: eâ floruit doctrinâ, ut inter primarios Medicos ævi sui cooptatus, in celeberrimo Patavino Lyceo medicam facultatem magno cum plausu docuerit. Eloquentiâ, studio, ingenio cōspicius claruit anno 1596. Ipsum laudant Philadelphus Mugnòs in *Theatro Genealog. par. 1. pag. 284.* Vincentius Ferrarottus de *Offic. Straticoti cap. 24. pag. 125.* Petrus Ansalonus de *sua familia pag. 265.* Ioseph Bonfilius in *sua Messana lib. 7. pag. 54.* & Franciscus Flaccominus in *sicelide sect. 3. pag. 38.* Edidit

De Febris Pestilentis cognitione, & curatione Dissectionum Medicinalium libros duos, in quorum priore agitur de Stellarum influxibus, adversus Joannem Picum Mirandulanum; in posteriore de Abusis Phœnigmatum in febre pestilenti. Messanæ apud Petrum Bream 1596. in 4. Venetiis apud Majertum 1600. in 4. Francofurti apud hæredes Romani Beati, Georgium Beatum, & Joannem Ludovicum Bitschium 1601. in 8. Ibidem apud Nicolaum Hofmannum 1608. in 8. duabus postremis editionibus accessit Nicolai Macchelli *Tractatus de morbo Gallico, ejusque curatione, ex Vanderlinden de scrip. Medicis pag. 349.*

Tractatum de lue Venerea. Francofurti apud Porcium 1609. in 8.

Apologiam pro Illustri Francisco Bisso Regio Prothomedico in hoc Sicilia Regno ad excel. Philosophiæ, & Medicinæ Doctorem Dominum Paulum Crinò. Messanæ apud Faustum Bufalinum 1589. in 8. nempe de Erysipelate in Sicilia vigente.

GERARDUS NOCITUS Saccensis, vir herbarum cognitione insigniter instructus, & in conficiendis medicamentis versatus. Floruit anno 1511. Hujus meminit Paschalis Gallus in *Bibliotheca Medica*, qui pag. 115. Gerardum Nocitosci vocat, & pag. 416 Gerardum Nocitosci; sed mendosè, forsan Typographi incuriâ; nam legendum: Nocito Siculus. De eo etiam Vanderlinden de *scrip. Medic. pag. 353.* Edidit

Expositionem super libro Simplicium Medicinarum noviter compilatum. Neapoli apud Io: Antonium de Canuto 1511. die XXIII. Mensis Maii in 4.

De tempore colligendi herbas. ut habeo ex relatione P. D. Sylvii Boccone.

De Vnguentis m.s. servatur apud D. Franciscum Marchesium Panormitanum Canonicum.

GERMANUS A. S. VINCENTIO Panormitanus Carmelita Discalceatus, in sæculo vocatus Nicolaus Barbaraci, annum agens 15. in Ordinem exceptus est Panormi 24. Iunii 1655. & solemnem emisit professionem ibidem 4. Ianuarii 1657. Vir numeris omnibus absolutus: à Regulari observantia, ac virtutum ornamento commendatus. Ut Deo solummodo vacaret, ac corporis maceratione morum candorem intemeratum servaret, ab hominum consuetudine fugiens, latebras studiosè quærebat: quod ut opportunius assequeretur, ex Superiorum obedientia, in desertum Genuensem secessit, ubi tum vitæ severioris asperitate, tum cœlestium rerum contemplatione spiritum fovit, magis, magisque incendit, ac virtutes egregias adeptus est. Instituti regularis tena-

tenacissimus, nec in levissimis rebus regularem disciplinam unquam violavit. Aliorum animas Angelicis mysticæ Theologiæ regulis ad Deum direxit. Modestia, & humilitate inuentium animos ad virtutem componebat. Eloquentiâ, & eruditione claruit. Veneratione prosequuta tanti viri promerita; ideoque ad tyrones regendos adhibitus est: pluries Cœnobio rexit, Prioris munere functus, Provinciæ Siculæ Visitatorem egit: et si ab honoribus magnopere abhorreret; ideoque in vitæ suæ extremis, non nisi ex obedientiæ præcepto, Cœnobii Panormitani gubernium suscepit. Sed ad æternæ felicitatis quietem anhelans, corporis dissolutionem petiit, & obtinuit: propterea cum multo antea mortis suæ diem prænucciasset, in lethalem morbum lapsus est. Instante morte à Cacodæmone magna vi aggressus, ut æternæ salutis spem abiceret, conatissimè dimicando, hostem superavit, ac coronam sibi in Cœlo paratam videre meruit; ideoque gaudio perfusus, exclamare auditus: O magnitudines, o magnitudines! quænam Theologia has describere poterit. Tandem designata fratribus hora obitus sui, 13. Septembris anno 1683. sanctè decessit Panormi, relicta sanctimonix famâ. Ejus scripta, ac pœnitentiæ instrumenta, cœlesti odorem effudisse nonnulli ex sodalibus suis testati sunt. Ad viri eximii cadaver multos confuere Viri, qui in frustra religionis habitum proscindere curarunt, ut tanquam sancti viri reliquias servarent. Edidit Italicè

Testamento spirituale utilissimo per ben vivere, e morire. Panormi apud Jacobum Epiro 1684. in 12. & iterum apud D. Cellenium Hesperium 1685. in 8.

Reliquit etiam volumen Italicum, eloquentiâ, & eruditione insigne, in quo habentur

Panegirici 60.

GESUALDUS DE BONONIIS Panormitanus Capuccinus, ex nobili Bononiorum familia ortus, anno 1585. parentibus D. Francisco de Bononiis, & Isabella Lancea. Spretis sæculi illecebris Capuccinorum ordinem amplexus in Cœnobio Caltriveterani 13. Aprilis 1602. in eo Concionator, ac Theologus clarissimus fuit. Panormi Philosophian, ac Theologiam scholasticam, & moralem sodales suos docuit magna cum ingenii, doctrinæque laude. Apud S. Officii Siciliæ Judices Censor fuit, ac Hieronymi Columnæ S. R. E. Cardinalis Theologus. Egregiam doctrinam, virantium splendore illustravit. Cum Thermis esset, ut balneorum virtute, deperditam sanitatem instauraret, ibidem senex decessit 29. Aprilis 1653. Hujus meminere Torrefiglia de excellentia Seraphicæ Religionis, Lucas Wadignus de script. Ord. Minor. pag. 187. Dionysius Genuensis in Biblioth. Capuccinor. pag. 141. Franc. Marchesius in Sac. in Villa cap. 1. sect. 3. subsect. 3. num. 433. pag. 345. Edidit

Theologia sacrae moralis Partem primam, de Sacramentis novæ Legis. Panormi apud Alphonsum de Isola 1646. in fol. & Venetiis apud Juntas, & Bâbain 1649. in fol.

Biblioth. Sicula Tom. F.

Tomum secundum de Indulgentiis, suffragiis, Purgatorio, & Censuris. Venetiis apud eodẽm 1649. in fol.

Tomum tertium, de legibus divinis, & humanis, de Præceptis Decalogi, & Ecclesiæ Sanctæ Catholicæ, & de Votis Deo factis. Ibid, apud eodẽm 1649. in fol.

In Scoti formalitates subtilem disquisitionem. Panormi typis Nicolai Bua 1652 in 4.

Hos etiam scripserat Tractatus, quos m. ss. reliquit, nempe

De Horis Canonicis.

De Electionibus Canonicis,

De Clausura Monialium.

De Simonia.

GESUALDUS GUARNERIUS Caranensis Ordinis Carmelitarum primi Instituti, vir pius, Vicarius Cœnobii Romani Montis Sancti. Obiit Romæ 7. Novembris 1649. Ipsi meminit Pater Daniel à V. M. in specul. Carmelit. tom. 2. par. 5. lib. 5. num. 3738. pag. 1072. Edidit

Deplorationes sacras animæ penitentis. Romæ 1643. in 16.

GESUALDUS PANORMITANUS Capuccinus, Aloysii laFarina nobilis Panormitani, Mado-niæ Marchionis filius, lucis usurâ accepit an. 1643. literas adolescens in Collegio Romano magna cum laude accepit: sed ut sæculi insidias declinaret, clam relicta paternâ domo, ad Capuccinos confugit, eorumque habitum accepit in Cœnobio Erycis 9. Junii 1665. inter quos virtutibus adipiscendis strenuè operam dedit; regularis disciplinæ tenacissimus. Egregias ingenii dotes gravioribus disciplinis expolivit: hinc Concionatoris munere functus est, ac Philosophiâ, & scholasticam Theologiam Bononiæ, & alibi docuit non sine doctrinæ plausu. Nonnulla rexit Ordinis Cœnobio. In Panormitana Provincia Definitoris munere enituit, ac eandem Provinciam semel, & iterum Provincialis, eximiâ prudentiæ laude gubernavit. Virtutes coluit egregias, quibus tum apud sodales suos, tum apud externos sui venerationem excitavit. Seraphicæ paupertatis cultor insignis, humilitate inclaruit. Demum dum Monteregalensis Cœnobium moderaretur, utinâ impedimento laborans, Panormum venit, ubi adhibitis frustra medicamentis, accedente paulatim febre, admiranda suavitate decessit 1. Augusti 1702. non sine omnium dolore. De eo Dionysius Genuensis in Biblioth. Capuccinorum pag. 142. qui scripsisse testatur Italicè

Vita del Ven. Fr. Bernardo da Corleone Capuccino, & Elogia, & Epigrammata plurima in ejus honorem.

At verius non Vitam scripsit, sed in ejusdem Fr. Bernardi vita Panormi edita anno 1700. typis Felicis Marini, ipsius Elogia, & Epigrammata extant. Scripsit etiam, sed non edidit

Epigrammata multa.

GILBERTUS ISFAR, & CORIGLES nobilis Panormitanus, Baronis Siculianæ filius, claro, & equestri ordine exortus. Cum Sacræ Theologiæ lauream accepisset, in Hispaniam delatus, apud

Kk

Phi-

Philippum II. Hispaniarum Regem fuit à sacris, à quo ad Episcopatum Syracusanum euectus est anno 1574. Seduli, ac pii Pastoris partes explevit, quas summi opere detexit an. 1577. dùm pestilentia in Syracusanam Urbem grassaretur; egregiis etenim charitatis studiis, cives oppressos complexus est: & indictâ supplicatione ad D. Luciam, extra Urbis mœnia, ejus ope Civitas liberata est. Cathedralē Ecclesiam amplificavit, ac Turrim campanariam absolvit. Multa zeli, solitudinis pastoralis, pietatis, ac eximie charitatis edidit argumenta: ideoque superstitē post obitum viri famâ, S. Pastoris, ac Secundi Marciiani nomine passim appellabatur. Anno 1578. ad Patensē Ecclesiam translatus est: quam eximiâ prudențiâ, & virtutum exemplo gubernavit. Synodum Diocesanam coegit, & campanariam Turrim extruxit. Anno 1593. cùm Romæ immoraretur, Caput S. Nymphæ V. & M. Panormitanæ, nomine Archiepiscopi, & Senatus Panormitani accepit, rem urgente Maria Piemontel Comitissæ Olivarensis, & Siciliæ Proregis uxore: Panormum transtulit, ubi magno cum omnium plausu, ac celeberrima solemnitate exceptum, tradunt Panormitani scriptores. Anno 1600. cùm iterum Romam trajecisset, ibi 15. Aprilis ejusdem anni obiit, annum agens 72. & in Ecclesia Sanctorum Cosinæ, & Damiani sepultus est, hoc adjecto epitaphio.

D. O. M.

Gilbertus Isfar, & Cruyllas Panormitanus, splendidis natalibus, ac spectatâ religione clarus, Philippi II. Catholici Regis à sacris, Episcopus Syracusanus, post Patensē optimus Antistes. Obiit anno Jubilei M. DC. ætatis LXXII. die XV. Aprilis.

Hujus gesta describit Abb. Pirrus not. Eccl. Syracens. pag. 194. & Patensē pag. 415. Octavius Gaetanus tom. 1. Sanctor. Siculor. pag. 146. & Franciscus Baronius de Maest. Panorm. lib. 3. pag. 5. Equilic

Constitutiones Synodales ad Ecclesiasticam disciplinam pertinentes in Diocesana synodo promulgatas anno Domini 1584. Adjectus est appendix Constitutionum Canonicarum Cathedralis Ecclesiæ S. Bartholomæi, & aliorum Regularium, quæ simul in eadem Synodo promulgatæ sunt. Panormi apud Franc. Caratam 1584. in 8.

GLICERIUS AB ANNUNCIATIONE Panormitanus Sacerdos Congregationis Scholarum Marum, in sæculo Antonius Papa, lucis usuram accepit 1620. & Regulare institutum amplectus 8. Decembris 1637. ne dum religiosis moribus, verum etiam politioribus literis, ac severioribus penè omnibus scientiis abundè instructus vixit. Academiarum Reaccensorum Panormi, & Officinæ Messanæ nomen dedit; ideoque tum Panormi, tū Messanæ magnâ floruit æstimatione apud bonarū artiū studiosos. In utraq; Urbe per plures annos Rhetoricâ docuit. Pluries Panormitano, & Messanenſi Collegio præfuit: pluries etiam in Sicilia Provincialis. Tandem dum Messanenſem datum regebat, ibidem obiit 8. Januarii 1685. Ipſam laudat Joannes Maria Amatus in Elogio

Francisci Selasani; Vita Sor. Elisabethæ Mariæ à Passione præfixo. Edidit Italicè. La Felicità delle Monache nella clausura libri tre: tratta dalla vita della Madre Suor Maria Francesca Branciforte Fondatrice del Monasterio delle Stimmate di Palermo. Panormi apud Josephū Bisagnium 1651. in 12.

Sfoghi sacri. Panormi apud eundem 1654. in 12.

Maria Egittiaca penitente. Panormi apud Buam 1655. in 12.

Vita de' Ven. servi di Dio Fr. D. Nicolò, e Fr. D. Giacomo Zummo. Panormi in 4. quam non absolvit.

GORGIIAS Leontinus celeberrimus Philosophus, & Sophista; ac Orator incomparabilis, cujus eloquentiam innumeri scriptores celebrant. Leontini ortus est pater Charamantide ex Suida tom. primo pag. 620. & Pausania in Eliacis posteriorib. sive lib. 6. sed ex Æliano var. histor. lib. 1. cap. 23. p. 9. filius Philolai. Fratrem habuit Herodicum Medicum teste Suida cit. & Platone in Gorgia, seu de Rhetorica, & Goltzio in Sicil. hist. post. pag. 92. Empedoclem Agrigentinum audivit, ut habemus ex Quintiliano inst. orat. lib. 3. cap. 1. pag. 59. Laetio lib. 8. in vita Empedoclis, Suida cit. pag. 620. & 890. Addit Constantinus Lascaris apud Maurolycum in hist. Sicil. lib. 1. pag. 19. discipulū etiam fuisse Tifæ, quem Goltzius in hist. post Sicil. pag. 88. Ctesiam vocat. In oratoria arte Tifæ, & Coracis sectator renunciatur à Quintiliano cit. & Polydoro Virgilio de rerum invent. lib. 1. cap. 13. Ab Empedocle non modò Philosophiam, verum etiam, & Magicam Artem accepit ex Laetio cit. A Philostrato in vitis sophistarum pag. 487. & 496. Sophisticæ artis Princeps noster Gorgias proclamatur, in quem referendam hanc artem tanquam in patrem ait: oratoriâ enim facultatem non modò calluit, verum etiam & ipsam mirificè perfecit. Orationis magnificentiam, demissionem, & exaggerationum modos, ex quibus suavior, & elatior redditur oratio, adinvenit: poetica verba ad venustatem, & gravitatem exprimendam addidit; quibus omnibus concitata orationis, admirabilis, ac omnis spiritus refertæ, inter sophistas auctor fuit. Pausanias verò in Eliacis poster. vel lib. 6. neglectam orationis dictionem excitasse ait, & ab hominum oblivione vindicasse. Civili orationi ex Isidoro Pelenſiota lib. 2. epist. 42. sublime, ac tragicum dicendi genus, addidit. Omnia Æschyli celeberrimi Poetæ ornamenta, inquit Fazellus, dec. 1. l. 3. c. 3. p. 74. Goltzius in hist. post Sicil. p. 88. nēpè velles, personas, heroum nuntios, pulpitem, aliaq; quibus tragœdiarum suarum scenas, & proscenia illustravit, omnia ex Gorgia mutuatus est. Sed apud Philostratum aliter lego, ait enim de Gorgia pag. 496. si enim Æschylum consideremus, & quantum tragœdiæ cōtulerit, ac veste sſymatica, pulpitoque excelsò, & heroica specie, nunciisque iteratis illam instruxerit, ceteris deniq; rebus, quæ supra scenam, & sub scena agi debent: id ipsum de Gorgia inter professores ejusdem artis dicere possumus. Philostrato ergo teste, Æschylus non ex Gorgia accepit, sed ut ille multa tragœdiæ addidit ornamenta, ita & Cor-

Gorgia oratoriz. Id ipsum habet Leonardus Cozzandus de *magisterio antiquor. Philosoph. lib. 5. cap. 3. pag. 332.* Volaterranus etiam *lib. 16. anthropol.* ait quod quicquid Æschylus ornamentis tragœdiis detulit; hoc totum Gorgias arti oratoriz intulit. Gorgias ex Dionysio Halicarnasense apud Vossium de *Rhetorices natura, ac constitutione cap. 11. pag. 74.* adhibuit ad modum grave, ac supra modum sublimem dictionis structuram, quadam non longè à dithyrambis distantia proferens. Nec prætermittendus Suidas cit. qui omnia Orationis ornamenta Oratoribus tradidisse scribit; nam vim eloquutionis, artisque dedit: tropis translationibus, allegoriis, hypallagis, abusionibus, trajectionibus, conduplicationibus, repetitionibus, apostrophis, & comparationibus orationis formam primus illustravit. Diodorus etiam Siculus *lib. 12. n. 53.* varias dicendi artes primum adinvenisse testatur, ac in sapientis eloquentiz studio supra alios eminaisse. Ideoq; singularibus encomiis à Cicerone exornatur; nam *lib. 3. de oratore* Gorgiam vocat: dicendi, faciendiq; Doctorem, & Magistrum: in *lib. de claris Oratoribus*, iterum dicendi Magistrum appellat: in *libro de perfecto Oratore*, primum arte, orationis verba condidisse tradit: & in concinnitatis consecratione. Principem fuisse scribit; addit enim quod eâ disposuit arte orationes, ut sua concinnitate oratorium, ac harmonicum numerum ingererent: adeo ut contraria contrariis responderent; ac paria paribus adjuncta, periodi oratoriz venustatem concludant; quam figuram à Gorgia inventam, Antitheton Græci, contrapositionem Latini dixerunt. Rhetoricam artem adinvenisse quidam putant, teste Vossio de *Rhetorices natura, ac constitutione cap. 10. pag. 70.* inter quos recensendi S. Isidorus *origini. lib. 2. & in Chron. an. 4793.* & Alexander Sardus *lib. 1. de rer. inventorib. pag. 20.* at propterea hoc de eo dictum, quia multa ad hujus artis magnificentiam primus invenit, ut videbimus. Ex primis etenim fuit, qui de locis topicis, sive cõmunibus pertractarunt, ex Quintiliano in *inst. orat. l. 3. cap. 1. pag. 59.* & Cicerone, *l. 3. de Oratore*, qui ubi Protagorâ horum scriptorem celebrat addit: quod idem fecit Gorgias, cum singularium rerum laudes; ac vituperationes cõscripsisset; arbitrabatur enim hoc Oratoris maxime proprium, rem augere posse laudando, & rursus deicere vituperando. Nec ambigendum in extemporali oratione Principatum obtinuisse; ipse enim hoc dicendi genus adinvenit, teste Philostrato *pag. 487.* nam in Atheniensium theatro prodiit, ac, proponite quodcumque libuerit, dixit: primusque fuit, qui tale periculum se subiturum professus est: quo ostendit se omnia scire, & ad omnia abundè paratum; de quacumque re promptè; & ornatè disserere posse. Hoc ipsum innuunt Cicero de *Invent. lib. 1. de Oratore lib. 1. & 3. de finibus lib. 2. & in quest. Tuscul. lib. 1. Valer. Max. lib. 8. cap. 15.* Quintil. cit. *lib. 2. cap. 21. & lib. 12. cap. 11.* S. Hieronymus *epist. 161. ad Pamachium*, & in *Apolog. adversus Rufinum*, Plato in *Gorgia, sive de Rhetorica, & de virtu-*

te, aliique, qui testantur, quod se offerebat ad disputandum, ac copiosè dicendum de quacumque questione, ac re oblata: dicebat enim Oratorem posse de quacumque re copiosè disserere: hæc autem ex innumeris dicendi modis ingeniosè adinventis, non modò proponebat, sed etiam experimento verum esse confirmabat; nam de quolibet re dissertè, doctèque interrogantibus respondebat. Hinc fatendum sine hesitatione puto: Gorgiam oratoriz perfectionis fastigium attigisse. Ideoque cum Leontinorum omnium esset præstantissimus, patriæ suæ electus Orator fuit ad Athenienses, ut suppetias pro ipsa contra Syracusanos peteret, ut Plato de *pulchro*, scribit, Pausanias in *Eliacis post. sen. lib. 6.* & Vossius de *Rhetorices natura, ac const. cap. 10. pag. 70.* quod in hac legatione Tisiam Syracusanum Oratorem, etiam celebrè habuisset sociû; à Jacobo Bonano in *Syracus. illustr. l. 2. p. 309.* Pausanias meritò rejicitur: nã cum bellum inter Syracusanos, & Leontinos exardeceret, quomodo Leontinus vir, Syracusanum socium habere potuit: nec apud aliquem legimus, unquam Tisiam prodicionis reum in patriam suam fuisse. Addendum ex Diodoro Siculo *lib. 12.* principem inter Legatos egisse, qui dicendi facultate eloquentissimum quèque sua ætate excellebat. At ex Platone de *pulchro*, Gorgias solus hanc legationem egit. Ad Athenienses eâ eloquentiz vi, ac arte peroravit, ut Athenienses, etsi magno ingenio instructi, & in literarum studiis versatissimi, Gorgiaz eloquentiam, orationis ornamenta, industriam, ac novum dicendi genus elegantissimum demirati sint; ideoque quidquid requirebat, libenter concessere; ac in Siciliam centum Naves militibus refertas, ut Leontinis optularentur, misere: quod scribit Diodorus cit. id verò olymp. 88. an. 2. evenisse scribit Dionysius Petavius de *doctr. tempor. tom. 2. lib. 13. pag. 577.* Cum autem Gorgias nova orationis dictione in sui admirationem Athenienses rapuisset, hi precibus, ac ingentium munerum spe urgere cœperunt Gorgiam, ut artem oratoriam Athenis doceret; ideoque primus fuit, qui ibi oratoriam artem publicè explanaret, teste Lascari apud Manrolycum *hisor. Sicil. lib. 1. pag. 19.* & Patritio in *poetic. lib. 1. pag. 72.* ibique diu docuit magnacum civium admiratione; ac attentè, avidèque ab omnibus audiebatur. Ex ejus schola doctissimi, ac celeberrimi viri prodire, Gorgiaz præceptis eruditi, inter quos Polus Agrigentinus ex Philostrato in *vitis Sophistar. lib. 1. p. 500.* Pericles, & Isocrates ex Plutarcho de *decem Rhetor. in Isocrate*, & ex Platone de *virtute*, Proxenus ex Laertio *l. 2. in Xenophonte*. Alcidas ex Suida *tom. 1. pag. 178.* & Athenæo *lib. 13. cap. 7. pag. 592.* Antisthenes ex Laertio *lib. 6.* Menon ex Platone de *virtute*, Prodicus ex Suida *tom. 2. pag. 595.* Hippocrates medicus: celeberrimus ex Petro Castellano in *vitis medicor. pag. 27.* Zoilus ex aliquibus, quos tacito nomine laudat Cozzandus cit. *pag. 335.* Polycrates ex eodem Cozzando cit. & Vossio de *Rhetor. natura & const. cap. 11. pag. 79.* Euclides ex Crisostomo in *Theatro veterum Rhetor. lib. 2. cap. 7. pag. 142.*

alique Philosophi, ac Oratores præstantissimi, ut testantur Val. Max. lib. 8. cap. 13. Laert. lib. 6. de *Antisthene*, Plutarchus cit. in *Socrate*, Photius in *Biblioth. Codic.* 260. pag. 1454. aliiq; Scribit Plato de *virtute*, Thesalicos homines inter Græcos illustres, equestri virtute, ac divitiis excelluisse; inde etiam sapientiæ nomine, cum ad illos profecisset Gorgias. Addit & Philostratus in *vitis Sophist.* pag. 505. & 511. quod ejus artem demirantes, eo ardore amplexi sint, ut inde sapientiæ studiis adhærentes Gorgiacum dicendi genus sectarentur. Plato verò loc. cit. ait, quod ita doctè discipulos suos instruxit, ut ad respondendum petentibus magno animo, & intrepidè assuefecerit. A discipulorum frequentia, à privatis disceptationibus, ac juniorum consuetudine ingentem lucri copiam colligebat; adeo ut breviter amplissimas divitias congesterit, recte eodem Platone de *pulchro*, qui & in dialogo de *sapientia* ait: quod eà pollebat sapientiâ, ut ubi-cumq; pergeret post se juvenes equè ditissimos, ac nobilissimos attraheret, qui ab ejus eloquentia, ac consuetudine excitati, ut ejus doctrinam acciperent, magno stipendio ad ejus disciplinam confugiebant: ipse verò à singulis discipulis annuas minas centum exigebat, ut habent. Suidas tom. 1. pag. 620. & Dio. Iorus Sicul. lib. 12. quod & Maenius confirmat in *comm. Ciceronis de claris Oratoribus* pag. 188. aitque hanc pecuniarum summam octingentis coronatis respondere; sed ex Goltzio in *hist. post Sicil.* p. 88. nongentis. lis affluenter locupletatus est: ideoq; omnium primus in Apollinis Delphici Templo statuam auream sibi constituit olymp. 70. teste Plinio lib. 33. cap. 4. & Philostrato pag. 497. Sed Cicero de *orat.* lib. 3. hanc auream statuam à Græcia sibi repositam ob oratoris artis excellentiam apertissime scribit: quod confirmat, Val. Maximus lib. 8. cap. 15. Vossius de *Rhetorices natura, & constitutione* cap. 10. pag. 71. & de *hist. latinis* lib. 1. cap. 4. pag. 18. (qui sibi contrarius de *Philosophia* cap. 16. s. 19. pag. 130. statuam inauratam ipse sibi excelsisse ait, ex Athenæo) id ipsum probat Petrus Victorius var. *lection.* lib. 5. cap. 9. pag. 47. qui dissertationem instituit, fueritne aurea, an solummodo inaurata; & an ab ipso met Gorgia, vel à Græcia: Ciceronis verò, Platonis, & Aristippi autoritate, auream fuisse probat, ac à Græcia sibi repositam, contra Pausaniam, qui lib. 10. inauratam credidit. Philostratus verò pag. 497. Vossius de *Rhet. natura, & const.* c. 10. pag. 71. Volaterranus lib. 16. *anthrop.* & Crisostomus in *Theatro vet. Rhetor.* lib. 1. cap. 5. pag. 39. & lib. 3. cap. 6. pag. 185. in panegyricis venustissimum, ac eminentissimum fuisse prædicant; ideoq; cum Pythicam orationem ex Apollinis altare egregiè dixisset, in hujus gratiam Græci in eodem Templo auream eidem statuari decrevere. De hac oratione, quæ Gorgia magnam peperit nominis celebritatem, meminit idem Pausanias lib. 6. Olympicam etiam orationem dixit, conspicius Græclam diffidentem, cujus vi ad conciliationem omnium animos traxit, & in barbaros inflexit, teste

Philostrato pag. 497. qui addit alia elegantissime dixisse. Ex Vossio cit. de *hist. latinis* lib. 1. cap. 4. pag. 18. & de *Rhetorices natura*, cap. 10. pag. 71. Halicarnasseo *epist. ad Pompejum*, & Philostrato *epist. ad Aug.* aliqua orationis scitamenta ab ipso Gorgica dicta, & ipsum rhetoricari Gorgiazem; ejusque orationes lampades nominatæ: dies verò quibus habitæ, dies festi, ut etiam ait Cælius Rhodiginus *lect. antiq.* lib. 11. cap. 25. Raphael. Regius in *annot. ad Quint. de inst. orat.* pag. 2. cur lampades dictas hic expendit; ut enim, ait, lumine tenebræ expelluntur, sic eloquenti oratione ex animis hominum imperitia fugatur. Crisostomus verò cit. lib. 1. cap. 5. pag. 40. ait: rectè meo judicio lampadem, nam & splendorem habuit maximum, & faces omnium pectoribus subdidit, ad divinum illud genus orationis consecrandum. Plura etiam de Gorgia collegit præclarissima Crisostomus; lib. 3. cap. 23. s. 2. pag. 321. Gorgiam tradit, acutum Siculum poeticis verbis usum ad delinendos auditorum animos. cap. 24. pag. 338. ait: ante Gorgiam nullam, aut perexiguam extitisse figurarum cognitionem: sed Gorgias peracutus, & elegantissimus hanc progeniit venustatem, quam Græcia, novitate obstupefescens, nimium demirata est. Mox addit pag. 339. quod vix dici potest quanto plausu, omniumque assentione, illa primum à Gorgia effluentia orationis ornamenta sint excepta. pag. 340. Gorgiam velut Heroem signum subtilissime ad novum genus eloquentiæ triumphantis. cap. 25. pag. 343. Sophistarum parentem vocat. cap. 21. pag. 305. communem loquendi rationem inusitatis modis, & mirabilibus exornasse scribit. Vide etiam lib. 1. cap. 39. & seq. ubi ejusdem orationis ornamenta celebrat, regiam dictionis maiestatem, cum venustate mirabiliter copulatam. Hinc nil mirum, si ut scribit Philostratus pag. 497. Athenienses Gorgia non disferentem demirarentur, & eloquentissimos quoque suspensos ab ore teneret: inter quos Critias, & Alcibiades adhuc adolescentes, Thucydides, & Pericles jam senescentes. Purpurâ indutus incedebat, teste Eliano var. *hist.* lib. 12. cap. 33. Uxorè duxit Athenis, cum qua similitudines haud modicas habuit: hinc ex familiari ejus dissidio, occasione carpendi Gorgiam accepit Melanthus Atheniensis; nam cum olympicam orationem haberet, quâ Græcos suadere ad concordiam conabatur, Melanthus, hic, inquit, de concordia disserit, qui sibi ipsi, uxori, & ancillæ concordiam adhuc non persuasit: æmulabatur quippe uxor ejus ancillæ pulchritudinem, & castissimum virum quotidianis jurgiis exagitabat, ut habemus ex Plutarcho in *opuscul. conjug. præcep.* cap. 45. ex S. Hieronymo lib. 1. contra *Jovinianum*, & Alexandro ab Alexand. *genial.* lib. 5. cap. 18. Patriæ desiderio extimulatus ex Fazello, Leontinum regressus est, ac salutis amicis, proprias inspexit ædes, ubi fuerat educatus, quarum rudera Fazelli tempestate, ut ipse testatur. dec. 1. lib. 3. cap. 3. pag. 74. Leontini in regione Castrinovi indigitabant. Expleto jam desiderio, post alicujus temporis lapsum Athenas remeavit; ibique ad supremam tene-

noctantem pervenit; sed viribus infractis, integris sensibus, vegeto ingenio, firmaq; memoria: adeo ut omnibus admirationi esset. Hinc quandoque interrogatus: quonam victu eam vitam sanitatem, ad ætatem adeo gravem produxisset? respondit: quod nunquam comederat, vel rem ob solam voluptatem patraverat, ut tradit Stobæus *serm.* 99. pag. 546. & Athenæus *lib.* 12. *cap.* 12. pag. 548. vel ex Luciano in *Macrobiis*; quia, dixit, nunquam aliorum conviviis interfui: vel ex Demetrio Byzantino apud Athenæum cit. nihil unquam in alterius gratiam feci. Interroganti alio, cur diu in vita perdurare vellet; hunc reddidit responsum à Cicerone in *Catone Majore, sive de senectute*, & Valerio Maximo *lib.* 8. *cap.* 13. laudatum: nihil habeo, quod senectutem meam accuset. Addit Tullius, in hac longæva ejus ætate nunquam studiorum ardorem remisisse. Hinc ortum proverbium *Gorgia senectus*, ex Fazello loc. cit. & Celio Rhodigino *lect. antiq. lib.* 19. *cap.* 20. Tandem in lethalem morbum dilapsus, cum ad mortem properaret, profundius dormiebat, dixitque familiari suo, de hoc somno interroganti: jam somnus fratri me tradit, ut scribit Ælianus *var. hist. lib.* 2. *cap.* 35. & Stobæus *serm.* 118. pag. 598. qui & addit: petenti, num libenter moreretur? respondisse: maximè, nam tamquam ex putri, & disfluente domuncula non invitus discedo. Ensebius in *chron. olymp.* 86. Gorgiam statuit: Porphyrius verò apud Suidam, floruisse ait *olymp.* 80. at ipsemet Suidas antiquiorem putat. Sed ex Vossio de *Rhetorices natura cap.* 10. pag. 70. conciliari posse has opiniones credimus, ob longævam ejus ætatem: vitam etenim absolvit annum agens 108. ex Plinio *lib.* 7. *cap.* 48. & Luciano in *Macrobiis*, qui inediâ obiisse tradit, vel anno ætatis suæ 107. ex Cicerone in *Catone Majore*, & Valerio Max. *lib.* 8. *cap.* 13. Vel 109. ex Quintiliano *inst. orator. lib.* 3. *cap.* 1. Suida *tom.* 1. pag. 620. & Apollodoro apud Laertium in *vita Empedoclis*. Ultra annum 108. vixisse ait Philostratus *loc. cit. pag.* 497. ante Christum natum anno 425. claruisse scribit Maurolycus *hist. Sicil. lib.* 1. *pag.* 27. & Bonifilius *hist. Siciliae par.* 1. *lib.* 1. *pag.* 48. Anno verò 427. ex Joanne Bapt. Ricciolio in *chronol. reform. tom.* 4. *indic.* 1. *pag.* 175. Ab Atheniensibus post mortem maximo honore prosequutus est; cum enim Areopagitis inauratam permetterent statuam, Gorgiæ auream concessere, teste Valerio Maximo *lib.* 8. *cap.* 15. Innumerum tum ex antiquis, tum ex recentioribus in Gorgiæ laudes divagantur. Ælianus *var. hist. lib.* 1. *cap.* 23. ait, quod inter veteres Græcos famâ maximè excellebat, Laertius in *vita Empedoclis*, virum vocat in oratoria insignem. Balthassar Bonifacius *hist. lud. lib.* 15. *cap.* 2. Gorgiam naturæ speculum vocat. Multum Gorgiæ debere maximi quique viri, qui postea sequuti sunt, observat Vossius de *Rhetorices natura cap.* 10. *pag.* 71. nam ex Philostrato in *epist.* Critias, & Thucydides Gorgiæ acceptum referunt magnificum, & exaggeratum orationis genus. Thucydidem Gorgiæ præstantiam imitasse testatur Marcellinus in *vita Thucydidis*. Plato Gorgiæ cultu, & ap-

paratu captus, novâ lucē orationem induit, teste Halicarnassæo. Isocrates ea, quæ Gorgiæ erant, in Panathenicam suam transtulit, ex Plutarcho. De Aristotele tandem S. Hieronymus *adversus Jovinianum*, ait: *legimus, ò eruditissimi viri, in scholis pariter, & Aristotele illa de Gorgia scribibus manantia*. Celeberrimus Platon dialogum inscriptum: *Gorgias, vel de Rhetorica* edidit, quod inter ipsius opera extrat, in quo Gorgiam loquentem introducit, & de ejus doctrina multa laudabiliter habet: etsi, more suo, in Sophistas sevens, quocumque honore, ac dignitate omnem ejus artem expoliare nitatur. Hiuc ex Petro Victorio in *Demetrii Phalareum pag.* 350. cum Gorgias hunc Platonis dialogum legisset, dixit: Pulchrè novit Plato maledicere. Athenæus autem *lib.* 11. *cap.* 15. *pag.* 505. ait: Platonem perperam calumniasse Gorgiam, scribit enim, quod cum Gorgias dialogum memoratum excurrisset, præsentibus dixit: de his à Platone relatis nihil se, vel audivisse à Platone, nihil ad Platonem loquutum. Crisostomus in *Theatro cit. lib.* 1. *cap.* 5. *pag.* 40. ex Dionysio Halicarnassæo ait, Platonem è Gorgiæ orationibus novâ lucē dictionem suam illustrasse: ideoque iugrati animi notam sibi comparasse patet. Aristoteles *lib.* 3. *artis Rhetor. cap.* 2. Gorgiæ eloquutionem poeticam, non oratoriam dicit; & *cap.* 5. ut frigidam damnat: librum etiam contra Gorgiam scripsit, teste Laertio *lib.* 5. in *vita Aristotelis*. At Petrus Gregorius Tolosanus in *comment. prologi artis mirabilis cap.* 7. (ubi plura laudabiliter de Gorgia) non sine invidiæ stimulis loquutos arbitratur Platonem, & Aristotelem. Cicero inter latinos oratores Princeps, qui & saniozem edere poterat de Gorgia sententiam, in multis Gorgiam celebrat, cujus loca supra retuli. Ejus vitam scripsit Philostratus in *Vitis Sophistarum*, ut etiam L. Cincinus Alimentus Romanus ex Vossio de *histor. latin. lib.* 1. *cap.* 4. *pag.* 18. & Prospero Mandosio in *Bibliot. Romana vol.* 1. *cent.* 1. n. 46. *pag.* 31. Harmippus librum etiam de Gorgia scripsit, ut habemus ex Athenæo *lib.* 11. *cap.* 15. *pag.* 505. Scripsit Gorgias *Multa*, teste Suida *tom.* 1. *pag.* 620. Edidit

In arte *Rhetorica* plura, plura composuit, ex Laescari apud Maurolycum *hist. Sicil. lib.* 1. *pag.* 19. De *Rhetorica* scripsisse testantur Laertius in *vita Empedoclis*, Quintilianus *inst. orat. lib.* 3. *cap.* 1. Cicero de *Claris Oratoribus*, & Vossius de *Rhetor. natura cap.* 9. *pag.* 62. Extat hodie

Oratio, quâ Elenam injustè raptus causâ reprehendi docet. Edita cum Isocrate ab Henrico Stephano ex Bibliotheca Exotica *pag.* 799. Venetiis prodit 1534. ex indice Biblioth. Barberinæ *tom.* 1. *pag.* 484. Græco-lat. versa à Guiljmo Cantero edita est cū Isocrate ab Henrico Stephano 1593. in fol.

Palamedis Apologia. Ex Goltzio in *hist. post. Sicil. pag.* 88. græcè edita ab Henrico Stephano. Extat etiam m. s. in Bibliotheca Vaticana ex Gesnero in *Biblioth. pag.* 289.

Orationes Tres. Græcè servantur m. ss. Florentinæ in Bibliotheca S. Marci Ordinis Prædicatorū, teste

teste Fazello *dec. 1. lib. 3. cap. 3. pag. 74.* quas ibidem se legisse ait Lascaris cit. Scripsit etiam *Orationem in Olympico*. Hanc citat Aristoteles *de arte Rhetor. lib. 3. cap. 16.* cuius etiam meminere Philostratus cit. Plutarchus *opusc. de conjug. praecep.* Pausanias *in Eliacis*, & S. Hieronymus *lib. 1. contra Iovinianum*, eamque laudat Crisostomus in *Theatro Vet. Rhetor. lib. 1. cap. 5. pag. 39.* & *lib. 3. cap. 6. pag. 181.* & Vossius *de Rhetor. natura cap. 10. pag. 71.* in ea de concordia scripsit: ideoque Carolus Stephanus *in dist. pag. 985.* pulcherrimum librum de concordia, Graecis inter se dissidentibus, Olympiae recitasse tradit.

Orationem Pythicam, ex Vossio cit. & Crisostomo cit. *lib. 1. cap. 5. pag. 39.* & *lib. 3. cap. 6. pag. 185.* qui addit propter hanc, auream habuisse in Templo statuem.

Jambos, quos imitasse Agathonem Poetam Siculum, scripsimus supra *pag. 8.* cum Philostrato cit. *pag. 497.* & aliis.

Aeschinem imitasse Gorgiam ait Laetius *in vita Aeschinis*; & celeberrimum Isocratem, Gorgiae discipulum, Pauegyricum suum partim ex Gorgia, partim ex Lysia desumpsisse, testis est Plutarchus *de x. Rhetor. in vita Isocratis*: qui etiam Gorgiam citat *in Cimone*. Omnes Gorgiae orationes, quae extant, collegerat Agathinus Castilioni; ut in lucem emitteret: at morte praeventus edere non potuit.

Gorgias, qui scripsit *libros quatuor de figuris sententiarum*, quos Rutilius Lupus in opus suum transtulit, teste Quintiliano; & qui Onomasticon scripsit, ex Polluce *in praef. l. 9.* alius est à nostro, ut ait Gesnerus *in Biblioth. pag. 239.* & Petrus Angelus Spera *de nobilit. profess. Grammaticae l. 4. p. 261.*

B. GORDIANUS Monachus Ordinis S. Benedicti, ejusdem Sancti Discipulus, & S. Placidi Comes. Hunc inter Romanos Scriptores recenset Clarissimus Prosper Mandosius *in Bibliotheca Romana vol. 1. cent. 1. n. 78. pag. 56.* aitque Gordianum à Patria, Romanum cognominatum. Romanum etiam voluit Arnaldus Wion *in ligno Vitae par. 1. pag. 420.* Guilelmus Cave *in Scriptorum Eccles. histor. literaria tom. 1. an. 540. pag. 290.* natione Romanum putat: at *tom. 2. an. 555. pag. 111.* scribit: *Gordianus gente forsan Siculus.* Octavius Caetanus cum *in Idea de Vitis SS. Siculor. pag. 58.* & *109.* tum etiam *in Vitis SS. Siculor. tom. 1. pag. 187.* & Franciscus Carrera *in P. ant. h. Siculo pag. 58.* inter Siculos Sanctos reponunt. Syracusanum vocat Marianus Perrellus *in Vita S. Lucia pag. 40.* Syracusanis etiam accesserit Michael Angelus Mancharius *in Calendario Sanctor. Syracus. 18. Februarii*. Hinc à Sicula Bibliotheca hand excludendum puto. Fuit, ut innui, Gordianus S. Patriarchae Benedicti discipulus, & à Casinensi Cœnobio egressus unâ cum Sancto Placido, in Siciliam navigavit, ut simul Monachorum coloniam hic deducerent. At dum sub Placidi virtute in Messanen- si Monasterio regulari disciplinâ efflorescebat, inopinatâ Maumuchæ Saracenorum pyræa irruptione, strenuus Monachorum dux, unâ cum sociis obtruncatus est. Gordianus, non sine divini Nu-

minis ope, fugâ elapsus, mox Sanctorum corpora sepulturae tradidit, & Constantinopolim velin- cavit. Illic, Græcè, & Latine doctus, Justiniani Imperatoris jussu, Placidi gesta, ac ipse, & so- ciorum triumphum scripsit. Exinde Siciliam re- petens, ac virtutum laude illustris, sanctissimè deceiit Syracusis 18. Martii circa annum 542 ex Caetano, & Pirro not. *Eccles. Syracus. pag. 131.* vel 560. ex Mandosio, & Wione. Coasile etiam auctores citatos. Scripsit Gordianus

Vitam, & Passionem Beatissimi Martyris Placidi discipuli Beatissimi P. N. S. Benedicti, & Fratrum ejus Victorini, & Eutychii, ac Sororis Flavie Vir- ginitis, Donati, Firmati, Diaconi, & aliorum Triginta. Extat apud Laurentium Surium 5. Octobris Colonia Agrippinae sumptibus Joannis Kreps, & Hermannii Mylii 1618. in fol. à *pag. 65.* & apud Joannem Mabillonum *secul. 1. Benedict. à pag. 45.* Hanc vitam Constantinopoli græcè scriptam, eam- que anno 570. Simon Presbyter Constantinopo- litanus in Italianam detulit, & Salernitanis Mona- chis instantibus, latinitate donavit: exinde Petrus Diaconus cultiori dictione expolivit. Stephanus Aniciensis ex Gordiani monumentis, suam de Placido, eiusque sociis historiam scripsit, quam exhibet Caetanus *tom. 1. Sanctor. Siculor. pag. 173.* qui *in animad. pag. 145.* putat Vitam S. Placidi, quæ sub Gordiani nomine circumfertur, non Gordiani, sed Petri Diaconi factum esse, Gor- diano ascriptam, quia è Gordiani fonte ipsam, hausit. Scripsit etiam

Passionem ejusdem Græco sermone, quæ extat Casi- ni in latinam linguam versa, ex Wione cit.

De Reedificatione Monasterii Messanen- sis. extat m. s. in Casinensi Cœnobio ex Wione, & Man- dosio.

Epistolas quatuor ad S. Maurum, ad Vigilium Pa- pam, ad Messalinum V. C. & ad Constantinum Ab- batem. Has invenies post finem Chronici Casi- nensis Lucae Ostiensis, & Petri Diaconi. Venetiis 1513. in 4. *pag. 199. 200. & 207.* & cum Aimone *de gestis Francorum.* Parisiis apud Ambro- sium, & Hieronymum Drovard 1603. in fol. *pag. 773. 775. 785.* Scripsit & alia, ex Wione.

GRATIANUS CREMATA v. Ignatius Came- rata.

S. GREGORIUS Agrigentinus Episcopus, Or- dinis S. Basilii, sanctitatis famâ celeberrimus, inter Siculos Scriptores adnotate, ex his, quæ scripsis- se tradunt, non gravabor. Ex ejus vitæ præclarè gestis pauca ad rem meam feligam. In quodam vico propè Agrigentinam Urbem Prætorion vo- cato, Parentibus Charitone, & Theodote natus, circa ann. 524. eximiiis pietatis documentis edu- catus, puerulus Damiano cuidam Agrigentino erudiendus traditur, qui sedulò literis instruxit: cæque celeritate ob ingenii elegantiam profecit, ut in omnibus admirationem exerciraverit. Bi-ennio exacto omnem disciplinæ rationem, numero- rum convenientiam, festorumque dierum ambi- tus, ac omnia Davidis carmina perfectissimè di- dicit. Duodennis in Clericorum numerum coop- tatus à S. Potamione Agrigentino Episcopo, le- storis

doctrinam egregiam pietatis indolem patefecit. Ex Angeli monitu clam relicta Urbe Carthaginem primum, mox tribus Monachis viæ comitibus sibi adjunctis, Hierosolymam petiit; ac sancta loca piissimè perlustravit; ubi à B. Machario Patriarcha; cum ejus virtutes inspexisset, ad Diaconatus gradum evehctus est. Ibi Macarii virtutes æmulatus, ad elatissimum sanctimonix fastigium properavit: mira; patrasse narrant. Monachorum Cœnobita inivit, & ex eorum hortationibus, & exemplis pietatem amplificavit. Quadriennio apud senem quemdam diversatus, Grammaticam, Philosophiam, Astronomiam, ac omnem dicendi facultatem assequutus est: ideoque velut alterum Chrysostomum intuebantur. Exinde Antiochiam profectus, à S. Eustachio Urbis Archiepiscopo exceptus est: ibique magnâ sapientiæ laude sermones habuit egregios de Fidei dogmatibus: itaut omnibus divino spiritu perfusus antecelleret. Cœstantinopolim exinde pervenit; ubi diffusâ ejus doctrinæ famâ, Gregorius ab Urbis Patriarcha doctissimo, accersitus est, qui ex mutuis disceptationibus habitis, cœlestem ipsius sapientiam apertissimè cognovit. Grassabatur tunc temporis Sergii, Cyri, & Pauli hæresis, quam ut propelleret multas edidit orationes, adeout ejus fama ad Imperatoris aures pervenerit. Coacta Synodo in Episcopi Sardicæ Cœstantiæ Cypri locum subrogatus, contra Hæreticorum errores eâ doctrinæ, & eloquentiæ vi alloquutus est, ut Hæreticorum omnium ora occluderet, & diuinam Gregorii sapientiam Patres omnes obstupescerent laudaverint: ac Imperator ipse ad colloquium efflagitaverit. In quinto Oecumenico Concilio Constantinopolitano I. I. sub Vigilio coacto anno 553. Gregorius in Patrum omnium cœtu, sanctimoniâ, doctrinâ, & eloquentiâ supra omnes amplissimè refulsit, teste Nicephoro *hist. Eccles. lib. 17. cap. 27.* Romam profectus, ut sacra videret loca, ibi pietatis officiis virtutum studia augere curavit. At defuncto tunc Agrigentino Episcopo, dissidentibus pro novo Præsulæ civibus, Pontifex de rebus præclare gestis à Gregorio plenè edoctus, Apostolorum Principum monitu, Episcopum Agrigentinum delegit, quem ultrò dissentientes populi excepere, cum Columbanum ex ara maxima delapsam vidissent, Gregoriano vertici insidentem. Agrigentum magnâ exultatione delatus, iterum Columba novi Antistitis capiti inhærens, ipsius electionem, ac præstantiam detexit, multisque Deus miraculis ipsius sanctimoniam monstravit. Per enormem calumniam stupri crimine insimulatus, multis portentis ipsius innocentiam Dominus Romæ aperuit, ac miraculis illustravit. Constantinopolim profectus, ac honorificè ab Imperatore exceptus, ab eo multis beneficiis cumulatus est. Denique Agrigentum regressus miraculis longè, latèque clarus, ad Cœlestem patriam evolavit circa annum 564. 23. Novembris. Gregorii vitam scripsit Leontius Presbyter, quam edidit Octavius Caetanus *tom. 1. SS. Siculor. à pag. 188.* qui & in *animad. pag. 175.* Breviarium ejusdem

vite in lucem emisit, ex codice m. s. Veneto. Eandem scripsit Metaphrastes, quâ habemus apud Laurentium Surium 23. Novembris, & Alphonsum Vigliegas *par. 3. SS. pag. 429.* Ipsius memoria extat in Martyrologio Romano 23. Nov. ejusque festum celebrat Agrigentina Ecclesia die 23. Novembris. De eo etiam Franciscus Carrera in *Panth. Siculo pag. 301. Rocch. Pirr. not. Eccl. Agrig. 267.* Scripsit Gregorius

Orationes de fidei dogmatibus ad Antiochenos. ex vita apud Caetanum *pag. 197.*

Orationes tum ad docendum, tum ad laudandum. editas Constantinopoli, ex eadem *pag. 198.*

Conciones ad populum de dogmatibus, de jejniis, cineralibus, de Sancto Apostolorum Principe, aliosque plures. ex eadem *pag. 215.*

Ex eadem vita *pag. 192.* adolescens: *Sacras Literas ex Macharii Patriarchæ facultate interpretatus est*

GREGORIUS Siciliæ Archiepiscopus cujus meminit Leo Allatius in opusculo *de Methodiorum scriptis*, edito in opere inscripto: *Concivium decem Virginum S. Methodii Martyris.* Romæ 1656. ubi ait, Gregorium Siciliæ Archiepiscopum scripsisse:

Orationem longam in S. Methodium.

Hunc Gregorium cognomento Asbestam genere Siculum esse puto, qui ab anno circiter 845. Syracusanam rexit Ecclesiam; nam Methodii tempestate, & subsequenter annis vixit: & in Constantinopolitana Urbe diversatus est, ut ex infra dicendis liquet. Nec Archiepiscopi titulus metueret; nam eo tempore ex dictis ab Ab. Roccho Pirro *de Metropoli Sicilia disquis. 2. pag. 32.* aliisque Syracusanum Antistitem Archiepiscopum appellabant. Gregorius hic cum ab anno circiter 845. Syracusanæ Ecclesiæ præfisset, Constantinopolim se contulit, ibique vir perditis moribus inquinatus, ab Ignatio Patriarcha Cœstantinopolitano in Concilio an. 854. coacto, deponitur: cujus depositionem Benedictus III. Papa confirmavit. Inde Bardæ Patricii dolo, Ignatius è throno dejectus; ac Photius in Patriarchalem dignitatem intrusus est: ipsumque Gregorius, Ignatio insensus, consecravit: ideoque à Romana Ecclesia turpi schismate Græcia discissa recessit. Hinc an. 863. in Concilio Romano Nicolaus Pontifex, Gregorium damnavit, unâ cum Photio: at ipse huic adhærens, à Photio ad Nicæam Ecclesiam evehctus est an. 878. ibique paulo post decessit. Hæc autem luculentius invenies apud Baronium *tom. 10. annal. præsertim an. 854. n. 8. & 9. an. 858. num. 58. an. 863. num. 6. an. 878. num. 55. Pirrû not. Eccl. Syrac. pag. 143. & disquis. de Patriarcha Sicilia §. 7. pag. 13.* aliisque apud ipsos, & passim apud historicos.

GREGORIUS DE AUGUSTINO Panormitanus Ordinis Prædicatorum Baccalaureus, vir doctrinâ, & eruditione conspicuus. Claruit anno 1631. Scripsit Italicè

Decade Terza dell' Historia di Sicilia, o vero Supplemento all' Historia di Sicilia, di Tomaso Fazello. Authographum m. s. in fol. servatur Panormi in Biblio-

Bibliotheca Cœnobii S. Cite Ord. Prædicatorum. Hanc historiam citat Ioannes Maria Amatus in notis ad orat. 1. pro studiis Collegii Panormit. num. 114. pag. 111. etli ex Typographi incuria, Augustinus de Gregorio vocatur.

Vita del B. Pietro Geremia Palermitano dell'Ordine de' PP. Predicatori. Hanc m. s. citat Ioannes Baptista de Franchis in *vita ejusdem* pag. 9.

Discorso intorno alla divisione del Regno di Sicilia, nel quale si tratta con autorità del Vecchio, e nuovo Testamento, con testimonii di Santi Patri, con esempi, e similitudini, quanta utilità apporta l'unità, e quanto danno caggiona la divisione nelli Regni. m. s. in 4. Extat apud me,

GREGORIUS CANALIS ex Oppido Calatabello Ordinis S. Benedicti Congregationis Montis Oliveti, Sacram Theologiam in Monasterio S. Mariæ de Bosco docuit. Florebat an. 1669. cum edidit Italicè

ITrionfi dell'Obbidienza. Predica. Panormi apud Patrum de Isola 1669. in 8.

GREGORIUS CERAMEUS v. Theophanes Cerameus

GREGORIUS MARSALA Panormitanus Monachus Casinensis, natus ex Mario Marsala Iurisconsulto doctissimo, & Agatha Bellacera 3. Septembris 1637. Regulare institutum amplexus est primo Novembris anno 1655. in quo absolutis gravioribus Philosophiæ studiis, ut Deo solummodo viveret, ab omnibus curis solutam traduxit vitam: & ut omnem à se sollicitudinē abdicaret, Decani munus renunciavit. Nunc virtutibus clarus, ut exemplarem decet virum Deo dictum, vivit Prioris titulo insignitus in Panormitano Cœnobio S. Martini de Scalis. Edidit Italicè

Vita, e Miracoli del Gl. Patriarcha de' Monaci S. Benedetto. Panormi apud Thomam Romolum, & Orlandum 1685. in 12.

Regola del SS. P. Benedetto Patriarcha di tutti Monaci, con le note del P. D. Gregorio Marsala. Ibidem apud Thomam Romolum 1689. in 12.

GREGORIUS MATINA Nobilis Panormitanus Monachus Benedictinus Congregationis Casinensis, vir doctus, ac eruditione clarissimus. Anno 1474. primo Augusti Abbas electus Monasterii Panormitani S. Martini de Scalis. In annis redditibus Cœnobii augendis sedulam impendit curam. In Cœnobii Monachis, & in hospitandis pauperibus charitatem patefecit singularem. Piissimè obiit 14. Augusti 1482. in suo Monasterio. De eo scribit Abb. Pirrus lib. 4. de *Abbatibus* pag. 183. qui scripsisse testatur libros eruditissimos

De imitatione Christi,

De Adventu Domini.

De SS. Eucharistia Sacramento.

GREGORIUS MORELLUS, non ille Bergomensis Medicus, de quo Donatus Calvus in *scena literaria strip. Bergom. par. 1. pag. 296.* sed alius Panormitanus Monachus Benedictinus Congregationis Casinensis, cujus habitum suscepit 22. Julii 1578. Vir fuit in gravioribus disciplinis versatissimus: ideoque in variis Lombardiæ Cœ-

nobiis Philosophiam, Theologiam ac Jura Pontificia docuit. Anterioribus etiam literis instructissimus cum multas excurrisset regiones, egregias ingenii dotes, virtutesque singulares patefecit. Sabaudix Duci gratissimus fuit. Angelo Grillo celeberrimo Vari, ac literato artissimis amicitix legibus fuit devinctus, qui Gregorium in summa æstimatione habuit: canque in epistolis suis pluries testatus est, præsertim lib. 1. pag. 120. lib. 2. pag. 185. & 262. lib. 3. pag. 311. & 386. & lib. 4. pag. 568. hic verò ipsius mortem, & ex ejus morte magnam Casinensis Congregationis jacturam deplorat. In carminibus etiam suis Gregorium laudat pag. 112. 178. & 179. In patriam Gregorius regressus, obiit in Cœnobio S. Martini anno 1603. Edidit Italicè

Fascetto di Mirra. Carmagnolæ apud Marcum Antonium Bellonum 1600. in 4.

Hinni Spirituali per diversi Santi Apostoli. Ibidem apud eundem 1600. in 4.

Hinni Spirituali per diversi Santi Confessori. Ibidem apud eundem 1600. in 4.

Scripsit etiam

Poesie Sacre Latine, e Toscane. Harū pars m. s. servabat P. D. Augustinus Toranus, post cujus mortē ad manus Marchionis Hjeracis pervenit: pars altera servabat etiam m. s. P. D. Maurus Marchesius, exinde ad P. D. Aloysium Venetum transiit.

Vita di S. Honorato Abbate di Lirini.

Raguaglio Historico dell' Isola di Lirini.

Tragedia di S. Caterina. Hæc m. ss. servantur in prædicto Cœnobio S. Martini,

GREGORIUS TANCREDUS Messanensis Sacerdos, Grammatices peritus, & eruditione clarus. Vixit circa annum 1560. Edidit.

Grammaticam. Venetiis 1599. in 8. & alibi.

Summarium Regularum linguæ latinæ, cui ars carminum componendorum annexa est. Mellanæ 1567. ex Petro Angelo Spera de nobilit. profess. *Grammatica* lib. 4. pag. 233.

Italicè

Descrizione dell' Arco Trionfale eretto in Messina per lo ricevimento di D. Garzia Toledo Vicerè di Sicilia. Ex epistola Philippi Paruta ad Bartholomæum Sirillum data Panormi 13. Aprilis 1593. m. s. apud me.

GREGORIUS VALENTIANUS Marsalensis Ordinis Capuccinorum, vir non minus pietate, ac egregiis animi dotibus, quàm doctrinā præclarus. In sacris literis, ac Sanctorum Patrum voluminibus versatissimus fuit. In Siculo Inquisitorum Concilio Censoris munere enituit, & apud suos magnā floruit æstimatione. Sub vitæ finem diuturno morbo cruciatus, inconcussa patientiæ edidit exempla: ac demum Panormi religiosissimè decessit 14. Septembris anno 1663. Ipsū laudant Hippolytus Marraccius in *Bibliotheca Mariana* par. 1. pag. 521. Lucas Wadignus de *Script. Minor.* pag. 148. Placidus Reina hist. *Messana* par. 2. pag. 88. & Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capuccinorum* pag. 145. Edidit.

Hymnodiam SS. Patrum, quæ à S. Romana Ecclesia per annum decantari solet, Commentariis uberimis

nis explicatam. *Tomum Primum*. Venetiis typis Combi 1646. in fol.

Commentaria in Hymnologia SS. Patrum. Tomum Secundum, cum Mantissa Epistolæ B. Mariæ Virginis Scriptæ ad Messanenſes. Meſanæ apud Iacobum Martine 1649. in fol.

Prædicta Morale undecim Casuum Reservatorum, quatenus pertinentem ad Religiosos juxta decretum Clementis VIII. Pontif. Max. Panormi Apud Dominicum de Anselmo 1664. in 4. opus posthumum. Italicè

Il Soccorso de Moribondi, e Agonizzanti. Ibidem apud Iosephum Bisagnium 1663. in 4.

GUALTHERIUS PATERNIONUS Nobilis Catanensis, Jurisconsultus doctrinâ clarissimus; fidei candore, ac laboribus in Aragonensium Regum obsequium exantiat, ipsis Regibus gratissimus: ideoque emeritis honoribus cumulatus effulsit. Ad Prothonotarii Siciliæ munus fuit evehctus, & Magaræ Regiæ Curia perpetuus Iudex constitutus, ut ait Joannes Baptista de Grossis in *Decacordo Catanensi tom. 2. cord. 9. pag. 147.* qui eisdem etiam fuisse testatur: quod à vero alienum cenſeo: nã vel Regni Præsidentem intelligit; & in Proregem, ac Regni Præsidentem Chronologia, quam magno studio, & fide edidit Antonius Amicus, Rocchus Pirrus, & nupet Vincentius Auria, Gualterium non lego; sed tantum Joannem Paternionem Panormitanum Archiepiscopum, alium à Gualterio: vel Præsidentem alienius Tribunalis indicat: & hoc veritati consonum non puto, nam Siculorum Tribunalium Præsides ab anno 1569. primordia susceperunt, ex Pragmatica Philippi II. Catholici Regis edita anno 1569. Gualterius verò, eodem de Grossis teste in opusculo de scriptoribus Catanensibus m. s. apud Innocentium Roccaforte Panormitanum, & Catanensem Canonicum anno 1531. decessit. Laudatur etiam à Matthæo Silvagio de tribus peregrinis cap. 44. pag. 165. Scripsit

In Cap. Volentes de feudis. citatur passim à Siculis Jurisconsultis, præsertim à Francisco Milanensem lib. 1. decis. 8. pag. 46. decis. 9. num. 107. pag. 68. & alibi, Cannerio de feudis pag. 369. Mario Cutillo in suis Justificationibus pag. 69. qui perperam Panormitanum Archiepiscopum vocat.

Allegationes in causa Baronis Furnaris. citantur à Petro de Gregorio de feudis quest. 6. num. 1. ubi etiam Archiepiscopum Panormitanum vocat; ac advertendum Franciscum Milanensem lib. 1. decis. 8. pag. 42. hanc eandem allegationem citans, ipsius auctorem Gulielmum Paternionem vocasse.

GUALTHERIUS PATERNIONUS alter Catanensis, claruit anno 1515. & in quamplurimis legationibus ad Italiæ Principes, & ad Leonem X. Sum. Pontificem in arduis Siciliæ negotiis adhibitus est: ideoque à Ferdinando Siciliæ Rege Macehari feudo donatus fuit, & à Rationibus Regiis Magister electus. De eo Joann. Bapt. de Grossis in *Decacordo cit. pag. 147.* qui, & in opusculo m. s. de scriptoribus Catanensibus, scripsisse testatur.

Responsa multa, quæ cū auctoris morte periere. *Biblioth. Sicula Tom. I.*

GULIELMUS DE HIERACI Panormitanus Ordinis S. Benedicti Congregationis Casinensis Panormitani Cœnobii S. Martini Monachus, & ejusdem Monasterii anno 1502. 17. Aprilis Abbas. Siculam etiam Congregationem, antequam Casinensi Congregationi S. Justinæ uniretur, Præsidentis Generalis munere gubernavit. Egregiâ doctrinâ, & insigni eruditione locupletatus claruit. De eo Rocchus Pirrus lib. 4. Siciliæ sacra de Abbatibus, pag. 184. qui scripsisse testatur:

De Apocalypsi libros duos.

Historiam sacram à Mundi constitutione ad sua usque tempora. Vtrumque opus m. s. servatur in Bibliotheca Subiaci.

GULIELMUS DE PERNO Patritius Syracusanus, Jurisconsultus doctissimus, ac celeberrimus; Ubertini de Marinis Iuris utriusque Doctoris, ac exinde Archiepiscopi Panormitani discipulus, ut patet ex subscriptione consil. 3. ejusdem de Perno. Hinc ejus ætatem deducimus; Ubertinus enim anno 1414. Archiepiscopalem Panormi sedem obtinuit. Ex Petro Ansalono de sua familia pag. 346. etiam habemus Norellam quandam anno 1428. Gulielmi de Perno legum Doctoris insignis uxorem fuisse. In supremis Siciliæ subfelliis Magnæ Regiæ Curia Iudex enituit, ex Petro de Gregorio de feudis quest. 7. num. 31. Scripsit

Consilia Feudalia. de Principe, de Rege, deque Regina Tractatum. Consilia practica, & statuta. Meſanæ typis Petrutii Spiræ 1537. in fol. Venetiis 1573. in fol. ex Fontana in *Bibliot. legali par. 2. pag. 82.* Extant etiam Consilia in Volumine *Variorum Consiliorum Feudalium diversorum*, ut observat Joannes Baptista Zilettus in *Indice librorum legalium* pag. 56. ubi mendosè Gulielmum de Perno vocat Petrum Patritium Syracusanum. Extant & additiones ad sex priora Consilia à Friderico Auria scripta, & à Paulo Francisco Perramuto edita; ut supra scripsi pag. 245.

Addit Fontana cum Gesnero in *Bibliot. pag. 307.* scripsisse etiam

In aliquot Pragmaticas, & Privilegia, *Commentaria de Feudis.* &

Tractatum de Feudis. Venetiis 1601. in 8. Sed hæc opera non esse diversa à Consiliis feudalibus subdubito.

GUIDO DE COLUMNIS Meſanensis. Meſanæ ex nobili Columnensium genere natum, incorporatum est. Friderici II. Imp. tempore exortus fuit, ut ait Fazellus, sive potius qui Fazelli historiam Siculam traduxit, dec. 1. lib. 5. cap. 2. pag. 105. editionis Italica, quod in latina editione non invenies. Jurisprudentiâ insignitus, Meſanæ Judicem egit anno 1276. ex Vincentio Ferrarotto de *Officio Straticoti* cap. 24. pag. 127. Meſanæ Judicem fuisse scribunt nonnulli, ex auctoribus infra citandis: non Regiæ Siciliæ Curia, ut ait Hieronymus Ragusa in *Elogiis Siculorum.* pag. 137. & in *Sicil. Biblioth. veteri* pag. 136. Eduardi I. Angliæ Regis, è bello Asiatico in Regnum suum revertentis, comes fuit, teste Vossio de *histor. latinis* lib. 2. pag. 491. quem sequitur Ludovicus Morerius in *diff.*

dist. tom. 1. pag. 929. & Hofmannus in *lex. tom. 1. pag. 721.* ideoque in Angliam se contulit, ut Bostonus Burienlis tradit in *Catalogo* apud Vossium cit. Amœniores etiam literas coluit: Poesim præsertim Latinam, & Etruscam. Inter primos, qui Italicam linguam tum versu, tum prosâ excoluerunt recensetur: styli enim elegantia, prout ea prima ferebat ætas, egregius; inter præcipuos illius ævi scriptores meritò adnumeratus essulit, uti recensuit Joannes Marius Crescimbeni in *comm. Poesis vulg. vol. 1. lib. 1. cap. 1. pag. 2.* cujus etiam meminit ibidem *cap. 2. pag. 4.* & in *histor. vulg. poes. lib. 3. pag. 271.* Inter primos Poetas Guidonem reponunt Petrus Franciscus Giambullaris in *Gello pag. 61.* Joannes Georgius Trissinus in *Castellano pag. 49.* Joannes Andreas Gesualdas *cap. 4 in Triumph. Amoris Francisci Petrarchæ*, Placidus Samperius in *Iconolog. M. V. lib. 1. pag. 34.* Joannes Caramuel in *Rhythmica artic. 8. pag. 104.* Vincentius Auria in *Sicilia Inventrice cap. 9. §. 5. pag. 31.* & Benedictus Chiarelus in *monum. Sacris Messinæ pag. 43.* Nicolaus Francus in *Petrarchista pag. 19.* inter eos qui ante Petrarcham florere Guidonem collocat. Sed ex annorum computatione post primos Poetas claruisse incompertum est: ante Guidonis ætatem alios effloruisse Poetas sat certum; Cuius enim de Camo anno 1197. vixit, ut loco suo diximus p. 140. alii paulò post claruere: Guido verò claruit anno 1287. ut mox referam. Post primos Poetas effluisse innuit Crescimbeni in *comment. cit. vol. 1. lib. 1. cap. 4. pag. 11.* qui in *additionibus pag. 403.* cum eruditissimo Justo Fontanino in *Aminta defenso pag. 267.* circa annum 1272. floruisse ait. Idemmet Guido in fine, & historiæ Trojanæ, anno 1287. hanc historiæ, scripsisse narrat. Sub Nicolao IV. (anno 1288. Pontifex salutatus, usque ad annum 1292. Ecclesiam rexit) vixit, ex Theodoro Engelholio in *Chronic. pag. 259.* & Joanne Hallervordio in *Biblioth. curiosa pag. 114.* Anno 1287. Guidonem statuunt Vossius cit. Gesnerus in *Biblioth. pag. 297.* Hofmannus in *lexic. tom. 1. pag. 721.* & Carolus da Fresne in *indice Auctorum ad Glossarium mediæ, & infimæ latinitatis pag. 106.* Ad annum 1282. appingit Petrus Carrera in *histor. Catana vol. 2. lib. 2. pag. 256.* Messanenſes Academici Officinæ in epistola ad lectorem historiæ Trojanæ, Messanæ decessisse scribunt. De Guidone etiam Petrus Bembo in *prosis lib. 2.* Ludovicus Castelvetrus in *addict. ad Bembo*, Leonardus Salviati in libro: *Avvertimenti della lingua*, Celsus Cittadinus in *lib. origine della lingua Toscana*, Franciscus Redi in *lib. Annotationi al Bacco in Toscana p. 260.* Christoph. Sandius in *notis ad Vossium de histor. latinis pag. 180.* & 181. Paulus Manutius in *epistolis vulg. pag. 122.* & citatus Salviati *vol. 1. pag. 152.* (apud Fontaninum cit. *pag. 266.*) hic autem inter eos collocat, qui etli non Etruscos, attamen linguæ cultu, ac puritate, Florentinis Scriptoribus pro gloriæ primatu bellum indixere. Placidus Samperius in *Iconolog. cit. pag. 34.* de nostro Guidone Petrarcham intellexisse putat *cap. 4. Triumph. Amoris*, cum cecinit:

Ecco i due Guidi che già furo in prezzo.

Sed Petrarchæ Expolitores de Guidone Cavalcante Florentino, & Guidone Guinizello Bononiense intelligunt. Guidonis nostri vitam scripsit, ediditque Venetiis apud Guerilios 1665. in 4. Antoninus Mirellus, & Mora, ut ex *Bibliotheca Aprosiana Angelici Aproſſi pag. 432.* liquet, quâ diu perquisitam invenire non potui. Scripsit Guido, sive potius è græco translulit, ac ampliavit Historiam Trojanam Ditis Cretenſis, & Daretis Phrygii, instante Matthæo à Porta Archiepiscopo Salernitano. Prodiit hoc titulo:

Historia destructionis Trojæ. Argentorati 1489. in fol. Hujus editionis meminit Beughem in libro: *Incunabula Typographiæ pag. 49.* Joannes Hallervordius in *Biblioth. Curiosa pag. 114.* qui addit, hujus historiæ codicem m. s. servari in Bibliotheca Leidensi. Multa etiam alibi servantur m. ss. exemplaria hujus operis, præsertim in Bibliotheca Fratrum Ordinis Prædicatorum in Cœnobio Patavino S. Mariæ Gratiarum, cujus titulus: *Clarissimi Guidonis de Columnis translatio Ditis Cretenſis è Græco in Latinum de Historia Trajana*: Codex m. s. cartaceus elegantissimus in fol. ex epistola mihi data Venetiis à Clariss. Viro Apostolo Zeno 7. Julii 1703. Hujus initium est. Si quotidie vetera recentibus observantur. Finis verò: *factum est autem præsens opus anno Dominicæ Incarnationis MCCLXX. XVII. ejusdem primæ Indictionis.* Aliud etiam se vidisse testatur idem Zenus in epistola citata, in Bibliotheca Jacobi Grandi medici doctissimi, quod post ejus mortem transiit ad Fredericum Rosgaard Danum. Codicis titulus erat: *De rebus Trojanis*: & in fine hæc legebantur verba: *Explicit liber Trajanorum, quæ ego Laurentius de Sapientibus de Cremona filius Domini Oliverii scripsi in Cancellaria Naxæ Egeopelagii, anno Dominicæ Nativitatis M.CCCCLI. Inditione terriadecima, die vigesimo primo, Mense Maii.* Incipit liber: *Etsi quotidie vera recentibus observantur*: quæ verba diversè narrantur à Vossio de *histor. latinis p. 491.* ex alio exemplari, quod apud se habebat m. s. nempe: *licet cottidie vetera recentibus obtiant.* Alia etiam exēplaria vidit Vossius præsertim Contabrigiæ in Bibliotheca domus S. Petri: & Oxoni in Bibliotheca Collegii Ballionensis. De alio meminit Io: Philippus Thomasinus in *Biblioth. Venet. m. ss. p. 111.* apud Vinc. Grimanū Venetiis. Olim aliud asservabat Franciscus Maurolycus, quod ex inde ad Carololum de Gregorio pervenit, ut Academici Messanenſes tradunt in epistola ad lectorem hujus historiæ vulgaris. Aliud demum se vidisse ait Fontaninus *pag. 267.* apud Bernardum de Montfaucon Monach. Congr. S. Mauri. Hanc historiæ in Hispanam vertit linguam Petrus Nuñez Delgado Hispanus, ut putat Nicolaus Antonius in *Bibliot. Hispan. tom. 2. pag. 179.* prodiit Toleti 1512. in fol. Medinæ typis Francisci de Canto 1587. in fol. Edita est etiam Hispali 1519. in fol. ex Fontanino cit. *pag. 267.* qui advertit hanc editionem diversam esse ab alia Latina, & Italica: incipit enim ab exordio Mundi: putat verò Fontaninus, primum illum esse librum, quem instan-

te

te Matthæo de Porta scripsit primum Guido, & exinde intermisit. Tandem addam hanc Guidonis historiam Theutonicâ linguâ donatam servari in Bibliotheca Cæsarea Viennæ, ex Petro Lâbecio in *commentar. Bibliot. Vindobonensis* to. 2. pag. 943.

Hoc opus Italicè versum habemus, cujus titulus:

Historia della Guerra di Troja tradotta in lingua volgare. Venetiis apud Antonium de Alexandria Patice 1481. in fol. Inde Academicorum Officinæ Messanenensis operâ, è m. s. Codice præclarissimæ Bibliothecæ S. Laurentii, Magni Etruriæ Ducis exscripta, & tanquam si prima esset editio, in lucem edita est Neapoli apud Agidium Longum 1665. in 4. sed non hæc prima editio, alia enim, ut vides, præcesserat, ab hac secunda parum, vel nihil diversa, quod advertit oculatissimus Fontaninus loc. cit. pag. 267. In dubium hic revocari potest, an hæc versio sit ejusdem Guidonis: & sanè dictionis elegantiâ, & scribendi cultus, recentiorè seculum olet. At si Guidonis est, hic inter præstantiores ævi sui scriptores Italos recensendus. Ludovicus Castelvetro in additione ad Bembum de articulis, & verbis, pluries citat Auctorem translationis hujus, nempe pag. 10. Appo il *Volgarizator di Messier Guido Giudice*, eodem modo pag. 20. 28. & 30. iterum pag. 37. ait: *secondo il Volgarizator della destructione di Troja di Guido Giudice.* & ibidem paulò post iterum eodem modo. Academici dicti della *Crusca*, in Indice Auctorum Vocabularii exhibent: *Volgarizzamento della Guerra Trojana di Guido Giudice delle Colonne di Messina scritto à penna già di Gio: Battista Deti nostro Accademico, ora dell' Accademia:* quò innuunt aliud à Guidone diversum hanc translationem condidisse. At hæc non benè firma opinio Sebastiani Rolcii, qui omnium primus illorum Auctorum Catalogum digessit: hic enim nonnullos Auctorum libros ab aliis traductos putavit, ut observat Fontaninus cit. pag. 266. qui non sine rationis pondere opinatur, hoc opus vulgare ab eodem Guidone editum, ex Paulo Mantio in *epistolis vulgarib.* pag. 122. & Leonardo Salviato *vol. 1. pag. 152.* ubi inter eos Guidonem collocat, qui etsi non Etrusci, attamen cultiori scribendi genere cū Florentinis de linguæ primatu decertarunt Fontanino Bembum addo in *prosis* l. 2. ait enim: *Et alcuni di quelli ancora, che in versi scrissero, medesimamente scrissero in prosa: sicome fu Guido Giudice di Messina.* Quod intelligendum de hac historia, non enim Italicè Guidonem prosâ aliud scripsisse, præter hanc scimus. Id ipsum putant Crescimbeni in *comment. Poes. vulg.* vol. 1. c. 1. p. 2. & Academici Messanenses in *Epistola ad Lectorem*, quorum opinioni libenter adhæreo. In hac historia Diæm Cretensem, & Daretem Phrygium de Bello Trojano instituit, ac scholiis illustravit, ex Gesnero in *Biblioth.* pag. 297. Barthius verò in *Claudianum* pag. 774. omnia ab iisdem exscripsisse ait: ac ex eodem Columna, qui scriptionis suggestionem in præfatione exponit, colligimus, Diæm, & Daretem hoc argumentum tractasse; sed quia multa prætermisere, quæ legentium ani-

mos allicere poterant; ideoque Guido eundem argumentum fufius exponendum putavit: quod Matthæi de Porta Archiepiscopi Salernitani præcibus aggressus est.

Edidit etiam Italicè

Rime. Nonnulla edidit Leo Allatius in libro *Poetarum Antiquorum.* Neapoli typis Sebastiani de Alecce 1661. in 8. 2 pag. 421.

Canzone di Messer Guido delle Colonne. edita est in libro: *Sonetti, e Canzoni di diversi antichi Autori Toscani.* Florentiæ apud hæredes Philippi Junta 1527. in 8. 2 pag. 111. hanc citat Dantes de *vulgari eloquentia lib. 2. cap. 5.* Ioannes Georgius Trissinus in *Poetica* pag. 24. & 36. & Antonius Minturnus in *Poetica lib. 3. pag. 211. 219. & alibi.*

Aliam tacito nomine citat Dantes cit. lib. 1. cap. 12. cujus initium:

Ancorche l'aigua per lo foco lass,
quæ nostri Guidonis esse scribit Trissinus loc. cit. pag. 31. qui & aliam citat pag. 51.

Scripsit tandem Guido

Chronicon Magnum lib. XXXVI. ex Gesnero; Vossio, & Hofmanno cit.

Historiam de Regibus, & rebus Angliæ. ex iisdem: addit Vossius: quòd hoc opus inter ea est, è quibus suam hausit historiam Robertus Fabricius Anglus.

GUTERRAS DELLA UALLE Panormitanus, Vallis Annetæ Baro; vir generis nobilitate præclarus, ab Urbe Roma inclutam originem trahens, Panormi natus est anno 1648. studiisq; addictus, egregias ingenii dotes non sine laude patefecit. Militarem Architecturam insigniter caller. Amœniores literas, genio obtemperans, ad sui ornamentum coluit: & vberissima eruditione abundè locupletatus, ubique semper effulsit: Musis gratissimus, Etruscis numeris multa ornatissimè cecinit, magno cū literatorum plausu. Italiam, Galliam, aliasque Provincias perlustravit, ubi literatos, doctosque viros novit, eisdem & ipse à literis notus, facili negotio, in sui amicitiam, ac venerationem traxit. In Panormitana Reaccensorum Academia, & Romana Infœcundorum recensitus, æstimationem promeruit non vulgarem. Vivit vir eximius dum hæc scribimus anno 1707. ingenio, & eruditione, morum comitate, aliisque elegantissimis animi ornamentis insignis. Ipsum laudat Balthasar Pisanus in *Armoniis Ferialibus* pag. 85. Juvenili ætate adhuc florente, edidit Italicè

Offervazioni all' Està, o vero alla Lontananza, Egloga seconda del Battillo di D. Gio: Battista del Giudice. Panormi apud Petrum Coppolan 1686. in 12.

L'Isabella, o vero il Principe Ermafrodito. Drama per Musica. Ibidem typis Jacobi Epiro 1685. in 12. suppressio ejus nomine.

In lucem etiam emisit eodem modo nonnullos, Dialogos Poeticos, musicis modulis decantandos, nempe:

La Superbia abbattuta da Giuditta Trionfante, simbolo della colpa atterrata dalla gran Vergine Madre di Dio. Dialogo. Panormi apud D. Cellenium.

Esperium 1685. in 4. & *Messanz* apud Vincen-
tium de Amico 1686. in 4. At cum nescio quis
aliqua eidem objecisset, edidit

Lettera Apologetica dirizzata ad un Amico dell'Autore della Giuditta, Dialogo che si cantò nell'Oratorio della Santiss. Annunziata, Congregazione de' Nobili del Gesù di Palermo l'anno 1685. Panormi apud eundem Cillenium 1685. in 4.

Gli Applausi felici d'una Vittoria Celeste, Dialogo per la solenne Professione della Signora Suor-Domenica Felice Bologna nel Monastero di S. Catarina delle Donne di questa Città di Palermo. Romæ apud Michaelen Angelum Tinaffi 1686. in 4.

I Trionfi di Cristo liberatore della Natura Umana, adombrati nelle vittorie di Davide contra l'*Amaleciti*. Dialogo. Neapoli apud Antoninum Gramignanum 1690. in 4.

Il Pastor Trionfante, o vero Davide vincitor di Golia, Dialogo. Ibidem apud Hyacinthū Pittantē 1694. in 4.

La Sapienza nelle Capanne, o vero *I Pastori addottrinati dall' Angelo*. Oratorio da cantarsi nella

Congregazione de' Nobili, sotto titolo della SS. Annunziata, nella Casa Professa de' RR. PP. della Compagnia di Gesù, per la Sposizione del SS. Sacramento, nel triduo del S. Natale. Panormi typis Domini Cortesii 1706. in 4.

In laudem Mulierum Nobilium Parisiensium, nonnulla etiam edidit Poetica ingenii monumenta anno 1688.

Prælo paravit

Ideam arguti Epigrammatis ex CCC. Auctoribus concinnatam, opus à D. Carolo Basilotta Barone S. Andreae ejus Avunculo inceptum, à nostro Gutierrez numeris omnibus absolutum. Italicè

Poesie Toscane Tomi due.

Cantate.

Poesie in lode dell' Augustissima Maestà di Ludovico XIV. Re di Francia.

Compendio dell' Arte, e Architettura Militare.

Osservazioni sopra quattro centurie di Canzoni Siciliane di Antonio Veneziano, cominciate da D. Carlo Basilotta suo zio, e da esso perfezionate.

H

ELENUS Syracusanus
Chiromantes, ac vati-
cinator: quo vixerit tē-
pore, incertum. Teste
Suida tom. 1. pag. 875.
scripsit

*Divinationem ex ma-
nuum observatione, quo-
modo ex expansione pal-
marum manuum, & ex ip-*

sarum rugis, lineis, atque fissuris dicere possumus, hic, vel ille liberos procreabit, aut aliquid huiusmodi faciet. Hujus etiam meminit Martinus del Rio in *disq. magic. lib. 4. cap. 3. quest. 5. pag. 647.* & Bonannus in *Syracus. illustr. lib. 2. pag. 332.*

HELIANACTES Himerensis, celeberrimi Poetæ Stesichori frater, doctus, ac egregius Legumlator. Scripsit

Leges saluberrimas, ex Suida tom. 2. pag. 804. Lilio Gregorio Gyrardo de *Poet. histor. dial. 9. pag. 197.* Goltzio in *histor. post. Siciliae pag. 90.* & Constantino Lascari apud Maurolycum in *histor. Sicil. lib. 1. pag. 22.* qui Halianactem vocat. Hinc in fronte Codicis legum Sicularum (qui Regum Pragmaticas complectitur) editi Panormi anno 1637. Helianactis imago conspicitur, cum aliis legumlatoribus, hac adjecta epigraphe: *Helianactes Himerensis legumlator.* Eodem vixit tempore, quo Stesichorus.

HELIODORUS SCRIGUS Drepanitanus Ordinis Carmelitarum, Sacræ Theologiæ Magister, Doctissimus: tum in scholastica, tum morali doctrina versatissimus fuit. Graviores disciplinas Regentis munere docuit. Sacram eloquentiam cla-

ruit; ideoque magna cum laude conciones habuit in quadragesimali curriculo Panormi annis 1598. 1605. & 1613. A Magno etiam Etruriæ Duce anno 1606. Florentiam accersitus est, ut ibi conciones haberet in cinerale jejunio. Præfuit Cœnobio Drepanitano. Provinciam Siculam S. Alberti réxit, & tandem Panormi 14. Novembris 1613. in Cœnobio S. Nicolai de Bononiis interfectus est, ac sine funeris pompa in eodem Cœnobio sepultus. De eo Leonardus Orlandinus in *descript. Drepani pag. 51.* Pictus not. *Eccl. Mazar. pag. 550.* & Petrus Cannizzarus in *m. s. de Religione Panor. pag. 90.* Edidit Italicè

Oratione Funerale nell' Esequie della Maestà Cattolica del Re Filippo II. d' Austria. Panormi apud Joannem Baptistam Maringum 1599. in 4.

HENRICUS DE MEDICIS Catanensis, Iuris utriusque Doctor celebris, qui ab eximia doctrina apprime commendatus, Judicem Magnæ Regiæ Curiae semel, & iterum egit, anno 1537. & 1548. ac Regii Cōsiliarii titulo insignitus effulsit. Obiit 14. Februarii 1549. De eo Joannes Bapt. de Grossis. in *decord. Catan. tom. 2. cord. 9. pag. 147.* & in opusculo *de script. Catanensib. m. s.* Franciscus Milanensis *decis. lib. 2. decis. 2. num. 24.* & *decis. 12. ubi à num. 6.* aliqua ipsius exscribit verba. Hujus extant

Ad Bullam Apostolicam Nicolai V. & Reg. Pragmaticam de censibus, Annotationes. apud Petrum de Gregorio *de censibus.* Panormi typis Joannis Antonii de Francis 1609. in 4. & iterum apud Franciscum Ciottum 1622. in fol.

HENRICUS REX SICILIÆ, ex Friderico II. Imperatore, & Sicilia Rege, & Constantia Alphonfi

phonfi Aragonum Regis filia; natus Panormi anno 1210. teste Augustino Inveges in *Panorm. Nobil. pag. 529.* triennis Regiâ Siciliæ Coronâ Panormi insignitus est anno 1212. ex Roccho Pirro in *Chronolog. Regum Siciliae pag. 44.* & Inveges cit. pag. 534. hujus etiam coronationis meminit Hieronymus Surita in *Indice rerum Aragonens. lib. 1. pag. 103.* Anno verò 1222. Fridericus coactis Herbipoli comitiis, Henricum Imperii confor-tem delegit, & Aquisgrani diademate ornari fecit, ut tradit Fazellus *dec. 2. lib. 8. cap. 2. pag. 476.* quem sequitur Pirrus loc. cit. & Inveges pag. 549. Exinde Ducis Austriæ filiam uxorem duxit anno 1225. ex Richardo à Santo Germano in *chron. apud Vghellum tom. 3. Italia sacra,* & Inveges cit. pag. 556. vel 1222. ex Bzovio, vel 1223. ex Conrado Vespergenſe, & Auberto Mirzo in *chron.* Dum autem Germaniam gubernaret Henricus, Friderico alibi bellum agente, conspirationem in patrem excitare curavit, anno 1234. ut Alemaniæ Regnum sibi occuparet, teste Richardo apud Vghellum pag. 1024. Emilio Viguerio, Matthæo Parisio, Gordonio, & Sigonio in *hisor. & chron.* ad hunc annum. Conspirationis rumor cum ad Friderici aures pervenisset, ipsius animum indignatione commovit: ideoque tanquam læsæ Mæstatis reum, publico judicio damnavit: & in Apuliam catenis vinctum misit: mox in terribilissimum carcerem apud Marturanum Calabriæ oppidum detrusum, tenuissimo victu absumptum, inedia, ac pudore mori coegit: ut tradunt Bzovius *tom. 13. an. 1236. num. 5.* Fazellus cit. pag. 478. alique. Obiit Henricus anno 1242. mense Februarii ex Richardo cit. pag. 1038. Ejus corpus Cosentiam delatum, in æde majore conditum fuit, ex citato Fazello. At pro Henrici exequiis literas scripsit Fridericus ad omnes Regni Præfules, quas exhibet Richardus loc. cit. & Inveges pag. 604. extant, & in epistolis Petri de Vineis Friderici Cancellarii *lib. 4. epist. 1. pag. 527.* Præter auctores citatos de Henrico plura historici, qui illius temporis gesta tradidere. Literas apprime coluisse Henricum incompertum est: & inter antiquiores Poetas Italos recensendus; pro-ut recensuit Joannes Maria Amatus in *notis ad orat. 1. pro studiis Collegii Panormitani num. 134. pag. 120.* scripsit etenim Italicè

Rime. Leo Allatius in Catalogo Poetarum, quæ suo de Poetis antiquis libro præfixit, quorum poetica monumenta m. ss. servantur Romæ in Bibliotheca Vaticana, Chisiana, & Barberina, pag. 48. nostrum Henricum collocat: ideoque in his Bibliothecis Henrici carmina asservari non dubitamus. Præclarissimus vir Apostolus Zenus in epistola data Venetiis 25. Novembris 1702. me monuit, inter nonnulla antiquorum Poetarum carmina, canticum quendam nostri Henrici invenisse, cujus exordium hic exscribere non gravabor, ut in rudi carminum genere, Italicæ linguæ, & Poesis pueritiam agnoscas: ait enim:

*S'eo avessi temanza,
Che à voi donna, spлагere
Potesse la mia amanza.*

HENRICUS TESTA Leontinus, Notarii munere functus est: quo ejus nobilitas obſignatur; tunc enim floruit, cum nonnisi nobiles ad hoc ministerium vocabantur. Claruit sub Friderico II. Imperatore, qui eximiam ipsius dexteritatem in difficillimis negotiis adhibuit, ut ex Richardo à S. Germano in *Chronica* apud Vghellum *tom. 3. Italia Sacra,* deducimus. Ranuccius Picus in *Catalogo Doctorum Parmensium pag. 5.* scribit; hunc Henricum anno 1248. dum Imperatoris nomine Parmam moderabatur, à Parmensibus obtruncatum eo in conflictu, cum obsidionem solventes, Friderici Imperatoris exercitum profligarunt. Verba Pici, quia ejus codex inter nos rarus, hic exscribo: en illa: *Gioſſeſſo Teſta. Queſta famiglia s' allignò già molti anni in Parma, & in eſſa ſono fioriti diverſi ſoggetti di molta riputazione, e ſima in varie profeſſioni, e tra gli altri quell' Enrico Teſta, che ſi Pođeſtà di Parma per l'Imperio, mentre era ſtrettamente aſſediata da Federico II. Imperatore, e che ſi ucciſo da Parmeggiani nella glorioſa ſortita, che fece- ro contro l'eſercito Imperiale, dandole quella memorabile rotta, che ſegui nell'anno 1248. con liberarſi felicemente dall'aſſedio, ſi come raccontano gli Storici di quel tempo. Doctrinâ, literiſque refulſit, ac unus ex antiquioribus fuit Poetis, qui Italicis numeris cecinit. Ipius meminit Joannes Marius Creſcimbene in *hisor. Poesis Vulgaris lib. 4. pa. 255.* Scripsit Italicè*

Rime. Aliqua ipsius carmina extant apud Leonem Allatium in Poetis antiquis editis Neapoli apud Sebastianum de Aleccc 1661. in 8. à p. 417. quæ exscribit laudatus Creſcimbene in *Comment. Poesis Vulgaris vol. 1. lib. 2. cap. 6. pag. 46.*

HERACLIDES Syracusanus, antiquus, sed incertæ ætatis scriptor. Hujus meminit Athenæus *lib. 2. cap. 16. pag. 58.* qui scripsisse testatur opus, cui titulus:

Opſartyicus, idest, ut exponit Iacobus Dalcampius in *Annotationibus pag. 714.* De Opſoniorum condimentis. Hanc Heraclidis lucubrati- onem pluries citat idem Athenæus, nempe *lib. 3. cap. 24. pag. 105. cap. 30. pag. 114. lib. 7. cap. 24. pag. 328. & lib. 14. cap. 23. pag. 661.* De Heraclide etiam Geſnerus in *Biblioth. pag. 335.* & Iacobus Bonannus in *Syracus. Illustrata lib. 2. pag. 345.*

HERACLIDES alter Syracusanus, antiquus & ipse scriptor, ex eodem Athenæo *lib. 12. cap. 13. pag. 516.* qui de utroque Heraclide Syracusano scribens, ait: *verba fuerunt, qui de condiendis obſoniis ſcripſerunt Glaucus Locrenſis, Miſthæus, Dionyſius, Heraclida duo Syracuſii.* Scripsit ideoque ex Athenæo, & Bonanno cit. pag. 345. librum

De condiendis obſoniis.

Horum Syracusanorum unum citat Julius Pol- lux in *Onomaſt. lib. 6. cap. 10. pag. 287.* ubi de ciborum condimentis agit. Scripsit etiam Hera- clides Syracusanus ex Athenæo *lib. 14. cap. 14. pag. 647.* & Geſnero cit. opus

De vetuſtis, & ſancitis moribus. Sed an primo, an ſecundo adſcribendum, in obſcuro eſt, dum conjecturæ pro aliquo non elucent: quod & ob- ſerva-

fervavit Bonannus cit. qui pag. 331. ex Eutocio Aſcalanita in comm. Archimedis ait, Heraclidem Archimedis vitā ſcripſiſſe: at ſi fuerit unus ex ſupradictis, an verò Heraclides Lembus ſubdubitat. Voſſius de hiſt. Græcis lib. 1. cap. 9. pag. 45. & Joannes Meurſius in notis ad Chalcidum, Heraclidi Pontico Speuſippi, & Ariſtorelis Auditori adſcribunt: at id negat Joannes Joſius in hiſt. Philoſophica lib. 2. cap. 11. apud Joannem Mollerum de ſcriptoribus Homonymis cap. 3. §. 30. pag. 309. rectè etenim obſervat, iſtius ævo Archimedeſem haud paulò juniorem fuiſſe, ac olymp. 143. interfectum: ideoque hanc vitam Heraclidem Lembum ſcripſiſſe putat, qui Ptolomæi VI. ſive Philomatoris ætate, circa olymp. 150. vixit. HERMODORUS Siculus Philoſophus Platonis Diſcipulus, cui vitio datum eſt, quod quæſtui Philoſophiam habuerit. Philoſophicam enim facultatem à Platone acceptam, & in Siciliam apportatam vendebat, ut Coloniæ liber à Volaterrano editus narrat; quem ſequitur Joſias Simlerus in epitom. Biblioth. Geſneri pag. 75. idem Geſnerus in Biblioth. pag. 341. & Carolus Stephanus in diſtion. pag. 1038. Hic autem addit, ex eo natum proverbium: Verba importat Hermodorus, cujus meminere Paulus Manutius in Adagiis p. 944. qui ait, quòd Platonis Commentaria ab ipſo conſcripta in Siciliam aſportare, ac pecuniâ diſtrahere conſueverit. Hinc inter Siculos exortum proverbium: Hermodorus pro mercibus verba importat: additque Hermodori huius, & adagii meminere Ciceronem epist. lib. 13. ad Atticum. Teſte Leonardo Cozzando de Magiſterio Antiquorum Philoſophorum lib. 1. cap. 4. pag. 42. & 43. ſcripſit

Vitam Platonis, quam citat Laertius lib. 3. in vita Platonis.

HERODICUS Leontinus Medicus inſignis, Gorgiæ celeberrimi Oratoris Frater, ex Suida tom. 1. pag. 620. Laſcari apud Maurolycum hiſt. Sicil. lib. 1. pag. 19. & Goltzio in hiſt. poſt. Siciliæ pag. 92. A medica arte apud veteres celebratus, non inglorius vixit. Hippocratis medici egregii, Socratis, aliorumque Philoſophorum præceptorem fuiſſe, ait Carolus Antonius Converſanus in Atherea Leontinorum gloria pag. 9. Sanè in Hippocratis vita legimus, hunc, Gorgiam Leontinum, & Herodicum audiviſſe: at Andreas Tiraquellus de nobilitate cap. 31. pag. 191. Gorgiæ Leontini, & Herodici Selybriani diſcipulum fuiſſe tradit, non Herodici Leontini. De Herodico etiâ Plato in Gorgia, & l. 3. Reipub. & Philadelphus Maurus in hiſt. SS. Alphi, Philadelphi, & Cirini lib. 1. cap. 10. pag. 71. ſcripſit

De rebus Medicis.

De Arte Gymnaſtica, ex Converſano cit.

HICETAS ab aliis NICETA, ICETA, JACETA, ET NICEA dictus, Syracuſanus Philoſophus, doctriâ inſigniter, cumulatè claruit. Cicerò quaſt. Academic. lib. 2. & Laertius lib. 8. in vita Philolai Hicetam docuiſſe, ſcribunt, Cælum, Solem, Stellas, & quidquid ſuperior orbis complectitur non moveri, terram verò circumvolvi.

Præter Hicetam, & Philolaum hanc ſententiã docuit Pythagoras, ſed utrumque Pythagoræ poſtერიorem fuiſſe tradit Voſſius de ſcientiis Mathematicis cap. 33. §. 8. pag. 157. qui eruditè adverſit, quòd de hoc orbiculari terræ motu eandem opinionem alii ex antiquis tradidit, nempe Seleucus, Cleantes Samius, Lencippus, Ecphantus, Heraclides Ponticus, & Plato. Sed omnium primum hanc docuiſſe noſtrum Hicetam, in additionibus ad Siciliam Inventricem D. Vincentii Aurie cap. 14. pag. 233. pluribus firmavi cum Georgio Polacco in Anticopernico Catholico, qui ait: Nonnulli tum veteres, tum recentiores terram moveri exiſtimarunt. Ex veteribus primus Nicetas Syracuſanus (teſte Cicer. prim. quaſt. Academic.) terram moveri ſenſit, cujus poſtea ſententiã ſecuti ſunt (teſte Plutar. de Placit. Philoſoph.) Heraclides Ponticus, & Ecphanta Pythagoricus. Et rectè, nam eſti alii hanc opinionem tradiderint, omnes poſt Hicetam vixiſſe proditum eſt. Philolaus enim ante Ariſtarchum clariuit: hic enim Philolai ſententiã ſequutus eſt ex Voſſio loc. cit. hinc Hicetas utrumque præceſſit; Laertius enim in vita Philolai ait, Hicetam ante Philolaum clariuiſſe. In æquivocationem inciſiſſe Voſſium cit. cap. 33. §. 8. pag. 150. puto, ubi prodit, quòd inter Pythagoræ dogmata, hæc ſententiã ſcit, terram moveri, itare Solem, & Cælum; additque Philolaum, & Hicetam eandem voluiſſe: ſed uterque eſt Pythagoræ poſterior: hanc enim opinionem non Pythagoras, ſed aliqui ex Pythagoricis amplexi ſunt: nullus etenim qui Pythagoræ ſententiã protulit, de hac opinione meminuit: non Laertius in ejus vita, non Abrahamus Gravius in hiſtor. Philoſophica lib. 2. non alius qui de Pythagoræ ſententiis ſcripſit. Pythagoricos verò, non Pythagoram hanc docuiſſe tradunt Ariſtoteles de Cælo lib. 2. cap. 13. & 14. Plutarchus in Numa, Ioannes Caramuel in Mathesi nova Syntag. 10. par. 1. de Aſtronomia ſpherica abr. 2. pag. 1391. Antonius Gordin Philoſoph. tom. 3. quaſt. 3. art. 1. & idem nec Voſſius de Philoſophorum ſectis cap. 6. §. 41. pag. 43. Huius opinionis noſtri Hicetæ etiam meminere Petrus Viſtorius var. lect. lib. 23. cap. 3. pag. 358. Inſtus Lipſius in Phyiologia Stoicorum lib. 2. cap. 19. Petrus Gregorius Toſolanus Syntag. artis mirabilis lib. 35. cap. 46. Conimbricenfes de Cælo lib. 2. quaſt. 5. art. 1. Fazellus dec. 1. de reb. Siculis lib. 4. cap. 1. pag. 102. Bonannus Syrac. Illuſtr. lib. 2. pag. 332. aliique. Sed hanc ſententiã à Nicolao Copernico in ſcholas revocatam, & à Galilæo Galilæi propugnatam, meritò à Sacra Romana Inquiſitione damnatam ſciimus, juſſu Pauli V. & Urbani VIII. 5. Martii 1616. & 22. Junii 1633. nam contra ſacras literas apertiſſimè pugnat. Hicetam Syracuſum in Catalogo auctori ſux mytologiæ Natalis Comes recenſet. Alia Hicetæ memorabilia vetuſta ætas obliteravit; ideoque nec ea, quæ ſcripſit innotescunt, nec tempus quo ſignanter clariuit. De eo præter citatos auctores mentionem habent Laſcaris apud Maurolycum in hiſt. Sicil. pag. 21. & Goltzius in hiſt. poſt. Sicil. pag. 86.

HIE-

HIERON Primus, sive senior Syracusanus Tyrannus lucis usuram accepit Syraculis. Patrem habuit Dinomenem, ac fratrem Gelonem Syracusanum. Cum autem hic Syraculas in sui ditionem redegisset, Gelæ Urbi Hieronem fratrem præfecit, ut testantur Herodotus *lib. 7.* alique ex nostris Siculæ historiæ Scriptoribus: quod anno primo olymp. 74. accidisse scribit Bonannus in *Syracus. illustr. lib. 2. pag. 347.* ex Diodoro Siculo, contra Pausaniam, qui *lib. 6. in descrip. Græciæ an. 2. olymp. 71.* evenisse tradit. Cum autem Gelo ad mortem properasset Syracusarum Imperium nostro Hieroni reliquit an. 3. olymp. 75. teste Diodoro *lib. 11.* & Eusebio in *Chronic.* ante Christum natum an. 478. teste Jo: Bapt. Ricciolio in *chron. reform. to. 4. ind. 1. pag. 176.* In ipso dominationis exordio depravatos mores patefecit; avaritiâ enim, ac sævitiâ se ipsum sædavit; ac omni humanitate, ac bonarum artium studio se alienum ostendit, ex eodem Diodoro cit. & Plutarcho, sed cum in gravem, ac diuturnum calculi morbum incidisset; sanitatem, ac mores simul immutavit; accersitis enim viris doctrinâ ornatissimis, præsertim Simonide, Pindaro, ac Bacchilide, horum colloquiis, ac consuetudine, dejecta naturæ ruditate, suavissimos mores induit. Magnificentiâ, ac liberalitate claruit; literisque eâ animi contentione operam dedit, ut omnes ævi sui sapientes superaverit, quod ex Æliano *var. hist. lib. 4. cap. 15. lib. 9. cap. 1. lib. 12. cap. 26.* Athenæo *lib. 14. cap. 21. pag. 656.* Plutarcho, Celio Rhodigino *lect. antiq. lib. 19. cap. 28.* aliisque colligimus. In bellorum æstu magnam felicitatem expertus, Catanam, Naxum, & Leontinum subegit: & cum Catanæ conditor haberi vellet, delero Catanæ nomine, hanc urbem Ætnâ vocari præcepit, & se Ætnæum appellari demandavit, ut scribit Diodorus *loc. cit.* & Strabo *lib. 6.* ideoque ipsum Pindarus in *olympicis*, & *pythiis* Ætnæum vocat: Ex eodem Diodoro citato habemus, quod etiam de Tirenis, Carthaginensibus, Anasila Regii, Messanæque tyranno, & Trasideo Agrigentinarum etiam tyranno triumphavit. Cum autem Syracusanorum conspirationes pertimeret, exploratores emittebat, qui civium colloquia observarent, ut ait Aristoteles *lib. 5. polit. cap. 12.* immò & Hermogenes in *compendio Rhetoricæ*, & Fazellus *dec. 1. lib. 4. cap. 1. pag. 96.* scribunt. Syraculanis mutua colloquia interdixisse: præcepitque ut si quæ essent communicanda, ea pedum in anuum, oculorumque nutibus indicarent: ex quo saltatio, ac gesticulatio primum apud Syraculanos orta est. Nil ipsi jucundius quam equos alere, ut in olympicis ludis decertarent: hinc tertium in iis victoriæ palmam obtinuit; quadrigis semel, bis celete: ideoque Pindarus Heronis triumphum cecinit in *olympicis od. 1.* & in *pythiis od. 1. 2.* & 3. Ad perennem harum victoriarum famâ, aliqua sunt cula numismata, quæ apud Philippum Parutam in *Sicilia numismatibus illustrata* habes *pag. 92.* & 93. ea Mirabella explanat in *Syracus. par. 2. pag. 71.* & 78. & ex ipso Marcus Maer in *explicat. numis. Paruta pag. 67.* & 68. Post ulti-

mam olympicam victoriam Syraculas remeans, inde Catanam adiit, ubi in morbum dilapsus, obiit an. 3. olymp. 79. postquam regnasset annos 11. mens. 8. ex Diodoro cit. Ex Aristotele verò *lib. 5. polit. annos 10.* Marianus Valguarnera in *antiq. Panorm. pag. 64.* an. 2. olymp. 78. defunctum ait, ante Christi Domini nativitatem, an. 465. ex Joan. Bapt. Ricciolio in *chron. cit. tom. 4. pag. 176.* ann. 467. Funus ingenti magnificentiâ celebratum, ac si verè fuisset Catanæ conditor, ut habet Diodorus *lib. 11.* Quæ verò Hieron moriēs Jovi Olympico voverat, Dinomenes filius statim explere curavit: currum enim æneum effecit ab equitibus vectum, cui vir infedebat, hac adjecta inscriptione apud Pausaniam in *descript. Græc. lib. 8.*

*Jupiter, Elæo rediit qui à pulvere victor,
Quadrigæque semel injuge bis, & equo,
Voverat hæc Hieron; natus monimenta parentis
Dinomenes posuit clara Syracosii.*

Quamvis autem Mirabella *Syracus. antiq. pag. 50.* scribat, currum Jovi Olympico, Syraculis venerato obtulisse, attamen ex ipsa inscriptione, & à Pausania *cit. lib. 6.* in tēplo Jovis in Græciâ exhibitum colligimus: aditque Pausanias Dinomenem duas etiam Hieronis statuas excitasse apud Olympiam, equestrem unam, aliam pedestrem: qui etiam ait, duas à Syraculanis in Hieronis memoriam statuas publicè constitutas; unâ à filiis. Sepulchrum etiam Dinomenes defuncto patri regiâ magnificentiâ Catanæ exstruxit, cujus reliquæ in vinea Hieronymi Portulso demirabantur, teste Carrera *volum. 2. hist. Catan. lib. 4. pag. 411.* & Jo: Bapt. de Grossis in *decat. Catan. tom. 2. cord. 6. mod. 9. pag. 37.* qui perperam Fazellum citant, hic enim de sepulchri rudibus haud scripsit. Hinc Mirbellæ lapsus agnoscimus, qui in *antiq. Syrac. par. p. pag. 50.* ait Dinomenem Hieronis cadaver Syraculas transtulisse, ibique sepulchrum excitasse unâ cum supra relata inscriptione. Fazellus enim ab ipso citatus haud Syraculis erectum scribit, ut contra Mirabella affirmat Bonannus *Syracus. illustr. lib. 1. pag. 244.* Carrera *cit. vol. 1. l. 4. pag. 410.* & 411. & de Grossis *loc. cit.* Sed parcendum Mirbellæ; ipsum enim decepit Fazelli interpres; nam ubi Fazellus ait *pag. 266.* Filius autem dicavit Dinomenes Syraculani patris monumentum, Remigius Florentinus perperam, vertit italicè: *fece il detto Dinomene il sepolcro del Padre in Siracusa.* Sed Catanæ fuisse hoc Hieronis sepulchrum clarè ex eodem Fazello habemus *dec. 1. lib. 3. cap. 1. pag. 64.* & *dec. 2. lib. 1. c. 4. pag. 267.* Goltzio in *hist. post. Sicil. p. 64.* & Strabone *lib. 6.* Catanenses enim à Hierone Leontinum translatis, ipso defuncto, Catanam regressi, expulsâ coloniâ, ibi à tyranno constitutâ, ejus sepulchrum solo æquarunt. Multa alia Hieronis, brevitati consulens, præmitto: sed de ejus doctrina addam aliqua. Vir fuit doctissimus, & non modò literis addictus, verum etiam & literatorum studiosissimus. Hinc Ælianus *lib. 9. de var. hist. cap. 1.* Græcorum doctissimum vocat, ac familiares ipsi fuisse Pindarum, & Simonidem testatur:

fiatur: quibus addit Bonannus *cit. p. 335.* Æschylum, Bacchilidem, Epicharmum, aliosque, in quos munificentiam effudit suam. Immo, ut Columella ait *lib. 1. de re rustica cap. 1.* Epicharmus Hieronis fuit discipulus: quod in rebus ad agricultum spectantibus intelligendum opinatur Bonannus *cit. pag. 265.* qui & rectè deducit acutissimo ingenio exornatum clariſſe; nam Gyraldus *dial. 9. de Poetar. hist. pag. 343.* ex Pindari Interpretibus tradit, quod Hieron Pindari carminibus Bacchilidis versus præferebat: hinc dum de eximiiſ hisce Poetis ſententiã præferebat, fatendum, præſtantiſſimo inſtructum ingenio eſſoruiſſe. Muſices ſtudioſus, Muſicos omnes mirã liberalitate completiebatur, ex Laſcari apud Mantoiycum *hiſt. Sicil. lib. 1. pag. 19.* Egregiis laudibus à nonnullis exornatur. Pindarus, Regem in cives benignum, Advenarum Patrem, & non invidum vocat: multaſque in ejus laudem ſcripſit, præter ea, quæ in editis carminibus legimus, ut Græci Scholiaſtes in Pindari vita teſtantur. Xenophon opus etiam elaboravit inſcriptum: Hieron, ſive de Regno, in quo Hieronem cum Simonide colloquentem introducit, multaſque ejus graviffima dicta recenſet. Aliquas etiam ipſius ſententias leges apud Plutarchum in *apophr.* ſcripſit Hieron ex Varrone *de re ruſtica lib. 1. cap. 1.* Columella *de re ruſtica lib. 1. cap. 1.* Andread Tiraquello *de nobilitate cap. 32. pag. 375.* & Bonanno *cit. pag. 334.* librum *De Agricultura.* Plinius inter eos collocat Auctores, ex quibus libros 8. 15. 17. & 18. excerptit, qui de animalibus, de arboribus, & agricultura pertractant. De eo etiam *lib. 18. cap. 13.* Hieronem illum, qui libros 22. *de rebus villicis* ſcripſit, alium à noſtro Hierone fuiſſe exiſtimat Bonannus *cit. pag. 336.* Scripſit etiam

Leſectum Lænicar, tum Doricar, quas Catana Urbi dedit, ex Fazello *dec. 2. lib. 1. cap. 4. pag. 264.* Legem etiam ſcripſit *de rerum conditione*, teſte Cicerone *lib. 5. in Verrem*, quam mirificè Tullius laudat, & acutam, ut à Siculo editam celebrat. Paſchalis Gallus in *Biblioth. Medica pag. 130.* ait: quod Hieron quædam in Chirurgia reperit ex Celſo *lib. 7.* ſed an de noſtro intelligendum, incertum eſt. Geſnerus in *Biblioth. pag. 344.* hunc Hieronem à Hierone Rege diſtinctum exhibet: ſed hoc Geſneri vitium eſt, qui paſſim Auctores multiplicat. Ex Hieronis, & Archimedis genere S. Luciam Syracuſanam Virginitatis, & Martyrii gloriã præclariffimam deſcendiſſe, teſtes ſunt Rivaltus in *vita Archimedis*, Jo: Baptiſta Ricciolius in *Chronolog. tom. 4. indic. 2. pag. 256.* & in *Chron. Mathemath. par. 2. ante Almageſtum pag. 30.* & Marianus Perrellus in *vita S. Lucie pag. 3.*

HIERONYMUS DE ANGELIS Ennenſis Societatis Jeſu, natus anno 1567. cum annum ageret 18. Panormum ſe contulit, ut Jurisprudentiæ ſtudiis operam daret: ſed animarum zelo æſtuans, anno 1585. Societatem amplexus eſt; ac magno animi ardore petiit, ut in Indicam Miſſionem mitteretur. Decurſo decennio tandem obtinuit, ut in Japoniam penetraret. Hinc cum Ven. P. Carolo Spinola 10. Aprilis 1596. ab Ulyſiponæ

portu ſolvens, poſt longam biennii navigationem, laboribus, ac innumeris reſertam incommodis, à ventorum vi in Braſilienſem plagam reſectus; inde à pyratibus in Angliam tractus, poſt unius noctis carcerem, ut Luſitaniam repeteret coactus eſt. Sacerdotio initiatus, cum novos Sancti Spiritus ignes concepiſſet, navigationem reſumpſit; ac tandem exoptatam diu Japoniam ingreſſus eſt anno 1602. Ibi ſtatim ac illius gentis linguam calluit, in animarum ſalute promovenda fervoris habenas laxavit. Hinc vel in convertendis ad Catholicam Fidem Gentibus, vel in firmandis, ac formandis neophytis, indefeſſo labore deſudavit: detexitque ſua, quibus exardeſcebat, apoſtolica incendia: ideoque etſi anno 1614. ab illis Provinciis unã cum ſociis expulſus, attamen ex Superiorum facultate, acceptã Japonicã veſte, & neglecto mortis periculo, clam ibi remanſit. Inter innumera vitæ diſcrimina numquam labores remiſit: & ut omnibus prodeſſet, ubique intrepidè, fervidèque excurrebat. Pluries vaſiſſimam Japoniæ regna periuſtravit. Firmiſſimo animi ro-bore immenſa voravit incommoda. Incredibile, penè videtur quot ærumnas, quot labores inſatiable animi conſtantiã exantlatos pertulerit: adeo ut nullus unquã ſocius invétus ſit, qui diu ejus labores exæquaret. Difficillima aggrediſſus, omnium primus catholica fidei lumen multas in regiones intulit, quas Evangelii præcones non dum attingerant: in ampliſſimas enim Provincias Mindanorum, Cagnicaſum, Mongami, Nambru, Sumgara; & in Regna Yehigo, Deva, Sango, Maſumai, ſeu Yezo extra Japoniæ fines tranſiit: ibique ejus operã primùm fidei lumẽ eſfulſit. Ipſe etiam primus, propè inacceſſis itinerum periculis ſuperatis, Chriſti fideles Meaco, Ozaca, & Facolo exilio pulſos, in extremas Japoniæ plagas viſitavit, ac ſpiritus ſolatio affecit. In Camenſi Regno vix centum veræ fidei cultores invenit: ipſe vero brevi tẽporis lapſu ſupra decem millia ad evangelicam veritatem traduxit; ac ſacris baptiſmatis aquis abluir: eaque perpetravit ſolus, quæ ad centum operarios deſaticandos ſateſſent. Demum anno 1623. recrudefcente in Chriſtianos Xoguni Imperatoris ſeyitiã, ac præſertim in Evangelii Miniſtros, eorundemque hospites, noſter Hieronymus cum omne deſperafſet effugium, ut hoſpitum ſuum liberaret, Japonicam veſtem, quã diu delitnerat rejecit, ac reſumpto Societatis habitu, ſpontè Gubernatori ſe obtulit: ideoque poſt nonnullas artiſſimi carceris ærumnas, tandem ad ignem damnatus eſt, unã cum aliis 49. Chriſti militibus, quorum ipſe Dux fuit. Hinc eo apoſtolico pectore, quo per anno 22. indefeſſo labore pro fidei amplificatione deſudaverat, inter flammas pro Chriſti Domini gloria vitã abſolvit in Civitate Jendo 4. Decembris 1623. ætatis ſuæ anno 56. De hoc fidei catholica Athleta vide Rochum Pirum *not. Eccl. Catan. pag. 97.* Daniælem Bartolum in *hiſt. Societ. par. 2. lib. 4. pag. 65. & ſeq. & 181. & ſeq.* Alegambe in *Biblioth. Soc. Jeſu pag. 337. & in Catalogo Religioſorum Soc. Jeſu, qui pro Catholica fide, ac pietate interempti ſunt, in calce*

calice ejusdem Bibliothecæ pag. 570. & in libro *Mortes Illustres* pag. 351. Philippum Labbeū in *Chronolog. Pinacoth. Scrip. Soc. Jesu* pag. 347. Joannem Rhō in *var. virtutum histor. lib. 2. cap. 2. pag. 204.* Joannem Nadaſi in libro *dies memorab. 4. Decembr. pag. 306.* Vincentium Coronellum in *Biblioth. tom. 3. nu. 2945. pag. 768.* Antonium Natalem de *Celeſti converſ. par. 2. cap. 9. n. 359. pag. 253.* Felicem Gerardum in *Diar. 4. Decembr. pag. 184.* Abbatem de T. in libro gallicè ſcripto *hiſtoria Eccleſiaſtica Japoniæ tom. 2. lib. 16. p. 429.* Dominicum Albertum in *hiſtoria Sicula Soc. Jesu par. 1. lib. 4. cap. 2. pag. 293. & lib. 6. cap. 17. pag. 713.* alioſque. Scripſit ex Alegambe

Brevem Relationem de Regno Yezo, anno 1621. quod ipſe Sociorum primus luſtravit, atque illuſtravit Chriſti doctrinā ultra Japoniam ad Euro- Africū. Italicè prodiit hoc titulo. Relatione del Regno di Yezo. Romæ, & Meſſanæ apud Blancū 1625. in 8.

HIERONYMUS APREA Panormitanus, Patriſti genere ortus, amœnioribus literis claruit: à latina Poëſi præſertim celebrant, quā ita excelluit, ut à ſtyli cultu, velut novum Horatium exſtimatum fuiſſe teſtatur Franciſcus Baronius de *maeſt. Panorm. lib. 3. cap. 3. pag. 115.* Scripſit ex eodem

De Temporum caligine libros tres.

De Veſte nuptiali libros tres.

De Celeſti lumine libros duos.

De Tempore librum unum.

D Eternitate librum unum.

De Ancilla altiſſima librum unum.

De Virgine Deipara.

aliaque poemata. Aliqua fragmenta ex libro de *noctis caligine* idem Baronius adducit *lib. 1. p. 192. 196. & 206.*

HIERONYMUS AVILA Syracuſanus Baro Buſcaliæ, lucem aſpexit anno 1505. natus ex Antonino Avila nobili Syracuſano & Simeona Vitale. A teneris annis cū literis operam navaret, ſtatim nobiliſſimam ingenii aciem, vividæque ejusdem dotes omnibus patefecit. Incunte ætate literarum ſtudiis ſemper addictus, ex inſita quadam naturæ propenſione, poeticas amœnitates complexus eſt: hinc latinā, Etruſcā, ac vernaculā linguā innumera emiſit, mirā ingenii facilitate, carmina. In hiſtoricorum libris ita verſatus fuit, ut vivens Chronicon paſſim vocaretur; ac feliciffimā inſtructus memoriā, quidquid ſemel legerat, petentibus fideliter exponeret. Graves, moſtrosque coluit mores, immò humiles, nam ab omni inani ſæculi faſtu ſemper alienus vixit. Adverſæ fortunæ injurias expertus, ſæpius à paupertatis anguſtiis urgebatur: ex ſuo enim ſeudo nonniſi tenues extrahebat proventus: ſed virtute, ac Poëſi innumeros amicos magnæ auctoritatis, & ex primaria nobilitate, ſibi conciliavit; quibus, tum ex diſtorum acumine, & promptis, lepidiſque reſponſionibus, tum ex ſeſtivali conſuetudine, quā omnes exhilarabat, gratiſſimus fuit: ideoque ſæpius ejus paupertatis ærumnas amici repellabant. Apud Leonardum Orlandinum in *diſcurſu de Roſario Jo: Antonii Brandi Biblioth. Sicula Tom. I.*

pag. 474. edito cum eodem Roſario, lego Hieronymum *Piè di lebro* Poetam Syracuſanū ex quadam Sicula cantiuncula, Baroniā Buſcaliæ donatum: nec alium à noſtro Hieronymo puto: at licet Hieronymum *Piè di lebro* vocet, ambiguitate laboraſſe credendum; nam uxorem habuit *Blancam Piè di lebro* nobilem, ac prudentem mulierem, ex qua filios non ſuſcepit. Feſtivali naturam in Siculis cantionibus clare detexit: cū enim ante Antonium Venetianum celeberrimum Siculæ Poëſis Principem, magna cum laude cecinisset, in ludicro ſcribendi genere, ex prudentiorum ſententia, primatum obtinuit: in his enim cantionibus acumina, ſaleſque mirificè aperuit. Nec his morum gravitatem eliminavit: nec chriſtianæ pietatis ſtudia neglexit; nam Dei cultui addictus, in Eccleſias frequenter verſabatur, ubi orans, lachrymis obrutus non rarò viſus. Ingraveſcente ætate à tenaciſſimæ paralyſis moleſtiis vexatus, inter proprios lares ſe continere coactus eſt: ideoque ad ſolitudinis, & ægri tudinis incommoda levanda, Ovidium imitatus, qui carmina de Triftibus edidit, librum vernaculā linguā ſcripſit, quo proprias ærumnas, ægri tudinis, ac paupertatis calamitates, amicorumque amiſſionem deſſavit. Tandem annum agens 62. deceſſit Syracuſis 2. Februarii 1567. & in Eccleſia S. Dominici ſepelitur. Ipſius laudes habes apud Octavium Cætanum in *animad. ad tom. 2. SS. Siculorum pag. 83.* & Joſephum Galeanum in *Muſis Siculis par. 1. pag. 148.* Innumera ſcripſit, ſed omnes ejus cantiones, capitula, eclogas, ac diſteria, unā cum memorato opere, cū ad mortem properaret, igni tradidit: eaque tantummodo eſſugium videre, quæ apud amicos ſervabantur. Sed non ambigendum cantionum Sicularum numerum, octo millium numerum attigiffe: ex his ſolū publici juris habemus:

Canzoni Siciliane. In Muſis Siculis parte prima Panormi apud Buam & Portam novam 1645. in 12. & iterum, apud Joſephū Biſagniu 1662. in 12.

Canzoni Siciliane burleſche, In eiſdem Muſis parte 3. Panormi apud Biſagnium 1651. in 12.

Servatur apud me liber m. s. in quo plura cantionum centena ejusdem Hieronymi habentur, inter quas etiam hæc jam edita complectuntur: & in ipſo libri veſtibulo extat ejus vita, quam à Franciſco Baronio, & ipſius Baronii manu exarata opinor, quod & viri etiam eruditi obſervarunt.

HIERONYMUS AVSILIA Aleamenſis Sacerdo, vir morum integritate, ac virtutibus clarus: ejus operā Alcamī domus Puellarum Orphanarum anno 1632. fundata eſt, teſte Pirro *not. Eccl. Mazar. pag. 581.* edidit Italicè

Eſercitii Spirituali di dieci giorni. Panormi apud Petrum Iſolam 1654. in 12.

HIERONYMUS BASILICO Meſſanenſis Juris utriuſque doctōr, vir doctrinā inſignis. In ſupremis Siciliæ, & Caſtellæ in Hiſpania ſubſelliis cauſarum patronum egit magna cum doctrinæ laude: & anno 1669. Judex Curie Straticoti Meſſanæ præſuit. Jurisprudentiæ amœniorum litera-

M in

rum

rum studia sociavit: & eruditione, eloquentiâ, Poesi claruit, in Academia Officinæ Mellanenſi, & Reaccenſorum Panormi adſcriptus. Obiit Matriti circa annum 1670. Hujus meminere Vinc. Ferratottus de præ eminentiis Straticoti Meſſanenſ. p. 139. Petrus Anſalonius de ſua Familia pag. 173. Placidus Reina in hiſt. Meſſanæ par. 2. pag. 520. & Vincentius Coronellus in Bibliotheca tom. 5. n. 1608. pag. 518. ubi ex typographi incuriâ Hieronymus Baſilius vocatur. Edidit

Deciſiones Criminales Magnæ Regiæ Curie Regni Siciliae. Hiſpali 1699. in fol. & Florentiæ apud Joannem Philippum Cecchi 1691. in folio. Opus hoc latino, non Hiſpano idiomate ſcriptum omnibus patet: hinc perperam ex quodam librorum indice in Hiſpania editorum, deceptus Nicolaus Antonius in *Biblioth. Hiſp. tom. 2. pag. 675.* Hieronymum inter Hiſpanos ſcriptores adnumeravit, & opus hoc Hiſpano idioma- tē edidiſſe, falſo putavit.

Panegyricum Excell. Joanni Eſcervardo Nidhardo Regine à cōfeſſionibus ſcriptum. Matriti 1668. in fol. Italicè

Il Fato nemico all' armi Franceſi in Sicilia diſcorſo accademico. Panormi apud Dominicum Anſelmū 1655. in 4.

Gli Anelli di S. Agata diſcorſo Accademico. Meſſanæ apud Hæredes Petri Breſ 1654. in 4.

Le Dame Guerriere diſcorſo Accademico ſopra la caccia delle Quaglie, che ogn' anno ſi gode in Meſſina. Panormi apud Dominicū Anſelmum 1661. in 4.

La Ruota degli humani avvenimenti, cioè la Divina Provvidenza ſcherzante ne i raggiri degli affari dell' Univerſo. Diſcorſo Accademico. Ibidem apud eundem 1662. in 4.

Gli Applauſi della Sicilia al governo dell'Ecc. Sig. D. Franceſco Caetano Duca di Sermoneta &c. Vicerè, e Capitan Generale per ſua Maieſtà Catolica in queſto Regno di Sicilia, Panegirico. Meſſanæ apud Paulum Bonacotam 1663. in fol.

Diſcorſo Accademico per la Lettera di Maria Vergine a' Meſſineſi, ex Reina loc. cit. Hiſpanè, & Italicè

Felicitades de Eſpaña, y del Mundo Chriſtiano. Ap- plauſo Panegirico en la publica, y real acclamacion de la Mageſtad del Rey Nuoſtro Señor Carlos Segundo, compoſto en dos lenguas Caſtellana, y Italiana. Matriti apud Paulum la Val 1666. in fol.

HIERONYMUS BONONIA Panormitanus, nobili genere ortus, Fabii, & Lauriæ Bononia ſeptimus filius, vir prudentiâ, virtute, ac literarum ornamentis inſignis. Multa in eccleſiaſtico ordine obtinuit, nam primū Eccleſiæ Melitenſis, inde in Regio D. Petri Sacello Palatii Panormitani an. 1516. poſtmodum in Metropolitana Panormi Eccleſia Canonicus fuit, & Abbas S. Joannis de Eremitis. Abbatia etiam S. Philippi de Grandis donatus an. 1524. ac Caroli V. Imperat. Capellanus electus eſt anno 1527. cui acceptiſſimus vixit: hinc ab eodem Imperatore Abbatia S. Mariæ de Raccamadore anno 1528. ac Prioratui SS. Trinitatis Deliz præſtitur, aliſq; ampliſſimis donis fuit cumulatus. Tandem anno

1541. ad Episcopalem Syracusanæ Eccleſiæ ſedem evectus eſt. In moderanda ſibi credita Eccleſia laudatiſſimi Præſulis partes explevit: eodem enim anno Sicilia terramotu concuſſa, cum ejus vim maximam pertuliſſet Syracuſana Civitas, & multa ejus ædificia corruiffent, Hieronymus, qui tunc Mœnis aderat, ut Diœceſim Paſtorali ſolertiâ luſtraret, eſi in magno vitæ diſcrimine verſaretur, attamen Syracuſas advolavit, populoſque ad veræ pœnitentiæ ſtudia excitavit: lacrymis, ſupplicationibus, aliſque Chriſtianæ pietatis argumentis Numinis iram avertit, quæ repetitis concuſſionibus Urbem ſolo æquandam minabatur. Hinc in gratiarum actionem Hieronymus, ad divinum cultum augendum, tres in Eccleſia Cathedrali Canonicos inſtituit. Montem pietatis ad levandam pauperum inopiâ excitavit. Moniales ad arctiorem vitæ rationem inflexit; aliumque Virginum Cœnobium erexit. Mœnis Canonicorum Collegium fundavit, aliaque tanto Præſule digna patravit. Electus à Carolo V. ut Concilio Tridentino adeſſet, pro itineris ſuppeditiſ Abbatiam Sacræ Maſionis Panormi obtinuit, ac etiam mille aureos: & à regiorum contributionum ſolutione liberatus eſt an. 1549. Ideoque unâ cum Petro Tagliavia Archiepiſcopo Panormitano ad Concilium profectus, ſeſſioni 1. & 8. interfuit, ac ſuam eximiam doctrinam, in florentiſſima Patrum Corona detexit. Ad Eccleſiam reſſus, ſtatim ea, quæ Patres decreverant, ſanctionibus ſynodalibus anno 1553. obſervanda præcepit, aliaque ad Eccleſiæ utilitatem edidit. Sed Romam accerſitus à Paulo V. ut ad eminentioris dignitatis faſtigium eveheretur, Panormum pertransiens, 16. Julii 1560. vitam abſolvit, & in Eccleſia S. Franciſci Min. Conventualium ſepelitur, ubi ejus effigies contra ſuggeſtum omnibus patet: ibique hæc legitur inſcriptio.

Hic, ubi Joannes ſibi, & inclita genti ſuæ Bononia Beccatella Britannia oriunda tumultum p. ad dirimendas inter ſuos lites, & ne quis ibidem contumularetur; Hieronymus Bononius Fabii filius Episc. Syrac. SS. Trinitatis, & S. Maſionis Teutonicorum Abbas ſitus eſt. Cujus oſſum locus ne ob mutatam interiorem veteris templi faciem ignotus aliis pateret, D. Gerardus Bononius hunc lapidem viri clariſſimi monumento, & familia ſplendori proſpiciens, ſta- tuit.

De hoc Præſule vide Abb. Pirrum not. Eccleſ. Syracuſ. pag. 190. & lib. 4. pag. 98. Bernardinum de Bononia in deſcrip. ſuæ famil. pag. 30. Baronium de maieſt. Panor. lib. 3. pag. 135. & in Sicula Nobilit. Amphiteatro pag. 6. Michaellem Juſtinianum in Archiep. Episc. & Theologis Concilii Tridentini, indic. 3. p. 373. & P. Dominic. Albertum in hiſtor. Sicula Soc. Jeſu par. 1. pag. 75. Edidit opus inſcriptum:

Synoda lex. Conſtitutiones Syracuſanæ Eccleſiæ ex ſcripturis, canonibusque decerptæ per Reverendiſs. in Chriſto Patrem Dominum D. Hieron. Bononium ejusdem Eccleſiæ Antiſteſtem plena Synodo promulgatæ die 8. Meiſis Septembris. 1553. Panormi excudebat

bāt Nob. Jo. Matthæus Mayda 1555. in 4.
 Alios à noītro puto hī, qui Hieronymi Bononia
 nomine edidit: *Apologia pro Plinio. Teruifi* 1479.
 in fol. ex Indice Bibliothecæ Barberinæ tom. 1.
 pag. 172. & *Vitam B. Hieronymi prosā, & versu,*
 ex Teleserio in *Catalogo librorum* pag. 130.

HIERONYMUS BRANCIUS nobilis Panormitanus ex equestri ordine S. Stephani: à teneris annis literis addictus, ac doctoralis utriusque Juris laureā insignitus, doctrinā, & eruditionē clarissimus effulsit. Magna cum laude Sindacum Senatus Panormitani egit, cujus etiam aliquando à secretis fuit. Patriæ amantissimus ejus jura, ac amplissima privilegia contra invidorum cavillationes tum voce, tum calamo imperterrito pectore propugnauit. S. Officii Regni Siciliæ etiam fuit Consultor. His in muneribus præclare obitis eximiam detexit doctrinam. Politioribus etiā literis egregiè excultus, eloquentiā, ac poesi excelluit: & singulares ingenii dotes in Accensorum Academia Panormitana adscriptus, patefecit. A literarum præstantia, moribusque integerrimis laudatus, Siciliam pro Rege Moderantibus, viris Principibus, ac Literatis gratissimus, vniuersalem æstimationem promeruit. Dum multa ad Patriæ gloriam moliebatur, decessit Panormi 14. Junii 1587. & Senatu Panormitano, aliisque equestri ordinis civibus comitantibus, in grati animi argumentum, sequenti die ad Ecclesiam S. Francisci Fratrum Minorum Conventualium delatus est. Ipsum laudant Leonardus Orlandinus var. *imaginum lib. 1. pag. 23.* cujus etiam meminit *lib. 3. pag. 48.* & *lib. 3. pag. 66.* Vincentius de Joanne in *Panorm. Triumph. lib. 12. pag. 124.* & Hippolyt. ab Hippolyto in *embl. pag. 52.* Edidit Italicè.

Discorso intorno alla difesa d'alcuni Privilegi della Città di Palermo all' Illustriss. & Eccellentiss. Signor Conte d'Alba d'Alife Vicerè, e Capitano Generale per Sua Maestà nel Regno di Sicilia. Panormi apud Joannem Franciscum Carraram 1586. in 4.

In epistola nūcupatoria aliud opus latinè exaratum promittit ad eorundem privilegiorum defensionem, quod morte præventus ineditum reliquit.

Oratione fatta per la liberatione della sua Patria Palermo dalla Peste l' anno 1576. con alcune Rime nel fine. Panormi 1576. in 8. suppresso Typographi nomine.

Rime in libro: Rime degli Accesi di Palermo libro secondo. Ibidem apud Joannem Matthæum Maydam 1573. in 8.

La Nemesi, e'l Cielo Intermedii secondo, e terzo. Panormi 1573. editis una cum opere Comico Antonii Usodimare, quod coram Marco Antonio Columna Siciliæ Prorege, ut recitarent demandavit Senatus Panormitanus, pro quibusdam victoriis à Philippo II. Catholico Rege acceptis. Reliquit etiam m. s.

De Familiis Panormitanis, quod opus nescio ubi delitescit, cujus servabat Præfationū D. Josephus Castelluccio Panormitanus. In hujus operis laudem extat Epigramma Philippi Paruta in suis m. ss. operibus, cujus titulus: *de Hieronymi Brancis opere de Nobilitate.*

Vidi etiam Panormi

Controversarum Questionum decadem secundam in duo volumina m. ss. in fol. distributam in Bibliotheca U. J. D. D. Rosarii Frangipane.

HIERONYMUS BRANCIFORTIUS nobilissimus Panormitanus, Cameratæ Comes, & eques Ordinis Alcantaræ. Ad animi oblectamentum tum Musas, tum Musices delicias egregiè coluit. Claruit literis instructissimus anno 1600. Hujus extant aliqua in libro musicis modulis expresso, cui titulus: *Infideli Mdrigali à 5. voci di diversi Autori Siciliani.* Panormi typis Joannis Baptistæ Maringo 1603. in 4. Aliqua etiam ipsius carmina vidi apud Mauritium de Gregorio, in *Rosario Centum Poetarum* pag. 253.

HIERONYMUS CARAFA Panormitanus Societatis Jesu: vir à virtutum splendore clarissimus. Vivit Panormi dum hæc scribimus anno 1707. octogenario major, doctrinā, ac regulari perfectione insignis. Edidit Italicè suppresso nomine

Le Meraviglie del SS. Sacramento dell' Altare, in cui Gesù onnipotente si hà dato à diuedere in forma hor d'amabile, e gratioso fanciullo, ed hor di bello, e tenero bambino. Panormi apud Marinum 1701. in 12.

HIERONYMUS CARYBDUS nobilis Messanensis, edidit Italicè:

Tragedia, o vero Rappresentatione di S. Placido. Messanæ apud Faustum Bufalinum 1592. in 8.

HIERONYMUS LA CHIANA Panormitanus, Societatis Jesu, natus anno 1590. Societatem amplexus est 30. Septembris 1608. in qua quatuor votorum professionem emisit primo Junii 1625. Exactis Philosophiæ, ac Theologiæ studiis, reliquum vitæ in explanandis, ac tradendis Mathematicis disciplinis impendit, quibus instructissimus fuit: easque semper cum auditorū planctu, & admiratione docuit. Diu edendorum librorum censor fuit pro Archiepiscopis Panormitanis, & Regni Præsidibus. Ob ingenii præstantissimi aciem, doctrinam, aliasque animi dotes, omnimodā promeruit æstimationem. Decessit in Collegio Panormitano 8. Julii 1664. Edidit suppresso nomine

Opusculum, quo probat substantiam Corporis Christi, quæ sub speciebus Panis continetur, non posse appellari Imaginem Corporis Christi. Panormi in fol. omissis anno, & Typographi nomine.

Ipsius etiam servantur m. ss. in Bibliotheca Collegii Soc. Jesu hæc alia, nempe

De Generatione Tom. I. Physica.

HIERONYMUS CLARUS MONS Leontinus, Medicus Doctor, floruit Neapoli anno 1636. Edidit Italicè

Compendio del suo Elisir Vita ridotto in polvere. Florentiæ 1620. Genue 1628. in 4. & Neapoli apud Secundinum Roncaliolum 1633. in 4.

Osservazioni, e brieve discorso del contagioso mal di Canna. Che cosa sia questo male, e da che proceda, e come, e con che si debba curare. Neapoli apud eundem 1637. in 4.

Dichiarationi contro il sommario metodo di D. Gio:

M m 2

Auto-

Antonio Bianchi, e contro il discorso di Pier Francesco Giral dini sopra la sua ritrovata polvere, che si stimata Belzuar minerale. Genue apud Josephum Pavonum 1627. in 4.

HIERONYMUS COMES Syracusanus, ut ipsemet in editis opellis pluries fatetur, non Leoninus, ut ait Philadelphus Maurus in *hist. SS. Alphii Philad. & Cirini lib. 1. cap. 10. pag. 72.* & Philadelphus Magnos in *epist. nuncup. Proserpine Raptæ pag. 11.* & alibi. Pictor fuit non ignobilis, & Poeta eximius; vernaculâ enim linguâ multa lepidè, argutèque scripsit: ideoque cum aliis, qui in hoc Poësis genere excellere, meritò recensentur ab Academico Aldeano, idest Nicolao Villano in *discursu de Lirica Poësi pag. 74.* Claruit Panormi circa annum 1635. Ejus opellas maternâ linguâ scriptas, ac Panormi, & alibi recusas, hand indignas opinor, quòd in hac nostra Bibliotheca exhibeantur. Scripsit

Lo Svergognato in terza rima Siciliana. Panormi apud Joannem Baptistam Maringum 1618. & Petrum Coppolam 1660. in 8.

Il Bravazzo in terza rima Siciliana. Ibidem apud eundem 1635. & 1658. in 8.

Il Filosofo Grossale in terza rima Siciliana. Ibid. apud Rossellium 1633. & apud Coppolam 1658. in 8.

Trattato dell' Instabilità humana. Ibid. apud Boffium 1659. in 8.

Laudi del Mal Francese. Ibid. apud Rossellium 1634. & apud Petrum Coppolam 1668. in 8.

La Vita dell' Huomini mali maritati in terza rima Siciliana. Ibid. apud Rossellium 1630. & Coppolam 1662. in 8.

Extant apud me hæc alia in. ss.

La Vita dell' amari Liniganti in terza rima Siciliana. in 4. opus amplissimum, & lepidissimum.

Discorso sopra la compra d' un Giardino in terza rima Siciliana. in 4.

Discorso della Vita humana in terza rima Siciliana. in 4.

HIERONYMUS DAGRONETTUS Catanensis, Pharmacopola, ac Chemicus expertissimus. Claruit anno 1619. Edidit Italicè

Raccolta di varii secreti. Mellanæ apud Petrum Bream 1618. in 12.

HIERONYMUS ERRANS v. Hieronymus Politienſis.

HIERONYMUS FAZELLUS Panormitanus, ut ex suorum operum inscriptione, ejusque effigie in Cœnobio S. Dominici Panormi omnibus patet: quod etiam affirmat Hyac. Môtaltus in *hist. S. Dominici Provincia Siciliæ* m. s. Thomæ Fazelli Saccensis, historiæ Siculæ scriptoris celeberrimi, fuit frater: ideoque Rocchus Pirrus not. *Eccl. Agrig. pag. 337. & 339.* Saccensem putavit. Adoleſcens Prædicatorum Ordini nomen dedit, in quo doctrinâ, & eruditione instructissimus floruit. Gravioribus disciplinis excultus easdem insigni cum laude docuit, ac Magistri lauream obtinuit. Apud S. Inquisitionis Siculæ Senatum Cōſultor, & librorum censor claruit. Concionatoris munere functus, ob eximiâ eloquentiam amplissimum sibi nomen comparavit. In sacris literis

versatissimus, difficillimas quæstiones facili negotio mirabiliter enodabat. Ter Panormitanum Cœnobium S. Domini gubernavit, nempe annis 1551. 1561. & 1571. ibique magnâ nominis famâ effulsit, ac decessit circa annum 1585. ex Montalto cit. perperam Pirrus anno 1502. floruisse ait. De eo etiam Possevinus in *appatu sacro tom. 2. p. 30.* Jo: Michael Pius de *Viris illustr. Ord. S. Dominici par. 2. lib. 4. pag. 283.* Ambrosius Altamuranus in *Eiblioth. Domin. pag. 361.* Antonius Lusitanus in *Eiblioth. Prædicat. pag. 115.* Auber. Miræus in *Eiblioth. tom. 2. cap. 105.* A Joanne Clesio in *elencho Viror. literatorum pag. 542.* inter illustres viros recensetur. Edidit Italicè

Prima parte delle Prediche Quaresimali. Panormi apud Joann. Mathæum Maidam 1575. in 4. & Venetiis apud Guerram 1592. in 4.

Seconda Parte delle Prediche Quaresimali. Venetiis apud eundem 1592. in 4.

Altamuranus, & Possevinus præter Cōciones quadragesimales editas Panormi ann. 1575. alios tomos duos Concionum edidisse scribunt Venetiis 1592. sed easdem recusas esse incomperum est. In Bibliotheca S. Dominici Panormi servantur in. ss. hæc alia opera, nempe

Commentaria in Psalmos Davidicos. Volumina XII.

Commentaria in Evangelium Marci. Vol. VIII. in 4.

Commentaria in Acta Apostolorum. Vol. IV.

Sermones. Tom. I.

De Indulgentiis. Tom. I.

Scripsit etiam ex Pirro cit. opus quod non absolvit inscriptum

De Regno Christi: sed hoc opus ab Altamurano cit. pag. 317. & Possevino in *apparatu tom. 3. pag. 305.* Thomæ Fazello fratri adscribitur.

HIERONYMUS FERLITUS Panormitanus Poeta insignis, quem meritò laudat Hieronymus Ruscellus in *disc. 3. contra Ludovicum Dulcem pag. 210.* Claruit, eodem tēpore quo idem Ruscellus, nempe anno 1553. Hujus meminit eximius vir Joannes Marius de Crescimbene in *hist. Poës. vulg. lib. 4. pag. 275.* Superfunt hujus Poetæ Italicè *Rime* in libro inscripto: *Rime di diversi eccellenti Autori raccolti da Girolamo Ruscelli libro sesto.* Venetiis apud Joannem Mariam Bonellum 1553. in 8. & p. 138. & in libro cui titulus: *Tempio alla Sign. D. Giovanna d' Aragona fabricato da tutti i più gentili spiriti, e in tutte le lingue principali del mondo.* edito per eundem Ruscellum Venetiis 1565. & pag. 76.

HIERONYMUS FIMIA Catanenſis juris utriusq: doctor, qui ob singularem doctrinæ eminentiam passim, Aquila volans appellabatur. Assiduus studiorum vigiliis, magnum nomen, ac auctoritatem sibi comparavit. Ob feudorum præsertim doctrinam, singularem æstimationem assequutus est. In Catanensi Academia Cæsarea jurâ publicè explanavit magna cum laude: hinc meritò honoribus insignitus, pluries ad Magnæ Regiæ Curia subſellia Judex ascendit. Regii Consiliarii munere fuit etiâ cohonestatus, ac Fiscus Patronum egit. Obiit Panormi 18. Augusti 1549. & in Ecclesia S. Mariæ Angelorum Minorum Obſervan-

servantium S. Francisci sepelitur. Hujus cum laude meminere Gattias Mastrillus *lib. 1. decis. 43. n. 3.* Franciscus Milanensis *lib. 1. decis. 8. num. 320.* Cosmas Nepita *ad consuet. Catanæ pag. 7. in proæmio n. 40.* Petrus Ansalonius *de sua familia pag. 279.* Jo: Baptista de Grossis *in decac. Catan. to. 2. p. 147.* Edidit

Additiones super Ritu Regni Sicilia. in Commētariis super Ritu collectis à Marcello Conversano. Panormi apud Angelum Orlandū, & Decium Cyrillum 1614. in fol.

Ad Bullam Apostolicam Nicolai V. & Reg. Prag. Alphonsi de Censibus Additiones. Apud Petrum de Gregorio *de Censibus.* Panormi typis Jo: Ant. de Franciscis 1609. in 4. & iterum apud Franc. Ciotum 1622. in fol.

Apostillas in Cap. Volentes. Ex Grosso cit. & Milanense *lib. 1. decis. 8. n. 46.* qui ipsum citat. *lib. 1. decis. 1. n. 113. & decis. 8. n. 99. & 110. In causa feudi Casba.*

Consilia Feudalia, quæ m. ss. asservabantur à Mauro Burgio, ut ipse tradit in libro *de laudemio par. 2. i. spec. 13. num. 8.* Hinc Mastrillus cit. *decis. 56. num. 26.* citat. *Consilium in causa feudi Gaspar.*

Consilium pro Vincentio Corbera, citatur à Milanense *lib. 1. decis. 8. n. 320.* quod in fine ejusdē decilionis integrum edidit à pag. 63. ad 71.

HIERONYMUS FRASSIA Messanensis Sacerdos, Sacræ Theologiæ Doctor. Graviore literas coluit, & in publico Messanensi Lyceo Metaphysicam docuit. Amœnioribus etiam literis ornatus, Academiæ Officiæ nomen dedit, ac poesi claruit circa annum 1646. Ipsum laudat Placidus Reina in *hist. Messan. par. 2. pag. 521.* ex quo anno 1668. jam mortuū colligimus. Edidit Italicè

La Passione di Christo Nostro Sig. Poema Drammatico. Messanæ apud Jacobū Matthæi 1646. in 12.

Orationem pro Arca argentea S. Placidi. Ex Mauro in *sua Messana cap. 21. pag. 156.*

HIERONYMUS GAGLIARDUS Narensis Ordinis S. Mariæ de Monte Carmelo, Sacræ Theologiæ Magister, vir doctrinā, morum innocentia, & virtutum exemplo insignis. Philippi II. Catholici Regis æstimationem promeruit, apud quē ab eleemosynis fuit. Ab eodem aureorum ducentorum annuam pensionem accepit, cujus operam patrium Ordinis sui Cœnobium extruxit. Apud Bibonenses Duces magnā veneratione etiam floruit anno 1590. De eo Rocchus Pirrus *not. Eccl. Agrig. pag. 346. & 349.* qui scripsisse ait:

De rebus moralibus: at ex Narensum Relatione duo edidit volumina, unum *de Philosophia,* aliud *de Morali Theologia.*

HIERONYMUS GANDOLPHUS Panormitanus Societatis Jesu, natus anno 1629. in Societatem admissus est anno 1645. cui quatuor votorum Sacramento se adstrinxit. Emensis studiorum spatiis cum omnimoda ingenii felicitate, præter humaniores literas, ac Rhetoricam, summa cum laude philosophiam docuit. Iterum electus ut eandem facultatem in Panormitano Collegio traderet, cum ad philosophicam palestram sese pararet, conceptam ipsius spem mors elusit;

pridie siquidem instaurationis studiorum in morbum lapsus, paulo post in eodem Collegio decessit 8. Novembris anno 1668. Vir quidem magnæ expectationis, qui cum doctrina, & ingenii præstantia solidam virtutem sociaverat. Edidit.

Tributum doloris in funere Philippi IV. cognomento Magni, Hispaniarum, & Sicilia Regis oratione funebri persolutum. Panormi apud Augustinum Bossium 1666. in 4.

Italicè

Panegirico nel monacarsi D. Girolama de la Costa, e Romano nel Monastero di S. Chiara di Termine. Panormi apud Josephum Bisagnium 1662. in 4.

Ex Hispana in Italicam linguam vertit

La Bellezza di Dio descritta dal P. Eusebio Nierimberg della Compagnia di Giesù. Ibidem apud eundem 1662. in 12.

HIERONYMUS GERMANUS Panormitanus Societatis Jesu, lucem aspexit anno 1568. & annum agens 18. Societati nomen dedit an. 1586. Postquam octennio humaniores literas docuisset, animarum salute æstuans in Chio Insula maris Ægei missus est; ibique per annos 22. ferventissimā in animarum beneficio navavit operam. Vir à morum candore, ac singulari vitæ innocentia laudatissimus. Virginali puritatem usque ad supremum vitæ spatium intemperatam servavit. Cum jam senescente ætate Superiorum jussu in Sicilia remeasset, ut fractas jam vires instauraret, paulo post ægritudine preliis, piissimè decessit Panormi 27. Decembris 1632. De eo Bibliotheca Soc. Jesu *pag. 341.* Edidit Italicè

Vocabulario Italiano, e Græco-volgare. Romæ typis Zannetti 1622. in 8.

Apud Vincentium Auriam servatur m. ss.

De Joseph historia dialogus Monteregali habitus, cum aliis carminibus, nempe: *Egloga pastoralis in obitu P. Francisci Staiti Messanensis Soc. Jesu Poemata de Annuntiatione, & Assumptione Mariæ Virginis.*

HIERONYMUS GRANDIS Patritius Syracusanus Jurisconsultus, ac historicus; Syracusarum Generalis Vicarius. Claruit anno 1500. Scripsit, sed non edidit

Chronicon Sicilia. citatur à Vincenrio Ferrarotto *de Officio Straticoti Messanensis disc. 3. p. 29. & 32.* Melch. Incofero *in conject. Epistola B. Mariæ Virginis ad Messin. cap. 54. pag. 409.* Stephano Mauro *in sua Messina cap. 2. pag. 13.* & Placido Reina *hist. Mess. par. 2. pag. 224.* Hoc ego olim vidi m. s. in fol. apud Bernardinum Masbèl Jurisconsultum Panormitanum.

Huic addendus

BARTHOLOMÆUS GRANDIS Patritius Syracusanus Jurisconsultus, historicus, ac Poeta eximius. Eodem claruit tempore, nempe anno 1500. Scripsitque opusculum, cui titulus:

De Sicilia Insula Situ, Montibus, fontibus, fluminibus, & locis, ejusque partium incolis, ac Civitatibus in ea, & oppidis, earumque Regibus; nec non de viris omnibus ex ea clarissimis, eorumque gestis, & de omnibus in ea bellis peractis: Per Multum Magnificum, & excellentem Dominum Bartholomæum de Grandis utrius-

utrinque Juris Doctorem Syracusanū ex Primariis Patritium insignem in presens simul opusculum addidit. m. s. in 4. Extat Panormi apud P. Antonium Siinum Panormitanum Tertii Ordinis S. Francisci virum literis, ac virtute eximium, cujus benignitate diu penes me fuit.

HIERONYMUS GRAVINA Calatanissetensis Societatis Jesu, natus anno 1603. omnes, quos à sanguinis splendore sibi jure optimo spondere poterat honores, magnā animi constantiā contemnens, anno ætatis suæ 15. Societatem ingressus est Panormi anno 1618. Absoluto studiorum curriculo, maximo spiritus fervore Indicam Missionem enixè petiit, & obtinuit: ideoque anno 1635. unā cum P. Marcello Mastrillo, viro sanè apostolico, aliisque xxxi. Societatis viris ad Indicas plagas velificavit. Macauni appulsus, & Sinensi Missioni addictus, totis animi sui nervis ad veram Sinensium populorum salutem promovendam intendit. Quamvis autem ad alienam linguam amplectendam naturæ bonis destitutus, attamen charitate impellente, ut illius regionis populis prodesset, Sinensium linguam, etsi difficillimam, magno labore didicit: eoque progressu, ut aliquibus excursis annis, utilissimos eo in idiomate tractatus ediderit. Per annos vigintiseptem ibi indefessō labore desudavit, ac uberissimos animarum fructus congeffit à multis illarum Provinciarum locis, ubi sedulus hinc inde excurrere curavit. Præsertim verò ē civitate Cham xō ubi longiores protraxit moras: ea in urbe, & in circumjacentibus locis plures Neophytorum centurias, cum magno catholicæ fidei incremento, moriens reliquit. Diu illius Missionis fuit Moderator; ac licet egritudinum molestiis vexatus, attamen quoties veræ religionis status id exigere videbatur, quoscunque labores libenter amplectebatur. Virtutes coluit egregias; præsertim singularem morum candorem. Deiparæ Virginis amore mirificè flagravir, quam filiali, teneroque cordis affectu venerabatur. Divini honoris zelo mirum in modum æstuabat: paupertatem insigni studio fovebat, quam & in vestibus interioribus nimium attritis, ac refartis in centonum specie, insigniter elucebat. Paucis ante obitum mensibus cum in morbum incidisset acerbissimum, & doloribus supra modum cruciaretur, heroicæ virtutis exempla edidit; præsertim humilitatis, patientiæ, & charitatis in Christi fideles mox deferendos. Tandem cum magno pietatis ardore Ecclesiæ Sacramenta accepisset, meritis cumulatus ad gloriam sibi paratam evolavit in eadem urbe Cham xō 4. Septembris 1661. cujus amissionem uberi lacrymarum vi prosequuti sunt Neophyti: ejusque funus insigni munificentia celebrare curarunt. De eo vide Bibliothecam Soc. Jesu pag 341. Sinensibus typis edidit:

De Institutione Christianorum, & omnibus Mysteriis Sanctæ Legis tractatum in tres tomos distributum. Opus, subdit Bibliotheca cit. non à Christianis dumtaxat, sed etiam ab Ethnicis dilaudatum, & omnibus utilissimum.

HIERONYMUS LA JACONA Calatanissetensis Ordinis Capuccinorum, cui nomen dedit in patrio Cœnobio 28. Octobris anno 1657. Gravioribus disciplinis abundè munitus, scholasticā Theologiam docuit: & eloquentiā clarissimæ conciones habuit in cinerale jejunio in nonnullis Siciliæ civitatibus non sine laude, & fructu. Præfuit Cœnobio Panormitano; aliisque. Vivit dum hæc scribimus anno 1707. ac sui opinionem sacræ eloquentiæ, & eruditione adauger. De eo Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capuccinorum* pag. 151. Edidit Italicè

La Fenice oratione funerale recitata nè funerali del Sign. D. Vincenzo Sanmarco Arciprete della Città di Caltanissetta. Drepani apud Bartholomæum Francum 1688. in 4. recusa in libro infra scripto.

L'Esperia della Santità per diporto di Dio. Panegyrici Sacri. Ibid. apud eundem 1692. in 4. Advertendum, quod etsi Dionysius cit. scribat, duos Panegyricorum tomos edidisse Panormi 1690. (eo quod id perficere runc animo revolvet) at ex his tantummodo publici juris adhuc fecit librum supra relatum: prælo verò paravit.

Panegyrici.

Quaresimale.

HIERONYMUS DE JOANNE Nobilis Panormitanus vir tum equestri virtute, tum literis clarus: omnia equitum illustriorum exercitia insigniter calluit: ense præcipuè valuit, & in civilibus concertationibus masculā animi fortitudine sui inimicos profligavit. Contra hostium calumnias invictam animi constantiam semper detexit. In Navarrino bello, & in Lusitanæ Regno, militariæ studia sequurus, fortiter pugnasse scribunt. In hastiludiis quotannis Panormi habitis, dexterritate, ac fortitudine eniruit: ac non semel hostes prosternere visus, omnium acclamationes victor audivit. Literis tum gravioribus, tum antiquioribus abundè instructus claruit. Cum autem nonnullas haberet cum aliis lites, Juris utriusque lauream accepit, ut sua propugnaret jura: & ne dum in Martis palestra, quam inter fori clamores strenuissimus apparuit. Academiam in propriis excitavit ædibus, quam Opportunorum vulgò *degli Opportuni* vocavit, in qua Principem egit: at in Hispaniam profectus, deficiente Hieronymi curā, periit. Postea eximius, divite venā munitus, lyrico, & heroico carmine æquè egregius, multa scripsit, multaue edidit, quæ sub Vincentii de Joanne fratris nomine prodire, ut ipsemet Vincentius pluries fatetur in *Panormo Restaurato* m. s. lib. 2. Decessit Panormi circa annum 1612. Edidit sub Vincentii nomine Italicè

Il miserabile successo della rovina del Ponte. Panormi apud Joann. Ant. de Francis 1591. in 4.

Palermo Trionfante Poema ove si describe la famosissima Guerra tra i Palermitani, e i Cartaginefi. Ibid. typis Joann. Bapt. Mariugo 1600. in 4.

L'Eufemia Poema sacro. Ibid. apud Joannem Antonium de Francis 1610. in 4.

Scripsit etiam; & m. ss. reliquit

L'Incendio di Castell' à Mare.

La

La Guerra dell' Avaritia.

Le Metamorfosi sopra i luoghi notabili della Piana di Palermo.

Leggenda della Madonna d' Itria.

hæc omnia octonis rythmis scripsit.

L' Arcadia Ecloghe in versiscoli, e terza rima, con alcune lettere amorose.

Il Peregrino in ottava rima.

Il Censore in prosa circa il buon governo.

La Siracusa distrutta da M. Marcello.

Rime.

HIERONYMUS JORLANDUS Panormitanus Juris utriusque Doctor, doctrinâ, & eruditione insignis. Claruit anno 1550. Eididit

Practicam Syndicatus valde perutilem, cum nonnullis Quaestionibus. Excudebat Messanæ Petrus Spira 1553. in 4. In hoc opere p. 24. scripsisse ait librum *De Penis.* Scripsit etiam

Consilium. apud Balthasarem Abruzum *de Servitiis personalibus comment.* 2. n. 287. pag. 360. Collegit, ac in laudabilem ordinem digessit Regni Siciliæ Pragmaticas, jussu Joannis de Vega Siciliæ Proregis, ex Vincentio Auria in *hist. Chronolog. Proregum Siciliæ* pag. 43.

HIERONYMUS JOVINUS Suterensis Sacerdos, natus anno 1640. Gravioribus disciplinis insigniter excultus, morum integritate, doctrinâ, & eloquentiâ instructissimus effloruit. Anno 1678. Panormi in principe Templo per quadragesimale curriculum è suggestu auditus est non sine plausu, ab eloquentia, & eruditione laudatus. Alibi etiâ sæpè audirus magnâ eruditorum frequentia, inter illustrium Oratorum albo meritò recensendus. Aliquandiu in Seminario Agrigentino Philosophiâ, ac Theologiâ docuit. In oppido Aragoniæ Archipresbyter præfuit: & tandem Ecclesiæ Agrigentinæ Canonicus electus est. Ibi Agrigentinis Episcopis gratissimus fuit, & memoratum Seminarium Rectoris munere gubernavit. Vir sanè à morum sanctimoniam præclarus, rerum cœlestium contemplationi dicatus vixit. Animarum zelo æstuavit; ideoque ut in peccatorum cœno lapsi ad meliorem frugem revocarentur, sedulo curabat; persæpè proprio effuso ære. Hilaritatis leges cum spiritus fervore mirabiliter colligavit, verus Francisci Salesii æmulator. Egregiis virtutibus omnium animos in sui venerationem excitavit, & eâ, quâ vixit opinione, decessit in oppido Montismellis mense Octobris anno 1693. ac ad Cathedralē Ecclesiam Agrigenti translatus, in Canonicorum sepulchro conditus est. Edidit Italicè.

La Pellegrina della nuova Gerusalemme, Panegirico per le glorie della Gran Vergine Palermitana S. Rosalia. Panormi apud Petrum de Isola 1678. in 4.

La Tristezza sbandita Oratione funerale detta per la morte della Sign. Duchessa di Palma Suor Maria, Sepellita della Conceptione nel Ven. Monastero delle Rev. Monache Mariane della Terra di Palma. Ibid. apud Petrum Coppolam, & Carolum Adamum 1692. in 4.

Edenda reliquit hæc alia, nempe:

Panegirici.

Quaresimale.

HIERONYMUS IVEGLIA Netinus Jurisconsultus doctrinâ clarus, sed viræ sanctimoniam longè clarissimus. Lucis usuram accepit anno 1551. & ineunte ætate gravioribus literis additus, in Mathematicis disciplinis, & præsertim Geometricis, ac Astrologicis excultissimus refulsit: & harum facultatum nonnullos libros elucubravit. Attamen majorem ingenii vim Jurisprudentiæ devovit; ideoque brevi temporis lapsu inter primarios causarum patronos adscriptus est, ac omnium venerationem sibi comparavit. Eâ claruit doctrinæ famâ, ut felix quisque se æstimaretur, si in forensibus suis disceptationibus, ipsum juris sui patronum obtinere potuisset. Sed inter litium, juriumque ambages nunquam à Justitiæ tramite deslexit; nunquam enim causæ alicujus propugnationem suscepit, quam justitiæ rationibus innixam non agnovit: hinc integritatis, ac doctrinæ ornamentis, ad sui honorem, amoremque omnes exciravit. Sed cum ad juveniles errores declinasset, ejus uxor magnæ probitatis, ac sanctimoniam mulier, tantâ lacrymarum, ac pœnitentiæ vi divinam clementiam urgere curavit, ut tandem à sensus illecebris ad pœnitentiæ tramitem revocaverit: hinc divinâ effulgentie gratiâ durissimas pœnitentiæ leges amplexus, jejunia frequentavit; rer singulis hebdomadis corpus magnâ sanguinis effusione diverberavit, ac sævissima adhibuit cilicia: carnis esum sibi interdixit, ac castitatis voto se adstrinxit: quæ omnia mirâ lacrymarum copiâ, assiduisque orationibus sociavit. His pœnitentiæ regulis vitæ suæ rationem ita composuit, ut omnibus admirationi esset. Sed interea Jurisprudentiæ studia non reliquit, ideoque meritò honorum ornamentis fuit insignitus: bis enim ad Judicis Magnæ Regiæ Curie gradum evectus est, ac anno 1606. Regii Patrimonii Fisci Patronus electus. At inter sæculi honores eundem vitæ institutum servavit; ac Deus charismatibus suis Hieronymum abundavit; cum enim ut Drepanitanum Deiparæ simulacrum visitaret, Alcamum pervenisset, ibi extra se raptus est, eique SS. Virgo doloribus affecta, filiumque mortuum ferens, se spectabilem fecit, dominico sanguine Hieronymum exterfit, magnumque passionis suæ dolorem in ejus corde infixit: hinc imposteorum usque ad supremum vitæ suæ spatium clamores quosdam frequentabat, gemitus, singultusque admirandos sæpe edebat, adeo ut omnes stupore concuteret. In extasim sæpe raptus, & in ipsis fori negotiis, vel ad unius pietatis verbis: nonnullis revelationibus illustratus, prophetico spiritu, aliisque cœlestibus donis locupletatus enituit. Nec prætermittendum quod cum ad exercitia spiritalia obeunda, unâ cum Marchione Villienæ Siciliæ Prorege secessisset in Domini natalitiis, à SS. Virgine Jesum infantem in ulnas suas accipere, & per octo horas, fervescens charitatis flammis, infantuli divini amplexu beari meruit. Tandem cum ad sanctimoniam culmen ascendisset virtutibus egregiis instructus, & mortis suæ diem prænuntiasset, decessit Panormi cum magna sanctimoniam fama; ac non sine miraculis

8. Sep-

8. Septemb. 1609. & in Ecclesia S. Francisci Minorum Conventualium sepelitur. Ejus vitam scripsit, ediditque P. Petrus Tognolettus Panormi anno 1679. qui etiam ejus meminit in *Paradiso Seraphico* par. 1. lib. 4. pag. 494. & Vincentius Littara de rebus Notinis pag. 167. Petrus not. Eccl. Syracus. pag. 227. Petrus Antonius Tornamira in *Monialib. oblati* pag. 298. Franc. Maria Magius in *secessu ad exerc. spirit.* cap. 2. §. 6. n. 52. pag. 170. & cap. 7. §. 2. pag. 276. & in *Vita Ursulae Benincasæ* p. 1. 11. qui & ipsius vitam scripserat, & Franc. Strada in libro *quietationum* pag. 19. Multa scripsit, sed quæ typis tradidit, hæc sunt.

Allegationes in causa Tonnariæ Castri ad Mare de Gulfo: pro Domina Ducissâ Bisbonæ, & Montisalti. Panormi in fol. suppressio anno, & typographi nomine.

Allegationes per Magnificis Secretariis. Panormi in fol.

Marius Muta in *Cap. Regni Siciliae* tom. 3. cap. 48. n. 19. citat

Allegationes in causa Gagliani, ubi eruditissimum causarum Patronum, Regiumque Consiliarium vocat.

HIERONYMUS LANCEA Calatajeroneensis Ordinis Minimor. S. Francisci de Paula: vir doctus, Messanenſi studiorum lyceo Regentis munere præfuit. Sanctimonie famâ insignis claruit anno 1625. Scripsit ex Petro Paulo Morretta de Calatajerone cap. 11. pag. 50. Italicè

Vita del P. Francesco di Paola. Cosentia apud Ambrosium de Josepho 1630. in 12.

HIERONYMUS LOMBARDUS Siculus inter musices peritissimos recēsus, claruit anno 1600. Hujus extant aliqua musicis notis concinenda in libro, cui titulus. *Insidi lumi Madrigali à 5. voci di diversi Autori Siciliani.* Panormi typis Jo: Baptistæ Maringo 1603. in 4.

HIERONYMUS MAGIUS Panormitanus Clericus Regularis, P. D. Francisci Mariæ Magii frater, natus 13. Septembris 1625. Cler. Reg. insignia accepit 20. Julii 1641. ætatis suæ anno 18. & solemniter emisit vota 30. Novembris 1642. Gravioribus Philosophiæ, ac Theologiæ studiis addictus ita profecit, ut doctissimus evaserit; ideoque easdem scientias Panormi in S. Josephi Cœnobio, non sine laude, ac sodalium suorum maximâ utilitate docuit. Rhetoricæ etiam præcepta, ac Mathematicas disciplinas diu etiam explanatas tradidit: & nedum scholastica Theologiâ, verum etiam & mortali, ac sacrorum canonum doctrinâ instructissimus floruit. Sed inter literarum vigilias virtutum studia non neglexit; regularem enim disciplinam, eaque omnia quæ absolucissimum religiosæ vitæ sectatorem constituunt sedulo explevit; ac eximiiis virtutibus comparatis mirificè refulgit. Ab omnibus honorum fastigiis abhorruit; sed tantummodo Superiorum jussu Vicarii munus domus Panormitanæ S. Josephi coactus accepit: ideoque tum doctrinâ, tum morum integritate non incelebris, etiam in exteris regiones ejus nominis fama diffusa est. Dū Panormi degēbat à Petro Aragonio Feriæ Duce,

Neapolitani Regni Prorēge, in suum confessariū defectus est: cum enim P. D. Franciscum Mariam Magium virum undiq; egregium, & nostri Hieronymi fratrem à confessionibus haberet, ne hunc solitudinis solatio privaret, ac novam Ven. Ursulæ Benincasæ eremum Francisci auxilio orbareret, ipsi Hieronymum fratrem substituit. Neapolim itaque accersitus, ac magnæ estimationis argumentis exceptus, inde secum in Hispaniam transtulit. Matritensem urbem incoluit; ibique à P. D. Cactano Garimberto Præposito Generali Cler. Reg. omnium studiorum Hispaniæ Regens, sive Præfectus constitutus est, & hoc novo in Ordine suo titulo colonestatus. Ulyssiponensem domum Generalis Ordinis jussu perlustravit. In Matritensi aula non modò doctrinâ, verum etiam morum sanctimoniam claruit; ibique à confessionibus fuit Paschalis Aragonii, & N. de Cordubæ Sacræ Romanæ Eccl. Cardinalium, & apud Hispaniarum Magnates, Dynastas, Virosque primarios, quorum conscientias moderabatur, magnâ valuit opinione; ac omnium venerationem promeruit. Nonnullis ibi honoribus fuit insignitus, nempe Apostolici Nuntii fuit Theologus, Toletani Archiepiscopatus Synodalis Examiner, ac Regius Caroli II. Hispaniarum Regis Concionator. Pluries ad Episcopalem sedem promoveri cogitarunt: præsertim ad Episcopalem Mazariensis Ecclesiæ insulam; sed morte præventus fato cessit Matriti magnâ sanctitatis famâ apud domū S. Mariæ de Fervore 12. Augusti 1691. ann. ætatis suæ 68. Aliqua hujus viri leges in epistola Francisci Mariæ Luechesii, Calateo Religioso P. D. Francisci Mariæ Magii prefixa. Edidit.

Allegationes de Irregularitate pro D. Francisco Catalano. Matriti 1680. in fol. suppressio typographi nomine.

Reliquit doctissimas

Consultationes, aliasque lucubrationes Theologicas, ac Canonicas prælo dignas.

HIERONYMUS LA MANNA Catanensis, Pictor fuit haud contemnendus, & Poeta eximius: politioribus literis egregiè excultus, inter Academicos Humoristas, & Fantasticos Romæ, Otiosos Neapolis, & Reaccensos Panormi nō sine laude recensitus effulgit: & literatorum ætimationem promeruit. Obiit Catanæ anno 1640. & in Ecclesia Annunciationis Ordinis Carmelitici tumulatur, hac adiecta inscriptione, carminibus Italicis concinnata.

*Questi qual sù, dicalo il Tracce infido
Rotto dal suo pennel, più che dall'armi:
Quando d'Austria i trofei ornò col grido
Del gran Giovanni, e vinse i teli, e i marmi:
Indi scossa natura il mortal velò,
Qui giace, e l'Alma or colorisce il Cielo.*
De eo vide Joānem Baptistam de Grossis in *decat. Catan.* tom. 2. pag. 152. & Dominicum Guglielminum in *Catana destruc.* pag. 81. Edidit Italicè
Licandro Tragicomedia Pastorale. Romæ apud Mascardum 1634. in 12.

Idillii. Messanæ typis Petri Brex 1621 in 12.
Rime in libro: *Poesie de Signori Accademici Fantastici di Roma.* Romæ 1637.

Can-

Carceri Siciliae. Extant m. s. apud D. Jo: Baptista Arpam Panormitanum.

HIERONYMUS MARIA CALATANISSETTENSIS ex familia Guagenti Ordinis Capuccinorum, natus 21. Novembris 1666. Ordinis institutum amplexus est anno ætatis suæ 16. Emenis cum laude studiorum spatiis, Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam docuit magno cum discipulorum fructu. Pluries Ordinis cœnobita rexit: pluries etiam in cinerale jejunio conciones habuit in præcipuis Siciliae Civitatibus, oppidisque, cum fructu, & eloquentiæ laude auditus. Vivit dum hæc scribimus anno 1707. in Panormitana Provincia, morum integritate, ac doctrinâ clarus. Edidit Italicè

Sacro Sermone in persona di Christo per la notte del Giovedì della Cena nella Venerabile Congregazione del SS. Sacramento sotto titolo degli Agonizzanti in memoria delli 72. Discepoli del Redentore eretta nel chiosso de' Molto RR. PP. Agostiniani di Trapani. Drepani apud Bartholomæum Francum 1701. in 4

HIERONYMUS MATRANGA Panormitanus Clericus Regularis, natus anno 1605. Ordinis habitum accepit Panormi 25. Martii anno 1619. ibique solemniter emisit vota 28. Martii 1620. Vir doctrinâ instructissimus, ne dum gravioribus disciplinis, verum etiam antiquioribus ornatissimus. Philosophus, ac Theologus singularis scholasticas scientias diu summa cum ingenii acutissimi laude, ac plausu sodales suos docuit. In Morali Theologia nulli secundus, ipsum in difficillimis conscientiarum questionibus omnes passim Panormi consulebant, & ad ipsum à difficilis etiam locis confluere viri primarii, veluti ad doctrinæ oraculum, ut consultationibus suis disceptationum ambages diluerent. Per quadraginta annos S. Officii Siciliae Consultor, & Censor oculatissimus, ejus doctrinæ soliditati, veluti in sapientissimi Athlantis humeris innixa confedit Tribunalis illius moles. Apud Archiepiscopos Panormitanos fuit etiam Synodalis Examiner, & à doctrinæ splendore omnibus gratissimus. Idiomata Latinum, Græcum, & Hebraicum egregiè calluit. Eruditionis omnigenæ thesauris locupletatus effulsit. Politioribus literis instructissimus tum Poesi, tum solutâ oratione singularis, laudes promeruit eximias, & bonarum artium studiosos, elegantissimâ ingenii vi, sibi devotos reddidit. Domum Panormitanam S. Josephi rexit Præpositi munere, ac pluries Siciliae Visitatorem egit. Hæc verò omnia virtutes mirificè illustravit; pietate etenim, modestiâ, morum integritate, animique candore conspicuus claruit. Demum cum in sui amorem, ac venerationem omnes attraxisset, undiq; nominis famâ celebris, magno omnium dolore decessit Panormi 28. Augusti 1679. æt. 73. cum in ipso vitæ suæ agone ad pietatis argumentum canonicas persolvisset horas. Ad perennem tanti viri memoriam ejus imago ære insculpta est, hac adiecta inscriptione.

Hieronymus Matranga Cl. Reg. Tribunali S. Inquisitionis ad 40. propè annos ne dum Qualificator, Biblioth. Sicil. Tom. I.

& Consultor, sed veluti assistens intelligentia, linguarum peritiâ, Poesis concinnitate, Philosophiæ doctrinâ, humanarum literarum elegantia supereminens, ut quondam ad alterum Hieronymum pro sacra scripturæ questionibus explicandis, ita ferè pro fidei, & Theologiæ tum Scholasticæ, tum Moralis difficultatibus resolvendis ad ipsum ex pluribus Orbis partibus confluxere. Natura dotibus, modestiam, morumque probitatem junxit egregiè. Religiosissime vixit, piissime decessit, ipso in agone canonicis diei horis persolutis die 28. Augusti, ea die, & ætate, qua Ecclesiæ lumen Augustinus, labente anno 1679.

Emeritis laudibus extollunt Hieronymum Josephus Silos in *hist. Cler. Reg. lib. 12. pag. 574.* Hippol. Marraccius in *Biblioth. Mariana par. 2. pag. 462.* Antoninus Collurafi in *epistolis par. 2. pag. 79.* & 202. Hyacinth. Fortunius in *plausibus Panormi pag. 15.* & 20. Franciscus M. Magius de *Ceremon. opusc. 2. disp. 45. pag. 331.* Philippus Labbeus *Biblioth. Biblioth. pag. 82.* & Vincentius Auria in *hist. Crucifixi Panorm. pag. 43.* Edidit

De Academia Syntagmata septem. Panormi apud Antonium Martarellum 1637. in 4. Italicè

Il desio Prigioniero de' SS. Padri nel Limbo, discorso Accademico. Panormi apud Decium Cyrillum 1636. in 4. in sequenti opere recens.

Iperboli proposte à gl'intelletti humani, acciochè possano in qualche modo concepire l'immensa carità di Dio innamorato dell'huomo; le grazie infallibili di Maria sua Madre, e gl'incomprensibili avvenimenti nell'Incarnazione del Verbo eterno. Discorsi sacri Accademici. Panormi apud Decium Cyrillum 1645. in 4.

L'Erodiade narratione historica. Ibidem apud Nicolaum Buâ, & Petrum Coppolâ 1638. in 12.

Racconto dell'Atto pubblico di Fede celebrato in Palermo. Ibid. apud Nicolaum Buam 1658. in 4.

Le Solennità Lugubri, e Lieti in nome della Fidelissima Sicilia nella Felice, e Primaria Città di Palermo capo del Regno. Riportate in tre Parti: nella Prima si riferiscono le solenni condoglienze all'avviso della tranquilla morte del Piiissimo, & Invittissimo Re Catholico Filippo Quarto il Grande, e le festose acclamazioni dell'Augustissima pupilla Mæstà di Carlo Secondo, Figlio, & Herede: e partitamente le pubbliche Ceremonie con che si piantò l'Uno, e salutato l'Altro. Nella Seconda si descrive il bruno, e splendido Apparato, e l'Architettura del superbo Mausoleo rizzato alla gloriosa memoria del Monarca defunto; e la disposizione dell'ultime funzioni, e delle Pompe funerali, sagre, e profane. Nella Terza, oltre l'ordine, e l'inventione, si spiegano le vivezze, e bizzarrie del Pennello, e della Penna. Ibid. apud Andream Colicchi 1666. in fol.

Trionfi del S. Arcivescovo Mamiliano Palermitano nel ritorno alla Patria. Hoc opus gravioribus curis distractus non absolvit.

Trionfi di S. Gaetano Tiene nella solennità della sua Canonizzazione fatta in Palermo; opus etiam partim editum, quod conclusionem carnit.

Prælo parata reliquit hæc opera, quæ in Bibliotheca S. Josephi Panormi servantur, nempe:

Fidei Arcopagum, in quo propositiones innumerae, quos

N n

quos ferrea nostra aetas, aut temerè vomit, aut cællidè evulgandas protulit, subtilissimè examinantur, & notà theologicà inuruntur: plurimæque reorum cause ad Tribunal S. Inquisitionis spectantes referuntur: criminum qualitas, & circumstantiæ expenduntur, deque iis iudicium fertur.

In Universam Doctoris Angelici summam Acrosmata Theologica in quatuor partes distributa:

Selectarum, & variarum consultationum libros duos.

Portick Musarum, quæ poematis, carminibus, anagrammatissimis, elogiis, inscriptionibus, quæ emblematis, Leonibus, schematisinis, cæterisque Poeseos coloribus quadripartitò, & variè ornatam, & depictam.

Aliqua ejus ingenii monumenta leges in libro: Lusus extemporales Poetarum super fonte extructo in portus Panormitani sinu. Panormi ex typographia Decii Cyrilli 1635. in 4.

HIERONYMUS MINA Panormitanus Sacerdos, doctrinà, & eruditione clarus: in Panormitana Ecclesia unus ex his, qui Clerum constituunt; (Vivanderios vocant) ac Joannettini Doria S. R. E. Cardinalis, & Archiepiscopi Panormitani à Sacris Cæremoniis. Obiit Panormi 13. Julii anno 1646. Edidit Italicè suppressò nomine

Ordine delle Ceremonie del Vespro solenne, e della Messa cantata. Panormi apud Angelum Orlandi, & Decium Cyrillum 1614. in 8.

Osservazioni varie circa le Ceremonie Ecclesiastiche nella Chiesa Maggiore, e Metropolitana di Palermo dal 1626. al 1632. m.s. in fol. apud me.

HIERONYMUS MONTALTUS Platensis Philoſophus, ac Medicus celebris, doctrinà claruit anno 1592. Hujus cum laude meminere Rochus Pirrus not. Eccl. Catan. pag. 105. & Joannes Paulus Chiarandanus in hist. Platæ lib. 4. cap. 3. pag. 264. Edidit

De Homine sano libros tres. In quorum primo agitur de natura, & substantia hominis: in altero, de his, quæ ad ipsam substantiam labefaciunt, ejusque functiones violandas, valent: in tertio denique de facultate, quæ hac propulsare, & proinde illam tueri valeamus. Francofurti apud Joannem Wæchelum, & Petrum Fischerum 1592. in 8.

HIERONYMUS NICOLOSIUS, ET BIASINI Panormitanus Aureæ Rupis Baro, cujus genus ex oppido Nicolisæ in Regno Siciliæ originem deducit, ubi inter familias nobilitate præclaras recensita floruit, & honorifica gessit munia. Morum integritate, modestiâ, aliisque animi dotibus claret. Literis apprimè instructus, amceniores literas, ac poemata recoluit non sine laude. Vivit nunc vir eximius Panormi dum hæc scribimus anno 1707. Edidit italicè sub nomine Hieronymi Colosini

Catania in lutto per la perdita del suo popolo estinto sotto le fabbriche atterrate da Tremuoti nel Regno di Sicilia all' 11. di Gennaio 1693. Neapoli 1693. in 4.

HIERONYMUS OPIZZINGA Panormitanus vir nobilitate clarus: Jurisprudentiâ, politicioribus literis, ac Poesi clarior. Floruit anno 1600. ac edidit discursum Italicè inscriptum:

Della Poetica diligentemente osservata dal R. P. M. Gio: Antonio Brandi Siciliano di Saleme nel suo libro del Rosario: extat cum eodem Rosario edito Romæ apud Carolum Willetti 1601. in 16.

HIERONYMUS ORLANDUS Panormitanus, Typographus, & Bibliopola: Tormenti bellici explodendi arte peritus, additiones ad librum hunc Italicè scriptum fecit:

Istruzione d' Artiglieri di Santo Ajello Capo Maestro della Scuola Reale nella Città di Palermo, corretto, e ristampato con alcune aggiunte per Girolamo Orlando Artigliero straordinario. Panormi apud Buam, & Camagnam 1669. in 4.

HIERONYMUS PANORMITANUS Ordinis Prædicatorum, cui nomen dedit Neapoli in Cænobio S. Catharinæ anno 1514. in eoque doctrinâ insigniter excultus, Sacræ Theologiæ Magister doctissimus fuit, ac diu in lyceo Neapolitano, Bononiensi, ac in aliis Lombardiæ Academicis studiorum Moderator, doctrinæ splendoribus refulsit. Pontificia jura ita calluit, ut ex communi omnium sententia, paucis inferior fuerit. Virtutes coluit egregias, quibus mirificè inelauit, ac venerationem sibi comparuit: doctrinæ etenim singulari, admirandum animi candorem, ac morum innocentiam colligavit. Ab honoribus maxime abhorruit; ideoque omnes in Ordine honorum gradus semper constantissimè rejecit: & Episcopatum Annunciationis à Paulo IV. Pont. Max. sibi oblatum, aliasque primarias dignitates excipere recusavit. Regularis observantiæ cultor eximius, & paupertatis sedulus custos: etsi multa à sui studiosissimis accipere jure optimo potuisset, cuncta contempsit; suadebatque omnes, ut oblatas sibi divitias Nosocomiis ex testamento legarent. Denatus est tandem Neapoli cum magna sanctimonis fama anno 1595. in Cænobio S. Catharinæ. Consule Possëvinum in appar. sacro tom. 2. pag. 33. Michaelẽ Pium de viris illustr. S. Dominici par. 1. lib. 4. pag. 583. & par. 2. lib. 4. pag. 262: & 264. Antonium Lusitanum in Biblioth. Ord. Prædic. pag. 115. Altamuranum in Biblioth. Dominic. pag. 348. Baronium de maest. Panorm. lib. 3. cap. 9. pag. 146. Octavianum Cætanum in Idea SS. Sicilia. pag. 41. Joannem Mariam Bertinum in Rosa Virginea quest. 10. contempl. 2. pag. 387. P. Joannem Michaelẽ Cavalerium in libro: Galleria de' Pontefici &c. Domenicani tom. 2. Chron. 4. s. 5. num. 9. pag. 94. P. Andreã Rovettam in Biblioth. Prov. Lombardiæ Ordinis Præd. pag. 127. aliosque. Edidit Italicè

Confessionario raccolto da Dottori Catholici. Post nonnullas editiones; prædiit Romæ 1575. in 16. Maceratæ 1619. in 24. Panormi apud Franciscum Carraram 1595. in 12. Neapoli cum variorum Auctorum Additionibus apud Tarquinium Longum 1611. in 8. & iterum cum opusculo Marcelli Grassi de eadem materia apud Octavianum Beltrandum 1641. in 8. & alibi sæpius. Huic operi Observationes addidit Andreas Alcherius Ord. Præd. editas cum eodem 1574. & pluries, ex Ambrosio Altamurano in Biblioth. Dominic. pag. 357.

Andrea

Andrea Rovetta in *Biblioth. Prov. Lombardiae* pag. 139. Coronello in *Biblioth. tom. 2. pag. 708.* & Leonardo Cozzando in *Biblioth. Brixienfi par. 1. pag. 35. & par. 2. pag. 224.* Latine, & Italicè etiam edidit

Catechismum Catholicum Christianum juventuti instituendæ apprime accommodatum. Venetiis apud Jordanum Zilettum, & Socios 1581. in 8.

Summam pro instructione Confessariorum, atque Penitentium, in tres partes distributam. ex Rovetta cit.

HIERONYMUS PANORMITANUS Capucinus. Primum Regulare Minorum Excalceatorum institutum professus, ingenii præstantissimi lumina in gravioribus Theologiæ studiis patefecit: inde severioris disciplinæ desiderio ad Capucinos transiit, inter quos doctrinâ, & eruditione mirificè claruit. Scholasticam Theologiam per plures annos magna cum nominis fama, ac scientiæ veneratione docuit. Ad Definitoris Generalis, & Commissarii etiam Generalis munera evectus inclaruit. Doctrinæ præstantiam religiosissimæ vitæ exemplis illustravit; regulari enim observantiâ, & morum sanctimoniam refulsit: ideoque anno 1579. Panormidenatus ad virtutum præmia evolavit; ejusque gloriam cuidam sodali suo Deus ostendit. Hieronymi scripsere Boverius in *annal. Capucin. tom. 1. an. 1579. n. 18.* Fortunatus Hueberus in *Menolog. Francisc. 29. Martii pag. 795. & 20. Nov. pag. 2175.* & Dionysius Gemmenis in *Biblioth. Capuce. pag. 156.* qui multa scripsisse testatur; & apud Patres Minores Excalceatos asservari ait:

Lectiones Theologicas ad mentem Scoti. lib. II.

HIERONYMUS PANORMUS Panormitanus vir sanctitatis famâ celeberrimus; nobilibus parentibus ortus 23. Octobris 1574. à teneris annis non obscura futuræ sanctimonie edidit argumenta: pietatis enim officii, ac morum innocentiam munitus, christianæ perfectionis iter adhuc puerulus arripuit. Adolescens, etsi omnium parentum solatio penitus orbatus, literis, ac magno animi ardore virtutum studiis operam dedit. Clericali militiæ adscriptus, pueris erudiendis in latinæ linguæ præceptis incubuit: eosque verbo, & exemplo ad virtutes adipiscendas instruxit; eoque animarum profectu, ut innumeri ejus discipuli ad Regularem Ordinem transierint, ut Deo dicati soli Deo vacarent. Sacerdotio insignitus, ac Societatis SS. Quadraginta Martyrum Capellanus electus, ea in Ecclesia inter perstreperentes Civitatis fluctus, solitariam, ac Cœlestem vitæ rationem aggressus est, sibi, ac Mundo penè mortuus. At virtutum ejus odor ita larissimè effusus est, ut apud omnes sanctimonie ipsius opinio mirum in modum invaluerit: ideoque Joannettini Dorici Archiepiscopi Panormitani operâ ad Canonici gradum in Panormitana Ecclesia evectus est, quem nonnisi ex obedientia acceper. Visitationis, ut ajunt, Deputatus ab eodem Archiepiscopo electus, mirâ prudentiam ac doctrinam munus sibi impositum exercuit. Ad animarum adjumentum nonnulla instituit sodalitia, in quibus sodalium corda cœlesti igne incendit: & ex asceticis

hisce scholis innumeri à Hieronimo edocti prodire sanctimoniam insignes, qui ecclesiasticum ordinem illustrarunt. Heroicas viri virtutes hic recensere, & longum esset, ac contra mei instituti leges: solum innuam omnes in eo cumulas insigniter effulsisse. Amor erga Deum, ac Deiparam ardentissimus, assiduam orationis studium, erga proximos charitas præcelsa, humilitas, ac sui abiectio singularis, corporis maceratio, ac nitidissimus animæ candor, nunquam letali culpa fœdatus, eximio viro admirabile addidere ornamentum. Multis largiter donis virum egregium Dominus cumulavit. Cordium penetralia cognovit, revelationum, ac visionum charismatibus illustratus emicuit; prophetiæ dono enituit: super prædæmones imperium habuit admirandum: innumeris tandem vivens, ac mortuus miraculis longè, lateque effulsit. Quadraginta annis SS. Quadraginta Martyrum Ecclesiam Capellani munere excoluit; & expleto quadagesimo anno, cum ad absolutissimum christianæ perfectionis fastigium conscendisset, ac mortis suæ diem ex revelatione prævidisset, editis singularis pietatis exemplis, hilari vultu, ac ridenti ore sanctè decessit Panormi 10. Martii anno 1642. Ad viri corpus ne dum catervatim Nobiles, ac Dynastæ, verum etiam cujusvis ordinis multitudo confluxere, ut Hieronymi pedes deoscularentur, præcarios globulos ad ipsum admovent, vestes proscinderent. In eadem Ecclesia conditus jacet, in quo hæc legitur, inscriptio.

Servatur sub hoc marmore D. Hieronymus de Panormo, Sanctæ Panormitanæ Ecclesiæ Canonicus ætatis an. LXVIII. obiit die X. Martii M.DC. XLII.

Ex ejus vitæ præclarè gestis, ac miraculis, auctoritate Præsulum Panormitanorum conditi sunt processus, & ad Sacram Rituum Congregationem Romanam delati, ipsius examini subiciuntur. Ejus vitam edidit P. Michael Frazzetta Soc. Jesu Panormi anno 1681. P. Jacobus Spinellus ejusdem Societatis eandem latinè scripsit, quæ m. s. servatur in Bibliotheca Collegii Panormitani Soc. Jesu. De eo etiam Frâciscus Maria Magius in *hist. Crucifixi Panorm. pag. 8.* Petrus Tognolettus in *Paradiso Seraphico par. 2. lib. 6. c. 79. pag. 190. lib. 7. cap. 18. pag. 253. & cap. 65. pag. 388.* Joannes Marcius in *memor. histor. Congreg. Oratorii to. 2. lib. 5. cap. 23. pag. 401.* Silvius Tornamira in *centum vocationibus M. V. pag. 334.* Frazzetta citatus in *vita Aloysii Lanusa lib. 2. cap. 9. pag. 198.* Vincentius Auria in *Crucifixo Panorm. Eccl. pag. 39. & 41.* Antoninus Magri in *notitia Novi Monasterii Panorm. Ordinis S. Basilii pag. 30.* & P. Seraphinus à Sancta Catharina Senensi in *vita P. Petri à Matre Dei capit. 11. pag. 167.* Scripsit Italicè

Meditationes de rebus sacris, ac opuscula ascetica, quæ m. ss. apud nonnullos servantur. Ex his Axiomata excerpti, quæ in opusculum digesta, breviter in publicam lucem emittentur.

HIERONYMUS PHARAONIUS nobilis Messanenensis Ordinis S. Benedicti Congregationis Casinensis, in quo Decani munere præfuit. Theol.

logus doctissimus, ne dum Scholasticâ, sed etiam morali Theologiâ inclaruit: hâc enim facultatē in primariis Italiæ Cœnobiiis publicè docuit. Floruit anno 1630. Edidit

Prontuarium Animæ, in quo duo Tractatus continentur, quorum primus est de Sacramento Pœnitentiæ. Secundus de Actu Justitiæ Commutativæ, cum Appendicibus utrique Tractatui annexis. Messaur apud Joannem Franciscum Biancum 1629. in 4.

HIERONYMUS POLITIENSIS Capuccinus ex familia Errante: antequam regulari militiæ nomen dedisset, Jurisprudentiæ Doct̃or, doctrinâ claruit. Ordinem amplexus, in eo tum sapientiâ, tum sanctimonix splendore refulsit. Virtute duce ad nonnulla præclara munia ascendit; Siculam enim an. 1579. & Calabriæ Provinciam gubernavit. Commissarium Generalem egit; & Romæ Procuratoris Generalis munere triennio functus est. Demum anno 1587. ad supremum Ordinis gradum effectus, magno regularis observantiæ zelo Ordinem gubernavit: præsertim seraphicæ paupertatis custos fuit oculatissimus. Expleto Generalis munere, summâ etiam veneratione prosequutus est; concionator enim disertissimus, eloquentiâ claruit: ac ingenio præstantissimo munitus floruit. A vitæ exemplo, morum innocentia, ac virtutum ornamentis cōmendatus, sui æstimationem promeruit. In rebus agendis, etsi difficillimis, singularem detexit prudentiam. Tandem dum in Sicilia Commessarii Generalis munere fungeretur, virtutibus, rebusque præclare gestis clarissimus, decessit Drepani Mense Januarii 1610. ut habet Rocchus Pirrus *not. Eccl. Mazari.* pag. 552. qui *not. Eccl. Cephalæd.* pag. 481. anno 1611. obiisse tradit. Finius à Marco la Cava Episcopo Mazareusi pontificali ritu celebratum est, præsentē Senatu Drepanitano, populoque mirabiliter confluyente. Funebris verò oratione Defuncti virtutes celebravit Societatis Jesu Sacerdos. De eo etiam Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capucc.* pag. 157. qui perperam Neapoli defunctum scribit anno 1605. Boverius in *annal. Capuccin.* tom. 2. an. 1587. n. 1. Wadingus de *Scrip. Minorum* pag. 175. Dominicus Albertus in *hist. Sicula Soc. Jesu lib. 4. cap. 12.* pag. 367. & Joannes Ximenez in *exposit. Regulæ Fr. Minor.* Secundæ editionis, Valentix 1622. Edidit

Expositionem in Regulam S. P. N. Francisci, in qua plurimæ, & singulares difficultates, ac Quæstiones, solide, & clarè examinantur, & resolvuntur. Romæ 1587. & 1593. in 4. Neapoli apud Joannem Jacobum Carlinum 1606. in 8. Ibidem apud Societatem Venetam 1606. in 8. Parisiis apud Nicolaum Buon 1612. in 12. & Colonix typis Nicolai Kinchii 1615. in 12.

HIERONYMUS PUGLISIUS Netinus Sacerdos, Vicarius, ut vocant Foraneus Neti: Musis gratissimus claruit anno 1595. cujus meminit Rocchus Pirrus *not. Eccl. Syrac.* pag. 228. Edidit Siculo carmine

Legenda del B. Corrado Piacentino in rime volgari Siciliane divisa in Sette Canti. Panormi 1567. in 8.

Il Giudizio Univerale Poema in lingua Siciliana. Ibidem 1595. in 8.

HIERONYMUS PURPUGNANUS Panormitanus Jurisconsultus, & celebris causarum Patronus. Hujus extant

Allegationes apud Io: Franciscum de Castillo in *decision. M.R.C. lib. 3. decis. 250. d. pag. 282.*

HIERONYMUS RAGUSA Motycensis Societatis Jesu, natus 27. Octobris 1655. mitioribus literis, ac poeticâ eruditione abundè instructus Societatem amplexus est 15. Octobris 1671. Absoluto studiorum curriculo, Philosophiam in Collegiis Motycensi, & Meliteusi quadriennio docuit: Scholasticam verò Theologiam biennio in Calatajeronensi, quadriennio etiam in Platienfi Collegio magna cum ingenii laude explanavit. Moralem Theologiam in Collegio Saccensi tradidit, ac domesticas collationes casuum conscientix ad sodales suos tertiæ probationis quinquennio habuit. Eadem etiam spartani ornavit in Collegio Messanenfi. Utriusque linguæ eloquentiam apprimè coluit, multaque politiori stylo exarata non sine commendatione protulit, quibus Literatorum amorem, ac amplissimam eorumdem æstimationem, laudemque promeruit. Vivit nunc in Syracusano Collegio, dum hæc typis traduntur anno 1707. ubi doctrinâ, eruditione, & ingenio clarissimus Moralem Theologiam tum in domesticis collationibus, tum publicè expovit. Hujus laudes recensentur in libro: *Galleria di Minerva* tom. 4. par. 9. pag. 121. ex ipsius vitæ gestis à Hieronymo Renda-Ragusa ejus nepote per epistolam scriptis ad Hieronymum Albricium, & tom. 5. pag. 199. & 219. ex epistola Nicolai Antonii Nicolichia ad Michaelē Angelum Fardellam: in alia memorati Hieronymi Renda-Ragusa epistola nuper edita, cui titulus: *Lettera di Ragualgio sopra gli studi, e componimenti di Girolamo Ragusa della Compagnia di Gesù all' Illust. ed Eruditissimo Signore Apostolo Zeno Nobile Cretese, Cittadino Originario Veneziano.* Ipsum etiam laudant *Monumenta Trevolciana* ann. 1702. tom. 5. d. pag. 170. Vincentius Corouellus in *epistola nuncupatoria* Epit. *hist. Siciliæ, & Melitæ, & Diaria Literatorum Florentiæ, & Parmæ.* Ad Sicularum gloriam amplificandam edidit

Elogia Sicularum, qui veteri memoriâ literis floruerunt. Lugduni apud Anissonios, Possuel, & Rigaud 1690. in 12. Inde recognita, & aucta, sub nomine Hieronymi Renda-Ragusa nepotis recusa, hoc novo titulo:

Siciliæ Bibliotheca Vetus continens Elogia veterum Sicularum, qui literarum famâ claruerunt. Romæ typis Bernabò 1700. in 4.

Fragmenta Progymnasmatum diversorum. Venetiis apud Hieronymum Albricium 1706. in 8. Italicè

Raggionamenti Panegirici Morali, Misti. Ibidem apud Paulum Balionum 1706. in 12.

Quæ verò prælo consignare promittit, hæc sunt:

Siciliæ Bibliotheca recens, continens Elogia Sicularum, qui nostrâ, vel nostrorum memoriâ literarum famâ claruerunt: ab anno 1500. ad annum 1700. in Centurias XV. ordine alphabetico digesta. in 4.

Sicilia Bibliotheca vetus, & recens continens Elogia

gia tum veterum, tum recentiorum Scriptorum, quò quoquo modo Sicilia monumenta illustrarunt: in annos distributa. in 4.

Problemata Philosophica. in 4.

Dissertatio de Quantitate. in 12.

Examen Metaphysica. in 12.

Paradigmata Questionum variarum Theologico-Moralium. in 8.

Questiones Theologico - Morales de Virtutibus Theologicis, & Moralibus. in fol.

Questiones Theologico - Morales de Sacramentis. in fol.

Theologia Tripartita, de Deo, de Creatura, de Deo-Creatura, seu de Deo Vno, & Trino, de Angelis, & Hominibus, de Verbo Incarnato. Tom. III. in fol.

Passio Domini Nostri Jesu Christi secundum quatuor Evangelistas, quatuor Commentariis, Paraphrastico, Grammatico, Historico, Ethico, explicata. in 4.

Paraphrasis in Pantathencum. in 4.

Opuscula tria Canonico-Politica 1. de Electione Abbatissarum. 2. de Negotiatione Monachorum, & Clericorum. 3. de Impedimentis Matrimonio contrahendo. Totidem opuscula Theologico-Moralia. I. de Jubilæo Anni Sancti 1700. II. de Jubilæis ordinariis, & extraordinariis, præsertim de Jubilæo Bullæ Cruciatæ. III. de Indulgentiis. in 8.

Italicè

Triduo della sepultura del Religioso per risorgere rinovato nello spirito. Overo; Trattenimenti Asctici per apparecchio alla Rinovatione de' Voti Religiosi, distribuiti in tre giornate. in 12.

Vigilie Mariane, ovvero Meditationi per le Vigilie delle sette feste di Maria. in 12.

Omælie al Popolo Cristiano sopra gli Evangelj Domenicali, applicati alla Passione di Cristo Signor Nostro. in 4.

Breviario della Vita, e Virtù del Venerabile servo di Dio P. Baldassare Loyola della Comp. di Giesù, Figliuolo del Re di Fes.

HIERONYMUS DE RAPIS Panormitanus; Poesi, & politioribus literis satis exultus, ac Musices peritus: inter Academicos Accensos Panormi non sine laude recensitus floruit: ab eruditione, & ingenio celebratus. Claruit an. 1573. Edidit Italicè

Rime. in libro: Rime dell' Accademia degli Accesi di Palermo. Panormi apud Matthæum Maydam 1571. in 8. ibique laudatur pag. 9. ab Antonio Alfano, pag. 48. ab Argistro Joffredo, pag. 113. à Mariano Migliaccio, & pag. 154. à Leonardo Orlandino.

Rime. in libro secundo eorumdem carminum. Ibid. apud eundem 1573. in 8.

HIERONYMUS REGIUS nobilis Panormitanus, natus an. 1545. ineunte ætate Sacerdotio insignitus, tum auctioribus, tum gravioribus disciplinis apprime instructus floruit. Theologiæ præsertim eâ animi cõtentione operam dedit, ut Theologos præstantissimos coarquerit; ut à doctrinæ profunditate summis laudibus celebratus. Huic, Jurisprudentiæ, & omnigenæ eruditionis cognitionem addidit, quibus omnibus sui æstimationem excitavit. Theologiæ, & Juris utrius-

que laureâ cohonestatus in Hispaniam transit; ubi apud Philippum II. Catholicum Regem magnâ doctrinæ opinione valuit, à quo Regius Capellanus electus est: anno 1574. ad Archidiaconatum Ecclesiæ Agrigentinæ evectus, & anno 1585. Abbas S. Lucie, & Regni Siciliæ major Capellanus constitutus. Nec ambigendum quòd ad Episcopalem dignitatem ascendisset, nisi moræ impatiens ad suos remeare curasset. Panormi morum comitate eximius, in amicorum consuetudine gratissimus vixit: ubi tandem anno 1589. denatus est. In Sacello S. Joannis Evangelistæ in Ecclesia S. Francisci sepultus jacet, vbi hoc legitur epitaphium.

D. Hieronymus Regio S. Lucie Abbas, hujus Regni Major, & Sacr. Cath. Majestatis Philippi II. Capellanus, vitæ, & dignitatibus functus an. MDLXXXIX Hujus viri laudes extant apud Rocchum Pirrum not. Eccl. Agrig. pag. 324. Augustinum Inveges in appar. tom. 3. annal. Panorm. de familia Regio, Franciscum de Alexandro apud Jacobum Middendorpium in Academiis lib. 1. pag. 243. Antonium Possevinum in appar. sacro tom. 2. pag. 34. Gesnerum in Biblioth. pag. 350. Petrum Angelum Speram de nobilit. Professorum Grammat. lib. 4. pag. 235. Rocchum Gambacurtam in Foro Christiano par. 2. cap. 11. pag. 104. & Vincentium de Joanne in Panormo Restaurata lib. 2. Inter illustres viros recensetur à Joanne Clessio in Elencho virorum Literatorum pag. 454. Quæ edidit hæc sunt:

Lathrobins, vel de Appetitione Episcopatus ad Regem Catholicum Philippum II. Compluti ex Officina Joannis Contiani 1584. in 4.

Linguae Latine Commentarii Tres. De emendata eloquentia. De figurato sermone. De amplificanda oratione. Venetiis apud Dominicum, & Joannem Baptistam Guerreos fratres 1568. in 8. & Colonia 1569. in 8.

HIERONYMUS RENDA-RAGUSA Motycensis natus 24. Octobris anno 1673. parentibus Joanne Renda, & Andream Mariâ Ragusâ, nedum mitioribus literis, verum etiam & severioribus disciplinis eruditus, Philosophiæ laureâ in Platiensi Collegio Soc. Jesu donatus est. Sacerdotali insignitus caractere, cõcionibus ad populum habendis, ac sacris confessoribus audiendis dicatus, fidelium salutem promovere non indiligens curat. Literarum studiis egregium devovit ingenium, ac omnigenæ eruditionis Bibliothecam sibi condidit, ac in dies amplificare conatur. Instante Asdrubale Termine Episcopo Syracusano Moralis Theologiæ Academiâ nuper excitatâ, & electo literariæ palestræ Principe Joanne Antonio ejus fratre, natu majore, eo in conventu doctrinæ lumina detegit. Vivit Motycæ anno 1707. quo hæc typis consignantur. Edidit Italicè

Breviario della Vita, e Virtù del Ven. servo di Dio P. F. Vincenzo Ragusa della Città di Modica de' Minori Osservanti. Panormi apud Honuphrium Gramignani 1705. in 12.

Lettera di Raguglio sopra gli studj, e componimenti di Girolamo Ragusa della Compagnia di Giesù all'

all' Illustriss. & eruditissimo Signore Apostolo Zeno nobile Cretese, Cittadino originario Veneziano. Venerabilis apud Joannem Gabrielem Hertz 1707. in 8. De eadem re aliam breviorē nostri Hieronymi epistolam ad Hieronymum Albricium habes in libro: *Galleria di Minerva tom. 4. par. 9. pa. 121.* At librum sub hujus nomine excusum, cui titulus: *Sicilia Bibliotheca Vetus*, ascribendum Hieronymo Ragusæ Societatis Jesu ejus Avunculo, ipsius auctore, cui sub hujus nepotis nomine in lucem emittere placuit.

HIERONYMUS RICCIUS Drepanitanus Tertii Ordinis S. Francisci, doctissimus Sacre Theologiæ Magister, ac Concionator disertissimus, à virtute, rebusq; præclare gestis satis commendatus. Siculam Provinciam semel, & iterum rexit Provincialis, & Romæ aliquandiu Generalem Ordinis Procuratorem egit. Vir egregiis virtutibus ornatus, vitæ sanctimoniam refulsit. Cœnobium Agrigentinum à fundamentis excitavit. Mortis suæ diem multò antequam evenisset prænuñciavit, ad quā cum properaret, Fratribus accessit, ipsos maximo fervore ad regularem observantiam adhortatus est: inde cum ipsis alternatim Sanctorum litanias recitare aggressus, ad ea verba: *Propitius esto*, piissimè decessit Panormi in Cœnobio S. Mariæ de Misericordia anno 1599. & defuncti laudes funebri oratione celebravit Joseph Lanapola Conventualium S. Francisci Provincialis: anno verò 1616. tanti viri ossa F. Gregorius de Burgio ad Cœnobium Drepanitanum S. Mariæ de Angelis, à Martogna dictum, transtulit. Hujus viri meminere cum laude Abb. Pirrus not. Eccl. Agrig. pag. 328. & not. Eccl. Mazar. pag. 552. Franc. Bordonus in Chron. Tertii Ord. cap. 25. pag. 453. & cap. 38. pag. 556. Edidit Italicè

Statuti Generali, che racchiudono la Regola del Terz'Ordine di S. Francesco tradotti dal latino nell'idioma volgare. Panormi apud Joannem Ant. de Francis 1600. in 12.

HIERONYMUS ROSA Sielensis, edidit Italicè

Brieve Compendio della Vita, e morte di S. Febronio. Messanæ apud Vincentium de Amico 1687. in 12.

HIERONYMUS SALAMON Thermitanus Sacerdos, natus anno 1556. denatus est Thermis anno 1612. in Ecclesia SS. Annunciatæ & Sacello SS. Crucifixi sepultus. Edidit

Grammatica Compendium. Panormi apud Decium Cyrillum 1628. in 8. & aliis annis.

HIERONYMUS A S. GEORGIA Siculus, ut testatur Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capuccinorum* pag. 158. etsi Calabrum ex oppido Sanctæ Georgiæ fuisse contendit Joannes de Flores in *Calabr. illustr. tom. 1. lib. 4. cap. 4. pag. 392.* Vir pietate insignis, magnum spiritus fervorem in Jesum infantulum, ac Deiparam Immaculatè Conceptam fovit. Floruit anno 1633. typisque tradidit Italicè

Ghirlanda di Fiori delle sacre lodi della SS. Vergine Madre di Dio. Messanæ apud Joan. Franc. Blancum 1633. in 16.

HIERONYMUS SEIDI Platiensis Doctor Medicus, doctrinā ex cultus antiquitatum studiosus, ejus meminit Joannes Paulus Chiarandanus in *hist. Platiæ lib. 3. cap. 5. pag. 172.* & Rocchus Pirrus not. Eccl. Catanen. pag. 105. qui scripsit testatur librum

De Antiqua Platiæ, ac de Translatione B. Virginis Platiæ. hoc opus idem Pirrus anno 1595. scilicet legisse ait apud Antonium Pizzutum: citatur ab eodem pag. 101. & à Chiarandano lib. 3. cap. 3. pag. 158. & cap. 5. pag. 172. ubi ejusdem historici fragmentum exscribit.

HIERONYMUS SILECI Panormitanus Jurisconsultus, doctrinā, & eruditione satis munitus, causarum patronum agit Panormi non sine laude. Edidit

Allegationes habitas anno 1702. pro D. Hieronymo Bonanno contra Ven. Monasterium S. Clare hujus Urbis in causis, in quorum prima ocellio fenestrarum ampliarum ædium D. Hieronymi Bonanno, vel servituti prospiciens ex eis in novi dormitorii Cellas resultantis, aut pro hac toleranda, ædium venditio à Monasterio præceditur: in altera reconventionis à dicto de Bonanno petitur hujus dormitorii fenestrarum juxta Pontificias Constitutiones obtinatio, vel reformatio. Panormi apud Felicem Marinum 1702. in fol.

Allegationes habitas anno 1702. pro Illustr. Principissa Rosolini contra Rec. Sorores Mariam Columbam, & Antoniam Bonanno Moniales in Ven. Monasterio D. Catharine hujus Urbis in causa manumissionis Ancille, oblato pretio per Tertium invito Domino, vertente in Trib. M. R. C. Sedis Criminalis, & CC. DD. Ibidem apud eundem 1702. in fol.

HIERONYMUS SPUCES Panormitanus Doctor Medicus, ob eximiam doctrinæ præstantiam, salutaribus experimentis probatam, celebris: magnā floruit æstimatione Panormi apud viros Principes, Proceres, aliosque nobilitate claros. Gravioribus disciplinis, ad animi oblectamentū, mitiores etiam literas innexuit insigni cum ingenii laude. Obiit Panormi 9. Septembris anno 1635. & in Ecclesia SS. Philippi, & Jacobi Societatis Jesu sepelitur. Ipsum laudant Josephus Galeanus in *Rosalia Triumphante* in fine, & Didacus de Mastro in *causa Medicorum Poetar.* pag. 55. qui ait: *Multa scripsit poeticè Etruscā, ac latinā linguā. Quæ autem ego vidi sunt:*

Argomenti del Palermo Liberato del Cav. Tomaso Ballo. Panormi apud Jo. Baptistam Maringum 1612. in 4.

Argomenti del Giorgio Poema di Matteo Donia. Ibidem apud eundem 1600. in 4.

Apud Matthæum Doniam tum in libro: *Panormi Quæstus*, tum in opusculo inscripto: *Polysticon*, nonnulla nostri Hieronymi carmina latina extant.

HIERONYMUS SUTERENSIS Ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci, vir à spiritus fervore, virtute, ac vitæ exemplis laudatus. Dum Romæ Pœnitentiarium in Ecclesia S. Joannis Lateranensis agebat, ibi decessit anno 1627. Meminere hujus Arturus in *Martyrol. Francisc. primo Decembris*, in annot. 5. 6. Petrus Tognolettus in *vi-*

ta foras Innocentia Riccio, & in Paradiso Seraphico par. 1. lib. 5. cap. 1. pag. 573. & cap. 6. pag. 589. scripsit Italicè

Vita della Serva di Dio Suor Innocenza Ricci da Trapani del Terz' Ordine de' Minori Osservanti Reformati di S. Francesco descritta dal P. Girolamo da Sotera Minore Osserv. Rif. Confessore dell' istessa Serva di Dio, & ampliata dal Sig. Ludovico Jacobilli da Foligno. Fulginia apud Augustinū Alteriū 1629. in 12.

HIERONYMUS TRAINA ex oppido Caltrinovi Ordinis Capuccinorum, natus an. 1603. Ordinis insignia accepit in Cœnobio Calatanissetæ 31. Julii 1621. In eo floruit Theologus, & Concionator eximius: in declamandis ad populum concionibus Apostolico æstuavit ardore, multosque ad meliorem frugem revocavit. Obiit in oppido Cateni 16. Decembris 1671. De eo Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capucc.* pag. 159. Edidit

Cento Motivi efficaci per la Conversione de' Peccatori nell' opera fruttuosa delle Quatt'ore, solita farsi da i Padri Capuccini nella Settimana Santa. Panormi apud Dominicum Anselmum 1665. in 4.

HIERONYMUS TRIMARCHI Nobilis Messanenensis Ordinis Minimorum S. Francisci Paulensis. Vir doctrinā instructissimus, & ingenii acumine apprime clarus. Diu apud suos studiorū Moderator, Scholasticas Philosophiæ, ac Theologiæ facultates magna cum præstantissimi ingenii laude docuit; ideoque meritò Lectoris Jubilati titulo cohonestatus. In Morali etiam Theologia, ac Pontificiis Juribus versatissimus, eadem iura doctissime explanatas tradidit. Ad nonnullos honoris gradus doctrinæ promerita virum egregium evexere; nam cum Patres Genuensis Provinciæ ejus doctrinæ eminentiam deprehēdissent, in Comitibus Provincialibus anni 1635. in Patrē ejusdem Provinciæ cooptarunt, ac honorificis memoratæ Provinciæ munus cohonestari posse concessere: hinc Genuensis Provinciæ Definitor electus est; ibique etiam fuit librorum censor; & tandem Vicarii Generalis munere insignitus refulsit. In Sicilia etiam fuit S. Officii Consultor: aliisque Provinciæ suæ honoribus insignitus. A Messanensi Urbe in Hispaniam ablegatus ad gravissima pertractanda negotia, cum ad patriam remearet, ad Insulam Sardinia appulsus, decessit Calari circa annum 1648. Laudibus exornatur à Placido Samperio in *Iconologia M. V. lib. 2. cap. 4. pag. 154.* Francisco Lanovio in *Chronic. Minimor.* pag. 593. Placido Reina par. 2. not. *Messanæ* pag. 521. Edidit

De Confessario abutente Sacramento Pœnitentiæ. Genuæ ex typographia Petri Jo: Calenzani, & Joannis Mariæ Farroni 1636. in 4.

Legalem abortum, seu Juridicam demonstrationem pro valido regressu P. Gabrielis Lopez Ordinis Prædicatorum. Matriti apud Viduam Hidelphonfi Martin 1633. in 4.

Juridicam lucubrationem. pro divisione Provinciæ Siciliae Ordinis SS. Trinitatis à reliquo Italia. Genuæ apud Josephum Pavonem 1634. in 4.

Summulas, seu Introductiones ad logicam juxta Aristotelis, & S. Thomæ Aquinatis germanum sen-

sum. Genuæ typis Petri Ioannis Calenzani, & Joannis Mariæ Farroni 1636. in 8.

Disputationes in libros Aristotelis Meteororum. Ibidem typis eorundem 1637. in 4.

Commentaria in Cæremonias Ordinis Minimorum. De Horis Canonicis.

De Præceptis Ecclesiæ.

De Methodo studendi

Prælo paraverat integrū Philosophiæ Cursum, sed cum Genuæ edendum, amandasset, navis quo vehabatur naufragium passa, quæ elaboraverat amisit.

HIERONYMUS TRIOLUS ex oppido Calatamis, natus 3. Augusti 1607. Jurisprudentiæ operam dedit, ac laureā insignitus, inter doctissimos causarum patronos recensitus est; & in Tribunali S. Officii Siciliae unus è secretis carcerum Advocatis. Panormi fuit meritò Pretoriū Panormitani Judex, & Montereali illius Urbis Archiepiscopi Allessor. Obiit Montereali circa annum 1684. Edidit

Responsum pro Magno Castelle Admirato Comite Motyæ. Panormi typis Nicolai Bua 1653. in fol.

HIERONYMUS TURANUS in oppido Burginatus, à prima ætate literis addictus, ne dum mitiores, sed etiam & graviores disciplinas summa cum ingenii laude assequutus est: ideoque doctrinā insigniter ornatus emeritam Sacræ Theologiæ lauream accepit. Jurisprudentiæ studiis dicatus, Doctoris insignia obtinuit. Ab ætate prioribus etiam facultatibus non abhorruit; Musas etenim, eloquentiæ, & eruditionis studia non sine literatorum plausu recoluit. Perpensis ipsius doctrinæ, & ingenii viribus à Francisco Ramirez Episcopo Agrigentino, nonnullis benevolentiæ argumentis Hieronymum ad Ecclesiam suam traxit; ac paulò post Agrigentinum Canonicum constituit. Exinde ad munus Vicarii Generalis evexit: ideoque dum hæc scribimus anno 1707. Agrigentinam Diocesim laudabiliter gubernat, ab ingenio, doctrina, virtute, aliisque egregiis corporis, animique dotibus veneratus. Edidit Italicè

Vita, e Virtù della Venerabile serva di Dio Suor Maria Crocifissa della Concezzione dell' Ordine di San Benedetto nel Monastero di Palma. Agrigenti apud Felicem Marinum 1704. in 4.

HIERONYMUS VEGINTIMILLIUS nobilissimus Panormitanus ex Baronibus Gratterii, Caroli Vegtintimillii Comitibus Prades frater, Clericus Regularis: natus anno 1644. annum agens 13. Ordinis institutum amplexus est Panormi in domo S. Josephi 20. Aprilis 1657. ac ibidem solemniter emisit vota 4. Julii 1660. Philosophiæ, ac Theologiæ spatia emensus sub egregio Præceptore P. D. Alberto Fardella, doctissimus evasit Theologus, cujus doctrinam demirata est Gallia, ubi difficillimas, ac novas eximii Præceptoris sententias eo propugnauit plausu, ut doctissimos Gallie viros summā admiratione compleverit; ac amplissimam nominis sui famam excitaverit. Moderatorum jussu in Hispaniam trajecit, & in Matritensi domo S. Mariæ de Fervore Philosophiam, ac scholasticam Theologiam cum singulari

Jari ingenii laude, ac non vulgari discipulorum profectu per multos annos docuit. Bis eandem domum Præpositi munere gubernavit; ac semel Generalis Visitator electus Hispanam Provinciam perlustravit. Eloquentiâ etiam claruit, inter præcipuos Verbi Dei Præcones merito recensendus; dicendi elegantia, eruditione, aliisque naturæ, artisque dotibus abundè instructus, conciones habuit magno cum plausu: ideoque à Catholico Rege Philippo IV. Regii Concionatoris munere, ac titulo insignitus, ab ipso Rege, ac Regiæ aulæ Proceribus, non sine magna animi voluptate, semper auditus, ac maximâ veneratione prosequutus. Prudentiâ, morum gravitate, & eximia dexteritate munitus, Matriri degens in pertractandis inagui momenti negotiis omnes aulæ Regiæ viros in sui admirationem traxit: ideoque permagna æstimatione valuit apud Hispaniæ Magnates, aliosque primarios illius Urbis Dynastas. A Galeatio Mariscotto S. R. E. Cardinali, tunc apud Catholicum Regem Nuntio à suis confessionibus delectus est: & pluries Episcopalem intusam in Regno Sicilia spontè sibi oblatam recusavit. In Italiam regressus præcipuas urbes in cinerale jejunio concionibus illustravit, magnâ confluentium frequentia, ac literatorum plausu ubique semper exceptus: ideoque nominis famâ ultra montes dilapsâ, à Leopoldo Imperatore in suum Concionatorem electus, Viennam accersitur, ut Dominici Adventus tempore anno 1690. ac in quadragesimali curriculo anno 1691. ibi concionaretur: eaque approbatione ab ipso Cesare, & ab aliis confluentibus in imperiali Sacello auditus est, ut ipsemet Imperator, editis poeticis ingenii monumentis, nō dedignatus sit laudibus Hieronymum emulare: aliosque ad ipsius laudes extimulare. Vidi ego libellum etruscis carminibus refertum, cui titulus: *Assemblea de' Cigni per celebrare i sudori Apostolici sparsi dal Reverendissimo P.D. Girolamo Ventimiglia Palermitano Chier. Reg. Teatino, e Predicatore Ordinario del Re Cattolico nell' Augustissima Cappella della Sacra Cesarea Real Maestà dell' Imperadore Leopoldo l'Avvento, e la Quaresima 1690. e 1691.* Viennæ Austriæ apud Joannem Van Ghelen 1691. in 4. Alium verò ita inscriptum: *Sonetto fatto sopra le Rime sforzate date dalla Maestà Cesarea all' Autore in applauso alle bellissime Prediche fatte nell' Imperial Cappella, e nell' Avvento, e nella Quaresima passata dal Reverendiss. P. D. Girolamo de' Principi di Ventimiglia Predicatore Ordinario della Maestà Cattolica.* Viennæ Austriæ apud Susannam Christinam Vidnam Matthæi Cosmeronii Typographi S. M. C. in 4. Romam cum noster Hieronymus remeasset, ab Ordinis sui Moderatore vocatus, Procuratoris Generalis munere cohonestatus est: ac tandem ab Innocentio XII. Pontif. Max. Liparenfis Episcopus eligitur anno 1694. Hanc autem Ecclesiam signari prudentiâ, ac pastorali vigilantia nunc laudabiliter moderatur: cui nonnulla addidit ornamenta ad ipsius splendorem amplificandum. Cum autem anno Jubilæi 1700. Sacralimina visitaturus Romam contendisset, vacante

Apostolica sede ob Innocentii XII. mortem, ipse inter innumeros Præsules concurrentes delectus est, ut orationem ex more haberet ad S.R.E. Cardinales de eligendo Summo Pontifice: quam non sine Patrum laude dixit; ac sui æstimatione jam diu doctinâ, eloquentiâ, rebusque præclarè gestis conceptam, haud parum adauxit. Ad summum Ecclesiæ fastigium evectus Clemens XI. ab ipso inter Episcopos Pontifici assistentes adscriptus est. Vivit Præsul eximius dum hæc scribimus anno 1707. Ipsum laudant Marius Reitanus in poemate inscripto: *Il Rogiero in Sicilia lib. 10. st. 80. pag. 282.* Bonifacius Bagatta in *Vita Caroli Thomasi par. 1. cap. 23. pag. 162.* Bartholomæus Ferro in *hist. Mission. Cleric. Regul. tom. 2. lib. 4. cap. 25. pag. 467. & lib. 5. cap. 8. pag. 563.* Multa scripsit, at quæ edidit, hæc sunt:

Sermo de eligendo Summo Pontifice habitus in Basilica Vaticana ad Eminentiss. & Reverendiss. S.R.E. Cardinales die 9. Octobris Anno Jubilai MDCC. Romæ apud Petrum Oliverium 1700. in 4. Italicè

Vita della Ven. serva di Dio Suor Giacinta Mariscotti Monaca nel Monistiero di S. Bernardino di Viterbo. Ibid. apud Marcum Ant. & Horatium Campanam 1695. in 4.

HILARION PERDICARUS Politienfis Ord. S. Joannis de Deo Sacerdos: nobili loco natus anno 1624. ad Ordinem accessit 14. Januarii 1642. Vir sanè doctinâ, & eruditione insigniter ornatus. Politioribus literis clarus, inter Academicos Reaccensos Panormi adscriptus est, inter quos Poeti, & eloquentiâ eminuit. Conciones habuit non vulgares, immò omni laudū præconio dignas. In Cœnobio, & Nosocomio Panormitano vicarias gessit curas; Angelico Rampulle pluries Ordinis Generali gratissimus. In Siculo S. Officii Tribunali librorum censorem egit. Anno ætatis 49. obiit Panormi 21. Januarii 1674. Ipsum laudibus prosequuntur Placidus Reina in *hist. Messan. par. 2. pag. 91.* & Vincentius Auria in *Rosa Cælesti pag. 37.* Edidit Italicè

Il Fuoco Celeste Raggionamento per le lodi del B. Giovanni di Dio Fondatore della Religione di quelli, che curano gl' Infermi. Panormi apud Petrum de Isola 1659. in 12.

L'Iride Protetta sacro Raggionamento recitato nel sacro Tempio del Convento, ed Ospedale della Religione di quelli, che curano gl' Infermi di Palermo nel giorno della solennità quivi celebrata à 3. di Giugno del 1663. in honore di Nostra Sign. della Lettera. Ibid. apud Josephum Bisagnium 1663. in 4.

Cronologiche Notizie della Vita, Morte, e Miracoli del B. Giovanni di Dio Fondatore della Religione di coloro, che curano gl' Infermi, chiamati Fate ben Fratelli. Ibidem apud Augustinum Bossium 1666. in 4.

Scripserat etiam Italicè

Cronica della Religione de' Fate ben Fratelli. Panegirici, e Sermoni varii.

Discorsi Accademici.

HILARIUS. Inter S. Augustini epistolas, num. 88. extat Epistola ad S. Augustinum, sub Hilarii no-

nomine, cui Augustinus epist. 89. respondet. Hanc non Hilarii prædicti, sed alterius Hilarii multò recentioris esse rectè perpendit Bellarminus de *Script. Ecclesiast.* ubi de Hilario Pictaviensi scribit: in hac enim de Pelagianis agitur, qui post Hilarii Pictaviensis obitum exorti sunt. Idem Bellarminus de Hilario Arelatensi agens, ait: aliam epistolam (hanc libris S. Augustini *De prædestinatione Sanctorum* præfigitur) scriptam ad S. Augustinum de prædestinatione, cujus occasione Augustinus scripsit libros de *Prædestinatione Sanctorum*, & de *bono perseverantia*, non esse Hilarii Arelatensis, sed laici cujusdam Hilarii. Bellarminum sequitur Philippus Labbæus de *Script. Eccles. tom. 1. pag. 453. & 457.* ubi de utroque Hilario Pictaviensi, & Arelatensi. Gulielmus Cave in *Scriptorum Eccles. historia literaria tom. 1. pag. 117.* de Pictaviensi Hilario pertractans, epistolas duas nò Hilarii hujus esse ait: additque, quòd videntur Hilarii Arelatensis esse, idque Bellarmino, & Labbæo: sed Bellarminus & Labbæus Arelatensis non esse, apertè, at innui, tradidere. Idem Cave pag. 232. ubi de Arelatensi agit, epistolas prædictas inter Augustini opera, quæ ejusdem libris de prædestinatione præfigi solent, non ejusdem esse scribit, sed laici cujusdam Hilarii. Joannes Gillotius, qui Hilarii opera edidit, in *commentatione de S. Hilario* iisdem præfixa ait, epistolam prædictam n. 83. inter D. Augustini epistolas, nonnullos adscribere cuidam Hilario Syracusano, ad quem, & ad Prosperum libros de prædestinatione misit Augustinus. Et sanè Syracusis integritate, religionis studio, & pietate insignem vixisse ex eadem epistola, & ex Augustini responsione liquidò pater. Hunc ideoque Hilarium Syracusanum, ex ærctissima cum D. Augustino amicitia, virum doctriinà clarum fuisse conjicere licet: at quæ scripserit, quæque gesserit, præter epistolas supra relatas, temporis injurià periire.

HIPPOLYTUS Siculus, incertæ sedis in Sicilia Episcopus, claruit magnà sanctitatis famà, ac prophetico spiritu insigniter afflatus, antequam Saracenorum sævitia Siciliam occupasset; nempe ante annum 827. ex Octavio Caetano *tom. 2. SS. Siculor. pag. 36. & in animad. pag. 14.* Episcopum hunc inter Siculos Præsules incertæ sedis unericò recenset Rocchus Pittus *lib. 2. Siciliæ Sacra pag. 463.* nam etsi Stephanus Maurus in *sua Messana cap. 26. pag. 252.* Messanensem Episcopum fuisse velit; id non alio argumento confirmat ex Petro Ansalonio de *sua familia pag. 350.* (quòd non sine risu observat Hieronymus Ragusa in *Siciliæ Biblioth. Vet. pag. 141.*) nisi quia bona derelicta primi occupantis sunt: aut quia bona propria liberorum ab intestato decedentium, parentibus obveniunt: cum verò Messanam Siciliæ parentem opinetur; quisquis Siciliæ Episcopus, sine peculiaris sedis nota appellatur, Messanensem Episcopum arbitratur; & Messanensem pro Siculo censendum putat. At cujus sint ponderis hæ rationes, prudentum judicio discutiendas remitto, à jurgiis inter Siculos alienus. Huic Hippolyto, Sancti titulum, adscribere dubitavit Cae-

tanus in *Idea operis SS. Siculorum pag. 21.* at Ragusa cit. Sanctitatis nomen eidem ultrò concessit. Scripsit Hippolytus.

Vaticinia, quibus sub ænigmatico velamine multa prædixit: & in ipsa ex eventu fides maxima derivata. Hinc celebris ne dum inter Christi Fideles, sed etiam apud Saracenos refulsit: & tum in Sicilia, tum etiam in Orientales plagas Hippolyti nomen celebris fuit. Hæc Vaticinia apud Grecos, & Saracenos, unà cum quibusdam oraculorum libris, quos Danielis Visiones vocabant, magnà servabantur religione. Horum meminit Lutiprandus Episcopus Cremonensis in legatione, quam Octonum Augustorum nomine habuit anno 968. ad Nicephorum Phocam Constantinopolitanum Imperatorem: eamque edidit Henricus Canisius in suis antiquis lectionibus, & Baronius *tom. 10. annalium ann. 968. ubi nu. 51.* de Hippolyti nostri vaticiniis, & Cactanus *tom. 2. SS. cit.* ibique aliquot ex prædictionibus ejus leges, cum Lutiprandi interpretatione.

HIPPOLYTUS ARMINIUS Leontinus Sacerdos, & Poeta, vixit circa annum 1516. quo magnà egregii Poetæ famà claruit, ex Jo: Jacobo Adria in *topographia Mazariæ.* Hujus meminit Philadelphus Mugnòs in *epist. nuncup. de Raptu Proserpine pag. 10.* & Philadelphus Maurus in *hist. SS. Alphii Phil. & Cirini lib. 1. cap. 10. pag. 72.* Scripsit carmine

Hippomachiam. Ex Jacobo Grasso in *Collectanea de laudibus Panormi,* apud Vincent. Aurium in *disc. de dignitate Prætoris, & Senatus Panormi,* in *sine Chronolog. Præregum Sicilia pag. 221.* ubi nonnulla ipsius carmina exhibet.

HIPPOLYTUS FALCONE Nobilis Syracusanus Clericus Regularis natus 22. Novembris anno 1623 ex Lucio Falcone Carrubæ Barone. Adolescens, ut ea, quæ ex peregrinatione comparantur oblectamenta in se derivaret, Italicam peregrinationem aggressus, præcipuas hujus regionis urbes perlustravit: at dum in Galliam, transire meditabatur, Genuæ letali morbo correptus est: & cum in summo vitæ discrimine versaretur, voto se adstrinxit Clericorum Regularium institutum amplexurum si ad pristinam sanitatem restitueretur: hinc ex B. Andrea Avellini, quem ipse enixe invocaverat, patrocinio, ad optatam incolumitatem revocatur. Rejctis itaq; cunctis vitæ commodis, ac omnia quæ & sanguinis splendor, & primogeniti jus eidem facile spondebant, in eadem urbe Genuæ Clericorum Regularium habitum suscepit, ac Panormi Solemnia emisit vota 3. Februarii 1647. Eminentis Philosophiæ, ac Theologiæ spatiis, in quibus præstantissimi ingenii aciem detexit, sacris eloquentiæ studiis operam dedit: hinc disertissimus concionator evasit; ab orationis suavitate, cruditionis ubertate, eloquentiæ vi, ac aliis animi, corporisq; dotibus, doctiorum omnium calculo, inter præcipuos vi sui concionatores recensus est, & egregias ubique promeruit laudes. E suggestu magno cum plausu semper auditus, in præcipuis Italiæ civitatibus eloquentiæ lumine efful-

fit; ac duo & viginti annis quadragesimale curriculum declamando confecit. Cultissimi ingenii vires lyricis modulis probavit. Eximiam etiā prudentiam detexit, cum Syracusanam domum rexit Præpositus, ac Sicilię, & Calabrię Visitatorem egit. Morum comitate, ac animi candore venerationem, amoremq; sibi conciliavit. Demū dum, etſi etate gravatus, indefeſſo labore ingenii monumenta typis tradenda parabat, deceſſit Panormi 30. Novembris anno 1699. in ædibus Divi Joſephi non ſine magno Literatorum dolore. i lajus laudes recenſet P. Joſephus Silos in *hiſt. Cler. Reg. par. 3. lib. 12. pag. 580.* & in *Analectis epigram. cent. 3. pag. 104. & 105.* Joannes Baptiſta de Judice in *carm. par. 1. pag. 93.* Placidus Reina in *hiſt. Meſſana par. 2. pag. 91.* Joannes Evangeliſta Panormitanus in *anagram. pag. 153.* Marcellus Cavalerius in *Peregrino ad Garganum dial. 6. pag. 380.* Jo: Paulus ab Epiphania in libro: *Stravaganze della natura lib. 4. pag. 169.* Jacobus Lubranus, ſub nomine Pauli Brinacii, in lib. *Scintille Poetiche pag. 252.* & Pyrrus Schittinus in *poef. pag. 90.* Edidit Italicè

Narcifo al Fonte, cioè l'huomo che ſi ſpecchia, nella propria miſeria. Parte prima. Panormi apud Boſſiani 1664. in 12. & iterum apud Colicchiani 1665. in 4.

Parte ſeconda. Panormi apud Colicchiā 1665. in 4. & Meſſana apud Paulum Biſagni 1671. in 4. Venetiis prima, & ſeconda pars apud Jo: Gabrielem Hertz 1702. in 4. Proſiit etiam hoc opus latinitate donatum.

La Nuvoſa Oratione Panegirica delle lodi di San Paulo Apoſtolo predicante in Meſſina. Meſſana apud Paulum Bonacotam 1664. in 4.

Panegirici. Romæ apud Ignatium de Lazaris 1668. in 12.

Panegirici, e Declamationi. Bononiæ apud Jacobum Montem 1672. in 12.

Vita di S. Leoluca Abbate Protettore della Città di Monteleone. Neapoli apud Antoniam Bulifon in 12. ſine anno.

I Faſti dell' Arcangelo S. Michiele Prencipe della Militia Celeſte cavati dal Teſtamento vecchio. Venetiis apud Nicolaum Pezzanani 1684. in 4. hoc opus reſuſum fuit immutato titulo, nempe: *Lettioni morali ſopra la Sacra Scrittura.* Venetiis apud eundem 1694. in 4.

Il Pindo Sacro opera, in cui ſi deſcrivono i miracoli dell' Arcangelo S. Michiele Prencipe della Militia Celeſte. Panormi Typis Caroli Adami 1691. in fol.

I Trionfi del Tebro ſuperati da quelli dell' Oreto nella ſolenità dell'anno 1691. conſecrata alle Glorie di S. Roſalia V. Palermitana. Ibid. apud eundem 1691. ſuppreſſo nomine.

La Granadiglia del Calvario, cioè la Paſſione di Gieſù Criſto. Ibid. apud eundem 1694. in 4.

Della Reſurezione di Gieſù Criſto, e di quel che fece in Terra ſin che mandò lo Spirito Santo ſotto l'Allegoria dell' Amaranto. Opera poſtuma. Ibidem apud Joſephum Gramignanum 1701. in 4.

Compendio della Vita del Glorioſo S. Gregorio Taumaturgo, con la divotione, che ſi deve fare à gloria di

coſi gran Santo. Panormi apud Joannem Adamum 1694. in 12. & iterum apud Joſephū Gramignanum 1700. in 24. ſuppreſſo nomine.

Prælo parata reliquit hæc alia, quæ lucea aſpiciunt, nempe

Il Giglio delle Convalli, cioè la naſcita di Criſto.

La Roſa eloquente, cioè la Predicatione di Criſto.

Vita di Suor Maria Caruſſa Sorella di Paulo IV.

Papa.

Seſſanta Panegirici.

Quareſimale.

Il Cerbero di Tre Capi, ovvero danni del Peccato.

La Filonela, ovvero del Purgatorio, e ſuffragio dell' Anime.

Sermoni del SS. Sacramento.

HIPPOLYTUS AB HIPPOLYTO Mazarenſis, Græcis, latinique literis apprime iſtructus, amœniora ſtudia coluit. Cultiffimi ingenii virtum latiā, tum etruſcā Poëſi egregiæ indolis elegantiam prodidit. Panormi magno proſequutus honore, non modò inter Academicos Acc. ſuos reſenſus claruit, verum etiam, & ad i. ſorum Principatum fuit eveſtus. Obiit Mazara 23. Julii anno 1579. Laudatur à Roccho Pirro not. Eccleſiæ Mazar. pag. 543. Honorio Dominico Caramella in *Muſeo p. 126.* & Michaelè Foſcareno in *notis ad eundem.* Edidit.

Emblemati ad Joannem Aſtriacum. Panormi apud Maydas 1574. in 4.

Italicè

Poeſie. in libro: *Rime degli Accademici Aiceſi di Palermo.* Panormi apud Maidam 1571. in 8.

Poeſie. in libro ſecundo eorundem carminum. Panormi apud eundem 1573. in 8.

HIPPOLYTUS MAJA Panormitanus Franciſci Ambroſii Maia (de quo ſuo loco) frater, annum agens 17. literarum amore accenſus, cum mairis blandimenta declinaſſet, Meſſanam contendit, ubi Jurisprudentiæ operam dedit. Exhausta abundè doctriā, Doctorali laurcā donatus eſt anno 1621. Tum ingenii ſublimitate, tum ſtudiorum labore ad egregium doctriæ faſtiğiū elatus, cauſarum patrocinio nominis ſui famam ſatis perſpicuam effecit. Deſuncta uxore Eccleſiaſticæ militiæ nomen dedit, ac Sacerdotio inſignitus Cæſarei, ac Pontificii juris ſtudia proſequutus eſt. Hinc Romam profeſtus ab Ulderico de Carpineo S. R. E. Cardinale in ſuum Auditorem delectus fuit. A Coſma Torres Cardinale, & Montisregalis Archiepiſcopo Montéregalè accerſitus eſt, ut Aſſeſſoris munere fungeretur: quòd non ſine doctriæ laude præſtitit. Deſuncto verò Archiepiſcopo ad Vicarii Generalis gradum eveſtus fuit. Undique à doctriæ ſplendore, ab uberrimæ eruditionis theſauro veneratus refulſit. Jurisprudentiæ ſtudia amœnioribus literis exornavit: hinc tum in Reaccenſorum Academia, tum in Romanis literatorum lyceis ingenii monumenta ſive ſolutā oratione, ſive numeris alligata, Græcā, Latinā, & Etruſcā linguā planſibus excepere bonarum artium amantiffimi. Patriæ ſtudioſus Panormi jura forti pectore, immò magni animi ardore ſæpè propugnavit. Tandem Panormi denatus

natus est 25. Martii anno 1682. Hippolytum laudat Fran. Ambrosius Maja ejus frater in vindicatione S. Catharinæ Senensis pag. 394. & Alphonſus Salvus in ſuis Proſis pag. 237. Edidit

Conſultationum Juris Civilis practicabilium, ac deciſivarum Partem primam. Panormi typis Joan. Bap. Mariugo 1631. in fol. & iterum Panormi apud Nicolaum Buam 1656. in fol.

Additiones ad primam Partem Conſultationum locupletiffimas. Ibidem apud Nicolaum Buā 1656. in fol.

Obſervationes ex diſpoſitionibus utriusque Juris ſelectas pro libro Primo, qui obſervationes in Bullam Clementis PP. VIII. ſuper Reformatione Parochialium Urbis Panormi continet. Partem Primam. Ibid. apud eundem 1650. in fol.

Partem ſecundam. Panormi apud Didacum Buā 1667. in fol.

Tertiam Partem prælo paraverat: ut etiam.

Obſervationes in Bullam Clementis VII. in fundatione Ordinis Clericorum Regularium.

HONORIUS DOMINICUS CAMELLA Panormitanus Sacerdos natus 15. Februarii 1623. à teneris unguiculis ſe totum literarum ſtudiis addixit: eoque animi ardore, ut in gravioribus diſciplinis ad diſcendis ad doctrinæ fatigium pervenerit: nam præter humaniores literas egregiè acceptas, Philoſophicis, ac Theologicis facultatibus abundè inſtructus, Doctorali laureâ donatus eſt. Inde Mathematicas diſciplinâs à præſtantiffimo viro Carolo Maria Vigintimillio didicit, qui Honorium ob ingenii elegantiffimi felicitatem ſummè dilexit. Nec ſacrarum literarum ſtudia, quibus fuit verſatiſſimus, prætermiſit. At ſupramodum amœnioribus literis animum admovit: hinc ab eruditione, poeſi latinâ, Etruſcâ, Siculâ, ſolutaque oratione clariffimus, apud literatos magna valuit opinione; ac inter Academicos Reaccenſos Panormi, Incognitos Venetiarum, Humoriſtas Romæ, alioſque adſcriptus, eximie æſtimationis argumentis fuit exceptus. Vividâ, ac ſecundâ ingenii indole munitus, innumera cultiffimè, acutèque concinnavit: etſi ad lepidè concinendo naturæ quodam impetu traheretur, quo omnium animos ſibi conciliabat: ideoque primarios ævi ſui literatos in ſui amorem traxit non modo Panormi, verùm etiam Romæ, & Venetiis, ubi diu moras protraxit; inter quos ex primis recenſendi Petrus Michael, & Joannes Franciſcus Lauredanus à Poeſi, & eloquentia celeberrimi, Michael Foſcarenus, alique literarum amantiſſimi. Horū operâ Canonicatū in Eccleſia Bergomèſi fuit Honorio oblatū; at ipſe ſublimiorum honorum ſpe extimulatus, cum amicorum ſtadium grati animi ſignificatione excepiſſet, Romam ſe contulit, ubi non modò primæ notæ literatis gratiſſimus fuerat, verùm etiam & apud Bernardinum Spadam S. R. E. Cardinalem magnâ æſtimatione vixerat; nec ambingendum quod Cardinalis, ejus virtutis, ac doctrinæ amantiſſimus, Honorium ad ſublimiora evahere curaret, ut non obſcurè commonſtrabat: ſed mortis intempèſtivæ ſcſvicia omnia obtrunca-

vit. Obiit Romæ 10. Februarii 1661. Hujus laudes recenſent Joſephus Galeanus in *Muſis Siculis* par. 2. tom. 1. pag. 152. Joannes Vigintimillius in *Poeſis Siculis* pag. 441. Joannes Franciſcus Lauredanus in *epiſt.* par. 1. p. 364. Philippus Labbeus *Biblioth. Bibliothec.* pag. 86. Tanti viri prodire

Muſeum illuſtrium Poetarum, qui ad hæc uſque tempora latina carmina ſcripſerunt, cum notis Michaelis Foſcareni nobilis Veneti. Venetiis typis Omnibonii Ferretti 1651. in 12. & iterum Venetiis apud eundem 1654. in 12. Hanc lucubrationem Etruſcis carminibus expreſſerat Petrus Michael, cujus opus ſervatur m. s. apud me.

Sacra Romana Purpura, ſeu S. R. E. Cardinalium viventium laudes. Venetiis apud eundem 1654. in 12.

Carminum Juvenilium Centuria ſelecta. Venetiis ex typographia Juliana 1655. in 12.

Proſpero Philippo Balthaſſari Hiſpaniarum Principi Puerilis Nenia à Gloria decantata. Romæ typis Franciſci Moneta 1658. in 4.

Vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. In *Muſis Siculis* par. 2. tom. 1. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Joſephū Biſagnii 1662. in 12. Italicè

Novelle Amoroſe 35. & 36. In libro inſcripto: *Cento Novelle Amoroſe degli Accademici Incogniti* par. 3. Venetiis apud Guerilios 1651. in 4. harū duo nampè 35. & 36. ſunt noſtri Honorii. Quæ vel jam abſolverat, vel elaborabat adhuc ſubinde, hæc ſunt.

Carminum libri quatuor.

De Arcanis Naturalis Philoſophiæ libri quatuor; Theocritus metro latino donatus.

Quod tanta caſuum conſcientiæ ſcriptorum copia magis conſcientiæ noceat, quam proſit liber ſingularis.

Gloria Militaris, ſeu de Illuſtribus militiæ Ducibus, & fortitudine præſtantioribus militibus, cum Antiq̃uorum, tum Recentiorum Elogia, Tomis duobus diſtincta.

Ephemerides univerſalis hiſtoriæ ab anno 1623: quo natus auſtor, uſque ad hæc tempora Tomis decem comprehenſæ.

Nulla dies ſine linea, ſeu lucubrationes inceptæ ab anno ætatis auſtoris 13. uſq: ad hoc tempus. Tomo unico in fol.

Flores hiſtoriarum. Tom. I.

Hiſtoriarum hiſtoria. Tomi duo in fol.

Poetarum latinorum Vita. Tomus I.

Juriſtarum, & Medicorum Hiſtoria. Tomus I.

Pictorum, & Muſicorum Elogia. Tom. I.

De Latinis Grammaticis, Rhetoribus, & Oratoribus inſignioribus.

Notitiæ hiſtoriæ. Tom. I.

Medicorum latinorum Græcorum, & Arabum hiſtoria. Tom. II.

De latinis Philoſophis, & Theologis. Tom. I.

Latinorum Sacræ Scripturæ Interpretum Elucidationes hiſtoriæ. Tom. I.

De Mathematicis inſignioribus Brevis hiſtoria. Tom. I.

Speculum Summorum Pontificum. Tom. I.

Sereniſſimorum Venetæ Republicæ Principum Elogia. Tom. I.

Sacra Romana Purpura, seu S. R. E. Cardinalium (quantum obscuritas temporum permittere potest) Gesta. Tom. I. in fol.

Panegyrica oratio in laudem Ferdinandi Austriaci Hungaria Regis.

Italicè verò

Rime Italiane libri quattro.

La Politica ridotta à questioni, è vero somma di Questioni Politiche libri tre.

Capricci poetici, è vero Rime burlesche

Consulto fatto d'ordine d' Apollo da Medici prestantissimi, sopra le presenti infermità della Signora eloquenza. Lettione Accademica.

Musica Pratica Politica, nella quale s'insegna a' Principi Cristiani il modo di cantare un sol mottetto in concerto. Lettione Accademica.

HONORIUS ANSALONIUS Panormitanus Ordinis S. Benedicti Congregationis Casinensis. Claro genere exortus, solemnia emisit vota in Cœnobio S. Martini juxta Panormum 15. Novembris anno 1579. Eundem S. Martini Cœnobium, ut etiam aliud S. Flavie Calatanissetæ Prioris munere gubernavit. Vir doctus, Græcis, Latinisque literis satis excultus, sui opinionem excitavit. Claruit anno 1590. non anno 1570. ut ait Arnaldus Wion in ligno Vite lib. 2. cap. 69. pag. 427. qui scripsisse ait:

Grammaticam Græcam. servatur m.s. in Bibliot. S. Martini.

HONORIUS alter Panormitanus ex familia DE JORLANDA, ejusdem Ordinis, ac Monasterii alumnus: solemnia concepit vota 9. Novembris anno 1523. Cœnobii S. Martini, & S. Nicolai de Arenis Catanæ Prioris munere præfuit. Vir fuit in Ecclesiasticis Ritibus, ac Cæremoniis, sacrisque literis versatissimus. Floruit anno 1540. Scripsit tractatum

De duabus Mariis, ejus pergrande volumen m. s. asservatur in Bibliotheca ejusdem Cœnobii S. Martini.

HONUPHRIA BONANNO Panormitana nobili genere exorta, literisq; insigniter exornata. Etruscas coluit Musas, & haud exiguam laudem ab ævi sui literatis assequuta est. Floruit anno 1571. De ea Joannes Maria Amatus in notis ad orat. 2. pro studiis Collegii Panormitani n. 50. Scripsit Italicè

Rime. sed temporis injuria periire: solum pauca ejus carmina vidi in fine libri inscripti: Rime dell' Accademia degli Accesi di Palermo. Panormi typis Jo. Matthæi Mayda 1571. in 8. quibus aliis respondet Antonini Alphani, qui pag. 8. Honuphriam Cœlesti Sponso dicatam, à virtute, puritate, sanctimonie vitâ, aliisque animi dotibus laudat.

HONUPHRIUS CICALA Panormitanus Jurisconsultus doctissimus, ac præclarissimus causarum Patronus. Eruditione affatim refectus in ipsa adolescentia, egregias ingenii dotes, ac doctrinam non sine doctiorum admiratione, ac laude patefecit. In ipso ætatis flore vivis ereptus 12. Maii an. 1648. & in Ecclesia S. Dominici Fratrum Prædicatorum sepultus, conceptam sui spẽ

penitus delevit. Ipsum laudat Marius Giurba in decisis observationibus, observ. 116. n. 26. Edidit

Commentaria in Titulum de Actionibus Institutionum. Panormi typis Nicolai Bua, & Michaelis Portanova 1642. in fol.

HONUPHRIUS FORTINUS Panormitanus Sacerdos, in lucem editus est die 12. Junii an. 1635. Eminentis humaniorum literarum spatiis, eximias ingenii dotes ab adolescentia gravioribus Philosophiæ, & Theologiæ facultatibus summa cum laude devovit: ideoque doctrinâ insigniter instructus, emeritam lauream accepit. Cum autem Medicæ arti sedulam navasset operam, ingenio, studioque abundè suffultus, ad eam pervenit medicinæ peritiam, ut Doctoris insigniis ornatus, inter præstantissimos Medicos adscriptus semper effulserit: ne dum enim communi omnium plausu civium langores curavit, verum etiam instaurandæ sanitati Principum, Dynastarum, Præfulum, ac Regni Siciliæ Proregium persæpe adhibitus est, non sine ægotantium profectum, ac permaximâ nominis sui laude. Hos inter recensendi Franciscus Benavides S. Stephani Comes, Joannes Franciscus Paciecus Uzedæ Dux, Petrus Colon Veraguæ Dux, Joannes Emmanuel Fernandez Paciecus Marchio Villenæ, Franciscus de Judice S. R. E. Cardinalis, & Isidorus de la Cueva Marchio Bedmar Proreges, qui in suum Medicum Honuphrium delegere, & ipsius doctrinæ præsidia experti, vel incolumes servati, vel pristinæ valetudini restituti, eundem maximis honorum argumentis affecere. Parochus Regii Castri ad mare Panormi anno 1675. electus, apud Archiepiscopos Panormitanos eximiâ æstimatione valuit. Ab humanioribus literis non abhorruit; eruditione apprime ornatus inter Academicos Reaccensos cooptatus claruit: & dum Panormi nonnullæ vigeant Academiæ, quas Ferdinandus Bazan Archiepiscopus Panormitanus in propriis ædibus excitaverat, Academiæ Theologiæ mysticæ præfuit. Restituta Panormi primævo splendori Jatrophysicorum Academia, in ea primus electus est Princeps: ac iterum, & tertio confirmatus, aliorum doctrinam utiliter, ac doctè fovere curavit. Dum hæc scribimus anno 1707. virtute, doctrinâ, aliisque naturæ bonis clarus, vivit Panormi. Edidit

De Natura, & salubritate Aeris Panormitani Expositionem. Panormi ex typographia Augustini Epiri 1704. in 4.

Excell. Domini D. Joannis Francisci Pacieco Ducis Uzedæ Elogium. Ibidem apud Joannem Adamum 1695. in 4.

HONUPHRIUS MALATESTA Panormitanus Ordinis S. Francisci Paulensis, natus 8. Septembris an. 1665. sacri Instituti insignia obtinuit 3. Decembris anno 1681. & eodem die anno 1682. solemnia emisit vota. Ementis studiorum spatiis, Philosophiam, ac scholasticâ, & Moralem Theologiam sodales suos docuit, ab ingenio, & doctrina laudatus. Quatriennio etiam sacras literas eruditione munitas explanavit. Concionatorem sacrâ eloquentiâ exornatus, utiliter egit: ideo-

ideoque Josephus Galsch Archiepiscopus Panormitanus dum Diocesim suam perlustraret, Honuphrium secum deduxit, Missionarii, ac Confessarii sui munere, & titulo insignitum; cui gratissimus vivit. Tyrones, ac Ordinis Clericos ad instituti leges laudabiliter instruxit. Alcamense Cœnobium semel, & iterum gubernavit: ut etiam Drepanitanum, & Panormitanum S. Olivæ, in quibus eximiâ prudentiâ valuit. In oppido Calatafimis triennio præfuit, ob tentatam ibi Cœnobii foundationem. Superstes Panormi dum hæc typis traduntur an. 1707. multis vitæ integerrimæ, naturæque bonis clarus, & summâ æstimatione nō immeritò prosequutus vivit. Prælo committet opus insignis, cuius initium edidit, nempe:

La Crusca della Trinacria, cioè Vocabulario Siciliano, in cui non solo le parole, ma ancora le frasi, e modi di parlare in questo Regno si trasportano con proprietà alla favella Italiana, e nell' Idioma latino: accresciuto in maggior copia di Metafore, Argutie, Motti, e Proverbi; ornato di frasi Oratorie, e Poetiche, con Sinonimi, ed Epiteti, e ciò che appartiene all'Arti liberali, e Mechaniche. Con la notizia delle Città, Terre, Castelli, Monti, Fiumi dell' Isola, Nomi de' Titoli, e Famiglie, che n'ebbero l'Investitura, e che oggidì le possiedono. Panormi typis Dominici Cortesi 1706. in fol.

HONUPHRIUS PARUTA Panormitanus, Philippi Paruta viri celeberrimi filius, Panormitanæ Ecclesiæ Canonicus. Hunc meritò suavissimo quodam amoris sensu memoratus Philippus cōplectebatur, ob egregiam ipsius indolem, & in scientiarum studia propensam animi volūtatē: inerat enim ipsi literarum ardor eximius, ac paterna vestigia sequutus, eruditione, & gravioribus disciplinis animum instruxerat: at mors virum sanè inclytum ad sublimia properantem obtruncavit, conceptam de ipso spem abruptit, ac Philippo patri suus maturavit. Decessit Honuphrius Panormi 12. Julii 1639. & in Ecclesia S. Francisci Minorum Conventualium sepultus est. Edidit Italicè

Descrizione dell' Arco Trionfale apparecchiato dalla Chiesa Metropolitana di Palermo per la venuta dell' Illustrissimo, & Reverendiss. Signore il Cardinal Doria Arcivescovo di Palermo. Panormi apud Joan. Bap. Maringum 1609. in 4.

Relatione delle Feste fatte in Palermo nel 1625. per lo Trionfo delle Gloriose Reliquie di S. Rosalia Vergine Plermitana. Ibidem apud Petrum Coppolam 1651. in 4. opus posthumum, operâ Patris D. Simplicii Patuta fratris, Monaci Casinensis, qui ipsum perfecit.

HONUPHRIUS PUGLISIUS Panormitanus, vir amœnioribus literis, eruditione, ac Poesi insigniter excultus. Mathematicas, & Astronomicas coluit disciplinas, ob quas singulares promeruit laudes; ideoque literatorum amorem in sui venerationem excitavit. Extrema clausit Panormi 11. Januarii anno 1679. & in Ecclesia S. Mariæ Gratiarum, quam vocant del Ponticello, sepulturâ accepit. Edidit Italicè

Aritmetica divisa in tre libri, nella quale s'inse-

gna con facilità possibile la di lei pratica mercantile. Panormi apud Bisagnium 1654. in 4. & iterum Panormi apud Augustinum Boffium 1671. in 4. apud Petrum Coppolam 1678. in 4. & apud Felicem Marinum 1702. in 4.

Prattica Economica Numerale, nella quale s'insegna il modo di tenere regolatamente i libri di conti, con l'esemplare di una scrittura signorile formata al moderno stile, che per maggior chiarezza contiene il Giornale, col libro Maestro. Panormi apud Boffium 1671. in 4. & iterum apud Petrum de Isola, 1678. in 4.

Prælo paraverat Italicè

Aritmetica Speculativa.

HONUPHRIUS VITA Augustanus, nobili genere ortus anno 1624. Francisci Vita, de quo suo loco, frater: Juris utriusque doctor doctrinâ, & eruditione excultissimus fuit. Augustæ decessit 29. Aprilis 1676. & in Ecclesia S. Dominici sepultus jacet. Edidit Italicè

Il patrocinio dimostrato in honore del Patriarca S. Domenico Patrono, e Protettore della Veneranda Città d' Augusta. Messanæ apud Petrum Bream 1657 in 12.

Reliquit m. ss. hæc alia nempe:

De Doctoratus in Jure dignitate, Excellentia, atque Præstantia. Opus ex Scriptis, Juribus, ac prudentum responsis, Imperatorum, Regum quoque decretis contextum, atque elaboratum: in quo selectorum Jurisconsultorum Sicularum Elogia inveniuntur, & aliquantulum exscribuntur. m. s. in fol.

Ad Nostorum Principum placita Divorum Friderici II. Cesaris, Martini, Caroli V. Philippi II. & Philippi IV. Siciliæ Regum inclytorum Augustæ Urbi Siculiæ, ejusque Civibus indulta, scheda exiles ex Juris Elementis, atque veterum rerum monumentis excerptæ. Cum annotationibus ad consuetud. de Præscrip. Jur. Prothom. & Consanguinit. & ad jurisdictione municipale mensuræ Augustanæ. m. s. in fol.

HORATIUS ALIMENA Nobilis Panormitanus, elegantiissimi ingenii vir: ne dum severioribus disciplinis animum abundè instruxit: verum etiâ amœnioribus literis ingenium mirabiliter excoluit. Poesim præcipuè coluit, quâ vividissimæ mentis vires patefecit: ideoque ea, quæ cecinit latinâ, Etruscâ, ac vernaculâ, linguâ, eximiam suavitatem redolentia, emeritis laudibus ab eruditis semper excepta. Hinc in Reaccensorum Academia Panormitana inter præstantiores locum obtinuit. At non modò in facultatibus omnibus adipiscendis indefesso labore defudavit, verum etiam & aliorum ingenia ad literarum exercitationes semper excitavit: ideoque memoratam Academiam insigni animi ardore sæpius tepescentem fovit; ac ipsius splendorem sedulo amplificare curavit. At hoc inclytum ejus studium eidem mortem acceleravit; cum enim quadam die ad diluenda corporis vitia medicam potionē suscepisset, nec statim depravatos humores dissolvisset; post prandium, insito ad literas amore tractus, ut consuetis Academiae exercitiis adesset, ad ipsam in Cœnobio S. Francisci se contulit: at dum ibi iucundè assistit, excussa bilis eâ vi Horatium

tium urgere cœpit, ut paulò post in opinato interitu oppresserit in eodem Cœnobio 11. Junii 1670. non sine Literatorum dolore, & in Ecclesia S. Nicolai de Calcia sepultus est. Reaccensorum Academia benemerentissimo sodali iusta persolvit 5. Martii 1671. & in ipsius laudem funebrem orationem dixit Joannes Baptista de Judice; alique verò Academici Defuncti virtutes extulerunt. Laudibus ornant Horatium Joannes Baptista de Judice in *carin. primæ edit. pag. 344.* & in aliis *par. 1. pag. 82.* Josephus Galeanus in *Musis Siculis par. 4. pag. 307.* ubi editas leges vernaculâ linguâ nostri Horatii

Canzoni Sacre Siciliane. Panormi apud Josephû Bifagnium 1653. in 12.

Canzoni Siciliane Burlesche. in eisdem Musis parte 3. Ibidem apud eundem 1651. in 12.

Multa reliquit in ss. Italicè, præsertim

Epistole in risposta all' Epistole di Antonio Bruni, hæc jam absolute, ac prælo paratæ.

Poesie Liriche.

HORATIUS AMANTHIA Catanensis Juris utriusq; Doctor, antiquitatum sedulus perscrutator. Doctrinâ apprime excultus in Catanensi Academia legum feudaliû interpret, anno 1626. claruit. Edidit

Litanias, Preces, Rogationes ad laudes B. Agathe V. & M. Catanz apud Joannem Rossi 1630. in 12.

HORTENSIVS SCAMMACCA Nobilis Leontinus Societatis Jesu, natus anno 1562. Josephi fratris natu majoris vestigia sectatus Societatis habitum accepit anno 1582. cui solemnî votorum Sacramento se adstrinxit. Vir utique inclyto morum candore, ac prudentissimâ simplicitate insignis. Ob egregias ingenii dotes, severioribus disciplinis instructissimus, eminuit; in amœnioribus autem singularis fuit; & in Græcis, Hæbraicis, & Arabicis literis mirificè versatus. Tragicam Poësim non sine laude coluit, multaque juxta severioris doctrinæ Aristotelicæ leges concinnavit. Sacras aliquandiu literas magno cum plausu explanavit. Eximius virtutibus ornatissimus refulsit. Regularis observantiæ studiosus, actenacissimus paupertatis cultor egregius. In Deum, ac SS. Virginem ferventissimas amoris flammæ enutrivit: hinc assiduè sacris precibus addictus: & de rebus divinis, non sive animi ardore, colloquia frequenter instituebat, quæ sæpius uberi lachrymarum copiâ abluēbat. Tandem in Collegio Panormitano annum agens 86. decessit 16. Februarii 1648. Hujus laudes habes apud *Bibliothecam Soc. Jesu pag. 353.* Carolum Ant. Conversanum in *Ætherea Leontinor. Gloria pag. 45.* Pirrum not. *Eccl. Syrac. pag. 240.* Josephum Galeaum in *Musis Siculis p. 2. tom. 1. pag. 98.* De eo etiam P. Angelicus Aprolius sub nomine Jo: Petri Jacobi Villani in libro *Visiera alzata pag. 70.* Ailatus in *drammaturgia ind. 11. pag. 436.* & Michael Frazzetta in *Vita Aloysii la Nufa lib. 1. cap. 1. pag. 6.* Edidit Italicè partim sub aliorum nomine, partim sub proprio, Tragedias 44. in tomos 14. distributas, hoc ordine, nempe:

Delle Tragedie Sacre Morali Tomo primo 1. l'Ami-

ra Trag. Mor. 2. Il Chrisanto Trag. Mor. 3. l' Alessio Trag. Sacra. 4. la Rosalia Trag. Sacra. Panormi apud Joannem Baptistam Maringum 1632. in 12.

Tomo Secondo. 5. Hernando Trag. Mor. 6. La S. Lucia Trag. Sac. 7. Il Roboamo Trag. Sac. Panormi apud eundem 1633. in 12.

Tomo Terzo. 8. La S. Agata Trag. Sac. 9. La Teodolinda Trag. Moral. 10. La Demetria in Trabifonda Trag. Moral. 11. Il Cristo Resuscitato Trag. Sac. Panormi apud eundem 1633. in 12.

Tomo Quarto. 12. Il S. Placido Trag. Sac. 13. Il Christo Morto Trag. Sac. 14. La Demetria in Teodofia Trag. Sac. Panormi apud eundem 1633. in 12.

Tomo Quinto. 15. Il Consalvo Trag. Sac. 16. La Neomenia Trag. Sac. 17. Il Boemondo Trag. Mor. Ibid. apud eundem 1633. in 12.

Tomo Sesto. 18. I Santi Fratelli Trag. Sac. 19. Il Goffrido Tr. Mor. 20. La Susanna Tr. Sac. Ibidem apud eundem 1633. in 12.

Tomo Settimo. 21. L' Apostolo delle Spagne Trag. Sa. 22. Il Giustino Trag. Sac. 23. L' Eutropia Tr. Sac. 24. Il Parto della Vergine Trag. Sac. Ibidem apud eundem 1633. in 12.

Tomo Ottavo. 25. Il Courado Trag. Sacra. 26. Il Filottete Trag. Mor. Ibidem apud Hieronymum Roscellum. 1639. in 12.

Tomo Nono. 27. Il Matteo di Termine Trag. Sac. 28. Il Giuseppe Venduto Trag. Sacra. 29. Il Polifemo Atione Satirica- Morale. Ibidem apud eundem 1639. in 12.

Tomo Decimo. 30. Il Gio: Decollato Trag. Sac. 31. Orlando Furioso Tr. Mor. 32. Il Giuseppe Riconosciuto Tr. Sac. Ibidem apud Nicolaum Buâ, & Michaelem Portaminovam 1644. in 12.

Tomo Undecimo. 33. L' Eufrazia Trag. Sac. 34. L' Elena Tr. Mor. 35. L' Ifigenia in Aulide Tr. Mor. Ibidem apud Petrum Coppolam 1645. in 12.

Tomo Duodecimo. 36. Il Tomaso in Canturbia Tr. Sa. 37. Il Tomaso in Londra Tr. Sa. 38. Il Tomaso Moro Tr. Sac. Ibidem apud Decium Cyrillum 1648. in 12.

Tomo Decimo terzo. 39. L' Euplio Tr. Sacra 40. Il Leone Tamnaturgo Tr. Sac. 41. L' Oreste Tr. Mor. Ibidem apud Buam & Portaminovam 1648. in 12.

Tomo Decimo quarto. 42. La Margarita Tr. Sac. 43. La Trachinie Tr. Mor. 44. La Fenisse Tr. Mor. Ibidem apud Decium Cyrillum 1648. in 12.

Servantur etiam in ss. in Bibliotheca Soc. Jesu Panormi

*Il Giustino)
Il Tomaso in Canturbia.) Tragedie.*

HYACINTHUS AB ASCENSIONE Messanensis Ordinis Excalceatorum S. Augustini. Edidit Italicè

Il Vello d' oro arricchito d' arte chirurgica, diviso in sette utilissimi trattati. Messanz apud Vincenzium Amicum 1693. in 12.

HYACINTHUS CAMPOLUS Messanensis Ordinis Prædicatorum natus 23. Julii 1646. vix ætatis annum 13. attigerat cum ad solius cujusdam Dominicani verbum mirificè incensus, Ordinis Prædicatorum institutum se amplexurum decrevit, quod ei quædam Dei famula ejus confaguinea ab ipsius nativitate non obscure prædixerat:

xerat: hinc à Thoma Lando viro virtutibus claro, ad inculpatam vitæ rationem institutus, exacto triennio 11. Aprilis 1662. in Cœnobio Tauro-
menitano Religionis habitum suscepit, & 13. Aprilis 1663. solemniter emisit vota. Studiis dicatus ob egregiam ingenii felicitatem, decursis laudabiliter Philosophiæ, ac Theologiæ spatiis, anno 1673. Lettoris munere insignitus est. Sed cū ex naturali quadam propensione ad divini verbi declamationem animus sese inflecteret, Sacræ Eloquentiæ studiis operam dedit: à teneris enim annis prædicationis suæ specimen præbuit; cū ab anno ætatis 12. ad familiares suos pueriles conciones habuisset. Hinc suscepto concionatoris munere, non sine plausu, ac animarum fructu, in cinerale curriculum conciones eloquentiâ, & eruditione refertas habuit per annos viginti, & ultra, præsertim Messanæ, Tauromenii, Paëtis, Troinæ, Randatii, aliisque Siciliæ oppidis; ideoque anno 1686. in Generalibus Ordinis Comitibus Romæ coactis, Generalis Concionatoris titulo fuit co-honestatus. Apostolicas etiam Missiones habuit, quibus ubere animarum fructum collegit. Ab Archiepiscopo Messanensi D. Francisco Alvarez Missionarius pro tota Messanensi Diœcesi renunciatus est: & in eodem munere à D. Josepho Migliazzo, in Archiepiscopatu successore, confirmatus. Nonnulli etiam Ordinis sui Provinciales in Sicilia hoc eodem Missionarii titulo exornatum voluerunt. Cœnobium Bibonense, ac Myrtense rexit Prioris munere: & in Messanensi Cœnobio S. Dominici Subprioris, ut vocant, munere semel, & iterum præfuit. Vivit nunc vir ornatissimus dū hæc scribimus anno 1707. Edidit Italicè

Tesoro del SS. Rosario diviso in tre Parti. Messanæ apud Vincentium Amicum 1698. in 4.

HYACINTHUS CIACCIUS Caccabensis Congregationis Oratorii Panormitani Sacerdos; severioribus disciplinis excultus, sacræ Theologiæ laureâ accepit: doctrinâ, & eruditione clarus; in studiis assiduus, magnam sui venerationem concitavit. Obiit Panormi 7. Septembris 1681. Edidit Italicè suppresso nomine

Relatione delle Pompe festive celebrate in Palermo per la solenne Traslatione delli SS. Martiri Antimo, Macario, Teogene, Mediato, Teodora, & altre molte sacre Reliquie nella Chiesa di S. Ignatio M. della Congregatione dell'Oratorio, la terza Domenica d'Ottobre del 1664. con la descrizione della famosa Cappella dell' istessa Chiesa dove si conservano le venerande Reliquie. Panormi apud Josephum Bisagnium 1664. in 4.

Vita di S. Ignatio Vescovo, e Martire. Panormi apud Petrum de Isola 1678. in 12.

HYACINTHUS COMPARATUS Panormitanus, poesi tum latinâ, tum vernaculâ insignis. Florente adhuc ætate obiit Panormi anno 1647. Ipsum laudat Josephus Galeanus in *Musis Sicul. par. 2. tom. 1. pag. 304.* ibique habentur Siculâ linguâ nostri Hyacinthi

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

HYACINTHUS GRIMALDUS Panormita-

nus, Medicus Doctor: aliquando Senatus Panormitani à Rationibus. Vixit eruditione, & doctrinâ munitus anno 1650. Edidit Italicè

Dell' Alchimia opera, che con fondamenti di buona filosofia, e perspicacità ammirabile tratta della realtà, difficoltà, e nobiltà di tanta scienza, delle maraviglie della natura, dell' arte, e de' metalli, e delle regole, e metodo da osservarsi nella compositione dell' oro alchimico. Panormi apud Alphonsū de Isola 1645. in 4.

HYACINTHUS MARIA FORTUNIUS Panormitanus Sacerdos, vir ingenio clarus, gravioribus disciplinis Philosophiæ præsertim, ac Theologiæ fuit apprime instructus: sed in amœnioribus literis singularis. Eloquentiâ, eruditione, Poesi latinâ, etruscâ, vernaculâ nulli secundus, multa cum sui nominis gloria concinnavit, multa cum eximiis ingenii sui laudibus protulit. In Reaccensorum Academia Panormitana recensitus, vividissimas ingenii dotes detexit, ac literatos omnes in sui amorem concitavit. Orator egregius è suggestu nonnulla, eloquentiæ nitore præclara, & eruditione ornatissima dixit; ac Panormi in Ecclesia Congregationis Oratorii quadragesimale curriculum confecit magnâ cum eruditorum frequentia, ac plausu. Panormitanæ Ecclesiæ S. Mariæ de Itria iuxta portam Castri fuit Capellanus: inde Operis dispersorum Rector, quo in munere non sine literatorum dolore decessit Panormi 2. Februarii 1671. & in Ecclesia Oratorii sepultura traditus est. Ipsum laudat Josephus Galeanus in *Musis Siculis par. 4. p. 127.* ubi vernaculâ linguâ extant nostri Hyacinthi

Canzoni sacre Siciliane. Panormi apud Josephum Bisagnium 1653. in 12. Edidit etiam Italicè

Descrittione del Trionfo fatto in Palermo celebrandosi à 15. di Luglio dell' anni 1651. e 1652. l' Inventione di S. Rosalia V. Palermitana liberatrice della Peste. Panormi apud eundem 1652. in 4.

Gli Ossequii festivi di Palermo, e le Pompe fatte à 13. 14. e 15. di Luglio 1653. per la sua Cittadina S. Rosalia liberatrice dalla Peste occorrendo l' annual solennità dell' Inventione del sacro Corpo di detta Santa. Ibid. apud Buam 1653. in 4.

Gli Applausi di Palermo alla Maestà Cattolica di Filippo Quarto il Grande, e le feste celebrate in essa Città negli anni 1652. e 1653. per le vittorie di Barcellona, Casale, e Duncherche. Panormi apud Nicolaum Buam 1655. in 4.

La Mole Trionfale eretta in Palermo ad onore di Filippo IV. Gran Monarca delle Spagne. Poema latino recitato nella sala del Collegio di Palermo, da un Padre della Compagnia di Gesù (cioè P. Francesco Carrerà) e tradotto in ottava rima Italiana dal detto Fortunio. Ibidem apud Petrum de Isola 1663. in 4.

Le Scintille della Selce, Saggio dell' Accademia de' Raccesi di Palermo, cioè l' Imprese degli Accademici. Ibid. apud Augustinum Bossium 1658. in 12.

Extat apud me opus egregium m. s. manu ejusdē auctoris exaratum, quod inscripsit:

Aurea Concha pretiosissimis orata laudem gemmis à Pontificibus, Imperatoribus, Regibus, ab Historicis, Cosmographis, Geographis, Chronistis, Commentato-

tatoribus, Poetis, Oratoribus, aliisque id genus auctoribus Græcis Latinis, Italis, Hispanis, & cujuslibet idiomatis, quas è vetustissimo omnium ferè Bibliothecarum Oceano hætenus collegit. Hoc opus moriens D. Vincentio Auria patriæ amantissimo tradidit, qui & mihi perhumaniter largitus est: & addito tomo secundo, edendum spero. Prælo etiam paraverat

Quaresimale.

Panegirici.

HYACINTHUS MARIA ROSCIANUS Panormitanus Ordinis Prædicatorum, insigni munitus ingenio studiorum curriculum non sine laude confecit. Lector electus Philosophiam sodalibus suis tradidit; & scholasticam Theologiam in Panormitano lyceo S. Dominici Regentis munere docuit, à doctrinæ profunditate non immerito commendatus. Hinc Magistri laureâ donatus sui opinionem excitavit. In sacrarum literarum & SS. Patrum libris versatissimus, ecclesiasticâ eruditione refectus effulget. Apud SS. Inquisitionis Senatum claruit Consultor, Qualificator, & librorum Censor. Panormitanum Cœnobium S. Dominici gubernavit. Conciones habuit eloquentiâ, & eruditione laudabiles. In sermonibus præsertim SS. Rosarii Deiparæ, quos diu in memorati Cœnobii Ecclesia dixit, miram sui pietatem erga Virginem semper detexit, cujus cultum amplificare studuit, ac promovere non cessat, dum hæc typis traduntur anno 1707. Edidit Italicè: *Rosario Annuale della Beatissima Vergine Maria Madre di Dio; ovvero Meditazione perpetua delli Quindici Misterii del Sacrosanto Rosario. Tomo Primo, che comincia dalla prima Domenica dell'Avvento, e termina nella Domenica, che precede la Pentecoste.* Panormi typis Joannis Baptistæ Ajccardi 1705. in 4.

Tomo Secondo, che comincia dalla Domenica di Pentecoste, e termina nell'ultima Domenica, dell'Anno Ecclesiastico. Ibidem apud eundem 1706. in 4.

HYACINTHUS MONTALTUS Panormitanus Ordinis Prædicatorum; generis claritatem doctrinæ, & eruditionis splendore illustravit. Prædicatoris Generalis titulo insignitus effulsit. Vivebat Panormi anno 1636. ut Rocchus Pirrus tradit in not. Eccl. Syracus. pag. 206. Scripsit Italicè

Historia della Religione di S. Domenico nella Provincia di Sicilia. m.s. servatur in Bibliotheca Cœnobii Panormitani S. Dominici, quam citat Pirrus cit. & Ioannes Bap. de Franchis in vita B. Petri Hieremie pag. 85. 125. & indice Auctorum.

HYACINTHUS PENSABENE Assorensis juris utriusque Doctor, primarius causarum Patronus, qui ob egregiæ doctrinæ splendorem ad multos honorum gradus merito evectus, magnâ sui venerationem excitavit: pluries enim fuit Judex Prætorii Panormitani, ac Tribunalium Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ, & Magnæ Regiæ Curiæ; inde Regii Patrimonii Fiscii Patronus, ac tandem à Rationibus Magister. Inter forenses curas amariiores literas, præsertim Poësim coluit. Obiit Panormi 19. Novembris 1691. & in Ecclesia S. Mariæ de Remediis PP. Carmelitarum Excalceatorum sepelitur. Ipsum laudant Franciscus Strada in libro *Quietationum* pag. 18. & Joannes Baptista de Judice in *carm.* pag. 1. pag. 73. Multa Allegationum volumina scripsit, at tantummodo editæ extant quædam

Allegationes apud Paulum Perramutum in *Constituto Juriconsultorum partis tertiæ tom. 2.* Panormi apud Augustinum Bossium 1671. in fol. à pag. 22. & seq.

HYACINTHUS POTITUS Catanensis Ordinis Minorum S. Francisci Paulensis, Theologus, ac Concionator disertissimus: floruit anno 1643. Edidit Italicè

L'Aquila Nera funebre discorso nell'esequie dell'Em.e Reverendiss. D. Gioannettino Doria Cardinale di S. Chiesa, col titolo di S. Pietro in Montorio Arcivescovo di Palermo. Panormi apud Nicolaum Buam, & Michaellem Portamnovam 1643. in 4.

HYACINTHUS SALEMIUS Motycensis, vir mitioribus literis apprime excultus: in Motycensi Academia Principem egit. Claruit anno 1678. quo in lucem emisit Italicè

Trattato della Bilancia delle voci Italiane. Panormi apud Petrum de Isola 1678. in 12.

HYACINTHUS TRABONA Politienensis, natus 20. Augusti 1595. literisque admotus, primum Clericali militiæ nomen dedit, & anno 1613. minoribus Ordinibus initiatus. Inde gravioribus disciplinis, & Medicæ facultati ingenium devovit, ac Doctoris laureâ cohonestatus, doctrinâ inclaruit. Cephalædium diu inhabitavit, ubi usq; ad supremam vitæ lineam morbos curavit, summo cum ægrotorum profectu. Obiit Cephalædii 16. Februarii anno 1664. & in Ecclesia S. Catharinæ sepultus est. Edidit

De Medicamento purgante quarta die dissertationem, in qua cum Hippocratis, tum Galeni auctoritatibus, tumque calidissimis rationibus quarta die non esse purgandum statuitur. Panormi apud Alphonsum de Isola 1636. in 4.

I

IACOBUS AGLIATA Panormitanus, nobili genere ortus, pluries Senatoris munere patriam gubernavit: Panormitanæ tabulæ nummulariæ etiam præfuit, & anno 1624. cum in Urbem Panormi pestis grassaretur, Deputatus,

ut vocant electus, pro urbis incolumitate nimium defudavit. Scripsit Italicè

Notamento di tutti i Capitani, Pretori, Giurati, e Governatori della Tavola della Città di Palermo dall'anno 1282. per tutto l'anno 1626. hæc Chronologia plurimorum manibus attrita, tandem edita est Panormi typis Petri Coppola 1697. in fol. in calce Historiæ Chronologiæ D. Vincetii Auria.

IACOBUS AMATUS Collesanensis Jurisconsultus, & Poeta; claruit anno 1612. Edidit Italicè

Poema Sacro della Vita, Martirio, e Morte della Gl. S. Christina V. e M. Protettrice, e Padrona della Felice Città di Palermo. Panormi apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1612. in 8.

JACOBUS BENDICIS Drepanitanus Sacerdos Sacræ Theologiæ Doctor, ac Concionator differtissimus. Edidit Italicè

Vita della Veneranda, & humil Serva di Dio Suor Angela Maria Carissima della Città di Trapani dell'Ordine de' Frati Minori Conventuali di S. Francesco. Messanæ apud Jo: Franciscum Biancù 1633. in 4. Ex relatione mihi transmissa ab eximio viro Josepho Barlotta, Oratorii Drepanitani Præposito, protulit etiam quasdam *Funebres orationes* diversis in locis editas, ac etiam scripsit: *de modo predicandi Evangelium libros duos.*

JACOBUS BONANNUS Syracusanus vir nobilissimam familiam progenitus, Philippi Bonanni primi Montisalbani Ducis, & Antonie Romanæ Columnæ filius; hæreditario jure Dux & ipse Montisalbani. Ne dum literis & eruditione addictus, verum etiam & literatorum studiosus fuit, quos liberalitate, & benevolentiam complexus est. Prudentiam, ac morum comitate refulsit, ac cum præcipuas Italiæ urbes perlustrasset, illustrium virorum, & præsertim Columnensium Principum, ac Petri Pauli Crescentii S.R.E. Cardinalis amorem sibi conciliavit. Vitam absolvit anno 1636. De eo Pirrus not. *Eccl. Syracus.* pag. 213. & Mugnòs in *Theat. Geneol.* p. 1. pag. 155. & 156. Sub ejus nomine extat Italicè

L' Antica Siracusa Illustrata. Messanæ apud Petrum Breà 1624. in 4. Petrus Carrera in *hist. Biblioth. Siculæ Tom. I.*

tang lib. 1. cap. 1. pag. 8. & lib. 4. pag. 410. post Jacobi obitum se hujus operis auctorem jactat, quod multis arridet: sed Joannes Vigintimilius in *Poet. Sicul. cap. 5. pag. 29. & 30.* Carreræ jactantiam exprobat.

JACOBUS BONINCONTRUS Siclensis Ordinis Minorum Observantium S. Francisci, inter quos Generalis Concionatoris titulo eminuit. Singularis Ecclesiastes, ob eximiam eloquentiam vim, & egregiam memoriæ felicitatem, omnes concionando in sui admirationem excitavit. Ex regulari Ordine egressus, ac clericali habitu insignitus, obiit mense Junii 1637. ut habemus ex Rocho Pirro not. *Eccl. Syrac.* pag. 256. Edidit Italicè

Sermone Funerale nell'esequie del Catolico Rè di Spagna, e dell'Indie D. Filippo III. d' Austria recitato in Palermo nell'Oratorio delli Bianchi à di 8. d' Agosto del 1621. Panormi apud Angelum Orlandum 1621. in 4.

JACOBUS CÆSARIUS Messanensis Juris utriusque doctor, Poeta eximius, & Officinæ Messanensis Academicus. Claruit anno 1670. Edidit Rime. in libro: *Duello delle Muse degli Accademici della Fucina. Trattenimento Terzo, & Quinto.* Neapoli apud Andream Colichiam 1670. & 1671. in 4.

JACOBUS CALDARONE Panormitanus, in lucem editus primo Januarii anno 1651. literisq; à teneris annis addictus, non vulgarem eruditionem sibi comparavit. Philosophus, Medicus, Pharmacopola, & Chemicus expertissimus sui æstimationem excitavit. Botanicæ facultati dicatus, plenam plantarum, herbarumque cognitionem assequutus est, earumque naturam, ac vires scientificè calluit. A Siciliæ Archiatro Lectoris, Recognitoris, & Examinatoris Generalis Siciliæ, Insularumque adiacentium munera promeruit. Amœniores literas non sine eruditorum commendatione coluit. Dum hæc typis traduntur Panormi laudabiliter vivit. Edidit Italicè

Epistola Botanica. in libro: *Bizzarrie Botaniche di alcuni Semplicisti di Sicilia publicate, & dichiarate da Nicolò Gervasi.* Neapoli apud Novellum, de Bonis 1673. in 4.

Pretia simplicium, ac compositorum medicaminum: de ordine, & mandato Ill. Pretoris, & Prothomedici D. Joseph Valguarnera Principis Nixemi, &c. ab omnibus observanda. Panormi typis Petri Coppola 1697. in 4.

Scripsit etiam hæc alia, quæ evulgebit; nempe:

Examen, & Edipus Aromatariorum. Italicè
Della natura, qualità, e virtù della terra di Baida chiamata fuori Panacea, e della Pietra di Montagna
P p di

di Cane detta la polvere di Chiaramonte, è vero del Fondacaro, non ancor da alcuno descritte.

Del modo come è fatta la china china, con l'anatomia di essa, e vero modo di conoscerla, e usarla.

JACOBUS CARDIA Messanensis Soc. Jesu, vir gravioribus disciplinis egregiè instructus; Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam in Messanensi Collegio docuit. Rexit domum Messanensem Tertiarum Probationis. Dum hæc scribimus anno 1707. ingenio, ac doctrinâ conspicuus vivit Messanæ. Edidit Italicè

Il Violento Evangelico oratione Panegirica detta nell'Ingegnosa Città di Noto nel funerale del Ven. P. Diego Cannata Eremita da Taormina presente il Cadavere à 17. di Luglio 1694. Messanæ apud Antoninum Masseum 1700. in 12.

JACOBUS CARIBDIUS nobilis Messanensis Soc. Jesu, natus anno 1555. Societati nomen dedit anno 1569. in qua ob egregias ingenii vires, quibus à natura abundè munitus fuerat, non modò gravioribus Philosophiæ, ac Theologiæ disciplinis apprime instructus vixit, verùm etiam Poeta, ac Orator singularis claruit. Philosophiam, Romæ, & Messanæ docuit; inde Scholasticam Theologiam, cuius & lauream accepit. Sexennio collegium, & Domum Professorum Messanæ, & alibi gubernavit magna cum prudentiæ laude. A virtutum splendore commendatus, in orationis studio assiduus, in passionibus infringendis oculatus, in proximos, præsertim sibi adversantes, beneficus fuit: alienæ detractionis inpatient, omnium lapsus excusatione purgabat. Ab urbe Messanæ Romam missus anno 1609. ad Paulum V. ut Sanctorum exuvias Sociorum Placidi in secunda inventione repertas apostolica facultate firmaret, omnia ex voto obtinuit. Tandem Messanæ decessit 6. Augusti 1620. ex Biblioth. Soc. Jesu pag. 361. vel 2. Augusti ex Placido Samperio in *Iconolog. M. V. lib. 2. pag. 224.* De eo etiam vide Placidum Reinam in *hist. Messinæ par. 2. pag. 524.* Paulum Bellum in *Gloria Messin. lib. 1. c. 17. pag. 90.* Octavium Caetanum in *animad. ad to. 1. SS. Sicul. pag. 157.* Bonifilium in *narrat. triumphi pro 2. inventione SS. Placidi p. 13.* Philip. Labbzi in *Chronolog. Pinacoth. Scrip. Soc. Jesu an. 1620. pag. 337.* ubi ex typographi errore legitur Jac. Charibotius, & tandem Benedicium Chiarellum in *monum. Sacris Messinæ pag. 171.* Edidit

Orationem de Christi Domini morte ad Sixtum V. P. M. anno 1586. Extat in libro inscripto: *Orationes quinquaginta de Christi Domini morte habite in die Sancto Parasceves à Patribus Soc. Jesu in Pontificio Sacello.* Romæ typis Vitalis Mascardi 1641. in 12.

Officium SS. Placidi, & Sociorum à Sacra Congregatione approbatum: ex Abb. Pirro lib. 4. pag. 244.

Admonitionem pro Epistola Mariæ Virginis ad Messinenses. apud Bellum in *Gloria Messanensium loc. cit.*

Extat apud me oratio, cujus titulus:

Oratio de vera hominis felicitate Panormi habita in innovatione studiorum Collegii Soc. Jesu ad felicissimum ejusdem Urbis Senatum anno Domini 1585. m. s. in 4.

JACOBUS LO CASCIO Thermitanus. Claruit anno 1610. ediditque Italicè

Descriptio dell'origine, vita, costumi, morte, e miracoli del B. Agostino da Termene detto il Novello dell'Ordine Eremitano. Panormi apud Joannem Antoninum de Francisceis 1611. in 4.

JACOBUS CATANZARUS Mylenis, Juris utriusq. Doctor: ex Antonino de Amico in *dissert. epist. pag. 26.* & Philippo Amico in *Ref. hist. pag. 15. & 113.* scripsit opus, cui titulus:

Myiarum tripartita Civitas. m. s.

JACOBUS DE CHIRCO Panormitanus, ut ex ejus testamento in tabulis Petri Crassi 4. Decembris 1484. patet. Jurisconsultus magni nominis, doctrinâ celebris: qui pluries in Magnæ Regiæ Curia foro præfuit Judex, Regiusq. Consiliarius claruit. Magnificentissimas extruxit aedes Panormi, eleganti opificio, turrique ornatas contra S. Nicolai Sodalitium, sive Andreæ Navarri opus, quas non multis, ab hinc annis palatio suo addidit Podii Regalis Princeps. Supra harum ædium portam hæc legebatur inscriptio.

Hanc ædem à solidis fundamentis construxit D. J. de Chirco Judex Magnæ Curia an. D. M. CCCC. LXIII ind. XII.

Hanc inscriptionem retulit Petrus Cannizzarius in *lib. de Relig. Panor. pag. 415.* qui addit Iacobum denatum anno 1484. & in proprio Sacello in Ecclesia S. Francisci Minor. Conventualium sepulchrum. Hujusce doctissimi Jurisconsulti extant:

Apostille super capitulis 139. & 140. Ritus Regni Sicilia. in Commentariis super Ritum collectis à Marcello Conversano. Panormi apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in fol.

Ad Bullam Apostolicam Nicolai V. & Reg. Pragmaticam Alphonsi de Censibus Annotationes. Apud Petrum de Gregorio de Censibus Panormi typis Io: Ant. de Francisceis 1609. in 4. & iterum typis Francisci Ciotti 1622. in fol.

Scripsit etiam

In Cap. Volentes de feudis, quod opus citat Marini Muca in *cap. Volentes Regis Friderici 28. num. 75. pag. 109.* Franciscus Milanensis *decis. 1. lib. 1. num. 37. pag. 3.* ideoq. à Camerario Beneventano in responsione ad Io: Antonium Cannetium in calce operis ejusdem Cannetii *de feudis pag. 369.* inter doctos feudorum Scriptores recensetur.

Consilium Comitatus Sclafani. citatur à prædicto Milanesi *lib. 1. decis. 9. n. 107. pag. 68.*

Allegationes in causa fluminis Dyonisi. citantur à Muta *tom. 2. in Cap. Regni cap. 75.* Iosepho Xibacca in *allegat. Butera pag. 18. & 62.* & Garfia Mastillo *decis. 56. num. 30.*

JACOBUS CITA Drepanitanus Ordinis Prædicatorum Sacræ Theologiæ Magister doctissimus, cujus meminuit Rocchus Pirrus *not. Eccl. Mazar. pag. 546.* Scripsit ex Joanne Michaeli Pio de *Viris illustr. Ordin. Prædic. par. 2. lib. 4. pag. 378.* Italicè

Historia della Città di Trapani.

& ex relatione P. Iosephi Barlotta Congregationis Oratorii Drepanitani, scripsit etiam

Philosophiam, ac Theologiam.

JA-

JACOBUS CONFORTUS Messanensis Juris utriusque Doctor, & Poeta eruditus: inter Academicos Officiæ Messanensis claruit an. 1670. Edidit

Rime. in libro: *Duello delle Muse degli Accademici della Fucina. Trattenimento Terzo, Quarto, e Quinto.* Neapoli apud Andream Colicchiam 1670. & 1671. in 4.

JACOBUS CORSALIS ex quodam oppido juxta Catanam, Sacerdos eruditione clarus, & eloquentiâ apprime instructus, elegantiores literas coluit, quibus non exiguam sibi laudem comparavit. Idiomata Italum, Hispanum, ac Gallum egregie calluit. A D. Francisco Branciforte S. Lucie Duce magnâ æstimatione prosequutus est, cujus à secretis diu fuit. In hujus obsequium cum in Hispaniam velificaret ad pertractanda magni momenti negotia, in navi N. Pappaccini vectus; huic navis gallica obviam fuit, ac ex salutationis contentione magnâ vi decertantes, inter multos qui ex utraque parte miserè occubuerunt, fuit noster Jacobus. Obiit mense Junii anni 1688. Edidit Italicè

Historia della Vita, e Morte di S. Maria Madalena composta in lingua Francese dal R. P. Claudio Cortese dell' Ordine de' Predicatori, e tradotta in Italiano dal Rev. Sac. D. Giacomo Corsale, con l'aggiunta del medesimo sopra il Piede sinistro della Santa conservato nel Tesoro delle Reliquie della Chiesa Maggiore di Palermo. Neapoli apud Andream Colicchiam 1679. in 12.

JACOBUS CRASSUS Panormitanus Ordinis Prædicatorum, Scripsit

Collectaneam de laudibus Panormi, hoc opus citat Franc. Baronius de Maest. *Panorm. lib. 1. pag. 2. 15. & 24. & lib. 3. pag. 115. & 136.* qui & aliqua ejus fragmenta exscribit. Fuit aliquando apud Abb. Antoninum Agraz, ut testatur Vincentius Auria in *hist. Chronol. Proregum Sicil. pag. 238.* & forsan hodie servatur m.s. in Bibliotheca Marchionis del Carpio in Hispania; ipse enim post memorati Abbatis obitum, ejus Bibliothecam obtinuit.

JACOBUS DIACETUS Panormitanus Soc. Jesu, à virtutibus, ac doctrina commendatus. Claruit anno 1645. Edidit Italicè

Esame per la Confessione generale di tutta la vita, & di molto tempo. Romæ apud Franciscum Cavalum 1645. in 12.

JACOBUS FUSCA Messanensis Juris utriusque Doctor, ex Placido Reina in *hist. Messanæ par. 2. pag. 525.* Edidit Italicè

Raguaglio della pomposa festa di N. Sig. della Lettera, che si celebrò l'anno 1664.

JACOBUS GAGINUS Panormitanus Sacerdos, natus anno 1591. Ecclesiasticam militiam sequutus, Panormi Ecclesiæ S. Andreæ Capellanus egit, ac denatus 12. Novembris anno 1644. in Ecclesia S. Ignatii M. Congregationis Oratorii sepelitur, hac adjecta inscriptione.

D. Jacobo Gagini Presbytero D. Joannes Baptista Verdini nepos, & hæres, ut grates rependat hunc lapidem posuit, sibi que & suis, ut quos unus junxit

sanguis, & unus amor, unus tegat lapis, & urna. Obiit XII. Novembris an. Domini 1644. æt. suæ 53. Edidit Italicè

Vita di S. Fvone Sac. e Confessore scritta in latino per Lorenzo Surio, e tradotta nell' Italiana lingua. Panormi apud Joannem Baptistam Maringum 1619. in 8.

JACOBUS GEMMA ex oppido Blancevillæ; Francisci Gemina, de quo suo loco, filius. Amœniores literas, Musasque adamavit. Nunc superstes apud suos vivit. Edidit Italicè

Gl'Incanti coronati ne i trionfi d'Offirido Rè di Persia. Opera Tragicomica di lieto fine. Panormi apud Joan. Adamum 1696. in 8.

JACOBUS HUMANA Netinus, vir doctus, & ab obitis in Ecclesiastico ordine muneribus clarus: fuit etenim Abbas S. Spiritus Calatanissetæ anno 1493. Episcopus Scutarensis in Calcedonia; & vicarias gessit curas Episcoporum Syracusanorum Dalmatii de S. Dionysio, Guilelmi Raymundi Centelles, & Petri Vvries. Neti anno 1513. Ecclesiam S. Claræ solemnè ritu consecravir; & Leonis X. jussu festum Divi Conradi ibidem instituit. Demùm cum Syracusanam Diocesim iustraret, decessit Calatajerone 10. Augusti 1517. Hujus meminere Vincentius Littara de rebus Netinis pag. 141. & 229. & Rocchus Pirrus not. Eccl. Syrac. pag. 182. 186. 187. & 224. & not. Eccl. Agrig. pag. 365. Scripsit

Miracula S. Conradi. ex Octavio Caetano tom. 2. SS. Siculor. pag. 249. & in *animadvers.* pag. 86. nu. 16.

JACOBUS LA LOMIA Alicatensis Ordinis S. Mariæ de Monte Carmelo, vir doctissimus, ac celebris Sacræ Theologiæ Magister. Magna cum nominis fama severiores disciplinas docuit in lyceo Patavino, Senensi, & Florentino. Ecclesiastes etiam celeberrimus, eloquentiâ, & eruditione claruit. Hujusce scribunt Petrus Lucius Belga in *Biblioth. Carmel. pag. 36.* Anton. Possevinus tom. 2. appar. sac. pag. 81. qui Jacobum à Leocata vocant; Rocchus Pirrus not. Eccl. Agrig. pag. 342. Daniel à V. M. in *specul. Carmelitar. tom. 2. par. 5. lib. 5. num. 3707. pag. 1068.* & Carolus du Fresne in *indice Auctorum ad Glossarium in Auctores mediæ, & infimæ latinitatis* pag. 116. Scripsit ex Lucio, & Possevino

Super Sententiis.

In Metaphysicam Aristotelis.

In Logicam.

Conciones per sacrum Quadragesimale tempus.

Sed ex his, quæ publici juris fecerit, se nescire; fatentur Auctores nuper citati: nec ego aliquod hujusce auctoris opus editum vidi.

JACOBUS LEONTINUS passim à LEONTINO dictus, Notarii artem eo tempore professus est, quando Nobiles viri hoc munus exercere non dedignabantur. Fuit ex antiquis Poetis, qui Italicis numeris cecinere; Nicolaus enim Francus in *Petrarchista* pag. 19. unâ cum aliis Etruscis Poetis recenset, qui ante Franciscum Petrarcam floruerunt, nempe ante annum 1374. quo decessit Petrarcha. Petrus Bembus in *Prosis lib. 2.*

cum aliis enumerat, qui ante Dantem claruere, nempe ante annum 1321. tunc enim obiit Dantes, ex Joanne Villano in *Chron. lib. 9. cap. 135*. Nonnemo Friderici II. Imperatoris ævo vixisse dicit cum Joanne Caramuele in *Rythmica cap. 8. pag. 104.* & clariss. Joanne Mario de Crescimbene in *comment. hist. Poësis Vulgaris vol. 1. lib. 1. cap. 1. pag. 2.* Et sanè Angelus Colacci apud Leonem Allatium in *epist. ad Lectorem de antiquis Poëtis pag. 35.* advertit Cium de Camo, de quo suo loco, nominasse F. Guittonem, & Leontinum, id est Jacobum Leontinum: hinc nonnulli deduci credent Cium, Guittonem, & Jacobum Leontinum corvos fuisse: quod si hoc veritati consonum fuisset, tempus Jacobi nostri educere non dubitarent, nempe annu 1197. eo enim anno vixit Cium, ex eodem Allatio cit. *pag. 23.* At Allatio non arridet opinio, quod Jacobus una cum Cium, & Guittone memoretur: immò Jacobum Cium posteriorem putat: quod ex ipsis Jacobi carminibus deduci posse non dubitarem; nam ætatem Cium posteriorem redolent. Hinc rectius cum Crescimbene in *hist. Vulg. Poësis lib. 1. pag. 9. & 72. & lib. 4. pag. 270.* puto, Jacobum Francisci Barberini coævum fuisse, qui eodem Crescimbene teste *lib. 4. pag. 268.* obiit an: 1348. ætatis sue anno 34. & A nostris documenta scribere exorsus est anno 1290. Eandem opinionem amplexus est eruditissimus Franciscus Redi in *in annot. ad ditirambum* inscriptum: *Bacco in Toscana pag. 100.* Hinc concludendum Jacobum Leontinum intermedio florasse tempore, quod excurrit ab anno 1264. quo exortus Franciscus Barberinus, ad annum ejusdem emortualem 1348. De Jacobo etiam Crescimbene cit. in *comment. lib. 1. cap. 2. pag. 4.* Dantes in *Purgatorio cap. 24.* sub Notarii nomine, Petrus Franciscus Giambullaris in *Gello pag. 61.* Vinc. Coronellus in *Biblioth. rom. 4. num. 2157. pag. 634.* aliique. Hujus Poëtæ extant Italicè

Poësie. In antiquis Poëtis editis à Leone Allatio. Neapoli apud Sebastianum Alecci 1661. in 8. *pag. 398. & 4. pag. 426.*

Canzone in libro: *Soi etti, e Canzoni di diversi Antichi Autori Toscani.* Florentiæ apud hæredes Philippi Iunioris 1527. in 8. *4. pag. 109.* Hanc citat Dantes de *vulgari eloquentia lib. 1. cap. 12.* suppresso Jacobi nomine, Joannes Georgius Trissinus in *Poëtica pag. 23. & 35.* & Antonius Minturnus in *Poëtica lib. 3. pag. 193. 200. 219. & 221.* qui nonnulla ejusdem carmina exscribunt.

JACOBUS LONGUS Messanensis, ex eo Civium Ordine, qui ad Senatorum munus assumebatur, natus est 21. Aprilis 1658. Parentibus Antonio, & Maria Longo. Humanioribus literis apprime instructus, anno 1676. legali facultati operam dedit, in qua mirè profecit; ideoque publicè propugnatis summa cum ingenii laude Juris Civilis conclusionibus, anno 1685. fuit meritò Doctoris laurea insignitus. Panormi translatum causarum patrocinium suscepit, & breviter magno clientum numero stipatus, præstantiores Procerum Siculorum causas felici eventu defen-

dit. Hinc præclarissimè munitus doctrinà inter primos Jurisprudentiæ candidatos coopatus est. Religiosus veritatis cultor plures causas justitiæ carentes ingenuè respuit: quietis studiosus sæpè Clientum animos pace sedavit: lites concordia sopivit. Meritis sanè exposcentibus, ad honorum gradus vocatus, anno 1694. Judex Tribunalis Concistorii S. R. C. electus est; & in Sacri Regii Consilii Senatuum ascitus. Anno 1699 ad Judicis gradum Tribunalis M. R. C. Sedis Criminalis evectus, adeo justitiæ severitatem eximia humanitate temperavit, ut fontibus timorem, innoxiiis levamen attulerit. Dum hoc Judicis munere fungebatur, binas jussu Proregis habuit legationes, cum omnimoda gladii potestate: unam in oppido Medii Jussi, ubi plebs contra loci Principem concitata, rerum ordinem perturbaverat: ibi criminum reos pœnâ animadvertit: aliorum flagitia indulgentiâ diluit: populum annonâ placavit. Alteram in Civitate Corleonis, ubi nefarii multi bonorum depopulatores, viarumque grassatores, omnem Mazariæ Vallis consternaverant: eidem breviter justitiæ vi tranquillitatem restituit; fontes enim vel ultimo supplicio, vel remigandi pœnâ ad triremes missos profligavit. Ideoque ob utramque legationem haud exiguam promeruit laudem. Inde cum novus Sicilia Prorex Marchio Villenæ anno 1701. advenisset, ac susceptis Panormi Regni habenis, extemplo Messanâ petiisset, noster Jacobus ex cæteris M. Regiæ Curia Judicibus selectus est, ut discessurum Proregem insequeretur: ideoque Messanæ per quatuor menses solus usque ad regressum, utriusque Aulae supremi Tribunalis Magnæ Regiæ Curia negotiis incumbens, ingenti laborum copiâ pressus, mirâ dexteritate, ac prudentiâ excelluit: adeo ut omnium plausu, ac Proregis approbatione munus expleverit. Vix elapso biennio, anno 1703. ejusdem Tribunalis Judex electus, doctrinâ, integritate, ac prudentiâ inclaruit: hinc omnibus gratissimus, omnium laudes assequutus est. Politiores literas legales inter asperitates, & fori jurgia excoluit, ac provexit: hinc eruditione insigniter instructus effulget. Dum hæc prælo traduntur anno 1707. vivit Panormi vir ornatissimus, & vitâ superstite, amplioribus cohonestandum honoribus, non dubitamus; id enim egregiæ animi dotes, & doctrinæ promerita, viro undique eximio pollicentur. Edidit opus inscriptum:

Linea Triumphans de Gradu in Primogenialibus feudorum successione; siue Decisio Supremi Tribunalis M. R. C. Regni Sicilia, in causa successionis Principatus Butera, Petrapertie, Comitatus Mazareni, aliorumque feudorum, ac Titulorum, cum dignitate Magnatis Hispaniarum. Panormi typis Honuphrii Gramignani 1706. in fol.

Habet sub pumice, ut in publicam lucem emittat: *Codicem rerum judicatarum Supremorum Regni Tribunalium ex causis executivis usu frequentibus compilatum: in quibus vel uti Judex definivit, vel uti Advocatus obtinuit.* in fol. Scripsit præterea

Alle-

Allegationum Volumina XXII. in quibus uti causarum Patronus pro clientibus declamavit.

JACOBUS LOREDANUS Messanenſis Sacerdos, D. Petri Loredani Jurisconſulti celebris filius. Elegantiffimas ingenii dotes politioribus literis ampliffimè detexit. Pluries è ſuggeſtu auditus, præſertim à Sicilia Proregibus, ac primariis Regni Miniſtris, laudem promeruit non vulgarem; ingenio enim, eruditione, & eloquentiâ excellēbat. Annum agens 34. diu pertinaci morbo elephantiaco dilaniatus, tandem deceſſit Panormi 12. Januarii 1702. & in Eccleſia Immaculatæ Conceptionis Deiparæ Ordinis Reformatorum Sanctæ Mariæ de Mercede ſepultus eſt. Ipſum celebrat Auguſtinus Dentice in *Paraphraſ. Evangel. in ſine*. Edidit Italicè

L' Amazone Ceſtie trionfante del Mondo, della Carne, e del Demonio, Orazione Panegirica per le glorie di S. Roſalia V. Palermitana. Panormi apud Dominicum Angleſem, & Franciſcum Leonem 1690. in 4.

La Statua di Steſirate ideata nel Monte Pellegrino per le glorie di S. Roſalia liberatrice della Città di Palermo nell'univerſale tremoto della Sicilia alli 11. di Gennaro del 1693. Orazione Euchariftica recitata nella Cattedrale della felice, e fedeliſſima Città di Palermo nel di anniverſario di detta liberazione l'anno 1698. Ibidem apud Joſephum Gramignanum 1698. in 4.

JACOBUS MAGDALENA Ordinis Prædicatorum, Lectoris munere functus, doctrinâ, ac pietate claruit anno 1600. Typis tradidit Italicè

Sentenza, ò vero parere del M. R. P. F. Vincenzo Giuſtiniano Maeſtro in Teologia dell'Ordine de' Predicatori circa l'Image di S. Caterina di Siena, tradotto da Spagnuolo in lingua Italiana. Panormi 1590. in 8.

La Vita, & Hiſtoria dell'Apoſtolico Predicatore S. Vincenzo Ferrer Valentiano dell'Ordine di S. Domenico, raccolta dal M. R. P. M. Fr. Vincenzo Giuſtiniano, tradotta da Spagnuola in lingua Italiana. Ibidem apud Ioannem Antonium de Franciſcis 1600. in 8.

JACOBUS MANGANUS Meſſanenſis Jurisconſultus, amœnioribus literis ſatis ornatus, inter Officinæ Meſſanenſis Academicos claruit anno 1670. Edidit Italicè

Rime: in libro: Duello delle Muſe degli Accademici della Fucina. Trattenimento Terzo, Quarto, & Quinto. Neapoli apud Andream Colicchiâ 1670. & 1671. in 4.

JACOBUS DE MARIA Drepanitanus Jurisconſultus doctiſſimus, ac primarius cauſarum patronus. Floruit anno 1650. Multa in jure ſcripſit, at ſolùm extant

Allegationes. apud Paulum Perramutum in *Conſultu Jureconſultorum.* Panormi typis Auguſtini Boſſii 1671. in fol.

JACOBUS MASO Syracuſanus natus anno 1624. cùm annum ageret 16. in Societatem Jeſu aſcitus eſt anno 1641. in qua quatuor votorum profeſſionem emiſit. Mathematicas diſciplinâs egregiè calluit, ac ipſas magno cum plaufu do-

ctiſſimè docuit in Collegiis Romano; Melitenſi, & Panormitano. E Societate egreſſus Canonico-rum Regularium S. Georgii in Alga inſtitutum amplexus eſt. Sed anno 1668. à Clemente IX. hoc Regularium Ordine deſecto, Clericali habitu inſignitus aliquandiu vixit, ac Syracuſis Parochi munere functus eſt in Eccleſia D. Thomæ; ibiq; deceſſit 6. Auguſti 1674. & in Sacerdotum ſodalitio conditus eſt. Ipſius meminit Biblioth. Soc. Jeſu pag. 378. & Athanaſius Kircherius in *Muſurgia tom. 2. l. 9. præluſ. 3. pag. 292.* Ex integro curſu Mathematicarum diſciplinarum, in ſexdecim partes diſtributum, tantùm edidit Italicè

Corſo Mathematico Parte Quarta Sferologica, nella quale con ogni facilità, e brevità ſi ſpiega ciò che appartiene alla Sfera Armillare, e cognitione di tutti i cerchi imaginati nel Cielo. Panormi apud Joſephû Biſagnium 1661. in 4.

Suppreſſo nomine

Tavola eſattiſſima, e perpetua per gli Orioli à ſuono della Mezza notte, Natiſta del Sole, e Mezzo giorno. Panormi in 4.

Apud D. Antonium Pilum, Pili Marchionem ſervatur opus inſcriptum:

Trattato dell'Architettura Militare offenſiva, & deſenſiva diſiſo in cinque parti. m. s. in fol. Plura alia ſcripſit, præſertim Mathematica, inter quæ

Tractatum de Optica, ut etiam Philoſophiam.

JACOBUS MELATIUS Siculus Academicus-Tubicina, ac idiomatis Italicæ, Galli, & Hiſpanici Magiſter. Sub hujusce nomine editus eſt liber Italicè ſcriptus, hoc titulo:

Le Memorie della Signora Ducheffa Mazzarini con alcune offervationi. Colonia apud Petrum Martellum 1678. in 12. ſuppreſſo nomine Auctoris; inde ſub Jacobi Melatii nomine (quem alterius larvam ſuſpicor) recuſus Francofurti apud Chriſtophotum Zeitlere 1681. in 12.

JACOBUS MONCADA ſeu MONTECATI-NUS Meſſanenſis avito progenitorum ſanguine clariffimus, Parentibus D. Guilermo Moncada Calvaruſi Principe, & D. Francisca Marini exortus 5. Septembris 1678. hæreditario ejuſdē Principatus titulo refulget. Præſtantiſſimo ingenio ornatus, generis ſplendores literarum gloriâ amplificavit. In Meſſanenſi Academia Clitiæ aſcriptus ſui æſtimationem egregiis ingenii monumentis excitavit. Vivit nunc Meſſanæ dum hæc ſcribimus anno 1707. Poeticis ſtudiis addiſtus, annum agens vigefimum, librum Apollineis floribus vernantem in lucem emiſit, cui titulus:

Il Giardino d'Amore. Meſſanæ ex typographia D. Antonini Mattei 1699. in 12. Edidit etiam

Epitalamio per l'auguſtiſſime Nozze della Sacra Catholica Real Mieſtà di Filippo V. con la Sereniſſima Principeffa Maria Gabriela di Savoja. Ibid. apud eundem 1701. in 12.

JACOBUS MORELLUS Panormitanus, vir ingenio clarus, literarâ ſtudia ſumma ſui æſtimatione coluit. Freqüentiſſimas vitæ ærunas, quibus fuit

fuit divexatus poeticâ suavitate delinire curavit. Obiit paulò ante annum 1647. Ipsum laudat Josephus Galeanus in *Musis Sicul.* par. 2. tom. 1. pag. 310. & par. 4. pag. 139. Edidit vernaculâ linguâ *Canzoni Siciliane.* In *Musis Siculis* par. 2. tom. 1. Panorini apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

Canzoni Sacre Siciliane. In eisdem *Musis* par. 4. Ibid. apud Bisagnium 1653. in 12.

JACOBUS MUCCIONIUS Nafensis Societatis Jesu, scripsit Italicè ex Octavio Caetano in *animad.* ad tom. 2. SS. *Siculor.* pag. 67. & Iosepho Perdicaro in *Vitis* SS. *Siculor.* pag. 270.

Vita di S. Cono. extat m. s. in Bibliotheca Collegii Panormitani Soc. Jesu.

JACOBUS NEAPOLIS Messanenſis Sacerdos, Sacræ Theologiæ Doctor, vir doctrinâ, eloquentiâ, & pietate clarus. Edidit Italicè

Predica della B. Vergine Maria di Costantinopoli, ò pur d'Eretria, detta volgarmente d'Itria, fatta in Roma nella propria Chiesa. Romæ apud Ludovicum Grignani 1628. in 4.

JACOBUS PACTI Messanenſis. Hujus nihil aliud ad manus meas pervenit, nisi quæ prodire in libro inscripto: *Laurentii Gambare Brixiani Rerum Sacrarum liber, figuris æneis illustratus, cum Jacobi Pacti Siculi Mamertini argumentis.* Antierpiæ typis Christophori Plantini 1577. in 4. & iterum cum ad lictione Romæ apud Vincentium Accoltum 1582. ex Leonardo Cozzando in *Biblioth. Brixienſi* par. 1. pag. 162.

JACOBUS PIRRONUS Messanenſis Sacerdos, vir Poeti clarus, & humanioribus literis apprime excultus. Hujus non sine laude meminit Josephus Bonfilius in *sua Messana lib. 7. pag. 54.* à quo inter illustres Messanenſes recensetur. Joannes Viginimillius in suo Siculorum Poetarum catalogo, ante suos Bucolicos Poetas præfixo, retulit. At quæ scripserit haud liquet: solummodo aliqua edidisse carmina vidi in funere Christianorum militum, qui in navali certamine ad Echinadas insulas perpetrato anno 1571. fortiter pugando cecidere: & in funere Caroli Hispaniarum Principis, qui anno 1575. decessit; eaque exscribit Bonfilius cit. lib. 6. pag. 49.

JACOBUS PIZZOLUS ex oppido Savocæ Diœcesis Messanenſis, Hieronymo Columnæ viro eruditissimo artis amicitie vinculis constrictus vixit. Antiquitatum fuit studiosus, laudæque dignus. Carinina etiam græcè concinnavit. Claruit anno 1590. Ipsius meminit Laurentius Crassus in *histor. Poetar. Græcor.* pag. 255. qui testatur, Epigrammatum Scriptorem fuisse: ego verò aliud non vidi nisi epigramma græcum in memorati Hieronymi Columnæ laudem in vestibulo libri de Ennii fragmentis. Neapoli typis Horatii Salviani 1590. in 4.

JACOBUS PROPECTUS Netinus Philosophiæ, & Medicinæ Doctor, ac Poeta celebris. Diu Neapoli Philosophiam, ac Medicinam docuit magna cum laude; eaque doctrinâ instructus floruit, ut Medicum suum Paulus III. Papa delegerit. Vivebat anno 1536. Est Jacobi Men-

tio apud Vincentium Littaram *de rebus Netinis* p. 168. Rocch. Pirrum not. *Eccl. Syracus.* pag. 227. & Didacum de Mastro in *causa Medicorum Poetar.* pag. 57. Edidit

Symposium de Vinis. Romæ 1536. & Venetiis apud Jordanum Zilettum 1559. in 8. Ex Vanderlinden *de scriptis Medcis* pag. 491. prodit hoc titulo: *de diversorum vini generum natura, liber.*

Cantica de Verbo Dei, & alia quædam addit Littara.

JACOBUS RIBALDUS Netinus Sacerdos, Juris utriusque Doctor, & Vicarius Generalis Dalmatii de S. Dionysio Episcopi Syracusani circa annum 1470. Hujus meminere Vincentius Littara *de rebus Netinis* pag. 143. Rocchus Pirrus Not *Eccl. Syracus.* pag. 181. ubi Iacobum Raynaldum vocat, & pag. 228. & Octavius Caetanus in *animad.* ad tom. 2. *Sanct. Siculor.* pag. 85. qui scripsisse testantur

Historiam Divi Conradi Eremitæ.

JACOBUS ROMANUS Catanenſis Vincentii Romani eximii Iurisconsulti filius, ac Francisci Romani, de quo nos pag. 236. Frater, Cæsarei, ac Pontificis Juris Doctor scientissimus, causarum Patrocinium non sine laude egit Panormi. Graviori jurium doctrinæ, Musarum, ac antiquiorum literarum studia, ex naturali quadam propensione alligavit: ideoque latinâ, etruscâ, ac vernaculâ linguâ multa laudabiliter cecinit. Ad Judicis dignitatem in Magnæ Regiæ Curie subfellis evectus, dum adhuc eo munereungebatur, obiit Panormi 5. Julii 1648. & in Ecclesia S. Mariæ de Nova tumulatur. Vide ejus laudes apud Iosephum Galeanum in *Musis Siculis* tom. 1. par. 2. pag. 137. ubi sub anagrammatico nomine Coni Amorgomia Iacobi extant

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

IACOBUS S. LUCIA Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci. Hunc Messanenſem putavit Rocchus Pirrus not. *Eccl. Messan.* pag. 362. & not. *Eccl. Pact.* pag. 410. Placidus Sanperius in *Iconolog. M. V. lib. 2. cap. 10. pag. 179.* & Stephanus Maurus in *sua Messana cap. 28. pag. 262.* At Philippus Cagliola in *manifest. Provinciae Siciliae Ordin. Minor. Conven explor. 3. manifest. 1. pag. 88.* dubitat fueritne Messanenſis, an ex oppido S. Lucie Diœcesis Messanenſis. Literarum studiis datus Philosophiam didicit: inde adolescens Minorum Conventualium institutum complexus, inorum integritate animum instruxit; in studiorum verò curriculo ita profecit, ut socios omnes longè superaverit. Sixtum IV. Pontif. Max. habuit Magistrum, dum in Panormitano Lyceo Regentis munereungebatur; ejusque amorem ob eximiam ingenii aciem promeruit. Sacræ Theologiæ laureâ donatus, ac divini verbi declamator constitutus, magnam sibi nominis famam comparavit. Messanenſe Cœnobiū rexit, & Guardiani, ut vocant Guardianorum titulo insignitus, Generalibus Ordinis Comitibus interfuit; è quibus in Siciliam regressus est Vicarius Generalis. Ab an. 1460. Sicu-

Siculam Provinciam gubernavit, usque ad annū 1470. & ultra, quo in munere, gravissima pertrando negotia, eximiam dexteritatem patefecit. A Sixto IV. qui Iacobum magnā æstimatione prosequeretur, ad Archiepiscopalem Messanenſis Ecclesiæ sedem evectus est; sed non fuit à Messanenſibus exceptus, ne regio iuri præjudicium inferrent: ideoque post nonnullas contentiones, Messanenſi Ecclesiæ præficitur Petrus Luna, Iacobus verò Paſtēſis Episcopus elegitur anno 1479. Sed ad Archiepiscopalem dignitatem anhelans, ad quam Sixtus vocaverat, spe illam repetendi extimulatus, Romam petiit anno 1485. ubi paulò post supremum clauſtule diem creditur. Huius laudes recensent Auctores supra relati: Cagliola etiam ipsius meminit *explor. 2. manif. 1. pag. 32. explor. 3. manif. 1. pag. 58. explor. 4. manif. 6. pag. 174. & explor. 6. manif. 10. pag. 180.* Ex Samperio citato habemus edidisse:

Theologica aliqua opera, quæ adhuc non vidi.

JACOBUS SCAFILIS Drepanitanus Poeta, edidit Italicè

La Visione Sacra Attione Sacra. Panormi apud Augustinum Bossium 1664. in 8.

JACOBUS SORTINUS Panormitanus Sacerdos, natus anno 1620. literis dicatus, Iurisprudentiæ lauream obtinuit. Ne dum gravioribus disciplinis excultus claret, verum etiam amœnioribus literis, & eruditione insigniter instructus refultat. Musas præsertim coluit; ideoque vernaculis, etruscis, latinisque numeris summa cum laude multa scripsit; ac nonnulla in Panormitana Reaccensorum Academia recitata, non sine plausu viri eruditissimi excepere. Morum integritate, mansuetudine, pœnitentiâ, aliisque virtutibus clarus, vitam inculpatam, Sacerdote dignam, peregit. Demum apoplexiæ ictu consternatus vivere desiit Panormi 14. Februarii 1702. anno ætatis suæ 82. Ipsum laudant Ioannes Baptista de Iudice in *carmin. p. 1. pag. 89.* & Iosephus Galeanus in *Musis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 316.* ubi Siculo idiomate prodire nostri Iacobi

Canzoni Sicilianè. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12. Edidit etiam

Canzone all' Ill. Sig. D. Vincenzo Landolina Pretore della Città di Palermo. Ibidem apud Petrum Coppolanum 1658. in 4.

Faville Spirituali Ottave Siciliane. Ibidem apud Iacobum Epirum 1684. in 16. sub nomine Astromidi Conogi.

Sub prælo reliquit opus Carminum Siculorum.

IACOBUS SPINELLUS Panormitanus Societatis Iesu, natus anno 1639. Societati nomen dedit 13. Maii 1656. Decursis cum ingenii laude studiorum spatiis, doctrinâ, & eruditione ornatus inclaruit: sed epileptici morbi vi severiores disciplinas declinare coactus, virtutum studia, præsertim patientiæ, amplexus est. Obiit in Panormitano Collegio 4. Ianuarii 1695. Edidit suppresso nomine Italicè

Eco Festiva de' Monti, che fan risonare per il Mondo le Glorie, e i Trionfi della Gloriosa Patrona S. Ro-

salia Vergine Palermitana per le solennità annuali dell' Invention di Lei, rinovate l'anno 1689. Panormi apud Iosephum Barberam 1690. in 4. Scripsit etiam

Vitam, Virtutes, & Miracula Ven. Hieronymi de Panormo Ecclesiæ Panormitane Canonici. m. s. in fol. extat in Bibliotheca Collegii Panormitani Societatis Iesu.

JACOBUS SYRACUSA Nobilis Panormitanus, Jurisconsultus, & causarum Patronus doctrinâ instructissimus. Nonnullis auctus honoribus claruit; fuit etenim Panormi Magister, ut vocant, Secretus, Armorum Dux, Visitatoris munere Sicula frumenti Emporia perlustravit. Magistri, ut ajunt Portulani vices gessit anno 1595. & 1597. & in Tribunali Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ Iudex effulsit anno 1612. ex Augustino Inveges in *appar. tom. 3. annual. Panormi pag. 128.* Iudicem etiam Panormitani Prætorii, & Magnæ Regiæ Curiæ, ac Panormitanæ Urbis Syndacum fuisse testatur Franciscus Strada in *Quietationibus pag. 15.* Vitæ diem clausit extremum Panormi 6. Ianuarii 1615. & in Ecclesiâ S. Dominici Fratrum Prædicatorum conditus est. Edidit

Allegationes in causa propria. Panormi in fol. sine anno, & typographi nomine.

Addit Strada: *multa scripsit egregiè, sed morte præventus typis non mandavit.*

JACOBUS SYRACUSA alter nobilis etiam Panormitanus Societatis Iesu, natus anno 1620. Societatis insignia suscepit anno 1635. ac solemniter emisit vota primo Novembris 1653. Ob egregiam ingenii felicitatem, præter humaniores literas, Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam magno cum plausu, ac discipulorum utilitate doctissimè docuit. Collegium Moteregalense rexit, cui locupletissimâ addidit Bibliothecâ; ut etiam Collegia Calatajeronense, Drepanitanum, & Panormitanum. Panormi etiam Domui Professorum præfuit: hisque in muneribus eximiam prudentiam, ac charitatem undique patefecit; ideoque ob insignis doctrinæ, virtutisq; splendoris in sui venerationem aliorum æstimationem facile traxit. Divæ Rosaliæ antrum in Monte Peregrino juxta Panormum diu gubernavit, tanquam unus ex Deputatis à Panormitano Senatu electus. Sodalitiam Nobilium in Domo Professorum, & Deiparæ Virginis à fervore in Panormitano Collegio maximo cum fructu moderatus est: inerat enim illi ea eloquii suavitas, ut cum de rebus divinis sermonem institueret, ad Deum omnium corda raperet; raperetur & ipse à Deo. Obiit tandem in Panormitano Collegio 31. Octobris 1687. Edidit suppresso nomine

Compendiariam Logicarum quæstionum complexionem à Iosepho Neapoli Mazarenſi publicè propugnata. 1654. Panormi apud Iosephum Bisagnium 1654. in 12.

Cursum Philosophicum compendiarie tractatione digestum, & à Petro Curti Rachalmutensi propugnatum. 1656. Ibidem apud eundem 1656. in 12. Italicè

Il Campo Campidoglio, Panegirico nella Traslatione del Capo di S. Mamiliano Cittadino, & Arcivescovo di Palermo. Ibidem apud Augustinum Bossium 1658. in 4.

Brieve Instruccion de meditare cavata dal libro degli Eserciti di S. Ignatio. Ibidem apud Iacobum Epirum 1687. in 12.

IACOBUS DE THERMIS: an ex præclara Panormitana familia de Thermes, an verò ex Urbe Thermarum, divinare non audeo. De eo ita Casmirus Ondin in supplemento de scriptoribus, & scriptis à Bellarmino omiſſis pag. 582. Jacobus de Thermis Abbas Caroliloci Ordinis Cisterciensis in Episcopatu Silvanestensi, edidit anno 1311. tempore Concilii Generalis Viennensis

Opusculum contra impugnantes exemptiones, & Privilegia Regularium, maximè contra Egidium Romanum Bituricensem Archiepiscopum. Habetur tom. 4. Bibliotheca Veterum Ord. Cisterciensis Scriptorum pag. 261. de qua saepius egimus. Hæc Ondin. Hæc autem Bibliotheca à Bernardo Tissier collecta, varisque tomis distributa, edita est anno 1660. in fol. ex eodem Ondin. pag. 398.

IACOBUS TRAMONTANA nobilis Messanensis Ordinis S. Benedicti Congregationis Casinensis, vir prudentia, ac virtute conspicuus. Gravioribus disciplinis abundè instructus, ab antiquioribus literis non abhorruiſſet; Musas etenim, ac eloquentiæ studia insigniter coluit. In rebus agendis eximiam dexteritatem munitus effloruit. Dum Prioris munere fungeretur in Monteregali Cœnobio, à Messanensi Urbe orator deligitur ad Philippum III. Hispaniarum Regem anno 1603. ut sacras Divi Placidi, & Sociorum Reliquias, elegantissimam occultas thecā, quam Mesanensis Urbis Icon, auro, argentoque affabrè confecta manibus gestabat, Regi deferret. In Hispaniam delato, jucundissima fuit Regi ne dum religiosissima Reliquiarum oblatio, quam Iacobi eloquentia; cultissimā etenim oratione legationē suam exposuit. Hinc à regia Philippi munificentia aliqua obtinuit in patriæ suæ beneficium: ipse verò annua pensione aureorum septingentorum ex fructibus Agrigentinæ Ecclesiæ donatus est. Regi, Magnatibus, ac primariis regis aulae Principibus gratissimus fuit: & in patriam regressus, magnā vixit apud omnes æstimatione. Claruit anno 1605. Ipsius laudes servantur apud Arnaldum Wion in ligno vitæ lib. 2. cap. 70. pag. 429. Iosephum Bonfilium hist. Siciliae par. 3. lib. 1. pag. 5. Placidum Samperium in Iconologia M. V. lib. 2. cap. 23. pag. 288. Rocchum Pirrum Siciliae Sacrae lib. 4. pag. 280. Placidum Reinam in histor. Messan. par. 2. pag. 525. Iosephum Ambrosium in Relatione Solemnitatis Epistola Mariana pag. 387. & Benedictum Chiarellum in monumētis Sacris Messanae pag. 173. Edidit

In Concessione Placentinae Arcis ad Illustriss. & Excellentiss. Octavium Franciscum Placentiam, & Parmæ Ducem Carmen Encomiastichon. Placentiæ apud Ioannem Bazachium 1585. in 4.

Feralem Pompam Sereniss. Margaritæ Austriacæ Farnesii Caroli V. filia per RR. DD. Monachos Casi-

nenses in Monasterio S. Sixti de Placentia commorantes, celebratam anno Dom. 1586. à R. D. Jacobo Tramontana & c. descriptam. Ibid. apud Antaun Comitem 1586. in 4.

Brevem, & dilucidam narrationem ad Senatum Nob. Urbis Messanæ de advectione, & oblatione Sacri Reliquiarii Sanctior. Placidi, & Sociorum Martyrum. Vallisoleti apud Ioannem Godinez de Millis 1605. in 4.

Orationem de Sanctis Placido, & Sociis Martyribus ad Philippum III. Hispaniarum Regem. Hanc Italicè versam edidit Ioseph Bonfilii hist. Sicil. par. 3. lib. 1. à pag. 8. ad 23. Scripsit alia nonnulla ex Wione cit.

IACOBUS VIRGA Camaratensis Sacerdos, Sacrae Theologiæ Doctor. Claruit anno 1598. ediditque Italicè

Historia di S. Stefano Protomartire, Panormi apud Ioan. Antonium de Francis 1598. in 8.

Compendio della Vita, e Miracoli del Glorioso San Gregorio Vescovo di Girgenti. Ibid. apud eundem 1597. in 8.

IACOBUS VITALIS Panormitanus Sacerdos, equestri familiā ortus, doctrinā, ac morum integritate ornatus claruit. Postrema vitæ suæ spatia, Deo dicatus, in Congregatione Oratorii Panormitani S. Philippi Nerei produxit, in qua literas, & eruditionem virtutum studio illustravit. Obiit Panormi 3. Ianuarii anno 1673. Scripsit Italicè

Relatione del Trionfo fatto in Palermo nella solennità dell'Invention di S. Rosalia Vergine Palermitana. Extat apud Franciscum Baronium de Maestl. Panorm. lib. 3. à pag. 65.

IACOBUS VIVIANUS. v. Stephanus Vivianus.

IACOBUS URBANUS Panormitanus Societ. Iesu, vir sanè egregius, qui decursis studiorum spatiis, virtutum omnium splendore exornatus refulsit. Morum suavitate ita fuit insignis, ut tum in Societate, tum extra, veluti magneticā pollet virtute, omnium animos etſi ferreos, ad se dulciter attrahebat. Præstantissimo ingenio munitus, ejus felicitatem in graviorum disciplinarum palestra patefecit; sed ex naturali propensione ad eloquentiæ studia protractus, in concionibus habendis, ea ex ejus ore effluebat dulcedo, ut omnes faterentur, quòd alius fuisset Chrysostomus, ni fracta valetudo ab eo munere revocasset. Sacras literas Panormi è suggestu explicavit in Templo Domus Professorum magna cum auditorum frequentia, majori laude, ac maximo animarum fructu. Inter memorabilia virtutis illud non prætermittendum castitatis exemplum; cum enim eximio viro parentes, ut ipsius valetudinem instauraret, opulentissimam offerrent sponsam, ab egregiis naturæ, & fortunæ donis commendatam, maluit Deo vitā, immo mortem dicare, quàm ab ipso seungi, cui trium votorum sacramento se adstrinxerat. Obiit in Collegio Panormitano 7. Septembris 1653. Edidit orationem inscriptam:

Panormus Sicilia Caput studiis sapientiæ coronatur.

tur. *Oratio habita ad Illustriss. Senatum Panormitanum in Aula Collegii Societatis Jesu ipso anni literarii renascentis exordio à Partu Virginis 1642. Panormi typis Decii Cyrilli 1642. in 4.*

JACOBUS ZUMMUS, vulgò *Giaimo Zummo*, Syracusanus Eques Militaris Ord. Hierosolymitani, cui ascriptus fuit anno 1594. Vir generis splendore clarus, sed virtute, immò sanctimonix famâ longè clarior. Panormi in Ecclesia D. Vito sacra, unâ cum fratre Nicolao Zummo, Cœnobium excitavit, quod sanctimoniam redolet, cui nomen D. Mariæ de Conceptione, sive de Graria. Magnâ prosequutus veneratione vixit Panormi, ubi sanctè decessit circa annum 1640. Consule Abb. Pirrum *not. Eccl. Panorm. pag. 222. & not. Eccl. Melit. pag. 655.* Carolum de Amico in *Vita Philippi de Amico cap. 11. pag. 98. & cap. 26. pag. 284.* P. Blasium à Purificatione in *Vita Soror. Mariæ Magdalene à S. Augustino lib. 1. cap. 10. pag. 62.* Andream Minutolum in *monumen. Prioratus Messanenjis pag. 29. 47. & 244.* qui Raimum vocat, & Joann. Mariam Amatium in *Elogio Francisci Sclafani*, quòd vitæ Sor. Elisabeth à Passione præfixit. Ejus vitam scripserat Pat. Glicerius ab Annunciatione Panormitanus Congregat. Matris Dei Scolarum Piarum Sacerdos, quam edere curabat, vidique ego jam operis exordium typis traditum: collegerat etiam hujus, & Nicolai fratris epistolas, quarum partem jam editam habes hoc titulo:

Lettere Spirituali di D. Giaimo, e D. Nicolò Zummo. Panormi in 4. sed libri finis desideratur.

JANUS VITALIS Panormitanus Sacerdos nobili genere ortus, Theologus, & Poeta celeberrimus. Joannis nomine fuit verè insignitus, quod in Janum inflexit; floruit enim cùm ea invaleret infamia apud literatos, ut nomina in baptismo accepta, in alia inverterent: hinc Joannes Pontanus Jovianus vocari voluit: Jacobus Sannazarius Aetii Sinceri, Petrus Valerianus Pierii nomina accepere, alique alia, quod notavit Paulus Jovius in elogiis Sannazarii, & Callimachi, Ideoque noster Vitalis Joannis nomen in Janum detorsit. A teneris adhuc annis in Italiam digressus, diu Neapoli, & Bononiæ, ac longius Romæ vixit: ibique eo animi ardore literarum studia amplexus est, ut mirabiliter profecerit: egregio enim instructus ingenio gravioribus disciplinis seipsum abundè locupletavit. At validiores ingenii vires Musis devovit; eaque ubertate, lepore, cultu carmina latina concinnavit, ut à doctioribus summis laudibus, plausuque excepta, immortalẽ comparaverit sibi gloriam. Leoni X. viro ne dum docto, verùm etiam literatorum studio, in primis gratissimus fuit; hic enim cùm Jani poema de SS. Trinitate percurrisset, ipsius ingenium, eruditionem, ac pietatem eximii laudibus exornavit: præclarissimùm Vatem præclaris muneribus magnificentissimè donatum voluit; ac inter alia palatinâ veste exornavit, ut omnibus innotesceret, Janum ob egregiæ virtutis, ac doctrinæ dotes, inter suos amicos, familiaresque adscriptum; & Janus ipse ab bonarum

Biblioth. Sicula Tom. I.

disciplinarum studium, præmiorum stimulis urgeretur. Inde etiam ab eodem Leone Comitæ Palatini titulo fuit insignitus. Romæ diu vixit celeberrimus, amplissimâ veneratione profectus, & arctissimo fœdere cum præcipuis sui ævi literatis devinctus, inter quos non ultimus Lilius Gregorius Gyraldus, & Joannes Pierius Valerianus: hic enim amore veluti fraterno unicè Janum dilexit, ipsumque ob egregium ingenium, morum suavitatem, ac singularem vitæ integritatem commendat. Romæ tandem decessisse non longè ab anno 1560. puto. Si ejus laudes cupis, consule Gyraldum memoratum *de Poetis nostrorum temporum dial. 1. pag. 396.* & in epistola de incommodis urbanæ direptionis *pag. 626.* Honorium Dominicum Caramellam in *Museo Poetar. pag. 136.* & Michaelẽ Foscarenum in *notis, Leonardum Orlandinum in disensu de Sicil. pag. 81.* Franciscum Baronium *de Maest. Panorm. lib. 3. cap. 3. pag. 113.* Joann. Pierium Valerianum in *Hieroglyph. lib. 40. ipsi nuncupato pag. 420.* Sixtum Senensem *Biblioth. Sanctæ lib. 4. pag. 252.* Joannem Bap. Ricciolum in *Chronolog. Refor. tom. 4. ind. 2. pag. 243.* Joannem Matthæum Toscanum in libro: *Replus Italie lib. 4. num. 180. pag. 107.* Petrum Angelum Speram *de nobilitate Profess. Grammat. lib. 4. pag. 287.* Josephum Galeanum in *Musis Sicul. tom. 1. par. 2. pag. 510.* Ludovicum à S. Carolo in *Biblioth. Pontif. lib. 2. pag. 348.* Possëvinum in *apparatu sacro tom. 2. pag. 90.* Vincentium Auriam in *Elogiis m. ss. Literatorum Panormitanorum*, Achillem Bochium in *deliciis Poetarum Ital. pa. 452.* Joannem Jacobum Hofmannum in *lexico tom. 1. pag. 806.* aliosque. Paulus Jovius in calce elogiorum scribit, Jani effigiem cum præstantissimis viris, literarum gloriâ conspicuis, in suo Museo collocasse, quorum laudes in secunda elogiorum parte paraverat. Hi autem sunt Petrus Bembus Card. Baptista Egnatius, Jacobus Sadoletus Card. Georgius Trissinus, Hieronymus Fracastorius, Hieronymus Vida, Ioan. Pierius Valerianus, Romulus Amasens, Andreas Alciatus, Marcus Antonius Flaminius, Joannes Vitalis, Reginaldus Polus, Daniel Barbarus, Antonius Mirandula, Basilius Zanchus, alique. Edidit noster Janus cultissima

Epigrammata XXXIII. in libro: Delicia CC. Italarum Poetarum hujus superioris &c. avi illustrium Collectore Ranutio Chero tom. 2. à pag. 1431. & seq. Prostant in Officina Ioan. Rosæ 1608. in 16. & inter III. Poetas Italos.

Epigrammata XXVII. apud Paulum Jovium in Elogiis virorum literis illustrium. Antuerpiæ 1557. & Basileæ ex typographia Petri Pernæ 1597. in fol. & alibi. Italicè vertit Hippolytus Orius Ferrarensis. Venetiis apud Joannem de Rossis 1558. in 8.

Epigrammata XIII. apud Paulum Jovium in Elogiis Virorum bellica virtute illustrium. Basileæ typis Petri Pernæ 1596. in fol. & alibi: ex latina in Italicam vertit linguam cum Jovii elogiis Ludovicus Domenichi. Venetiis apud Joannem de Rossis 1557. in 8.

Qq

Hym-

Hymnos de SS. Trinitate. Basileæ apud Oporinum cum aliis quibusdam, & Bononiæ apud Anselmum Giaccarellum 1553. in 8.

Elogia Romanorum Pontificum Maximorum, & in Julii III. Pontif. Max: electionem, & coronationem, gratulationem. Bononiæ 1550. Hæc in suis Romanorum Pontificum vitis exscribit Alphosus Giaccarius.

Elogia Julii III. Rom. Pontificis, & Cardinalium ab ipso creatorum. Romæ 1553. in 12. ex Lud. Jacobo à S. Carolo in *Biblioth. Pontificia* lib. 2. p. 343. & Teisserio in *Catalog. librorum* pag. 153.

Meditationes in Psalmum Miserere. Bononiæ apud Anselmum Giaccarellum 1553. in 8. & ex Sixto Senensi in *Bibliot. Sancta* lib. 4. pag. 252.

Paraphrases in Psalmos de Profundis, & Deus Misereatur nostri. Bononiæ typis Anselmi Giaccarelli 1553. in 8. ex Posslevino: in *Psalmos* 51. 66. & 113. Bononiæ excudit Ioannes Jaccarellus ex *Biblioth. Classica* pag. 535.

Hymnos in Angelos: & Archangeli Poema. Basileæ apud Rob. Winter. ex Gyrardo, Posslevino, Gesnero, & *Bibliotheca Exotica* pag. 1156.

Epithalamium Christi, & Ecclesiæ. Bononiæ apud Giaccarellum 1553. in 8.

De Elementis, de Pietate erga Rempub. & Hymnum de Pace. Romæ 1554. ex iisdem, & *Bibliotheca Exotica* pag. 1160.

Therazoriorum. Romæ 1514. (melius forsan 1554.) ex *Bibliotheca* cit. Gesnero, & Fortunio Liceto de *Monstrorum natura* pag. 82.

Triumphum Ferdinandi Francisci Davali Aquinatis Magni Piscariæ Marchionis, & lacrymæ in eundem. Romæ ex Posslevino, & Gesnero.

Bellum Africæ, quæ capta fuit à Sicilia Prorege Joanne Vega. ex Joanne Iacobo Adria de *Vallis Mazaria.*

Tandem Joannes Felix Astolfus in *offic. histor. lib. 2. cap. 10.* nostri Iani aliqua Italica adducit carmina, ex quo deducimus etruscis etiam numeris cecinisse.

IBYCU; celeberrimus Poeta Lyricus, de cuius patria longa apud scriptores disceptatio. Nonnulli in Rhegio Calabriae urbe natum volunt, ut tradunt Cicero *Quæst. Tuscul. lib. 4.* Neantes Cizicenus apud Athenæum *lib. 4. cap. 23. pag. 175.* & Idem Athenæus *lib. 13. cap. 8. pag. 601.* Ælianus de *animalib. lib. 6. cap. 51.* Carolus Stephanus in *dition. pag. 1095.* Lilius Gregorius Gyrardus de *Poetar. hist. dial. 9. pag. 341.* Raphael Volaterranus *anthropol. lib. 16.* Franciscus Patritius *Poetic. decad. histor. lib. 1. pag. 67.* Hieronymus Marafiotus in *chron. Calabria lib. 1. cap. 19. pag. 45.* Faber de *Poetis Græcis par. 1. pag. 36.* His addit P. Ioannes de Flores in *Calabria Illustrata lib. 4. cap. 3. s. 5. pag. 370.* Laurætium Beyerlinck in *Theatro Vita hum.* Hieronymum Ruscellum in *Indice Viror. Illustr.* Ravisiu Text. in *officina tit. Historiographi,* Petrum Crinitum apud Politianum *lib. 2.* & Ughellum *Italia Sacra tom. 9.* Alii verò Siculum, & Messanensem putant, ut placuit Francisco Pharaonio in *Instit. Grammat. de Cosmographia,* Mario Aretio de *situ Siciliae pag. 37.* Fazello dec.

1. lib. 2. cap. 2. pag. 49. qui Laertium citat, Lascari apud Maurolycum *hist. Siciliae lib. 1. pag. 17. & 18.* Bonfilio *hist. Siciliae par. 1. lib. 1. pag. 25.* (non in historia Messanæ, ut cit. de Flores) Ioanni Iacobo Adria de *Situ Vallis Mazariae m. s.* Petro Ricordato *Histor. Monast. die 4. pag. 446.* Iosepho Carnilivario in *hist. Siciliae lib. 2. pag. 178.* Mattheo Silvagio de *trib. peregrinis cap. 42. pag. 149.* Viuc. Littara in *Conradiade lib. 3. pag. 152.* Leonardo Orlandino in *discurs. Siciliae pag. 74.* Placido Reine in *hist. Messanæ par. 1. pag. 118.* Huberto Goltzio *hist. post. Siciliae pag. 89.* qui aliorum etiam opinionem pro Rhegio retulit, Placido Samperio in *Iconologia M. V. lib. 1. pag. 32.* Christophoro Scanello in *Chron. Siciliae,* Leandro Alberto in *descrip. Siciliae p. 41.* Thomæ Porcacchio in *Insulis pag. 40.* Carolo Ciagolino in *Hedengraphia digress. 3. cap. 109. pag. 734.* Fulgentio Arminio in *Prosis Officina lib. 1. pag. 46.* Iosepho Ambrosio in *descrip. solemnitate Epistole Mariana pag. 123.* Hieronymo Ragusa in *elogiis Siculor. pag. 143.* & in *Siciliae Biblioth. Veteri pag. 144.* Joanne Baptista Pacichello in *epist. famil. tom. 2. pag. 163.* aliisque. Ludovicus Morerius in *dition. tom. 2. pag. 216.* duos Ibyci nomine insignitos commemorat, quorum unum, suppressio patriæ nomine, à Latronibus interfectum prædicat, ut infra; alium Rheginum credit: at pag. 585. ubi de Messanæ, Messanensem fuisse scribit. Lascaris, & Samperius tradunt, ideo exorta opinio quod Rheginus fuerit, quia ejus pater fuit Rheginus: & hoc innuere videtur Suidas *tom. 1. pag. 1217.* ubi ait: *Ibycus genere Rheginus,* id est origine, non patriâ Rheginus: licet Vossius de *hist. Græcis lib. 4. cap. 1. pag. 432.* & de *Poetis Græcis pag. 91.* & Gyrardus cit. contrarium velint: nempe, quod pater Messanensis, Ibycus Rheginus fuerit. Lascaris verò, qui inter Siculos Ibycum collocat, inter Calabros etiam recenset. Messanæ fautoribus adhærens Messanæ Ibycum adscribo. P. Joannes de Flores in *Calabria Illustr. loc. cit.* Messanensium rationes infringere conatur, ac Reinam oppugnare nititur; ait enim quod cum Ibycus floruisse anno Mundi 3474. ex ejusdem Reinæ sententia, cum adhuc hæc Urbs Zangla vocaretur, & Messanæ nomen, anno 3551. accepisset, quomodo hoc componi potest ut ad Messanam Urbem Ibycus trahi possit. Sed huic primo argumento facillimè respondetur: lippis enim, & tonsoribus satis comperitum est, Messanam, ac Zanglam eandem esse Urbem: hanc etenim Zanglam vocatam, cum Messenii ex Peloponneso digressi in habitandam suscepissent, Messanam vocare: ideoque idem sonat Zangleus, ac Messanensis. Consule scriptores, quos abundè congeffit Reina cit. *ann. 3551. pag. 139.* Nec mirum scriptores Ibycum Messanensem non Zangleum vocasse, hi enim tunc scripsere, quando deleta jam Zanglæ nomine, Messanæ nomen vigeat. Hinc laude digni recensiores, qui Messanensem dixere Ibycum non Zangleum, cum nomine magis vulgato appellaverint. Adde, quod pervia est Acronismi, sive Prolepsis figura, quæ per anticipationem locum quemdam

eo vocatur nomine, quo ævo subsequenti fuit appellatus. Ita Octavius Caetanus *tom. 1. SS. Siculor. pag. 35. & 36.* observat de S. Peregrino, quòd cum Sanctus Triocolam venisset, attamen ejus vitæ scriptor per prolepsin, in oppido Calatabillortæ, non dum in eodem loco condito, appulisse tradit: & in *animad. pag. 26.* ait, quòd in actis S. Niconis, hunc Constantinopolim venisse legitur, cum venisset Bizantium, exinde Constantinopolim vocatum. De hac figura cõsule Udenum Nisielum, seu verius Benedictum Floretum *Progymnasim. vol. 1. prog. 4. & seq. à pag. 27.* Josephum Baptistam in *Poetica cap. 6. pag. 87. & 91.* & Vincentium Auriam in *observat ad Battillum Jo: Bapt. de Judice pag. 392. & 393.* qui innumera ne dum Poetarum, verum etiam & aliorum exempla deferunt; nam ego ne extra chorum saltare videar, hoc munus nostro Adversario exemplum exhibeo ex Reina cit. *p. 1. pag. 112.* hic enim rectè perpendit quòd Eusebius, vel ejus interpres D. Hieronymus in *Chronica* de hac Urbe loquens an. Abrahæ 250. tempore Sicanorum ait: *Messana, quæ & Mamertina conditur;* cum hæc nomina posterioribus sæculis huic Urbi obtigissent. Ideoq; Reina *pag. 118.* ex Vossio, & Gyrardo scribens, Ibycum Polizeli Messanenensis filium existisse, haud ineptam protulit sententiam, quasi divisisset, filium patre venustiore: scilicet quòd Polizelus Messanenensis natus, ut ipse putat, post annum 3551. cum hæc Urbs Messanæ nomen accepisset, haud poterat pater esse Ibyci, qui anno 3474. floruit, cum adhuc Zāgla vocaretur: hæc enim ineptissima Calabri de Flores interpretatio est. Quòd autem Polizelus Messenius ex Peloponneso fuerit, ut eidem de Flores placet, hoc probandum, non tantummodo proponendum. Sequitur de Flores, ait enim, si ex quo Patre Messanense natus Ibycus, fuit Messanenensis, cur verius non dicendū, Ibyci pater fuit Cardans Rheginus, ergò Ibycus Rheginus? Cui ego ita respondendū puto: opinio hæc, quòd Ibycus Messanenensis fuerit non eo innixa est argumento, quòd ejus pater Polizelus fuerit Messanenensis, sed scriptorum auctoritate: hæc autem de Flores ratio prævaleret, si ut Polizelus fuit Messanenensis, ita fuisset & Cardans Rheginus: sed antiquiorum nullus, qui Ibycum renunciat Cardantis filium, hunc Cardantem Rheginum, dixit; excepto Hier. Marafiotto in *Chron. Calab. lib. 1. c. 19. pag. 45.* qui sine ullo autoritatis fulcramento, Cardantem Rheginum protulit: ideoq; haud affirmare licet, Cardans Pater Rheginus, ergò Ibycus filius Rheginus. Instat de Flores, quòd ex Reina sententia Ibyci pater fuit Rheginus, ex quo ortus error, ait Reina, quòd Ibycus à plerisq; dictus fuerit Rheginus, qui verè fuit Messanenensis: hinc exaggeratas demirationes exhibet ob Siculam dialecticam, quā efformatum hoc argumentum putat: Polizelus Ibyci pater fuit Messanenensis: Cardans Ibyci pater fuit Rheginus, nec ideo Ibycus fuit Rheginus, sed Messanenensis. At hæc argumentandi species non Reina est, sed calabram redolet ruditatem, ex Calabri de Flores capite exorta, qui Reina falsò adscribit. Reina enim

tantummodo primùm scriptorum sententiam retulit, qui Ibycum Rheginum voluere; mox aliorum opinionem, qui Messanensem putarunt: inde Lascaris verba exscripsit, qui Ibycum voluit Messanensem patre Rhegino; ideoq; Rheginum existimatum: inde alios detulit, qui patre Messanense Ibycum Rheginum dixere: demum Lascarem adduxit, qui inter Siculos, ac Calabros Ibycum recensuit: hinc Reina eorum vestigia sequutus, qui Messanensem voluere Ibycum, inter Messanenses optimo jure collocavit: nec ad hujus sententiæ propugnationem vel rationem aliquam, vel argumentum addidit: ideoque argumentationem à de Flores allatam Calabram, non Siculam dialecticam sapit: nec Reina opinionem ab auctoribus primùm editam, sine contrariæ sententiæ oppugnatione, tanto tædio Calabrum de Flores afficere potuisse putaverim; cum & ipse, etsi levissimis innixus conjecturis, magnā vi, sed frustra, nonnulla ad Calabros attrahere nitatur, quæ ad historicæ veritatis lumen penitus evanescent. Sed de eo nunc satis. Hinc ego gavissimos sequutus auctores, qui Ibycum Messanensem prædicant, Messanensibus adscribo. Polizelo Messanensi historico natus est, teste Vossio *de histor. Græc. lib. 3. cap. 1. pag. 432.* post Gyraldum *dial. 9. de Poet. hist. pag. 341.* & Suidam *tom. 1. pag. 1217.* etsi alii Phytii, alii Cardantis filium putent, ut Suidas, & Gyraldus tradunt. Ab avibus Ibycis, nutritum, & nominatum scribit Balthasar Bonifacius in *hist. ludicra lib. 1. cap. 6. p. 9.* ubi nonnulla Ibyci collegit. Poeta fuit celeberrimus, & inter novem Poetas, qui lyricā gloriā clariores apud Græcos florere, adscriptus ex Isacio Tzetze in *Cassand. Lycophronis*, Lascare, & Fazello cit. Quoddam carminū genus adinvenit, quo amores suos cecinit, ab eo dictum Ibycum, ut affirmat Franc. Patritius in *Poetica lib. 1. pag. 67.* Arnaldus Ponticus in *not. ad Euseb. pag. 387.* & Crallus in *hist. Poet. Græc. p. 292.* Fuit etiā & historicus, ut testatur Lascaris cit. Volaterranus, Marafiotus, & Sæperius cit. quibus addo Ravisiū Text. in *offic. tit. historiographi.* Infans sequutus est amores ex Cicrone *quæst. Tuscul. lib. 4.* Gyrardo, Suida, Athenæo, & Carolo Stephano cit. ideoque Græci nonnulli Poetæ epigrammata in ipsum acuere, ut ait Reina *cit. pag. 119.* Adolescentum, amore turpissimè exarsit ex Suida, Volaterrano, & Crasso cit. qui ex Antologia de hac re nonnulla carmina exscribit. Hæc autem fœdissima amorum incendia usq; ad senectutem fovit. Hinc Plato in *Parmenide*, Manutius in *adagiis pag. 1650.* & Gyraldus cit. scribunt, quòd cum longævum haberet equum, olympicis certaminibus jam detritum, & ad certamen iterum currui adjungeret, hic onus subire renuebat; expertus enim difficillimam cursus aleam, nimium pavidus laborem extimescebat: at ridenti populo ait Ibycus: Equus domino haud ablimilis est; nam & ipse jam senex ad amandum compellor. Ex quo ortum adagium: *Ibyci Equus*, quod dicitur de iis, qui inviti supra ætatem, viresque ad difficillima urgentur. Huc Manutius loc. cit. observat, allussisse

videtur Horatius *epist.* 1. *lib.* 1. v. 8.

*Solve senescentem maturè sanus equum, ne
Pecet ad extremum ridendus, & illa ducat.*

Musicum instrumentum, Sambucam vocatum, ad-
invenit, quod lyræ triangularis speciem exprime-
bat, ut testantur Neantes apud Athenæum *lib.* 4.
cap. 23. *pag.* 175. Suidas, Volaterranus, Gyraldus,
cit. Patritius *lib.* 1. *pag.* 67. & *lib.* 7. *p.* 310. Laur.
Crassius *hist. Poet. Græc.* *pag.* 292. Goltzius *histor.*
post. Siciliae *pag.* 89. Hofmannus in *lexic. tom.* 3.
v. *Trigonon* *pag.* 102. Lascaris apud Maurolycum
hist. Sicil. lib. 1. *pag.* 17. & 18. Fazellus, Sampe-
rius, Reina cit. & Cælius Rhodiginus *lect. antiq. lib.*
9. *cap.* 4. qui ex Athenæo Lyrophænicam appel-
lat. Erat Sambuca quatuor composita cordis, ac
sonum reddebat acutum. At Patritius cit. & cum
eo Maraficus in *Chron. Calabriae lib.* 1. *cap.* 19.
pag. 45. eadem, vel simili formâ fuisse ait, quâ
est illud instrumentum, quod vulgò appellant
Arpa. Fazellus cit. putat, duabus in longum ex-
tensis cordis conditum, profundum, ac tremen-
dum sonum edebat. Janbyeam vocabant alii,
ait Gyraldus ex Suida, nam cum ipsius sono jam-
bea caneantur. Aliud etiam musicum instru-
mentum excogitasse tradunt Suidas, & Gyraldus,
ab ipso Ibycinum vocatum, quo Galli, & Ro-
mani in bello uti sunt. Horum instrumentorum
cum ingens numerus Romani adversus Celtas
adduxissent, nimirum proficere. Appellatur etiam
Ibycuneta ab Ibyco inventore. Omnium primus
etiam variantia quinque Planetarum nomina ex-
cogitavit ex Vollio de *Idololatria lib.* 2. *cap.* 33. a-
pud Hofmannum in *lexic. tom.* 1. *pag.* 895. E pa-
tria digressus Samum petiit, eo tempore, quo il-
lam Rempublicam Polycrates pater moderaba-
tur, & Cræsi ævo olymp. 54. ex Suida: vel circa
olymp. 50. ex Gyraldo. Cum autem per non-
nullas Græciæ Urbes magnâ nominis gloriâ ex-
currisset, tandem in latroum manus incidit, &
jam occidendus supervolante; Græci obtinuit
& ut essent mortis suæ vindices obsecravit. Paulo
post cum latrones in foro, vel ut aliis placet, in
theatro sederent, & rursus supervolantes transi-
rent Grues, illorum unus alteri insurrexit: *Ecce
Ibyci ultores, & testes*: quod cum quidam assiden-
tium accepisset, suspitione conceptâ, Iudicibus
retulit: ideoque in iudicium deducti latrones,
tormentorum vi facinus confessi, debitas pœnas
Ibyco soluti sunt. Hoc autem aliquantulum di-
versè narratur à Statio *lib.* 5. *syllavarum in epicedio
in patrem*, Ausonio in *Monosyllabis*, Plutarcho de
garrullitate, Antipatro, & alio in *Anthologia n.* 60.
& 61. S. Gregorio Nysseno *lib.* 8. qui ait, hoc di-
vinâ providentiâ obligasse, Iosepho Barberio de
miseria Poetar. *pag.* 76. Suida, & Crasso loc. cit.
quibus adde Lascarem, & Samperium citat. qui
in Calabria hoc accidisse tradunt. At Gregorius
Nyssenus, & Faber de *Poetis Græcis par.* 1. *pag.* 19.
Corinthi vindictam Ibyci contigisse volunt. Pro-
tomæus Ephæstion apud Photium in *Biblioth. cod.*
190. *pag.* 478. scribit, quod Hercules Ibyci ser-
vus vivus concrematus est, quia cum latronibus
in Ibycum conspiravit. Hinc in proverbium

abiere *Ibyci Grues*, ut Suidas, & alii ex supracitatis
tradunt: dicitur autem quoties sceleribus impro-
viso eventu proditis, flagitiosi emeritis luunt
pœnas lætis, ex Paulo Manutio in *adagiis pag.* 534.
vel ex Lascari apud Græcos, Latinosque Iurispe-
ritos frequens est hujus adagii usus, cum occulta
res aliquibus indiciis proditur. Floruit olymp.
50. ex Gyraldo, vel olymp. 54. ex Suida, Patri-
tio, & Crasso cit. vel an. 1. olymp. 60. ex Euse-
bio in *Chron.* & Joann. Bap. Ricciolio in *Chronol.*
Refor. tom. 4. *ind.* 1. *pag.* 176. ante Virginis Deipa-
ræ partum 540. Ex Morerio in *diff. tom.* 2. *pag.*
216. & Fabro cit. claruit tempore Cræsi Regis;
hoc est, ante Christum natum annos circiter 600.
Dubitat Vossius de *Poetis Græcis cap.* 4. *pag.* 21. an
ille Poeta sub Hippici nomine Eutebio in *Chron.*
memoratus, sit noister Ibycus. Scripsit doricâ lin-
guâ

A norum libros septem, ex Suida, Patritio, Cras-
so, aliisq; sed libros octo ex Volaterrano *anthro-
pol. lib.* 16. qui perperam Suidam citat. Poemâ,
cui nomen *Certamina*, citatur ab Athenæo *lib.* 4.
cap. 21. *pag.* 172. ac dubitat siue Ibyci, an Steli-
chori. Macariotus in *Chron. Calabriae cit.* ait: *Car-
minum libros LX.* scripsisse, citatque Athenæum
lib. 4. sed falso; hoc enim apud Athenæum non
leges. Scripsit & alia tria Poemata ex Patritio,
Gyraldo, & Crasso, nempe

Gorgiam. Raptum Ganymedis. Pythonem.

Joannes Jacobus Adria de *sua Vallis Mazaria*
scripsisse tradit:

Plura de Sicilia, & laudes Heroum Siculorum.

Nonnulla Ibyci fragmenta exant ab Henrico
Stephano collecta, ac edita cum Lyricorum Poe-
tarum frag mentis: & in libro: *Carmina novem il-
lustrum Faminarum, & Lyricorum Græcæ ex Biblio-
theca Fulvii Ursini, & latino versu reddita à Lau-
rentio Gábara Antuerpiæ ex Officina Plantiniana*
1568. in 8. & Pindaro subjuncta. Ibid. 1569. in 8.
Ibycum pluries citat Athenæus, ac aliqua ipsius
carmina adducit, nempe *lib.* 2. *cap.* 16. *pag.* 57.
ubi citat librum quintum carminum, *lib.* 9. *cap.*
10. *pag.* 388. *lib.* 13. *cap.* 2. *pag.* 564. *cap.* 8. *pag.* 601.
& *lib.* 15. *cap.* 8. *pag.* 681. adducitur etiam sine
carminis testimonio *lib.* 3. *cap.* 9. *pag.* 86. & *lib.* 13,
cap. 8. *pag.* 603. citatur etiam à Plutarcho in *Nu-
ma*, Æliano de *animalibus lib.* 6. *cap.* 51. Pausania
lib. 2. *pag.* 96.

JEREMIAS PANORMITANUS Ordinis Ca-
puccinorum ex familia de Gregorio natus anno
1645. Regularem disciplinam amplexus est in
Cœnobio Calatanissectæ 23. Maii 1661. Gravioribus
facultatibus egregiè excultus Philosophiâ,
ac Theologiam non sine magna ingenii laude
pluries docuit. Vir omnigenæ eruditionis thesau-
ro locupletatus, tum inter suos, tum extra Ordinis
sui limites in Sicilia, & Italia magnâ æstima-
tione prosequutus est. Literarum, literatorumq;
studiosissimus, Cœnobii Panormitani Bibliotheca
nova semper librorum accessione amplifi-
ficare curavit. Multa rexit Ordinis Cœnobii
Custodis munere: pluries in Panormitana Pro-
vincia Definitor clarnit, quàm etiam Provincia-
lis

lis munere rexit: & ejusdem Provinciæ Custos in Generalibus Comitibus interfuit. Visitator Generalis electus Messanensem Provinciam perlustravit. Doctrinâ, morum suavitatē, ac prudentiâ insigniter instructus, venerationem haud exiguan promeruit. Denum multis podagræ doloribus diu cruciatus, decessit Panormi 13. Decembris 1703. Ipsum laudat Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capuccinor.* pag. 171. qui edidisse testatur *Elogia varia, & Epigrammata lepida, & ingeniosa.*

IGNATIUS BALSAMUS Messanensis Soc. Jesu, alius ab Ignatio Balsamo Apulensi ex eadem Societate, qui obiit anno 1618. ex Bibliotheca Soc. Jesu pag. 392. Fuit noster Messanensis magni ingenii vir, Ecclesiastes celebris, & omnium scientiarum ornamento instructus refulsit. Decessit in Collegio Saccenſi 10. Maii anno 1659. Ipsum laudat Placidus Reina in *hisor. Messanens.* par. 2. pag. 526. Edidit Italicè

Oratione per la solennità della Lettera di Nostra Signora alla Città di Messina. Messanæ apud hæredes Petri Brex 1653. in 4.

Lettera di Nostra Signora alla Città di Messina. Canzone. Ibid. apud eosdem 1653. in 4.

Martirio de' SS. Placido, e Compagni Canzone, & Rime. Ibid. apud eosdem 1653. in 4.

IGNATIUS CAMERATA Messanensis Ordinis Minimorum S. Francisci Paulensis, natus 22. Julii 1647. emensis studiorum spatiis sacri Oratoris partes, non sine nominis laude, ac famâ explevit. Solitudinis amantissimus literarum studia impensè excoluit. Pluries præfuit sodalibus suis Correctoris, & Visitatoris munere. E vita migravit Messanæ 19. Augusti 1706. Edidit sub anagrammatico nomine Gratiani Cremata librum Italicè inscriptum:

Amorosi Affetti, e spasimi dell' Anima innamorata di Gesù, esercizi per l'interiore occupazione nel tempo della sacra Comunione. Messanæ typis Vincentii de Amico 1689. in 12.

Scriptis hæc alia, quæ morte præventus in lucem emittere non potuit, nempe

De Eminentia judiciorum Dei erga Deiparam Virginem Mariam tam ad intra, quam ad extra indicandorum libros II.

Normam Penitentia.

IGNATIUS GALEANUS Panormitanus, Josephi Medici celeberrimi filius, Monachus Benedictinus Congregationis Casinensis, cujus habitum in Cœnobio S. Martini propè Panormum suscepit 14. Septembris an. 1644. Ingenii eximii vires, ad auctiores literas proni, oratoriâ, ac poeticâ facultate insigniter patefecit; & nonnulla concinnavit ornatissima ingenii monumenta. In eadem Congregatione præfuit Decani munere; & dum Ordinis tyrones ad exactam perfectionis regulam instituebat, decessit Panormi 9. Decembris anno 1681. Ipsum laudant Joan. Evangelista Panormitanus in *anagramm.* pag. 164. & Josephus Galeanus in *Musis Siculis* par. 4. pag. 226. ubi Ignatii habentur vernaculâ linguâ

Canzoni sacre Siciliane. Panormi typis Josephi Bisagui 1653. in 4.

IGNATIUS GASTONE nobilis Catanensis, Ingenii Baro, lucis usuram accepit 7. Februarii 1640. patre Jurisperito Mario Gastone Ingenii Baroue. Iurisprudentiæ studiis eâ animi contentione operam dedit, ut Doctoris laureâ donatus, in doctissimorum Jurisconsultorum catalogum sit meritò cooptatus, & ad honorum fastigia evectus. Pontificia Jura in Catanensi Academia septenio magna cū eruditione explanavit: septies etiâ in patriæ Urbis Prætorio, semel Messanæ præfuit Judex. Ad eminentiores accersitus dignitates, quadriennio Bellici Consilii fuit Consultor: & excitato novo in Urbe Messanæ Tribunali, quod Junctam vocant, ut bona Regio Fisco adjudicata administraret, in eo etiam Jus dixit, ac Regii Patrimonii Fiscus Patronum egit: ibique tandem primus ejusdem Juridici Senatus Minister electus est. In Magnæ Regiæ Curie Foro ter Judicis, ac Regii Consilarii dignitate cohonestatus claruit. In eodem Tribunali, & Regii Patrimonii subsellis Fiscus Patronus, & à Rationibus Magister constitutus, longè, latèque effulsit. Tandem anno 1693. Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ Præses, cum magna sui gloria præficitur. Vir sanè doctrinâ instructissimus, ne dum legali scientiâ ornatus eminuit, verum etiam humanioribus literis, & eruditione clarus effloruit. Poësim præsertim latinam, ac civilem doctrinam mirificè coluit. Eo mentis ardore literarum studiis addictus vixit, ut tunc quieti indulgere videbatur, cum detractis somno nonnullis horis, in libris evolvendis, ac eruditis, doctisque lucubrationibus exarandis desudaret. Mores elegantia, & integritate præstantissimi egregio viro venerationem conciliarunt. Ut tanti viri promerita plenius cumularet honoribus Catholicus Rex Carolus II. Marchionis titulum in sui, ac posterorum ornamentum regiâ munificentia concessit. Elapsis demum paucis ab accepta Præsidis dignitate mēsis, vitæ spatium absolvit Panormi 19. Augusti an. 1693. & in Ecclesia Immaculatæ Conceptionis Patrum Reformatorum S. Mariæ de Mercede conditus est, ubi hæc legitur inscriptio.

D. O. M.

Hoc filet sub marmore

Siculorum eloquentissimus;

Quem ab incunabulis studio addictum

Patrio ubere lactavit Catina:

Ingenii Baro ingenii specimen protulit,

Nunc jura ministrans in Prætorio, nunc tonans ex Cathedrali,

Eâ dicendi suavitate,

Ut Aes in ejus ore mellificasse crederetur.

Humanioribus excultus literis, inter seria Politicæ studia,

Musarum lusus, & laxamenta non respuit.

Siculas adeò oras sui nomine implevit,

Ut bis Messanensis, ter Magna Regiæ Curie Aula

In Triumviratu sedentem viderit.

Inde Zanclem reversus,

Regiæ Junctæ fascibus Olympiade præsedit:

Cujus reditum Regni Caput Panormus

Suspiravit;

Tan-

Tantaque desideria
In Regii Patrimonii Senatu Fisci Patroni Curâ ex-
plevit.
Grassantibus inde prædonibus, turbata Siculorû quies,
In Criminalem Arcopagum advocavit;
Ubi

Fiscalia protegens Fura,
Bannitorum tempestatem extemptò
Palladio mentis Iride serenavit:

Hinc

Formidarunt fontes, insontes peramarunt,
Severum in puniendo, placidum in absolvendo.
Patrimonialis Senatus virum tam eximium
Fure sibi meritò revendicavit,
Collato Magistri Rationum munere:

Cui

Totius Trinacriæ tractus
Ad Tribunalis Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ
gubernium assumpto

Benemerentissimo plausit, gratatus est;

Munificæ Regis voluntas

Tanti viri doctrinam, fidelitatem, labores,
Marchionis Titulo in posteris mansuro rependit.

Quæris nomen Viator?

Sat Fama tot operibus excusis

Ubique Terrarum

Vulgavit, aperuit, detexit:

Clarior expetis?

D. Ignatius Gastone

Patritius Catanensis, Regiæque Consiliarius

Anno 1693. 19. Augusti

Denatus.

Hujusce laudes leges apud Dominicum Guglielminum in *Catana destrutta* pag. 122. Franciscum Mariam Pisanum in *Animad. Juris, animad.* 19. n. 63. pag. 408. Agetam ad Moles par. 1. in *notitia Erarii Universitatis* 5.2. pag. 65. n. 4. & in *addict. ad quest. 4. num. 12.* pag. 20. Pasqualinum in *Comment. Pragm. Regni Neapol.* pag. 510. Sanctorum Olivam in *alphabetica vir. illustr. Corona*, Seraphinum à S. Catharina Senensi in *vita P. Petri à Matre Dei* cap. 3. pag. 83. & Jacobum Longum in *linea triumphanti* pag. 7. & 23. Edidit

Consultationem pro stipendiis Militum, Messanæ
apud Vincentium de Amico 1687. in fol.

Disceptationes Fiscales notis politicis illustratas,
& in supremis Siciliæ Prætorii definitas. Tomum
Primum, in quo Messanensis Rebellionis series, & per-
fecti Principis Idea in civitate perduelli armis supe-
rata delineatur. Panormi typis Hæredum Petri
de Isola 1684. in fol.

Disceptationes Fiscales, & Civiles notis politicis
illustratas, & in supremis Siciliæ Prætorii definitas.
Tomum Secundum posthumum. Ibidem apud Igna-
tium Calatrum 1696. in fol.

Disceptationes Juridicas notis politicis illustratas,
in quibus propugnatur antiquissimi, & famigerati
Catanensis Gymnasi singularis erectio, & privata
possessio, quo ad omnes alias Civitates in toto Siciliæ
Regno. Messanæ typis Vincentii de Amico 1686.
in fol.

Juridicas disceptationes notis politicis illustratas,
in quibus jura, & rationabilis proponitur Illustrum

Deputatorum Regni petitio super novæ legis promul-
gatione: ut Dotes de Paragio deinceps constituendæ
descendentibus feminis, Baronum prole extinctâ, ad
fends revertantur. Panormi apud Petrum Coppo-
lam 1690. in fol.

Hispanicè

Justificaciones por la Regia Gran Corte. Matriri
in fol. sine anni, & Typographi nomine.

Reliquit etiam has alias lucubrationes m.ss. quas
 edere curat vir sanè insignis Franciscus Gastone
 ejus filius, de quo suo loco, nempe

Consultationes Politicas.

Disceptationes Criminales.

Disceptationes Patrimoniales.

IGNATIUS GUGLIELMUS Messanensis, na-
 tus anno 1622. Sacerdotio initiatus, apostolico
 spiritum in modum æstuavit. Sodalitiam
 Messanæ Jesu, Mariæque nomine insignita instau-
 ravit: ipse verò primario eorumdem diu præfuit,
 in quo animarum lucra sedulo curavit: in alio-
 rum enim salute procuranda indefesso labore
 desudavit. Hinc innumeri viri, ac virgines ad per-
 fectam vivendi regulam ipsius monitis instructi,
 sæculi pericula effugientes, regulares Ordines il-
 lustrant. In Quadragesimali curriculum concio-
 natoris officia magno conuentionum fructu neci-
 lier explevit. Messanæ præsertim in principe Tè-
 plo, & Panormi in Ecclesia S. Ignatii Congrega-
 tionis Oratorii summo cum plausu, & concentu
 conciones habuit, ac multos ad meliorem fragè
 revocavit. Egregias coluit virtutes: vigiliis, jeju-
 niis, ciliciis, aliisque pœnitentiæ admirabilis o-
 peribus corpus macerabat: severissimis flagellis
 ita sua membra diverberabat, ut copiosus ef-
 flueret sanguis, & non immerito sui ipsius mar-
 tyr vocaretur. Quotidie per integræ horæ
 spatium in sepulchrum descendens ibi, velut in
 sapientiæ schola, æternæ vitæ documenta elicie-
 bat. Eo animi ardore Deipatæ Virginis illiba-
 tam Conceptionem venerabatur, ut singulo anno
 in ejusdem festo, Votum defendendi hoc Mariæ
 privilegium edebat proprio subscriptum sangui-
 ne: quod in præcipuis Urbis viis publicè expo-
 nebat: alios verò ad eundem emittendum vo-
 tum verbo, & exemplo, ac solemnibus festorum pom-
 pæ excitabat. Puellarum Virginum gynæceum
 sub Immaculatæ Virginis nomine Messanæ fun-
 davit. Eximiâ munitus prudentiâ in conciliandis
 dissidentium animis, & in pertractandis magni
 momenti negotiis multum valuit: ideoque Prin-
 cipibus, ac Dynastis gratissimus. Doctrinâ in-
 signis apud S. Officii Judices Consultorem egit.
 Tandem numeris omnibus absolutus, magnâ
 sanctitatis famâ decessit Messanæ 2. Decembris
 anno 1664. & in peculiari sepulchro conditus
 est. De eo Franciscus Andalorus in *Corona dreo-*
decim Stellarum pag. 80. & Josephus Ambrosius in
relatione solemnitate epistolæ Mariæ pag. 238. &
 509. Italicè edidit suppresso nomine

Brevissime considerationi della Sordidezza del Pec-
cato. Messanæ apud Jacobum Matthæi 1653. in 12
Orologio della Morte. Ibidem apud eundem
1656. in 12.

IGNA-

IGNATIUS MAZZARA nobilis Siclensis, Sacerdotio insignitus non modò graviores Philosophiæ, ac Theologiæ studia, verùm etiam & mathematicas disciplinas magna cum laude amplexus est. Elegantissimas, vividasque ingenii dotes polioribus literis impensè addictas, insigniter patefecit. Musas præsertim etruscas mirificè coluit; ac quæ edidit ingenii monumenta ejus styli cultum, eruditionis ubertatem, leporesque ad blandientes abundè testantur. Hiuc magno cum plausu in celebrioribus Italiæ Academiis adscriptus, literatorum amorem promeruit. Siclensis Ecclesiæ Cantor, vulgò *Ciantro*, electus, ejus possessionem litis jurgia exturbarunt. Ætate adhuc flore dum 26. ageret annum obiit Sicli mense Junii 1696. Ipsum laudant Balthasar Pisanus in *armoniiis ferialibus* p. 77. 222. & 336. & Francisus de Marinis in *epistolis* par. 1. pag. 244. 248. & 269. Edidit Italicè

De' Sudori al Muriggio Poesie Liriche Parte Prima. Neapoli ex typographia Dominici Antonii Parrini, & Michaelis Aloysii Mutii 1692. in 12.

Epistole Eroiche. Ibidem apud eosdem 1692. in 12.

Euterpe Officiosa Odi. Parte Prima. Ibidem apud eosdem 1692. 12.

Prælo paraverat

Poesie Parte Seconda, e Terza.

Plettro Simbolico. Elegie.

Epistole Eroiche.

Lettere missive tomi due.

IGNATIUS TEDESCHIUS, ET PATERNO' Catanensis Patritius, nobili genere natus, vir Poesi, ac amœnioribus literis apprime ornatus: in Catanensi Academia Clarorum, pluries Principem egit, ac literatorum laudes promeruit. Decessit Catanæ 11. Januarii anno 1693. in honorifico Siciliæ terremotu oppressus. Edidit Italicè

Il Creonte Dramma per musica. Catanæ apud Bisagnium 1686. in 12.

Il Nerone. Catanæ. Prælo paraverat

L' Eluifa Dramma per musica.

La Calpendra Tragedia Morale.

Rime varie.

IGNATIUS TIMPANARUS, Panormitanus Societatis Jesu, cui se addixit 30. Novembris anno 1628. Doctrinâ, ingenio, & eruditione clarus humaniores literas Rhetoricam, ac Philosophiam magna cum laude docuit. Obiit Panormi anno 1654. Edidit

Orationem in literariis anni lustralis auspiciis ad Illustriss. Senatam habitam in aula Collegii Panormitani. Panormi typis Decii Cyrilli 1641. in 4.

IGNATIUS DE VIO nobilis Panormitanus Soc. Jesu natus primo Decembris 1659. Societatem ingressus est 27. Octobris 1675. in qua solemnità emisit vota 2. Februarii 1693. Studiorum curriculum summa cum ingenii commendatione confecit, ac quadriennio humaniores literas docuit: Rhetoricam tum publicè biennio in Panormitano Collegio, tū privatim per annum Societatis junioribus tradidit, quâ ingenii elegantiam patefecit, ac summam sibi laudem comparuit. In

codem Collegio Moralem, & Scholasticam Philosophiam quadriennio non sine plausu docuit. Hebraicam linguam per anni cursum, ac Mathematicas disciplinas sexennio explanavit, & nunc etiam, dum hæc typis consignamus, doctissimè exponit. Ab ingenio, eruditione, eloquentiâ, morumque integritate non immeritò celebratur. Ipsum laudant Franciscus Mannellus in relatione solemnitàis S. Joannis de Deo p. 85. & Vincen-tius Auria in *hist. Crucifixi Panor.* pag. 42. Edidit Italicè suppresso nomine

I Giorni d' Oro di Palermo nella Trionfale solennità di S. Rosalia Vergine Palermitana celebrata l' anno 1693. Panormi apud Petrum Coppolam 1694. in 4.

Le Gare di scambievole Amore tra la Rosa Verginale S. Rosalia, li Gigli Reali di Filippo V. Nostro Signore, e l' Orto della Sicilia Palermo: intrecciate nella solenne festa di S. Rosalia Vergine Palermitana nell' anno 1702. Ibidem apud Josephum Gramignanum 1702. in 4.

La Mitologia Sacra, o vero il Panteon della Gentilità consagrato alle glorie di S. Rosalia Vergine Palermitana nella Trionfale solennità dell' anno 1703. Ibidem typis Cortesi 1703. in 4.

L'Emporio delle Glorie Palermitane, o vero il Cōpendio di molti pregi della Città di Palermo consecrato à S. Rosalia Vergine Palermitana nella solennità di quest' anno 1704. Ibidem apud Dominicum Cortesium 1704. in 4.

Brieve Ragguaglio delle virtù del Gran Servo di Dio il P. Gio: Scorsio della Compagnia di Giesù. Editum cum libro ejusdem Scorsii inscripto: *Varie Istruzioni per indirizzo spirituale della Congregatione della SS. Vergine del Fervore.* Ibidem apud eundem 1704. in 12.

Prælo paratam habet

Vitam, & res gestas P. Balthasaris Loyolæ de Mendez Societatis Jesu, Fassinii, & Maroccani Regis Filii.

ILLUMINATUS MESSANENSIS Ordinis Capuccinorum ex nobili familia de Cuzanitis exortus: vir doctrinâ clarissimus, Theologus eximius, ac celeberrimus ecclesiastes. In sua Messanensi Provincia ad omnes honorum gradus evectus, demum Provincialis munere functus est anno 1622. Commissarium, ut vocant, & Generalem Visitatorem egit in Castellæ Provinciis apud Hispanos, quo in munere zeli disciplinam, ac justitiæ leges summa cum laude omnibus palam fecit. In omnibus verò muniis insignes virtutum splendor effudit. Demum in Messanensi Cœnobio sanctè decessit anno 1656. De eo Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capuccinor.* pag. 173. qui edidit testatur

Orationem de Immaculatæ Virginis Mariæ Conceptione, quam habuit Romæ anno 1618. coram SS. ac Beatissimo Papa Paulo V. nec non ad Eminentissimos Cardinales, omnesque S.R.E. Præsules.

ILLUMINATUS ODDUS Collesanensis Ord. Capuccinorū, vir doctrinâ exculatissimus, qui diu in Messanensi Cœnobio Philosophiam, & scholasticam Theologiam sodales suos docuit; ac ob sub-

subtilissimas ingenii dotes non immeritò laudes promeruit singulares. In Messanensi Provincia, & alibi Concionatoris partes explevit, ac pluries Custodis, ac Definitoris munere præfuit. Surditate laboravit; ideoque parvâ tubâ in ipsius aures voces insinuabant: eâque causa ferventius studiis incubuit. Virtutibus ornatus clarnit; ac præcipuo cultu Deiparam venerabatur; ante cujus imaginem in cubiculo magnâ animi demissione pietatis officia exercebat: hinc in supremo vitæ suæ morbo cuixè periit, ut hanc Mariæ Virginis effigiẽ ipsius oculis objiceret, quos per horas octo antequam animam cõlaret in ipsam defixos tenuit; & balbutiendo, cū Virgine se alloqui, non obscure innebat: vultus verò hilaritate animi suavitatẽ, & flagrantissimum in Deiparam amorem satis aperiebat. Demũ dulcissimo edito risu expiravit in Cœnobio Messanensi anno 1683. Edidit

Logicam Peripateticam ad mentem Scoti, quâ subtilissimi doctrina declaratur. Panormi typis Petri de Isola 1664. in 4. & Neapoli apud Novellum de Bonis 1670. in 4.

Physicam Peripateticam ad mentem Scoti. Messanæ apud hæredes Petri Brex 1667. in 4.

Disputationes de Generatione, & Corruptione ad mentem Scoti, cum resolutione aliquorum dubiorum ad libros de Meteoris spectantium, quibus additur disputatio Meth. de principio individuationis. Neapoli apud Andrea. Colicchiann 1672. in 4.

Disputationes de Anima. Ibid. apud eundem 1674. in 4.

Italicè

Le vera ptee del Cuore. Messanæ apud Vincen-
tium Amicum 1676. in 12. Panormi apud Pe-
tram de Isola 1677. in 12. & iterum ibid. 1682.
in 12.

Edendas reliquit

Disputationes Methaphysicæ.

ILLUMINATUS Panormitanus Ordinis Capuccinorum, ex nobili familia de Martio ortus, patre Augustino Martio Jurisconsulto eximio, de quo suo loco. Antequam ad Ordinem Regularem accessisset, Petrus Martius vocatus, Jurisprudentiæ studiis incubuit, & Doctoris laureâ insignitus est. Annum agens 19. Canonicatu S. Joan. de Eremitis in Panormitana Ecclesia cohonestatur anno 1576. A literarum ornamento laudatus floruit; ideoque Cæsar Marullus Archiepiscopus Panormitanus in suum Generalem Vicarium Illuminatum delegit anno 1582. quo in munere, eminuit usque ad annum 1584. Sed arctioris vitæ desiderio æstuans, spretis sæculi honoribus clam ad Fratres Capuccinos confugit, & assumpto Illuminati nomine, inter eos vitæ innocentia, doctrinâ, & virtutum ornamento mirum in modum refulsit. Theologiam magno cum plausu docuit: cruditione verò insigniter excultus clarnit. Honores quos extra Ordinis claustra declinare studebat, in Regulari Ordine accipere coactus fuit, ad munera Definitoris Panormitanæ Provinciæ pluries assumptus: bis eadem Provinciam rexit; & tandẽ ad Definitoris Generalis gradum virum eximium promerita exere. Nec

ipsi supremum totius Ordinis Generale gubernium defuisset, si morte præventus, vitam numeris omnibus absolutam nõ reliquisset. Obiit circa an. 1620. Hujusce laudes leges apud Roc. Pirri not. *Ecc. Panorm.* pag. 184. & lib. 4. de *Abbatibus* pag. 229. & Dionysium Genuensem in *Biblioth. Capuccinor.* pag. 174. & in *appendice*, ubi ex Marina familia ortum prædicat. Scripsit

Compendium Annalium Cardinalis Baronii cum annotationibus, & glossis. m. s. in fol. Authographum vidi in Bibliotheca Cœnobii Panormitani.

Annales Ecclesiasticos in duodecim Tomos distributos. m. ss. in fol. Hoc opus non sine ingenti labore, ac studio scripsit, ad instar annalium Cardinalis Cæsaris Baronii: & jam à superioribus approbatum sub Mediolanensi prælo erat: sed mors editionem abrupit: & quæ ediderat folia diu in officina typographica delituere. Hujus operis authographum m. s. in eadem Bibliotheca Panormi asservatur.

INGHILFREDUS Panormitanus unus ex antiquioribus Poetis Etneis, qui mã cum Frederico II. Imperatore, aliisque carmina condidit, teste Vinc. Auria in *epist. ad lectorem in fine par. 1. carminum Jo. Baptiste de Judice* pag. 478. & in *Sicilia Inventrice* cap. 9. §. 5. pag. 31. Ex rudibus ipsius carminibus inter vetustiores Poetas recensendum esse satis liquet. Id ipsum putat Jo. Marius de Crescimbenis in *comm. histor. Poetis Vulgaris* vol. 1. lib. 2. cap. 1. pag. 39. qui inter antiquos etiam reponit in *eadem historia* lib. 4. pag. 273. Hujus etiam meminit Hieronymus Ragusa in *Elogiis Siculor.* pag. 144. at in nova libri editione inscripta: *Sicilia Bibliotheca Vetus*, nescio qua ratione è Siculorum literatorum albo deleuit; ni verius dicas, ex ejus memoria Inghilfredum excidisse. Clarnit circa annum 1240. Scripsit Italicè

Rime. Carionem quandam, ex his quæ scripsit, edidit Leo Allatus in *Antiquis Poetis.* Neapoli apud Sebastianum Alecci 1661 in 8. eadem etiã protulit paululum diversam laudatus de Crescimbenis in *comm. cit.* Alia ipsius Carmina exscribit Io. Georgius Trissinus in *Poetica divis.* 3. pag. 31.

INNOCENTIUS MARCINONIUS Calatajeronensis Ordinis Capuccinorum lucem aspexit anno 1589. 24. Octobris, & in Ordinem admisus est anno 1607. Gravioribus disciplinis eruditus, Philosophiam, ac scholasticam Theologiam doctissimè tradidit. Virtutes assequutus egregias, Ecclesiastem egit ferventissimum summo cum animatum fructu. Meritis abundè instructus, cū pluries Provincialis munus exercuisset, tandem anno 1643. extra omnium expectationem ad supremum Ordinis fastigium evectus est. Ea virtutum, prudentiæ, & sanctimonix documenta in Ordine moderando exhibuit, ut adhuc regiminis sui fama nunquam consenscenda perduret. Deo enim, & hominibus dilectus vix credibile est, quot plausus, ac venerationis argumenta in perlustrandis Europæ Provinciis expertus sit. Innumeri cujusvis ordinis viri per plura passum millia extra urbium mœnia egrediebantur, ut ipsum avidi

mẽ

inē intuerentur, ac genibus flexis recolerent. In Transalpinis regionibus ipsius effigies ære insculpta, ac precariæ coronæ ab ipso benedictæ magno pretio æstimabantur. Hanc venerationem egregio viro conciliarunt miracula, quibus Deus ipsius sanctimoniam illustravit. Principes, Dynastæ, Reges singulari obsequentis animi sensu Innocentium exceperunt; & præclara ejus gesta inspexere obstupescerent. Ferdinandus III. Imperator præcepit, ut dum urbem ingrederetur campanas pulsarent, et propriæ capellæ Musicorum chorus hymnum Te Deum decantaret: vetuit ne in Cœnobio discederet, sed præmissis auribus velleis equite, inde sequenti die Cœnobium adiit, Innocentium amplexus est: in Fratrum cœnaculo cum eodem Generali vires reficere voluit, & in ipsius cella in genua provolutus eundem compulit, ut sibi benedictionem impertiret. Inestimabile Sanctarum Reliquiarum Thesaurum à præcipuis Europæ Magnatibus accepit, dum Ordinem perlustraret, quod in Ecclesia patrii Cœnobii reposuit. Singulares ipsius virtutes Romæ Summi Pontifices, Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ac Præsules demirati sunt. Insigni prudentiâ instructus, magni momenti negotia Innocentii X. jussu pertractavit: & ad Regem, Reginamque Galliarum, & Ducem Aurelianensem legatus missus est, ex diplomate dato Romæ 20. Maii 1645. Demum sanctitatis famâ celeberrimus obiit Calatajeronē 16. Novembris an. 1655. Funus publico sumptu celebratum est summâ pompa, ac magno confluentis populi concursu. Ipsius corpus post quatuor annos, totidemque menses integrum invenire, licet loci humiditate corrumpendum fuisse: tunica verò, ac reliquo corporis indumento in pulverem resolutis. Admiranda vitæ gesta Episcoporum auctoritate in publicis, juratisque actis digesta asservantur. De eo multi præsertim Eligius Bassens in libro *Flores totius Theologiæ editionis tertiæ*, Gregorius Ambianus in *scholiis*, & obseru. in *Tertullianum Redivivum* tom. 2. Maximilianus Saudæus in libro *Religio S. Francisci*, Romanus Sambriocensis in *Reformat. Calendarii Gregoriani*, Ludovicus Franciscus Avenionensis in *Theatro Epidemico*, Joannes Burdigalensis in *synopsi institutionum Hebraicarum*, Antonius à Cryptaleis in *Capuccino Scotico*, Lucas Wadignus tom. 7. *Annal. Minor. addit. tom. 4. in fine an. 1400.* apud Petrum Paulum Morrettam *de Calatagirono* c. 10. pag. 40. quibus adde Joannem Rhodum in *Variis Virtutum historiis* lib. 3. cap. 5. pag. 320. Michaelē Frazzettani in *Vita Bernardi Corleonensis* lib. 2. cap. 9. pag. 114. Benedictum Sanbenedictum in *Vita ejusdem* lib. 1. cap. 4. pag. 20. & lib. 2. cap. 1. pag. 117. Franciscum Previum in *Vita B. Lucia Calatajeronensis* cap. 9. pag. 83. Marianum Perrellum in *Vita S. Lucia* pag. 60. aliosque. Scripsit ex Morretta citato pag. 39. Italicè

Itinerario della Visita. m. s. apud Calatajeronenses Capuccinos, in quo multa scitu digna, & Europæ memorabilia complectuntur; ideoque publicè promeretur lucem. Editioni paratos reliquit

Quaresimale Primo, e Secondo. m. ss.

Biblioth. Sicula Tom. I.

Apud Perrellum citatum extat:

Epistola delle Reliquie di S. Lucia V. e M. Siracusana.

INNOCENTIUS ROCCAFORTIS Panormitanus, in lucem editus 5. Julii 1666. literisque apprime addictus, Doctoris lauream accepit Catanz anno 1686. ac eodem anno Cathedralis Ecclesiæ Catanensis Canonicus electus est ab ejus avunculo F. Michaelē Angelo Bonadies, ejusdem Ecclesiæ Episcopo. In terramotu anni 1693. immaniter concussa Civitas Catanensis, in publicum everse Urbis beneficium egregiam navavit operam. Joanni Roano Archiepiscopo Montisregalis gratissimus in nonnullis honorificè adhibitus est muniis; nam anno 1696. ab ipso Visitator missus est, ut Monasterium SS. Salvatoris in oppido S. Marci lustraret. Anno 1698. Delegatum Apostolicum substituit in causa Abbatiz S. Iosephi in oppido Biscaris. Anno 1701. Vicarium Generalem, & Visitatorem præfecit in oppidis Brontis, & S. Marci: & pro eodem Archiepiscopo Metropolitanum Montisregalis Ecclesiæ jus Romæ propugnavit; ubi Prothonotarius ex numero, ut vocant, Participantium constitutus est. Anno 1702. & 1703. Andrea Regii Catanensis Episcopi vices, Delegati munere, gessit Adernioni, & Platæ: & Capituli Ecclesiæ Catanensis privilegia defendere curavit. Eruditione clarus; præsertim in Sicularum rerum versatissimus, apud literatos haud exiguum estimationem sibi comparavit. Nunc vir eximius Catanz laudabiliter vivit, multis naturæ, ac doctrinæ bonis ornatus. Breviter evulgabit Italicè

Giornale Istoria di Sicilia dalla creazione del Mondo fino all'anno 1700. Tomi due in fol.

Aggiunte alle Chiarezze Istoriche di Sicilia di Don Pietro Carrera, cujus authographum servat, cum aliis Sicularum rerum monumentis.

INVOLUTORUM ACADEMIA Siculensis, vulgò degl' *Inviluppati*, claruit in urbe Siculis. Quamquam ejus origo, & interitus penitus ignoretur, hoc attamen pro certo habemus, quod ante annum 1673. jam ipsius gloria occubuerat. Ejus Phrenoschema Bôbyx erat proprios inter labores advolutus: lemma verò: *nil nisi quod prodest*. Politiores literas hujus Athenæi alumni apprime coluerunt; ac posteritati Italicè tradidere

Gli Honori de' Valorosi Guerrieri tessuti in varie foggie di compositioni, e presentati dagli Accademici Inviluppati della Città di Scicli all' Eccell. Sign. Don Gio: Alfonso Enriquez de Cabrera Almirante di Castiglia. Panormi typis Decii Cyrilli 1639. in 4.

IOANNES Siculus historicus, qui circa annum 866. floruit. Joannes Gerardus Vossius *de historicis Græcis in addit.* pag. 542. dubitat sitne ille, qui à Joanne Carapolata, & Cedreno in *proxim. histor. Magister Siculus* appellatur; an verò intelligendum de Michaelē Glyca, vel Petro Siculo historicis: at ipse in Joannem hunc propendit. Subdit verò idem Vossius *lib. 4. cap. 21. pag. 499.* ubi de Joanne Siculo scribit: Philippum Labbæum in *de lineatione apparatus ad historiam Bizantinam* pag. 44. hanc dubitationem alibi se soluturum promississe, Sed Matthæus Raderus in *observationibus*

R r

ad

ad Petrum Siculum de vana, & stolidâ Manichæorum doctrinâ, de Petro Siculo intelligendum suspicatur. Octavius Caetanus in animad. ad tom. 2. SS. Siculor. pag. 18. putat de Michaelæ Glycæ loquutos, additq; quod hoc ex ipso historiæ Michaelis Glycæ sine, & ex alia Petri Siculi historia non obscure colligitur. Præter Vossium cit. de Joanne Siculo scribit Sylburgius in Saracenicâ præfatione edita anno 1595. apud Vossium citatum. Scripsit Joannes

Chronicon usque ad tempus, quo Michaeli, Theophili filio, successit Basilius Mæcedo anno 866. Græcè m. s. servabatur in Bibliotheca Electorali Palatina, ex ejus indice digesto per Fridericum Sylburgium editum, in libro: *Monumenta Pietatis, & literaria Virorum in Republica, & literaria illustrum selecta* pag. 123. at nunc in Bibliotheca Vaticana Romæ, ut testatur Vossius. In Bibliotheca etiam Cæsarea Viennæ servatur m. s. in 4. ex Gesnero in *Biblioth.* pag. 496. qui Joannem Siceliotem vocat. Eundem opus puto, quod hoc titulo nempe: *Historia Ecclesiastica Græcè m. s.* enunciatum à Ludovico à S. Carolo in *Bibliotheca Pontificia lib. 2.* pag. 374. & ab Augustino Oldoino in *Athenæo Romano* pag. 676. & citatur ab Andrea Victorello in *additionibus ad Ciacconium in Vitis Pontificum.*

JOANNES alter Siculus Astronomus. Scripsit *Tabulas Toletanas super Canonibus, Arzarchelis.* m. s. in fol. extant in Bibliotheca Veneta S. Antonii, ex Joanne Philippo Thomatino in *Biblioth. Venet. m. ss.* pag. 5.

JOANNES AGLIATA Panormitanus Jurisconsultus Doctissimus, in Sicilia primarius causarum patronus: comite doctrinâ ad nonnullas Jurisprudentiæ dignitates evehctus est; nam pluries in Panormitano Prætorio, in Magnæ Regiæ Curia, & Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ subsellis præfuit Judex. Inde Regii Patrimonii Fiscii Patronus, Concistorii Præses, ac tandem ejusdem Regii Patrimonii etiam Præses electus fuit. Amœnissimo ingenio munitus, politiores etiam coluit literas: ideoque inter Reaccensos Academicos Panormi recensitus, Italicis, ac vernaculis numeris multa cum laude cecinit. Cum Mylis esset eo tempore, quo Regia Aula ibi confederet, ob bellum inter Hispanos, ac Gallos exortum, ea in Urbe decessit 6. Aprilis 1675. ejus verò cadaver Panormum translatum 29. Junii ejusdem anni, in Ecclesia S. Francisci Minorum Conventualium tumulatur. De eo Franciscus Strada in *quietationibus* pag. 14. & 15. Vincentius Auria in *hist. Chronolog. Proregum Siciliae* pag. 301. Joannes Baptista de Judice in *carmin. par. 1.* pag. 77. & Josephus Galeanus in *Musis Siculis tom. 1. par. 2.* pag. 322. ubi Joannis extant Siculo idiomate

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

JOANNES ALBERGHINUS Panormitanus Tertiî Ordinis S. Francisci, natus anno 1574. Ordinis insignia suscepit anno 1590. Vir doctri-

nâ clarissimus adhuc adolescens Sacræ Theologiæ Magister, & Doctor renunciatus, studiis Regentis munere præfuit. Philosophiam, ac scholasticam Theologiam summa cum laude tradidit, ac discipulos ita erudit, ut inde doctrinæ splendore Ordinem illustraverint. Eloquentiâ etiam enituit; ideoque non sine plausu conciones habuit, ac non vulgarem nomini suo gloriam, comparavit. Nonnullis fuit honoribus cohonestatus; plura etenim rexit Cœnobiaz: Siculæ Provinciæ Definitorum egit: & eandem Provinciam semel, & iterum gubernavit. Panormitanum Cœnobium S. Mariæ de Misericordia nonnullis ædificiis exornavit. In propugnandis Fidei Catholicæ rebus zelo æstuavit insigni: & S. Officii Consulator, & Censor electus, eam in hoc Tribunali sapientiæ sublimitatem detexit, ut apud S. Inquisitionis Judices magna æstimatione valuerit: & in rebus difficillimis ad ipsum veluti ad oraculum, confugerint. Mirâ eminebat prudentiâ. Virtutes coluit egregias. Erga Deiparam præsertim singularem fovit amorem: in cujus obsequiū omnibus anni Sabbatis, & Marianarum festivitatum pervigiliis pane tantum, & aquâ jejunabat. Demum cum nominis sui fama ubique diffusa, essulgeret, obiit Panormi in Cœnobio S. Mariæ de Misericordia 26. Septembris anno 1644. Iusta funebria amplissimâ pompâ celebrata sunt, præsentibus ad solemnitatem Inquisitoribus, ac Nobilium concursu. Defuncti virtutes funebri oratione exornavit Ludovicus Monachò concionator celebris ex Clericis Minoribus. De nostro Joanne Franciscus Bordonus in *Chron. Tertiî Ordinis cap. 35. nu. 79. pag. 456. & cap. 38. pag. 557.* & Vincentius Coronellus in *Biblioth. tom. 2. num. 2986. pag. 554.* Edidit

Manuale Qualificatorum SS. Inquisitionis, in quo omnia, quæ ad illud Tribunal, ac Hæresum censuram pertinent brevi methodo adducuntur. Panormi apud Decium Cyrillum 1642. in 8.

Nonnullas etiam edendas reliquit *Lucubrationes scholasticas, & Moralis Theologiæ: & Breve Chronicon Tertiî Ord. S. Francisci.*

JOANNES ALBERGUS ex oppido S. Stephani Vallis Mazariæ, Medicinæ Doctor. Adhuc superstes medicani facultatem in patria non sine laude exerceat. Evulgavit

Summam Tractatuum Chirurgia Praxis, in qua continentur duo capita Chirurgia Praxis, in primo discurretur de morbis Capitis solutæ unitatis. In secundo de morbis externis humani corporis; comprehendendo quinque Tractatus, de Tumoribus, de Ulceribus, de Vulneribus, de Fracturis, & Laxationibus. Panormi apud Felicem Marinum 1703. in 12.

JOANNES ALBERTUS A S. JOSEPHO Panormitanus Carmelita Excalceatus, ex familia Pasquali natus anno 1613. Ordinis habitum suscepit Panormi 19. Martii 1637. & 19. Martii 1638. solennia emisit vota. In ipso regularis vitæ exordio contemplationis documenta mirum in modum hausit; ac breviter insigni regularis observatiæ studio, ad eam vitæ rationem pervenit, ut undique perfectionis argumenta diffunderet. In diri-

dirigendis ad Deum animabus singulares ipsi
fuere dotes; ideoque ad ipsum innumeri rerum
coelestium amore æstuantibus, confluebant. Ordini
tyrones instruxit, ac magnâ solertiâ ad faru-
entioris vitæ institutum excitavit; non modo D.
Theresiæ doctrinâ, verum etiam & præclaro vir-
tutum exemplo. Matritum ablegatus, ut aliqua
Provincia negotia pertractaret, ibi egregiis vir-
tutibus exornatus ad Deum evolavit. Mense Sep-
tembri anno 1678. Edidit Italicè

Spirito dell' azione della vita humana. Panormi
apud Petrum de Isola 1651. in 8.

La Pietà Palermitana per ajuto de' Moribondi. Ibi-
dem apud Petrum Camagnam 1672. in 12.

JOANNES ALOYSIUS LELLUS Panormita-
nus, nobili loco natus, mathematicis, aliisque
disciplinis abundè instructus refulsit: quibus po-
litiores literas, ac poesim addidit. A secretis fuit
Ludovici Torres S.R.E. Cardinalis, & Archiepi-
scopi Montisregalis. Floruit an. 1594. & cum
alieno ære gravatus in villâ suam propè Panor-
mum secessisset, ventus validissimus quadam no-
cte exortus, murum imminetentem evertit, ac Aloy-
sium oppressit, ut testatur Vincentius de Joanne
in *Panormo Restaurata m. s. lib. 2.* qui etiam de eo
in *Panor. Triumph.* pag. 127. & Ipsius cum laude
meminere Rocchus Pirrus not. *Ecel. Montisrega-*
gal. pag. 435. Scripsit Italicè

Descrittione del Real Tempio, e Monasterio di S.
Maria Nuova di Monreale. Romæ apud Franc. Zan-
netti 1588. in 4. & iterum cum additione italica
inscripta:

Vite degli Arcivescovi Abbati, e Signori di Mon-
reale, e Sommario de i Privilegii dell' Arcivescovato
di Monreale. Romæ apud Aloysiû Zannetti 1596.
in 4. tandem cum additione eruditissimi P. D.
Michaelis de Judice Panormitani Monachi Casi-
nensis. Panormi apud Augustinum Epirum 1702.
in fol. At non prætermittendum quòd et si, ut
Pirrus cit. testatur, aliqui hoc nostri Lelli opus
Ludovico Torres adscribant, ut inter alios P. Au-
gustinus Oldoinus in *Athenæo Romano* pag. 471.
Prosper Mandosius in *Biblioth. Romana* vol. 1. cent.
5. n. 6. pag. 284. & Antonius Teisserius in *Cata-*
logolibrorum pag. 226. attamen compertum est
apud eruditos, Ludovicum tantummodo aliqua-
ex historicis notitiis Lello exhibuisse. Addit &
Oldoinus cit. eundem Cardinalem sub nomine
Aloysii Lelli *Vitam Joannis Verzera Poeta Hispani*
clarissimi edidisse, quæ an nostro Lello tribuenda,
exploratum non est, cum eandem vitam nec
viderim, nec rationis radium eluceat. Scripsit
etiam Lellus Italicè

Rime.

JOANNES ALOYSIUS DE SEPTIMO Baro
Terræ, & Castri Sambucæ, nobilis Panormitanus,
patrem habuit Nicolaum, avum verò Antoniû,
sive Antoninum progenitum ex antiquis Comi-
tibus de Septimo in præpotenti Republica Pisanâ;
qui pluries in ea supremum gessere Magistrat-
um, deque eis monumenta leguntur ab anno
salutis 996. in quodam privilegio Imperatoris
Othonis III. Postquam autem Urbs illa domi-

nio æmulæ Reipublicæ Florentinæ prodita fuit,
illustriores familiæ servitutis impatientes, aliò
transmigrarunt: è quibus Antoninus de Septimo
cum ibi supremum Prioris egisset Magistratum
anno 1431. eo deposito, cum uxore, & liberis,
totaque familia Panormum se contulit; ibique ma-
gnis domibus emptis domicilium fixit: & acqui-
sitâ per Alphonsi Aragonum Regis munificen-
tiâ, pro filio Simonetto ejusdem Regis Camera-
rio, Baroniâ oppidi Jarratanæ, quæ deinde anno
1569. fuit erecta in titulum Marchionatus, fato
cessit anno 1457. & sepultus in abside Tem-
pli S. Dominici ejus expensis extructa, sub lapi-
de marmoreo jacet cum hac epigraphe: *Antoninus*
de Septimo Baro Jarratane 1457. Nicolaus alter
ex filiis Antonini, uxorem duxit Aloysiam filiam
Petri Caetani Baronis Clarimontis ejus consan-
guinei, pariter è Pisis Panormum profecti: creatus
à Joanne Rege anno 1459. Vice-Magister Justi-
tarius Regni Siciliæ, eoque in munere claruit
usque dum vixit ad annum 1475. His natus pa-
rentibus Joannes Aloysius, & in puerili ætate
relictus, totum se dedit honestioribus disciplinis
addiscendis, & præcipuè Jurisprudentiæ; in qua
tantum profecit ut omnibus ævi sui Jurisconsul-
tis excelleret. Hinc Primarius causarum Patro-
nus, ob singularem doctrinam non modò apud
omnes maximâ valuit auctoritate, verum etiam
Catholico Regi Ferdinando fuit summè carus, &
amplissimis honoribus cumulatus: etenim in Pa-
normitano Prætorio, & Magnæ Regiæ Curie sub-
sellis anno 1510. Judex sedit: anno verò 1511.
ascitus à Rege fuit ad Sacrum Regium Consilium
Magister Rationalis, diuq; Regium Patrimonium
rexit. Inde ad Hispaniam evocatus, in supremo
Aragonice coronæ Senatu Regentis munere præ-
fuit. Anno 1514. coactis ab Hugone Moncata
Siciliæ Prorege Generalibus Regni Comitibus, ut
leges in his sancitæ Regio assensu firmarentur,
aliaque assequerentur, unanimiter à Præsulibus,
Baronibus, & Regni Civitatibus Joannes Aloy-
sius fuit electus Orator ad Regem, tamquam is,
qui gratus admodum Regi, plenissimè intellige-
bat, quæ magis ad Reipublicæ beneficium con-
ferrent. Fuerat enim pluries à præcedentibus Co-
mitibus, nempe anno 1499. 1505. & 1508. (ut e-
tiam anno 1518.) constitutus unus è duodecim
viris Deputatis Regni, qui Rempublicam admi-
nistrant. Ideoque Joannes Aloysius Regni Sici-
liæ Orator se contulit Burgos in Regno Castel-
læ ad Catholicum Regem Ferdinandum, ac suâ
dexteritate, & prudentiâ die 24. Junii 1515. con-
firmationem obtinuit eorum omnium, quæ Re-
gnum postulanda decreverat; ex Regni Capitulis
in illis Ferdinandi cap. 75. Patrimonium à Nico-
colao patre sibi relictum adauxit, cui addidit no-
vem feuda nuncupata *Serradifalco, Tarbuna, la Sa-*
lina, Salaci, Gallidauro, Gratiano, la Pergola, & la
Scala: ut etiam oppidum Sambucæ. Honores me-
ritò assequutos eximia virtutes illustrarunt, præ-
sertim amor justitiæ integerrimus, singularis pru-
dentia, munifica liberalitas, atque summa reli-
gio. Christianæ pietatis insignia monumenta re-
quit;

liquit: etenim anno 1499. unâ cum Aloysia matre fundavit, ac perfecit Panormi Monasterium Montis Virginis Ordinis S. Francisci sub invocatione Divæ Mariæ de Gratia, sive de Nive. Ad ornandam supremam majoris Panormitanæ Ecclesiæ partem, quam Tribunam appellant, propriis expensis unam contulit ex elegantissimis statuis, quæ in circuitu demirantur: opus celeberrimi Antonii Gagini Panormitani sculptoris. In Tribuna Ecclesiæ S. Dominici, gētilitia ejus familiæ de Sepeimo, ex testamento in tabulis Joannis Francisci Formaggio 29. Decembris anno 1522. construendam duxit, sculptili opere è marmore, sacram Domini Cœnam, cum Jesu Christi, & Apostolorum iconibus, ut in eo marmoreo opificio locaretur tabernaculum etiam marmoreum, ad asservandum sacrosanctum Panem Eucharisticum: ad hæc aurem perficienda 375. aureos legavit, prout Antoninus ejus hæres, & filius perfecit. Tandem honoribus plenus Panormi ultimum clausit diem 23. Novembris anno 1525. ætatis suæ anno 60. & in memorata S. Dominici Tribuna in urna marmorea sepultus est. Uxorem duxerat anno 1490. Constantiam de Diana nobilem Panormitanam, Friderici de Diana Regii Militis filiam, ex qua filios suscepit Antoninum [hic anno 1531. supremum Urbis Magistratum Capitanei Jultitarii gessit] Nicolaum, Petrum, & Lauriam nuptam Joanni Michaeli Spatafora Baroni Maleti, & Roccellæ, è qua Principes Maleti, & Venetici, & Marchiones Roccellæ descendunt. Hæc ex authenticis scriptis apud D. Hieronymum de Septimo Jarratanæ Marchionem virum doctrinâ, & eruditione clarissimum, ac singulare suæ familiæ ornamentum. Hujusce viri non sine laude meminere Franciscus Baronius de Maest. Panorm. lib. 3. cap. 5. pag. 119. Rocchus Pirrus not. Eccl. Panorm. pag. 222. Andreas Marchesius in libro: *Parlamenti di Sicilia* pag. 377. & 378. Augustinus Inveges in appar. tom. 3. annal. Panormi pag. 125. Vincentius de Joanne in Panorm. Triumphant lib. 12. pag. 126. Petrus Ansalonius de sua familia pag. 380. Franciscus Strada in lib. quietationum pag. 14. aliique. Quæ doctissimi hujus viri extant, hæc sunt.

Consilium. in selectis Consiliis Petri Lunæ. Panormi apud Erasmum de Sineone 1627. in fol.

Ad Bullam Apostolicam Nicolai V. & Regiæ Pragmaticam Alphonsi Regis de Censibus Adnotationes. apud Petrum de Gregorio de Censibus. Ibidem typis Joan. Ant. de Franciscis 1609. in 4. & apud Franciscum Ciotti 1622. in fol.

Adnotationes super Ritu Regni Siciliae. in Commentariis super Ritu collectis à Marcello Conversano. Ibidem apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in fol.

Consilium. apud D. Marium de Gregorio in consultatione super constitutione Præsidis Regni facta per Ducem Machedæ in personam Marchionis Elicis. Ibid. typis Ioan. Ant. de Franciscis 1602. in 4.

In materia Prælationis inter Primogenitum imperfectum, & secundogenitum Tractatum. ex Baronio citat.

In Cap. Volentes de feudis. Hoc opus citant quamplures; inter quos Franciscus Milanensis decis. 1. lib. 1. pag. 9. decis. 8. pag. 44. & 46. & alibi; Marius Muta in Cap. Regni tom. 1. cap. 33. num. 203. Cannerius in cap. Volentes 78. & 80. aliique.

Repertorium feudale. m. s. citatur à Roccho Pirro in Chronolog. Regum Sicilia pag. 91. qui in prima editione ejusdem pag. 30. apud Josephum Centorbiū Jurisconsultum Mazarensem asservatum; & non vulgari eruditione refertum testatur in epistola ad lectorem. Memoratur etiam à Francisco Milanense decis. 8. lib. 1. pag. 47. & Muta citat. tom. 2. cap. 28. num. 65. Hinc à Camerario Beneventano in quadam responsione edita à Cannerio cit. pag. 369. unâ cum aliis celeberrimis Siculis rerum feudalium scriptoribus nominatur. Scripsit etiam

Allegationum Volumina varia, quæ per Jurisconsultorum Bibliothecas vagantur m. s. horum quædam citantur à nonnullis Doctoribus, nempe

Allegationes Tonnariæ Pachini, seu Capi Passiri. ex Muta tom. 5. in Cap. Regni 456. num. 25. & Mastrillo decis. lib. 1. decis. 56. num. 17.

Allegationes in causa Nafstia, seu Naphelia. ex Mastrillo. cit. decis. 56. num. 30. & Cannerio pag. 334.

Allegationes Burgetti. ex Muta cit. tom. 1. cap. 22. n. 25.

Allegationes Linguagrossæ. ex eodem tom. 1. cap. 33. num. 56. cap. 39. n. 17. & alibi.

Consilium in causa Sclafani. ex eodem tom. 2. cap. 28. n. 104. 165. & alibi.

Allegationes in causa Roccellæ. ex eodem tom. 1. cap. 33. n. 216.

Allegationes pro Marchione Feracis, in successione Aleami, & Caccabi. ex eodem tom. 1. cap. 33. n. 524.

Allegationes in causa Palazzoli. ex eodem tom. 2. cap. 28. n. 97.

Scripsit etiam

Apostillas ad Capitula Regni. ex eodem tom. 1. cap. 1. n. 1. & cap. 7. n. 1.

JOANNES AMBROSIVS PRIAROGGIA Panormitanus, origine Genuensis, natus 26. Junii anno 1644. literisque humanioribus instructus ad graviora properavit studia. Jurisprudentiæ placita assequutus, ab eximia doctrina clarus innotuit. Historicâ eruditione exornatus litterarum amorem sibi devinxit. Tabellionis munere dum fungitur Panormi, publicæ fidei integritatem, ac doctrinæ præstantiam publicè profitebatur anno 1707. quo hæc typis traduntur. Habet sub prælo opus inscriptum:

Fasciculus Florum ultimarum Voluntatum Theorica, & Practicæ ad usum publicorum Notariorum congestus. Panormi typis Joann. Bapt. Ajccardi 1707. in 4.

JOANNES ANCONA Erycinus Sacerdos, Orator, & Poeta celebris, Ecclesiæ S. Mariæ Annunciatæ Drepani Capellanus. Obiit in patria sua 15. Maii 1593. & in majori ejusdem Urbis Ecclesiâ sepelitur: ut habeo ex Roccho Pirro not. Eccl. Mazar. pag. 569. & Relatione D. Viti Carvini Erycini. Edidit

Diei

Divi Alberti Officium secundum Romanæ Curia ordinem approbatum, & indulgentiis decoratum. Panormi per Nob. Joannem Matthæum Maidam 1557. iii 8.

Historiam S. Alberti, & alia oratoria & poetica, inter quæ aliqua heroica poemata.

Joannes de Ancona citatur inter Summistas in *summa Angelica*, teste Gesnero in *Biblioth. p. 399.* sed alium à nostro puto.

JOANNES ANDREAS BARTOLUS Panormitanus Iurisconsultus. Edidit

Selectas Juris Quaestiones. Extant in libro inscripto. *Selectæ Quaestiones Juris variæ in utramque partem disputatæ & ex veritate decise diversorum clarissimorum I. C. Coloniz 1570. in fol. ex Fontana in Biblioth. legali par. 1. pag. 70. & 72.*

JOANNES ANDREAS A CRUCE Panormitanus Carmelita Discalceatus, in sæculo Nicolaus Ruscianus, Joannis Andreæ Rusciani Panormitani, de quo infra, filius. Natus anno 1640. regulari instituto nomen dedit Panormi 3. Maii 1656. ac solemniter nuncupavit vota 6. Maii 1657. Prudentiæ, ac modestiæ leges in eo mirificè effulserunt; adeo ut externo conspectu animos rapiebat, moreque intuentium componebat. Eminuit in egregio viro patientia; heroica enim simulatione internos etiam cruciatus constantissimè toleravit; nam & suspiriis egressum denegabat, & levi hoc adjumento angores sibi lenire non permittebat, ut absolutissimam sui victoriam consequeretur. Regulari observantiâ singularis, constitutionum zelo flagavit, quas tyronum instructor vulgari idiomate loquentes faciebat, ac explanabat, ut in juniorum cordibus facilius imprimeret: hos autem ad eminentissimæ perfectionis metam non modò verbis incendere curabat, verùm etiam & exemplo omnes præcurrebat. Doctrinâ instructissimus Theologiam sodales suos docuit; eloquentiâ clarus vividas ingenii vires in exornandis Sanctorum laudibus è suggestu adhibuit, & eximii panegyristæ laudes promeruit. Pluries Prioris munere functus, disciplinæ regularis zelum suavitatè temperavit egregiâ. Tandè virtutum splendore refulgens, dum Cœnobium Catanense moderabatur, prænunciato mortis die ante nonnullos menses, ad cœlestem patriam evolavit 16. Augusti 1681. Edidit Italicè.

Il Secolo di ferro reso d' oro dalla vita, e virtù esemplari della Ven. Suor Geltruda di Giesù Maria Maltese Carmelitana Scalza. Romæ apud Mancinum 1671. in 4.

Suppressio nomine

La Pace combattuta, o vero la Tranquillità di Catania conturbata da i vomiti di Mongibello, successo lagrimevole dell' inondatione del fuoco del Monte Esna scappato alle falde di detto Monte à di 11. di Marzo dell'anno 1669. Panormi apud Petrum de Isola 1670. in 12.

JOANNES ANDREAS GATTUS nobilis Messanensis Ordinis Prædicatorum, natus anno 1440. Patre Gerlando Gatto Agrigentino, Messanz incolæ. Ordinem ingressus, ac studiis addictus ob singularem ingenii sublimitatem, ad altissi-

mum doctrinæ fastigium ascendit. Scientiis propè omnibus instructissimus; Philosophus præsertim, ac Theologus nulli secundus, Mathematicus, Astronomus, Jurisconsultus clarissimus fuit, ac disertissimus Concionator. Hebraicis, Latinis, Græcisq; literis egregiè excultus, eruditionis, ac doctrinæ thesaurus meritò prædicabatur. Ut Græcas edisceret literas in Græciâ digressus est, ibiq; breviter iis abundè munitus Romam remeavit. Fuit illi ingenium præstantissimum, ac memoriæ vis admiranda: hinc ea omnia, quæ semel legendo percurrebat, constantissimè retinebat, & ex occasione fideliter reddere consueverat. Ideoque amicis sæpe dixit: si sacros libros amittere fortè contigerit, ob memoriæ firmitatem omnes posse rescribere. In celeberrimis Bononiæ, Florentiæ, ac Ferrariæ Academiis diu ære publico Theologiam professus est, & per totam Europam in scholasticis concertationibus famigeratus, omnibus admirationi fuit, & summam nomini suo gloriam comparavit. Cùm in Generalibus Ordinis sui Comitibus Romæ coactis coram Nicolao V. Sum. Pont. acutissimè disputaret, ejus doctrinæ sublimitas inclytam Pontificis mentem in admirationem traxit: ipsumq; interrogavit an Doctoris Lauream publico decreto accepisset, cui respondens, se nulla ad huc doctoris insignia assequutum; ipsemet Pontifex ad doctoralem gradum evexit, imposito propriis manibus apice. Romæ magnâ floruit æstimatione præsertim apud Basilionem Cardinalem, cui gratissimus fuit; ejusq; operâ Abbas electus est SS. Petri, & Pauli de Italia, & SS. Petri, & Pauli de Agrò in Sicilia anno 1468. ubi & contra hæreticam pravitatem Inquisitorem egit. Ferdinando etiam II. Regi percarus, regiam ipsius munificentiam expertus, ad Episcopalem Cephalædii insulam evectus est, & à Sisto IV. P. M. inauguratus an. 1472. cui ab eodem Rege ter Orator nullus fuit ad pertractanda magni momenti negotia. Anno 1475. à memorato Pontifice ad Catanensem cathedram translatus est, ac apostolicis literis datis 18. Decembris 1477. ad Clerum Catanensem, Joannis promerita exaltare curavit; ait enim: *dedimus Vobis in Episcopum, & Pastorem venerabilem Fr. Joannem Gattum virum magnæ doctrinæ, & probitatis, & omni honore dignum, &c.* Hanc Ecclesiam aliquandiu pastoralis solertiâ moderatus est: sed cùm hanc electionem Rex egrè ferret, tum quia ad ipsum electionis jura spectabant, tum etiam quia alium ad hanc dignitatem evexerat, ad eliminanda jurgia inter Regem, & Pontificem exorta, anno 1478. noster Joannes relicta Catanensi Ecclesiâ, ad Cephalædensensem regressus est, quam summâ cum laude rexit; ibique sui memoriam reliquit, extructo porticu ante majoris Ecclesiæ januam. Senio confectus Messanam adiit, & in Cœnobio S. Dominici, ubi religiosæ vitæ, ac doctrinæ exordium posuerat, letali morbo correptus anno 1484. vitam absolvit. Messanensis Civitas non sine lacrymarum copia Civi benemerenti justè persolvit, ac in marmoreo extructo tumulo in Cathedrali Ecclesia, contra suggestum sepelivit: at decurso

decurſo ſæculo anno 1585. ad Eccleſiam ampliſcandam, & exornandam, tumulo delero, alibi Joannis corpus translatum eſt. Multi emeritis laudibus Joannem exornant, ut Rocchus Pirrus not. Eccl. Meſſan. pag. 362. not. Eccl. Catan. p. 58. not. Eccl. Cephal. pag. 460. & lib. 4. de Abbatibus pag. 106. & 113. Vinc. Fontana in Theatro Dominic. par. 1. cap. 5. tit. 151. pag. 161. tit. 159. p. 164. c. 6. tit. 2. p. 331. p. 2. c. 6. tit. 4. p. 495. & p. 3. c. 3. tit. 58. p. 598. & in Monum. Dominicanis p. 3. c. 5. pag. 357. c. 6. pag. 364. & 366. & c. 7. pag. 371. Antoninus Senenſis in Biblioth. Fernandez in concert. prædicat. an. 1462. Sylveſter Maurolycus in Mari Oceano lib. 3. pag. 244. Benediſtus de Paſſaſſumine in orig. Eccl. Cephal. pag. 70. Io: Lopez in hiſt. S. Dominici par. 5. lib. 2. cap. 60. pag. 369. qui in deſignando mortis anno lapſus eſt, ait enim obiſſe anno 1500. contra omnium Scriptorum mentē. Ambroſius Altamuranus in Biblioth. Dominic. pag. 208. Placidus Sanperius in Iconolog. M. V. lib. 1. pag. 101. & lib. 2. pag. 238. Io: Michael Pius de viris Illuſtr. Ord. S. Dominici par. 2. lib. 3. pag. 44. Lucius Marineus lib. 5. epiſt. Bartholomæus Carandinus in deſcrip. Eccl. Cephal. pag. 18. & 124. Leonardus Orlandinus in diſc. de laudib. Sicil. pag. 81. Stephanus Maurus in ſua Meſſana cap. 28. pag. 262. Joſephus Bonſilius in ſua Meſſana lib. 2. pag. 14. & lib. 7. pag. 54. & hiſt. Sicil. par. 1. lib. 1. pag. 62. Vincentius Auria in hiſt. Cephal. pag. 76. Jo: Bapt. de Groſſis in decac. Cat. to. 2. cord. 10. pag. 165. & Catan. Sacra pag. 220. Placidus Reina in hiſt. Meſſ. p. 2. pag. 518. Joſephus Ambroſius in deſcrip. ſolemn. Epiſtolæ Marianæ pag. 317. & pag. 416. Fazellus de reb. Sicul. dec. prima lib. 2. cap. 2. pag. 50. Maurolycus hiſt. Sicil. lib. 1. pag. 24. & 33. lib. 5. pag. 185. & 186. Cl. Marius Aretius de Situ Sicil. pag. 33. Jo: Michael Cavaleries in libro: Galleria de Som. Pontef. & c. dell'Ord. de Predicatori to. 1. Chronol. 1. p. 293. & tom. 2. Chr. 2. pag. 16. alique. Scripſit ex Iazello, Fontana, Pirro, Altamurano, & aliis ex ſupra citatis

Orationes aliquot coram Romanis Pontificibus habitas, variâ eruditione, ac mirâ arte elaboratas. Has autem editas numquam vidi, ſed in Bibliotheca Panormitani Cœnobii S. Dominici Ord. Prædic. in libro m. s. in 4. aliquæ Joannis orationes ſervantur, nempe:

Joannis Gatti Præſulis Catanenſis Oratio coram Paulo Pontifice Maximo in feſto Annunciationis Dominicæ.

Ejuſdem oratio coram Paulo Pontifice Max. in Dominica de Paſſione.

Ejuſdem oratio coram Sixto Pontif. Max. quando Oratores Regis Aragonum obedientiam exhibuerunt.

Ejuſdem oratio in funere Latini Cardinalis in æde S. Salvatoris.

Ejuſdem oratio in funere Alani Cardinalis in æde S. Prædis.

JOANNES ANDREAS ROSCIANUS Panormitanus ingenii aciem non modò Philoſophiæ, & Theologiæ addixit, verum etiam & Jurisprudentiæ, cujus lauream obtinuit. Gravioribus ſtudiis,

mitiores literas intermiſcere curavit: hinc Poëſi latinâ, Etruſcâ, & vernaculâ ſumma cum laude luſit. Florente adhuc ætate obiit Panormi 1648. Laudatur à Joſepho Galeano in Muſis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 342. & p. 4. pag. 145. Iplius extant Siculâ linguâ

Canzoni Siciliane. In Muſis Siculis to. 1. par. 2. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Joſephum Biſagnium 1662. in 12.

Canzoni Siciliane Burleſche. In Muſis Siculis Par. 3. Panormi apud Biſagnium 1651. in 12.

Canzoni Sacre Siciliane. In Muſis Siculis par. 4. Panormi apud eundem 1653. in 12.

JOANNES ANSALONIUS Catanenſis Jurisconſultus, à generis claritate, doctrina, animique dotibus celeberrimus. Ad egregia honorum culmina virum egregium evexere promerita. Familiam, novis acquiſitis feudis, locupletavit. Pluries Magnæ Regiæ Curiæ Judex electus effloruit, nempe annis 1482. 1489. 1493. & 1479. hoc etiam anno Ceſaraguſtæ apud Ferdinandum Regem moras protrahere, in pertractandis magni momenti negotiis adhibitus; ut ex Regni Capitulis an. 1479. patet, ubi cum primariis Regni Proceribus obſignatum obſervo. Fuit etiam Regni Siciliæ, ut dicunt, Magiſter Secretus; & anno 1458. & 1462. Regni Generalis Vicarius, ut perditos viros ſuppliciorum terrore coerceret; ac etiam anno 1485. eodem munere cohoneſtatus eſt, collatâ ſibi ampliſſimâ juris licentiâ; quibus ejus prudentia, juſtitie zelus, in Regis obſequium fervor, ac aliæ inelyti viri dotes, liquidò patent. Nonnulla feuda, & Pittinei oppidum pretio acquiſivit, quibus familiæ gloriam ampliſicavit. Doctrinâ ſingularis inter ævi ſui Jurisperitos eminebat, ac eloquentiâ, & eruditione clarus mirum in modum refulſit: hac ex cauſa ut etiam ex corporis maieſtate, ac elegantia alter Apollus paſſim vocabatur. In conſiliis ne dum maturitate, verum etiam; & celeritate admirandus fuit. Allegationes edidit doctrinâ reſeratiſſimas, quarum vi nonnulla Jurisconſultorum vota revocavit. Vivebat anno 1493. ejusque laudes poſt Matthæum Silvagium de tribus Peregrinis cap. 44. pag. 164. & Joann. Bap. de Groſſis in decacord. Catan. cord. 9. pag. 148. ipſum meritò extollit Petrus Anſalonus in ſua familia pag. 101. & ſeq. Scripſit ex Silvagio

Tractatum de feudis. ideoque à Joanne Antonio Cannetio in extravag. Friderici Volentes, & Jacobi ſi aliquem pluries citatur, ut etiâ à Joſepho Cumania de ſucceſſione feudalium paſſim inter celebres Jurisconſultos. Et licet Anſalonus cit. dubitet an Cannetius de hoc noſtro Joanne Anſalonio ſcribat, an verò de alio ejusdem nominis vetuſtiore, cum utriusque meminerit; attamen de hoc noſtro intelligendum opinor, qui & celebrior, & Cannetii ævo propinquior. Idem Cannetius, qui pag. 334. Regni Prothonotarium vocat, ipſum citat cum Gualterio in quibuſdam conſiliis, de rebus feudalibus, quos ineditos puto.

Allegationes in cauſa Naſiſiæ de S. Angelo: citantur à Mario Maſtrillo deciſ. lib. 1. deciſ. 56. nu. 21.

JOANNES ANTONIUS BRANDUS Salemitanus Tertii Ordinis S. Francisci, vir doctrinâ, ac sanctimoniam clarus. Siculum Salemitanum fuisse testantur Octavius Caetanus in *Idea Sancti Siculor.* pag. 42. Rocchus Pirrus not. *Eccl. Mazar.* pag. 570. Franc. Bordonus in *Chron. Tert. Ord.* cap. 25. nu. 2. pag. 413. nu. 74. pag. 455. & cap. 38. pag. 558. Leonardus Orlandinus in *discursu Siciliae* pag. 84. Hippolytus Marraccius in *Biblioth. Marian.* par. 1. pag. 665, & ipsemet in suis operibus editis infra notandis; quibus adde Epitaphium sepulchri Romæ in Cœnobio Sancti Cosmæ, & Damiani, in quo legitur: *Joannes Antonius Brandi à Salem.* Hinc Wadigui lapsum facillimè deprehenditur, qui in libro *de Scriptoribus Minorum* pag. 190. (quæ sequitur Joannes Maria Vernon in *Annal. Tertii Ord.* par. 3. pag. 624.) Joannem Siculum Salernitanum Diœcesis Mazariensis prædicat: scripsit enim Salernitanus pro Salemitanus; Salemnis enim Siciliae oppidum est Mazariensis diœcesis, ut omnibus compertum est. Hinc potius mendum typographi incuriæ adscribendum. Sed omnino repellendus error Nicolai Topi, qui inter Neapolitanos scriptores Joannem recenset in *Bibliotheca Neapolitana* pag. 124. & Salernitanum renunciat, & in eundem errorem traxit Antonium Teisserium in *Catalogo librorum* pag. 159. Fuit Joannes doctissimus Sacr. Theologiæ Magister, Concionator disertissimus, Historicus, ac Poeta eximius. Ob egregiam doctrinam, eruditionem, vitæque integritatem magnâ veneratione ab omnibus prosequutus est. Rhetoricæ præcepta, Philosophiam, Theologiam, aliasque scientias docuit. Virtutes coluit singulares, quibus mirificè refulsit. In animarum salute curanda nimium defudavit. Conciones magno cum fructu, populique frequentia Panormi, & alibi habuit. Regularis observantiæ cultor eximius fuit. Durissimas poenitentiae regulas amplexus, asperissimum cilicium nunquam deposuit. In rerum Cœlestium contemplatione, ac SS. Patrum lectione, multus fuit; eaque vixit vitæ sanctimoniam, ut undique ejus fama diffusa, Clemens VIII. Romam advocaverit, ut ad aliquam Ecclesiastici Ordinis dignitatem pro animarum beneficio extolleret: ibique nonnullis honorificè obitis muneribus, in quibus profundæ humilitatis exempla reliquit, letali morbo aggressus est. In ægritudinis incommodis nunquam lectulum molestiis obrutum dimoveri permisit: tunica semper præcinctus recubuit, quam nunquam in toto vitæ spatio dimisit. Prope morante mortis hora ea Divi Martini verba magno animi ardore ingeminabat: *Domine si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem.* Deum unâ cum fratribus sibi assistentibus Psalmum 141. recitare curavit, & ad ea verba: *me expectant justi donec retribuas mihi*, sanctè decessit Romæ 13. Maii anno 1608. non anno 1626. ut Wadigno placet. Evulgata ipsius morte, magnus populi concursus ad viri corpus confluit: ideoque vix sequenti die sepultura tradi permissum fuit in Ecclesia SS. Cosmæ, & Damiani; & nonnulla edita miracula viri sanctimoniam prodido-

re. Hujusce viri laudes invenies apud auctores præcitatos; ut etiam apud Octavium Potentianum in *Poemate de SS. Decem millia Martyr.* can. 5. pag. 73. Leonardum Orlandinum in *Imaginib.* pag. 44. & 67. aliosque. Hic advertendum Joannem Mariam Vernon in *annal. Tertii Ord.* par. 1. pag. 30. & par. 3. pag. 624. pluries per oscitantiam à vero aberrasse: ait enim pag. 30. de Cœnobio Romano SS. Cosmæ, & Damiani: *Honestatur sepulchro Beati Joannis Baptista Brandini, natione Siculi ex illustri familia de Provenzano Salernensi oriundi.* &c... *Beatus iste Pater bis Generalatus dignitatem administravit... eadem diem ultimum clausit an. 1500.* exinde alia distindè de Joanne Antonio Brando addit, quasi de alio scriberet: hinc ex Bordonis in *Chronologio* cit. patet, confundisse Joannem Antonium Brandum Salemitanum, cum Joanne Baptista Provenzano Drepanitano, de quo infra suo loco; hic etenim ex nobili familia de Provenzano, bis ad supremam Ordinis dignitatem evehus est. Salernensem vocat Brandum, at pag. 624. Salernitanum fuisse tradit, diœcesis Mazariensis: pag. 30 anno 1500. decessisse scribit, & pag. 624. anno 1626. sed ex Bordonis anno 1608. mortalitatem explevit. Hinc utriusque gesta juncta exhibere opus erat, ad erroris labem declinandam, ut Bordonus exponit, & nos hic, & ubi de Joanne Baptista Provenzano effecimus. Epitaphiû, sub quo Joannes Antonius Brandus, & Joannes Provenzano jacent, quia adhuc integrum non habeo, forsan in operis appendice exscribam. Joannes Antonius in lucem emisit Italicè

Rosario di Maria Vergine Santissima Poema Sacro, & Erolco. Panormi apud Joannem Franciscum Carraram 1595. in 8. & Romæ apud Carolum Willietum 1601. in 16. cum aliquibus carminibus Italicis, & Latinis. Accessere secundæ editioni discursus aliqui à nonnullis literarum cultoribus editi in operis, & auctoris laudem.

Accorgimento fatto à i clarissimi Signori Venetiani. Viterbi, & Panormi apud Joan. Ant. de Franciscis 1607. in 4.

Chronologia de Sommi Pontefici. Romæ typis Hieronymi Discipuli 1608. in 4. Senis 1616. & alibi sæpe.

Vita, e Morte di S. Filippo d'Argirone. Romæ apud Carolum Willietum 1606. in 16. cum aliquibus carminibus in calce. Panormi apud Decium Cyrillum 1623. in 16. & iterum ibidem apud Buam, & Portamnovam 1646. in 12.

JOANNES ANTONIUS CANNETIUS Ragusanus Juris utriusque Doctor illustris, accelebrimus. In Comitatu Motycæ Magnæ Regiæ Curiae diu præfuit. Panormi aliquando delatus, statim Regii Consilarii honore cohonestatus fuit: anno 1544. in Magnæ Regiæ Curiae Tribunali Fisci Patronum, & 1551. ac 1552. Judicem egit: & ob egregiæ doctrinæ eminentiam summâ æstimatione prosequutus est. Primum Ragusæ N. Javanti, Caroli Javanti Baronis Buxelli sororē, uxorem duxit: quâ defunctâ secundò in oppido Claramontis

montis N. Eliam duxit, Matthæi Elię sororem cum ingenti dote: ideoque eo in oppido magnificentissimum sibi extruxit Palatium, ubi diu habitavit. Ex hoc orta opinio Cannelium Claramontanum fuisse, ut putavit Rocchus Pirrus *not. Eccl. Syrac. pag. 259.* perperam verò à Placido Carafa in *Motuca illustrata pag. 98.* Motycensis renunciatur. Ragulanum fuisse elucet ex nonnullis monumentis, & ex relatione quorundam ejusdem familię, quę mihi obtulit Clar. Franciscus Paternionius nobilis Ragulanus de patriis rebus benemerentissimus. Obiit Cannelius Ragusa ex improvisa morte circa annum 1580. & in Ecclesia S. Francisci Minorum Conventualium conditus est. Inscriptio ad lapideum ipsius sepulchrum temporis injuria delevit. Cannelii meminit præter citatos auctores Antonius Possevinus in *appar. sacro tom. 2. pag. 107.* & inter illustres Jurisconsultos recensetur à Joanne Clessio in *Elencho vir. literat. pag. 215.* Edidit

In Extravagantem Volentes Friderici, & in Extravagantem si aliquem Jacobi Sicilia Regum euationes perspicuas. Venetiis apud Gnerreos fratres, & socios 1576. in fol.

Consilium. apud Petrum Lunam in selectis Consiliis. Panormi apud Erasmum Simeonem 1627. in fol.

JOANNES ANTONIUS GIUFFUS Panormitanus Jurisconsultus, & astronomicarum rerum peritissimus. Publici Juris fecit

Tractatum de Eclipsibus, per quem videtur quid debeant considerare in pronosticatione Eclipsium. Neapoli ex typographia Octavii Beltrani 1621. in 4. Italicę

Pronostico Perpetuo, e naturale per il quale si potrà sapere in ogni giorno la bontà del tempo, di serenità caldo, e siccità. Panormi 1597. in 8.

In Bibliotheca S. Josephi Patrum Clericorum Regularium Panormi servantur in. ss. Tomi duo *de rebus Astrologicis* in fol.

JOANNES ANTONIUS JOPPULUS Ragusanus juris utriusq; doctor, cum doctrinā ornatu inter eximios Sicilia Advocatos effulisset; multis Jurisprudentię honoribus cohonestatus fuit. In Panormitano Prætorio, in Magnę Regię Curię, & Concistorii Sacrę Regię Conscientię Foro pluries præfuit Judex, & Regii Consiliarii honore illustratus clarnit. Ob annonę egestatem Generalis, ut vocant Comissarius constitutus est, & ut tritici inopię consulere per Siciliam missus. Messanę Generalem egit Vicarium pro adulterinę monetę correctione. Gentis bellicę Generalis Auditor electus est; & in novo Tribunali Regię Junctę bonorum confiscatorum Judex, Fisci Patronus, & supremus Moderator. Exinde in Regii Patrimonii subselliis Præsidis dignitate adauctus est, & in magni momenti negotiis à Sicilia Proregibus persapè adhibitus. Demum in Hispaniam accersitus fuit, ut in supremo Italię Concilio Regentis munere fungeretur, ubi dum hæc typis traduntur anno 1707. senex vivit, à prudentiæ dotibus non immeritò laudatus, & Ducis Cæsaro de Insula titulo insignitus. Ipsum laudant

Ignatius Gastone in *discept. Piscalib. to. 1. discep. 4. n. 27.* & Vincentius Auria in *hist. Chronol. Proregum Sicilia pag. 300.* Editas vidi

Allegationes in causa status Campi-Franci D. 93. D. D. Caroli Mirabella, & Jo. Ant. Joppolo. Messanę ex typographia Jacobi Matthæi 1654. in fol.

JOANNES ANTONIUS PROVINA Netinus historicus, ac Geographus insignis; ob eximiam doctrinam, & in rebus agendis præstantiam, à Summo Pontificē Nuntius missus est in Hibernię Insulam. Fuit à secretis Ferdinandi Sicilia Regis, floruitq; circa annum 1494. Ipsius cum laude meminere Rocchus Pirrus *not. Eccl. Syrac. pag. 227.* & Vincentius Littara *de rebus Netinis pag. 125. & 142.* Scripsit

De Hibernia, & Thyles situ populorumque moribus, quem librū Ferdinando Acunę Sicilia Proregi nuncupavit, & in Cænobio Netino Fratrum Minorum de Observantia servabatur.

JOANNES ANTONIUS REITANUS Panormitanus Sacerdos, Sacrę Theologię Doctor; vir gravioribus Philosophię, ac Theologię scientiis excultissimus, & historicā eruditione clarus. Fuit Alicatensis Archipresbyter, & in Diocesi Agrigentina Judex, & Examinator Synodalis. Ut ex Synodo Agrigentina Frãscisci Trainę Episc. p. 147. & 149. patet. Obiit Leocatę 29. Martii ann. 1640.

& in Ecclesia majori sepultus est. Hujus meminit Rocchus Pirrus *not. Eccl. Agrig. pag. 340.* & Baronius in libro *Palermo glorioso* p. 189. Scripsit

De Adventu Pauli Apostoli Messanam, de Bacchylo eis à D. Paulo imposito Episcopo, deque Epistola, quam à Virgine scriptam autumant Censurā, atq; Judicium. Extant in libro Francisci Baronii inscripto: *Vindicata veritas Panormitana.* Venetiis ad Candelentis Salamandrę insigne 1629. in 4.

JOANNES ANTONIUS SALONIA Siculus incertę patrię, humanioribus literis apprime excultus, Christophori Schobaris Hispani, Canonici Syracusani discipulus. Floruit anno 1520. Ipsius extat opusculum grammaticale inscriptum:

Joannes Antonius Salonia L. Christophori Scobari Discipulus in Callilia carcinomata elegans annotatio. Extat inter ejusdem Scobaris opera. Venetiis per Bernardinum Bernalium 1520. in fol.

JOANNES ANTONIUS SCLAFANUS, aliter SCROFANO Ragusanus, natus 4. Julii anno 1605. cum medicę facultati operam dedisset, Messanę Doctoris Lauream accepit 9. Maii 1625. Doctrinā insigniter cumulat Archiatri dignitatem in Motycensi Comitatu cohonestatus est anno 1645. Sicilensem Civitatem aliquandiu inhabitavit, ubi uxorem duxit: ibique in propriis ædibus ætiorum literarum Academiam excitavit: & elegantissimi ingenii dotes non obscure detexit. Mathematicas, & Astronomicas facultates apprime coluit sub Joannis Baptistę Hodierne disciplina. Musices etiam peritus nonnulla armonica instrumenta tractavit, ac modulis musicis multa composuit. Poeta eximius plura cum laude cecinit. Motycę tandem vivere desiit 14. Novembris anno 1681. & in Sacello, quod ipse ære suo edificaverat in Ecclesia S. Marię de Successu sepultus est. In lucem emisit

De

De Febri populari, quæ vagata est per totum Sicilia Regnum anno 1672. Epistolam. Panormi ex typographia Petri de Isola 1673. in 8. Scripsit etiam Italicè

Il Santo Alezio dramma per musica. m. s. asservatur Motycè.

JOANNES ANTONIUS TRIGONA Platensis Juris utriusque Doctor celeberrimus, Mariani Soccini Jurisconsulti clarissimi in Academia Patavina discipulus, ut ipsemet in singularibus testatur. Ad eum doctrinæ fastigium sese extulit, ut sommo cum plausu in eodem Patavino lyceo Cæsarea Jura doctissimè explanaverit. Floruit anno 1540. Consule Pirrum not. Eccl. Catan. pag. 105. Jo: Paulum Chiarandanum in hist. Platæ lib. 4. cap. 3. pag. 265. Franciscum Baronium in Sicula nobil. amphit. ubi de Marco Trigona. Edidit

Singularia. Venetiis 1541. & 1578. in 8. & in volumine secundo inscripto: *Singularia omnium Doctorum tunc temporis existentium collecta à Gabriele Sarayna.* Lugduni 1560. in fol. & ibid. 1570. in fol.

JOANNES ANTONIUS VIPERANUS Messanensis, perperam à Nicolao Toppio in *Biblioth. Neapolit.* pag. 128. inter Neapolitanos recensitus. Messanensem proclamant Leonardus Nicodemus Neapolitanus in *Additionibus ad eandem Toppii Bibliothecam* pag. 110. qui Toppii errorem ipsiusmet Viperani testimonio evincit: hic enim in epistola nuncupatoria libri de conscribenda historia ad Cardinalem Antonium Perenottum ait: *Cum valetudinis causa me ad meos Messanam recepissim incidere in ea tempora &c.* Messanensem etiam renunciant Ferdinandus Ughellus in *Ital. Sacra tom. 7. de Episc. Juvenacensibus* pag. 999. Petrus Angelus Spera de nobil. Profess. Gram. lib. 5. pag. 576. & omnes Siculi Scriptores infra adducendi, ut etiam & ejus operum inscriptiones. Apud Antonium Possëvinum in *appar. Sacro tom. 2. pag. 107.* legitur: *Jo: Ant. Viperanus Mesconensis Siculus,* pro Messanensis, ex typographi incuria; cujus errorem sequutus est Hippolytus Marraccius in *Biblioth. Marian. par. prima* pag. 665. & in libro *Antist. Mariani* pag. 594. Natus Messanæ parentibus Nicolao Viperano, & Francisca Arculeo, sub patris disciplina, viri pietate inclyti, christianâ religione, ac virtutibus eruditus est, ut ipsemet in exordio libri de summo bono testatur. Literis addictus, ac clericali habitu insignitus Philosophicis, Theologicisq; scientiis eminuit. Orator etiam fuit desertissimus, Poeta eximius, græcè, latineq; doctus; & omnigenâ eruditione refertus claruit. In Hispaniam delatus Philippi II. Regis æstimationem promeruit, qui in suam Regium Capellanum, & historicum delegit: & ab ipso primum ad Cantoris dignitatem Regiæ Capellæ S. Petri in Palatio Panormitano evehus est anno 1581. Anno verò 1587. Canonicus in Ecclesia Agrigentina constitutus; & anno 1588. ad Episcopalem Juvenacensem Cathedralam in Apulea delectus, à Sixto V. P. M. an. 1589. consecratus est. Refulere in inclyto viro egregiæ virtutes, christiano Præsule dignæ; præsertim humilitas, & in

-Biblioth. Sicula Tom. I.

Deiparam studium singulare. Vitæ integritate, verbo, & exemplo populos instruxit; & cum Ecclesiam sibi creditam per annos 21. laudabiliter gubernasset, senio confectus, Martio mense anni 1610. decessit, & in Sacello SS. Crucifixi in Cathedrali Juvenacensi sepelitur; ubi Julius Masus in Episcopatu successor, ad perennem tanti viri memoriam, hoc epitaphium inscripsit.

Glor. & Hon. Deo,

Et lux perpetua luceat ei, cujus cineres hic requiescunt.

Jo: Antonius Viperanus Messanen. doctrinâ, & integritate conspicuus de Philippo II. Hispan. Rege optimè meritis, ad ejusdem Regis nominationem Juvenacensis Episcopus, à Sixto V. Pontifice Maximo creatus; qui plurimum scientiarum libros edidit, Populumque verbo, & exemplo instruxit. XXIII. anno sui Præsulatus senio confectus obdormivit in Domino Anno M. DC. X.

Præter citatos Auctores de hoc Præsule scribere Melchior Inchofer de epistola Beata Mariæ Virginis ad Messanenses cap. 98. pag. 297. Antonius Possëvinus in *Bibliothec. lib. 16. sect. 1. cap. 7.* Placidus Samperius in *Iconolog. M. V. lib. 1. pag. 37. & 102.* Placidus Reina in *hisor. Messane par. 2. pag. 227. & 517.* Stephanus Maurus in *sua Messana cap. 28. pag. 265.* Petrus Ansalonius de *sua familia pag. 402.* Joannes Vigintimillius in *Poetis Siculis Bucolicis* pag. 40. 87. & alibi, aliique. Viperani Vitam edidit Venetiis anno 1663. Antoninus Mirella, & Mora, ut patet ex *Bibliotheca Aprosiana Angelici Aprosii* pag. 432. quam tamen diu perquisitam nunquam vidi. Publicæ luci tradidit

De Summo bono libros V. Neapoli ex officina Horatii Salviani 1575. in 8.

De Poetica libros tres. Antuerpiæ ex officina Christophori Plantini 1579. in 8.

De scribendis Virorum illustrium Vitis sermonem. Perusiæ apud Valentem Panutium 1570. in 8.

In M. T. Ciceronis de Optimo genere Oratorum Commentarium. Antuerpiæ ex officina Christophori Plantini 1581. in 8.

De componenda oratione libros tres. Ibid. apud eundem 1581. in 8.

Orationes VI. de Naturali sciendi cupiditate. De utilitate scientiarum. De consensu disciplinarum. De perfectio habitu hominis. De Philosophia. De Legibus. Ibid. apud eundem 1581. in 8.

De scribenda historia librum. Ibidem apud eundem 1569. in 8. Perusiæ apud Valentem Panutium 1570. in 4. Basileæ 1576. in 8. & iterum Basileæ in opere inscripto: *Artis historice Penus.* 1579. tom. 1. à pag. 838.

De obtenta Portugallia à Rege Catholico Philippo historiam. Neapoli apud Horatium Salvianum 1588. in 4. & in *Hispania illustrata.* Francofurti apud Claudium Marinum, & Hæredes Joannis Aubrii 1603. in fol. tom. 2. à pag. 1031.

De ratione docendi librum. Romæ ex typographia Francisci Zannetti 1588. in 8.

De Divina Providentia libros tres. Romæ apud eundem 1588. in 8.

De Virtute libros IV. Neapoli apud Horatium Salvianum 1592. in 4.

De Rege, & Regno librum ad Philippum Caroli V. Imp. filium. Antuerpiæ ex officina Christophori Plantini 1569. & 1618. in 8. & Perusiæ apud Valentem Panutium 1570. in 4.

Conciones aliquot celebrioribus anni festiuitatibus habitas. Venetiis apud Joannem Bapt. Ciottum 1599. in 8.

Orationum Dominicalium expositionem. Neapoli typis Horatii Salviani 1597. & 1600. in 8.

Laudationem funebrem Caroli V. Imper. habitam. Messanæ anno 1558. Messanæ apud Petrum Spiram 1558. in 4. & in Volumine: *Germanicarum rerum Scriptores tom. 3. collectore Marquardo Frehero.* Hannoveriæ impensis Claudii Martii hæredum, Ioann. & Andreæ Martij, & Confort. 1611. in fol. p. 511. Hæc recusa, ut iuxta.

Laudationes tres habitas Messanæ in funere Caroli V. Imp. Philippi II. & Isabella Regina. Perusiæ apud Valentem Panutium 1570. in 4.

Ode Joanni Austriaco Turcarum Victori. in libro: *Infædus, & victoriam contra Turcas juxta finem Corinthiacum non. Octobris 1571. partam Poemata varia.* Venetiis ex typographia Guerra 1572. in 8.

Carmina varia de Beata Maria Virgine. ex Marraccio, & Ughellio.

Omnia Viperani opera, vel saltem eorundem pars magna, in tria volumina distributa prodire hoc titulo.

Joannis Antonii Viperani Messanensis Operum Pars Prima, continens res Oratorias, Historicas, & Poeticas. Neapoli apud Joan. Anton. Carlinum 1606. in fol.

Pars Secunda continens res Naturales. Ibid. apud eundem 1606. in fol.

Pars Tertia continens res Morales, atque Divinas. Ibid. apud eundem 1606. in fol.

JOANNES ARAGONA Siculus incertæ patriæ, ex Octavio Caetano tom. 2. *Sanctor. Siculor. in animad.* pag. 67. & Josepho Perdicaro in *Vitis Sanctor. Siculor.* pag. 270. Scripsit Italicè

Vita di S. Cono.

JOANNES AURISPA Netinus Sacerdos, vir Græcè, latinèque doctissimus: ne dum politioribus literis, verùm etiam & severioribus omnibus disciplinis instructissimus fuit, quibus summam nomini suo famam comparavit. Præcipuè eximii Oratoris, ac Poetæ singularis gloriâ floruit, eo tempore, quo in Italia amœniores literæ penè incultæ delitescabant. In patria primùm Cantoris dignitate cohonestatus est: inde Romam digressus, detectâ ingenii sublimitate, Poetæ Laureati titulo fuit insignitus, & ab Eugenio IV. Summo Pontifice à secretis Sedis Apostolicæ electus; in quo etiam munere à Nicolao V. confirmatus est: huic enim gratissimus fuit, immò ipsius familiaris, ejusque doctrinam magni fecit. Hinc anno 1449. ad Abbatiam S. Philippi de Grandi; inde anno 1451. ad aliam pinguiorem S. Mariæ de Roccadia Abbatiam in Sicilia evexit. Ferrariæ diù vixit usque ad extremam senectutem, ubi

maximam Ferrariensium Ducum æstimationem expertus est, qui profusâ magnificentiâ Joannem locupletarunt. Coævus etiam omnes literatos, per totam Italiam florescentes, in sui amorem traxit. Apud Antonium Panormitam, cui erat arctissimæ amicitiae nexibus devinctus, nonnulla nostri Joannis testimonia leguntur: in epistolis enim suis lib. 3. pag. 62. & 64. ait: jam Sacerdotio initiatum, ad Parochi munus Ferrariæ evectum fuisse: lib. 5. pag. 96. & 97. duobus epistolis ipsi datis, Joannem hortatur, ut Homeri vitam è Græco in latinum sermonem vertat: pag. 105. cum jam ætatis annum 70. attigisset, Romam regressum naturasæ testatur: pag. 110. cujusdam militaris operis meminit, quod latinitate donabat, ac ut ad umbilicum perduceret Maria Alphonsi Regis filia exoptabat: pag. 112. Joannem suadere conatur, ut jam senio confectum, relicta Ferrariâ, sub Alphonsi Regis patrocinio se reciperet; cum Alphonsus hoc ardentissimè concupisceret: cujus munificentia ad supremos honores faciliter extollendum non dubitabat: eique suam operam etiam promittebat. Ibidem aliâ epistolâ suasionem ingeminat, ut Neapolim veniat, ubi Alphonsus honores, suos supremis dignitatibus afficiendos meditabatur. At si ad Alphonsum venerit ex Panormitæ epistolis haud elucet. Ad ipsum contendisse puto, dum Pandolphus Colenniti in *hist. Neapol. lib. 6. pag. 270.* in Alphonsi Regis aula magnâ æstimatione floruisse testatur. Sed ubinam obierit, & quando incertum est. Joannem nostrum celebrant auctores gravissimi, ut Antonius Panormita loc. cit. & in *suis carminib. pag. 127.* Iacobus Philip. Bergomensis in *suppl. Chron. lib. 15.* Æneas Sylvius, inde Pius II. Franciscus Filelphus in *suis epistolis,* Leander Albertus in *Insulis pag. 56.* Christophorus Scanellus in *Chron. Sicilia, Raphael Volaterranus anthropol. lib. 21.* Gesnerus in *Biblioth. pag. 403.* Laurentius Valla, qui se Aurispæ discipulum fatetur, Thom. Fazellus de *reb. Sicul. dec. 1. lib. 4. cap. 2. pag. 109.* Vincentius Littara de *rebus Netinis pag. 103.* Rochus Pirrus not. *Eccl. Syrac. pag. 225. & lib. 4. de Abbatibus pag. 97.* qui Littaræ lapsum notat: hic enim obiisse ait anno 1416. cum Pirrus superstitem anno 1457. ostendat: Lilius Greg. Gyraldus de *Poetis nostror. temporum dial. 1. pag. 386.* qui Joannis carmina improbat: sed tumida Gyraldi censure à Dominico Caramella, & Michaelē Foscareno in *Museo illustrum Poetar. pag. 142.* retunditur. Vide etiam Laurentium Crassum in *hist. Poetar. Græcorum pag. 265.* Vincentium Coronellum in *Biblioth. tom. 4. num. 6900. pag. 1682.* Josephum Perdicarum in *vitis Sanctor. Sicul. pa. 300. & Philippum Brietium annal. tom. 7. an. 1459. pag. 18.* Scripsit ex iisdem

Epigrammata.

Epistolarum opus egregium. Quædam Joannis Epistolæ extant in codice m. s. apud Patres Eremitanos Patavii, unâ cum aliis vitorum illustriū, teste Apostolo Zeno viro clarissimo in *Epistola ad Abb. Jussum Fontaninum de Meditationibus Philosophicis Bernardi Trivisani Patrii Veneti,* & doctissimi p. 14.

Phi-

Philisci consolatoriam M. T. Ciceroni dum in Macedonia exularet è græco in latinum traductam. Parisiis 1510. in 8. editam per Godofredum Torinium cum Probo de interpretandis Romanorū literis, aliisque opusculis.

Hieroclis librum in Pythagoræ aurea carmina latinitate donatum. Basileæ apud Henricum Petrum 1543. in 8. ex Gesnero.

Opuscula. ex Collemnatio cit. Transulit etiam ex Gesnero cit. *Archimedis opera:* & ex Panormita *Homeri vitam.*

IOANNES BAPTISTA ARATA Panormitanus Clericus Regularis, Rapallo in ora Orientali Ligustici maris oriundus, lucis usuram accepit Panormi 22. Februarii 1621. parentibus Ioanne Augustino Arata, & Virginia Segni: Augustini Arata, de quo supra, Francisci Liparenfis Episcopi, & Ioannis Vincentii Canonici Basilicæ Vaticanæ germus frater. Clericorum Regularium institutum amplexus est mense Iulio an. 1636. & solemnī votorum professione se astringit Panormi in D. Iosephi Templo 25. Novembris 1637. Studiis addictus ob ingenii præstantiam Theologus evasit egregius, ac verbi Dei Concionator eximius. Hinc evangelicā eloquentiā, & animarum zelo primarias Italiæ Urbes illustravit: Neapoli enim, Bononiæ, Mediolani, Perusiæ, Romæ, & alibi non sine laude conciones habuit. Romæ Sacræ Congregationis Indicis librorum prohibitorum, & Sacrorum Rituum Consultor, diu non sine laude enituit. Ad multa etiam Ordinis munia admotus est: fuit etenim Generalis Ordinis sui Consultor, & Procurator Generalis: ac domum Romanam S. Andreæ de Valle Præpositus rexit: quibus in muneribus singularis prudētiæ, ac doctrinæ lumina patefecit. Anno 1690. cum sato cessisset Franciscus Arata Episcopus Liparitanus ejus frater, ejusdem Ecclesiæ insulam, ipsi spontē oblatam ab Alexandro VIII. P. M. constanter recusavit: ab honoribus enim alienus vixit. Tandem per anni curriculum ejus virtute ægritudinū molestiis probatā; præsertim stomachi doloribus cruciatus, totus in Dei voluntate conformis, obiit Romæ 5. Septembris anno 1696. in domo S. Silvestri anno ætatis suæ 75. magnumque sui desiderium omnibus reliquit. Hujusce laudes invenies apud Iosephum Silos in *hist. Clericor. Regul. par. 3. lib. 12. pag. 587.* Michaelē Iustinianum de *Scriptoribus Liguris pag. 315. & in epist. memorabil. par. 2. pag. 565. & par. 3. pag. 594.* Augustinum Oldoinum in *Athenæo Ligustico pag. 310.* & Vincentium Coronellum in *Biblioth. univ. tom. 4. num. 1193. pag. 285.* Edidit Italicè

Orationi Sacre. Romæ apud Ignatium de Lazaris 1659. in 4.

La Bocca della Verità all'orecchie, & à i cuori de' Prencipi. Discorsi Christiani-Politici. Romæ apud eundem 1669. in 4.

IOANNES BAPTISTA DE BALLIS Panormitanus Jurisconsultus doctrinā præstantissimus, inter præcipuos causarum patronos innotuit. Nōnullos promeruit Jurisprudentiæ honores, præsertim in Magnæ Regiæ Curiæ Foro præfuit Ju-

dex anno 1575. 1593. & 1601. ut etiam in Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ subcellus. Dum autem in memorato Magnæ Regiæ Curiæ Tribunali eximiā effulgebat integritate, corporis exuvias Panormi deposuit 31. Martii 1603. & in Ecclesia S. Nicolai de Calcia sepultus est. De eo Philadelphus Mugnòs in *Theatro Genealog. par. 1. pag. 98.* & Vinc. de Ioanne in *Panorm. Restaur. lib. 2.* Edidit

Allegationes in causa Feudi Favarotta. Panormi in fol.

Allegationes pro D. Baptista Cuvello. Ibid. in fol.

IOANNES BAPTISTA BASILIS Catanensis, Sacræ Theologiæ Doctor, Ecclesiæ Catanensis Canonicus, in Catanensi Diocesi Confessariorū, & ordinandorum Examiner. Apud patriæ Præsules magnā æstimatione valuit. Eruditione retertissimus claruit: & rerum Sicularum scientissimus fuit. Obiit Catanæ 21. Januarii anno 1692. & in Cathedrali Ecclesia sepultus est. Scripsit

Discursum, sive factum juridicum super concessionibus terrarum per Episcopos Catanenses per plura secula factis. Catanæ typis Pauli Bisagni 1685. in fol. Innumera reliquit m. ss. præsertim de rebus, & familiis Siculis, quæ apud Catanensis Ecclesiæ Capitulum asservantur.

IOANNES BAPTISTA BISSUS Panormitanus Societatis Iesu, cui nomen dedit 6. Martii anno 1639. Præstantissimo ingenio munitus, egregiam sibi doctrinam comparavit. Hinc præter humaniores literas, Rhetoricam magna cum approbatione docuit; & non minori doctrinæ laude Philosophiam, ac Scolasticam Theologiam tradidit. Græcis, & Hebraicis literis instructissimus fuit, quas in Collegio Panormitano docuit; ubi etiam Sacras Literas diu explanavit. Morum integritate, ac animi candore præclarus, decessit Panormi in eodem Collegio 18. Januarii 1696. Septuagenario major. Ipsum laudat Vinc. Auria in *histor. Crucifixi Panormitate Eccl. pag. 240.* Edidit Italicè suppresso nomine

Palermo Festivo, o le feste nell' Inventione di S. Rosalia Vergine, per protectione, e per nascita Palermitana, fatte in Palermo l' anno 1654. Panormi typis Nicolai Bua 1654. in 4.

Aliquæ ipsius inscriptiones extant in libro, cui titulus: *Dichiaratione del nuovo Teatro, che l' Illustr. Senato di questa felice Città di Palermo drizzò alla Invittissima Maestà del Re Filippo IV. il Grande.* Panormi apud Petrum de Isola 1663. in 4.

IOANNES BAPTISTA DE BLASCIS Messanensis, Iuris utriusque Doctor, celebris causarum Patronus. Eximiā doctrinā claruit, quæ ad nonnullos honores virum inclytum non immeritò evexit. Pluries in Messanensi Foro Straticoti, & in supremis Magnæ Regiæ Curie, & Concistorii Tribunalibus Iudex integerrimus sedit. Præfuit etiā in Regii Patrimonii subcellis à Rationibus Magister; & ibidem Præsidis munere effulsit, hac dignitate 21. Novembris an. 1615. insignitus. Demum 15. Junii 1619. Magnæ Regiæ Curie etiā Præses electus est. Integritate conspicuus numquam à iustitiæ tramite deflexisse fama prædicat;

narrant etenim proprium filium, ob raptam quēdam mulierem, morti damnassee: quam subiisset ni Proregis clementia, in tantę virtutis gratiam, liberasset. Decessit Panormi 21. Octobris an. 1636. & in Ecclesia S. Iosephi Cler. Regul. sepultus jacet, ubi hæc legitur inscriptio.

Cineres

Eximii Primorum Tribunalium

Præsidis Blasii

Spiritus

Mediis Protovirginibus jugalibus

Verbi sanguinem Agni misericordias

Canit:

In novissimo

Idem Joannes Baptista

Gloriosius canet.

De eo Franciscus Baronius in *Sicula Nobilitatis Amphiteatro* pag. 1. Vinc. Ferrarottus de *officio Straticoti* disc. 2. pag. 26. & disc. 24. pag. 135. Marius Muta in *capit. Regni Sicilię* tom. 1. cap. 20. n. 16. Marius Cutellus de *donationib.* tom. 1. tract. 1. disc. 2. part. 6. n. 146. Vincentius de Ioanne in *Panor. Triumph.* pag. 126. Petrus Ansalonius de *sua familia* pag. 239. Franciscus Strada in *Quietationib.* pag. 19. & Vincentius Auria in *hisor. Chronol. Proregum Sicilię* pag. 299. & 300. Multa scripsit, at solum editum vidi

Responsum pro insigni Civitate Messanę contra MM. D.D. Hæredes D. Philippi Lucchini. in fol.

IOANNES BAPTISTA BONFANTES ex oppido Montismellis, vulgò *Mussomeli*, Iurisconsultus doctrinā insigniter instructus. In patria Iudicem egit, claruitque anno 1650. Scripsit

Allegationes, in quibus eruditè differitur, quando adversus executionem contractus bullalis, præventio locum habeat, & juramenti absolutione indigeat præveniens, ad intellectum Pragmaticalis Constitutionis Comitum Castri §. 3. Extrat in libro inscripto: *Præxis circa modum procedendi Caroli Carusi.* Panormi apud Dominicū Anselmum 1663. in fol. 2 p. 365.

IOANNES BAPTISTA BRUNUS Eminentis Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci natus 2. Junii 1647. à teneris adhuc annis literis admotus, humaniores literas, ac Philosophiam didicit non sine ingenii laude. Anno 1666. Ordinis insignia suscepit, & anno sequenti in patrio Cœnobio solemniter emisit vota. Decursis graviorum disciplinarum spatiis, Baccalaurei gradum obtinuit, & eximiā instructus doctrinā, sodales suos Philosophiam docuit Messanę, Panormi, & Ennę. Sed cum nonnulli rerum eventus egregio viro studiorum progressus interdixissent, ad alias facultates se vertit: hinc Mathematicas disciplinas coluit, & hæreditario quodam jure piugendi artificium amplexus est: ideoque penicillo indulgens, caloribus elegantissimè illustravit Cathedralē Catanę Ecclesiam; alique sui penicilli labores demirantur Platę, Buterę, Terrēnovę, & Panormi. Musas etiam recoluit, & non injucunda protulit ingenii monumenta. Vivit dū hæc prælo submituntur vir eximius, morum integritate laudabilis. Edidit vernaculā linguā

Fascetto di Mirra, ò vero Mazzetto di diverse Canzoni Siciliane Sacre, Morali, e Proverbiali. Pa-

normi apud Felicem Marinum 1701. in 12.

Scripsit etiam hæc alia Italicè

Anatomia di Prospettiva Ottica, Anottica, e Cattottica.

Idea de' Buoni Superiori.

Il San Clemete opera tragica in verso drammatico.

IOANNES BAPTISTA CAMPANILIS Panormitanus Sacerdos, vir ingenio, ac memoriā inclutus, doctrinā verò clarissimus. Adolescens in Panormitano Clericorum Seminario exceptus, doctrinæ eminentiam hausit ex Collegio Panormitano Soc. Jesu; & Theologicā Doctoris laureā donatus est. Inde aliquandiu in eodem Seminario Philosophiam non sine laude docuit. Jurisprudentiam, Astronomicas disciplinas, cæterasq; scientias omnium capax didicit. Sacræ eloquentiæ etiam operam dedit, ac ob floridam, cultamque dicendi copiam non vulgarem sibi laudem conciliavit. Eruditione, ac politioribus literis excultus, inter Panormitanæ Academię Reaccensos adscriptus, egregias ingenii dotes patefecit. Hinc merito nonnullis fuit cumulat honoribus, primum Ecclesię Panormitanę, ut dicunt, Vivanderius; Hispanorum militum Siculę legionis Capellanus, & à confessionibus, sacrisque Cæremoniis D. Anelli de Moura, & Gufman Castri Roderici Marchionis, & Sicilię Proregis, cui gratissimus fuit; qui in singularis æstimationis argumentum ad Judicis gradum Tribunalis Regiæ Monarchiæ evexit. Abbatia etiam S. Annę de Monforte donatus, & Canonicatu Regię Capellę S. Petri in Palatio Panormitano insignitus fuit. Inde Parochus, primum Ecclesię S. Hippolyti, inde S. Iacobi, nunc verò S. Crucis in Urbe Panormi electus iuclaruit, quo in munere nunc laudabiliter vivit. Aliis etiam exornatus est muniis; Deputatum enim novarum vectigalium pluries Panormi egit. Apud D. Ferdinandum de Bazan Archiepiscopum Panormitanum Confessariorum, & Ordinandorum fuit Examiner, ac Monasteriorum Deputatus. S. Officii Sicilię Consultor, & Regius Oecononus. Vidimus tandem virum egregium à sacris Cæremoniis Francisci de Judice S. R. E. Card. Sicilię Proregis. His verò aliisque præclare gestis sui venerationem excitavit, Ipsum laudat Augustinus Dentice in *Paraphraf. Evangelic.* pag. 301. 351. & in *sine in epistola ad Philippum Sidotem*, & Vincentius Calabrò in *carminib.* pag. 89. Edidit Italicè

Il Fiore Oratione sacra predicata nella Regia, & Imperial Capella di S. Pietro del Real Palazzo della felice Città di Palermo. Catanę apud Bisagnium 1680. in 12. inde in sequenti libro recusa.

I Tocchi del Campanile dislincti in Quaresimali, & festivi. Prediche della Quaresima recitate nell' Imperial Capella di S. Pietro del Real Palazzo della Città di Palermo. Panormi apud Hæredes Insulæ 1692. in 8.

I Tocchi del Campanile. Panegirici, & orationi Sacre. Panormi apud eisdem 1692. in 8.

Grandezze, e divotione del glorioso S. Giuseppe Panormi apud Coppolam 1672. in 16.

Prælo parat opus inscriptum

Parochus Panormitanus.

Et

Et Italicè:

Palermo Antico riscontrato al Moderno.

JOANNES BAPTISTA CARAMBA Catanensis Tertii Ordinis S. Francisci, vir sanè singularis, qui omnium bonarum disciplinarum encyclopædiâ instructissimus floruit: ideoque passim naturæ miraculum vocatus. In Philosophicis, ac Theologicis scientiis nulli secundus: in latinis, hebraicisque literis versatissimus; concionator item disertissimus fuit. Pluries sacram Theologiam in Catanensi Academia publicè docuit, ac per nonnullos annos Patres Casinenses in Cœnobio Catanensi S. Nicolai de Arenis erudit. Romæ demirata est incomparabilis ejus doctrinæ profunditas, ac eruditio cùm anno 1628. & 1638. in Generalibus Ordinibus sui Comitibus triduum in publicis disputationibus Philosophiæ, Theologiæ, Geometriæ, Astronomiæ, Sacræ Scripturæ, & Medicinæ conclusiones ipse solus problematice propugnavit, summo cum omnium plausu. Fuit ipsi memoriæ vis ad miraculum egregia; ideoque narrant, quòd audita semel concione è suggestu è quodam verbi Dei Præcone, ipsam excipserit, ne detortâ minimâ dictione, propriumque ingenii fœtum finxit, à Concionatore clam sibi sublatum; ut vanam ipsius jactantiam retunderet. Sed nè exinde Concionatoris opinio vilesceret; se memoriæ beneficio id effecisse detexit. Aliquando extra Ordinis claustra, depositis sui instituti insigniis, vixit; sed ad illa regressus tandem Catanz mortalitatem explevit anno 1646. in Cœnobio S. Nicolai. Tanti viri meminere cum laude Io: Bapt. de Grossis in *decacord. Catan. tom. 1. cord. 2. modul. 8. excurs. 4. pag. 154.* Franc. Bordonius in *Chron. Tertii Ord. S. Francisci cap. 25. num. 16. pag. 431. & cap. 38. pag. 560.* Joannes Petrus Crescentius in *suo Prasidio Romano lib. 3. narrat. 2. num. 40. pag. 97.* & D. Joannes Brancaccio in *arte memoria vindicata cap. 3. pag. 173.* De Grossis ait: *multa scripsisse opera; & Bordonius: Volumen super sacram scripturam, quòd m. s. in Bibliotheca PP. Casinensium Catanz servabatur.*

JOANNES BAPTISTA CARMINATA Panormitanus Societatis Jesu, vir à doctrinâ, prudentiâ, & vitæ sanctimoniâ celebris, Theologus insignis, & eximius Ecclesiastes, illustrium virorum gloriam æquavit. Cùm non adhuc Sacerdotio initiatus concionatoris munus accepisset, Apostolici viri partes usque ad supremam senectutem explevit summo cum animarum fructu. Ipsiùs eloquentiam tum Sicilia, tum Italia mirabiliter detonantem audivit. Romæ annum agens 26. in Ecclesia Professorum Societ. Jesu eâ dicendi vi declamavit, ut S. R. E. Cardinales, ac literarum studiosos ad ipsum audiendum confluentes in admirationem traxerit, & sui venerationem excitaverit. Ab hoc concionatoris munere nunquam cessavit; ideoque etsi senio gravatus, adeout vix se ipsum regere possit; bacillo innixus, suggestum ascēdebat, ut ad permaximâ multitudinem, singulis quibusque festis diebus, conciones haberet. Prudentiâ instructissimus Messanæ domum Professorum, & Collegium rexit; ubi magnâ æstimatione prosequutus inclaruit: ideoque

que ea in urbe, grassante pestilentia, ægrotorum curam ipsi demandarunt Civitatis Moderatores. Siculam Provinciam iteratò gubernavit: ejusdem Provinciæ Procurator electus est: Poloniam, Venetiam, ac Romanam Provinciam Visitatoris munere perlustravit. Romæ etiam in Assistentem cooptatus est; ubi tum doctissimus Robertus Bellarmius, exinde S. R. E. Cardinalis, tum Præsules, & viri primarii ipsum frequenter consulebant. Scientiam moderandi Fidelium conscientias mitificè calluit. Rerum divinarum contemplatione insignis, severiorem disciplinam usque ad senectutem nunquam remisit. Humilitate admirabilis conceptam sui opinionem, & sanctimoniæ famam post mortem delere studiosè tentavit. Virginalem puritatem custodivit. In Divam Annam ferventissima foveit amoris officia, cujus cultum magno studio amplificare curavit, & ejus nomine multa admiranda patravit. Denique, ut omnia paucis absolvam, virtutum omnium ornamentis cumulatus mirum in modum refulsit. Panormi sanctè decessit in domo Professorum 16. Junii anno 1619. ætatis suæ 83. Societatis 63. ejusque animam ad superos statim evolantem SS. Ignatium, Franciscum Xaverium, & Aloysium Gonzagam excepisse tradunt. De eo Franciscus Baronius *De maest. Panorm. lib. 3. cap. 6. pag. 125.* Placidus Samperius in *Iconologia M. V. lib. 2. cap. 13. pag. 214. & lib. 3. cap. 7. pag. 339.* Joannes Rhò in *virt. histor. lib. 3. cap. 5. pag. 325. & lib. 7. cap. 10. pag. 848.* Joannes Nadasì in *ann. dier. memorab. pag. 317.* Dominicus Albertus in *histor. Sicul. Soc. Jesu par. 1. lib. 2. cap. 3. pag. 125. lib. 3. cap. 8. pag. 248. lib. 4. cap. 2. pag. 292. cap. 4. pag. 306. cap. 10. pag. 346. lib. 5. cap. 1. pag. 425. cap. 5. pag. 457. cap. 7. pag. 481. lib. 6. cap. 1. pag. 551. cap. 9. pag. 628.* qui in altera ipsius historiæ parte plura dabit. Extat ejus Vita m. s. ab Anonymo quodam condita, in Bibliotheca Collegii Panormitani Soc. Jesu. Baronius cit. ex aliorum relatione edidisse testatur,

In omnia Quadragesimæ Evangelia ad Concionatoris munus obeundum opportuna Volumina IX. ac forsitan ea edenda reliquit, nunquam etenim lucem aspexisse scimus.

JOANNES BAPTISTA CASTELLUS nobilis Messanensis, Juris utriusque Doctor, disertissimus causarum Patronus; ingenio, doctrinâ, & integritate conspicuus, sui venerationem excitavit. Pluries Messanæ in Straticoti foro præfuit Judex, nempe annis 1617. 1622. 1625. 1627. 1634. & 1642. ex Antonino Ferrarotto in *libro de præ eminentiis Straticoti pag. 136. & 137.* In supremis etiam Magnæ Regiæ Curie Subsellis Indicem egit. Claruit summa cum laude anno 1640. Ipsum celebrant Marius Giurba in *observ. decis. obser. 45. n. 26.* Marius Cutellus in *donationibus tom. 1. tract. 1. disc. 2. part. 6. n. 104.* Carolus Tapia *decis. 23. n. 39.* Franciscus Margrethus *ad constit. pragmat. Ducis Sermoneta 9. 2. obser. 7.* Philadelphus Mugnòs in *Theatro Genealog. par. 1. pag. 243.* & Placidus Reina in *hist. Messanæ par. 2. pag. 282.* Edidit

Ref-

Responsum pro Nob. Urbe Messanæ contra Regium Fiscum super impositione vestigialis exactionis serici ex ejus portu indicti anno 1612. per Ill. & Excell. Officium Ducem. Messanæ 1612. in fol.

JOANNES BAPTISTA CHIAVETTA Panormitanus Sacerdos, Sacræ Theologiæ Doctor egregius. In Panormitano Clericorum Seminario doctrinæ excellentiam hausit, quam eruditione tum sacrâ, tum prophanâ illustriorem reddidit: in historiis præsertim antiquis, ac recentioribus versatissimus sui opinionem apud literatos insigniter excitavit. In ecclesiastico ordine non immeritò multis auctus est honoribus; primum etenim fuit unus ex his, quos in Panormitana Ecclesia Vivanderos vocant; inde ad Regium S. Petri Sacellum in Palatio Panormitano transiit anno 1636. ubi Conrendatus, ut dicimus, mox Scholæ Magister electus, tandem ad Canonici gradum evedus est. Ex hoc Regio Sacello ad Metropolitanam Panormi Ecclesiam rediit, Canonicus S. Joannis de Eremitis enunciat. Ob eximiam doctrinam, quâ eminebat, & in rebus agendis dexteritatem, summam promeruit æstimationem: hinc ab Aloysio de los Cameros Episcopo Pastensi, & inde Archiepiscopo Montisregalis in suum Vicarium Generalem pro utraque Ecclesia fuit assumptus; in eoque munere obeundo sui prudentiam singularem laudabiliter patefecit. Obiit demum Panormi primo Novembris an. 1664. & in Cathedrad Ecclesiæ Canonicorum sepulture traditus est. Ipsum commendant Joannes Augustinus Lengueglia in *epist. ad Lectorem par. 1. familie Moncada*, Augustinus Inveges in *Carthagine Sicula l. 2. c. 6. pag. 175. & 176.* & Joannes Evangelista Panormitanus in *anagramm. pag. 133.* In lucem emisit

Trutinam, quâ D. D. Joseph Balli sententia eolibro contenta, cujus titulus est: Ænigma dissolutum, de modo existendi Christi Domini sub speciebus Panis, & Vini in Augustissimo Eucharistiæ Sacramento ad æquissimum examen expenditur. Monteregali apud Petrum Scaglioniū 1643. in 4. Liber hic Romanam censuram expertus est, à Sacra Congregatione Indicis prohibitus, ut ex indice librorum prohibitorum anno 1683. edito Romæ pag. 289. patet.

Notitiam Ecclesiarum Sicularum. m. s. in 4. Opus hoc, ut à P. Jeremia Panormitano Ordinis Capuccinorum accepi, ad egregium virum Petrum Valerium Siciliæ Visitatorem pervenit; & cum libri editionem pararet, eidem Jeremiæ editionis curam demandaverat: sed discendente Valerio, opus ineditum apud ipsum servari putamus.

Geneologia della Famiglia Moncada Tomi due. m. s. in fol. Hoc opus Inveges loc. cit. & Lengueglia sæpius citat, è cujus penu omnia historica eruit Lengueglia, quibus suos de familia Moncada libros condidit, ut ipsemet fatetur in epistola ad lectorem. Servatur in Hispania apud Duces Montisalti.

JOANNES BAPTISTA CRISTADORUS Panormitanus Ordinis Minorum Conventualium,

S. Francisci natus anno 1591. adhuc tertium nō attigerat lustrum, cum memoratum S. Francisci institutum amplexus est, & ad virtutes adipiscendas non impigrè sese direxit. Vix expleto probationis anno, sacræ eloquentiæ studiis operam dedit; & anno ætatis suæ 18. Quadregesimales habuit conciones: exinde per annos 35. per Quadregesimale curriculum in præcipuis Siciliæ, & Italiæ Civitatibus declamavit summo cum fructu, & plausu: eruditione etenim uberrima, eloquentiâ, ac politionibus literis ornatissimus claruit: divinis, humanisque literis abundè instructus. Profluentes facundiæ latices summâ felicitate, ex insita naturæ vi, profundeabat: hinc sæpius ad extemporales orationes in Defunctorum laudem dicendas, in magnis temporis angustiis vocabatur: at nunquam jejunos inventus, in sui laudem confluentes excitabat. Musis aliquando indulgit, & in Panormitana Reaccensorum Academia fuit adscriptus. In gravioribus disciplinis eminebat: doctissimus enim Sacræ Theologiæ Magister, Philosophicas, ac Theologicas disciplinas Regentis munere docuit in Panormitano, Messanensi, ac Melitensi lyceo; cujus Discipuli insigniter edocti, singularem præceptoris doctrinam apertissime contestati sunt. Hinc Definitoris perpetui munere anno 1634. cohonestatus fuit. Apud S. Officii Siciliæ Judices Consultoris, & Qualificatoris munus exercuit. Ordinis sui Cœnobium in oppido Sambucæ in commodiorem locum transferre curavit: ac tandem meritis plenus anno ætatis suæ 60. decessit Panormi 8. Octobris 1651. Benemerenti viro iusta persolvere magnâ cum pompa haud neglexerunt sodales sui, & funebrem orationem in sui laudem habuit P. D. Andreas Cirinus Cler. Reg. Messanensis. Hunc laudibus ornant Philippus Cagliola in *Manif. Provincia Sicula Min. Conv. explor. 2. manif. 6. pag. 37. & 38. explor. 3. manif. 1. pag. 87. & manif. 2. pag. 98.* & Joannes Franchinus in *Bibliosophia n. 174. pag. 302.* Edidit Italicè

Il B. Gerardo, ò vero l'Humile Esaltato, opera spirituale divisa in sette libri. Panormi apud Alphonsum de Isola 1644. in 4.

Il Festevole Trionfo per la Concèzione dell'Immacolata Reina col Diadema di 12. Stelle, ombreggianti li 12. Privileggi rimbembrati nella corona del SS. Stellario, celebrati à 28. d' Agosto 1644. nella Chiesa de' Minor. Conv. di Palermo. Ibid. apud eundem. 1644. in 4.

Franchinus edidisse ait:

Un Tomo di Orationi Funebri.

At ego, hæc typis tradidisse comperi, nempe

Oratione Funerale per la morte del M.R.P.M. Vincenzo Giancardo da Palermo Provinciale di Sicilia dell'Ordine de' Padri Predicatori. Panormi apud Decium Cyrillum 1632. in 4.

Oratione Funerale nell'Essequie della Serenissima Infante Catarina Emmanuela di Savoia. Ibid. apud Alphonsum de Isola 1641. in 4.

Scriptit etiam:

Breve compendium totius Sacræ Theologiæ subtilissimi Scoti. Italicè

Prediche diverse
Panegirici.
Quaresimale.
Annuale.

Hec m. ss. delitefcunt.

JOANNES BAPTISTA DAVERUS Panormitanus, ingenio clarns Musas coluit Siculas. Vivebat anno 1647. ut ex Iosepho Galeano in *Musis Siculis par. 2. to. 1. pag. 378.* habemus: ibique extant vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

JOANNES BAPTISTA DE FRANCHIS, ET SPINOLA Cephalëdensis Ordinis Prædicatorum, vir doctissimus, & ab eximiis virtutibus clarus. Nobili genere ortus anno 1594. adolescens Prædicatorum Instituto nomen dedit. Studiis admotus scientiarum omnium thesauro locupletatus refulsit: in Rhetoricis presertim, Poeticis, Philosophicis, Theologicis, Sacrisque Literis eninuit. Diu in Cænobio Cephalëdenti Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam summa cum doctrinæ laude tradidit: & eruditione, & eloquentiâ refertus non sine magno animarum fructu in multis Ordinis Ecclesiis conciones habuit. Fuit illi eruditio mirum in modum copiosa, quam in omni studiorum genere, indefesso labore defudando, sibi comparavit. Vir tenacissimæ memoriæ, ideoque vix illi auctoris librum nominabant, cum statim quicquid complecteretur minutissimè enunciabat. In SS. Patrum lectione versatissimus cum multi aliquam eorum sententiam frequentissimè inquirerent, illorum librum ubi comperienda esset fideliter innuebat. Per 40. annos Sanctiss. Inquisitionis Siciliæ fuit librorum Censor: & Pater Surdus passim vocabatur, audiendi sensu orbatus. Doctrinæ, vitæ integritatem, immò sanctimoniam devinxit, quâ Panormi magnâ veneratione apud omnes floruit. Diuturnæ orationis studio clarus, nonnullis sacris quotidie aderat, & in genua provolutus Canonicas horas quotidie persolvebat. Tandem virtutibus egregiis insigniter instructus, decessit Panormi in Cænobio S. Dominici 13. Septembris 1660. anno ætat. 66. Evulgatâ morte, per omnium ora vox frequentissima invaluit: jam Sanctum obiisse; magnusque populi concursus convenit, ut viri corpus in Ecclesia expositum recoleret: tertio discissa ejus vestis, à confluentibus, ut frustula veluti reliquias servarent: ideoque intra Chori cancellos cum occludere opus fuit, ut de more Patres sacra solemnia celebrarent, quibus Fidei Quæsitores interfuere. Hujusce viri laudes leges apud Vinc. Auriam in *hist. Cephalædii pag. 70.* Abb. Michaelæum Justinianum in *Scriptor. Liguris pag. 325.* qui ex falsa aliorum relatione anno 1657. decessisse tradit; obiit enim ex P. Joanne Maria Bertino in fine indicis libri inscripti: *Sacratissime Inquisitionis Rosa Virginea*, teste oculato anno 1660. quod etiam Ordinis Patres mihi testantur; vide etiam P. Augustinū Oldoinū in *Athenæo Ligustico pag. 319.* in eundem errorem à Justiniano tractū.

Edidit Italicè

Brieve Relatione della felice morte di molti servi di Dio Domenicani, apportati negli atti del Capitolo Generale di Roma del 1650. Panormi apud Iosephū Bisagnium 1656. in 8.

I Sacri Misterii discorsi predicabili per la devotione del SS. Rosario Parte Prima. Ibid. apud Decium Cyrillum 1653. in 12.

Devotione delli XV. Santi Ausiliatori, e brevi racconto delle lor vite. Ibid. apud Iosephum Bisagnium 1657. in 8.

Vita, e Miracoli del B. Pietro Geremia dell'Ordine de' Predicatori di Patritia, e Senatoria famiglia Palermitano. Panormi apud Augustinum Bossum 1658. in 8.

L'Assunta di M.V. SS. Madre di Dio opera drammatica. Ibidem apud Petrum Scaglioniū 1646. in 8.

I sacri Racconti della devotione delli SS. Nomi di Giesù, e Rosario. Ibidem in 8.

Prælo paraverat hæc alia.

De Passione Domini ad mores.

De Sacra Eucharistia.

Mystica Monstra.

Specilegium in Ryth, sive conceptus scripturales. Italicè verò

Selva in lode di M. V.

Tre Ottave, e Tre Novene del SS. Sacramento.

Tragedia di S. Erasmo. cujus meminit Leo Alatiū in *drammaturgia indic. 6. pag. 596.*

Discorsi, e concetti del SS. Rosario.

Trattati del Nome di Giesù.

Panegirici di S. Domenico.

Vita di S. Agatone nativo di Palermo Pontefice Romano.

Prediche Quaresimali.

Prediche de' Santi.

Commentarii sopra S. Matteo de Passione Domini.

Vita di S. Giacinto.

Giobbe figurato.

Historia sacra della Legione Tebea, quam citat Joseph Riccius in Idyll. sacro de S. Octavio pag. 72. Hæc omnia m. ss. asservantur Panormi in Bibliotheca S. Dominici.

Vita di S. Nicasio m. s. in 4. servatur apud Vincentium Auriam.

JOANNES BAPTISTA GIATTINUS Panormitanus Soc. Jesu vir doctissimus, lucis usuram accepit anno 1600. & quidquid honoris indoles egregia, & hæreditariæ opes ipsi faciliter promittebant constantissimè contemnens, ad Societatis asylum confugit, cujus habitum accepit 13. Octobris 1615. ac solennia emisit vota anno 1634. Fuit Giattino ingenium præstantissimum, omnium capax, quod indefesso excoluit studio: ideoque omnibus scientiis exornatus mirum in modum refulsit, quas inde summa cum laude aliis explanavit. Panormi Rhetoricam docuit; Orator, & Poeta eminentioribus addendus. Inde in Collegio Romano Soc. Jesu Græcas literas, ubi etiam Mathematicas disciplinas quinquennio, Philosophiam novennio, Theologiam scholasticam octennio, Moralem triennio tradidit; & ingenii.

genii eminentissimi dotes summo cum plausu se-
per patefecit. In eodem etiam Collegio usque
ad supremam vitæ lineam per annos tredecim
studiorum Præfectum egit. Eundem Societatis
lyceum ne dum doctrinæ splendoribus illustra-
vit, verum etiam & annuo sex millium auro-
rum proventu locupleravit: nam amplissimi pa-
trimonii opes unâ cum Vincentio patre, & An-
tonina sorore eidem Collegio legavit. Polyglo-
tus peritissimus Græcam, Hebraicam, Cal-
dæam, Syriacam, Arabicam, aliasque minoris mo-
menti linguas egregiè calluit. Hinc Pontificum
iussu unâ cum Athanasio Kircherio, Ludovico
Marraccio, aliisque doctissimis viris ad explican-
das Arabicas quasdam inscriptiones in Hispania
adiventas adhibuit; ut etiam eorundem iussu
in Arabicæ Sacræ Bibliæ versione, ac editione
desudavit, & præfuit: ac illius Congregationis
fuit Theologus, quam pro ejusdem Bibliæ edi-
tione, ac versione excitaverant Pontifices. Me-
chanicis etiam rebus industrias admovit manus;
ideoque nonnulla artificiosa excogitavit, & ho-
rologia rotis circumacta concinnavit elegantissi-
ma. Virtutibus clarnit egregiis: regularis pau-
peratis cultor insignis: in omnes beneficentissi-
mus: & in promovenda animarum salute fervi-
dus. Hinc etsi ad innumeras studiorum curas
vocatus, attamen, ut omnibus proderet, sæpius
magno cum ardore, ac fructu concionabatur: &
in excipiendis aliorum confessionibus patientiam
exponere non prætermisit. Cum sexagesimum
ætatis annum excessisset, ab editis libris jam cla-
ras, ad Catholicæ fidei gloriam, non sine omnium
admiratione, versionem Historiæ Concilii Tri-
dentini Card. Sfortiæ Pallavicini suscepit; quam
aggressus, felicissimè absolvit. Tandem acerbissi-
mis calculi doloribus cruciatus, annum agens 72.
religiosè, ut vixerat, in Collegio Romano deces-
sit 19. Novembris 1672. Hujusce inclyti viri lan-
guæ extant apud Biblioth. Soc. Jesu pag. 411. Hip-
polytum Marraccium in Biblioth. Mariana par. 1.
pag. 676. Franciscum Baronium de Mæst. Panorm.
lib. 3. cap. 10. pag. 149. Hieronymum Genninum
in anagramm. pag. 156. Diarium literatorum Ro-
mæ anno 1672. pag. 4. Thomam Strozium in con-
trov. de Conceptione M. V. par. 2. lib. 8. cap. 17. pag.
350. Sfortiam Pallavicinum in epist. pag. 51. & 311.
Edidit

*Perorationem sanguinis, orationem in Sacello Va-
ticano coram Urbano VIII. Pontif. Max. habitam an-
no 1637. Romæ typis Francisci Corbelletti 1637.
in 4. & recusam in libro: Orationes quinquaginta
de Christi Domini morte, habitæ in die sancto Para-
scæves à Patribus Societ. Jesu in Pontificio sacello.
Romæ typis Vitalis Mascardi 1641. in 12. &
tertiò in libro orationum ejusdem Giattini infra
notato.*

*Panarides Apes carmina in laudem Francisci Car-
dinalis Barberini. Romæ 1627.*

*Orationes XXIV. habitæ ad Summ. Pontifices, &
S. R. E. Cardinales. Romæ typis Ignatii de Laza-
ris 1661. in 12.*

*Logicam. Romæ typis hæredum Corbelletti.
1651. in 4.*

Physicam. Ibid. iisdem typis 1653. in 4.

*Historiam Concilii Tridentini ex Italica Sfortiæ
Pallavicini translata. Tomos tres. Antuerpiæ ty-
pis Baldassaris Moreti 1672. in 4. & iterum in fol.*

*Orationem habitam in lustratione studiorum in
Collegio Panormitano Soc. Jesu ad Illustrissimum Se-
natum. Panormi typis Decii Cyrilli 1630. in 4.*

*Nascenti Virgini universitatis obsequia in Semina-
rio Romano habitæ.*

*Primæ Inuocentiæ Radium habitum in eodem Semi-
nario.*

*Galliam in laudem Magni Ducis Hetruriae.
Florentiæ.*

*Leonem Philosophum. Tragædiam. Romæ typis
hæredum Corbelletti 1646. in 8. Hanc Italicè
vertit Nicolaus Bissi Bergomensis ex Do nato Cal-
vo in Scena Literaria Scriptora Bergomens. par. 2.
pag. 49.*

*Cafres. Tragædiam quinquies habitam in Semina-
rio Romano. Romæ typis iisdem 1649. in 8. &
1651. in 8.*

*Antigonum Tragædiam Moralem. Ibidem 1661.
in 8.*

*Ariadnam Augustam Tragædiam habitam in Se-
minario Romano anno 1662. Ibid. typis Ignatii de
Lazaris 1662. in 8. Hæ Tragædiæ quatuor (ni
sint aliæ) prodire simul Dilinguæ 1682. in 12.
ex Bibliographia Anissoniana 1702. pag. 353.*

*Inclinationum Appendicem, sive Epistolam de li-
bello. Romæ typis hæredum Corbelletti 1650.
Italicè*

*Relatione della gran Monarchia della Cina del P.
Alvaro Semiedeo dall'idioma Portoghese tradotta in
Italiano. Romæ apud Erasmus Scheum 1643.
in 4.*

Inedita hæc alia reliquit.

*Cyrilli Alexandrini in Evangelium secundum Jo-
annem librum quintum & sextum adiectos Chio, qui-
bus usus est celeberrimus Cornelius à Lapide, quos
cum adhuc ineditos prælo pararet, præoccupavit edi-
torem alius.*

*Volumen Controversiarum contra Hæreticos hujus
temporis, quo prosecutus est Controversias Roberti
Cardinalis Bellarmini.*

Tractatum de Horologiis.

*Tragædias, & Comædiæ plurimas, quas serè quoc-
annis agunt Romani Seminarii Adolescentes. Harum
Tragædiarum has protulit, præter supra allatas,
Leo Allatius in dramaturgia pag. 816. nempe*

Belisarium. . .)

S. Idam. . .)

Theodobertum. . .)

S. Venofredum . . .)

Tragædias.

Tandem

*Novam Aristotelis versionem latinam aggressus
fuerat; quam non absolvit.*

JOANNES BAPTISTA GRAPHEUS Messa-
nensis Sacerdos, Sacræ Theologiæ Doctor, vir
humanioribus literis apprime excultus, quas in
Messanenſi Clericorum Seminario docuit magno
cum adolescentum progressu. Poesi tum etruscâ,
tum latinâ valuit, multaque elegantissimè protu-
lit laudibus excepta. Annum agens 45. obiit Mes-
sanæ anno 1698. Edidit

Hu-

Humanitatis Cursum, ejus breviora ad bonarum artium semitâ consequendam præcepta sexdecim annos Mamertinæ Palladis candidatis in eodem Seminario distaverat. Messanæ typis Vincentii de Amico 1698. in 4. Italicè

Il Necessario esercizio de' Giovani per crescere nelle Scienze. Messanæ apud Dominicum Costam 1688. in 8.

I Trionfi di S. Fede, & pure la mirabile conversione di Messina alla S. Fede, Dramma da Musica. Messanæ 1692.

JOANNES BAPTISTA DE GROSSIS Catanensis Sacerdos, Prothonotarius Apostolicus, Sacræ Theologiæ, & Juris utriusque Doctor; natus anno 1605. ingenio eloquentiâ, doctrinâ, & eruditione clarus, aliquandiu in Catanensi lyceo publicè jura pontificia docuit, quibus instructissimus fuit: ideoque à Catanensis Ecclesiæ Præsulibus meritò nonnullis honoribus insignitus; Confessoriorum enim Examiner fuit, Curia Episcopalis Assessor, Camilli Astalli S. R. E. Cardinalis, & Episcopi anno 1663. Vicarius Generalis in decursu Visitationis, & tandem Collegiatæ Ecclesiæ S. Mariæ de Eleemosyna Canonicus. Unâ cū aliis Sodalitatem Sacerdotum fundavit in Ecclesia S. Mariæ de Auxilio, vulgò dell' *Agiuto*, cui additissimus fuit. Obiit Catanæ 20. Augusti 1666. & in memorata Collegiatæ Ecclesia tumulatur; cui D. Sanctorus Oliva ex sorore nepos, de quo suo loco, è marmore extruxit sepulchrum, cum ejusdem iconè, & hac inscriptione.

D. O. M.

Joannes Baptista de Grossis S. T. & U. J. D. Prothonotarius Apostolicus, ac Regiæ, & Insignis Collegiatæ Ecclesiæ Canonicus, ut mente priusquam corpore ingrederetur saxeam hanc molem, sibi jam jam morituro vivens, moriens posuit Anno M. DC. LXVI

Obiit die XX. Augusti ejusdem.

Offibus crexit tumulum, fameque figuram

Marmoris, ut celebrent saxa Joannis opus.

U. J. D. D. Sanctorus Oliva Eccl. Cathed. inde Canonicus Nepos Amantissimus Anno M. DC. LXXXIV.

Idem Sanctorus anno 1686. Catanæ edidit Catalogum Auctorum, qui ejusdem doctrinam, ac promerita laudum præconiis celebrant, hoc titulo: *Alphabetica Virorum illustrium corona, quâ Jo: Baptista de Grossis S. T. & U. J. D. Prothon. Apostolici, ac Canonici Cat. frons redimita præminet*: ideoque ad ipsam lectores renitto; cui hos etiam addo Scriptores, qui Io: Baptistam etiam laudant, nempe Dominicum Guglielminum in *Catana destrutta* pag. 61. & 90. Ignatium Gastone in *disceptat. Juridicis pro Studio Catan.* pag. 6. Marcellum Catanensem in *Apolog. pro Catanensi deitate*, Franciscum Priviteram in *Aman. Catanensi* pag. 235. & *Vita S. Agathæ* pag. 36. Phil. Amicus in *Reflex. hist. Mylarum* pag. 3. Edidit

Catanense Decacordum, sive novissima Sacræ Catanensis Ecclesiæ notitia. Tomum Primum. Catanæ typis Ioannis Rossi 1642. in fol.

Catanense Decacordum &c. Tomum posteriorem. Ibidem apud eundem 1647. in fol.

Abbatem Vindicatum, sive D. Nicolai de Tudiscis Biblioth. Siculæ Tom. I.

Siculi Catanensis S. R. E. Cardinalis Archiepisc. Panormitani Vitam. Florentiæ typis Amatoris Massæ 1651. in 4.

De Appulsu Reliquiarum S. Agathæ V. & M. Calipolim conjectationem. Licii apud Petrum Michaellem 1656. in 4.

Catanam Sacram, sive de Episcopis Catanensibus, rebusque ab iis præclare gestis à Christianæ Religionis exordio ad nostram usque ætatem. Catanæ typis Vincentii Petronii 1654. in fol.

Agatham Catanensem, sive de Natali Patria D. Agathæ dissertationem historicam, Apologeticam. Catanæ apud eundem 1656. in fol. cui abundè satisfacit P. Iosephus Bonafides in libro, cui titulus: Palermo Patria di S. Agata.

Theori-Praxis ad Constitutiones Pragmaticales Ill. & Excell. D. Comitæ Castrensis in hoc Sicilia Regno olim Proregis. Ibidem apud eundem 1651. in fol. & iterum Catanæ apud Iosephum Bisagnium 1667. in fol.

Controversiarum Forensium Judiciorum Tomum Primum. Ibidem apud Vincentium Petronium 1662. in fol.

Commentarium ad Cap. 78. Regni Caroli V. Caesaris de contractibus per minores non celebrandis absq; auctoritate Curatoris, vel Iudicis. Panormi apud Iosephum Bisagnium 1663. in fol.

Tutamen Veritatis trium propositionum, quas in commentario ad cap. 78. Regis Caroli V. Caesaris semper Augusti de contractibus per minores 18. annis non celebrandis absque auctoritate Judicis, vel Curatoris ediderat. Messanæ ex typographia Iacobi Matthæi 1664. in fol.

Prælo paraverat hæc alia, nempe:

Gentilitia Celestis familie nobilitas.

Agathonem Restitutum.

Iura omnia Regiæ, atque insignis Collegiatæ Catanensis Ecclesiæ B. Mariæ de Eleemosyna.

Annales Catanenses.

Relectione in S. Divi Severus, & Antoninus de l. filius familias ff. de legatis primò: quâ universa fideicommissorum materia breviter, ac dilucidè explicatur.

Diarium Catanense, quem m. s. passim citat Franciscus Privitera in libro Annuario Catanense.

Lyceum Catanense, sive de Scriptoribus Catanensibus: quod opus m. s. servat D. Innocentius Roccaforsis Panormitanus, ac Catanensis Canonicus. Hæc opera m. s. servabantur in Bibliotheca Seminarii Catanensis, cui nnâ cum Bibliotheca Io: Bap. de Grossis legaverat D. Sanctorus Oliva nepos; sed anno 1693. in horrifico Sicilia terremoto sub ruderibus sepultâ Bibliothecâ, ex Guglielmino cit. pa. 61. nonnulla ab aliquibus eruta servantur.

JOANNES BAPTISTA GVARNERIUS Catanensis, vir polioribus literis excultus, Poësi etruscâ, & eruditione clarus: fuit à Secretis Catanensis Senatus, & inter Claros Catanæ Academicos recensitus. Occubuit Catanæ primo Augusti 1665. & in Ecclesia Ascensionis Societatis Jesu sepultus est. Ipsum laudat Jo: Bap. de Grossis in *Catan. decacord. tom. 2. pag. 152.* Edidit Italicè.

L' Amoroſe Smanie Comedia. Catanæ apud Rufum

T t

sum & Petronium 1625. in 12.

Il Precursor di Christo Tragedia Sacra. Ibidem apud Joannem Rullum 1633. in 12.

Le Zolle historie Catance. Narrative. Ibidem apud eundem 1651. in 4.

La Penna ultrice. Inveniva agli Argomenti pubblicati dal M. R. P. Fulgentio Arminio, che S. Agata V. e M. non sia nata nella Clarissima Città di Catania. Ibidem apud Vincentium Petronium 1656. in 4.

I Trofei della Prothomartire S. Agata Tragedia. Ibidem apud eundem 1659. in 4.

Esercizio d' un hora per la Comunione Spirituale ogni giorno avanti il Santissimo nell' Oratione di quarant' hore. Ibid. apud Joannem Rullum 1636. in 24.

L'offequio di Gio: Battista Guarneri alla Gloriosa sua Patrona S. Agata V. e M. Ibidem apud Vincentium Petronium 1659. in 16.

Scriptit etiam

L' Amiritia fatale Comedia. m. s.

JOANNES BAPTISTA GUCCIONUS Vizinensis. Edidit Italicis numeris

La Gloria di Beatrice Tragicomedia Heroica. Panormi apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in 12.

JOANNES BAPTISTA HODIERNA Ragusanus Sacerdos natus 15. Aprilis anno 1597. à teneris annis literarum studia amplexus est, & præstantissimo ingenio munitus ad doctrinæ fastigium sese evexit. Hinc Sacræ Theologiæ lauream insignitus claruit; & diu in oppido Palmarum Archiepiscopi munere præfuit. Philosophicis studiis nimium addictus, à doctrinæ profunditate mirum in modum affallit. Maximam verò sui gloriam Mathematicis, & Astronomicis disciplinis assidue, celeberrimum sibi nomen comparavit; ne dum eam in Sicilia apud viros doctissimos, verum etiam & extra Regni limites permagnam æstimationem promeruit; præsertim apud Carolum Mariam Viginimillium Panormitanum, Jo: Alphonsum Borrellum Neapolitanum, laudatissimum Joannem Caramuelem, aliosq; doctrinam instructissimos. Tanta apud omnes opinione valuit ob indefessum in astrorum contemplatione studium, & astronomicas prædictiones, ut communi omnium voce, Astrologi nomine vocaretur. Ingenii vi multa in stellarum examine omnium primus adinvenit; nam Vincentius Auria in *Sicilia Inventrice* cap. 7. §. 13. pag. 19. tres stellas ex fixis primum observasse tradit; quibus & alias addidi in *observationibus meis ad eandem* pag. 132. ex opusculo ejusdē Hodiernæ de *Admirandis Celi caracteribus* sect. 4. pag. 30. Ipse etiam primus oculum muscæ, & viperæ dentem subtiliter examinavit; & primus Ephemerides Medicarum elucubravir, precibus Magni Etruriæ Ducis, quibus longè, latèque enituit, ut in *addit. ad eandē Siciliam* cap. 20. pag. 238. scripsi. Eruditione refertissimus claruit. Mechanicis etiam rebus Dædaleas admovit manus; ideoque sibi astronomicas lineas, ac tabulas æri eleganter incidebat. Tum ob doctrinæ excellentiam, tum ob eximias virtutes, quibus ornatus vixit, ipsum magno in pretio habuere Carolus, & Julius Thomasius Pal-

mar Duces, viri sanctimoniam insignes. Panormi quoq; magnam venerationem consequutus est à literatis, ubi in Reaceasorum Academia recensitus innotuit. Demum cum immortalem sui gloriam excitasset, summo omnium dolore in oppido Palmæ decessit 6. Aprilis anno 1660. ætatis suæ 63. ibique in principe Templo sepultus est. Ipsum laudant Franciscus Maria Magius in *Vita Alipii à S. Josepho* cap. 10. pag. 163. Auria loco citato, clarissimus Franciscus Redit in *observationibus de Viperis* pag. 162. 200. & 202. Michael Ltmullerus *dissert. 9. de morsu viperæ* pun. 4. §. 4. & pun. 11. §. 2. & 4. Joannes Caramuel in *Mathesi nova, in meteorologicis* ar. 11. pag. 1331. de Astronomicis par. 2. n. 142. pag. 1499. ubi ait: *D. Hodierna Astronomorum Choriphanus, qui omnium mortalium primus Medicarum siderum Ephemerides in lucem edidit, & multis libris clarus Philosophiam quæ Scholasticam, quæ Mathematicam condecoravit in epistola Astropholis scripta Italicè* 12. Julii 1659. & Romæ edita eodem anno... Interim feliciter prodeat discursus ille, & scholam illustret, quidquid enim à tali ingenio prodit semper est magnè laudatur etiam par. 3. n. 98. pag. 1615. & in proœmio pag. 1365. Vide etiam *Miscellaneam Medico-Physicam Academia Curiosorum Germaniæ &c. Parisiis* an. 1672. pag. 57. Joannem Alphonsum Borrellum in *Theoricæ Medicarum Planetarum*, & Silvium Bocconum in *Musæo* pag. 224. ubi doctissimas Hodiernæ incubrationes in remotissimis Germaniæ, & Londini regionibus avidissime expetitas, & magni habitas testatur: quod ex ejus ore etiam accepi. Multa scripsit Hodierna, sed quæ in lucem emisit hæc sunt.

Universæ facultatis directorium Physiotheoricum, opus astronomicum in duas partes divisum, quarum prior de promissorum ad significantes progressionibus physicè agit: posterior vero de circulis positionum sub qualibet horizonis obliquitate speculationem facit. Panormi typis Alphonti de Isola 1629. in 4.

Thaumantia miraculum, seu de causis, quibus obiecta singula per trigoni vitrei transpiciam substantiam visa, elegantissima colorum varietate ornata cernuntur. Opusculum opticum, vel manuductio ad novam scientiam de causis colorum. Ibidem apud Nicolaum Baam 1652. in 4.

De Admirandis Phasibus in Sole, & Luna visis. ponderationes optica, physica, & astronomica. Ibid. apud eundem 1656. in fol.

Medicarum Ephemerides nunquam hætenus apud Mortales editæ cum suis introductionibus in tres partes distinctis. nempe

Menologia Jovis compendium, seu Ephemerides Medicarum in usu ductionum Pars prima. Ibid. apud Cyrillos 1656. in 4.

Introductionum in Ephemerides Medicarum Pars secunda, in qua de latitudinibus, de illarum inconstantiis, de magnitudinibus periodicis, de causis apparentis inæqualitatis illarum, de æquandis longitudinibus, & de causis eclipsum, deque illarum vicissitudinibus. Ibid. apud eosdem 1656. in 4.

Canonum, ac Tabellarum astronomicarum Series, Index, & Usus ad computandas Medicarum longitudi-

tudines eam simplices, tum & apparentes, earumque ad invicem latitudines comparandas, vel etiam pro libitu, ad condendas, ac producendas Medicarum Ephemerides cœlitus deducendas. Introductionum Pars tertia. Ibid. apud eosdem 1656. in 4.

Medicarum elaborata Ephemerides in sinu Jovis lucidissimo circumgredientium, ad mentis raptum, in profundum altissimi opificis contemplationem exhibitis observationibus sub meridiano XXXVII. Palmæ Siculæ. Ibid. apud eosdem 1656. in 4.

De Systemate orbis Cometicæ, deque admirandis Cœli characteribus. Opuscula duo. Ibid. typis Nicolai Bua 1654. in 4.

Protei Cœlestis vertigines, seu Saturni systema. Ibid. apud eisd. 1657. in 4.

Dentis in Vipera virulenti anatomia. Panormi typis Decii Cyrilli 1646. in 4.

Novæ Stellæ circumscriptio. Ibid. ex typographia Didaci Bua in folio expanso. Italicè

L'occhio della Mosca discorso fisico intorno all'anatomia dell'occhio in tutti gli animali annosi detti insetti. Panormi apud Decium Cyrillum 1644. in 4.

Opusculi cioè: Il Nuntio della terra. La Nuvola pendente. L'occhio della Mosca. Il Sole del microcosmo. Ibidem apud eundem 1644. in 4. Opusculum secundum recensum invenies apud Silvium Bocconum in Museo cit. pag. 225.

Archimede Redivivo con la stadiera del momento, dove non solamente s'insegna il modo di scoprir le frodi nella falsificazione dell'oro, e dell'argento; ma si notifica l'uso delli pesi, e delle misure civili presso diverse nazioni del mondo, e di questo Regno di Sicilia. Ibid. apud eundem 1644. in 4.

La Colomba Volante Cometa nuovamente comparso Mercoledì la notte delli 18. di Dicembre 1652. discorso fisico, morale, ed astronomico mistico. Ibidem apud Nicolaum Buam 1653. in 4.

Il Nuntio pio della stella nuova recentemente comparso nel Cielo nella via Lattea nella croce stellifera. Ibid. apud eundem 1659. in 4.

De Saturni satellite Epistola, extat apud Caramuelem in Mathesi nova syntag. 10. de Astronomia par. 3. pag. 1615.

La Stella nuova, e peregrina comparsa l'an. 1600. sul petto del Cigno scoperta nuovamente. Romæ 1659. ex Caramuele Ibidem par. 2. num. 142. & 143. pag. 1499.

Apud eundem Caramuelem nonnullæ extant Epistolæ de rebus Astronomicis præsertim par. 3. num. 98. pag. 1615. 1621. & 1625. ad eundem Caramuelem, Julium Thomassium, & Christianum Hugenum Batavum.

Huic nostro Hodiernæ, ab Hononymiæ vitio deceptus, perperam adscribit Additiones ad decis. Sardi Joan. Baptistæ Hodiernæ Neapolitani, Auctor Indicis Bibliothecæ Collegii Panormitani Soc. Jesu pag. 356.

Prælo paraverat hæc alia, quæ apud hæredes mss. servantur in oppido Palmæ, nempe

Peram viatoriam peragrantium ad Sophiam, plurimis, ac variis ad animi lassitudines levandas, men-

temque refocillandam, Opsoniorum, vel Tragematum generibus refertam.

De præmeditandis mundanis excessibus, seu de septem Naturæ detrimentis, Fame, Peste, Bello, Terramotu, incendiis, diluviis, & Scitis.

Rerum Cœlestium peculiæres observationes.

De Objectu sensibili novam scientiam: videlicet, de causis Diaphanitatis, & Opacitatis. De causis Albedinis, & Nigredinis. De causis Caloris, & Frigiditatis. De causis Iridis, & Auridis, & de causis colorum in genere, & in specie. De causis quarundam passionum in visione tum theoricè, tum practicè.

De temporum dimensionibus ad præscientiam effectuum producendorum ex ipsis Cœli stellarum afflatu: ad Astrophilos, ubi Luna, & Planetarum latitudines non simplices, sed apparentes considerandas esse demonstratur, atque scitu digna considerantur.

De magnitudinibus stellarum inerrantium visis, non rectè suis quibusque ordinibus recensitis; & quod jubarum coloribus illarum facultates respondeant.

Floris, Mellis, & Apis Anatome, ubi Mellis scaturiginem, non de floris à rore, sed intrinsecus à sipte in calicem floris, fieri demonstratur.

Encomia Orbis terrarum, ubi cum Opticè, tum Geometricè, & Astronomicè molem Telluris, stellæ cujusvis, vel omnium simul errantium, Sole excepto, magnitudinem physicam excedere demonstratur, ac convincitur.

Resolutiones compendiosas Problematum quorundam, quæ dum ab amicis proponuntur physicè, opticè astronomicè, vel astrophysicè solvenda veniunt.

De arcanis quibusdam Naturæ Secretibus.

Calendarium Astrologicum ad auspicandas mutationes temporum.

Italicè

Le cause della Gravità di tutti i movimenti fisici così elementari, come celesti.

L'Aria spirante)

Il Tuono lampeggiante)

L'Acque scaturienti) Discorsi Meteorologici.

La Stadiera del tempo)

L'Empedocle Redivivo)

L'Equità della Natura in distribuire diverse cortecce, e coprimenti i frutti.

Le cause della tenacità nel Gesso, e in tutte le materie viscosè.

Discorso Meteorologico intorno alle cause d'una mostruosa apparitione, e ostento mirabile di cinque spaventevoli Dragoni acrei, detti nel greco idioma Typhoni, che à 29. di Settembre dell'anno 1648. si videro pendenti dalle nuvole sul mare di Montechiaro al cospetto della Terra di Palma, che à guisa di grandissime Balene, spargendo l'acque marine facevano di se orribil mostra.

Rutilio Benincasa Illustrato, e suo Almanacco Ristorato.

Rapimento della mente humana dalle bellezze delle cose sensibili alle intelligibili.

Il Cielo stellato distinto in cento mappe, & tavole, dove con facilità si insegna à conoscer tutte le constellationi stellificate nel Firmamento.

Le vere cause della salvezza del Mare.

Istoria della Città di Girgenti.

JOANNES BAPTISTA JALUNA Menensis Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci Sacre Theologiæ Magister, & celeberrimus Astronomus, quem laudant Rocchus Pirrus not. Eccles. Syrac. pag. 242. & Philippus Cagliola in manifest. Provinc. Siciliæ Ord. Minor. Conv. explor. 3. manifest. 4. pag. 131. qui edidisse tradit

Introduktionem, Regulas, & Tractatus Astronomia.

JOANNES BAPTISTA DE JUDICE nobilis Panormitanus, D. Cæsaris de Judice Jurisconsulti, de quo suo loco, filius. Lucem aspexit vitem 18. Februarii 1636. & Jurisprudentiæ admodum Doctorem accepit lauream. At ex naturali propensione ad amœnissima Poësis studia, & ad politiores literas animum appulit: hinc ex naturæ beneficio fecundâ, faciliq; venâ ditatus innumera venustè, lepidèq; protulit: ejusque ingenii monumenta tum solutâ oratione, eloquentiâ, & eruditione referta, tum lyricâ suavitate ornatissima in Academia Reaccensorum Panormitana, cui nomen dedit, semper cum plausu excepta: ideoque eximium literatorum, ac Principum amorem promeruit. Et sicuti ingenuâ morum lenitate, præcipuâ circa Deum, Deiparamque Religionem, & virtutum omnium concentu Panormi Concives omnes allicuit; ita etiam extra Regni limites Exterorum, eruditione illustrium, animos sibi familiares, armonicæ Poësis lenocinio, devinxit. Librorum edendorum pro Regia jurisdictione tuenda fuit Censor, à D. Joanne Ramondetta Magnæ Regiæ Curiæ Præsidente electus, cui gratissimus fuit. Decessit tandem Panormi 5. Augusti anno 1686. non sine literatorum dolore. Hujusce laudes recensent P. Joannes Evangelista Panormitanus in anagram. pag. 154. Balthasar Pisanus in Poës. par. 2. pag. 157. & in armoniis serial. pag. 142. Augustinus Oldoinus in Athenæo Ligustico pag. 550. Josephus Galeanus in Musis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 349. D. Vincentius Auria in epistola ad lectorem in calce par. 1. Poës. ejusdem Joannis Baptistæ, & Paulus Ortalis in relatione familiæ Dentis pag. 36. Edidit Italicè

Poësie Liriche. Panormi apud Buam, & Camagnam 1670. in 12. quarum magna pars fuit recusa in opere infra notato, nempe:

Poësie liriche Parte prima. Panormi apud Petrum de Isola 1678. in 8.

Poësie sacre, & morali Parte seconda. Ibid. apud eundem 1678. in 8.

Vernaculâ linguâ edidit

Canzoni Siciliane. In Musis Siculis par. 1. tom. 2. Panormi apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

Li quereli Amurusi di Battillu Ecloga Pasturali. Ibidem apud Thomam Romulum 1685. in 8. sub nomine Joann. Bap. Basilis.

La luntanza di Battillu Ecloga Piscatoria. Ibidem apud D. Cyllenium Hesperium 1684. in 8. sub eodem nomine. Hæc autem Ecloghæ, unâ cum aliis duabus recusæ sunt, hoc adjecto titulo:

Il Battillo Poema Buccolico. Ibid. apud Petrum Coppolam 1686. in 12. cui eruditissimas addere observationes D. Octavius Bellia Baro Ca-

memi, D. Gutterra à Valle Baro Vallis aureæ & D. Vinc. Auria Panormitani, de quibus suis in locis.

I Trionfi dell' Innocenza riportate dal gloriosissimo Patriarca de' Monaci S. Benedetto nell'avvolgersi tra le spine Dialogo. Panormi apud D. Cyllenium Hesperium 1685. in 4. suppressio nomine.

Extant præterea nostri Jo: Baptistæ Argumenta ad Poema Heroicum Josephi Galeani inscriptum: *Il Pelagio*, editum Panormi apud Didacum Buam, & Petrum Camagnam 1670. in 8.

Inedita reliquit hæc alia:

Poësie Tragiche, & Drammatiche.

Discorsi Accademici.

JOANNES BAPTISTA LARTIUS Netinus, Philosophiæ, Medicinæ, & Jurisprudentiæ Doctor eximius: vir eruditione, solidâq; doctrinâ excultissimus. Claruit anno 1590. quo in lucem emisit

De Perfectionibus humanæ mentis librum unum, ad Illustriss. & Reverendiss. Dom. D. Simonem de Aragona S. R. E. Cardinalem amplissimum. Venetiis apud Nicolaum Moretum 1590. in 4.

JOANNES BAPTISTA MACARELLUS Panormitanus Poeta, & Academicus Accensus Panormi. Obiit Panormi circa annum 1571. ut ex Antonino Alfano, Bartholomæo Bonanno, & Leonardo Orlandino colligitur, qui in *Poës. Accensorum lib. 1. pag. 10. 78. & 131.* ejus mortem deplorantes, Joannem Baptistam laudant. Edidit Italicè

Rime. in libro: *Rime dell' Accademia degli Accesi di Palermo.* Panormi apud Matthæum Maidam 1571. in 8.

JOANNES BAPTISTA MIGNIA Panormitanus Sacerdos, Sacre Theologiæ Doctor; historicâ eruditione, & gravioribus disciplinis instructus claruit anno 1632. quo scripsit Italicè

Compendiosa Relatione della Nobilissima Famiglia del Bosco, Casa del Regno di Sicilia, da che fè cambio dell' antichissimo, e proprio cognome di Ventimiglia in quel del Bosco. m. s. in fol. Vidi in Bibliotheca D. Josephi de Bosco Catholicæ Principis. Hoc opus citat Augustinus Inveges in *Appar. tom. 3. annal. Panormi pag. 44.*

JOANNES BAPTISTA NICOLOSIUS Paternionensis Sacerdos, Sacre Theologiæ Doctor, & Geographus præstantissimus. Natus 14. Octobris anno 1610. literasq; amplexus, ob ingenii perspicui nitorem, primò Sacre Theologiæ lauream obtinuit: inde eloquentiæ vi, ac omnimodâ eruditione instructus enituit. Linguam Italâm, Latinam, Hispanam, Gallicam, & Theutonicam egregiè calluit. Consilio plurimum valuit; & in rebus agendis eximiâ dexteritate excelluit; nam singulari prudentiâ munitus, res maximâ sedulitate aggredi, & feliciter absolvere consuevit. A veritatis tramite animum nunquam deflexit; ideoque amicis, Principibusq; vitis eâ libertate res aperiebat, vel scriptis tradebat, ut nunquam simulatione verum occultare permiserit. Ideoq; iis sibi commendatis, vel disciplinis imbundis susceptis, nil illi antiquius fuit, quàm tria hæc altè cordibus imprimere, nempe: Dei cultû: pro-

proprii nominis æstimationem; amoremque veritatis. Hinc ipsius veritatis amore versutias, & calumniarum insultus robusto, constantiq; pectore non semel sustinuit. Animi sui candor egregius liquidò inter alios innotuit Sigisfinundo Chisio S. R. E. Cardinali, & Jo: Baptistæ Burghefio Sulmonis Principi, qui ejusdem præclara merita, vitæq; integritatem, innumeris argumentis probatam, summâ dilectione complexi sunt. Morum suavitate, modestiâ, ac beneficentiâ, æstimationem, amoremque omnium promeruit. Ejus ardor in Deum, religio in sacras ædes, charitas in proximos mirabiliter effulsere. In pauperes liberalis, verbo, & exemplo amicos, Magnatesque ad eleemosynas erogandas extimulabat. Conscientiæ recessus numquam gravi labe fœdavit. Acerrimus odiorum, simulationis, adulationisq; hostis fuit. Diuturnis morbis vexatus, patientiam mirabiliter expolivit; ac, etsi durissimè excruciat, numquam in ore querulam admisit notulam; sed ea tantummodo ingeminabat verba: *si adhuc sum necessarius non recuso laborem: vel, fiat voluntas tua.* Mathematicas disciplinas ardentissimè complexus, ex his Geographicum studium unicè dilexit; ideoque, eâ animi contentione illi mentis vires admovit, ut brevi temporis intervallo, hac in facultate, literarum omnium calculo, principatum obtinuerit. Hanc verò disciplinam aliis, præsertim viris principibus summo cum plausu Romæ docuit. Anno 1652. à Sacra Congregatione de Propaganda Fide electus est, ut Sacri Evangelii præconibus totum Orbem in plures, magnasque tabulas descriptum oculis obiceret, quod omninò sacris expeditionibus pernecessarium decreverat: ideoque Nicolosius intra sesquianni limites in decem tabulas, magnitudine admirabiles, totum Orbem distributum exhibuit: ab elegantia, & exacta descriptione à peritissimis Geographicis laudum præconiis commendatas. Alexandri VII. Pontificis meruit encomia, cum enim Raymundo Capisucchio, tunc Sacri Palatii Magistro, alloqueretur, hæc habuit de Nicolosio. *Sanè doctus ipse est & pius. cui respondit Capisucchius: quin immò Pater Sancte doctissimus, & quâ maximè docilis, affabilisque.* Ac iterum alia de Geographia subortâ discerendi occasione, cum nescio quis, quædam in hac facultate versatum extolleret, respondit Alexander: *Plures quidem huic circa proximâ notitiæ sunt; verum Nicolosius longè in Theorica, & Praxi excelluit.* Clemens item IX. anno 1667. Nicolosii studium Geographicum demiratus, eidem Nicolosio ait: *ipse quidem opus dignum perfecit, ac multum Respublica eidem debere profitendam est, summè enim utile est, & Nobis acceptissimum.* In eandem sententiam abiit Leopoldus Imp. alique viri sapientiâ, & eruditione præstantes, apud quos maximâ doctrinæ opinione valuit. Amicos nobilitate, moribus, doctrinâque præclaros sibi delegit; inter quos Magnates nonnulli refulsere: & in aula Romana Cardinales non paucos, ac Rotæ Auditores: & in diffitis etiâ regionibus Dynastas inclytos amicitia vinculis sibi devinctos habuit: nec inter ipsos ultimi

recensendi Badensis familiz viri Principes, quibus omnibus summum, sincerumque amorem devovit; eorumque gratiâ, eximiâ alacritate difficillima aggressus est. Sed etsi Dynastarum patrocinium, & venerationem sibi cōparasset, ac facili negotio ad primaritas dignitates aditum sibi refferatum vidisset; semper ambitionis stimulos neglexit; & majora, quàm promeruisset à Deo se accepisse prædicabat. In Germania aliquando profectus in aula Ferdinandi Maximiliani Badensium Principis Oeconomum egit. Romæ in Basilica Liberiana, sive S. Mariæ Majoris pro Burghefiorum Sacello Capellanus fuit. Tandem multos ante annos jam ad mortem paratus, inter sacras allocutiones, & ferventissimis virtutum argumentis, erga Deum, ac Deiparam ejus Patronam editis, obiit Romæ 19. Januarii 1670. & in memorata Liberiana Basilica sepultus, jam ab anno 1663. sibi paratæ, traditus fuit; ibique hoc legitur epitaphium, quod ipsemet sibi inscripserat.

*Joannis Baptistæ Nicolosi
Servi indigni, & Capellani
Virginis Sanctissimæ
Lipsana hic jacent.*

*Anima ad Deum rediit XIX. Januarii Anni
M. DC. LXX.*

Hujus vita extat in ejus libro inscripto: *Hercules Siculus*: ipsius etiam meminit Michael Antonius Baudrand tom. 2. *Geograph.* pag. 446. & Vincenrius Coronellus in indice *Auctorum in Atlante Veneto.* Edidit

Herculem Siculum, sive studium Geographicum. Tomum Primum. Romæ typis Michaelis Herculis 1670. in fol.

Tomum Secundum continētē tabulas, sive descriptiones Geographicas. Ibid. apud eundem 1671. in fol. Italicè

Gnida allo studio Geografico composta in gratia di coloro, che desiderano essere instruiti di quelle parti della Cosmografia, le quali si presuppongono dal Geografo. Romæ apud Vitale Mascardum 1662. in 4.

La Teorica del Globo terrestre. Ibid. apud Manelfum Manelfi 1642. in 12.

Scriptit etiam alia non dum edita: nempè

Orbis descriptionem in decē magnas tabulas distributam, ac in aula S. C. de Propaganda Fide expositam.

Ecclesiastica ditionis descriptionem in magna tabula Alexandro VII. oblatam: adjecto libello m. s. ad ejusdem intelligentiam.

Regni Neapolitani descriptionem Leopoldo I. Imperatori oblatam: addito item libello facilitatis gratiâ: quam tercio perfecit, ac tribus illius Regni Proregibus successivè obtulit, nempè Comitibus Castrilli, Pignorandæ, & Card. Aragonio. Quibus addi potest alia, quasi ad umbilicum perducta, cum Hispaniæ descriptione: hisque omnibus regulam addidit, Meridianâ mobilē dictam, & ab ipso inventore Nicolosiam, quâ omnia in tabulis contenta facillimè reperiuntur.

Tabulas quinque Geographicas.

Alexandrum Magnum, sine Q. Curtium notis Geographicis locorum, & Provinciarum, de quibus in Alexandri vita loquitur, elucidatum.

Sex

Sex primos libros Methamorphoseos Onidii notis Geographicis illustratos.

Italicè

L'Arteglaria, e la ragione dell' Architettura militare, o sia fortificatione moderna.

La Sergentaria, o sia disciplina militare.

Interessi de' Regnanti d'Europa, e dell' Asia, e Religione degli Africani.

Ragnaglio del viaggio di Germania fatto dall'Autore in compagnia del Sereniss. Principe Ferdinando Massimiliano di Baden, communicato per diverse Lettere al Sereniss. Principe Cardinale Rinaldo d'Este.

Informatione dello stato antico, e presente della Sereniss. Casa di Baden.

Notitia della Persona, e stato del Seren. Principe Hermann di Baden.

Notitia della Persona, e stato del Ser. Sig. Principe Gustavo Adolfo.

Consulta data all' Ill. & Excell. Sig. D. Paulo Giordano Orsino Duca di Bracciano sopra la descrizione fatta dell' Inferiore Etruria.

Risposta data all' Em. Sig. Cardinale Fabio Chigi, dopo Alessandro VII. sopra il sito de' Triburiani, e del Concilio Triburiense.

Le Contrarie Passioni.)

L' Amore del sangue.)

La Gatta.)

La Regia.)

Comedie.

Poemi.

Scripsit tandem, Opuscula quædam Arithmetica, & nonnulla alia, quæ omnia m. ss. asservantur Romæ apud Joannem Baptist. Nicolosium ejus nepotem.

JOANNES BAPTISTA PAGANUS Hyccarensis Tertii Ordinis S. Francisci, natus an. 1644. adolescens Ord. institutum amplexus est. Eminentis studiorum spatii Doctoris, ac Magistri lauream obtinuit. Amœniores coluit literas; ideoque Orator, & Poeta eximius in Reacensorum Academia Panormitana recensitus inclarnit. Severioribus facultatibus egregiè instructus, has aliis non sine laude explanavit. Philosophiam præsertim Panormi sodales suos, ac Patavii scholasticam Theologiam docuit. Ibi etiam per annos viginti Philosophiam tum Ordinis junioribus, tum exteris tradidit; è cujus schola doctissimi prodire, qui in publico illius Urbis lyceo scholasticas scientias docuere. Mathematicas quoque disciplinas, & Astronomicam facultatem insigniter callet. Hinc doctrinâ clarus, magnâ æstimatione prosequutus effulget. Fuit à secretis Bonaventuræ Guglieri totius Ordinis Generalis: & dum hæc typis consignantur anno 1707. vivit. Florentæ adhuc ætate edidit Italicè

Lo Sprone della Virtù, cioè l'utile che si cava dalle lingue maldicenti discorso Accademico. Panormi apud Petrum de Isola 1671. in 12.

Prælo paravit

De Cyclo Paschali Tractatum.

Dissertationem de Cyclo Paschali pro Calendarii Gregoriani correctione.

JOANNES BAPTISTA PANORMITANUS Ordinis Capuccinorum, vir pietate, & doctrinâ insignis; suppresso nomine edidit Italicè, ut poe-

ticis numeris cordium affectus excitaret,

Orticello serrato, aperto solo à Dio, in cui si trova un frutto, che pasce l' Univerfo, coltivato per onor della Purissima Concezione di Maria. Panormi apud Jo: Bap. Aiccaidum 1703. in 8.

JOANNES BAPTISTA PILUS Panormitanus Clericus Regularis, nobilissimo ortus genere, patre D. Vincentio Pilò Marchione Marinci, & Capacii Comite, ac Julia Bononia matre, lucis usutam accepit anno 1611. A teneris annis non obscura præbuit futuræ sanctitatis indicia. Ad pietatis enim studia pronus erumpentes vividissimæ naturæ motus cilicii, ac pœnitentiis cohibuit; & inter corpusculi cruciatus innocentie cædorem intemeratum servavit. Duodecimum ætatis annum agens Regulari Ordini nomen dedit; enq; à proposita vitæ ratione haud dimovere potuerunt, nec ægritudo, quâ in tyrocinio fuit aggressus; nec matris preces, & oblectamenta: ideoque solemnia emisit vota 24. Februarii anno 1627. Etli nimia corporis imbecillitate donatus, attamen nervosa animi firmitate, regularis observantiæ labores ferventissimè amplexus est, & ad eminentissimum vitæ fastigium animi vires admovit. Hinc egregiis ditatus virtutibus, mirum in modum, omnibus venerabilis, refulsit. Nil illi suavius quàm humilitatis abjectiones, ac corporis divexationes. Orationis studio addictus, sæpius magnâ lacrymarum profusione Christi Domini cruciatus meditabatur; eoque sensu, ut ad solum passionis Dominicæ verbum, cor mirabiliter confossus in lacrymas erumperet. In Regulari disciplina excolenda exactissimus: in observandis paupertatis legibus insignis; solitudinis, & cubiculi amantissimus, ac patientiâ clarus fuit. Virginali puritatem usque ad supremam vitæ lineam intemeratam servavit, cujus candor eximius vel etiam in vultu elucebat. Dei, ac proximorum amore mirum in modum æstuavit: ideoq; anno 1630. in Lombardiæ Provincia grassante pestilentia, ut aliorum obsequio vitam dicaret, enixè efflagitavit, ut ea in regione delatus, morbo affectis ministraret; & ut facilius facultatem obtineret ad hoc voto se adstrinxit: sed denegatâ ab Ordinis Generali facultate, eximio viro non desuere fervidæ voluntatis promerita. In recolenda Deipara singularis, ad cujus amoris officia incendenda mirificè profuit consuetudo cum P. D. Francisco Olympio Cl. Reg. ejusdem Virginis studiosissimo. Obedientiâ admirabilis, ideoque scrupulorum angustiis excruciat, ad solius superioris nutum conquiescebat. Et ut omnia verbo absolvam, Sanctos Patres, qui Eremum admirandis vitæ gestis illustrarunt, laudabiliter æmulatus est. Hinc nòdum trigesimum ætatis annum attigerat, cum satis idoneum, ut alios sanctis moribus informaret, arbitrati Patres domus Panormitanæ S. Josephi, anno 1638. comuni omnium calculo tyronum Magistrum elegerunt, ac ætatis dispensationem à Sacra Cardinalium Congregatione negotiis Regularium preposita impetrarunt; nondum enim annos ad minus necessarios juxta Clementis VIII. Constitutio-

tionem expleverat. Munus, etsi cunctis humilitatis nervis oblitteret, ex obedientia suscepit: & mirā prudentiā, sanctisque documentis sibi commendatos ad eximiam vitæ sanctimoniam direxit, summo cum Ordinis commodo. Denum numeris omnibus absolutus annum agens 33. decessit Panormi in domo S. Josephi 13. Februarii 1642. magno cum omnium dolore. Hujusce viri cum laude scripsere Josephus Silos in *hisor. Cler. Regul. par. 3. lib. 3. pag. 73. & lib. 12. pag. 594.* Franciscus Maria Magius de *sacris Cæmonis tom. 1. opusc. 3. pag. 226.* & Philippus Setajolus in *hisor. Catalunie par. 2. in epist. ad lectorem, & pag. 154.* extat & ipsius vita in ejus libro posthumo Italicè scripto, cui titulus:

L'Eremo Sacro, ò vero Vite de'Santi, e Beati Eremiti, col modo di allontanarsi l'anima dal Mondo, & viver Romita al suo Dio tra le Piaghe del Crocifisso. Panormi apud Didacum Buam 1661. in 4.

JOANNES BAPTISTA PROVENZANUS Drepanitanus Tertii Ordinis S. Francisci, Patrio genere ortus, adolescens Ordinis insignia assequutus est. Literarum studiis dicatus, doctrinā apprime insignitus claruit. Theologicā Magistri laureā donatus, inter egregios Theologos cooperatus est: & Sacrorum Canonum eruditione ornatus: quibus & politiores literas innexuit. Ecclesiastes insignis conciones habuit magno cum auditorum fructu; & morum integritate conspicuus, regularis disciplinæ zelo æstuvavit. Hinc summam promeruit æstimationem; ac Paulus Æmilius Sfondratus S. R. E. Cardinalis, Gregorii XIV. nepos, in suum Theologum delegit. Ad totius Ordinis fastigium Generalis munere evectus est 9. Junii 1601. & iterum ad eandem dignitatem assumptus 25. Maii 1613. Dum Ordinē laudabiliter gubernabat anno 1614. 11. Aprilis Romæ vivere desiit, relictis sanctissimæ vitæ exemplis. Tanto viro à Paulo V. Pontif. Max. Vicarii Apostolici titulo, substitutus est usque ad generalia comitiā proximè celebranda, P. Sanctorus Pecorella Siculus Salemitanus, vir morum innocentia, ac vitæ sanctimoniā insignis, qui Prior perpetuus constitutus est in Cænobio S. Pauli ad Arenulā, quod ipse anno 1619. pro fratribus Siculis excitavit, ac ex bulla Pauli V. Siculæ Provinciæ adscriptum, & ab Innocentio XII. confirmatum; nunc sub patrocinio Regum Hispaniæ, ex privilegio Philippi IV. Catholici Regis, claret: in eoque multi gravioribus scientiis, & regulari observantiā celebres effluere. De Joanne Baptista Provenzano Rocchus Pirrus not. *Ecll. Mazar. pag. 551.* qui perperam Provinciale obisse tradit: Franciscus Bordonus in *Chronol. Tertii Ord. cap. 25. num. 2. & 6. & c. 13. num. 49. & 51.* Silvester Mantolycus in *Mari Oceano pag. 261.* Leonardus Orlandinus in *discrip. Drepani pag. 52.* Vincentius Nobilis in *Thesauro abscondito cap. 23. pag. 780.* & Joannes Maria Vernon in *annal. Tertii Ordinis par. 1. pag. 30.* ubi Provenzanum cum Joanne Antonio Brando confundisse animadverti supra, de Brando agens pag. 319. Edidit

Statuta Generalia, sive decreta Fratrum Tertii Ordinis S. Francisci. Rhegii apud Flavium, & Flaminium Bartholi 1601. in 4.

JOANNES BAPTISTA ROMANUS COLUMNA Nobilis Panormitanus, Resuttanæ Baro: poeticis numeris, vernaculā linguā editis, eximiam pietatem patefecit: in explicandis enim ferventissimis animi affectibus admirabilis sese prodidit. Hinc religionis studio, aliisque animi, ac naturæ dotibus egregiis sui venerationē excitavit. Obiit Panormi circa annum 1640. Ipsum laudat Josephus Galeanus in *Musis Siculis par. 4. pag. 3.* Siculā linguā scripsit

La Nenia della Beatissima Vergine, quando addormentava il suo benedetto Figlio Gesù Cristo Bambino. Panormi apud Rosellum 1630. in 8. Ibidem sæpius recusa.

La Strada dell' Inferno delle Donne vane in ottava rima Siciliana. Ibidem apud eundem 1639. in 8. Sub nomine Vincentii Romani ejus filii.

Canti Spirituali in lingua Siciliana sopra alcuni Misterii della B. Vergine, e Cristo Nostro Signore. Ibidem typis Decii Cyrilli 1635. in 8. suppresso nomine: inde harum cantionum selectiores recusa, apposito auctoris nomine, hoc titulo: *Canzoni Spirituali in lingua Siciliana di Cristo Nostro Signore, e Maria Vergine.* Ibid. apud Josephum Bisagnium 1651. in 12. & apud Petrum Coppolā 1665. in 12. in hujus editionis principio Auctoris elogium invenies à Vincenzo Auria editum.

Canzoni Siciliane Sacre. In *Musis Siculis par. 4.* Ibidem apud Josephum Bisagnium 1653. in 12.

JOANNES BAPTISTA ROMANUS COLUMNA nobilis Messanensis Juris utriusque Doctor, ac sedulus causarum Patronus. Doctrinā insignitus in Messanensi Academia tractatum de Fendis publicè explanavit. Nonnullos Jurisprudentiæ honores obtinuit; fuit etenim Urbis Messanensis perpetuus Advocatus, & ordinarius Assessor. Messanæ quoque in Regiæ Siculæ foro Fisci Patronus, & Archimāditæ Assessor. In Straticoti Messanensis Tribunali Judicem egit, & Straticoti vices gessit, Pluries in nonnullis causis loco Magnæ Regiæ Curia, Regii Patrimonii, & Tribunalis Sacræ Regiæ Conscientiæ Iudex constitutus; aliæque assequutus est. Graviori Jurisprudentiæ facultati amceniores literas innexuit, præsertim Poësis, ac eloquentiæ studia; ideoque in Messanensis Officiinæ Academia, & Panormitana Reaccensorum adscriptus, persæpè ingenii monumenta cum literatorum laude exposuit. Exinde immutata rerum facie, inter belli turbines involutus, anno 1678. relictā patriā nonnullas Italiæ urbes profugus periiit, & in Veneto foro Advocatum egit. Nūc Romæ vivit dum hæc scribimus anno 1707. apud Sacram Rotam causarum Patronum. Ipsum laudant Placidus Reina in *hisor. Messanæ par. 2. pag. 515.* & Angelus Matthæus Bonfantes in libro: *Cigno provocato pag. 30.* Edidit Italicè

Poesie. in libro inscripto: *Poesie Volgari degli Accademici della Fucina Parte Seconda.* Messanæ apud hæredes Brex 1658. in 12. & in libro: *Duello delle Muse Trattenimento IV.* Neapoli typis Andrea Collicchia 1671. in 4.

La

La Fede di Zangla Oratorio nella Solemnità della festa della Sacra Lettera scritta dalla Gloriosa Vergine Maria a i Messinesi. Panormitypis Nicolai Bua 1659. in 8.

La Sensualità depressa oratorio. Messanz apud Amicum, & Jurem 1662. in 4.

La Luna eclissata Ode Pindarica in lode dall' Ecc. Frà D. Gregorio Caraffi Priore della Roccella, Generale delle Galere di Malta. Ibidem apud eundem 1658. in 4.

La Mummertina Colomba discorso augurico con avvertimenti politici. Messanz apud Matthæum la Rocca 1676. in 8.

La Sicilia ammiratrice, Oratione Panegirica. Ibidem apud eundem 1676. in 8.

Parte Prima della Congiura de i Ministri del Re di Spagna contro la Città di Messina Racconto Istórico. Messanz apud Matthæum la Rocca 1676. in 4.

Parte Seconda. Ibidem apud eundem 1676. in 4.

Parte Terza. apud eundem 1677. in 4.

Sed ex Decreto Sacre Cōgregationis Indicis 18. Junii 1680. hoc opus proscriptum: cui etiam respondit Franciscus Strada in libro: la Clemenza Reale. Panormi apud Petrū Coppolā 1682. in fol. Edit etiam

Allegationes Criminales contra Fiscum. Panormi, & Messanz 1656. & 1658. in fol.

Le nominales etiam *Allegationes* editas Romæ quoru editionem nescio: & alia supresso nomine. Scripsit etiam

Considerationes legales p̄is Animadversionibus Politicis exorantis ad exclusionem perduellionis, & lassa Majestatis criminis. in fol.

Apologem: Juris, & Facti adversus disceptationes Fiscales D. Ignatii Gyllois Catanensis. in fol. Italicè

406 *Messanz abbatia di i Francesi sotto il governo del Marchese il Duca del: Figliu: l'anno 1673.* in fol.

Cerberus incatenato Risposta Apologetica. in fol.

407 *Messanz d' Affari Politici, e Precetti Morali con notizie storiche.* in fol.

408 *Li quattro Elementi della Giurisprudenza tradotti in lingua Italiana.* in fol.

Messanz Primogenita della Fede, e Chiave dell' Italia. in fol.

409 *Il Profeto del Regio Erario nella Scala Franca di Messina.* in fol.

JOANNES BAPTISTA LA ROSA Panormitanus Patrio ordine natus anno 1552. Sacerdos, Juris utriusq; Doctor, & Prothonotarius Apostolicus. Ob eximia promerita, quibus ornatus refulgit, multa in Ecclesiastico ordine obtinuit; fuit etenim Canonicus, Decanus, ac Thesaurarius Majoris Panormitanæ Ecclesiæ, Judex Synodalis, & Curie Archiepiscopalis Panormi Fisci Patronus. Vir apprime doctus, eruditione clarus, & in historiis versatissimus. In propugnandis Patriæ Privilegiis, & Ecclesiæ juribus imperterrito pectore semper apparuit: ideoq; veluti Pater Patriæ, ac sedatus custos demiratus. Obiit Panormi 30. Nov. moris 1637. & in Sacello S. Andreæ in Ecclesia S. Nicolai de Calcia sepultus est, in cujus sepulchro è marmore hæc legitur inscriptio.

D. Joanni Baptista la Rosa, & Spatafora Patrio Panormitano Decano, Canonico, & Thesaurario Metropolitana Panormitana, Viro illibata veracitatis ad tuenda Ecclesiæ Fura, & ceterum bonum publicum strenuo, Abbas D. Marcus Gezio Magister Capellanus, Oeconomus Apostolicus Regius, heres sui benevolentissimo, immortalis amoris, & doloris monumentum posuit. Obiit pridie Kalendas Decembris M. DC. XXXVII. ætatis LXXXV.

Ipsam laudant Franciscus Baronius in *Sicula nobilitatis Amphiteatro*, & Rocchus Pirrus not. Eccles. Panorm. pag. 207. & 209. Edidit Italicè

Discorso, e Traditione per l'Imagie della Gloriosissima Vergine Maria Madre di Dio, la quale si ritrova nella Metropolitana Chiesa di Palermo. Panormi apud Ioannem Antonium de Francis 1597. in 4.

Ipsius etiam servantur aliqua Volumina m. ss. in Thesaurio Panormitanæ Ecclesiæ de rebus ad Ecclesiam, Urbemque Panormi pertinentibus. Ac librum etiam m. s. in 4. de eisdem rebus in Archivio Montis Pietatis Panormi.

JOANNES BAPTISTA RUBEUS, alius à Joanne Baptista Rubeo Januense, de quo Michael Justinianus de *Script. Ligur.* pag. 343. & Augustinus Oldoinus in *Atheno Ligustico* pag. 333. Prodiit noster Siculus ex oppido Militelli Vallis Nettis: Medicus, ac Philosophus fuit doctissimus. Clauit circa annum 1560. Hujus filius Joannes Rubens Baro Nicchiaræ inter nobiles Leontinos adscriptus est: ideoque non immerito conjectamus, medicâ facultate familiâ extulisse suam. Ipsum laudat Petrus Carrera in *epigramm. lib. 3.* pag. 130. Edidit

Physicam. Panormi apud Jo: Bapt. Maidam 1559. in 8.

JOANNES BAPTISTA DE SEPTIMO Panormitanus ex nobili familia Panormitana, etsi nothus, in lucem editus est. Perperâ à Philadelpho Mauro in *hist. SS. Alphii, Philadelphi, & Cyrini lib. 1. cap. 10.* pag. 72. inter illustres Leontinos recensitus. Panormitanum fuisse Joannis Baptistæ gentiles testantur; quod ipsemet publicè fatebatur, ex Angelico Aprosio, sub nomine Joannis Petri Jacobi Villani in libro: *Visiera alzata* pag. 115. id ipsum prodit idem Aprosius in *indice fautorum Bibliothecæ Aprosianæ* pag. 39. Joannes Maria Amatus in *notis ad orationem secundam pro studiis Collegii Panormitani* num. 50. & Vincentius Auria in *elegiis m. ss. literatorum Panormi.* Ne dum armis, quàm literis illustris, in Germaniam profectus, ibi Martis studia amplexus est, & ob eximiam animi fortitudinem Vexilliferi, ac Militum Ducis munere cohonestatus effulgit: ibique à Ferdinando III. Cæsare Comes Palatinus electus est. In Italiam regressus amœniores literas egregiè coluit. Hinc Venetiis ubi diu vixit, inter Incognitos Academicos adscriptus, cultissimis, lepidisque ingenii monumentis literatorum amorem assequutus est; & præstantiorum virorum benevolentiam sibi conciliavit: hos inter collocandi Ioannes Franciscus Lauredanus, Petrus Michael, Cyrus de Pers, Michael Angelus Torcilianus, alii-

atque multi literarum gloriâ effulgentes. Apud Franciscum Estensem Mutinæ Ducem aliquando vixit, cui gratissimus fuit, & ipsius à secretis. Claruit anno 1650. Angelicus Aprosius loco cit. nimium severe censoriâ virgulâ Joannem Baptistam notat; virum etenim inscium vocat; additque carminum librum, & Enonein infra notatos, sub Joannis Baptistæ nomine editos, Petri Michaelis lucubrationes esse. At Angelicum, virum etsi clarissimum, in his, qui de nostro Joanne Baptista scripsit, ab aliquo ipsius amulo forsân deceptum puto: nisi dicas, in opusculum Angelici, post decennium ab ejus morte editum, aliqua ab alienâ manu immixta ex maledicendi libidine. Ex his enim quæ hætenus scripsi apertissimè liquet, Joannem literis instructissimum claruisse: quibus addo aliorum testimonia: ipsum etenim celebrat laudatus Petrus Michael in libro: *Benda di Cupido par. 2. pag. 214.* & in epistolis datis ad Michaelen Angelum Torcilianum in libro ejusdem Torcilianiani, cui titulus: *Eco Cortese par. 1. pag. 32. & 42.* Idem Torcilianus in Epistola ad librum inscriptum: *Favole Boscareccie di Pietro Michiele*, hæc de Joanne Baptista scripsit: *Acciò poi che l'opera compiuta in tutte le sue parti rimanga, ho procurato, ch'essa alla luce, accompagnata dagli argomenti del Sig. D. Gio: Battista Settimo, Cavaliere d'ugual preggio nell'armi, e nelle lettere. Son ben note à Vostra Eccellenza le conditioni di questo soggetto; poiche da quel saggio Poetico, pubblicato i mesi addietro non senza applauso, & ammiratione del secolo, quasi dal calzare condotto dall'Aquila à Mensi, harrà potuto conoscere, quanto riguardevole sia la Rhodope, che lo porta; onde per non dimostrarmi soverchio interessato nelle sue glorie, tralascio di què registrarle.* Hæc oculatus testis Torcilianus. Demum Clemens Barrera apud Scipionem Glarianum (sub hujus nominis Larva idemmet Angelicus Aprosius latet) in libro inscripto: *Scudo di Rinaldo cap. 31. pag. 233.* Joannem Baptistam emeritis laudibus exornat. Edidit Italicè

Poesie. Venetiis apud Guerilios 1642. in 12
Enone, & altre Poesie. Ibid. apud Franc. Valvasensem 1644. in 12.

Epitalamio nelle gloriose Nozze dell'Illustriss. & Eccellentiss. Signori D. Costanza Orsino, e D. Carlo Carafa Signore della Casa, Duca d'Andria. Neapolit typis Camilli Cavalli 1649. in 8.

Novella Settima, & Ottava in libro inscripto: *Cento Novelle Amoroze de i Signori Accademici Incogniti. Parte seconda.* Venetiis apud Guerilios 1651. in 4.

Argomenti alle Favole Boscareccie di Pietro Michiele. Ibid. apud eosdem 1643. in 12.

JOANNES BAPTISTA SIDOTI Panormitanus Sacerdos, præstantissimo ingenio munitus à teneris unguiculis literarum studia complexus est; & gravioribus disciplinis addictus in Panormitano Collegio Societatis Jesu Theologiæ laureâ donatus. Adolescens Majoris Panormitanæ Ecclesiæ Vivandarius, ut vocant, electus est. Iuri Cæsareo, ac Pontificio etiam operam dedit, & Romam delatus Doctoris insignia obtinuit:

Biblioth Sicula Tom. I.

ibique causarum patrocinio eximias ingenii doctes, doctrinamque præclaram laudabiliter patefecit; & in pertractandis magni momenti negotiis dexteritatem. Hinc præcellentes illius Urbis viros in sui æstimationem traxit. Florentes adhuc ætate à Thoma Maria Ferrario, statim ac in Cardinalium Collegium anno 1695. fuit cooptatus, in suum Auditorem delectus est. Severioribus scientiis, amœniores etiam literas tum solutâ oratione, tum poeticâ dulcedine insigniter devinxit, quibus elegantissimo ingenio se instructum demonstravit. Demum anno 1702. Carolo Thomæ Maillard de Tournon Patriarchæ Antiocheno additus est cū aliis Apostolicus Missionarius in expeditione Sinensi: ideoq; summa itineris incommoda in Sanctæ Sedis obsequium aggressus, dum hæc typis traduntur anno 1707. in Sinensi Vinca impègrè desudat. Ipsum laudat Marius Reiranus in poemate inscripto: *Il Rogiero in Sicilia, Cant. 10. Stanz. 61. pag. 277.* Hujus quoq; meminit laudatus Maillard in *Relatione itineris sui* pag. 7. Edidit

Orationem habitam in Sacello Quirinali coram SS. D. N. Innocentio XII. Pontifice Maximo die S. Joannis Apost. & Evangelis. Romæ ex typographia Joannis Jacobi Komarek 1693. in 4.

JOANNES BAPTISTA SPINOLA nobilis Cephaladesis, Juris utriusque Doctor, & Poeta insignis; natus 9. Januarii 1609. eximiam ingenii sui felicitatem amœniores literæ maximè probaverunt. Inter Academicos Messanenses in Regia Sicilia fuit adscriptus: & in nobilium Messanensium ordinè cooptatus. Decessit Cephalæ 22. Junii anno 1643. Ipsum laudat Vincentius Auria in *hist. Cephalædita cap. 9. pag. 70.* Edidit Italicè

Il Belvedere Idillio favoloso. Messanæ apud hæredes Petri Breç 1632. in 12.

Scripsit & alia multa, quæ immaturâ morte præventus non absolvit: inter hæc

Il Rogiero Rappresentatione Tragi-mari-satirico-mica, quam ab inventione, artificio, stylique elegantia plurimum laudat Auria citatus.

JOANNES BAPTISTA VALDINA filius notus D. Caroli Valdina, Principis Valdina, ac Rocchæ Marchionis: natus in oppido Rocchæ circa annum 1644. ac literarum studiis admotus, Juris utriusque Lauream accepit. Politiores etiâ literas coluit, & in Messanensi Officinâ Academia recensitus inclaruit. Cū hæreditario jure titulis, aliisque familiæ bonis successisset, paulò post Messanæ decessit 13. Decembris an. 1695. Edidit Italicè

Il Cannocchiale Siciliano, Oratione funebre per la morte di D. Gio: Ventimiglia Cavalier della Stella: ut etiam

Quanto sia fallace la speranza di trovar felicità nella cognitione delle buone discipline; e quanto vana quella di acquistar gloria nel possesso della medesima, e delle belle lettere discorso. Extant in *Prosis Academicis Officina lib. 1.* Monteleoni apud Dominicum Ferrum 1667. in 4.

JOANNES BAPTISTA VALLEGIUS Panormitanus, à teneris annis literarum studiis inge-

nii excellentiam devovit; magnâque mentis felicitate Philosophiam, Theologiam, ac Jurisprudentiam didicit: ideoque in his omnibus, cum egregia doctrinæ laude, Doctoris insignia obtinuit. Inde Regii Patrimonii negotiis addictus, in eodem à Rationibus fuit: & tum ob eximiam peritiam in pertractandis magni momenti rebus, tum ob morum integritatem à Siciliæ Moderatoribus, ac supremis Tribunalis Regii Patrimonii Ministris magnâ æstimatione prosequutus est; Ideoq; jam senescente, ut animi quietem assequeretur, ex eo munere, sese eripere curavit; at numquam ejus præces admisit, ne tanto viro destitueretur Regis Patrimonium: sed tantummodo illi permissum, ut Ecclesiasticæ militiæ nomen daret, & Sacerdotio insignitus eodem munere fungeretur. Inter Fori negotiis graviora nunquam studia, & politiorum literarum vigilias intermisit: suiq; ingenii monumenta solutâ oratione, numerisque lyricis alligata in Reaccensorum Academia Panormitana semper cum laude excepta. Uberi eruditionis copiâ locupletatus refulsit: ideoque Literatis gratissimus vixit. Obiit Panormi 18. Aprilis anno 1673. & in Ecclesia S. Mariæ de Monte Carmelo sepultus est. Ejus laudes habes apud D. Alphonsum Salvum in *prosis* pag. 134. Jo: Baptistam de Judice in *carm. par.* 1. pag. 93. 394. 401. & 406. Iosephum Galeanum in *lyricis carm.* pag. 97. & in *Musis Siculis* p. 2. tom. primo pag. 369. Angelum Matthæum Bonfantè in libro: *Cigno provocato* pag. 98. Edidit

L'eloggio Poema Buccolico in lingua Sicilianz, con l'osservationi del medesimo Autore. Panormi apud Buam 1660. in 4. sub anagrammatico nomine D. Aloylii Galtoni, e Bavalotta.

Discorso à favore dell'Acqua fredda, con alcune Rime. Ibidem apud eundem 1664. in 4.

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis* tom. 1. par. 2. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. sub nomine Jo: Baptistæ Silvagii, & iterum Panormi apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12. sub nomine Jo: Baptistæ Hernandez Vallegio.

JOANNES BAPTISTA VIZZARI Messanenensis Ordinis Minimorum S. Francisci Paulensis, vir muneribus, ac literis clarus. Lector Jubilatus, & in Messanenſi Lyceo studiorum Regens: Messanenſis Provinciæ Definitor, & inde Provincialis anno 1672. Sacram eloquentiam professus, magno cum plausu conciones quadragesimales habuit pluries Messanæ, & alibi. Obiit circa annum 1700. Messanæ. Edidit Italicè

Il Cielo di S. Chiesa, il cui primo mobile è il Principe degli Apostoli S. Pietro, quattro altre Sfere i SS. Martiri Cirilla, Donato, Eugenio, e Concordio, & il fermamento stellato le Sacrate Reliquie de'Santi. Panegirico in lode de'Medesimi Santi recitato nella Chiesa Collegiata di S. Pietro di Modica. Neapoli apud Novellum de Bonis 1689. in 4.

La Regata de'Secoli Panegirico per le glorie della dolcissima Lettera scritta dalla Vergine SS. a' Messinesi. Messanæ apud Dominicum Costâ 1693. in 4.

La Felice Vittoria riportata sopra il Mondo, e vano piacere dalle nobilissime Signore D. Felice, e D. Vittoria

Turingo de Bonfiglio, recitata nel monacato delle medesime. Messanæ apud eundem 1697. in 4.

Geneologia della Casa Turingo de Bonfiglio. m. s. servatur apud Principem Condorò.

JOANNES BERNARDINUS NOCETUS Messanæ natus 22. Junii anno 1635. parentibus exteris, nempe Fulvio Noceto Florentiâ oriundo, licet in Parmensi Urbe ortum habuerit, ac Livia de Rosis nobili Romana. Joannis Bernardini Genitor Fulvius clarissimam traxit originem ex Comitibus Nocetis, qui in Lunigiana Provincia, & valle Macræ inter Etruriæ, & Galliæ Cisalpinæ regiones, plurium Oppidorum dominatu libero potiti sunt, inter quæ recensentur *Ripola, le Tavernelle, Taponico, la Vela, Varano, Rocca Sigillina*, unâ cum ejus Comitatu, *Terra Bagnonis*, ac etiam *Civitas Pontremolensis*. Anno 1460. præclarissima Familia hæc Reipublicæ Florentinæ aggregata dignoscitur, atque in eâ viri floruerunt tam armis, quàm literis percelebres; & signanter tres in Secretarii Status munere trium Summorum Pontificum ministeriis addicti, nimirum Nicolai V. Sixti IV. & Clementis VII. quibus addendus est Comes Petrus Franciscus, à Francisco Primo Galliarum Rege Cubicularii sui, & Oratoris in Italiam dignitate insigniter auctus. Cætera hujus perlucidæ prosapiæ omitto monumenta, ne instituti mei excedam limites; ideoque lectores remitto ad Historicos Guicciardinum, Ammiratum, Adrianum, aliosque; atque ad authenticas tabulas, pro suæ nobilitatis vetustate fundanda, Messanæ anno 1637. constructas, cum Fulvius prædictus (postquam ea in Urbe uti Sereniss. Ferdinandi Cardinalis Infantis Hispaniarum Procurator Generalis domicilium fixerat) inter Nobiles Messanenſes cooptatus, atque ad munia in ordine Nobilium subeunda habilis effectus est. Vix Joannes Bernardinus quartæ ætatis annum attigerat, cum Romam delatus, sub Avunculi Mutii de Rosis directione, tunc unius ex duodecim Prælatiſ Signaturæ Votantibus, exinde in Regno Neapolitano Theanenſis Episcopi, literarum studia amplexus est: ac præstantissimo ingenio instructus, gravioribus disciplinis seipsum abundè locupletavit. Hinc anno 1653. Romæ Jurisprudentiæ laureâ donatus claudit; ac statim à laudato Mutio ejus Avunculo Theanum accersitus, anno ætatis suæ 18. ab eodem Generalis Vicarius Theanenſis Ecclesiæ constitutus est. Mense Decembris 1658. ad paternorum bonorum nanciscendam curam Messanam rediit; inde anno 1660. Panormum adiit, ubi cum Joanne Valdina Principe Valdinæ, Marchione Roccæ, arctissimæ amicitie nexum contraxit. Anno 1670. Archidiaconus Messanenſis Ecclesiæ electus est à Clemente X. Pont. Max., cui planè ipsius promerita innotuerant; antequam enim ad Pontificiæ sedis fastigium ascenderet, haud exiguo cordis affectu Joannem Bernardinum dilexerat. A præfato claræ memoriæ Joanne Valdinæ Principe, testamentariæ ipsius voluntatis Executor destinatus, anno ab ejusdem Principis obitu, nempe 1693. Panormi iterum advenit, ut hæc-

hereditarias opes, piis operibus mancipatas, recuperaret, ac plurima super eis exorta litigia componeret. Honorificentissimo diplomate anno 1697. ab Innocentio XII. Pontifice, Prælati domestici honore insignitus est. Ad Valdina Præfatum pro Nobilibus à Trinacria sub ejus Familæ cognomentia assumendi lege, ab eodem Principe institutum, fuit Joannes Bernardinus primo loco nominatus. Ipse verò in hac dignitate Marcellum Cremonam, ex sorore nepotem, in Romana Curia clari tunc nominis Advocatū, juxta sibi attributam à Testatore facultatem, ac Sanctæ Apostolicæ Sedis accedente beneplacito, substituit anno 1699. Inter litium molestias pro hereditatis prædictæ tuitione involutus, & à variis persæpè animi mœroribus abstractus, nunquam tamen literarum studia neglexit, omniumque scientiarum genera apprime excoluit: ac insigni doctrinâ, & omnigenâ eruditione instructissimus semper effulsit. In amœniores etiam literas mirificè pronus, sui opinionem excitavit, & quotidie adauxit. Hinc in Officinæ Academiæ adscriptus, poetica, & oratoria ingenii monumenta summa cum laude protulit: ac tum in Sicilia, tum Romæ Literatos omnes in sui commendationem accendit. Musas enim Latias, & Etruscas ab adolescentia propitias habuit, quibus adhuc, ætate, curisque ingentibus gravatus, gratissimus vivit. Eloquentiæ leges insigniter calleret: atque in scribendis epistolis, non tantum Italico, & Latino, sed etiam Hispanico, & Gallico idiomate, styli cultu, ac dictionis elegantia excellere, doctiores ultrò fatentur. Vivit nunc Panormi vir undique egregius ab eximia doctrina, morum elegantia, aliisque animi dotibus veneratus. Plura scripsit, verumtamen moderatissime sentiens de se ipso: nunquam induci potuit ad suas typis committendū lucubrationes, detecto in eis nomine, præter paucissimas, quæ inter Officinæ Academicorū poetica scripta adnumerantur. Nonnulla autem sub aliorum larva, sive suppleto auctoris nomine, prodire. Quæ verò palam apparent, hæc sunt:

In honorem S. Philippi Nerii Rhythmus. Romæ ex typographia hæred. Josephi Vannaccii 1703. in fol. & in 4. In cujus calce hæc perleguntur, nempe. *Cum ad manus cujusdam Alumni S. Philippi Nerii hic Rhythmus à Doctissimo, & Religiosissimo viro Joanne Bernardino ex Comitibus de Nocetis Sanctissimi Domini Nostri Prælati Domestico, una cum Antiphona, & Oratione compositus, pervenisset, & magno hominum plausu fuisset exceptus, iccirco dignus visus est, qui vel inscio Authore, ad excitandam, augendamque in eundem Sanctum omnium pietatem, luce publicâ frueretur.* Idem postea Rhythmus pluribus in locis denuò impressus, & præsertim Neapoli, & Venetiis, ab ipsomet Noceto Auctore mendis, quæ in impressionibus Romæ, & alibi efformatis irreperunt, expurgatus, atque à se Italicis carminibus etiam Paraphrasticè, metro endecasyllabo concinnatus, prodiit Panormi ex Typographia Dominici Cortesii 1705. in fol. Quia verò Rhythmus idem Bononiæ ab

ignoto Auctore in italicum sermonem poeticâ, & laudabili paraphrasi, octosyllabo metro translatus, in lucem prodixit Romæ 1706. typis Buagni, illum Nocetus novâ æqualis metri paraphrasi Italicâ exornare voluit, quæ sub prælo est impressa Cortesii typographia.

Melodramma cum insertione Rhythmici in honorem S. Philippi Nerii. Panormi apud eundem Cortesium 1706. in 8.

Italicè

Rime. in libro: *Duello delle Muse, & vero Trattamentum Carnevaleschi degli Accademici della Fucina Trattenimento Terzo.* Neapoli apud Andream Colicchiam 1670. in 4.

Dogmi di Amore, e di Dolore, insegnati al genere umano da un Monte di durissimo marmo, spezzatosi nella Morte del Redentore Crocifisso, e contemplati nel Monte medesimo, dedicato alla SS. Trinità, situato sopra la Città di Gaeta, da S. Filippo Neri nella sua prima giovanezza. Meditatione Poetica. Panormi Typis Dominici Cortesii 1707. in 4.

Amicis instantibus alia in lucem emittet, nempe *Rhythmicum latinum.*

Carmina, & Rhythmos varios.

Italicè

Tragedia Sacra sopra il Martirio de' SS. Placido, e Compagni.

Poesie diverse. Quibus carmina latina, & Etrusca addet Comitis Francisci Noceti Fratris, de quo in Operis appendice.

Sermoni Sacri.

Discorsi Accademici.

Appendice, & Emendatione del Rimario di Girolamo Ruscelli, sì nell'aggiunta di molte voci mancanti, sì ancora ne i difetti, ed errori commessi dal medesimo Ruscelli circa le Rime tronche, e le voci sdrucciole.

Ponderazioni intorno ad essenziali circostanze nello stile Epistolare Italiano, per le proporzioni de' Vocaboli, con alcune formole di Lettere, istruzione circa il Titolario, e suoi annessi, ed osservazioni sopra la varietà dello stile ne i linguaggi Italiano, Latino, Spagnuolo, e Francese.

Riflessioni circa il Cerimoniale de' Vescovi nelle Sacre Funzioni alla presenza di uno, & più Cardinali.

Discorsi varii Apologetici.

Avvertimenti circa il fare con savia provvidenza le testamentarie disposizioni, specialmente in beneficio dell' Anima. Quibus Allegationes nonnullas juridicas laudati Præfatis Marcelli olim Cremonæ, nunc Valdina, ejus Nepotis, intericiet.

Orazioni preparatorie, e ringraziatorie per la Messa, e Comunione, adattate alle Feste correnti del Signore, della Beatiss. Vergine, e de i Santi, spiegate in lingua Latina, e Italiana. Con un discorso intorno alla brevità & lunghezza nella celebrazione del Sacrosanto Sacrificio dell' Altare.

Notizia delle lodevolissime azioni del Venerabile Servo di Dio Giuseppe Filingeri Sacerdote Palermitano, Figlio Primogenito del Principe di Santa Flavia. Tandem alia nonnulla meditatur, quæ vitâ superstitie scribere curabit; præsertim

Astronomicas observationes, & defensionem contra irrisiones gravium Auctorum circa Astrologiam, cum ali-

aliquâ methodo, ut ab ea utilitas prudenter extrahatur, & in nimiam credulitatem non labatur.

JOANNES BONAJUTUS Siculus æques incertę patrię, vir eruditione, & in rebus agendis dexteritate insignis. Claruit an. 1610. Edidit Hispano idiomate

Discurso para asseguirar el Reyno de Sicilia, y Alcertimieto a su Magestad para la Reforma de la Milicia a si de a cavallo, como de a pié en el Reyno de Sicilia, sin detrimento del Patrimonio Real. Prodiit anno 1614. in 4. sine loci & typographi nomine.

JOANNES BONASERA Panormitanus Poeta, clarissimus: Poeticâ venâ dives, quęcumq; in votis habebat, insigni facilitate omnia mirabiliter numeris alligata concinnabat. Musica nonnulla instrumenta peritissimè pertractare consuevit, & ad cordarum sonum dulciter cantabat: hinc harum rerum lenocinio vitę suppetias ab amicis ultra recipiebat. Demum in morbum lapsus diuturnum, cum utramque facultatem exercere hand posset, mœnore affectus obiit Panormi circa annum 1600. Ipsam laudant Vincentius de Joanne in *Panormo Restaurata lib. 2.* & Josephus Galeanus in *Musis Siculis par. 1. pag. 158.* ubi ejus ingenii extant vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Buam, & Portanuovam 1645. in 12. & iterum apud Josephum Bilagium 1661. in 12.

JOANNES BONONIA nobilis Panormitanus, Francisci Bononia Cephale, & Capacis Baronis filius, quarto loco genitus. Familię claritatem literarum splendore præclarior illustravit: nam gravioribus disciplinis admotus in Parisiensi lyceo, ibi Baccalaurei manus exercuit, exinde Sacre Theologię lauream assequutus est. Theologię doctrinâ mirum in modum instructus, & in sacrarum literarum, Sanctorumque Patrum libris versatissimus effulsit. Hinc merito ad nonnullos honorum gradus evectus est; florebat enim ætate in Majori Panormitana Ecclesia fuit Subcantor; inde in eadem Ecclesia Canonicus anno 1545. Thesaurarius, & tandem anno 1551. Archidiaconus. Petro Tagliavir Archiepiscopo Panormitano gratissimus, ab ipso in suum Generalem Vicarium delectus est. Carolus etiam V. Imperator eximiam æstimationem, quâ Joannem prosequutus est, non obscurè significavit, nam Capellani sui munere insignitum voluit. Anno 1544. SS. Trinitatis Delix Priorem constituit. Anno 1556. Abbatia S. Angeli de Brolo cohonestavit cum fructibus sedis vacantis: ac annuis, pinguisque pensionibus è mensa Episcopali Paſtensi, & Mazarenſi educendis magnificentissimè donavit. Virtutibus, meritisque clarus decessit Panormi 22. Maii anno 1564. ex Roccho Pirro lib. 4. de *Abbatibus* pag. 85. at ex libris defunctorum Ecclesię Panormitanę 20. Junii 1564. & in eadem Ecclesia sepultus est. De eo etiam idem Pirrus in *not. Eccl. Panorm.* pag. 206. & 208. & *not. Eccl. Mazar.* pag. 573. Bernardinus Bononia in *descript. familię Bononię* pag. 35. Aubertus Miræus in *Biblioth. tom. 2. cap. 63. pag. 56.* Edidit

Compendium dialectices totum artis usum dilucidè

tradens. Lovanii ex officina Bartholomæi Cravt 1550. in 8.

De æterna Dei Prædestinatione, & Reprobatione ex scripturis, & Patrum attestacionibus de promptam sententiam. Ibidem apud Antonium Mariam Bergague 1554 in 8.

JOANNES BRANCACCIUS Nobilis Panormitanus natus 15. Octobris anno 1673. à teneris annis literarum studia amplexus est, & emisso Philosophię curriculo se totum Jurisprudentię tradidit. Doctoris laureâ insignitus, ac doctrinâ egregiè instructus, causarum patrocinium non sine laude feliciter egit. Præstantissimi ingenii dotes gravioribus aliis disciplinis admovit, & amœnioribus etiam literis expolivit: hinc omnigenę, ac singularis eruditionis copiâ refertissimus mirum in modum locupletatus effulsit. Memoriarum vi celeberrimus undique inclatuit: ipsius etenim facultatis præcepta sedulò perscrutatus, eam animi contentione hujusce artis excellentiam sibi comparavit, ut admirationi sit omnibus: plura enim centena nomina semel audita, statim fidelissimè repetit, ne dum eodem ordine prolata, verum etiam inverso, & interpositione adjecta, ut libuerit. Ex innumeris Cæsarei, ac Pontificii juris legibus statim ac nomines unam, sine hæsitacione ubi inveniendam, quibus concordandam extemplo innuet: ideoque tum in Sicilia, tum extra Regni limites sui admirationem excitavit. Anagrammatum artificio excellit, græcisque literis, satis munitus effulget. Morum suavitate, ingenio, doctrinâ, & eruditione insigniter ornatus, omnibus gratissimus floret, & honorum gradus latè promeretur. Nec silentio involvam, quod de literato Orbe benevenerentissimus, ejus operâ hæc Sicula Bibliotheca evulgatur. Vivit vir egregius studiis impensè dicatus, & sui opinionem in dies adauget. Laudatur ab Auctore operis, cui titulus: *Galleria di Minerva tom. 4. par. 11. p. 224.* à Vincentio Auria in *Sicilia Inventrice cap. 11. §. 3. pag. 50.* & in *meis ad ipsam observationibus pag. 170.* & 194. in *Actis Eruditorum Lipsiæ Mens. Februarii Anno 1703. pag. 65. ad 68.* & in *Monumentis Gallicis Trevolcianis ann. 1702. mense Martii pag. 172.* & *in mense Junii an. 1706. à pag. 933. ad 941.* Edidit

Artem Memoria vindicatam. Panormi typis Josephi Gramignani 1702. in 12. quam Acta Lipsiæ citata non immerito celebrant.

Anagrammata Numeralia Purissima, quibus non solum Caroli II. Hispaniarum Regis absque sobole mors, & Serenissimi Philippi de Borbon legitima successio: verum etiam dies, mensis, & annus, quo ille mortuus, & hic Monarcha Hispaniarum futurus demonstratur. Ibidem apud eundem 1700. in fol. Hæc recudere curavi in opusculo meo inscripto: *Il Trionfo Palermitano nella solenne Acclamazione del Cattolico Re delle Spagne, & di Sicilia Filippo V.* Panormi typis Felicis Marini 1700. in 4.

Prælo parat multa ingeniosissima, & præsertim Uberrimum Artis Memoria Tractatum tribus distinctum libris; quorum Primus quidquid ad eruditionem tam sacram, quam profanam pertinet, indicabit;

capit: libellum etiam de naturali memoria fovenda, ex selectissimorum Medicorum mente excerptum sup-
pedicabit. Secundus Artis precepta fusissimè expro-
met; & ita ut quilibet sine doctore illa, ex semetipso
percipiat, atque experiatur. Tercius praxim, sive
expeditam methodum Artis applicandæ in omnibus
scientiis, artibusque liberalibus patefaciet.

Opus sanè à toto orbe literato desideratissimum:
quidquid hujus Artis calumniatores insulse dic-
cant, in quorum confusione verba, quæ in A-
ctis Lipsiensibus loc. cit. pag. 68. leguntur, tran-
scribere non gravabor. Ipsemet quidem Auctor
Præ-Nobilissimus Artem tam divinam latius hic non
persequitur: quia verò eam nemini invidere cupit, id-
circo præ manibus jam habet uberrimum tractatum,
in quo omnia, quæ ab aliis obscuritatem affectanti-
bus hausit, methodo expedita, atque ad singulorum
captum accommodata proponet, multa utilissima, ac
jucundissima, de quibus majores, ne cogitaverant,
adjiciet, ut ita longissimam illi vitam apprecari debeat-
mus, quo libro hoc proficuo literatam Rempublicam
beari queat. Ita de nostro Joanne, deque ejus
Arte illi eruditissimi Viri non immeritò loquun-
tur.

JOANNES BURGIIUS Calatajeronensis, vir sa-
nè clarissimus, & in ecclesiastico ordine sat notus.
Patritio exortus genere, antequam clericali mili-
tiz nomen dedisset, medicâ facultate excelluit;
immo inter ævi sui Medicos primas obtinuit. Do-
ctrinâ ornatissimus Principum estimationem, ac
laudiam præconia assequutus est. Patritii munere
(Juratum vocant) Calatejeronem pluries guber-
navit: anno 1446. ibidem Syndicum egit, coque
anno ab ipsa urbe Orator missus ad Alphonsum
Regem in Cætaræ degentem, ab eodem multa in sui,
ac patriæ beneficium obtinuit. Ibi cum Alphon-
sus graviter egrotasset, medicâ Joannis ope saluti
restitutus est. Hinc ecclesiastico habitu insignitus
plura ab ipso in grâti animi argumētum accepit,
& Abbas Novæ Lucis electus est. Eo instante à
Nicolao V. Pont. Max. Sipontinus Antistes con-
stitutus fuit anno 1449. 12. Aprilis. Primum
Sipontinum, exinde Manfredoniæ Archiepisco-
pum vocat Rocchus Pirrus not. Eccl. Panor. pag.
168. at Manfredoniæ Archiepiscopatus idem est
ac Sipontinus; sedes enim Sipontina in novam
Manfredoniæ urbem fuit translata, cum Manfre-
dus Siciliæ Rex ob aeris inclementiam novam, ac
propinquam urbem Manfredoniæ, à se appella-
tam, ædificasset, & Sipontinis in habitandam de-
disset anno 1258. ex Joanne Antonio Summonte
Histor. Neapolit. tom. 2. lib. 2. p. 148. 149. & 156.
Ferdinando Ughello Italiae Sacrae tom. 7. & clariss.
Pompeo Sarnello in Chronolog. Episcop. & Archiep.
Sipontinorum p. 215. Ex facultate Calixti III. anno
1456. plures Sanctorum Reliquias, præsertim
ossis frustulum è manu S. Jacobi Majoris Aposto-
li; Calatajeronensium Patroni, è Sipontina ipsa
potheca abstulit, & ad Cives suos transmisit, quas
Nicolaus Monteneus, sive Monsleo Archidiaconus
Garganicus, exinde Syracusanus Canonicus
anno 1457. ad ipsos, detulit. Cum Sipontinam
Ecclesiam laudabiliter rexisset, anno 1464. ex

Pirro not. Eccl. Panor. pag. 168. & not. Eccl. Ma-
zar. pag. 514. sive anno 1458. ex Ughello cit. pag.
1167. & Sarnello etiam citato pag. 301. 25. Ja-
nuarii, Ferdinandi Regis Neapolitani precibus,
ad Episcopalem Mazariensis Ecclesiæ sedem trās-
fertur, & Abbatia S. Annæ de Portella, sive de
Scalis cohonestatus est. Anno 1465. in Genera-
libus Regni Comitibus Orator electus est ad Joan-
nem Siciliæ Regem, apud Terraconam in Hispa-
nia tunc agentem, ut Regni Capitula, & decreta
regiâ auctoritate sanciret: & ab eodem Rege ho-
noricè exceptus, omnia ex voto feliciter obti-
nuit: ac nonnulla in Ecclesiæ suæ commodum, &
pro Calatajeronensibus, Netinis, ac Mazariensi-
bus accepit. Bassarioni Cardinali Nicæno gratif-
simus fuit, qui Abbatibus suis in Sicilia præfecit,
ac vices suas præbuit. Paulo II. Pontifici etiam
acceptissimus vixit, cui graviter egrotanti sanita-
tem restituit, ac à mortis limine revocavit: ideo-
que ab eodem anno 1467. ad Archiepiscopalem
Panormi Ecclesiam evectus est, quam virtutum,
ac doctrinæ splendore illustravit, Supremum vite
diem sibi instare præsenties Calatajeronem adiit,
ut in dulcissimæ patriæ sinu vitam absolveret; ibi-
que decessit 16. Januarii 1469. & in majoris il-
lius urbis Ecclesia sepultus fuit. At excursis 84.
annis, cum Joannes Vega Siciliæ Prorex an. 1553.
nimis humilem tanti Præfulis sepulchrum ani-
madvertisset, jussit, ut ipsius cadaver effossum, ac
integrum adinventum, in elegantiorum tumulum
collocaretur, cui hæc addita fuit inscriptio.

Illustrissimo, ac Reverendissimo Joanni Burgio
Episcopo Sipontino, Mazarenfi, & tandem
Archiepiscopo Panormitano,
Suorum Temporum toto ferè Orbe celeberrimo,
Calathajeronensi ornameto
D. Vespasianus Bonanno, Franciscus Rizzari,
Franciscus Monteleone, ac Nicolaus de Monardo
Anno MDXXXIII.

Civitatis Patres, antiquitatum non immemores
Tumbam hanc instaurare fecerunt.
Naturæ cessit anno MCCCCXLVI.

Sed mendum in annorum nota irrepsit; obiit e-
nim Joannes non anno 1446. sed anno 1469. ut
supra innui. De eo Rocchus Pirrus locis citatis,
& not. Eccl. Syrac. pag. 233. Vincentius Auria
in Chronolog. Archiep. Panorm. in fine histor. Cruci-
fixi Panormit. pag. 207. Joannes Jacobus Adria in
topographia Mazariæ, Vinc. Littara de rebus Netinis
pag. 123. qui Jacobum vocat, Ughellus cit. pag.
1166. qui primum Salentinum Episcopum, mox
Sipontinum, inde Mazariensem Episcopum enun-
ciat: id ipsum habent Pompeus Sarnellus in Chro-
nolog. cit. pag. 298. & seq. Petrus Paulus Morret-
ta de Calatagirono cap. 11. pag. 41. (qui de eo
quoque cap. 12. pag. 53.) & eruditissimus Prof-
per Mandosius in libro: Theatrum in quo maximo-
rum Christiani Orbis Pontificum Archiatros specta-
dos exhibet pag. 118. Sed advertendum Salentinâ,
seu potius Selinuntinam Ecclesiam, eandem esse
ac Mazarensem; Selinus etenim Urbs antiquissi-
ma ex Adria, & aliorum sententia floruit ubi nunc
Mazara; sed verius alii alibi constitunt, nempe in
loco

loco ubi everſæ urbis rudera ſpectantur, quam Terram Pulicorum vocant. Conſule Thomam Fazellum de *Rebus Siculis dec. 1. lib. 6. cap. 4. pag. 148. & ſeq.* & Philippum Cluverium *Sicilia Antiquæ lib. 1. cap. 18. pag. 225.* Hinc Joannes priorem Eccleſiæ Sipontinæ, exinde Mazarenſis & tandem Panormitanæ præfuit. Adverte etiam, Ughellum, Sarnellum, & Mandosium ſcripſiſſe, à Joanne Vega Siciliæ Prorege Burgium in patria urbe ſepultum; inde anno 1543. in honeſtiori tumulo conditum: at ſcribendum, Burgium deſunctum, ac ſepultum anno 1469. Vegam verò meliorem ſepulchrum decreviſſe poſt annos 84. non anno 1543. ut habet vitioſa inſcriptio apud Pirrum *not. Eccl. Pan. pag. 169.* Mandosium cit. & Hieronymum Ragulam in *Sicilia Biblioth. veter. pag. 150.* (hic etiam annum mortis in epitaphio exſcripſit 1466. pro 1446. ut verè in inſcriptione mendosè legitur.) ſed anno 1553. ut tradit teſtis oculatus Gregorius de Auguſtino in *ſupplemento m. s. ad Fazellum in fine;* & rectè; Vega enim ab anno 1547. ad annum 1557. Siciliæ præfuit ex Pitro in *Chronologia Regum Siciliae pag. 111.* Antonino Amico in *Chronolog. Proregum Siciliae pag. 23. & 24.* & Vinc. Auria in *hiſt. Chronolog. Proregum Siciliae à pag. 40. ad 44.* Multa de re medica ſcripſit, ac Mandosius citatus *pag. 119.* olim ſe vidiffè teſtatur apud Franciſcum Falabellam, S. Severinæ Archiepiſcopum, olim Romæ degentem ingens opus m. s. noſtri Joannis, cui titulus:

Secreta veriſſima ad varios curandos morbos. In hujus voluminis calce ſummarium Vitæ Joannis extabat ab Anonymo auctore exaratum.

JOANNES DE CAMPO Nobilis Panormitanus Poeta eximius: eruditione, ac multiplici doctrinâ excultus claruit. Floruit circa annū 1570. Ipſum laudat Joannes Guidiccioneus in *epiſt. ad Antonium Minturnum inter epiſtolas XIII. Virorum Illuſtr. pag. 91.* ubi arctiſſimis amicitie vinculis cum Hieronymo conjunctum ſe vixiſſe tradit. Scripſit Italicè

Rime. Sed temporis injuriâ periire. Aliqua ipſius carmina habes in Antonii Minturni laudem, in Minturni carminibus *pag. 74.* & in libro: *Rime di diverſi Belli Spiriti della Città di Palermo in morte della Signora Lauretta Serra, e Frias.* Panormi 1572. in 8.

JOANNES CARROZZA Meſſanenſis Philoſophiæ, & Medicinæ Doctor eximius, natus 8. Junii 1678. literarum ſtudiis ingenium devovens, humaniores literas, ac Philoſophiam cum laude didicit. Sed dum ad alia properabat, à domeſticis curis abſtractus ſtudia intermiſit. Exaſto bienio medicam facultatem aggreſſus eſt ſub celeberrimi Dominici la Scala diſciplina. At eo Deſuncto, proprio ingenio duce, ac doctore, doctrinam de morbis, ac de febribus, & chemicam artem didicit. Medicus Civitatis S. Lucie electus, ibi triennio medicam opem egrotis eâ felicitate attulit, ut ex quatuor millia incolarū, aliorumq; ex propinquis oppidis, ſolū ſexagenaria mulier extrema clauſerit. Meſſanam regreſſus anno 1702. ac doctrinâ, & omnigenâ eruditione apprimè in-

ſtructus publicas propugnavit theſes, hoc titulo editas: *Concluſio univerſalis, ideſt de omni ſcibili.* Meſſanæ typis Vincentii de Amico 1702. in 4. Ludovicus Alexander Borbonius Tolofanorum Comes, cui hanc concluſionem nuncupavit, Dominum Leonardum Medicum Gallum miſit, ut in literaria, ac publica concertatione argumenta obiceret; at ea in diſputatione ampliſſimam mentem omnium ſcientiarum capacem omnibus patefecit. Vivit nunc vir eximius doctrinâ ingenio, & eruditione inſtructiſſimus, gravioribus ſtudiis inſigniter addiſtus; & vel aliis ſcientias tradat, vel ægrotis medicam adhibeat curam, ſui opinionem excitat; ac mores Philoſopho dignas ſervare curat. Edidit

Contra vulgò-ſcientias acquiſitas per diſciplinam opuſculum. Rothomæ typis Leonardi Simonelli 1702. in 4.

Anthropologiam. Tomum Primum, in quo facilior, & utilior medendi Theoria, & Praxis palam ſit abſque Eleſtuariis, Conſectionibus, Lohoc, Tabellis, Syruppis, Zulep, Rob, Apozematis, Saccharis, Catharticiſ, Sternutatoriis, Maſſicatoriis, Epithematibus, Sacculis, Veſicantibus, Phlebotomia, tandem ſine quibusdam Decoſtis, Vinis medicatis, Emplaſtris &c. Meſſanæ apud Dominicum Coſtam 1704. in 4. In lucem emittet hæc alia:

De Vita, Tomum I.

De rerum initiis, Tomum I.

Galenii quærelam contra Galeniſtas.

Præcepta moralia.

JOANNES CASTAGNA Panormitanus Juriconſultus doctrinâ excultiſſimus, & eximius cauſarum patronus. Ob egregiam jurisprudentiæ eruditionem, quâ inſtructus abundè claruit, ad Judicis gradum anno 1615. fuit meritò evectus in Magnæ Regiæ Curie ſubſelliis. Regii Conſiliarii honore cohoneſtatus vixit. Regiarum Triremium Siciliæ, & Hiſpaniæ Auditor Generalis per annos quindecim, & Pauperum Advocatus electus effulſit. Floruit anno 1626. Edidit

Traſtatum de beneficio deducto ne egeat, ſive Quæſtiones utiles, & practicabiles, ſeu aurea notabilia de iis, qui non tenentur ultra quod facere poſſunt iuxta eorum qualitatem. Panormi apud Joann. Baptiſtam Maringum 1626. in fol. & Romæ typis Nicolai Angeli Tinaffii 1659. in fol.

JOANNES CRISPUS Drepanitanus, Philoſophus, ac Medicus doctiſſimus; inter excellentiores ætatis ſuæ Medicos non immeritò recenſitus claruit anno 1630. Ipſum laudat Franciſcus Valcaſſar in *oratione funebri pro Antonio Criſpo ejus filio pag. 23.* Scripſit

De Aquis Thermalibus compoſitiones, quas edidit Antonius Criſpus in libro: *de ſſ. Coſmæ, & Damiani Thermalibus Aquis.* Drepani apud Joſephum Barberam 1684. in 4.

IOANNES DIES Catanenſis Poeta; vernaculâ linguâ multa cecinit, & ex Petro Carrera in *hiſt. Catane vol. 2. lib. 2. pag. 240. & 358. & lib. 3. pag. 571.* Scripſit

Martirio di S. Agata in Rima Siciliana. Meſſanæ 1499. in 8.

Idem

Idem Cartera cit. pag. 574. aliud opus de S. Agatha scriptum innuit.

IOANNES DOMINICUS BALLUS Panormitanus, Fabii Balli filius, de quo suo loco, Juris utriusque Doctor eximius, causarum patrociniū egit summa cum laude: inde Clericali militia adscriptus, Sacerdotio fuit insignitus. Poësi claruit; ideoque Latinā, Etruscā, ac vernaculā linguā magna cum ingenii vividissimi commendatione cecinit, ut testatur Josephus Galeanus in *Musis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 381.* ibique extant Siculis numeris

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum Ibid. apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

IOANNES DOMINICUS CANDELA ex oppido S. Philadelphi Societatis Jesu, natus anno 1541. Societati nomen dedit anno 1563. in eaque non modò Theologus fuit eximius, verum etiam concionatoris gloriā mirificè claruit: per annos enim viginti Ecclesiastem magno cum fructu egit. Prudentiā insignis Collegium Panormitanum, Messanenſe, ac Syracusanum, & domum Panormitanam Professorum gubernavit. Societatis tyrones instruxit: ac tandem Siculam Provinciam moderatus est. Magna cum probitatis fama decessit Catanæ 24. Augusti 1606. Hujus meminere Antonius Possevinus in *appar. sacro tom. 2. pag. 168.* Bibliotheca Soc. Jesu pag. 439. Philippus Labbæus in *Chronolog. Pinacotheca script. Soc. Jesu anno 1606. pag. 315.* & Dominicus Albertus in *hist. Sicula Soc. Jesu lib. 4. cap. 14. pag. 376. 377. lib. 5. cap. 1. pag. 423. & lib. 6. cap. 1. pag. 552.* Edidit Italicè

Del Bene della Verginità discorsi XIV. Panormi apud Jo: Bap. Maringum 1599. in 4.

Dello stato della Verginità. Ibid. apud eundem 1599. in 4.

De Costumi delle Vergini. Ib. apud eundem 1599. in 4. Hæc recusi Moguntia 1613. in 8. ex Augustino Fontana in *Biblioth. legali pag. 181.*

IOANNES DOMINICUS CARDULLUS Messanenſis, edidit Italicè

Teriaca di Andromaco. Messanæ apud Petrum Bream 1637. in 4.

IOANNES DOMINICUS DE CAVALLARIS Panormitanus ex Francisco Strada in *suis quietationibus pag. 15.* Messanenſis ex Vincentio Ferrarotto de officio, & præm. Straticoti pag. 7. & Petro Ansalonio de sua familia pag. 259. at verè Randatiensis, & ductā vxore Marianā Bellone, Joannis Andreæ Mercurii Messanenſis, S. R. E. Cardinalis, & Archiepiscopi Messanenſis ex sorore nepote, inter Messanenſes ascitus, ut ex Vincentio Auria in *histor. Chronolog. Proregum Sicilia pag. 299.* patet. Randatiensem etiam fuisse tradit Joannes Franciscus de Castillo decif. 125. nu. 31. Jurisprudenciæ laureā insignitus à doctrina effulſit, inter celebres causarum patronos recensitus. Literarum studio impensè addictus vixit, cui omnia temporis spatia, quæ à negotiis supererant, maguo animi ardore concedebat. In historiis, ac nonnullis scientiis insigniter versatus inclaruit: at Græcam, & Gallicam linguā perfectè

calluit. Hinc meritò honoribus nonnullis cohonestatus effulſit; fuit etenim pluries Messanæ Judex, ubi Straticoti vices tenuit: ibique eo justitiæ zelo præfuit, ut bannitos, fontesque ab urbis finibus maximo labore penitus eliminaverit. Ideoque ad eminentiora vocatus, pluries Magnæ Regiæ Curia electus est Judex: in Regii Patrimonii foro Fisci Patronus: Regni Sicilia Deputatus: & tandem, concurrentibus doctissimis Jurisconsultis, ob eximias ipsius virtutes, ac insignem viri integritatem aliis prælatus, ad Præsidis dignitatem in Regii Patrimoni Senatu erectus est. Vir sanè integerrimus, morumque probitate clarissimus: ideoque apud Sicilia Moderatores, & Regni Dynastas magnā æstimatione valuit; ac per maximā veneratione ab omnibus prosequutus cinituit. Panormi decessit 25. Martii anno 1590. relicta insigni integritatis famâ: hinc paupertatis incommoda cum virtutum exemplo, non bonorum copiam ad posteros transmisit. Hujusce ornatissimi viri meminere præter auctores supra relatos, Placidus Samperins in *Iconologia M.V. lib. 1. pag. 103.* Andreas Marchesius in libro: *Parlamenti di Sicilia pag. 381.* Ferrarottus cit. etiam pag. 26. & 134. Ansalonius cit. Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ Præsidem falsò scripsit, cum Regio Patrimonio præfuisse liquidò constet. Strada verò cit. in Prætorio Panormitano Judicem sedisse ait: at ambiguitate deceptum scimus; Perotta enim de Cavallariis Judex in Panormitani Prætorii Foro eluxit. Vide etiam de Joanne Dominico Testes receptos Panormi 21. Junii 1602. per Magnam Regiam Curiam, instante Josepho de Cavallaris ejus filio; ubi quæ jam de Joanne Dominico scripsimus testantur viri omni exceptione majores, inter quos Archiepiscopus Panormitanus Didacus de Hajedo, Franciscus de Bosco Misilinerii Dux, Vincentius Bononia Marchio Marinei, alique. Horum testium exemplar vidi apud D. Franciscum de Cavallaris Jurisconsultum Panormitanum, virum doctissimum, ab obitu præclarè muneribus conspicuum. Io: Dominicus multa in jure scripsit, at solum editum inveni

Consilium. In diversorum Illustrium Sicularum Consiliis à Petro Luna collectis. Panormi apud Erasmus de Simone 1627. in fol.

Marius Muta tom. 4. *Capitulorum Regni Sicilia cap. 135. num. 23.* ipsius citat

Allegationes contra Basconium.

IOANNES DOMINICUS EPISCOPUS Panormitanus, Philosophiæ & Medicinæ Doctor eximius, ob peritiam in restituendis sanitati egrotis meritò commendatus: ideoque ætate adhuc florente Triemium Sicilia Archiater electus fuit, magna cum laude. Politiores quoque literas coluit; & latinā, etruscā, ac vernaculā linguā laudabiliter cecinit: ideoque magnā apud literatos æstimatione effloruit propè annum 1647. Ipsum laudat Josephus Galeanus tom. 1. par. 2. pag. 388. *Musarum Sicularum*, ubi Joannis extant

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

JO-

JOANNES DOMINICUS PROSIMUS Messanensis, Patritio genere ortus, Philosophiæ, Medicinæ, & Jurisprudentiæ Laureâ insignitus claruit. Neapolim profectus, ibi Medicinæ præceptis apprime instructus, inter doctiores enituit. In Messanensi Academia publicè Methaphysicam docuit; ac magnâ nominis famâ, magnâque auctoritate excelluit. Obiit Messanæ anno 1651. Edidit

De faucium & gutturis anginosi, & pestiferis ulceribus Medicam Consultationem. Messanæ apud Joannem Franciscum Blancum 1633. in 4.

Pro calumnia orationem ad Illustr. & Excell. Dominum D. Petrum Faxardum, & Marchionem de los Velez in nobilissimo Sicilia Regno Regias vices, & clarum moderantem. Messanæ in 4.

Epistola Medicam Clarissimo, Eruditissimoque Viro Antonio Santorello Neapolitani Gymnasii Medicinæ Theoricæ Professori Primario. Ibidem in 4.

Collegit, ediditque librum inscriptum

Prima Messanensium Musarum Rudimenta, Proregis adventum extemporali plausu Urbi Patriæ gratulantium. Ibidem typis Jacobi Matthæi 1644. in 4. in hoc libro extat Prosimi: *Oratio Illustr. & Excell. Domino D. Petro Faxardo, Zunica, & Requesens Marchioni amplissimo de los Velez Proregi, & Generali Capiteano Regni Sicilia.*

Edidit etiam ex relatione D. Antonini la Guida Sacerdotis Messanensis:

Medicam consultationem de sanguinis missione.

Tractatum de Pleuritide.

JOANNES DOXOPATER sive **DOXAPATER** Siculus, cujus Patria, & ætas in obscuro est. Rhetoricâ eruditione, ac pietate clarum vixisse ex scriptis operibus colligimus; scripsit enim Græcè

In librum Hermogenis de Inventione. Extat m. s. Veneriis in Bibliotheca Bassarionis Cardinalis ex Jacobo Philippo Thomafino in *Biblioth. Venetis* m. ss. pag. 55. & in Bibliotheca olim Jacobi Barocii Patritii Veneti, postea Thomæ Comitis Arundeliani, qui in Britanniam transtulit, ex eodem Thomafino cit. pag. 76.

Scripsit etiam ex Octavio Gattano in libro nuper edito, cui titulus: *Isagoge ad historiam Sacram Siculam* cap. 42. num. 10. pag. 353. hæc alia, nempe:

De Universa Christi Oeconomia.

De Secundo Adam Christo.

De Vita Spirituali, & Angelica.

In Aphthonii progymnasmata.

JOANNES EVANGELISTA PANORMITANUS Ordinis S. Benedicti Congregationis Casinensis, natus Panormi ex familia Florentia anno 1617. Ordinis insignia accepit in Panormitano Cœnobio S. Martini 30. Septembris 1632. Inter suos ab ipso ætatis flore usque ad suprema vitæ momenta, tanquam Regularis observantiæ exemplar effulsit: præferim à morum candore, virginali verecundiâ, & studii assiduitate conspicuus. Philosophiam, ac Theologiam per multos annos sodales suos docuit, non sine magna doctrinæ laude. Latias Musas egregiè coluit: & à laborioso anagrammatum artificio celebris, undique innotuit. Quinquenio Ordinis tyrones instruxit. Prioris munere tum in patrio Cœnobio, tum ali-

bi pluries præfuit. Clarorum virorum æstimationem promeruit. Mutinæ ab Estense Cardinali, & Romæ ab Innocentio XI. Pont. Max. honorificè fuit vocatus, quibus gratissimus vixit. Ad Abbatris dignitatē evectus, sexennio Monasterium S. Martini, quatriennio Cœnobium SS. Benedicti, & Aloysii Panormi rexit. Tandem, ut ab omni humana cura solutus, Deo tantum viveret, dignitatem resignavit, & in patrio Cœnobio secessit, ubi editis supremis virtutum exemplis, inter eximia spiritualia exercitia sanctè decessit 5. Januarii anno 1694. Ipsum laudant Ioannes Bap. de Iudice in carmin. par. 2. pag. 338. Ioannes Andreas à Cruce in libro: *la Pace combattuta* pag. 77. Edidit

Anagrammata Sacra Spiritualis Animæ desuaviatione velut in holos cōstructa. Panormi apud Dominicum de Anselmo 1661. in 8. Pluries cum nova anagrammatum accessione recusa Messanæ 1671. Ticini, Rhegii: Mutinæ ex typographia Andreæ Cassiani 1671. in 8. cum anagrammatibus non sacris.

Musas Recentiores Sacras Morales jucundum animi oblectamentum. Panormi apud Petrum de Isola 1677. in 8.

Musas Regulares memoriales tyriunculorum instructiones. Ibidem apud Jacobum Epirum 1686. in 8. sub anagrammatico nomine Angelini Sātavie.

JOANNES FILINGERIUS nobilis Caranensis è nostra Bibliotheca haud excludendus; hic enim familiæ splendorem rebus præclare gestis, eloquentiæ, ac Poësis studiis mirificè propagavit. Richardi Filingerii filius, primò uxorem duxit Richardam de Cavaleriis, quâ defuncta ad secundas transiit nuptias, quas cum N. Spinola celebravit. Extra Siciliam profectus tum in Cypro, tum in Armenia, & alibi contra Turcas strenuissimè pugnavit, & egregia bellicè fortitudinis edidit argumenta. Cypro præfuit Gubernatoris munere: & Romæ sub Eugenio IV. & Nicolao V. Pont. Max. eminuit almæ Urbis Senator amplissimus. In Sicilia Comitibus S. Marci titulo primus effulsit. Tandem Panormi decessit circa annum 1450. ubi ab anno 1440. sepulchrum è marmore sibi construxerat in Cœnobio S. Francisci Minorum Conventualium, adiecto epitaphio, quod vernaculâ linguâ, rudique carmine sibi consecravit, ut ex Petro Cannizzario de *Religione Panormi* pag. 400. habemus, & hic exscribere non gravabor: nam anno 159. ut ipse Cannizzarius addit, amoto sepulchro, ut Societati Immaculatæ Conceptionis Deiparæ cederet, & alibi non sine maxima incuria projecto, Epitaphium aureis literis exaratum Carolus Vigintimillius, vir clarissimus, antiquitatis studiosus, à temporis injuriis vindicavit, eumque exscripsit, ac Cannizzario obtulit. En ipsum:

Chistu pittasù sù fattu pri Janni,

Lu figliu di Riccardu Filingeri

A milli quattru centu quarant'anni,

Kà c'è Riccarda di li Cavaleri,

Kà c'è la bella Spinula Ginuista,

Ch' intrambu vissi foru soi muglieri.

Chistu sù chillu chi pigliau l'imprisa

Coni

Contra lu stolu di lu gran Suldanu
 Quandu l'amara Nicuxia fù prisa.
 Chistu fù Sirvitur di Re Fannu,
 E jiu in Armenia contra di lu Turcu,
 Liwan di campu lu gran Caramanu.
 C'na galera misi setti a sulcu,
 E poi ci fici dari la prua in terra,
 Ch'a so dispettu succursi lu Turcu.
 Piglian chidda Citati, e chidda Terra,
 Udi chi stetti lu muntun fatatu,
 Caxinni, e causa di l'antica guerra.
 Fù Sirvitur di lu scinturatu,
 E penultimu Re di Lufignani
 Prisu di Mori, e poi fù riscattatu.
 Fù Senaturu sutta lu Papatu
 Di Papa Eugeniu, e di Papa Nicola
 Deu lu pirdugna d'ogni sò peccatu.

Joannis cum laude memiuere Matthæus Silvagi-
 gius de tribus peregrinis, Jo: Bap. de Grossis in de-
 cecordo Catan. cord. 9. pag. 157 & Petrus Ranza-
 nus tom. 8. annal. lib. 46. m. s. in Bibliotheca
 Cœnobii S. Dominici Ord. Prædicatorum, cujus
 verba hic exscribere opere prætium duxi, cum
 Joannis doctrinam, ejusque ingenii monumenta
 detegant. Cum Catinam, ait, hoc anno VIII. Calen-
 das Octobris venissem, conveni Joannem Filingerium,
 virum, & Siculâ nobilitate, & excellenti ingenio
 præstantem. Hujus visendi studio cò profectus sum,
 quod viri nomen erat in omni Sicilia admodum cele-
 bre. Sæculo enim nostro in componendis vulgari linguâ
 carminibus nemini secundus fuit. Eam ob rem Conter-
 ranei mei omnes ipsum & mirifice diligunt, & in
 primis admirantur. In quo autem scribendi genere
 versatur, tanto utitur artificio, adeoque est tersus,
 copiosus, gravis, & (ubi opus aliquando est) lascivus,
 & facetus; ut poetica, oratoriq; virtute, quod ma-
 xime est mirum, sine literarum vel mediocri notitia,
 maxime præstare videtur. Extant vulgò ejus penè in-
 finita opuscula magno apud Siculos, & usu & præ-
 tio habita. Rei itaque famâ incitatus cum ipsum ad-
 iissem, post multa ultro, citroque dicta, exhibuit mihi
 perlegendum opus quod scripserat

De bello in Cypro à Sultano gesto: quo ipsius
 Jusulæ Rex Janus captus, & in Ægyptum à Sara-
 cenis diligèri custodia observatus transiectus est.
 Cujus rei historiam me supra scripsisse mihi memoria
 est. &c. Hæc Ranzanus. Joannis etiam meminit
 Joan. Vigiutimillius in indice Poetarum, quem
 suo Poetarum Siculorum libro præfixit. Quæ scri-
 psit Joannes omnia penitus periere.

JOANNES FORMICA Messanenensis Ordinis
 Minorum Conventualium S. Francisci, Sac. Theo-
 logiæ Magister doctissimus, qui ob egregiam do-
 ctrinam in Salmaricensi Academia scholasticam
 Theologiam publicè docuit. Siculam Provinciam
 anno 1397. moderatus est, & non sine nominis
 fama claruit. Hujus meminere Philippus Caglio-
 la in manif. Prov. Sicule Ord. Min. Conven. explor. 2.
 manifest. 1. pag. 31. & explor. 3. pag. 58. & Placidus
 Samperius in Iconolog. M.V. lib. 2. pag. 179. qui e-
 didisse restatur multa opera Theologica, quæ adhuc
 non vidi.

JOANNES DE FRANCHIS Catanensis Sa-
 biblioth. Sicula Tom. I.

cerdos, Sacræ Theologiæ Doctor, & Prothono-
 tarius Apostolicus, vir humanioribus literis in-
 structissimus. Ut animæ profectum virtutum stu-
 dio plenius assequeretur, in Eremum S. Pauli,
 quam la Mecca vocant, juxta Catanam, secessit;
 ubi severissimas vitæ leges amplexus est. Catanam
 regressus prium Ecclesiæ S. Mariæ de Eleemosy-
 na, inde anno 1604. Cathedralis Canonicus ele-
 ctus est: & ob egregiam virtutem, doctrinamque
 eximiam, venerationem assequutus, anno 1607.
 vacante Catanensi sede, Vicarius Generalis renun-
 tiatus effulsit. Hujus meminere Joannes Bap. de
 Grossis in decacord. Catan. tom. 1. cord. 2. modul.
 14. pag. 168. & tom. 2. pag. 152. & Hippolytus
 Marraccius in Biblioth. Mariana. par. 1. pag. 729.
 Edidit Italicè

Di Santa Maria de' Miracoli d' Andria libri tre:
 Neapoli apud Tarquinium Longum 1606. in 4.

JOANNES FRANCISCUS AMAGRIMA. vide
 Franciscus Maria Magius.

JOANNES FRANCISCUS ASSARUS Pla-
 ticus Medicus, & Mathematicus insignis. Anno
 1587. in publicis disputationibus Medicos cele-
 berrimos devicisse scribunt: ideoque ob egregiam
 doctrinam Comiti Albalistæ Siciliæ Proregi ap-
 primè gratus vixit. Ipsius meminere Joannes Pau-
 lus Chiarandanus in hist. Platæ lib. 4. cap. 3. pag.
 264. qui scripsisse tradit Italicè

Historia della Città di Piazza, cujus fragmenta
 adducit lib. 1. cap. 6. pag. 27. & lib. 3. c. 1. p. 148.

JOANNES FRANCISCUS AURIA nobilis
 Panormitanus, origiue Genuensis, Jurisconsultus
 doctissimus, Friderici Aurie, de quo suo loco,
 frater. Ob doctrinæ promerita multis auctus fuit
 honoribus. In Panormitano Prætorio quartum
 sedit Judex, nempe anno 1626. 1629. 1633. &
 1639. Clauit etiam Pauperum Advocatus, Re-
 gii Fiscii Procurator, Sicularum Triremium Audi-
 tor Generalis, ac Sancti Officii in Sicilia Regno
 Consultor. Doctrinam morum integritate illu-
 stravit, ac plura promeritus obiit Panormi pri-
 mo Februarii anno 1641. & in Ecclesia Januen-
 sium S. Georgii sepultus est. Hujus viri memine-
 re Hippolytus Maja in consultationibus par. 1. con-
 sult. unica n. 37. Iosephus Facella de recta admini-
 str. Justitiæ pag. 20. & Augustinus Oldoinus in
 Athenæo Ligustico pag. 548. Multa scripsit ex eo-
 dem Oldoino, quæ m. ss. asservantur apud Vin-
 centium Auriam, ipsius ex fratre nepotem, nempe

Repertorium legale in sex tomos distributū. in fol.
 Tractatum de Jure offerendi.

Allegationes Varias.

Repertorium feudale.

Tractatus de solutionibus. De Advocatis Paupe-
 rum. De Procuratore Fiscali. De Auditore Camerae
 De Vicario. De Assessore. De Casibus militaribus.

Disputationem de Regum Sicilia Monarchia adver-
 sus Cardinalem Baronium. Extat m. s. apud Petrum
 Guerrerum in supremo Italiæ Consilio Regentē.
 Italicè

Successi nel tempo della Peste di Palermo nel 1624:
 m. s. in fol. autographum servatur apud me ex
 dono laudati Vincentii Aurie.

X x

Hæc

Hæc omnia m. ss. Prodiere verò sub nomine Bernardi Rivalora Genuens.

Allegationes in causa Angeli Maria Rivalora. Panormi in fol. quæ ex relatione ejusdem Vincentii, fuerunt scriptæ ab Antonio Bononia, studio & labore Friderici, & Jo: Francisci Auria fratrum.

JOANNES FRANCISCUS DE CASTILLO Panormitanus: patre Balthasare de Castillo Hispano, militum Hispanorum in Sicilia degentium Instructore, & ut dicunt *Sergento Maggiore*, cujus descendentes titulo Marchionis S. Iudori insigniti resurgent. Jurisprudentiæ admotus, & Doctoris laureâ donatus, inter præclariores Siciliæ Advocatos enituit. Ob egregiam doctrinam, integritatem, vitæq; probitatem eximiam, ad nonnullos Jurisprudentiæ honores fuit meritò evectus. Pluries Prætorii Panormitani, & Tribunalis Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ Judex, ac etiam ter in Magnæ Regiæ Curie Senatu eodem munere præfuit. Archiepiscopalis Curie Panormitanæ Assessor; & copiarum Hispanarum, ac gentis bellicæ, quæ in Sicilia stipendia merent, Auditor Generalis, à Philiberto Emmanuele Sabauda Siciliæ Prorege electus est. Tandem Regii Patrimonii à Rationibus Magister renunciatus inclauit. His in muneribus ejus integritas, doctrina, vitæque inculpatæ candor latissimè effulsit. Obiit Panormi 31. Decembris anno 1632. & in Ecclesia S. Ignatii M. Congregationis Oratorii sepulturæ traditus est, ex libris defunctorum Majoris Panormitanæ Ecclesiæ. Hujusce laudes recensentur ab Augustino Inveges in *appar. ad tom. 3. annal. Panormi pag. 61.* Philadelpho Mugnòs in *Theatro Genealog. par. 1. pag. 253.* Vincentio Auria in *Chronolog. Proreg. Sicil. pag. 93.* Mario Muta *tom. 1. in Capit. Sicil. cap. 21. num. 4.* Francisco Strada in *Quietationibus pag. 15.* Mario Giurba *decis. 52. num. 22.* Francisco Merlino *controvers. Forens. to. 1. cap. 66. nu. 28.* & Nicolao Antonio in *Bibliot. Hispan. tom. 1. pag. 528.* qui ex falsâ aliorum relatione sexagenarium decessisse tradit 3. Januarii 1643. Edidit

Decisionum Tribunalis Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ Regni Siciliæ librum Primum. Panormi apud Erasinum Simeonem 1613. in fol. & iterum cum additionibus Panormi apud Angelum Orlandum 1626. in fol.

Decisionum Tribunalis Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ Regni Siciliæ librum Secundum, quibus accedunt aliquæ notabiles Decisiones, & præsertim Magnæ Regiæ Curie. Ibidem apud Joannem Franciscum Ciottum, ex typographia Angeli Orlandi 1622. in fol.

Decisiones Magnæ Regiæ Curie, quibus accedunt aliquæ Causarum Delegatarum. Ibid. apud Io: Bap. Maringum 1629. in fol.

JOANNES FRANCISCUS MUSARRA Biddinensis Societatis Jesu natus 18. Octobris 1649. Societatem amplexus est 3. Novembris 1664. cui solemnî votorum nuncupatione se adstrinxit. Humaniores docuit literas, & Rhetoricam Motycæ, Neti, & Catanæ, & absoluto Theologiæ curriculum statim Philosophiam aliis tradidit, & septen-

nio Moralem Theologiam in variis Societatis Collegiis. Mathematicas disciplinas egregiè callet; ideoque non sine plausu biennio easdem explanavit in Panormitano Collegio. Inde Sinensi expeditioni destinatus est, ut vineam illam laboribus suis excolendam susciperet, ubi & Mathematicæ facultates magnâ æstimatione prosequuntur. In Lusitaniam delatus, cum ejus digressionem nonnullæ detinerent difficultatum repagula; interim biennio Mathematicas facultates in Eborensi Collegio docuit. In Italiam reverfurus, Regis Portugalliæ jussu, Conventui interfuit eorum, qui belli Senatum constituunt, in ædibus illius, qui tunc à Regis secretis erat, ut de nonnullis, ad illius Regni propugnationem spectantibus, dissereret. In Siciliam regressus Messanæ laudatas disciplinas exposuit, ut etiam nunc in Panormitano Collegio id ipsum magna cum laude præstat. Edidit

Introductiones ad Artem Oratoriam, & Poeticam. Genæv apud Antonium Casamarâ 1696. in 12. & Panormi typis Dominici Cortesii 1705. in 12.

Astronomiam breviter expositam. Messanæ typis D. Antonini Maffei 1702. in 8.

Geometria Elementa, Theodosii spherica, Trigonometria, & Arithmeticæ praxes. Panormi apud Dominicum Cortesium 1705. in 8.

JOANNES FRANCISCUS TURANUS. vide Franciscus Turanus.

JOANNES GATTUS. vide Joannes Andreas Gattus.

JOANNES GOTHUS nobilis Messanensis, Poeta eximius, non sine plausu in Officinæ Messanensis Academia semper auditus, apud eruditos innotuit. Ex parte prima carminum ejusdem Academiæ pag. 130. propè annum 1656. defunctum colligimus: ibique laudatur, ut etiam pag. 133. Ipsi etiam cum laude meminere Fulgentius Arminius in *Prosis Officinæ lib. 1. pag. 73.* sub nomine Academico dicto *lo Stemperato*, & Carolus de Gregorio *lib. 2. earumdem pag. 186.* Hujus extant Italicè

Poesie. in libro: *Stravaganze liriche degli Accademici della Fucina parte prima.* Bononiæ apud Joannem Baptistam Ferronum 1642. in 4. & in libro: *le Poesie volgari degli Accademici della Fucina parte seconda.* Messanæ 1658. in 12.

JOANNES IACOBUS ADRIA Mazariensis Historicus, & Medicus celebris. Humaniores literas didicit. Mazarinæ, Rhetoricam Panormi, Philosophiam, & Medicinam Neapoli sub disciplina celeberrimi viri Augustini Niphi: & Doctoris lauream accepit Salerni anno 1510. Doctrinâ apprime excultus claruit; ideoque Carolus V. Imperator in Medicum suum delegit, qui Medici, & Equitis Imperialis titulo insignitus voluit: & Regni Siciliæ Archiatrum constituit. Floruit magna cum laude Panormi, ubi ex privilegio, ejusdem Urbis Civis renunciatus est, & eximiâ æstimatione fuit prosequutus. Fato cessit anno 1560. & in Ecclesia S. Francisci Ord. Min. Conventualium tumulatus est, ubi hoc legebatur epitaphium.

Hic

Hic jacet in suo sepulchro excellens Artium, & Medicinæ Doctor Joannes Jacobus Adria de Paulo Siculus, & Mazarenfis Miles, & Medicus Imperialis, Sicilia Protomedicus, & Concivis Panormitanus. Anno M D LX.

Celebrant. Ioannem Rocchus Pirrus in not. Ecc. Mazar. pag. 543. & Antonius Venetianus in operib. pag. 99. Edidit

Topographiam inclite Civitatis Mazariæ. Panormi apud Ioan. & Antoninum Pastam 1515. in 4.

Epistolam ad Conjugem. Ibidem apud Antoninum de Mayda 1516. in 4. carminibus concinnatam.

Scriptit etiam

De Situ Vallis Mazariæ ad Hectorem Pignatellum Proregem. Hoc opus m. s. servatur, manu ipsius auctoris exaratum, in Bibliotheca Marchionis Madoniæ Panormi, ut Augustinus Inveges in annal. Panorm. tom. 1. pag. 82. & Vincentius Auria in observat. ad Battillum pag. 331. testantur. Scriptit etiam ex Pirro, & topographia edita hæc alia, quæ inedita reliquit; nempe:

De laudibus Mazariæ, illud forsitan opus citatum à Ioanne Vignatimillio in suis Poetis Siculis p. 437.

Legendam SS. Viti, Modesti, & Crescentiæ ad Mazarienses.

De laudibus Christi, & de laudibus B. Mariæ V. ad Clementem PP. VII. Panormi typis Antonii de Mayda 1529. in 4.

De conservatione Pestilentie ad Antoninum filium.

De Medicinis ad varios morbos hominum.

De Phlebotomia ad Carolum Imperatorem. Authographum m. s. in 4. servatur Panormi apud Ludovicum de Miceli.

De Balneis Siculis ad Antoninum filium.

Addit Stephanus Maurus in sua Messana c. 2. p. 13. scripsisse

Historiam Siculam, quæ m. s. plurimorum manibus teritur, eamque citat Albertus Piccolus de Manertinis immunitatibus pag. 130.

JOANNES IACOBUS CUFFARUS ex oppido Nafi, Philosophus, & Medicus Doctor expertissimus: Poeta etiam non vulgaris. Floruit anno 1645. Ipsum laudat Didacus de Mastro in causa Poetarum Medicorum pag. 57. Edidit Italicè

I Biasmi del Tabacco, è vero l'uso pernicioso d'esso, discorso. Panormi apud Nicolaum Buam, & Michaelem Portamnovam 1645. in 4.

Il Ritratto di San Francesco Saverio Panegirico. Messanæ apud hæredes Petri Breæ 1635. in 12.

La Figura di S. Francesco d'Assisi. Messanæ apud eisdem 1635. in 12.

Vita del Glorioso S. Cono Nasitano Poema sacro. Ibidem apud Ioannem Franciscum Biancū 1636. in 12.

JOANNES JARDINA nobilis Panormitanus, Musas coluit Siculas, & amœniores literas. Obiit Panormi anno 1650. Ipsum laudat Iosephus Galeanus in Musis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 399. ubi editas habes vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

JOANNES JUFFREDUS Nobilis Panormitanus, Argistri Juffredi, de quo in hac Bibliotheca pag. 84. filius, Poeta præstantissimus; cujus cantiones vernaculâ linguâ concinnatas, juxta litteratorum sententiam, secundum obtinent locum post celeberrimi Antonii Venetiani monumenta. Claruit anno 1610. Laudibus ornatur à Iosepho Galeano in Musis Siculis par. 1. pag. 163. ibique editas habes Siculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Buam, & Portamnovam 1645. in 12. & apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12. Harum aliquas invenies etiâ in libro: Raccolta di Canzoni Siciliane di diversi buoni Autori sopra diversi soggetti, scelta per Paulo Cesarea. Messanæ typis Hæredum Petri Breæ 1638. in 12. ubi nonnullæ, in Musis non editæ, extant.

JOANNES DE LEONE Panormitanus Philosophiæ, & Medicinæ Doctor egregius: vivo exornatus ingenio enituit: & eundem amœnioribus literis expolivit. Inter Academicos Reacencos Panormi relatus; Poesim Etruscam, Latinam, ac Siculam maxima cum sui laude coluit. Floruit anno 1660. & in oppido Partannæ decessit. Hujusce mentionem invenies apud Didacum de Mastro in causa Poetarum Medicorum pag. 56. & Iosephum Galeanum in Musis Siculis par. 4. pag. 179. ubi nostri Ioannis invenies Siculâ linguâ

Canzoni Sacre Siciliane. Panormi apud Iosephum Bisagnium 1653. in 12.

JOANNES LUCAS BARBERIUS Netivus, claruit anno 1500. In Hispaniam profectus, ibi virtute insignis Catholico Regi innotuit. Lucas Marineus, cui amicitie vinculis adstrictus vixit, ipsum multis laudat in epist. lib. 16. & 17. Equitem præsertim nobilissimum, præstantissimum, ac Regium Secretarium vocat. Hujus etiam meminit Rocchus Pirrus in epist. ad lectorem Sicilia Sacra, & lib. 2. pag. 462. Regiâ auctoritate scripsit Capibrevia Ecclesiarum: duo scilicet libri, in quos quidquid ad regium Ius Patronatus Ecclesiarum Sicularum pertinet, magno labore, & insigni solertia contigessit. Authographum servatur in Regia Cancellaria Panormi, ex quo nonnulli exemplaria extraxerunt.

JOANNES MANNUS Drepanitanus Ordinis S. Mariæ de Montè Carmelo, vir doctrinâ, morumque innocentia clarus. Cœnobium Drepanitanum laudabiliter rexit, ubi vitam traduxit regulari viro dignam: & ob egregias virtutes, quibus ornatus effulsit, magnâ apud omnes æstimatione valuit. Numeris omnibus absolutus Drepani fato cessit 25. Novembris anno 1646. In Ecclesia Cœnobii Drepanitani sepultus jacet, his carminibus laudatus.

Hic subsunt Manno Venerabilis ossa Joannis, Quem Drepanum genuit, Virginis Ordo tulit. Hujus laudes recensent Hippolytus Marraccius in Biblioth. Marianæ par. 1. pag. 755. & Vincentius Nobilis in Thesauro abscondito cap. 23. pag. 775. & cap. 24. pag. 803. Edidit Italicè

Brieve Descrittione dell' Effigie della Gloriosissima sempre Vergine Madre di Dio Signora Nostra, e del modo, che s'è trasferita, e posta nel Venerabile Convento del

X x 2

to del

to dell' *Annunziata de' Padri Carmelitani fuori delle mura della Inveitissima Città di Trapani*. Panormi apud Decium Cyrillum 1634. in 8.

IOANNES MARIA AMATUS Nobilis Panormitanus, Societatis Iesu, in lucem editus est 15. Iulii anno 1660. parentibus nobilitate clarissimis; mater enim ipsi fuit Francisca Alliata Villafraſca Principis filia; pater verò Antonius Amatus Galatis Princeps, Alcantaræ Eques, qui Panormitanum Diarium scripsit ab anno 1649. usque ad annum 1667. & prudentiâ clarus, Cato Siculus à Iosepho Aniato Iuriconsulto Neapolitano appellatur in *Ananthea laconismo* cap. 6. pag. 159. ejusque eximias virtutes celebravit Sebastianus Caronici Soc. Iesu in funebri oratione, cui titulus: *Doppio tributo cordiale d' Amore, e dolore*. Ioannes ergo septennis Panormitanum Collegium Soc. Iesu adiit, ibique Grammaticæ, Humaniorum literarum, & Rhetoricæ cursum laudabiliter explevit. Mox ecclesiasticæ militiæ adscriptus 25. Novembris 1675. S. Mariæ Novæ Abbas insulatus electus est suo à parente, uti Caccabi Duce, qui huiusce Abbatiae jus patronatus possidet. Spretis sæculi curis, Societatis institutum amplexus est 21. Ianuarii 1677. & quatuor votorum professionem edidit 2. Februarii 1695. Scolasticis studiis addictus, ipsum biennio humanioribus literis excoluerunt insignes duo præceptores Placidus Spatafora, & Franciscus Carrera, quorum lucubrationes typis vulgatæ in huius Bibliothecæ elogiis recensentur. Exaëto Philosophiæ, ac Theologiæ curriculo non sine ingenii laude, doctrinâ abundè instructus effulsit. In Panormitano Collegio prima literarum elementa, ac humaniores literas docuit: Rhetoricam etiam biennio tradidit, & per annum Moralem Theologiam. Vivit nunc vir eximius eruditione omnigenâ tum sacrâ, tum profanâ latissimè refertus: præsertim in Siculis rebus versatissimus, & antiquitatis apprime studiosus, literatorum venerationem promeretur. De eo meminere Iosephus Amatus in *Ananthea laconismo* loc. cit. Iacobus Calafatus in disc. histor. de admirabili vocatione S. Rosaliæ Virg. Panorm. pag. 35. Vinc. Auria in *Proregum historia chronol.* pag. 236. & in *hist. Crucifixi Panorm. Ecclesiæ ex tertia editione* pag. 202. Homphrius Fortinus de natura, & salubritate aeris Panorm. pag. 7. P. Antonius Ignatius Mancusus Soc. Iesu in *vita S. Rosaliæ* par. 3. n. 24. pag. 198. Ioseph Gargarozius in *ode Sicula* pag. 8. Anonymus in *notis ad Isagogen Octavii Caetani* cap. 31. pag. 225. & ipsemet in *meis ad Siciliam Inventricem observationibus* cap. 2. §. 1. pag. 96. & §. 2. pag. 102. Edidit.

Orationem Primâ in literariis anni renascentis auspiciis ad Illustriss. Senatam Panormitanam habitam. Panormi typis Ioannis Baptistæ Ajccardi 1703. in 8.

Orationem Secundam in solenni studiorum iustratione ad Illustriss. Senatam Panormitanam habitam. Ibid. apud Thomam Pignatarum 1704. in 8. His orationibus, sub Anonymi Scriptoris nomine, Notas addidit omni eruditionum genere locupletissimas.

Italicè suppresso nomine

La Conca d'Oro in tripudio per l' anno Vêtesimo del Cattolico Re delle Spagne, e Gran Re di Sicilia Filippo Quinto nel dì 19. di Decembre del 1703. Ibidem typis Ioannis Baptistæ Ajccardi 1703. in 4. Id opusculum citat Anonymus in *notis ad Isagogen Octavii Cajetani* cap. 43. pag. 372.

Elogio di D. Francesco Sclafani Sacerdote, e Cavaliere Palermitano: ejus operi præfixum, quod inscripsit: *Vita della Ven. Madre Suor Maria della Passione.* Ibid. apud eundem 1706. in 4. Habet sub prælo

Concilium Provinciale Panormitanum anno 1388. constitutû à Ludovico II. Bonito Panormitano Archiepiscopo, ac postea S. R. E. Cardinali, in cujus absolutissimi operis prodromo noticiam exhibet 20. Conciliorum Siculorum hætenus incognitorum; & in ejus fine Notas addit utique copiosas ad sacram, profanamque historiam Siculam illustrandam.

Edet etiam

Siciliam Numismaticam, seu de re nummaria Siculorum libros quinque, in quibus Nummorum tum veterum, ac recentiorum, tum aureorum, argenteorum, cupreorum, coraceorum nomen, materia, forma, pretium, seu valor, antiquitas, ortus, interitus explicantur: adjectis ad singule dissertationis calcem observationibus ipsos ad nummos, & ad Siculam historiam pertinentibus.

De Magni Regis Siciliæ Titulis, ubi fusè de ejus Regnis Italia, Siciliæ, Hierusalem, Ducatu Apuliæ, Principatu Capuæ, & Ducatu Athenarum, ac Neopatriæ.

Appendicem CCC. Numismatum ad Siciliam Philippi Parutiæ Nummis descriptam, etiam post additiones Leonardi Augustini, & Marci Mayeri.

Orationem Tertiam de Præstantia Ecclesiæ Montisregalensis ad Eminentiss. Franciscum de Judice S. R. E. Cardinalem, & Archiepiscopum Montisregalensem, cum notis.

Italicè

Vite de' Gran Rè di Sicilia Normanni, Suevi, Angioini, Aragonesi, Castigliani, ed Austriaci.

Historia della Generosissima Città di Caccamo illustrata con titolo di Duca.

Historia del Principato di Galati.

Oratione funebre di D. Giacomo Palasox, e Cardona prima Arcivescovo di Palermo, e dopo di Siviglia, tradotta dalla lingua Spagnola nell' Italiana.

Ejus operâ nonnullæ prodire aliorum lucubrationes, aliasque edendas promittit; vulgavit etenim

Binos Quinterniones de antiquissimis Siciliæ Feudatariis an. 1296. & 1408. qui sub Siciliæ Nobilis titulo circumferuntur, ac typis tradidit sub Bartholomæi Muscæ Caccabensis Archipresbyteri nomine. Romæ apud hæredes Corbelletti 1692. in 8.

Della Cartagine Siciliana di D. Agostino Inveges libro Terzo. Genuæ apud Dominicum Maringum 1706. in 4.

Vita della Veneranda Madre Suor Elisabetta Maria della Passione. Opera postuma del Sac. D. Francesco

sio Sclafani. Panormi apud Joannem Baptistam Ajccardum 1706. in 4. cui addidit appendicem ejusdam Monialis de 88. gratis ab eadem Elisabetha patris.

In Orationibus vulgaris, & in Concha Aurea, nonnulla edidit tum antiquorum, tum recentium Scriptorum monumenta apud ipsum asservata; plura vita superstita dabit, nempe:

Alphonso Salvi Doctoris Panormitani dissertationem de antiqua religione Urbis Panormitanae. quam ipse Amatus citat in notis ad orationem primam num. 26. pag. 30. & Anonymus in notis Isagoges Oslawit Caetani cap. 31. pag. 225.

Vincentii Littara Netini dialogos quatuor de Aquila Panormitana.

Viti Sorba Drepanitani opusculum de rebus Drepanitanis.

Bartholomaei de Neocastro Aetna per vetusta Sicilia ab anno 1250. usque ad annum 1294. de Bartholomaeo, ejusque historia in hac Bibliotheca pag. 96.

Fœdus quinque Siciliae Urbium anno 1411. sancitum pro servanda fide Siculorum erga Regem in Caspensis Aragoniae Comitibus eligendum.

Anonymi Chronicon Regum Siciliae, & suorum Sacrorum, & Illustrissimorum Principum ab anno Domini DCXXIV. ad usque annum MDX.

Vincentii Leti Canonici Syracusani Inventarium S. Ecclesiae Syracusanae anno 1640.

Ubertini de Marinis Panormitani Archiepiscopi formulam juramenti praestandi à Baronibus Siciliae, & à Ferdinando I. Siciliae Rege ad invicem.

Matthaei Ursini, & Ludovici Boniti Panormitani Archiepiscopi Bina Concilia Provincialia suis cum suffraganeis celebrata.

Joannis Paternionis Panormitani Archiepiscopi Allegationes de Primatu Ecclesiae Panormitanae.

Monumenta Sicula Miscellanea, ac spectantia ad historiam Siculam profanam, ac sacram, in quibus coacervantur varia Regum privilegia, & epistolae, testamenta, pacis tractatus, aliaque id generis.

Italicè etiam prælo committet

Discorsi di Antonio Venetiano sopra le Statue della Fontana della felicissima Città di Palermo, detta del Pretore.

Discorso di Filippo Paruta Palermitano del Titolo antichissimo del Senato di Palermo.

Brieve Cronica di Sicilia dall'anno 822. di Filippo Paruta.

Descrittione delle miglia del Regno di Sicilia, nella quale s'intende distintamente quante miglia sono da Città, à Città, & da loco, à loco, quanto gira per il sito maritimo di detto Regno, e dentro à terra: quante miglia sono da Città à Città, e da terra à terra, per ogni Diocesi di Arcivescovato, e Vescovato, e all'ultimo l'Archimandrisato di Messina, cominciando prima il circuito di Mare: e di quanti Principati, Ducati, Marchesati, Contati, Vicecontati sono in detto Regno di Sicilia. Scriptore Anonymo.

Relatione di tutti li Arcivescovati, Vescovati, Badie, Priorati, Commende, e altri beneficii del Patronato Reale, loro introiti annuali, gravezze, pensioni in esse situate, & esistenti dal giorno della possessione de' Prelati nell'anno 1698. di Andrea Salemi Pale-

mitano, Rationale del Real Patrimonio.

Vita di Cesare Valdibella, e Bologna Cavaliere Palermitano. Anonymo Autore.

Historia delle cose occorse in Napoli dal tempo che vi fu Vicerè D. Pietro di Toledo Marchese di Villafrauda insino alla ribellione di Ferrante Sanseverino Principe di Salerno, e di altre occorrenze seguite, di Antonio Castaldo Napolitano.

Memorie della fondatione dell'Ospedale Grande della Città di Palermo, dotatione, e aggregatione di Abbatie, augmenti, eredità sopraggiunteli, coll'annotatione di tutti li suoi privilegi, Bolle Pontificie, lettere Reali, e scritture, con un distinto raguaglio della volontà de' Testatori, introiti annuali, e gravezze di esse, una con l'avanzi liberi per l'Ospedale, e deteriorationi secondo lo stato dell'anno 1697. di Antonino Giuseppe Casora Palermitano.

Diario di Sicilia dell'anno 1598. sino al 1614. Autore Anonymo.

Il Sefini punito dalla Verità Dialogo di Galvano de Ubertis, cioè Giuseppe del Voglia.

Joanni Mariae Amato sororem addam, cui nomen ANTONIA FELIX AMATA: hæc iidem nobilibus parentibus orta Panormi 12. Octobris anno 1669. neglectis sæculi pompis, ac nobilissimis nuptiis, septennis Panormitanum Monialium Gynæceum S. Catharinae Ordinis Prædicatorum ingressa, deposito Rosaliæ nomine, cum Antonia Felice nomine Ordinis insignia accepit, ac solemniter emisit vota. Cœlesti Sponso dicata, virtutum studio incubuit, & in corporis maceratione, vigiliis, & charitatis officiis omnem adhibuit curam. Divinae Psalmodiae in Choro semper interfuit. Deiparae Virgini addictissima, ipsam ab omni labe immunem, impensè coluit, ac intimo cordis sensu venerabatur. In ejus obsequium quolibet Sabbato solo panis frigidam adhibuit, ceteri id medici, & morborum molestia vetarent. Sororibus humillimè inserviebat, & pauperum inopiam profusâ liberalitate levabat. Monasterii tyrones instruxit, ac virtutum omnium splendore enituit. Demum relictis absolutissimæ regularis vitæ exēplis piissimè decessit 22. Maii 1701. solemnissimo SS. Trinitatis festo. Ad excitandam suam, aliorumque pietatem edidit Italicè

Ghirlanda Celeste di orationi devote per coronarne tutte le opere buone del giorno offerta alle Sacre Sposse del Crocifisso. Genue apud Georgium Agnesem 1692. in 16.

JOANNES MARIA BERTINUS Panormitanus Ordinis Prædicatorum; à teneris adhuc annis piè educatus, vix adolescentiæ limites attigerat, cum regulari instituto nomen dedit. Ob ingenii excellentiam, studiumque diuturnum polioribus literis, ac severioribus disciplinis egregiè instructus emicuit. Emensis studiorum spatiis magna cum laude in Panormitano S. Domini Cœnobio Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam Moderatoris, ac Regentis munere doctissimè tradidit: ideoque Magistri laureâ meritis donatus claruit. Eundem Cœnobium semel, & iterum gubernavit, & in SS. Inquisitionis Siciliae Tribunali Consultor, & Censor eximius doctrinâ

Grinā refulsit. In Sanctorum Patrum, ac sacramentorum literarum lectione multus fuit: & eximii concionatoris partes explevit. In Deiparam Virginem pietatis studium mirifice coluit, & animi sui ardorem in ipsam persapere detexit, cum in precarie coronæ recitatione verba ad populum haberet; tunc enim ad Deiparæ cultum audientium animos singulariter incendebar. Charitate erga sodales suos emittit, quos sollicitè levabat, ac eorum rebus magno cordis affectu consulebat: ideoque ab ipso charitatis studio, trita appellatione, Matris nomine vocabant. Plura excitavit sodalitia in eodem Panormitano Cœnobio, unū pro Animabus in purgatorio igne cruciatis, & ab hominum memoria lapsis. Aliud in S. Petri Martyri obsequium. Tertium Sacerdotum in seculo degentium. Quartum SS. Nominis Jesu. Quintum nobilium mulierum, quæ singulis Lunæ diebus SS. Virginis Rosarium recitant in S. Dominici Ecclesia. Ipse etiam piissimum excitavit ritum, ut postremo Jovis die Bacanalium temporum, SS. Eucharistiæ Sacramentum publicè exponeretur in eadem S. Dominici Ecclesia, ut à peccandi libertate populos averteret: & ut facilius cives alliceret, munusculata argentea, vel ærea, forte extracta, concurrentibus dispartiebat. Regularis disciplinæ observantissimus vixit. Contemplationis studio addictus. Modestiam, morum innocentiam clarus, ceterisque virtutibus singularis: ideoque Panormi magnâ veneratione prosecutus cunctis. Decessit vir eximius, numeris omnibus absolutus, in memorato S. Dominici Cœnobio 15. Februarii anno 1669. non sine sanctitatis fama. Vulgatâ ipsius morte, magnus populi concursus ad viri corpus effluxit; ejusque animæ gloriam manifestam voluit Deus, cum, ut narrant, quodam sodali suo se spectabilem fecit. Hujus cū laude meminere Pius Costa in libro cui titulus: *le Vittorie delle Fenici Penanti* lib. 4. cap. 29. pag. 229. Josephus Marchellus in *memoriali Sacerdotum schol.* 4. pag. 175. & *schol.* 5. pag. 249. Placidus Carafa in *responso decisivo* pag. 29. & Vincentius Coronellus in *Biblioth. tom.* 5. n. 3949. pag. 1293. qui, ex typographi forsitan errore, anno 1665. decessisse tradit. Quæ edidit, sacrâ eruditione, & pietate referta, hæc sunt.

Sacrofancti Rosarii Hortus conclusus, in cuius eloquentissima solitudine divinus Amor loquitur ad cor sibi dilectæ animæ, in contemplationibus sacris humiliter Deum veneranti. Partis Primæ contemplabilis Tomus Primus. Panormi apud Petrum de Isola 1667. in 12.

Sacrofanctus Rosarii Hortus, ex quo Rosa mysteriorum nostræ Catholicæ Fidei pro Divini Verbi Prædicatoribus colliguntur. Partis Secundæ Prædicabilis Tomus Primus. Ibidem apud eundem 1665. in 12.

Sacrofanctus Sacratissimi Rosarii Hortus ex quo Sacrarum Rosarum fasciculus ad languentis animæ solamen colligitur. Partis tertiæ operabilis Tomus Primus. Ibidem apud Nicolaum Buam 1658. in 12.

Sacrofanctus Sacratissimi Rosarii Hortus ad languentis animæ solatium, quindecim Mysterium fidei divinitatis odorem suavissimè spirans. Partis tertiæ

operabilis Tomus Secundus. Ibidem typis Augustini Bosii 1658. in 12.

Sacrofanctissima Inquisitionis Rosa Virginea, in qua Catholicæ Fidei puritas efflorescit virginalis, Dei Verbi, quod carne assumpsit, divinitatis stillicidiis rigata. Ibidem apud Petrum Coppolam 1662. in fol. Italicè.

Sacrofante Rose raccolte nella sacra solitudine Tomo Terzo. Panormi apud Dominicum de Anselmo 1669. in 12.

Teologia Mistica secondo la dottrina di S. Tomaso. Ibid. apud eundem 1668. in 12.

Esercizii della Solitudine.

Reliquit m. ss.

Quaresimale, aliaque.

JOANNES MARIA CALATANISSECTENSIS Ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci, ex familia Amico ortus. Concionator, Lector, ac tyronum Magister: bis Provinciæ Siculæ Vallis Mazariæ Definitor, & anno 1661. Commillarii; & Visitatoris munere in Cosentini Provinciæ cohonestatus. De eo vide P. Petrum Tognolettum in *Paradiso Seraphico* par. 1. lib. 5. cap. 1. pag. 574. & cap. 7. pag. 590. qui scripsisse testatur.

Armamentarium, sive regestum ferè universale pro tyronibus verbi Dei declamatoribus, in quo permulti undequaque Sacre Scripturæ conceptus à variis Auctoribus elaborati, congesti reperiuntur, ut facilius Concionatores suas valeant componere, & perficere conciones. Tomum primum, & secundum in fol. Italicè

Vita del V. F. Giovanni Duns Scoto raccolta da varii Autori. m. s. in 4.

JOANNES MARIA FERRERUS Panormitanus Ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci Concionator, & Lector; regularis vitæ observantia clarus; anno 1656. Provinciæ Vallis Mazariæ præfuit. De eo citatus Tognoletus lib. 5. cap. 1. pag. 575. Scripsit ex eodem

De Septem Ecclesiæ Sacramentis Tractatus octo, ad quos præter primum, compilatæ ordinantur, & reducuntur ferè omnes P. Dianæ resolutiones in duodecim partibus relatæ m. s.

Italicè

Fontali vene di concetti scritturali raccolti dal quadripartito fiume del Terrestre Paradiso della Divina scrittura, con la dottrina de' sacri Dottori, diviso in due parti, secondo li due testamenti Mosaico, & Evangelico. m. s. in 4.

Vita della Ven. serva di Dio Suor Madalena Battaglia della Città di Termine Tertiaria dell' Ordine del Carmine. m. s. in 4.

JOANNES MARIA HIERACENSIS Ordinis Capuccinorum, in oppido Siculo Hieracis ex clara Prestiphilippi familia exortus, literarum studiis dicatus, Philosophiam, ac magnam Theologiæ partem didicit. Inde Capuccinorum institutum amplexus, pluries easdem facultates non sine laude sodalibus suis tradidit, ac impensius virtutum studio incubavit. Vulgò inter suos *il Padre Pontone* vocabatur; cum enim Custodis munere Generalibus Ordinis Comitibus Romæ coactis interfuisset anno 1613. ibi singulis noctibus, decan-

decantato matutino, nunquam quietis causa ad cellam revertebatur (ut ejus in propria Provincia mos erat) sed ibidem moras protrahere usque dum sacrorum celebratio ordiretur, & ab auro-
 ra ortu usque ad decimanonam diei horam, unâ cum socio F. Bernardino Nicosiensi, Sacerdotibus sacrificia offerentibus inserviebat. Et si ætate confectus, semper ingenua provolutus, in diuturna oratione constantissimè perseverabat: ideoque sodales omnes in admirationem traducti dicebant: Pater hic Custos, Magnus est Ponor. Hinc ad supremam Ordinis dignitatem ipsum extollere cogitabant: at quia Theologiæ studiis destitutum arbitrabantur, conceptam opinionem deposuere. Pluries Custodis, & Definitoris munus exercuit. Semel, & iterum Messanensem Provinciam rexit, nempe ab anno 1614. & ab anno 1620. usque ad 1622. cum convocatis Provinciæ Comitibus in Cœnobio Castriboni, dignitati nuncium remisit. In Panormitana Provincia Generalem Commissarium egit. Demum Nicosiæ Cœnobium dum, Custodis munere, moderabatur, ibidem nonagenario major decessit anno 1640. Ipsum laudant *Torresiglia de excellentia Seraphicæ Religionis*, & Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capuccinor.* pag. 193. Edidit Italicè sub nomine Philippi Platiensis ejus fratris

Il Carro del mistico Elia al Cielo, nel quale si dà il modo di ben orare, e sollevarsi à Dio. Messanæ apud Petrum Bream 1620. in 8.

Alia scripsit, quæ non edidit, nempe

Opuscula Ascetica.

Disputationes varias Theologiæ Scholasticæ, & Moralis.

JOANNES MARIA NETINUS Ordinis Capuccinorum ex familia Minniti exortus an: 1563. à teneris annis futuræ sanctimonix argumenta protulit; ab incunabulis enim admirabili abstinentiâ claruit. In Capuccinorum Congregatione cooptatus, in ea à doctrinâ, sanctitatis opinione, ac obitis præclare muneribus celebris effulsit. In Syracusana Provincia Philosophiam, ac Theologiam docuit. Pluries Definitoris, & Provincialis munere innouit; & ob eximiam prudentiam, quâ refertissimus vixit, à Clemente Nerino Ordinis Generali in suum Consultorem ascitus est. Virtutibus, meritisque cumulatus in Generalibus Comitibus an. 1625. Romæ coactis, ad supremum Ordinis culmen evehctus est, ac Seraphicum Ordinem usque ad annum 1631. laudabiliter gubernavit; insigni enim animi magnitudine, pietate, vitæ austeritate ornatus, illustriū virorum virtutes æquavit. Verbo, & exemplo plurimum valuit. Orationis studio præclarus, in ea persæpè in extasim raptus, cœlestes dulcedines degustavit. Prophetico spiritu multa prædixit. Regularis disciplinx zelo mirum in modum æstuavit; ideoque in firmanda Ordinis observantia, & præsertim arctissimæ paupertatis lege totis animi nervis desudavit: & Capuccinorum familiam omnium virtutum splendore, ac sanctitatis exemplis latissimè illustravit. Post magnos exantlatos pro Ecclesiâ labores, numeris omni-

bus absolutus obiit vir egregius Neapoli 4. Februarii anno 1631. ætatis 68. Ad funeris celebrationem omnes confluxere, ab ipsius sanctitatis fama protracti: cor autem ejus in patriam delatum summo pietatis affectu à Netinis receptum fuit: ejusque ope nonnulli ægroti, spe vitæ destituti, pristinx sanitati restituti sunt. De Joanne Rocchus Pirrus *not. Eccl. Syrac.* pag. 220. & 225. Marcellinus de Pise *tom. 3. annal. Capuccin.* anno 1631. pag. 834. Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capuccin.* pag. 195. & Petrus Antonius Venetus in *fastis Seraphicis* pag. 292. Scripsit ex Dionysio loco cit.

Annotationes in octo libros Physicorum Aristotelis.

Annotationes in libros Methaphysicorum.

Annotationes in quatuor libros Sententiarum.

Epistolam ad universos Religionis Capuccinos fratres, in qua de observantia altissimæ paupertatis, & de Regula Minoritana luculenter differit. Romæ 1628.

Cæremionale Patrum Capuccinorum. ex Francisco Maria Magio *de sacris cærem.* tom. 1. pag. 136. & alibi sæpius.

JOANNES MARIA PRESTIPHILIPPUS v. Joannes Maria Hieracensis.

JOANNES MARIA TUSENSIS Ordinis Capuccinorum, ex familia Bruno in oppido Tusæ natus anno 1532. statim ac Ordinis instituto nomen dedit Panormi 2. Februarii anno 1548. eâ animi contentione observantiæ regulari operam dedit, ut breviter absolutissimæ perfectionis culmen attigerit. In ipso mirum in modum resulserunt omnium virtutum splendores: contemplationis studio altè addictus, totam propè noctem (subducto perbreve tempore, quo somno indulgebat) orationi vacabat: ab ipsa cœlestes eruebat divini amoris flammæ, quibus incensus, ad eminentissimum sanctitatis fastigium ardentius properabat. Quo verò igne ferveret orantis præcordia, Dominus hoc prodigio ostendit: cum enim nocte quadam orabat Joannes in Ecclesia, unâ cum Hieronymo Monteflorano Ordinis Generali, ignis lucidissimus è tecti Ecclesiæ proflire visus: ideoque nonnulli putantes Ecclesiam incendi, ad ipsam confluxere, ut ignem extinguerent; sed pervoluto Cœnobio, & Ecclesia, aliud non invenire nisi Joannem, & Hieronymum, qui ferventissimo divini amoris igne succensi orationi incumbabant. Concionator egregius, apostolico zelo æstuavit; & per annos ultra 22. tum in Sicilia, tum extra in cinerali jejuniis conciones habuit, & sacræ eloquentiæ vir corda etsi durissima emollivit. Doctrinâ, & eruditione claruit, sacris literis, ac pontificis juribus intructissimus. Ob eximias virtutes, animique dotes ne dum Custodem, tyronum institutorem, ac Definitem egit, verum etiam ad primariæ Ordinis munia fuit admotus. Siculam Provinciâ rexit anno 1565. dum adhuc Sicilia in tres disiecta partes tribus Moderatoribus non parebat. Post divisionem Provinciæ Panormitanæ, & S. Angeli præfuit. Totius etiam Ordinis Procurator Generalis, & tandem Generalis, anno 1581. 10. Maji electus est. Has Ordinis dignitates mi-

ra

râ humilitate illustravit: ideoq; Gregorius XIII. Pont. Max. qui virum egregium summâ æstimatione prosequabatur, cum Joannē alloquens eidē dixisset, quod in ipso caput purpureo galero dignum observabat; statim Pontifici respondit: Parce Pater Beatissime: Deus, & Franciscus Pater meus, caput mihi dedere, ut Ordinis capucio tantummodo tegetetur. Tandem tum præclaris virtutibus ornatissimus, tum etiam prophetiæ dono conspicuus, & miraculorum gloriâ celebris, Romæ ad supremam vitæ lineam accessit: sed antequam animam efflaret, resumptis extemplò viribus magnâ animi exultatione exclamavit: Fratres nonnē Patrem nostrum Franciscum, ac S. Antonium Patavinum videtis, qui me advocant, ut cum ipsis pergā? quo dicto felicissimē extrema clausit anno 1684. Ipsum cœlesti gloria redimitum vidit Sacerdos quidam Capuccinus, dum in Conventu Gibilmannæ apud Cephalædium orabat. Funus magno cum totius Ordinis dolore persolutum, ejusque virtutes funebris oratione exornavit Petrus Trigofus Capuccinus illustris. Scribunt de Joanne Zaccarias Boverius in *annal. Capuc. tom. 2. an. 1584. m. 10. pag. 95.* Barezzus Barezzi in *Chron. Ord. S. Franc. par. 4. tom. 2. l. 7. cap. 44. pag. 576.* Rocchus Pirrus not. *Eccl. Cephalæd. pag. 491.* Tossignanus in *hist. Seraph. lib. 2. pag. 201.* Josephus Cammaratenus in *suo monili rosarum pag. 307.* & Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capucc. pag. 195.* qui scripsisse testatur doctē

Expositionem, sive Commentaria super Regulam Fratrum Minorum in 8. Italicè etiam scripsit

Quadragesimale m. s. in 4. extat in Cœnobio Tusæ.

JOANNES MARRASIUS Netinus Philosophiæ, & Medicinæ doctor insignis; ac Poeta, ab eximiis ingeniis monumentis per totam Italiam celebris. Floruit circa annum 1446. De eo Fazellus de *reb. Sicul. dec. 1. lib. 4. cap. 2. pag. 109.* quem sequitur Vincentius Littara de *Reb. Netinis pag. 120.* & Pirrus cit. not. *Eccl. Syracus. pag. 226.* Ætate gravatus ex Fazello cit. scripsit opus, cui titulus:

Angelinetus poema amatorium elegiaco versu. Addit Fazellus, Leonardum Aretinum in epistola ad Marrasium scripta, opus valdè laudasse. Alia multa scripsisse testatur cum ingenii præclarissimi laude; subditque, quod primatū inter Poetas occupasset juxta literatorum sententiam, ni severiora Medicinæ studia à Musarum cultu averterent.

JOANNES MARTINUS DE AQUINO Patrius Panormitanus, utriusque Juris Doctor, à doctrina commendatus: humaniores literas caluit, ac nonnullis fuit cohonestatus honoribus: Comes enim Palatinus, Caroli V. Imp. vices gessit in munere Conservatoris: Procurator, & Judex bonorum fisco adjudicatorum pro S. Officii Siciliæ Tribunali; S. Cruciatæ, & Magnæ Regiæ Curia Judex an. 1530. renunciatus est: & tandē Regii Patrimonii à Rationibus Magister. Non longè ab anno 1540. decessisse opinor; primo

enim Novembris anno 1540. testamentum condidit, quo annuas uncias tres Panormitano Cœnobio S. Citæ legavit, ut quotidie sacrum pro ejus anima celebraretur. De Joanne Philadelphus Mugnòs in *Teatr. General. par. 1. pag. 73.* Edidit *De Vita, & Gestis Regis Caroli V. Imperatoris Orationem.* Panormi 1538. in 4. sine typographi nomine.

JOANNES MARTINUS GAGLIO Paſſensis Sacræ Theologiæ, & Medicinæ Doctior, decessit anno 1626. & ex Rocchio Pirro in not. *Eccl. Paſſ. pag. 421.* Scripsit

De Scimie.

De Febre maligna.

De Puerperiis, & enixis.

Consilia Medica.

JOANNES MATTHÆUS GIBERTUS nobilis Panormitanus Episcopus Veronensis, vir sanè celeberrimus, & ævi sui laudatissimum ornamentum. Præclariora Giberti tantum delibabo, in libro enim omnia luculenter enarrata coalescerent: utinam scribendi Præsulis hujus vitam aliquis curam subiret! Genuensem fuisse falsò putavit Josephus Silos in *hist. Cleric. Regular. par. 1. lib. 2. pag. 36.* & Antonius Possevinus in *appar. sacro to. 2. pag. 219.* inter clariores Ligures ab Oberto Foglietta in *elogiis viror. illustr. Ligur. pag. 111.* recensetur. At Panormi exortum ne dum Scriptores Siculi tradunt, ut Rocchus Pirrus *lib. 4. Siciliæ sacræ pag. 84.* Franciscus Baronius de *Mæst. Panor. lib. 3. cap. 8. pag. 136.* Leonardus Orlandinus in *discurs. Sicil. pag. 81.* aliique, verum etiam exteri, & cœvi Scriptores, & Giberto amicitia nexu cōjuncti, ut Jacobus Sadoletus *epist. lib. 3. pag. 108.* M. Antonius Flaminus *lib. 1. carm. in epitaphio in Gibertum*, Benedictus Lampridius in *carmin. pag. 19.* Joannes Patavinus in *virid. mathem. pag. 204.* quibus adde Ferdinandum Ughellum *Italia sacræ t. 5. p. 993.* & Scriptores Genuenses Michaelē Justinianum de *Scrip. Ligur. p. 392.* ac de Episcop. & Gubern. *Tiburis pag. 125.* & Augustinum Oldoinum in *Athenao Ligustico pag. 360.* At forsan inter Genuenses collocarunt, quia fuit origine Genuensis; patrem enim habuit Francum Gibertum Patritium Genuensem, (etsi concubitu minus justo natus) sub Julio II. classis Pontificiæ Præfectum ex Adamo Fumano in *oratione* apud Aloysium Novarinum in *opusc. tom. 1. pag. 106.* Justiniano, & Oldoino cit. sed omnino à vero aberrat Joannes Matthæus Toscanus in *Pepl. Italiæ lib. 3. nu. 145. pag. 87.* qui Gibertum Romæ natum scribit. Egregio munitus ingenio usq; ad duodecimum ætatis annum Panormi educatus, Etruscis, Latiis, Græcisque literis operam dedit eo animi ardore, ut in præcipuis Italiæ Academiis omnibus ferè tum gravioribus, tum amœnioribus scientiis abundè instructus, omnium merita, ac famam, qui literarum gloriâ sæculum suum illustrarunt, breviter æquaverit. Immo literatorum Mecenas omnes bonarum artium peritos summo fovit studio, in suam amicitiam traxit, & in sui laudem concitavit. Inter hos accenset Binum, Sangham, Zinos, & Berniam; Hercules Joanninus in *Petrarchista*

chista pag. 38. quibus adde Hieronymum Vidam, Petrum Bembum; Jacobum Sadolerum, Joannem Casam, M. Anronium Flaminium, Joannem Pierium Valerianum, aliosque. Cæsarei præsertim, ac Pontificii Juris peritissimus, ac in SS. Patrum libris latè versatus clauit. Mathematicas disciplinas, ac Latias Musas etiam coluit: in rebus agendis dexteritate instructus, singulari prudentiâ, ac consilio valuit: & veluti scientiarum oraculum longè, latèque effulsit. Hinc perspectâ Joannis præstantiâ primùm Julii Medices S.R.E. Cardinalis à secretis electus est; qui sub Leone X. patruale Ecclesiasticarum rerum molem sustinuit. Exinde à Leone prædicto, & memorato Julio, Clementis VII. nomine ad summum Pontificiâ dignitatis fastigium assumptus, conferendorum beneficiorum præfectus (Datarium vocant) constitutus est. Ab his gravioribus Sedis Apostolicæ negotiis adhibitus fuit; ac ob morum integritatem, prudentiam, & doctrinam, singulari æstimatione ab ipsis prosequutus enituit. Sub Clemente præsertim (à quo Domesticus Præsul electus fuit) omnia à Giberto moderabantur summâ auctoritate, quam in eo collocaverat Pontifex; eique omnia cordis arcana familiariter communicabat, ut ipsius directione, ac consilio cuncta rectius administraret. Hac auctoritate sibi collatâ, ne dum literatorum, ac Principum, verum etiam S. R. E. Cardinalium, Regumque venerationem assequutus est, qui omnes in pertractandis magni momenti negotiis, ejus operam exoptabant. Ab eodem Clemente Nuntii munere missus est in Angliam, & ad Franciscum I. Galliarum Regem, dum Ticinum obsidione præmebat, teste Francisco Guicciardino in *hist. Italiae* lib. 15. pag. 451. ut pacem inter Italiæ Principes pertentaret: Gibertum ad ipsum ablegavit, dum plene noverat eundem Francisco gratissimum esse, & in his pertractandis rebus peritissimum. Caroli V. Imp. etiam æstimationem promeruit, à quo Abbas S. Angeli de Brolo in Sicilia anno 1519. electus est, ex Pirro loc. cit. In Barbonici exercitus irruptione, quâ Romæ vastitas illata, anno 1527. multa perpeffus est, & cum aliis Præsulibus obes datus fuit: sed à Pompeo Columna è carcere, ærumnis, ac vitæ periculo præfrande liberatus est. Ante Urbanam direptionem ex Abbate Rosarii anno 1524. 8. Augusti à Clemente VII. ad Episcopalem Veronensis Ecclesiæ sedem assumptus fuerat; ideoque à catenis, & Romanæ aulæ negotiis ereptus, ad Ecclesiam suam regendam concessit, ubi sanctissimi Pastoris partes explere curavit: doctrinâ, ac pietatis studio vitiis mala, quæ eo absente itrepserant, eradicare proposuit. Hinc accersitis doctissimis, piisque viris horum industriâ incertiam ab Ecclesiastico ordine eliminavit; eumque pietate insigniter instruxit; aliosque ad rectam vivendi disciplinam inflexit. At hæc non sine magno labore, ac periculo perpetrata; nam inter ipsum, & Clerum, populumque nonnulla exorta dissidia: quibus Clementi ipsius amantissimo relatis, Pontifex, ut Gibertum ab omni periculo solve-

Biblioth. Sicula Tom. I.

ret, Romam vocavit, primùm Joannis Baptistæ Sanghæ operâ, qui tunc erat Pontificis ab epistolis; inde literis propriâ manu exaratis. At magnâ animi constantiâ, & S. Caetani Thienensis, ex Silos cit. *lib. 4. pag. 135.* vel Joan. Petri Carafæ operâ, ex Ughello cit. *pag. 1000.* Veronensium animos flexit anno 1530. & sanctissimis rectè vivendi legibus subjecit. Ad Romanâ aulâ Pontificè variis obendis muneribus Gibertum revocasse testatur Ughellus cit. *pag. 993.* & ne Veronensis Ecclesia suo destituta Pastore detrimentum pateretur, Joanni Petro Carafæ, uno ex Clericorum Regularium fundatoribus, inde Pauli IV. nomine ad Pontificiam sedem evecto, Veronensis Ecclesiæ curâ, & administratione demandari curavit Gibertus, ex diplomate Clementis VII. apud Ughellum cit. *pag. 994.* Veronensem Diocesium egregiis operibus illustravit, in qua legati Apostolici munus exercuit. In pauperes profusus, charitatis sodalitiû fundavit, ut egentium inopiam levaret. Ecclesiis, sacrarum rerum ornamentis, veneratione conciliavit. Ecclesiasticam immunitatem impetrato pectore propugnavit. Morum suavitatem, humilitatis, & patientiæ exemplis, aliisque virtutibus ornatus, quâ sanctissimi Præsulis forma refulsit: ideoque Petrus Franciscus Zinus cum librum inscriptum, *Typus boni Pastoris* edidisset, omnem juxta Giberti vitam condidit, ut ipsemet in eo fatetur. Et sanè ad ipsius exemplum Pastores multi tunc superstites, ut etiam subsequenti, populorum reformationem in proprias Ecclesias invexere ex Possévino, Foglietta, aliisque citatis. Hoc unum ad perennem Giberti gloriam sit satis, quod S. Carolus Borromæus S.R.E. Cardinalis, antequam Mediolanensis Ecclesiæ clauum suscepisset, Veronam adiit, ubi paulò ante Gibertus decesserat, ac solertissimâ inquisitione omnia exploravit, quæ in Ecclesiæ gubernatione paraverat: nonnullis ejusdem documentis, scriptisque instructionibus sese munivit, ut Ecclesiam Mediolanensem Giberti exemplo sanctissimè regeret, ex Joanne Petro Giussano in *Vita S. Caroli* lib. 1. cap. 12. pag. 27. & lib. 2. cap. 2. pag. 35. Carolo Bescapè in *ejusdem vita* lib. 1. p. 17. & Silos cit. *lib. 3. p. 89.* qui addit *lib. 4. pag. 135.* quod ut præ oculis semper eundem haberet, inter paucas cubiculi sui imagines, Giberti effigiem servabat, ut ad magnâ perpetranda viri egregii forma virum undique sanctissimum extimularet. Hinc summi viri Gibertum in pretio habuere, minores verò veluti è Cælo delapsum suspexere, teste Toscano cit. in *Peplio Italiae* pag. 87. Paulus III. Pont. Max. magnâ etiam æstimatione Gibertum prosequutus, ipsum ad Datarii munus revocavit, cujus operam in Ecclesiæ totius beneficium apprimè necessariam arbitratus est, ex Cosma Chero in *epist. ad Gibertum inter epistolas latinas illust. viror. editas Venetiis* 1568. pag. 54. Paruit Gibertus: sed inde impetratâ Pontificis facultate ad Veronensem gubernium rediit, ex Silos cit. *lib. 6. pag. 223.* ab eoque multa in Ecclesiæ Veronensis maiestatem, & privilegia accepit, & Apostolicum Legatum, ut vocant, à Latere constituit in sua Diocesi, anno

Y Y

1536

1536. ut Ughellus tradit pag. 1020. Eâ vixit Gibertus Sapientiâ, ut inter Cardinales, & Præfules cooptratus fuerit ad pertractandam ecclesiasticam reformationem constitutos, qui discutienda in Tridentino Concilio præviâ meditatione disponentur: immò multa Concilii Patres, juxta constitutiones à Giberto editas in Diœcesis suæ beneficium, instituerunt ex Foglietta, Silos cit. pag. 89. Ughello, & Justiniano citatis. Hinc ob præclarissimam doctrinæ, ac virtutum merita in Cardinalium Senatum cooptrassent Gibertum Pontifices, quod Clemens præsertim exoptabat, ni natalium rumor obstitisset, ex Justiniano, & Silos cit. pag. 36. quod etiam innuit Sfortia Pallavicinus in hist. Concilii Trident. lib. 4. cap. 5. pag. 357 Eximiam animi pietatem multis detexit: Clericorum Regulatum Ordo plurimum sibi debere fatetur; ipse enim S. Caetani, & Joannis Petri Carasæ familiaris, nimis defudavit, ut in excitando eorum instituto obiectas difficultates dilueret: summo amoris affectu eundem apud Clementem VII. fovit, ipsum primo sub ævo protexit, profusâ elemosynarum largitione levavit, Veronam invexit, & in ipsius splendorem amplificandum multa impetravit privilegia, teste Silos cit. pag. 35. 82. 140. & 141. Celeberrimæ Lauretanæ domui præfuit Protectoris munere ab an. 1527. ad 1534. ipsamque vigilantissimè custodivit, sacra Suppellectili ornavit, & ut ipsam Sacerdotes virtute præclari excolerent curavit: quibus sacræ redivenerationem adauxit, ex Horatio Tursellino in hist. Lauret. lib. 2. cap. 22. Antonio Solt in Santuario Lauretano §. 11. pag. 94. & 95. Silos par. 1. lib. 5. pag. 160. & Hippolyto Marraccio in Pontif. Marianis cap. 82. pag. 176. Demum condito testamento, quo pontificalia indumenta Ecclesiæ Veronensi legavit, & sex aureorum millia Charitatis Monti ad pauperum inopiam sublevandam, magno omnium dolore sanctissimè decessit Veronæ 30. Decembris anno 1543. magnificentissimo funere cohonestatus, in quo orationem in ejus laudem dixit Angelus Castilionus, editam Mediolani 1559. ex Justiniano in Scrip. Ligur. pag. 66. Anno 1544. 2. Januarii aliam orationem protulit elegantissimam Adamus Fumanus Canonicus Veronensis, quam habes apud Novarinum in opusc. tom. 1. ep. 100. pag. 106. In sepulchro, quod Ludovico Canossæ Episcopo Bajacensi excitaverat, conditus est, hac inscriptione insignitus.

*Funesta Canossa tuis sunt ossibus
Giberti*

*Quem pietate gravem, & meritis prælustribus
Hæc servans omnis temperabitur
atas.*

*Obiit anno M. D. XLIII. III. Kal.
Januarii.*

Aliam edidit inscriptionem M. Antonius Flaminus, quam inter ejus carmina leges. De Giberto præter Auctores supra relatos summa cum laude scripsere Jacobus Sadoletus in epistolis lib. 1. epist. 1. pag. 1. & lib. 3. epist. 9. 10. & 11. à pag. 106. Petrus Bembus in epist. tom. 3. lib. 3. pag. 34. &

35. & in poemate inscripto Benacus, Jo: Pierius Valerianus in carmin. lib. 4. pag. 61. Lilius Gregorius Gyraldus in epist. de incommotis Urbana direptionis pag. 625. Petrus Opemecerus in opere Chronogr. pag. 484. Joannes Genesius Sepulveda in epistolis lib. 1. epist. 7. pag. 133. Hieronymus Fracastorius in carmin. pag. 202. & 213. Hieronymus Vida in epistola ad Gibertum, & in carmin. pag. 182. Simon Majolus de Irregularitate lib. 1. cap. 9. n. 8. Thomas Porcacchus in annot. ad hist. Italia Guicciardini lib. 15. pag. 451. Antonius Tilesius in epist. nuncupatoria libri de coronarum generibus, Horatius Fastellus, & Benedictus Lâpidius in deliciis Poetar. Ital. par. 7. pag. 359. & 1296. Julius Camillus in carminibus, Claudius Tolomeus in epist. in libro epistol. 13. vir. illustr. lib. 12. pag. 381. Franciscus Scotus in Itiner. Italia de Verona, Nicolaus Antonius in Biblioth. Hisp. tom. 1. pag. 33. & aliis omisiss, Joannes Casa in Galateo, in quo multa Giberti transtulit, ut morum elegantiam suaderet. Scripsit Gibertus

Constitutiones editas per Reverendiss. in Christo Patrem D. Io: Mattheum Gibertum Episcopum Veronensem. ac in Civitate, & Diœc. Veronensem. Legatum Apostolicum, ex SS. Patrum dictis, & Canonicis Institutis, ac variis negotiis quotidie occurrentibus, & longo rerum usu collectas, & in unum redactas. Veronæ apud Antonium Putelletum 1542. in 4. & iterum ab Augustino Valerio S.R.E. Cardinali, & Veronæ Episcopo recognitas, notationibus illustratas, atq; ad Concilii Tridentini decreta renovatas. Veronæ apud Hieronymum discipulum 1589. in 4. Quâ prudentiâ, ac doctrinâ has constitutiones scripserit ex Augustini Valerii verbis, in nova editione exaratis, liquidò patet, ait enim: *Suadebat ipsa meditatio constitutionum à sapientissimo, & optimo Episcopo Joanne Mattheo Giberto conditarum, quæ tantâ prudentiâ excogitata sunt, atque scriptæ, ut non modò Episcopi aliquot ex illis tanquam in fonte constitutiones suas derivaverint, verum etiam Sacrosanctum Concilium Tridentinum inter sua decreta, quædam ex iisdem constitutionibus ferè de verbo ad verbum transtulerit: ac proinde statui constitutiones Vobis notas recognoscere, typisque mandare, idque multas ob causas, primum quidem ut Jo: Mattheo Giberto optimo Episcopo, quem mihi semper in administratione imitandum proposui, hac ratione debitum honorem præstem, cujus memoria in Veronensi Ecclesia conservare devotissimè percipio. Hæc Valerius vir doctissimus, qui de Giberto forsan scripsit in libro de Episcopis Veronensibus, quem edidit, ex Augustino Oldoino in Athenæo Romano p. 101. sed non vidi. De his etiam constitutionibus consule Obertum Fogliettam in elogiis cit. pag. 112. Scripsit etiam Italicè.*

Constitutioni delle Monache per la Città, e Diocesi di Verona utili anco alle altre Città. Veronæ apud Antonium de Postese 1539. in 8.

Lettere. Extant in Variis Epistolarum collectionibus, nempe in epistolis XIII. Virorum Illustrum à Thoma Porcaccio editis Veneriis 1584. in 8. in epistolis selectis in lucem emissis Tarvisi apud Fabritium Zannettum 1603. ab Aldo Veneriis

netiis 1550. & 1551. in 8. in epistolis Principum lib. 1. Ibidem apud Franciscum Zilettum 1581. in 4. in epistolis facietis à Dionysio Athanasio editis ibidem 1572. & 1601. in epistolis latinis Clarorum Virorum ibidem 1568. & in libro Bartholomæi Zucchi inscripto *Idea del Secretario*. Venetiis apud Societatem Minimam 1606. in 4. in quo Giberti epistolæ tanquam benè scribendi exemplum exhibentur; easque etiam Panfilius Persicus laudat in libro cui titulus: *il Segretario lib. 2. cap. 6.*

Epigrammata Pastoralia, ex Bembo in *epist. lib. 3.* qui Gibertum monet, Leonicum Tomeum, virum græcis literis doctum, Romam petere, ibique *Epigrammata Pastoralia* ipsius Giberti, asferre, ab eodem in Grecam linguam versa. Denique addam quòd Giberti operâ, ac sumptu libri S. Joannis Chrysostomi, aliorumque Auctorum græcâ linguâ prodire, ex Matthæo Toscano in *Peplo Italiae cit. pag. 87.* & Sadoletto in *epist. lib. 3. ep. 9. pag. 106.*

IOANNES MELATIUS Mazariensis Sacerdos, vir doctrinâ excultissimus, Sacræ Theologiæ, & utriusque Juris Doctor, ac Apostolicus Prothonotarius. Nonnullis fuit meritò cohonestatus honoribus; Archipresbyter enim Tuneti, & Gulestæ, ut etiam Calatafini Archipresbyter renunciatus est. Canonicus, & Cantor Mazariensis Ecclesiæ, & Episcoporum ejusdem Assessors, electus inclaruit. Pluries Vicarius Generalis, doctrinâ conspicuus longè, lateque enituit. In his omnibus obitis muneribus eximiam nedum eruditionem, verum etiam, & prudentiam singularem patefecit: dum ejusdem Mazariensis Ecclesiæ Vicarium Generalem ageret sede vacante, decessit Mazariæ 26. Decembris anno 1679. ætatis circiter 58. & in Cathedrali Ecclesia sepelitur. Edidit

Patrocinium in causa propria. Romæ 1655. in fol.

Miscellaneam Selectarum Juris utriusque Assertionum. Panormi apud Dominicum Anselmum 1670. in fol.

Partem secundam. Panormi in fol. opus absolutum, sed non dum publici juris, cum ob auctoris obitum deficiat libri facies, & indicis pars.

IOANNES MISTRETTA Calatajeronensis Juriconsultus doctissimus. Floruit circa annum 1550. ipsumque laudat Petrus Paulus Morretta de Calatajeroni cap. 12. pag. 52. & 54. qui scripsisse ait:

Glossam ad patrias consuetudines, per quam diligenter exarata. m. s.

IOANNES MONTALTUS Syracusanus Juriconsultus, ac Poeta Officinæ Messanensis Academicus. Vivebat Messanæ anno 1673. Ipsum laudat Ioannes Baptista de Iudæ in *carmin. par. 1. pag. 435.* Edidit

Poesie in libro: *Poesie volgari degli Accademici della Fucina. Parte seconda.* Messanæ 1658. in 12. & in libro: *Duello delle Muse. Trattenimento terzo.* Neapoli apud Andream Colicchiam 1670. in 4.

IOANNES NASO Corleonenis, vir doctus,

ac eruditus: politiores literas, præsertim Musas summo studio coluit. Historica eruditione ornatus innotuit. Panormitani Senatus fuit à secretis, & à bonarum artium peritis summa æstimatione prosequutus vixit. Celeberrimi Lucii Marinei, de quo suo loco, Præceptor, ex Alphonso Seguritano in *epistola de laudibus Lucii Marinei, inter ejusdem epistolas lib. 6.* Claruit anno 1477. De eo idem Lucius lib. 5. *epist.* in *epistola ad Caltaldum Parisium*, in qua ait: *Obiit, & Joannes Naso, cui Siculus fuit agnomen, qui si non fuisset mortis præventus non dubito, quin poeticâ virtute, & carminis maestate cum alios magnos Poetas, tum etiam Virgilium adæquasset.* De eo etiam Vincentius Auria in *discursu de officio, & dignitate Prætoris Panormi. pag. 237.* Edidit.

De celebritate rerum, opus heroicum. Panormi ex Alphonso Seguritano loco citato; ait enim de Marineo scribens: *Post annum inde Panormum, ad Joannem Nasonem cognomento Siculum transit. Hic est ille Joannes Naso, cujus extat opus heroicum de celebritate rerum, quas Panormi edidit quum Barcinona Gothhalana Civitas rebellis Joanni Regi in conditionem post decem annos se subjecit.*

Consuetudines Felicis Urbis Panormi. Panormi apud Andream de Wormacia 1477. in 4.

Supplementum ad Christophorum Scobar de rebus præclaris Syracusanis. editum cum lucubrationibus ejusdem Scobaris. Venetiis per Bernardinum Benalium 1520. in fol. à pag. 9. ad Scobarem missum à Joanne Giarruto Patrio Syracusano, in cujus epistola anno 1519. scripta legitur: *Vir illo Siculus Joannes Naso nunquam pro merito satis celebratus distavit; reconditoria daturus si vixisset.* Scobar verò ibidem in responsione ad Giarrutum, Nasonem *Virum consummatissimum* vocat. Inter Siculos Poetas à Joanne Vigintimillio recensetur in *Catalogo Poetarum Siculorum*, quem edidit in libro *Poetarum Bucolicorum*: at ex ejus carminibus solum superest distichum celeberrimum de Urbe Panormi, quod primum edidit Thomas Fazellus de *rebus Siculis dec. 1. lib. 8. pag. 170.*

IOANNES NATALIS Messanensis vir ingenio, & doctrinâ præclarissimus, in lucem editus 16. Martii anno 1642. à teneris unguiculis literarum studiis admotus, in Messanensi Soc. Jesu Collegio mitiores literas non sine laude didicit. Graviores scientiis addictus, exacto Rhetoricæ curriculum, Peripateticæ Philosophiæ animum adjecit. Inde sub celeberrimi Dominici la Scala disciplina ne dum Hippocratis, & Galeni medicam doctrinam plenissimè assequutus est, verum etiam novis inventis apprimè eruditus fuit, quibus anatomia, & chimica ars recetiorum operâ illustrata, mirificè effulget. Ab eo etiâ Democraticæ Philosophiæ cognitionem accepit, eaq; ingenii vi hæc omnia amplexus est, ut ad summum medicæ facultis fastigium sese extulerit. Hinc meritò Philosophiæ, ac Medicinæ laureâ donatus est in Messanensi lyceo 6. Octobris anno 1661. magno cum literatorum plausu, ac sine aliquo impendii genere, tamquam civis benemerentissimus: eoq;

Y Y 2 . . . . . æstli-

æstimationis specimine omnium prius cohonestatus est. Genio indulgens auctiores literas coluit, & præstantissimorum literatorum consuetudine, præsertim Joannis Vigintimillii, & Josephi Mariæ Mazara Soc. Jesu, de quibus suo loco, mirificè profecit. Hinc elegantissimo ingenio munitus inter eximios polioris literaturæ candidatos enituit: & in Messanensibus Academiis Officinæ, Radicatorum, & tandem Clitæ recensitus, ingenii monumenta summa cum laude protulit, & literatorum amorem, ac venerationem promeruit. Anno 1661. Messanensis Magistratus à secretis electus est per quadriennium, ut moris erat, ac pluries confirmatus, demum anno 1673. perenni electione per omnem vitam eum eo in munere constitutus est; & à Prorege Claudio Lamoraldo Principe de Ligné eodem anno confirmatus: quod uti raro exemplo patratum, ita honorificentissimum non ambigendum. Sed hæc æstimationis argumenta à Messanensi Senatu satis promeruerat Joannes, tum ob operam sæpius egregiè exhibitam in Urbis obsequiū, tum ob literas, quibus ornatissimus semper eminuit. At muneris hujus nomen, & electio Joannes retinuit, administrationem, ac lucri commoda ex Senatus facultate Carolo Musarra concessit. Quâ virtute tum in epistolis exarandis, tum aliis lucubrationibus condendis excelleret, incompertum est. A styli cultu, dictionis elegantia, & eruditionis copiâ celebratus, à viris doctissimis laudes promeruit non vulgares; præsertim à D. Joanne Bernardino Noceto Pontificis Præsule, Domestico, & P. Carolo del Voglia Congregationis Oratorii Panormitani sodale, in hoc scribendi genere nulli secundis. A Messanensi Magistratu oblato Vincenzio Gonzagæ Siciliae Proregi supplici libello, cum ipse scriptionis nitorem considerasset, ac eundem Joannem condidisse intellexisset, hunc insigniter laudavit, ac Senatoribus commendare curavit. At præcipuum Joannis studium medicam facultatem inspexit; eoque profectu ut fateantur omnes, Joannem doctrinâ, & eruditione excoltissimum præstantioribus Medicis conferendum. Etsi jam abundè edoctus, itaut jam Doctoris laureâ insignitus, ægrotis medicam adhiberet manum, attamen discendi cupidus quadriennio, ab anno 1662. celeberrimum Marcellum Malpighium tunc in Messanensi Academia practicæ Medicinæ Professorem audivit. Joannem Alphonsum Borrellum, amicum, & familiarem habuit, qui nostro Joanni primos sex Euclidis libros exposuit. Nec Carolum Fracassatum medicum doctissimum, qui Malpighio successerat, audire neglexit. Unum hic silentio non involvam, quod cum Fracassato accidit; nam anno 1671. quæstione de sanguinis missione exortâ inter hunc, & Joannem; Carolus Phlebotomiam defendebat, Joannes verò Erasistrati, Elmontii, & Præceptoris sui la Scala, aliorumque sectator, contrariam sententiam propugnabat: post multa ex utraque parte argumenta tandem Carolus ingenuè cōclufit, etsi ipse Phlebotomiæ usum amplecteretur, attamen æquè

probabilè cōtrariâ sententiâ arbitrabatur: quod nō sine literatorum tunc præsentium plausu, ac summâ Joannis laude accidisse mihi testatur vir eximius Joannes Bernardinus Nocerus supralaudatus, qui inter alios literariæ pugnæ interfuit. Addam eundem Fracassatum, dum in publico lyceo aderat Natalis, lectionem de sanguinis missione instituisse, & editis à Natali argumentis responsiones effusiores, cum summis Joannis laudibus, opposuisse. At absoluta lectione, Natalis gratias Carolo egit ob honorem sibi illatum, sed haud se victum declaravit, cum eundem Idræ capita obtruncasse subdidit; è responsionibus enim suis plurima argumentorum capita exoriebantur objicienda. Anno 1678. à Carolo Musarra relicto munere laudato, Joannes ad eundem revocatus, hanc Provinciam laudabiliter aggressus est, & primarius Philosophiæ Professor in Messanensi Academia fuit honorificè designatus: etsi immutatâ rerum facie muneris electionem laud assequutus sit. In medica facultate impigrè defudat non sine maximo ægrotantium beneficio, qui ejus doctrinæ vi quotidie ad pristinam sanitatem revocantur: ideoque in Sicilia, & extra celeberrimus vivit: ac Principum, & Dynastarum summam venerationem experitur: perenniter experietur, dum ejus fama nunquam consenesceat. Ipsum laudant Joannes Baptista de Judice in *carminib.* pag. 338. Fulgentius Arminius in *Prosis Officinæ lib.* 1. pag. 73. Angelicus Aprosius, sub Odauri Scioppii larva, in libro: *Bellezze della Belisa* pag. 2. Augustinus Scilla in libro: *Vana speculatione disingannata*, Carolus Balsamus Soc. Jesu in epistola ad Vincentium Alias ante Archimedeum, Maurolyci edita, & Silvius Bocconus in *Museo physico*. Edidit Italicè

Idea del perfetto Filosofo oratione funerale per la morte di D. Giovanni Ventimiglia. In *Prosis Officinæ lib.* 2. Neapoli apud Andream Colicchiam 1669. in 4.

Poesie. in libro: *Stravaganze liriche degli Accademici della Fucina Parte Terza.* Ibidem apud Sebastianum Alecci 1661. in 12. in libro: *Duella delle Muse degli Accademici della Fucina Trattamento Terzo, e Quinto.* Ibidem apud Andream Colicchiam 1670. & 1671. in 4. in libro: *Fastosi Presagi dell' Accademia degli Abbarbicati per la nascita del Principe delle Spagne.* Venetiis apud Boddium 1659. in 4. ac tandem in libro: *Applausi del dì Natalizio di Filippo V. Gran Monarca delle due Sicilie, e della Spagna, espressi ne' componimenti della Real Società degli Accademici della Clizia.* Messanæ apud Dominicum Costam 1704. in 8.

In publicam lucem emitter

Consultationes Medicas, quas ad Medicos tum Siculos, tum externos scripsit. Italicè

Poesie.

Prose.

Responsum de rebus Medicis ad Bernardinum Blanchinum, cujus authographum extat apud laudatum Bernardinum Nocetum.

Persii Satiras etruscis numeris concinnare meditabatur, quarum ultimam eleganter absolverat, ac cum

ac cum Francisci Stelluti versionem vidisset, ab incepto cessavit, ne actum ageret.

JOANNES NICOLAUS RIZZARI Patritius Catanensis à Siculâ poesi clarus; floruit ante celeberrimum Antonium Venetianum, nempe circa annum 1570. & non sine laude carmina paravit, è quibus venustiore cantionum suarum formam eundem Venetianum hausisse opinatur Josephus Galeanus in *Musis Siculis* par. 1. pag. 153. qui ipsum laudat, ut etiam Jo: Baptista de Grossis in *Decacordo Cat.* tom. 2. cord. 9. pag. 152. Edidit vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis* parte 1. Panormi apud Buam & Portamnovam 1645. in 12. & iterum apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

JOANNES NICOLAUS RIZZARI nobilis Calatajeroneensis, alter à supra relato, ex quo familia Rizzari nobilitate conspicua descendit, quæ Calatajerone refulget. Fuit Ioannes Juris utriusque Doctor, tum juris doctrinâ, tum Poesi Etruscâ, ac Siculâ clarus. Floruit circa annum 1568. Hujusce meminere Rocchus Pirrus not. *Eccl. Syracus.* pag. 233. & Petrus Paulus Morretta de *Calatajerone* cap. 12. pag. 52. & 54. Scripsit

Ad Consuetudines Calatajeroneenses Glossas.

Italicè etiam

Poesie.

JOANNES ONOFRIUS Panormitanus Societatis Iesu, natus anno 1607. Societatem ingressus est anno 1625. in qua solemniter emisit vota 24. Junii 1640. Ingenio clarissimus præter humaniores literas, Rhetoricam, Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam summa cum præstantissimi ingenii laude docuit. Doctrinâ, eruditione, eloquentiâ enituit, quibus Poesim, Græcæque literas addidit. His autem, ut etiam singulari prudentiâ, aliisque virtutibus magnam sui æstimationem excitavit. Nonnulla munera, cum gravissimis laboribus perfuncta, eximiam sui prudentiam, animique constantiam illustrarunt. Rexit Collegium, & domum Professorum Panormi non sine laude, ac fructu. Molestiæ, quibus innoxius exagitatus est, ejus patientiam splendoribus exornarunt: adversa enim infractâ animi firmitate omnia pertulit. Sodalibus suis quibus præfuit eximium, sincerumque studium detexit, & ab iis mutuo prosequeretur amore. Egregiis munitus virtutibus sui venerationem excitavit: & morum suavitate, dulcique eloquentiæ vi mirificè illorum animos alligabat, quos semel alloqueretur, eosque ad res etiam difficillimas flectebat. Fato cessit Panormi in domo Professorum 17. Decembris anno 1674. Ipsum laudat Vinc. Tancredus in *quest. moral.* p. 2. tr. 5. quest. 14. p. 242. Edidit.

Orationem in solemnibus studiorum instauratione habitam in Aula Collegii Panormitani. Panormi typis Decii Cyrilli 1640. in 4.

Italicè

Oration Panegirica nella solennità del B. Francesco Borgia. Ibidem apud Dominicum de Anselmo 1652. in 4.

Suppresso nomine etiam Italicè

Il Trionfo di Portolongone raquistato alla Corona del Nostro sempre Grande Cattolico Re di Spagna. Panormi apud Cyrillos 1650. in 4.

La Rosalia Guerriera in ajuto del Re Cattolico contro la forza di doppo mostro pestilenza, e ribellione, dialogo. Ibidem apud Nicolaum Buâ 1652. in 4.

La Torre di Babel abbattuta con la diversità delle lingue per lo ricevimento dell'Ecc. Sig. Cardinal Teodoro Principe Trivultio Vicerè, e Capitan Generale del Regno di Sicilia nella Casa Professa de' PP. della Compagnia di Gesù di Palermo. Ibidem apud Decium Cyrillum 1648. in fol.

Servantur in Bibliotheca Collegii Panormitani Soc. Iesu m. ss. ut ex ejus indice patet

Physica.

Metaphysica.

JOANNES de PATERNIONE Catanensis, ex antiqua satis, ac nobilissimâ Paternionum familiâ natus, Benedictino Instituto in Catanensi Cœnobio D. Agathæ nomen dedit. Ibi doctrinâ, ac religiosis moribus apprime instructus, omnibus ad exemplum eluxit. Iurisprudentiæ laureâ insignitus, in eadem profundè versatus, solidissimis doctrinæ splendoribus ita refulsit, ut à Siculis omnibus Jurisconsultis, Doctor Fundamentalis appellaretur. Egregiâ doctrinâ viam ad emeritas dignitates adipiscendas sibi reservavit: hinc primo Vicarium Generalem Ecclesiæ Catanensis egit anno 1450. inde ejusdem Cathedralis Prior, & Archidiaconus electus est. Anno 1472. Prioris (non Abbatis, ut ait Hieronymus Ragusa in *Sicil. Biblioth. Veter.* pag. 154.) munere Monasterii S. Leonis Assori functus, inclaruit: & anno 1475. Abbas S. Mariæ Novæ Lucis cum annexione Abbatii S. Mariæ de Scalis constitutus, sui opinionem firmavit. Anno 1478. ob singulares animi, doctrinæque dotes Episcopali Melitensis Ecclesiæ Insulâ cohonestatur, & à Romana Sede Cameræ Apostolicæ Collector renunciatus est, adjunctâ facultate retinendi Abbatiam. Magnâ apud Ferdinandum Siciliæ Regem valuit auctoritate, à cujus munificentia quamplurima in Ecclesiæ beneficium obtinuit. Ecclesiam sibi creditam non sine laude usque ad annum 1490. rexit, cum novis cumulatus meritis, novis exornatur honoribus; nam ad Metropolitancam Ecclesiæ Panormitanæ dignitatem bonis plaudentibus est evectus. In ea moderanda vigilatissimi Pastoris partes adamussim expressit. Ecclesiæ jura, ac bona fortiter propugnavit, & Ecclesiæ proventus amplificare curavit. Ad aservandam summâ veneratione SS. Eucharistiam, tabernaculum in Cathedrali è marmore excitavit: & ad augendam ejusdem Ecclesiæ maiestatem, supremam ipsius partem, quam Tribunal vocant, marmoribus affabrè insculptis vestivit; ubi 42. SS. Simulacra velut artis miracula demirantur. Opus toto orbe celeberrimum, ab Antonio Gaudio Panormitano singularis ingenii sculptore, summo studio elaboratum, quo nihil magnificentius, ac elegantius. Palatium Archiepiscopale edificiorum magnificentiâ exornavit, ubi ejus stemmata adhuc spectantur, eique hortorum, ac fontium amœnitates edjecit. Ejus opera

operâ ad Archiepiscopalem Ecclesiam postliminii jure rediit Monasterium S. Mariæ Angelorum, Baidæ juxta Panormum, cujus ædificia instauravit, ibique in Ecclesiæ janua ejus nomen, ac familiæ insignia insculpit, ac addito Sacello S. Ioannis Baptistæ, huc usque S. Ioannis de Baida vocatur. Ibi etiam Archiepiscopales ædes refecit, quæ nunc deliciis affluentes ad levandas Præsulum molestias servantur, & gentilitiis telleris insignitas sæpius vidi: aquæ fluentia adinvenit, quibus ætatiore effecit. Dum ejusdem Metropolitanæ Ecclesiæ clavum tenebat, ter Siciliæ Regnum moderatus est, anno scilicet 1494. 1506. & 1509. Præses electus, cumq; maxima cum laude rexit. Tandem cum 80. ætatis annum attingisset, Julius II. P. M. Romam accersivit, ut purpureo gallero exornatum, Cardinalium Collegio adjungeret, sed antequam Romam peteret fato cessit Panormi 24. Januarii 1511. & in Cathedrali Ecclesia marmoreo sepulchro conditus est, in quo gentilitia stemmata, ac ipsius effigies spectantur. Sine sepulchrali epigraphæ jacebat; sed anno 1694. Nicolaus Martorana Panormitanus, ejusdem Ecclesiæ Subcantor, ut tanti viri memoriam innovaret, sepulchro hanc inscriptionem apponi curavit.

Joannes de Paternione Panorm. Archiep. Ordin. S. Benedi. obiit anno M.D.XI. 24. Jan.

De Joanne vide Rocchum Pirrum in *Chronol. Regum Siciliæ* pag. 101. not. *Eccl. Panorm.* pag. 170. *Catan.* pag. 93. 94. *Melit.* pag. 600. Jo: Bap. de Grossis in *decat. Catan. tom. 2. cord. 9. prg.* 143. & 148. Jo: Franc. Abela in *Melit. Illustr. lib. 3. not. 1. pag.* 317. Marius Cutellus de *donationibus to. 1. tract. 1. disc. 2. part. 11. n. 80. pag.* 354. Antoninus Amicus in *chronol. Proregum Sicil.* pag. 15. & 16. & Vinc. Auria in *hist. chronolog. Proregum Sicil.* pag. 27. in *discursu de officio & dignitate Prætoris Panorm.* pag. 237. in *Gazino Redivivo* pag. 27. in *chronolog. Archiep. Panorm. in fine hist. Crucifixi Panorm.* pag. 209. Ut Ecclesiæ suæ jura defenderet, scripsit

Allegationes de Primatu Ecclesiæ Panormitanæ, ut aliqui ex citatis Auctoribus testantur. Ipsos citat Franciscus Baronius de *maest. Panorm. lib. 1. cap. 3. pag.* 27. & alibi, qui aliqua earundem fragmenta exscribit; at Rocchus Pirrus in *not. Eccl. Panorm.* pag. 171. apud Philippum Paruta servatas ait. Ego vero legi apud D. Franciscum Paternionem Ragusanum ejus gentilem, virum, de rebus Siculis benemerentem. Ipsas etiam citat P. Io: Maria Amatus in *notis ad orat. 1. n. 38. pag.* 36. qui easdem in lucem emittere curat.

JOANNES PAULUS CHIARANDANUS Platensis Soc. Jesu, natus anno 1613. in Societatem cooptatus est anno 1631. in qua solemniam emisit vota. Absolutis studiorum spatiis, aliis cum laude graviores disciplinas tradidit; biennio Philosophiam, septennio scholasticam Theologiam, ac novennio Moralem doctissime docuit. Diu etiam Mathematicas disciplinas explanavit. Bis Collegium Platense rexit, & S. Officii Censorem egit. Eruditione, ac Arabicis literis apprime instructus claruit. Octogenario

major, decessit Platæ 22. Januarii anno 1701. De eo lege *Biblioth. Soc. Jesu* pag. 484. Josephum Munebriam in libro *Musa risvegliata par. 1. pag.* 223 & Petrus Antonius Tornamira in *Prosop. S. Rosalie disc. 2. cap. 12. pag.* 246. Edidit Italicè

Piazza Città di Sicilia, Antica, Nuova, Sacra, e Nobile. Messanæ apud hæredes Petri Breç 1654. in 4. Prælo etiam paraverat libros de rebus Mathematicis, nempe de Horologiis rotalibus, & Solaribus. De Segmentis, seu partibus circuli. De Sphæra. De modo erigendi figuram. De Astronomia.

JOANNES PAULUS AB EPIPHANIA Panormitanus Carmelita Excalceatus, in sæculo Antoninus Parisi: natus anno 1633. Regulare Institutum amplexus est Panormi 6. Januarii 1652. & solemniam emisit vota 25. Martii 1653. Ingenio præstantissimo, celerique munitus refulsit; ad omnia studiorum genera complectenda egregie efformatus. Exacto cum laude studiorum curriculum, Rhetoricam, Philosophiam, ac pluries scholasticam Theologiam docuit; præsertim Messanæ, ac in sui admirationem alios traxit. Orator celeberrimus, eloquentiâ, & eruditione clarus, inter præcipuos Cõcionatores adscriptus est: & in exorandis Sanctorum gestis Panegyrista singularis existimatus. Ubicumque è suggestu ejus eloquentiæ fluentia effudit, plausus in sui commendationem excitavit; præsertim Messanæ, ubi doctrinæ profunditatem, & egregiâ eloquentiæ vi maximam sibi venerationem comparavit. Sacrâ, profanâq; eruditione locupletissimus excelluit: & aliquando ad animi oblectamentum Musis indulgit. In regendo Motycensi Cœnobio prudentiam detexit eximiam. Virtutibus etiam eminuit: Religionis studium præsertim coluit, quo singulari spiritus fervore incruentum sacrificium quotidie offerebat. Heroicâ patientiâ insignis, labores, ac adversa æquo animo toleravit: & morti proximus compositis in crucis formam brachiis, totus juxta Dei voluntatem accommodatus, piissimè, ut vixit, fato cessit Panormi 4. Septembris 1676. ætatis 43. ac conceptam sui spem in literario Orbe amputavit. Virum hunc laudant Placidus Carafa in *responso decisivo* pag. 7. & 27. & Placidus Reina in *hist. Messan. par. 2. pag.* 81. Edidit Italicè

Le Stravaganze della Natura Pensieri sacri, morali, e politici. Panormi apud Camagnam 1671. in 12.

La Via Lattea, arte brieve di Predicare. Venetiis apud Joannem Antonium Hertz 1671. in 24. & Panormi apud D. Cillenium Hesperium 1684. in 12.

Le Nuove Muse del Paradiso. Elogii di Nuove Religiose Carmelitane Scalze nel Monastero di S. Teresa di Palermo. Venetiis apud Turrinum 1672. in 4.

L'Arcopagita d'Ontivero Compendio historico della Vita del B. Gio: della Croce. Panormi apud Bossium 1675. in 12.

Panegirici, ed Orationi Sacre. Ibid. apud eundem 1676. in 12.

Suppresso nomine etiam typis dedit;

L'Idea

L'Idèa del Cavalier Gerosolimitano mostrata nella Vita di F. D. Agostino Grimaldi, e Rosso. Messanz apud Iacobum Matthæi 1662. in 4.

Il Balsamo della Fama Mamertina discorso sacro Accademico per la sacra Lettera scritta da Maria V. a' Messinesi, ed altri Panegirici. Venetiis apud Petrum Thomasinum 1664. in 12.

La Chiave d'Italia Compendio historico della Città di Messina. Ibidem apud Marcum Philippi 1670. in 4.

Il Cigno moribondo al fiume di cinque foci, ò vero l'anima innamorata delle cinque piaghe del Crocifisso. Pensieri predicabili. Neapoli apud Novellum de Bonis 1671. in 12. sub nomine P. D. Victorii Constantis Canonici Regularis.

Il Grande Oratione funerale per la Morte di Filippo IV. Re delle Spagne. Ibid. apud eundem 1671. in 12.

Prælo multa parabat, partim jam absoluta, partim adhuc imperfecta, quorum nonnulla hæc sunt.

Commentaria in quinque libros Decretalium. Tom. IV. in fol.

Mundus eruditus, sive sylva eruditionum. Tomi V. in fol.

Anathome Mundi. Tomi III. in fol.

Pantheon univèrsa moralitatis, sive totius Theologie moralis compendium.

Salomon proverbiales, seu flores Abbatis Tritemii. Philosophus Thomista Parvus. Tomi IV. in 4.

Theologus Thomista Parvus. Tomi V. in fol.

Miles Martyr armatus sub vexillis Angelici Præceptoris militans, seu Theologica disputatio de martyrio militum Regularium.

Tractatus de Divini Verbi Incarnatione. Italicè Quaresimale.

Arrento.

Panegirici Tomi sei.

La Regia di Sicilia Compendio historico della Città di Palermo.

L'Ombre schiarite, la Concettione di Maria V. difesa giuridicamente, con tre discorsi.

Gersone Monastico, formato con le parole, e dottrine della S. Madre Teresa.

Croniche de' Carmelitani Scalzi della Provincia di S. Alberto in Sicilia.

Palermo Austriaco.

Reliquiario Palermitano, ove si notano tutte le Reliquie insigni, che si ritrovano in Palermo.

I Campi Elisi, cioè le delizie di Palermo.

Il Seminario d'Heròi, Vita d'huomini illustri Palermitani.

La Borsa dell' antichità, Medaglie di Palermo dilucidate.

La Santità felice, Catalogo, ed Elogj de' Santi Palermitani.

JOANNES PETRUS CASTELLUS Messanensis Sacerdos, Francisci Castelli filius, ac Bartholomæi, de quo suo loco, frater. Vir pietate insignis. Edidit Italicè

Guida spirituale degli Afflitti. condannati à morte, dove si trattan tutti gli ajuti necessari per la salute d' un anima, di chi è vicino à morire. Messanz apud Petrum Bream 1595. in 8.

Hoc opus perperam Petro Castello Medico celebri adscribit auctor Indicis Bibliothecæ Barberianæ; Petrus enim Castellus Medicus, Romanus fuit, origine Messanensis, noster autem Jo: Petrus Messanensis.

JOANNES PETRUS CORILANZA Panormitanus, vir eminentissimi ingenii, quod primū Philosophicis, ac Theologicis studiis mirificè detexit: inde Jurisprudentiæ addictus, ac Doctoris laureā insignitus ad eum doctrinæ fastigium ascendit, ut spem omnibus dederit non vulgarem; primariis dignitatibus exornandū: & sanè has accepisset, ni adversus quidē evētus ipsū ab aggresso Jurium studio avertisset. Aliquandiu jura Cæsarea, ac Pontificia non sine maxima laude docuit Panormi. Politioribus literis excultus, Reaccensorum, & Animosorum Academiis Panormi nomē dedit. Italicā, latinā, ac vernaculā linguā multā elegatissimè condita egregiè cecinit, & anagrammatum artificio singularis, magnam sibi laudem comparavit. Floruit anno 1640. Ipsum laudat Josephus Galeanus in *Musis Siculis* p. 2. tom. 2. pag. 188. ubi aliqua ex innumeris eius ingenii monumentis extant, nempe Siculā linguā

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

Epigrammata. extant in libro Selecta Epigrammata. Panormi apud hæredes Jacobi Maringi 1656. in 12.

Servātur apud Vincentium Auriā hæc alia m. ss.

Solitudo S. Rosaliæ Panormitanæ. Carmina de D. Rosalia. in 4. & Italicè

Panegirico in lode della Città di Palermo, nella quale convicne la Sapienza, come Capo del Regno. in 4.

JOANNES PETRUS FLACCOMIUS Mylenfis Sacerdos, patritiā exortus familiā, literis excultus claruit. Musices peritissimus, in Philippo III. Catholici Regis Sacello Musicam moderatus est. Sabaudix Duci gratissimus vixit, qui in suum eleemosynarium delegit. Obiit Taurini an. 1617. Edidit opus inscriptum:

Concentus in duos distincti Choros, in quibus Vespera, Missa, sacraque cantiones in Nativitate B. Mariæ Virginis, aliarumque Virginum festivitibus decantandi continentur. Venetiis apud Angelum Gardanum, & fratres 1611. in 4.

JOANNES PETRUS GRIPHEUS Panormitanus nobilissimo genere ortus, Ordinis Prædicatorum, Sacræ Theologiæ Magister doctissimus, virtutibusque eximiis ornatus. In nonnullis Siciliae Cœnobiis Philosophiam, ac scholasticam Theologiam docuit, & in Panormitano lyceo S. Dominici præfuit studiorum Regens. Clarissimā, solidāque doctrinā magnam sui estimationē excitavit. In Cœnobiis Panormitano S. Dominici, & Augustano Priorem egit. Consilio singularis, ad ipsum passim confugiebant in difficillimis negotiis primariæ nobilitatis Dynastæ. A confessionibus fuit D. Francisci de Castro Comitæ Castri, Siciliae Proregis, apud quem magnā opinionem valuit: eoque instante anno 1620. ad Episcopalem Nolæ infu-

ciusdam effectus est: ideoque Panormo discedens, ut Romæ consecrationem obtineret, cum Gaetā appulisset, ibi morbo aggressus decessit, annum agens 70. Est Joannis mentio apud Hipplytum Marraccium in *Biblioth. Mariana* par. 1. pag. 777. Petrum Canonizarum de *Religione Panormi* m. s. pag. 263. & Hyacinthum Montaltum in *historia Dominicana Siciliae* m. s. Edidit Italicè

Rosario della Gloriosissima Vergine Maria Madre di Dio. Panormi 1618. in 8. in cuius fine habes etiam: *Miracoli fatti da Dio per virtù del Rosario.*

JOANNES PETRUS MARCHESIUS nobilis Mesanensis, Poeta, & Orator eruditus, quem laudat Placidus Reina in *not. hist. Messanae* par. 2. pag. 228. & 518. Edidit Italicè.

Brieve discorso delle vere qualità di Messina. Vicecoquens apud Josephum Cocchium 1584. in 4. & Messina apud Petrum Bream 1622. in 4.

JOANNES PETRUS DE VILLADICANIBUS nobilis Mesanensis, præstantissimi ingenii vir, quod studiorum exercitatione, Poësi, & eruditione expolivit, ac abundè locupletavit. In historiis, antiquitatum, & numismatum studiis versatissimus, Musæum in propriis ædibus extruxit nobilissimum, numismatum copiâ, & variâ antiquitatum suppellectile refertissimum, quarum pretium 20. millium aureorum summam explebat. Hinc innumeri harum rerum studiosi à diffitis ceteris Provinciis ad ipsum Messanæ navigabant, ut thesaurum hoc celebre diligentius perlustrarent, in cuius laudem Romæ ecloga quædam edita fuit. Magnâ apud literatos veneratione vivebat anno 1590. In hujus viri laudem prodiit Messanæ anno 1558. liber Epigrammatum, ut ait P. Placidus Samperius in *Iconologia M.V.* lib. 1. pag. 36. qui ipsum eximiiis laudibus ornat, & hæc scriptis testatur Italicè

Della Vanità, e dispreggio del Mondo.

Della Vita, e Passione di Christo N. S. in Rima Siciliana.

La Vita di S. Raineri Eremita.

La Vita di S. Alberto Carmelitano in Rima Siciliana.

La Vita della B. Eustochia Calafato Fondatrice del Monasterio di Monte Vergine in verso Siciliano.

L'Incendio di Regio.

L'Antichità di Messina, e gli huomini illustri di essa.

Dell'Inferno.

Del male delle Donne.

Delle Guerre degli animali.

Vite de' Pontefici, Cardinali, Imperatori, Regi, Grandi Maestri Gerosolimitani, Stradicò di Messina, de' Priori Gerosolimitani di S. Gio: Battista di Messina, de' suoi Senatori antichi, delle Case, e Famiglie nobili, & in particolare di quelle, che si sono già estinte.

Vita, e Miracoli de' Santi Martiri Placido, e Compagni, e della loro famiglia antica. Arnaldus Wion in *ligno Vita de familia Anicia* §. 7. citat Joannem Petrum in tractatu de *Inventione corporum S. Placidi Abbatis, & Martyris, ac Sociorum*, quem hunc ipsum esse opinor. Idem Wion lib. 3. in *not. ad S. Othob.* pag. 330. De hac re Epistolam ipsius exhi-

bet ad Patrem D. Michaellem Abrinaum.

Delle Reliquie de' Santi, che sono in diverse parti.

La corrucciola de' Vocaboli Siciliani.

Idem Samperius *loc. cit. & lib. 2. pag. 301.* ait has lucubrationes temporis iniuriâ periisse: at Placidus Reina in *hist. Messanae* par. 2. pag. 518. ubi Joannem laudat, nonnulla ejusdem ingenii monumenta prodisse testatur, quæ adhuc non vidi. Idem verò *loc. cit. & pag. 465.* Scripsisse tradit

Supplementum ad Historiam Siculam Abbatis D. Franc. Manroluci, ubi aliqua ipsius fragmenta describit.

JOANNES PHILIPPUS BONUS Platiensis, Philosophiæ, & Medicinæ Doctor præstantissimus, ob exaggeratam doctrinæ laudem inter celebriores ævi sui literatos coopatus enituit. In Patavino lyceo magna cū laude publicè docuit. Poeticâ facultate insignis, Poetæ laureati titulum promeruit. Clarissimo nomine floruit anno 1573. Laudant Joannem Rocchus Pirrus *not. Eccl. Catan.* pag. 105, Joannes Paulus Chiarandanus in *histor. Platiæ* lib. 4. cap. 3. pag. 265. & Didacus de Mastro in *causa Medicorum Poetar.* pag. 57. Edidit librum

De Concordantiis Philosophiæ, & Medicinæ. Venetiis 1573. in 4.

JOANNES PHILIPPUS INGRASSIA Rachalbutensis: nam etsi Franciscus Baronius de *maest. Panorm.* lib. 3. cap. 4. pag. 117. inter Panormitanos recenseat; & ipsemet Ingrassia in libro de *Pesse*, tum in *epist. nuncupat.* ad Philippum Catholicum Regem, tum etiam *cap. 9. pag. 72.* Panormum Patriam suâ appellet; attamen ex Privilegio Panormitanum fuisse intelligendum, cum ipsemet alibi se in oppido Rachalbuti exortum scribat, quod nonnulli ex infra notatis auctoribus aradunt. Doctor Medicus fuit celeberrimus, ingenii excellentiâ, doctrinæ soliditate, ac experientiâ nulli secundus. Ætate ad huc florente in Patavina Academia Medicinæ studiis operam dedit, & anno 1537. Doctoris Laureâ insignitus enituit. Indefesso studiorum labore ad illud absolutissimæ doctrinæ fastigium pervenit, ut ipsum tanquam oraculum omnes recolerent: ideoque publico stipendio in Neapolitano Lyceo Medicinæ Theoricam, ac praxim, ut etiam anatomiam publicè docuit magnâ auditorum frequentia, ac singulati discipulorum beneficio. Ob egregiam, & nunquam satis laudatam doctrinam ad eum venerationis gradum pervenit, ut velut alter Galenus existimatus effulserit. Neapoli ad perennem nominis sui gloriam ipsius simulacrum constitutere, cui honorificentissima inscriptio adiecta fuit, in qua Divus appellabatur: cum hac etiam Epigraphæ

Philippo Ingrassia Siculo, qui veram Medicinæ Artem, atque Anatomiam publicè enarrando Neapoli restituit, discipuli memorie causa P.P. M. D.

Ingenii vi in re medica nova quædam adinvenit: præsertim novam ossis structuram in humano capite, cui ob ejus formam, stapedis nomen donavit, teste Gabriele Fallopio *Instit. Anatomicæ* tom. 1. tract. 2. pag. 48. & Petro Castellano in *Vitis illustr.*

Illustr. Medicor. pag. 208. qui de Ingarfia scribens ait: *Non ignobile instrumentum, quod stapedem, aut à forma . . . appellant, primus invenit, & scripto celebravit. . . Præterea novam ossis Ithmoedus structuram deprehendit.* Ex quo duo adinvenisse iunuit, nempe instrumentum, quod stapedem vocavit, & ossis structuram: at ex Fallopio ossis inventum stapedis nomine donavit, ut innui in additionibus ad Siciliam Inventricem Vincentii Auria cap. 11. pag. 230. ubi hæc alia Ingarfiæ inventio addenda; ipse enim omnium primus vesiculas seminales observavit, ut tradit Leonardus de Capua in libro: *Parere divisato in otto ragionamenti, ragion. 2.* pag. 45. Patrio amore extimulatus Neapolim reliquit summo totius populi, Procerumque dolore, qui non sine maximo profectu salubrem ipsius operam experiebantur: à quibus mirum in modum venerabatur. Panormum regressus insigni plausu, summiisque æstimationis argumentis fuit exceptus, ob singularem doctrinæ excellentiam. Hic doctissimi Joannis opinio ita invaluit, ut diffusâ ejus nominis celebritate, ex ultimis terræ sinibus passim ad ipsum consuebant cujuscumque ordinis viri eruditissimi, ut ipsum conspicerent, ac recolerent: ipse verò viros doctos quacumque optimâ disciplinâ instructos singularibus amoris officiis cōplectebatur; adeout ejus domus cruditionis Emporium vocaretur. Hinc meritò anno 1563. à Philippo II. Hispaniarum Rege, Siciliæ, Insularumque adjunctarum Archiater constitutus est: eoque in munere, editis prudentissimis constitutionibus, eximiam vigilantiam in omnium beneficio impendit. Salutari severitate munitus, neminem ad artem medicam exercendam admittebat, nisi prævio diligenti examine, hac arte rectè fungi posse arbitraretur. Immo omnibus, etsi Doctoris laureâ insignitis, medicinæ officia interdixit, nec eadem exercere alicui permisit, nisi prius medicas conclusiones publicè propugnasset: ad hoc verò omnes compellit impetrato Regis decreto. Doctrinæ suæ vires mitum in modum Panormi detexit, cum anno 1575. grassante in hac urbe, & in magna Siciliæ parte fævissima Peste, ipse Deputationis, ut vocant, Sanitatis, primarius Consultor, ac Deputatus electus, cā sapientiæ industriâ, prudentiâ, ac dexteritate Urbem Panormi moderatus est, ut contagiosam lucem penitus profligaverit; ac Hippocratis Siculi nomen sibi comparaverit, quo passim ab omnibus appellabatur. Hinc in grati animi significationem Panormitanus Senatus 250. aurea eidem singulo mense solvenda constituit: at ipse ex his solum accepit, quæ ad excitandum, & exornandum Divæ Barbaræ sacellum intra claustra Cœnobii Panormitani S. Dominici satis essent; cætera remisit. Urbis hujus amantissimus, editis sapientissimis consiliis, ejusdem ægeris salubritati consuluit; præsertim ut lacum exsicarent, quem juxta Urbis mœnia Papireti aquæ constabant, civium saluti nimium infensum. Gravioribus Medicinæ studiis amœniores literas, ac Poesim ad animi remissionem coluit: & inter Accensos Panormi Academicos recensitus, eruditione effulsit. Demum vir undi-

Biblioth. Siculæ Tom. I.

que celeberrimus maximo omnium dolore fatus cessit Panormi 6. Novembris anno 1580. ætatis suæ 70. & in memorato D. Barbaræ sacello sepultus est. Funebrem pompam Medici omnes, ac Pharmacopolæ comitati sunt: at nominis fama, nunquam sæculorum decursu decedet. Emeritis laudum præconiis Ioannem celebrant Rocchus Pirrus not. *Eccl. Catan.* pag. 117. Franciscus Baronius loc. cit. Vincentius de Ioanne in *Panor. Triumphante lib. 12.* pag. 121. & in *Panormo restaurata lib. 2. m. 5.* Leonardus Orlandinus in *discursu Siciliæ* pag. 79. & in *Imaginib. var.* pag. 57. Fulgentius Caccabensis in *Vita Andrea de Guasto* s. 18. n. 6. pag. 100. Gesnerus in *Biblioth.* pag. 484. & 691. Antonius Vanderlinden de *scriptis medicis* pag. 658. qui mendosè in oppido Rachelburgi in Sicilia natum ait, Franciscus Flacomius in *Sicelide scet.* 3. pag. 38. Petrus Castellanus in *Vitis Illustr. Medicor.* cit. Vincentius Auria in *histor. Chronolog. Proregum Siciliæ* pag. 58. in *observ. ad Battillum Joannis Baptiste de Iudice* pag. 364. & in *histor. Crucifixi Panorm.* pag. 11. & 18. & Didacus de Mastro in *causa Medicor. Poetar.* pag. 55. Edidit in *Galenii librum de ossibus doctissima, & expertissima commentaria.* Nunc primum sedulò in lucem edita, & aptè naturam imitantibus iconibus insignita. Quibus appositus est Græcus Galeni contextus: und cum nova, & fideli ejusdem Ingarfiæ in latinum versione. Panormi apud Joannem Baptistam Marinum 1603. in fol. & Venetiis apud Societatem Venetam 1604. in fol.

De Tumoribus præter naturam Tomum Primum, in quo generatim tumorum omnium præternaturalium, species, præsertimque eorum nomina, & definitiones, atque etiam causæ, multaque generalia, declarantur. Græci, Arabes, & Latini quatenus adhuc ipsa pertinent enucleantur. Neapoli 1553. in fol. in hoc tomo alios sex tomos de eadem materia promittit. De eo verò consule Daniele Sennertum tom. 5. operum *prætic. medic. lib. 5. par. 1. cap. 1.* ubi observat, quod cum Galenus 61. tumorum species invenerit, his 165. addidit Ingarfiæ.

Galenii Artem Medicam Joanne Philippo Ingarfia Siculo interprete, ac veluti novo plusquam commentatore. Venetiis Ioannes Griphius excudebat 1573. & 1574. in fol.

Ætropologiam. librum quo multa adversus barbaros Medicos disputantur, Collegiisque modus ostenditur, ac multæ quæstiones tam physicæ, quàm chirurgicæ discutuntur. Quæstionem, quæ capitis vulneribus, ac phrenetidi medicamenta conveniant. Venetiis apud eundem 1544. & 1558. in 8.

Scholia in Ætropologiam. Neapoli apud Joannem Paulum Luganappum 1549. in 8.

De Frigida potu post medicamentum purgans Epistolam. Venetiis apud Franciscum Rampazetum 1575. in 4. & Mediolani 1586. in 4. ex Vanderlinden cit. pag. 660.

Pragrandem, utilemque Medicorum omnium decisionem: utrum in capitis vulneribus, Phrenitideque, atque etiam Pleuritide exsolvens nuncupatum medicamentum, an leniens dumtaxat congruens sit? Panormi apud Joannem Mattheum Maydam 1545. in 3.

Z z

Quod

Quod Veterinaria medicina formaliter una, eademque cum nobiliore hominis medicina sit, materia dumtaxat dignitate, seu nobilitate differens: ex quo Veterinarii quoque Medici, non minus quam nobiles illi hominum Medici ad Regiam Protomedicatus officii jurisdictionem pertineant. Ibidem apud eundem, 1564. in 4. & Venetiis apud Angelum Patellinū 1568. in 4.

Questionem de purgatione per medicamentum, atque obiter etiam de sanguinis missione an sexta die fieri possint? quā occasione de omnibus etiam aliis diebus determinatur, quibus præcipue purgare, vel sanguinem mittere possimus. Illustris. Ducis Terracinae casus enarrationem, & curationem: è quibus tum penetrantis in thorace vulneris, tum fistulae curandi methodus elucescit. Questionem: utrum victus à principio ad statum usque procedere debeat subtiliendo, an (ut multi perpetuo observant) potius ingrossando? Venetiis apud Angelum Patellinum 1568. in 4.

Constitutiones, & Capitula, nec non Jurisdictiones Regii Protomedicatus officii, cum Pandectis ejusdem reformatis, ac in pluribus renovatis, atque elucidatis. Panormi apud Joannem Matthæum Maydam 1564. in 4. & Ibidem typis Nicolai Bua 1657. in 4. à Paulo Pizzuto Archiatro in ampliorem formam redactas.

Indicem refertissimum in omnes Galeni libros. Venetiis apud Juntas 1586. in fol. ut ex multorum Medicorum testimonio accepi, & præsertim Josephi Galeani Medici celeberrimi, & Francisci de Franco viri doctissimi. Editum sub nomine Antonii Musæ Brasavoli Ferrariensis, ejusdem Ingaritæ discipuli. Italicè

Trattato assai bello, ed utile di due Mostri nati in Palermo in diversi tempi, ove per due lettere l'una volgare, e l'altra latina si determinano molte necessarie questioni appartenenti ad essi Mostri: aggiuntovi un ragionamento fatto in presenza del Magistrato sopra l'infermità Epidemiale, e popolari successi nell'anno 1558. in detta Città. Panormi apud Joannem Antonium Maydam 1560. in 4.

*Informatione del pestifero, e contagioso morbo, il quale affligge, & have afflitto la Città di Palermo, e molte altre Città, e Terre del Regno di Sicilia nell'anno 1575. e 1576. Ibidem apud eundem 1576. in 4. Quinta hujus operis pars recusa prodiit Panormi apud Angelum Orlandum 1624. in 4. & alibi; cujus doctrinā, grassante iterum Panormi peste anno 1624. Urbs à Medicis peritissimis moderata est. Lucem etiam aspexit latinè hoc titulus: *Methodum curandi Pestiferum contagium, ex Italico sermone in latinum conversa à Joachimo Camerario. Norimbergæ apud Catharinam Gerlachin 1583. in 8. cum Hieronymi Donzellini, Joannis Philippi Ingaritæ, Casaris Rincii, & Joachimi Camerarii synopsi commentariorum de Peste. ex Vanderlinden cit. pag. 508. Pâschale Gallo in Biblioth. Medica pag. 187. & Bibliotheca Exotica. In Bibliotheca Francisci Marchesi eximii Canonici Panormitani, & Antonii Marchesi Iuriconsulti ejus fratris servatur opus egregium Ingaritæ, cui titulus:**

Methodus dandi relationes pro mutilatis torquendis, aut à tortura excusandis. Pro deformibus, venenatisque judicandis. Pro elephantiacis extra Urbem propulsandis, sive intus Urbem domi sequestrandis, vel fortassis publicè conversari dimittendis, ac pro semestrium, octimestrium, undecimestrium, ac aliorum sive majorum, sive minorum successoribus defendendis, deque frigidis, aut impotentibus, & maleficiatis, ac tandem pro gemellorum duorum, sive plurium primogenio determinando. Joanne Philippo Ingaritæ Auctore anno Domini 1578. celeberrimum hoc opus parentum incuriā neglectum, temporisque injuriā obsum V. J. D. Franciscus Garzia auctoris abnepos pristino candori restituit anno 1637. m. s. in fol.

JOANNES PHILIPPUS DE LIGNAMINE nobilis Messanensis, Doctor Medicus celeberrimus, vir ab ingenio vehemente, acutoque laudatus. Medici facultatem in Perusino lyceo magnā discipulorum frequentia publicè docuit. Arcissimas amicitia leges cum Francisco de Ruvero Ordinis Minorum Ministro Generali, inde S. R. E. Cardinali coluit. Hinc Franciscus ad summum Pontificiæ dignitatis fastigium evectus, assumpto Sisti IV. nomine, amicitia memor, in Joannem Philippum eximia benevolentia argumēta, summamque æstimationem patefecit: & Medicum suum delegit. Eo in munere doctrinā, eruditione, & prudentiā ornatissimus refulsit. Romæ Typographicam officinam in ædibus suis voluit, ex qua nonnullos prodiisse libros pluries vidi. Claruit anno 1481. ac filium post se reliquit Antonium de Lignamine Messanensem, qui an. 1514. patriæ suæ Archiepiscopus electus est, ex Roccho Pirro in not. Eccl. Messan. pag. 365. & Placido Samperio in Iconolog. M. V. pag. 97. Joannem Philippum laudat vir præstantissimus Prosper Mandolius in libro cui titulus: *Theatrum, in quo Max. Christiani Orbis Pontificum Archiatros exhibet* pag. 128. & Ioannes Antonius Vanderlinden de scriptis Medicis pag. 660. Edidit librum

De Conservatione sanitatis. Romæ in domo Nobilis Ioannis Philippi de Lignamine &c. 1475. in 4.

De unoquoque cibo, & potu utili homini, & nocivo, eorumque primis qualitatibus. Romæ in 4. ex Vanderlinden de scrip. Medicis pag. 661. & Gesnero in Biblioth. pag. 484.

De Sibyllis. Romæ in ædibus ejusdem de Lignamine 1481. in 4.

Chronicon. citatur à Ioanne Bap. de Grossis in Abbate Vindicato pag. 70.

JOANNES PHILIPPUS PATERNIONUS Catanensis nobili, ac patritio genere orrus, Iuris utriusque Doctor celebris, Regius Consiliarius, ac pluries Magnæ Regiæ Curia Iudex. Floruit anno 1537. Ipsum laudat Marius Cutellus de donat. to. 1. tract. 1. dist. 2. particul. 1. nu. 80. pag. 354. Ioan. Bapt. de Grossis in decacord. Catan. tom. 2. pag. 148. & Franciscus Milanensis decif. lib. 2. dec. 1. num. 68. Hujus extant

Ad Bullam Apostolicam Nicolai V. & Reg. Prag. Alphonsi de Censibus Annotationes. Apud Petrum de Gregorio de Censibus. Panormi typis Ioann. Anto-

Antonii de Francis 1609. in 4. & iterum Panormi apud Franciscum Ciottum 1622. in fol.

Apostilla super Ritu Regni Siciliae. In Commentariis super Ritu collectis à Marcello Conversano. Panormi apud Angelum Orlandum, & Decium Cyrillum 1614. in fol.

JOANNES PHILIPPUS TESTAI Panormitanus Jurisconsultus doctissimus: ob eximiam doctrinam inter præcipuos Regni Advocatos relatus: hinc meritò Regii Consilarii munere fuit insignitus: & in Prætorii Panormitani, ac Magnæ Regiæ Curiae subfelliis Judex sedit. Floruit anno 1630. Ipsum laudat Franciscus Strada in libro: *Quæstiones pag. 15.* Edidit

Allegationes. Panormi typis Joann. Bapt. Mariugo 1613. in fol. & Venetiis 1619. in fol. ex Fontana in *Biblioth. legall par. 2. p. 349.*

Allegationum librum secundum. Panormi apud Decium Cyrillum 1640. in fol.

JOANNES DE PLANIS Siclensis Sacerdos, humaniorum literarum Professor eximius, Vincentii Littaræ Netini, de quo suo loco, Præceptor. Prioratum Siclensem S. Laurentii obtinuit, ibique vivebat anno 1574. Hujus meminere Rocchus Pirrus not. *Eccl. Syrac. pag. 257.* Petrus Angelus Spera *de nobil. profess. Grammat. lib. 4. pag. 238.* & Joannes Baptista Ricciolius in principio *Prosodie Refor.* Edidit

Limam, seu dictionarium Poeticum, ubi de Accentibus, & Syllabis, de nominum, verborumque incrementis, multisque regulis adjectis Ciceronis, Quintiliani, ac Servii, ex Virgilio, & Poetarum fabulis collectis agitur. Venetiis typis Dominici Gurrei, & Joan. Bap. Fratrum 1574. in 4.

JOANNES PRÆCOPIUS Panormitanus Ordinis S. Benedicti, in Cœnobio S. Martini de Scalis juxta Panormum: Monasticum institutum amplexus, in eo scientiarum splendore refulsit. In regularibus institutionibus clarus, 8. Decembris anno 1386. Secundus Abbas perpetuus ejusdem Cœnobii, post ipsius instaurationem constitutus, Angelo Sinesio sufficitur, ejusque electionem Urbanus VI. Pont. Max. ratam habuit. Omnium Privilegiorum confirmationem tum pro Cœnobio suo, tum pro Monasteriis eidem annexis à Martino Rege anno 1392. assequutus est. A Siculis ad Gregorium XII. anno 1414. Orator missus; iisdem interdicti absolutionem obtinuit, quo subdicebantur. Virtutibus insigniter instructus inclaruit: in pauperes præsertim, peregrinos, & hospites omnia charitatis officia exercebat, quorum pedes persèpe propriis manibus abluebat. Doctrinâ ornatissimus, Philosophiæ, Theologiæ, Sacræque Scripturæ studia suo in Cœnobio instituit, & aliquando easdem facultates aliis tradidit. Concionatoris munere functus, sacram eloquentiam professus est. Tandem postquam 32. annis eidem Monasterio præfuisset, ibidem ultimum clausit diem 4. Septemb. 1418. & honorificè sepultus est. De eo Rocchus Pirrus lib. 4. *Siciliae Sacrae pag. 177. & 178.* Scripsit

Quæstiones Theologicas, & in Sacram Scripturam. m. ss. servantur in Bibliotheca memorati Cœnobii.

Historiam instaurationis Sacri Gregoriani Monasterii S. Martini de Scalis. Hæc paucis versibus complexa prodiit in calce libri de *Reedificatione Monasterii S. Martini.* Romæ apud Nicolaum Piccoletum 1567. in 4. Ibid. apud Aloysium Zannetum 1596. in 4.

JOANNES QUINGLES Panormitanus origine Hispanus, Iuris utriusque Doctor, literis, ac morum integritate insignis: in Hispaniam digressus, ibi Catholici Regis benevolentiam expertus est, inter Regios Capellanos adscriptus. Ad Cantoris dignitatem in Sacello Divi Petri Regii Palatii Panormitani evehctus, dum hæc typis committuntur, Panormi laudabiliter vivit. Ex Hispana in Italicam linguam vertit, ac superpresso nomine edidit

Mistica Città di Dio, Miracolo della sua Onnipotenza, & Abbisso della gratia, Istoria divina, e Vita della Vergine Madre di Dio, Regina, e Signora Nostra Maria Santissima, Riparatrice della colpa d'Eva, e mezzana della Gratia. Manifestata in questi ultimi secoli per mezzo della stessa Signora alla sua serva, Suor Maria di Gesù Abbadessa del Monastero dell'Immacolata Concettione della Villa d'Agrida. Tomo Primo. Panormi typis Augustini Epiri 1701. in 4.

Tomo Secondo. Ibid. apud eundem 1701. in 4.

Tomo Terzo. Ibid. apud eundem 1702. in 4.

Tomo Quarto. Ibid. apud eundem 1702. in 4.

JOANNES RAINERUS Catanensis Sacerdos, vir eloquentiâ, & eruditione clarius, fuit in patria Magister Capellanus Ecclesiæ Cathedralis, Seminarii Clericorum Rector, & à Sacris Cæremoniis Episcoporum Catanensium Marci Gussii, Camilli Astalli S. R. E. Cardinalis, & Michaelis Angeli Bonadies. Amceniore litteras coluit; & inter Officinæ Messanensis Academicos enituit. Obiit Catanz 21. Decembris 1681. & in eadem Ecclesia Cathedrali sepultus est. Ipsum laudat Iosephus Munebria in libro: *Musa risvegliata par. 1. pag. 224.* Edidit

Le Pompe Nuzziali Panegirico di S. Agata V. e M. Catanz apud Vincen. Petronium 1652. in 4.

L'Agatee contese della Verginità, Martirio, ed Amor della Patria nel dono sceso dal Cielo. Panegirico in lode di S. Agata V. e M. Ibid. apud eundem 1654. in 4.

Obelisco Geroglifico. Panegirico Quartodecimo in lode della Gl. S. Agata V. e M. Ibid. apud Bonaventuram la Rocca 1665. in 4.

La stabilita Fè del congresso dell' esemplarità Marmertina per l'accrecimento del culto Divino, & emendatione de' miscredenti infedeli. Monteleoni apud Dominicum Ferrum 1667. in 4.

Scripsit etiam hæc alia, quæ m. ss. reliquit:

La Notte Sacra.

Trionfo de' Sette Martiri Catanesi.

JOANNES RAMONDETTUS S. MARTINUS Nobilis Catanensis, vir avito generis splendore clarus, sed doctrinâ, propriâque virtute inter præclarissimos Siciliæ viros meritò recensendus. Raimundi Ramondetti S. Martini, Pardi Principis, frater secundo loco genitus, lucem aspexit anno

1630. in eunte ætate gravioribus Regni muneribus laudabiliter functus, comparatâ haud vulgari nominis famâ, omnium venerationem sibi conciliavit. Præcipua hic tantum recenseam, quæ viri egregii præstantiam satis detegent. Anno 1671. cum rei frumentariæ inopia Siciliam invasisset, ut famis angustias depelleret Claudius Lamoraldus Princeps de Ligné, qui tunc Siciliae Regnum moderabatur, Joannem Neapolim misit Oratorem, duabus tridem honorificè vestitus, ut supplicat ab eo Regno impetraret: ibique perbenignè exceptus à D. Petro Antonio Aragonio Duce Segorbæ Neapolitani Regni Prorege, opportuna obtinuit auxilia in Siculorum beneficium: ideoque & plausus promeruit eximios, ac præclariorem sui opinionem excitavit. Anno 1674. ab ipso belli exordio, qui in Sicilia quatriennio æstuavit, apud Proreges semper adfuit, ac bellicis comitiis semper interfuit, in quibus auctoritate, & consilio nimium valuit. Hinc merito anno 1676. Rationum Magister Regii Patrimonii electus, egregias prudentiæ, ac vigilantiae dotes mirum in modum patefecit. Exortis Agrigenti rerum turbationibus, ubi frumenti emporium defecerat, anno 1678. à Francisco Benavides Comite S. Stephani Siciliae Prorege ibi missus est Vicarii Generalis munere insignitus, & per totam Mazariæ Vallem, ut velut opus esset rebus consuleret: quod effecit, omnibus opportunè compositis. Anno 1679. Alicatæ etiam ab eodem Prorege missus Vicarius Generalis ad arduas res pertractandas: & anno 1680. ad caranda, in Regis obsequium Catanæ, & in aliis Civitatibus, Oppidisque Siciliae magni momenti negotia, supremâ auctoritate munitus, delegatus est, quæ eximiâ prudentiâ peregit. His cum prælara promerita comparasset anno 1680. Matritum à Catholico Rege accersitus est, ut in Supremo Italiae Concilio Regentis dignitate præesset: ibique virtute refulsit, ut ipsum variis donis, ac beneficiis Rex eximiâ munificentiâ exornaverit: ac præsertim ad augendû antiquissimæ, ac inclytæ suæ familiæ splendore, Ducis titulo S. Martini cohonestaverit, ex Privilegio dato Matriti 30. Septembris 1682. Cum Galliarum Regis copiæ Casalem in Italia invasisent, ac non modò Hispaniarum Regem, verum etiam, & Italos omnes innumeris suspicionibus turbassent: coactis Matriti hæc de re nonnullis consiliis, tandem decrevit Rex, Joannem nostrum Oratorem ablegare ad omnes Italiae Principes, ut fœdus contra Gallos inirent: at etsi hujus electionis decretum, immutatâ rerum facie, haud executioni mandasset: atramentum conceptam de Joanne egregiam opinionem, Rex ipse sat omnibus patefecit. Anno 1682. Magnæ Regiæ Curiae Præses, & Regni Siciliae Justitiarius electus, in Siciliam remeavit, ubi summâ integritate, & prudentiâ Justitiæ jura servare curavit. Tandem ab omnibus veneratus 17. Octobris 1690. magno omnium dolore Panormi vitam absolvit, & in Eccles. S. Dominici Ord. Prædic. sepelitur: cui D. Vincentius Ramundettus S. Martinus filius Dux S. Martini, & Fabricæ, in sacello

Divo Dominico dicato, magnificentissimum extruxit Mausoleum, marmoribus, & artificio conspicuum, hac adjecta inscriptione.

D. O. M.

D. Joannes Ramondetta S. Martini Dux ex antiquissimus Pardi, & Sibaridis Dominus germen, sol præclarissimus, Familiam quam ex Vasconia Ducum sanguine sub Aragonum regimine in Trinacriam transvectam habuit, novis virtutum omnium splendoribus illustravit. In Regis Aula Italiae Supremi Concilii Regens, ex eadem prosapia secundus, Hispaniæ plausus promeruit. Præses, ac Magister Justitiarius Astreæ semper inherens vestigiis, Siciliae venerationem æquæ, ac amorem est assequutus. Hæc tandem Regni totius occidit inter lachrymas meliori Cælo oriturus. Panormi XVII. Octobris M. DC. XC. ætatis LX. Amantissimus Filius D. Vincentius Ramondetta Dux Fabricæ, Eques S. Jacobi paterni nominis propriiq; doloris non immemor, immortalitati monumentum posuit.

Emeritis laudibus egregium virum exornant Io: Baptista de Judice in *car. par.* 1. pag. 316. & 434. & par. 2. pag. 351. Ignatius Galione in *discept. pro studiis Catanæ discept.* 1. n. 18. pag. 9. Dominicus Antonius Parrinus in *Theatro Proregum Neapolis tom.* 3. pag. 337. Vinc. Auria in *Chronolog. Proregum Siciliae* pag. 299. & 303. Franciscus Maria Pisanus in *Animad. Juris animad.* 13. pag. 299. & Bernardinus Mashel in libro: *Descriptione, e relatione del Governo di Sicilia cap.* 16. pag. 48. Edidit

Responsum Juridicum super spoliis, ac fructibus Viduarum Ecclesiarum Regni Siciliae Sacrae Catholicae Majestati competentibus de omnibus Prælatiis, ceterisque Ecclesiasticis Beneficiis Regio Iuri Patronatus addictis. An scilicet possit de iis in usus etiam merè profanos disponere. Matriti ex typographia Francisci Sanz 1682. in fol.

JOANNES REITANUS Messanensis Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, Concionator celeberrimus, à pusilla corporis mole Ioannini nomine, ubique per Italiam notus, inclaruit. Eloquentiâ, & eruditione resectissimus cæ enituit dicendi vi, ut omnium laudibus elatus, mirificè effulserit. In præcipuis Siciliae Civitatibus conciones habuit in cinerale jejunio, præsertim Panormi, in Ecclesia S. Francisci, in Cathedrali Messanæ, & alibi magnâ confluentium frequentiâ, & plausu. Cum eloquentiæ suæ fama ad P. Jacobum Fabretum Ordinis sui Generalem Ministrum pervenisset, in Italiam accersuit Joannem, ut ibi eloquentiæ suæ fluentia è suggestu effunderet. Hinc Forimilivii, Ferrariæ, Veronæ, Banoniæ, Florentiæ Mediolani, Taurini, Venetiis, Placentiæ, Parmæ bis, nempe in principe Templo, & in Cœnobii sui Ecclesia, Romæ, Neapoli aliisque in Civitatibus quadragesimale curriculum, confecit: cæque eloquentiæ celebritate, ac literatorum concursu, ut ubique laudes acceperit egregias, ac præcipuorum Oratorum gloriam haud

imme-

immerito sibi vindicaverit. Eâ tempestate P. Nicolaus Lepori Ordinis Prædicatorum, Concionatorum famigeratissimus, florentissimæ orationis dictione haud exiguan æstimationem sibi conciliaverat: floribus enim, ac lenociniis omnium aures capiebat, & in eo dicendi genere, primas obtinuerat. Hinc multos in hanc eandem viam, pertraxit verbi Dei præcones, ut auditores oblectationibus allicerent, & laudes aucuparentur. Cum autem in Italiam appulisset Reitanus, ut plaudentibus viris morem gereret, stylum minus ornatum, quo in Sicilia è suggestu declamaverat, in floridum immutavit; & eo quo excellebat mētis acumine, conciones suas argutiis, leporibus, floribusque conspersit. Hinc statim omnes in sui admirationem traxit; plausus sibi comparavit, & sui famâ omnes explevit Italiæ fines. Joannem ad nonnullos honores evexere promerita: in patrio solo instituti sui Cœnobio præfuit Custos, ubi & Commissarii, ut vocant, Generalis munus exercuit. In Sicula Provincia Definitoris perpetui honore insignitus eminuit, & Tribunalis Regiæ Monarchiæ Siculæ Theologus fuit. Tervisi S. Officii Consultorem egit. Apud conterraneos suos summo honore prosequutus, in Officij Messanenſis Academia recensitus floruit. Dum eloquentiæ studia proſequeretur, Leontini anno 1693. 11. Januarii à memorandi terræmotus ruinis oppressus, non sine divini Numinis ope bis è ruderibus vivus effusus, paulo post morbo correptus eodem anno 1693. in eadem Urbe Leontini decessit. Joannem laudant Placidus Reina in not. hist. Messana par. 2. pag. 519. Io: Franchinus in Bibliosophia pag. 66. & 332. & Dominicus Guglielminus in Catana destructa pag. 144. Edidit Italicè

Il Sol Leone, Panegirico in lode di S. Dominico. Florentiæ sub signo stellæ 1664. in 4.

La Luna cadente, discorso Accademico in cui si mostra la vicina caduta dell' Impero Ottomanico. Veneitiis apud Franciscum Valuensem 1665. in 4.

Predica in lode di S. Gio: Battista detta in Fiorenza la Domenica terza dell' Avvento. Florentiæ.

La Lega della morte con la fortuna oratione funebre recitata nella Chiesa de' RR. PP. di S. Maria del Carmine nell' esequie dell' Illustr. Sig. Cesare Marullo Marchese di Condagusta Barone della Mola, & Cavaliere della Stella. Cosentia apud Io: Bapt. Ruffum 1666. in 4.

Il Paradiso nella solitudine oratione Panegirica in lode di S. Rosalia V. Palermitana. Panormi apud Petrum de Ilola 1669. in 4.

L' Augusta fra i Santi Panegirico in lode di S. Augusta Cittadina, e Protettrice di Serravalle. Tervisi apud Pasqualinum de Ponte 1686. in 4.

L' Inverno Religioso, oratione Panegirica in lode di S. Corrado Protettore dell' Ingegnosa Città di Noto. Panormi apud Thomam Romulum 1689. in 4.

S. Rosalia, la di cui vita prodigiosa scrive l' Illustr. D. Felice Lucio Spinola, e Molo, &c. tradotta dalla lingua Spagnola nell' Italiana. Ibid. apud Petrum Coppolam 1688. in 8.

In lode dell' Impresa della Fucina, discorso Acca-

demico. Extat in libro inscripto: *Prose degli Accademici della Fucina. libro primo.* Môteleoni apud Dominicum Ferrum 1667. in 4.

I Felicissimi incontri dell' Ascensione di Christo, e della Lettera di Maria scritta a' Messinesi oratione Panegirica. in libro: *Prose degli Accademici della Fucina libro secondo.* Neapoli apud Andream Colicliam 1669. in 4.

La vera Fortuna di Messina, Oratione Panegirica per la Lettera scritta da Maria a' Messinesi. Extat in prædictis Prosis, & scorsim edita, Monteleoni apud Dominicum Antonium Ferrum 1668. in 4.

Oratione Funerale nell' Essequie fatte in Messina al Re delle Spagne Filippo IV. Extat in libro Georgii Figheræ Tauromenitani, cui titulus: *la Cetra sonora, e lagrimevole.* Trani apud Hæredes Laurentii Valerii 1665. in 8.

JOANNES RICCA Netinus, nobili genere ortus, Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, eximius Sacræ Theologiæ Magister, ob doctrinæ profunditatem præclarissimus. Anno 1396. à Netina urbe ad Martinum Siciliæ Regem, ac Mariam Reginam Orator missus, ab ipsis privilegiorum confirmationem, ac Urbis immunitatem obtinuit. De eo vide Vincentium Littaram de Rebus Netinis pag. 8. & 94. Rocchum Pirrum not. Eccl. Syrac. pag. 219. & 225. Gesnerum in Biblioth. pag. 478. Antoninum Possevinum in appar. sacro tom. 2. pag. 233. Philippum Cagliolam in manif. Provincia Siciliæ Minor. Convent. explor. 3. manif. 4. pag. 126. Bartholomeum de Pilis in conform. S. Franc. an. 1365. Lucam Vuadignum in annal. Minorum tom. 3. anno 1344. num. 8. sed cavendus hujus error, in libro enim de Scriptoribus Minorum pag. 216. de Ioanne loquitur, & Joannem de Noto, sive de Nostro vocat, ac scripsisse ait: *Summam de casibus* in summa Angelica citatam: at pag. 222. Joannem Riccam, perperam, Syracusanum appellat, ac scriptis tradidisse testatur *Commentaria in Magistrum sententiarum, & libros de penitentia*: additque citari in summa Angelica: nam eundem esse Joannem de Noto (non de Nostro) ac Joannem Riccam Netinum, non Syracusanum clarè liquet. Scripsit ex iisdem Auditoribus

Commentaria in Magistrum sententiarum, citantur ab Angelo de Clavasio in summa Angelica, de Confessione.

De Penitentia. ex Pirro, & Vuadigno.

Summam de casibus. ex Vuadigno, sed hanc eandem esse suspicor, ac supra relatam.

JOANNES RUSTICI Collesanensis Medicus Doctor insignis. Scripsit Italicè

Epistola al Dottor D. Angelo Matteo Bonfante. Edita in libro: *Bizzarrie Botaniche di alcuni Semplici di Sicilia publicate, e dichiarate da Nicolò Gervasi.* Neapoli apud Novellum de Bonis 1673. in 4.

JOANNES SCORSUS Panormitanus Societatis Iesu, natus anno 1599. à teneris annis pietatem eâ solertiâ coluit, ut innocentiam à sacris baptismatis aquis acceptam nūquam fœdaverit. Societatem ingressus primo Januarii 1615. ab Ordinis legibus nec per unguem latum aberravit. Solemnia emisit vota 8. Septembris 1633. & per annos

annos 22. Sodalitio Deiparæ Virginis à Fervore in Panormitano Collegio præfuit, & ita Sodalium animos incendit, ut innumeros ad Regularium Ordines tranſmiferit, quos virtutum ſtudio illuſtrarunt. In SS. Virginem mirificè æſtuavit amore, & ignem, quo ardebat, in aliorum corda, de ea frequenter loquendo, mirabiliter effundebat: ne dum enim ipſam tanquam matrem venerabatur, verùm etiam, & innumeros ſpeculabatur modos, quibus ejusdem cultum amplificaret. In Societatis Academia cultum inſtituit, quæ Floſculorum Deiparæ vocant, & ut ſcholarum magiſtros in ſodalitiis Deiparæ promoveret hortabatur. Humilitate inclauit: paupertatem impenſè adamavit. Corpus, mentemque à quacunque labecula puram ſervavit; ejusque animi candor in externa corporis compoſitione elucebat. Obedientiæ addiſtiſſimus nec minima, niſi ad Superiorum nutum, perpetrare audebat. Divini amoris igne ſaggravit, alioſque mirificè accendebat, ac ollam ſemper accenſam communiter vocabant, nunquam enim tepelcentem invenere. Hinc nil mirum ſi inter gravioreſ corporis dolores, & in adverſis, nihil niſi Dei laudes, & gratiarum actiones, divinæ voluntati penitus conformis eliceret. Sanctiſſimam Euchariftiam præcipuo quodam animi ſenſu proſequebatur. Divini honoris zelo accenſus, ut ad Domini famulatum, animas deduceret, ſtudioſè curabat. Sodalitium pro Sacerdotibus ubi, quando à ſtudiis vacabant, convenirent, excitavit: ubi verò pro animarum ſalute ſeſe protendere haud poterat, ſodales ſuos emittebat, eoſque ut ad Dei gloriam deſudarent excitulabat: pro quarum ſalute ad ſanguinem libenter effundendum ſe paratum ajebat. Inter Sanctos in Patronos delectos, S. Roſaliam tenerimo cordis ſenſu recolebat. Tandem numeris omnibus abſolutus ad Cœli gloriam animi ſerenitate, crebriſque ſuſpiriis anhelans, ad ipſam tranſiit 20. Aprilis 1674. è Collegio Panormitano. Ad ſuneris celebritatem magnus effluxit populi concuſſus; ejusque veſtium particulas, tanquàm ſanctiſſimi viri reliquias omnes avidè diripere, ejusque ſanctimonix opinio, quàm virtutibus reſertiſſimus vixit, adhuc viger. Ipſum laudat P. Ant. Natalis de Cœleſti converſ. par. 1. cap. 5. num. 55. p. 8. 41. ejusque vitæ relationem edidit P. Ignatius de Vio Soc. Jeſu ſuppreſſo nomine in libro P. Joannis Italicè ſcripto, qui ſeptimò in lucem prodit hoc titulo prænotatus.

Varie Inſtructioni per indrizzo ſpirituale della Cōgregatione della SS. Vergine del Fervore nel Collegio di Palermo della Compagnia di Gieſù. Panormi apud Dominicum Cortefium 1704. in 12.

JOANNES SICULUS. v. ſupra pag. 313.

JOANNES STÉLLA Panormitanus, natus 9. Martii anno 1633. in ipſo ætatis flore Jurisprudentiæ operam dedit, ac Romę Doctōris lauream accepit in Sapiientiæ Academia anno 1659. Cùm amœniores literas, & Etruſcas, Siculaſque Muſas coluiſſet, in Reaccenſorum Panormitanam Academiam adſcriptus, ob eximias ingeniū doctes, morumque gravitatem, omnium æſtimationem promeruit. Romę, & Matriti apud literatos

innotuit. Panormi nonnullorum Procerum à ſecretis fuit: ac tandem adverſè fortunę injuriis, & diuturnâ inſanabili vi conſectus, obiit Panormi 16. Januarii 1700. & in Eccleſia SS. Coſimę, & Damiani conditus eſt. Ipſum laudat Joſephus Galeanus in *Muſis Siculis rom. 1. par. 2. pag. 331.* ubi noſtri Ioannis extant vernaculâ linguâ.

Canzoni Siciliane. Panormi apud Joſephum Biſagnium 1662. in 12.

Edidit etiam Italicè

Erbillo Idillio. Romę apud Franciſcum Monetam 1657. in 8.

La Colomba nelle rive d' Oreto diſcorſo in lode di S. Roſalia Vergine Palermitana. Matriti apud Joſephum Fernandez de Buendia 1665. in 4.

Edenda reliquit

Panegirici ſ. Ori. Diſcorſi Accademici. Poëſie.

JOANNES STORNIOLUS Meſſanenſis Ordinis S. Baſilii Sacrę Theologiæ Magiſter, vitæ doctriinâ, pietate, ac morum integritate conſpicuus. Vivit, ediditque Italicè

Vita di Suor Baſilia nel ſecolo chiamata D. Franceſca Vernazza, e Bruno dell' Ordine di S. Baſilio Magno. Panormi apud Joſephum Gramignanum, & Dominicum Cortefium 1701. in 4.

JOANNES ANTONIUS MONCATA Catanenſis, priſco, præclariſſimoque genere ortus; titulis, ac doctriinâ celebris longè, latèque reſulſit. Natus patre Gulielmo Moncata Adernionis Comite, ac Magno Sicilię Inſtitutario; hereditario jure Adernionis, Calatajuſſetę, & Auguſtę Comes fuit; & avitum nobilitatis ſplendorem non modò ſervavit, verùm etiam propriâ virtute, præclariorem effecit. A teneris annis ad illuſtria patranda animum appulit, & in ipſa annorum acerbitate nonnulla benevolentię argumenta ab Alphonſo ſapientiſſimo Rege promeruit: nam præmiū annuū mille aureis, ex camera Fiſcali Regni Neapolis deducendis, ipſū muneravit: inde an. 1444. Magnū Sicilię Quæſtorē, vulgò *Camerlengo*, delegit: quo munere, ſemper à viris græte jam conſectis obito, non obſcurè manifefſtavit, Ioannem grætem adhuc florente, meritis, doctriis, & maturum: & ita ſeſe omnibus parefecit; nam inſigni prudentiâ inſtruſtus, ita muneris partes egregiè explevit, ut admirationi etiam invidis fuerit. Anno 1463. Ioannes Rex ad Magni Magiſtri Inſtitutarii dignitatem exivit: ac Gulielmi Moncatę patris ſocius, ut unâ cum ipſo hoc frucretur honore regiâ munificentiâ indulſit. Ab eodem patre Sicilię moderatore arum Gubernator conſtituitur contra Turcarum vires, quibus Sicilię excidium minabantur: coque in munere Ioannes Rex ex eadem occasione anno 1485. Auguſtę præfecit. Anno 1470. & 1472. fuit Sicilię Prorex designatus, ut Ximenio de Urrea ſuccederet è Sicilia diſceſſuro: ac etſi Ximenii proſectio non cōtigerit, attamen magna noſtri Joannis laus, dum dignum Rex exiſtimavit, ut Ximenio viro egregio ſuccederet, cujus prudentia eodem tempore Siculum, ac Neapolitanum Regnum ſumma cum laude rexit. Sed inde deſuncto Ximenio anno 1475. ac etiam annis 1478. 1479. & 1494.

& 1494. Siciliam Proregis munere felicissimè gubernavit. Doctrinà enituit; nam literis additus eruditissimi Poetæ, & Oratoris gloriâ exornatus refulsit; literatosque eximiâ benevolentia prosequutus est. Decessit, ut opinor anno 1501. nam eodem anno 24. Septembris Gulielmus Raymundus Moncata ejus filius possessionem titulorum, & amplissimi patrimonii hereditario jure assequutus est. Hujus meminere Ant. Anicus in *Chronol. Proregum Sicil. pag. 10. & seq.* Rocchus Pirrus in *Chronol. Regum pag. 101. & not. Eccl. Catan. pag. 95.* Vincentius Auria in *Chronol. Proregum Sicil. pag. 17. 20. 21. & 298.* Lucius Marinens epist. lib. 5. ad Cataldum Parisium, Matthæus Silvagi de tribus Peregrinis cap. 44. pag. 165. Joannes Baptista de Grossis in *decacord. Catan. tom. 2. cord. 9. pag. 152.* & post alios eruditissimè Augustinus Lengueglia in libro: *Ritratti della Profapia, & Heroi Moncadi par. 1. Imag. 12. à pag. 439.* post annos 119. ab ejus obitu prodire Joannis Thomæ

Epistolarum libros tres. Militelli apud Joannem Rossum 1620. in 16. quibus Italicam versionem, & adnotationes addidit D. Petrus Carrera. Et iterum Valentia per Bernardum Nogues 1658. in 24. una cum prædicta translatione Carreræ, & versione in linguam Hispanam Laurentii Mattheu, & Sanz equestris Ordinis S. Mariæ Môteliæ.

JOANNES THOMAS LONGOBARDUS Messanenensis Poeta, edidit Italicè

— *Il Trionfo, Poema di S. Agata V. e M. nella Città di Catania.* Catanæ apud Joannem Rossum 1628. in 4.

JOANNES TORNAMIRA Panormitanus, nobili genere ortus, Poeticæ facultati additus claruit anno 1660. Ipsum laudat Josephus Galeanus in *Musis Siculis par. 2. tom. 2. p. 394.* Multa numeris alligata scripsit, at solum vernaculâ linguâ prodire in Musis citatis

Canzoni Siciliane. Panormi typis Josephi Bifagni 1662. in 12.

JOANNES VIGINTIMILLIUS nobilissimus Messanenensis ex Comitibus Vigintimilliis, natus anno 1624. adolescens exiguam in ingenii præstantissimi cultu operam dedit: viro enim eximio ob virium imbecillitatem literarum studia interdixere parentes: at discendi amore apprimè excitulatus ab eorum oculis sese eripiens, persæpè ædium latebras penetrabat, ibique celebrium auctorum libros furtim percurrerebat. Incunte ætate ab aliorum cura solutus, se ipso præceptore, humaniores literas, Rhetoricam, aliaque amœniora studia amplexus, in Oratoria, ac Poetica facultate mirum in modum profecit: ideoque eloquentiâ, Poesi, ac uberi eruditionis copiâ ornatissimus refulsit. In Officinæ, & Radicatorum Academicos Messanæ adscriptus, ingenii monumenta tum soluta oratione, tum numeris protulit egregia, magno cum plausu semper excepta. Ut impensius in literarum cognitione proficeret, præcipuas Italiæ Urbes, Academias, ac Bibliothecas perlustravit, non sine nominis laude, nam inter Otiosos Academicos Neapoli fuit recensitus, & Leonis Allatii viri celeberrimi, aliorum-

que eruditorum consuetudinem, amoremque sibi comparavit. Cum autem ad patriam remeasset eruditione locupletissimus, Philosophicæ palestræ ingenii vires dicavit: & sub Alphonsi Borrelli celeberrimi Mathematici disciplina, Geometricæ facultati incubuit, hisque egregiè instructus, doctrinâ clarissimus enituit. Librorum helluo, infensello labore in seligendis rarioribus monumentis, præsertim Siciliæ gloriâ spectantibus, desudavit. Cum eruditis, doctissimisque viris Siciliæ, & Italiæ literarium fovit commercium, à literatis amatus, literatorum, & ipse amantissimus. Doctrinam moralibus virtutibus illustravit, quibus longè, latèque effulsit, ac sui venerationem excitavit. Tandem anno ætatis suæ 41. aliis 39. Panormi lætali morbo aggressus, ibidem vivere desiit 3. Octobris anno 1665. & in Ecclesia S. Josephi Cler. Regularium sepultus est, summo cum literatorum dolore. Officinæ Academia sodali benemerentissimo justa persolvit, & in ejus laudem eruditissimas edidit orationes Joannes Natalis, & Joannes Baptista Valdina, quas habes in *Prosis Officinæ*: harum prima hoc titulo prodit: *Idea del perfetto Filosofo*, alia inscripta: *Il Canonocchiale Siciliano*: Antonius Mirella, & Mora tertiam addidit, cui titulum præfixit: *La Fama Oratrice*, ac Messanæ edidit anno 1665. Joannem laudant Vincentius Montana in *carmin. vulgar. Officinæ par. 3. pag. 200.* Scipio Glareanus, seu potius Angelicus Aprosins in libro: *Grillaja, Grill. 45. pag. 515. in Biblioth. Aprosiana 222. 224. & 431.* qui inter illustriores virorum icones in sua Bibliotheca Aprosiana, quam in Cœnobio Vintimilliensi excitaverat, Joannis imaginem servabat, ut ex citatæ Bibliothecæ indice patet. Poeticæ etiâ monumenta Andreæ Valfre in eadem Bibliotheca habebat m. ss. in Joannis laudem, ut ibidem pag. 397. tradit: ipsumque etiam laudat in libro: *Bellezze della Belisa pag. 2. 8. & 131.* ut etiam Placidus Reina in *not. hist. Messanæ par. 1. pag. 229. & 254. & par. 2. pag. 520.* Didacus de Mastro in epistola nuncup. libri inscripti: *la Causa de' Medici Poeti*, Carolus de Gregorio in *Prosis Officinæ lib. 2. pag. 190.* Augustinus Oldoinus in *Athenæo Ligustico pag. 373.* alique apud ipsum. Edidit Italicè

Poesie. in libro: *Poesie Volgari degli Accademici della Fucina. Parte Seconda.* Messanæ 1658. in 4. & *Parte Tertia.* Neapoli typis Ægidii Longi 1659. in 4.

Della Parentela de' Mamertini co' Romani, e offeratione sopra i libri di Cicerone de Finibus. Discorsi Accademici. In *Prosis Officinæ libro secundo.* Neapoli apud Andream Colicchiam 1669. in 4.

De' Poeti Siciliani libro Primo, nel quale si tratta de' Poeti Bucolici, e dell'origine, e progresso della Poesia nell'Isola di Sicilia. Ibid. apud Sebastianum Alecci 1663. in 4.

Alia paraverat, nempe

De' Poeti Siciliani Lirici libro Secondo m. s. in 4.

De' Poeti Siciliani Eroici libro Terzo m. s. in 4.

Historia Geneologica della famiglia Ventimiglia m. s. in fol. servatur apud Hieracis Marchiones, eam:

eamque sapius citat Rogerius Vigintimilius in consutatione Geneologia Comitum Hieracis, ex qua nonnulla adducit fragmenta.

Annales Siciliae. m.s. apud eosdem. citantur ab eodem in libro laudato, praesertim pag. 1. 28. & 41.

Discurso dell' origine della lingua Siciliana, da cui hebbe origine l' Italiana. ex eodem loc. cit. pag. 36. apud eundem.

Plura moliebatur ex Joanne Baptista Valdina in oratione funebri in Prosis Officina lib. 1. pag. 174. & seq. nempe

Della Poesia, e de' Poeti Siciliani Antichi Tomi IV.

Della Rhetorica, dell' origine di' essa, e de' Rhetori Siciliani Tomi IV.

De' Filosofi, Medici, Mathematici Siciliani Tomi IV.

La Sicilia, in cui si comprendono gli Eroi, Sibille, Reggi, Capitani, Legislatori, Vincitori in Olympia, Istoric, Pretori, Sculptori, Musici, Sonatori, & altri huomini illustri della Sicilia, Tomi III.

Miscellanea Siciliana, ovvero Notizie Siciliane delle Leggi, Usi, Consuetudini, Riti, Costumi, Popoli, Città, Velli, Giochi, Sacrificii, Tempii, Fabriche, Magistrati, Governi, Sacerdotes, Arti, e cose più degne di memoria della Sicilia.

Ejus operâ prodire Poetæ Antiqui à Leone Alario collecti, ac editi Neapoli typis Sebastiani Alecci 1661. in 8. ibique extat epistola ad lectorem pag. 59. nostri Joannis sub Academici occulti nomine.

JOANNES VIGINTIMILLIUS alter à supra relato, Panormitanus, filius nothus Francisci Vigintimillii Hieracis Marchionis, Jurisprudentiæ operam dedit, ac Doctoris laureâ donatus, inter insignes causarum patronos fuit recensitus: hinc ad Judicis dignitatem in Magnæ Regiæ Curia, & Consistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ subelliis non immeritò fuit evectus. Amœniores etiam coluit literas; Musas praesertim Italicas, Siculasque, quibus laudem haud vulgarem promeruit: dum autem magnâ spe ad eminentiores Jurisprudentiæ gradus ferebatur, exloso in eum sclopo peremptus, Panormi 12. Augusti 1672. in Ecclesia S. Mariæ de Misericordia sepultus est. Ipsum laudat Franciscus Strada in libro quietationum pag. 15. & Josephus Galeanus in *Musis Siculis tom. 1. par. 2.* ibique hujusce leges vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

Hispanicè

Memorial Geneologico de D. Juan de Ventimilla, y Norman Conde de Ventimilla, Vigesimoquinto Còde, y Undecimo Marques de Frachi &c. (autoris frater) Matrili apud Didacum Diaz dela Carrera 1660. in fol.

Multa etiam scripsit in jure, quæ non prodire.

JOANNES VINCENTIUS ALISERIUS Panormitanus Terti Ordinis S. Francisci Theologus doctissimus; Græcis, Hebraicisque literis apprime excultus. Concionator celebris, in Sicilia, & in præcipuis Italiæ Civitatibus magno cû plau-

su, ac fructu prædicationis lumine effulsit. Romæ praesertim quinquies quadragesimale curriculum non sine plausu confecit. Multa honorificè obivit Ordinis munera. Cœnobium Panormitana S. Mariæ de Misericordia, & S. Mariæ Annunciationis Zisæ gubernavit. Fuit etiam à Secretis Generalis Ordinis, ac ipsius Ordinis Generalis Procurator. S. Officii Siciliae Còsultor, ac Censorem egit scientissimum. Deiparæ Virginis studiosus, in singulis ipsius pervigiis jejunium servabat, in quo solo pani frigidam addebat. Modestiâ, morum integritate, ac mirâ suavitate claruit; ideoque apud nobiles viros magnâ æstimatione, ac consilio valuit. Tandem gravi morbo vexatus, ut aeris mutatione convalesceret, ad Cœnobium Burgii delatus est, ubi ita invaluit morbi vis, ut supremam vitæ lineam expleverit 14. Septembris 1652. De eo vide Franciscum Bordonum in *Chronolog. Terti Ord. S. Francisci cap. 13. num. 55. pag. 318. cap. 25. num. 80. pag. 456. & cap. 38. pag. 561.* qui scripsit testatur librum

De Sacramento Altaris vulgari stylo elegantissimo.

JOANNES VINCENTIUS VALENTI Alicantis Sacerdos, Musices peritus, & in humanioribus literis versatissimus. Grammaticæ præcepta diu docuit in oppido Noariz; & tandem Militelli decessit circa annum 1650. ætatis 49. Edidit.

Grammatices Præcepta ex antiquorum Codicibus excerpta. Messanæ typis hæredum Petri Brex 1644. in 8.

Quorundam Grammaticæ Præceptorum ad tyronum instructionem breve compendium, seu examen. Ibidem apud eosdem 1644. in 8.

Italicè

Catalogo de' Verbi.

JORDANUS ANSALONIUS dictus etiam Jordanus à S. Stephano, quia in oppido S. Stephani in Sicilia ortus, Ordinis Prædicatorum. Vix Ordinis habitum suscepit, cum statim divini honoris zelo, ac animarum salute incaluit; magisque conflagravit auditâ Martyrum quorundam morte, qui propugnando Catholicæ religionis gloriam, sanguinem effudere. Hinc post iteratas preces, superiorum veniâ, in Provinciam Castellæ in Hispania se transtulit, ut inde ad Japoniam transfretaret: ideoque in Cœnobio Salmaticensi S. Stephani exacto studiorum curriculum, tandem anno 1625. ut ad optatam Japoniâ velificaret obtinuit: hinc ad Philippinas Insulas iter direxit, ac in ea diuturna navigatione incommodis refertissima, charitatis specimen dedit tū fociis ministrando, tum navi vestis in fidei rudimentis erudiendo; ac virtutibus amplectendis. Eas ad insulas appulsus, ibique ex obedientia consistere compulsus Sinensium Xenodochium in Urbe Manilæ à Fratribus Prædicatoribus excitatum rexit, ubi charitatis officia in animarum beneficium exercuit: ferventissimè ægrotis inservire, eosque in rebus fidei erudire consuevit. Tunc Sinensium linguam, etsi difficillimam, brevi temporis lapsu didicit, ut etiam illam novæ Segoviz, & Japoniæ, quas præter Italicam, lati-

Latinam, Hispanam, Græcam, perfectissimè cal-
lebat. Elapsis aliquibus annis, iussus ut in Japo-
niam navigaret, magnâ sui exultatione an. 1632.
ad ipsam trâsit, ubi unâ cum F. Thoma à S. Hy-
acintho ejusdem Ordinis sodale, statim laxatis
servicissimæ charitatis habenis, vastissimam
Christi vineam excolendam suscepit: in animarum
salute promoveunda, & Fidei Catholicæ propaga-
tione impiger desudavit: ac diuturna itinerum
spatia, labores, pericula constanti pectore pertu-
lit. Amplissimas lustrando provincias, eò perve-
nit, ubi Christi fideles octennio Catholicum Sa-
cerdotem non viderant, ibique charitatis flam-
mas longè, latèque diffudit. Contracto ob in-
numeros labores morbo, non alio augebatur dolo-
re, nisi quod sine sanguinis effusione pro Catho-
lica Fide decederet: sed Virginis ope ad sanitatē
restitutus, sæviente in Urbe Nangasacchi contra
Christianos persecutione, in carcerem coniectus
est, magna cum persequentium latitia, sed majori
Jordanani gaudio. Apostolicâ fortitudine
coram Urbis Præfecto Catholicam religionem
falsus, contumelias, convicia, carceris grummas
per menses tres, diesque septem pertulit: blanditias,
nihaque omnes imperterriti pectore contempsit.
Hinc novo Japoniæ crudelitatis invento tentatus
est: inmissâ enim magnâ vi per os nimia aquæ
copiâ, duabus tabulis interclusus, enormi impe-
tu pedibus pressus est; adeo ex corpore mirum
in modum tumefactio aqua ne dum ex ore, ve-
rùm etiam ex naribus, oculis, auribusque, unâ
cum sanguine immixta refluxit: quod tormēti ge-
nus pluries in ipsum ingeminarunt, usque dum
semivivum in carcerem detulere. Nec expleta ty-
rannorum barbaries, nova adjecit tormenta; nam
acuta arundinum frustula inter manuum ungues
infixit: & cum inter cruciatus hilaritate profu-
sum animadverterent, arundinibus pudenda trāf-
fixere. Tandem ejus constantiani prosternere
desperantibus, morti damnatus est, & 69. Christia-
norum Coriphæus constitutus: corpore itaque
inverso suspensus, & immenso lapidum pondere
tractus, tormentis forti animo per dies septem
toleratis, tandem ad insignem martyrii palmam
in Cælum evolavit ab Urbe Nangasacchi 18. No-
vembrii anno 1634. Virtutibus egregiis ornatus,
ac prophetico spiritu clarus floruit. Tanti viri
scripsere Adnates Episcopus in *Chronicis Philip-
pinis*, Dominicus Maria Marchesius in *diar. Domin.*
tom. 6. pag. 91. Petrus Ansalonus in *sua familia*
p. 106. & Vincentius Maria Fontana in *monum. Do-
minic. par. 5. cap. 1. pag. 626.* Scripsit

*Vitas Sanctorum Ordinis Prædicatorum ex prima,
& secunda Centuria R. P. F. Hernandi de Castillo:*
quod opus m.s. à Fratribus ejusdem Ordinis in
Cænobio Hispalensi magnâ veneratione servatur.

De Idolis, Sæctis, & Superstitionibus Sinensium,
cum eorum confutatione. Hoc opus eundem puto,
quod scripsisse innuit Auctor *Apologie Missiona-
riorum Sinensium Ordinis Prædicatorum*, editæ Co-
loniæ 1699. in 8. cap. 9. pag. 122. ubi inter Scrip-
tores Ord. Prædicatorum de rebus Sinensibus
Jordanum recenset.

Biblioth. Sicula Tom. I.

JORDANUS CASCINI Panormitanus Soc:
Jesu, nobili loco natus 25. Novembrii 1565. So-
cietatem amplexus est anno 1587. in qua doctri-
nâ, moribusque eximiis refulsit. Singulari prædi-
tus prudentiâ, ac pietate, nonnullis Societatis
honoribus fuit insignitus. Bis enim tyrocinium,
pluries, diuque Collegium, ac Domum Professio-
rum Panormi rexit, ibique etiam Tertiæ Proba-
tionis Patribus præfuit. Semel, & iterum Sicu-
lam Provinciam gubernavit, & extra Regni li-
mites Venetam Provinciam moderatus est: qui-
bus in mucribus per annos 36. ad miraculum
usque effulserunt tum excelsæ ejus prudentiæ dotes,
tum morum integritas, ac in sibi commendatos
ardentissimæ charitatis officia: hinc illi, quibus
præerat non ad moderatorem, sed veluti ad pa-
trem amantissimum confugiebant; omnesque ipse
magnâ suavitate complectebatur. Virtutes coluit
egregias, præsertim humilitatem. Paupertatis
studio eminnit; idcirco libentius vestibibus vilio-
ribus, ac detritis gaudebat, quas nunquam de-
ponebat, nisi clam sibi permutarent. Erga pau-
peres paterna fovebat præcordia, ipsos enim e-
leemosynis abundè levabat, & ut illorum nudita-
tem contegret, non rarò propria veste donavit:
ideoque cernit ut Angelo sub pauperis specie ele-
mosynam erogaret. Pauperum etiam confessio-
nes libentius audiebat, quibus sæpius pedes la-
vabat. Hanc autem vitæ rationem, honorificis
muneribus cohonestatus, constantissimè servavit.
Prudentiâ conspicuus ipsum sæpissimè consule-
bant Siciliæ Proreges, Panormitanus Scutatus,
Joannettinus Doria S.R.E. Cardinalis, & Archie-
piscopus Panormitanus, ejus Vicarii Generales,
alique. Apud Principes, Dynastas, ac prima-
riæ nobilitatis viros magnâ valuit æstimatione.
In discernendis spiritibus cœlesti lumine per-
fusus prædicant. Anno 1624. invento divinitus
corpore Divæ Rosaliæ Virginis Panormitanæ, ab
eodem Joannettino Doria Archiepiscopo, tãquam
præcipuus Theologus fuit electus, ut consultiatio-
nibus institutis interesset, ob examen Reliquia-
rum ejusdem Virginis: ac præ cæteris desudavit,
ut rei veritas eluceret; & summo ejus studio, sa-
pientiâ, ac singulari prudentiâ curavit, ut Virgi-
nis Reliquias publicæ adorationi exponerentur:
eaque Virginis ope Panormus, ac Sicilia ferè to-
ta à peste liberata est: & Jordanus velut Pater
Patriæ veneratus enituit. Ideoque insigni hoc be-
neficio eximio viro sese devinctum ostendit Se-
natus Panormitanus, dum in ejus morte, quæ Pa-
normi obtigit 21. Decembrii anno 1635. in Do-
mo S. Francisci Xaverii, proprio sumptu justa
funebria civi benemerentissimo persolvit, ac Se-
natus ipse solemnî Missæ sacrificio, ac funebri
orationi interfuit. Hujus laudes recensent P. Pe-
trus Salernus in *epistola ad lectorem Vitæ D. Rosaliæ*
ejusdem P. Jordani, Bibliotheca Soc. Jesu pag. 518.
Sylvius Tornamira in *Prodigiis SS. Angelorum cap.*
5. pag. 101. Paruta in *triumph. D. Rosaliæ pag. 14.*
20. & 86. Joannes Nadaſi in *ann. diar. memorab.*
21. Decemb. pag. 337. Philip. Labbeus in *Chronol. Pi-
nacothe. Scrip. Soc. Jesu pag. 382.* Edidit

A a a

Vitam

Vitam S. Rosalia Virginis Panormitana è Tabulis, & Parietinis, situ, ac vetustate obfita, è saxis, ex autris, è ruderibus cæca olim oblivione conspulta, & nuper in lucem evocata. Romæ per Valerium Regnartium 1627. in fol.

De Vita, & Inventione S. Rosalia Virginis Panormitana Commentarium Breve. Panormi apud Decium Cyrillum 1631. in 4. & iterum apud eundem 1643. in 4.

Italicè proliit ejus opus posthumum

Di S. Rosalia Vergine Palermitana libri tre, nelli quali si spiegano l'Invention delle Sacre Reliquie, la Vita solitaria, e gli honori di Lei. Panormi apud Cyrillos 1651. in fol.

Triumphalem Arcum Florentinorum anno 1625. in solemnitate Inventionis D. Rosaliae variis ingeni monumentis ornavit, quæ extant apud Parutam in *Triumpho D. Rosaliae*, edito Panormi.

JORDANUS A S. STEPHANO v. Jordanus Ansalonus.

JORLANDUS BONAMANUS Poeta Siculus, edidit vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane Barlesche. In Musis Siculis parte Tertia. Panormi apud Bisagnium 1651. in 12.

JORLANDUS MASCARDUS Agrigentinus Ordinis S. Mariæ de Monte Oliveto, vir doctus, ac pius. Obiit Panormi circa annum 1645. Edidit Italicè.

Racconto delle Cerimonie da usarsi nella Solennità delle Quarant'ore. Panormi apud Alphonsum de Hola 1632. in 12.

JOSEPHUS ABBAS Alcamensis Ordinis Minimorum S. Francisci Paulensis, natus 26. Februarii anno 1602. Regulare Institutum amplexus est. In ea claruit Theologus, ac Concionator doctus. Arithmeticæ fuit etiam peritissimus. Diu Cœnobium Alcamense rexit Vicarii munere summa cum laude: & ibidem extrema clausit 14. Decembris 1671. Edidit Italicè

Guida dell' Anima per la via del Cielo. Panormi apud Hieronymum Rosium 1646. in 12.

Stato dell' Anime doppo la presente Vita, nel quale si tratta de' luoghi di quella, della venuta di Antichristo, e del Giudizio universale. Panormi apud Augustinum Bossum 1662. in 8.

La venuta de' Magi dall' Oriente all' Occidente nel nascimento di Christo in Betlemme Rappresentatione historiale. Ibidem apud eundem 1660. in 8.

Compendio dell' Indulgenze dell' Ordine de' Minimi. Prælo parabat

Observationes pro majori commoditate celebrantis.

Passatempo dell' Arithmetica practica.

JOSEPHUS AGLIATA Panormitanus, ex Leone Allatio in *drammaturgia* ind. 6. pag. 607. (ubi opellas dramaticas ineditas annotat) scripsit Italicè

I Giovani contenti, Comedia in prosa.

JOSEPHUS ALBION CALASCIBETTA Platensis Baro Sabucis, & Limuni, Juris utriusque Doctor; ne dum Jurisprudentiæ doctrinâ instructissimus, verum etiam eruditione, ac politioribus literis ornatus innotuit. Inter Reaccensos Academicos fuit recensitus, & ad honorifica munera, Judicis Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ, &

Auditoris Generalis Bellicæ gentis. Decessit Panormi 25. Maii 1682. & in Cœmeterio Capucinorum sepulturæ traditus est. Edidit Hispanâ linguâ sub anagrammatico nomine Sabini. Olphei

Messina escarmentada de bajo de el yugo de la tirania de Francia. Relacion historico-politica. Panormi apud Carolum Adamum 1675. in 4.

JOSEPHUS AMATUS Panormitanus J. U. Doctor, Antonini Amati celeberrimi Jurisconsulti; de quo suo loco, filius. Ingenio præstantissimo præditus, antæiuribus literis sese addixit: historicâ eruditione, ac linguarum exoticarum varietate ornatus claruit. Musas coluit, præsertim Siculas. Obiit circa annum 1660. Ipsum laudant Alphonfus Salvus in *prosis* p. 205. & Josephus Galeanus in *Musis Siculis* tom. 1. par. 2. pag. 417. ibique extant vernaculâ linguâ hujusce viri

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

JOSEPHUS DE AMBROSIO Messanenensis Sacerdos, ab adolescentia non modò humaniores literas, verum etiam & severiores disciplinas magna cum laude didicit. Sacræ Theologiæ, ac Jurisprudentiæ laureâ donatus, doctrinâ instructissimus enituit. In Messanenſi Academia aliquândiu Philosophiam publicè docuit, Lectoris extraordinarii munere insignitus. Ad Parochialem curam Ecclesiæ S. Leonardi, & S. Mariæ la Porta Messanæ promerita egregia virum eximium evexere. Ibiq; virtute, animarum zelo, morumque integritate semper refulsit. Politioribus etiam literis apprime exultus, in Officiæ Messanenſis Academicos recensitus, Poesi, eruditione, & eloquentiâ egregias laudes in sui exaltationem excitavit. Pluries è fugeſſu concionantem cum laude exceperet, & ab ingenio, & probitate clarus, adhuc superſtes Messanæ veneratur. Edidit Italicè

Quattro portenti della Natura, dell' Arte, della Grazia, e della Gloria, rappresentati dalla nobile Città di Messina nell' anno 1685. ne' festeggiamenti della Sacra Lettera, che scrisse Maria Vergine. Messanæ apud Vincentium Amicum 1685. in 12.

Le Gare degli Ossequii ne i Trionfi festivi esposti dalla Nobile Città di Messina per l'acclamazione dell' Invittissimo Monarca delle Spagne, e di Sicilia, &c. Filippo V. Borbone Duca d' Angiò il Grande, il Pio, il Magnanimo nell' anno 1701. Istoria Panegirica. Messanæ apud Antonium Arenam 1701. in 4.

Rime. In libro: *Duello delle Muse degli Accademici della Fucina Trattenimento Terzo.* Neapoli apud Andream Colicchiam 1670. in 4. & in libro *Strawaganze liriche degli Accademici della Fucina Parte Terza.* Neapoli apud Sebastianum de Aleccio 1661. in 12.

JOSEPHUS DE ANDREA Messanenſis Societatis Jesu, natus anno 1608. Societati nomen dedit 31. Martii 1626. in qua solemnia emisit vota primo Junii 1648. Concionatoris munere suscepto, eloquentiâ, & omnimodâ eruditione referatissimus innotuit; & inter præstantiores ævi sui concionatores adscriptus est. In præcipuis Siciliæ, ac Ita-

ac Italix Civitatibus conciones habuit magnâ auditorum frequentiâ, omnesque ad ipsum confluentes ad novam vitæ rationem, pœnitentiam, ac sanctimoniam excitabat. Humilitatis mirum in modum studiosus, undique sui demissionem promovebat: inter ingentes omnium plausus, quibus ejus conciones excipiebantur, lacrymas frenare haud poterat: putabat enim Societati nimium detraxisse concionibus suis insulis: quod indignè divinum Verbum disseminaret; ac Domini talenta improbè expenderet. Ad secessus libenter confugiebat tum ut Deo totus vacaret, tum ut villicos ad æternæ felicitatis consecutionem instrueret: & abiectâ ruditate expoliret. Virtutibus omnibus exornatus in tyrocinio Messanenſi octogenario major decessit 12. Junii 1689. Ipsū laudat Placidus Reina in *Not. hist. Messanæ par. 24 pag. 521.* Edidit Italicè

Oratione fatta in onore della Sacratissima Lettera della Vergine scritta a' Messinesi, e recitata nel Duomo di Messina. Messanæ apud Hæredes Petri Brex 1650. in 4.

JOSEPHUS ANELLUS Mazarïensis, insignis Poeta. Obiit anno 1520. Ipsum laudat Rochus Pirrus *not. Eccl. Mazar. pag. 543.* qui hæc m. ss. reliquissè, apud U. I. D. Josephum Centorbi servata, testatur, nempe:

Vitam SS. Viti, Modestii, & Crescentie,

De Arte Poetica Christiana lib. 2.

Epigrammatum lib. 2.

Carmina.

JOSEPHUS ARTALIS Mazarinensis, non Neapolitanus, ut somnians ait Nicolaus Toppius in *Bibl. Neapolitana pa. 168.* Auctor etenim ejus vitæ infra adductus Siculum fuisse evincit. Patre Josepho Artale lucis usuram accepit anno 1628. in oppido Mazareni, ut multis possem rationum testimonijs comprobare: sit pro omnibus tum publica ipsius oppidi fama, tum historia Sicula Thomæ Fazelli in Cœnobio Mazarinensi S. Dominici, ibi ex dono ejusdem Josephi asservata, in quo ipsius manu legitur: *D. Josephus Artalis Mazarinensis.* A teneris adhuc annis tum ad Poësim, tum ad arma miram animi propensionem detexit. Humanioribus literis excultus, vix annum decimum quintum attigerat, cum ense se accinxit, & ad duellum vocatus à quodam, cujus verba per irrisionem dicta verberibus castigaverat, lethale illi vulnus infixit. Hinc ad Ecclesiæ asyllum confugiens, ex occasione oblata Philosophiæ operam dedit. Defunctis parentibus, ac adversæ fortunæ injurias perpeffus, extra Siciliam benigniorem Cœlum perquirere statuit: hinc triremibus Melitenſibus vectus, transfretavit in Cretam Insulam, tunc turcico furore oppugnatam; ibique Martis studia sequutus, propugnando Urbis incœnia egregiam navavit operam, ac nonnulla edidit contra Babaros fortitudinis argumenta. Illud præ cæteris non præteream facinus insigne in navali certamine patratum: etenim Navis, quo vehabatur, hostilem proprius aggressa navem, primus illam conscendit, ac patefacto per inimicos gladios aditu, magnam turcarum cladem

edidit, accepto tantummodo vulnere levissimos hinc in bellicæ virtutis testimonium meritò honorifico diplomate Eques militaris Ordinis Angelici-Aurati-Constantiniani S. Georgii fuit renunciatus, quo etiam facultas ipsi concessa ut uris coronâ redimitæ (ut erat vetustæ familiæ suæ testera gentilitia) bicipitem Aquilam adjungeret. In Italiam regressus, monomachiâ pluries decertare coactus, & multoties stricto contra multos ense, etſi dispari prælio, victor semper evasit, ac strenuissimi viri nomen sibi comparavit. Aliquando imperterrito pectore, quinque, & octo hominum vim repellere oportuit: ideoque multis inflictis, & aliquoties acceptis vulneribus, plurimorum sanguine cruentatus, formidabilis fuit, ejusque ensẽ pertimescentes omnes, ad duellum provocare non audebant; in arte etenim gladiatoria, quam vernaculo nomine *Scherma* vocant, peritissimus fuit, immò singularis, & concertationibus suis opinionem conceptam multimodis confirmavit; adeo ut celebris undique fuerit: pluraque patrasset, nisi providi Numinis cura virum à Christiana mansuetudine abhorrentem, ab illa vitæ ratione avertisset: ab anno etenim quadragesimo ætatis suæ usque ad vitæ extrema, podagra, chiragra, ac lue venera discruciat, coactus fuit ab incœptis facinoribus desistere, quibus vel usque in aliquas Germaniæ regiones Eques sanguinarius vocabatur. In hastiludiis concertando etiam strenuissimi Equitis partes non sine laude, plausuque explevit, ac amplissimis præmiis fuit muneratus. A Principe Palatino Ernesto de Branſuich, & Luneburghi Custodiæ suæ Dux constitutus fuit, quo honorifico munere illi tantummodo operam dedit: cæterum semper ab omni cura solutus, nonnullis Principibus, ac Dynastis vel amicus, vel socius claruit, A Martis studiis nunquam sejungi permisit Musarum cantus: hinc vel in ipsis bellici furoris ardoribus, etruscis carminibus lusit; & absoluto Cretensi bello in celebrioribus Italiæ Academijs fuit adscriptus; in quibus vividas ingenii dotes, non sine literatorum laude, detexit: ac in multis Princeps electus, ejus Poësis, ac eruditio singularis, laudibus, honoribusque fuit cumulata. Mæcenates meruit memoratum Principem Palatinum, ac Leopoldum Imperatorem: præter Principes, ac Dynastas primarios. Tandem vehementioribus podagræ doloribus affectus, Ecclesiæ Sacramentis munitus, editisque christianæ pietatis argumentis, vitam absolvit Neapoli 11. Februarii 1679. & in Ecclesia S. Dominici Fratrum Observantium S. Francisci sepulturæ honorificè demandatus est. Academia, quam dicunt *degl' Intricati* tanto viro justa funebria perſolvit in Cœnobio majori S. Dominici, in qua à Vincentio Antonio Capocio funebri Oratione, aliisque Academicorum laudibus fuit meritò cohonestatus. Ejus Vitam scripsit Vitus Cæsar Cabballone, sub anagrammatico nomine Catonis Aurelii Clabbes, quam habes *par. 1. Enciclopedia poetica* nostri Artalis: ipsumque laudant Joannes Franciscus Lauredanus in *epistolis*,

Franciscus Marinus in *epist. par. 2. pag. 169. & 170. & in carmin. par. 1. pag. 181.* Fridericus Meninus in *carmin. pag. 253. & 256.* Balthasar Pisanus in *carmin. lyric. pag. 180.* Christophotus Jvanovich *poesi pag. 111.* Joan. Bap. Grappellus in *carmin. pag. 88.* clarissimus Caetanus Tremigliozzi in *lib. Nuova stoffetta di Parmisso pag. 245.* aliique. Edidit Italicè

Dell' Enciclopedia Poetica parte Prima. Perusia apud heredes Petri de Thomasio 1658. in 8. & post alias alibi plures editiones, expolitam, & auctam quintum recula Neapoli apud Antonium Bulifon 1679. in 12.

Parte seconda, quinta impressione. Neapoli apud eundem Bulifon 1679. in 12.

Parte terza, o vero l'Alloro fruttuoso, seconda impressione. Ibid. apud eundem 1679. in 12.

Il Cordimarte historia favoleggiata. Venetiis 1660. in 12. & Neapoli typis ejusdem 1679. in 12.

Guerra tra Vivi, e Morti, Tragedia. Neapoli apud eundem 1679. in 12.

La Passiè, ovvero l'Impossibile fatto possibile. Dramma per Musica. Venetiis apud Jacobum Bateum 1661. in 12. ex Leone Allatio in *drammaturgia pag. 713.* apud Nicolaum Toppū in *Biblioth. Neapol. pag. 337.* & Coronellū in *Biblioth. tom. 4. pag. 931.*

JOSEPHUS AUGUSTINUS Panormitanus Societatis Jesu, natus anno 1573. Societati nomen dedit anno 1590. cui quatuor solemnibus votis se adstrinxit. Roman missus, emensio studiorum curriculo, ob ingenii felicitatem ad eminentissimum doctrinæ fastigium pervenit: hinc Romæ magno cum plausu, ac laude Philosophiâ sexennio docuit: inde Lugdunum, & Avenionem missus, ibi eâ auditorum frequentia Theologiam professus est, ut in Ecclesiæ eam tradere compulsus fuerit, cōparatâ sibi magni nominis fumâ. Morborum vi coactus Panormi remeavit, ubi per annos tredecim diffusâ undique doctrinæ solidissimæ celebritate, Theologiam docuit: ac per annos undeviginti in eodem Panormitano Collegio studiorum Præfecturam gessit. Apud S. Officii Siciliæ Judices Censor; & Panormitanam Ecclesiam moderante Joannettino Doria S. R. E. Cardinali, Examiner Synodalis constitutus, sui opinionem firmavit. Sapientiæ præclarissima vitæ inculpatæ exempla sociavit: nunquam conscientiæ candorem gravi labe sædavit: humilitatem magno coluit studio, omnesque plausus contempsit, & quo magis acclamationibus ejus doctrinam omnes afficiebant, eo se ipsum deprimebat. Hinc haud typis commendasset ingenii monumenta, nisi obedientiæ vis, virum egregium compulisset. Romæ in Congregatione Procuratorum ex omnibus Provinciis Societatis interfuit Provinciæ Siculæ Procurator: sed statim ac Panormum reperit, ardentius ad Cœlestem patriam astuare cœpit; ac paulò post fervescencia ipsius desideria Deus explevit; religiosè enim decessit in Collegio Panormitano 29. Maii anno 1643. Fannus non sine pompa celebratum, ac defuncti promerita fanebri oratione exorna-

vit P. Paulus Garlanus ejusdem Societatis Ecclesiastes celeberrimus. Hujusce laudes lege in Bibliotheca Soc. Jesu pag. 521. in oratione studiorum P. Catoli Paternionis pag. 25. & 26. & apud Philippum Labbæum in *chronolog. Pinacotheca Scrip. Soc. Jesu pag. 399.* Franciscum Bardum in *epistola ad lectorem libri de conscientia, P. Vincentium Coronellum in Biblioth. univers. tom. 2. nu. 1610. pag. 292.* & Michaellem Frazzettam in *Vita Aloisii la Nesi lib. 1. cap. 3. pag. 29.* Edidit

Brevem notitiam eorum, quæ scitu vel necessaria, vel valde utilia sunt Confessoribus in primo ingressu ad audiendas confessiones. Proliit primùm Panormi appposito nomine Decii Cyrilli typographi 1633. in 16. Sub hujus nomine hoc opusculum tan latè præclarissimus Joan. Caramuel in *Theolog. fundam. nu. 1926.* inde recognitum, & auctum cum auctoris nomine: nimiaque utilitas celeberrimum effecit, ac centies & ultra recusum fuit Panormi Venetiis, Antuerpiæ, Lugduni, & alibi. Italicè etiam editum prædicant Venetiis, sed non vidi.

Commentarios in Primam Partem Summæ S. Thomæ. Tomum primum. Complectens Primas tredecim Quæstiones. Panormi typis Collegii Panormitani 1639. in fol.

Tomum Secundum complectens à XIV. quæstione, usque ad XXVII. addito duplici Tractatu de Trinitate, & de Angelis. Ibidem iisdem typis 1643. in fol.

In Bibliotheca Collegii Panormitani Soc. Jesu servantur etiam m.ss. hæc opera, nempe:

De Deo Uno, & Trino. De Angelis. De Beatitudine. De Voluntario, & Involuntario. de Vitiis, Peccatis, & Gratia. De Fide, Spe, & Charitate. De Justitia, & Jure. De Incarnatione. De Sacramentis. De Pœnitentia. Logicam, Physicam, Methaphysicam. De Generatione, & Corruptione.

JOSEPHUS AUGUSTINUS Panormitanus, alius forsan à supradiçto, scripsit Italicè ex Leone Allatio in *drammaturgia ind. 6. pag. 607.* sed non edidit

Di Santa Lucia Martire, Tragedia sacra in verso.

JOSEPHUS BALLUS Panormitanus Sacerdos, nobili genere ortus: Gratiani Balli Calattavi Baronis, & Alphonsi Agliata ex Principibus Vilefrancæ filius primogenitus, lucis usuram accepit Panormi 29. Julii 1567. Baronis, aliisque fortunæ bonis nuncio remisso, Clericalem habitum accepit. Acutissimi ingenii, ac miræ religionis vir, severioribus disciplinis admotus scholasticæ Philosophiæ, aliisque bonis literis impensè operam dedit, & in Hispaniam transvectus, sacras etiam literas excoluit. Theologiæ laurâ insignitus, claruit inter Theologos præstantissimos, nulli secundus. Mathematicis, & præsertim astronomicis disciplinis fuit egregiè excoltus: & mitiores etiam literas coluit, ac Poesi præsertim latinæ ingenii dotes aliquando addixit. Eâ animi contentione scientias prosequabatur, ut noctes studendo duceret insomnes. Literatorum etiam Mæcenas studiosissimus, omnes perbenignè amplectebatur, ac benificentia fovebat. Ejus doctrinæ excellentia non modò Panormi, verum etiam, & Ro-

Romæ, Patavii, & alibi demirata, plausus promeruit non vulgares. Ut exteras regiones lustraret à Sicilia digressus, cum Barium pervenisset, ibi aliquantulum moras protraxit, ac patefactâ doctrinæ singularis præstantiâ, Ecclesiæ Barentis Canonicus delectus est. Ad Regii Cappellani etiâ honorem, ex Philippi IV. Catholici Regis munificentia erectus, ne rerum familiarium curam abiceret, ad Regiam aulam non accessit. Barii sacris studiis egregias ingenii dotes devovit: præsertim singularem mentis aciem ad Theologicas meditationes adjecit, quas cum doctis viris diu exagitatas, tandem, amicorum suasionibus, typis tradendas disposuit. Hinc anno 1635. ætate ingravescente, et si vegetiore spiritu, Pataviû petiit ingenti librorum scholasticorum mole refertus, & in Collegio Soc. Jesu domicilium obtinuit, ibique lucubrationes suas jam ad umbilicum deductas protulit, & doctissimos viros in sui amicitiam traxit, inter quos non ultimus Joannes Philippus Thomasinus Patavinus, exinde Episcopus Amoniensis, ab editis libris celeberrimus, qui & Josephi jam senis candidam fidem, morum hilaritatem cum summa ingenii perspicuitate conjunctam, & memoriæ firmitatem, quâ scholasticos omnes fideliter citabat, demirabatur. Hinc immutatis nominis sui literis, ingeniosa transpositione *Phabus allisus* intimioribus amicis in amoris, & observantiæ tesseram dicebatur. Barium regressus aliquandiu quieti vacavit: exinde ad editionem operis de Eucharistia animum appulit: ideoque licet ætate gravatus, Patavium regressus est: ibique dum assidua curâ, summâque celeritate quotidie Typographos urgeret, vix librum absolverat, & evulgaverat, cum ex domicilio, incommodis, & Autumnali tempore, distillationem contraxit: exinde in febrem incidit: hinc animæ saluti consulens se Deo, B. Virgini, ac D. Nicolao ejus Patrono cuius commendavit, & condito testamento, Clericos Regulares Theatinos librariæ suppellectilis hæredes instituit, qui summâ animi pietate Josephum lethali morbo divexatum, in salubriorem domum transtulerunt, ac diu, nocturne sollicitè adfuerunt, ut saluti restituerent: at ingravescente morbo tandem piissimus vir, ac celeberrimus, magno literatorum dolore 2. Novembris 1640. æt. 72. sanctissime, ut vixerat, decessit, & in eorumdem Theatinorum Patrum templo conditus est: sed consanguinei, ut ejus memoria perenniter viveret, Alcamini in Sacello ejus familiæ cenotaphium extruxere, in quo sub ejusdem effigie scriptum legitur: *Joseph Sacerdos Gratiani filius*. Ipsum celebrat Franciscus Baronius de *Mæst. Panor. lib. 3. ubi de familia Balli*, Joan. Philippus Thomasinus in *elog. par. 2. pag. 333. & seq.* Ludovicus Morerius in *dict. tom. 1. pag. 430.* & Vincentius Coronellus in *Biblioth. tom. 5. num. 694. pag. 222.* Edidit libros

De fecunditate Dei circa produktionem ad extra. Patavii apud Sebastianum Sardum 1635. in 4.

Demonstrationem de motu corporum naturali. Idid. typis Pauli Frambotti 1635. in 4.

Enigma dissolutum.

Resolutionem de modo evidenter possibili transubstantiationis Panis, & Vini in Sacrosanctâ Domini Jesu Corpus, & sanguinem, quam ex suis lucubrationibus non dum editis compendio proponit Sac. D. Joseph Ballus, &c. Patavii apud Sebastianum Sardum 1640. in 4.

Responsionem ad obiectiones, quâ Doctor Joseph Ballus, &c. suum de Sacrosanctâ Eucharistia enigma dissolutum adstruit. Ibidem apud eundem 1640. in 4. Opus hoc de SS. Eucharistiæ Sacramento antequam typis tradidisset per triginta annos secum revolverat, ejusque sententiam, ait Thomasinus, Bellarmino Cardinali sæpè communicaverat: cujus editionem suis adhuc votis superesse credidit. Arduum quidem videbatur hoc opus in publicum producere, attamen cum difficultates omnes cum Romanis Theologis, cum Siculis pariter primi nominis eventilasset, majori posteritatis studio, quàm valetudinis aut ætatis an. 1640. denno Patavium accessit, ut commentaria sua in lucem proferret.

Affertiones Apologeticas cum suis dilucidationibus pro scholasticorum reverentiâ exaratas. Patavii apud eundem 1641. in 4.

Sub prælo reliquit magnum volumen in fol. de *rebus Mathematicis & Astrologicis*, non dum absolutum, aliasque lucubrationes theologicas m.ss. Scripsit etiam de *casu lignei Pontis Panormi Poema. Carmina, & Anagrammata.* Italicè etiam

Rime.

JOSEPHUS BARLOTTA Drepanitanus nobili genere ortus est (cujus familiæ stipes in Principe S. Josephi nunc elucet) Patre D. Carolo Barlotta Drepani 13. Decembris 1654. & anno ætatis suæ 13. Congregationem Oratorii Drepanitani ingressus est 17. Decembris 1667. Philosophiam, ac Theologiam tum scholasticam, tum moralem in Collegio Drepanitano Soc. Jesu didicit, in qua haud exignam ingenii felicitatem patefecit: ac Doctoris lauream accepisset ni Congregationis suæ decreta obstitissent. Ex quo fuit Sacerdotio insignitus sacre eloquentiæ studia, amplexus, in sermonibus, Sanctorumque Panegyricis vividos eloquentiæ latices magna cum laude effudit. Musis etiam haud rarò indulgit. Congregationem suam per decennium, & ultra rexit pluries ad Præpositi munus erectus: & per annos 24. Sodalitium S. Angeli Custodis apud ejusdem Congregationis ædes moderatus est. Virtute, doctrinâ, eruditione, moribusque inculpari floret, maximaque apud suos æstimatione viget. Edidit Italicè.

Le Sacre Veglie discorsi per li Venerdì di Marzo. Drepani apud Iosephum la Barbera 1686. in 8. in cujus calce extat: *Oratione funerale nella morte dell' Illustr. D. Carlo Riggio Vescovo di Mazzara.*

Il Capriccio di Dio discorso Accademico per la morte della Signora D. Caterina Burgio, e Vincenzo. Ibidem apud eundem 1686. in 4.

Idea dell'Innocenza Panegyrici di Maria V. Immacolata. Parte Prima, e Seconda. Ibidem apud Bartholomæum Francum 1691. in 12.

Prediche Quaresimali. Parte Prima. Ibidem apud eundem 1693. in 4.

L'Ensa.

L'Euſtachio Drama Melotragico. Ibidem apud eundem 1693. in 8.

Dialogos etiam prope centum edidit muſicis numeris modulatos, ac Drepani, & alibi decantatos: qui collecti magnum conflarent volumen. Nonnulli, qui ad meas pervenire manus, hic addam, nempe:

La Forza del Suffragio Dialogo. Drepani apud Iosephum la Barbera 1684. in 4.

L'Angelo Protettore Dialogo. Ibidem apud eundem 1685. in 4.

Il morire vittorioso dialogo per la ſolemnità di S. Vittore. Ibid. apud eundem 1686. in 4.

In Caſto Connubio dello ſpirito Dialogo. Ibid. apud Bartholomæum Francum 1691. in 4.

La voce dal Verbo troncata in bocca al martirio a i colpi dell' Incontinenza d'Erode. Ibid. apud eundem 1695. in 4.

L'Eſtaſi in proſpettiva dell'Univerſo Dialogo. Ibid. apud eundem 1695. in 8.

Nunc habet Drepani ſub prælo

Prediche Quareſimali Parte Seconda.

Elucubravit etiam, ut typis traderet

La ſcuola de' Gentili aperta a' Criſtiani. Diſcorſi morali.

L'Orto de' Cigli Panegirici di Sante Vergini.

La Miniera dell' oro Panegirici diverſi de' Santi.

L'Aſſuecetro de' Spettacoli divini, Panegirici del SS. Sacramento.

Poeſie conſolenti in Sonetti, odi, e madrigali.

Serenate, e Cantate Tomi due.

JOSEPHUS BERNARDUS CASTELLUCIUS Panormitanus Sacerdos, morum integritate laudabilis. Arithmetices peritiſſimus fuit, & in computorum ratiocinatione verſatus. Hiſtoriarum, ac antiquitatum Panormi impiger perſcrutator, apud bonarum artium peritos latiſſimè innotuit Panormi, & Romæ. Virtute, literiſq; ornatus, obiit Panormi 29. Januarii anno 1687. Laudatur à Vinc. Auria in *hiſtor. Crucifixi Panor.* pag. 44. Edidit Italicè

Trattato del modo come ſi deve operare la Tariffa perpetua per la meta delle racine, e vini del territorio della Feliciffima Città di Palermo. Panormi apud Didacum Buam 1659. in fol.

Giornale Sacro Palermitano, in cui ſi deſcrivono tutte le feſte de' giorni, che ſi fanno nelle Chieſe dentro, e fuori la feliciffima, e fedeliſſ. Città di Palermo. Ibidem apud Petrum de Iſola 1680. in 12.

JOSEPHUS BLONDUS Agrigentinus Soc. Jeſu, natus anno 1537. Societatis inſignia ſuſcepit anno 1552. in qua votorum quatuor profeſſionē emiſit. Sacram eloquentiam profeſſus, diſſertiffimi concionatoris laude floruit, ejuſque eloquentiæ diu applauſit Neapolitanum Regnum. In Catacenſi Urbe incolarum animos incendit, ut Societatis Collegium, excitaret, quod jam fundatum ipſe novennio rexit. Magna valuit auctori-tate, ac prudentiâ; ideoque Collegia Neapolitanum, Lauretanum, Salernitanum, ac Bibonenſe in Sicilia moderatus eſt. Septennio Provinciæ Mediolanenſi præſuit Provincialis, ac biennio Viſitatoris munere Provinciæ Neapolitanæ per-

functus eſt. Tandem honoribus plenus fato ceſſit Neapoli 25. Junii anno 1598. Ex Biblioth. Soc. Jeſu pa. 521. & Philippo Labbæo in *Pinacoth. Scrip. Soc. Jeſu ann.* 1598. pag. 307. Scripſit librum

Meditationum ad juvandos, & promovendos eos, qui in Spiritu proſicere cupiunt. Italicè etiam

Eſercitii Spirituali del P. S. Ignatio. Mediolani apud Pacificum Pontium 1587. in 12.

JOSEPHUS BOCCADIFUOCO Platiensis Clericus Regularis, clariffimis ortus parentibus, patrem habuit Joannem Boccadifuoco, & Annam Varenſano. Ab ipſa infantia pietatem, literaſque amplexus, haud obſcurum egregiæ indolis ſpecimen dedit. A teneris annis Religionis habitum, ſuſcepit, ac ſolemnia edidit vota 17. Aprilis 1622. Præſtantiffimas ingenii vires in ſeverioribus diſciplinis accipiendis detexit, ac egregiâ claruit doctri-nâ. Sacræ eloquentiæ ſtudia ſequutus inter egregios ævi ſui Concionatores omnium calculo accenſus eſt. In ſacris literis, Sanctorumque Patrum ſtudiis verſatiſſimus, eccleſiaſtem egit ſumma cum laude, ac fructu; conciones enim diſſertiffimas, & æquè eruditiffimas habuit in præcipuis Italiæ Civitatibus, quibus clariffimam nominis famam ſibi comparavit. In conſiliis edendis prudentiâ, & in rebus agendis dextérité valuit: hinc Principes, Dynaſtæ, aliique nobiles viri ipſum paſſim conſulebant. Archiepiſcopi etiam Eccleſiæ Panormitanæ non ſemel S. Joſephi domum, Clericorum Regularium petiere, ut diſſicillima negotia cum ipſo conſultè conferrent. Ab Aloyſio Moncata Montisalti Duce, ac Siciliæ Prorege ad Urbanum VIII. Sum. Pontif. miſſus: à Teodoro Trivultio S. R. E. Cardinali Siciliæ etiam Moderatore, & à Senatu Panormitano ad Philip-pum IV. Catholicū Regē ablegatus eſt, ut graviffimâ negotia pertractaret, quæ ſingulari prudentiâ peregit. Inſignia promerita virum egregium ad nonnullos honorum gradus evexere, nam pluries in Ordine ſodalibus ſuis præſuit: apud S. Officii Queſitores in Sicilia Conſultor, & Cenſor, novarum veſtigalium Panormi Deputatus inclaruit. Anno 1679. à Carolo II. Hiſpaniarum Rege Abbatia SS. Petri, & Pauli de Itala donatus, & anno 1684. ab eodem Rege Epico-pus Mazarienſis electus eſt. Sed hanc poſtremam honorum ſuorum metam, ſenio conſectus conſtantiffimè reſpuit: & paulò poſt ad eminentiorem dignitatem in Cælum evocatus, Panormi deceſſit in Domo S. Joſephi 28. Julii anno 1684. Funebria non ſine pompa perſoluta; ac defuncti laudes luculentâ oratione protulit Petrus Paternionus Cl. Regularis, quam auctam typis dedit Panormi inſcripto nomine: *la Dea Veſta*. Ipſum etiam laudant Joſephus Silos in *hiſt. Cler. Reg. par. 3. lib. 12. pag. 601.* Franc. Maria Magius in libro: *Propoſita Benè Moriendi pag. 50.* & Philadelphus Muggnòs in *Theatr. Geneol. par. 2. pag. 127.* Edidit Italicè

Oratione nell'Eſequie del Ven. P. M. F. Decio Carrega dell'Ordine de' PP. Predicatori. Panormi apud Decium Cyrillum 1644. in 4. & iterum eodem anno apud Roſſellum in 4.

Præ-

Prælo paraverat

Ideam Theologico-moralem, quâ Sacerdotum dignitas, ritus, caremonia, missæ stipendia explicantur.

IOSEPHUS BONFILIUS Messanensis Eques, Joannis Bonfilii Baronis Casalæ, & Feudi Trifini filius. Vir in rebus agendis versatus, florente adhuc ætate militiam sequutus in Belgio, in Catholicorum regum obsequium arma non sine fortitudinis argumento tractavit: inde patriam repetens, literas coluit, ac historicam eruditionem degustavit. Vivebat Messanæ anno 1613. Ejus laudes habes apud Philippum Cluverium in *epistola nuncupatoria Siciliæ antiquæ ad Siculos data*, Placidum Samperium in *Iconologia M.V. lib. 1. cap. 5. pag. 37.* Melchiorum Incoferum in *de epist. B.M.V. ad Messan. cap. 48. pag. 298.* Placidum Reium in *hist. Messanæ par. 2. pag. 228. & 522.* Iosephum de Ambrosio in *descript. festi Epistolæ Marianæ pag. 113. & 114.* & Io: Bapt. Ricciolum in *Chronol. Refor. tom. 4. ind. 2. pag. 250.* Evulgavit Italicè

Parte Prima, e Seconda dell' Historia Siciliana, nella quale si contiene la descrizione antica, e moderna di Sicilia, le guerre, & altri fatti notabili dalla sua origine per insino alla morte del Cattolico Re Filippo II. divisa in XX. libri, e due parti. Venetiis apud Bonifacium Cieras 1604. in 4. Extat, & in fine: *Oratione fatta per la morte del Cattolico Re D. Filippo II. & descrizione degli avvenimenti miracolosi di Messina per la fame.*

Dell' Historia Siciliana Parte Terza. Messanæ apud Petrum Bream 1613. in 4.

La Messina Città nobilissima descritta in VIII. libri. Venetiis apud Io: Antonium & Jacobum de Francis 1606. in 4.

Brieve Ragguaglio del Ponte eretto dall' Illustr. Senato di Messina à sua Eccellenza (D. Pietro Giron Duca d' Ossuna, Vicerè di Sicilia.) E del solenne trionfo a' Compagni di S. Placido nella seconda Invenzione. Messanæ apud Petrum Bream 1611. in 4.

Apologia alla Topografia dell' Isola di Sicilia, nuovamente stampata in Palermo. Ibidem apud eundem 1611. in 4.

JOSEPHUS CAGIUS, sive CAJUS nobilis Panormitanus, Sacerdos inclytus, & Sacræ Theologiæ Doctor. Theologiam in primis, aliisque gravioribus disciplinis apprime excultus claruit. A celeberrimo Francisco Panigarola concionandi præcepta accepit, eoque magistro Ecclesiastes eximius evasit: hinc magno cum auditorum plausu Panormi in principe Templo, & alibi conciones habuit, in quadragesimali curriculum; ac facundissimi, & venustissimi concionatoris laudes promeruit. Post reformationem Parochiarum Panormi fuit primus Parochus Ecclesiæ S. Nicolai de Albergaria, electus à Senatu Panormitano an. 1600. sed an. 1611. cum Romam concionandi causa petisset, falsus rumor invaluit, eam in Urbe decessisse: hinc Senatus Panormitanus in ejus Parochum successorem alium delegit. Sed cum Panormi incolumis remeasset ad suam regendam Ecclesiam rediit. Vitam ab omni cultu alienam, & ut ajunt, philosophicam duxit: omnem enim superbiam tumorem neglexit. Tandem ultimum

clausit diem Panormi 29. Augusti 1615. & in Ecclesia S. Mariæ de Monte Carmelo sepelitur. Edidit Italicè

Oratione funerale pubblicamente recitata nella Chiesa di S. Giorgio celebrandosi l'esequie della Cattolica Maestà di Filippo II. Re di Spagna alli 22. d'Ottobre 1598. Panormi apud Jo: Ant. de Francis 1599. in 4.

JOSEPHUS CAJOLA ex oppido S. Philadelphi, vulgò S. Fradello, Societatis Jesu: lucis usuram accepit 4. Julii 1633. & in Societate Deo se dicavit 28. Septembris 1649. cui & votorum quatuor sacramento se adstrinxit 2. Februarii 1667. Doctrinam, ac virtute latissime refulsit. Suscepit Evangelicæ Oratoris munere, conciones habuit in cinerale curriculum eruditione, & eloquentiam præclaras in præcipuis Siciliæ Civitatibus: semper cum plausu, ac fructu auditus. In pertractandis gravissimis negotiis insigni prudentiam se munitum ostendit: ideoque ad alios regendos admotus, Collegia Syracusanum, Catanense, Messanense, ac Saccense non sine laude rexit. Saccæ etiam Patres Tertie Probationis instruxit, ac tyrones coadjutores instituit. Anno 1697. à Sicula Provincia electus est ut Romam adesset in Generali Societatis Congregatione: in qua egregia humilitatis argumenta præbuit: nam cum omnes Collegii Catanensis gubernium declinarent, ob horribilem terræmotum Siciliæ ære alieno gravati, ipse relicto Rectoris munere Collegii Messanensis, onus libenter suscepit. Inde anno 1698. Siciliæ Provincialis electus, usque ad annum 1701. Provinciam gubernavit; ac absolute munere paucos post menses in tyrocinio Panormitano decessit 27. Decembris anno 1701. Edidit Italicè

Quaresimale. Messanæ apud Vincentium Amicum 1693. in 4.

JOSEPHUS CAMARATENSIS Ordinis Capuccinorum, natus anno 1599. in oppido Camaratæ ex familia Taberna, anno 1617. primo Januarii in patrio Cœnobio Ordini nomen dedit, in quo doctrinam clauit; sed præstantius virtutum, ac sanctimoniarum splendoribus mirum in modum refulsit. Vitam servavit ab omni culpæ labe immunem. Nil illi antiquius quam arctissimæ paupertatis studium: severissimæ vitæ genus austeritatis, præcipientis, jejuniis, ciliciis refertum amplexus est, quam durissimæ vitæ rationem, usque ad supremam vitæ lineam constanter servavit: atque virtutes omnes probatissimo viro dignas coluit. Supernis donis virum egregium locupletavit Deus; nam prophetico spiritu, ac miraculorum gloriam abundè dotatus enituit; ideoque maximam venerationem prosequutus. Demum Panormi, cum undique sanctimoniam redoleret, decessit 14. Decembris anno 1677. ætatis 78. De admirandæ vitæ gestis, virtutibus, ac miraculis, Episcopi auctoritate congesti sunt processus. Decurso decennio, die 8. Decembris 1687. à communi Capuccinorum sepultura cadaver extractum, seorsim sepultum est in Sacello Sancti Michaelis Archangeli. Et ejus effigies typis tradita, hoc elogio fuit insignita.

gnita. Ven. P. Joseph à Camarata Sacerdos omnibus sine acceptione familiaris, Evangelica perfectiōne, & cordis puritate laudabilis: mortalitatis cunctis inedia, paupertate, cilicio, penitentiā consumptis, piis demum libris editis, charitate potius, quàm literis, ad templum aternitatis evolavit Panormi

14. Decembris 1677. ætatis sue 76. Religionis verò 60. Hujus meminere Dionysius Genuensis in *Biblioth. Capucinar.* pag. 205. & Lucas Wadignus in *Scriptor. Minor.* p. 230. qui mendosè Josephū Bernā vocat. De tanto viro plura dabunt Ordinis Chronologi. Ad aliorū utilitatē hæc typis dedit:

Symphonia sacræ lectionis, & libellus de recta fidei doctrinæ prolatione. Rhegii typis Jacobi Matthæi 1646. in 8. & Perusie eodem anno in 8. Italicè.

Pietoso, & abbondante soccorso per l'anime tribulate, afflitte, & agonizanti. Mellanæ apud Jacobum Matthæi 1646. in 8. & ibid. apud hæredes Petri Breg 1652. in 8.

Anti sproni, e pungentissime spine, che siegliano, e pungono i peccatori, e alcune considerationi della Morte, del Giudizio, dell' Inferno, e del Paradiso. Panormi apud Dominicum Anselmum 1665. in 12. & post alias editiones sextò prodiit ibid. apud Buam, & Camagnam 1670. in 12. & Mellanæ typis D. Antonini Massei 1704. in 12.

Viaggio doloroso del Calvario, e brieve raccolta de' patimenti di Christo in tutto il corso della sua Passione. Panormi apud Petrum de Isola 1665. in 8. apud Buam, & Camagnam 1667. in 8. & Carolum Adamum 1692. Neapoli apud Michaelē Mutium 1693. in 12.

Vocabulario, & Ortografia Toscana. Ibid. apud Dominicum Anselmum 1666. in 4.

Copiosa raccolta di vaghi, e varii fiori nell' ameno campo de' Sacri Riti. Ibid. apud eundem 1669. in 4.

I Pesami, che i devoti della Vergine vanno a darle per la morte del suo amatissimo figlio. Ibidem apud Anselmum 1673. in 12. & apud Michaelē Constantinum 1695. in 12.

Collana di Cento dieci Rose alla Gran Signora Maria. Le Rose Bianche sono Cento Capuccini devoti di detta Signora, e le dieci Rose tanti devoti del SS. Crocifisso, e della sua dolorosissima, & acerbissima Passione. Ibidem apud Petrum de Isola 1676. in 8.

JOSEPHUS CAPRI Tauromenitanus Sacerdos natus 18. Januarii 1664. literis ingenii præstantiam devovit, ac graviores Philosophiæ, & Theologiæ disciplinas didicit. Dum Catanæ severioribus studiis operam dabat à Matthæo Fatio Paclensi Episcopo accersitus, ipsius à secretis usque ad supremam vitæ suæ lineam fuit. Neapoli politioribus studiis intentus, eruditione, ingenio, & morum integritate clarus vivit: ibique Seminarii Averſæ Magister electus, onus subire noluit. Edidit Italicè

S. Pancratio Martire Fondatore della fede Sicula, Primo Vescovo, e principale Patrono della Notabile Città di Tauromina, la cui vita descrive Giuseppe Capri. Panormi apud Gramignannum 1700. in 12.

Vita, ed opere gloriose di S. Massimo Cittadino, Vescovo di Tauromina da S. Pietro consacrato. Ibid. apud eundem 1700. in 12.

Alia sub prælo habet Neapoli.

JOSEPHUS CARUSUS Agrigentinus Jurisconsultus, Caroli, de quo suo loco, filius; ingenio, & doctrinā instructius claruit. Obiit Panormi anno 1706. Edidit

Additiones ad Praxim circa modum procedendi in civilibus super Ritu Regni Siciliae Caroli Carusi ejus Patris. Panormi apud Petrum Coppolam 1655. & 1662. in fol. & tertio ibid. apud Dominicum Anselmum 1663. in fol.

JOSEPHUS CARUSUS alter Panormitanus Poeta, edidit Italicè

La Nisa d'Oreto, è vero l'Odio placato, Egloga. Panormi apud Josephum Bisagnium 1651. in 8.

JOSEPHUS CASTELLUS Mylenſis Sacerdos, qui humaniores literas, ac Poësim coluit, ut ex literis D. Francisci Amici Mylenſis, mihi datis accepi. Edidit librum.

De septem B. Mariæ Virginis festivitibus carminum exámetro. Italicè etiam

Esame delle Regole Grammaticali.

JOSEPHUS CASTILIONUS Panormitanus Sacerdos Sacræ Theologiæ, & utriusque Juris Doctor, vir doctrinā instructissimus, claruit anno 1630. Librum Alphonsi de Leone de officio, & potestate Confessarii annotationibus illustravit, ediditque hoc titulo:

Alphonsi de Leone Neapolitani Cler. Reg. Recollectio communium conclusionum de Officio, & potestate Confessarii tempore Jubilæi extraordinarii in duabus hebdomadibus concedi soliti. Secunda editio, in qua non solum corriguntur menda, quibus scatebat: prima editio Veneta, sed etiam pluribus aucta Annotationibus per Josephum Castiglione Panormitanum, &c. Neapoli apud Lazarum Scorigium 1629. in 8.

JOSEPHUS CELESTRIS Motycensis, Sacræ Theologiæ Doctor, Ecclesiæ Collegiæ S. Mariæ la Nova Siciliæ Præpositus, Poeta eximius: doctrinā, & eruditione clarus, floruit anno 1670. Edidit

Aborto di Filosofia all'inclita Reina, e Real Maestà della Reina di Svezia. Neapoli apud Andream Colicchiam 1676. in 4.

JOSEPHUS CENTORBUS Mazarienſis Jurisconsultus, doctrinā clarus, causarum Patronus insignis: pluries in patria præfuit Judex. Jurisprudentiæ, historiarum, ac antiquitatum eruditionem copulavit. Obiit Panormi 17. Maii 1648. & in Ecclesia domus Professorum Soc. Jesu sepultura traditus est. Hujus meminere Marius Cutilius in *Codice Legum Sicular. ad leg. Jacobi cap. 25. num. 2.* & Rocchus Pirrus not. *Eccl. Mazar.* pag. 544. qui multa prælo parasse tradit

De Rebus Siculis.

Extat apud Vincentium Auriam *Topographia Mazarica Jo. m. Jacobi Adria cum additionibus, notisque Josephi, ipsius manu exaratis.*

JOSEPHUS CICALA nobilis Panormitanus Clericus Regularis, natus ex Vincentio Cicala, & N. Satelia ex Marchionibus Ispicefundum anno 1612. Cùm annum 15. attigisset Ordinis habitum accepit 15. Martii 1626. & elapso tyrocinii anno 11. Aprilis 1627. Panormi solemniter emisit

voa.

vota. Decursis studiorum spatiis, gravioribus disciplinis apprimè extructus refulsit. Inde egregias ingenii vires ad sacram eloquentiam admovit: ob eximiam eloquutionis vim, eruditione, ac SS. Patrum copiâ refertissimam, magno cum plausu declamavit in præcipuis Italiæ Civitatibus; præsertim in cinerali jejunio Panormi, Messanæ, Neapoli, Genuæ, Mediolani, Florentiæ, Romæ, in insula Melitæ, & alibi: ut etiam extraquadragessimam sæpius per annum conciones disertissimas habuit. Hinc eruditorum omnium calculo inter præstantissimos ævi sui Oratores fuit merito recensitus, ac præclarissimum sibi nomen comparavit. Panormi Domum S. Josephi rexit Præpositi munere; & S. Officii Siciliæ fuit Consultor, & Censor. Romæ verò Carolo Bonello S. R. E. Cardinali gratissimus, ab ipso in suum Theologum fuit delectus. In Hispaniam delatus ibi statim ac ejus eloquentia innotuit, à Carolo II. Catholico Rege Regii Concionatoris munere fuit insignitus. Ibi pluries Matritensem Domum S. Mariæ de Fervore gubernavit; ac inter Supremæ Inquisitionis Hispaniarum Censores fuit adscriptus. Doctrinâ, ac promeritis clarissimis cummulatus anno 1670. ab eodem Rege ad Episcopatum Mazariensem fuit promotus, & à Clemente X. inauguratus: inde anno 1677. ad Archiepiscopalem insulam Ecclesiæ Messanensis translatus. Utramque Ecclesiam singulari prudentiâ, ac pastorali vigilantia moderatus est. Messanæ Principem Templum, marmorata calce, picturis, marmoribus affabrè exculptis, aliisque ornamentis maximo sumptu illustravit, ut ex hac inscriptione in eodem Templo liquido patet.

D. O. M.

Innocentio XI. Summo Pontifice
Carolo II. Hispan. ac Sicilia
Rege Inviictissimo.

D. Joseph Cicala Statellæ
Panormit. ex Cler. Regul.
Mazariensis olim Antistes,
Nunc Archiep. Messanensis,
Pictorum, Platarumque opere
Propriis sumptibus perpolitam
Hanc Protometrop. Basilicam
Sponsam Vxorem Agni
Lacteo candore exornatam
Voluit

Ab O. R. An. M. DC. LXXXII.
Sui Archiep. III.

Anno 1681. Diocæsanam Synodum celebravit. Cum in Divi Josephi Domum Panormitanam ferveret ejus amor, ex qua prima regularis observantiæ elementa hauserat, dum adhuc esset Episcopus Mazariensis, magnificentissimum ejusdem domus Templum solemniter ritu consecravit 23. Maii 1677. At ad Messanensem Cathedram translatus, Sacellum D. Mariæ Puritatis in eodem Templo marmoribus, ac marmorato pulvere auro delinito, elegantissimè ornavit: & propè vitæ finem condito testamento, nonnulla aureorum millia ad ejusdem Templi ornatum legavit, quibus in dies splendidius elucet. Obiit tandem Pa-

Biblioth. Siculæ Tom. I.

flor. optimus Messanæ 28. Septembris 1685; & in Ecclesia Sanctæ Mariæ ab Angelo Annuntiata Clericorum Regularium sepelitur. De hoc Præsule vide P. Josephum Silos in *hist. Cler. Regul. par. 3. l. 12. pag. 601.* Michaellem Justinianum in *litteris memorab. par. 2. pag. 566.* Josephum Castellutium in *Diar. Panor. pag. 66.* Josephum de Ambrosio in *Descript. solemn. Epistolæ Marianæ pag. 438.* Thomam de Gregorio in *poes. lyric. Officinæ par. 3. pag. 335.* Placidum Reinnam in *hist. Mess. par. 2. pag. 85.* Antonium Fortem in *Epigram. pag. 26. & 61.* Edidit Italicè

Oratione detta in S. Antonio di Milano a di 20. di Giugno 1644. nell' esequie di Monsig. Paulo Aresi Vescovo di Tortona Teatino. Mediolani apud Georgium Rollam 1644. in 4.

Il Ritratto di Christo oratione delle Stimate di S. Francesco. Ibidem apud eundem 1644. in 4.

La Pianta della Vita Panegirico in lode di S. Agata. Catauræ apud Joannem Rossum 1636. in 4.

Dodeci Discorsi Sacri. Messanæ apud Vincentium Amicum 1683. in 4.

Synodum anno 1681. die 20. Aprilis Messanæ celebratam. Messanæ typis Vincentii de Amico apud Matthæum la Rocca 1681. in 4. quam P. Carolus Trigona concinnavit.

JOSEPHUS COLLESANENSIS Ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci, ex familia Seminara ortus. Vir apud suos insignis, Concionator, ac Lector Generalis. Pro difficillimis negotiis ad loca Hierosolymitana tuenda, orator missus Hierosolymam, Bethleem, Nazareth, ac Constantinopolim. Comitibus Generalibus Ordinis, in Hispania coactis, præfuit Vicarius Generalis. Vicarius etiam Provincialis Provinciæ Siciliæ Vallis Dæmonis inclaruit. Anno 1667. superstes vivebat Neapoli à confessionibus Monialium Regii Monasterii S. Claræ. De eo P. Petrus Tognolectus in *Paradiso Seraphico par. 1. lib. 5. cap. 1. pag. 575. cap. 8. pag. 591. & cap. 10. pag. 592.* qui scripsisse ait Italicè

Vite de' Frati, e Tertiarii morti con fama di santità per lo spatio di trenta anni nella Provincia del Valdemone. quæ m. ss. servantur in Archivio Cænobii Portus Salvi Messanæ.

JOSEPHUS COLUMBUS Messanensis edidit *Vita del Glorioso P. S. Calogero Anacrata.* Neapoli apud Andream Colicchiam 1669. in 12.

JOSEPHUS CORDIGIUS ex oppido Erycis, sive Montis S. Juliani, Ordinis Observantium S. Francisci. Vir doctrinâ insignis, qui septemnio Theologiam docuit Parisiis, ubi & Theologicam Doctoris Lauream accepit. Obiit Neapoli anno 1545. Ipsius meminere Rocchus Pirrus *not. Eccl. Mazar. pag. 569.* & Lucas Wadignus in *Scrip. min. nor. pag. 231.* Edidit, ut hi testatur

Commentaria in logicam Aristotelis.

JOSEPHUS CUMIA Catanensis celebris Jurisconsultus, doctrinâ præclarus, Regius Consiliarius. Annis 1577. 1583. & 1589. & consequentibus Judex Magnæ Regiæ Curiæ constitutus enituit. Apud Siculos in magna æstimatione floruit. Ipsum laudant Rocchus Pirrus *not. Eccl. Catan.*

B b b

pag.

pag. 94. Camillus Borrellus de *Præst. Regis Cathol.* cap. 40. n. 119. Marius Cutellus de *donat.* tom. 1. tr. 1. disc. 1. pag. 81. & 355. Nicolaus Intrigliolus de *feudis cent.* 2. art. 7. n. 2. Dominicus Bucalus voto 2. n. 19. Gesnerus in *Biblioth.* pag. 517. Jo: Bap: de Grossis in *Decacord. Catan.* tom. 2. pag. 148. Petrus Carrera in *mem. Catan.* vol. 2. l. 2. pag. 362. Edidit

In *Ritus Magnæ Regiæ Curie, ac totius Regni Siciliae Curiarum Commentaria.* Venetiis apud Franciscum Guerræum & Jo: Bap. Fratrem 1578. in fol. Panormi apud Jo: Franciscum Carraram 1588. in fol. Ibidem apud Franciscum Ciottum 1618. in fol. & alibi.

In *Ritus Magnæ Regiæ Curie Regni Siciliae Præxim.* Venetiis apud Franciscum Guerræum 1578. in fol. & Panormi apud Jo: Franciscum Carraram 1588. in fol.

Præfaticam Syndicatus cum theorica. Venetiis apud Guerræum 1574. 1575. & 1582. in 8.

In *Regni Siciliae Capitulum si aliquem de successione feudaliū repetitionem.* Catanæ 1579. in fol. & Panormi apud Erasimū de Simone 1609. in fol.

Consiliorum Tomos III. ex de Grossis cit. Italicè

Rime. Catanæ apud eundem auctore 1563. in 8.

JOSEPHUS DE CURTIS Messanenſis Scriptoris Observantiæ S. Francisci, ad eliminandam porius melancoliam, quàm ut ingenii vires detegeret edidit Italicè

La Costanza, fedel la Fede infida, Arcidramma musicale per la vita di S. Basilla V. e M. Padrona dell' Università di Collesano. Venetiis apud Jo: Jacobum Hertz 1661. in 12. De hoc opere eruditissimus literati Orbis lumen Jo: Marius de Crescimbenis in *comm. Poëſis Vulgaris* vol. 1. lib. 6. cap. 12. pag. 345. scribit: *Poesia per isorioni, e fantastichi naravigliosa.*

JOSEPHUS DENTE Messanenſis Societatis Iesu, natus 10. Augusti 1629. in Societatem admissus est 12. Januarii 1645. in qua quatuor votorum professionem nuncupavit 2. Februarii 1663. Emenſis studiorum spatiis, cum egregii ingenii laude, Philosophiam, ac Theologiam docuit Messanæ; ubi & studiorum Præfectus fuit. Ad aliorum regimen admotus per annos 22. Collegia Panormitanum, & Messanenſe, ut etiam Panormi Domum S. Francisci Xaverii, & Tyrocinium rexit, & Messanæ Domum Professorum; in quibus moderandis non vulgare virtutis, ac prudentiæ specimen dedit; laudemque pariter, ac fructum collegit. Anno 1687. à Sicula Provincia ad decimam tertiam Societatis Congregationem Generalem missus est. Nunc Septuagenario major Messanæ vivit. Edidit

Argum triplicem Philosophicum, sive ternam Philosophicam propositionum centuriam. Cosentia apud Jo: Baptista Rossum 1669. in 12.

JOSEPHUS FACELLA Panormitanus, Iuris utriusque Doctor, apud Siciliae subsellia præcipuus causarum patronus, doctrinâ, prudentiâ, & eruditione insigniter instructus claruit. Decessit Panormi 19. Junii anno 1648. & in Ecclesia S. Michaelis Archangeli sepelitur. Edidit

Tractatus quatuor de Recta Administratione Justitiæ Principum, Iudicum, aliorumq; officialium, cum remediis, quæ adhiberi possunt pro defensione causarum tum civilium, tum criminalium. Pars Prima Tomi Primi. Panormi typis Antonii Martarelli 1643. in fol.

JOSEPHUS FARACIUS Thermitanus, ex privilegio Panormitanus, Jurisconsultus doctrinâ excoltissimus, ac primarius causarum Patronus. Honoribus oruatus effulsit; fuit etenim pluries Prætorii Panormitani, Magnæ Regiæ Curie, ac Concistorii S. R. C. Judex: iude Fisci Patronus, ac tandem Regii Patrimonii à Rationibus Magister. Vir utique integerrimus, virtutibus insignis, ac præsertim in servando justitiæ cādore incomparabilis. Obiit Panormi 25. Novembris anno 1624. & in Ecclesia S. Mariæ Angelorum observantium S. Francisci sepultus est, ubi sibi paraverat sepulchrum: ibi enim legitur Epitaphium.

D. O. M.

Hoc est sepulchrum V. J. D. Joseph Faracii, & Suorum Hæredum & Successorum M. DC. III.

Elapsis nonnullis annis cadaver effossum odore efflavit suavissimū, & conceptâ præclarissimi viri integritatem firmavit. De hoc vide Philadelphū Magnos in *Theatr. Genelog.* par. 1. pag. 340. Vincentium Solitum in *hist. Thermar.* tom. 2. pag. 135. Franciscum Stradam in *quietationibus* pag. 19. & Marium Mutam tom. 1. in capit. Sicil. cap. 53. num. 18. Edidit.

Allegationes pro Ill. Domino D. Antonio Quintanaduegna Barone Forestæ cōtra Syndicos Terræ Veria. in fol. sine anno, loco, & typographi nomine.

Allegationes pro D. Francisco Cuffari contra Mag. Procuratorem Regii Fisci. Panormi typis Jo: Ant. de Francis 1610. in fol.

Consilium in Causa Forestæ. apud Paulum Peramutum in *Consiliis* par. 2. tom. 2. fol. 164.

Consilium cum Summario, & additionibus Laurentii filii. Apud Franciscum Baronium in *consiliis diversorum Siculorum super privilegium Fel. Urbis Panormi, quod Fiscus non possit principaliter agere contra Cives.* Ibidem apud Maringum 1656. in 4. Addit Strada cit. quod plura scripsit in iurē; sed solum in Bibliothecis Jurisconsultorum videntur in. ss.

JOSEPHUS FAULISIUS ex oppido Petraliæ Supranæ, natus 19. Martii 1630. Medicinæ studia amplexus, Doctoris lauream accepit, ac inter Siculos Medicos doctrinâ, & experimentis refulsit: Panormi, & alibi estimationem non vulgarem promeruit. In patria Archiatri, Proconservatoris, & Thesaurarii munera cum laude exercuit. Obiit in oppido Petraliæ 6. Decembris 1669. & in Ecclesia Montis Pietatis sepultus est. Edidit

De viribus Salapæ, quod non sit venenosa, neque hepatis, neque cordis, aut ventriculo inimica, nec denique nimis laxativa medicam discussionem. Panormi apud Petrum de Isola 1658. in 8.

Plura etiam in Philosophia, ac Medicina elucubravit, quæ apud Hæredes in. ss. servantur.

JO-

JOSEPHUS FERNANDEZ DE MEDRANO nobilis Panormitanus, origine Hispanus, ex Valdoſeræ Toparchis in Hispania, Marchio Monpellerii, & Feudorum Barbarigi, Chibò, & Chiapperiæ Baro, Panormi lucis usuram accepit 13. Novembris anno 1651. & egregiâ ingenii indole ex naturæ beneficio dotatus, à teneris adhuc annis præter humaniores literas Rhetoricam, Philosophicas, ac Mathematicas disciplinas didicit, quibus insigniter imbutus enituit. Inde Jurisprudentiæ studiis addictus, ac Doctoris laureâ cohonestatus, ab anno ætatis suæ 19. causarum patrocinium magna cum laude suscepit. Hinc doctrinâ cumulatus, meritisque undique munitus, in ipso ætatis flore ad præclariores Jurisprudentiæ dignitates gradatim evectus est: bis enim in Panormitano, ut etiam in Regiæ Siciliæ foro judicægit; inde semel, & iterum in primariis Magnæ Regiæ Curia, & in Concistorii quoque Sacræ Regiæ Conscientiæ subselliis Judex, ac Regius Consiliarius constitutus, integerrimi simul, ac doctissimi viri laudes obtinuit. Ad eminentiora progrediens, Militum Hispanorum, qui in Sicilia stipendia merant, Auditor Generalis electus est, Messanæ in Regia Aula honorum Fisco adjudicatorum, quam Junctam vocant, præfuit supremus Moderator. Magnæ Regiæ Curia Fisci Patronus, Regii Patrimonii Rationum Magister, & Regii Deputatus renunciatus, longè, latèque inclaruit. Tribunalis Consistorii Præses proclamatus, est anno 1699. Demum Præsidis dignitatem in Regii Patrimonii Senatu anno 1703. assequutus, in eo singulari morum integritate, doctrinâ, aliisque præclarissimis animi dotibus nunc ornatissimus effulget. Vir itaque eximius quinque annos in sui obsequium excitavit, & summam Proregum Siciliæ estimationem expertus est: ab his enim in magnis, difficillimisque Regni negotiis adhibitus, singularem prudentiam, ac dexteritatem semper detexit. Nec minori opinione apud literatos præstat; eruditione etenim omnigenâ locupletatus doctos viros amat, & à doctis viris impensè amatur. Philosophicas, ac Mathematicas omnes facultates in deliciis habet. Bibliothecam selectissimis, rarioribusque libris cujuscumque disciplinæ abundè referatam, in sui, ac eruditorum commodum instruxit. Amœniores literas, ac Musas ab ineunte ætate ad animi oblectamentum dilexit; & inter Panormitanæ Academiæ Reaccensos adscriptus, cultissima ingenii sui monumenta pluries cum plausu protulit, multaque cum laude concinnavit. Ejus nominis fama extra Regni limites digressa in Orbe literato latissimè inclaruit. Inter Incuriosos Rosciani Academicos, Pigros Barii, Peregrinos, & Arcades Romæ, & in magna Florentina Academia recensitus, emeritis laudum præconiis celebratur: Vivit Panormi vir sanè egregius dum hæc typis traduntur, ab omnibus veneratus; ac diutius perenni gloriâ victurus; majora de se promittunt præcella ipsius promerita. Laudibus exornatur ab Andrea Perruccio in *Idiis Musarum* pag. 138. 139. & 233. Balthasare Pifa-

no in *armoniiis ferialibus* pa. 93. eruditissimo Hyacintho Gimma in *elogiis Academicis Incuriosorum Rosciani* par. 2. *elog.* 35. pag. 75. Ignatio Gastone *discept. fisc.* 44. sub num. 33. in *fin. tom.* 2. Francisco Maria Cirino in *Nexu rerum Eccles. Jurisdict.* cap. 4. num. 32. pag. 183. Josepho Prescimonio in *elegia in calce cladis Innocentium* pag. 289. Francisco Strada in *quietationibus* pag. 20. & Joanne Brancaccio in *epist. nuncup. libri, cui titulus: Ars memoriæ vindicata*. Edidit

Justificationes in causa Comitatus Ismelli. Matriti in fol.

Italicè sub Academici Extincti nomine

Invito alli Signori Accademici Riacesti di Palermo à ritornare à gli studii Poetici da loro con tanta gloria esercitati, per il motivo d'haver successo alla Monarchia delle Spagne, e dell'una, e dell'altra Sicilia l'Augustissimo Filippo Quinto. Panorini typis Dominici Cortesii 1701. in 4.

Italicè etiam nonnullos edidit Dialogos musicis modulatos notis.

In lucem emittet opus eruditissimum, cui titulus:

Synopsis Rerum Sicanicarum Historica, observationibus, ac numismatibus illustrata. Huic copiosas addidit notas, quibus Siculam historiam illustrabit.

Scriptit etiam

Allegationes varias.

Rime diverse Sacre, Profane, & Amene.

JOSEPHUS FERRUGGIA ex oppido Rephadalis Agrigentina Diœcesis, honesto loco natus 9. Januarii anno 1618. ad Societatem convolvavit 8. Octobris 1634. Præstantissimam ingenii felicitatem in gravioribus disciplinis addiscendis palam fecit: in Theologiæ enim studiis omnibus functus est muneribus; quibus ingeniosiores: ideoq; ad egregium doctrinæ fastigium ascendit. Sed laudabilius virtutibus, ac vitæ sanctimoniam refulsit: nam Philosophiæ magisterium declinavit, & divini honoris zelo æstuans, ut sese totum sacris missionibus dicaret enixè petiit, & obrinuit. Iis eo studio animi vires devovit, eoque fervore, ut uberrimum animarum fructum collegerit, & omnium venerationem, ac sancti viri nomen sibi comparaverit. In apostolicis muneribus Ven. P. Aloysii la Nufa, ac P. Vitalis de Vitale egregiis operariis ferventissimus & ipse socius mirificè inclaruit: horum primus datis ad ipsum epistolis; ad munus amplectendum excitavit, hac fretus spe, quod in animarum beneficium inter ipsos perpetuum, admirandumque fœdus sanciretur. Alter verò ad exprimendum ejus fervorem, ignem semper actuosum vocavit: ac talis profectò sese ostendit in apostolicis laboribus obeundis, quos læto, ferventique animo semper pertulit: igneo enim spiritu instructus, per annos 17. in quadagesimali curriculo conciones habuit: ac extra ipsum sæpissimè, & non semel septies in die ad populum indefesso labore declamavit: semper eâ populorum frequentiam, ut templum etiam amplissimè ad multitudinem capiendam essent angusta: ideoque in mediis Ecclesiarum januis suggestum collocare cogeantur, ut

omnes ejus conciones exciperent. Concionum vi mirabiliter in cordium penetralia se insinuabat; & ad ea quæ vellet, etsi difficillima omnes flebat. Sæpius fune ad collum alligata, spicæ coronâ redimitus, de B. M. V. cruciatibus concionabatur magno Nobilium concursu, ac omnium admiratione. Nil ipsi antiquius, quam invicia, speris scelestium minis, imperterrito pectore detonare. Totum vitæ suæ curriculum in Siciliam, insulasque adjacentes excurrere, sollicitus in missionum beneficio, & ampliacione impendit. Missiones exemplo, calamo, consilio mirum in modum fovebat: pro his nunquam feriatius, etiam cum Provincialis socium egit, & Patres etiam Tertiarum Probationis instruxit. Viribus penitus fractis, ac penè immobilis, & elinguis, amplexibus, nutibus, vultusque hilaritate eorum progressum excitabat: & ut omnia verbo absolvam, in proximorum salutem vivebat, movebatur, ac totus erat. Tanti viri labores admirandis illustravit Deus. Effulserunt in egregio viro virtutes omnes; quæ ipsi venerationem, sanctique viri opinionem conciliarunt. Inerat semper ipsi ignitus vultus, quo internum amoris incendium prodebat; ardentius verò conflagrare videbatur cum sacrum offerret: at morti proximus igni splendor insolitus accessit. Hujus fomenta dolores, laboresque erant: per annos etenim 40. missionibus constantissimè incubuit: ex his autem 23. invictâ animi fortitudine doloribus excruciatum insumpsit: nam in quodam animi deliquio magna aquæ ebullientis copia in ejus coxam, cruremque effusa, vulnus aperuit insanabile, cujus dolores usque ad vitæ extrema pertulit, eâ animi constantiâ, ut insensibilem credidisses: ad omnia enim alacriter accurrebat, nec doloris, aut querulæ vocis vetigium edebat. Humilitatis studio insignis, vilioribus ministeriis addictis interveniebat: etsi doctissimus in rebus dubiis scholasticos consulebat, ac rejectis propriis opinionibus, eorum sententias amplectebatur: aliorumque censuræ conciones suas exponebat. Ut Orphanorum asclerium Calatajerone instauraret, per urbem trabe onustus incessit: & cum ad omnia se penitus inutilem arbitraretur, Deum his verbis rogabat: Succide domine arborem infructuosum, ut quid terram occupat? Obedientiâ clarus semel tantum ab oppido Siculis petiit amoveri, ut sui æstimationem ibi conceptam fugeret. In pauperes beneficentissimus, sæpius eleemosynas emendicabat, ut eorum inopiam consuleret; præsertim eluxere ejus charitatis officia anno 1671. in Urbe Messanæ, ubi dirâ famem 14. millia hominum vorasse dicunt: ipse enim per publicas Urbis vias, plateasque excurrere, & dextera Crucifixi Domini signum, humero panis saccum, ac vini vasculum deducebat, ut corpora cibo, animas spiritualibus subsidiis reficeret. Prophetico spiritu claruit. Syracusis è terra sublimis pendere visus, & Crucifixi amplexibus frui. Tandem per totam Siciliam celeberrimus post diuturnam ægrotudinem, ad laborum præmium in Cælum evolavit è Collegio Panormitano 16. Decembris

1693. Ad funeris celebrationem magnus effluxit civium concursus: omnes verò ipsum Sanctum prædicabant. Inelyti viri res avidissimè expetere, vestes discere; corpus seorsum sepulcrum: & in ejus sanctimoniae laude nonnulla poetica, & oratoria encomia in aula, scholis, & cœnaculo Collegii recitata. Viri sanctimoniam admirandis nonnullis illustravit Deus; adhibitis enim ejus reliquiis, ægroti sanitati restituti sunt. Hæc ex relatione Patrum Societatis, ac priorum oculorum inspectione. Plura dabunt Societatis historiæ. Edidit Italicè

L' Aurea Statua del Sole tramontato, l' Ecc. Rev. Sig. D. Pietro Martinez Rubio Arcivescovo di Palermo, e Supremo Ministro del Consiglio di Stato. Oratione Funerale detta in Lipari. Neapoli apud Lucam Antonium Fuscum 1668. in 4.

Rigordi lasciati in Lipari. Panormi apud Petrum Isola 1688. in 12. suppressio nomine.

Quæ m. s. reliquit, & in Bibliotheca Collegii Panormitani servantur, hæc sunt:

Praxis Sicularum Missionum. De Potestate Sicula Missionis. Conciones Miscellaneæ. Conciones Quadragesimales. De Adventu Christi. De Virgine SS. De SS. Eucharistia. Exhortationes domesticæ. Flores notabiliores tom. 2.

JOSEPHUS DE FLORES Cephalæditanus, nobili loco natus anno 1623. ab infantia Panormum translatus, ibi à teneris unguiculis ingenii sublimitatem haud obscurè omnibus aperuit in humanioribus literis addiscendis: sed excellentius in Rhetoricæ, ac Poeticæ studiis, quibus mirum in modum oblectabatur. Nec Philosophiam prætermisit, quam egregiè calluit. Validiores attamen ingenii vires Poësi tum Latinæ, tum Etruscæ dicavit: & cum præstantiores Poetas sibi Duces præfixisset, ad præcellsum Parnassi fastigium properavit. Jurisprudentiæ addictus inter coævos effulsi, eo temporis tractu, quo illi incubuit: sed naturæ vi tractus, ad Musarum cultum rediit. Tandem sciendi cupiditate extimulatus, astronomicis, ac Mathematicis disciplinis operam dedit: & nullo alio quàm se ipso præceptore, breviter plenam illarum cognitionem assequutus est. His insigniter instructus, dum doctissimam lucubrationem meditabatur, ab iisdem studiis lethalis morbi vi fuit avulsus. Hinc vix profligatâ hecticæ febris molestiâ, ut plenius convalesceret, Cephalædium repetiit: ubi instauratis viribus, paulò post iterum in ægrotudinem dilapsus ex quodam acris vicio, ibi decessit 30. Novembris an. 1646. annum agens 23. quod immaturæ mortis fatum astronomicâ cognitione jam antea amicis prædixerat. Hujus vitam scripsit Vincērius Auria, quam in suorum carminum vestibulo edidit. De eo etiâ idem Auria in *hist. Cephalad. pag. 70.* Josephus Galeanus in *Musis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 441.* ubi Panormitanum ex diuturna habitatione, instante eodem Josepho, renunciavit, ut etiam Ioannes Martins de Crescimbenis in *hist. Poësis Vulgaris lib. 4. pag. 276.* Honorius Dominicus Caramella in *Museo pag. 169.* & in *carminibus juvenil. pag. 62.* Prodiere post ejus mortem

Carmina. Venetiis apud Turrinum 1651. in 12. Italicè

Poesie. Ibidem apud eundem 1651. in 12. Has collegit, ac observationibus quibusdam illustravit Vincentius Auria ejus amicus.

Canzoni Siciliane. Extant in Mnsis Siculis *par. 2. tom. 1.* Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

JOSEPHUS FRASSICA Messanensis, claruit anno 1589. ex Octavio Caetano in *animad. ad to. 1. SS. Siculor. pag. 156.* ex eodem in *Animad. ad to. 2. SS. Sicul. pag. 15.* scripsit

Compendium Historiarum Messanæ.

JOSEPHUS GALEANUS Panormitanus Philosophus, ac Medicus doctissimus, natus circa annum 1605. literarum studiis deditus, Sacræ Theologiæ, Philosophiæ, & Medicinæ laureâ insignitus eminuit. Ob singularem doctrinæ præstantiam ne dum Panormi, & in Sicilia, verum etiam, & in Italia, aliisque disitis regionibus celeberrimus, doctioribus viris numeris omnibus absolutis, meritiò acensendus est. Apud Siciliæ Proreges, Præsules, Dynastas, ac supremi Ordinis viros veluti alter Galenus veneratus enituit. Elucebat enim in egregio viro tum singularis doctrina, tum praxis medica eximia, quam in publicis Nosocomiis Panormi, & in Principum, aliorumque ædibus, ad universalem omnium beneficium, salutari experienciâ probavit. His accessit Anatomix, ac plantarum plenissima scientia, quibus clarissimum sibi nomen vindicavit. Magno cum plausu Panormi Medicinâ docuit annis propè quinquaginta, & ex ejus schola Discipuli prodire doctissimi, qui Siciliam doctrinæ splendoribus illustrarunt: ejusque prælectiones hodie veluti medicinæ canones venerantur. In Panormitana Medicorum Academia ad Principis gradum fuit evectus: Panormitani Prætoris in rebus ad sanitatem spectantibus semel, & iterum Consultor electus innotuit: & apud viros sapientiâ illustres Medici præstantissimi opinionem occupavit. Hinc sæpius ad ipsum ex longinquis regionibus veluti ad oraculum confugere curarunt viri doctissimi in difficillimis medicæ facultatis quæstionibus: sæpiusque epistolis laudibus reuerentissimis ad ipsum datis ab Italia, Hispania, Gallia, Germania, aliisque remotissimis Provinciis doctrinæ suæ applausit medicorum præclarissimorum cætus. Ingenium rerum omnium capax, Theologicis etiam, ac mathematicis disciplinis erudit: & amœnioribus etiam literis ex naturali propensione excoluit: ideoque eloquentiâ, ac Poesi claruit; fecundissimâ enim venâ inunitus, Musas Etruseas, Latinas, Siculasque egregiè dilexit. Omnigenâ eruditione locupletatus mirum in modum effulsit: & in Panormitana Reæcenforum Academia ab omnibus literatis meritò magna æstimatione prosequutus, eximiis laudum præconiis, tamquam singulare elapsi sæculi ornamentum venerabatur. Moralibus virtutibus instructus effloruit: charitatis præsertim officia in pauperibus curandis adhibuit; quos ut ad valetu-

dinem revocaret, pharmaca componebat idonea, ut in illos erogaret. Mortis causam egregii viri Barbitonforis incuriæ adscribunt; in morbum enim lapsus, cum venæ sectione salutis suæ consulisset, Barbitonfor lineis frustulis aquâ madefactis sectionem occlusit (quem abusus ipse ab urbe Panormi, edito libro, exterminaverat, utpote salutis noxiū) ideoque incalescente febre, tandē magno omnium dolore, jam senectutem adeptus, fato cessit Panormi 28. Junij anno 1675. & in Ecclesia Domus Professorum Soc. Jesu sepelitur. Filios post se reliquit Ignatium Ordinis S. Benedicti alumnū, de quo in hac Bibliotheca *pag. 309.* & Rosaliam, primū una ex octo Fundatricibus Monasterii Panormitani S. Juliani, exinde quarta inter Fundatrices Eremitæ admirabilis, ac celeberrimi Ven. Ursulæ Benincasæ in Urbe Neapolis, ex Francisco Maria Magio in *Vita, & Eremitæ ejusdem Ursulæ pag. 258.* Josephum celebrant Cyprianus Maroja Philippi IV. Catholici Regis Medicus in *consult. Medic. lib. 3. pag. 100. & 114.* Gaspar Bravus Hispaniarum Archiater, & Caroli II. Regis Medicus in *resolut. medicin. pag. 579.* Gaspar Caldera in *illustrationibus*, Joannes Lazarus Gutterrez in *febrilogia cur. 9. lect. 4. curs. 9. §. 4. 5. & lect. 6. §. unico*, Joann. Alphonsus Borrellus de febre maligna, Petrus Castellus in *præservatione ab imminenti lue pag. 4. & 22.* Gavinus Farina in *medicinali patrocinio pag. 211.* Nicolaus Gervasius in *succedaneis pag. 93.* Joannes Paulus ab Epiphania in libro: *Stravaganze della Natura lib. 9. pag. 446.* Joan. Bapt. de Judice in *carmin. par. 1. pag. 83. & 95.* Balthasar Falsaperla in *Poesi.* Joannes Bapt. Vallegius in *carmin. pag. 29. 30. & 54. & in Lelvagio pag. 54.* Didacus de Maltro in *causa Medicor. Poesi. pag. 56.* Angelus Matthæus Bonfantes in libro: *Cigno Provocato par. 2. cap. 1. pag. 30.* Augustinus Oldoinus in *Athenæo Ligustico pag. 374.* qui origine Abintinillensem fuisse tradit, Joannes Caramuel in *Rhythmica pag. 222.* Franciscus Maria Magius in *Vita, & Eremitæ Ursulæ Benincasæ pag. 259.* Angelicus Aprosius in libro: *Visiera alzata pag. 99. & 126.* in libro: *Grillaja, Grill. 38. pag. 435.* & in *Biblioth. Aprosiana pag. 644.* qui ob egregiam æstimationem, quâ Galeanum prosequeretur, ipsius Imaginem cum aliis celeberrimorum literatorum in eadem Bibliotheca, ad omnium venerationem, servabat: ibidem *pag. 203.* habetur epistola ad nonnullos viros à doctrina laudatissimos, inter quos noster Galeanus. Ejus Imago pluries ære insculpta prodiit, hac inscriptione exornata.

Joseph Galeanus Philosophus, ac Medicus Siculus Panormitanus ætatis sue ann. XXXVII.

Bis lauro cinctus, nam bis Galeanus Apollo est,

Carmina seu pandat, Pharmaca seu tribuat.

Edidit

Epistolam medicam, in qua de Epidemica febre theoreticè, & practicè agitur, tum controversiæ omnes de diæta, pharmacia, & chirurgia in malignis febribus enodantur. Panormi apud Alphonsum de Isola 1648. in 4.

Smilacis asperæ, & Salsæ pariliæ causam. Ibid. apud Decium Cyrillum 1653. in 4. Po-

Politicam Medicam pro leprosis. Apologeticam epistolam, in qua summam quaecumque adversus sententiam italicè prius prolatam de explorandis leprosis latinè fuerunt impugnata expurgantur. Panormi apud Augustinum Boffium 1657. in 4.

Hippocratem Redivivum Paraphrasibus illustratum. seu Aphorismorum Hippocratis Sectiones. Paraphrases Josephi Galeani. Panormi apud Josephum Bisagnium 1650. in 12. apud Didacum Buam 1663. in 12. & ibid. typis Felicis Marini 1701. in 12.

Orationem de Medicinæ præstantia. Panormi typis Josephi Bisagni 1649. in 4. quam eodem anno Italicè versam edidit Panormi Didacus de Mastro Neapolitanus.

Italicè etiam in lucem emisit

La lepra unita col mal francese, è altro contagioso male, in quale degli Spedali debba curarsi. Distinctioni, e decisioni medicinali. Panormi apud Augustinum Boffium 1656. in 8.

Idea del catar sanguis. Ibid. apud eundem 1659. in 12. pluries recusa.

Il Caffè con più diligenza esaminato in ordine al conservamento della salute de' corpi humani. Ibidem apud Dominicum Anselmum 1674. in 4.

Del conservar la sanità libri sei di Galeno. Panormi apud Nicolaum Buam 1650. in 8.

La S. Rosalia Panegirico. Ibid. apud Jo. Ant. de Francis 1626. in 8.

La Rosalia Trionfante Poema sacro. Venetiis apud Imbertos 1632. in 12.

La S. Rosalia Vergine Romita Palermitana descritta. Panormi apud Josephum Bisagnium 1653. in 12. & Genue apud Petrum Jo. Calenzanum 1662. in 8. & ibid. eodem anno addita est Legendario SS. Virginum.

L'Iride Colomba Ode Pindarica per la venuta dell'illustriss. & Em. Signore il Sig. Cardinal Prencipe Teodoro Trivulzio del Consiglio di Stato di S. C. M. e suo Luogotenente, e Capitan Generale nel Regno di Sicilia. Panormi apud Decium Cyrillum 1648. in 4.

Poesie Liriche. Ibidem apud Alphonsum de Isola 1634. in 12.

Il Trionfo di S. Casimiro Prencipe di Polonia celebrato per otto giorni nella Chiesa di S. Nicolò Tolentino de' RR. PP. Scalzi Agostiniani della Città di Palermo. Ibid. apud Antonium Martarellum 1636. in 4. sub nomine Josephi Sanelementis.

L'Aquila del Sole Austriaco Panegirico per la festività del racquisto di Barcellona. Ibid. apud Petrum de Isola 1653. in 4.

Diporti Giovanili, compositioni Poetiche. Ibidem apud Buam 1661. in 12.

Il Pelagio, o vero la Spagna racquistata, Poema Eroico. Ibid. apud Didacum Buam, & Petrum Camagnam 1670. in 8.

Il Mare amarissimo della Passione di Gesù Christo, Ponderationi devote. Ibid. apud Carolum Adamum 1674. in 8.

Sub nomine Bruni Cibaldi edidit, teste Angelico Aprosio, in libro: *Visiera alzata* pag. 99.

Del vero metodo di conservar la sanità, e di cura-

re ogni morbo col solo uso dell' Acquavita, discorso di Bruno Cibaldi Romano. Panormi apud Petrum de Isola 1662. in 12.

Discorso intorno all'uso dell' Acquavita, nel quale si dimostra quante, e quali siano le conditioni della perfetta Acquavita, accioche se ne possano servire i corpi per conservamento della salute. Ibid. apud Boffium 1667. in 12.

Ex eodem Aprosio pag. 126. scripsit sub anagrammatica larva Pelagii Sugapene

Lettera del Dottor Pelagio Sugapene à Bruno Cibaldi in approvazione del suo discorso intorno all'uso dell' Acquavita. Ibid. apud eundem 1667. in 12. Ideoque Bruno Cibaldus ex *Bibliotheca Romana* clarissimi Prosperi Mandosii tom. 1. cent. 4. num. 32. pag. 234. delendus: hæc enim opuscula Galeani factus fuisse; tum ex Aprosio citato, tum ex omnium consensu, Panormi satis liquet.

Collegit Cationes celebrium Poetarum, qui Siculas Musas coluere, ac in quinque Tomos distribuit: & addito unicuique Auctori elogio sub Petri Josephi Sanelementis edidit, his titulis inscriptos:

Le Muse Siciliane, ovvero scelta di tutte le Canzoni della Sicilia Parte Prima, nella quale si contengono le più degne de' più famosi Autori Antichi, con una Grammatica Siciliana, e con due tavole, la prima delle Canzoni, la seconda delle materie. Panormi apud Buam, & Portamnovam 1645. in 12. & iterum apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

Tomo Primo della Seconda Parte, nella quale si contengono le più degne de' più famosi Autori Moderni. Ibidem apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Bisagnium 1662. in 12.

Tomo Secondo della Seconda Parte. Ibidem apud eundem 1647. & 1662. in 12. & in hoc Tomo edidit Cationes suas sub D. Vincentii Valguarnere nomine, ut mihi testatus est Vincentius Auria vir integerrimus, Galeani amicus, ac familiaris.

Parte Terza, nella quale si contengono le più degne in stile burlesco de' più famosi Autori così Antichi, come Moderni, con una dichiarazione de' vocaboli più proprii, e più oscuri Siciliani, riscontrati co i Toscani. Ibid. apud Bisagnium 1651. in 12. hic etiam extant ejusdem Galeani carmina sub memorati Vinc. Valguarnere nomine.

Parte Quarta, nella quale si contengono le più degne de' più famosi Autori Antichi, e Moderni per eccitare l'anime de' Christiani alla devotione. Ibidem apud eundem 1653. in 12. in quo & proprias ejusdem Galeani invenies à pag. 186.

Advertendum hic puto, quod Augustinus Oldoinus in *Athenæo Ligustico* pag. 374. ait, Galeanum in sui gloriam, posterorumque commodum opuscula plura Italicè, & Latinè scripsisse in quindecim Tomos collecta, studio Isidori Pallestreros, edita apud Didacum Buam 1663. & opusculorum titulos exhibet: sed quamvis hanc editionem in 12. aggressus fuisset Isidorus Pallestreros nostri Galeani Gener, cujus initium, titulo: *Vigiliarum medicinalium lucubrationes, cum Hippocrate Redivivo*, editum vidi, attamen editionem nec absolvit, nec

nec prosequutus est. In hac autem editione plura ex supra relatis recudere curabat, quorum titulos habes supra, alia tunc primum typis concedenda, quæ non prodire, hæc sunt:

De Columbarum, & Vesicantium in malignis febribus medica amici contentio.

Academica lectiones, decisiones, & consultationes Medica.

Quotidiana Praxis de febribus in dies distincta.

Selectorum, & secretorum medicinalium Partes tres.

Hippocrates Redivivus: Paraphrasis in omnia Hippocratis Prognostica.

Italicè

Della Nobiltà del Medico Libri tre.

Del cōservare la sanità in universale, & in particolare Libri tre.

Elucubraverat etiam hæc alia omnibus numeris absoluta: & jam jam seorsim typis tradenda, nempe

In Zacutum Lusitanum Tomos II. in fol.

Polianteam Medicam Theoricam, & Practicam. Tomos sex. in fol.

Extant m.ss. apud me

Il N'fo.

Amarilli.

L'Amante luntano.

) *Idillii in ottava Rima Siciliana.*

JOSEPHUS GALIA Drepanitanus Sacerdos, vir humanioribus literis apprime excultus. Obiit Panormi anno 1651. Edidit Italicè

Istruzione per ajutare li Giovanetti nell'acquisto della Grammatica con ogni facilità. Panormi apud Antoninum Gramignanum 1661. in 8. secunda editio.

JOSEPHUS GALLETTUS Messanensis Soc. Jesu. Edidit Italicè

La Miniera delle Vittorie, Oratione Panegirica della sacra Lettera scritta da Maria Vergine a' Messinesi. Messanæ apud Matthæum la Rocca 1677. in 4.

JOSEPHUS GALLUZZO Adernionensis Sacerdos, & Doctor. Humaniores literas coluit, quibus addidit Mufas Latinas, Etruscas, Siculasque. Anno 1670. superstes Panormi vivebat Edidit.

Prosodiana, seu Artem Metricam. Panormi typis Bossii 1670. in 8. Italicè

Decisione Poetica d'Amore, e Sdegno chi si sia più di loro potente sopra l'antichissima questione de' Poeti, alla quale s'accoppiano alcuni Sonetti, e Canzoni Siciliane. Panormi apud Petrum de Isola 1669. in 8.

Il Mongibello Parte Prima in rima sciolta. Neapoli apud Novellum de Bonis 1669. in 8.

Seconda Parte del Mongibello vomitante fuoco, descrizione composta in ottava rima, cavata dalla Prima Parte fatta in rima sciolta, ove si narrano i portentosi danni del detto fuoco avvenuti nel 1669. Ibid. apud eundem 1669. in 8.

Compositiōni Spirituali. Panormi apud Petrum de Isola 1669. in 8.

Prælo paraverat

Il Pastor Fortunato, Tragicomedia pastorale.

L'Arianna.

JOSEPHUS GANGUTIA ex oppido Mistretta, Abbas S. Mariæ de Plano Capitii. Obiit in patria, nescio qua ex causa interfectus circa annum 1660. Edidit Italicè

L'Abbramo Poema drammatico. Panormi apud Josephum Bisagnium 1654. in 4.

JOSEPHUS GELOSUS Panormitanus, ex Josepho Silos, ac ejusdem Celosi testimonio in operibus infra deferendis: non Savonensis, ut Augustino Oldoino placuit in *Athenæo Ligustico* pag. 376. & Raphaelæ Soprano *de Scriptor. Liguris* apud ipsum. Frater Jo. Antonii Gelosi Episcopi Paënsis. Clericorū Regulariū Ordinē ingressus solemniter edidit vota Panormi 22. Octobris anno 1606. Graviore disciplina amplexus, ob egregiam ingenii indolem, assiduūq; studium, doctissimi Theologi gloriam, ac disertissimi concionatoris nomen consequutus est. Inter præstantiores verbi Dei Præcones recensitus, per annos 40. concionatoris munere summa cum laude functus, enituit: ex quibus 36. in quadragesimali curriculo, & 35. per anni ambitum declamavit in præcipuis Siciliæ, & Italiæ Civitatibus; præsertim Romæ, Neapoli, Venetiis, Mediolani, Rhegii, Modonæ, Panormi, Messanæ, & alibi: ob eloquentiæ nitorem, eruditionis ubertatem, sacrarum literarum, Sanctorumque Patrum copia, (quorum testimoniis, fuit instructissimus) nunquam sine laude, plausuq; auditus. Obita munia egregias viri dotes apud suos probavere: inter quæ in primis enumerandus Consultoris Generalis munus. Annum agens 63. apoplexiæ ictu enervatus, biennio elapso vitam absolvit Panormi 8. Martii anno 1657. Hunc laudatum invenies à P. Josepho Silos in *hist. Cler. Reg. p. 3. l. 12. pag. 602.* & Aloysio Novarino in *opusc. tom. i. p. 78.* Edidit Italicè

I Celesti Tesori delle incomparabili grandezze di S. Giuseppe Sposo della B.V. e Padre dell'Incarnato Dio. Panormi apud Alphonsum de Isola 1636. in 4.

Quaresimale, o vero discorsi sopra tutti i Vangeli della Quaresima, e Sermoni della Passione di Gesù Christo, e l'eccellenze di M.V. Tomo Primo e Secondo. Panormi apud Petrum de Isola 1644. in 4. & Venetiis apud Paulum Balionum 1649. in 4.

Santorale discorsi de' sovrani lodamenti di Christo, dell' Eccellenze della Vergine, e delle Grandezze de' Santi nelle due Stagioni del Verno, e della Primavera. Venetiis apud Christophorum Thomasinum 1650. in 4.

Santorale discorsi de' sovrani lodamenti della Trinità ineffabile, dell' Eccellenze di Christo ascendente, dello Spirito Santo, e delle Grandezze del SS. Sacramento dell' Altare, con i ragionamenti per un' intiera ottava Tomo Secondo. Panormi apud Josephum Bisagnium 1655. in 4.

Alia etiam 13. volumina de rebus concionatoriis m. ss. reliquit

JOSEPHUS GENOVESA Messanensis, ut ex Profis Academiæ Officiū habeo lib. 1. pag. 120. e 121. vir polioribus literis excultus, ac memoratæ Academiæ alumnus. Edidit

Per la Solemnità della Lettera scritta da Maria Vergine a' i Messinesi. Discorso.

Che la Costanza, e Perfezione dello stato mondiale dipende dall' incostante vicendevolezza del tempo. Discorso. Extant in Prosis Academicorum Officinæ. Montealeoni apud Dominicum Antonium Ferrum 1667. in 4.

L' Onore ridotto in punto per più aguzzare in noi il desio della gloria. Discorso. In eisdem prosis lib. 2. Neapoli apud Andream Colicchiam 1669. in 4.

S. JOSEPHUS HYMNOGRAPHUS, ita ab hymnorum multitudine, quos decantavit, appellatus. Lucis uluram Syraculis accepit, natus ex Plotino, & Agatha parentibus virtute claris. Ab infantia morum maturitate, virtute, ac pietate, futuræ sanctimonie specimen dedit. Sacris addictus literis mirum in modum profecit, & non obscura cœlestis sapientiæ, ac divinæ eloquentiæ splendores edidit, quos præclariores virtutum incrementis effecit. Sed florente adhuc ætate cum Agareni Syraculas occupassent, ut Barbarorum furorem declinaret, in Peloponnesum secessit, ubi relictis genitoribus, ut Deo liberius vacaret, Thessalonicam petiit, ibique monasticum D. Basilii institutum amplexus est in Cænobio Latoni dicto. Eo animi fervore regularem disciplinam aggressus est, ut breviter perfectionis exemplum sese omnibus exhibuerit: humilitatis enim, obedientiæ, solitudinis, ac silentii studio incubuit: austeritate, contemplatione, charitate, aliisque virtutibus ornatus ita refulsit, ut omnibus admirationi esset. Ex assidua sacrarum literarum, Sanctorumque Patrum lectione, virtutum sœmenta eliciebat, cœlestesque primarios ne dum imitari conabatur, verum etiam & hymnis, aliisque ingenii monumentis extollere cutabat. Hinc in sui amorem, ac venerationem omnes trahebat; dulcius autem cum sacrarum literarum arcana magnâ suavitate expenderet. Sæpius cœlesti sapientiâ imbutus cōcionabatur, ac ad virtutes amplectendas auditorum animos excitabat: profluebat enim ex ore egregii viri mellitæ eloquentiæ flumen, quo omnium corda dulciter alliciebat. Ob egregiam vitæ sanctimoniam dignus existimatus qui Sacerdotio initiaretur, licet humilitatis vires obsisterent, precibus, & obedientiæ cessit: ideoque hac dignitate insignitus ferventius virtutum studio incubuit. Duriores pœnitentiæ leges amplexus est, orationem protrahere diutius curavit, & ad sanctimonie fastigium omnibus animi nervis properare contendit. Cum autem Thessalonicam pervenisset, S. Gregorius Decapolita, qui sanctitatis, ac miraculorum gloria florebat, Josephi Sanctimoniam numeris omnibus absolutam, demiratus, cum illo arctissimam familiaritatem contraxit: adeout ab eo distrahi haud pateretur: hinc discedere coactus ad gravissimas res Constantinopoli pertractandas, Cænobii moderatorem enixe rogavit, ut Josephum itineris socium adjungeret, & tandem obtinuit. Constantinopolim appulsus Josephus, Gregoriū continuò intuens, omnem vitæ suæ rationem in se fideliter transferre curabat: ac vitam potius angelicam, quàm humanam traducebat. Cum autem Leo (non Isauricus, ut habet

vita S. Iosephi apud Octavium Caetanum, tom. 2. SS. Siculor. pag. 46. sed Armenus, ut juxta temporis epochas rectè advertunt Godefridus Henschenius, & Daniel Papebrochius in *Actis SS.* 3. Aprilis in comm. prævio ad vitam S. Josephi S. 1. pag. 266. & in annot. pag. 273.) inmanissimus Constantinopolitanus Imperator, vesana rabie in sacras Imagines, earumque cultores sequiret, S. Gregorius Imperatoris furori se opponens, publicè Catholicam Fidem propugnavit: hinc nonnulli viri religiosi ad Gregorium, tamquam ad Fidei Athletam cōfugientes, sæpius institerunt, ut Romam ad Summum Pontificem S. Josephum mitteret, cui Ecclesiæ calamitates, ac fidelium pericula exponeret. Ideoque noster Josephus Gregorii jussu Româ velificavit: at in itinere à Pyracis aggressus, captivus in Cretâ insulâ adductus est, ubi in vincula cōjectus, obscuro carceri mancipatur. Sed inter catenas gestis, sociorū lāgores mellita eloquentiæ vi emolliebat, ac in fidei constantia confirmabat. Episcopum animi infirmitate laborantem, qui ut se à laboribus eriperet ad Imaginum contemptum jam propendebat, ita roboravit, ut pro Christi fide, ac Imaginum cultu sanguinem profundere paratum reddiderit. Innumeros à Diaboli laqueis solvit, ac in fide fluctuantes firmavit, quorum nonnulli martyrii palmam assequuti sunt. Dum autem ita fructuosè vitam, etsi catenis victus traducebat, in natalitii Domini nocte, spiritualibus canticis productâ usque ad galli cantum, D. Nicolaus Myrensis sese spectabilem fecit, ac Josepho nunciavit, Iconiachum Imperatorem jam defunctum; se autem Constantinopolim regredi opus esse, ut cœlesti sapientiâ Christi fideles confirmaret: inde libelli folium in ejus os immisit, in quo hæc legebantur verba: *Accelera tamquam misericors, & festina tamquam miserator in adjutorium nostrum, potes enim si vis; hæc cum suavissimè decantasset, se cœlesti dulcedine perfusum sensit; ac compedibus solutum; & per aerem raptum, statim à D. Nicolao Constantinopolim translatus est. Cum ibi Gregorium jam defunctum deplorasset, in Ecclesiam S. Joannis Chrysostomi secessit, ubi populos ad Ecclesiam confluentes cœlesti sapientiâ erudit, & ad omnium commodum Cænobium extruxit, quod statim numerosus Religiosorum cœtus explevit. Acceptâ ex dono S. Bartholomæi reliquiâ, ad ejus cultum Ecclesiam excitavit, ibique pluries S. Apostolus spectabilem Josepho dormienti se exhibuit, eiq; abdita nonnulla mysteria, ac difficillima sacrarum literarum loca explanavit; cœlestibus benedictionibus, & charismatibus cumulavit. Ut terrarum Orbem cantionum suavitate demulceret, Josephum supernâ benedictione beavit, & in ejus linguam supernæ sapientiæ latices largiter influit. Ex tunc carmina panxit uberrimè eo nectare referta, leporibusque concinnata, ut auditorum, ac legentium animos mirâ dulcedine perfundant, & quocumque velint facillimè flectant: adeout ex iisdem Cœlicolarum cantorum melos effluere ad animarum solatium putes. Hinc meritò ejus*

bym-

hymni ab Ecclesia Græca in sacris divinæ Psalmodiæ locis translati, ad Cœlitum laudem decantantur. Multos in hæresim lapsos ad Catholicam fidem revocavit, multosque à sæculi illecebris ereptos, monasticæ vitæ addixit. At dum in his sedulus insudabat, inclyti viri labores exturbavit Theophilus Imperator (non Constantinus Capronymus, ut ex citata Henschenii, & Papebrochii correctione) qui & ipse sacris Imaginibus infensus, Josephum evangelica libertate concionantem, in exilium ejicit, in quo forti animo exilii ærumnas perpessus est, usque dum à Michaeli Imperatore Constantinopolim revocatur. Inde spretis dignitatibus ultrò sibi oblatis, ecclesiasticæ suppellectilis custodiam accepit, ut Ignatio Patriarchæ obtemperaret: hic enim Josephi Sanctimoniam doctrinamque perpendens, in pertractandis Ecclesiæ negotiis ipsum adhibere cupiebat, quod ex collato munere obtinuit: ideoque in rebus difficillimis sæpius Josephum consulēbat, & ab ejus ore duleiter pendeat. Accepitissimus etiam Photio successori fuit, qui Josephum eā prosequēbatur æstimatione, ut ipsum appellaret Patrem Patrum, & Hominem Dei: tamquam Angelum venerabatur, cui & Ecclesiæ negotia demandabat, omnesque Ecclesiæ Primates hortabatur, ut eūdem veluti Sāctissimum Patrem recolerent, & ipsi mentis arcana detegerent; quod libētius perpetrabāt: prophetica enim luce perfusum experti sunt, quo cordium penetrabilia rimabat: Josephus autem omnes ad rectam Domini viam dirigebat. Tandem undique celeberrimus, virtutibus, ac sanctimoniā clarissimus, ab Angelo commonitus est, sibi instare mortis diem; ideoque omnibus reiectis curis, ad ipsam ferventius se paravit, ac tandem ad cælum evolavit, in quo Deipara, Cœlitesque omnes, quorū elogia decantaverat, summo honore exceperunt. 3. Aprilis anno 883. Si plura tanti viri cupis, consule ejus vitam à Ioanne Diacono scriptam, apud Octavium Caetanum in *Vitis SS. Siculorum tom. 2. pag. 43.* ab eo primū sub Anonymi scriptoris nomine editam, ex m. s. codice græco Monasterii S. Salvatoris Messanæ, ab Augustino Florito Soc. Iesu latinitate donatā; exinde sub Joannis Diaconi nomine eandem in lucem emiserunt Henschenius, & Papebrochius in *Actis SS. 3. Aprilis à pag. 269.* (Hic etiam vitam S. Iosephi ex Synaxariis m. ss. edidere pag. 266.) eandem etiam ex perantico codice Bibliothecæ Vaticanæ in latinum translata à Ludovico Marraccio è Congregatione Cler. Reg. Matris Dei, edidit Hippolytus Marraccius frater, ejusdem Congregationis Sacerdos in Mariali ipsius S. Iosephi, qui & ea, quæ in Græcorum Menæis, ac Menologiis de Iosepho habentur, lectoribus exhibuit. De eo etiam Iosephus Perdicarus in *Vitis SS. Siculorum. pag. 282.* Hieronymus Bascapè *Ephemer. Sacr. 3. Aprilis à pag. 31.* Simon Wangnereckius in *prologomenis ad pietatem Marianam Græcor. n. 22.* qui duos distinguit Iosephos Hymnographos, quorum unus S. Theodori Studitæ frater, Episcopus Thessalonicensis, alter noster Siculus: & huic *Biblioth. Sicula Tom. I.*

adscribendos putat Canones, qui in Græcorum Menæis nudum Iosephi nomen præferunt: ejusque sententiæ adherent Henschenius, & Papebrochius in *comment. prævio ad vitam S. 2. num. 10. & 11.* Vide etiam Iacobum Goar in *Glossario ad Rituale Græcorum*, Marraccium citatum in *Biblioth. Mariana par. 1. pag. 822.* Joannem Nadasi in *Anno Cælesti 3. Aprilis*, Leonem Allatium de *libris Ecclesiæ Græcorum differ. 1. Franciscum Carreram in Panth. Siculo pag. 75.* Rocchum Pirrum in *not. Eccl. Syracus. pag. 139.* Thomam Strotium in *Controversia Concept. par. 1. lib. 2. cap. 19. pag. 163. & cap. 20. pag. 165.* Michaelē Angelum Mancharum in *Kalendario Syracusano*, Caetanus cit. in *Isagog. ad hist. Sic. c. 36. n. 24. 25.* aliosque. Scripsit S. Iosephus

Hymnos innumeros, ex quibus Hymnographi nomen accepit. In Ecclesiasticis Græcorum libris CCCV. Hymnos (quos etiam Canones vocant) per dies dispositos, ac per anni ambitum ab Ecclesia Græca decantari solitos contineri testatur Caetanus cit. in *animad. tom. 2. SS. Siculorum. pag. 18. num. 20.* & Perdicarns loc. cit. pag. 294. nempe

Canones LXXXVI. in Paraleptico. Liber est Græcorum, qui quotidie aliquod recitandum in Choro exhibet, ad aliorum librorum differentiam, quibus statutis temporibus utuntur, ex Leone Allatio de *libris Græcorum differ. 1. pag. 68.*

Canones XXXV. in Triodio. Liber hic recitanda in Choro à Septuagesima usque ad Sabbatum Majoris Hebdomadæ complectitur, ex Allatio cit. *diff. 1. p. 69.* at Marraccius in Mariali XXXVI. à pag. 301. ad 322. ex eodem libro exhibet.

Canonem V. in Pantecostario. Liber est Græcorum, qui recitanda in Choro à Pascha, usque ad octavam Pentecostes continet, ex Allatio cit. pag. 77. & 78.

Canonem I. in Horologio, quod idem est ac latine Diurnum, ex eodem Allatio cit.

Canones CLXVIII. in Menæis. Codices sunt duodecim, juxta duodecim anni menses disiecti, in quibus quotidie decantanda horis canonicis ad Dei, Deiparæ, ac Sanctorum laudē continentur, ex Allatio cit. pag. 78. Sed haud prætermittendum puto ex eodem pag. 81. S. Iosephi hymnos, omnibus aliorum Græcorum, qui in ipsis Menæis comperiuntur, anteposendos. Inimò ejus vitæ Scriptores tradunt, Poetas, Scriptoresque omnes post ipsum florentes, quæ venustatis, ac concinnitatis habent, omnia ex Iosephi hymnis, tamquam ex cœlesti aurifodina eruisse. Ex his omnibus libris, aliisque m. ss. codicibus celeberrimus vir, & Deiparæ cultor inclytus Hippolytus Marraccius Lucensis, Hymnos collegit omnes Græcos, quos S. Iosephus in Deiparæ laudē cecinit, & latinitate donatos ferè omnes à Ludovico Marraccio ejus fratre, edidit, notisque illustravit, hoc appposito titulo:

S. Iosephi Hymnographi, Siculi, Syracusani, Ordinis D. Basilii Monachi Mariale, quo ejusdem S. Iosephi de Augustissima Cœli, Terræque Regina Deipara Virgine Maria opera omnia, quæ reperiri potuerunt, ex Græcis m. ss. Codicibus collecta, Latine reddita, notisque illustrata, nunc primò publicantur. Studio
C c c ac la-

ac labore P. Hyppoliti Marraccii Lucensis è Congregatione Cler. Regul. Matris Dei. Romæ typis Ignatii de Lazari 1661. in 8. Addit & ipse Marraccius in notis pag. 423. Hymnos multos reperiri in m. ss. codicibus Bibliothecæ Barberinæ, qui in editis Græcorum Menæis desiderantur: pag. 488. & 494. ait, quod in Triodio m. s. Græco ejusdem Bibliothecæ n. 118. Hymni extant nonnulli, qui in impresso Triodio non reperiuntur. Apud Octavium Caetanum in Vitis SS. Siculorum hæc in latinum versa ab Augustino Florito Soc. Jesu habentur, nempe

Antiquæ odes fragmentum in S. Marcianum Episcopum Syracusanum. Tom. 1. pag. 7.

In S. Pontificem Pancratium Hymnus. Ibidem pag. 15.

In S. Nicodem Mart. Hymnus. Ibidem pag. 45.

In S. Euplium Hymnus. Ibidem pag. 110.

Hymnus Secundus in S. Martyrem Euplium. Ibid. pag. 112.

Hymnus in S. Pantinum ex m. s. Græco codice Monasterii S. Philippi Fragalatis. Ibid. pag. 161.

In S. Gregorium Agrigentinum Episcopum Hymnus. Ibidem pag. 213.

In S. Leonem Episcopum Catancensem Hymnus. Tom. 2. pag. 26.

Denique apud Lauræum Sarium in Vitis SS. 24. Augusti pag. 254. & Aloysium Lippomanum in Vitis SS. 24. Augusti pag. 891. ex Simone Metaphrasæ extat sermo inscriptus:

Josephi Humilis, & Minimi Laudatio in Sanctum Apostolum Bartholomæum. Hunc nostri Josephi factum putant Octavius Caetanus in animad. ad tom. 1. SS. Siculor. pag. 134. n. 6. & in animad. ad tom. 2. pag. 18. Josephus Perdicarnus in Vitis SS. Siculor. pag. 294. Henschenius, & Papebrochius in annot. ad vitam S. Josephi pag. 274. hi verò in comment. prælo ad eandem vitam S. 2. n. 11. ex Aliatio in dissert. de Græcor. libris pag. 11. Josephi nostri putant

Canones de S. Nicolao. Servantur Græcè m. ss. Romæ in Bibliotheca Barberina.

JOSEPHUS JANUARIUS Panormitanus Sacerdos, natus 14. Junii 1647. ex Mariano Ianuario Neapolitano, qui Panormum appulit anno 1582. Literarum studia complexus, Sacræ Theologiæ lauream accepit. Amœnioribus facultatibus dicatus, Musas familiares habuit, ac multa cum literatorum laude egregiè protulit ingenii monumenta. Vivit vir eximius Panormi anno 1707 quo hæc typis consignantur. Edidit Italicè

L' Humiltà Trionfante Tragedia Sacra della Gloriosa Vergine S. Rosalia Palermitana. Panormi apud Camagnam 1671. in 12.

La Colomba fugitiva ricovrata nel Pellegrino, Vita, e Morte della Gloriosa S. Rosalia Vergine Palermitana componimento per musica. Ibidem apud Anselmum 1679. in 12.

Dialogos etiam edidit musicis modulis decantatos, ac Panormi editos, nempe:

San Pietro Penitente.

Il Goliath.

L' Abramo.

Il Transito del Glorioso Patriarca S. Giuseppe.

La Divina Provvidenza.

Il S. Michiele Archangelo.

Il Mosè.

Prælo paravit

Poesie liriche Tomi due.

Sonetti Tomo I.

Canzoni Siciliane.

La Solinaura.

La Gildippe Regina di Tripoli.) *Drame per musica.*

Latine

Virgilii Eclogas bucolicas, piscatorias factas.

Sannazarii Arcadiam latine.

Solimoidos Torquati Tassi cantus quatuor, ab eo ubi desit Vincentius li Bassi Poeta Panormitanus.

JOSEPHUS DE JUDICE Catanensis, musices peritissimus, ac Poeta insignis. Hujus meminit Josephus Galeanus in *Musis Siculis par. 1. pag. 184.* & Joannes Baptista de Grossis in *Decacordo Catan. tom. 2. cord. 9. pag. 152.* Vernaculâ linguâ scripsit

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis par. 1. Panormi apud Buam, & Portanuovani 1645. in 12.* & apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

JOSEPHUS DE JUDICE Panormitanus Sacerdos, & Sacræ Theologiæ Doctor insignis, Caesaris, de quo in hac Bibliotheca pag. 119. frater, vir politionibus literis excultus, Tragicâ etiam Poesi clarus, cujus variæ Tragædiæ, ex Josepho Galeano in *Musis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 349.* in elogio Joannis Bap. de Judice ejus nepotis, si dolendâ jacturâ non periissent, non Urbem, sed integram Provinciam illustrassent. Summæ Divi Thomæ, cum Caetani Commentariis impressæ, continuas, ac doctissimas Postillas, & Annotationes addidit, ac manu propria exaravit: quæ ut virum eximium in sacris studiis infaticabilem, demonstrant, ita si diutius vitam produxisset, benemerentissimum Republicæ literariæ forsitan effecissent. Hæ lucubrationes in admirationem, & desiderium apud Antoninum de Judice Nepotem servantur. Obiit Panormi 8. Maii an. 1638. ætatis 34. & in Ecclesia Domus Professorum Soc. Jesu sepultus est. De eo idem Galeanus in *epistola ad lectorem carminum laudati Joann. Baptiste de Judice.* Inter alia ex eodem scripsit Italicè

La Clorinda Tragedia. Hæc, paucis annis post Auctoris mortem, Actores habuit Equites ex primaria nobilitate Panormitanos, qui insigni munificentia scenam exornantes, semel tantum genio indulgentes, ipsam magno fastu, plausuque peregerunt. Servatur m. s. apud Nepotem Antoninum de Judice.

La S. Rosalia Tragedia sacra. Hanc m. s. in 4. manu ejusdem Auctoris exaratam teneo, quam ab optimo Amico Vincentio Auria accepi.

JOSEPHUS DE JUDICE Panormitanus alter à supra-relatis, in ipso ætatis flore Philosophiæ, ac Theologiæ operam dedit; ut etiam Mathematicis disciplinis, in quibus ingenii felicitatem patefecit. Inde Jurisprudentiæ incubuit, & Doctoris lauream accepit. Ad animi oblectamentum, & ad levandas curarum molestias, musicæ, sculpturæ,

pauræ, ac Italicis, Siculisque Musis indulgit. Vivebat anno 1662. De eo Josephus Galeanus in *Musis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 452.* qui innumera metro alligata cum laude concinnasse testatur; præsertim musicis modulis aptanda. Extant tantum vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis tom. 1. par. 2.* Panormi apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.
JOSEPHUS S. JULIANUS ex oppido Nafi Ordinis Capuccinorum. Octavio Caetano teste in *animad. ad to. 2. SS. Siculor. p. 67. & Josepho Perdicaro in Vitis SS. Siculor. pag. 270.* Scripsit Italicè
Vita di S. Cono.

JOSEPHUS LANDOLINA Nobilis Netinus Soc. Iesu, natus anno 1602. ad Societatem accessit anno 1618. In ea præter humaniores literas Rhetoricam docuit. Prudentiâ emittit, & eximiâ in rebus agendis dexteritate polluit: ideoque non sine laude Collegia Thermanum, Calatajeronense, Netinum, & Messanenſe rexit. In difficillimis temporibus Domui Professorum Messanæ præfuit; tunc scilicet cum nonnulla efferbuere jurgia inter Senatum Messanenſem, ac Societatis sodales, de quibus consule epistolæ P. Joannis Pauli Olivæ. Obiit Panormi in Domo Professorum 25. Aprilis anno 1676. De Josepho Bibliotheca Soc. Iesu pag. 523. Sub Idelphonſi Alagonæ nomine edidit Italicè

Il Mondo rifatto da Cristo Appassionato in sei discorsi sopra la Passione del Signore per li Venerdì della sacra Quaresima, con altri due sopra S. Agata V. e M. e S. Carlo Borromeo. Catanæ apud Vincentium Petronium 1652. in 12.

Scripsit etiam, sed non edidit opus inscriptum

Maniera di rapacificare i Cavalieri.

JOSEPHUS LAURIA Calatajeronensis in lucem editus anno 1612. Societatis insignia accepit 10. Aprilis 1628. ac quatuor solemniter emisit vota primo Novembris 1646. Ab ipso vitæ regularis exordio semper insigni morum integritate ornatus vixit, & ad elatissimum perfectionis gradum ascendit; cui tutam aperuit viam exactissimæ obedientiæ studium. Doctrinâ instructissimus, præter humaniores literas, Philosophiam Panormi, Theologiam scholasticam, & Moralem Messanæ, & alibi docuit, à doctrinæ soliditate, ac ingenii acumine laudatus. Singulari charitate, & eximiâ rectitudine Collegia Drepanitanum, Saccense, & Panormitanum rexit; & in magna temporum calamitate etiam Catanense. Tertiæ Probationis Patres instruxit Saccæ: & Panormi Tyrocinium, & Professorum Domum moderatus est. Provincialis munere in Sicilia functus, ab eadem Provincia ad Procuratorum Congregationem Romam missus fuit. Tandem octogenario major Visitatore Provincie Mediolanensis egit. In his præclaris Societatis muneribus eâ prudentiâ, ac omnium approbatione emittit, ut sui admirationem excitaverit. Virtutes coluit egregias, quibus venerationem promeruit. Modestiâ, ac incomparabili humilitate claruit: ideoque matrem suam pauperem in nobilium fœminarum cubiculum admisit, ac se indignum illius filium omnibus aperuit. Durissimis calculi doloribus

confectus, eâ animi constantiâ cruciatus toleravit, ut ne minimo signo eorum acerbitatem exprimeret: immò quo gravius urgebatur, eo in gratiarum actionem fufius excurrerebat, & cum Christo Domino cruci affixo suavissima edebat colloquia. Nil illi antiquius, quam veritatem in omnibus sequi, eamque constanti animo propugnare: nec à recta agendi ratione avertere potuerit vel aliorum auctoritas, spes aliqua, vel alicujus rei metus. Fiduciâ in Deum fretus Domui Professorum abundè consulebat, & deficiente pecuniâ, admirabili modo divinam experiebatur providentiam. Ut hic omnia verbo complectar, fuit virtutum omnium speculum, quæ ad absolutissimum perfectionis fastigium Iosephum evehere. Miris nonnullis Deus viri eximii sanctimoniæ probavit. Proregis Spiculator, magnæ orationis vir Iosephum in Regio Panormi Palatio vultu clarissimâ luce circumfuso demiratus est. Toto tempore, quo in Mediolanensi Provincia moras protraxit, ipsum singulis secundis feriis Panormi vidit Soror Paula Maria Grimaldi magnæ sanctitatis monialis, dum ante SS. Eucharistiam orabat, cui epistolæ sibi missas ostendebat, ac responsiones ad rectam animi directionem reddebat. Huic etiam post mortem apparuit speciali aureolâ, nempe permagno monili ornatus, ac ipsum accepisse fasces est in obedientiæ præmium; dum fractis omnino viribus, visitatione Provincie Mediolanensis ex obedientia suscepit. Prophetico spiritu se munitum ostendit, dum anno 1693. horribilo terræmotu concussâ Sicilia, (quo magnâ populorû clade multas Siciliæ Urbes, oppidaque delevit) omnes novas concessiones, novaque damna timerent, ipse constanter prædixit in posterum nullum aliud damnum illaturum. Tandem dum Professorum Domum moderabatur Panormi, sanctè ut vixit mortalitatem exiit 9. Martii 1693. Hæc ex Patrum relatione. Edidit suppresso nomine

Affertiones ex universa Logica propugnatas ab Andrea Vecchi. Panormi typis Decii Cyrilli 1648. in 24. Scripsit Italicè

Vita della B. Lucia Caltagironesa Tertiaria dell'Ordine di S. Francesco.

JOSEPHUS LICATA Catanensis, seu verius natus in oppido Monasterii albi, vulgò *Mistier bianco*, anno 1635. tunc Catanensis dictionis. Gravioribus disciplinis dicatus, Sacræ Theologiæ lauream accepit Catanæ. Sacerdos morum probitate conspicuus, & in Domini vinea insignis operarius, conciones habuit non sine animarum beneficio. Egregius conscientiarum moderator, & asceticus pereximius hodie septuagenario major Catanæ vivit, sacrâ eruditione, & doctrinâ clarus. Edidit Italicè

Via illuminativa illustrata da Santi Padri, e Sacri Scrittori. Nel fine l'aggiunta dell'Immacolata Conceptione di Maria Madre di Dio per li suoi affectionati servi. Catanæ ex typographia Bisagnii 1702. in 4.

Via Purgativa illustrata da Santi Padri, e Sacri Scrittori. Ibid. apud eundem 1705. in 4. In lucem emittet

Via Unitiva in 4.

Ccc 2

JQ

JOSEPHUS MANCUSUS Panormitanus Medicæ facultatis, & Sacræ Theologiæ Doctor præstantissimus, Musas egregiè coluit, floruitque anno 1593. quo vernaculâ linguâ edidit.

Legenda della Gl. S. Ninfa V. e M. tradotta in ottava rima in lingua Siciliana. Panormi apud Io. Ant. de Francis 1593. in 8.

JOSEPHUS MANCUSUS alter Panormitanus, supralaudati nepos, vir doctrinâ celeberrimus, in lucē editus est anno 1598. Literarū studiis addictus, in gravioribus Philosophiæ, ac Medicinæ spatiis præclarissimi iuvenū vires insigniter detexit. Doctoris laureâ insignitus, & in Auditorum omnifariâ lectione probè versatus, inter præcipuos ævi sui Medicos mirificè effulsit. Magno ægrotantium commodo valetudinis instaurandæ, ac tuendæ manus exercuit: ideoque illustriores Panormi familiæ sese in morbis curandis, tanto viro crediderunt: & in domibus fere omnibus Regularium medicam curam meritissimè tenuit. Adhuc juvenis Panormi medicinæ præcepta publicè docuit, & ejus schola doctissimi viri ad Siciliam illustrandam prodire. In Panormitana Medicorum Academia Principis honore claruit. Pauli Pizzuti Siciliæ Archiatri, cujus amicissimus fuit, vices cum laude gessit ad Regni Urbes, & Oppida circumlustranda. Eximia religione, morumque integritate refulsit. Christi Domini cruciatibus apprimè deditus, sub eorundem auspiciis vitam absolvere promeruit; cum enim etsi ætate gravatus, eam, quæ Christo caput transfixit, spinam, & per Urbem Panormi solemnem, ac annuâ ponipâ ex Carmelitarum Ecclesia deductam, accensâ face comitari voluisset, febrili se citò flammâ comburi sensit: domumque reversus, paucis exinde elapsis diebus ad Cælum, ut pie credimus, placidissimè convolvit anno 1671. die 9. Maii, ætatis suæ 73. Sepultus est in Ecclesia S. Antonii Patavini Fratrum Strictioris Observantiæ, ubi ejus cadaver adhuc integrum perseverat. Josephum laudat Honuphrius Fortinus *de natura, & salubritate aeris Panormitani sect. ultimâ num. 5. pag. 66.* Extant de eo etiam præclara testimonia, quæ in operum suorum vestibulo videri poterunt ex doctissimis viris Gerardo de Natali, Salvatore Corbellio, Francisco Revellio, & Antonio Basilio. Unum hic non omittendum operæ pretium duxi, quod anno 1666. die 28. Julii Messanæ protulit Franciscus Avellinus pro laurea Doctoris Jacobi Mancusi; & cujus oratione pauca referam: *Josephum Mancusum, ait, acerrimum humanæ vitæ vindicem, & servatorem intueri: Josephum illum medicæ facultatis Herculem, qui tot horrentia morborum monstra perdomuit: qui quot sunt in Sicilia familiæ, tot sibi erexit de triumphata morte trophæa: quot in languentium domibus vestigia impressit, tot æterna sui nominis monumenta reliquit; quem ut nominavi, satis, superque laudavi; ut enim Mancusum, Galenum, Hippocratem, Æsculapium dixi, Sicilia servatorem, Medicorum apicem, publico per manus Phidia ære, aut marmore æternandum dixi.* Edidit *De secunda cubiti sectione in omnibus febribus pu-*

tridis, vel malignis, & verè pestilentibus, præsertimque in epidemica febre, quæ Panormi invasit anno 1647. Panormi apud Cyrillum 1650. in 4.

De columborum attractione. Ibid. apud eundem 1650. in 4.

De partu dierum ducentorum, & triginta octo, quod non sit novimestris legitimus, naturalis, & virilis; sed vltimestris, aut ad octimestrem spectans, minimèque vitalis, Responsonem, & defensionem. Ibidem apud Nicolaum Buam 1651. in 4.

Prælo demandare statuerat volumen satis amplum

De Medicis institutionibus, quod fatò præventus ineditum reliquit.

JOSEPHUS MARCHESIUS Marsalensis Sacerdos; vir doctrinâ, & eruditione apprimè excultus, Sacræ Theologiæ, & Juris utriusque laureâ insignitus, morum integritate claruit: ideoque ad nonnullos honorum gradus meritò effectus est. Fuit etenim Ecclesiæ Cephalædensis Canonicus, & Apostolicus Prothonotarius, & in Panormitana Cathedrali Ecclesia primum, ut vocant, Vivanderius, ab Archiepiscopo Petro Martinez Rubio electus 2. Aprilis 1659. inde ejusdem Ecclesiæ Canonicus Magnæ Vinæ ab eodē Archiepiscopo constitutus 27. Martii 1660. & tandem Subcantor. Abbas etiam S. Philippi à Demenna, Archipresbyter titularis Tuneti, & Culestæ renunciatus, sui æstimationem excitavit. Diu etiam in Archiepiscopali Panormi Curia Magistri Notarii munere functus est: & librorum edendorum Censorem egit, tum pro Regiâ jurisdictione tuenda, tum ex mandato Archiepiscoporum Panormitanorum, quibus acceptissimus fuit: & ipsi nonnullarum Ecclesiarum curam Deputati munere demandarunt. Obiit Panormi 31. Octobris 1687. Edidit

Memoriale Sacerdotum, ubi non solum ad Missæ præparationem præscripta perpenduntur; sed ritus ad Sacrosanctum Sacrificium præpositus mysteriis illustratur. Panormi apud Dominicum Anselmum 1668. in 12.

Italicè

Suffragio de' Morti, o verò disinganno di coloro, li quali ricusano d'entrare nelle Chiese, dove siano stati sepolti li loro parenti, e li più cari amici. Ibidem apud eundem 1663. in 12.

Prælo paraverat

Dissertationem sympathicam de Rege in Canone nominando.

JOSEPHUS MARESCA Panormitanus, natus, ex D. Leonardo Maresca Medicinæ doctore 6. Novembris anno 1636. humaniores literas, ac Philosophiam in Panormitano Clericorum Seminario non sine laude hausit: inde egressus medicinæ operam dedit, ob egregiam ingenii indolem magnâ se instruxit doctrinâ: & Philosophiæ, ac Medicinæ laureâ donatus est Messanæ. In ægris curandis sedulam navavit operam, ac Sicularum Triremium Archiatrium egit. Amœnioribus literis indulgit; præsertim Poeticis deliciis: ideoque in Academicis Reaccensorum Panormi, & Officinæ, & Radicatorum vulgò *Abbar-*

barbicati, Messanæ magna cum laude ejus poetica ingenii monumenta excepta sunt, & in sui amorem literatorum benevolentiam excitavit. Vivit nunc in oppido Careni, ac publico stipendio ægrotorum salutem curat. Edidit Italicè.

Maria Magnificata. Divoti ossequii all'Immacolata Concettione. Panormi apud Bisagniu 1656. in 12. hoc opusculum etrusco carmine concinnavit.

Maria Purissima concetta. Panegirico. Panormi apud eundem 1656. in 12.

Poesie. in libro: *Fastosi Presagi dell'Accademia degli Abbarbicati per la nascita felice del Principe delle Spagne.* Veneriis apud Bodsum 1659. in 4. Prælo servat libros

De Febribus.

De Sanguinis circulatione.

Italicè

I Vagiti di Clio Poesie.

Il Zodiaco Aromatario.

JOSEPHUS MARIA COSTA nobilis Messanensis Societatis Jesu, natus primo Junii 1637. Societati accessit 27. Junii 1652. in qua solennia vota dixit 15. Augusti 1670. concionatorein egit cum laude, & dum Rectoris munere in Urbe Nicea Collegium moderabatur, obiit 23. Augusti anno 1698. Edidit Italicè.

L'Incantesmo Oratione Panegirica della Sacra Lettera scritta dalla B. Vergine a' Messinesi. Messanæ apud Matthæum la Rocca 1676. in 4.

JOSEPHUS MARIA MALACRIA Thermitanus Ordinis Strictioris Observatiæ S. Francisci, Sacræ Theologiæ Lector, & Concionator. Magnæ dexteritatis vir in rebus agendis, nonnulla Ordinis Cænobia rexit, & Definitorum Siculæ Provinciæ egit. Anno 1671. Siculæ Provinciæ Moderator electus, paulò post à Sicilia Prorege, Neapolim missus orator ad Regni Neapolitani Proregem, ut frumetariæ inopiæ consuleret, Neapoli decessit 27. Novembris 1671. in Cænobio S. Crucis non sine Siculorum fratrum dolore. De eo Petrus Tognolettus in *Paradiso Seraphico* par. 2. lib. 6. cap. 9. pag. 26. qui de eo etiam par. prima, lib. 5. pag. 575. ubi scripsisse testatur, Italicè

Il Re David publico penitente espresso ne'serte Salami tradotti dalla lingua latina in volgare con sentimenti de' Santi Padri. m. s. in 8.

JOSEPHUS MARIA MAZARA Siclensis Soc. Jesu, natus 5. Martii 1619. Societatem amplexus est 22. Novembris anno 1637. cui votorum quatuor sacramento se adstrinxit primo Januarii 1655. Vir oppidò eminentissimi ingenii, ac admirandæ memoriæ, cæ enim abundè munitus, inter mensis unius ambitum Græcam linguam plenissimè didicit. Satis erat semel scriptionem et si prolixam percurrere, ut statim fideliter redderet, ac perpetuò memoriæ insculptam retineret. Ne dum gravioribus disciplinis exornatus refulsit, verum etiam, & amcenioribus mirificè claruit. In Collegio Panormitano ita diffusè de primæ operatione intellectus docuit, ut mentes sex in ea expendenda insumperit: ideoque è cathedra remotus est, uberrima enim ingenii sui copia, inopes reddebat discipulos, eorumque ingenia caligine circumfusà obruebat. Messanam trans-

latus ibi nonnulla ad Messanensium Gloriam edendo, ac majora promittendo in historiis Siculis, quas moliebatur, civium benevolentiam sibi conciliavit: ideoque extra Collegium in publica Messanensi Academia Theologiæ laureâ donatus est, ubi & passim Magistri titulo vocabatur. In eodem publico lyceo Philosophiam docuit, & inde primam Theologiæ Cathedram moderatus est. Eruditione, & historica suppellectili instructissimus fuit. Eloquentiâ valuit, Musæque coluit egregiè: multa magnâ cum laude elegantissimè cecinit; & inter Officinæ Messanensis Academicos non sine plausu adscriptus est. Tandem à Societatis Moderatoribus, ex Urbe Messanæ extractus, Neti affixus est, ubi in ætore confectus obiit 7. Junii anno 1661. Hunc laudatum invenies à Jo: Vigintimillio in *Poetis Siculis* pag. 28. Placido Reina in *not. Messanæ* par. 2. pag. 85. & 86. Carolo de Gregorio, & Francisco Alibrando in *Prosis Officinæ* lib. 2. pag. 124. & 189. sub nomine Temperati, Vincentio Tancredo in *quest. moral.* par. 2. tract. 5. *quest.* 47. num. 16. pag. 341. Hieronymo Ragusa in *elogiis Siculor.* pag. 90. & in *Siciliæ Bibliotheca veteri* pag. 73. Leone Allatio in *drammaturgia* pag. 607. & tandem ab eruditissimo Joanne Brancaccio in *Arte memoriæ vindicata* pag. 178. Edidit suppresso nomine Italicè

Dichiarazione dell'Arco Trionfale alzato dall'Illustriss. Senato di Palermo al ricevimento dell'Illustriss. & Excellentiss. Sig. D. Rodrigo Mendoza, Roxas, e Sandoval Marchese del Cenete, Duca dell' Infantado &c. Vicerè, e Capitán Generale in Sicilia. Panormi apud Cyrillos 1652. in fol.

I Tre Diademi freggio offerito à i Tre Gironi dell'Illustriss. & Excellentiss. Sig. Duca d'Osuna Vicerè, e Capitán Generale per Sua Maestà in questo Regno dall'Illustriss. Senato della Real Città di Palermo nell'apparecchio del suo Arco Trionfale. Ibidem apud Petrum de Isola 1655. in 4.

La Mitra Palermitana freggio offerito all' Eccellentiss. e Reverendiss. Sign. D. Pietro Martinez Rubio Arcivescovo di Palermo, Luogotenente, e Capitan Generale per S.C.M. in questo Regno nel solenne giorno della sua entrata. Ibid. apud Augustinum Bosium 1658. in 4.

L'Eternità delle conversioni felici, discorso sopra la cagione delle feste, che celebra à S. Paulo Apostolo nel giorno della sua Conversione la Città di Messina. Messanæ apud Paulum Bonacotam 1660. in 4.

Poesie. in libro: *Poesie volgari degli Accademici della Fucina Parte Seconda.* Ibidem 1659. in 12. mentito nomine Pastoris Irminii: Irminius fluvius est, qui juxta Siclim adlabitur. Sub eodem nomine

Fremiti del Mar Sicano Poema Ero-lirico. in iisdem carminibus Parte quarta. Neapoli apud Sebastianum Alecci 1660. in 12.

Pianta di Trionfi per la Sacra Religione di Malta. In Bibliotheca Collegii Societatis Jesu extat m.s. opusculum in fol. quod unius noctis spatio elucubravim inscriptum:

De cultu exhibendo Christi Plagis seorsim sumptis Alla-

Allius loc. ci. pag. 607. & 624. ait, quod scribebat opus dramaticum Italicis carminibus concinnatum, cumque non dum absolutum servabat Balthasar Mazara Societatis Jesu frater, nempe:

Il Pelagio.

Prælo etiam parabat

Annales Sicilia. Opus pergrande, & longè eruditissimum.

JOSEPHUS MARIA POLIZZIIUS Panormitanus Societatis Jesu natus 27. Maii anno 1640. in Societatem ascriptus est 18. Septembris 1655. in qua quatuor solennia edidit vota 15. Augusti 1675. Ea animi contentione præstantissimi ingenii dotes studiis devovit, ut egregiis doctrinæ opibus locupletatus esset. Præter nitiores literas, summo cum plausu Rhetoricam tum Patres Societatis, tum publicè docuit. Hebraicas literas, Philosophiam quadriennio, ac Theologiam scholasticam sexennio in Panormitano Collegio tradidit, magna cum acclamatione, & fructu. Panormi domum S. Francisci Xaverii rexit, ac Collegium Panormitanum gubernavit. Vivit nunc vir doctissimus. Edidit opus inscriptum

Dignus Franciscus Borgia Califer Atlas, à Collegio Panormitano Societatis Jesu in ejus Apotheosis gratulationem representatus. Panormi typis Petri Camagna 1672. in 4.

Italicè suppresso nomine

Brieve racconto delle feste celebrate nel Collegio di Palermo per la Canonizatione di S. Francesco Borgia. Ibid. apud eundem 1671. in 4.

L'Aquila confederate contro i nemici della Religione Christiana, posse dall'Aquila Panormitana sotto la protezione della potentissima Patrona S. Rosalia nell'annual sua festa celebrata l'anno 1684. Ibidem apud Thomam Romulum, & Orlandum 1684. in 4.

L'Argo Nave riposta in Cielo, solenni esequie celebrate all'Eccell. Signora Marchesa di Solera D. Teresa la Cerda, & Aragona nella Cappella Reale di San Pietro di Palermo à 4. di Maggio 1685. Ibid. apud Thomam Romulum 1685. in 4.

Gli Horti Esperidi tributati nella solennità dell'anno M. DC. LXXX. alla Vergine Patrona S. Rosalia liberatrice di Palermo sua Patria dal mortifero Dragone della Pestilenza, estinto dalla fragranza delle ritrovate di lei odorose Reliquie. Panormi apud eundem 1690. in 4.

JOSEPHUS MARIA REQVESENS Panormitanus Societatis Jesu: ex Nobilissimis Cosyræ, vulgò *Pantellaria* Principibus ortus anno 1612. Societati nomen dedit anno 1629. cui se quatuor votorum Sacramento devinxit. Egregio ingenii acumine munitus, graviores disciplinas magnâ felicitate accepit, magnâque doctrinâ instructissimus longè, latèque refulgit. Ethicam, & Philosophiam Romæ & Panormi annis septē docuit: ac Theologiam Scholasticam, & Moralem annis viginti semper summa cum ingenii laude, ac plausu. Eloquentiâ etiam, & eruditione plurimum valuit, ipsiusque concionantem Roma probavit. Honoribus nonnullis fuit meri-

tò cohonestatus; Sancti Officii Siciliae Censorem egit; Archiepiscopi Panormitani Theologus fuit, Examiner, & librorum edendorum censor. Romæ Generalis Societatis etiam Theologus, & ad libros à Societatis sodalibus edendos etiam censor. Magnâ æstimatione à S. R. E. Cardinalibus, aliisque viris doctrinâ instructissimis prosecutus. Obiit Romæ anno 1690. Ipsum laudant Bibliotheca Societatis Jesu pag. 523. Jo: Paulus Oliva in *epistolis*, Card. Sfortia Pallavicinus in *epist.* pag. 430. Edidit

Selectarum disputationum in Primam secundam D. Thomæ libros quatuor. Panormi apud Andream Colicchiam 1659. in fol.

Additionem ad quæstiones selectas in Primam secundam D. Thomæ. Romæ typis Varesii 1675. in 12.

Brevem disputationem Theologicam de honestate contritionis, & attritionis, eorumque sufficientia ad remissionem culpæ in Sacramento, vel extra Sacramentum Penitentia. Ibidem typis Jacobi Antonii de Lazaris Baresii 1679. in 4.

Opuscula Theologica olim impressa & in hac secunda editione septem aliis opusculis locupletata. Ibidem typis Dominici Antonii Herculis 1684. in 4.

Innocentia divina cum humano scelere certamen. Orationem habitam in die Parasceves ad S. D. N. Innocentium X. in Sacello Pontificio Vaticano. Ibidem typis Hæredum Francisci Corbelletti 1648. in 4. Italicè

Raccolta di Sermoni detti nel Palazzo Apostolico. & altri luoghi di Roma. Ibidem apud Angelum Barnabò 1683. in 8.

In Bibliotheca Collegii Panormitani Soc. Jesu servantur m. ss. tractatus

De Penitentia, & Matrimonio.

JOSEPHUS MARIA THOMASIIUS Alicaten- sis Clericus Regularis, nobili genere ortus, filius primogenitus Julii Mariæ Thomasi Palmæ Ducis, & Lampadus Principis, cujus gesta, virtutesque descripsit P. Blasius à Purificatione in vita edita Romæ anno 1685. & Rosaliæ Trainæ miræ sanctimonie mulieris. Lucis usuram accepit 12. Septembris anno 1649. & à piissimis genitoribus sanctè educatus, spretis mundi illecebris, pieratis studia amplexus est. In ipso ætatis flore nuncio remissio omnibus sæculi pompis, aliisque commodis, titulisque, ad quæ ipsum primogeniti jus vocabat, P. D. Caroli Thomasi, patris sui, viri sanctimonie clarissimi, vestigatus, Clericorum Regularium Ordini nomen dedit; ac religionis habitum suscepit Panormi 25. Martii 1666. Præclarâ morum indole, & ingenii acumine apprime instructus, graviores didicit disciplinas, ac doctissimus Philosophus, ac Theologus efformatus, mirificè inclaruit. Antiquitatis studia cõplexus in perscrutandis sacræ vetustatis archivis uberrima eruditione locupletatus est: & ad eruenda antiqua Ecclesiæ monumenta tenebris obsita operam navavit egregiam: ideoque in eo studiorum genere solertissimus, magnum sibi nomen adeptus, in literato Orbe longè, latèque refulget. Græcis,

cis, latinisque literis apprime instructus enituit. Literis virtutum studia addidit, & ad absolutissimum regularis perfectionis fastigium ascendere curavit, ut vitum religiosissimum decet. Nunc Romæ vir sanè egregius floret, & inter Sacræ Congregationis Indicis Consultores adscriptus, doctrinæ præstantiam in Ecclesiæ bonum detegit: ac tum Præsulibus, Dynastis, & S. R. E. Cardinalibus gratissimus, tum etiam à viris doctissimis veneratus, omnium æstimationem insigniter promeretur. Ipsum laudant Franciscus Maria Magius de Sacris Cæremoniis tom. 1. opusc. 1. disq. 6. pag. 38. disq. 12. pag. 89. & opusc. 4. pag. 332. & tom. 2. disq. 24. pag. 467. & in Carmelo Mariano benef. 12. s. 9. pag. 301. & seq. Josephus Mansi in vero Ecclesiastico ex octava editione lib. 5. cap. 5. pag. 692. Philippus Bonannus in Numismatibus Pontif. tom. 1. in Alex. VI. num. 3. pag. 118. Michael de Judice in notis ad descrip. Eccles. Montisregalis Aloysii Lelli par. 1. pag. 60. & 75. Joannes Ciampinus de perpetuo azimorum usu, & de cruce Stationali, Acta Eruditorum Lipsiæ, & Diaria Literatorum infra notata. De ejus pietate, ac virtute plura etiam habes in Epistolis Ven. Mariæ Crucifixæ à Conceptione, sanctitatis famâ celeberrimæ ipsius sororis. Quæ typis tradidit hæc sunt:

Codices Sacramentorum noncentis annis vetustiores, nimirum libri tres Sacramentorum Romanæ Ecclesiæ, Missale Gothicum, sive Gallicanum vetus, Missale Francorum, Missale Gallicanum vetus. Romæ ex typographia Angeli Bernabò 1680. in 4. Horum tres ultimi Codices recusi sunt operâ P. D. Joannis Mabillonis Benedictini celeberrimi, in libro: de Liturgia Gallicana. Lutetiæ Parisiorum apud Vidnam Edmundi Martin, & Joannem Bondet 1685. in 4. ex Diario literatorum Parmæ an. 1686. pag. 139. & Actis Eruditorum Lipsiæ mens. Januarii 1686. pag. 21.

Psalterium juxta duplicem editionem, quam Romanam dicunt, & Gallicanam, unâ cum Canticis ex duplici item editione, & Hymnarium, atque Orationale. Editio ad veterum Ecclesiasticam formam ex antiquis M. SS. Exemplaribus digesta. Romæ typis Tinassii 1683. in 4. laudatur in Actis Lipsiensibus tom. 1. suppl. sect. 9. pag. 486.

Responsoralia, & Antiphonaria Romanæ Ecclesiæ à S. Gregorio M. disposita. Accessit Appendix varia continens monumenta vetera ad Antiphonas, Responsoria, Ecclesiasticosque versus pertinentia. Ex M. SS. Codicibus nunc primum prodeunt, scholiis explicantur. Ibidem typis Josephi Vanaccii 1686. in 4. Hoc opus laudat Diarium Literatorum Parmæ an. 1686. pag. 131. & Acta Lipsiensia loc. cit. pag. 488.

Sacrorum Bibliorum juxta editionem seu LXX. Interpretum, seu B. Hieronymi, Veteres Tituli, sive Capitula, lectiones, & Stichometria, ex majore parte ante annos mille in Occidente usitata, unâ cum antiquis Prologis, argumentis &c. è M. SS. Codicibus prompta. &c. Pars Prior Vetus Testamentum complectens, & Pars Altera Novum Testamentum. Ibidem ex typographia Hæredû Corbelletti 1688. in 4. laudibus exornatur in iisdem Actis suppl. tom. 1. pag. 490.

Antiqui Libri Missarum Romanæ Ecclesiæ, idest Antiphonarius S. Gregorii Papæ, Comes ab Albino ex Caroli M. Imperatoris præcepto emendatus, unâ cum aliis litanis, & Capitulare Evangeliorum. Ex M. SS. Codicibus sive primum edita, sive emendata. Ibidem typis Josephi Vanaccii 1691. in 4. Præit operi disquisitio de antiquo ritu canendi in Missa. Capitulare autem notis uberrimis illustravit idem Thomassius. Celebratur hoc opus à Bernardino Bacchino in Diario Literatorum Mutinæ ann. 1692. pag. 7. & ab Actis Lipsiensibus mens. Octobr. an. 1692. pag. 477.

Psalterium cum canticis, versibus prisco more distinctum, argumentis, & orationibus vetustis, novaq; literali explanatione brevissima dilucidatum. Ibidem typis Josephi Vanaccii 1697. in 4. Laudatur in Actis Lipsiensibus mens. Febr. an. 1698. pag. 62.

Officium Dominicæ Passionis Feria Sexta Parasceve Majoris Hebdomadæ secundum Ritus Græcum, nunc primum latinè editum. Ibidem typis ejusdem 1695. in 8.

Italicè, & latinè

Vera Norma di Glorificar Iddio, e di far Oratione, secondo la dottrina delle Divine Scritture, e de' SS. Padri. Ibidem apud eundem 1687. in 12.

Breve Ristretto de' Salmi, che comprende i versi di Oratione in quelli contenuti. Ibidem apud eundem 1699. in 8.

Scriptæ etiam ex Magio in Carmelo Mariano pag. 302.

Indicem Sanctorum ex Græcis voluminibus: sed an ediderit haud satis scio.

Multa etiam alia scripsit, ac molitur, quæ in lucem ab eximio Viro, Deo faventè, emittentur.

JOSEPHUS MARICONDA Panormitanus Clericorum Regularium Minorum, vir eloquentiâ clarissimus, eximia cum laude, ac plausu conciones habuit in cinerale jejunio Panormi, Catanæ, Neapoli, Bononiæ, Romæ, & in aliis Sicilia, ac Italiæ Civitatibus. Præpositi munere fungens est Panormi, & Bononiæ, ut etiam Visitatoris, ab egregia prudentia, morumque integritate laudatus. Obiit Panormi anno 1671. Edidit Italicè

La luce annuvolata, le Nuvole illuminate. Panegirico di S. Filippo Neri. Bononiæ apud Joannem Bapt. Ferronum 1658. in 4. & Panormi typis Nicolai Bua 1659. in 4.

Panegirico di S. Antonio di Padova.

JOSEPHUS DE MARTINO Corilionensis Jurisconsultus, & Poeta insignis, quem laudat Josephus Galeanus in Musis Siensibus tom. 1. par. 2. pag. 466. ubi ipse edidit vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

JOSEPHUS MARTIUS Randaticensis Societatis Jesu, natus anno 1618. Societati se aggregavit Neapoli anno 1634. Egregio præditus ingenio Philosophiâ acutissimè docuit Parmæ, scholasticam Theologiam Bononiæ, Moralem verò Ferrariæ, ubi diu sedulus operarius animarum curæ vacavit. Conciones eloquentiâ, & eruditio-

ne

ne præclarus sapiens habuit, non sine plausu auditus. Adhuc superstes vivebat anno 1676. De eo Bibliotheca Soc. Jesu pag. 524. Edidit Italicè

Primo saggio di Panegirici. Parmæ apud Marium Vignani 1654. in 12.

JOSEPHUS A MATRE DEI ex familia Tamagna, Messanenſis, Ordinis Excalceatorum S. Mariæ de Mercede, natus anno 1615. regulari militiæ nomen dedit anno 1631. Vir doctrinâ, & eloquentiâ præclarus, graviores Philosophiæ, & Theologiæ disciplinas diu sodales suos decuit; ac studiis Regentis munere præfuit. Concionatorem quoque cum eloquentiæ plausu egit. Canobium Messanenſe rexit: bis Provincialis, ut etiam Definitoris Generalis dignitatem obtinuit. In Cephaladenſi Urbe Sodalitium Mariæ Virginis excitavit. A regulari observantia, morumque probitate laudatus vixit. Dum Philosophiam Cephalædi explanabat, ibidem vivere desiit 24. Februarii anno 1663. Hujus meminere Hippolytus Marraccius in *Bibliotheca Mariana* par. 1. pag. 825. Flacidus Reina in *not. hist. Messane* par. 2. pag. 523. & Dominicus Arganantius in *Pompis festivis* pag. 108. Edidit Italicè

Discorso sopra la lettera mandata alla Nobilissima Città di Messina dalla Gran Madre di Dio Maria Vergine. Messanæ apud hæredes Petri Brex 1640. in 4.

Discorso per la solenne festa della Lettera mandata alla Città di Messina dalla SS. Vergine. Messanæ 1659. in 4.

Panegirico di S. Agata. Catanæ.

JOSEPHUS MICHAEL MARQUEZ Ragusanus, Sacerdos pietate clarissimus, Juris utriusque Doctor, Eques Ordinis Militaris Constantiniani S. Georgii, ejusdem Ordinis Vicecancellarius, & S. Demetrii Baro. Apud Hispanos doctrinâ, & eruditione instructissimus, magnâ æstimatione prosequutus, vixit anno 1654. A Catholico Rege Philippo IV. Historiographi Regii titulo fuit insignitus; & ab eodem ad Episcopalem dignitatem designatus: sed antequam consecrationis beneficium accepisset, propinato ex invida manu veneno, decessisse tradunt in Hispania. Hujus cum laude meminere Placidus Reina in *not. hist. Messane* par. 2. pag. 86. & Nicolaus Antonius in *Biblioth. Hispana* par. 2. pag. 355. Edidit

Lexicon Ecclesiasticum Latino-Hispanicum Auctore F. Didaco Ximenez Arias, auctum, & locupletatum à Doctore II. Josepho Michaeli Marquez. Matriti typis Melchioris Sanchez 1650. in fol. Hispanâ linguâ

Tesoro Militar de Cavalleria antigua, y moderna. Ibid. 1642. in fol.

El Cristal mas puro, representando imagenes de Divina, y humana politica, labrado de las acciones heroicas de Doña Isabel de Borbon Reina de España. Caſaragustæ 1644. in 4.

Deleyte, y Amargura de las dos Cortes Celestial, y Terrena. Matriti 1642. in 4.

La Corte Confusa, y Agonizante, restaurada por Judith Hebræa. Ibid. 1646. in 4.

Imperio de Satanás abatido por la triunfante ri-

queza, solenizada en la Corte Celestial de Dios eterno, por el bien de la limosna. Ibid. apud Joannem Sanchez 1643. in 4.

El Fenix Catholico D. Pelayo el Restaurador. Ibid. apud eundem 1648. in 8.

El Cortejano Penitente. Ibid. 1653.

Soliloquios Sacramentales en las quarentas horas. Ibidem.

Scripsit etiam, sed non edidit

Annales Philippi IV. Catholici Regis.

Compendium Vitarum Summorum Pontificum.

JOSEPHUS MILLEMAGIUS ex oppido Furnaris, Diocesis Messanenſis, Sacerdos, & Concionator celeberrimus. Natus 2. Septembris anno 1651. in Messanenſi Clericorum Seminario adscriptus, ibi ne dum humanas literas habuit, verum etiam & graviores disciplinas magnâ cum ingenii laude didicit. In Messanenſi Academia meritò Theologicâ Doctoris laureâ donatus, doctrinâ cumulatus inclaruit. Elegantissimas ingenii dotes antenioribus etiam literis dicavit, & Sacræ eloquentiæ studia amplexus, conciones habuit eo dicendi cultu, lepore, eloquentiâ, ac argutâ, nitidissimâque dictione, ut inter primarios verbi Dei præcones adscripserint; comparatâ tibi magnâ nominis famâ. In cinerali jejuniis Panormi in principe Templo, ac totidem in Ecclesia S. Ignatii Congregationis Oratorii; Messanæ, etiam Neapoli, & Venetiis, & extra quadragesimam Romæ, Melitæ, & alibi sæpius concionatus est, mirâ audientium voluptate, magnâ literatorum frequentiâ, ac plausu. In Reaccensionum Academia Panormitana recensitus, multis cum laude indulſit. Aliquandiu in Congregatione Oratorii Messanenſis vixit, quam præpositi munere moderatus est. Anno 1691. Archipresbyter in patria electus, apud suos magna æstimatione veneratus enituit; ibiq; maximo literatorum dolore decessit 15. Septembris anno 1702. Ipsum laudat Antonius Fortis in *Epigramm.* pag. 180. Edidit Italicè

Oratione ne' funerali dell' Eminentiss. Cardinale Carlo Carafa. Neapoli apud Ludovicum Cavallû 1681. in 4.

Le Gare de' Nascondimenti per S. Rosalia la Reale Vergine Palermitana. Oratione Panegirica. Neapoli apud Antoninum Gramignanum 1683. in 4.

Edenda hæc alia reliquit, nempe

Panegirici.

Quaresimale.

JOSEPHUS MOLETIUS Messanenſis, natus anno 1531. eo ingenii conatu ad graviora scientiarum studia se contulit, ut ne dum Philosophicam, & Medicam eruditionem abundè adeptus sit, verum etiam & Mathematicis disciplinis instructissimus, singulari nominis celebritate clauerit. Hinc tum à singulari doctrina, tum à morum integritate, & comitate laudatus, doctis viris gratissimus vixit. Ipsius doctrinæ excellentiâ, ac famâ permotus Guilhelmus Mantuæ Dux, Josephum accersivit, ut Vincentium Principem ejus filium Mathematicis disciplinis imbueret, ipsoque eradiante mirum in modum profecit: ideoque

que Vincentius acquisitis hæreditario jure titulis, aliisque fortunæ bonis, amplissimis præmiis in Josephum collatis, grati animi officia ostendit, ac ipsum semper magni fecit, & suo patrocinio fovit. Ipsius nominis famâ latissimè diffusâ, à Veneta Republica electus est, ut in celeberrimo Patavino lyceo, amplissimo stipendio auctus, publicè Mathematicas disciplinas exponeret. Ibi vel docendo, vel scribendo eâ doctrinâ, & eruditione se instructum detexit, ut per maximam laudem promeruerit, & omnes, qui ea in cathedra ipsum præcessere, longè superaverit. Veneti Senatus jussu, ut Gregorio XIII. Pontif. Max. morem gereret, celebres tabulas Gregorianas digessit, ut inde anni correctionem perpetrare possent: ideoque à Senatu, cui gratissimus fuit, in laboris præmium, ducentorum aureorum munus, & à Pontifice trecenta, ut vocant, Apostolicæ Cameræ scutata dono accepit; majora se accepturum promittentes, si has tabulas longius protraheret. Hinc inter anni correctores præstantissimos Josephum recenset Natalis Comes in *hist. suor. tempor. lib. 33. au. 1582. apud Gimnâ eleg. p. 2. pag. 349.* Tandem annum agens 57. Patavii fato cecidit anno 1588. & in Ecclesia S. Francisci Majoris propè Sacrarium tumulatus, hac inscriptione cohonestatus est.

Josepho Moletio
Messanensi

Doctrinâ, probitate, affabilitate
Viro Clarissimo

Post egregiam operam datam
Vincentio Mantuæ Principi Serenissimo
Ad Mathematicas disciplinas instituendo,
Fisdem per annos XII.
In Gymnasio Patavino
Interpretandis operibus, & lucubrandis,
Kalendario ex voluntate Gregorii XIII.
Pont. Max.

Et Serenissimæ Venetorum Reip. corrigendo,
Ætate ann. LVII. extincto,
Procuratores hæreditatis
Anno M. D. LXXXVIII.

Lapis verò, qui Josephi ossa contegit, hæc habet.

Josephus Moletius
Mathematicus celeberrimus
Ossa hic reliquit
Anno M. D. LXXXVIII.
Ætatis sue LVII.

Ejus laudes leges apud Hieronymum Ghilinum in *Theatro Literatorum par. 1. pag. 262.* Ioannem Philippum Thomasinum in *elog. illustr. viror. par. 1. pag. 108. & par. 2. pag. 278.* & in *Gymnasio Patavino lib. 3. cap. 39. pag. 339. & lib. 4. pag. 424.* Ioannem Bapt. Ricciolum in *Almagesto Chron. Astronomor. par. 2. pag. 39. & in Chronol. Reform. tom. 4. ind. 2. pag. 250.* Ludovicum Morerium in *diffion. tom. 2. pag. 614.* Ioannem Gerardum Vossium de *quatuor scient. popularibus cap. 68. §. 10. pag. 400.* ubi mendosè Messagenis vocatur, & *cap. 70. pag. 417.* & Auctorem libelli inscripti: *Dies emortuales*, apud Ioannem Gualterium in *Biblioth. Siculæ Tom. I.*

Chro. Chronicar. t. 2. pag. 1250. Quæ Edidit hæc sunt *Ephemerides annis viginti inservientes, incipientesque ab anno 1564. & desinentes ad annum 1584. ad meridianum inclytæ Venetiarum Urbis exactè supputatæ. Isagogica, sive introductiones additæ sunt.* Venetiis in Officina Pacis apud Franciscum Francischium 1564. in 4.

Tabula Geographica ex prutenicis deducta pro motu octavæ sphaeræ, ac luminum. Ibid. 1580. in 4.

Josephi Scalæ Siculi Netini Artium, & Medicinæ Doctoris Ephemerides ad annos duodecim incipientes ab anno Domini 1589. und cum Introductionibus Ephemeridum excell. D. Josephi Moleti Mathematici. Ibidem apud Iuntas 1589. in 4. Italicè

L'Efemeridi per anni XVIII. le quali cominciano dall'anno di Cristo 1563. e si terminano alla fine dell'anno 1580. con ogni diligenza al meridiano della Magnifica, e felice Città di Venetia. Aggiuntovi i Canoni, e introductioni chiarissimamente scritte in lingua Italiana. Venetiis apud Vincentium Valgresium 1563. in 4.

Discorso universale al Sig. Federigo Morando, nel quale sono raccolti, e dichiarati tutti i termini e tutte le Regole appartenenti alla Geografia. Ibidem apud Vincentium Valgresii 1561. & 1573. in 4. Editus est in fine Geographiæ Claudii Ptolomæi Italicè versa à Hieronymo Rnsello.

Emendavit etiam Geographiam ejusdem Ptolomæi latinitate donatam à Bilibaldo Pircheimberio: nam cum multis Græcis codicibus collata, & expurgata, ipsius studio prodiit. In primum etiam, & septimum librum amplissimum addidit Commentarium, quo à Ptolomæo dicta declarat, omissa supplet, & antiquis locorum nominibus recentiora apponit: & tandè XXVII. Tabulis Ptolomæi, XXXVII. novas ab aliis celebratas addidit, ex Vossio cit. pag. 417. Hanc edidit Venetiis typis Vincentii Valgresii 1562. in 4.

Ex Ricciolio scripsit etiam

De Kalendarii correctione, & computo Ecclesiastico: JOSEPHUS DE MONTAGNA Panormitanus Jurisconsultus, & Poeta argutissimus: variis adversæ fortunæ fluctibus jactatus, in Hispania decessit anno 1650. De eo Josephus Galeanus in *Musis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 425.* ubi ipsius habes vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyillum 1647. in 12. & iterum typis Josephi Bisargni 1662. in 12.

Canzoni Siciliane Burlesche. in *Musis Siculis par. 3.* Ibid. apud Bisagnium 1651. in 12. sub anagrammatico nomine Antonii Josephi Magadel. Eâdem linguâ etiam edidit e mentito nomine Jo. Bap. Basilis

La Cuccagna conquistata, Poema Siciliano in terza rima. Ibidem apud Alphonsum de Isola 1640. in 8. & apud Petrum Coppolam 1674. in 12.

La Musca Formica Poema Eroico. Ibid. typis Bisagni 1663. in 8.

JOSEPHUS MORADELLUS Panormitanus Juris utriusque Doctor, qui florente adhuc ætate ad gradum Fisci Patroni, bellicarum gentium in Sicilia stipendia merentium evectus fuit. Siculas

D d d

Musas

Musas coluit cum laude, & Panormi decessit anno 1651. Ipsū laudibus ornat Josephus Galeanus in *Musis Siculis* par. 2. tom. 1. pag. 471. ibiq: hujusce Poetae editas habes maternā linguā

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

JOSEPHUS MORELLUS Panormitanus Poeta insignis, & divite vanā clarus: politioribus literis ornatus refulsit. Tum in Reaccensorum Academia Panormitana, tum in Humoristarum Romæ ascriptus, Literarum amator promeruit. In Hispaniā delatus Matriti decessit anno 1652. Hujusce laudes vide apud Josephum Galeanum in *Musis Siculis* to. 1. par. 2. pag. 476. & par. 4. pag. 195. Edidit.

Discorso Spirituale. Panormi apud Decium Cyrillum 1640. in 16.

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis* par. 2. tom. 1. Ibidem apud eundem 1647. in 12. & apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

Canzoni Sacre Siciliane. Ibidem apud eundem Bisagnium 1653. in 12.

Prælo paraverat volumen inscriptum:

Poesie Italiane

JOSEPHUS MORSICATUS Panormitanus, digladiandi arte peritissimus: ideoque non modo popularibus, verum etiam nobilibus acceptissimus fuit, quos hac arte apprimè instruxit. Obiit Panormi 8. Julii 1686. & in Ecclesia S. Francisci Paulensis humatus est. Edidit Italicè

La scherma Illustrata, per la di cui Teorica, e Pratica si può arrivare con facilità alla difesa, ed offesa necessaria nell' occasione di assalti nemici. Parte Prima. Panormi apud Dominicum Anselmum 1670. in fol.

La scherma Illustrata Parte Seconda, ove si dimostra il vero maneggio della spada, e pugnale, & anco il modo come si adopera la cappa, il borchiero, e la rotella di notte. Ibidem apud eundem 1673. in fol.

JOSEPHUS MUNEGBIA Catanensis, claro loco natus, à teneris annis eximiam ingenii indolem politioribus literis devovit, Musis præsertim Etruscis gratissimus: his autem studiis præclarissimum sibi nomen comparavit. In celebrioribus Italiæ Academiis ascriptus, nempe Romæ, Neapoli, Panormi, Messanæ, Catanæ, & alibi ob culta, & amœnissima ingenii monumenta non vulgarem laudem in sui exaltationem excitavit. Majorē ætatis partē Romæ, & Neapoli traduxit; civili doctrinæ, ac liberalibus studiis addictus, & viris principibus gratus: sed adversæ fortunæ ærumnas perpeffus, ad patriam remeavit, ubi Senatus Catanensis aliquandiu à Secretis fuit: & ab ipso in pertractandis magni momenti negotiis adhibitus. Panormi etiam ab epistolis Emmanuelis Fardellæ Pacechi Principis constitutus, ejus benevolentiam expertus est. Tandem octogenario major Catanæ decessit 19. Junii 1683. Ipsum laudat Josephus Galeanus in *carminibus lyricis* pag. 91. Edidit Italicè

La Musa Risvegliata. Messanæ apud Hærcles Petri Bicc 1656. in 8.

La Musa Verace. Ibidem apud eundem 1656. in 8.

La Musa Risvegliata Parte Seconda. Panormi apud Petrum Holum 1668. in 12.

Poema Heroicum concinnaverat inscriptum:

Il Rugiero, o vero la Sicilia Liberata. Cujus tantum septimum cantum edidit in parte primæ carminum. Prælo etiam paraverat

Historia Politica dell' Aspasia, opera politica morale.

La Sfera del Secretario di Stato, che contiene ogni genere di lettera

JOSEPHUS MUNI Siculus Ordinis S. Mariæ de Mercede, S. Theologiæ Magister, qui sui Ordinis Domum in oppido Montis Majoris rex it. Floruit anno 1633. quo typis dedit Italicè

Sermone funerale predicato nella morte dell' illustr. Signora Di Violante Migliaccio, e Marullo Prencipeffa di Balcina, e Marchesa di Montemaggiore. Panormi apud Alphonsum Holum 1633. in 4.

JOSEPHUS DE NEAPOLI Trainensis, Jurisconsultus primarius, nobilibus ortus parentibus, sanguinis claritati, doctrinæ splendorē ad idens, mirum in modum effulsit. Ad omnes honores gradus, quibus præcellentes insigniri solent Jurisconsulti, provectus est; pluries etenim Prætorii Panormitani Magnæ Regiæ Curiae, & Concistorii Sacræ Regiæ Conscientiæ præfuit Index: Regii Patrimonii Fiscii Patronus, & ejusdem Tribunalis Rationum Magister, & tandem Præses electus 17. Junii 1619. Bis etiam Regni Siciliæ Deputati munere cohonestatus enituit. Eā prudentiā, doctrinā, & integritate eminebat, ut omnibus admirationi esset: hisque permotus Philippus IV. Catholicus Rex ipsum in Hispaniam accersivit anno 1625. ut Regentis munere Supremum Italia Concilium moderaretur simul, & exornaret. Ibi vix doctrinæ excellentiam, prudentiæ maturitatem, animique dotes in pertractandis gravioribus negotiis detexit; cum Magnatum, ac sapientum omnium calculo, prius inter regios. Consiliarios relatus fuit, & omni veneratione dignum æstimarunt omnes. Rex ipse Josephum magni fecisse non ambigendum, nam perpenso in sui amplitudinem permaximo studio, non tamquam Siculum, sed ut Hispanum, virum perspexit, & ipsius prudentiæ graviora pacis, bellicque negotia credidit, non sine ingenti Iosephi gloria. Immo cum ad cōponendas aliquas Lusitanæ perturbationes processisset, alium sibi non delegit, ut secum adduceret Consiliariū, nisi nostrum Iosephum, ejus judicio omnia regeret. Idem Rex cum optimè agnosceret hujus operam quā maximè necessariam in Sicilia ad moderanda Regii Patrimonii bona; attamen numquam Siciliæ restitui permisit, ne ejus oculatissimo consilio destitueretur Hispania; ubi 16. annis usque ad supremum diem eodem Regentis munere vixit. In Sicilia Campibelli, & Resuttanæ oppida extruxit: & ab eodem Rege Ducis Campibelli titulo fuit insignitus ex regio diplomate dato Matriti 14. Aprilis 1638. Denum Matriti decessit anno 1642. cujus mortem, ut ajunt, acceleravit vir primarius ab ejus iustit

tiz

tiæ inflexo cultu perperam offensus. At regia munificentia in filios, aliosque ipsius consanguineos sese effudit, quos permaximis muneribus, & honoribus latissimè affecit. Uxorē duxit Lauream de Septimo, ex qua Hieronymū Resutranæ Principem, Equitem Ordinis S. Jacobi suscepit; Franciscum Cler. Reg. Episcopum Belcastri, Carolum Abbatem S. Mariæ de Noara, de quo in hac Bibliotheca pag. 129. & Antonium S. Stephani Principem, memorati Ordinis Equitem: ideoque clarissimè familia propagata, nunc Panormi præclarè effulget. Emeritis laudibus ipsum exornat Franciscus Baronius in *Sicula nobilitatis Amphit.* pag. 12. Vide etiam Rocchum Pirrum in *not. Eccl. Cephal.* pag. 483. Vincentium Ferrarottum in *præminentis offic. Straticoti* pag. 26. Andreæ Marchesium in libro: *Parlamenti di Sicilia* pag. 382. Vincentium Auriam in *hist. Chronol. Proreg. Sicilia* pag. 303. & Philadelphum Muguos in *Theatro Genealog. par. 2.* pag. 239. Edidit *Allegationes pro impositione velligalis extractionis Serici ex portu Civitatis Messanæ anno 1612.* Panormi 1612. in fol.

JOSEPHUS NOCERA Messanenensis Medicinæ Doctor eximius: natus anno 1643. ac Medicinæ studiis addictus, Philosophiæ, ac Medicinæ laureâ insignitus est anno 1664. Doctrinâ extructissimus salutarem opem in ægrotos contulit non sine laude. Hinc meritò à D. Franc. Benavides Comite S. Stephani Sicilia Prorege anno 1679. Medicus, ut vocant, Depntationis Sanitatis constitutus; & eodem anno Messanæ Archiater renunciatus fuit. Nec minori valuit opinione apud Joannem Franciscum Pacecum Uzedæ Ducem Sicilia Moderatorem, à quo legionis militum Hispanorum in Sicilia degentium etiam Archiater electus est, cui & regii Nosocomii curam mandavit. Vivit Messanæ literarum studiis apprime dicatus. Edidit

Opus Medico-physicum contemplativum, in quo variæ medicantium sectæ circa Phlebotomiam, & Pharmaciâ discutuntur, Systema de febribus nondum clarè divulgatum juxta Democriti, & Epicuri dogmata novis rationibus, & experimentis propugnatur. Messanæ typis Vincentii de Amico 1695. in 8.

Alia prælo parat.

JOSEPHUS PALAZZOTTUS ET TAGLIAVIA Siculus Sacerdos, Sacræ Theologiæ Doctor, in Ecclesia Cephalëdensi Archidiaconus, & Examinator Synodalis. Musices peritissimus fuit. Claruit anno 1645. Hujus cum laude meminit Benedictus de Passafiumine de *origine Eccl. Cephal.* pag. 25. Edidit Italicè

Madrigali concertati à tre voci libro terzo opera nona. Neapoli apud Octavium Beltranum 1632. in 4.

Alia edidit, quæ adhuc non vidi.

JOSEPHUS PALUMBUS Panormitanus, natus die 10. Martii anno 1670. literis satis instructus, Tabellionis munus amplexus est; quod laudabiliter integritatis, ac doctrinæ notâ nunc Panormi publicè exercet. Edidit opus inscriptum:

Notariorum Theorica, omnia luculenter ad Notariatus Artem attinentia complectens. Accesserunt Regni Capitula, & Pragmatica de Notariorum officio. Panormi ex typographia Ioannis Baptiste Aiccardi 1706. in 4.

IOSEPHUS PANORMITANUS, ex familia Giacalone Panormi ortus, Ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci, Concionator insignis. Plura Ordinis Cœnobio in Provincia Sicula Vallis Mazariæ moderatus est, eamdemque Provinciam rexit Provincialis munere anno 1653. Decessit Panormi in Cœnobio S. Antonii Patavini anno 1665. Hujusce meminit P. Petrus Tognolettus in *Paradiso Seraphico par. 1. lib. 5. cap. 1* pag. 574. & *cap. 3. pag. 585.* Edidit Italicè

Le Grandezze della Serafica Fenice Francesco Santo, raccolte da gravi Autori, e divise in sedeci Sermoni. Panormi apud Petrū de Isola 1654. in 4.

JOSEPHUS PERDICARUS Panormitanus Societatis Jesu, natus anno 1619. Societatem ingressus est anno 1635. in qua humaniores literas, & Rhetoricam docuit. Assumpto concionatoris munere, inter sacros Oratores eloquentiâ, & eruditione claruit: ideoque magna cum laude in præcipuis Sicilia, & Italiæ Civitatibus conciones habuit, non sine doctiorum approbatione. Gravioribus etiam disciplinis excultus, in Sicilia S. Officii Consultor, & Censor fuit, & à sacris confessionibus Fidei Quæstorum. Annum agens 73. Panormi decessit in Domo Professorum 8. Februarii 1692. De eo Bibliotheca Soc. Jesu pag. 525. Edidit

Majestatem, & Amorem in Sede Sapientiæ Catanaensis. Orationem habitam in annua instauratione literarum, ad Illustr. Senat. Catanæ apud Joannem Rossum 1644. in 4. Italicè

Panegirici Sacri. Panormi apud Iosephum Bisagnium 1660. in 12. & Romæ apud Nicolaum Antonium Tinassium 1666. in 4.

Le Sette Giornate del Mondo, Idea della Madre di Dio. Orationi Panegiriche dette in Roma, in S. Gio: de' Fiorentini. Romæ apud eundem Tinassium 1664. in 4.

Ragionamento esortativo detto nella solennità dell'anno Centesimo celebrata dalla Compagnia dello Spirito Santo di Palermo. Panormi apud Bossum 1660. in 12. suppressio nomine.

Oratione funebre nell'esequie dell' Illustr. & Ecc. D. Maria Mendoza, e Luna Marchesa di Villafranca, celebrate nel Giesù di Palermo dall' Excell. Nipote il Sig. Duca dell' Infantado Vicerè, e Capitan Generale del Regno di Sicilia. Panormi apud Nicolaum Buam 1653. in 4. & inde in Tomo Orationum Panegyricarum.

Oratione funebre nell'esequie del Principe della Catolica Pretore di Palermo. Ibidem apud eundem 1654. in 4. & inde in eodem Tomo.

Vita di Cesare Gaetano Novitio della Compagnia di Giesù. Panormi apud Petrum de Isola 1669. in 12. latinitate donavit Franciscus l'Hermitte Belga Soc. Jesu, ac edidit Antuerpiæ typis Plantiniani 1670. in 8. Idem etiam Belgicè reddidit, ac prælo dedit ibidem apud Cornelium Woens 1670. in 8.

D d d 2

Vita

Vita di S. Eufemia V. e M. Panormi apud Petrum de Isola 1675. in 4.

Martirio della S. Vergine Agrippina. Ibid. apud eundem 1676. in 8.

Brieve Raguglio della Vita del B. Stanislao Kostka. Ibidem apud eundem 1644. in 16. iterum 1677. in 24. & tertio apud Adamum 1692. in 24.

Dodici Privilegii della Madre di Dio nella sua Immacolata Concezione. Neapoli apud Salvatorem Castaldum 1681. in 8.

Vite de' SS. Siciliani. Parte Prima. Panormi typis Thomæ Rinnoli 1688. in 4.

Prælo parabat Partem Secundam, & Tertiam, quas morte preventus non absolvit.

JOSEPHUS PERRONUS Mylensis Ordinis Minimorum S. Francisci Paulensis. Edidit Italicè

La Fenice Panegirico. Messanæ typis Dominici Fallaperla in 4.

JOSEPHUS PILAJA Messanensis Inris utriusque Doctor celebris: vir doctrinâ instructissimus, cujus excellentiam diu Roma cum laude perspexit, dum ibi causarum patrocinium ageret. In publica Messanensi Academia lectoris extraordinarii munere Iura Pontificia explanavit. Politiores literas etiam coluit, in Messanensi Academia Radicatorum, vulgò degli *Abbarbicati*, adscriptus. Obiit Messanæ circa annum 1690. Ipsum laudat Placidus Reina in *not. hist. Messanæ par. 2. pag. 523.* Edidit

Institutionum Decisiones Pontificias ex corpore Juris Canonici extractas, & in quatuor libros divisas. Messanæ apud Paulum Bonacotam 1664. in fol.

Tomum Secundum. Catanæ apud Ioan. Rossum 1669. in fol.

Additiones ad Tractatum de Protestatione Hieronymi de Franco. Valentia 1656. in 4. & Romæ sumptibus Iosephi Corbi 1673. in fol.

JOSEPHUS PITTALA' Fraucavillensis Sacerdos, natus anno 1617. mense Augusti, Parentibus honestissimis Francisco Pittalà, & Catharina Valori, usque ad 12. ætatis annum humanioribus literis operam dedit, in quibus eximii ingenii indolem satis aperuit. Messanæ delatus, in Societatis Iesu Collegio Rhetoricam, Philosophiam, ac Scholasticam Theologiam magnâ animi contentione didicit, ac Theologica Doctoris laureâ donatus est. Anno 1635. in patriam regressus ad sacræ eloquætiæ studia se vertit: ideoque in cinerale jejunio conciones habuit summa cum laude, & ab eruditione, dicendi vi, dictionis nitore, aliisque dotibus commendatus, ab omnibus passim Cornelius Musius Sículus vocabatur. Cum in lethale febrem incidisset, viso per somnium Divo Augustino ipsius animum instantante, è somno excitatus, votum assumendi insignia Ordinis S. Augustini statim edidit, quæ ut assequeretur, frustra Romam petiit: tunc enim urgebat Pontificis Decretum, quo vetabat, ne aliquem in Ordinem admitterent. Ibi S. R. E. Cardinalium sanctæ crucis, & Pallavicini, aliorumque Principum benevolentiam carminum elegantia sibi comparavit: at ab Aulicorum moribus abhorrens,

perlustratis præcipuis Italiæ civitatibus ad patriam remeavit. In ea pietatis studia complexus sodalitium Deiparæ Virginis Refugii excitavit in Ecclesia S. Pauli: in ea verò aliisque Ecclesiis concionum vi, piisque operibus magnum animarum fructum cõgessit. Cum Michaelæ Caracci concive amicitiam contraxit, cujus doctrinam, eruditionem, ac vitæ integerrimæ exempla æmulatus est. Ut otii turpitudinem declinaret, & civibus, nepotibusque suis opitularetur, publicum in patria gymnasium aperuit, quod Apostolicum, Emmanuelicum, ac Pythagoricum vocavit. In eo dispartitis in classes pueris, ac adolescentibus, grammaticæ præcepta, humaniores literas, ac Philosophiam docuit. Inter scholæ suæ leges hoc solemne erat, ut nulli, etsi puerulo nec verbum emittere, etiam in rebus familiaribus liceret, nisi latinè eloqueretur. Hinc breviter ex ejus lyceo egregii prodire viri, qui exinde aliis gravioribus disciplinis dicati, doctrinæ splendoribus patriam illustrarunt. Idiomata Italicum, Latinum, Græcum, aliæque mirificè calluit: ideo ne opus difficillimum aggressus est, in quo Prolegomena de literarum origine, & linguarum antiquitate disquirebat. Eo fervore huic operi omnes ingenii nervos admovit, ut in phrenesim prolapsus sit. Hinc successivis temporibus, ab anno 1669. usque ad 1677. mentis inopiâ laboravit, non sine civium dolore, præsertim Jacobi Russi Fraucavillæ Vicecomitis, à quo unice diligebatur. Neapolim translatus, sanitati restitutus est; ubi in publicis disputationibus, ac concionibus doctrinam, ac eloquentiam singularem cum omnium plausu detexit. Conciones extemporales insigni eruditione, ac Patrum sententiis refertas de quacumque re persèpè habebat cum magna confluentium laude. Ideoque anno 1672. Neapoli Ecclesiam Patrum Doctrinæ Christi ingressus, cum quidam verba ad populum haberet, ejusque sermonem nimium sterilem animadvertisset, petita Patrum veniâ, de re proposita eâ eruditione, ac rerum copiâ pròptè, ac mirâ facilitate dixit, ut in admirationem traxerit omnes: itaque permaximis venerationis officiis Josephum compulere, ut eorum Congregationi nomen daret. In eâ exceptus, literarum, ac virtutum ornamentis enituit: hinc vix sexto elapso mense in oppidum Larianæ juxta Neapolim missus est, ut in alia ejusdem Instituti Domo tyrones instrueret; ibique à confessionibus fuit Dominorum oppidi, quorum estimationem promeruit. At ad ipsius Domus regimen evectus, cum in dirigendis sodalibus multum defudaret, ob diurnas vigilias, ac studia, iterum dementiâ concepit, & inde Neapoli convaluit: sed Siciliam repetens, subito quodam terrore Messanæ concussus, tertio insaniâ affectus, ad patriam deductus est: ibique dilucida intervalla expertus, tandem Mense Octobris anno 1677. è vitæ ærumnis solutus, decessit. Multa scripsit tum versu, tum etiam prosâ. Poeta etenim eximius Latias, Etruscas, Siculasque Musas impensè dilexit. Edidit Italicè

Panegirici diversi, e componimenti varii. Neapoli, & Messanæ.

Com-

Componimenti in lode del Card. Pallavicino. Romæ 1640.

Scripsit etiam alia, quæ mss. servantur apud Iosephum Prescomonium, virum egregium ejus pronepotem, nempe

Itinerarium suum Italiae, historicis, ac politicis observationibus illustratum.

Epistolae familiares Latinas, Italicas, & Graecas. Carmina.

Italice.

Quaresimale. Sermoni. Prediche. Panegirici.

Poesie Italiane, & Siciliane.

Prose diverse.

Scripsit etiam

Grammaticae praecepta nova methodo concinnata. Hujus extant solum nonnulla fragmenta.

Prolegomena de literarum origine, & linguarum affinitate: opus non dum absolutum.

Scripsit alia; sed quadam nocte ab amentia agitatus, Carmina Latina, ac Sicula innumera, cum aliis ingenii monumentis, exceptis supra notatis, in ignem proiecit, una cum imaginibus quibusdam profanis.

JOSEPHUS PLANZONUS Nicosiensis, Abbas S. Eliae Trainæ, & in patria Canonicus Ecclesiae S. Nicolai. Claruit anno 1640. ediditque Italice

Raguglio dell'origine, ed antichità della Famiglia Diaceto. Romæ 1645.

JOSEPHUS POLITUS Mazariensis Iurisconsultus doctissimus, eximius causarum patronus, doctrinâ, & eloquentiâ clarissimus. Pluries Pretorii Panormitani, Concistorii Sacrae Regiae Conscientiae, & Magnae Regiae Curiae praefuit Iudex. Floruit anno 1650. Hujus meminit Franciscus Strada in *quietationibus* pag. 15. & Franciscus Baronius de *effectibus minoris aetatis effect.* 13. n. 214. ubi editas habes

Allegationes.

JOSEPHUS POLIZZIIUS Platensis Societatis Iesu, natus anno 1603. Societati nomen dedit anno 1618. in qua doctrinâ insigniter excultus humaniores literas, & Rhetoricae facultatem septennio docuit. Magno cum plausu Philosophiam octennio, scholasticam Theologiam decennio, ac Moralem per aliquot annos tradidit: in his enim gravioribus disciplinis egregias ingenii dotes, ac doctrinae excellentiam mirifice patefecit. Ecclesiastem aliquando egit: & Panormi in Ecclesia Domus Professorum sacras literas quadriennio cum laude exposuit. Demum senio confectus obiit in Collegio Panormitano 3. Augusti anno 1691. De eo Bibliotheca Societ. Iesu pag. 525. Edidit

Philosophiae absolutissima Partem Primam complectentem Tractatus ad Logicam Aristotelis spectantes. Panormi typis Dominici Anselmi 1671.

Philosophiae absolutissima Partem Secundam in libros de Physico Auditui, de Caelo, & de Generatione. Ibid. typis Petri Camagna 1672. in fol.

Philosophiae Partem Tertiam, de Anima, & Metaphysicam. Ibidem typis Augustini Bossii 1672. in fol.

Praelo parabat

Cursum Theologicum.

In Bibliotheca Collegii Panormitani Societ. Iesu servantur mss. Tractatus

De Gratia, de Incarnatione, de Justitia, & Jure, de Fide, Spe, & Charitate.

JOSEPHUS POMIUS, sive POMA in Civitate Castriveterani anno 1565. natus est, deductâ ex Urbe Mazarinae origine, ubi inter praecellos ipsius Majores Marcus Poma Mazariensis recensetur, qui ab eadem Urbe anno 1483. Orator fuit missus ad Ferdinandum Castellae, Aragonum, & Siciliae Regem pro tuendis Patriae immunitatibus, & privilegiis, ut ex serie Privilegiorum ejusdem Urbis pag. 78. In patria primum ingenue educatus, & liberalibus disciplinis apprime eruditus, inde expleto aetatis suae anno decimo-sexto, Neapolim profectus, Medicinae, & Mathematicae egregiam navavit operam: ideoque doctrinâ insigniter instructus, Salernum adiit, ubi an. 1585. Philosophiae, ac Medicinae laureâ cohonestatus, in patriam remeavit. Ut in ampliori theatro doctrinae suae promerita effulgerent, Panormum domicilium transtulit, & Panormitanus civis ex Privilegio effectus, in aegrotis sedulo curandis haud exiguum sibi laudem comparavit. Hinc apud Senatum Panormitanum, aliosque tum primarios Urbis viros, tum etiam literis ornatos magnâ opinione valuit, magnoque honore habitus est. Fuit etiam humaniorum literarum studiosus, & Musas praesertim Etruscas, Latinasque impensè coluit. In maritali conjugio eâ morum honestate vixit, ut ex libro praecipue Epigrammatum Valerii Martialis turpia penitus verba deleverit: qui liber apud ejus haeredes, tanquam ipsius integritatis testis fidissimus servatur. Demum cum vix undecimum vitae lustrum attigisset, ultimum clausit diem Panormi anno 1620. De eo Joann. Antonius Vanderlinden de *scriptis Medicis* pag. 710. qui scripsisse tradit

De curandis febribus putridis Artem Medicam. Panormi apud Ioannem Antonium de Francis 1603. in 4.

Quando in febribus putridis medicandum, Quaestionem medicam ad Hippocratis, & Galeni mentem examinatam. Ibid. 1505. (rectius 1605.) in 4.

At solum vidi librum

De febribus putridis, cum duabus disputationibus. I. an saluberrimum sit mittere sanguinem: II. quando purgandum in eisdem febribus. Panormi apud Bartholomaeum Gobettum 1606. in 4.

Scripsit etiam opus egregium, in quo universae Medicinae ampliorem provinciam aggressus, uberiori calamo totum opus scriptis compleverat; verum morte praeventus typis tradere haud potuit. Huic titulum praefixerat

Josephi Pomii Siculi Medicina quatuor Tomis absoluta.

Hujus operis fragmentum vidi apud P. Iosephum Pomium Panormitanum, Congregationis Oratorii Panormitani Sacerdotem egregium ejus nepotem, de quo infra.

JOSEPHUS POMIUS, seu POMA Panormitanus

tanus supralaudati Josephi ex filio nepos. Parentibus Patriciis Caltriveteranenlibus, ex diuturno domicilio civibus Panormitanis, in lucem editus est Panormi 16. Novembris anno 1658. Præstantissimo ingenio ex naturæ beneficio largiter munitus, in Panormitano Societatis Collegio literarum tyrocinium posuit; & in gravioribus disciplinis addiscendis eximiam commendationem promeruit. Philosophiam summa cum laude percepit: exinde utrique Juri Canonico, ac Cæsareo per aliquot annos solertissimè operam dedit. Sed ad eandem Academiam undè discesserat rediens, cunctis Sacræ Theologiæ curriculo, adhuc adolescens anno 1677. Philosophicâ, ac Theologicâ Doctoris laureâ cohonestatus, inter condiscipulos insigniter eminuit. Iterum utriusque Juris studia amplexus, dum ad Jurisprudentiæ fastigium properare curabat, ac sui spei non obscurè excitare videbatur, in meliori consilio fretus, S. Philippi Neri institutum amplexus est, inter Patres Congregationis Oratorii Panormitani ascitus. In ea tum virtutum studia, tum bonarum disciplinarum cultum magno animi ardore prosequutus, mirum in modum profecit: ideoque doctrinâ, & eruditione abundè locupletatus, in Congregationis ædibus bis Rhetoricam, tertio Philosophiam, seniel, & iterum scholasticam, Theologiam doctissimè tradidit: & tandem ad sacros Canones interpretandos designatus, amplissimum sibi non non comparavit. Auctiores etiam literas non neglexit, quas à teneris unguiculis, ex naturali propensione, summè dilexit: hinc elegantissimas ingenii dotes oratoriis, ac poeticis studiis devovit, & non sine plausu vividissimæ ejus lucubrationes à doctissimis viris exceptæ. Multa juxta Congregationis sue leges è suggestu disertissimè dixit, ab eruditione, styli cultu, dictionis concinnitate sapissimè celebrata. Ne dum apud suos, verum etiam extra Congregationis limites summam estimationem adeptus est: apud Siculos Fidei Queritores ad Consultoris, & Censoris munus, ipso penitus iussu, evectus inclaruit: & coram Panormitano Archiepiscopo novissimè Examinator constitutus est. Vivit nunc vir ornatissimus, ingenio, doctrinâ, & eruditione fauè conspicuus; & morum suavitate, ac virtutum splendore latissimè effulget: ab omni enim honoris specie alienus, literarum studia in deliciis habet: ideoque in Orbe erudito clarissimus, literatorum officia non immeritò promeretur, & sui venerationem in dies amplificat. Ipsum laudat Joannes Storniolus in *vita Basilii Vernazza lib. 3. cap. 23. pag. 124.* Edidit Italicè

L'Apoteosi della divozione rinovata a' Santi Gio: da Capistrano, e Pasquale di Bailon, oratione recitata nella Ven. Chiesa di S. Maria degli Angeli de' Minori Osservanti nelle festiye solennità celebrate per la Canonizatione de' detti Santi. Panormi apud Thomam Romolium 1691. in 4.

La Morte Oratrice Oratione funebre per l'esequie della Signora D. Francesca Vernazza, e Bruno, detta poi Suor Basilii recitata nella Chiesa del Monasterio de' Padri Basiliani in Palermo. Ibidem apud Io:

Adamum 1695. in 4. & iterum typis Iosephi Granignani 1701. in 4.

Delle lodi del Gran Patriarca S. Filippo Neri Oratione Panegirica per la Solennità del Santo recitata nella Chiesa de' PP. della Congregazione dell'Oratorio di Palermo. Ibidem apud Thomam Ajcardum 1697. in 4.

Habet sub prælo librum, cujus titulus:

Mercurius edocens, sive Cathedra, & Magisterium Eloquentia, Syntagma in Universam Philologiam. Panormi in 4.

Editurus est etiam *Conciones de Tempore, & Festivitatibus Sanctorum*, quas in publicis Oratoriis juxta Congregationis instituta habuit, & fortè deinceps habiturus est.

JOSEPHUS POMA Drepanitanus, longè alius à supra laudatis, vernaculâ linguâ edidit

L'Orrendo Terremoto successo nella nostra Sicilia alli 11. di Gennaro di questo presente anno composto in ottava rima Siciliana. Drepani apud Bartholomæum de Franco 1693. in 8.

IOSEPHUS PRESCIMONIUS Francavillensis, parentibus honestissimis Petro Paulo Prescimonio genere, literis, prudentiâ, aliisque moralibus virtutibus inclyto, & Nicolina Leticia muliere piissima natus, lucem aspexit 23. Julii anno 1669. A teneris unguiculis literarum studiis addictus, elegantissimi ingenii vires apertè detexit, tum in primis literarum elementis ediscendis sub S. T. D. Euplio Leticia avunculo materno, mirabilis ingenii viro, tum in Musicis modulis percipiendis sub Francisco Catalano proavunculo materno, armoniæ moralis amantissimo. Exinde in Messanenſi Collegio Soc. Jesu humanioribus literis ab eruditissimo P. Josepho Ruvo accipit, Rhetoricæ facultatem addidit, quam ipsi tradidit P. Antonius Fortis, vir doctrinâ insignis, de quo suo loco; & ab egregiis lucubrationibus conspicuus, inter condiscipulos principem locū, ac ab eodem præceptore Antonio laudes obtinuit non vulgares. Philosophiæ postmodum cum ingenii cōmendatione operam dedit sub P. Thoma Castello Chienſi Philosopho, ac Mathematico profundissimo; & Geometriæ rudimentis factis instructus enituit. Catanæ Jurisprudentiæ dicatus, & ab eximiis præceptoribus, præcipuè sub Sanctori Oliva disciplina, insigniter edoctus, ibidem Doctoris lauream anno 1687. assequutus est, & virtutis, morumque præstantiâ in sui amorem omnes faciliè traxit. Mox Panormum domicilium transtulit, ubi jurium studia prosequutus sub auspiciis Antonini Nigri, Jacobi Salvaſio, & tandem Jacobi Longo Jurisperitis scientissimis, ac integerrimis; doctrinâ apprime cummulatus, causarum patrocinium suscepit. Ab ingenio singulari, eruditione, & auctiorum literarum ornamētō laudatus, primariis Regni Ministris, ac Dynastis gratissimus semper vixit, & ipsorum æstimationem promeruit. Apud omnes, præsertim Tribunalium Præsides, ac Ministros hac tempestate efflorentes magnâ opinione valut. Nonnullorum etiam Siciliæ Proregum amorem expertus, multa ipsis exposcentibus simul,

& ap-

& approbantibus elegantissima edidit ingenii monumenta: Regias enim, ac publicas solemnitates poeticis dialogis, poematibus in aulis, & scenis concinendis, incriptionibus, aliisque lucubrationibus latinè & italicè sepius illustravit. Regii iudicatoris munus in Sicilia exercuit, aliaque graviora negotia ex eorundem Moderatorum facultate laudabiliter pertractavit. Ex naturali propensione Musas tum Etruscas, tum etià Latinas, Siculasque impensè coluit: ob styli concinnitatem, dicendi leporem, ac carminis elegantiam præstantioribus Poetis accensendus. Hinc Literatorum, ac Poetarum benevolentiam, ac venerationem adeptus est: ne dum enim in Sicilia, verum etiam & in præcipuis Italiæ Civitatibus ejus nominis fama digressa inclariuit, & laudum præconiis celebratus enituit. Vix ejus Innocentium Cladis Romæ pervenit, cum statim in Infæcundorum Academia ascriptus est. Messanæ etiam inter Clivæ Academicos recensitus emittit. Cum eruditis omnibus, doctisq; viris scientiarum gloriam celeberrimis, Panormi, & alibi degentibus, amicitiam contraxit arctissimam; hos inter Franciscus Raymundus Panormitanus Soc. Jesu doctrinâ, & sanctimoniam insignis reponendus, à quo Græcas literas, & Hebraicæ linguæ rudimenta percepit. Nonnullas etiam scientias, præstantissimo, quo pollet ingenio, amplexus est: & nunquam feriatus multa quotidie scripsit à styli elegantia meritò extollenda. Hic suus scribendi nitor etiam in Gallia demiratus, cum enim consultationem ad Parisienses Medicos scripsisset, quâ filii sui ægrotantis morbum expolaret; Dominus Fagonius Ludovici XIV. Christianissimi Galliarum Regis Archiater, alique doctissimi viri existimantes à Medico fortia concinnatam, summè laudarunt scribendi elegantiam: diffusius verò, cum non à Medico, sed à jurisconsulto editam intellexere. Vivit nunc vir undique insignis Panormi, per maximis honoribus æquè dignus. Ipsum laudat Balthassar Pisanus in *Armoniiis serialibus* pag. 102. Edidit

Innocentium Cladis Equitis Joann. Bapt. Marini Traductione. Accessit Elegia quâ D. Clementis Fernandez Pnelli venustissimi mortem deslet. Panormi ex Typographia Thome Romali 1691. in 8. Hoc opus anno ætatis suæ 19. infra 38. dierum curriculum scripsit, quod magno cum plausu à præcipuis Italiæ Academicis. exceptum fuisse ex epistolis celeberrimorum Literatorum satis liquet. Neapoli etiam laudes promeruit singulares. At cum Andreas de Milo eximius Poeta Neapolitanus, instantibus quibusdam Academicis, nostro Josepho epistolam misisset, quâ opus laudavit, sed novem ejusdem verba modeste notavit, quæ in meliorem formam vertere potuisse arbitratur, noster Josephus *Apologeticam Responsonem* scripsit, eaque doctrinâ, & eruditione verba signata rectè traducta, nec meliori linguæ proprietate verti posse monstravit, ut laudes assequutus fuerit egregias ab eodem Milo, aliisque celeberrimis Poetis, præsertim Friderico Meninno, & Balthassare Pisano.

Sp. V. J. D. D. Jacobi Nicolai Salvago integerrimi, optimique Regis Consilarii elogium sepulchrale. Ibidem ex typographia Auguttini Epiri 1697. in 4.

Habet sub prælo

Declamationem Canonicam pro R. Sac. Th. Doctore D. Euipio Letitia digniori ad Patrium Francavillensis Ecclesiæ Archipresbyteratum à S. Sede obtinendum, contra nulliter Provisum. Panormi apud eundem 1707. in fol.

Italicè

I Trionfi del Divino Amore in soccorso dell'Umanità nell'istituzione del Sacramento Eucharistico Dialogo. Neapoli apud Hyacinthum Pittantem 1693. in 4.

La Gara de' Fiumi Serenata à 5. voci. Panormi apud Augustinum Epirum 1693. in 4.

La Nuova Stella Serenata. Ibid. apud eundem 1693. in 4.

La Nascita di Sansone annunziata dall'Angelo; figura della Sacratissima Annunziazione del Verbo: Dialogo à 5. voci. Messanæ typis Vincentii de Amico 1694. in 8.

L'Onnipotenza Glorificata di Tre fanciulli nella Fornace di Babilonia Dialogo à 5. voci per la Sacra Cena del Redentore. Neapoli apud Antoninum Gramignannum 1695. in 4.

Il Trionfo degli Dei su l'Olimpo Serenata à 4. voci, due Chori, e 60. Stromenti per il Compleanno dell'Eccellentissima Signora Donna Isabella Girone, Pacecho Duchessa d'Uzeda &c. Viceregina del Regno di Sicilia. Messanæ typis Vincentii de Amico 1695. in 4.

L'Iride Paciera Serenata. Panormi apud Epirum 1695. in 4.

Gli Angeli Salmisti per la Concezion di Maria: Dialogo à 5. voci. Romæ ex Typographia Joann. Jacobi Komarek 1696. in 4. & in 8. sub anagrammatico nomine Pompei Genini de Crispis.

I Fiori in lite Dialogo. Panormi apud Josephum Gramignannum 1697. in 4.

Il Concorso de' Pianeti Applauso. Ibid. apud eundem 1697. in 4.

La Triplicata Fenice Dialogo. Ibid. apud Augustinum Epirum 1699. in 4.

Il Fuoco Pauegirista del Creatore nella fornace di Babilonia Dialogo à 5. voci. Ibid. typis ejusdem 1699. in 4.

La Cinofura de' Naviganti figura di Nostra Signora di Betlem Miracolosissima Imagine venerata in Madrid con molta divozione nel Venerabile Convento di S. Gio. di Dio. Soteria armonica. Ibid. apud Josephum Gramignannum 1699. in 4.

La Notte Felice Serenata à 6. voci. Ibidem apud eundem 1700. in 4.

La Gara concorde nell'Universo nell'Acclamazione del Sereniss. Filippo Quinto alla Monarchia delle Spagne &c. Ode Melodrammatica. Ibid. apud eundem 1701. in 4.

La Crisi Vitale del Mondo languente nel sudor di sangue del Redentore in Getsemani. Oratorio à 3. voci. Messanæ typis Vincentii de Amico 1701. in 4.

Il Mare Illuminato nella Notte Natalitia del Redentore,

dentore *Dialogo Pescatorio*. Panormi ex Typographia Augustini Epiri 1702. in 4. sub nomine Pompei Genini de Crispis.

I Miracoli della Provvidenza, espressi nelle Spighe Eucharistiche, e delineati dalla sacra Storia in Ruth Mohabite. Oratorio à 5. voci. Ibid. apud hæredes Gramignani 1703. in 4.

Il Tripudio delle Ninfe nella spiaggia di Mare Dolce; Serenata à 3. voci, e più stromenti. Ibidem apud Dominicum Cortesium 1704. in 4.

Il Giudizio di Salomone nella contesa delle due Madri, Sacro trattenimento armonico Ibidem apud Augustinum Epirum 1705. in 4.

La contesa de' Numi in celebrare l'angustissimo Nome della Real Maestà di Maria Luisa Regina delle Spagne N. Sig. Serenata. Ibidem apud eundem 1705. in 4.

La figlia unigenita di Gesce, sacrificata à Dio dal Padre, in voto della Vittoria, ottenuta contro gli Ammoniti, Dialogo à 5. voci. Ibid. apud eundem 1705. in 4.

Le Virtù in Gara. Trattenimento armonico à 4. voci. Ibid. apud Antoninum Epirum 1706. in 4.

Il Latte di Facle figura dell'Eucharistia Sacrosanta, e dell'Immacolata Purità di Maria Vergine. Oratorio à 5. voci, e più stromenti. Ibid. apud eundem 1706. in 4.

L'Impegno della Divina Costanza nell'Instituzione della Sacratissima Eucharistia, Idea armonica per la funzione della Sacra Cena. Messina apud Vincetium de Amico 1707. in 4.

L'Amor Divino Trionfante della Colpa in soccorso dell'Umanità. Oratorio à 4. voci, e più stromenti. Panormi apud Dominicum Cortesium 1707. in 4.

Prologos nonnullos etiam dramatibus quibusdam addidit, in Panormitano Mulicorum Theatro, & alibi decantatis, nempe

Alla Teodora Augusta Drama per Musica, Prologo allusivo a detta opera, ed al compleanno di Carlo II. Re delle Spagne. Panormi apud Michaelcm Constantium 1694. in 12.

Alla Virtù Trionfante dell'Amore, e dell'Odio, Prologo allusivo al cenato drama, e alla Conferma del Viceregnato di Sicilia per l'Ecc. Sig. Duca di Veragua. Ibidem apud eundem 1699. in 12.

Al Domizio Drama, Prologo allusivo al medesimo rappresentato nella santuosa Galleria del Regio Palazzo, e alla comitiva de' Virtuosi di Sua Ecc. il Sig. Duca di Veragua. Altro Prologo all'istesso Drama la seconda volta rappresentato in Teatro di S. Cecilia cō nuova allusione all'arrivo in Palermo della Squadra delle Galee di Malta scampate dalla tempesta. Ibidem apud Gramignanum 1700. in 12.

Agli Inganni felici Drama, Prologo allusivo alla recuperata salute del Re N. S. Carlo II. d'Austria Monarca delle Spagne. Ibidem apud eundem 1700. in 12.

Alle Generose Gare Drama, Prologo allusivo al felicissimo dì Natale della Sacra Maestà di Filippo V. Ibidem apud Cortesium 1705. in 12.

Edidit denique *Elogia multa & Carmina Italica* in foliis expansis Panormi apud eosdem typo-

graphos in nonnullorum laudem. Quædam etiam *Epitaphia, & Inscriptiones* scripsit, quæ in sepulchris, ac publicis ædificiis Panormi, & alibi spectantur.

Multa etiam concinnavit, quæ in lucem, Deo volente, emittentur; hæc verò sunt:

Epigrammata, Dislica, Elegia, Eclogæ Bucolica, & Maritima, Satyræ VII. in septem vitia capitalia, Panegyrici, Gentiliaca, Epithalamia, aliaque.

Carmina Italica celeberrimum Auctorum, Siculae Canticiones Antonii Venetiani, Simonis Ræo, aliorumque latino versu donata.

Inscriptiones, Elogia, Epitaphia, Emblemata, & alia id generis lapidarii.

De natura, situ, & incendiis Ætnæ opus historicum, ac physicum, in quo de Sicilia Terremotis, præsertim an. 1693.

Allegationes Variæ, & præcipuarum legum interpretationes, & materiæ lucubrationes.

De Fideicommissis. Compendiolum.

Ritus Regni Sicilia Summa

Apologeticum opusculum medicum, in quo clare & lepidissime probavit Chalybem solum Scyrro incipienti competere.

Aliaque latina ætate stylo poetica, & oratoria. Italicè verò:

Poesie liriche, in cui si comprendono quattro centurie di sonetti. 40. odi Pindariche. Idillii, Madrigalli, Serenate, Drami, e Cantate per musica.

Origine, aumento, ed ordine delle Poste, e specialmète di quelle d'Europa, Italia, e Sicilia, et alia quæ plurima.

JOSEPHUS QUARTARARUS Castroveteranensis Sacerdos vitæ sanctimoniæ celeberrimus, qui Panormi, ubi diu vixit, virtutum splendoribus illustravit; charitate enim, Orationis studio, patientiâ, humilitate longè, latèque effulsit. Animarum zelo succensus innumeros è peccatorum turpitudine ad Dei cultum revocavit. Multis Deû charismatibus largiter cumulasse tradunt. Supra Dæmones admirandum dominium exercuit: prophetiæ dono perfusus multa prædixit: pluries supernis apparitionibus beari meruit. Sodalitium S. Josephi ab Arimathea pauperibus sepelendis additum Panormi excitavit anno 1629. ut etiam Sodalitium SS. Salvatoris, seu scholæ virtutum christianarum anno 1663. Decessit Panormi 10. Januarii 1668. magnâ sanctitatis famâ, quæ adhuc superstes mitificè viget: & in Ecclesiâ S. Josephi ab Arimathea sepultus jacet. Ejus vitam scripsit Franciscus Daga Sacerdos Panormitanus, quæ inedita delitescit. Hujus meminit Franciscus Maria Magius in *Crucifixo Panormi* pag. 151. Ad pietatem fovendam scripsit

Esercitiû, & Orationi spirituali per suffragio degli Agonizanti. Post innumeras editiones prodit Panormi typis Anselmi, & Epiri 1685. in 16.

Vita di S. Giuseppe Abarimata.

JOSEPHUS QUARTUS Panormitanus, Magnæ Regiæ Curia, ut vocant Formularius. Vixit anno 1660. ediditque Italicè

Prattica copiosissima di Commissarii Esecutivi. Panormi apud Petrum de Isola 1660. in 4.

JOSEPHUS RAGUSA ex oppido Julianæ, Societatis

cietatis Jesuetsi ex diuturna forsan habitatione inter Panormitanos recenset Francisus Baronius de *Maejl. Panorm. lib. 3. pag. 125.* Natus anno 1561. Societati nomen dedit anno 1575. ac solemniter emisit vota anno 1595. Tum doctrinâ, tum virtutum ornamento inclaruit: vir enim eminentissimi ingenii Philosophiâ Parisiis, scholasticam Theologiam Patavii, Messanæ, & Panormi per annos 14. singulari ingenii præstantissimi laude, doctissimè tradidit: & in Panormitano Collegio octennio studiis Præfecti munere præfuit. Prudentiâ singularis memoratum Collegiû Panormi rexit. Junior Ecclesiastem egit magno cum plausu, ac in hortationibus suis marâ dicendi vi excelluit. In liberandis à scrupulorum angustis conscientias insigni dexteritate eminuit. In consulendo tardus, ac prudens, sui æstimationem excitavit. Animo permagno munitus, in aggrediendis, superandisque difficillimis negotiis inconcussam animi fortitudinem detexit. Nonnullas vivendi leges sibi constituerat, & quid singulis diebus, ac horis peragendum esset: nec à sibi præscriptis per unguem latum egrediebatur; adeo vel etiam horarum canonicarum pensum singulis horis suis persolveret. Æqui, rectique, amantissimus fuit, moresque inculpatos servare stansit, quos eximiâ charitate exornavit. His sibi venerationem comparavit, pièque decessit in Collegio Panormitano 25. Septembris an. 1624. posteritati relicto egregio virtutum exemplo. Virum hunc laudant Francisus Baronius loc. cit. Bibliotheca Soc. Jesu pag. 525. Rocchus Pirrus nos. *Eccl. Agrig. pag. 358.* Francisus Bardus in *epistol. ad lectorem libri de conscientia*, Philippus Labbeus in *Chronol. Pinacotheca Scrip. Soc. Jesu anno 1624. pag. 349.* Joan. Bap. Ricciolius in *Chron. Reform. tom. 4. ind. 2. pag. 250.* In lucem emisit *Commentaria, ac disquisitiones in Tertiam D. Thomæ Partem. Tomum Primum, quo sacra Incarnati Verbi mysteria pertractat.* Lugduni per Horatium Cardon 1619. in fol.

Tomum Secundum. De Christo Domino per se, hoc est de ejus Unitate, Officio, &c. Lugduni 1620. in fol. In Bibliotheca Collegii Societatis Jesu Panormi hæc alia servantur mss. nempe

De Justificatione. De Penitentia tom. 2. De Baptismo. De Eucharistia. Commentaria in Primam Secundam. De Natura, & Gratia. De Sacramentis.

JOSEPHUS RICCARDUS Alcarensis Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, Sacræ Theologiæ Magister doctissimus, in Romano S. Bonaventuræ Collegio egregiam doctrinam sibi comparavit, quâ latissimè effulsit. Concionator celeberrimus sacre eloquentiæ latices in præcipuis Siciliæ, & Italiæ Civitatibus summo cum plausu effudit. Apud suos magno honore persequutus vixit; ac tandem obiit in Civitate Manfredoniæ anno 1652. De eo meminere Joannes Franchinus in *Bibliofo. Scrip. Ord. Minor. Conven. num. 205. pag. 341.* & Philippus Cagliola in *manifest. Provin. Sicil. Ord. Minor. Convent. explor. 2. manifest. 5. pag. 36.* Edidit

Orationem in festivo gaudio pro Invisissimæ Joannis Biblioth. Siculæ Tom. I.

Casmiri nativi Sveciæ Regis in Polonia Regem electione dignissima, in Templo Servor. B. Mariæ semper Virginis coram omnibus Christianorum Principibus ad Serenissimam Venetorum Rempublicam legatis Venetiis habitam 10. Februarii 1648. Venetiis typis Francisci Milochi 1648. in 4.

JOSEPHUS RICCIUS ex oppido Clusæ, Juris utriusque Doctor, doctrinâ præclarè refertus, & Poeta insignis, in Reaccensorum Panormitano lyceo Academicus eruditissimus ascriptus, ab eruditissimis viris haud exiguum promeruit laudem. Claruit anno 1660. Edidit libros

De Publicis Judiciis in Genere. Panormi apud Didacum Buam 1656. in fol.

De Publicis Judiciis in Specie. Ibid. apud eundem 1664. in fol. Italicè

Le fortunate disaventure Tragicomedia. Ibidem; apud Buam, & Portamnovam 1647. in 12.

La Rosa Tragedia. Ibid.

Il funerale di Giesu Tragedia. Ibid.

Epitalamii. Ibid.

La Luce Imbrunita Dramma musicale. Panormi apud Nicolaum Buam 1657. in 8.

La Vita Tragedia Sacra. Panormi apud eundem 1655. in 8.

Il Purgatorio Idillio Sacro. Ibidem apud eundem 1657. in 8.

La Fede coronata nel Martirio de' Santi Ottavio, e Compagni. Idillio Sacro. Venetiis apud Nicolaum Pezzanam 1659. in 8.

Idillii Sacri, e Morali. Ibidem apud eundem 1659. in 8.

Il Prencipe Casmiro. Dramma per musica. Ibidem apud eundem 1659. in 8.

L'Immensità Pigmea per la nascita di Christo N.S. Dramma. Panormi apud Buam & Camagnam 1668. in 8.

JOSEPHUS RICCIUS ex oppido Buccheri: edidit

Opera Tragica del Glorioso S. Vito Martire. Panormi apud Josephum Barberam 1690. in 12.

JOSEPHUS RIDULPHUS Leontinus, vir humanioribus literis apprime excultus, qui & Musas tum Latinas, tum Etruscas adamavit. In patria concives suos diu erudit, è ejus schola viri prodire docti: ideoque nominis, ac literarum famam posteritati reliquit. Hunc citat Petrus Carrera in *Memor. Catanae vol. 1. in epist. nuncupatoria:* at quæ ediderit numquam vidi.

JOSEPHUS ROMANUS Bibonensis Philosophiæ, ac Medicinæ Doctor insignis: magno agrotantium beneficio medicinam fecit. Ecclesiam Immaculatæ Conceptionis à fundamentis excitavit in oppido Bibonæ. Poeta etiam uberrimæ venæ fuit, ac carmina Latina, Italica, Sicula cum laude panxit. Obiit Bibonæ anno æt. 68. circa annum 1679. Josephi Galeani laudes promeruit in *Musis Siculis par. 4. pag. 206.* ubi & ipsius extant vernaculâ linguâ

Canzoni Sacre Siciliane. Panormi apud Josephum Bisagnium 1653. in 12. Edidit etiam

Brieve Compendio dell' ammirabile Vita della Serva di Dio Suor Maria Roccaforte Vergine Bivonese.

nese dell' Ordine di S. Benedetto. Ibidem apud Petrum de Isola 1678. in 8.

JOSEPHUS ROTELLA v. Seraphinus Rotella.

JOSEPHUS SAIDI Platiensis Doctor Medicus, & Historicus Doctissimus, cujus neminem Rocchus Pirrus not. *Eccl. Catan. pag. 105.* & Io: Paulus Chiarandanus in *hist. Platiensil. 4. cap. 3. pag. 264.* Scripsit.

De Antiqua Platiæ, & de Translatione B. Virginis Platiensis. Hæc m. ss. anno 1595. servabat Antonius Pizzutus Medicus Platiensis, ex Pirro cit.

JOSEPHUS SALA Panormitanus, ætate florente vividam ingenii indolem Poësi devoverat, & ad singulare hujus amœnissimi studii fastigium profectio pervenisset, ni mortis acerbæ casus è vivis eripuisset, dum annum ætatis vigesimum vix excesserat. Obiit circa annum 1646. Ipsū laudat Josephus Galeanus in *Mysis Siculis to. 1. p. 2. p. 480.* ubi ipsius habes vernaculā linguā

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Josephum Bisagninum 1662. in 12.

JOSEPHUS SANCETTA Panormitanus, ex Rogerio Vigintimillio in *confutatione Genealogiæ Comitum Hieracis pag. 101.* fuit puer aulicus Petri Cardonii, qui anno 1517. claruit, ex Thoma Fazello de *reb. Siculis dec. 2. lib. 10. pag. 600.* Librum scripsit Italicè, cui titulus:

Insegne de' Signori di Sicilia. Hunc m. s. citat Augustinus Inveges in *epistola ad lectorem Panormi Nobilis p. 10.* & alibi sæpius, & apud ipsum tunc assertum fatetur. Citatur etiam à Petro Carrera *tom. 2. hist. Catan. pag. 372.* Petro Aufaiono in *sua famil. pag. 105.* & Petro Cannizzaro de *Relig. Panor. m. s. sæpius.*

JOSEPHUS SCALA Netinus, natus 23. Augusti 1536. cui natiſſimo ingenio à natura donatus, cum suavis operam dedisset, ad Doctissimi Philoſophi, Medici, ac Mathematici gradum ascendit: ac proprio ingenio duce, ac Doctore, nonnullis aliis scientiis se ipsum instruxit. Ideoq: in præcipuis Italiæ Civitatibus patefacto ingenii sui acumine, literariis disputationibus sui admirationem excitavit. Græcis, latinisq: literis apprime ornatus claruit: & cum anno 1556. in Patavina Academia Doctoris lauream accepisset, eodem anno 7. Julii acerbissimo funere sublatuſ est, annuſ agens 25. prout multò ante sibi prædixerat. De eo vide Vincentium Littaram de *Rebus Netinis pag. 185.* & Rocchum Pirrum not *Eccl. Syracus. pag. 227.* Scripsit

In Dialecticæ facultate.

De Arte medendi.

JOSEPHUS SCALA Netinus præcedentis filius posthumus, Medicus & ipse, Philoſophus, & Mathematicus insignis. Geometriam, Astronomiam, ac Arithmeticam, sine Magistro præeunte didicit, ac doctrinā insigniter cumulatus patrem superavit. In certissimis rerum prædictionibus eidem longè prævit: etsi linguæ ornatuſ, ac rerum naturalium cognitione patre inferior. Scientias, quarum discipulus non fuit, doctissime docuit Syracusis, Catanæ, & in Gallia Togata: ubi

suasus, & expensis D. Michaelis Spataſora Roccellæ Marchionis se tranſtuleraſ, ut medicæ facultati operam navaret. Ad publicum Patavii lyceum accerſitus, ut ibi mathematicas disciplinas doceret, ac Academiam doctrinæ splendoribus illustraret, ire noluit, nam supremum vitæ diem jam sibi imminentem sentiebat, ut multis ante annis prædixerat. Demum annuſ agens 29. Sabionethæ, ubi illius oppidi Dux secum adduxerat, fato ceſſit anno 1585. De eo cit. Littara *pag. 186.* Pirrus cit. *pag. 228.* & Io: Bap. Ricciolius in *Almageſto, in chronico Astronom. par. 2. pag. 39.* & in *chronol. Reform. tom. 4. ind. 2. pag. 250.* Hujus extant

Ephemerides ad annos duodecim incipientes ab anno Domini 1589. una cum introductionibus Ephemeridum excell. D. Joſephi Moleti Mathematici. Veneritiis apud Juntas 1589. in 4.

Joannes Mollerus de *Scriptoribus Homonymis cap. 7. n. 116. pag. 719.* rectè advertit Henricum Wittenium dec. 1. *memor. philoſoph. renov. pag. 43.* & 44. & T. I. D. B. ad an. 1609. perperam hoc opus Joſepho Scaligero attribuisse. Edidit etiam

In Magnum Apologiam.

Alia etiam aggrediſ fuerat, quæ non absolvit.

JOSEPHUS SCAMMACCA nobilis Leontinus Soc. Iesu, vir sanctitate vitæ celeberrimus: natus 2. Nov. anno 1550. ad Societatem accessit anno 1567. In ea ita ad virtutum studium animuſ appulſ, ut breviter ad perfectionis fastigium ascenderit. Virginali candorem intemeratum servavit, nec unquam in se minus honestuſ corporis motuſ sensit: (immò quod admirabilius) visâ humanâ pulchritudine, ardentius in Dei amorem efferebatur. Ab exacta observantiæ regularis via numquam deflexit, nec unquam aliquod nisi Superioruſ nutuſ perpetravit. Primam innocentie stolam in baptismate acceptam usque ad supremam vitæ suæ metam servavit; ac ita à culpis, etsi levioribus, animam servavit immuſ, ut sæpiſſimè confessorii quid absolverent non invenerint. Omnia ejus verba, omneque animi studiuſ in Dei amorem in se amplificanduſ tendebant, cujus ardore miruſ in moduſ æſtuabat. Vitæ sanctimoniam præclariorem cumulatâ doctrinâ effecit, quâ in proximorum salutem defudavit: concionibus enim addictuſ per annos 45. apostolico spiritu munituſ, Ecclesiastem egit: ex his 40. quadragesimale curriculum cōfecit in præcipuis Sicilia, & Italiæ Civitatibus, quibus ardentissimuſ suuſ Divini honoris zeluſ patefecit, & celeberrimuſ animarum fructuſ collegit. In vicia vehementer declamabat; in ea præsertim, quæ ad Reipublicæ perniciem tendunt: nec ab ipsa concionis vi Joſephuſ avertebat vel terrenæ potentie metuſ, vel humanæ prudentie ratio; ad ea enim redarguenda, supernâ Dei virtute se extimulatuſ sentiebat. Et profectio haud ambigenduſ, quin Deus ad ipsius conciones assisteret: nam concionando non semel Columbam ejus vertici insidere demirati sunt nonnulli: è Templi tholo lucis radius proſiliere visus ad ejus faciem illustrandam

dam. Egregiæ doctrinæ, christianam simplicitatem mirabiliter copulavit. In Deiparam Virginem ardentissimo ferebatur amore: hinc nunquā vel dulcius, vel uberius quā de Maria laudibus concionabatur. Ipsius Deiparæ salutarem opem contra Dæmonum insidias pluries expertus est. Præcipuo quodam amoris sensu D. Augustinum relegebat, quem Doctorem Maximum vocabat: ut etiam D. Agatham, & D. Rosaliam Panormitanas Virgines; ac de earum rebus gestis non sine tenerrimo cordis sensu loquebatur. Inter alia admiratione digna hoc præterire nefas; quod cum adire cuperet Peregrini Montis Speluncam juxta Panormum, ubi D. Rosalia angelicam duxit vitam, nec equitare posset, nec pedestri itinere illuc ascendere valeret, bajulos advocavit, ut illuc deferrent: & cum eosdem exterritos tum ex prærupto, ac longo itinere, tum ex corporis mole, ut alacriter onus subirent suavisset, opus aggressi sunt; & admirandā prorsus facilitate, magnam corporis vastitatem per montis saltus ad plura milliaria portatili sella detulere, ac iterum Panormum devexere, non aliud onus experti, nisi solius vacuæ sellæ. Ingravescente ætate ardentius ad Dei complexum æstare cœpit. Hinc nullo morbi vestigio affectus, Provincie Moderatorem adit, ac ut lecto decumberet veniam petiit: venisse tempus, ait, cum decedere vellet; ac ne præter consueta Societatis medicamina alia adhiberent rogavit: sibi in morte præitutum P. Jacobum Dominicum Domus Præpositum, mox se secuturum constanter affirmavit. Decubuit igitur nullo mortis signo tentatus: & inerat illi solummodo moriendi voluntas, ac extremi gaudii solatium. Excursis 20. diebus febriculâ correptus est, quam exultans excepit; aiebat enim illam secundum ventum esse, quo ad portum felicissimè adveheretur; hætenus remis adnavigasse, ex tunc remis, velisque navigaturum. Interim ne otio torperet doctissimas homilias in Evangelium *Missus est*, dictabat. Demum postridie Epiphaniæ Dominicæ, magnā perfusus lætitiâ medicum rogavit, ut se sacro Viatico solari disponeret: quod cum obtinisset, Ecclesiæ Præfecto ait; hodie sacro Eucharistiæ pabulo reficies, cras extrema unctione munies, inde discedemus. Susceptâ devotissimè SS. Eucharistiâ, cum omnes animarum negotia ipsi commendarent, omnia excipiebat, ac tanquam jam gloriæ candidatus, commissa negotia cum Deo peragenda, se facturum promittebat. Mortis contemptor, interim aliqua D. Augustini soliloquia ut sibi legerentur voluit: edito salutationis Angelicæ signo cum postremo sacramento inungere vellent, mane, ait, mane: at dicentibus periculum adesse: obediamus ergo, addidit, citius me expediam. Inde institutis cum Deo colloquiis, inter amoris Divini incendia elanguescens, sæpius repetebat: fulcite me floribus, stipate me malis: & decursis tribus post mediam noctem horis, placidissimè animam efflavit Panormi in Domo Professorum 8. Januarii anno 1627. ætatis 77. Statim ut ejus mors innotuit, ob sanctimoniz famam factus

est ad cadaver ingens hominum cujusque Ordinis concursus, ac certatim omnes ipsius vestes ad venerationem dilaniarunt. Fumus septimo die publico Senatus Panormitani sumptu, repetitum: panegyrica oratione è suggestu laudatus est, eâ Nobilium, Regularium, ac populi frequentia, ut templum etsi laxissimum omnes capere haud valeret. Corpus seorsum sepultum; ac Deus innumbris signis supra naturæ vires patris, viri sanctimoniam illustravit, ex quibus magnum volumen conflatum. Tanti viri scripsere Bibliotheca Soc. Jesu pag. 525. Rocchus Pirrus in not. Eccl. Syrac. pag. 240. Paruta in Triumpho D. Rosalie pag. 65. Hippolytus Marraccius in Bibliotheca Mariana par. 1. pag. 825. Carolus Antonius Conversanus in Ætherea Leontinorum Gloria pag. 25. 26. & 195. Franciscus Maria Magius in Societate Jesu Mariana pag. 154. ubi perperam Panormitanum dicit, Joannes Nadasi in anno dierum memorabilium 8. Jan. pag. 15. Aloysius Juglares in elogiis, Laurentius Finicchiarius in Vita Remigii Scammacca lib. 2. cap. 11. d. pag. 291. P. Eusebius Nierembergh de Viris illustr. Soc. Jesu, Phil. Labbæus in Cronolog. Pinacoth. Scrip. Soc. Jesu pag. 357. Joau. Rhod. var. virtut. histor. lib. 1. cap. 1. pag. 19. cap. 3. pag. 55. lib. 2. cap. 3. pag. 222. lib. 7. cap. 1. pag. 730. Felix Giralduus in Diar. 8. Jan. pag. 36. Vicent. Nobilis in Thesouro abscondito de Virg. Drepanit. cap. 24. pag. 801. Franc. Marchesius in diar. M.V. 8. Jan. pag. 30. Joan. Bap. Ricciolius in Chronol. Reform. tom. 4. ind. 2. pag. 250. aliq; Scripsit

Centum propè volumina de rebus divinis vincula, solutaque oratione: inter hæc

Homilias in Cantica Canticorum.

Homilias super Missus est.

Italicè

Prediche diversi Tomi.

Hæc in Bibliotheca Domus Professorum Soc. Jesu Panormi in plura volumina digesta, & propria Auctoris manu exarata (exceptis Homiliis super Missus est amanuensi dictatis) vidi m. ss.

Addit Bibliotheca Soc. Jesu edidisse

Demonstrationem, quod B. Agatha sit patria Catanensis, quam exhibet Petrus Carrera in volum. 2. hist. Catan. lib. 1. pag. 176. sed nonnulli aliorum opus putant, Josepho adscriptum, ut operi pondus adderent.

JOSEPHUS SCIMECA Panormitanus, Poeta ornatissimus, inter præstantiores qui vernaculâ linguâ carmina cecinere meritò ascribendus: & ludricâ præsertim poesi summè laudatus, litterarum amorem sibi devinxit. In Musas à teneris unguiculis, ex quadam insita naturæ vi, ferebatur, quas semper coluit, etsi à nonnullis adversæ fortunæ injuriis agitato. In nummularia Panormi Tabula unus ex his fuit, qui computa curant. Lepido, ac Philosophico more vixit: ac mox illi fuit post colloquutionem cum amicis, aliisque, sine ulla urbana salutatione discedere: unde in proverbium abiit: *Scimecha licentiâ discedere*, quod adagium usque modo viget. Obiit Panormi anno 1646. Ipsū laudat Josephus Galeanus in Musis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 484. ibiq; hujus extant

Ecc 2

Can-

Canzoni Siciliane. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & iterum apud Josephum Bisagnium 1662. in 12.

Canzoni Siciliane Burlesche. In Musis Siculis parte tertia. Panormi apud Bisagnium 1653. in 12. Scripsit etiam eadem linguâ

Le Bellezze d' Aurillo Idillio.

La Germolinda Idillio.

Servantur m. ss. à Vincentio Auria Jurisconsulto Panormitano.

JOSEPHUS SCOMA ex oppido Calatabillo-tar, Juris utriusque Doctor eximius. Jurisprudentiæ operam dedit, ac cumulatissimâ doctrinâ, & eruditione instructus, causarum patrocini-um suscepit; inter primarios Siciliæ Advocatos merito cooptatus. Doctrinâ comite ad hono-rum gradus viam sibi aperuit: fuit etenim pluries Panormitani Prætorii Index: pluries etiam Magnæ Reg. Curie, & Tribunalis Cœcistorii Sacræ Reg. Conscientiæ Index, Regiusq; Cœsiliarius: inde Fiscus Patronus in supremis Regii Patrimonii, & Magnæ Regiæ Curie Subsellis: postmodum Regii Patrimonii Rationum Magister, & tandem ad supremum Jurisconsultorum fastigium in Sicilia evectus est, Præsidis dignitate Magnæ Regiæ Curie insignitus. Ejus ingenium præstantissimum, egregia doctrina, morumq; integritas, in obitis muneribus demirata sunt: ideoque à Siciliæ Moderatoribus magnâ æstimatione prosequutus, qui & ipsius dexteritati magni momenti negotia pertractanda credidere. Inter hæc enumeranda seditio popularis in Narensi Civitate excitata, ibi enim Vicarii Generalis munere ablegatus à Prorege Duce Uzedæ cum omnimoda potestate, breviter eximiâ prudentiâ popularem commotionem sedavit, & optatæ tranquillitati civitatem restituit. Ideoque tum Proregis, tum Caroli II. Regis laudes promeruit egregias. Amœnioribus literis etiam ornatus effulsit: Musas præsertim coluit: & eruditione conspicuus apud literatos inclaruit. Demum comparatâ sibi omnium veneratione, Panormi decessit 18. Aprilis anno 1696. & in Ecclesia S. Antonini Fratrum Strictioris Observantiæ S. Francisci sepulture mandatus est. Ipsum laudat Franciscus Strada in libro *Quietationum* pag. 19. Franciscus Magretti in *observat. ad Pragmat. Ducis Sermoneta* §. 2. obser. 31. pag. 111. Bernardinus Agliata in *allegatione in causa præcedentiæ ipsi nuncupata.*, Andreas Perruccius in *Ideis Musarum* pag. 137. & Vincentius Auria in *hist. Chronologica Proregum Sicilia* pag. 299. ubi ex typographi errore anno 1695. obiisse dicitur. Multa Scripsit in Jure, ac tantum hæc edidit

Allegationes ad intellectum statuti de insinuandis subjugationibus. Panormi apud Augustinum Bofsum 1663. in fol.

Patrocinium Regii Patronatus Ecclesiæ S. Mariæ Magdalene de Kalga. Ibidem apud Didacum Buam 1664. in fol.

Patrocinium Regiæ Jurisdictionis in causa Immunitatis Ecclesiæ. Ibidem typis Iacobi Epiri 1688. in fol.

Allegationes in causa criminali conclusa contra Joseph de Leo artis Medicina Doctorem de Veneni fabricatione inquisitum, illusq; usu, & pravo exercitio. Ibidem apud eundem 1689. in fol.

Allegationes pro Ven. Conventu S. Mariæ Montis Carmeli Civitatis Suteræ contra Sororem Annam Mariam de Jovenio. extant apud D. Franciscum Magretti in *Observationibus ad Constit. D. Francisci Cactani Ducis Sermoneta* §. 2. obser. 31. pag. 111. Hispanâ linguâ

Patrocinio de la Jurisdiction Regia, y de los derechos tocantes al Rey Nuestro Señor en las Yglesias Cathedrales, y otras de su Real Patronazgo en este Reyno de Sicilia. Panormi apud hæredes Petri de Isola 1686. in fol.

Ayunta a la Chronologia de los Virreyes de Sicilia de D. Antonino de Amico dall' año 1642. assia l' año 1687. Ibidem apud Iacobum Epirum 1687. in 4.

Italicè suppresso nomine

La Vittoria della Nobilissima Vergine Rosalia nella partita dalla Corte al Monte Quisquina Oratorio. Panormi apud Barberam, Romulum, & Orlandum 1680. in 8. & ibidem apud Epirum 1687. in 8.

Trionfo della Fede nella Vittoria navale dialogo à 5. voci per la Confectione purissima della Vergine. Ibidem apud Barberam, Romulum, & Orlandum 1680. in 8. & apud Epirum 1682. in 8.

JOSEPHUS SEMINARA. v. Josephus Collesanensis.

JOSEPHUS SEVERINUS Messanensis, Musis gratissimus vernaculâ linguâ carmina scripsit cum laude, ut testatur Academicus Aldeanus, sive Nicolaus Villanus in *discursu de Poeti Ludicis* pag. 74. qui ipsum cum aliis Siculis Poetis adducit: at quæ scripsit nec ipse aperuit, nec ego vidi.

JOSEPHUS SPATAFORA nobilis Messanensis ex Clericis Regularibus Minoribus. Natus anno 1605. ac Ordinem amplexus, in ea doctrinâ, prudentiâ, ac virtutibus, claruit. Concionator disertissimus eximia cum laude conciones habuit in præcipuis Italiæ, & Siciliæ Civitatibus. Præpositi munus Panormi, Messanæ, & Bononiæ exercuit. Magnam promeruit æstimationem tum Bononiæ apud S. R. E. Cardinales ibi legatos, & Catanæ apud Marcum Antonium Cussum Episcopum Catanensem, in utraque enim Urbe inter Examinatores Synodales cooptatus est. Tandem Catanæ decessit anno 1664. Hujus laudes habes apud Hippolytum Marraccium in *Biblioth. Mariana* par. 1. pag. 826. & Placidum Reinam in *not. Messanæ* par. 2. pag. 524. Edidit Italicè

Predica della Lettera di Maria Vergine scritta a' Messinesi. Messanæ apud hæredes Petri Brea 1643. in 4.

JOSEPHUS SPINA Eunnensis Poeta. Claruit anno 1590. quo edidit

Variorum Epigrammatum librum. Messanæ apud Faustum Bufalinum 1590. in 8.

JOSEPHUS SPUCCES Panormitanus, Societatis Jesu, natus anno 1599. Deo se in Societate dica-

dicavit anno 1615. Præstantissimo ingenio instructus, eimensis studiorum spatiis, in omnium scientiarum genere ornatissimus apparuit: ideoque doctrinâ inclytus, maximâ laude humaniores literas, Mathematicas disciplinas, & Ethicam docuit. Philosophiam verò sexennio, Theologiam septennio in Collegio Panormitano tradidit. Ob ingenium vividum, acutissimumque quod docendo semper patefecit, celeberrimum nomen adeptus, tum in scholastico pulvere, tum in Morali Theologia mirificè effulsit. His uberrimum eruditionis ornamentum addidit, ex sacro profanoque thesauro exhaustum; græcæque literas insigniter coluit. In rebus agendis egregias animi dotes non rarò detexit, & magni ponderis negotia ipsi credita singulari prudentiâ absolvere consuevit. Hinc Panormi passim in gravioribus rebus ipsum consulebant Præfules, Magistratum Moderatores, Regni que Proceres. A Panormitano Senatu ad difficillima superanda pluries in Romana, ac Hispana aula felicissimo exitu abhibitus est. Eloquentiâ etiam valuit: ideoque conciones disertissimas, eruditione refertas habuit. In Hispaniam delatus, ibi magno cum plausu per annos plures Moralem Theologiam in Collegio Matricense docuit, ubi studiorum Præfectum egisse tradunt. Ibi demirata ejus doctrinæ excellentia clarissimam nominis sui famam excitavit: & apud Supremæ Inquisitionis Judices fuit Consultor, & Censor. Philippo IV. Catholico Regi gratissimus vixit: qui in suum Concionatorem delegit, magnâque æstimatione apud ipsum floruit, ut etiam apud Hispaniæ Magnates, qui sæpius ejus consilia expetebant. Inter hos non ultimus recensendus D. Aloysius Moncada Panormitanus, Dux Montis Alti, qui moderatis magnâ prudentiæ laude Siciliæ, Sardinæ, & Valentiniæ Regnis, tandem inter Purpuratos Ecclesiæ Patres relatus est; hic enim in Hispania degens, nil nisi ex Josephi consilio peragere consuevit. Tandem ubique clarus, multisque virtutibus apprime excultus, Matriti denatus est 4. Januarii 1668. Emeritis laudibus Josephum exornarunt *Biblioth. Soc. Jesu pag. 527.* Hippolytus Marraccius in *Biblioth. Mariana par. 1. pag. 826.* Ant. Cottonius in *controv. celebribus lib. 1. contr. 5. cap. 3. n. 42. pag. 49.* Vincent. Auria in *Chronol. Proregum Siciliae pag. 107.* Augustinus Inveges in *Panormo Sacra pag. 11.* & in *Carthagine Sicula lib. 1. cap. 5. pag. 31.* Card. Sfortia Pallavicinus in *epist. 49. & 328.* Joan. Bapt. Ricciolius in *Chronolog. Refor. tom. 4. ind. 2. pag. 250.* Honuphrius Fortinus de *natura, & salubritate aeris Panormitani sect. 7. pag. 50.* & Antonius Ignatius Mancusus in *Vita S. Rosaliæ par. 1. num. 23. pag. 81. & 82.* Typis demandavit hæc, quorum aliqua suppressio nomine, nempe Italicè

- *Discorso del modo di cõponer la Tragedia.* In Tomo 2. Tragediarum P. Hortesii Scammacca. Panormi apud Jo: Bap. Maringum 1633. in 12.

- *Oratione funerale detta nella Real Cappella di San Pietro di Palermo per l'esequie dell'Eccell. Sig. Marchese di Tariffa.* Panormi apud Decium Cyrillum 1633. in 4.

Mercurio Panormeo, o vero l'Ammirante in Palermo ricevuto quando egli ne' 16. di Giugno del 1641. prese primieramente il governo del Regno di Sicilia. Ibid. apud eundem 1641. in fol.

Predica del SS. Rosario di Maria Vergine. Ibid. apud Alphonsum de Isola 1644. in 4.

Panegirico in honore, & esaltatione dell'Immacolata Concettione della Gran Madre di Dio Maria. Ibid. apud Dominicum Anselmum 1654. in 4. & Hispanâ linguâ donatus à Christophoro Brignone cum eodem editus est eodem anno.

Vita di S. Rosalia V. Palermitana. extat in Santuario Panormitano edito Panormi apud Petrus de Isola 1666. in 12.

Vita di S. Oliva V. e M. Palermitana. Ibid. apud Nicolaum Buam 1659. & 1670. in 12. & in eodem Santuario.

Vita de' SS. Martiri Palermitani, S. Mamiliano Arcivescovo di Palermo, S. Ninfæ V. S. Proculo, S. Eustorio, & S. Golbodeo. Ibidem apud Nicolaum Buam 1658. in 12. & in Santuario prædicto. His Sanctorum Vitis eruditissimas addiderat annotationes; eas verò m. ss. citat Augustinus Inveges in *Panormo Sacra*, at ineditas in Hispania reliquit.

Memoriale della Città di Palermo, e Deputatione del Regno alla Maestà Cattolica del Re Filippo IV. intorno alla Residenza della Corte di Sicilia. in fol. & in 4. sine anni, & loci nota.

Relation più distinta della Conversione alla Fede del già Mamet Celebi, hoggi D. Filippo Primogenito d'Amat Dai Re di Tunisi, aggiuntovi il Battesimo nella Chiesa del Gesù di Palermo à 6. di Maggio 1646. Panormi apud Nicolaum Buam, & Michaellem Portamnovam 1646. in 4. Hispanâ linguâ

Resunta de la Vida, Invencion, y Milagros de S. Rosalia Virgen Palermitana. Matriti apud Julianum Paredes 1652. in fol.

Crisol de Verdades para las Razones, que la Deputacion del fidelissimo Reyno de Sicilia, y la Ciudad de Palermo presentan à Su Magestad contra la confirmacion del contrato de Residencia che pretende la de Mecina. Matriti in fol. sine anno.

Marraccius circ. scripsisse testatur

Pro Conceptione Immaculata Deiparæ Virginis Tractatum, quem non edidit. Italicè etiam

Historia della Compagnia di Gesù in Sicilia. & alia erudito illius calamo digna ex *Biblioth. Soc. Jesu*, in Hispania vel deperdita, vel delitescencia.

In Bibliotheca Collegii Panormitani Soc. Jesu servatur m. s.

Tractatus de Sacramentis.

JOSEPHUS SQUILLACIUS Catanensis vir politionibus literis egregiè excultus, Poesi insignis, inter Claros Catanæ Academicos relatus refulsit. Notarii munere functus est in Episcopali Catanensi Curia cum Card. Camillus Astallus, & Michael Angelus Bonadies Catanensem Ecclesiam moderabantur. Eo tempore quo fervebat bellum in Sicilia inter Hispanos, & Gallos ob Messanensium defectionem, fuit etiam Magister Nota-

Notarius Gubernatorum Catanæ: ibique decessit 13. Maii 1678. anno ætatis suæ 60. Ipsum laudat Josephus Muncibria in *Musa excitata* par. 2. pag. 162. Edidit Italicè

La S. Agata Tragedia sacra. Catanæ apud Vincentium Petronium 1663. in 8.

Le fortunate disventure Comedia. Ibidem apud eundem 1663. in 12. & Panormi apud Thomam de Aiccardo 1704. in 12.

Gli strani avvenimenti Comedia. Ibid. apud Bonaventuram la Rocca 1666. in 12.

La Sabina, o vero la pudicitia costante. Ibid. apud eundem 1669. in 8.

Ex supra relatis opellis edidisse etiam comperi hæc alia, quæ adhuc non vidi: nempe

L'Adrano.

L'Enerlinda.

La Giinditta Trionfante.

Li scherzi di Fortuna, e d'Amore.

L'Adriano.

L'Aslutie.

Gl'Inganni.

JOSEPHUS TAMAGNA. v. Josephus à Matre Dei.

JOSEPHUS THOMAS RIOTTA Drepanitanus Ord. Prædicatorum, natus 27. Martii 1667. regulare institutū amplexus est 19. Martii 1683. ac solemniter emisit vota 19. Martii 1684. Exactis cum ingenii laude studiorum spatiis, ac doctrinâ insigniter excultus, ad Lectoris gradum evehctus fuit: ideoque cum præstantissimi ingenii commendatione, ac plausu triennio Philosophiam, quatriennio scholasticam Theologiam docuit. Ecclesiastes egregius, conciones eloquentiâ, & eruditione præclaras habuit, quibus clarissimum sibi nomen comparavit. Admirandâ memoriâ excelluit: uberi eruditionis copiâ, politioribus literis, ac Medicinæ cognitione effulsit: ac sibi venerationem conciliavit. Dum studiis indefesso labore incumberebat, ac multa in orbe literato promittere videbatur, Panormi decessit anno ætatis suæ 40. in Cœnobio S. Citæ anno 1707. mense Januarii. Edidit Italicè

La morte avvivata Oratione funebre recitata nel Convento di S. Zita in Palermo nelle pompe funebri di 52. Religiosi Domenicani oppressi dalle rovine d'un Terremoto successo in Sicilia à gli 11. di Gennaro del presente anno 1693. Panormi apud Petrum Coppolam 1693. in 4.

Il Sole Rinascente Oratione funebre recitata nel Convento de' Padri Agostiniani alli 14. Marzo 1694. nelle pompe funebri celebrate in ossequio del M. R. P. Melchior Minutilla su Provinciale de' Padri Agostiniani, & Esaminatore Sinodale. Ibid. apud Barberam 1694. in 4.

Nella Morte il fomite della Vita Oratione funebre. Ibid. apud Thomam Aiccardum 1697. in 4.

La Fenice del nuovo secolo avvivata sul feretro di Carlo II. Monarca degnissimo delle Spagne. Neapoli apud Dominicum Parrinum 1702.

Quaresimale. Drepani typis Bartholomæi Franchi 1704. in 4.

Prælo paraverat

Il Crociere del nuovo Mondo per l'acquisto dell'Perfettione. in fol.

Teatro di Meraviglie esposto all'occhio dell'universo. Panegirici. in 8.

Teatro Apologetico su le massime della Verità in 4.

JOSEPHUS TRISTAINUS ex oppido Melillis, Poeta insignis, amœniore literas coluit, & inter Reaccēfos Panormitanæ Academiæ recensitus inclaruit. In patria ingenio, eruditione, aliisque animi dotibus apprime ornatus vivit. Laudatur à Jo: Baptista de Judice in *carmin.* pag. 342. Italicè scripsit

L'Esimere di Parnasso Poesie. Panormi apud Buam, & Camagnam 1669. in 8.

L'Adrasio Tragedia. Ibidem apud eundem 1669. in 8.

L'Amor Vendicato con l'infamia opera Scenica. Catanæ apud Bisagnium 1674. in 12.

Prælo paravit

Vienna liberata Poema Eroico.

Il S. Sebastiano Tragedia Sacra.

Il Riscatto del genere humano per la morte di Christo Tragedia Sacra.

Le vicende del fato Dramma Musicale.

Poesie Liriche.

Hæc omnia carmine ætusco: prosâ verò scripsit *Idea dell'Amicitia, o vero gl'Amici vincitori di loro stessi Opera Scenica.*

L'Avventurate frodi della Fortuna Opera Scenica.

Il Dispaccio della Penna inquieta, lettere di Capriccio.

JOSEPHUS VADASUSUS Mazariensis Ordinis Carmelitarum, Sacræ Theologiæ Magister, natus anno 1637. adolescens Carmeliticæ familiæ institutū amplexus est. Literarum studiis magnâ animi contentione operam dedit, & cumulatissimâ doctrinâ locupletatus, in omni propè scientiarum genere enituit. Sacrâ eloquentiâ claruit, & inter Academicos à vividis ingenii monumentis laudatus eminuit. Conciones in præcipuis Siciliæ Civitatibus non sine plausu habuit: at dum Regentis munere Drepani Sacram Theologiam tradebat in Cœnobio SS. Annuntiata, ibidem obiit 13. Octobris anno 1683. Edidit Italicè

La Rosalia Vergine Palermitana Panegirico. Panormi apud Petrum de Isola 1669. in 4.

Alia in lucem emisisse tradunt, quæ non vidi.

JOSEPHUS VASSALLUS Siculus Sacræ Theologiæ, & utriusq; Juris Doctor, edidit Italicè

Geneologia della Casa, e Famiglia de' Miccichè. Panormi apud Decium Cyrillum 1639. in 4.

JOSEPHUS VILLARDITA Nicotiensis, in arte gladiatoria magister peritissimus, decessit Panormi 10. Februarii anno 1675. & in Sodalitio S. Alberti sepultus est. Edidit Italicè

La Scherma Illustrata ridotta in compendio. Panormi apud Buam, & Camagnam 1670. in 8.

JOSEPHUS VINCENTIUS MARASCIA Panormitanus, Patre Vincentio Marascia Jurisconsulto, egregio causarum Patrono exortus, florent adhuc ætate Jurisprudentiæ operam dedit: & cum

cum ea in facultate insigniter profecisset, Doctoris lauream donatus est. At ex naturæ vi ad ætate priora studia protractus, politiores literas, ac Poësim impensè coluit. Ob cultissima, vividaque ingenii monumenta, Etruscis, Latins, Siculisque numeris edita, ac uberrimam eruditionem, literarum viris gratissimus vixit. In Panormitana Reacensorum Academia ascriptus, æstimationem promeruit non vulgarem. Anagrammatum conditor singularis, planus non rarò promeruit. Romam delatus illius urbis literatos eruditionis ornamento in sui admirationem traxit. Sed cum adversæ fortunæ conditionem experiretur, Ecclesiasticæ militiæ nomen dedit; ac Sacerdotio initiatus anno 1657. virtutum studia amplexus est. Hinc aulæ sirtes declinare statuit, & inter Sacerdotes S. Hieronymi de Charitate ascriptus anno 1658. aliquandiu inter eos vixit, eamque vitæ rationem aggressus est, ut tum morum integritate, tum doctrinâ, & in concionibus habendis præstantiâ, venerationem permaximam sibi conciliaverit. Parochus Ecclesiæ Messanensis S. Matthæi electus, possessionem haud accepit. Cum patriæ desiderio (cujus amantissimus fuit) æstuarer, Ven. P. D. Carolus de Thomasio Cler. Reg. ut nepotibus suis, Julii Mariæ de Thomasio Dacis Palmarum filiis, in Siciliam remeantibus sese comitem, & Ducem adderet, enixè rogavit: ideoque Panormum appulsus, resalutatis patriis Laribus in oppidum Palmæ cum ipsis transiit, mox in patriam reversus. At vix ibi pervenit, cum ex itineris labore contracto lethali morbo, paulò post vitam absolvit non sine ingenti amicorum dolore 17. Julii anno 1669. & in Ecclesia S. Rosaliæ sepultus est. Hujusce meminere cum laude Josephus Galeanus in *Musis Siculis* par. 2. tom. 1. pag. 497. Ludovicus Jacobillus in *vitis SS. Umbriæ* tom. 3. pag. 486. Antonius Calættus in *Relatione solemnitatis D. Rosaliæ* an. 1661. pag. 15. Vincentius Auria in *histor. narratione Crucifixi Panorm.* ex tertia editione pag. 169. & 174. Auctor operis inscripti: *Galleria di Minerva* tom. 4. par. 11. pag. 225. & Monumenta Gallica Trevolciana an. 1702. tom. pag. Edidit

Relatione de' fuochi artificiatî, e feste fatte in Roma per la coronatione in Re de' Romani di Ferdinando IV. Re di Ungheria, e di Boemia Primogenito della Maestà Cesarea di Ferdinando III. Austriaco dall' Em. e Rev. Principe il Sig. Girolamo Cardinal Colonia Protettore del Sacro Romano Imperio. Romæ apud Ignatium de Lazaris 1653. in 4.

Relatione delle feste fatte in Roma per la Coronatione in Re de' Romani di Ferdinando IV. Re d'Ungheria, e di Boemia dall' Em. e Rev. Cardinal Teodoro Trivulzio. Ibidem apud eundem 1653. in 4.

Relatione dell' elezione del Sommo Pontefice Alessandro VII. Panormi apud Bisagnium 1655. in 4.

De' Due Santi Mamiliari Arcivescovi, e Cittadini di Palermo Risoluzione Historica. Ibidem apud Michaelæm Constantium 1701. in 4.

Hoc opus historicâ eruditione refertissimum, decursis 32. annis ab Auctoris morte, ne am-

plius cum ejusdem famæ jactura delitesceret, in lucem emittere curavi, cui Vitas eorundem Sanctorum addidi.

Vernaculâ linguâ scripsit

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis* par. 2. tom. 1. Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Josephum Bisagnium 1662. in 12. Demum servantur apud me ejusdem Josephi manu exarata

Anagrammata. m. ss. in 8.

JOSEPHUS VISTARCHUS Messanensis, vir politioris literaturæ ornamento conspicuus. Musas præsertim magnâ cum laude coluit; & inter Officinæ Messanensis Academicos recensitus floruit circa annum 1640. Ipsum laudibus ornant Placidus Reina in *hist. Mess.* par. 2. pag. 524. & Benedictus Salvagus in *Carmin. Officinæ* par. 4. pag. 335. Typis dedit Italicè

Il Gareggiamento delle Muse Poesia in lode dell' Illustr. & Excell. Signori D. Federico Colonna Principe di Paliano &c. & D. Margarita d' Austria, & Branciforte Prencipeffa di Butera. Messanæ apud Jo: Franciscum Bianco 1625. in 12.

Amor Poeta Epitalamio nelle nozze de' fortunatissimi sposi il Cavalier D. Pietro Campolo Barone di S. Teodoro, e Principe dignissimo dell' Accademia della Zecca in Messina, e D. Silvia la Rocca, e Lanza. Messanæ apud eundem 1627. in 12.

Il Filoro Epitalamio nelle nozze de' felicissimi Sposi D. Lorenzo Alberti, e Succano Marchese di Pintodattolo, e D. Gio: Mancuso, & Averna. Ibidem apud eundem 1627. in 12.

Venere Placata Epitalamio nelle nozze de' Signori D. Placido Ventimiglia, e D. Paula Campulo. Ibid. apud Petrum Bream 1628. in 12.

Il Polifemo Poemetto. Ibidem apud eundem 1628. in 4. & in libro: *Stravaganze liriche degli Accademici della Fucina.* Neapoli apud Sebastianum Alecci 1661. in 12. ubi etiam extant

La Fama Panegirico del Sereniss. Principe Filiberto di Savoia, &c.

Il Proteo Panegirico in lode dell' Ill. e Rever. Sign. D. Biaggio Proto Arcivescovo di Messina.

Edidit etiam

Panegirico per il Sign. Cola Maria Ciampoli. Poësia. extat in vestibulo libri: *Poesie di Girolamo Preti.* Messanæ apud Petrum Bream 1630. in 8.

Poesie. in libro: *Poesie della Fucina* par. 4. Neapoli apud Sebastianum Alecci 1660. in 12.

Argomenti della Babilonia destrutta Poema Eroico di Scipione Henrico. Romæ apud Franciscum Corbelletri 1626. in 12. & alibi.

Alia scripsisse testatur Reina cit. inter quæ de Epistola B. M. V. ad Messanenses, aliaque ut typis traderet expumicabat.

JOSEPHUS VITA Calatafiscetenſis Ordinis Prædicatorum, Panormitani Cœnobii S. Citæ filius: vir eminentissimi ingenii, doctrinâ instructissimus vixit. In Theologiæ arcanis perfundè versatus, familiarem D. Augustini, ac Angelici præceptoris sapientiam habuit, ac tritas aliorum vias prætergressus est. Ita ejus doctrinæ opinio valuit, ut Panormi viri doctissimi, ac Regularium Ord-

Ordinum præclarissimi Præceptores in difficillimis Theologiæ quæstionibus ipsum consulerent, ac tanquam veræ sapientiæ Magistrum venerantur: ipse verò ingenii sui lamina abstrusas scholarum tenebras facili negotio elucidabat. Doctrinam semper D. Thomæ auctoritate confirmare consuevit, in cujus operibus ita versatissimus fuit, ut vix patefacto volumine, ad oculi ictu locum à se citatum, non sine admiratione, fidelissimè indigiteret. At tum ob doctrinæ excellentiam, tum ob sui conceptum Panormi, ubi diu moras protraxit, passim non alio, quam Philosophi nomine vocabatur. Quæ typis mādavit in eundem persecutiones concitarunt (ut ipse prædixerat) nam Thomisticæ doctrinæ adversari opinabantur: ideoque ad Generalem Ordinis Magistrum delatis quærimoniis, Romam accersitus est. Ibi omnia ipsi objecta, splendidiorem doctrinæ suæ excellentiam effecere: patefactā etenim Romæ doctrinæ suæ profunditate, in sui admirationem præstātiora Urbis ingenia excitavit. Inter sui admiratores non ultimus recensendus Joannes Caramuel, elapsi sæculi singulare ornamentum, qui sapius ipsum adiit in proprii Cænobii septis, ut ejus doctrinæ splendorem recoleret: & à nonnullis Præsulibus, ac S. R. E. Cardinalibus magnā æstimatione prosequutus est. Doctrinam virtutibus illustravit: observantiæ regularis fuit cultor eximius: paupertatis studiosissimus: non nisi D. Augustini, & D. Thomæ opera, in quibus multus erat, apud se retinebat: Humilitate claruit; ideoque ab honoibus quibuscumque abhorruit, solo Baccalaurei titulo contentus: honores à Cathedris affluētes studiosè declinavit. Cellæ, & secessu amantiſsimus, sæculariū oculos fugiebat. Nunquam pœnitentiæ asperitates depoluit: à carniū esu semper abstinuit; & usque ad supremam vitæ lineam cilicio munitus, nunquam lecto decubuit: & integras per sæpe noctes in rerum cœlestium contemplatione impendebat, uberrimā lacrymarum copiā perfusus. Necessitate compulsus, si brevissimo somno indulgebat, id vel in Ecclesiæ loco, ubi fidelium cōfessiones excipiebantur, vel in aliqua Cellæ sede efficiebat. Deiparæ Virgini addictissimus, singulis sabbati diebus antiphonam Salve Regina cum sodalibus suis de more decantans, inardebat vultus, & oclusum incendium prodebat. Ut corporis, animæque candorem illibatum servaret nunquam nisi ex obedientia confessionibus virorum tantum aures præbuit: aliasque egregias coluit virtutes. Pluries in summo vitæ discrimine divinam opem expertus est; & tandem numeris omnibus absolutus cum ad vitæ metam pervenisset, Ecclesiæ Sacramenta experiir, ac magno pieratis sensu accepit: inde Confessarium rogavit, ut dum animam ageret, D. Augustini versus ex ejus sequentia, ipsi legeret, (cui ipse addictissimus fuit, ac ab ipso vitam aliquando accepisse tradunt) quibus ad finem perductis, placidissimè decessit Panormi in Cænobio S. Citæ 8. Januarii anno 1677. relictā eximiā sanctimonie famā. Ad viri cadaver perniagnus populi

concurſus confluit, qui ejus vestes discerpſit, ad quarum contactum nonnulla admiranda enarrantur. Nec defuit, qui pio ausu, elapsis à morte 24. horis, pedis digitorum ipsi reſecaverit, à quo sanguis effluxit: ideoque seorsim ab aliis conditum fuit. Hæc ex relatione P. Jo: Bap. de Castil- lo Panormitani Ord. Prædicatorum. Typis tradidit

Tomum Primum. Tractatum de proprio, & per se principio, unde provenit peccatum in actionibus voluntariis continet, in duas partes divisum. Panormi apud Andream Colicchiam 1665. in fol. Subſequentes Tomi m. ss. in Archivo Romano Ord. Præd. servantur.

De objecto Logica. Romæ apud Paulum Mone- tam 1670. in 8.

JOSEPHUS VITALIS nobilis Panormitanus vivido, egregioque ingenio munitus, poësim tum etruscam, tum vernaculam coluit. Scientiis nonnullis, ac morum integritate effulſit. Anno 1652. publici Panormitani ærarii, vulgò Tabulam dicunt, Gubernatorem egit: & dum Hospitalarii munere Magnum Panormi Nosocomium moderabatur, ibidem decessit 15. Decembris 1657. & in Ecclesia S. Mariæ Angelorum Fratrum Obſervantium S. Francisci tumulatus est. Ipsum laudant Josephus Galeanus in *Musis Siculis tom. 1. par. 2. pag. 510. & par. 4. pag. 218.* Alphonsus Salvus in *proſis pag. 223.* & Antoninus Tantillus in epist. nuncupatoria operis inscripi: *La Cetra Orattiana.* Edidit

Canzoni Siciliane. In *Musis Siculis par. 2. tom. 1.* Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Josephum Bisagninum 1662. in 12.

Canzoni Siciliane Burlesche. In eisdem *Musis par. 3.* Ibid. apud Bisagninum 1651. in 12. Edenda reliquit Italicè

Rime,

Discorsi Accademici.

JOSEPHUS DE VOGLIA Eques Panormitanus vir ab elegantissimo ingenio, morum probitate, ac prudentia laudatissimus. Ab ineunte ætate literarum studiis dicatus, Jurisprudentiæ laureā insignitus est. Gravioribus etiam disciplinis apprimè excultus inclaruit; & amœniores literas sibi familiares habuit. Eruditione præsertim instructissimus, in antiquis, ac recentioribus literati Orbis monumētis versatissimus cernuit, quibus doctiorum venerationem allequutus est. Tum versu, tum prosā plurimū valuit: & eruditorū virorum amator, tum apud hos, tum apud Regni Procures, ac etiam Supremos Moderatores summā æstimatione valuit. Patriæ amantiſsimus in propugnandis ejusdem privilegiis, & amplificanda ipsius gloria pluries desudavit, ac benemerentiſsimi civis laudes promeruit. Panormitanæ Reaccensorum Academiæ primū nomen dedit; inde cum aliis ornatissimis Patrię viris anno 1642. novam excitavit Academiam, cujus candidati *Animosus Oreti* vocabant. Hujus Academiæ plirenoschema erat Apum examen; lemma verò illud Virgilii *Georg. 4. v. 83.*

Ingentes animos angusto in pectore versant.

De-

Defunctâ ejus uxore Congregationem Oratorii Panormitani ingressus, in ea per aliquot annos Sacerdotio initiatus laudabiliter vixit. Tandem octogenario major Panormi decessit 3. Septembris anno 1705. Ipsum laudant Alphonsus Salvus in *prosis* pag. 15. & Augustinus Inveges in *Panormo antiqua* pag. 545. Edidit Italicè sub Natalitii Adonii nomine

Lettera in difesa di Palermo contro D. Ferdinando Comitelli. Venetiis apud Babam, & Junctas 1648. in 4.

Scriptit etiam

Il Sestini punito dalla Verità dialogo. Hunc sub nomine Galvani de Vbertis in publicam lucem emittere statuerat anno 1648. Placido Samperi Soc. Jesu dicatum, qui sub Marci Antonii Sestini quosdam dialogos, dicacitate refertos, contra Panormum protulit. Anthographum m. s. in 4. servatur apud P. Joannem Mariam Amatun Soc. Jesu virum eruditissimum.

JOSEPHUS VOLLARUS Panormitanus, unus ex præcipuis Panormi Tabellionibus: ex naturali propensione Poesim, præsertim comicam, cum laude coluit. Decessit Panormi 29. Novembris 1696. Edidit Italicè

Le Pazzie per vendetta dramma per musica. Panormi apud Jacobum Epirum 1682. in 12.

L'Anarchia dell' Impero dramma per musica da rappresentarsi nella Sala del Regio Palazzo per le solennità, e pompe nelle Nozze del Re N. S. Carlo II. Panormi apud Anglesium, & Varesium 1690. in 12.

JOSEPHUS XIBECCA Panormitanus Juris utriusque Doctor eximius, edidit

Responsum pro Sp. Domino D. Joanne Pinneiro adversus D. Casarem Conzaga, & Regium Fiscum in recuperatione Cohortis armigerorum Regni Neapolis. editum anno tertio sui doctoratus. Panormi apud Jo: Matthæum Maydam 1567. in fol.

JOSEPHUS XIBECCA Panormitanus, alter à supra laudato, Jurisconsultus & ipse egregius, ac doctissimus, & æquè differtissimus causarum Patronus: ideoque præcipuas Sicularum Procerum causas feliciter propugnâvit. Ob insignem doctrinam summam promeruit estimationem; ac meritò ad nonnullos honorum gradus fuit evehctus. In Panormitano Prætorio, & in Magnæ Regiæ Curiæ subfelliis Judex sedit. Præfuit etiam Fisci Patronus Regiarum, ut vocant, Tandatum in Regia Junctâ. Demum nominis celebritate clarissimus Panormi decessit anno 1661. Laudatur à Francisco Strada in *quietationibus* pag. 15. Philippo Cammarata in *Allegat. in causa Butera* pag. 2. & Jacobo Longo in *linea triumphanti* p. 26. Multa scripsit, at solum edidit

Allegationes in causa possessorii summariissimi Principatus, & Status Campisfranci pro D. Stephano Riggio, & Campo. Panormi typis Nicolai Bua 1653. in fol.

Allegationes in causa manutentionis possessionis Principatus, Butera, & Petrapertie, cum dignitate Magnatis Hispaniarum, ac Marchionatus Militelli; aliorumq; oppidorum, nec non Titularum, Baroniarum. Sicula Tom. I.

rum, & Feudorum in literis manutentionis contentorum pro Ill. D. Joseph Branciforte Comite Mazarenis. Ibidem apud Dominicum Anselmum 1660. in fol.

ISAAC sive ISAACUS Agyrensis, Monachus Ordinis S. Benedicti, ex Arnaldo Wion in *ligno Vita* lib. 2. cap. 70. pag. 432. vel rectius S. Basilii ex Roccho Pirro not. *Eccl. Catanen.* pag. 109. Vir sanè doctissimus, Barlaami Discipulus, Astronomicas, ac Mathematicas disciplinas insigniter calluit. Poesi etiam excultus, sacrisque literis apprime instructus inclaruit. Floruit ex Christophoro Clavio in *Calendario Romano*, Josepho Blancano in *Chronolog. Mathemat.* pag. 57. Gerardo Io: Volsio de *scien. Mathem.* cap. 40. §. 15. pag. 227. & cap. 62. §. 13. pag. 359. & Io: Bap. Ricciolio in *Chronic. Astronomorum ante Almagestum* par. 2. pag. 39. sæculo post Christum natum undecimo: & ex Claudio Francisco Milliet in *curso Mathematico* tom. 1. in *tract. proæmiali* pag. 83. signanter propè annum Domini 1050. At rectius Josephus Scaliger de *emend. tempor.* lib. 4. pag. 331. observat, quòd idemmet Isaacus se scripsisse ait anno 6885. $\alpha\alpha$ græcæ: ideoque anno salutis 1372. floruisse concludit. Dionysius Petavius de *doctrina temporum* tom. 1. lib. 5. cap. 1. pag. 405. claruisse tradit anno Græcorum 6881. Christianæ æræ 1373. quod ex eodem Isaaco deducit; idque iterum confirmat lib. 5. cap. 16. pag. 449. Petavii sententiam sequitur Henricus Wharton in *append. ad histor. literariam Guilelmi Cave* pag. 43. & Robertus Gerius in *append. ad par. 2. ejusdem historiae* pag. 286. Duos Isaaci nomine retulit Ricciolus cit. in *Chronol. Reformata* tom. 4. ind. 2. pag. 251. quorum unus anno 1040. alius 1372. floruisse putat, quod apud alium forsitan non invenies. De Isaaco etiam Rocchus Pirrus not. *Eccl. Catan.* pag. 109. Hofmannus in *lexic. tom. 1.* pag. 857. Ludovicus Morerius in *dict. tom. 1.* pag. 323. Gesnerus in *Biblioth.* pag. 520. Sixtus Senensis in *Biblioth. Sancta* lib. 4. pag. 270. Vincentius Coronellus in *Biblioth.* tom. 4. num. 2329. pag. 634. aliiq; infra citandi. Quæ Isaacus scripsit hæc sunt.

Computus Græcorum de Paschate celebrando, Andronico Urbis Æni Præfesto inscriptus. Excusus est primùm græcè cum latina interpretatione Jacobi Chrismani, & cum ejusdem scholiis Heidelberg. 1611. in 4. (Augustæ etiam in 4. ex indice Bibliothecæ Bodlejanæ pag. 36. & indice Bibliothecæ Barberinæ tom. 1. pag. 69. & 268.) Inde à Dionysio Petavio editus in libro inscripto: *de doctrina Temporum Tomo III.* Lutetiæ Parisiorum sumptibus Sebastiani Cramoisy 1630. in fol. in eo extat à pag. 359. cum hoc titulo, nempe: *Isaaci Monachi Argyri ad Oenotrem D. Andronicum, qui ratione traditas methodos protulerat solis, ac Lunæ Cyclorum, & eorum quæ ex his consequuntur Dionysio Petavio interprete.* In eo omisit Petavius operis Epilogum, ut advertit Wharton citatus.

Computus alter: editus ab eodem Petavio in opere laudato à pag. 384. ex Regis Galliæ Bibliotheca

FFF

thea beneficio Nicolai Rigaltii. Excerpta quædam unius ex his computis, notis illustravit Josephus Scaliger, ediditq; Græ-lat. Lugduni Batav. 1595. in 4. ex Gerio cit.

Scholia in Euclidis elementorum Geometriæ sex Priores libros, per Conradum Dasypodium in latinum sermonem translata. Argentorati in 8. ex Gesnero in Biblioth. pag. 520.

Multa alia Græcè scripsit Isaacus, quæ in nonnullis Bibliothecis delitebant, nonnulla hæc sunt:

Geodesia, sive Terræ divisio. m. s. servabatur in Bibliotheca Martadi Mendoza, Catholici Regis Oratoris ad Venetos, ut testatur Vossius cit. cap. 27. §. 9. pag. 116. & cap. 54. §. 21. pag. 331. & Gesnerus in Biblioth. pag. 520.

Astronomica. m. s. Augustæ Vindelicorum asservata, ex Vossio cit. cap. 62. §. 13. pag. 359. & Gesnero loc. cit.

Methodus inveniendi latera quantitatum irrationalium definiturum. m. s. in Biblioth. Regis Christianissimi, ex Vossio cit. cap. 54. §. 21. pag. 331. & Gesnero cit.

De Triangulis, & Rectangulis. m. s. in eadem Bibliotheca, ex Vossio, & Gesnero cit. etiam m. s. in fol. in Bibliotheca Veneta Barociana hoc titulo: *Doctrina de Triangulis non rectangulis reducendis ad triangula rectangula, & de aliis figuris Geometricis,* ex Jacobo Philippo Thomasio in Biblioth. Venetis m. ss. pag. 77. & in Bibliotheca Palatina Electorali, ex Catalogo condito per Fridericum Sylburgium, editum in libro: *Momenta pietatis, & literaria Virorū in Rep. par. 1. p. 23.*

De dimensione agrorum. m. s. in Bibliotheca ad S. Antonium, ex Vossio, & Gesnero loc. cit.

De ratione mensurandi plana, & solida. m. s. in eadem Bibliotheca, ex Vossio, & Gesnero cit.

De oppositione, & conjunctione Solis, & Lune, & circulis solaribus, & lunaribus. m. s. in eadem Bibliotheca ex Gesnero cit. ibidem etiam eodē teste.

Argentarii disciplina rationalium solarium, &

De Planetis. m. s. in 4. in Biblioth. Imper. Viennæ, ex eodem Gesnero.

Scholium Græcum in primam figuram descriptionis in plano, & carmina de duodecim Ventis. Vtrumque opus m. s. servabat Venetiis memoratus Didacus Hurtadus, ex Gesnero cit. & Arnaldo Wion loc. cit. & scripsisse etiam addunt hæc alia, nempe

Solutionem questionis cujusdam Palæmetice.

Encomium Martyris Demetrii. ita etiam ex Gerio cit.

Homiliam in sententiam Joannis Apostoli: Præcipio vobis, ut ametis vos mutuo: ita & Sixtus Senensis in Bibliotheca Sancta lib. 4. pag. 270.

Viaticum. m. s. in fol. extat Venetiis in Bibliotheca S. Antonii ex Thomasio in Biblioth. Venetis m. ss. pag. 1.

Tabulas. m. s. in fol. ibid. ex eodem loc. cit. p. 4.

Methodum de Sole, & Luna, & aliis consequentibus. Item: *Traductio de perfectis regulis Astronomicis cum tabulis.* m. s. in Bibliotheca Veneta Card. Bassarionis ex Thomasio cit. pag. 49.

Geometria, Sterometria, Arithmetica, Archi te-

ctura. m. s. in Bibliotheca Veneta Vincentii Grimani, ex eodem pag. 110. His adde

Tractatum de Metris Poeticis. m. s. in Bibliotheca Joannis Sambuci ex Gesnero cit. & in Bibliotheca Palatina Electorali ex ejus indice cit. pag. 123.

Varia astronomica, & inter alia apparatus Astrologii, servantur in Bibliotheca Vaticana ex Gesnero cit. At ea, quæ in Bibliotheca Vaticana extant, ita distinctè indiguit Antonius Possivinus de m. ss. *Græcis ejusdem Bibliothecæ in fine* tom. 3. appar. sacri pag. 13. ait enim ibi custodiri nostri Isaaci:

Methodum, & interpretationem Paschaliæ, & aliarum necessariorum rerum.

Methodum Solarium, & Lunarium Cyclorum, & eorum qui hosce sequuntur.

De inventione quadrangulorum laterum, eorum qui non dicuntur quadrati numeri.

Methodum de inventione pleniluniorum, & regulis, quæ extant in syntaxi, translata ad Martyrologium Bizantii.

Regulam, sive Canon dierum, mensium, & annorum, quibus nunc utimur.

Regulam ingressus principii temporis, & Mensium Arabum.

Regulam longitudinis, & latitudinis insignium Orbium Europæ, Africae, & Asiae.

Methodum, quæ constituendus est Horoscopus, sive Astrologium.

Regulam ingressus principii temporis, & mensium apud Græcos. Prolegomena magnæ Syntaxeos. Contra Judæos alicujus viri eximii ad quemdam suum familiarem. Hæc in Bibliotheca Vaticana. His tamen adde

Canonum Persicarum expositionem. m. s. in Bibliotheca Palatina Electorali ex ejus indice cit. pag. 83.

De regimine Novitiorum librum. m. s. in Bibliotheca Bodlejana cod. 5. ex Gerio cit. qui addit, in eadem Bibliotheca asservari Isaaci Anachoretæ, fortè nostri, tractatus

De Monastica Politia: de Virtutibus, & Vitiis: & expugnationem superbiæ.

ISIDORUS CARBONARUS Messanensis Ord. Minim. S. Francisci Paulensis, Theologus insignis & Orator, eloquentiâ clarissimus. Hunc Franciscus Lanovius in *Chron. Minimorum* pag. 595. totius Italiæ decus vocat. Ordinis sui Collegium Messanæ excitavit: Siculam Provinciam rexit: & ad Machedæ Ducem, Siciliæ Proregem pro arduis negotiis à Civitate Calatajeronensi orator missus est. Magnâ nominis famâ clavit anno 1600. De eo etiam Placidus Samperius in *Iconolog. M. V. lib. 2. pag. 154.* & Aubertus Miræus in *Biblioth. tom. 2. cap. 183. pag. 202.* Edidit ex auctoribus citatis

Rationale Sacrorum Canonum.

Consuetudines Ordinis Minimorum.

ISIDORUS DE CASTILLO nobilis Ptnormitanus, primum Vacci Baro, inde hæreditario jure Marchio S. Isidori: ingenii præstantiam, etsi in ipso ætatis flore lethali morbis plurimum vexatus,

natus, tum antenioribus literis, tum gravioribus disciplinis insigniter expolivit. Musas præsertim coluit, ac historiarum cognitione animum instruxit. Prudentiâ, pietate, morumque integritate effulsit. Obiit Thermis circa annū 1660. Ipsū laudat Josephus Galeanus in *Musis Siculis* p. 4. pag. 234. ubi hujusce viri extant vernaculâ linguâ

Canzoni Sacre Siciliane. Panormi apud Josephū Bisagnium 1653. in 12.

ISIDORUS PANORMITANUS ex familia Comitina Ordinis S. Benedicti Congreg. Casinensis, vir doctrinâ, & multiplici scientiarum ornamēto insignis: graviores disciplinas publicè docuit in Cœnobio S. Benedicti extra Mantuam. In pertractandis negotiis magnâ dexteritate pollebat, & morum suavitate conspicuus; omnium benevolentiam sibi devinxit. Abbatis dignitate Cœnobio Panormitano S. Martini præfuit ab anno 1583. usque ad 1587. & anno 1589. usque ad 1593. Eo in regimine prudentiâ, ac virtute apprime enituit: in pauperibus, ac hospitibus benignè amplectendis liberalitatem detexit eximiam. Memoratum S. Martini Cœnobium novis ædificiis splendidiorē constituit; ejusque Ecclesiam profusâ magnificentiâ perfecit. De eo Petrus Ricordatus in *hist. Monast.* pag. 466. Petrus Antonius Tornamira in *orig. Congr. Casin.* to. 2. lib. 3. pag. 453. & Rocchus Pirrus de *Abbatibus* p. 190. qui in eodem Cœnobio ejus mss. asservari restantur.

ISIDORUS SICLENSIS Capuccinus ex familia Spinelli, Poeta non vulgaris, floruit an. 1630. Hujus meminit Pirrus cit. *not. Eccles. Syrac.* pag. 257. Sub nomine Julii Xii fratris sui in lucem emisit Italicè

La nuova settimana divisa in sette giornate, Poema Sacro, nella quale si ragiona della Vita, Morte, e Miracoli del Gl. Eremita B. Guglielmo Patrono, e Protettore di Scicili. Panormi apud Alphonsum Isolam 1632. in 12.

JULIANUS CALAGIURA Panormitanus Pharmacopola celebris: in plena plantarum cognitione peritissimus. Pharmacopolis Panormitanis Consulis munere præfuit. Musas Siculas adamavit, ac carmina lepidissima non sine laude, ac nominis gloria concinit. Obiit Panormi 15. Julii anno 1647. & in Ecclesia S. Antonii Patavini Fratrum Minorum Strictioris Observantiæ sepultus est. De eo Josephus Galeanus in *Musis Siculis* par. 2. t. 1. p. 412. Edidit vernaculâ linguâ

Canzoni Siciliane. In eisdem Musis Panormi apud Decium Cyrillum 1647. in 12. & apud Iosephum Bisagnium 1662. in 12.

JULIANUS FALCIGLIA Salemitanus, Ordinis S. Augustini, Sacre Theologiæ Magister, vir à doctrinæ splendore, quo insigniter eminebat, & ab egregiis virtutibus meritò laudatus. In corporis sui castigatione multus fuit, & in exactissimo regularis observantiæ cultu claruit: hinc nonnullis honoribus fuit cumulatus, nam Vice-Procuratoris Generalis munere functus est anno 1432: quo insignitus Concilio Basilienſi interfuit. Vicarius etiam Generalis Ordinis constitutus est tum Romæ, tum per totam Italiam à Matthæo Introducto, & Christiano Pedemontano totius

Ordinis Moderatoribus: ac tandem in Comitibus Generalibus Senis coactis 9. Junii 1443. totius Ordinis Generalis electus est. Pluries in eodem gradu cōfirmatus, Ordinem suum per 15. annos summa cum laude rexit: in eoque moderando præclarissima edidit exempla virtutum. Omnia Instituti Cœnobia per totū Orbem dispersita, pedestri itinere, pedibus nudis, solo baculo innixus, raro exemplo lustravit. Decessit Messanæ, ubi insigni sepulchro conditus est, cujus epitaphium temporis injuriâ oblitteratum, haud legere licet. Mortis tempus variè narratur à Scriptoribus in diversas sententias distractis, nam Thomas Herrera in *suo compendio ad annum 1443.* obiisse ait anno 1459. Placidus Samperius in *Iconologia M.V.* lib. 2. cap. 16. pag. 244. anno 1449. Rocchus Pirrus *not. Eccl. Mazar.* pag. 570. electum Generalem ait anno 1445. ac annis 26. Ordini præfuisse, ideoque defunctum renunciat an. 1471. Josephus Panphilius in *Chronic. Ord. S. August.* pag. 79. ad Generalis munus assumptum tradit anno 1443. & per tria iultra ordinem moderasse, & pag. 83. addit anno 1459. Alexandrum Olivam ob nostri Iuliani obitum ad Generalatum evectum; ideoque Iulianus anno 1458. vel 1459. obiisse deducimus. Tandem Stephanus Maurus in *sua Messana* cap. 22. pag. 211. ex auctoritate Io: Petri Villadicane in *supplemento ad Maurolycum* pag. 181. decessisse ait 18. Aprilis 1458. De hoc inclyto viro etiam Iosephus Ambrosius in *relat. solemnitate epistolæ Mariæ* pag. 312. Stephanus Anna in *discursu pro Rosario P. Brandi* pag. 583. Thomas Gratianus in *Anastasi Augustiniana* pag. 127. Gesnerus in *Biblioth.* pag. 524. qui Iulianum Salentinum vocat. Carolus du Fresne in *indice auctorum ad Glossarium scriptor. mediæ & infimæ latinitatis* pag. 124. qui Ioannem Salentinum, Siculum vocat. Scripsit Iulianus ex Pirro cit. *plura volumina*: & Ambrosius Coriolanus apud Possevinum in *Apparatu Sacro* tom. 2. pag. 303. ait: *plurimos peperisse commentarios*: at Gesnerus cit. Possëvinus, quem sequitur Thomas Gratianus in *Anastasi Augustiniana* pag. 128. hæc edidisse testatur, nempe.

De sensu composito lib. I.

De Medio demonstrationis lib. I.

De Sophistarum regulis lib. I.

Alia scripsisse Theologica Possëvinus opinatur: Addunt Gesnerus, & Gratianus, quòd in lucem etiam emisit

Terminorum moralium librum unum.

Commentarios plures.

JULIANUS MAYALIS Nobilis Panormitanus Ordinis S. Benedicti Congregationis Casinensis è Monasterio Panormitano S. Martini: vir à vitæ sanctimonia, ac summo rerum usu celeberrimus: apud Alphonsum Regem, ejusque Fratrem Ioannem, ac Pontifices Eugenium IV. Nicolaum V. & Calistum III. magnâ æstimatione valuit. Ab Alphonso, ac Panormitano Senatu magnificentissimas ædes, olim Matthæi Sclafani Comitis Hadriani accepit, ut in his Monachorum suorum Domicilium excitaret: at monachis

fff 2

à regia

a regis Urbis strepitu abhorrentibus, Julianus pietatis studiosus, ut in magnum Valetudinarium converterentur, in quod omnia Panormitana, Nosocomia coalescerent, exquisivit, & obtinuit, ex literis Eugenii IV. & Alphonsi Regis. Julianus verò illius Protector, & perpetuus Administrator constitutus est: qui ad optimum ipsius regimen instructionibus, & capitulis ab eo scriptis munivit, ab eodem Alphonso 17. Junii 1433. Regiâ auctoritate firmatis. Ab eodem Rege ad Octomanum Bosfori Tuneti Regis filium Orator missus est anno 1438. ut cum eo perenne pacis fœdus, iniret, & omnia juxta Regis vota, & Sicilia utilitatem feliciter conclusit. Ibi eidem Regi gratissimus triennio moras protraxit: gravissima pertractavit negotia: ac barbaram regionem, virtutum exemplis explevit. Ideoq; summo Tunetani Regis dolore, ac Maurorum plausu, scriptis arabicis ad Alphonsum de Juliani laudibus literis, in Siciliam remeavit: & secum munera aliquot serica deferens, non sine permaxima laude in patriam se recepit. A primariis Regni Proceribus, & Senatu, populoque Panormitano ad Alphonsum prædictum, & Joannē Regē Alphonsi fratrem Caetræ, & Neapoli degentem pluries Orator missus est pro Regni Capitulis approbandis, ac rebus gravioribus pertractandis, & ab eodem multa in patriæ beneficium obtinuit: ideoque passim Pater Patriæ vocabatur. Alphonsi Regis jussu Calistum III. adiit ad ardua pertractanda, à quo magnis benevolentiae argumentis exceptus est, eique, ac Monasterio suo multas Sanctorum reliquias largitus est, præsertim Spinam ex Christi Domini corona, & septem salutiferæ Crucis frustula. Ab Eugenio IV. in perageudis rerum negotiis adhibitus fuit, ejusque jussu una cum Ambrosio Isfar, & Corigliis Panormitano, Cœnobii S. Martini Abbate, Benedictina Siciliæ Cœnobiaz perlustravit. Anno 1446. cum eodem Judex Conservator Presbyterorum S. Georgii de Alga in Sicilia constitutus est. Demum ætate gravatus, negotiorum molestias declinare statuit: ideoque ad desertos CiambRARUM montes aufugiens, ibi ædiculam, mysteriis Dominicæ Passionis ornatam, ad Missæ sacrificium celebrandum extruxit, quam adhuc Eremitæ domum vocant; cui duas addidit cellulas. Hic eremiticam egit vitam, severiores pœnitentiæ leges observavit, ac solis herbis, radicibusque vixit, inter rerum cœlestium contemplationes per annos sex usque ad annum 1470. cum 4. Octobris ad perennem gloriam evolavit. Virtutum exempla, sanctimoniz fama, ac miraculorum gloria eximio viro Beati nomen compararunt. De eo Octavius Caetanus in *Idea SS. Siculorum* pag. 35. 57. & 66. Rocchus Pirrus not. *Eccl. Panor.* pag. 217. & lib. 4. de *Abbatibus* pag. 179. 180. 195. 197. 203. 265. & 266. Thomas Fazellus de reb. Siculis dec. 2. lib. 9. cap. 9. pag. 591. Seraphinus Gonzales in *declaratione Arboris Monast.* pag. 88. Petrus Antonius Tornamira in *Juditha Panormitana* pag. 206. & seq. & alibi, Placidus Samperi in *Iconologia Mariæ Virginis* lib. 2. pag. 283. & 287. ubi falsè Romanum,

vocat, Josephus Bonfilius in *sua Messina* lib. 8. pag. 63. aliique. Scripsit

Instructiones, & Capitula pro Oeconomico regimine Magni Nosocomii Panormitani.

De conformitate vite spiritualis ad primum exemplar Jesu Christi. extat in. s. in Bibliotheca Cœnobii S. Martini.

JULIANUS MONTEFUSCUS ex oppido Nafsi, Ordinis Observantium S. Francisci, scripsit ex Octavio Caetano in *animad. ad tom. 2. SS. Siculorum* pag. 67. & Josepho Perdicaro in *Vitis SS. Siculorum* pag. 270.

Vitam S. Coni.

JULIUS LO CAMPO ex oppido Noarz, maternâ linguâ, ac carmine laudato, lepidissimè cecinit: ideoque cum aliis hujus generis Poetis Siculis recensetur ab Academico Oldeano, idest Nicolao Villano in *discursu de Poesi ludicra* pag. 74. sed quæ in lucem emisit nec ipse innuit, nec ego vidi.

JULIUS FIRMICUS MATERNUS Siculus, sed incertæ patris, vir celebris. An autem Julius Firmicus Maternus, qui de *profanarum Religionum Erroribus* scripsit, idem sit ac ille, qui *Astronomicos libros* edidit, non vulgaris est apud Scriptores controversia: diversi enim diversa opinantur. Aliqui enim duos fuisse unum antiquiorem, & Christianum, alium juniorem Ethnicum volunt: sed nonnulli contrarium sentiunt. Duos fuisse scribunt Baronius *annal. tom. 3. ann. 355. num. 1.* Antonius Possevinus in *appar. sac. tom. 2. pag. 304.* Octavius Caetanus in *animad. ad tom. 2. SS. Siculorum* pag. 106. & in *Isag. ad hist. sacram Siculam* cap. 42. num. 7. pag. 351. Gesnerus *Biblioth. pag. 525.* Jacobus Tirinus in *indice auctororum. cit. in sacram Scripturam*, Balch. Bonifacius in *hist. ludicra* lib. 15. cap. 5. pag. 591. Joannes Bapt. Ricciolius in *Chronico Astronomor. apud Almagestum* par. 2. pag. 39. & in *Chronol. Refor. tom. 4. ind. 2. pag. 252.* Petrus Lambecius lib. 1. *Commentarij de Augustiss. Biblioth. Caesar.* pag. 29. Aubertus Miraeus in *ant. Biblioth. Ecclesiast.* qui bis de Firmico scribit, nempe cap. 27. pag. 182. & cap. 37. pag. 184. nec quicquam asserti novi, nisi quod cap. 27. exscripto Bellarmini elogio de *Scriptoribus Eccles.* vocem senioris addidit, quo duos Firmicos innuit, ut observavit Labbeus de *Script. Eccles. tom. 1. pag. 660.* Eundem fuisse non inagnopere dubitavit Christophorus Cellarius in *curis posterioribus de Barbarismis, & idiotismis sermonis latini, in prologomenis* p. 36. nec tamen certissimè affirmavit. Alii verò eundem fuisse volunt, qui primum ethnica superstitione fœdatus, de Astronomia, sive Mathesi scripsit; inde catholicæ fidei lumine illustratus, de erroribus profanarum religionum librum edidit. Hanc opinionem sequuntur Philippus Labbeus in *Script. Eccles. Biblioth. Chronol. pag. 31. de Script. Eccles. pag. 66c.* & in *Chronic. Techn. adversus Calvinum*, Auctor Catalogi Auctorum Bibliothecæ Patrum tom. 1. ejusdem Bibliothecæ præfixi in editione Lugdunensi anno 1677. Joannes Albertus Fabricius in *Biblioth. Latina* pag. 164. & 166. Gulielmus Cave in *hist. literaria*

teraria Script. Eccles. facul. 4. pag. 110. qui observat in libro de errore prof. relig. pag. 7. Firmicum scripsisse: *se nunc sacrarum literarum institutione formatum perditos homines religioso sermone convenire: inde ardens illi Gentiles ad fidem Christi perducendi desiderium.* Ad probandam duorum diversitatem Baronius loc. cit. ait, quod librum suum de Mathesi Iulius Firmicus scribere aggressus anno 354. cum Lollianus Consul designatus est, eundem absolvit anno sequenti, post ejusdem Consulatum, nempe anno 356. cui librum suum inscripsit, ut ex ejusdem præfationibus liquet. Hinc diversum hunc Iulium colligit ab eo, qui de errore profanarum Religionum scripsit ad Constantinum, & Constantem, Constantini Magni filios, qui ab anno 340. ad annum 350. imperii fasces prætulerunt. Longè enim, ait, abesse videtur, ut qui adeo differtè, atque piè de Christiana Religione adversus Gentilium superstitionem tractatum edidit, idem postea de Mathesi omni ex parte impium scripserit. At Philippus Labbeus in Chronic. Techn. cit. contra Calvisium ejusque sectatores demonstrat, libros Firmici de mathesi cõpositos, aut librum de errore profanarum Religionum inter annum Christi 334. quò cõrigit solis eclipsis, ab ipso Firmico memorata, tunc Optato, & Paulino Consulibus; & annum 337. quo decessit Constantinus Magnus. Id ipsum reperit in libro de Scriptoribus Ecclesiasticis tom. 1. pag. 660. quem sequitur Fabricius cit. pag. 164. & 166. ubi etiam pag. 167. observat, quod memorans Firmicus solis eclipsim Optato, & Paulino Magistratum gerentibus anno 336. lib. 1. cap. 2. novissimè accidisse affirmat. Addit & Fabricius quòd opinio docens utrumque opus ab eodem Firmico scriptum, jam receptior inter eruditos sententia. Supposita igitur hrmiore opinione unum extitisse Firmicum, dicendum virum fuisse consularem, & clarissimum, ac forensibus patrociniiis addictum: quibus relictis, ut ipsemet in limine lib. 4. ait, mathematicis disciplinis ingenium devovit: ac anno 336. vel 337. sub Constantino, Magni Constantini filio, quem in fine libri primi celebrat, scripsit Mathesis librum. Inde evangelica luce illustratus, è gentium erroribus, ad catholicam veritatem confugit, & ab ethnicis deliriis abhorrens, ætate jam provectior, de erroribus profanarum religionum egregium scripsit volumen ad Constantinum Magni filios. Hinc meritò Bellarminus de Scrip. Eccl. & Cave cir. sub anno 340. Firmicum collocant, & Miræus cap. 37. pag. 184. sub anno 350. Catholicæ fidei zelo flagrasse ex eodem libro planè constat: in eo enim eruditè, graviter, zeloque æstuans christianam causam agit contra Gentiles; hos ad veram fidem amplectendam vehementer cohortatur, ac Imperatores ipsos urget ad delenda prorsus Gentilium Sacra: & ex ardenti desiderio ducendi Gentiles ad catholicam fidem, sacris literis instructissimus, hos Religioso sermone conveniebat. Refellenda hic Volaterrani sententia, qui lib. 16. anthropol. ait Maternum Firmicum, mathematicum, scriptorem libri in prognostica

genethliaca sub Cæsare Augusto floruisse; confundit enim Iulium Firmicum Maternum, cum Julio Materno Poeta Tragico, qui sub Augusto floruit, ut ait Gesnerus in epit. Biblioth. pag. 115. de quo Tacitus, vel Quintilianus, vel quis fuerit Auctor dialogi de oratoribus, Lilius Gregorius Gyraldus de Poetar. hist. dial. 8. pag. 317. alii que. Vossius de quatuor erroribus popularibus cap. 37. §. 12. pag. 207. ait, quòd primus astrologicæ artis patrocinium suscepit: sic tamen, ut callide negaret imperatoriam genituram esse astrologorum regulis subjectam: & Pescennius Franciscus Niger in præfatione, Firmici libris præfixa, scribit, primùm omnium de astrologia latinè scripsisse. Octavius Caetanus in Idea SS. Siculorum pag. 15. & 125. inter Sanctos Siculos Sanctum Juliū Maternum Archiep. Mediolanensem adscribit, quem Siculum existimavit: & pag. 22. quæ rationes ad id suaserint in operis notis se allaturum promittit; at forsan re maturius considerata, ab ejus opere exclusit, nec de eo in notis loquitur. Caetanum forsan olim permoverat dubium à Baronio anno 337. num. 74. exhibitum, quod lectoribus resolvendum exponit. Suspiciatur Baronius, an Julius Mediolanensis Episcopus, qui Concilio Romano sub Julio II. Pontif. interfuit anno 337. idem sit ac Maternus Episcopus Mediolanensis inter Sanctos relatus, & noster Julius Maternus, qui de erroribus profanarum Religionum scripsit: Quamobrem, ait Baronius, cum Iulium hunc considero suspicione interdum pulsor, num idem hic sit cum Materno ejusdem Civitatis Antistete antiquis scriptis, & memoriâ anniverfariâ ex tabulis Ecclesiasticis celeberrimo; idemque cognominatus fuerit Iulius Maternus; atque fortasse idem ille sit, cujus extat nobilissimus commentarius hoc titulo inscriptus: Iulii Firmici Materni V. C. de Mysteriis, & erroribus profanarum Religionum ad Constantinum, & Constantem Augustos liber. Nomina quidem consentiunt, & tempora æquè conveniunt, licet in titulo illo nomen tantum Episcopi desideretur, errore forsan librariorum ommissum. Volumus hæc innuisse solam: prudens verò lector accuratè dijudicet. Hanc Baronii conjecturâ, quam sequitur Severinus Binius in notis concilior. reicit Labbeus cit. de scrip. Eccl. pag. 661. & Edmundus Aubertinus apud ipsum, Gulielmus Cave in hist. literaria script. Eccl. pag. 110. & Ioannes Mollerus de scriptoribus Homonymis cap. 6. n. 64. pag. 594. & meritò, nam S. Maternus Episcopus Mediolanensis floruit sub Diocletiano, & Maximiano Imp. ut ex actis S. Victoris Mart. apud Surium 2. Maii, & Martyrologio Romano 18. Julii colligitur; & ad martyrii palmam evolavit circa annum 307. 18. Inlii ex Ferd. Ughello tom. 4. Italia Sacra pag. 62. etsi Ioannes Franciscus Bifozzus in hist. Pontific. Mediolens. n. 9. pag. 15. sub anno 311. statuât. Iulius verò, sive Iulius Maternus, qui Romano Cõcilio interfuisse dicitur sub Julio II. Pontif. purum figmentum putat Aubertinus cit. apud Labbeum. Præter citatos auctores Firmici meminere Iosephus Blancanus in clarorum Mathematicorum chronologia pag. 52. Claudius Franc. Milliet in cursu

curſu Mathematic. tom. 1. tract. proamial. pag. 81.
 Cardanus in 4. *Ptolom. contextu* 74. qui ipſum laudat ob linguę candorem, & memoriam vetuſtatis, Tobias Magirus in *Eponymologio critico* pag. 82. Hofmannus in *lexic. tom. 1. pag. 872.*
 Morcrius in *diſt. tom. 1. pag. 1252.* aliique. Scripſit *Matheseos, ſive de vi, ac poteſtatibus ſtellarum, ex Egyptiorum, & Babyloniorum doctrina libros oſto, ad Martortium Lollianum Afie Proconſulem.* Primum excuſos Venetiis 1499. in fol. ex Guilhelmo Cave cit. à Peſcennio Franciſco emendatos. Edidit unā cum Manilii Aſtronomiis, Arati Phænomenis, cum Theonis commentariis Græcis Aldus Venetiis 1501. in fol. Exeundit etiam Heruagius cum aliis aſtrolagicis libris, ab innumeris mendis expurgatis à Nicolao Prucknero aſtronomo Baſileæ 1533. in fol. iterum Baſileæ 1591. & ſæpius unā cum Manilio, & Ptolomæi aſtrolagicis libris latinè tranſlatis.

De errore Profanarum Religionum ad filios Conſtantini Magni Conſtantinum, & Conſtantem Auguſtos librum. Primum ex m. s. Mindenſi vulgavit Matthias Flacius Argentorati 1562. in 8. inter mythologos latinos curā Hieronymi Commelini Heidelb. 1599. in 8. Pariſiis 1575. 1589. & 1610. ex recenſione Ioannis Wowerii, ab eodem eruditis notis illuſtratum Hamburgi apud Frobenium 1603. in 8. Lugduni Batavorum ex Officina Juſti Livii 1645. in 12. & ex Officina Kackiana 1672. Sæpius quoque cum Minutio Felice de Idolorum vanitate prodiit Pariſiis 1643. ex Labreo *de Scrip. Eccl. tom. 2. pag. 93. & 94.* & præfertim accedente curā Jacobi Oſtelli Lugduni Batavorum 1652. in 4. & 1662. in 8. Oxoniæ typis L. Lichfield 1678. cum Minutio Felice, & Cæcilio Cypriano de Idolorum vanitate, ex diario literatorum Romæ an. 1679. pag. 137. Item in calce operum S. Cypriani ex recenſione Philippi Priorii, Pariſiis apud Ioann. Depuis 1666. in fol. ex Oudin in *ſupplemento de Scriptoris vel ſcriptis Eccleſiaſt. à Bellarmino omiſſis* pag. 19. & in calce eorundem operum S. Cypriani, quæ edidit Nicolaus Rigaultius Pariſinus 1664. & codē Oudin pag. 27. Item in Bibliotheca Patrum noſſimæ editionis Lugdunenſis an. 1677. in fol. tom. 4. pag. 164. Quidam huius libri loca caſtigat & illuſtrat Io: Fridericus Gronovius in *Monobiblo Obſervationum Eccl. cap. 9.* Scripſit etiam *Singularum librum de Domini genitura, & chronoſtatore*, ut ipſemet teſtatur *Matheseos l. 4. cap. 14.* Pollicetur etiam *lib. 5. c. 1.* Alios 12. *Aſtrologie libros. & libro 7. cap. 6.* librum ſuum citat *de vita ſine.*

JULIUS FRONTINUS v. Sextus Julius Frontinus.

JULIUS JANDADONUS Saccenſis. Ordinis Prædicatorum, gravioribus ſtudiis expletis, Baccalaurei munere fuit inſignitus. Vir præcelſæ contemplationi addiſtus, à morum integritate, ac ſolidarum virtutum ornamento commendatus enituit. Superiorum juſſu Monialium conſcientias ſub regula S. Dominici degentiū Sacce moderatus eſt: & Panormi in Cænobio S. Citæ reli-

gionis tyrones inſtruxit, ut etiam Romæ in Cænobio S. Sabinæ ubi egregiis meritis cumulatus placidiſſimè deceſſit circa annum 1680. Edidit Italicè

Faſetto di Roſe raccolto dall' Evangelio, e SS. Padri, per poter meditare con devotione li Miſterii del SS. Roſario. Panormi apud Buam, & Camagnam 1670. in 12. & iterum Ibid. apud Dominicum Anſelmum 1682. in 12.

JULIUS MAZARINUS Panormitanus Soc. Jeſu, Cenuā oriundus, vir eloquentiā clariffimus; qui nepotes ex fratre habuit celeberrimum Iuliū Mazarinum, & Michaelē Mazarinum S. R. E. Cardinales. Natus Panormi anno 1544. anno 1559. Societatem amplexus eſt. In ea conſectio ſtudiorum curriculo inter illuſtiores ævi ſui annumeratus, pietate, doctrinā & eloquentiā mirabiliter excelluit. Philoſophiam Panormi, Theologiam Pariſiis maxima cum ingeniū laude, plauſuq; docuit. Prudentiā ſingulari præditus Collegia Cenuenſe, & Ferrarienſe, ac Domum Profeſſorum Panormitanam gubernavit. Studia in, nonnullis Siciliæ locis excitavit. Cum quodam Epilcopo diœceſim luſtrando multa incommoda, & Hæreticorum moleſtias in Vallerellina paſſus eſt. Acri, ſacilique pollebat ingenio, ad quæcumque, licet ardua, pertraſtanda egregio. Cum autem ſummā prudentiæ, ac doctrinæ opinionē apud omnes polleteret, paſſim ipſum de rebus gravioribus conſulebant. In ſtudio, & labore indefeſſus, otii hoſtis acerrimus ſeſe detexit. In concionibus ad populum habendis omnium calculo ſuo tempore princeps: ejus enim orationis cultus, verborum copia, ac ſuavitas demirabantur, quibus auditorum animos devinciebat, & quocumque vellent ſeſtebat: ad hæc veluti à natura mirabiliter efformatus. In celebrioribus Siciliæ, & Italiæ Civitatibus per quadraginta annos concionatoris munere functus, plauſibus, & mirā populorum frequentiā ſemper auditus, immortalē ſibi nominis famam, Patriæ, ac Societati ſingularem opinionem, & gloriam comparavit. Bononiæ totis 16. annis continuò in Majori D. Petronii Templo conciones habuit, ſemper laudibus cumulatus, ac eā doctiſſimorum hominum approbatione, ut ipſorum nonnulli liberè aſſerere non dubitaverint, Societatem Jeſu diſſiciliter alium, qui Julio ſuccederet, inventuram. Tandem immortalē redimittens gloria, Bononiæ apopleſiæ icſtu conſoſſus quatrinduo fato ceſſit 22. Decembris an. 1622. ætat. 78. Huiusce laudes leges apud Bibliothecam Societ. Jeſu pag. 534. Franciſcum Baronium *de Maſt. Panor. lib. 3. cap. 3. pag. 112.* Hippolytum Marraccium in *Biblioth. Mariana par. 1. pag. 838.* Ioan. Bap. Marinum in libro inſcripto: *Galleria par. 1. pag. 169. in Lyra par. 3. pag. 128. & in Epilola ad Claudium Achilium*, præfixa libro, cui titulus, *la Sampogna.* Secundum Lancellottum in libro: *Hoſgidi par. 2. diſing. 11. pag. 170.* Ioan. Cleſſium in *elencho viro- rum literator.* pag. 544. Michaelē Juſtinianum *de Scrip. Liguri* pag. 467. Auguſtinum Oldoinum in *Athenæo Ligulico* pag. 384. Ioan. Bap. Riccio-

Lem

Jium in *Chron. Refor.* tom. 4. ind. 2. pag. 252. Philip. Labbeum in *Chron. Pinacoth. Script. Soc. Jesu* pag. 345. Ludovicum Morerium in *diction.* tom. 2. pag. 551. Ioann. Mollerum de *Script. Homonymis* sect. 1. cap. 3. num. 15. pag. 67. Felicem Gerardum diar. 22. Decem. pag. 232. Edidit Italicè
David di Giulio Mazarini della Compagnia di Gesù. Cento discorsi su'l cinquantesimo Salmo, e'l suo titolo intorno al Peccato, alla Penitenza, e alla Santità di Davide. Romæ apud Aloysium Zannettum 1600. in 4. & Venetiis apud Societatem Venetam 1602. in 4.

David dirizato. Parte Seconda de' discorsi su'l cinquantesimo Salmo, nella quale trattasi d'una parte della Giustitia, e chiedesi la remissione del peccato. Ibid. apud eosdem 1600. e 1602. in 4.

David Ristorato, la Terza Parte de' discorsi su'l cinquantesimo Salmo, nella quale trattasi dell'altra parte della Giustitia, che mira il bene, chiedendosi da Dio varie gratie, e sanfigli diverse proferte. Romæ apud Zannettum 1600. in 4.

Hoc opus tripartitum latinitate donavit Henricus Paludanus Ordinis Minorum, & Ernestus Cholinus Wirthii Canonicus Colonienfis, æcifque figuris perpulchris ornarunt. Colonia apud Bernardum Gualterium, & Joannem Crithium 1611. in 4.

La Quarta Parte de' discorsi su la conclusione del Salmo Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. Romæ apud Bartholomæum Zannettum 1609. in 4.

De' discorsi sopra la conclusione Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto &c. con quattro indici copiosi. Venetiis apud Bernardinum Iuntam, Ioan. Bap. Ciottum, & Socios 1611. in 4.

Somma della Vangelica osservanza. Raggionamenti sopra il sermone del Signore, in cui si contiene la somma del giusto, e costumato vivere Cristiano. Parte Prima, nella quale per incidenza si tratta delle pratiche giuste, e de' particolari accorgimenti per lodevolmente esercitare il mestiere del sermonare. In fine una brieve Pratica del predicare, ricavata da' detti raggionamenti. (in hac praxi cap. 14. extat oratio Panegyrica de S. Agatha V. & M. Panormitana) Venetiis apud Ioannem Guerilium 1615. in 4. Hanc concionandi praxim laudat P. Claudius Acquaviva Præpositus Generalis Soc. Jesu in epistola sua ultima, quam omnibus Societatis Provinciis dedit anno 1613. Hæc autem praxis seorsim edita est Brisgoix apud Ioannem Dulckin 1621. in 8. ex Bibliotheca Classica pag. 134.

De' Raggionamenti su'l sermone del Signore in Monte Parte Seconda, nella quale si spiegano le quattro prime beatitudini della Povertà, della Mansuetudine, del Lutto, e della Fame. Venetiis apud Ioannem Guerilium 1615. in 4.

De' Raggionamenti su'l sermone del Signore in Monte. Parte Terza, nella quale si spiegano altre tre beatitudini della Misericordia, della Monditia, e della Pace. Bononiæ apud hæredes Iulii Rossi 1618. in 4.

De' Raggionamenti su'l sermone del Signore in Monte Parte Quarta, nella quale si spiega l'ottava beatitudine delle Persecutioni, e si va innanzi al rimanente del sermone. Ibid. apud eosdem 1618. in 4.

Il Colosso Babilonico delle Considerationi mistiche su'l sogno della Statua di più metalli, che hebbe il Re Nabucodonosore di Babilonia, e scrisse Daniello. Parte Prima. Ibid. apud eosdem 1619. in 4.

Il Colosso Babilonico &c. Parte Seconda. Mediolani apud Pontium, & Piccalii 1625. in 4. opus posthumum.

JULIUS MORA nobilis Syracusanus Eques Hierosolymitanus, in Equitum albo ascriptus anno 1590. literarum gloriâ enituit. Musas recoluit, & inter Incognitos, & Cruscanos Academicos relatus, sui opinionem excitavit. Hujus meminit Andreas Minutolus in not. Prioratus Messanensis pag. 47. & 235. Edidit Italicè

Armida moribonda Idillio. Messanæ apud Petrum Bream 1614. in 12.

Alia in lucem emisisse tradunt, quæ non vidi.

JULIUS ORISTANEUS Drepanitanus, Organicus peritissimus in Regio Sacello Panormi. Ejus meminit Leonardus Orlandinus in descript. Drepani pag. 53. Edidit

Responsoria Nativitatis, & Epiphania Domini, quæ quatuor vocibus concinuntur. Panormi apud Io: Ant. de Francis 1602. in 4. Italicè.

Primo libro de' Madrigali à 5. voci. Venetiis apud Angelum Cardanum 1588. in 4.

In libro etiam inscripto: Infidi lumi Madrigali à 5. voci di diversi Autori Siciliani. Panormi typis Io. Bap. Maringo 1603. in 4. extat aliqua ejusdè Julii.

JULIUS PHILOTEUS, DE HOMODEIS Siculus, cujus patria in obscuro est: edidit Italicè

Della notabile, e famosa historia de' felici amori del Delfino di Francia, e di Angelica Loria nobile Siciliana libro primo, nuovamente ritrattata, e dall'antica lingua Normanna tradotta nell'Italiana. Venetiis apud Lucium Spinedam 1609. in 8.

Libro Secondo, Terzo, e Quarto. Ibid. apud eundem 1609. in 8.

JULIUS DE SIMONE Siculus incertæ patriæ, Poeta, & Orator insignis. Literatis viris gratus, Romæ claruit anno 1520. & in quadam Academia Romana ascriptum tradunt. Edidit

Orationem de Poetica, & Musarum triumpho, Romæ die S. Luca in Templo D. Eustachii habitam. Romæ apud Iacobum Mazochium 1518. in 4.

Panegyricum gratulatorium in laudem Julii Medices Academia Romanae alumni, anno 1523. ad Pontificatum evecti Clementis VII. nomine, ejusdem Academia nomine dicatum. extat m. s. Neapoli in Bibliotheca Cœnobii S. Dominici Majoris vol. 7. ex Michaeli Iustiniano de Script. Liguris pag. 310.

Carmina de Epulo à Paulo II. Pont. Max. Populo Romano dato. ex Philippo Bonanno in libro: Numismata Pontificum tom. 1. pag. 87. ubi de Paulo II. ait: Italia rebus compositis, ut Populo Romano amoris argumenta præberet, Paulus dedit illi epulum lautissimum, ut narrat Platina, in edibus apud S. Marcum, versibus à Julio Simone Siculo expressum id fuit. Hoc prius scripserat Andreas Viorellus in addit. ad Ciacconium de Vitis Pontif. ex editione Augustini Oldoini tom. 2. pag. 1079.

Carmina in laudem Andrea Jacobatii Desaceschis

schis in ejus libro inscripto: *Ethiopicos*, servantur in. ss. Romæ in Bibliotheca Palatii de Alteriis S.R.E. Cardinalis, teste Clar. Prospero Mandolio in *Bibliotheca Romana* vol. 2. cent. 7. nu. 60. pag. 121.

JULIUS THOMASIUS, & **CARUS** Dux Palmæ, Lampadusæ Princeps, Baro Montis Clari, Eques S. Jacobi de Spada, vir sanè omni laude dignissimus, in hac Bibliotheca non ultimum sibi vindicat locum. De ejus nobilitatis genere, virtutibus, rebusque gestis omnia si cupis, consule ipsius vitam à P. Blasio à Purificatione Carmelita! Excalceato editam Romæ anno 1685. pauca hic summis digitis, juxta mei instituti rationem attingam. Natus Ragusæ 17. Octobris anno 1614. parentibus Ferdinando Thomasio Montis Clari Barone, & Isabella Restia nobilitate præclaris; à teneris annis sanctè educatus, pietate enituit. Parentibus defunctis sub Marii Thomasi patris cura vixit. Cum autem Carolus frater geminus, de quo supra pag. 130. condito Palmæ oppido, jam Ducis titulo insignitus mundi illecebras declinasset, Clericorum Regulariū institutum amplexus, nostro Julio omnia familiaria bona accessere. At amplissimæ dominationis fortunæ à virtutum studio Julii animum haud avertere valuerunt; domesticas enim res ita disposuit, ut palatii sui ædes regularis Cœnobiū claustra æmularètur; ipse verò virtutes omnes eā animi sedulitate amplexus est, ut omnibus exemplo fuerit. Flagrantissimum erga Deum amorem, egregiam erga proximos, præsertim pauperes, & ægrotantes, charitatem detexit. Religione, corporis materatione, humilitate, ac morum innocentia mirum in modum effulsit. Dominica mysteria tenerissimo cordis sēsu venerabatur: præcipuè verò Christum patientem impensè recoluit. Singulari Religione Deiparam Virginem prosequutus, ab ipsa nonnullis beneficiis auctus est. Publicam subditorum curam pietate, mansuetudine, ac prudentia ita condidit, ut omnes non ut ad Dominum, sed ad patrem confugiebant. In oppido Palmæ multa excitavit pietatis fomenta; ac profusā liberalitate sacra ædificia sanctè fundavit; nempe, Monilium gynecæum, Eremitum Montis Calvarii pro Clericis Minimis, Dominicæ passionis cultui, aliisque piissimis operibus addictam, in quam ad spiritualia exercitia obeunda sæpius secedebat. Principem Ecclesiam, Montem Pietatis, puellarū orphanarum Domū, Ecclesiam S. Mariæ Lauretanæ, Nosocomium, pro pauperibus ægrotantibus, ac sodalitia nonnulla erexit. Ven. F. Alipius à S. Iosepho Panormitanus Ordinis Excalceatorum S. Augustini, (hic Lepti Magna in Numidia anno 1645. 17. Februarii à Barbaris in odium fidei interemptus est, cujus ossa in Siciliam delata Julius acceperat) ut in Sanctorum albo relatus publicam venerationem assequeretur apprimè curavit. Sobolem, quam à Rosalia Traina uxore piissima acceperat eo studio educavit, ut omnes ad sanctimonie culmen direxerit: Iosephus enim primogenitus, sæculi rebus nuncio remisso, Clericorum Regularium institutum amplexus est. De eo su-

pra pag. 382. Ferdinandus, ut vixit, sanctè decessit, ejusque vitæ relationem Romæ edidit anno 1685. laudatus Blasius à Purificatione. Maria Crucifixa à Cōceptione, sanctitatis famā celebrissima monialis, cujus vitā nuper scripsit Hieronymus Turanus, & in lucem emisit Agrigenti anno 1704. de qua suo loco. Aliæ tandem ejus filie in Religiosissimo Monasterio Palmæ, virtutes latissimè redolētes, vivunt. Superstite adhuc uxore castitatis votum edidit: eāque celebratum Monasterium ingressā, ipse impensius christianæ perfectioni incubuit. His egregiè perpetratis, ne dum in Sicilia, verum etiam alibi venerationem promeruit, præsertim Sfortiæ Pallavicini S. R. E. Cardinalis, à quo multas Sanctorum Reliquias accepit, præcipuè corpus S. Traspadani Martyris, cujus translationem magnificentissimè celebravit. Magnā etiam estimatione vixit apud Hyacinthum de Samione Marchionē Pianeze. A Carolo II. Catholico Rege Principis Lampadusæ titulo auctus est ex privilegio dato Martini 13. Augusti anno 1667. Tandem meritis plenus in eodem Palmæ oppido non sine sanctitatis opinione decessit 21. Aprilis anno 1669. Magnā pompā, & uberrimis oppidanorum lacrymis parentatus in Ecclesia Monialium sepultus est, in qua hæc legitur inscriptio marmori insculpta.

*Julius Thomasmus, & Carus,
Ut Vita fabula, ævi umbra,
fati dies,*

*Menti assidua recordatione
Observarentur,
Vivens sibi posuit.*

Præter laudatum Blasium à Purificatione, ipsum laudant Sfortia Pallavicinus in *epistolis* pag. 30. 265. & seq. usque ad 291. Franciscus Maria Magius de *sacris Cæemoniis* tom. 1. opusc. 1. disq. 12. pag. 89. 90. & 91. opusc. 4. pag. 332. & tom. 2. disq. 21. pag. 433. & disq. 24. pag. 461. & seq. & pluries in *Vita Alipii à S. Iosepho per totum*, Hieronymus Turanus in *Vita Maria Crucifixa à Cōceptione* l. 1. c. 1. p. 2. & seq. & Ioan. Bonifacius Bagatta in *Vita Caroli Thomasi* par. 1. cap. 1. & seq. Scripsit Italicè

Brieve notizia de Cavalieri di S. Giacomo. Extat in Vita ejusdem edita à laudato Blasio à Purificatione. Romæ typis Iosephi Vannacci 1685. in 4. lib. 1. cap. 22. pag. 111.

Instruzione data à D. Ferdinando suo figlio per il Viaggio d'Italia, e di Germania. Sentimenti, e proponimenti spirituali. Ibidem in fine à pag. 350. & alibi in eadem Vita.

Lettere. In eadem vita, ut etiam apud Franciscum Mariam Magium in *vita Ven. F. Alipii à S. Iosepho* cap. 10. à pag. 148. & seq.

JULIUS XIFO. v. Julius Sicilensis.

JUNIPERUS DREPANITANUS Ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci, vir doctissimus: Philosophiam, ac scholasticam Theologiam docuit, & à doctrinæ profunditate in Hispaniæ, & Italiæ lyceis celebris vixit. Eā mentis contentione in graviorum scientiarum speculationibus se-

se inmergeret, ut multoties à sensibus penitus abstractum, ac naturali extasi affectum observaverint. Concionator etiam non vulgaris, inter eximios Oratores enituit. Ad nonnullos honorum gradus virum egregium evexere doctrinæ promerita; nam Romæ in Basilica S. Joannis Lateranensis Pœnitentiariū egit. A confessionibus fuit Ducis Olivarensis, Mediolanensis Provinciæ Gubernatoris, qui insigni æstimatione Juniperum prosequutus est. A Laurentio Campegio Episcopo Senogallienſi, Apostolico Delegato, missus est Commisſarius, & Apostolicus Visit. ut Comitibus Provinciæ Carthagenensis in Hispania præſſet. Fuit etiam Provinciæ Siculiæ Vallis Mazariæ Definitor, ejusdem Provinciæ anno 1643. ut ajunt, Custos Vocalis, & tandem anno 1647. Provincialis. Sed dum eandem Provinciam laudabiliter moderabatur, non sine sodalium suorum dolore Panormi decessit 24. Augusti 1648. De eo scripsere Lucas Wandigus de Scriptor. Minorum p. 233. Petrus Tognolettus in Paradiso Seraphico par. 1. lib. 5. c. 1. p. 573. c. 3. pag. 585. c. 6. pag. 589. c. 7. pag. 590. cap. 9. pag. 592. & cap. 11. pag. 593. & par. 2. lib. 7. c. 67. pag. 393. & cap. 74. pag. 418. Edidit

Disputationes Commentarias pro Furis Pontificii defensione in novam Urbani VIII. extensionem revocatoriæ Constitutionis omnium Privilegiorum viva vocis oraculo. fultorum Gregorii XV. in quibus Summi Pontificis legislativa potestas inferendis, revocandisque favorabilibus legibus contra nonnullos defenditur. Lugduni sumptibus Laurentii Durandi 1637. in 4.

De Casibus Reservatis, sive de Regularium Prælatorum Jure reservationis, juxta formam Clementis VIII. super casuum reservatione ab omnibus Regularium Superioribus observandam; Tractatum. Venetiis apud Turrinum. 1652. in fol.

Reliquit etiam m. ss. hæc alia, nempe

De Immunitate, & libertate Ecclesiastica. in fol.

Totius Theologiæ Moralī omnium controversiarum securiores sequendas conclusiones. in fol.

JUSTINUS, sive ut aliis placet, JUSTINIANUS Episcopus in Sicilia, claruit anno 483. sub Felice III. Pontifice, & Concilio Romano interfuit ab eodem Pontifice coacto contra Petrum Fullonem, dictum Gnaphæum, Antipatriarchā Antiochiæ, quidolo, eā in Ecclesiā sese intruserat post exilium Calendionis Patriarchæ. Ab ea cathedra hæresis venenum Petrus evomuit, ac sese detexit hæresi Eutychianā, Apollinari, & Sabellianā fœdatus: nam cœlesti Trisagio Sanctus Deus, Sanctus Fortis, Sanctus Immortalis, addidit, qui passus est pro nobis, quo Triadi Dominicam Passionem adscribit: ideoque Felix Pontifex unā cum Romano Concilio Petri errorem damnavit, ut ex Baronio tom. 6. ad ann. 483. num. 63. habemus. Aliqui Episcopi Orthodoxæ fidei zelo flagrantēs nonnullas Epistolas Petro dederē, ut ipsum ab hæresi revocarent, quas legere est tom. 2. Conciliorum Generalium. Horum unus fuit Justinus Episcopus in Sicilia, cujus Epistola extat in eodem tomo Conciliorum Generalium, ex editione Colonix Agrippinæ 1606. pag. 225. ita inscripta:

Biblioth. Siculæ Tom. I.

Epistola Justinī Episcopi in Sicilia ad Petrum Fullonem, quoniam non oportet additionem Crucis esse in Trisagio, ut non inducas duos filios. Hic extat latinè edita, sed ipse Græcè scripsit: & in Italicam linguam vertit Augustinus Inveges in Panormo Sacra pag. 407. Hanc Justinī Epistolam, cum aliis sex Episcoporum, nempe Quintiani Ausculani Episcopi, Antheonis Arfinoës Episcopi, Faustini Apolloniadis, Amphili Abydorum, Aclepiadis Tralliarum, & Flacciani Rhodopenſis Episcopi, quæ ibidē extant, suppositicias esse contendit Valesius in dissert. in Petrum Fullonem cap. 4. pag. 177. ad finem vol. 3. hist. Ecclesiast. at Gulielmus Cave in Scriptorum Ecclesiasticorum historia literaria pag. 262. Valesii argumenta satis infirma solvit: & iisdem Episcopis vindicare studet: sed hoc cum eodem affirmat, quod supradictæ epistolæ non ex Græco in latinum, sed vice versa translatae fuerint. Cum autem nomen Urbis, cui præfuit Justinus deficiat, Siculi Scriptores certantes, de ejus sede contendunt: nam Albertus Piccolus de Antiquo Jure Ecclesiæ Siculæ par. 1. cap. 22. pag. 58. quem sequuntur Carolus Morabitus annal. Ecclesiæ Messanen. tom. 1. pag. 372. Placidus Reina in not. hist. Messan. par. 2. pag. 397. Stephanus Maurus in sua Messanæ cap. 26. pag. 250. Josephus Ambrosius in solemn. Epist. Mariana pag. 420. & Hieronymus Ragusa in Elogiis Siculorum pag. 169. (qui ibidem Joannem Baptistam de Grossis citat in Catanensi Decacordo corda 9. ubi nec verbum de Justino: at in Sicilia vet. Bibliotheca pag. 168. deletō Archiepiscopi Messanenſis nomine, Episcopum tantum nominavit) Archiepiscopum Messanenſem fuisse contendit: immo Metropolitico Jure Siciliæ potitum: hoc autem probare conatur, primò, quia in epistola allata: Episcopus Siciliæ renunciatur: quo innuit Siciliæ Metropolitanū fuisse, nam moris fuisse, ait, veteri ævo Metropolitanos solo Provinciæ nomine, non Urbis, cui præerant designari. Secundò, quia in epistola scribit Justinus: Si autem non velis tu, Fraternitas mea innocens erit, & ego cum ipsis, qui unā mecum scripserunt, custodiemus nos ipsos ab scandalis. E quibus verbis deducit eas literas de communi Prælatorum Siculorum sententia, scripsisse tamquam ipsorum caput. Ideoque si Metropolitanus Justinus, concludit Piccolus, ergo & Messanenſis; nam Metropolitanū iura eo ævo præter Messanenſē Antif i ē, solum Syracusana Ecclesia prætereundere poterat: at hinc tunc præerat Eulalius. Hæc ex Piccolo; sed ipsius loquendi ratio à Roccho Pirro in not. Eccl. Panor. pag. 59. irrideretur; & rejicitur ab Augustino Inveges in Panor. Sacra ad annum 483. pag. 409. & in Panor. Nobil. pag. 304. nam primò scribunt, in epistola Justinī non legi: Justinī Episcopi Siciliæ, ut legunt Piccolus, ejusque sectatores, sed Episcopus in Sicilia, ut legere est in Conciliis editionis Colonix Agrippinæ an. 1606. tom. 2. pag. 225. cui addo Baronium tom. 6. annal. an. 483. n. 57. ex codice Vaticano: sequebatur, ait, in codice post Quintiani literas epistola Justinī Episcopi in

G g g

Sici-

Sicilia ad eundem Petrum: ita etiam Octavius Cæ-
tanius tom. 2. SS. Sicul. in animad. pag. 106. qui
scribit: extant Græcæ Epistolæ Justinii in Sicilia Epi-
scopi. & in Isagoge ad histor. Siculam cap. 42. num.
9. pag. 352. & Guilelmus Cave in Scriptorum Ec-
clesiasticorum hist. literaria an. 484. pag. 262. qui
ait: Justinus urbis cujusdam in Sicilia Episcopus.
Hinc mendacii nota, quam Morabitus cit. pag.
375. & Reina cit. pag. 400. contra veritatis can-
dorem Augustino Inveges appingere audent,
contra ipse retorquetur; cum ex adductis locis,
in epistola Justinii, ab omnibus legere est: in *Sici-
lia Episcopi*, non *Siciliæ Episcopi*. Ideoque cum
eodem Inveges in *Panor. Sac. pag. 410.* puto, ex
epistolæ titulo non deduci dignitatem in tota
Sicilia, sed domicilium in Sicilia. At esto dicat:
Episcopus Sicilia, ait Pirrus in *not. Eccl. Panor. pag.
59.* neque ea appellatio significat illum totius Siciliæ
Metropolitanum fuisse: quod etiam ex his quæ scrip-
sit idem Pirrus in *not. Eccl. Messan. pag. 266.* & seq.
patet. Ad secundam verò rationem, nempe quod
Episcoporum Siculorum nomine scripserit, ut-
pote Metropolitanus, respondendum: scripsisse
non omnium nomine, sed omnes scripsisse Epi-
scopos Siculos; & ipsū cum aliis, & forsan alio-
rum epistolæ deperditæ sunt, ut innuit rectè In-
veges cit. pag. 410. At mihi indubitatum videtur,
Justinum è Romano Concilio scripsisse: & cum
meminerit Episcoporum fratrum, inquirere voluisse,
Patres ibi in Concilio coactos: nam quā occasione
Justinii epistola in Actis Concilii Romani serva-
tur, nisi in eo fuerit scripta? Baronius autem tom.
6. ad an. 433. num. 58. ait: Flaccianum Episco-
pum Rhodopensem etiam ad Petrum Fullonem
aliā scripsisse epistolā in actis ejusdē Concilii es-
criptam, qui eidem interfuit. Ad tertiam ra-
tionem, sive illationem, quod cum Justinus Sici-
liæ Episcopus fuerit, dicendus Episcopus Mes-
sanensis; nam Messanā Siciliæ Metropolim putat:
respondetur primò, Justinum, ut dixi, non fuit
Metropolitanus: secundò, esto fuerit Metropoli-
tānus, non ideo fuit Episcopus Messanæ: nam
ex Pirro *not. Eccl. Panor. pag. 60. not. Eccl. Mess.
ad an. 504.* & Inveges in *Panor. Nob. pag. 304.
& 305.* clarè liquet, quod Messanensis Ecclesia
tunc metropolitica dignitate haud fruebatur:
hinc ad ipsos lectorem remitto, ne in longum
hujus Episcopi notitias protraham. Exclusā igitur
Ecclesiā Messanensi, alia sunt dicenda de
Ecclesiis, quibus ascribitur. Pirrus *not. Ecclef.
Panor. pag. 59.* & cum eo Vincent. Auria in *Chro-
nologia Archiepiscoporum Pan. in fine hist. Crucifixi Pa-
nor. pag. 179.* inter Archiepiscopos Panormita-
nos Justinum collocat, non quia Panormitanum
Præfulem putet, sed cum ignoretur ejus Ecclesia,
ne hujus memoria excideret, rectè putavit, repo-
nendum inter Archiepiscopos Panormi, utpote
Regni Capitis. Hinc perperam Inveges in *Pa-
nor. Sacra pag. 409.* & cum eo Morabitus cit. pag.
375. Pirrum refellit, dum putat, Pirrum ideo
inter Panormitanos annumerasse, quia per hæc
tempora Theodoricus Gothorum Rex captā Si-
ciliā, Regiam suam Panormum constituit:

quod errorem sapit, nam Theodoricus Sici-
liam in sui Dominium redegit an. 515. At ambigui-
tate laboravit Inveges, & cum eo Morabitus;
nam id Pirrum permovet: ne ejus Episcopi no-
men intercideret: nec ipse ad Theodorici evū Iusti-
num rejicit, sed ante ejus tēpora constituit, nepe
anno 480. at cum ipsi post Iustinum alia non
occurrerint scribenda, ad Theodorici imperium
transiit: ideoq; lapsum Invegium censeo, qui ex
falsa interpretatione, Iustinum ab Ecclesia Pa-
normitana expungit: sicuti enim incerta est
Iustini Ecclesia, ita possibile est fuisse Panormi-
tanā. At omnino à vero aberravit Morabitus cit.
pag. 374. qui ad excludendam Panormitanam
Ecclesiam ait: Panormi tunc Episcopum fuisse
Gratianum, qui ab anno 451. usque ad 503. Pa-
normitanam rexit Ecclesiam; & anno 503. Ro-
manæ Synodo interfuit sub Symmacho Pontifice:
nam licet certum sit Panormi Episcopum fuisse
Gratianum anno 451. ex Pirro cit. pag. 59. at
falsum omnino est, usque ad annum 503. vixisse,
& in Concilio Romano interfuisse, ut sine ullo
auctoris suffragio Morabitus scripsit: nam in
actis ejusdem Concilii Gratianus Episcopus Pa-
normitanus non legitur. Addo quod anno 455.
post Gratianū Panormitanam moderatus est
Ecclesiam S. Mamilianus Archiepiscopus Confes-
sor, ut habemus ex Ludovico Jacobillo t. 1. SS.
Umbria p. 563. & t. 3. p. 484. Vinc. Auria in *Relat.
Crucifixi Panor. pag. 219.* & Josepho Marascia in
resolut. histor. de duobus SS. Mamilianis, aliisque
Scriptoribus apud ipsum. Idem Inveges cit. pag.
411. perpendens, quod Iustinus Ecclesiæ suæ
nomen sub silentio præterit, suspicatur, non
Ecclesiæ primariæ Episcopum fuisse, sed alicujus
obscuri nominis Ecclesiæ, puta Tauromenii, Trip-
colæ, Hyccaræ, Thermanum, Halesæ, vel Tyn-
daris: sed infirma videtur Invegi conjectura;
nam ut Morabitus pag. 376. indicat, alii Epi-
scopi, qui Ecclesiis forsan inferioribus præfuerunt,
urbes suas etsi minus conspicuas, nominare nō
neglexerunt: immò quia in tanti ponderis re-
scripsit, & ita doctè, ac sapienter, conjectari re-
ctè potest, Urbis cujusdam Principis Antistitem
fuisse. Hinc enervatur Vincentii Soliti conatus in
hist. Therman. tom. 1. par. 3. cap. 6. pag. 111. qui
Invegi conjecturæ innixus, Iustinum Ecclesiæ
Thermanitane Episcopum proponit: etsi fateri non
præterit rem dubiam esse. Demum ut digres-
sioni finem imponam, rem incertissimam esse con-
cludo: ac divinare auderet, qui in re tenebris
undique obsita, sententiam proferre vellet: ideo-
que dum veritatis lumen non elucet, hujus exi-
mii Præfulis Ecclesiam incertam esse concludo.
Extat liber Justinii inscriptus:

Quæstionum CXLVI. Responsiones, ad Orthodoxos,
inter opera Justinii Martyris. Non esse hujus
Martyris sætum liquet; in eo enim Origenem,
& Irenæum citat, ipso posteriores, ut observant
Bellarminus de Scriptor. Ecclesiast. Guilelmus Ca-
ve in Scriptor. Ecclesiast. historia literaria an. 140.
pag. 28. & Labbeus de Scriptor. Ecclesiast. tom. 1.
pag. 669. alique apud ipsos. At Henricus Do-
duvel;

divellus *differt.* 3. ad *Irenaeum* apud eundem Cave, & Joannes Mollerus de *Scriptor. Homonymis* cap. 5. num. 47. pag. 497. opus hoc nostri Justinus Siculi fuisse censent.

JUSTINUS FIMIA Catanensis Societatis Jesu, natus anno 1608. Societati se adjunxit anno 1625. in eaque quatuor votorum professionem emisit. Tum doctrinā, tum morum integritate enituit. Præter humanas literas, Rhetoricam docuit; & amœniori literaturæ gallicam eruditionem addidit. Pietate conspicuus, in divinis

laudibus, & gratiarum actione multus erat; omnemque propè vitæ suæ curriculum in animarum beneficio impendit, magno cum labore, ac fructu. Obiit Panormi, relicto uimio sui desiderio, in Domo S. Francisci Xaverii 20. Februarii anno 1641. Edidit

Orationem in anniversaria studiorum instauratione habitam in Aula Collegii Panormitani Societatis Jesu. Panormi apud Decium Cyrillum 1635, in 4.

F I N I S T O M I P R I M I

LAUS DEO, ET MARIAE VIRGINI.

Graviora Typographiæ errata, obiter observata, quæ in opere cudendo irrepserunt, hic necessarii corrigenda adnotantur: leviora Lectoris industria faciliè corriget.

Prior numerus designat Paginam, Secundus Columnam, Tertius Lineam.

P. C. L. Error	Correctio.	P. C. L. Error	Correctio.	P. C. L. Error	Correctio.
3.1.6. Cronem	Creonem	62.2.49. ex latina	Ex Italica in	80.1.34. Joannes	Joanne
5.2.58. in ferias	inferias	in Italica latinā linguam		80.1.59. Sine suis	Sinesium
6.1.51. Gulienus	Gulielmus	& c. corrige vertit <i>Speculatio-</i>		80.2.33. ingenia	ingentia
7.1.37. revocare	revocari	<i>ni morali del SS.</i>		83.1.62. cap.	cit.
7.2.55. celebrior	celebrior	<i>Sacramento dell-</i>		83.2.3. nitorem	nitore restituit
11.2.34. Hofveydus	Rosveydus	<i>Eucharistia del P.</i>		83.2.18. iudice	indice
12.1.17. severiores	severiores	<i>Benedetto Fedele,</i>		84.1.62. patriæ	ætatis
14.1.62. veracem	voracem	& hoc titulo edi-		84.2.50. insignitus	insignitos
14.2.32. amatoris	amatorii	dit suppresso no-		85.1.15. puto	putem
16.2.1. Concliis	Conciliis	mine. <i>Theorema-</i>		85.1.41. annum	ante annum
Ibid. Satribus	Patribus	<i>ta moralia & c. Pa-</i>		88.1.13. doctrina	doctrinam
19.2.13. codibus	codicibus	normi apud Hier.		88.1.21. Antonius	Antonium
22.1.52. sumptibus	sumptibus	de Rossellis 1638.		90.1.34. Senensem	Senense
24.1.14. cominemo-	commemo-	in 4.		90.1.43. amissionē	amissio
rans	rantem	63.1.27. longiquo	longinquo	91.1.23. elegantiorē	elegantius
24.1.41. Discordes	Dioscorides	63.1.50. nonnullam	nonnulla	91.2.16. meditabat	meditabatur
25.1.40. auctorem	auctorum	63.2.10. medicinam	medicinalem	91.2.26. meminere	meminit
26.1.56. amovisset	amovisset	65.2.27. æstubar	æstuar	91.2.36. Lyciæ	Allici
28.1.44. exiguum	exiguam	67.1.47. in Hispanis	in Hispaniis	94.1.42. Montis fis-	Montis falisci
61. fuit	fuerit	68.1.11. excellit	excellit	conis	
2.14. post animam		68.2.24. Theologicæ	Theologicā	94.1.61. inflammatio-	inflammatio
adde	Panormi	scientiæ	scientiā	tionem	
29.2.14. minester	minister	69.1.38. in Romano	in Romanum	97.1.27. uberem	uberrimum
30.2.47. omnium	omnium	Martyrologio	Martyrologiū	97.1.63. donatum	donata
40.1.54. iustu	iussu	69.2.20. Hierosolimis	Hierosoly-	97.2.42. Venerianū	Veneriarum
41.2.18. severioribus	severioribus	mas		98.2.16. in Regiam	in Regia Athla;
43.1.4. autographū	authographū	71.1.16. severiorem	severius	Aulam	
44.1.30. donata	Donata	71.1.24. contingisset	contigisset	98.2.24. in proem.	in poem. de
2.12. reticiam	reticeam	71.2.59. Regentis	Lectoris	de SS. De-	SS. Decem mil-
2.53. scorū	scorsim	71.2.62. dele	Petri Oclo-	cem millia	libus
45.1.6. lingua	linguam		boni S.R. E.	101.2.21. prophetiæ	prophetiæ do-
45.2.16. Monochii	Monachii		Cardinalis	insignitū	no insignitum
45.2.32. Gregorius	Georgius		Theologus	101.2.42. utroq;	utriq;
47.1.16. Antierpiensis	Antuerpiensis	72.2.54. in Ecclesiā	in Ecclesia.	102.2.52. maturas	maturus
47.2.19. domesticis	domesticis	Ibid. dele S.R. E. in		102.2.60. callat	callet
50.1.15. penicilli	penicilli	74.2.52. 1695	1595.	104.1.14. tornamētis	torneamentis
52.1.22. servebat	servabat	75.2.38. eisdem	iisdem	104.1.14. tornamētis	torneamētis
54.1.27. varior.	varior.	76.1.57. letales	lethales	107.2.11. Febariæ	Fabariæ
55.1.58. Bononiæ	Bononiam	76.2.47. dubitantur	dubitanter	107.2.54. nepote	nepte
56.2.5. eodem	eidem	77.2.19. Noscomio	Nosocomio	108.2.1. venerabun-	veneraban-
62.1.45. sculpta	sculpta	77.2.62. Tom. 5.	Tom. 1.	tur	tur

Pag. C. L. Error	Correctio.	Pag. C. L. Error	Correctio.	Pag. C. L. Error	Correctio.
109.2.62. sublatum	sublatus	186.2.32. fraude	fraude	332.2.61. imbundis	inbuendi
110.1.39. integer	integrum	189.1.28. suspicari	suspiciari	333.1.17. adulationis	adulationis
112.2.20. cum alii	cum aliis	190.1.58. casu	casui	335.1.48. XII.	Undecimi
112.2.22. scribi	scribere	192.1.24. muneribus	munera	335.2.56. Patronum	Patronus
112.2.37. epistolas	epistolæ	192.2.23. Minorum	Minimorum	336.2.37. Panortanus	Panormita
	gratulationibus	207.2.46. Princeps	Principes		ex nobili fā-
	nibus cu-	212.2.56. regularem	regulare		lia
	mulatas	212.2.23. Ilpica fūdi	linguæ grof-	337.2.33. Cephalæi	Cephalædi
112.2.42. ejusdem	eidem		vulgò Spac-	338.2.48. D. Caroli Val-F. D. Caro-	
113.2.54. Patritius	Paltritus		caturno	dinz Princi- li	Valdinz
	Spalatenfis	218.2.39. frāctos	fractas	pis Valdinz, Equitis Hie-	ac Rocchæ
		225.1.17. nullus	nullum	Marchionis ni.	
114.1.13. Sacræ Con-	Thomæ Fer	225.1.33. ad nostrum	nostro Frā-	338.1.48. Jubilatus	Jubilatus
gregatio-	rarii Sac.		Franciscum	340.1. 3. æques	Eques
nis Indicis	Pal. Apoll.	225.1. 55. multitudo	multitudine	340.1.51. pinguisque	pinguibusq;
juſſu	Magistri ,	226.1.56. refulgebant	refulgebat	341. 2.25. majoris	majori
	nūc S.R.E.	226.2.28. effectus	affectus	341.2.28. humilem	humile
	Cardinalis	231.2.14. sculpsit	sculpsit	342.1.6. Mazarenſis	Mazarenſi
	juſſu	231. 2.27. Mōtycenſis	Motyceſis	342.1.13. meliorem	melius
114.1.15. Merel	Marcel	234.1.1. Podius Pomius		342.1.40. Hieronymo	Joanne
114.1.26. Orvietana	Urbevetana	239.2.63. de S. Stepha-	de Stepha-	342.1.60. millia	millibus
115.1.18. Sacramen-	Sacramentū		no	343.1.39. recusi	recusa
tum	ſingulis Mar-	240.1.5. 1638.	1636.	344.2.2. Mutinz	Mutinam
	tis diebus	240.1. 26. 26.	16.	344.2.3. Romæ	Romam
115.1. 29. deligunt	delegerunt	240.1.62. vividum	tertiā verò ab	344.2.37. bellicè	bellicæ
117. 2.13. in Judeam	in Judæa		obitu die	349.1.63. Palermitano	Meſſineſe
118.1. 59. Regentis	Leſtoris		vividum	350.1.37. quodam	cuidam
118. 2.20. perfectus	profectus	240.2.i. Hunc	Hæc	352.1.17. 1684.	1584.
119.1. 37. duobus	duabus	241.1. 55. horum	harum	353.1.16. aſumptus	aſumpto
120. 2.38. occurrebnt	occurrebant	241.2.56. poſt reggēdā	adde ipſi	353.2.59. Pontificiis	Pontificis
120. 2.44. aſſiſit	attiſit	242.1.45. cōpeſcendo	cōpeſcenda	356.1.28. excellēt in-	excellit cō-
120. 2.48. deſſet	deſſet	255.1.61. prolapsus	prolapſus		compertum
125.1.13. addiſtam	addiſta	262.2.32. ejusdem	ejusdem	356.2.16. eundem	idem
126. 2.51. Mōtycēſis	Motyceſis	266.1.23. Petrachiſta	Petrarchiſta	357.2. 5. doppo	doppio
130.1. 46. quas	quæ	275.1.60. Prefationū	Præfationē	357.2.27. ſervavit	reſervavit
131.1. 43. Valdarico	Vidarico	280.1.51. mortali	morali	357.2.35. conſtitus	conſtitutus
131.2.57. Collibera	Quodlibeta	285.1.59. dele	ut	358.1. 5. inſculpit	inſculpiſit
134.2.34. Catanēſis	Ragalbutēſis	291.2.29. nampè	nempè	358.1.42. ipſos	ipſas
135.2. 7. Nicolauni	Natalem	295.2.61. laudem	laudum	360.2.43. abſolutiſſæ	abſolutiſſi-
136.1.27. ſpectatur	ſpectamus	297.1.41. eruditione	eruditioni		mæ
137.1.10. opinio	opinionem	297.2.60. evulgebit	evulgabit	361.1.62. coluit	univit
137.1.34. evomeat	evomat	302.1.55. veſtibus	veſtibus	362.2.60. Hius	Hujus
137.1.63. Magiſtratū	Magiſtratū	302.2.35. anaganuna-	anagram-	371.1.52. benigniorē	benignius
2 civibus o-	2 civibus o-		matico	374.2.42. novarum	novorum
bediendum, bediendum,	bediendum,	303.1. 2. pertrando	pertractādo	375.1.60. Panormi	Panormum
amandum eūq; amandū	amandum eūq; amandū	307.1.37. Meſſianſe	Meſſianenſe	377.1.30. principem	princeps
145.2.29. de ordinis	de ordine	307.1.39. Rhiginus	Rheginus	380.1.33. cruremque	crufq;
146.2.46. affeciſſe	effeciſſe	307.2.22. gaviſſimos	graviſſimos	380.1.40. infructuoſū	infructuoſū
148.1.15. ob	ab	310.2.26. utilier	utiliter	381.1. 29. univerſalē	univerſale
149.1. 20. Junonius	Junonios	311.1.37. honorifico	horrifico	381.2.16. celeberrimi	celeberrime
152.2.59. Millicel	Millicet	311.1.63. comparuit	comparavit	383.2.31. enumerādus	enumerādū
153. 2. 18. hi	hos	312.2.17. abruptuit	abruptit	385.1.50. perantico	perantiquo
153. 2.54. aliisque	alique	315.2.41. Banonibus	Baronibus	390.2.50. veſtiga	veſtigia
156. 1.32. nonnullas	nonnullæ	316.1.11. Sepeimo	Septimo	391. 2. 9. Bernardino	Benedictio
158.2.45. eodem	eidem	319.2.3. millia	millibus	400.2.16. terrenotīs	terremotib'
158.2.52. utroque	utrique	320.1.15. inſcriptio	inſcriptionē	401.1.14. marā	mirā
164. 2. 19. expulſus	appulſus	321. 2.3. 21.	23.	402.2.47. ſalutem	ſalute
174.1. 41. regularem	regulare	323.2.19. germinus	germinans	403.2.57. mox	mos
174.1.57. oblegatus	ablegatus	224.1. 1. quemdam	quandam	405.2. 5. Roſario	Stellarario
177.2.12. fractā	fractio	324.1. 6. inſcripto	inſcriptio	408.1. 4. lumina	luminē
181.1.49. multiplici-	multiplici-	324.2.37. novarum	novorum	409.2.35. unus. alius unū.	alium
tas	tatem	326.1.52. diſcēdente	diſcedente	416.1.46. monilium	monialium

